ଶୁଦ୍ରମୁନି ୰ ଶାରଳା ଦାସଙ୍କ କୃତ

ମହାଭାରତ

ପ୍ରକାଶକ- ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ଷ୍ଟୋର ଅଲିଶା ବଜାର, କଟକ-୨

ଶୂଦ୍ରମୁନି ୰ ଶାରଳା ଦାସଙ୍କ ବିରଚିତ

ମହାଭାରତ

ମଧ୍ୟପର୍ବ

(ନୂତନ ମୁଦ୍ରଣ)

: ପ୍ରକାଶକ ଓ ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ :

ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ଷ୍ଟୋର

ପରିଚାଳକ : ଶ୍ରୀ ବିଦ୍ୟାଧର ସାହୁ

ଅଲିଶାବଜାର, କଟକ –୭୫୩ ୦୦୨

ଫୋନ୍ : ୦୬୭୧-୨୫୦୮୨୯୬

ମୂଲ୍ୟ: ଏକଶହ ପଞ୍ଚଷଠିଟଙ୍କା ମାତ୍ର

ମହାଭାରତ ମଧ୍ୟପର୍ବର

ସୂଚୀପତ୍ର

ବିଷୟ	ପୃଷ୍ଠାଙ୍କ
ମଙ୍ଗଳାଙ୍କ ବନ୍ଦନା	୨
ରଜଶୃକ୍ର	୩
ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ନିୟମ	୫
ଅର୍ଜୁନର ବନବାସ	୮
ଅର୍ଜୁନର ପାଶୁପତ ଅସ୍ତ୍ର ଓ ଅକ୍ଷୟ ତୂଣୀର ଲାଭ	୧୧
କୃଷ୍ଣଙ୍କର ନବଗୁଞ୍ଜର ରୂପ	୧୫
ଖାଣ୍ଡବ ବନ ଦାହ	୧୯
ଇନ୍ଦ୍ର ଓ ଅର୍ଜୁନ ଯୁଦ୍ଧ	୨୯
ଶୋଷକ ଶରଣ	୩୧
ଇନ୍ଦ୍ର ପରାଜୟ ଓ ଅର୍ଜୁନର ବରଲାଭ	୩୩
ଖାଣ୍ଡବ ବନ ଦହନରୁ ଯେଉଁମାନେ ବଞ୍ଚିଲେ ତାହାଙ୍କ ନାମ	୩୫
ମନ୍ଦପାଳ ସ୍ତୁତି	୩୬
ତାରାକ୍ଷୀ ଶରଣ	୩୯
ଖାଣ୍ଡବ ବନର ପୂର୍ବ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣନ	୪୧
ଚିତ୍ରାଙ୍କୁର ଶରଣ ଓ ବୈରାଜ ରାଜା ମିଳନ	୪୪
ଚିତ୍ରାଙ୍ଗଦା ପରଣୟ	୪୯
ଉଲୁପୀ ବିବାହ	୫୧
ବବ୍ରୁବାହନ ( )	୫୨
ସହସ୍ରାଜିତ ଶରଣ	୫୪
ଶତଧନୁ ଶରଣ	୬୦
କଙ୍କାସୁର ବଧ	୭୦
କୁମ୍ଭକ ବଧ	୭୭
ଗୋସିଂହ ଦୈତ୍ୟ ବଧ	୮୪
ସୁଭଦ୍ରା ହରଣ	୯୮
ସୁଭଦ୍ରା ପରିଣୟ	୧୩୪
କୁଣ୍ଡଳୀ ଦୈତ୍ୟ ବଧ	୧୪୦
କୌରବ ଓ ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ହସ୍ତିନା ପ୍ରବେଶ	୧୫୩
ନାରକାସୁର ବଧ ଓ ପାରିଜାତ ହରଣ	୧୫୭
ପୁଷ୍ୟାଭିଷେକ ଓ କାମାକ୍ଷୀବ୍ରତ ବିଧି	୧୭୧
ସୁଗନ୍ଧିକା ହରଣ ଓ ଅର୍ଜୁନର ଶରରେ ସାଗର ବନ୍ଧନ	୧୭୪
ନୀଳେନ୍ଦ୍ରି ହରଣ	୧୯୧
କୁଦ୍ଦାଳସେନ ବଧ	୨୧୫
କୁନ୍ତୀ ଓ ଗାନ୍ଧାରୀର ବିବାହ	୨୨୪
ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ହରଣ	୨୨୭
ବଳରାମଙ୍କର ହସ୍ତିନା ତାଡ଼ନ ଓ ସିଂହଦ୍ୱାର ବକ୍ର	୨୪୯
ସରସ୍ୱତୀ ବିଭା ଓ କଟମ୍ବାସୁର ବୃତ୍ତାନ୍ତ	୨୫୩
ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ବିବାହ	୨୫୭
ସୁରେଖା ହରଣ	୨୬୦
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନର ବନ୍ଦୀମୋଚନ	୨୬୪
ସୁରେଖା ବିବାହ	୨୭୦
କୁଠାରସୁର ବଧ	୨୭୮
ନାରଦଙ୍କ ଆଦେଶେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସହିତ ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ଧର୍ମଯଜ୍ଞ କରିବାର ମନ୍ତ୍ରଣା	୨୮୩
ଧର୍ମ ଯଜ୍ଞର ଆୟୋଜନ	୨୮୮
ରାଜାମାନଙ୍କର ନିମନ୍ତ୍ରଣ	୨୯୨
ନକୁଳର କୁନ୍ତମୂନେ ପୃଥ୍ୱୀଧାରଣ	୨୯୫
ଧର୍ମଯଜ୍ଞ	୨୯୬
ଶୋଭାବତୀ ହରଣ	୨୯୮
ପ୍ରୌଢ଼ାସୁରର ବରଲାଭ	୩୨୧
ପ୍ରୌଢ଼ାସୁରର ଦିଗ୍‌ବିଜୟ	୩୨୪
କୃତକେଶୀ ସହିତ ପୌଢ଼ାସୁରର ଯୁଦ୍ଧ	୩୩୨
ପ୍ରୌଢ଼ାସୁର ବଧ	୩୩୫
ଊଷାହରଣ	୩୪୦
ମୂଢ଼ାସୁରର ବରଲାଭ ଓ ଗଣେଶଙ୍କର ଜନ୍ମ	୩୪୮
ମୂଢ଼ାସୁରର ସ୍ୱର୍ଗ ଆକ୍ରମଣ	୩୫୨
ମୂଢ଼ାସୁରର ଏକୋଇଶବାର ସ୍ୱର୍ଗ ଆକ୍ରମଣ ଓ ବିନାଶ	୩୫୪
ନକୁଳ ଶିରେ ପାଟ ବନ୍ଧନ	୩୬୪
ଶାନ୍ତିପନି ମଠେ ହରି ଓ ବଳାରାମଙ୍କ ବିଦ୍ୟାପଠନ ଏବଂ ଯମପୁରରୁ ଗୁରୁପୁତ୍ର ଆନୟନ	୩୬୬

—ମଧ୍ୟପର୍ବର ସୂଚିପତ୍ର ସମାପ୍ତ—

ମହାଭାରତ
ମଧ୍ୟପର୍ବ

ନାରାୟଣଂ ନମସ୍କୃତ୍ୟଂ ନରଂଚୈବ ନରୋତ୍ତମଂ
ଦେବୀଂ ସରସ୍ୱତୀଂ ବ୍ୟାସଂ ତତୋଜୟ ମୁଦୀରୟେତ୍ ।
ବେଦେ ରାମାୟଣେ ଚୈବ ପୁରାଣେ ଭାରତେ ତଥା
ଆଦୌ ଚାନ୍ତେ ଚ ମଧ୍ୟେ ଚ ହରିଃ ସର୍ବତ୍ର ଗୀୟତେ ।।

ତଂ ବେଦଶାସ୍ତ୍ର ପରିନିଷ୍ଠି ତଶୁଦ୍ଧବୁଦ୍ଧିଂ
ଚର୍ମାମ୍ବରଂ ସୁରମୁନୀନ୍ଦ୍ରନୂତଂ କବୀନ୍ଦ୍ରଂ ।
କୃଷ୍ଣତ୍ୱିଷଂ କନକପିଙ୍ଗଜଟାକଳାପଂ
ବ୍ୟାସଂ ନମାମି ଶିରସାଂ ତିଳକଂ ମୁନୀନାଂ ।

ଆଦୌ ତଦ୍ଧୃତ ରାଷ୍ଟ୍ରପାଣ୍ଡୁ ଜନନଂ ଲାକ୍ଷାଗୃହେ ଦାହନଂ,
ଦ୍ୟୂତେ ସ୍ତ୍ରୀହରଣଂ ବନେ ବିଚରଣଂ ମତ୍ସାଳୟେ ଗୋପନଂ ।
ଲୀଳା ଗୋ ହରଣଂ ହ୍ୟନେନ ତରଣଂ ସନ୍ଧିକ୍ରିୟା ଜୃମ୍ଭଣଂ,
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନାଦି ଦଳନଂ ଏତନ୍ମହାଭାରତ ।
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ତଥା ଜୟଦ୍ରଥଜଳା ଗାନ୍ଧାର ନୀଳୋତ୍ପଳା,
ଶଲ୍ୟଗ୍ରାହବତୀ କୃପେଣ ବହନୀ କର୍ଣ୍ଣେନ ବେଳାକୁଳା ।
ଅଶ୍ୱତ୍ଥମା ବିକର୍ଣ୍ଣ ଘୋର ମକରା ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନାବର୍ତ୍ତିନୀ,
ସୋଽତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣା ଖଳୁ ପାଣ୍ଡବୈ ରଣନଦୀ ଯକ୍ରର୍ଣ୍ଣଧାରୋ ହରିଃ ।
ଆଦ୍ୟପର୍ବଂ ସଭାପର୍ବଂ ପର୍ବମାରଣ୍ୟକଂ ତଥା,
ବିରାଟ ପର୍ବଂ ବିଜ୍ଞେୟଂ ଚତୁର୍ଥଂ ତଦନନ୍ତରଂ ।
ଉଦ୍ଯୋଗଂ ପଞ୍ଚମଂ ପର୍ବଂ ଭୀଷ୍ମପର୍ବଂ ତତଃପର,
ସପ୍ତମଂ ଦ୍ରୋଣପର୍ବଂ ସ୍ୟାତ୍ କର୍ଣ୍ଣପର୍ବଂ ତଥାଷ୍ଟମଂ ।
ନବମଂ ଶଲ୍ୟପର୍ବଂସ୍ୟାତ୍ ଗଦାପର୍ବଂ ତତଃପରଂ
ଐଷିକଂ ତୁ ତଥା ପ୍ରୋକ୍ତଂ ଗର୍ଭନାଶନମେବ ଚ ।

ତ୍ରୟୋଦଶଂ ତୁ ସ୍ତ୍ରୀପର୍ବଂ ପ୍ରଦାନମୁଦକସ୍ୟ ତୁ
ଶାନ୍ତିପର୍ବଂ ତତଃ ପ୍ରୋକ୍ତଂ ଅଶ୍ୱମେଧିକମେବ ଚ ।

ସ୍ୱର୍ଗାରୋହଣକଂ ଚୈବ ହରିବଂଶଂ ଚଥୈବ ଚ
ଇତ୍ୟଷ୍ଟାଦଶ ପର୍ବଣାଂ ସଂଖ୍ୟା ଦ୍ୱୈପାୟନେରତା ।

ହେମନ୍ତେ ପ୍ରଥମେ ମାସି ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷେ ତ୍ରୟୋଦଶେ
ପ୍ରବୃତ୍ତଂ ଭାରତଂ ଯୁଦ୍ଧଂ ନକ୍ଷତ୍ରେ ଯମଦୈବତେ ।

ଭାରତ ଶ୍ରୁତିମାତ୍ରେଣ ଗଙ୍ଗାସ୍ନାନେନ ମାନବଃ
ବିଷ୍ଣୁ ସ୍ମରଣ ମାତ୍ରେଣ ସର୍ବ ପାପୈଃପ୍ରମୁଚ୍ୟତେ ।

ବ୍ୟାସଂ ବଶିଷ୍ଠନପ୍ତାରଂ ଶକ୍ତେଃ ପୌତ୍ରମକଳ୍ମଷଂ
ପରାଶରାତ୍ମଜଂ ବନ୍ଦେ ଶୁକତାତଂ ତପୋନିଧିମ୍ ।

ତତ୍ରୈବ ଗଙ୍ଗା ଯମୁନା ଚ ତତ୍ର ଗୋଦାବରୀ ତତ୍ର ସରସ୍ୱତୀ ଚ
ସର୍ବାଣି ତୀର୍ଥାନି ବସନ୍ତି ତତ୍ର, ଯତ୍ରାଚ୍ୟୁତୋଦାର କଥାପ୍ରସଙ୍ଗଃ ।

ମଙ୍ଗଳା ବନ୍ଦନା

ଜୟ ତୁ ମଙ୍ଗଳା ମାଗୋ ଜୟ ହରଚଣ୍ଡୀ
ତୋତେ ସୁମରିଲେ ମା ଦୁରିତ ଯାଏ ଖଣ୍ଡି ।
ଆତଙ୍କ କାଳରେ ସୁମରନ୍ତି ଯେଉଁ ଜନ
ମହାଘୋର ସଙ୍କଟୁ ତୁ ଫିଟାଉ ବନ୍ଧନ ।
ଅଦୃଶ୍ୟକୁ ଦୃଶ୍ୟ ହୁଏ ତୋ ନାମ ଧଇଲେ
ବିପତ୍ତି ନ ଥାଇ ମାଗୋ ତୋତେ ଆଶ୍ରା କଲେ ।
ତୋହର ଯେ ନାମମାନ ଯେହୁ ସୁମରଇ
କିଛି ହିଁ ସଙ୍କଟ ମାଗୋ ବିପତ୍ତି ନ ଥାଇ ।
ଅନାଥକୁ ଦୟା ମାଗୋ ଦୁବ କରୁ ଦାରୁ
ସଙ୍କଟ ପଡ଼ିଲେ ମାଗୋ ପ୍ରାଣୀଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାରୁ ।
ଯେତେବେଳେ ପ୍ରାଣୀଙ୍କୁ ଗୋ ପଡ଼ିଥାଏ କଷ୍ଟ
ତୋତେ ସୁମରିଲେ ମାଗୋ ଫିଟଇ ସଙ୍କଟ ।
ଏ ତୋହର ବାରବ୍ରତ ଯେହୁ କରେ ନିତି
ପାଏ ସେହୁ ଧନ ଜନ ଅଚଳ ସମ୍ପତ୍ତି ।

ନମୋ ନାରାୟଣୀ ମାଗୋ ଅପର୍ଣ୍ଣା ପାର୍ବତୀ
ଭ୍ରମଣ ଯେ କରୁ ମାଗୋ ଅର୍ଦ୍ଧନିଶା ରାତି ।
ଚଣ୍ଡୀ ଯେ ଚାମୁଣ୍ଡା ମାଗୋ ଖଟନ୍ତି ଅପାର
ଏମାନଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ଭ୍ରମଣ ତୋହର ।
ପୟରେ ଅଳତା ଭାଲେ ସିନ୍ଦୂରର ଚିତା
ରଙ୍ଗବସ୍ତ୍ରେ ପାଏ ତୋର ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ ଶୋଭିତା ।
ସିଂହର ପୃଷ୍ଠରେ ମାଗୋ ବିଜେ କରି ଯାଉ
ଯେ ମୁଖେ ପଡ଼ିଲେ ମାଗୋ ନ ବର୍ତ୍ତନ୍ତି ଆଉ ।
ନମସ୍ତେ ଶାରଳା ମାଗୋ ଶଙ୍କର ଭବାନୀ
ଦୟାକର ମୋତେ ମାଗୋ ଦନୁଜ ନାଶିନୀ ।
ଶୁଖିଲା ସମୁଦ୍ରେ ମାଗୋ ବୁଡ଼ିଲା ମୋ ଭେଳା
ଦୁସ୍ତର ପଡ଼ିଲା ମାଗୋ ଉଦ୍ଧର ମଙ୍ଗଳା ।
ସଖା ସହୋଦର ମାଗୋ ବନ୍ଧୁଜନ ନାହିଁ
ବିପତ୍ତି କାଳରେ ସାହା ହୁଅ ମହାମାୟୀ ।
ବିନ୍ଧ୍ୟଗିରିବାସୀ ହିମବନ୍ତର ଦୁହିତା
ଏମନ୍ତ ଦ୍ୱାଦଶ ନାମ ଦେଲେ ଯେ ବିଧାତା ।

ଝଙ୍କଡ଼େ ରହିଲୁ ନାମ ଶାରଳା ବୋଲାଇ
କାକଟପୁରେ ରହିଲୁ ମଙ୍ଗଳା ଯେ ତୁହି ।
ଲହ ଲହ ଜିହ୍ୱା ମା ସିନ୍ଦୂର ମୁଖମଣ୍ଡୀ
କୋଣାରକେ ରହିଲୁ ଅଭୟା ରାମଚଣ୍ଡୀ ।
ପୁରୁଷୋତ୍ତମେ ରହିଲୁ ବିମଳା ବୋଲାଇ
ବାଙ୍କୀରେ ରହିଲୁ ମାଗୋ ନାମ ଚର୍ଚ୍ଚିକାଇ ।
ସମ୍ବଲପୁରେ ରହିଲୁ ନାମ ସମଲାଇ
ଯାଜପୁରେ ରହିଲୁ ଗୋ ନାମ ବିରାଜାଇ ।
ପଶ୍ଚିମେ ରହିଲୁ ମାତ ନାମ ହିଙ୍ଗୁଳାଇ
ଭୁବନେଶ୍ୱରେ ରହିଲୁ ଗଉରୀ ବୋଲାଇ ।
ବାଣପୁରେ ରହିଲୁ ଗୋ ନାମ ଭଗବତୀ
ସକଳ ଅମରେ ତୋତେ କରନ୍ତି ଯେ ସ୍ତୁତି ।
ଉତ୍ତର ଦିଗେ ରହିଲୁ ଚଣ୍ଡୀନାମ ବହି
ଏମନ୍ତ ଦ୍ୱାଦଶ ନାମ ବ୍ରହ୍ମାଗଲେ ଦେଇ ।
ଲହ ଲହ ଜିହ୍ୱା ମାଗୋ ଘୋର ଦନ୍ତପାଟି
ନମୋ ଆଦିମାତା ତୁହି ବିଜେ ସିଂହପିଠି ।
କାତି ଯେ ଖପର ମାଗୋ ଶୋହେ ବାମ କର
ଶଙ୍ଖଚକ୍ର ଗଦା ମାଗୋ ଆୟୁଧ ତୋହର ।
ତ୍ରେତାଯୁଗେ ତୋତେ ମାଗୋ ସୁମରିଲେ ରାମ
ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଣ ମାତ କଲୁ ପୂର୍ଣ୍ଣକାମ ।
ତୁମ୍ଭରି ଆଜ୍ଞାରେ ରାମ ଲଙ୍କାକଲେ ଜୟ
ରାବଣକୁ ମାରି ସୀତା ଆଣି ରାମରାୟ ।
ନମସ୍ତେ ମଙ୍ଗଳା ମାଗୋ ରକ୍ଷାକର ମୋତେ
ମୁହିଁ ଅରକ୍ଷିତ ଜନ ଆଶ୍ରା କଲି ତୋତେ ।
ଯେତେବେଳେ ଯାହା ମାଗୋ କରୁଥିବି ଇଚ୍ଛା
ତୋ ପାଦ ସ୍ମରଣେ ପୁରୁଥିବ ମନୋବାଞ୍ଛା ।
ତୁମ୍ଭର ଚରଣେ ମୋର ହେଉ ମନସ୍ଥିତ
ଶାରଳା ଦାସକୁ ଯେ ଉଦ୍ଧର ଆଦିମାତ ।

—o—

ରଜଷ୍ଟକ୍ର

ଜୟ ତୁ ଦେବୀ ଅନାଦି ଆଦି ସିଦ୍ଧକାୟେ
ତ୍ରିଦଶ ଦେବେ ଖଟନ୍ତି ନିତ୍ୟ ତୋର ପାୟେ ।
ଚୌଷଠି ଯୋଗିନୀ ନବକୋଟି କାତ୍ୟାୟନୀ
ତୁହି ସିନା ଅଟୁ ମାଗୋ ମହିଷାମର୍ଦ୍ଦିନୀ ।
ତୁହି ମାଗୋ କଳିକାଳ ଦର୍ପ ବିଧ୍ୱସିନୀ
ଦେବାସୁର ନର ତୋର ଚରଣେ ଦଇନୀ ।
ମୂର୍ଖ ଅପଣ୍ଡିତ ମୁହିଁ ଅଟଇ ଅଜ୍ଞାନୀ
ଏ ସିଦ୍ଧଗ୍ରନ୍ଥକୁ ମୋତେ କହିଲେ ଭବାନୀ ।
ସତ୍ୟ ତ୍ରେତା ଦ୍ୱାପର ଏ କଳିକାଳ ମଧ୍ୟେ
ସଂସାର ଧାରଣା ଅଟୁ ତୁ ଗୋ ସିଦ୍ଧ ସାଧ୍ୟେ ।
ମୋତେ କି ଗୋଚର ଏହିଗ୍ରନ୍ଥ ଲେଖିବାରେ
ତୁ ଗୋ ଭବାନୀ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲୁ ମୋ ଠାରେ ।
ମନୁଷ୍ୟ ହୋଇ ମୁଁ ସିଦ୍ଧ ଦେବୀଙ୍କୁ ଦେଖଇ
ନ ଆସିବାଠାରେ ପଦ ଦେଉଥାନ୍ତି କହି ।
ସେ ଅନାଦି ଦେବୀଙ୍କର ଖଟିଲି ଚରଣେ
ଯାହା ଶୁଣିଲେ ମୁକତ ହେବେ ଜଣେ ଜଣେ ।
ନାନା ପାତକମାନ ଯେ ହେବ ବିନଶ୍ୟତି
ଅପୁତ୍ରିକ ଲୋକ ପୁତ୍ର ହୋଇବ ପ୍ରାପତି ।
ଶ୍ରୀସିଦ୍ଧଚଣ୍ଡୀ ଚରଣେ କରଇ ଦଇନୀ
ମୁକତି ଅର୍ଥେ ଶାରଳା ଦାସ ଶୂଦ୍ରମୁନି ।
ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ କଲେ ଅଗସ୍ତିଙ୍କ ପୂଜା
ପାଦ୍ୟାର୍ଘ୍ୟ ଦେଇ ପାଦେ ଖଟି ମହାରାଜା ।
ବସନ କୁଣ୍ଡଳ ଧୂପ ଦୀପ ନଇବେଦ୍ୟେ
ନବରତ୍ନ ମାଳାଦେଇ ଋଷିଙ୍କର ପାଦେ ।
କହିବା ମୁନି ଏ ମଧ୍ୟପର୍ବ ଦିବ୍ୟ ବାଣୀ
ଶରୀର ନିର୍ମଳ ହେବ ତବ ମୁଖୁ ଶୁଣି ।
ଏବେ କେବଣ ଚରିତ କଲେକ ପାଣ୍ଡବେ
କହ ମୁନି ମୋତେ ତାହା କଥାର ପ୍ରସ୍ତାବେ ।
ପାଞ୍ଚ ପୁରୁଷକୁ ହେଲା ଏକଇ ଯୁବତୀ
ସାଂସାରିକ ଧର୍ମ ହେଲା ତାଙ୍କର କି ରୀତି ।
ସଂକ୍ଷେପି କହିବା ହେଉ ମୁନି ତପୋବନ୍ତ
ପାପାଧିପାପ ମୋହର ହେବ ନାଶ ପ୍ରାପ୍ତ ।
କହନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ବିଜ୍ଞ ତୁ ପଣ୍ଡିତଜନ
ସାବଧାନେ ଏ ଭାରତ ଶୁଣ ହେ ରାଜନ ।
ବଦୟନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଯେ ପଣ୍ଡିତ ମାର୍ତ୍ତଣ୍ଡ
ଶୁଣ ସାବଧାନେ ଆଦ୍ୟପର୍ବ ମଧ୍ୟଖଣ୍ଡ ।
ହସ୍ତିନା ଈଶାନ ଭାଗ ବାରୁଣୀର କତି
ସୁନ୍ଦର କରି ନଗର ତୋଳାଇ ରହନ୍ତି ।
ସାତଙ୍କ ନିମନ୍ତେ କଲେ ସାତଗୋଟି ପୁର
ଅସ୍ତ୍ରଘର ଧନଘର ଭଣ୍ଡାର ଆବର ।
ଭିନ୍ନ ନବରେ ଦ୍ରୌପଦୀ ରଖି ପାଞ୍ଚଭାଇ
ଆପଣା ଆପଣା ପୁରେ ରହିଲେ ସେ ଯାଇ ।
କୁନ୍ତୀଦେବୀ ରହିଲେ ଯେ ଆପଣା ନଗରେ
ପାଞ୍ଚଭାଇ ଥାନ୍ତି ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ସଙ୍ଗତରେ ।
ମକର ଶୁକ୍ଳ ପକ୍ଷ ଦଶମୀ ଯେ ତିଥି
ରୋହିଣୀ ନକ୍ଷତ୍ର ପୁଣି ବାର ବୃହସ୍ପତି ।
ବାଳବ ନାମେ କରଣ ଶୁଭ ନାମେ ଯୋଗ
ମକର ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଚଉବିଂଶ ଦିନ ଭୋଗ ।
ସେଦିନ ପାଞ୍ଚାଳୀ ଦେବୀ ହେଲେ ରଜୋବତୀ
ପୁଷ୍ପବତୀର ଉତ୍ସବ ନବରେ କରନ୍ତି ।

ମିଶ୍ରିତ କରାଇ ଚୂନ ସଙ୍ଗରେ ହଳଦୀ
ମାରନ୍ତି ପିଚିକା ଧରି ପରିହାସେ ଖେଦି ।
ପ୍ରଥମ ରଜ ଗଣନ୍ତି ଧୌମ୍ୟ ପୁରୋହିତେ
ଗଣନ୍ତି ଯେ ରଜଶ୍ଚକ୍ର ପାତି ଗ୍ରହପୁତ୍ରେ ।
ବାର ତିଥି ଋକ୍ଷ ଚନ୍ଦ୍ରକରଣ ରବ୍ୟଂଶ
ସପ୍ତାଙ୍ଗ ଯୋଗ ବିଚାର କରନ୍ତି ବିଶେଷ ।
ଜ୍ୟୋତିଷ ଶାସ୍ତ୍ରମତେ ଶ୍ଳୋକମାନ ପଢ଼ି
ବୁଝାଇ ଅର୍ଥ କହନ୍ତି ବେନିକର ଯୋଡ଼ି ।
ଆଦିତ୍ୟବାରେ ହୁଅଇ ଯେବେ ରଜୋବତୀ
ସ୍ୱାମୀକୁ ଯେ ଗ୍ରହପୀଡ଼ା ସନ୍ତାନ ନୁହନ୍ତି ।
ସୋମବାରେ ଯେବେ ସ୍ତିରୀ ହୁଏ ରଜୋବତୀ
ସେହି ସ୍ତିରୀର ହୁଅଇ ସ୍ୱାମୀର ପୀରତି ।
ମଙ୍ଗଳବାରେ ହୁଅଇ ଯେବେ ରଜୋବତୀ
ବିଧବା ହୁଅଇ ସ୍ୱାମୀ ହୁଏ ବିନଶ୍ୟତି ।
ବୁଧବାରେ ଯେବେ ନାରୀ ହୁଏ ରଜୋବତୀ
ସ୍ୱାମୀରେ ଭକତି ହୁଏ ସଉଭାଗ୍ୟବତୀ ।
ଗୁରୁବାରେ ରଜୋବତୀ ହୁଏ ଯେବେ ନାରୀ
ଧନ ସନ୍ତାନ ବହୁତ ହୁଅଇ ତାହାରି ।
ଶୁକ୍ରବାରେ ରଜୋବତୀ ହୁଏ ଯେବେ ନାରୀ
ବହୁତ ପୁତ୍ର ହୁଅଇ ନୁହେଁ ଅନ୍ୟାଚାରୀ ।
ଯେବେ ଜାଣ ରଜୋବତୀ ହୁଏ ଶନିବାରେ
ପୁତ୍ର ପୁତ୍ରୀ ନ ଉପୁଜେ ସେ ସ୍ତିରୀ ଗର୍ଭରେ ।
ମାଘମାସ ଗୁରୁବାରେ ନକ୍ଷତ୍ର ରୋହିଣୀ
ମାହେନ୍ଦ୍ରଯୋଗେ ହୋଇଲା ପଣ୍ଡିତେ ବଖାଣି ।
ବାର ଚକ୍ରଗୋଟି ଜାଣ ହୋଇଛି ପବିତ୍ର
କହିଲେ ଯେ ତିନିଚକ୍ର ପାତି ଗ୍ରହପୁତ୍ର ।
ପ୍ରତିପଦ ଦିନ ଯେବେ ରଜୋବତୀ ହୋଇ
ଅତି ମହାପାପୀ ତାକୁ ଛୁଇଁବ ଯେ ନାହିଁ ।
ଦ୍ୱିତୀୟା ଦିନ ହୋଇବ ଯେବେ ରଜୋବତୀ
ଏକ ସ୍ୱାମୀରେ ଦିନ ଯିବ ହେବ ପୁତ୍ରବତୀ ।
ତୃତୀୟା ଦିନ ହୋଇବ ଯେବେ ରଜୋବତୀ
ଯୁବତୀ ହୋଇ ପାଇ ସେ ଅନେକ ସମ୍ପତ୍ତି ।
ଚତୁର୍ଥୀଦିନ ହୋଇବ ଯେବେ ରଜୋବତୀ
ସେ ସ୍ତିରୀ ଅଙ୍ଗ ଛୁଇଁଲେ ଦୋଷ ଅପ୍ରମିତି ।
ପଞ୍ଚମ ଦିନ ହୋଇଲେ ରଜୋବତୀ ନାରୀ
ଶତଶ୍ରୀୟା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ସେ ବଢ଼ଇ ତା ଶିରୀ ।
ଷଷ୍ଠୀଦିନ ଯେବେ ରଜଗ୍ରାହିଣୀ ହୁଅଇ
ଦୁର୍ଭାଗା କଳହୀ ହୋଇ ସେ ସ୍ତିରୀ ରହଇ ।
ସପ୍ତମୀରେ ପୁଷ୍ପବତୀ ହୁଏ ଯା ମାନିନୀ
ତାହାସହ ବାସ କଲେ ହୁଏ ଧନହାନି ।
ଅଷ୍ଟମୀ ଦିନ ହୋଇବ ଯେବେ ରଜୋବତୀ
ପୁତ୍ର ଦୁହିତା ଉପୁଜେ ସୁଭଗା ଯୁବତୀ ।
ନବମୀରେ ରଜୋବତୀ ହୁଏ ଯେବେ ନାରୀ
ବିଧବା ହୁଅଇ ସ୍ୱାମୀ ମରଇ ତାହାରି ।
ଦଶମୀ ଦିନ ହୁଅଇ ଯେବେ ରଜୋବତୀ
ପୁତ୍ର ଦୁହିତା ଉପୁଜେ ବଢ଼ଇ ସନ୍ତତି ।
ଯେଉଁ ନାରୀ ରଜୋବତୀ ହୁଏ ଏକାଦଶୀ
ସ୍ୱାମୀ ନାଶ ଯାଇ ହୁଏ ସେ ଅଘରବାସୀ ।
ଦ୍ୱାଦଶୀ ଦିନ ହୋଇବ ଯେବେ ରଜୋବତୀ
ଏ ସ୍ତିରୀ ଛୁଇଁଲେ ମହାପାପୀ ହେବ ପତି ।
ତ୍ରୟୋଦଶୀ ଦିନ ଯେବେ ହୋଇ ରଜୋବତୀ
ନିଜ ସ୍ୱାମୀ ତେଜି ସ୍ତିରୀ ଦୋଚାରୀ ହୁଅନ୍ତି ।
ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ ଦିନ ରଜୋବତୀ ହୁଏ ଯେବେ
ବହୁ ପାତକୀ ହୋଇଣ ମରେ ସଂକୁଟୁମ୍ବେ ।
ରଜୋବତୀ ହୁଏ ଯେବେ ଅମାବାସ୍ୟା ଦିନ
ତାକୁ ଘେନି ଘର କଲେ ହେବ ନିଃସନ୍ତାନ ।
ପୂର୍ଣ୍ଣମୀରେ ଯେବେ ସ୍ତିରୀ ହୁଏ ରଜୋବତୀ
ଗ୍ରହଣ ଖଣ୍ଡିଆ ହୁଏ ତାହାର ସନ୍ତତି ।
ବାମଦେବ କହିଲେ ଏ ରଜଶ୍ଚକ୍ର କଥା
ଦଶମୀରେ ହୋଇଲା ଏ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ବନିତା ।
ପୁଣି ହିଁ ନକ୍ଷତ୍ର ଚକ୍ର ପାତିଲେ ପଣ୍ଡିତେ
ଯେ ନକ୍ଷତ୍ର ଯେଉଁ ଫଳ ହୋଇବ ଯେମନ୍ତେ ।
ଅଶ୍ୱିନୀ ରୋହିଣୀ ପୁଷ୍ୟା ଉତ୍ତରା ଫାଲ୍ଗୁନି
ହସ୍ତା ସ୍ୱାତୀ ଅନୁରାଧା ଧନିଷ୍ଠା ଏ ଘେନି ।
ଶ୍ରବଣା ପୂର୍ବ ଭୋଦ୍ରଅ ଉତ୍ତର ଭୋଦ୍ରଅ
ମୃଗଶିରା ଘେନି ହେଲା ବାର ପୁଣ୍ୟମୟ ।
ଏତେ ନକ୍ଷତ୍ରେ ହୋଇବ ଯେବେ ରଜୋବତୀ
ଧନ ପୁତ୍ରବତୀ ହେବ ପତିରେ ଭକତି ।
କୃତିକା ମଘା ବିଶାଖା ଆରଦ୍ରା ଅଶ୍ଳେଷା
ଆବର ଉତ୍ତରାଷାଢ଼ା ମୂଳା ସାତମିଶା ।
ଏତେ ନକ୍ଷତ୍ରରେ ଜାଣ ଏକଥା ହିଁ ମୂଳ
ରଜୋବତୀ ହେଲେ ସ୍ତିରୀ ନ ରହଇ କୂଳ ।
ଦ୍ୱିଜା ପୂର୍ବାଫାଲଗୁନୀ ଚିତ୍ରା ଜ୍ୟେଷ୍ଠା ତିନି
ପୂର୍ବାଷାଢ଼ା ଶତଭିଷା ରେବତୀ ଏ ଘେନି ।
ଏତେ ନକ୍ଷତ୍ରରେ ସ୍ତିରୀ ହେଲେ ରଜୋବତୀ
ଇହଲୋକେ ସୁଖ ପାଇ ଅନ୍ତେ ସଦ୍‌ଗତି ।
ଏ ନକ୍ଷତ୍ର ଚକ୍ରରେ ଯେ ନାହିଁ ପାପକର୍ମ
ରୋହିଣୀ ନକ୍ଷତ୍ରେ ହେଲା ପାଇଲା ଏ ଧର୍ମ ।
ଯୋଗଚକ୍ରମାନ ତହୁଁ ପାତିଲେ ପଣ୍ଡିତେ
ବିଚାରିଲେ ସେ ସମସ୍ତ ଗୁଣ ଶୁଭଅର୍ଥେ ।

ବିଷ୍କୁମ୍ଭ ଯେ ଆୟୁଷ୍ମାନ ସୌଭାଗ୍ୟ ଶୋଭନ
ବ୍ୟତିପାତ ହରଷଣ ପରିଘ ଯେ ବ୍ରହ୍ମ ।
ବହୁଶୁଭ ଏ ଯୋଗରେ ହେଲେ ରଜୋବତୀ
ଧନ ଜନ ଉପୁଜାଇ ହୁଏ ଭାଗ୍ୟବତୀ ।
ପ୍ରୀତି ଅତିଗଣ୍ଡ ଧୃତି ଶୂଳ ଇନ୍ଦ୍ର ଯୋଗ
ଦୋଚାରୀ ହୁଏ ଯୁବତୀ ଖୋଜେ ରତିଭୋଗ ।
ଶୁକ୍ଳ ଇନ୍ଦ୍ର ବରୀୟାନ ଶ୍ରବ ବଇଧୃତି
ସନ୍ତାନ ହାନି ହୁଅଇ ହେଲେ ରଜୋବତୀ ।
ଶୁଭ ବୃଦ୍ଧି ସିଦ୍ଧ ସାଧ୍ୟ ଅସୃକ ଏ ଯୋଗେ
ରଜୋବତୀ ହେଲେ ନାରୀ ରହେ ସୁଖଭୋଗେ ।
ଗଣ୍ଡ ଅତିଗଣ୍ଡ ଶୂଳ ସୁକର୍ମା ବ୍ୟାଘାତ
ରଜୋବତୀ ହେଲେ କରେ ସର୍ବଂଶ ନିପାତ ।
ଉବୁରିଲାଣି ସକଳ ଦୋଷୁଁ ଏ ଯୁବତୀ
ଶୁଭ ବୋଲି ବାମଦେବ ପଣ୍ଡିତ କହନ୍ତି ।
କରଣ ଚକ୍ରକୁ ପାତି କହନ୍ତି ପଣ୍ଡିତେ
ଯେଉଁ କରଣରେ ଯେଉଁ ଫଳ ହୁଏ ଯେତେ ।
ବବ ବାଳବ କୌଳବ ତୈତିଳ ବାଣିଜ୍ୟ
ଏ ଯୋଗରେ ରଜୋବତୀ ହେଲେ ପାଇ ରାଜ୍ୟ ।
ବିଷ୍ଟି ଶକୁନି କିଂସ୍ତୁଘ୍ନ ଆଉ ଗର ନାଗ
ଚତୁଷ୍ପଦ କରଣ ଏ ଷଷ୍ଟେ ପାପଭୋଗ ।
ପୁଣି ଉପୁଜିଲା ବୋଲି ସପତାଙ୍ଗ ବୁଝି
ପୁଚ୍ଛା କରନ୍ତେ କହିଲେ ବୁଝି ଗ୍ରହ ପାଞ୍ଜି ।
ଗୁରୁ ତୃତୀୟରେ ଅଛି ଚନ୍ଦ୍ରମା ସପ୍ତମେ
ଏକାଦଶେ ବୃହସ୍ପତି ସଉରୀ ନବମେ ।
ରାହୁ ସପତମେ କେତୁ ଏକାଦଶ ବଳ
ସର୍ବାଙ୍ଗ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସର୍ବ ଶୁଭ ଅନୁକୂଳ ।
ବିଚାରିଣ ଅନୁକୂଳ ଦେଲେ ଗ୍ରହପୂତ୍ରେ
ଉତ୍ସବ ବିଧାନମାନ କଲେ ଦିନ ସାତେ ।
ପ୍ରଥମ ଦିନେ ଛୁଇଁଲେ ଚାଣ୍ଡାଳର ସରି
ଯେତେବେଳେ ଛୁଇଁ ତେତେବେଳେ ସ୍ନାନ କରି ।
ଦ୍ୱିତୀୟଦିନ ଛୁଇଁଲେ ଅଶୁଦ୍ଧ ଯୁବତୀ
ସମ୍ବତ୍ସର ଯାଏ ପିତୃ ଜଳ ହିଁ ନ ପାନ୍ତି ।
ରଜୋବତୀକୁ ଛୁଇଁଲେ ତୃତୀୟ ଦିବସେ
ଅବଶ୍ୟ ମଜ୍ଜଇ ସେହୁ ଲିଙ୍ଗଭଗ୍ନ ଦୋଷେ ।
ଚତୁର୍ଥ ଦିବସେ ଯେହୁ ଛୁଏଁ ରଜୋବତୀ
ଅବଶ୍ୟ ତା ପିତୃଲୋକେ ଅନ୍ନ ହିଁ ନ ପାନ୍ତି ।
ପଞ୍ଚମ ଦିନରେ ଯାଇ କରିବ ଯେ ସ୍ନାନ
ପାକଶାଳେ ପଶି ସେହି କରିବ ରନ୍ଧନ ।
ପବିତ୍ର ମୃତ୍ତିକା ଷଷ୍ଠ ଦିବସରେ ଲେପି

ସପତମ ଦିବସେ ଯେ ଯିବ ସ୍ୱାମୀପାଶ
ଏତେ ଜ୍ଞାନ ଥିଲେ ତାର ହରେ ସର୍ବଦୋଷ ।
ଯାହା ବିଚାରି ଲିହିଲେ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ପୁରାଣେ
ଲେଖିଛି ମୁଁ ଗୋସାମଣି ଆଜ୍ଞା ପରମାଣେ ।
ବିଚାର କଲେ ଏଥିରେ ଏତେ ଦୋଷ ଅଛି
ଅବିଚାରେ କାର୍ଯ୍ୟେ କଲେ ଧର୍ମ ନାହିଁ କିଛି ।
ବଡ଼ ହିଁ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଏ ଯେ ସାଂସାରିକ କର୍ମେ
କେହୁ ନିର୍ମାଣି କହିବ ଏ ମାନବ ଜନ୍ମେ ।
କିଞ୍ଚିତରେ ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ଜଗତର ମାତା
ଶାରଳା ଦାସ କହିଲେ ରଜଶୁକ୍ର ବାର୍ତ୍ତା ।
ନ ପଢ଼ିଲି ଅକ୍ଷରେ ମୁଁ ନୁହେଁ ଶାସ୍ତ୍ରବାଦୀ
ନ ବସଇ ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମୁଁ ସମ୍ବାଦି ।
କୁସ୍ଥାନବାସୀ ହୋଇ ନ ପାଇ ବିପ୍ରଗୋଷ୍ଠୀ
ଅଳପ ମତି ମୋହର ବାଲ୍ୟ ବୁଦ୍ଧି ଗୋଟି ।
ପଣ୍ଡିତ ଜନଙ୍କୁ ମୁହିଁ କରଇ ବିନୟ
ମୁକତି ମାଗଇ କରି ନାରାୟଣେ ଲୟ ।
ବାମଦେବ ପଣ୍ଡିତେ ଯା କହେ ଶାସ୍ତ୍ରଯୋଗ
ପଣ୍ଡୁସୁତ ଧର୍ମରାୟ ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କ ଆଗ ।

—o—

ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ନିୟମ

ବୋଲନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ମନୁ ନରପତି
ଜଉତିଷେ କହିଗଲେ ରଜଶୁକ୍ର ପାତି ।
ମୀନମାସ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ପଞ୍ଚମୀର ତିଥି
ପଣ୍ଡିତ ବାସରେ ମଘାନକ୍ଷତ୍ର ଯୁକତି ।
ଦ୍ରଉପଦୀ ଶୁଦ୍ଧଅଙ୍ଗ ସପ୍ତମ ଦିବସେ
ପୁଷ୍ପବତୀ ବନ୍ଧାପନା ଉତ୍ସବ ଉଆସେ ।
ବିଜୟେ ପଞ୍ଚପାଣ୍ଡବେ ଏକଇ ଆସ୍ଥାନେ
ଦ୍ରଉପଦୀ ଅର୍ଘ୍ୟ ଆଣିଦେଲେ ସନ୍ନିଧାନେ ।
ପ୍ରଥମରେ ଅର୍ଘ୍ୟ ଦେଲେ ସୌମ୍ୟ ପୁରୋହିତେ
ଦ୍ୱିତୀୟରେ ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କୁ ଦେଲେ ସେ ତୁରିତେ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ଅନ୍ଧପଟଳ ଉପେକ୍ଷ
ଯାଜ୍ଞସେନୀ ଦ୍ରୌପଦୀର ମୁଖପଦ୍ମ ଦେଖ ।
ଗାନ୍ଧାରୀ ବୋଇଲେ ମୋର ବହୁକାଳ ବ୍ରତ
ତାହା ଉପେକ୍ଷିଲେ ଧର୍ମ ନୋହିବ ପ୍ରାପତ ।
ଏଥକୁ କଟାଳ ବାବୁ ନ କର ତୁ କିଛି
ଦିବ୍ୟଚକ୍ଷୁ ଘେନି ମୁହିଁ ସବୁ ଦେଖୁଅଛି ।
ଚକ୍ଷୁରେ ଚାହିଁଲେ ମୋତେ ସବୁ ହୁଏ ଦୃଶ୍ୟ
ଏମନ୍ତ ଦିଶୁ ଅଛଇ ଭୁବନ ତ୍ରିଦଶ ।
ଏତେକ ବୋଲି ଗାନ୍ଧାରୀ ହସ୍ତେ ଅର୍ଘ୍ୟ ଘେନି

ଚତୁର୍ଥେ ନକୁଳ ସହଦେବ ବେନିଭାଇ
କ୍ଷଣରେ ଦ୍ରୌପଦୀ ଦେବୀ ଶିରେ ଅର୍ଘ୍ୟଦେଇ ।
ଜୟ ଶବଦ ମଙ୍ଗଳ ଶୁଭଧ୍ୱନି ତୋଳି
ସୁଲକ୍ଷଣୀ କନ୍ୟାମାନେ ଦ୍ୟନ୍ତି ହୁଳହୁଳି ।
ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ କରନ୍ତି ତହିଁ ବେଦଧ୍ୱନି
ହୁଳହୁଳି ଦିଅନ୍ତି ଯେ ଅହିଅ କାମିନୀ ।
ହୋଇଲା କୋଟି ସୁବର୍ଣ୍ଣ କୋଟି ରତ୍ନଦାନ
କୋଟି ଦାନ ହୋଇଲାକ ସୁରଙ୍ଗ ବସନ ।
କୋଟିଏକ ଧେନୁ ଦେଲେ ବସ୍ତ୍ରର ସହିତେ
ପୁଷ୍ପ ଉତ୍ସବ ଆହୁତି ଦେଲେ ଯେ ତୁରିତେ ।
ସେହି ଘୃତକୁ ସମସ୍ତେ କଲେକ ପ୍ରାଶନ
ଦେବତାମାନେ ସୁଖରେ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ।
ଚଳିଗଲେ ସ୍ତିରୀମାନେ ବନ୍ଧାପନା ସାରି
ତହୁଁ ଋଷି ବିପ୍ରମାନେ ବେଦ ଯେ ଉଚ୍ଚାରି ।
ପୁତ୍ର ପଉତ୍ର ପ୍ରାପତ ହେଉ ତୋତେ ମାତ
ଯା ବାଞ୍ଛା କରିବୁ ତୋତେ ହେଉ ପରାପତ ।
ଉତ୍ସବ ସାରିଣ ଗଲେ ଯେ ଯାହାର ସ୍ଥାନେ
ନିତ୍ୟକର୍ମ ମଣୋହି ଯେ କଲେ ପାଞ୍ଚଜଣେ ।
ଦ୍ରୌପଦୀ ମଣୋହି କଲେ ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ମେଳେ
ଆପଣା ମନ୍ଦିରେ ବିଜେ କଲେ ନିଶାକାଳେ ।
ପରଦିନ ପ୍ରଭାତରେ ମିଳିଲେ ନାରଦ
ପଞ୍ଚପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ କଲେ ବହୁ ଆଶୀର୍ବାଦ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ତାହାଙ୍କୁ କଲେ ବହୁତ ଆଦର
ଗନ୍ଧ ପୁଷ୍ପ ଧୂପ ଦୀପେ ପୂଜିଲେ ପୟର ।
ଏକାନ୍ତେ ନାରଦ ତାଙ୍କୁ କହିଲେ ଏମନ୍ତ
ପାଞ୍ଚଭାଇ ବସି କର ଗୋଟିଏ ଶପଥ ।
ଯେମନ୍ତେ ଭେଦ ନ ହୁଏ ଭାଇରେ ଭାଇରେ
ପାଞ୍ଚଭାଇ କ୍ରୀଡ଼ା କର ଦ୍ରୌପଦୀ ସଙ୍ଗରେ ।
ଏହାକହି ମନଯାନେ ଗଲେ ମହାମୁନି
ଯୁଧିଷ୍ଠି ମୁନିଙ୍କ କଥା ମନେ ମନେ ଗୁଣି ।
ଏକାନ୍ତ ହୋଇ ବସିଲେ ପାଞ୍ଚଗୋଟି ଭାଇ
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ପଚାରିଲେ ସେ ଚାରିଙ୍କୁ ଚାହିଁ ।
ବାବୁ ପାକାସ୍ପର୍ଶ ଯେବେ ହୁଅନ୍ତି ଯୁବତୀ
ଛୁଇଁ ନ ଯୋଗାଇ ସାତଦିନ ସାତରାତି ।
ରଜମୁକତ ଉତ୍ତାରେ ତା ସଙ୍ଗ ନ କଲେ
ସେ ଶୋଣିତ ପିତୃଲୋକ ପିଅନ୍ତିଟି ଭଲେ ।
ଏମନ୍ତ ବିଚାର ଅଛି ଶାସ୍ତ୍ରର ସଂଯୋଗେ
ଦ୍ରୌପଦୀ କଥା କରିବା ଏବେ କେଉଁ ବାଗେ ।
ଶୁଣିଲ ତ ଯାହା କହିଗଲେ ସେ ନାରଦ
ବିଚାର କର ନୋହିବ ଯେହ୍ନେ ଭାଇ ଭେଦ ।

କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି ତହିଁ ବୋଲେ ଫାଲଗୁନି
ତୁମ୍ଭେ ବିଜେ କର ଦେବ ଆଜର ରଜନୀ ।
ଭୀମସେନ ଠାକୁରଙ୍କ ପାଳି କାଲି ରାତି
ମୋର ପାଳି ତାର ପର ରାତି ହେ ନୃପତି ।
ତାର ପର ରାତି ହେବ ନକୁଳର ଜାଣ
ତାର ପର ରାତି ସହଦେବର ପ୍ରମାଣ ।
ଯେ ଦିନ ଯେ ଜନ ଥିବ ପାଞ୍ଚାଳୀର ପୁରେ
ଆନ ଜନ ଯେବେ ଯିବ ତାର ପାଶ୍ୱାତରେ ।
ଦ୍ୱାଦଶ ବରଷ ସେହୁ ପଶିବ ଅରଣ୍ୟ
ଏପରି ନିୟମ କଲେ ତହୁଁ ପାଞ୍ଚଜଣ ।
ଏତେ ବୋଲି ଚାରିହେଁ ଯେ ଗଲେ ଆସ୍ଥାନକୁ
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ବିଜେ କଲେ ଦୌପଦୀ ପୁରକୁ ।
ପ୍ରାତଃ ଶଯ୍ୟା ଛାଡ଼ିଗଲେ ଦେବ ଧର୍ମସୁତ
ସ୍ନାନ ନିତ୍ୟ କର୍ମ ଆଦି ସାରିଣ ତୁରିତ ।
ବିଜୟ ଧର୍ମ ନନ୍ଦନ ନିତ୍ୟ ସିଂହାସନେ
ଚାରିଭାଇ ଯାଇ ବିଜେ କଲେ ସନ୍ନିଧାନେ ।
ଦ୍ରୌପଦୀ ଦେବୀ ଏମନ୍ତ ମନେ ବିଚାରିଲେ
ଅଗ୍ନିରେ ପଶିଣ ସେହୁ ସ୍ନାହାନ କରିଲେ ।
ଏକର ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଆନେ କଦାପି ନ ଦେବି
ତେବେ ଯାଇ ସତୀ ମଧ୍ୟେ ଗଣିତା ହୋଇବି ।
ଏମନ୍ତ ବିଚାର ଦେବୀ ମନରେ ଯେ କରି
ପ୍ରତିଦିନ ଦେବୀ ଅଙ୍ଗ ଅଗ୍ନିରେ ପଖାଳି ।
ନୂତନ କାୟା ଅଗ୍ନିରୁ ବାହାର କରନ୍ତି
ତେବେ ସେ ସ୍ୱାମୀମାନଙ୍କୁ ଅଙ୍ଗ ସମର୍ପନ୍ତି ।
ପ୍ରଥମ ଦିବସ ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କୁ ଅଙ୍ଗ ଦେଲେ
ରଜନୀ ଶେଷରେ ଯାଇ ଅଗ୍ନିରେ ପଶିଲେ ।
ସେହି ଅଙ୍ଗଗୋଟି ଦେବୀ ସମର୍ପି ଅଗ୍ନିରେ
ନୂତନ ଶରୀର ତହୁଁ ପୁଣି ଜାତ କଲେ ।
ଦ୍ୱିତୀୟ ରାତ୍ରରେ ବିଜେ କଲେ ଭୀମସେନ
ପାଞ୍ଚାଳୀର ସଙ୍ଗେ କଲେ କେଳି ବିନୋଦନ ।
ସେ ରାତ୍ରେ ଭୀମଙ୍କୁ ଅଙ୍ଗ ସମର୍ପିଲେ ବାଳୀ
ରଜନୀ ଶେଷେ ଅଗ୍ନିରେ ପଶିଲେ ପାଞ୍ଚାଳୀ ।
ତୃତୀୟ ରାତ୍ରରେ ବିଜେ କଲେ ଫାଲଗୁନି
ଅନେକ ପ୍ରୀତି ତା ସଙ୍ଗେ କଲେ ଯାଜ୍ଞସେନୀ ।
ଆଉ ମାନଙ୍କର ତୁଲେ ବାହ୍ୟ ଅଙ୍ଗ ସଙ୍ଗ
ଅର୍ଜୁନକୁ ପ୍ରୀତିପଣେ ସମର୍ପିଲେ ଅଙ୍ଗ ।
ରଜନୀ ଶେଷେ ଉଠିଲେ ତହୁଁ ମହାମାୟୀ
ଅଗ୍ନିରେ ସେହି ଶରୀର ନେଇ ସମର୍ପଇ ।
ନୂତନ କାୟା ଅଗ୍ନିରେ ସେହୁ ଜାତ କଲେ
ନକୁଳ ଚତୁର୍ଥ ଦିନେ ରାତ୍ରେ ବିଜେ କଲେ ।

ରତିରଙ୍ଗେ ଦେବୀ ରାତ୍ର କରିଲେ ଯାପନ
ପ୍ରଭାତ ହୋଇଲେ ଶୁଦ୍ଧ ଅଗ୍ନି ସଂଯୋଗେଣ ।
ପ୍ରଞ୍ଚମ ଦିବସେ ବିଜେ କଲେ ସହଦେବ
ଦ୍ରୌପଦୀଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସେହୁ କଲେ ବହୁ ଭାବ ।
ରତିରଙ୍ଗ ସାରି ସହଦେବ ପ୍ରଭାତରେ
ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରି ବିଜେ କଲେ ଆସ୍ଥାନରେ ।
ଦ୍ରୌପଦୀ ବିଚାରି ପୁଣି ଅଗ୍ନିରେ ପଶିଲେ
ନବତନ କାୟେ ଦେବୀ ଅଗ୍ନିରୁ ଜନ୍ମିଲେ ।
ଅନ୍ୟ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ଜଳେ କରିଥାନ୍ତି ସ୍ନାନ
ଦ୍ରୌପଦୀ ହୁଅନ୍ତି ମାତ୍ର ଅଗ୍ନିରେ ଦହନ ।
ସତୀଙ୍କ ମଧ୍ୟେ ଯେ ଯେଣୁ ଅଟନ୍ତି ପ୍ରଧାନ
ତେଣୁ କରି ଏହାଙ୍କର ପତି ପାଞ୍ଚଜଣ ।
କାହାକୁ କାହା ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ସେହୁ ନ ଦିଅନ୍ତି
ନୂତନ ଶରୀର ଧରି ଦେହ ସମର୍ପନ୍ତି ।
ଏମନ୍ତ ତିରିଶ ରାତ୍ରରେ ସେ ପୁଣ ପୁଣ
ପାଞ୍ଚରାତ୍ରରେ କରନ୍ତି ବିଜେ ପାଞ୍ଚଜଣ ।
ଏ ରୂପେ ଅଗ୍ନିରେ ନିତ୍ୟ ଅଙ୍ଗ ପଖାଳନ୍ତି
ନୂତନ ଶରୀର ପଞ୍ଚପତିଙ୍କୁ ଦିଅନ୍ତି ।
ଅନ୍ତଃପୁର ମଧ୍ୟରେ ଯେ ଦ୍ରୌପଦୀ ରହନ୍ତି
ଆନଦିନ କେହି ତାଙ୍କ କତିକି ନ ଯାନ୍ତି ।
ଦୋହରା ଅଗ୍ନିରେ ସ୍ନାନ କରେ ଯାଜ୍ଞସେନୀ
ପାଞ୍ଚଙ୍କ ମନ ବିଚାରି ହରଇ ମାନିନୀ ।
ତେବେ ସେ ଛୁଆଁଇ ଯାଇ ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କ କାୟ
ସତୀଙ୍କ ମହିମା ଦେଖ ଆହେ ମନୁରାୟ ।
ମାସକେ ଦ୍ରୌପଦୀ ପାକାସ୍ପର୍ଶୀ ହୁଏ ସତୀ
ପାଞ୍ଚକୁ ଦିଅଇ ଶୁଦ୍ଧ ଅଙ୍ଗ ପାଞ୍ଚରାତି ।
ପୁଣି ସେ କାୟା ଦହନ କରେ ଅଗ୍ନିକୁଣ୍ଡେ
ଅଗ୍ନିରୁ ସେ ଉପୁଜଇ ପୁଣି ଆନ ପିଣ୍ଡେ ।
ତେବେ ଯାଇ ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କୁ ଦିଏ ଅଙ୍ଗଭୋଗ
ଏସନ ମହିମା ଦେବୀ ଅପର୍ଣ୍ଣାର ଅଙ୍ଗ ।
ମନୁ ପୁଚ୍ଛାକଲେ ଆହେ ଅଗସ୍ତି ମହାତ୍ମା
ଦ୍ରୌପଦୀର କହିଲ ତ ଅସଂଖ୍ୟ ମହିମା ।
ମାସକରେ ଦେବୀ ଦଗ୍ଧ କଲେ ନିଜ କାୟେ
ଅଗ୍ନିରୁ ନବ ଶରୀର ପୁଣି ଜାତ ହୁଏ ।
ସତୀପଣକୁ ତ ବଡ଼ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଏ କଥା
ସତ୍ୟଯୁଗେ ଶୁଣା ନାହିଁ ଏସନ ବାରତା ।
ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ମୁନି ଶୁଣ ମନୁରାୟ
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷରେ ନିରଞ୍ଜନ ଧର୍ମର ତନୟ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ଦେବଙ୍କୁ ଅଙ୍ଗ ଭୋଗ ସେ ଦିଅଇ
ଆଉମାନେ ଗମନ୍ତି ତ ତାଙ୍କ ଜ୍ଞାନ ନାହିଁ ।
ତାହାଙ୍କୁ ହିଁ ଅଙ୍ଗଭୋଗ ଦିଅଇ ପାଞ୍ଚାଳୀ
କେମନ୍ତେ ଏ ଦେହ ଦେବୀ ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କୁ ଭାଳି ।
ଚାରିଜଣ ଲଙ୍ଘନ୍ତି ତ ହୋଇ ଜ୍ଞାନଭ୍ରଷ୍ଟ
ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କୁ ଦେବି କେହ୍ନେ ଏହାଙ୍କ ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ।
ଏତେକ ବିଚାରି ଦେବୀ ଦଗ୍ଧ କରେ ଅଙ୍ଗ
ନବଦହେ ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କୁ କରାଏ ଯେ ଭୋଗ ।
ଶୁଦ୍ଧସ୍ନାନ ଏହାଙ୍କର ଅଟଇ ଯେ ଅଗ୍ନି
ଜଳସ୍ନାନ ପ୍ରାୟେ ତାହା ମଣେ ଯାଜ୍ଞସେନୀ ।
ମାସେ ପାଞ୍ଚ ବେଳ ଦେହ କରଇ ଦହନ
ପାଞ୍ଚଥର ହୋଇ ତାର ଦେହ ନବତନ ।
ଶୁଣି ପରମ ଆନନ୍ଦ ହେଲେ ଯୁଗପତି
ଅନେକ ପୂଜା କଲେ ସେ ପଣ୍ଡିତ ଅଗସ୍ତି ।
ସାଧୁ ମହାତମା ତୁହି ବିଜ୍ଞ ଭାଗ୍ୟବନ୍ତା
ତୋହର ମାର୍ଜନା ସିନା ହୋଇଲା ଏ କଥା ।
ଶୁଣିଣ ମଧ୍ୟପର୍ବର ପବିତ୍ର ଏ ବାଣୀ
ଶରୀର ନିର୍ମଳ ହେବ ତବମୁଖୁଁ ଶୁଣି ।
କହନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଘଟରଷିଙ୍କର ବାଳ
ମନୁ କଳ୍ପାନ୍ତରେ ଯାହା ତେଜ ଅନର୍ଗଳ ।
ଭୀମସେନର ଅଟଇ ଦୁଷ୍ଟ ଯେ ପ୍ରକୃତି
ଆହାରେ ସଂଗ୍ରାମେ ନାହିଁ ଶୃଙ୍ଗାରେ ତୃପତି ।
ନିତ୍ୟେ ସେ ବିଜେ କରଇ ଦ୍ରୌପଦୀ ପୁରକୁ
ଭାବେ ସେ ପାଞ୍ଚାଳୀଦେବୀ ଭଣ୍ଡାଏ ତାହାକୁ ।
ବେଳ କାଳ ସଂଯୋଗ ଯେ କିଛି ନ ବିଚାରି
ଅନୁକ୍ଷଣେ ଦ୍ରୌପଦୀଙ୍କୁ ବଳତ୍କାର କରି ।
ସୁନ୍ଦରୀ ଅପର୍ଣ୍ଣା ସେହି ଅତି ଅସହିଣୀ
ଭୀମସେନ ଦେଖି ଭୟ କରେ ଠାକୁରାଣୀ ।
ଯେତେବେଳେ ବୃକୋଦର ପ୍ରତାପେ ଆସଇ
ଭୟେ ଯାଜ୍ଞସେନୀ ଯାଇ ଅଗ୍ନିରେ ପଶଇ ।
ଭୀମସେନ ତାହାଙ୍କର ପୁରଯାକ ଲୋଡ଼ି
ନ ପାଇ ବିରସେ ବୀର ଆସଇ ବାହୁଡ଼ି ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ନକୁଳବୀର ପାର୍ଥ ସହଦେବ
ସମସ୍ତ ପୁର ଲୋଡ଼ଇ ସେ ଚାରି ପାଣ୍ଡବ ।
କେବଣ ସ୍ଥାନେ ନ ପାଇ ସତୀ ଯାଜ୍ଞସେନୀ
ଅଗ୍ନିଙ୍କୁ ଚାହିଁ ରୋଦନ କରଇ ପାବନୀ ।
ଏହି ଅନଳରୁ ଜାତ ହୋଇଲେ ଗୋ ଦେବୀ
ପାଞ୍ଚଙ୍କ ଅର୍ଦ୍ଧୋଳି ସହି ହେଲ ପରଭବୀ ।
ଅନେକ ବିଳାପ ତାର ଦେଖି ଧନଞ୍ଜୟ
ଅଗ୍ନିରେ ବିକାଶ କଲେ ଦ୍ରୌପଦୀର କାୟ ।
ଅତୀତ ହୁଅନ୍ତେ କିଛିକାଳ ଏ ପ୍ରକାରେ
ଚାରି ହେଁ ଯେ ପ୍ରଣିପାତ ଯୁଧିଷ୍ଠି ପୟରେ ।

ଦ୍ରୌପଦୀ ବୋଇଲେ ମୁଁ ଯେ ହୋଇଲେ ବିମୁଖ
ଏକା ଭୀମସେନ ଦେଲା ମୋତେ ମହାଦୁଃଖ ।
ଅଗ୍ନିରେ ପଶିଲି ମୁହିଁ ଭୀମସେନ ଡରେ
ଏହା ଅର୍ଦ୍ଧୋଳି କେ ସହେ ସ୍ତିରୀମାତ୍ର ପୁରେ ।
ଶତଶୃଙ୍ଗ ଗିରି ଯାର ପାଦଲାଗି ଚୂନା
ମୁହିଁ ତ ଅବଳା ଛାର ସ୍ତିରୀମାତ୍ର ସିନା ।
ସ୍ତିରୀଙ୍କର ଋତୁ ବ୍ରତ ଶୁଦ୍ଧଅଙ୍ଗ ଅନ୍ତେ
ପୁରୁଷ ନ ହୁଏ ସପ୍ତରାତ୍ର ପରିଯନ୍ତେ ।
ମାସକେ ଯେ ତିନିବେଳ ଯୋଗ ସ୍ୱାମୀଠାରେ
ତେବେ ସିନା ବଳବପୁ ଥାଇ ଏ ଶରୀରେ ।
ଅମିତ ସହବାସରେ ଆୟୁ ହୁଏ ହାନି
ତାହା ଯେ ଭୀମ ନ ବୁଝି ଆସଇ ଅଜ୍ଞାନୀ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ଏହି ନିୟମ ଆମ୍ଭର
ମାସକରେ ପାଞ୍ଚରାତ୍ର ସିନା ପାଞ୍ଚଙ୍କର ।
ଯାହାର ପାଳି ଅଛଇ ଯେବଣ ହିଁ ଦିନ
ଦ୍ୱାରେ ସନ୍ତକ ଥୋଇଣ ପଶିବ ଭବନ ।
ଯେବା ଜ୍ଞାନଭ୍ରଷ୍ଟା ହୋଇ ପଶିବ ଭିତରେ
ସନ୍ତକ ଦେଖି ବାହୁଡ଼ି ଆସିବ ସତ୍ୱରେ ।
ଏକର ଏକାନ୍ତ ଯେବେ ଆରେକ ଦେଖିବ
ଦ୍ୱାଦଶ ବରଷଯାଏ ବନରେ ପଶିବ ।
ଏଥୁ ଆନରାତ୍ରେ କେହି ନ ଯିବ ତା ପୁରେ
ଗଲେ ଦୋରେହା ହୋଇବ ମାତାଙ୍କ ପୟରେ ।
ପାଞ୍ଚରାତ୍ରକ ହିଁ ମୂଳ ଆମ୍ଭ ପାଞ୍ଚଙ୍କର
ମାସକ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ନିୟମ ଆମ୍ଭର ।
ଏସନ ନିୟମ ଶୁଣି କଲେ ପାଞ୍ଚବୀରେ
ପାଞ୍ଚେ ହେ ହାତ ଭରିଲେ ଜଳର ଭିତରେ ।
ଆରବେଳେ ଦ୍ରୌପଦୀର ପାଶକୁ ଯେ ଯିବ
ଦ୍ୱାଦଶ ବରଷ ବନବାସ ସେ କରିବ ।
ଏସନକ ନିୟମକୁ କରି ପଞ୍ଚଭ୍ରାତେ
ଆରଦିନେ ନ ଗଲେ ତା ପୁରେ କଦାଚିତେ ।
ଏମନ୍ତ ନିୟମ ପୁଣି କରଇ ପାଞ୍ଚାଳୀ
ଅଗ୍ନିକି ସାକ୍ଷୀ ରଖିଲେ ନ ଲଙ୍ଘିବ ପାଳି ।
ମାସକେ ପାଳି ପଡ଼ଇ ଜାଣ ପାଞ୍ଚଦିନ
ଦୃଢ଼ କରି ପାଳିଥାନ୍ତେ ପାଞ୍ଚେ ଏକ ମନ ।
ଏସନକ ନିୟମରେ ରହି ପାଞ୍ଚ ଭ୍ରାତେ
ଏହିମତି ଗଲା ପାଞ୍ଚବରଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ।
ଜୟ ତୁ ଶାରଦା ମାଗୋ ଜୟ ରାମଚଣ୍ଡୀ
ସିନ୍ଦୂରେ ମଥାକୁ ତୋର ଦେଇଥାଉ ମଣ୍ଡି ।
କୁତୁହଳ ନାଚଖଣ୍ଡି ପାଏ ତୋତେ ଶୋଭା
ଜଗତ ଜନନୀ ତୁ ଗୋ ମହେଶ ବଲ୍ଲଭା ।
ତୋର ପାଦତଳେ ସେବି ଶ୍ରୀ ଶାରଦା ଦାସ
ଲେଖଇ ଭାରତ ମଧ୍ୟ ପର୍ବର ରହସ୍ୟ ।

—୦—

ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ବନବାସ

ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ମନୁ ଯୁଗପତି
ବଇଶାଖ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ଦ୍ୱିତୀୟା ଯେ ତିଥି ।
ସଉରୀବାର ବିଶାଖା ନକ୍ଷତ୍ର ସେଦିନ
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ବିଜେ କଲେ ଦ୍ରୌପଦୀ ଭୁବନ ।
ବୈଶ୍ୱାନର ଦେବ ଏଣେ ବ୍ରାହ୍ମଣେକ ହୋଇ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ସନ୍ନିଧିରେ ପ୍ରବେଶିଲେ ଯାଇ ।
ବେଦଧ୍ୱନି କରିଣ ସେ ବୋଇଲେ କିରୀଟି
ମୋର ଛାମୁକୁ ହକାରି ଆଣ ତୁ ଯୁଧିଷ୍ଠି ।
ଏହିକ୍ଷଣି ଧାଡିକାରେ ଯିବୁ ଅରଜୁନ
ଷଡ଼ ନିଃଶ୍ୱାସେ ଆଣିବୁ ମୋର ସନ୍ନିଧାନ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିକି ନ ଆଣିବୁ ଯେବେ ମୋର କତି
ଏହିକ୍ଷଣି ବିନାଶ ମୁଁ କରିବି ସବୁନ୍ତି ।
ଦ୍ରୌପଦୀ ପୁର ସହିତ ପାଣ୍ଡବ କୌରବେ
ମୋହର ବୋଲେ ଏକ୍ଷଣି ଦଗ୍ଧ ହୋଇଯିବେ ।
ଅନ୍ତଃପୁରେ ଅଛନ୍ତି ସେ ବୋଇଲେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ
କେମନ୍ତେ ମୁହିଁ ଯିବଇଁ କୁହ ହେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ।
କି କାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି ତୁମ୍ଭର କୁହ ମୋର ଆଗେ
ତାହା ମୁଁ ସାଧ୍ୟ କରିବି ପ୍ରାଣପଣେ ବେଗେ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୋଇଲା ମୋର ଘରେ ପଶି ଚୋର
ଅଡ଼ାଇ ନିଅନ୍ତି ବଳେ ଗୋରୁପଲ ମୋର ।
ରଖି ତୁ ପାରିବୁ ଯେବେ ରକ୍ଷାକର ଯାଇଁ
ନୋହିଲେ ରାଜାକୁ ଆଣ ମୋ ପାଖକୁ ରାଇ ।
ଗୁହାରି କରିବି ସେହି ରାଜା ଆଗେ ବେଗେ
ଚୋରକୁ ଧରି ସେ ଶାସ୍ତି ଦେବ ମୋର ଆଗେ ।
ନ ଆଣିଲେ ପୁରଯାକ କରିବି ଦହନ
ବ୍ରାହ୍ମଣର ବଦନ ଯେ ଅନଳ ସମାନ ।
ଅତି ନିଷ୍ଠୁର ବଚନ ବ୍ରାହ୍ମଣର ଶୁଣି
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବିଚାରେ ଅସ୍ତ୍ର ଘର ତହିଁ ପୁଣି ।
ଅସ୍ତ୍ର ନ ଆଣିଲେ ଚୋର ଧରିବି କେମନ୍ତେ
ପୂର୍ବରୁ ନିୟମ ଆମ୍ଭେ କରିଛୁ ସମସ୍ତେ ।
ଗଲେ ତ ବାରବରଷ ବନରେ ରହିବି
ଯେବେ ମୁହିଁ ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କ ପୁରକୁ ନ ଯିବି ।
ମଧୁ ପିଙ୍ଗଳ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅଟେ ବଡ଼ ତେଜ
ଶାପ ଦେଲେ ବଂଶଯାକ ହୋଇବେ ଦହିର୍ଯ୍ୟ ।
ମୁହିଁ ଏକା ଜଣେ ସିନା ବନବାସ ଯିବି
ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ରହାଇ ମୁଁ ଭିତରେ ମଣିବି ।

ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଦ୍ରୌପଦୀଙ୍କ କଥାବାର୍ତ୍ତା ବେଳେ
ପ୍ରବେଶ ହେଲା କିରୀଟି ଯାଇ ସେହିକାଳେ ।
ତାହାକୁ ଦେଖିଣ ପୁଚ୍ଛା କରିଲେ ଯୁଧିଷ୍ଠି
ଏମନ୍ତ କୃତ୍ୟ କେମନ୍ତେ କଲୁରେ କିରୀଟି ।
ଭୀମର ଭୟେ କଲଇଁ ସିନା ଏଡ଼େ କୃତ୍ୟ
ତୁ ବଳେ ପଶିଲୁ ଭାଇ ଲଙ୍ଘିଣ ଶପଥ ।
ବାବୁରେ ଅପର ଦୋଷ ଏକାନ୍ତ ଭାଙ୍ଗିଲେ
ଯେ ପାପ ହୁଏ ଅପୂଜା ଲିଙ୍ଗଭଗ୍ନ କଲେ ।
ଲିଙ୍ଗଭଗ୍ନ କଲେ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ଦୋଷ ପାଇ
ପର ଏକାନ୍ତ ଭାଙ୍ଗିଲେ ଏତେ ଦୋଷ ପାଇ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଆନ ନ ଧରନ୍ତୁ ମନେ
ଯାହା ମୁହିଁ କହୁଅଛି ଶୁଣ ସାବଧାନେ ।
ବେଗ ହୋଇ ବାହାରକୁ ବିଜୟ କରିବା
ବ୍ରାହ୍ମଣେକ ଆସିଛନ୍ତି ତା କଥା ବୁଝିବା ।
ଗାଈ ତାର ଚୋରି କରି ନେଉଛନ୍ତି ଚୋରେ
ମୁହିଁ ରଖିଥାନ୍ତି ଅସ୍ତ୍ର ଅଛି ଏହି ପୁରେ ।
ତେଣୁ ମୁହିଁ ଅଇଲଇଁ ଅସ୍ତ୍ର ନେବାପାଇଁ
ବ୍ରାହ୍ମଣର ଗୁହାରି ମୁଁ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଜଣାଇ ।
ନ ଆସିଲେ ବିପ୍ରଶାପେ ପୋଡ଼ିଥାନ୍ତା ପୁର
ମୁଁ ପଛେ ବନକୁ ଯିବି ନାହିଁ ମୋର ଡର ।
ବିପ୍ର ବୋଇଲା ରାଜାଙ୍କୁ ବେଗେ ନ ଆଣିଲେ
ପୁର ତୋହର ଦହନ ହେବ ପିଠି କଲେ ।
ନିଷ୍ଠୁର ବାକ୍ୟ କହିଲା ଯହୁଁ ଦ୍ୱିଜବର
ତେଣୁ ଭୋ ଦେବ ଅଇଲି ମୁଁ ଭିତର ପୁର ।
ଆବର ବିଶେଷେ ଦ୍ୱାରେ ସନ୍ତକ ତ ନାହିଁ
ବିଚାରିଲି ଯାଜ୍ଞସେନୀ ପୁରେ ନାହିଁ କେହି ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ମୋର ପାଣ୍ଡୋଇ ଯେ ଥିଲା
ଜାଣିଲି କୁକୁର ତାକୁ ଘେନି ପଳାଇଲା ।
ଏତେ ବୋଲି ଶାପ ଦେଲେ ଧର୍ମର ସନ୍ତତି
ଆରେ ଆରେ ଶ୍ୱାନ ତୁହି ଅଟୁ ମନ୍ଦଜାତି ।
ଆରେରେ ଅଜ୍ଞାନୀ ମୋତେ ଦେଲୁ ତୁହି ଲାଜ
ଅପର ଦେଖିଲା ପୁଣି ମୋର କ୍ରୀଡ଼ା କାର୍ଯ୍ୟ ।
ତୋହର ରମଣ ଲୋକେ ଦେଖନ୍ତୁ ସଂସାରେ
ଦାଣ୍ଡ ହାଟ ଘାଟେ କ୍ରୀଡ଼ା କର ସବୁଠାରେ ।
ମାର ମାର ବୋଲି କରି ସକଳେ କହିବେ
ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ଶାପ ଏହୁ ବୋଲି ବିଚାରିବେ ।
ଏତେ ବୋଲି ପାର୍ଥସଙ୍ଗେ ବାହାର ହୋଇଲେ
କେଉଁଠାରେ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଖୋଜି ନ ପାଇଲେ ।
ମାୟାବୀ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସେହୁ ହେଲା ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ
ଲୋଡ଼ି ନ ପାଇଲେ ତାକୁ ପଣ୍ଡୁର ନନ୍ଦନ ।

ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ କଲଇଁ ନିୟମ
ତେଣୁ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ କଷଣ ଦେଲେ ଦେବ ଧର୍ମ ।
କଷଣରୁ ପାରି ହୋଇ ପାରନ୍ତି ଯେ ପ୍ରାଣୀ
ସର୍ବସିଦ୍ଧ ବୋଲି ତାକୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ବଖାଣି ।
ମୁହିଁ ଏବେ ଘୋର ବନେ ଯାଉଅଛି ଭ୍ରମି
ସୁଚିତ୍ତେ ଏ ରାଜ୍ୟ ବିଜେ କରିଥିବା ସ୍ୱାମୀ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ଏ କିଅଁତ ବାବୁ କଥା
ଅଳପ କଥାକୁ ପୁଣ ବହୁତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ।
ଏ କଥାକୁ ଭୀତି ବାବୁ ନ କର ତୁ ମନେ
ନରକେ ପଡ଼ନ୍ତି ପ୍ରାଣୀ ସତ୍ୟର ଲଙ୍ଘନେ ।
ଦ୍ରୌପଦୀ ଦେବୀ ବିକଳ ହେଲେ ତାହା ଶୁଣି
ମୋତେ ଛାଡ଼ି କାହିଁପାଇଁ ଯିବ ପ୍ରାଣମଣି ।
ତୁହି ସିନା ମହାଲାଖ ବିନ୍ଧିଲୁ ଯୁକତେ
ଆପେ ବିଭା ନୋହିଦେଲୁ ଏହାଙ୍କୁ ତୁ ମୋତେ ।
ମୁହିଁ ତୋର ବଲ୍ଲଭୀ ତୁ ମୋର ପ୍ରାଣନାଥ
କ୍ଷଣେ ନ ଦେଖିଲେ ତୋତେ ଲାଗେ ଯୁଗବତ ।
ନିଶ୍ଚେ ସତ୍ୟ ରଖି ତୁହି ବନବାସ ଗଲେ
ମୋତେ ପ୍ରାଣନାଥ ସଙ୍ଗେ ନେଇଯାଅ ଭଲେ ।
ତେତ୍ରାଯୁଗେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ହେଲେ ବନଗାମୀ
ସୀତାଙ୍କୁ ସଙ୍ଗତେ ନେଲେ ରଘୁକୁଳ ସ୍ୱାମୀ ।
ପରମ ସ୍ୱାଧୀ ଖଟିଲା ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ହିଁ
ପତ୍ନୀ ସଙ୍ଗେ ଥିରେ କିଛି କ୍ଲେଶ ନ ବାଧଇ ।
ପତିର ସଙ୍ଗରେ ପତ୍ନୀ ଥିବାର ଯେ ଧର୍ମ
ନାନା ଶୁଭଯୋଗ ହୋଇ ନ ବାଧେ ଅକର୍ମ ।
ମୁହିଁ ଆନମାନଙ୍କୁ ନ ଜାଣେ ଫାଲଗୁନି
ତୁମ୍ଭଲାଗି ମୋତେ ଜାତ କଲେ ବ୍ୟାସମୁନି ।
ସତ୍ୟଯୁଗେ ବନବାସ ନଳରାଜା କଲେ
ସେ ପୁଣି ଦମୟନ୍ତୀକି ଘେନିଗଲେ ତୁଲେ ।
ଧରମକୁ ଇଚ୍ଛା ଯେବେ କର ଫାଲଗୁନି
ମୋତେ ସଙ୍ଗତରେ ନିଅ ଆହେ ପ୍ରାଣମଣି ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ବୋଇଲେ ଗୋ ଶୁଣ ତୁ ସୁଦନ୍ତୀ
ସତେ କି ଅର୍ଜୁନ ବନେ ଯିବ କଲୁ ଭୀତି ।
ଅର୍ଜୁନ ବଦନ ଚାହିଁ ବୋଇଲେକ ଧର୍ମ
ସେ ମାହାତ୍ମା ବାକ୍ୟେ ସିନା କଲୁ ତୁ ଏ କର୍ମ ।
କଷଣ ଦେଲା ମାୟାବୀ ସେହି ଦ୍ୱିଜବର
କାମାତୁରେ ନ ପଶିଛୁ ତୁ ଭିତର ପୁର ।
ସ୍ୱାମୀର ବଚନ ଶୁଣି ବୋଲେ ଫାଲଗୁନି
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ିକରେ ବିନୟେ ଦୟିନୀ ।
ପାଦେ ପଡ଼ି ବୋଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଧର୍ମରାୟ
ସତ୍ୟର ସଂସାର ସିନା ହେଉଛି ଉଦୟ ।

ସତ୍ୟ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ନ ଛୁଏଁ ଯମ କଦାଚିତେ
ଆପଣାର କଲାକୃତ୍ୟ ଲଘିଂବି କେମନ୍ତେ ।
ଦ୍ରୌପଦୀକି ତିଆରଇ ଚାହିଁ ଫାଲଗୁନି
କହିଲ ଯେବଣ କଥା ତୁମ୍ଭେ ଯାଜ୍ଞସେନୀ ।
ସୀତା ଦେବୀ ଗଲେ ପୂର୍ବେ ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ତୁଲେ
କାଳେ ପ୍ରମାଦ ପଡ଼ିଲା ରଖି ନ ପାରିଲେ ।
ତୁମ୍ଭେମାନେ ମନେ କେହି ନ ହୁଅ ବିରସ
କିଞ୍ଚିତ ପ୍ରାୟ ମଣେ ମୁଁ ଦ୍ୱାଦଶ ବରଷ ।
ବହୁତ ଦୂରକୁ ମୁଁ ଯେ କାହିଁ ପାଇଁ ଯିବି
ଏହି ନିକଟ ବନରେ ମୁଁ ବାସ କରିବି ।
ମୋତେ ତ ପ୍ରମାଦ କିଛି ନାହିଁ ଘୋର ବନେ
ସୁଖେ ଥିବି ଜଗନ୍ନାଥ ହେବେ ପରସନ୍ନେ ।
ମୋହର କଥାକୁ କିଛି ନ କର ଯେ ଚିନ୍ତା
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ କୋଳ କରି ଧରି କୁନ୍ତୀମାତା ।
ବୋଲେ ମୁଁ ଆପଦ ଘେନିଯାଇ ତୋର ପାର୍ଥ
ତୋତେ ନ ଦେଖି ମୋହର ଜୀବନ ଅସ୍ୱାର୍ଥ ।
ତୁହି ସେ କୁଳ ମଣ୍ଡନ ବାବୁ ହସ୍ତିନାକୁ
ଜଗନ୍ନାଥ ଦେବଙ୍କର ଅଟ ବାବୁ ବୁକୁ ।
ତୋ ମୁଖ ନ ଦେଖି ବାର ବରଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ମୁହିଁ ଏତେକାଳ ଦେହ ଧରିବି କେମନ୍ତ ।
କହୁଁ କହୁଁ କୁନ୍ତୀ ଦେବୀ ପଡ଼ିଲେକ ଢଳି
ଦ୍ରୌପଦୀ ଦେବୀ ଧରିଲେ କୋଳ କରି ଟେକି ।
ଚେତାପାଇ କୁନ୍ତୀ ବୋଲେ କେଣେ ଗଲୁ ପଣ୍ଡୁ
ସ୍ୱାମୀବିନା ପ୍ରାଣ କିମ୍ପା ନ ଗଲା ମୋ ପିଣ୍ଡୁ ।
ଭର୍ତ୍ତାର ବିହୁନେ ବର୍ତ୍ତି ରହଇ ଯେ ନାରୀ
ଅନେକ ଦୁଃଖ ଲଭଇ ହୁଅଇ ଦୋଚାରୀ ।
ସ୍ୱାମୀଙ୍କି ଛାଡ଼ିଣ ମୁହିଁ ହେଲି ବଡ଼ ଦୁଃଖୀ
ଏ ଶରୀର ଧଇଲି ମୁଁ ସହଦେବ ଦେଖି ।
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି ତାଙ୍କୁ ଆଶ୍ୱାସଇ ପାର୍ଥ
କିମ୍ପା ଅସାଷ୍ଟମ ତୁମ୍ଭେ ହୁଅ ଆଗୋ ମାତ ।
ଦୁଃଖକୁ ସୁମରି କିମ୍ପା ହେଉଛ ବିମୁଖ
ମୁହିଁ ବନବାସକୁ ଗୋ ମଣେ ବଡ଼ ସୁଖ ।
ଧର୍ମଙ୍କର ପାଦତଳେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ପ୍ରଣମି
ମୁଁ ବନକୁ ଯିବି ଆଜ୍ଞା ହେଉ ଦେବ ସ୍ୱାମୀ ।
ଉଠି ବେଳେ କୋଳ କଲେ ତାହାକୁ ଯୁଧିଷ୍ଠି
ବାବୁ ନିୟମ ପଡ଼ିଲା ତୋଠାରେ କିରୀଟି ।
ଯଦ୍ୟପି ତୁ ବନବାସେ ଯିବୁ ସବ୍ୟସାଚୀ
ବରଷକ ପାଇଁ ଗଲେ ଦୋଷ ନାହିଁ କିଛି ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ସ୍ୱାମୀ ବୁଝିବା ଯୁକତେ
ଯାଉଅଛି ବନବାସେ ଆଜ୍ଞା ହେଉ ମୋତେ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ କୋଳେ ଧରି ବୋଲେ ବୃକୋଦର
ଦ୍ୱାଦଶ ବରଷେ ବନୁ ହୋଇବୁ ବାହାର ।
ସଂକଳ୍ପ କରି କୋଟିଏ ତୀର୍ଥ ବାବୁ କରି
ନିୟମ ମେଣ୍ଟାଇ ବାବୁ ଆସିବୁ ତୁ ଫେରି ।
ଆବର ନକୁଳ ସହଦେବ ବେନିଭାଇ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ପାଦେ ବିନୟେ ପ୍ରଣିପାତ ହୋଇ ।
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ବିଦୁର ଯେ ଶଲ୍ୟ ଭୂରିଶ୍ରବା
କର୍ଣ୍ଣ ଶକୁନି ଆବର ଯେତେ ରାଜ ଦେବା ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ବନବାସ ବାରତା ଯେ ଶୁଣି
ଆଶ୍ୱାସନା କରନ୍ତି ଯେ ଜଣେ ଜଣେ ପୁଣି ।
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ଶୁଣିକରି କଲେ ବଡ଼ ଚିନ୍ତା
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଗାନ୍ଧାରୀର ମନେ ବଡ଼ ବ୍ୟଥା ।
ବିଦୁର ଶଲ୍ୟ ଏ ଦୁହେଁ ଶୁଣିଣ ବିକଳ
ବାବୁ କେସନ ବନକୁ ଯିବୁ ପଣ୍ଡୁବାଳ ।
ବିଦୁର ବୋଇଲେ ବନେ କି ନିମନ୍ତେ ଯିବୁ
ମହାଘୋର ଦୁଃଖ କହ କେମନ୍ତେ ସହିବୁ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଦେବ ଶୁଣ ମୋର ବାଣୀ
ବ୍ରାହ୍ମଣେକ ଆସି ମୋତେ ଭେଟିଲାକ ପୁଣି ।
ବୋଇଲାକ ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କୁ ଆଣ ତୋର ରାଇ
ଏହିକ୍ଷଣି ଯିବି ମୁହିଁ ବାରତା ଜଣାଇ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ଦେବଙ୍କୁ ତୁହି ବେଗେ ନ ଆଣିଲେ
ପୁର ଦହନ ହୋଇବ ମୁହିଁ କୋପ କଲେ ।
ଏମନ୍ତ ବାରତା ଶୁଣି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଲି
ଧାତିକାରେ ଅନ୍ତଃପୁରେ ମୁଁ ଯାଇ ପଶିଲି ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଦେବ ବିଜେ ଦ୍ରୌପଦୀର ମେଳେ
ବେନିଜନ କ୍ରୀଡ଼ାକୁ ମୁଁ ଦେଖିଲଇଁ ଡୋଳେ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିର କୋଳେ ଦେବୀ ଦ୍ରୁପଦୀ ଥାଇ
ସେ କାଳେ ଆମ୍ଭର ଗୁରୁତୁଲ୍ୟ ମହାମାଇ ।
ଗୁରୁର କ୍ରୀଡ଼ାକୁ ମୁହିଁ ଦେଖିଲଇଁ ଡୋଳେ
ବିକୃତ ପଞ୍ଚମନରେ ରସଭଗ୍ନ ହେଲେ ।
ପରର ଏକାନ୍ତ ଯେଉଁ ପ୍ରାଣୀ ଭଗ୍ନ କରି
ଲଭଇ ପାତକ ଲିଙ୍ଗଭଗ୍ନ ଦୋଷ ସରି ।
ଏତେକ ପାତକ ଦେବ ଅରଜିଲି ମୁହିଁ
ଖଣ୍ଡିବି ଏ ସର୍ବ ପାପ ନାନା ତୀର୍ଥ ଯାଇ ।
ବିଦୁର ପୁଛିଲେ ମନ୍ତ୍ରୀ ସହଦେବେ ଚାହିଁ
ସେହି ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ବାବୁ ଜାଣୁକିରେ ତୁହି ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ପଠିଆଇ ଦେଇ କେଣେ ଗଲା
କହ ବାବୁ ସହଦେବ କାହିଁ ନ ଅଇଲା ।
କରତଳକୁ ଚାହିଁଣ କହେ ମହାମନ୍ତ୍ରୀ
ଅଗ୍ନିଦେବତା ଅଇଲେ ଧରି ବିପ୍ର ମୂର୍ତ୍ତି ।

ବୈଶ୍ୱାନର ଦେବତାର ଲୁଦୁବୁଦୁ ବ୍ୟାଧି
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବନକୁ ଗଲେ ପାଇବ ଔଷଧି ।
ତେଣୁ ସେ ଗୋପନ ରୂପ ଧରି ହୁତାଶନ
ବସିଲେ ତା ଜାଣି ନ ପାରିଲେ ଅରଜୁନ ।
ଅଗ୍ନିଦେବତା ନିମନ୍ତେ ପାର୍ଥ ବନବାସ
ଯଜ୍ଞେ ଘୃତ ଖାଇ ଖାଇ ଅଗ୍ନି ଅସନ୍ତୋଷ ।
ମନ୍ଦ ଅଗ୍ନି ହୋଇଅଛି ସେ ସତ୍ୟଯୁଗହୁଁ
କୌରବେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଶୁଣି ସହଦେବ ତହୁଁ ।
ଏସନ ବିଚାର ଅଛି ଅଗ୍ନି ଦେବତାର
କିଛି ନ ବିଚାରି ଦେବ ଯାନ୍ତୁ ବନଘୋର ।
ସନ୍ଦେଶ କହିଲା ସେହି ମନ୍ତ୍ରୀ ଚୂଡ଼ାମଣି
ଅଗ୍ନି ଦେବତାର ବ୍ୟାଧି ଖଣ୍ଡିବେ ଫାଲ୍‌ଗୁନୀ ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ରାଜା ଧରି ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ କୋଳେ
ବୋଲେ ବାବୁ ମୋ କଲ୍ୟାଣ ହେଉ ତତକାଳେ ।
ଅତି ଗହନ ବନକୁ ନ ଯିବଟି ପାର୍ଥ
ଦେଶାଉର ମୁଖୁଁ ବାର୍ତ୍ତା ପାଇଥିବୁ ନିତ୍ୟ ।
ମୀନ ଶୁକ୍ଳ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ ତିଥି ଶନିବାର
ସ୍ୱାତୀ ନକ୍ଷତ୍ରକୁ ତୁଳ ଭୋଗ ସେ ଦିନର ।
ଚଉବିଂଶ ଦଣ୍ଡ ଚିତ୍ର ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ଥିଲା
ବୁଧର ବେଳରେ ସେ ଯେ ବାହାର ହୋଇଲା ।
ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ ସ୍ୱାତୀଯୋଗ ଅମୃତ ଅଟଇ
ସପତାଙ୍ଗ ଗଣନାରେ ସନ୍ଦେଶ ଫିଟଇ ।
ମାତା ଗୁରୁ ସୋଦରଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କରି
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ମୁଖ ଚାହିଁ ପୁଣି ସେ ତିଆରି ।
ସ୍ୱାତୀ ତୁମ୍ଭେ ମହାଶ୍ରେଷ୍ଠ ମହା ଭାଗ୍ୟବନ୍ତ
ଯଦ୍ୟପି ଯୁଧିଷ୍ଠି ବଡ଼ ପାଳୁ ତୁ ସମସ୍ତ ।
ସ୍ୱାମୀ ମୁହିଁ ଯାଉଅଛି ଗହନ ବନକୁ
ଭାଇଙ୍କର କଥା ଦେବ ଲାଗଇ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ।
ସ୍ୱାମୀ କୋପ କରିବଟି ଯେବେ ଭୀମସେନ
ନ ଧରିବୁ ମୁଁ ଆସିବାଯାଏ ତୁ ସେମାନ ।
ଭାଇଙ୍କ ମନ୍ଦ ଚିନ୍ତିବୁ ଯେବେ ଅନିମିତ୍ତେ
ସମସ୍ତେ ନାଶ ଯିବେଟି ମୋହର କୋପନ୍ତେ ।
ଏମନ୍ତ ତିଆରି ଘରୁ ବାହାର ଫାଲଗୁନି
ଦ୍ୱିଜମାନେ କରନ୍ତି ଯେ ମୁଖେ ବେଦଧ୍ୱନି ।
କୁନ୍ତୀର ଚରଣ ଧରି ଧନଞ୍ଜୟ କହେ
ଦ୍ରୌପଦୀଙ୍କି ଦୟା କରିଥିବଟି ମୋ ମାୟେ ।
ଅନେକ ବିନୟୀ ହୋଇ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଲଇ
ପାତକ ଧ୍ୱଂସି ଆସିବି କାଲି ପ୍ରାୟେ ମୁହିଁ ।
ସବୁଙ୍କୁ ବିନୟେ କହେ ବାସବର ସୁତ
ଜଣେ ଜଣେ ବାହୁଡ଼ଇ ସମ୍ବୋଧିଣ ପାର୍ଥ ।
ନଗର ଛାଡ଼ି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ପଶଇ କାନନେ
ଗଙ୍ଗାକୂଳୁ ବାହୁଡ଼ିଲେ ପଣ୍ଡୁର ନନ୍ଦନେ ।
ହସ୍ତିନା ନଗରେ ଆସି ପ୍ରବେଶ ସକଳ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ନ ଦେଖିଣ ମନରେ ବିକଳ ।
ମହା ଘୋର ବନସ୍ତରେ ପଶିଲା ଫାଲଗୁନି
କ୍ରୀଡ଼ା କରଇ କିରାତରୂପ ବନେ ଘେନି ।
ମଥାରେ ମୟୂର ଝାଲ କଣ୍ଠେ ଗୁଞ୍ଜାମାଳି
ଚୋପି ଚନ୍ଦନରେ ଚିତା ଅଙ୍ଗରେ ସମ୍ଭାଳି ।
ଧାମଣା କାଠର ଧନୁ କଣ୍ଟାବାଂଶ ଗୁଣ
ଫିରିକି ନାରାଚ ଶୋହେ କନ୍ଧେ ବେନି ଦ୍ରୋଣ ।
ପରଶୁ କୁଠାର ଶୋହେ ବେନି ଦ୍ରୋଣ ଝାଲି
ଏସନ ସ୍ୱରୂପେ ସେହୁ ବନେ କରେ କେଳି ।
କିରାତ ରୂପେ ବିହରେ ବନେ ସବ୍ୟସାଚୀ
ମାରଇ ଜୀବ ନାରାଚ ଧନୁକୁ ଆମଞ୍ଚି ।
ଭାର୍ଗବୀ ନାମରେ ତହିଁ ନଦୀ ଯେ ଗୋଟିଏ
ଭୈରବୀ ଗଙ୍ଗାରୁ ସେହି ଉତ୍ତରାଙ୍ଗେ ବହେ ।
ତୀର୍ଥସ୍ଥାନ ବୋଲି ତହିଁ ରହି ଫାଲଗୁନି
କାଟିଲା ପବିତ୍ର ଭୂମି ଦେଖି ମାସ ତିନି ।
ଜୟ ତୁ ଜାହ୍ନବୀ ମାଗୋ ପରମା ସାଧବୀ
ଭଗୀରଥ ଆଣିଲା ଗୋ ତୋତେ କେତେ ସେବି ।
ମହାଦେବଙ୍କ ମଉଳି ଜଟାରେ ତୁ ଖେଳୁ
ବାହାର ହେଲୁ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ପାଦ ନଖତଳୁ ।
ତୋହର ମହିମା ମାଗୋ ଦେବେ ଅଗୋଚର
ଶୁଦ୍ରମୁନି ଏ ଶାରଳା ଦାସ ତୋ କୋୟର ।

—୦—

ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ପାଶୁପତ ଅସ୍ତ୍ର ଓ ଅକ୍ଷୟ ତୂଣୀର ଲାଭ

ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ମନୁ ଯୁଗପତି
ଏ ମହାଭାରତ ମଧ୍ୟପର୍ବର ଯେ ରୀତି ।
କକଡ଼ା କୃଷ୍ଣ ଦ୍ୱିତୀୟା ତିଥି ଭୌମବାର
ଶ୍ରବଣା ନକ୍ଷତ୍ର ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ କ୍ଷମା ତାର ।
ସେଦିନ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବିଜେ କାଶୀ ନଦୀ ତୀରେ
ପଶିଲା ହର ଉଦ୍ୟାନ ନିର୍ଝର କନ୍ଦରେ ।
ସେଦିନ କୈଳାସୁ ବିଜେ ହର ଯେ ପାର୍ବତୀ
ବିହରନ୍ତି ବନେ କ୍ରୀଡ଼ାରଙ୍ଗେ ପଶୁପତି ।
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ତ ବିଶ୍ୱନାଥ ତପୋଧନ ରୂପ
ପିଙ୍ଗଳା ଜଟା ରୋମାଳି ପିଙ୍ଗଳ ସ୍ୱରୂପ ।
ପିନ୍ଧିଛନ୍ତି କଷାବାସ ତ୍ରିଜଗତ ମାତ
ତପୋଧନ ରୂପେ ବିଜେ ପ୍ରଭୁ ବିଶ୍ୱନାଥ ।

ହସ୍ତରେ ମୟୂର ପୁଚ୍ଛ ଡମ୍ବାମୁଦ୍ରା କଣ୍ଠେ
ଦିଗମ୍ବର ହୋଇ କ୍ରୀଡ଼ା କରନ୍ତି ସେ ବନେ ।
ଏସନକ ଶରୀରକୁ ଧରି ଦେବ ସ୍ୱାମୀ
ଉମା ମହେଶ ଭ୍ରମନ୍ତି ହୋଇ ବନଗାମୀ ।
କାଶୀନଦୀ ତୀରେ ଯାଇ ବିଜୟ ଧୂର୍ଜ୍ଜଟି
ଭାଣ୍ଡୀର ବଟର ତଳେ ପାରିଣ କର୍ପଟି ।
ପାର୍ବତୀ ଜାନୁରେ ସ୍ୱାମୀ ସୀମସ୍ଥାନ ଦେଇ
ଦକ୍ଷିଣକୁ ଶିର କରି ଶୋଇଲେ ଗୋସାଇଁ ।
କ୍ଳେଶ ବିଦାରି ମାରନ୍ତି ଦେବୀ ଶିରୁ କୃମି
ସୁଖପାଇ ସ୍ୱାମୀଙ୍କି ଯେ ଲାଗିଲାକ ଘୁମି ।
ଗଣ୍ଡା ଗୋଟିଏ ସଙ୍ଗରେ ଥିଲେ ପୁଣି ଆଣି
କାଶୀନଦୀ ତୀରେ ସେହି ପିଉଥିଲା ପାଣି ।
ଥିଲେ ଯେ ପାର୍ଥ ଶିଆଳୀଲତା ପାଶ ତଳେ
ଦକ୍ଷିଣ ଭାଗରେ କାଶୀନଦୀ ଉପକୂଳେ ।
ଗଣ୍ଡା ପାଣି ଖାଇଯାନ୍ତେ ଦେଖି ବୀର ପାର୍ଥ
ଅପୂର୍ବ ଜୀବ ଦେଖିଣ ହୋଇ ଧନୁହସ୍ତ ।
ଦକ୍ଷିଣ ଭୁଜରେ ବାଛି ନାରାଚେକ ଘେନି
ଗଣ୍ଡାକୁ କିଞ୍ଚିତ କରି ବିନ୍ଧିଲେ ଫାଲ୍‌ଗୁନି ।
ପାଣିଖାଇ ଗଣ୍ଡା ପୁଣି ଯାଆନ୍ତେ ଲେଉଟି
ଶରାଘାତେ ଗଣ୍ଡା ବାମ ଅଙ୍ଗ ଗଲା ଫୁଟି ।
ଶର ଲାଗିଛି ପଳାଇ ଗଲା ଗଣ୍ଡାଜୀବ
ପଡ଼ିଲା ହର ଛାମୁରେ ଦେଇ ଘୋର ରାବ ।
ପାର୍ବତୀ ବୋଇଲେ ଦେଖ ଦେଖ ହେ ଧୂର୍ଜ୍ଜଟି
କେ ମାଇଲା ଏ ଗଣ୍ଡାକୁ ଶର ଅଛି ଫୁଟି ।
ପ୍ରାଣ ହାରିଣ ପଡ଼ିଛି ବେଗେ ଉଠ ଉଠ
କେ ଗଣ୍ଡା ମାଇଲା ଦେଖ ନ କରିଣ ମଠ ।
ଧାତିକାରେ କୋଳୁ ଉଠିଗଲେ ବିଶ୍ୱନାଥ
ଗଣ୍ଡାକୁ ଦେଖିଣ ସ୍ୱାମୀ ହେଲେ କୋପଚିତ୍ତ ।
କେ ମୋହର ଏ ଗଣ୍ଡାକୁ ପ୍ରାଣେ ନାଶ କଲା
ଅକ୍ଳେଶେ ଶିରୀ ସମ୍ପଦ କାହାର ସରିଲା ।
ଯଦ୍ୟପି ମୁହିଁ ଦେଖିବି ଏକ୍ଷଣି ନୟନେ
ମାରି ବିଷାବଳି ଦେବି ଯିବ ଯମସ୍ଥାନେ ।
ଗଣ୍ଡା ମାରିଣ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଆସୁଅଛି ଧାଇଁ
ଈଶ୍ୱର ଯେ କୋପ କଲେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ଚାହିଁ ।
ଆରେରେ ଶବର ବୋଲି ଡାକି ସଦାଶିବ
ନାଶିଲୁ କିମ୍ପାଇଁ ଅନିମିତ୍ତେ ଗଣ୍ଡାଜୀବ ।
ବିପରୀତ ବୁଦ୍ଧି ତୋର ନାଶଯିବା କାଳେ
ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଚାହିଁଲେ ସୁରୁଳେ ।
ବୃକ୍ଷତାଳ ଏକା ଦେବ ଘେନିଣ ବୁଲାଇ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ଉପରକୁ ଆସୁଅଛି ଧାଇଁ ।

ନାସିକାରେ ହସ୍ତ ଦେଇ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ହିଁ ହସି
ଅକାରଣେ ବାତୁଳ କି ହୋଇଲୁ ତପସ୍ୱୀ ।
ମାଇଲା କଥା ପଚାରୁ କିମ୍ପା ତପୋଧନ
ସୁନ୍ଦରୀ ସ୍ତିରୀକି ଘେନି ଛାଡ଼ି ପଳା ବନ ।
ଯେତେକ ଘଞ୍ଚାଳ ମୋତେ କଲୁଣି ଅଭାବେ
ମାରିବା ବୁଦ୍ଧିକି ତୁହି କଲୁ ଏଇଠାବେ ।
ତୋହର ମଲେ କାହାର କିଛି ହିଁ ନ ଯିବ
ପାର୍ବତୀ ପ୍ରାୟ ଏ ସ୍ତିରୀ ବିଧବା ହୋଇବ ।
ଏହାର ବିକଳ ମୁଁ ଯେ ନ ପାରିବି ସହି
କେତେକ ଝିଙ୍ଗାସ ତୁହି କରୁଛୁ ମୋତେ ହିଁ ।
ଅପାର ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଦର୍ପ ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ଶୁଣି
ସନ୍ନିଧିରେ କଟାଳିଲେ ଦେବ ଶୂଳପାଣି ।
ହତ୍ୟା ନ ଘେନିବି କିକି ବିଚାରେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ
ସାମାନ୍ୟ ଲୋକ ସମରେ କରିବି ନିଧନ ।
ତୁରେ ତପୋଧନ ଗୋଟି ଅଟୁ ନିରିମାକ୍ଷି
ତୋତେ ନିଧନ କଲେ କେ ପାରିବଟି ରଖି ।
ଏ ରୂପେ କହିଣ ତହୁଁ ବାସବର ସୁନୁ
ସଦାଶିବଙ୍କର ବେକେ ଲଗାଇଲା ଧନୁ ।
ଦକ୍ଷିଣ ଭୁଜରେ ତାକୁ ଅନ୍ତରୀକ୍ଷେ ତୋଳି
ଧନୁ ଧରିଣ ବୁଲାନ୍ତେ ବୁଲନ୍ତି କପାଳୀ ।
ଯେହ୍ନେ କୁରାଳ ବୁଲାଇ ଦିଏ ଚକ୍ରଧରି
ସଦାଶିବଙ୍କୁ ବୁଲାଏ ପାର୍ଥ ସେହିପରି ।
ମୁଖରୁ ରୁଧିର ବହି ପଡ଼େ ବିଶ୍ୱନାଥ
ପରମ ଯୋଗୀ ପୁରୁଷ ଛାଡ଼ି କୋପ ଚିତ୍ତ ।
ବୋଇଲେ କିରାତ ବର ମାଗ ହେଲି ତୃପ୍ତି
ଶୁଣିଣ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ପାର୍ଥ ରୁହାଇଲା ଧାତି ।
ଧନୁ ବେକରୁ କାଢ଼ିଣ ପକାଇଲା ଭୂମି
ବର ମାଗ ବୋଲନ୍ତେ ଯେ ବିଶ୍ୱନାଥ ସ୍ୱାମୀ ।
ବର ଦେବା କଥା ଶୁଣି ପାର୍ଥ ଭାବେ ମନେ
ବନଚର ହୋଇ ବର ଯାଚଇ କେସନେ ।
ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁବିନୁ ବର ଯାଚେ କେହୁ ସେ ଯେ
ବିଶ୍ୱନାଥ ଅଟନ୍ତି ବା ଏହୁ ଦେବରାଜେ ।
ପାର୍ବତୀ ଘେନି ଭ୍ରମନ୍ତି ଏ ବନ କ୍ରୀଡ଼ାରେ
ଗଣ୍ଡା ଗୋଟିଏ ଯେ ପେଶିଥାନ୍ତି ଶୂଳଧରେ ।
ମନେ ବିଚାରି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବିସ୍ମୟ ହୋଇଲେ
ବର ଯାଚିବାର ଦେଖି ଦେବୀ ଟାହିକଲେ ।
କରତାଳି ମାରି ତହୁଁ ହସିଲେ ପାର୍ବତୀ
ସଂଗ୍ରାମରେ ହାରି ବର ଦେଲେ ପଶୁପତି ।
ସଂଗ୍ରାମ କରିଣ ଦେବ ହେଲେ ଅପରାଧି
ମାଡ଼ଖାଇ ସ୍ୱାମୀ ବର ଦେଲେ କିସ ସିଦ୍ଧି ।

ଈଶ୍ୱର ବୋଇଲେ ସାଧୁ ସାଧୁରେ ଶବର
ମୋତେ ଜିଣିବାର ଶକ୍ତି ହୋଇଲା ତୋହର ।
ଯାହା ମାଗିବୁ ମୁଁ ତାହା ଦେବଇଁ ଅବଶ୍ୟ
ଶତ୍ରୁତା ପଣେ ଅର୍ଜିଲୁ ତୁହି ବଡ଼ ଯଶ ।
ପୁଣ ପୁଣ ଯାଚନ୍ତି ଯେ ବର ଦେବରାଜ
ଶୁଣିଣ ବାସବ ତହୁଁ ହୋଇଲେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ।
ଛଳନା କରିଣ ତାଙ୍କୁ ପଚାରଇ ପାର୍ଥ
ନ ଜାଣେ ମୁଁ ତୁମ୍ଭେ କିଏ କହିବା ଯଥାର୍ଥ ।
ତୁମ୍ଭେ କିଏ ବର ମୁହିଁ ମାଗିବି କେସନେ
ରୂପ ବର୍ଣ୍ଣ ଚିହ୍ନି କିଛି ନ ଦେଖି ନୟନେ ।
ପାର୍ବତୀ ବୋଇଲେ ତୁରେ ଶୁଣ ଧନଞ୍ଜୟ
ସ୍ୱରୂପ ଭେଟିଲୁ ତୁ ତ୍ରିଦଶ ଦେବରାୟ ।
ବନକ୍ରୀଡ଼ା କରୁ ଆମ୍ଭେ ଶଙ୍କର ପାର୍ବତୀ
ଶୁଭକ୍ଷଣେ ଭେଟିଲୁ ତୁ ଦେବ ପଶୁପତି ।
ଶୁଣିଣ ଅର୍ଜୁନ ଧନୁଶରକୁ ପକାଇ
ସଦାନନ୍ଦ ଚରଣରେ ଦଣ୍ଡବତ ହୋଇ ।
ସ୍ୱାମୀ ମୁଁ ଅଜ୍ଞାନୀ ହେଲି ଶିବର ଦୋରେହା
ଅପରାଧୀ ହେଲି ବର ମାଗିବି ମୁଁ କାହା ।
ପାର୍ବତୀ ବୋଇଲେ ତୁହି ନ ଭାଳ ଏମନ୍ତ
ଶତ୍ରୁତାପଣେ ତୋଷିଲୁ ସଦାଶିବ ନାଥ ।
ସଂଗ୍ରାମ ବତ୍ସଳ ଏ ଯେ ସଦା ମତି ଭୋଳ
ମାଡ଼ ଖାଇଣ ପ୍ରସନ୍ନ ହୁଅନ୍ତି ସୁତ୍ରଳ ।
ଆରେ ଧନଞ୍ଜୟ ମୁହିଁ କହୁଅଛି ଶୁଣ
ଏ ମହାପୁରୁଷଙ୍କର ଏକ ବିବରଣ ।
ବୈତରଣୀ କୂଳେ ଶିବ ନାମରେ ନଗରୀ
ଶିବଦାସ ବୋଲି ବିପ୍ର ଏକ କୃଷିକାରୀ ।
ନିର୍ମଳ ବୋଲି ତାହାର ତନୟ ଗୋଟିଏ
ବାଳକାଳୁ ରଖଇ ସେ ଗୋଧନ ପଲିଏ ।
ସେ ନଦୀତୀରେ ଅଛନ୍ତି ମଣ୍ଡେଳେଶ ଲିଙ୍ଗ
ଅପୂଜା ଦେବତା ତାଙ୍କୁ ନାହିଁ ଭୋଗ ରାଗ ।
ସେ ପୁତ୍ର ତହିଁ ଗୋଧନ ରଖଇ ଯେ ଏକା
ସେ ଲିଙ୍ଗ ଉପରେ ନିତ୍ୟେ ଲଦୁଥାଇ ଟେକା ।
ଏମନ୍ତ ଟେକା ଲଦନ୍ତେ ଲିଙ୍ଗର ଉପରେ
ଭୀତି ନ କରଇ ଏକା ଥାଇ ସମକ୍ଷରେ ।
କୁମ୍ଭମାସ ଅମାବାସ୍ୟା ତିଥି ରବିବାର
ବିଶାଖା ନକ୍ଷତ୍ର ତୁଳା ଚନ୍ଦ୍ରମିତ୍ର ତାର ।
ଶୁଭନାମେ କରଣ ଯେ ପ୍ରୀତିନାମେ ଯୋଗ
କୁମ୍ଭ ସଂକ୍ରାନ୍ତିର ଚଉବିଂଶ ଦିନ ଭୋଗ ।
ସେଦିନ ସେହି ବାଳକ ଥିଲା କୃଷିକ୍ଷେତ୍ରେ
ଭୁଞ୍ଜି ବସିଲା ସେଦିନ ପିତାର ସଙ୍ଗତେ ।
ଥୋକାଏକ ଅନ୍ନ ଭୁଞ୍ଜିସାରି ସେ ବାଳୁତ
ମନରେ ପଡ଼ିଲା ସେହି ଛାଡ଼ିଲାକ ଭାତ ।
ଟେଳା କେତେଖଣ୍ଡି ତାର ଅଣ୍ଟିରେ ପୂରାଇ
ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ହାତରେ ସେ ଯେ ଆସୁଅଛି ଧାଇଁ ।
ଲିଙ୍ଗ ସନ୍ନିଧିରେ ଯାଇ ହୋଇଲା ପ୍ରବେଶ
ଟେଳାଗୁଡ଼ିକ କାଢ଼ିଣ ଦେଇ ବାଳଶିଷ୍ୟ ।
ଈଶ୍ୱର ଚରିତ ତୁହୋ ଶୁଣ ବୀରପାର୍ଥ
ସେ ଲିଙ୍ଗେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ଶୂଳହସ୍ତ ।
ପାଞ୍ଚବଦନ ତାଙ୍କର ପନ୍ଦର ନୟନ
ସେ ବାଳୁତକୁ ପ୍ରସନ୍ନ ହେଲେ ତ୍ରିଲୋଚନ ।
ବର ମାଗ ବର ମାଗ ବୋଲି ପଶୁପତି
ଲୟମନେ ମୋହଠାରେ କଲୁ ତୁ ଭକତି ।
ସେ ବାଳ ବୋଇଲା ମୋତେ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇବ
ହେ ପ୍ରଭୁ ମୋତେ ତ ଭୂଇଁ ଖଣ୍ଡିଏକ ଦେବ ।
ସେ ବାଳ ଶିଶୁ ତ କିଛି ନ ଜାଣଇ ଆନ
ମାଗିଲା ଭୋଳେ ସେ ଚାଷି କର୍ମର ବିଧାନ ।
ଶୁଣ ଆହେ ଅରଜୁନ ବଦୟନ୍ତି ଉମା
ଯାହା ମାଗିଲା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଦେଲେ ମହାତମା ।
ବାଳୁତ ପୁତ୍ର ମାଗିଲା ଯାହା ପୁରଃସରି
ତେଣୁ ଅଟନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ସିନା କୃଷିକାରୀ ।
ସେ ବ୍ରାହ୍ମଣର ହୋଇଲେ ଯେତେକ ସନ୍ତତି
ବେଦମନ୍ତ୍ର ଛାଡ଼ି ସେହି କୃଷିରେ ବଞ୍ଚନ୍ତି ।
ପାର୍ବତୀ ବୋଇଲେ ତୁ ହୋ ଅରଜୁନ ଶୁଣ
ନିତି ଭେଳାମାରି ବୃତ୍ତି ଅର୍ଜିଲା ବ୍ରାହ୍ମଣ ।
ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲେ ମହାତ୍ମା
ଭକତଜନ ବତ୍ସଳ ପୁରୁଷ ଉତ୍ତମା ।
ତୁ ମାନବ ସଙ୍ଗେ ସରି ନୋହୁ ଅରଜୁନ
ଅନେକ ବର ତୋତେଟି ଦେବେ ତ୍ରିଲୋଚନ ।
ଗଉରୀଙ୍କ ବଚନରେ ଅର୍ଜୁନ ପ୍ରଣମି
ମୋର ଅପରାଧ ଜାଣି କୃପାକର ସ୍ୱାମୀ ।
ପାର୍ବତୀ ବୋଇଲେ ସ୍ୱାମୀ ଦେବ ଯେବେ ବର
ଅଶଉଚେ ତା ପ୍ରାପତ ନୋହିବ ନିକର ।
ନଦୀଜଳେ ଯାଇ ସ୍ନାନ କରି କାଶୀବାସୀ
ଅର୍ଜୁନକୁ ବର ଦିଅ ଶୁଚି ହୋଇ ଆସି ।
ପାର୍ବତୀ ବଚନେ ହର ସ୍ନାନ କରି ଗଲେ
ପାର୍ବତୀ ଯେ ଅର୍ଜୁନକୁ ରାଇ ପଚାରିଲେ ।
କି ବର ମାଗିବୁ ସଦାନନ୍ଦ ଦେବତାଙ୍କୁ
ସ୍ୱରୂପ ବଚନ ବାବୁ କହିବା ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ମାଗୋ ମୁଁ ଅତି ଅଜ୍ଞାନ
ମାଗିବାକୁ ସଙ୍କୁଚିତ ଯେଣୁ ଭକ୍ତିହୀନ ।

ପାର୍ବତୀ ବୋଇଲେ ଭୋଳାନାଥ ମହେଶ୍ୱର
ଏହିକ୍ଷଣି ଦେବେ ତୋତେ ଅଲୌକିକ ବର ।
ବାବୁ ତ୍ରିପୁରାକୁ ବଧ କଲେ ଯେଉଁକାଳେ
ଷାଠିଏ ସହସ୍ର ବର୍ଷ ଯୁଝିଲେ ତା ତୁଲେ ।
ହରି ହର ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ପବମାନ ବହ୍ନି
ଶସ୍ତ୍ର ଗୋଟିଏ ହୋଇଲେ ଦିଗପାଳ ଘେନି ।
ସେହି ଶସ୍ତ୍ର ଘେନି ଦେବ ନାଶିଲେ ତ୍ରିପୁର
ମାଗ ବାବୁ ତାଙ୍କୁ ସେହି ପାଶୁପତ ଶର ।
ଯେ ଶର ତୋହର ହାତେ ଥିବ ଯେତେବେଳେ
ସଂଗ୍ରାମେ ସମ ନୋହିବେ ତୋତେ ଦିଗପାଳେ ।
ସ୍ନାନ ସାରିଣ ଅଇଲେ ଦେବଶୂଳପାଣି
ବର ମାଗ ହେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ପଣ୍ଡୁ କୁଳମଣି ।
ବାସବୀ ବୋଇଲେ ଦେବ ମାଗିବି ମୁଁ କିସ
ତାହା ନ ଦେବ ପରାହେଁ ମୋତେ ବିଶ୍ୱବାସ ।
ଈଶ୍ୱର ବୋଇଲେ ଦେବି ତୋର ଯେ ଅସାଧ୍ୟ
ମାଗରେ ପାଣ୍ଡବ ଦେବି ତୋର ହେବ ସିଦ୍ଧ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଦେବ ଯେ ଶରେ ତ୍ରିପୁର
ନାଶିଲେ ସେ ପାଶୁପତ ଦେବ ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱର ।
ଶୁଣିଣ ବିରସ କଲେ ସଦାନନ୍ଦ ମତି
ପାଶୁପତ ଶର ଆଣି ଦେଲେ ପଶୁପତି ।
ଈଶ୍ୱର ବୋଇଲେ ଗିରିସୁତା ମୁଖ ଚାହିଁ
ତୁମ୍ଭେ ନ କହିଲେ ତାର ଏଢ଼େ ଜ୍ଞାନ ନାହିଁ ।
ପାର୍ବତୀ ବୋଇଲେ ପାର୍ଥ ଅଟେ ମହାବିଜ୍ଞ
ଦ୍ୱିତୀୟ ନାରାୟଣ ସେ ଅଟଇ ସର୍ବଜ୍ଞ ।
ଶିବ ଭାଳନ୍ତି ଯା ଯୋଗୁଁ ହେଲା ଆମ୍ଭ କ୍ଷତି
ଦିଆଇବି ଏହା ଅସ୍ତ୍ର ପାର୍ଥକୁ ସମ୍ପ୍ରତି ।
ଦିଆଇବି ଏହାର ମୁଁ ତୂଣୀର ଅକ୍ଷୟ
ଏହାଙ୍କୁ କରିବି ମୁହିଁ ଜଗତେ ଅଜେୟ ।
ଈଶ୍ୱର ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଆଗୋ ଦେବୀ ଉମା
ଆମ୍ଭର ପୁତ୍ର ହୋଇଲା ପାର୍ଥ ମହାତମା ।
ତୁମ୍ଭେ ଯେ ପ୍ରସନ୍ନ ହୁଅ ଏହି ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ
କିଛି ବର ତୁମ୍ଭେ ଏବେ ଦିଅ ଯେ ଏହାକୁ ।
ପାର୍ବତୀ ବୋଇଲେ ବର ମାଗ ଫାଲଗୁନି
ଶିବ ବୋଇଲେ ଗୋ ହିମବନ୍ତର ଦୁଲଣୀ ।
ତୁ ଗୋ ସ୍ନାନ କରି ଆସ କାଶୀନଦୀ ନୀର
ଶଉଚ ହୋଇଣ ଦିଅ ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ବର ।
ସ୍ୱାମୀର ବଚନେ ଦେବୀ ଗଲେ ସ୍ନାନ କରି
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ମୁଖକୁ ଚାହିଁ ଈଶ୍ୱର ତିଆରି ।
କି ବର ମାଗିବୁ ତୁହି କହରେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଦେବ ମୋର କିସ ଜ୍ଞାନ ।
ସଦାଶିବ ବୋଇଲେରେ ଶୁଣ ପାର୍ଥବୀର
ସତ୍ୟଯୁଗେ ମହାମାୟା ଦୁର୍ଗା ଅବତାର ।
ସହସ୍ରେକ ଭୁଜ ପାଞ୍ଚଶତ ଧନୁ ଘେନି
ଅନୁକ୍ଷଣ ବିନ୍ଧିଲେ ସେ ଦିବସ ରଜନୀ ।
ଅକ୍ଷୟ ତୂଣୀର ବେନି ଅଙ୍ଗୁ କଲେ ଜାତ
ରାତ୍ରି ଦିବସ ବିନ୍ଧିଲେ ନ ସରଇ ଶସ୍ତ୍ର ।
ମହିଷାସୁର ସହସ୍ର ବର୍ଷେ ନାଶ ଗଲା ,
ସେହି ତୂଣୀରୁ ଗୋଟିଏ ଅସ୍ତ୍ର ନ ସରିଲା ।
ଈଶ୍ୱର ବୋଇଲେ ଏହା ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ଆଗ
ପାର୍ବତୀ ଦେବୀଙ୍କି ତୁହି ସେ ତୂଣୀର ମାଗ ।
ଏ ରୂପେ ଶିବ ପାର୍ଥକୁ ଦେଲେକ ଶିଖାଇ
ଏହିକାଳେ ମହାସତୀ ଆସିଲେ ଗାଧୋଇ ।
ପାର୍ବତୀ ବୋଇଲେ ବର ମାଗ ହେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ
ଯେ ତୋହର ମନବାଞ୍ଛା ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉ ପୂର୍ଣ ।
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି ବର ମାଗେ ଫାଲ୍‌ଗୁନି
ପ୍ରସନ୍ନେ ଦେବ ଅକ୍ଷୟ ତୂଣୀର ଯେ ବେନି ।
ପାର୍ବତୀ ଦେବୀ ବୋଇଲେ ପାର୍ଥ କଥା ଶୁଣି
ଏହାକୁ କହିଲେ ଏହି ଦେବ ଶୂଳପାଣି ।
ବାମଦେବ ବୋଇଲେ ଯେ ଅଟେ ବଡ଼ ଜ୍ଞାତା
ସମସ୍ତ ଜାଣ କ୍ଷତ୍ରିୟ ମହା ବଳବନ୍ତା ।
ମୁହିଁ ନ କହିଲି ସଖି ମୋର ନାହିଁ ଦୋଷ
ଆମ୍ଭଠାରେ ଅନିମିତ୍ତେ କିମ୍ପା କର ରୋଷ ।
ପାର୍ବତୀ ବୋଇଲେ ଦେବ ମନ୍ଦକୃତ୍ୟ କଲ
ପରକୁ ତ ଆପଣାର ପଣ ଦିଆଇଲ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ କହିଦେଲ ଯେବେ ତ୍ରିପୁରାରୀ
ଶତେ ଈଶ୍ୱର ପାର୍ଥକୁ ନୋହିବେକ ସରି ।
ଅକ୍ଷୟ ତୂଣୀର ବେନି ଜଗତ ଜନନୀ
ସାନନ୍ଦେ ଦେଲେ ପାର୍ଥକୁ ନିଜହସ୍ତେ ଘେନି ।
ବାବୁ ସମସ୍ତ ଦେବତା ଅସ୍ତ୍ର ଏଥେ ଅଛି
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ଜୟେ ସମର୍ଥ ହେଲୁ ସବ୍ୟସାଚୀ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ମାଗୋ ଶସ୍ତ୍ର ସମ୍ଭାଳିବି
ଯେ ନିନ୍ଦା କରିବ ତାକୁ ବିନାଶ କରିବି ।
ଯଦ୍ୟପି ଜୀବନେ ତାକୁ ନ ମାରିବି ମୁହିଁ
ଅନଳ ଜାଳି ମରିବି ସତ୍ୟ ମୋର ଏହି ।
ମୃତ ସଞ୍ଜୀବନୀ ମନ୍ତ୍ରେ ଗଣ୍ଡା ଜୀଆଇଲେ
ତୁ ଆମ୍ଭର ପୁତ୍ର ସବ୍ୟସାଚୀ ନାମ ଦେଲେ ।
ଏସନକ ବର ଦେଇ ଦେବ ତ୍ରିଲୋଚନ
ଶଙ୍କର ଗିରିଜା ତହୁଁ ହେଲେ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ।
ବିଜେ ସଦାଶିବ ଯାଇଁ କୈଳାସ ଭୁବନେ
ବାସବର ନନ୍ଦନ ଯେ ବିହରଇ ବନେ ।

ଜୟ ଜୟ ସଦାନନ୍ଦ ପରମ ପୁରୁଷ
ଜୟ ଜୟ ସଦାନନ୍ଦ ଜୟ କୃତ୍ତିବାସ ।
ଭୋଳା ମହେଶ୍ୱର ତୁହି ତୋହର ଚରଣ
ଭଜି ଶ୍ରୀ ଶାରଳାଦାସ ପଶିଲା ଶରଣ ।

—୦—

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ନବଗୁଞ୍ଜର ରୂପ

ପାର୍ଥ ବନବାସ ବାର୍ତ୍ତା ପାଇ ଚକ୍ରପାଣି
ଦ୍ୱାରକାରୁ ହସ୍ତିନାକୁ ବିଜେ ଯଦୁମଣି ।
ଶୁଣ ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ଚଇତ୍ରମାସ ଶୁକଳ ତ୍ରୟୋଦଶୀ ତିଥି ।
ଶତଭିଷା ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ କୁମ୍ଭେ ବିଜେ ଶଶୀ
ଗରୁଡ଼ ଚଢ଼ି ବାରୁଣାବନ୍ତେ ବିଜେ ଆସି ।
ଆସ୍ଥାନରେ ବିଜେ କରିଛନ୍ତି ପଣ୍ଡୁସୁତ
ପ୍ରବେଶିଲେ ତହୁଁ ଆସି ଶଙ୍ଖଚକ୍ର ହସ୍ତ ।
ଗରୁଡ଼ ପୃଷ୍ଠୁ ଉତୁରି ପ୍ରଭୁ ନାରାୟଣ
ଭୂମିରେ ଶୋଇଲେ ଧରି ଧର୍ମଙ୍କ ଚରଣ ।
କଲ୍ୟାଣ କରି ତୋଳନ୍ତି ହସ୍ତେ ଧର୍ମପୁତ୍ର
ଆରେ ନକୁଳ ତୁ ଆସି ତୋଳ ପଦ୍ମନେତ୍ର ।
ମାଦ୍ରୀର ନନ୍ଦନ ପାଦେ ପ୍ରଣିପାତ କରି
କୋଳ କରିଣ ଧଇଲେ ତାକୁ ଦେବହରି ।
ଆସ୍ଥାନ ତ୍ୟାଗ କରିଣ ଧର୍ମରାଜ ସୁତ
ଗରୁଡ଼ର ପାଦତଳେ କଲେ ପ୍ରଣିପାତ ।
କଲ୍ୟାଣ ବାଞ୍ଛା କରନ୍ତି ପକ୍ଷୀରାଜ ବୀର
ଏକାଙ୍ଗ କ୍ଷତ୍ରିୟ ହୁଅ ଧର୍ମର କୁମର ।
ଗରୁଡ଼ଙ୍କ କଲ୍ୟାଣେ ଯେ ଆନନ୍ଦ ନୃବର
କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ନେଇଣ ବିଜେ ଆସ୍ଥାନ ଉପର ।
ମାଦ୍ରୀସୁତ ସହଦେବ ପ୍ରଣିପାତ କଲେ
ଦେବ ଦେବ ହରି ତାଙ୍କୁ ଉଠି କୋଳ କଲେ ।
ଚାରିଭ୍ରାତା ଘେନି ଏଥେ ସେନା ସେନାପତି
ରଥୀ ମହାରଥୀ ଆଦି ସମସ୍ତେ ଅଛନ୍ତି ।
ବୀର ମହାବୀର ପୁଣି ରଣରାଜ ପୁତ୍ରେ
ବଳୀ ମହାବଳୀ ଏଥେ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।
ଆସ୍ଥାନରେ ବିଜେ କରି ଦେବ ଚକ୍ରଧର
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ମୁଖ ଚାହିଁ କରନ୍ତି ଉତ୍ତର ।
ଦେବ ସମସ୍ତେ ଅଛନ୍ତି ନାହିଁ ବୀର ପାର୍ଥ
ଶୁଣି ମଉନ ହୋଇଲେ ଧର୍ମରାଜ ପୁତ୍ର ।
ଶୋକ ଗଦଗଦ ହୋଇ ତହିଁ କୁନ୍ତୀଦେବୀ
ବାବୁ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଗଲା ଯେ ବନବାସ ସେବି ।
କୁନ୍ତୀ ଦେବୀଙ୍କ ମୁଖରୁ ଏସନକ ଶୁଣି
ମନେ ବିଷାଦ ପାଇଲେ ଦେବ କମ୍ବୁପାଣି ।
ପଚାରନ୍ତି ଯୁଧିଷ୍ଠିରଙ୍କୁ ପ୍ରଭୁ ଯଦୁମଣି
କିମର୍ଥେ ବନକୁ ଗଲା ବୀର ଫାଲଗୁନି ।
ଗୋବିନ୍ଦ ପଚାରନ୍ତି ଯେ ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଲନ୍ତି
ପଚାରନ୍ତୁ ଏହା ସହଦେବ ଯେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କି ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ବଚନରେ ଦେବ ଚକ୍ରପାଣି
ଅନ୍ତର ହୋଇଲେ ମନ୍ତ୍ରୀ ସହଦେବ ଘେନି ।
ଏକାନ୍ତେ ଗୋବିନ୍ଦ ପୁଚ୍ଛା କଲେ ସେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ
କେବଣ ଚରିତ ବାବୁ କହ ତୁ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ।
କିହୋ ମନ୍ତ୍ରୀବର କହ ଅଛଇ କି ଅର୍ଥ
ସଭାରେ ତୁ ନ ଦେଖିଲୁ ବୀରବର ପାର୍ଥ ।
ଠାକୁରଙ୍କୁ ପଚାରିଲୁ ନ କହିଲେ ମୋତେ
ତେଣୁ ସହଦେବ ମୁହିଁ ପଚାରୁଛି ତୋତେ ।
କୃଷ୍ଣଙ୍କର ନିରାଧାର ଶୁଣି ମନ୍ତ୍ରୀବର
କରପଦ୍ର ଯୋଡ଼ି ଧୀରେ କରଇ ଉତ୍ତର ।
ଗୁପତ ନ କରି କହେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଚୂଡ଼ାମଣି
ସାବଧାନେ ଶୁଣ ତୁମ୍ଭେ ଶଙ୍ଖଚକ୍ରପାଣି ।
ଆମ୍ଭେ ପାଞ୍ଚଭାଇ ବସି ନିୟମ ଯେ କଲୁ
ଅଗ୍ନିଙ୍କୁ ସାକ୍ଷୀ କରିଣ ଏମନ୍ତ ବୋଇଲୁ ।
ଦ୍ରୌପଦୀ ଗୃହକୁ ଯିବା ପାଳି ଯେ ହୋଇବ
ଅନ୍ୟ ଯେ ଦେଖିବ ବାରବର୍ଷ ବନେ ଯିବ ।
ଦଇବ ଯୋଗେ ଯୁଧିଷ୍ଠି ଠାକୁରଙ୍କ ସଙ୍ଗେ
ଦ୍ରୌପଦୀ ବିଜୟ କରିଥିଲେ କ୍ରୀଡ଼ାରଙ୍ଗେ ।
କପଟେ ଅଗ୍ନି ଦେବତା ଏମନ୍ତ ସମୟେ
ବ୍ରାହ୍ମଣ ରୂପ ଧରିଣ ଦ୍ୱାରେ ଆସି ହୁଏ ।
ପାର୍ଥଙ୍କୁ କହିଲେ କହ ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କି ଯାଇ
ବ୍ରାହ୍ମଣ ଜଣେ ଅଛନ୍ତି ଦ୍ୱାରେ ଉଭାହୋଇ ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲିଣ ତୁମ୍ଭେ ତାଙ୍କୁ ଘେନିଆସ
ଗୁପତ କଥାଏ ଆମ୍ଭେ କହିବୁ ବିଶ୍ୱାସ ।
ଯେବେ ବିଳମ୍ବ କରିବୁ ତୁ ହୋ ବୀର ପାର୍ଥ
ଭସ୍ମ କରିବି ନଗର ହୋଇବ ଧୂମାନ୍ତ ।
ସେ ମାୟା ନ ଜାଣି ପାର୍ଥ ଭିତରକୁ ଗଲେ
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଦ୍ରୌପଦୀଙ୍କୁ ଏକାନ୍ତେ ଦେଖିଲେ ।
ଅଗ୍ନିଦେବତା ତକ୍ଷଣେ ହେଲେ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ
ସତ୍ୟ ପାଳିଣ ବନକୁ ଗଲେକ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ।
ଅନେକ ବନ ବୁଲି ସେ ବହୁ ତୀର୍ଥ କରି
ହର ଉଦ୍ୟାନ ବନରେ ଜିଣି ତ୍ରିପୁରାରି ।
ପାଶୁପତ ସେ ଅକ୍ଷୟ ତୂଣୀରକୁ ପୁଣ
ପ୍ରସନ୍ନେ ତାହାଙ୍କୁ ଦେଲେ ଉମା ତ୍ରିଲୋଚନ ।
ପୁତ୍ର କଲେ ତାଙ୍କୁ ହର ପାର୍ବତୀ ଏ ବେନି
ସବ୍ୟସାଚୀ ନାମ ଦେଲେ ତୋଷମନେ ପୁଣି ।

ଈଶ୍ୱର ଦେବତା ଦେଲେ ପାଶୁପତ ଶର .
ପାର୍ବତୀ ଦେଲେ ଯେ ବେନି ଅକ୍ଷୟ ତୂଣୀର ।
ବର ଦେଇ ହରଗୌରୀ ଗଲେ କପିଳାସ
କାଶୀ ନଦୀର ପଶ୍ଚିମେ ପାର୍ଥ କଲେ ବାସ ।
ବିପ୍ର ପ୍ରସାଦ ବୋଲି ଯେ ନଦୀଏ ଅଛଇ
ରହିଥିଲେ ଧନଞ୍ଜୟ ବୀର ଯାଇଁ ତହିଁ ।
ଘୋରବନେ ବୁଲୁଛନ୍ତି ପାଳି ସତ୍ୟବ୍ରତ
ଏବେ ବିଜେ ମଣିଭଦ୍ରା ସର୍ବତ୍ର ପର୍ବତ ।
ଚୌବିଂଶ ନଳ ଅଗୁରୁ ବୃକ୍ଷ ଅଛି ଯହିଁ
ମହତଶିଳା ଉପରେ ବିଜୟ ଗୋସାଇଁ ।
ବୀରବର ବିଭସ ଯେ ମହାଗୁଣ କରି
ଅଗୁରୁ ବୃକ୍ଷରେ ବାନ୍ଧି ଆରଆଡ଼ ଧରି ।
ଆଡ଼େକ ଲଗାଇଛନ୍ତି ନେଇ ବେଣୁ ବୃକ୍ଷେ
ଗୁଣ ବସି ମାଜୁଛନ୍ତି ସେଠାରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ।
ତହିଁରେ ନିମଗ୍ନ ହୋଇ ପାର୍ଥବୀର ଅଛି
ସାବଧାନ ହୋଇ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣିମା ଶ୍ରୀବତ୍ସି ।
ଚାରିବର୍ଷ ଷଡ଼ମାସ ହେଲା ତେରଦିନ
ଆଜକୁ ତ ବନବାସ କଲେକ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ।
ହସିଣ ଶ୍ରୀହରି ମନ ମଧ୍ୟେ ବିଚାରିଲେ
ଦରହସିତ ବଦନେ ଆନନ୍ଦେ ପୁଚ୍ଛିଲେ ।
ମୋ ମନେ ସଂଶୟ ଜାତ ହେଲା ମନ୍ତ୍ରୀବର
କି କାର୍ଯ୍ୟେ କପଟ କଲ ଦେବ ବୈଶ୍ୱାନର ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଇଲେ ସେ ଶ୍ୱେତରାଜା ଯଜ୍ଞକାଳେ
ଶତେ ବରଷ ଅଗ୍ନିରେ ସେ ଆହୁତି ଦେଲେ ।
ଲୋଭରେ ଖାଇଲେ ଘୃତ ସେ ଯଜ୍ଞେ ବହୁତ
ଲୁଦୁବୁଦୁ ବ୍ୟାଧିମନ୍ତ ହେଲେ ବୀତିହୋତ୍ର ।
ଦେବତାଙ୍କୁ ମେଳାଇ ସେ ସାହା ବେଦପତି
ମାଗିଲେ ଖାଣ୍ଡବ ବନ ଇନ୍ଦ୍ର କଲେ ନାସ୍ତି ।
ଘରଛାଡ଼ି ବନବାସ କଲେକ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ
ବ୍ରାହ୍ମଣ ରୂପ ଧରିଣ ମାଗିବେ ସେ ଦାନ ।
ତେଣୁ ଯେ ବିବାଦ ପିତା ସଙ୍ଗେ ଆଚରିବେ
ଅଗ୍ନି ଦେବତାଙ୍କୁ ତହିଁ ମହୌଷଧି ଦେବେ ।
ଶୁଣି ଉଠିଲେ ଆସ୍ଥାନ ତେଜି ଦେବରାୟ
ଯୁଧିଷ୍ଠି ଦେବଙ୍କ ପାଦେ କରିଣ ବିନୟ ।
ଆଜ୍ଞା ହେଉ ଦେବ ମୁହିଁ ଯିବି ଦ୍ୱାରାବତୀ
ଯେବେ ମୋର ସଖା ନାହିଁ ଫାଲ୍‌ଗୁନି ଏଥି ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଲେ ମଣୋହି ସାର ବେଗ କରି
ତଦନ୍ତେ ବିଦାୟ କଲେ ଦେବ ଚକ୍ରଧାରୀ ।
ପୁଣି ହିଁ ବୋଇଲେ ଦେବ ଆକଟ ଯେ ଅଛି
ରହି ନ ପାରିବି ଆଉ ବୋଲନ୍ତି ଶ୍ରୀବତ୍ସି ।

ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ତୁହୋ ଯାଇ ଚକ୍ରଧାରୀ
ଫେରାଇ ଆଣ ପାର୍ଥକୁ ଆଶ୍ୱାସନା କରି ।
ତୁ ଦେବ ଦେବ ସଂସାର ଜନ ହିତକାରୀ
ମୁହିଁ ତୋତେ କିସ ଅବା ବୋଲିବି ତିଆରି ।
ଗତକଥା ତୋତେ କହିଥିବଟି ବିଶ୍ୱାସି
ଶୁଭଯୋଗେ ଭେଟ ତୁମ୍ଭେ ପାର୍ଥ ଘେନିଆସି ।
ବିନୟ ଭାବ ବହିଣ ବୋଲନ୍ତି ଅଚ୍ୟୁତ
ଆସିବା ପାଇଁ ମୁହିଁ ଯେ ବୋଲିବି ବହୁତ ।
ପ୍ରତିଜ୍ଞା ସାର୍ଥକ ବୀରବର ସେ କିରୀଟି
ନ ପୁଣ ଆସଇ ସେହୁ ବନରୁ ଲେଉଟି ।
ଧର୍ମସୁତ କହିଲେକ ବିଜେ କର ହରି
ମୁହିଁ ଅରକ୍ଷିତ ମୋତେ ଥିବୁ ଦୟାକରି ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ମୁହିଁ ଅଟେ ତୁମ୍ଭ ଭୃତ୍ୟ
ଯହିଁକି ଅବଦାନ ମୁଁ ତହିଁକି ଆଗତ ।
ଏତେ ବୋଲି ଦେବ ପାଦେ ପ୍ରଣିପାତ କଲେ
ଭୀମସେନ ନକୁଳକୁ ତୋଷେ କୋଳ ଦେଲେ ।
ପହଣ୍ଡେକ ପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ ନ ଦେଲେ ଗୋଡ଼ାଇ
ଗରୁଡ଼ ଚଢ଼ି ବିଜୟେ କମଳାର ସାଇଁ ।
ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ହରି ଆହେ ବିନତା କୁମର
ମଣିଭଦ୍ରା ପର୍ବତକୁ ବେଗେ ବିଜେ କର ।
ସତୁରି ସହସ୍ର ଯୂଣ ପଥ ଅତି ଦୂର
ତିନି ନିଃଶ୍ୱାସେ ମିଳିଲେ ତହିଁ ପକ୍ଷୀବର ।
ଯେଉଁରୂପେ କହିଥିଲା ମନ୍ତ୍ରୀ ଚୂଡ଼ାମଣି
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରି ଦେଖିଲେ ତହିଁ ଚକ୍ରପାଣି ।
ଧନ୍ୟ ତୁ ହେ ସହଦେବ ବୋଲନ୍ତି ଶ୍ରୀଧର
ଦେଖିଲା ପ୍ରାୟେ କହିଲୁ ମୋତେ ମନ୍ତ୍ରୀବର ।
ବିଚାର କରନ୍ତି ମନେ ମନେ ପଦ୍ମ ନେତ୍ର
ଚିହ୍ନି ପାରିବ କି ଆଜ ବୀରବର ପାର୍ଥ ।
ଗରୁଡ଼କୁ ଦେବ ଶୂନ୍ୟମାର୍ଗରେ ରୁହାଇ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ନିକଟେ ତହିଁ ବିଜେ କଲେ ଯାଇଁ ।
ବିଚିତ୍ର ମୁରତି ଏକ ଧରି ଚକ୍ରଧର
କି ଅବା କାହିଁ ବା ସେହି ରୂପ ପଟାନ୍ତର ।
ଶୁଣ ବୈବସ୍ୱତମନୁ ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ଏକା ଶରୀର ଧଇଲେ ଦେବ ନବମୂର୍ତ୍ତି ।
ହସ୍ତୀର ଶରୀର ତୁରଙ୍ଗମ ଏକପାଦ
ମୃଗର ଏକ ପାଦ ଯେ ବ୍ୟାଘ୍ର ଏକପାଦ ।
ମୟୁରର କଣ୍ଠ ଅହିପୁଚ୍ଛ ସିଂହକଟୀ
ବୃଷଭର ଚୁଳ କୁକ୍‌କୁଟର ଅଣ୍ଟ ଗୋଟି ।
ହସ୍ତରେ ପଦ୍ମ ଫୁଲେକ ଗଳେ ରତ୍ନହାର
ବିଜେ କଲେ ଯାଇ ଦେବ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଆଗର ।

ଗୁଣ ମାଳୁଅଛି ବସି ପାଣ୍ଡବ ଅର୍ଜୁନ
ଡିଅଁନ୍ତି ନୃତ୍ୟ କରିବା ପ୍ରାୟ ନାରାୟଣ ।
ଖର ଖର ଶବ୍ଦ ହୁଏ ପାଦେ ପତ୍ର ବାଜି
ଶବଦ ଶୁଭଇ ଯେହ୍ନେ ମେଘ କି ଗରଜି ।
ତହିଁକି ତ ଭୟ ନ କରଇ ବୀର ପାର୍ଥ
ଯେସନେକ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନୀ ବ୍ରହ୍ମରେ ଯୁକତ ।
ଯେ ଯେପରି ନ ଜାଣଇ ରାଜା ବିଜେ କରେ
ଦୃଷ୍ଟି ନ ଦିଅନ୍ତି ସୁଦ୍ଧା ଘୋର ଶବଦରେ ।
ସେହିମତି ଗୁଣେ ଅଛି ପାର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟିମନ
ମାୟା ସ୍ୱରୂପକୁ ତେଣୁ ନ ଚାହେଁ ଅର୍ଜୁନ ।
ଯତନେ ଲୋଟି ହୁଅନ୍ତି କମଳାର ସାଇଁ
ଲତା ଭିତରେ ପଶନ୍ତି ପୁଣି ଦେବ ଯାଇଁ ।
ନୃତ୍ୟ କରି ମାରନ୍ତି ସେ ପତ୍ରେ ଆଡ଼ଚିରା
ହଲନ୍ତେ ଶ୍ରୀମୁଖ କିବା ଝଲକନ୍ତି ତାରା ।
ଡିଅନ୍ତି ଯେ ଉକୁଚନ୍ତି ଭୂମିରେ ଲୋଟନ୍ତି
ଚଉଷଠି ତାଳେ ନୃତ୍ୟରସ ସେ କରନ୍ତି ।
ଏସନ କୃତ୍ୟ କରନ୍ତେ ପ୍ରଭୁ ବାସୁଦେବ
ଗୁଣ ଛାଡ଼ି ଦୃଷ୍ଟି ତହିଁ ଦେଲାକ ପାଣ୍ଡବ ।
ଦେଖି ଧନଞ୍ଜୟ ଦିବ୍ୟ ଅପୂର୍ବ ମୁରତି
ଏକଦେହେ ନବରୂପ ଏକ ଏକ କାନ୍ତି ।
ଦେଖିଣ ମଧ୍ୟ ପାଣ୍ଡବ ଚକିତ ହୁଅଇ
ମନେ ବିଚାରଇ ଏତ ଅପୂର୍ବ ଅଟଇ ।
ଏକ ଦେହରେ ଅଛଇ ନବଗୋଟି ରୂପ
ପୃଥିବୀରେ ନ ଦେଖିଲି ଏମନ୍ତ ସ୍ୱରୂପ ।
ମୋହର କି ନ ଦେଖିଲା ନାହିଁ କିଛି ବର୍ଣ୍ଣ
ବୁଲି ଅଛଇ ମୁହିଁ ଯେ ଅନେକ ଅରଣ୍ୟ ।
ଶତଶୃଙ୍ଗ ପରବତ ବାରୁଣା ନଗରୀ
ବଡ଼ ତୁମ୍ବରୁ ପର୍ବତ ନଇମିଷ ଗିରି ।
କାମ୍ୟକ ନାମେ ପର୍ବତ ଗିରି ରଇବତ
ମନ୍ଦର ହର ଅରଣ୍ୟ ତୁରଙ୍ଗ ପର୍ବତ ।
ସାକ୍ଷ ନାମେ ବନ ଗିରି କାଳିଞ୍ଜନ ଶୈଳ
ବଉଦ ନାମେ ଯେ ନଗ୍ର ମହେନ୍ଦ୍ର ଅଚଳ ।
କୋଟିଲିଙ୍ଗ ଘେନି ତହିଁ ବିଜେ ତ୍ରିପୁରାରି
କୈଳାସ ମନ୍ଦର ଶ୍ୱେତ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୟ ଗିରି ।
ମେରୁର ପଶ୍ଚିମ ଦିଗ ହୟାନ୍ତ ଯେ ବନ
କାଳ କୁନ୍ଦବନ ଶୁଦ୍ଧ ନାଗାନ୍ତ ଅରଣ୍ୟ ।
ବାରଙ୍ଗ ପର୍ବତ ପୁଣି କୁଣ୍ଡଳୀ କାନନ
କୋଳାହଳ ଲତା ଲୋକା ଲୋକ ନାମେ ବନ ।
ଭାରତ ନାମେ ପର୍ବତ ମନୋହର ଗିରି
ମଳୟନାମେ ପର୍ବତ ଚନ୍ଦ୍ର ନାମେ ଶୈଳି ।

ଅହିମାନେ ଅଛନ୍ତି ତ ତହିଁ ବାସ କରି
ବୁଲି ଅଛଇ ତ ମୁହିଁ ସେ କନ୍ଦର ଗିରି ।
ଗନ୍ଧମାର୍ଦ୍ଦନ ଯେ ପୁରନ୍ଦର ହୟ ମୁଖ
ବକ ପର୍ବତ ଆବର ଆବର ଗିରି ଶିଖ ।
ଏ ରୂପେ ଅଠର ଲକ୍ଷ ଅଟଇ ହେ ଗିରି
ଏତେକ ପର୍ବତ ମୁହିଁ ଆସେ ବୁଲିକରି ।
ଏତେ ପର୍ବତ ଲତାରେ ଜୀବଜନ୍ତୁ ଯେତେ
ସକଳ ଜୀବଙ୍କୁ ଦେଖିଅଛି ଦୃଷ୍ଟିପଥେ ।
ଏମନ୍ତ ସ୍ୱରୂପ ଜୀବ ଦେଖିନାହିଁ ମୁହିଁ
ମାୟା ସ୍ୱରୂପ ପରାୟେ ଦିଶୁଅଛି ଏହି ।
ମାୟାରୂପେ ବିଜେ ଅବା କମଳାର କାନ୍ତ
ମୋତେ କଷଣ ଦେବାକୁ ଆସେ ପଦ୍ମନେତ୍ର ।
ଶୋଇବି ମୁଁ ଏହା ପାଦତଳେ ଗଡ଼ଘାଲି
ଆନଜୀବ ହୋଇଥିଲେ ନିଶ୍ଚେ ଯିବ ଜଳି ।
ଏତେ ବିଚାରି ମଧ୍ୟମ ପାଣ୍ଡବ ଅର୍ଜୁନ
ଗଡ଼ଘାଲି ଶୋଇଲା ସେ ଶ୍ରୀହରି ଚରଣ ।
ପାଦତଳେ ପଡ଼ି ସ୍ତୁତି କରେ ବୀରବର
ଜୟ ତୁ ଅନାଦି ଦେବ ଜୟ ନିରାକାର ।
ତୁ ଦେବ ଦିବ୍ୟ ମୁରତି ରୂପ ଧରିପାରୁ
ଅନାଦି ଅବତାର ତୁ ବାଞ୍ଛା କଳ୍ପତରୁ ।
ତୋହର ଆଜ୍ଞାରୁ ଏ ଯେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ପୁର
ବ୍ରହ୍ମା ରୁଦ୍ର ଇନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ତୋର ପରିଚାର ।
ଚରାଚର ଜୀବଜନ୍ତୁ ସର୍ବେ ତୋର ଭୃତ୍ୟ
ଜୀବ ଅଜୀବରେ ତୁହି ପୂରିତ ସମ୍ଭୁତ ।
ତୋହର ବିହୀନେ ଦେବ ଚରାଚର ନାସ୍ତି
ଅନାହତ ପୁରୁଷ ତୁ ଅଣାକାର ଜ୍ୟୋତି ।
ଯାହାର ମାୟାରେ ଭୁଲିଗଲେ ତ୍ରିଲୋଚନ
ମୁଁ ଛାର ମାନବ ମୋତେ କିମ୍ପା ତୋ କଷଣ ।
ସ୍ତୁତି ଶୁଣି ଉଭାହେଲେ ଦେବ ନାରାୟଣ
ନବୀନ ମୁରତି ଶ୍ୟାମ ଜିଣି ନବଘନ ।
କଟିତଟେ ଶୋଭାପାଏ ପାଏ ପୀତାମ୍ବର
ପଦ୍ମଦଳ ଲୋଚନ ଯେ ଅରୁଣ ଅଧର ।
ଶ୍ରୀବତ୍ସ ଲକ୍ଷଣ ବକ୍ଷେ କଉସ୍ତୁଭ ମଣି
ଏମନ୍ତ ସ୍ୱରୂପରେ ଯେ ବିଜେ ଚକ୍ରପାଣି ।
ଏ ସ୍ୱରୂପ ଗୋଟି ଯହୁଁ ଅର୍ଜୁନ ଦେଖିଲେ
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି ତହୁଁ ବିନୟେ ଭାଷିଲେ ।
ପୁଣ ପୁଣ ସ୍ତୁତି ସେହୁ କରଇ ବଖାଣ
ଦେଖିଣ ତାଙ୍କୁ ହରଷ ହେଲେ ନାରାୟଣ ।
ମରକତ କୁଣ୍ଡଳ କି ସୂର୍ଯ୍ୟ ଶୀତକର
ନବରତ୍ନ ପଦକ ଯେ ନାନା ମଣିହାର ।

ସପତଶାଖା ମୁକୁଟ ଶିରେ ଶୋଭାବନ
କରେ ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ଶୋଭା ଜଗତମୋହନ ।
ଦେଖି ଧନଞ୍ଜୟ ଭୟେ ଶୋଭା ଗଡ଼ଘାଲି
କୋଳରେ ଧରିଣ ଦେବ ଦିବ୍ୟ ବାକ୍ୟ ବୋଲି ।
ଅର୍ଜୁନକୁ ଘେନି ମରକତ ଶିଳାପରେ
ବସି ପଚାରନ୍ତେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଚକ୍ରଧରେ ।
ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ଧନଞ୍ଜୟ ଚିହ୍ନିଲୁ ତୁ ମୋତେ
ତୁ ମୋହର ପ୍ରାଣର ଯେ ଅଟୁ ପଞ୍ଚଭୂତେ ।
ତେଣୁ ସିନା ତୁ ଏ ରୂପ ଚିହ୍ନିଲୁ ମୋହର
ଏତେ ବୋଲି ଦେବ ପୁଣି କଲେ ତାଙ୍କୁ କୋଳ ।
ବୋଲନ୍ତି ଯେ ଅର୍ଜୁନଙ୍କୁ ଚାହିଁ ପୀତବାସ
କି କାର୍ଯ୍ୟେ ତୁ ଧନଞ୍ଜୟ କଲୁ ବନବାସ ।
ସହଦେବଙ୍କୁ ପୁଣି ସେ କରନ୍ତି ପ୍ରଶଂସା
ଦେଖିଲା ପ୍ରାୟ ମୋତେ ସେ କହିଲା ଭବିଷ୍ୟା ।
ଯେଉଁ ସ୍ୱରୂପେ ତୋତେ ମୁଁ ଦେଖେ ପର୍ବତର
ସେ ସ୍ୱରୂପେ କହିଲା ମୋ ଆଗେ ମନ୍ତ୍ରୀବର ।
ଧନ୍ୟ ଆରେ ସହଦେବ ମନ୍ତ୍ରୀ ଅଟୁ ତୁହି
ତୋର ଥାନ୍ତେ ମୋର ସଖା ବନକୁ ଆସଇ ।
ଏସନ ପ୍ରଶଂସା ସହଦେବ କଲେ ହରି
ଅର୍ଜୁନ ହିଁ ମନେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସା ହିଁ କରି ।
ଶ୍ରୀହରି ଯେ ପଚାରନ୍ତେ ହସିଲେ ଅର୍ଜୁନ
ସାବଧାନ ହୋଇ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଭଗବାନ ।
ଦ୍ରଉପଦୀ ଦେବୀଙ୍କର ରତିରସ ବିଧି
ଯାହାକି ସେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠଭାଇ ଥିଲେକ ସମ୍ପାଦି ।
ଏକର ରମଣ ଯେବେ ଆରେକ ଦେଖଇ
ଦ୍ୱାଦଶ ବରଷ ସେହି ବନବାସ ଯାଇ ।
ଏକଦିନେ କାହୁଁ ଏକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯେ ଆସି
ବହୁତ କହିଲେ ମୋତେ ଦ୍ୱାରେ ଯେ ନିବେଶି ।
ଏହିକ୍ଷଣି ମୋ ପାଶକୁ ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କୁ ଆଣ
ନୋହିଲେ ସମସ୍ତେ ଭସ୍ମ ଯିବ ମୋ କ୍ରୋଧେଣ ।
ଗୁପତ କଥା ଏ ଅଛି ତାଙ୍କୁ ମୁଁ କହିବି
ବେଗେ ଘେନିଆସ ଯାଇ ପାଣ୍ଡବ ବାସବୀ ।
ତାହାଙ୍କର ଆଜ୍ଞାରେ ମୁଁ ଭିତରକୁ ଗଲି
ଯୁଧିଷ୍ଠି ପାଞ୍ଚାଳୀଙ୍କର ଏକାନ୍ତ ଦେଖିଲି ।
ଲେଉଟି ଦୁଆରେ ଆସି ହୁଅନ୍ତେ ସତ୍ୱର
ସେଠାରେ ବ୍ରାହ୍ମଣ କେଣେ ହୋଇଲେ ଅନ୍ତର ।
ସେ ନ୍ୟାୟରୁ ବନବାସ ହୋଇଛି ମୋହର
ବନେ କଷଣ ବହୁତ ହେଲା ଦାମୋଦର ।
ଅର୍ଜୁନ ମୁଖୁ ଶୁଣିଣ ତୋଷ ଭଗବାନ
ମନ୍ତ୍ରୀ କହିଥିଲେ ତାଙ୍କୁ ଯେତେକ ବିଧାନ ।

ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ତାଙ୍କୁ ପୁଣି କମଳାର ପତି
ଚାଲ ଏବେ ଯିବା ବାବୁ ପୁର ଦ୍ୱାରାବତୀ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପୁଣି ଯୋଡ଼ି କରପତ୍ର
ଅରଣ୍ୟକୁ ଅଇଲି ମୁଁ ସତ୍ୟ ପଦ୍ମନେତ୍ର ।
ସର୍ବେ ଚାରିବର୍ଷ ଷଡ଼ମାସ ତେରଦିନ
ଏତିକି ଦିନ ସେବିଣ ରହିଲି ଅରଣ୍ୟ ।
ସାତବର୍ଷ ପାଞ୍ଚମାସ ଷୋଳଦିନ ପରେ
କରିବି ଦର୍ଶନ ତୋତେ ଦ୍ୱାରାବତୀ ପୁରେ ।
ଶ୍ରୀହରି ଅର୍ଜୁନ ଦୁହେଁ କରନ୍ତେ ବିଚାର
କହନ୍ତି ଯେ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ହାସ୍ୟେ ଚକ୍ରଧର ।
ଆଜ ଚଇତ୍ର କୃଷ୍ଣ ପକ୍ଷର ତ୍ରୟୋଦଶୀ
ମହାବାରୁଣୀ ଯୋଗ ଯେ ଗଙ୍ଗାରେ ପଡ଼ିଛି ।
ଯେବେ ଆଜ ଥାନ୍ତେ ଆମ୍ଭେ ଦ୍ୱାରାବତୀପୁରେ
ସ୍ନାନ କରିଥାନ୍ତେ ପାପନାଶିନୀର ନୀରେ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ହରି ସେହୁ ସୁରେଶ୍ୱରୀ
ଆସିବେ ଏଠାରେ ସ୍ନାନ କର ଚକ୍ରଧାରୀ ।
ହସି ପୁଣି ପଚାରନ୍ତି କମଳାର ପତି
କି ରୂପେ ଏଥେ ଆସିବେ ଧବଳା ମୁରତି ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଯାର ପାଦରୁ ସମ୍ଭୂତ
ତାହାକୁ ଏହି କଥା କି ଅଟେ ବିପରୀତ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ସେହି ଅଛନ୍ତି ତ ଦୂରେ
ଭଗୀରଥ ଆଣିଥିଲେ କହିଲେ ପୃଥ୍ୱୀରେ ।
ଆନ କେ ତାହାକୁ ଏଥେ ଆଣିବ ଅର୍ଜୁନ
ଏହା ଶୁଣି ବୋଇଲେ ଯେ ପଣ୍ଡୁର ନନ୍ଦନ ।
ଭୋଦେବ ଏବେ ତୁମ୍ଭର ଆଜ୍ଞା ପରମାଣେ
ଆସିବେ ସେ ଗଙ୍ଗାଦେବୀ କର ଅବଧାନେ ।
ଶୁଣିଣ ହସନ୍ତି ସେ ଯେ କମଳାର ବର
ଭଗୀରଥ ପ୍ରାୟ ଧର୍ମ ଥିବ ହୋ ଯାହାର ।
ତପସ୍ୟା ବଳରେ ତାଙ୍କୁ ଆଣିଲେ ଯେ ରାୟ
ତୁମ୍ଭେ ବା ଆଣିପାରିବ ତାହା ଧନଞ୍ଜୟ ।
ଶୁଣି ବୀରବର ଆଜ୍ଞା ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଘେନି
ଧନୁରେ ନାରାଚ ଏକ ବସାଇଲେ ଆଣି ।
ଅରକ୍ଷ ବୋଲି ପିଶାଚ ଥିଲା ଏକ ଜଣ
ଧନୁର୍ବେଦ ତାହାଠାରୁ ପଢ଼ିଲେ ଅର୍ଜୁନ ।
ସେ ପୁଣି ଜଳତରଙ୍ଗ ବୋଲି ଏକ ଶର
ଅର୍ଜୁନଙ୍କୁ ଅନୁଗ୍ରହେ ଦେଇଥିଲା ବର ।
ମନ୍ତ୍ର ସୁମରି ବିନ୍ଧିଲେ ତାହା ବୀରମଣି
ବୋଇଲେ ଘେନି ଆସିବୁ ବରୁଣର ରାଣୀ ।
ସେ ଅଘାନାଶିନୀ ଦେବୀ କରନ୍ତୁ ବିଜୟେ
ତୁମ୍ଭେ ତାଙ୍କ ଆଗେ ଥିବ ପଛେ ଥିବ ମାୟେ ।

ଆଜ୍ଞାରେ ନାରାଚ ତହୁଁ ଚଳିଲା ତକ୍ଷଣ
ନିଃଶ୍ୱାସକେ ଗଲା ତିନିସହସ୍ର ଯୋଜନ ।
ଦେବୀର ଛାମୁରେ ମିଳି କରଯୋଡ଼ି କହି
ହରିଅର୍ଜ୍ଜୁନ ପେଶିଲେ ମୋତେ ମହାମାଈ ।
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନେବାକୁ ମାତ କରେ ଅବଧାନ
ମଣିଭଦ୍ରା ପରବତେ ବିଜେ ଦୁଇଜଣ ।
ଶୁଣି ମାତ ଶର ବାଣୀ ହୃଦେ କଲେ ଲୟେ
ଜାଣିଲେ ଯେ ଶ୍ରଦ୍ଧା କରିଛନ୍ତି ଦେବରାୟେ ।
ହରି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଅଛନ୍ତି ବସି ଏକସ୍ଥାନ
ନ ଗଲେ ତ ବଳେ ଘେନି ଯିବ ଏହି ବାଣ ।
ଏତେକ ବିଚାରି ମନେ ଧବଳାଙ୍ଗୀ ମୂର୍ତ୍ତି
ଆପଣା ମନ ମଧ୍ୟରେ ଲଭିଲେ ତୃପତି ।
ଆମ୍ଭ ଆଗେହୋଇ ବାଟ ବଢ଼ା ଆହେ ବାଣ
ତୁମ୍ଭ ପଛେ ପଛେ ଜାଣ ଆମ୍ଭର ପ୍ରୟାଣ ।
ଆଜ୍ଞାରେ ତ୍ୱରିତ ହୋଇଗଲା ସେହି ଶର
ଏସନ ବିଚିତ୍ର ଶୋଭା କିବା ଅହିବର ।
ସଙ୍ଗମ ପରିଘଲତା କିବା ହେମଲତା
ତାହାର ପଛରେ ବିଜେ ଜଗତର ମାତା ।
ପାତାଳ ଭେଦ କରିଣ ବିଜେ କଲେ ଯହୁଁ
ମଣିଭଦ୍ରା ପର୍ବତରେ ପ୍ରବେଶିଲେ ତହୁଁ ।
ଶ୍ୱେତକଳ୍ପ ନାମେ ଅଛି ଏକ ବୃକ୍ଷବର
ସେ କ୍ରୋଟ ମଧ୍ୟରୁ ସିନ୍ଧୁ ହୋଇଲା ବାହାର ।
ହରି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଏ ଦୁହେଁ ଦେଖନ୍ତି ଉଭାରି
ଶରପଛେ ବିଜେ କରି ଅଛି ମାହେଶ୍ୱରୀ ।
ଗୋବିନ୍ଦର ପାଦପଦ୍ମେ କଲେକ ଭକତି
ଅନ୍ତର୍ଗତେ ତାହା ଜାଣି ପାରିଲେ ଶ୍ରୀପତି ।
ଶର ତତ୍‌କ୍ଷଣେ ପୁଣ ନିଜରୂପ ହୋଇ
ରଖିଲେ ତୂଣୀରେ ତାକୁ ବାସବୀ ନେଇ ।
ଗଙ୍ଗାର ଚରଣ ତଳେ ପଡ଼ିଲେକ ପାର୍ଥ
ପାଦେ ପଡ଼ି କଲେ କୋଟିଏକ ଦଣ୍ଡବତ ।
ଆନନ୍ଦମନା ହୋଇଲେ ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ରଧର
ପାର୍ଥଙ୍କୁ ଘେନି ସଙ୍ଗରେ ପଶିଲେ ଜଳର ।
ସ୍ନାନ ସାରିଲେ ଶ୍ରୀହରି ତାହାଙ୍କର ତୁଲେ
ସନ୍ଧ୍ୟା ତରପଣ କରି ଦେବେ ଜଳ ଦେଲେ ।
ତରଙ୍ଗିଣୀ ବୋଲି ନଦୀ ନାମେ ସେ ଦିଅନ୍ତି
ଦେବାଙ୍ଗ ପାଟ ବାନ୍ଧିଲେ ଶିରରେ ଶ୍ରୀପତି ।
ବୋଇଲେ ସୁରଭି ତୁମ୍ଭେ ଆମ୍ଭ ଆଜ୍ଞା ଶୁଣ
ମହାବାରୁଣୀ ପଡ଼ିବ ଜାଣ ଯେଉଁଦିନ ।
ସତ୍ୟ ତ୍ରେତା ଦ୍ୱାପର ଏ କଳିଯୁଗ ଚାରି
ଏହି ଶର ଆଗେ ଥିବ ଅହିରୂପ ଧରି ।
ମ୍ଳେଚ୍ଛଜନ ମୁକ୍ତି ହେବେ ତୋହର ନିମନ୍ତେ
ଅବଶ୍ୟ ବିଜେ କରିବ ଦେବୀ ଶରପଥେ ।
ଶୁଣି ମାହେଶ୍ୱରୀ ବିଜେ ସାବଧାନେ ପୁଣି
ପାଦରେ ପ୍ରଣାମ କଲେ ଆସି ସୁଲକ୍ଷଣୀ ।
ଭୋ ପ୍ରଭୁ ତୁମ୍ଭର ଆଜ୍ଞା ହେଲା ଯେଉଁରୂପେ
ପାଳିବି ଆଜ୍ଞା ତୁମ୍ଭର ମୁହିଁ କଳ୍ପେ କଳ୍ପେ ।
ପଦ୍ମପାଦେ ପଡ଼ି ଦେବୀ କରିଲେ ବିଜୟେ
ଆପଣା ଗୃହେ ପ୍ର[illegible] ଆସି ଦେବୀ ହୁଏ ।
ଜୟ ତୁ ଜନପାବନୀ ଜହ୍ନୁ ଋଷିସୁତା
ଜଗତର ମାତା ହେମବନ୍ତର ଦୁହିତା ।
ତୋହର ପବିତ୍ର ନୀର ପଡୁ ମୋର ଶିରେ
ଶାରଳା ଦାସକୁ ଭୃତ୍ୟ କର ତୋ ପୟରେ ।

—o—

ଖାଣ୍ଡବବନ ଦାହ

ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ମନୁ ଶୁଣ ରସ ବାଣୀ
ବୋଲନ୍ତି ଯେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ଚାହିଁ ଚକ୍ରପାଣି ।
ତୁହି ବନକୁ ଅଇଲୁ ଯେବେ ଫାଲଗୁନି
ଶତ୍ରୁମୁଖେ ଭାଇ ଦେଇ ହେଲୁ ବନଗାମୀ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଦେବ ଏ ବଡ଼ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ
କଉତୁକେ ଜିଣିଲି ମୁଁ ଦେବ ସଦାଶିବ ।
ତୋଷେ ମୋତେ ଶସ୍ତ୍ର ଦେଲେ ଶଙ୍କର ପାର୍ବତୀ
ହସ୍ତିନାରେ ଥିଲେ କାହୁଁ ଏମାନ ପାଆନ୍ତି ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ତୁ ଯେ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଲୁ
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ପାସୋରି ମନୁ କେମନ୍ତେ ମୂର୍ଚ୍ଛିଲୁ ।
ଏହା ଶୁଣିଣ ବୋଇଲା ବୀର ସବ୍ୟସାଚୀ
ସତ୍ୟ ଲଙ୍ଘିଲେ ପ୍ରାଣୀର ମୁହିଁ କାହିଁ ଅଛି ।
ସତ୍ୟ ଯାହାକଲି ତାହା ଲଙ୍ଘିବି କେମନ୍ତେ
ବିଶେଷେ ପୂଜିବଇଁ ମୁଁ ଧର୍ମ ପାଦଗତେ ।
କୃଷ୍ଣ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ହୁଅନ୍ତେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ବେନି
ବ୍ରାହ୍ମଣ ଜଣେ ଆସଇ ତମ୍ବାପାତ୍ରୀ ଘେନି ।
ଲୁଦୁବୁଦୁ ଶରୀର ତା ଦେହ ଶଉଳିଆ
ମହାଯୋଗୀ ବଢ଼ିଅଛି ଯକୃତ ଯେ ପ୍ଳୀହା ।
ଖଣ୍ଡେ ଦୂରେ ଆସି ବିପ୍ର ବସେ ଲୋଚିହୋଇ
ଅଶକତ ଅଙ୍ଗଯାକ ଚାଲି ନ ପାରଇ ।
ଦଦରା ଛତା ଖଣ୍ଡିଏ କାନ୍ଧରେ ଗାମୁଛା
ଧୋତି ମଳିନ ଉତ୍ତରୀ ପଇତାହିଁ ଲୋଚା ।
ଦ୍ୱାଦଶ ଚିତା ହୃଦରେ ଶ୍ରୀବତ୍ସ ଲାଞ୍ଛନ
ଦୁର୍ବଳ ଦରିଦ୍ର ଅତି ଅଶକତେ କ୍ଷୀଣ ।
ଗିରି ଉପରକୁ ବିପ୍ର ନ ପାରଇ ଉଠି
ପାଞ୍ଚ ପାହୁଣ୍ଡ ଯାଇ ସେ ବସେ ପୁଣି ଫୁଟି ।

ହରି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଏ ଦୁହେଁ କଥା ହେଉଥିଲେ
ଅଶକତ ବିପ୍ର ଦେଖି ଲେଉଟି ଚାହିଁଲେ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ହରି ଦ୍ୱାପର ଯୁଗରେ
ଏଡ଼େ ଦରିଦ୍ର ତ ଦେଖିନାହିଁ ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁରେ ।
ଦେହ ଅଶକତେ ବିପ୍ର ନ ପାରଇ ଚାଲି
ପ୍ରବଳ ରୋଗରେ ଦେବ ପଡୁଅଛି ଢଳି ।
ଏ ମହାକଷ୍ଟ ଅଛଇ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଜନକୁ
କିସ ଦ୍ରବ୍ୟ ଦେବା ଏହି ଦରିଦ୍ର ବିପ୍ରକୁ ।
ଏକାଳେ କର ପ୍ରସାରି ଉଭା ସେ ଛାମୁରେ
ବେଦଧ୍ୱନି ଦ୍ୱିଜବର କଲା ଉଚ୍ଚସ୍ୱରେ ।
ତାହା ଶୁଣି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଯେ ବୋଲଇ ସଧୀରେ
କେବଣ ଦିଗର ତୁହି ଅଟୁ ଦ୍ୱିଜବରେ ।
ବେଦ ଅଧ୍ୟୟନ କର କେବଣ କାରଣ
କିସ ମନୋରଥ ତବ କର ହେ ବଖାଣ ।
ଏସନ ବୋଲି ପଚାରେ ବାସବର ବାଳେ
ଏ ବଚନ ଶୁଣି ବିପ୍ର ବୋଲଇ ବିକଳେ ।
ବୋଇଲେ ଦ୍ୱିଜ କ୍ଷତ୍ରିୟ ତୁ ପରମ ଯୋଗୀ
ମୁହିଁ ଦରିଦ୍ର ଆବର ହେଲି ବଡ଼ରୋଗୀ ।
ଦରିଦ୍ରରେ ଦାନ ବାବୁ ଅତି ବଡ଼ ପୁଣ୍ୟ
ଅପୂଜା ଦେବତା ପୂଜା କରଇ ଯେ ଜନ ।
କ୍ଷୁଧାର୍ତ୍ତୀକି ଅନ୍ନ ଦିଏ ତୃଷାର୍ତ୍ତୀକି ଜଳ
ରୋଗୀକି ଔଷଧ ସେହି ଦିଏ ସଦାକାଳ ।
ଶିର ଛେଦନ କାଳେ ଯେ ପ୍ରାଣୀ ରକ୍ଷାକରି
ଅପ୍ରତିଷ୍ଠା ବାମ୍ପୀ କୂପ ତଡ଼ାଗ ପୋଖରୀ ।
ଏମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁଜନ କରଇ ପ୍ରତିଷ୍ଠା
ଗୁରୁଜନ ସନମାନେ ଥାଇ ଯାର ନିଷ୍ଠା ।
ଅନାଥ ଲୋକଙ୍କୁ ଯେହୁ ସମ୍ଭାଳି ରଖଇ
ପର ଦୁଃଖରେ ଦୁଃଖିତ ଯେଉଁ ପୁଣ୍ୟଦେହୀ ।
ଅମୂର୍ତ୍ତି ମୂର୍ତ୍ତି କରଇ ଯେଉଁ ଭାଗ୍ୟବନ୍ତା
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଜାଣ ମହାତ୍ମା ସେ ଧର୍ମ ଦେବତା ।
ବଚନ ଅମୃତ ଯେଣୁ କହେ ସର୍ବକାଳେ
ଏମାନେ ସ୍ଥାପିଲେ ଧର୍ମ ରକ୍ଷା ହୁଏ କୁଳେ ।
ତୁମ୍ଭ ଦୁହିଁଙ୍କି ଯେ ମୁହିଁ ନ ପାରିଲି ଚିହ୍ନି
ଏକମୂର୍ତ୍ତି ଏକ ଦେବ ଦିଶୁଅଛ ବେନି ।
ମୁଁ ଦରିଦ୍ର ବିପ୍ର ପୁଣି ଅଟେ ବଡ଼ ଦୁଃଖୀ
ମୋତେ ରକ୍ଷାକଲେ ଧର୍ମ ଯଶ ଯିବ ରଖି ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଅଶକତ ଦ୍ୱିଜବର
ଆମ୍ଭେ ବେନିଭ୍ରାତା ପୁଣି ଅଟୁ ବଚନର ।
ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୋଲେ ଦରିଦ୍ରଜନ ମୁହିଁ ବୋଲି
ଧନବସ୍ତ୍ର କିଛି ମୁହିଁ ମାଗି ନ ଅଇଲି ।
ରୋଗର ପ୍ରବଳେ ମୋର ଅଶକତ କାୟ
ଏତେକ ଭଲରେ ଅଛି ଜୀବନ ଉପାୟ ।
ବଡ଼ଲୋକ ପୁତ୍ର ମୁହିଁ ଅଟେ ବଡ଼ ଜାଣ
ଚାରି ବେଦରେ ମୁହିଁ ଯେ ନିର୍ଜିତ ବ୍ରାହ୍ମଣ ।
ଦାନେ ଶୂରବନ୍ତ ମୁହିଁ ମନ୍ତ୍ରେ ଶୁଚିବନ୍ତ
ମେଣ୍ଟିଣ ନ ଗଲା ମୋର କର୍ମର ଲିଖିତ ।
ଶୋକଭର ହୋଇ ବିପ୍ର କରେ ବେଦଧ୍ୱନି
ପାର୍ଥ ବୋଲେ ଦେହ ଥରେ ତୋର ବେଦ ଶୁଣି ।
କି ମାଗିବ ବେଗେ ମାଗ କିନା ହୋ ପଣ୍ଡାଏ
ଯେବେ ନିର୍ମଳ ହୋଇବ ଏ ତୋହର କାୟେ ।
ଶଙ୍ଖ କମଣ୍ଡଳୁ କାଢ଼ି ପୂରାଇଣ ପାଣି
ପାର୍ଥର ହସ୍ତରେ ବିପ୍ର ନେଇ ଦେଲା ପୁଣି ।
ସଂକଳ୍ପ କରି ମୁଖରେ ବାକ୍ୟକୁ ଉଚ୍ଚାରି
ଅସଂକଳ୍ପେ ଦାନ ଜାଣ ଅର୍ଦ୍ଧେ ପୁଣ୍ୟ ହାରି
ଡାହାଣ ବର୍ତ୍ତକ ଶଙ୍ଖେ ଜଳତିଳ ଭରି
ପୁଷ୍ପ ଚନ୍ଦନ ତୁଳସୀ କୁଶ ମନ୍ତ୍ର ବାରି ।
ଦ୍ୱିଜବର ଦେଲା ନେଇ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ହସ୍ତରେ
ବେଦମନ୍ତ୍ର ସଂକଳପ ପଢ଼ାନ୍ତି ଉଚ୍ଚରେ ।
ଦାନ ଦିଅନ୍ତି ଉପର ହସ୍ତେ ସବ୍ୟସାଚୀ
ତଳହସ୍ତ ପାତିଅଛି ଦ୍ୱିଜ ହୋଇ ଶୁଚି ।
ଉଚ୍ଚାରି ଅଭୟ ନାମ ଗୋତ୍ର ବେନିଜନ
ବିପ୍ର ହସ୍ତେ ଜଳ ଦେଲେ ପାଣ୍ଡବ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ।
ସ୍ୱସ୍ତିକାୟ ଗାୟତ୍ରୀ ସେ ପଢ଼ି ଦ୍ୱିଜବର
ବ୍ରାହ୍ମଣ ସାକ୍ଷୀ କରଇ ଦଶଦିଗପାଳ ।
ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ ଉଚ୍ଚାରି ସେ ବୋଇଲା ପାଣ୍ଡବ
ଏ ମୋର ଦୃଢ଼ ବଚନ ମାଗ ବିପ୍ରଦେବ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣ ସାକ୍ଷୀ କରଇ ଇନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଚାହିଁ
ସନକାଦି ଦଶ ବିଶ୍ୱ ଦେବଙ୍କୁ ଅନାଇଁ ।
ସତାଇଶ ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ଆମର ପବନ
ଅସ୍ତୁକାର ପୁରୁଷ ଯେ ଦେବତା ବରୁଣ ।
ଗୋବିନ୍ଦଙ୍କ ମୁଖ ଚାହିଁ ଦାନ ଏବେ ଦେବ
ମୁହିଁ ଦାନ ମାଗୁଅଛି ସାକ୍ଷୀ ହୋଇଥିବ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ହୋଇଲୁ ଯେ ସାକ୍ଷୀ
ମାଗ କିବା ଦ୍ୱିଜବର ସାକ୍ଷୀରେ କି ଅଛି ।
ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୋଇଲା ଶୁଣ କ୍ଷତ୍ରିୟ ରାଜନ
ଖାଣ୍ଡବ ବନକୁ ତୁହି ଦେବୁ ମୋତେ ଦାନ ।
ମୋହର ଶରୀରେ ହେଲା ଲୁଦୁବୁଦୁ ବ୍ୟାଧି
ଖାଣ୍ଡବ ବନେ ପଶିଣ ଖାଇବି ଔଷଧି ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଏହି ଔଷଧ ଛାରକୁ
ଏତେ ଜଣ ସାକ୍ଷୀ ରଖି ମାଗିଲ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ।

ଦରିଦ୍ର ଅବସ୍ଥା ଯେତେବେଳେ ପାନ୍ତି ପ୍ରାଣୀ
ଦାତବ୍ୟ ଶକତି ସେ ତ କେବେ ହେଁ ନ ଜାଣି ।
ଦରିଦ୍ର ଅବସ୍ଥା ପାଇଅଛି ଦ୍ୱିଜମଣି
ଅଦରିଦ୍ର ସମ୍ପଦ ମୁଁ ଦିଅନ୍ତି ଏକ୍ଷଣି ।
ନିଷ୍ଠୁର ବଚନ ଶୁଣି ଅର୍ଜୁନ ବିମୁଖ
ଚାହିଁଲା ସେ ପୁଣି ନାରାୟଣଙ୍କର ମୁଖ ।
ଦେଖିଲେଟିକି ଭୋ ସ୍ୱାମୀ ଭିକ୍ଷୁକ ଚରିତ
ଏ ଛାର କଥାକୁ ପୁଣି ଏଡ଼େ ଦୃଢ଼ବ୍ରତ ।
ଜଗନ୍ନାଥ ବୋଇଲେ ତୁ ଶୁଣ ଫାଲଗୁନି
ଏ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଅଟଇ ଯେ କାଳାନଳ ବହ୍ନି ।
ଗୋବିନ୍ଦଙ୍କ ଶ୍ରୀମୁଖରୁ ଏସନକ ଶୁଣି
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ିକରି କହେ ଫାଲଗୁନି ।
ଏ ଅଗ୍ନିଦେବ କେମନ୍ତେ ଜାଣିଲ ଗୋସାଇଁ
ଏଥିର ଚରିତ ମୋତେ କହିବା ବୁଝାଇ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ସହଦେବ ଯେ କହିଲା
ଏ ଅଗ୍ନି ସକାଶୁ ତୋର ବନବାସ ହେଲା ।
ଏହି ଅଗ୍ନି ଦେବତା ଏ ମାୟାରୂପ ହୋଇ
ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କୁ ଆଣ ବୋଲି କଟାଳିଲେ ଯାଇଁ ।
ମାୟା ନ ଜାଣି ତୁ ଅନ୍ତଃପୁରେ ପଶନ୍ତେଣ
ଏଣେ ଏ ଅଗ୍ନିଦେବତା ହେଲେ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ।
ସତ୍ୟବାଦୀ ପୁରୁଷ ତୁ ବନକୁ ଅଇଲୁ
କକ୍ଷାବନ୍ତପଣେ ବାବୁ ବନରେ ଭ୍ରମିଲୁ ।
ଗୋବିନ୍ଦଙ୍କ ମୁଖ ଚାହିଁ ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲା
ଅଗ୍ନିଦେବଙ୍କ ଏ ବ୍ୟାଧି କାହିଁପାଇଁ ହେଲା ।
ଏହା ସଂକ୍ଷେପିଣ ମୋତେ କହ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
ତେବେ ମୋହର ପ୍ରତ୍ୟୟ ହୋଇବଟି ଜାଣ ।
ଅର୍ଜୁନକୁ ଚାହିଁ ଦେବ ଶ୍ରୀହରି କହନ୍ତି
ଶ୍ରୀରଙ୍ଗ ଅଧରେ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ଯେ ହସନ୍ତି ।
ଭବନାମେ ସମ୍ବସରେ ପୂର୍ବେ ସତ୍ୟଯୁଗେ
ଅପାର ଘୃତ ଖାଇଲା ଶ୍ୱେତରାଜା ଯଜ୍ଞେ ।
ଘୃତ ଖାଇ ଖାଇ ପୁଣି ହେଲା ମନ୍ଦଅଗ୍ନି
ଲୁଦୁବୁଦୁ ବ୍ୟାଧି ରହିଗଲା ଯୁଗ ତିନି ।
ଗୋବିନ୍ଦଙ୍କ ବଚନରେ ପ୍ରଣମିଲା ପାର୍ଥ
ଅଟ କି ମହାତ୍ମା ତୁମ୍ଭେ ଅଗ୍ନି ଦଇବତ ।
ବୋଇଲେ ସେ ଦ୍ୱିଜବର ଆମ୍ଭେ ଅଗ୍ନି ଅଟୁ
ଆପଦ ଖଣ୍ଡିବା ପାଇଁ ବନେ ତୋତେ ଭେଟୁ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଅଟୁ ତୁ ପରମଯୋଗୀ
କେବଣ ପାତକେ ତୁମ୍ଭେ ହେଲ ବଡ଼ରୋଗୀ ।
ଶୁଣନ୍ତି ପାର୍ଥ କହନ୍ତି ଦେବ ବୈଶ୍ୱାନର
ସତ୍ୟଯୁଗ ଶ୍ୱେତ ବୋଲି ଏକ ନୃପବର ।
ଦେବଯଜ୍ଞ କରିବାକୁ କଲା ସଙ୍କଳପ
ସେ ଯଜ୍ଞ କଲେ ଖଣ୍ଡନ ହୁଏ ମହାପାପ ।
ପିତାମହ ନିକଟକୁ ଗଲା ଆଗ ବେଗେ
ବିନୟ ଭାବରେ ଜଣେ ପୁରୋହିତ ମାଗେ ।
ଭୋ ବିଧାତା ମୋତେ ତୁମ୍ଭେ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇବ
ଦେବଯଜ୍ଞ କରିବି ମୁଁ ପୁରୋହିତ ଦେବ ।
ବଶିଷ୍ଠ ଯେ ଥିଲେ ପିତାମହଙ୍କ ଛାମୁରେ
ପୁରୋହିତ ହୁଅ ଶ୍ୱେତ ରାଜାର ଯଜ୍ଞରେ ।
ବଶିଷ୍ଠ ଅଇଲେ ଶ୍ୱେତ ରାଜାକୁ ଯେ ଘେନି
ଆମ୍ଭେ ବରଣ କରିବୁ କାଳାନଳ ଅଗ୍ନି ।
ଆବର୍ତ୍ତକ ସମ୍ବର୍ତ୍ତକ ମୋ ଶ୍ରୁବ ପ୍ରୋକ୍ଷଣୀ
କୁଣ୍ଡେ ବରଷିବେ ଘୃତ ହସ୍ତୀ ଶୁଣ୍ଡଜାଣି ।
ଘୃତ ବରଷିବେ ସେହି ବର୍ଷାଧାର ପରି
ଆଗେ ଯାଗନିକ ଆମ୍ଭେ ହୋଇଲୁ ତୋହରି ।
ବଶିଷ୍ଠଙ୍କ ଏ ବଚନେ ଗଲା ରାଜ ଦେବା
ଘୃତ ସମୁଦ୍ରକୁ ବାରବର୍ଷ କଲା ସେବା ।
ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ବୋଇଲେ ତାକୁ ରତ୍ନାକର
ମାଗ ଶ୍ୱେତରାଜା ଯେଣେ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି ତୋର ।
ଭୋଦେବ ରତ୍ନାକର ମୁଁ କରିବଇଁ ଯାଗ
ପୁରୋହିତ ବଶିଷ୍ଠ ଯେ ଦେବେ ହବିର୍ଭାଗ ।
ଯଜ୍ଞ ମୋର ଚଉବିଂଶ ବରଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ
ବଶିଷ୍ଠଙ୍କ ପ୍ରୋକ୍ଷଣୀକି ଘୃତ ଦେବୁ ମୋତେ ।
ଘୃତ ସମୁଦ୍ର ବୋଇଲା ଯେତେକ ଅଣ୍ଟଇ
ବଶିଷ୍ଠଙ୍କ ଘୃତ ମୁହିଁ ନିଶ୍ଚୟ ଦେବଇଁ ।
ଘୃତ ସମୁଦ୍ରକୁ ରାଜା ସମ୍ମତ କରାଇ
ବଶିଷ୍ଠ ପୁରୋହିତଙ୍କୁ ବରିଲାକ ଯାଇ ।
ସ୍ୱର୍ଗ ଗଙ୍ଗାକୂଳେ ଭୂମି ଚିରିଲେ ଲଙ୍ଗଳେ
କୃଷ୍ଣାତିଳ ନେଇ ତାର ଉପରେ ବୁଣିଲେ ।
କାର୍ତ୍ତିକ ଅନ୍ତେ ଯେ ମାର୍ଗଶିର ପରବେଶ
ଝଡ଼ିପଡ଼ିଲା ମକର ତିଳ ହିଁ ଅଶେଷ ।
ଯାଗଶାଳ ତୋଳାଇଲେ ତହିଁ ନୃପବର
ହୋମର ନିମନ୍ତେ କୁଣ୍ଡ ଖୋଳାଇ ଆବର ।
ଜଟା ହଟୀ ବଟା ବୃକ୍ଷ ଆବର କପଟୀ
ଏ ଚାରି ବୃକ୍ଷରେ ଦ୍ୱାର କଲେ ଚାରିଗୋଟି ।
ବାମଦେବ ଉଦ୍ଦାଳକ ସୁମନ୍ତ ଗୌତମ
ଚାରିଦ୍ୱାରେ ହୋଇଲେ ଏ ଚାରିହେଁ ବରଣ ।
ବ୍ରହ୍ମା ବରଣ ହୋଇଲେ ସୁଦେବ ବ୍ରାହ୍ମଣ
ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଲେ ଭରଦ୍ୱାଜ ତପୋଧନ ।
ପୁରୋହିତ ବଶିଷ୍ଠ ଯେ ଯାଜ୍ଞିକ ହୋଇଲେ
ତ୍ରିଦଶ ଘେନିଣ ଯାଗ କୁଣ୍ଡ ନିବାଡ଼ିଲେ ।

ମକର ମାସ ଯେ କୃଷ୍ଣ ପ୍ରତିପଦା ତିଥି
ଅର୍କବାର ଦିନ ମେଘା ନକ୍ଷତ୍ର ପାହାନ୍ତି ।
ଗର ନାମେ କରଣ ଯେ ଶୁଭ ନାମେ ଯୋଗ
ମକର ସଙ୍କରାନ୍ତିର ତିନିଦିନ ଭୋଗ ।
ଅଶ୍ଳେଷା କର୍କଡ଼ାରାଶି ଶ୍ୱେତ ନୃପତିର
ସମ୍ପଦ ତାର ଆବର ଶୁଭ ଚନ୍ଦ୍ର ତାର ।
ବାରତିଥି କରଣ ଯେ ନକ୍ଷତ୍ର ସୁଯୋଗ
ବସିଲେ ମାହେନ୍ଦ୍ରବେଳା ଘେନି ଶୁଭଯୋଗ ।
ପୂର୍ଣ୍ଣକୁମ୍ଭ ସ୍ଥାପିଲେ ସେ ବେଦମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ି
ଅଗ୍ନି ଆରୋପଣ କଲେ ଧରଣୀ ଉଦ୍ଧରି ।
ମେଘନ୍ତ ରାଇ ପ୍ରୋକ୍ଷଣୀ କଲେ ମହାରଷି
ଘୃତ ସମୁଦ୍ରରୁ ଆଣି କୁଣ୍ଡରେ ପରଷି ।
ବରଷନ୍ତି ହସ୍ତୀ ଶୁଣ୍ଢ ପ୍ରମାଣେ ସେ ଧାର
ଅବିଶ୍ରାମେ ଦିବରାତି ଅଷ୍ଟ ଯେ ପ୍ରହର ।
ଆମ୍ଭେ ବ୍ରାହ୍ମଣ୍ୟ ଦରିଦ୍ର ଅଟେ ଆମ୍ଭ ଜାତି
ଘୃତ ଖାଇଣ ହୋଇଲୁ ଅନେକ ତୃପତି ।
ଏମନ୍ତେ ଚୌବିଂଶ ବର୍ଷ ପରିଯନ୍ତେ ଗଲା
ଆବର୍ତ୍ତକ ସମ୍ବର୍ତ୍ତକ ଘୃତ ବରଷିଲା ।
ଲୋଭ କରିଣ ଖାଇଲୁ ଅନେକ ଯେ ଘୃତ
ପାର କରି ନ ପାରିଲୁ ସେ ଦେଲା ବହୁତ ।
ମନ୍ଦଅଗ୍ନି ଲୁଦୁବୁଦୁ ବ୍ୟାଧିବନ୍ତ ହେଲୁ
ଅତି ଲୋଭରେ ଶରୀର ଗୋଟି ନାଶ କଲୁ ।
ବାସବ ଦେବଙ୍କୁ ବାବୁ ମାଗିଲୁ ଔଷଧି
ରାଗ କରି ନ ଦେଲା ତା ମୋତେ ଜମ୍ଭଭେଦୀ ।
ବ୍ରହ୍ମା ରୁଦ୍ର ଆଦି ଦେବେ ବୋଇଲେ ମୋ ପାଇଁ
କାହାରି ହିଁ ବଚନ ନ କଲା ସୁରସାଇଁ ।
ଦେବ ଦାନବ ସବୁରି ଗର୍ଭେ ଆମ୍ଭେ ଥାଉଁ
ଯେ ଯାହା ଭକ୍ଷଇ ଆମ୍ଭେ ସେ ସମସ୍ତ ଦହୁଁ ।
ଆମ୍ଭେ ଯେତେବେଳେ ହୋଇଗଲୁ ତେଜହାନି
ଲୁଦୁବୁଦୁ ହେଲେ ସର୍ବେ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଯେ ତିନି ।
ଆମ୍ଭର ବ୍ୟାଧି ଛଡ଼ାଇ ଦେଲେ ଧନଞ୍ଜୟ
ବାହୁଡ଼ି ସଂସାରଯାକ ହେବ ତେଜୋମୟ ।
ଜଣେ ରଖିଲେ ସଂସାରଯାକ ହେବ ରକ୍ଷା
ବାବୁ ଯାବତ ଚନ୍ଦ୍ରାର୍କେ ରହିବ ତୋ ଦୀକ୍ଷା ।
ସତ୍ୟ ସତାଇଶ ଲକ୍ଷ ଅଠେଶ ସହସ୍ର
ପାର କରି ନ ପାରିଲୁ ପ୍ଳୀହାରୋଗେ ଲେଶ ।
ତ୍ରେତା ବାରଲକ୍ଷ ଛୟାନବେ ସହସ୍ରବର୍ଷ
ଦ୍ୱାପର ଯେ ଆଠଲକ୍ଷ ଚୌଷଠି ସହସ୍ର ।
ପାର କରି ତ ପାରିଲୁ ପ୍ଳୀହା ମନ୍ଦଅଗ୍ନି
ଉଦ୍ଧର ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ମୁହିଁ ତିନିଯୁଗ ରୋଗୀ ।

ଆମ୍ଭ ଆୟୁ ଘେନି ବଢ଼ିଥାଅ ତ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ
ଏମନ୍ତ ଅଗ୍ନିଦେବର ବହୁତ କାର୍ପଣ୍ୟ ।
ଏତେ କହି ଅଗ୍ନିଦେବ କରଇ କାରୁଣ୍ୟ
ଉଦ୍ଧର ହେ ସବ୍ୟସାଚୀ ଦରିଦ୍ର ବ୍ରାହ୍ମଣ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ସ୍ୱାମୀ ଦେବହରି
ଖାଣ୍ଡବ ବନଯାଏ କି ଯିବ ବିଜେ କରି ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ଗଲେ ତୁମ୍ଭେତୁଲେ
ଇନ୍ଦ୍ର ଅପଖ୍ୟାତି ଦେବ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ।
ସେ ତୋହର ତାତ ପୁଣି ତୁ ତାହାର ପୁତ୍ର
କରିବ ସେ ଉପରୋଧ ତୋତେ ପୁରୁହୁତ ।
କୋପ କରିବ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଖି ସୁରପତି
ତୋତେ ନ ବୋଲିବ ଦେବ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଆଖ୍ୟାତି ।
ଭଲା ଆମ୍ଭେ ତୋତେ ନେଇ ଅଇଲୁ ଏଠାକୁ
ଅଗ୍ନିଦେବତା କଟାଳ କଲେ ଯେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ।
ବେଳୁ ବେଳ ପଶିଲୁ ତୁ କଳହ କଥାରେ
ବିବାଦୀ ହେଲୁ ସୀତାଂଶୁଧର ଯେ ଈଶ୍ୱରେ ।
ଖାଣ୍ଡବ ବନ ଦହନ ଇନ୍ଦ୍ର ନ ସହିବ
ଇନ୍ଦ୍ରସଙ୍ଗେ ନିଶ୍ଚେ ତୋର ବିବାଦ ହୋଇବ ।
ଏତେ ବୋଲି କୃଷ୍ଣ ଖଗ ପୃଷ୍ଠେ କଲେ ବିଜେ
ଦ୍ୱାରକା ପୁରକୁ ଚଳିଗଲେ ଦେବରାଜେ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲା ସ୍ୱାମୀ ଶୁଣ ବୈଶ୍ୱାନର
ବନ ଦହନେ କୋପିବ ନିଶ୍ଚେ ସୁନାସୀର ।
ଅଗ୍ନି ବୋଇଲେ ସମ୍ପଦ ଘେନି ହେବ ବାଦୀ
ଅପାର ରଣ କରିବ ଆସି ଜମ୍ଭଭେଦୀ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଲେ କେମନ୍ତେ କରିବଇଁ ମୁହିଁ
ସୁରନାଥ ଜିଣିବାକୁ ମୋର ଶସ୍ତ୍ର ନାହିଁ ।
ଅଗ୍ନି ବୋଇଲେ ବାବୁ ତୁ ରହିଥାଅ ଏଥ
ତ୍ରଇଲୋକ୍ୟ ଜିଣିବାକୁ ଦେବି ଦେବଶସ୍ତ୍ର ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ସମ୍ବୋଧିଣ କହିଲେକ ବହ୍ନି
ପାତାଳ ବୈକୁଣ୍ଠେ ବିଜେ ସେହି ରୂପ ଘେନି ।
ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ଶୁଣ ବୈଶ୍ୱାନର
ଆଜିଯାଏ ତୋର ବ୍ୟାଧି ହୋଇନାହିଁ ପାର ।
ଅଗ୍ନି ବୋଇଲେ ତୋ ଯୋଗଖଣ୍ଡି ବାହୋ ବ୍ୟାଧି
ନାରାୟଣ ଶର ଦେବ ଶର ମନଭେଦୀ ।
ନନ୍ଦିଘୋଷ ରଥ ଦେବ ଗାଣ୍ଡିବ ଯେ ଧନୁ
ଏତେକ ଦେଲେ ତରିବି ମୁଁ ବିପାକ କର୍ମୁ ।
ଶୁଣି ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲେ ଦେବ ଯେ ଅନାଦି
ଆମ୍ଭେ ଏହା ଦେଲେ ଯେବେ ତୁଟିବ ତୋ ବ୍ୟାଧି ।
ଏଣେ ମୁଁ ମୁକତ ହେବି ଶୁଣ ହେ ଅନନ୍ତ
ମୋତେ ଦୟାକର ଦାସବତ୍ସଳ ଅଚ୍ୟୁତ ।

ତାହା ଶୁଣିଣ ସନ୍ତୋଷ ହେଲେ ଯୋଗେଶ୍ୱର
ଶସ୍ତ୍ରମାନ ଆଣିଦେଲେ ବେଗେ ଦାମୋଦର ।
ଘେନିଣ ଅଗ୍ନିଦେବତା ବୈକୁଣ୍ଠୁ ବାହାର
ପାତାଳ ପୁରକୁ ଗଲେ ଉଦ୍‌ବେଗ ମନର ।
ବାସୁକି ଭୁବନେ ଯାଇ ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ
ଦେଖି ନାଗରାଜା ହେଲେ ଅନେକ ସନ୍ତୋଷ ।
ଆହେ ଅଗ୍ନିଦେବତା ତୋ ଦେହେ ହେଲା ବ୍ୟାଧି
ଏଥୁ ତରିବାକୁ କିମ୍ପା ନ କରୁ ଔଷଧି ।
ମୁହିଁ ଉପାୟ କରୁଛି ଏବେ ହୋ ଅନନ୍ତ
ନାଗପାଶ ଶର ଆଣି ଦେବୁ ମୋର ହସ୍ତ ।
ତୋହର ଯେ ଅମୃତାସ୍ତ୍ର ଦେବୁ ତୁ ଆବର
ତେଣୁ ନାଗରାଜା ଆଣି ଦେଲେ ବେନିଶର ।
ରଥେ ଥୋଇଲେ ସେ ବେନିଶର କାଳାନଳ
ପାତାଳୁଁ ଯାଇଁ ଭେଟିଲେ ଆଦିତ୍ୟ ମଣ୍ଡଳ ।
ଆଦିତ୍ୟ ଦେବ ତାହାଙ୍କୁ ବଚନ ସମ୍ବାଦି
ଆରୋଗ୍ୟ ହେବାକୁ ବାବୁ କରୁଅଛ ବୁଦ୍ଧି ।
ସେ ବୋଇଲେ ସୂର୍ଯ୍ୟାବର୍ତ୍ତ ଦେବ ଦିବାକର
ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ଅଗ୍ନିକି ଦେଲେ ଦିବାକର
ଚନ୍ଦ୍ରଠାରୁ ହେମଶର ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ଗଦା
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଦେବ ବଚନରେ ସିଦ୍ଧା ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଭୁବନେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
ବ୍ରହ୍ମଶର ବ୍ରହ୍ମଶକ୍ତି ପିତାଙ୍କୁ ମାଗିଲେ ।
ଅଗ୍ନିର ବଚନ କେହୁ ମେଣ୍ଟିବ ତ୍ରିଲୋକେ
ବ୍ରହ୍ମଶର ବ୍ରହ୍ମଶକ୍ତି ଦେଲେ ବ୍ରହ୍ମବାକ୍ୟେ ।
ଶସ୍ତ୍ରଯାକ ସବୁ ନନ୍ଦିଘୋଷରେ ପୂରାଇ
ଭେଟିଲେ ଅମରାବତୀପୁରେ ଶଚୀସାଇଁ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ବୋଇଲେ ତୁ ଅଗ୍ନି ଅତି ଲୋଭ କଲୁ
ତିନିଯୁଗ ହେଲା ପାର କରି ନ ପାରିଲୁ ।
ଭୋଦେବ ଇନ୍ଦ୍ର ତୋହର ଦୟା ମୋତେ ଥିଲେ
ଖଣ୍ଡିବ ବ୍ୟାଧି ନିଶ୍ଚୟେ ବଜ୍ରଶକ୍ତି ଦେଲେ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ଅସ୍ତ୍ର ତୋହର ଯେ ମେଘାସ୍ତ୍ର ଆବର
ପୁଷ୍ପକ ବିମାନ ମୋତେ ଦେବୁ ପୁରନ୍ଦର ।
ଅଗ୍ନି ବଚନେ ସାନନ୍ଦ ଦେବ ସୁରପତି
ଦେଲେ ଇନ୍ଦ୍ରାସ୍ତ୍ର ମେଘାସ୍ତ୍ର ଆଣି ବଜ୍ରଶକ୍ତି ।
ପୁଷ୍ପକ ବିମାନେ ସୁରସାଇଁ ତା ପୂରାଇ
ଘେନି ଅଗ୍ନିଦେବ ତାହା ବାହାରି ଆସଇ ।
ବିଶ୍ୱଦେବାଙ୍କୁ ମାଗିଲେ ଅମୋଘ ଯେ ଶକ୍ତି
ସାନନ୍ଦେ ତାହାଙ୍କୁ ଦେଲେ ସେ ବ୍ରହ୍ମଶକତି ।
ସନକାଦି ଦେବଠାରୁ ମାଗି ନୀଳବାଣ
ନନ୍ଦିଘୋଷ ରଥେ ତାହା ଥୋଇଲେ ନେଇଣ ।

ଯମଦେବଙ୍କୁ ମାଗିଲେ କାଳଦଣ୍ଡ ପାଶ
ମୋ ଦେହ ଆରୋଗ୍ୟ ହେଲେ ଦେବି ତୁମ୍ଭପାଶ ।
ବାଳଚକ୍ର କାଳପାଶ ଦେଲେ ନାଶ କର
ଅଗ୍ନିଦେବତା ଥୋଇଲେ ରଥର ଉପର ।
ପବନକୁ ମାଗିଲେ ଯେ ପବନାସ୍ତ୍ର ତାର
ଆବର ମାଗିଲେ ତାକୁ ଅଭୟ ମୁଦ୍‌ଗର ।
ମରୁତ ଦେବତା ଆଣି ଦେଲେ ଶସ୍ତ୍ର ବେନି
ତଳହସ୍ତ କରି ତାହା ବୈଶ୍ୱାନର ଘେନି ।
ବୃହସ୍ପତିଙ୍କି ମାଗିଲେ ଜୀବନ୍ୟାସ ଶର
ତୋଷେ ଦେବଗୁରୁ ଆଣି ଦେଲେ ଅଗ୍ନିକର ।
ମାଗିଲେ ଗଣ ଦେବଙ୍କୁ ଗଦା ବଜ୍ରାବଳୀ
ଅଗ୍ନିଦେବଙ୍କୁ ସନ୍ତୋଷେ ଦେଲେ ସେହୁ ତୋଳି ।
ଆବର୍ତ୍ତକ ସମ୍ବର୍ତ୍ତକ ଦ୍ରୋଣ ଯେ ପୁଷ୍କର
ତାଙ୍କୁ ମାଗିଲେ ନିର୍ଘାତବାଣ ବଜ୍ରଶର ।
ବହ୍ନି ଦେବତାଙ୍କୁ ତାହା ଦେଲେ ମେଘମାନେ
ରଥରେ ଅଗ୍ନି ଥୋଇଲେ ନେଇ ତୋଷମନେ ।
କୁବେର ଦେବତାଙ୍କର ପୁରେ ସେ ପଶିଲେ
ରତ୍ନାବଳୀ ଗଦା ଅଜଗବକୁ ମାଗିଲେ ।
ରତ୍ନମଣି ମୁକୁଟ ଯେ ଲଲାଟ ଭୂଷଣ
କର୍ଣ୍ଣଭୂଷଣ ମାଗିଲେ ପୁଣି ହୁତାଶନ ।
ବାହୁଟି ତାଡ଼ ତୋଡ଼ରେ ରତ୍ନ ଜଗଦ୍‌ବଳା
ହୃଦୟ ଭୂଷଣ ପୁଣି କଣ୍ଠ ରତ୍ନମାଳା ।
କଟିମେଖଳା ନୂପୁର ଏ ଯୋଗାଡ଼ମାନ
ଅଗ୍ନିକି ଦେଲେ କୁବେର ହୋଇ ତୋଷମନ ।
ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ମାଗିଲେ ଯେ ଯାଇ ଶୂଳଶକ୍ତି
ପାଶୁପତ ଅଗ୍ନିଶର ଖଟ୍ୱାଙ୍ଗ ସୁଜ୍ୟୋତି ।
ପିନାକ ଶାରଙ୍ଗ ଏହି ଦୁଇଗୋଟି ଧନୁ
ମାଗନ୍ତେ ଈଶ୍ୱର ଦେଲେ ତୋଷେ ତାକୁ ଶାନୁ ।
ବରୁଣ ଦେବତାପୁରେ ପଶିଲେ ଅନଳ
ଶଙ୍ଖ ଶ୍ୱେତ ଗୋକ୍ଷୀର ଯେ ଅଶ୍ୱ କାମପାଳ ।
ଆବର ଯେ ଜଳଧର ଶସ୍ତ୍ର ଜଳପାଶ
ଦେହ ଭଲହେଲେ ଆଣିଦେବି ତୁମ୍ଭପାଶ ।
ଅଗ୍ନି ଦେବତାଙ୍କ ଦେହ ଆରୋଗ୍ୟ ନିମନ୍ତେ
କଳପି ଅଶ୍ୱଙ୍କୁ ଆଣିଦେଲେ ଜଗନ୍ନାଥେ ।
ଶସ୍ତ୍ରଭେଦ ନୁହେଁ ଯେଉଁ ଅଶ୍ୱଙ୍କର କାୟେ
କାମରୂପୀ ଅଟନ୍ତି ସେ ପୁଣି ହଇହୟେ ।
ନିମିଷେ ଭ୍ରମି ପାରନ୍ତି ସକଳ ଭୁବନ
ମହାପ୍ରଳୟେ ନୁହନ୍ତି ସେ ପୁଣି ନିଧନ ।
ପୃଥ୍ୱୀ ଯେ କାଳେ ପ୍ରଳୟ ଜଳେ ବୁଡ଼ିଯାଇ
ସେ କାଳେ ସେହି ଅଶ୍ୱଙ୍କୁ ଦିବସେ ହୁଅଇ ।

ବରୁଣଙ୍କୁ ମାଗି ତାହା ଆଣି ବୈଶ୍ୱାନର
ଯୋଚିଲେ ସେ ନନ୍ଦିଘୋଷ ଦେବଙ୍କ ରଥର ।
ରତ୍ନାକର ପୁରୁ ଅଗ୍ନି ବାହାର ହୋଇଲେ
ପର୍ବତାସ୍ତ୍ର ହିମବନ୍ତ ରାଜାଙ୍କୁ ମାଗିଲେ ।
ଅଗ୍ନିଦେବତା ଶରୀର ଆରୋଗ୍ୟ ନିମନ୍ତେ
ମାଗନ୍ତେ ଯେବେ ଯେ ଶର ଦେଲେ ତୋଷଚିତ୍ତେ ।
ଦୁର୍ଗାଙ୍କୁ ମାଗିଲେ ଅଗ୍ନି ଅଭେଦ୍ୟ ବିଭୁତି
ଯେବଣ ବିଭୂତି ଥିଲେ ଶସ୍ତ୍ର ନ ଭେଦନ୍ତି ।
ଆର୍ଦ୍ରାବଳୀ ଧନୁ ଦେଲେ ଚକ୍ର କୁଣ୍ଡଳିନୀ
ସ୍ତମ୍ଭନ ମୋହନ ବିଦ୍ୟା ଦେଲେ ପୁଣି ଆଣି ।
ନନ୍ଦିଘୋଷ ରଥରେ ସେ ସବୁ ଶସ୍ତ୍ର ଥୋଇ
ଦେବ ପ୍ରସାଦେ ପାର୍ଥର ପାଶକୁ ସେ ଯାଇ ।
ବୋଲେ ଏ ଶସ୍ତ୍ର ମୁଁ ମାଗି ଆଣିଲିରେ ପାର୍ଥ
ଏ ଦେବ ଶସ୍ତ୍ର ସକଳ ତୋତେ ହେଉ ପ୍ରାପ୍ତ ।
ଅଗ୍ନିଙ୍କ ଚରଣ ତଳେ କରି ପ୍ରଣିପାତ
ଅଗ୍ନି ପାର୍ଥ ଆରୋହିଲେ ନନ୍ଦିଘୋଷ ରଥ ।
ଅଗ୍ନି ସାରଥି ଅର୍ଜୁନ ହୋଇଲେକ ରଥୀ
ଖାଣ୍ଡବ ବନ ସନ୍ନିଧେ ମିଳିଲେ ଝଟତି ।
ପାଦଗୟା ବୋଲି ବହିଯାଏ ନଦୀଗୋଟି
ଖାଣ୍ଡବ ବନ ଭେଦି ସେ ମେଖଳାରେ ଫୁଟି ।
ସେ ନଦୀଗୋଟି ଭେଦିଣ ଖାଣ୍ଡବ ବନକୁ
ସାଗରେ କୁମ୍ଭ ବୁଡ଼ାଇ ସେ ପାଣି ନେବାକୁ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପାଚେରୀ ଯୁଣ ଚୌବିଂଶ ଉହର୍ଗ
ସୁକୋମଳ ଶିଳାମାନ ଲାଗିଛନ୍ତି ସ୍ୱର୍ଗ ।
ପାଚେରୀ ଚାରିକତିରେ ଚାରୋଟି ଜଗତୀ
ରତ୍ନ କଳସମାନ ତା ଉପରେ ବସନ୍ତି ।
ଝଲକନ୍ତି ମାଣିକ୍ୟ ଯେ ମଣିମୁକ୍ତା ହାର
ବାଳ ଆଦିତ୍ୟ ଜିଣି ତା ତେଜ ପରଖର ।
ସହସ୍ରେକ ନବଶତ ଯୋଜନ ସେ ତୋଟା
ଚାରିକାଠି ବିସ୍ତାର ଯେ ଏକ ବୃକ୍ଷଗୋଟା ।
ଅଶୀ ଅର୍ବୁଦ ତୋଟାଳ ତାହାକୁ ଖଟନ୍ତି
ବୃକ୍ଷକେ ଜଣେ ଲେଖାଏଁ ପାଣି ଦେଉଥାନ୍ତି ।
ଅର୍ଜୁନକୁ ଘେନି ଅଗ୍ନି ଦେବତା ଚଳନ୍ତି
ରଥ ରୁହାଇ ଉତ୍ତର କୋଣେ ଯେ ଜଗତି ।
ଦେଖନ୍ତି ତୋଟା ସୁସଞ୍ଚ ବୁଲି ଚଉକତି
ପୁଷ୍ପ ତେଜେ ରାତ୍ର ଦିବା ପରାୟେ ଦିଶନ୍ତି ।
ବୃକ୍ଷଙ୍କର ମୂଳକୁ ସେ ନିରୀକ୍ଷଣ କରି
ଚାରି ଚାରିଦଣ୍ଡ ତହୁଁ ଉହର୍ଗ ଚଉଁରୀ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣରେ ବନ୍ଧା ହୋଇଅଛି ଚାରିକତି
ପୁଷ୍ପଙ୍କର ତେଜେ ତହିଁ ନାହିଁ ଦିବରାତି ।

ଅନବରତେ ବହଇ ମଳୟ ସମୀର
ମଉଷଧି ତେଜଲାଗି ଜୀବେ ଯେ ଅମର ।
କନକ ବନ ପରାୟେ ପୁଷ୍ପ ବିକାଶନ୍ତି
ରସଣିଲା ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣପରି ଜନ୍ତୁ ଏ ଦିଶନ୍ତି ।
ଏସନ ମହିମାବନ୍ତ ସେ ଖାଣ୍ଡବ ତୋଟା
ଶତେ ଯୋଜନ ଉହର୍ଗ ଏକା ବନ ଗୋଟା ।
ବିଚାରଇ ଫାଲ୍‌ଗୁନି ଆପଣା ହୃଦଗତେ
ଆକାଶ ସମ୍ପଦ ଏହା ନାଶିବି କେମନ୍ତେ ।
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି ବୋଲେ ବୀର ଫାଲଗୁନି
କେବଣ ମହୌଷଧିରେ ତୁଟିବ ମାନ୍ଦାଗ୍ନି ।
ଚିହ୍ନାଇ ଦିଅ ଆଣଇ ମୁହିଁ ତାହାକାଟି
ଭକ୍ଷିଣ ଆରୋଗ୍ୟ କର ତୁମ୍ଭ ଦେହଗୋଟି ।
ଅଗ୍ନି ବୋଇଲେ ତୋହର ସଙ୍କଳ୍ପର ବେଳେ
ତୋଟାଯାକ ମାଗିଛି ମୁଁ ସାକ୍ଷୀ ଦିଗପାଳେ ।
ବାବୁ ବୃକ୍ଷଫଳ ଜୀବଜନ୍ତୁ ଯେ ଚଢ଼େଇ
ସବୁହିଁ ଭକ୍ଷିବି ମୁଁ ଜଗିଥିବୁ ତୁହି ।
ତେବେ ତ ତୃପତି ମୁହିଁ ହୋଇବି ଅର୍ଜୁନ
ଭକ୍ଷିବି ଔଷଧି ପାଇଁ ଖାଣ୍ଡବ ବିପିନ ।
ତୁ ଭାରତ ମଲ୍ଲ ମୋତେ ହୋଇଲେ ପ୍ରସନ୍ନ
ପାଷାଣ ରେଖା ସମାନ ତୋହର ବଚନ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପଶି ଭକ୍ଷ ବୈଶ୍ୱାନର
ଅଗ୍ନି ବୋଇଲେ ନାରାଚ କରି ପେଶ ତୋର ।
ଖାଣ୍ଡବ ବନ ଦହିବି ତୋର ତେଜ ଘେନି
ନାରାଚ କରି ପେଶିଲେ ମୋତେ ଫାଲ୍‌ଗୁନି ।
ଅର୍ଜୁନ ନାରାଚ କରି ବସାଇଲେ ଚାପେ
ବସିଲା ସେ ବୈଶ୍ୱାନର ଅଗ୍ନିଶର ରୂପେ ।
ଅଗ୍ନି ବୋଇଲେ ବାବୁରେ ଯାଉଅଛି ମୁହିଁ
ମେଘ ବରଷନ୍ତି ନିତି ଇନ୍ଦ୍ର ଆଜ୍ଞା ପାଇ ।
ଆନକୁ ମୋହର ଭୟ ନାହିଁ କଦାଚିତେ
ଜଳ ହିଁ ସେ ଆମ୍ଭ ଦର୍ପ ଭାଙ୍ଗଇ ଯୁକତେ ।
ତାହା ଦୂର କରି ଏକାଥିବୁ ତୁହି ରଖି
ସୁଖେ ପଶି ଅଉଷଧି ପାରଇ ମୁଁ ଭକ୍ଷି ।
ପକ୍ଷୀ ଜନ୍ତୁମାନେ ନିତି ଯାଆନ୍ତି ଗଗନେ
ତାହାଙ୍କୁ ନାରାଚ ତୁହି ବିନ୍ଧିବୁ କେସନେ ।
ବାବୁରେ ପିମ୍ପୁଡ଼ି ମାତ୍ର ନ ଯିବ ଉବୁରି
ତେବେ ସିନା ଦେଲା ଧର୍ମ ହୋଇବ ତୋହରି ।
ଏତେକ ଦୃଢ଼ କରାଇ ଦେବ ବୈଶ୍ୱାନର
ଜଗତୀରେ ଥାଇ ପାର୍ଥ ବିନ୍ଧେ କୋପଭର ।
ତୋଟାମଧ୍ୟେ ପଡ଼ି ଅଗ୍ନି ଦେବେ ଯାଏ କ୍ଷେପି
ବ୍ୟାପିଲା ସେ କାଳାନଳହୋଇ ବିଶ୍ୱରୂପୀ ।

ଅନେକ କାଳର ପତ୍ର ଅଛି ତହିଁ ପଡ଼ି
ସେ ସବୁ ଜଳି ଉଠଇ ଅଗ୍ନିତେଜ ବଢ଼ି ।
ବିକଶିଲା କାଳାନଳ ତେଜ ମହାମୂର୍ତ୍ତି
ତୋଟାକୁ ଦେଖିଣ ମାଡ଼ିପଡ଼ିଲେ ଝଟତି ।
ବାମ୍ପୀରୁ ପାଣି ପୂରାଇ ଆଣି ରତ୍ନଘଟେ
ପକାଇଲେ ଅନଳରେ ନେଇ ସେ ବଳିଷ୍ଟେ ।
ଅଗ୍ନି ଡାକଦେଲା ରଖ ରଖ ସବ୍ୟସାଚୀ
ତୋର ଉପରୋଧ କଲେ ମୋତେ କେହୁ ରଖି ।
ଦଶସହସ୍ର ଅର୍ବୁଦ ଅଛନ୍ତି ତୋଟାଳ
ଶୁଣି ଜଣକେ ଦ୍ୱିଶର ବିନ୍ଧେ କୁନ୍ତୀବାଳ ।
ପଡ଼ିଲା ମାତ୍ରେ ନାରାଚ ଧାତିକାରେ ଭେଦି
ତୋଟାଳଙ୍କ ବେନିଭୁଜ ପକାଇଲା ଛେଦି ।
ହୀରାମଣି କୁଣ୍ଡଳ ଯେ ବିକାଶଇ କାୟେ
ଦିଶନ୍ତି ତୋଟାଳମାନେ ମୁଣ୍ଡା ବୃକ୍ଷପ୍ରାୟେ ।
ଅଗ୍ନିରେ ପଡ଼ିଲେ ଦେବଗଣ ମୁହଁ ମାଡ଼ି
ପଳାଇ ନ ପାରି ସର୍ବେ ମଲେ ତହିଁ ପଡ଼ି ।
ଯେବେ ପଳାଇ ଯିବାକୁ ଲୋଡ଼ଇ ବିକଳେ
ଅଗ୍ନିରେ ପଡ଼ଇ ସେହି ପାର୍ଥ ଶରଜାଳେ ।
ତହିଁର ତୋଟାଳ ଦଶଅର୍ବୁଦ ପ୍ରମାଣ
ଜଣେ ନ ବଞ୍ଚିଲେ ସର୍ବେ ହୋଇଲେ ନିଧନ ।
ତୋଟାରୁ ସେ ଧୂମରାଶି ଉଠିଲା ଗଗନେ
ଗନ୍ଧ ଆମୋଦ ଉଠଇ ଆକାଶ ଭୁବନେ ।
ନାରଦ ଯେ ବିଜେ କଲେ ତୋଟା ସନ୍ନିଧାନେ
ଦେଖିଲେ ଜଗତିପରେ ପାଣ୍ଡବ ଅର୍ଜ୍ଜୁନେ ।
ନାରଦଙ୍କୁ ଦେଖି ପାର୍ଥ ଆସନରୁ ଉଠି
ପ୍ରଣାମ କରି ଚରଣେ ଶୋଇଲା କିରୀଟି ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ବାସବର ବାଳ
ନାଶ କରୁଛ ଆକାଶ ସମ୍ପଦର ମୂଳ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତାର ଅଟେ ଏ ଖାଣ୍ଡବ ବନ
ଅନେକ ଔଷଦ ଏଥେ ହେଉଛି ଦହନ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଏଥେ ନୁହଇ ମୁଁ ଦୋଷୀ
ଦିଗପାଳ ହୋଇ ଅଗ୍ନିଦେବ ଯାଏ ନାଶି ।
ଏତେକ ବଚନେ ଗଲେ ସେ କଳହପ୍ରିୟ
ଅମରପୁରେ ଭେଟିଲେ ସୁରାସୁର ରାୟ ।
ତ୍ରିଦଶ ଦେବ ଯେ ବସି ଅଛନ୍ତି ଆସ୍ଥାନେ
ବିଦ୍ୟାଧର ଖଟିଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ସନ୍ନିଧାନେ ।
ଏସନ ସମୟେ ସଭା ଆମୋଦର ଗନ୍ଧ
ଆସ୍ଥାନେ ଥାଇ ଦେଖିଲେ ଦେବ ସୁରଇନ୍ଦ୍ର ।
ଆମୋଦଇ କି ଅପୂର୍ବ ଗନ୍ଧ ଏ ଆକାଶେ
ଶରୀର ତ ପଲ୍ଲବିତ ହେଉଛି ସୁବାସେ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଆହେ ସୁନାସୀର
ଖାଣ୍ଡବ ବନ ଆଜିରେ ନାଶଗଲା ତୋର ।
ଅଗ୍ନି ଦହନ କରୁଛି ତୋଟା ମଧୁବନ
ଶୁଣି କୋପାନଳ ହେଲା ସହସ୍ର ଲୋଚନ ।
ଆସନୁ ଉଠିପଡ଼ିଲା ବଳେ ସୁରରାଜ
ଧୂଆଁରେ ନନ୍ଦନ ମୋର ଐରାବତ ସାଜ ।
ବିଦ୍ୟାଧରଙ୍କୁ ହକାରି ବୋଲେ ସୁରଦେବା
ଧାଇଁଯାଇ ଅନଳକୁ ବେଗ କରି ଲିଭା ।
ତୋଟାଳ ମୋହର ଦଶସହସ୍ର ଅର୍ବୁଦ
ତାହାଙ୍କର ଥାନ୍ତେ କିମ୍ପା ଅଗ୍ନିର ଏ ବାଦ ।
ଧୂଆଁରେ ବିଚିତ୍ରସେନ ଅଙ୍ଗାରପନ୍ନଗ
ତୋଟାଳଙ୍କୁ ଯେ ଅଗ୍ନିରେ ପକାଇବି ଆଗ ।
ବାସବର ଆଜ୍ଞାପାଇ କୁମର ଧାମନ୍ତି
ଯାଇ ମଧୁବନ ତୋଟା ସନ୍ନିଧେ ମିଳନ୍ତି ।
ବାହନ ତେଜ୍ୟା କରିଣ ସମସ୍ତ କୁମରେ
ଅନେକ ନାରାଚ ଅସ୍ତ୍ର ଧରିଛନ୍ତି କରେ ।
ଦିଶନ୍ତି ସେ ବିଦ୍ୟାଧରେ ସୁରନାଥ ପ୍ରାୟେ
ବିରାଜଇ ଅଳଙ୍କାର ବହୁ ତାଙ୍କ କାୟେ ।
ଚଉଷଠି କୋଟି ଜାଣ ବାସବ କୁମର
ସମସ୍ତେ ଧାମନ୍ତି ଚିତ୍ରସେନ ସଙ୍ଗତର ।
ଗନ୍ଧର୍ବ ବିଦ୍ୟାଧରଙ୍କୁ କି ଅବା ପ୍ରଶଂସି
କାମଦେବର ସଦୃଶ ରୂପରେ ସେ ଦିଶି ।
ସୁବେଶ ସର୍ବେ ଅନେକ ଅଳଙ୍କାର କାୟ
ଦିଶନ୍ତି ତ ବିଦ୍ୟାଧର ସୁରନାଥ ପ୍ରାୟ ।
ଅଶୀପଦ୍ମ ଗନ୍ଧର୍ବଙ୍କୁ ଘେନି ଜୟସେନ
ଚାରିଦିଗକୁ ଧାଇଁଲେ ଦିକ୍‌ପାଳ ନନ୍ଦନ ।
ଔଷଧ ଭକ୍ଷି ବିସ୍ତାରି ସେ ଅନନ୍ତ ରେଖା
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ପୂରି ଅଛଇ ଅଗ୍ନିତେଜ ଶିଖା ।
ଗଙ୍ଗାକୂଳ ଦେଇ ଧାଇଁ ଗଲେକ କୁମରେ
ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗ ଭାଗରେ ପଶିଲେ ତୋଟାରେ ।
ରତ୍ନକୁମ୍ଭେ ପାଣି ବେଗେ ପୂରାଇ ବଳିଷ୍ଟେ
ପକାନ୍ତି ଅଗ୍ନିରେ ନେଇତାହା ଅତିକଷ୍ଟେ ।
ରଖ ହୋ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଲି ଡାକେ ବୈଶ୍ୱାନର
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଥାଇ ଶୁଣିଲା ଜଗତୀ ଉପର ।
ପବନାସ୍ତ୍ର ପେଶିଲେକ ବୀର ଫାଲଗୁନି
ଉଡ଼ିଗଲେ ବିଦ୍ୟାଧରେ ଯୋଜନ ଯେ ତିନି ।
ପୁରନ୍ଦର ଦେବତାଙ୍କୁ ନାରଦ କହିଲେ
ତୋହର ସମସ୍ତ ପୁତ୍ର ତହିଁ ନାଶ ଗଲେ ।
ସୁଖେ ପୋଡ଼ଇ ଖାଣ୍ଡବ ବନ ହୁତାଶନ
ଶୁଣି ମହାକୋପଭରେ ଦେବ ମଘବାନ ।

ମେଘକୁ ରାଇଣ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେକ ବାସବ
ବେଗହୋଇ ତୁମ୍ଭେମାନେ ଯାଅ ଯେ ଖାଣ୍ଡବ ।
ଆବର୍ତ୍ତକ ସମ୍ବର୍ତ୍ତକ ଦ୍ରୋଣ ଯେ ପୁଷ୍କର
ଖାଣ୍ଡବ ବନରେ ଚାରି ମେଘ ଢାଳନ୍ତୀର ।
ଆଜ୍ଞା ପରମାଣେ ମେଘ ଉଠିଲେ ଗରଜି
ସମୁଦ୍ରରୁ ପାଣି ତୋଳି ଚାରିମେଘ ଖଞ୍ଜି ।
ଘୋଟିଲେ ଖାଣ୍ଡବ ବନ ତୋଟା ଚଉକତି
ଗର୍ଜନ ନାଦ କରିଣ ମେଘ ବରଷନ୍ତି ।
ଅଗ୍ନିଦେବ ଡାକଦେଲେ ଶୁଣ ସବ୍ୟସାଚୀ
ମେଘ ବୃଷ୍ଟି କରେ କାର୍ଯ୍ୟ ନୋହିଲାକ କିଛି ।
ଅଗ୍ନିର ବଚନ ଶୁଣି ବୀର ଫାଲଗୁନି
ବେଗେ ପେଶେ ମନଭେଦୀ ଶରକରେ ଘେନି ।
ଅନୁକ୍ଷଣେ ବାଣ ବିନ୍ଧେ ଯେହ୍ନେ ଜଳଧାରା
ଖାଣ୍ଡବ ବନ ଉପରେ କଲା ଶର ପୀଢ଼ା ।
ଊଣିସହସ୍ର ଯୋଜନ ସେ ଖାଣ୍ଡବ ବନ
ତହିଁ ଶର ପୀଢ଼ା ଶରେ କଲାକ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ।
ବେନିତାଳ ବହଳରେ ପଡ଼ିଲାକ ଶର
ବରଷନ୍ତି ମେଘମାଳ ହୋଇଣ ପ୍ରଖର ।
ଊଣିଶସସ୍ର ଯୋଜନ ଅଟଇ ସେ ବନ
ବରଷନ୍ତି ମେଘକରି ଘୋର ଗରଜନ ।
ଏକତ୍ର ହୋଇ ବ୍ୟାପିଲେ ସେ ଗଗନମାର୍ଗ
ପଚାଶ ଯୋଜନ ଶରପୀଢ଼ର ଉତ୍ସର୍ଗ ।
ଅଗ୍ନିଙ୍କର ତେଜଲାଗି ସର୍ବ ବିନାଶଇ
ପାଚେରୀ ତହିଁକି ସେହି ହେଲା ଗଡ଼ଘାଇ ।
ତୋଟାରେ ପାଚେରୀ ହେଲା ତହିଁ ପୁଣବାଡ଼
ଜୀବଜନ୍ତୁମାନେ କେହି ନୋହିଲେ ବାହାର ।
ବ୍ୟାଘ୍ର ଭାଲୁ ହସ୍ତୀ ଘୋଡ଼ା ଗଣ୍ଡା ଯେ ଶାର୍ଦ୍ଦୁଳ
କେହି ବାହାରି ନ ଗଲେ ଭକ୍ଷିଲା ଅନଳ ।
ବାହୁଟିଆ ହରିଣ ଯେ ମୃଗ ଆଦି କରି
କୁକୁର ଗଧ ଭଲ୍ଲୁକ ଯେ ଗଗନଚାରି ।
ବରାହ ଅଟେ ସମ୍ବର କଟାଶ ବଳିଆ
ଶାଳିଆପତନି ଶଶାକଙ୍କ ଯେ ବିଲୁଆ ।
ନେପାଳୀ ମୂଷା ମର୍କଟ କୁମ୍ଭାଟୁଆ ଆଦି
ମୂଷିକ ସର୍ପ ମାର୍ଜାର ବନ ଗୋରୁ ଗୋଧି ।
ପକ୍ଷୀ ଜନ୍ତୁଏ ଅନେକ ବଣି ସାରୀ ଶୁଆ
ଅସାରଳିଆ ଗୋବରା କୁଆ ପାଣିକୁଆ ।
କନକରେଖା କକ୍ଷରା ପାଣ୍ଡରା ଚଢ଼େଇ
ସାତଭାଇଆ ଭୃଇଁଆ ଯେ କୋଚିଲାଖାଇ ।
ଗୁଣ୍ଡୁରି ମୟୁର ରାଜହଂସ ଭଦଳିଆ
ଆବର ଯେ ରାଜବଣୀ ପକ୍ଷୀ ଭରତିଆ ।
ସାରସ କଜଳପାତି ତିତ୍ତିରୀ ଯେ ପକ୍ଷୀ
ପାଗପିଆ ଦଳଫଙ୍ଗି ହେମାଞ୍ଚଳ ପକ୍ଷୀ ।
ବାଣିହଣା କାଠହଣା ହରଡ଼ ଚଢ଼ାଇ
ଗୁଞ୍ଜର ବଢ଼ ଆକାଙ୍କ ଚକୁଆ ଚକୋଇ ।
କୋକୁଆ କୁକୁଡ଼ା ଦଳ ମାଛରଙ୍କା ଝିଙ୍କ
ବାଦୁଡ଼ି ଘରଚଟିଆ ପକ୍ଷୀ କାଣ୍ଟିବଗ ।
ହଳଦୀବସନ୍ତ ଗୁହୁକାଳିବା ବାଇଆ
ପାଟଭାଜିଆ ନାରଙ୍ଗୀ ପକ୍ଷୀ କାକତୁଆ ।
ଗାଙ୍ଗାଇ ଡୁବାଇ ଆଦି ଯେତେ ପଶୁପକ୍ଷୀ
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ହୁତାଶନ ଯାଉଅଛି ଭକ୍ଷି ।
ପକ୍ଷୀଚଟା ଗୋଟିଏ ଯେ ଦ୍ୱାରବାଟେ ଗଲା
ଅଗ୍ନି ଡାକ ଦେଲେ ଧନଞ୍ଜୟ ଗଲା ଗଲା ।
ସେ ପକ୍ଷୀ ଗୋଟିକି ଶର ବିନ୍ଧିଲା ଫାଲଗୁନି
ପକାଇଲା ତଳେ ଯହିଁ କାଳାନଳ ବହ୍ନି ।
ଅନୁକ୍ଷଣେ ଶର ଧରି ବିନ୍ଧଇ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ
ତଥାପି ମନରେ ତୋଷ ନାହିଁ ହୁତାଶନ ।
ରାତ୍ରଦିବା ବରଷିଲେ ଧରି ମେଘମାନେ
ନ ପାଇଲା ବିନ୍ଦୁ ଏକ ଜଳ ସେ ଉଦ୍ୟାନେ ।
ସମୁଦ୍ର ପୃଥିବୀ ଏକ ହୋଇଲା ଜଳରେ
ଫୁଟି ରହିଲେ ଯେ ମେଘମାନେ ଗଗନରେ ।
ଯେତେକ ବୃକ୍ଷ ଦହନ ହୋଇଲେ ସମସ୍ତେ
ବାହୁଡ଼ି ମେଘ କହିଲେ ଇନ୍ଦ୍ରର ଅଗ୍ରତେ ।
ସ୍ୱାମୀ ଅଗ୍ନି ଦେବ୍‌ତାର ଦୋଷ ନାହିଁ କିଛି
ବୀରେକ ଖାଣ୍ଡବ ବନ ତୋର ଦହୁଅଛି ।
ଆମ୍ଭେମାନେ ଜଳବୃଷ୍ଟି କଲୁ ଯେତେବେଳେ
ତୋଟାଯାକ ଶରପୀଢ଼ା କଲା ସେତେବେଳେ ।
ସ୍ୱାମୀଦେବ ଅଗୋଚର ତାହାର ମହିମା
କିବା ସେହି ନାରାୟଣ ସଦାଶିବ ବ୍ରହ୍ମା ।
ଇନ୍ଦ୍ର ବୋଲେ ମୁହିଁ ନୁହେଁ ଏହାଙ୍କ ବଇରୀ
ଖାଣ୍ଡବ ବନ ମୋହର ସର୍ବ ଉପକାରୀ ।
ଏତେକ ବିଚାର କରି ଦେବ ପୁରୁହୁତ
ଐରାବତ ପୃଷ୍ଠେ ବିଜେ କଲେ ବଜ୍ରହସ୍ତ ।
ଅମରଗଣଙ୍କୁ ଘେନି ସେ ସହସ୍ର ଯୋନି
ମାରିବି ଯେବେ ସେ ହେବେ ଦିଗପାଳ ତିନି ।
ଅନେକ ଔଷଧି ଅଗ୍ନି ଦେବ ପାନ କରି
ମନ୍ଦ ଅଗ୍ନି ଲୁଦୁବୁଦୁ ଗଲା ତାହାଙ୍କରି ।
ଅନୁକ୍ଷଣେ ଅନଳରେ ସହସ୍ରକ ମୁଖ
ଅଗ୍ନି ଶିଖା ଲାଗୁଅଛି ଯୋଜନ ଦ୍ୱିଲକ୍ଷ ।
ଆକାଶକୁ ବୋଲି ଶରପୀଢ଼ା ଲାଗିଥିଲା
ମହା ଅନଳ ଜ୍ୱାଳାରେ ଦହିର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଲା ।

ତିନିଲକ୍ଷ ଯୋଜନକୁ ଲାଗେ ଅଗ୍ନିତେଜ
ଡରେ ଯାଇ ନ ପାରିଲେ ପାଖେ ଦେବରାଜ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବିଜେ କରିଛି ଦକ୍ଷିଣ ଜଗତୀ
ଆକାଶେ ଥାଇ ଦେଖିଲେ ତାକୁ ସୁରପତି ।
ବାସବ ପୁତ୍ରେ ପବନେ ଉଡ଼ି ଯାଉଥିଲେ
ଔଷଧ ପବନ ବାଜି ଚେତନା ପାଇଲେ ।
ପିତାର ସନ୍ନିଧେ ଯାଇ ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ
ବୋଇଲେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଏକା ତୋଟା କଲା ନାଶ ।
ବାସବ ବୋଇଲେ ତାହା ଜାଣି ନ ପାରିଲି
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବା ନ ଜାଣଇ ମୋର ତୋଟା ବୋଲି ।
କେତୁ ମହାକେତୁ ଚଣ୍ଡବଳୀ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବା
ଏ ଚାରିଙ୍କୁ ରାଇ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେକ ମଘବା ।
ତୋ ପିତା ତୋଟା ଦହନ କରୁଛି କିମ୍ପାଇ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଅଗ୍ରତେ କହ ଏମନ୍ତରେ ଯାଇ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ବଚନେ ଚଳିଲେ ବିଦ୍ୟାଧର ଚାରି
ଦକ୍ଷିଣ ଭାଗକୁ ଯାଇ ପାର୍ଥକୁ ତିଆରି ।
ବାବୁ କିମ୍ପାଇ ଦହନ କରୁଛ ଖାଣ୍ଡବ
ଆପେ ବିଜେ କରିଛନ୍ତି ତୋ ପିତା ବାସବ ।
ଅଗ୍ନି ଦେବତା ଅଟନ୍ତି ଅଶାନ୍ତି ଅତୃପ୍ତି
ତୁ ଆଡ଼ ହୋଇଯା ଆମ୍ଭେ ଲିଭାଉ ଝଟତି ।
ବୋଲନ୍ତି ଫାଲ୍‌ଗୁନି କୁହ ଯାନ୍ତୁ ପୁରୁହୁତେ
କପଟେ ମାଗିଲା ଅଗ୍ନି ଏ ବନକୁ ମୋତେ ।
ଏଥିପାଇଁ ନ ବୋଲନ୍ତି ଆଉ ସୁରରାଜ
କଥା ହିଁ ରହିବ କିନ୍ତୁ ନ ହୋଇବ କାର୍ଯ୍ୟ ।
ବିଦ୍ୟାଧର ବୋଇଲେ ତୁ ଇନ୍ଦ୍ରରେ ବିବାଦ
ପୁତ୍ର ହୋଇ ନାଶ କରୁ ପିତାର ସମ୍ପଦ ।
ଯଦ୍ୟପି କୋପ କରିବେ ତୋତେ ଦେବରାଜ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ତୋ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ ହୋଇ ଯିବ ଆଜ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ କହୁଛ ଅଭାବ
ମୋର ଦୋଷ ନାହିଁ ଅଳପକେ ନାଶଯିବ ।
ମୁହିଁ ନ ଚିହ୍ନେ ପିତାର ତୁମ୍ଭେ ହୁଅ କିସ
ସତ୍ୟବାକ୍ୟ ପାଳନ ମୁଁ କରିବି ଅବଶ୍ୟ ।
ଅଗ୍ନି ଯେ ମାଗିଲେ ମୁହିଁ ନ ପାରଇ ରଖି
ଏଥକୁ ତ ଦେବଧର୍ମ ହୋଇଛନ୍ତି ସାକ୍ଷୀ ।
ଶୁଣି ମହାକୋପ କଲେ ବାସବ କୁମରେ
ମାନବ ହୋଇ ତୁ କହୁ ଏଡ଼େକ ଦର୍ପରେ ।
କୋପେଣ ବୀର ଯେ କରେ ପରିଘ ବୁଲାଇ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ନିକଟକୁ ବେଗେ ଗଲେ ଧାଇଁ ।
ଦେଖି ହସିଲେ ପାଣ୍ଡବ ବୀର ଫାଲଗୁନି
କୋପେଣ ବିନ୍ଧିଲେ ପାର୍ଥ ଲଘୁଶର ଘେନି ।
କାଳାନ୍ତକ ଶର ବୀରେ ହୃଦଗତେ ପାଇ
ଚାରି କୁମର ପଡ଼ିଲେ ସେଠାରେ ଘୁମାଇ ।
ବାସବଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ ଯେ ନାରଦ କହିଲେ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ କୋପେ ତୋ ଚାରିପୁତ୍ର ନାଶ ଗଲେ ।
ଶୁଣି ବିଷାଦ ପାଇଲେ ଦେବ ଆଖଣ୍ଡଳ
ଆଜି ସେହୁ ପାମରର ପୂରାଇବି କାଳ ।
ଟିପାଇ ଚଳାଇ ଦେଲେ ଐରାବତ ଗଜ
ମିଳିଲେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ପାଶେ ଯାଇ ଦେବରାଜ ।
ଓହ୍ଲାଇଲେ ନନ୍ଦିଘୋଷ ରଥୁ ଧନଞ୍ଜୟ
ବାସବ ଚରଣ ତଳେ କଲାକ ବିନୟ ।
ବାସବ ବୋଇଲେ ହେଉ ତୋର ବାଞ୍ଛାସିଦ୍ଧି
ସୁଖେ ରାଜ୍ୟ ଭୋଗ କର ଶତ୍ରୁଗଣ ସାଧି ।
ବାବୁ ସତ୍ୟଯୁଗେ ବିଷ୍ଣୁ ପାଇ ପରାଭବ
ସବୁରି ଜୀବଙ୍କ ରୂପ ଧରି ଆଦିଦେବ ।
ଆକାଶ ଗଙ୍ଗାକୂଳେ ଏ ତୋଟା ମଧୁବନ
ଏଥେ ରୋପିଲେ ଅନେକ ବୃକ୍ଷ ଭଗବାନ ।
ତୁ ଏହା ଦହନ କରୁଅଛୁ ଅନିମିତ୍ତେ
ତ୍ରିଦଶ ଦେବତା କୋପ କରିବେଟି ତୋତେ ।
ଆକାଶ ଗଙ୍ଗାକୂଳରେ ଏ ଖାଣ୍ଡବ ବନ
ଦେବତାମାନଙ୍କର ଏ ଅଟେ ତୀର୍ଥସ୍ଥାନ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଦେବ ସୁରଈଶ
ଅଗ୍ନିଦେବ କରାଇଲେ ମୋତେ ବନବାସ ।
କପଟେ ମାଗିଲେ ତାକୁ ବିପ୍ରରୂପ ହୋଇ
ନ ଜାଣିବା ପଣେ ତୋତେ ସତ୍ୟକଲି ମୁହିଁ ।
ମୁହିଁ ଜଳ ଦେଲି ହସ୍ତେ ଘେନିଲେ ଯେ ଦାନ
ସତ୍ୟ କରାଇ ବୋଇଲେ ଦେବୁ ଇନ୍ଦ୍ରବନ ।
ଖାଣ୍ଡବ ବନ ମାଗିଲେ ମୁଁ ଯେ ସତ୍ୟକଲି
ଅଗ୍ନିର ଚରିତ୍ର ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଲି ।
ବାସବ ବୋଇଲେ ତୁହି ସତ୍ୟ କଲୁ ବାଳ
ଖାଣ୍ଡବ ବନକୁ ସିନା ମାଗିଲା ଅନଳ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣ ହୋଇ ଅଟଇ ସେହି ବଡ଼ଲୋଭୀ
ଲୋଭେ ଘୃତ ଖାଇ ହେଲା ବ୍ୟାଧି ପରାଭବୀ ।
ବାସବ ବୋଲନ୍ତି ସେହୁ ଭୋଜନେ ଅତୃପ୍ତି
ପୃଥ୍ୱୀଯାକ ଖାଇଲେ ସେ ନ ହୁଅଇ ଶାନ୍ତି ।
ବାବୁ ଧର୍ମ ଅର୍ଥେ ଶ୍ୱେତରାଜା ଯାଗକଲା
ଘୃତ ସମୁଦ୍ରରୁ ଘୃତଯାକ ବରଷିଲା ।
ଚାରିଲକ୍ଷ ଯୋଜନ ଯେ ଓସାର ଦ୍ୱିଲକ୍ଷ
କୁଣ୍ଡର ଗଭୀର ଲକ୍ଷେ ଯୋଜନ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।
ମେଘକୁ ପ୍ରୋକ୍ଷଣୀ କରି ବଶିଷ୍ଠ ବସିଲା
ଲୋଭେ ଏ ଚଣ୍ଡାଳ ଅଗ୍ନି ସମସ୍ତ ଭକ୍ଷିଲା ।

ତେଡ଼େ ଘୃତ ସମୁଦ୍ରକୁ ଭକ୍ଷିଲା ଏ ଲୋଭୀ
ମନ୍ଦ ଅଗ୍ନି ହୋଇଲା ଯେ ହେଲା ପରାଭବୀ ।
ମୋତେ ମାଗିଲା ସେ ଆସି ଅମର ଔଷଧି
ରାଗେ ମୁଁ ବୋଇଲି ତୋର ନତୁଟୁ ଏବ୍ୟାଧି ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ କହି ଆଣିଲା ମୋହର ତହିଁକି
ତଥାପି ଔଷଧ ମୁହିଁ ନ ଦେଲି ଲୋଭୀ କି ।
ବାବୁ ତ୍ରେତାଯୁଗେ ଡାକିଆଣି ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ
ସେ କହିଲେ ଔଷଧ ମୁଁ ନ ଦେଲି ତାହାକୁ ।
ଦ୍ୱାପର ଯୁଗେ ଆଦିତ୍ୟ ଦେବଙ୍କୁ ଆଣିଲା
ତାହାଙ୍କ ବାକ୍ୟେ ନ ଦେଲେ ସେ ବାହୁଡ଼ିଗଲା ।
ଚନ୍ଦ୍ର କୁବେର ବରୁଣ ବୃହସ୍ପତି ଚାରି
ଲାଜ ପାଇଗଲେ ବାବୁ ସମସ୍ତେ ବାହୁଡ଼ି ।
ବାବୁ ଏତେକାଳେ ଆସି ପାଇଲା ଭରସା
ତୋତେ ବନଦାନ ମାଗି ପୂରାଇଲା ଆଶା ।
ବାସବ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ କଥା ହୁଅନ୍ତେ ଯେ ତହିଁ
ପକ୍ଷୀମାନେ ପଳାନ୍ତେ ଯେ କୋଳାହଳ ହୋଇ ।
ଅଗ୍ନି ଉଚ୍ଚେ ଡାକଦେଲେ ପୁଣି ସବ୍ୟସାଚୀ
ପକ୍ଷୀ ପଳାଇଲେ ସତ୍ୟଭଗ୍ନ ହେଉଅଛି ।
କୀଟପତଙ୍ଗ ଗୋଟିଏ ହୋଇଲେ ଅନ୍ତର
ଦାନ କଲା ଧର୍ମନାଶ ଯିବଟି ତୋହର ।
ତୁ ଯେ ପାର୍ଥ ଅଟୁ ତୁହି ଭାରତର ମଲ୍ଲ
ପାଷାଣର ରେଖା ପ୍ରାୟ ଏ ତୋହର ବୋଲ ।
ଅଗ୍ନିଦେବତା ବିନୟ ବାକ୍ୟ ପାର୍ଥ ଶୁଣି
ବିନ୍ଧିଲା ନାରାଚ ଧରି ବୀର ଚୂଡ଼ାମଣି ।
ଅନେକ ପକ୍ଷୀ ପଳାଇ ଶୂନ୍ୟେ ଯାଉଥିଲେ
ଶରାଘାତେ ସେ ସମସ୍ତେ ଅଗ୍ନିରେ ପଡ଼ିଲେ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ବୋଇଲେ ତୁ ଦେଲୁ ଖାଇଲାକ ଅଗ୍ନି
ସଂକଳ୍ପ ପୂରିଲା ଏବେ ଯାଅ ଫାଲଗୁନି ।
ମୁହିଁ ଲିଭାଇବି ଏବେ ଖାଣ୍ଡବ କାନନ
ବାରଶତ ଯୋଜନ ତ ହେଲାଣି ଦହନ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଲେ ସାକ୍ଷାତେ ଦେଖିଲ ତ ତାତ
ଚଢ଼ାଇ ଏକ ଗଳାରୁ ବୋଲଇ କେମନ୍ତ ।
ଅମରାଧିନାଥ ତୋର ପାଦେ ମୋର ସେବା
କଥା ନ କହିବ ତାତ ବାହୁଡ଼ିଣ ଯିବା ।
ଐରାବତ ଗଜ ପୃଷ୍ଠୁ ଉତୁରି ବାସବ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ହାତ ଧରି ପେଶିଲେ ଖାଣ୍ଡବ ।
ବାବୁ ଯେ ପଦାର୍ଥମାନ ହେଉଛି ଦହନ
ତାହା ଦେଖାଇ ଚିହ୍ନାଇ ଦେବାରେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ।
ଖାଣ୍ଡବ ବନେ ପଶିଲେ ଅମରାଧି ନାଥ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ଦେଖାଇଲେ ଔଷଧି ସମସ୍ତ ।

ତ୍ରେତାଯୁଗ ହେଲା ରାମ ରାବଣ ସମର
ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କୁ ବ୍ରହ୍ମଶକ୍ତି ମାଇଲା ଅସୁର ।
ପଚିଶ ଯୂଥପତି ଯେ ପଞ୍ଚାଶତ ସେନା
ଅଠର ପଦ୍ମ ବାନର ପଡ଼ିଲେ ଗଣନା ।
ପତ୍ରଗୁଡ଼ିଏ ଏଥିରୁ ନେଲା ହନୁମନ୍ତ
ଘଷନ୍ତେ ପତ୍ର ସମସ୍ତେ ହୋଇଲେ ଜୀବିତ ।
ବିଶଲ୍ୟକରଣୀ ଜାଣ ଏହି ବୃକ୍ଷଗୋଟି
ଏହା ମୂଳୁ ହନୁମାନ ନେଲା ପାଣି ଫୁଟି ।
କମଣ୍ଡଳୁ ପାଣି ଭରି ସିଞ୍ଚିଲା ଝଟତି
ପଚିଶ କୋଟି ସଇନ୍ୟ ଘେନିଣ ସେ ବର୍ତ୍ତି ।
ଆରେକ ବୃକ୍ଷ ହିଁ ତୋତେ ଦେବାକ ଚିହ୍ନାଇ
ମୃତ ସଞ୍ଜିବନୀ ବୋଲି ଏହା ନାମ ହୋଇ ।
ହନୁମନ୍ତ ଏଥୁ ପୁଷ୍ପ ଗୋଟିଏ ଯେ ନେଲା
ସବୁରି ନାଶିକାରେ ଏ ପୁଷ୍ପ ଶୁଙ୍ଘାଇଲା ।
ସେହି ରୂପେ ଅଛି ଅମଳାନ ପୁଷ୍ପ ଗୋଟି
ଏହି ପୁଷ୍ପ ବାସନାରେ ସମସ୍ତେ ହେ ଉଠି ।
ଆରେକ ବୃକ୍ଷ ଦେଖ ଏ ସାମାନ୍ୟ ଦିଶଇ
ଏ ପାଣି ପାଇଲେ ଧଳାକେଶ କଳାହୋଇ ।
ଏ ବୃକ୍ଷରୋଗ ନାଶନ ନାମ ମଉଷଧି
ଏ ପାଣି ପିଇଲେ ଖଣ୍ଡେ ଦେହୁ ସର୍ବବ୍ୟାଧି ।
ପୁରମୋହନ ବୋଲି ଏ ବୃକ୍ଷ ନାମଗୋଟି
ସ୍ନାନ କରି ପିଇଲେଟି ଏଥୁ ପାଣି ପାଟି ।
ଶରୀର ନୋହିବ ତାର ରେତ ବିଗଳିତ
ଦିନେ ପାନ କରି ଚାରିଯୁଗଯାଏ ବର୍ତ୍ତ ।
ଏ ବୃକ୍ଷର ନାମ ବାବୁ ଅଟଇ ଉଦ୍ୟାନ
ଏ ଫଳ ଭକ୍ଷିବା ତୁଳ ସଂକରାନ୍ତି ଦିନ ।
କାମଦେବ ପ୍ରାୟେ ତାର ଉପୁଜଇ ପୁତ୍ର
ଅପୁତ୍ରିକ ଦୋଷ ନାଶ ଯିବ ଯୁଗ ସାତ ।
କ୍ଳେଶ ବିନାଶନ ବୋଲି ଏହି ବୃକ୍ଷଗୋଟି
ଦେହଯାକ ବୋଳିଦେବ ଏହା ମୂଳକାଟି ।
ତୁଟିବ ଗଳିତ କୁଷ୍ଠ ବ୍ୟାଧି ଯେ ଏହାରେ
ଗର୍ଭ କଷ୍ଟ ନ ରହିବ ଏ ବୃକ୍ଷ ଯୋଗରେ ।
କନକ ବିନ୍ଦୁ ବୋଲିଣ ଯେ ବୃକ୍ଷର ନାମ
ପୁତ୍ର ଭକ୍ଷିଲେ ଅକ୍ଷୟ ତୃତୀୟାର ଦିନ ।
ମନୁଏକ ପରିଯନ୍ତେ ତା ଶରୀର ଥାଇ
ପଚିଶ ବରଷ ପ୍ରାୟ ସେ ଜନ ଦିଶଇ ।
ବାବୁରେ ମୋହିନୀ ନାମେ ଏକ ଅଛି ଲତା
କପାଳରେ କରିବ ଯେ ଏହା କ୍ଷୀର ଚିତା ।
ଗଗନ ସୁନ୍ଦର ସେହି ଚାଲନ୍ତେ ମୋହଇ
ଦେବ ଦାନବ ତାହାକୁ ଦେଖି ମୋହଯାଇ ।

ବାବୁ ରତି ଧାରଣାଟି ଏହି ବୃକ୍ଷଗୋଟି
ସିକଡ଼ ଖଣ୍ଡିଏ ଏଥୁ ବାନ୍ଧିବ ଯେ କଟୀ ।
ସହସ୍ର ଯୁବତୀ ରାତ୍ରଦିନେ ବିଳସିବ
ସେ ପୁରୁଷ ତହୁଁ ତିଳେ ବିନ୍ଦୁ ନ ଖସିବ ।
ଦେଖାନ୍ତି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ହସ୍ତେ ଧରି ଆଖଣ୍ଡଳ
ଦେବତା ତପ କରନ୍ତି ଏ ବୃକ୍ଷର ତଳ ।
ସିଦ୍ଧକଳ୍ପ ବୋଲି ଏହି ବୃକ୍ଷ ନାମଗୋଟି
ତୁଳ ସଂକରାନ୍ତି ଦିନ ଏଥୁ ପାଣି ଫୁଟି ।
ପିଇଲେ ବତ୍ସର ଯାଏ ନ ଲାଗିବ କ୍ଷୁଧା
ଭୋକ ଶୋକ ମଳମୂତ୍ର ନାହିଁ ବ୍ୟାଧି ବାଧା ।
ନାଶ କରାଇଲୁ ବାବୁ ତୁହି ଏହି ବନ
ଦେବଙ୍କର କୋପ ତୋତେ ହୋଇବ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ।
ବାବୁ ଯେ ପଦାର୍ଥ ଏହି ଦହନ ହୋଇଲା
ଅଗ୍ନି ଦେବତାର ମନ୍ଦଅଗ୍ନି ପାରଗଲା ।
ତୁ ଏଥୁ ଅନ୍ତର ହୁଅ ଆରେ ଫାଲଗୁନି
ମୁହିଁ ଲିଭାଇବି ଏହି କାଳାନଳ ବହ୍ନି ।
ବାବୁ ଅଶୀଲକ୍ଷ ଏଥେ ଅଛଇ ଚନ୍ଦନ
ତିନିଶତ ଅଛି ବାବୁ ଅଗୁରୁ ଚନ୍ଦନ ।
କସ୍ତୁରୀ ଯୁଆଦ ଆଦି ଭୂଷଣ ଏ ସର୍ବ
ଗଣନା ହୋଇ ଅଛଇ ଜାଣ ଦଶଖର୍ବ ।
ବାସବ ବଚନ ଶୁଣି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ପ୍ରଣମି
ବଧିର ଶୁଣେ କି କର୍ପୁରସ ବାଣୀ ସ୍ୱାମୀ ।
ମୋହର ବୋଲେ ହେ କିଛି ନୋହିବାକ କାର୍ଯ୍ୟ
ଅଗ୍ନିଦେବତାଙ୍କୁ ତୁମ୍ଭେ ବୋଧ ଦେବରାଜ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ଘେନି ତହୁଁ ଗଲେ ମଘବାନ
ଦେଖିଲେ ଅଗ୍ନିର ତେଜ ବେଳୁବେଳ ଆନ ।
ଅନେକ ଔଷଧ ବୃକ୍ଷ ବହୁ ଦ୍ରବ୍ୟ ଖାଇ
ବୈଶ୍ୱାନର ଦେବତା ଯେ ପଡୁଅଛି ଧାଇଁ ।
ଅଗ୍ନିତେଜ ଅନ୍ତରାଳେ ଯହୁଁ ସେ ଦେଖିଲେ
ଇନ୍ଦ୍ରଦେବତା ପ୍ରଣାମ କରିଣ ଶୋଇଲେ ।
ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ କାଳାନଳ ଅଗ୍ନି
ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ମହା ପିଙ୍ଗଳାଗ୍ନି ।
ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବାକ୍ଷଣ ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ
ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ କ୍ଷଣକ୍ଷଣ କୋପୀ ।
ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ଦହନ ପ୍ରବଳ
ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ମହାକାଳାନଳ ।
ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ଅଶାନ୍ତି ଅତୃପ୍ତି
ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ବିଶ୍ୱ ତେଜୋମୂର୍ତ୍ତି ।
ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ସର୍ବ ଦର୍ପ ଧ୍ୱଂସୁ
ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ସର୍ବ କରୁ ପାଂଶୁ ।
ଦେବ ଦାନବ ମାନବ ଆଦି ଅଛ ଧରି
ତୋହର ସୃଷ୍ଟିରେ ଦେବ ସକଳ ଆବୋରି ।
ଆଦିହୁଁ ଜଳ ସ୍ଥାପିତ ଅଟୁ ଆଦି ତୁହି
ଯେ ତୋତେ ସ୍ଥାପଇ ହିତ ତୁହି ତାହାକୁ ହିଁ ।
ଦକ୍ଷର ଯଜ୍ଞେ ଦେଖିଲେ ଯହୁଁ ତୋର ମୂର୍ତ୍ତି
ଡରେ ସ୍ୱାହା ସ୍ୱାହା ତୋତେ ଦେଲେ ପ୍ରଜାପତି ।
ଏମନ୍ତେ ପାର ନ ଗଲା ତୋତେ ଯଜ୍ଞକାଳେ
ଉମାର ଧ୍ୱଂସନେ ତୋତେ ଶିବ କୋପ କଲେ ।
କୋପେ ପ୍ରଜାପତି ତୋତେ ଦେଲେ ଅଭିଶାପ
ଯାଅ ତୁହି ଛାରଖାର ହୋଇଥାଅ ଗୋପ୍ୟ ।
ବିଚିତ୍ର ଅନଳ ତୁହି ତୋର ମହାତେଜ
ଅଖାଦ୍ୟ ଖାଦ୍ୟକୁ ତୁହି କରୁ ଯେ ଦହିର୍ଯ୍ୟ ।
ବୈଶ୍ୱାନର ନାଥ ତୁହି ଅଭୟ ଦୋହରା
ସମସ୍ତ ଦହି ଭକ୍ଷଣ କରୁ ତୁହି ସୁରା ।
ଶୁଭ କି ଅଶୁଭ ସର୍ବ ମଙ୍ଗଳ ହିଁ ତୁହି
ସଂହାର କାଳେ ସଂସାର ପାରୁ ଏକାଦହି ।
ଆଦି ତୁ ଅନାଦି ମହା ପ୍ରଳୟ ପୁରୁଷ
ସକଳ ଦହୁ ସକଳ ଭୂତେ ତୋର ବାସ ।
ଜୟ ତୁ ଜୟ ଦେବ ସର୍ବପୁରେ ପଶୁ
ପାପୀମାନଙ୍କର ପାପ କରିପାରୁ ପାଂଶୁ ।
ଦେବ ଦାନବ ମାନବ ଜନ ଆଦି କରି
ସମସ୍ତ ଦେବ ତୋହର ଉଚ୍ଛିଷ୍ଟ ଆହାରି ।
ପରଂବ୍ରହ୍ମ ପୁରୁଷ ତୁ ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆଦି
କେ ବଞ୍ଚିପାରିବ ହୋଇ ତୋର ପ୍ରତିବାଦୀ ।
ଆହାର ପାଇ ଦ୍ୱିଗୁଣ ବଢ଼େ ତୋର ଜ୍ୟୋତି
ଅନବରତେ ଭୋଜନ ତୋର ଅତୃପତି ।
ସ୍ୱାହାର ବଲ୍ଲଭ ତୁହି ସ୍ୱାହା ପ୍ରାଣଗୁରୁ
ବଦନ୍ତି ଶାରଳା ଦାସ ଅଗ୍ନି ଦୟାକରୁ ।

—o—

ଇନ୍ଦ୍ର ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଯୁଦ୍ଧ

ଶୁଣ ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ଆଖଣ୍ଡଳ କଲେ ଯହୁଁ ଏସନକ ସ୍ତୁତି ।
ପ୍ରଣାମ କରି ଶୋଇଲେ ଅଗ୍ନି ପାଦ ତଳେ
କେବେ ହେଁ ନୋହିଲା ଶାନ୍ତି ସେହି କାଳାନଳ ।
ଦ୍ୱିଗୁଣ ବ୍ୟାପିଲା ମହା ମଉଷଧି ପାନେ
ଭୟ ପାଇ ଘୁଞ୍ଚିଗଲେ ଦେବ ମଘବାନେ ।
ଦେଖି ମହାକୋପ କଲେ କଶ୍ୟପ ନନ୍ଦନ
ବ୍ରହ୍ମ ଦୈବତ ପୁରୁଷ ହୋଇଲେ ଅଜ୍ଞାନ ।
ମୋହର ବିନୟ ଯେବେ ନ ଘେନିଲୁ ଚିତ୍ତେ
ଆଉ କାହାବୋଲେ ତୃପ୍ତ ହୋଇବୁ ଜଗତେ ।

ମୋହର ଶାପ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଫଳୁ କିନା ତୋତେ
ଦରିଦ୍ରପଣେ ତୋହର ଦିନଯାଉ ନିତ୍ୟେ ।
ଏତେ ବୋଲି ବାହୁଡ଼ିଲେ ଦେବ ପୁରନ୍ଦର
ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ମୁଖ ଚାହିଁହେଲେ କୋପଭର ।
ଅଗ୍ନି ଛାର ବଳେ କି ମୋ ତୋଟା ହୁଏ ଧ୍ୱଂସି
ତିନିଯୁଗ ହେଲା ବ୍ୟାଧି ରହିଅଛି ବସି ।
ତୁହି ଯେ ଯଥାର୍ଥ ଅଟୁ ମୋହର ବଇରୀ
ତୁ ଯେ ନାଶକରୁ ମୋର ଆକାଶର ଶିରୀ ।
ଏହିକ୍ଷଣି ତୁହି ଏଥୁ ଆଡ଼ହୋଇ ଗଲେ
କ୍ଷଣକେ ଅଗ୍ନି ଲିଭନ୍ତା ମେଘ ବରଷିଲେ ।
ତୋହର ମୁଖକୁ ଚାହିଁ ସରିଲା ମୋ ବୁଦ୍ଧି
କହୁଁ କହୁଁ ମହାକୋପ କଲା ଜମ୍ଭଭେଦୀ ।
ପୁତ୍ରଜାତ ହୋଇ ଦୁଷ୍ଟ ମୂର୍ଖ ହିଁ ହୋଇଲେ
ପାତକ ନ ଲାଗଇ ସେ ପୁତ୍ର ବଧ କଲେ ।
ବାସବର ବଚନରେ ବୋଲେ ଧନଞ୍ଜୟ
ବୁଦ୍ଧି ହରାଇଲୁ ତାତ ଆଉ କି ଉପାୟ ।
ପୁଣି କୋପାନଳ ମୂର୍ତ୍ତି ଦେବ ଆଖଣ୍ଡଳ
ଆଜରେ ପାଣ୍ଡବା ତୋର ପୂରିଲାଟି କାଳ ।
ହସ୍ତରେ ଯେ ଥିଲା ତାର ବଜ୍ର ମୁଦୁଗର
ରାଗେଣ ନେଇ ପିଟିଲା ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଉପର ।
ଶତ୍ରୁପଣେ ଯେବେ ତୁହି କହୁ ଫାଲଗୁନି
ତୋତେ ନାଶ କରି ପଛେ ଲିଭାଇବି ଅଗ୍ନି ।
ଅଗ୍ନି ଦେଇଥିଲେ ପାର୍ଥେ ଯେ ବଜ୍ର ବିଭୂତି
ବାସବ ମୁଦ୍‌ଗର ଦେହେ ପଡ଼ିଗଲା ତୁଟି ।
କୋପେ ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ ହେଲେ ଅମରାଧିନାଥ
ଅଜଗବ ଧନୁ ଇନ୍ଦ୍ର ଧରି ନିଜ ହାତ ।
ଲକ୍ଷେ ନାରାଚ ବାସବ ଏକାଠି ପୂରାଇ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ଉପରକୁ ବିନ୍ଧିଲେ ନିଠାଇ ।
ଅନୁକ୍ଷଣେ ବାଣ ପଡ଼େ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଉପର
ବଜ୍ରଅଙ୍ଗେ ସେ ନାରାଚ ବାଜି ହେଲେ ଚୁର ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ନାମ ଧରି ଡାକେ ବୈଶ୍ୱାନର
ବାବୁରେ ସର୍ବେ ପଳାଇ ପଶିଲେ ବିବର ।
ଇନ୍ଦ୍ର ସଙ୍ଗତେ ସମର କରନ୍ତି ଫାଲଗୁନି
ଭୂମିକି ନାରାଚ ଫିଙ୍ଗିଦେଲେ ଲକ୍ଷ ତିନି ।
ସର୍ପମଣ୍ଡୁକୀ ବିବରେ ଯେତେ ପଶୁଥିଲେ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ଶରାଘାତେ ସମସ୍ତେ ଛିଡ଼ିଲେ ।
ମାଇଲେ ଯେ ଅନିର୍ବାର ଶର ପୁରନ୍ଦର
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତାତ ନକର ସମର ।
ତୋଟା ତୋର ଭକ୍ଷିଲାଣି ଆବର କି ଅଛି
ପିତା ପୁତ୍ରେ କି ସମର ଯାଅ ତୁମ୍ଭେ ଘୁଞ୍ଚି ।
ବାସବ ବୋଇଲେ ଆରେ ତୋତେ ନାଶ କଲେ
ଖାଣ୍ଡବ ବନର ଦୁଃଖ ସରିବ ତୁ ମଲେ ।
ଆକର୍ଷି ଧନୁ ଧଇଲେ ପୁଣି ପୁରନ୍ଦର
କୋପେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଧଇଲେ ସଂମୋହନ ଶର ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ସାକ୍ଷୀ କରଇ ଦିକ୍‌ପାଳମାନଙ୍କୁ
ପିତା ବଧ ଦୋଷ ଆଉ ନ ଦେବ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ।
ସାକ୍ଷୀ ଦେଇକରି ସେହି ପଣ୍ଡୁରାଜ ବଳା
ଧଇଲା ଗାଣ୍ଡିବ ଧନୁ ତେଜ ଅନର୍ଗଳା ।
ମୋହର ଶରକୁ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଯେ ଅଗ୍ନି
ଆକର୍ଷି ଧଇଲା ତାହା ବୀର ଫାଲଗୁନି ।
ବାସବର ସଙ୍ଗତରେ ଗନ୍ଧର୍ବେ ଯେ ଥିଲେ
ସଂମୋହନ ଶରାଘାତେ ସର୍ବେ ନିମଜ୍ଜିଲେ ।
ପଡ଼ିଲେ ଗନ୍ଧର୍ବବଳ ଗଙ୍ଗାକୂଳ ମାଡ଼ି
ବାସବଦେବ ବିନ୍ଧିଲେ ଉପରୋଧ ଛାଡ଼ି ।
କୃତାନ୍ତକ ଶର ଘେନି ଦେବାସୁର ରାୟେ
ବିଶ୍ୱରୂପ ଭେଦ କରି ଅର୍ଜ୍ଜୁନର କାୟେ ।
କଳାମେଘ ପ୍ରାୟ ଦେଖାଗଲେ ସସ୍ତ୍ରଯୋନି
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଅନ୍ଧାର ହେଲା ସେହିରୂପ ଘେନି ।
ଦେଖି ମନେ ବିଚାରଇ ବୀର ଅରଜୁନ
ସାଧୁ ସାଧୁ ବାସବ ହୋ ମହିମା ତୋ ଧନ୍ୟ ।
କାଳାନଳ ପ୍ରାୟ ହେଲା ଶସ୍ତ୍ରଙ୍କର ଜ୍ୟୋତି
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଅନ୍ଧାର କଲା କୃତାନ୍ତକ ମୂର୍ତ୍ତି ।
ବିନ୍ଧିଲେକ ସୂର୍ଯ୍ୟାବର୍ତ୍ତ ଶର ସବ୍ୟସାଚୀ
ବାସବର ଶରସବୁ ପକାଇଲେ ଲେଛି ।
ସାଧୁ ଧନଞ୍ଜୟ ସାଧୁ ମହିମା ତୋହର
ବିକାଶିଲା ତୋର ଏହି ଯଶ ତିନିପୁର ।
ବାସବ ଦେବତା ତହିଁ ତ୍ରାସିଲେ ତ ଦେଖି
ପୃଥ୍ୱୀଭେଦି ଶର ସନ୍ଧି ଉପ୍ରୋଧ ଉପେକ୍ଷି ।
ଏକଶରେ ଭେଦିଲାକ ସପତ ଭୁବନ
ରହିବାକୁ ଏକା ତହିଁ ସମର୍ଥ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ।
କୋପେ ପେଶଇ ନାରାଚ ଇନ୍ଦ୍ରର ନନ୍ଦନ
ପାଶୁପତ ନାରାଚ ଯେ ଈଶ୍ୱର ସମାନ ।
ଚଳଇ ନାରାଚ ତେଜେ ବିଜୁଳିକି ଜିଣି
ଛେଦିଲା ବାସବ ଶସ୍ତ୍ରମାନ ବୀରମଣି ।
ତାହା ଦେଖି ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ ହୋଇଲେ ମଘବା
ନିଘାତ ବାଣ ମାଇଲେ ଉପମା କି ଦେବା ।
କ୍ଷଣକେ ବିଶ୍ରାମ ନାହିଁ ଦୁହିଁଙ୍କ ସମର
ପିତା ପୁତ୍ରଙ୍କର ହେଲା ଯୁଦ୍ଧ ମହାଘୋର ।
ବାସବ ଦେଖିଲେ ଯହୁଁ ଯୁଦ୍ଧ ଅବିଶ୍ରାମ
ଅଙ୍ଗୁ ତ୍ରିପଣ୍ଡ ଗଳିତ ହେଲା ମହାଘର୍ମ ।

ପିତାର ସମର ଦେଖି ଅଙ୍ଗାରପନ୍ନଗ
ଶତେକ ସହସ୍ରବଳ ଧନୁ ଧରି ଆଗ ।
ଆରେରେ ପାଣ୍ଡବା ବୋଲି ଉଚ୍ଚସ୍ୱରେ ଡାକି
ପାର୍ଥ ମଲା ଦିଗପାଳମାନେ ହୁଅ ସାକ୍ଷୀ ।
ସହସ୍ରେ ନାରାଚ ତେଜ ଅନର୍ଗଳ ଜାଣି
ଅର୍ଜୁନକୁ ନିରୋଧିଲା ସେ କୁମର ମଣି ।
ନାରାଚ ପୂରାନ୍ତେ ତାହା ଦେଖି ସବ୍ୟସାଚୀ
ଆକାଶ ସମ୍ପଦ ସାର ଆବର କି ବାଛି ।
ପାଶୁପତ ଶର ଯାହା ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଦେଲା
ଅନ୍ଧକ ତ୍ରିପୁର ଯେଉଁ ଶରେ ନାଶଗଲା ।
ସେହି ପାଶୁପତ ଶର ପେଶଇ ଫାଲଗୁନି
ଅଙ୍ଗାରପନ୍ନଗ ରଣେ ପଡ଼ିବାର ପୁଣି ।
ଅଙ୍ଗାରପନ୍ନଗ ରଣେ ପଡ଼ିବାର ଶୁଣି
ମହାନାଗ ଆରୋହିଣ ବିଜେ ବଜ୍ରପାଣି ।
ଅର୍ଜୁନକୁ ପେଶଇ ଯେ ଶର ମଘବାନ
କରପଦ୍ର ଯୋଡ଼ି ଆଗେ ବୋଲେ ଜୟସେନ ।
ଭୋ ସ୍ୱାମୀ ଅର୍ଜୁନଠାରେ ନକର ସେନେହ
ଅଗ୍ନିର ନିମନ୍ତେ ପାର୍ଥ ଛାଡ଼ିଲାଣି ମୋହ ।
କ୍ଷଣକେ ସଂଗ୍ରାମ ଛାଡ଼ି ଯାଅ ଦେବ ଘୁଞ୍ଚି
ଜୟସେନ ଆବୋରିଲା ରହେ ସବ୍ୟସାଚୀ ।
ବୈଶ୍ୱାନର ଡାକଦେଲେ ଶୁଣ ଫାଲଗୁନି
ମଣିନାଗ ପଳାଉଛି ବଂଶ ତାର ଘେନି ।
ଶୁଣି ନାରାଚ ବିନ୍ଧିଲା ବୀରବର ପାର୍ଥ
ଛେଦନ୍ତେ ଅଗ୍ନିରେ ନାଗେ ପଡ଼ିଲେ ସମସ୍ତ ।
ଉରଗ ନାଗର ପୁତ୍ର ଅଟେ ମଣିନାଗ
ମଣିନାଗ ପୁତ୍ରନାମ ଅଟେ ମହୀନାଗ ।
ମହୀନାଗ ପୁତ୍ର ଅଟେ ଶାର୍ଦ୍ଦୂଳ ଉରଗ
ଶାର୍ଦ୍ଦୂଳ ପୁତ୍ର ବିନୟ ଚନ୍ଦ୍ରନାମେ ନାଗ ।
ଏହାର ନନ୍ଦନ ଅଟେ କଳିଙ୍ଗ ଉରଗ
ଏ କଳିଙ୍ଗ ଉରଗର ପୁତ୍ର କାଳି ନାଗ ।
କାଳିନାଗର ନନ୍ଦନ ଅଟେ ଆର୍ଦ୍ରାବଳୀ
ଆର୍ଦ୍ରାବଳୀର ନନ୍ଦନ ଅଟେ କୃତବଳୀ ।
ଉରଗ ବଂଶ ଗରୁଡ଼ ଭୟେ ପଳାଇଲେ
ଖାଣ୍ଡବ ବନେ ଆଶ୍ରମ କରିଣ ରହିଲେ ।
ଦହନକାଳେ ପଳାଉଥିଲେ ଶୂନ୍ୟେ ଉଡ଼ି
ଅର୍ଜୁନର ଶରାଘାତେ ଅଗ୍ନି ମଧ୍ୟେ ପଡ଼ି ।
ଶୋଷକ କାଳସର୍ପ ଯେ କୁଳିକର ପୁତ୍ର
ଉଡ଼ିଲା ଯେ ଅର୍ଜୁନର ଦେଖି ଶରପତ୍ର ।
ଆଉ ସର୍ପମାନେ ଶରେ ପଡ଼ିଲେକ ଛିଡ଼ି
ଶୋଷକ ସର୍ପ ସମୁଦ୍ର ମଧ୍ୟେ ଯାଇ ପଡ଼ି ।
ସେ କାଳସର୍ପ ଯମୁନା ଧାରେ ଧାରେ ଗଲା
ହସ୍ତିନା ରାଜ୍ୟ ବାରୁଣା ବନ୍ତରେ ରହିଲା ।
ଜୟ ତୁ ଶାରଳା ମାଗୋ ସିଂହ ତୋ ବାହନ
ଦୁର୍ଗାରୂପେ କଲୁ ମାତ ମଣିଷ ନିଧନ ।
କାଳିକା ରୂପରେ କଲୁ ରକ୍ତବୀର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷୟ
ଚଣ୍ଡୀରୂପେ କଲୁ ମାତ ଚଣ୍ଡମୁଣ୍ଡ ଜୟ ।
ଶାକମ୍ଭରୀ ରୂପେ କଲୁ ଘୋର ଦୈତ୍ୟବଧ
କାତ୍ୟାୟନୀ ରୂପେ କଲୁ ଅସୁରକୁ ସାଧ୍ୟ ।
ଶୁମ୍ଭ ନିଶୁମ୍ଭ ଅସୁର ମାଇଲୁ ଗୋ ମାଏ
ଶାରଳା ଦାସ ସେବଇ ନିତ୍ୟେ ତୋର ପାୟେ ।

—o—

ଶୋଷକ ଶରଣ

ମନୁ ପଚାରନ୍ତି ଶୁଣ ଅଗସ୍ତି ମୁନି ହେ
ଏଠାରେ ପଡ଼ିଲି ମୁହିଁ ବିଷମ ସନ୍ଦେହେ ।
ଶୋଷକ କାଳସର୍ପ ଯେ ଗଲାକ ପଳାଇ
ବଂଶ ତାର ନାଶଗଲା ଏକାହୋଇ ଯାଇ ।
କାହିଁ ରହିଲା କେ ତାକୁ ରଖିଲା ତା କହ
ତା ଦହିଲା କିମ୍ବା କାଳାନଳ ଧନଞ୍ଜୟ ।
ଅର୍ଜୁନ ନାରାଚ ତାକୁ ଛାଡ଼ିଲା କେମନ୍ତେ
ଏ ବଡ଼ ସଂଶୟ ଜାତ ହେଲା ମୋର ଚିତ୍ତେ ।
ମାଛି ଉଡ଼ିଗଲେ ଅଗ୍ନି ଡାକଇ ପାର୍ଥକୁ
ଛାଡ଼ି ନ ଦିଏ ଅର୍ଜୁନ ମଶା ପିମ୍ପୁଡ଼ିଙ୍କୁ ।
ଶୋଷକ ପଳାଇଗଲା ଏ ବଡ଼ ବିଚିତ୍ର
ବିସ୍ତାରି କହ ହେ ମୁନି ଏଥିର ଚରିତ ।
କହନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ମନୁ ଜ୍ଞାନବନ୍ତ
ବାରୁଣାବନ୍ତରେ ଦିନେ କର୍ଣ୍ଣ ବଳବନ୍ତ ।
ବୁଲି ଆସିଥିଲା ତହିଁ ଯାଉଥିଲା ଫେରି
ଶୁଣ ଯୁଗପତି ବେନି ଶ୍ରବଣକୁ ଡେରି ।
ଅନ୍ତରାଳ ହୋଇ ବୁଲୁଥିଲା ସେହି ଅହି
ଶରଣ ପଶିଲା କର୍ଣ୍ଣ ପାଦତଳେ ଯାଇ ।
ସେ ସର୍ପ ବୋଇଲା ରଖ ରଖ ଆହେ କର୍ଣ୍ଣ
କ୍ଷତ୍ରିୟବର ଦେଖିଣ ପଶିଲି ଶରଣ ।
ଅଗ୍ନି ଦହନ କରୁଛି ଖାଣ୍ଡବ ବନକୁ
ମାରି ପକାଉଛି ପାର୍ଥ ସମସ୍ତ ଜୀବକୁ ।
ପଡ଼ିଲେଣି ମୋର ବଂଶଯାକ ଦହନରେ
ଶର ପବନଘାତରେ ଉଡ଼ିଲି ଶୂନ୍ୟରେ ।
ନ ପୁଣ ଜାଣଇ ସେହି ବୈଶ୍ୱାନର ଅଗ୍ନି
ଏକ୍ଷଣି ନାରାଚ ମୋତେ ବିନ୍ଧବ ଫାଲଗୁନି ।
ପାରୁଯେବେ ରାଧେ ମୋତେ ରକ୍ଷାକର
ଦାନଶୂର ବୀରଶୂର ବୋଲି ମୁଁ ତୋହର ।

ଶରଣ ପଶିଲି ତୁହି ରକ୍ଷାକର ମୋତେ
କେହି ରଖି ନ ପାରିଲେ ଏ ତିନି ଜଗତେ ।
ମୋର ମାତାର ଭଗିନୀ ଅଟେ ବସୁମତୀ
ଶତ ଭାର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ତୋତେ ଦିଅଇ ସେ ନିତି ।
ତେଣୁ ଭରସା କଲଇଁ ତୋତେ ଆରେ ବାବୁ
ନାଗବଂଶ ଥିଲେ ତୁହି ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ପାଉଥିବୁ ।
ସମୟରେ କରିବି ମୁଁ ତୋର ଉପକାର
ଏମନ୍ତ କହି ଶୋଷକ ପଡ଼ିଲା ପୟର ।
କର୍ଣ୍ଣ ବୋଇଲା ତୁ ସର୍ପ ନ ହୁଅ କାତର
ରହିଥାଅ ସୁଖେ ମୋର ରଥର ମଧ୍ୟର ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ କୋପକୁ ଆମ୍ଭେ କରାଇବା ଶାନ୍ତି
ରହିଥା ରଥରେ ମୋର ନ କର ତୁ ଭୀତି ।
ଯେବେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଆମ୍ଭର ବୋଲ ନ ମାନିବ
ଆମ୍ଭର ନାରାଚେ ତାର ପ୍ରାଣ ନ ରହିବ ।
ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ କର୍ଣ୍ଣର ରଥେ ରହିଲା ଶୋଷକ
ଛାଡ଼ିଦେଲା ସେହି କାଳ ସର୍ପକୁ ପାବକ ।
ହସ୍ତିନାକୁ କର୍ଣ୍ଣ ଯାଇ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଆଗେ
କହିଲା ମଇତ୍ର ଶୁଣ ହୁତାଶନ ରାଗେ ।
କପଟରେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ କରାଇଲା ସତ୍ୟ
ଲୁଦୁବୁଦୁ ବ୍ୟାଧି ନାଶ ହୋଇବା ନିମିତ୍ତ ।
ଇନ୍ଦ୍ରର ଖାଣ୍ଡବ ବନ ମାଗିଲା ପାର୍ଥକୁ
ପାର୍ଥ ସେହି ବନ ଦେଲା ଖାଇବାକୁ ତାକୁ ।
ରାଗରେ ଖାଣ୍ଡବ ବନ ପୋଡ଼ଇ ଅନଳ
ପୂର୍ବେ ଦେଇ ନ ଥିବାରୁ ଦେବ ଆଖଣ୍ଡଳ ।
ଯେତେ ଜୀବଜନ୍ତୁ ରହିଥିଲେ ସେହି ବନେ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ତାହାକୁ ଛେଦି ପକାଉଛି ବାଣେ ।
ଜଣେ ନ ଛାଡ଼ଇ ସର୍ବେ ପଡ଼ନ୍ତି ଅନଳେ
ଦେବତା ଗନ୍ଧର୍ବ ଯକ୍ଷ ନାଗ ଅସ୍ତ୍ର ବଳେ ।
ରଥ ଧନୁ ଶସ୍ତ୍ର ସବୁ ଆଣି ହୁତାଶନ
ଦେଉଛନ୍ତି ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ହେ କୁରୁରାଜନ ।
ମଘବା ସଙ୍ଗେ ସମର ଘୋର ଅର୍ଜ୍ଜୁନର
ପଳାଇ ଆସି ଏ ସର୍ପ କହେ ମୋ ଆଗର ।
ଭୟରେ ଶରଣ ଆସି ମାଗିଲାକ ମୋତେ
ମୁଁ ଏହାକୁ ରଖିଅଛି ଦେଖ ମୋର ରଥେ ।
ଶୁଣିଣ ବିରସ ହେଲା ରାଜା ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ
ବୋଲନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ହେ ମନୁ ରାଜନ ।
ଯେତେବେଳେ ଫାଲଗୁନି ମାଇଲାକ ଶର
କାଟି ପକାଇଲା ସବୁ ସର୍ପଙ୍କର ଶିର ।
ପବନାଶର ତାହାଙ୍କୁ ଆଣଇ ଉଡ଼ାଇ
ଅନଳ ମଧ୍ୟରେ ନେଇ ଦିଅଇ ପକାଇ ।
ସେହି ନର ପବନର ଘାତେ ଏ ଶୋଷକ
ଉଡ଼ିଲା ଭଉଁରୀ ଦେଇ ଶୂନ୍ୟପୁରଯାକ ।
ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ପଡ଼ିଲା ସେ ସମୁଦ୍ର ମଧ୍ୟରେ
ପୁତ୍ରକୁ କୁଳିନ ନାଗ ଧଇଲା କୋଳରେ ।
ପଚାରିଲେ ସ୍ନେ ପୁତ୍ରକୁ ସଚେତ କରାଇ
ଆରେ ପୁତ୍ର ଏଥେ ଆସି ପଡ଼ିଲୁ କିମ୍ପାଇ ।
ଶୋଷକ ବୋଲଇ ତାତ ତୋର ବଂଶଯାକ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ବାଣେ ମଲେ ଭକ୍ଷିଲା ପାବକ ।
ମୁହିଁ ଶର ପବନରେ ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ଆସି
ପଡ଼ିଲି ସମୁଦ୍ରମଧ୍ୟେ ଆମ୍ଭେ ନୋହୁ ଦୋଷୀ ।
ଚଉଦ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ବୁଲେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ଶର
କେମନ୍ତେ ରହିବ ପ୍ରାଣ କୁହ ହେ ପିଅର ।
ସର୍ବଜ୍ଞ ପୁରୁଷ ଅଗ୍ନି କହିଦେବ ତାକୁ
ଏହିକ୍ଷଣି ବାଣେ ନେଇ ଦେବ ଅନଳକୁ ।
କୁଳିନ ବୋଇଲା ପୁତ୍ର ନ ହୁଅ କାତର
ପୂର୍ବରୁ ଅନଳ ମିତ୍ର ଅଟଇ ମୋହର ।
ଖତାବର ଭୟରୁ ସେ ରଖିଥିଲା ତୋତେ
ତୁ ମୋହର ପୁତ୍ର ବୋଲି ଜାଣଇ ସେ ତୋତେ ।
କଦାପି ସେ ନ କହିବ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଆଗରେ
ପଶ ତୁ ଶରଣ ଯାଇ କର୍ଣ୍ଣର ପୟରେ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ମୋହର ବଂଶ କଲାକ ନିପାତ
କର୍ଣ୍ଣର ପାଶକୁ ପୁତ୍ର ଯାଅ ଯେ ତୁରିତ ।
ଭାରତ ଯୁଦ୍ଧରେ ତୁହି ଶରରୂପେ ଯିବୁ
ନନ୍ଦିଘୋଷ ରଥସହ ପାର୍ଥକୁ ଗିଳିବୁ ।
ତେବେ ନାଗବଂଶ ବାବୁ କରିବୁ ଉଦ୍ଧାର
କର୍ଣ୍ଣ ସଙ୍ଗେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ହୋଇବ ସମର ।
ମହାବଳବନ୍ତ କପି ପେଶିବ ସେକାଳେ
ତୁହି ବଳବନ୍ତ ହେବୁ ତାର ମନ୍ତ୍ରବଳେ ।
ପିତାର ବାକ୍ୟେ ଶୋଷକ ସମୁଦ୍ର ଅଇଲା
ଯମୁନା ନଦୀର କୂଳେ ଯାଇଁ ଉତୁରିଲା ।
କର୍ଣ୍ଣର ପାଦରେ ଯାଇ ପଶିଲା ଶରଣ
ଏ କାରଣୁ ଛାଡ଼ିଦେଲା ତାକୁ ହୁତାଶନ ।
ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ମାଗୋ ଶ୍ରୀଚଣ୍ଡୀ ଶାରଳା
ତୁହି ଯାହାକୁ ପ୍ରସନ୍ନ ହେଉ ଗୋ ମଙ୍ଗଳା ।
ତାହାର ଦୁଃଖ କ୍ଷଣକେ ହୋଇଯାଏ ଦୂର
ଶୂଦ୍ରମୁନି ଏ ଶାରଳାଦାସ ତୋ କୋୟର ।

—୦—

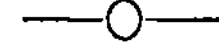
ଇନ୍ଦ୍ରର ପରାଜୟ ଓ ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ବର ଲାଭ

ଅଗସ୍ତିଙ୍କି ବୈବସ୍ୱତ ମନୁକଲେ ସେବା
ପିତା ପୁତ୍ର ଦୁହିଁଙ୍କର ସଂଗ୍ରାମ କହିବା ।
ଶୁଣ ବାବୁ ତ୍ରିଇଲୋକ୍ୟେ ବଡ଼ଇ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ
କର୍ଣ୍ଣକୁ ଲାଗୁଛି ସ୍ୱାଦୁ ଆବର ସୁଲଭ ।
ଶୁଣ ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ମହାଭାରତର ମଧ୍ୟପର୍ବ ଗର୍ଭରୀତି ।
ଶୁଣନ୍ତେ ଅତି ସୁସ୍ୱାଦୁ ସୁଧାପାନ ଜିଣି
ତୃଷାରେ ରୁଚଇ ଯେହ୍ନେ ଶୁଶୀତଳ ପାଣି ।
ନିର୍ଘାତ ବାଣ ମାଇଲେ ଯହୁଁ ବଜ୍ରପାଣି
ତିନିପୁର କମ୍ପିଲା ସେ ବାଣ ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ।
ଅଗ୍ନିଦେବତା ଡାକିଲେ ନକର ତୁ ଭୀତି
ବଜ୍ର ପରଶୁ ଘେନିଣ କାଟ ତୁ ବିକୋଟି ।
ହେମଶର ପେଶ ତୁହି ନିର୍ଘାତ ଉପରେ
ଅଗ୍ନିଙ୍କ ବାକ୍ୟେ ମାଇଲେ ପାର୍ଥ ହେମଶରେ ।
ହେମଶରେ ସେ ନିର୍ଘାତ ଶର ନାଶ ଗଲା
ସାଧୁ ସାଧୁ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଏ ଶବଦ ଶୁଭିଲା ।
ଇନ୍ଦ୍ରଦେବତା ମାଇଲେ ରାଗେ ବଜ୍ରସୂଚୀ
ବଜ୍ର ପରଶୁ ଘେନିଣ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ତା ନାଶି ।
ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରହାର କଲେକ ପୁଣି ବଜ୍ରଶକ୍ତି
ଅମୋଘ ଶକତି ଘେନି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ନିପାତି ।
ପର୍ବତାଶର ପେଶିଲେ ପୁଣି ଜମ୍ଭଭେଦୀ
ବଜ୍ରଶରେ ଧନଞ୍ଜୟ ବୀର ତାହା ଛେଦି ।
ସଂଗ୍ରାମେ ବିମୁଖ ପାଇ ବୀରବର ପାର୍ଥ
ମନଭେଦି ନାରାଚକୁ ଧଇଲେକ ହସ୍ତ ।
ଗୁଣେ ବସାଇ ତିଆରି ତାକୁ ଧନଞ୍ଜୟ
ବୋଲେ ଅଟଇ ପିତା ମୋ ଏହି ଦେବରାୟ ।
ରୋମକେ ନାରାଚ ହୋଇ ପଡ଼ିବୁ ତା ଦେହେ
ପ୍ରାଣେ ନ ମାରିବୁ ସେହି ପଡ଼ିଥିବ ମୋହେ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଆଜ୍ଞାରେ ଗଲା ଶର ମନଭେଦି
ଇନ୍ଦ୍ରଦେବତା ଶରୀରେ ରୋମେ ରୋମେଭେଦି ।
ଯେସନେ ଭୟରେ ସର୍ପ ପଶଇ ବିବରେ
ଭେଦିବେ ନାରାଚ ତେହ୍ନେ ବାସବ ଶରୀରେ ।
ରୁଧିରରେ ଜର ଜର ହେଲା ଇନ୍ଦ୍ରକାୟ
ଐରାବତ ପୃଷ୍ଠେ ଢଳିପଡ଼େ ଦେବରାୟ ।
ଏଣେ ଜଗତୀ ଉପରେ ବିଜେ ଫାଲଗୁନି
ଖାଣ୍ଡବ ବନ ଦହନ ସୁଖେ କରେ ଅଗ୍ନି ।
ସହସ୍ର ନବ ଯୋଜନ ଯେ ଖାଣ୍ଡବ ବନ
ତିନିରାତ୍ର ତିନିଦିନ କଲେକ ଦହନ ।
ଖାଣ୍ଡବ ବନ ସମସ୍ତ ଦହନ ହୋଇଲା
ଉନବିଂଶ ଯୁଗଯାଏ ଅନଳ ଦହିଲା ।
ସମସ୍ତ ପାଦପ ରସ ପିଇ ବୈଶ୍ୱାନର
ଖଣ୍ଡିଲାକ ମହାବ୍ୟାଧି ଆରୋଗ୍ୟ ଶରୀର ।
ଇଚ୍ଛାରେ ଅନଳ ତହୁଁ ଭକ୍ଷି ମହୌଷଧି
ହେଲେ ନିଷ୍କଳଙ୍କ ଗଲା ଲୁଦୁବୁଦୁ ବ୍ୟାଧି ।
ଭୁଞ୍ଜି ତୃପ୍ତହେଲେ କଲେ ଉଦରକୁ ପୁଷ୍ଟ
ଧଇଲେ ସେ ଶାନ୍ତରୂପ ଛାଡ଼ି ମତିଭ୍ରଷ୍ଟ ।
ତ୍ରିକଚ୍ଛ କରି ବସନ ଖଣ୍ଡିଏ ସେ ପିନ୍ଧି
ଲମ୍ବିତ କରିଣ ଶିରେ ଜଟା ଏକ ବାନ୍ଧି ।
କାନ୍ଧେ ପଇତା ଲୋହିତ ବର୍ଣ୍ଣ ଦିଶେ ଜ୍ୟୋତି
ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ଦିଶେ ତାଙ୍କ ବର୍ଣ୍ଣ କାନ୍ତି ।
ମିଷ୍ଟ ଭୋଜନେ ଯେସନେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ତୃପତି
ଆଶ୍ୱାସି କହନ୍ତି ବସି ଅର୍ଜ୍ଜୁନର କତି ।
ମହାଔଷଧି ଅକ୍ଷତ ଘେନିଣ ହସ୍ତରେ
ଦୁର୍ବାକ୍ଷତ ଦେଲେ ନେଇ ପାର୍ଥ ଲଲାଟରେ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଫରୁଆ ଯେ ଅଷ୍ଟରତ୍ନେ ଖଚି
ସମ୍ଭାଳ ଫାଲଗୁନି ଏଥେ ତୋର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି ।
ପାରିଜାତକ ପତ୍ରେ ଯେ ଶୁଭ ଅନୁକୂଳେ
ଏହି ଔଷଧ ଅକ୍ଷତ ଘେନିବୁ କପାଳେ ।
ଜଳେ ଅନଳେ ନୋହିବ ତୋର ପରାଜୟ
ତ୍ରଇଲୋକ୍ୟ ଜିଣିବୁ ତୁ ଆରେ ଧନଞ୍ଜୟ ।
ସ୍ତମ୍ଭନ ମୋହନ ବିଦ୍ୟା ବଶ୍ୟ ଉଚ୍ଚାଟନ
ଗୁଟିକା ଅଞ୍ଜନ ଆଦି ଧାରଣ ବିଧାନ ।
ପୁଣି ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ଦେଲେ ଏକ ମହୌଷଧି
ଏହାର ଭସ୍ମ ଲେପିଲେ ଯିବ ମନବ୍ୟାଧି ।
ଦେଲେ ପୁଣି ମହୌଷଧି ଦହନ ବିଭୁତି
ଅଙ୍ଗେ ଥିଲେ ନ ଭେଦିବ ବଜ୍ରଶର ଶକ୍ତି ।
ମହାମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ି ଆପେ କଲେକ ଆଶିଷ
ତ୍ରଇଲୋକ୍ୟ ବାବୁ ତୋତେ ପ୍ରାପ୍ତହେଉ ଯଶ ।
ଯାବତ ଅସାଧ୍ୟ ମନ୍ତ୍ର ସାଧ୍ୟ ହେଉ ତୋର
କର୍ଣ୍ଣରେ ଅଜପା ମନ୍ତ୍ର କହିଲେ ଆବର ।
ନାରାଚ ପେଶିବୁ ବାବୁ ଏ ମନ୍ତ୍ରକୁ ପଢ଼ି
ଏକ ବାଣ ପେଶିଲେ ଯେ ହେବ ଶରଚାରି ।
ଅରୁଣ କିରଣ ନାମେ ମଣି ଏକ ଘେନି
ଅର୍ଜ୍ଜୁନର କରେ ଦେଲେ ବୈଶ୍ୱାନର ବହ୍ନି ।
ଏ ମଣି ଥିଲେ ବାବୁରେ ନ ପୀଡ଼ଇ ବ୍ୟାଧି
ହରଇ ବିପତ୍ତି ବାବୁ ପ୍ରସରଇ ବୁଦ୍ଧି ।
ଯାହା ବାଞ୍ଛା କରିବୁ ସେ ହୋଇବ ପ୍ରାପତ
ଯାବତ ଚନ୍ଦ୍ରାର୍କେ ସିଦ୍ଧି ହୋଇବ ସମସ୍ତ ।

ଯେତେବେଳେ ସଂଗ୍ରାମକୁ ଯିବୁ ଆରେ ବାବୁ
ତୋର ଦକ୍ଷିଣ ଖମ୍ଭରେ ଆମ୍ଭେ ରହିଥିବୁ ।
ଯେତେ ଧନୁଶର ଆଣିଦେଲି ମୁହିଁ ମାଗି
ବାଞ୍ଛା ସିଦ୍ଧ ହେଲା ବାବୁ ଦିଅ ତାହା ବେଗି ।
ଖାଣ୍ଡବ ବନ ଦହିଲେ ଅଗ୍ନିକରି ବାଦ
ରାଗେ ସେହି ହରି ନେଲେ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ସମ୍ପଦ ।
ତିନିଯୁଗ ଯାଏ ମନ୍ଦଅଗ୍ନି ହୋଇଥିଲା
ଅର୍ଜୁନ ପ୍ରସାଦେ ଅଗ୍ନି ତେଜୋବନ୍ତ ହେଲା ।
ପୁଣି ସୁପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ବୋଇଲେ ହୁତାଶ
ତିନିଯୁଗର ମୋ ବ୍ୟାଧି କଲୁ ତୁ ନିଃଶେଷ ।
ଯେସନେକ ନିଷ୍କଳଙ୍କ ହେଲା ମୋର କାୟ
କଳଙ୍କ ନ ଲାଗୁ ତୋର ବଂଶେ ଧନଞ୍ଜୟ ।
ଏ ସକଳ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡର ମୁହିଁ ଅଟେ ମୂଳ
ମୁହିଁ ଦହନ କରଇ ଦୁରିତ ସକଳ ।
ନିଷ୍କଳଙ୍କ ହେଲି ବାବୁ ତୋର ପରସାଦେ
ମୋହର କଲ୍ୟାଣ ବାବୁ ନ ପଡ଼ ପ୍ରମାଦେ ।
ଜଳ ଅନଳ ଖଡ଼ଗେ ନ ତୁଟୁ ତୋ କାୟ
ସଂଗ୍ରାମରେ ପାଇବୁ ତୁ ସବୁଠାରେ ଜୟ ।
ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ ତହୁଁ ମୁନିଙ୍କି ପୁଚ୍ଛିଲେ
ଇନ୍ଦ୍ରଦେବ ମୋହ ଛାଡ଼ି କେଉଁଆଡ଼େ ଗଲେ ।
ଅଗସ୍ତି କହନ୍ତି ଶୁଣ ଏଥିର ଚରିତ
ଯାହା ଶୁଣନ୍ତେ କଲୁଷ ନ ରହଇ ଗାତ୍ର ।
ପିତା ପୁତ୍ର ଦୁହିଁଙ୍କର ଯୁଦ୍ଧ ସୂଚୀ ପୁଣି
ପୁଷ୍ପକ ବିମାନେ ବିଜେ କଲେ ଗୋସାମଣି ।
ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ସଚେତ କରି ପଚାରନ୍ତି ବାଣୀ
ତୁମ୍ଭେ ଚିହ୍ନି ନ ପାରିଲ ପୁତ୍ର ଫାଲଗୁନି ।
ସ୍ୱାମୀ ଅର୍ଜୁନଙ୍କୁ କୋପକଲ ଦେବରାୟ
ଅଗ୍ନିଦେବ ଭିଆଇଲେ ଏସନ ଉପାୟ ।
ଶାସ୍ତ୍ରମତେ ପରାଜୟ ହୋଇଲା ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ
ଭଲା ପ୍ରମାଦ ଚିନ୍ତିଲ ତୁମ୍ଭେ ଅର୍ଜୁନକୁ ।
ଖାଣ୍ଡବ ବନର ଲାଗି ଚିନ୍ତା ଯେ ନକର
କରିବ ଏ ରୂପ ତୋଟା ପାର୍ଥ ପୁନର୍ବାର ।
ଅର୍ଜୁନକୁ ଶଚୀଦେବୀ କୋଳରେ ବସାଇ
ବହୁତ କଲ୍ୟାଣ ତାକୁ କଲେ ମହାଦେଈ ।
କିମ୍ପା ତୁରେ ଫାଲଗୁନି ଏଡ଼େ କଥାକଲୁ
ଅନଳେ କେତେ ପଦାର୍ଥ ଧ୍ୱଂସ କରିଦେଲୁ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ମାତ ମୋର ଦୋଷ ନାହିଁ
କପଟେ ଅଗ୍ନିଦେବତା ସତ୍ୟ ଯେ କରାଇ ।
ଅଗ୍ନି ଛନ୍ଦ ମାୟା ମୁହିଁ ଜାଣି ନ ପାରିଲି
ଦରିଦ୍ର ବ୍ରାହ୍ମଣ ପ୍ରାୟ ମଣି ସତ୍ୟ କଲି ।

କାଳେ ହୋଇଲାକି ଆସି ଏସନକ କୃତ୍ୟ
ନ ଜାଣି ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱକଲେ ମୋ ତୁଲେ ପୁରୁହୁତ ।
ଶଚୀ ବୋଲେ ଅରଜୁନ କେମନ୍ତେ ଯେ ହେବ
ଏବେ ପୁତ୍ରମାନେ ମୋର ନାଶ ଗଲେ ସର୍ବ ।
ଏଥକୁ ଉପାୟ ତୁହି କର ହୋ ବିବସ୍ୱ
ତୁ ଦିଶୁ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ବିଷ୍ଣୁ ଦୈବତ ସାକ୍ଷାତ ।
ତୋହର ବୁଦ୍ଧିରେ ବାବୁ ସମସ୍ତେ ଜୀଇବେ
ପାଇଲେ ଯେ ଯାହା ଦୋଷେ ଏଡ଼େ ପରାଭବେ ।
ଯହୁଁ ବହୁତ ବିନୟ ହେଲେ ଠାକୁରାଣୀ
ଶୁଣି ଦୟାକଲେ ତାକୁ ବୀର ଫାଲଗୁନି ।
ଅମୃତାଶରକୁ ଅଗ୍ନି ତାକୁ ଦେଇଥିଲେ
ତକ୍ଷଣେ ସେ ଶର ପାର୍ଥ ଗୁଣେ ବସାଇଲେ ।
ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ି ଅରଜୁନ ବୋଲେ ବାଣ ଯିବୁ
ଇନ୍ଦ୍ରର ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ତୁହି ଜୀବଦାନ ଦେବୁ ।
ଯହୁଁ ପେଶିଲେ ଅମୃତ ଶର ଅରଜୁନ
ସଚେତ ହୋଇ ସମସ୍ତେ ବସିଲେକ ପୁଣ ।
ପୁତ୍ରମାନେ ସମସ୍ତେ ଯେ ସଚେତ ହୋଇଲେ
ଯାଇଣ ଇନ୍ଦ୍ର ରାଜାର ସନ୍ନିଧେ ବସିଲେ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ର ।ଜା ନିଉନତା ସର୍ବ ଦେବେ ଶୁଣି
ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ଆଶିଷ ସର୍ବେ କଲେ ପୁଣି ।
ତୋଟାଭଗ୍ନ ଦେଖି ସର୍ବେ ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇଲେ
କି କର୍ମ କଲୁ ପାର୍ଥକୁ ସମସ୍ତେ ବୋଇଲେ ।
ପାର୍ଥ ବୋଲେ ତୁମ୍ଭେ କିମ୍ପା ହେଉଛ ବିକଳ
ସର୍ବଦେବେ ତୁଣ୍ଡେ ଏବେ କିଛି ହିଁ ନ ଭାଳ ।
ଏତେ କହି ପାର୍ଥ ଅଗ୍ନି ଦେବ ମୁଖ ଚାହିଁ
କେଉଁ ବିଚାର କରିବି କହ ଦେବସାଇଁ ।
ଅଗ୍ନିଦେବତା ବୋଇଲେ ମୋତେ କି ପଚାର
ଯେମନ୍ତ ପାର ତେମନ୍ତ ଦେବକାର୍ଯ୍ୟ କର ।
ଅଗ୍ନିଙ୍କଠାରୁ ଏସନ ବଚନ ଶୁଣିଣ
ଦେବତାଙ୍କ ଆଦେଶ ସେ କଲେକ ପାଳନ ।
ବିନ୍ଧିଲେ ଅମୃତାଶର ପୁଣି ସବ୍ୟସାଚୀ
ସମସ୍ତ ବୃକ୍ଷମାନ ଯେ ଯାହାଠାରେ ସଞ୍ଚି ।
ପୂର୍ବପରି ବୃକ୍ଷମାନେ ମେଲିଲେକ ଶାଖା
ଫଳପୁଷ୍ପମାନ କେହୁ କରିପାରେ ଲେଖା ।
ଦେଖିକରି ସର୍ବଦେବେ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଲେ
ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ଅରଜୁନ ବୋଲିଣ ବୋଇଲେ ।
ଅର୍ଜୁନକୁ କୋଳକରି ଧରି ପୁରନ୍ଦର
ବହୁତ ଆନନ୍ଦ ସେହୁ ହେଲେ ବଜ୍ରଧର ।
ଆବର ଶଚୀଦେବୀ ଯେ ବହୁତ ଆନନ୍ଦ
ମୁଖ ବିକାଶଇ କିବା ପୂର୍ଣ୍ଣିମାର ଚାନ୍ଦ ।

ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ମୁଖକୁ ଚାହିଁ ସହସ୍ର ଲୋଚନ
ବର ମାଗ ବାବୁ ମୁହିଁ ହୋଇଲି ପ୍ରସନ୍ନ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତାତ ଯେବେ ଦେବ ବର
ଅଗ୍ନି ଦେଇଛନ୍ତି ଯେତେ ଯେତେ ଦେବଶର ।
ସେ ମୋତେ ପ୍ରାପତ ହେଉ ମନ୍ତ୍ର ସହିତରେ
କୃଷ୍ଣ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରୀତି ମୋର ଥାଉ ନିରନ୍ତରେ ।
ତଥାସ୍ତୁ ହେଉ ବୋଇଲେ ସହସ୍ର ଲୋଚନ
ସ୍ୱରଗକୁ ଯିବାପାଇଁ ଉଦବେଗ ମନ ।
ପୁଷ୍ପକ ବିମାନେ ନେଇ ଇନ୍ଦ୍ରକୁ ବସାଇ
ଅମର ବାରସ୍ୱତୀରେ ବିଜେ ଦେବୀ ଯାଇ ।
ଆବର ଅର୍ଜ୍ଜୁନେ ବର ଦେଇ ହୁତାଶନ
ଚାହୁଁ ଚାହୁଁ କେଣେ ହୋଇଗଲେ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ସେଠାରୁ ଶସ୍ତ୍ରମାନ ଘେନିଗଲେ
ସେ ଦେବ ଶରକୁ ନେଇ କୈଳାସେ ଥୋଇଲେ ।
ନନ୍ଦିଘୋଷ ରଥ ଚାରିଅଶ୍ୱଙ୍କ ସହିତ
ସେ ସମସ୍ତ ସମ୍ଭାଳିଲେ ଜଗତର ମାତ ।
ଗଉରୀଙ୍କ ପାଦତଳେ ପଡ଼ି ଧନଞ୍ଜୟ
ସୁମରିଲେ ଦେବୁ ମାତା ଶସ୍ତ୍ର ରଥ ଦ୍ୱୟ ।
ଲୟ ବୋଧନ ଏ ମନ୍ତ୍ର ଦେଲେକ ପାର୍ବତୀ
ଲୋଡ଼ାବେଳେ ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ି ସୁମରିବୁ ଧାତି ।
ଦ୍ୱିତୀୟ ପିନାକ ଧନୁ କରେ ଘେନିଅଛି
ତୂଣୀରେକ ଘେନି ତହିଁ ଚଳେ ସବ୍ୟସାଚୀ ।
ତପୋଧନ ରୂପ ଦେଖି ଗଲା ଫାଲଗୁନି
ଶିରେ ବାନ୍ଧିଲେ ପିଙ୍ଗଳ ଜଟାଗୋଟି ତିନି ।
ବିଭୂତି ଭୂଷଣ ମୁଦ୍ରା ସ୍ଫଟିକର କର୍ଣ୍ଣେ
ତାମ୍ର ବସନ ଆରୋପି ଶରୀର ଉଦ୍ୟାନେ ।
ପ୍ରବାଳ ଡୋରେ ଗୋଟିଏ ଭିଡ଼ିଦେଇ କଟୀ
ଗଣ୍ଡସ୍ଥଳରେ ଉରଗ କାଛଟା କର୍ପଟି ।
ଏସନକ ସ୍ୱରୂପ ଯେ ରୁଦ୍ରରୂପ ଚିହ୍ନ
ସତ୍ୟରକ୍ଷା ଅର୍ଥେ ପାର୍ଥ ବୁଲେ ଘୋରବନ ।
ଅନେକ ସାନନ୍ଦ ବୀର ମନରେ ହରଷ
ଯେତିକି ଗହନ ବନ ତେତିକି ସନ୍ତୋଷ ।
ଏମନ୍ତ ପାର୍ଥ ଅନେକ ତୀର୍ଥ ଭ୍ରମି ଭ୍ରମି
ବହୁତ ଗିରି କନ୍ଦର କାନନକୁ ଗମି ।
ଏମନ୍ତ ଯେ ବନବାସ ଦ୍ୱାଦଶ ବରଷ
ତହିଁ ଶୁଭେ ଗଲା ନବବର୍ଷ ସାତମାସ ।
ଶ୍ରୀଚଣ୍ଡୀ ଶାରଳାଙ୍କର ଚରଣେ ଦଇନି
ଦୟାକରି ଯାହା ମୋତେ କହେ ଯାଜ୍ଞସେନୀ ।
ତାହା ଶୁଣି ମୁହିଁ ଗ୍ରନ୍ଥେ କରଇ ଲିଖନ
ନୋହିବାକୁ କଥା ଲଜ୍ଜା ନାହିଁ ମୋର ମନ ।
ଶାରଳା ଦାସକୁ ପାଖେ ରଖ ଜଗନ୍ନାଥେ
ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ଶରଣ ମୁଁ ତୁମ୍ଭ ପାଦଗତେ ।

ଖାଣ୍ଡବ ବନ ଦହନରୁ ଯେଉଁମାନେ ବଞ୍ଚିଲେ ସେମାନଙ୍କ ନାମ

କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି ପୁଚ୍ଛେ ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ
ପାଦ୍ୟ ଅର୍ଘ୍ୟଦେଇ ପୂଜାକରି ଘଟସୂନୁ ।
ଶୁଣିଲି ମହାତ୍ମା ହେଲା ଖାଣ୍ଡବ ଦହନ
ମହାପାତକ ମୋହର ହୋଇଲା ଖଣ୍ଡନ ।
ସବୁ ପୋଡ଼ିଗଲେ କି କେ ରହିଲେ ଉବୁରି
ସେ କଥା ମୁନି ମୋ ଆଗେ କହ ହେ ବିସ୍ତାରି ।
ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ଶୁଣ ମନୁ ଦଣ୍ଡଧର
ଶୋଷକ କାଳସର୍ପ ଯେ କୁଳିକ କୁମର ।
କର୍ଣ୍ଣରେ ଶରଣ ପଶି ସେ ରକ୍ଷା ପାଇଲା
ମିତ୍ର ପୁତ୍ର ବୋଲି ତାକୁ ଅଗ୍ନି ଛାଡ଼ିଦେଲା ।
ତାରାକ୍ଷୀ ନାମରେ ଥିଲା ଗୋଟିଏ ଚଢ଼େଇ
ସେହି ଶରଣ ପଶିଲା ଗର୍ଭବତୀ ହୋଇ ।
ରଖିଲେ ସେ ଚଢ଼େଇକୁ ଅଗ୍ନି ଦୟାବହି
ସେ ପୁଣି ପ୍ରାଣ ପାଇଲା ଅଗ୍ନିପାଶେ ଥାଇ ।
ଚକ୍ରବାକ ଅଗ୍ନିରେ ଯେ ଶରଣ ପଶିଲା
ଦୟାକରି ଅଗ୍ନି ତାର ଶରଣ ରଖିଲା ।
ତାମ୍ରଚୂଡ଼ା ନାମେ ଥିଲା ଚଢ଼େଇ ଗୋଟିଏ
ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ମୁକୁଟ ତା ଶିରପରେ ଥାଏ ।
ଦେଖି ତାହାକୁ ଛାଡ଼ିଲେ ଧନଞ୍ଜୟ ବୀର
ଆବର ଦୟା ହିଁ ତାକୁ କଲେକ ଅପାର ।
ବିଷ୍ଣୁ ପ୍ରସାଦ ନାମରେ ଚଢ଼େଇ ଗୋଟିଏ
ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ପାର୍ଥ ତାହାକୁ ଆଡ଼ କରି ଦିଏ ।
ବିଷ୍ଣୁ ପ୍ରସାଦ ନାମେ ଯେ ବିଷ୍ଣୁ ବୃକ୍ଷ ଥିଲା
ଅଗ୍ନି ଦେବତା ତାହାକୁ ତା ଭାଗେ ରଖିଲା ।
ରଖିଲେକ ପାଳଧୂଆ ଗଛ ବୈଶ୍ୱାନର
ତାଠାରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଥିବାରୁ ଅଗ୍ନି ଦେବଙ୍କର ।
ବିଷ୍ଣୁ ପ୍ରସାଦ ବୋଲି ଯେ ଏକ ଅଶ୍ୱ ଥିଲା
ଅଗ୍ନି ଦେବତା ତାହାକୁ ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ରଖିଲା ।
ନୀଳକଣ୍ଠ ଚଢ଼େଇକି ପାର୍ଥ ରକ୍ଷା କଲେ
ତା ଶରୀରେ ଯହୁଁ ରୁଦ୍ର ଚିହ୍ନକୁ ଦେଖିଲେ ।
ପୁଷ୍ପକ ମଧ୍ୟରେ ରକ୍ଷା ପାଇଲା ବକୁଳ
ଦେବେ ସ୍ତୁତିକଲେ ଯହୁଁ ରଖିଲେ ଅନଳ ।
ଜବା କୁସୁମ ଆଦିତ୍ୟ ଦେବ ମାଗିନେଲେ
ତେଣୁ ତାହାକୁ ଅନଳଦେବତା ରଖିଲେ ।

ତରାଟ ପୁଷ୍ପକୁ ମାଗିନେଲେ ପିତୃଗଣ
ମୟ ଦାନବ ମାଗିଲା ପାର୍ଥଙ୍କୁ ଶରଣ ।
ତାହାକୁ ରଖିଲେ ଅଗ୍ନି ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ହିତେ
ସାରଙ୍ଗପକ୍ଷୀ ଯେ ଚାରିପୁତ୍ରଙ୍କ ସହିତେ ।
ବଞ୍ଚିଲେ ଖାଣ୍ଡବ ବନେ ରଖିଲେ ଅନଳ
ଯହୁଁ ସ୍ତୁତି କଲେ ତାଙ୍କୁ ଋଷି ମନ୍ଦପାଳ ।
ଶୋଷକ ସର୍ପ ତାରାକ୍ଷୀ ତାମ୍ରଚୂଡ଼ ପକ୍ଷୀ
ବିଷ୍ଣୁ ପ୍ରସାଦ ଚଢ଼ାଇ ଅଶ୍ୱବୃକ୍ଷ ଲେଖି ।
ସାରଙ୍ଗ ତା ଚାରିପୁତ୍ର ପକ୍ଷୀ ନୀଳକଣ୍ଠ
ମୟ ଦାନବ ବକୁଳ ଜବା ଯେ ତରାଟ ।
ଏହି ପନ୍ଦର ପଦାର୍ଥ ମାତ୍ର ରକ୍ଷା ହେଲା
ଆଉ ସବୁ ରାଗେ ଅଗ୍ନି ଦେବତା ଦହିଲା ।
ଯେତେବେଳେ ବର ଦେଇ ଗଲେକ ବାସବ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନଙ୍କ ପାଦେ ପଡ଼ି ମୟ ଯେ ଦାନବ ।
ବୋଇଲା ଶିଳିପ ଶାସ୍ତ୍ର ପଢ଼ାଅଛି ମୋର
ଲୋଡ଼ାହେଲେ ଗଢ଼ିଦେବି ତୁମ୍ଭର ନଗର ।
ତୁମ୍ଭେ ମୋତେ ଜୀବଦାନ ଦେଲେ ହେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ
ଦେବଦତ୍ତ ନାମେ ଶଙ୍ଖ ଦେଉଛି ମୁଁ ଘେନ ।
ଏ ଶଙ୍ଖ ଶବଦ ଶୁଣି ଶତ୍ରୁ ଯିବେ କ୍ଷୟ
ତାହାଙ୍କର ହୃଦେ ଜାତ ହେବ ମହାଭୟ ।
ବରୁଣର ଶଙ୍ଖ ସେହି ଦେଇଥିଲେ ମୋତେ
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଏ ଶଙ୍ଖ ମୁହିଁ ଦେବଇଁ ସୁଚିତେ ।
ଆନନ୍ଦ ମନରେ ନେଲେ ସେ ଶଙ୍ଖ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ
ଫୁଙ୍କନ୍ତେ ତହିଁରୁ ଜାତ ହେଲା ମହାସ୍ୱନ ।
ମୟକୁ ଚାହିଁ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ କହିଲେ ସନ୍ତୋଷେ
ଲୋଡ଼ିବା ମାତ୍ରେ ଆସିବ ତୁମ୍ଭେ ଆମ୍ଭ ପାଶେ ।
ଏହିପରି ଥିବ ତୁମ୍ଭ ଆମ୍ଭର ପୀରତି
ମୟ ତହୁଁ ଗଲା ତାଙ୍କୁ କରିଣ ବିନତି ।
ଶ୍ରୀଚଣ୍ଡୀ ଶାରଳାଦେବୀ ପାଦେ ନିତି ସେବେ
ଶାରଳା ଦାସଙ୍କୁ ଗତି ମୁକତି ଯେ ଦେବେ ।
ବନ୍ଦଇ ଶ୍ରୀଦୁର୍ଗା ମାଗୋ ଦୁର୍ଗତି ତାରିଣୀ
ଦୁଷ୍ଟଜନଙ୍କୁ ଖର୍ପରେ ପକାଉ ତୁ ହାଣି ।
ସୁଜନ ଜନମାନଙ୍କୁ ସୁଗତି ତୁ ଦେଉ
ସର୍ବଦା ପ୍ରାଣୀଙ୍କୁ ମାଗୋ ଦୟା କରିଥାଉ ।
ମହିଷା ସୁରକୁ ମାଗୋ ମାଇଲୁ ଯେ ବେଳ
ତୋର ହସ୍ତେ ତେତେବେଳେ ଥିଲା ଯେ ତ୍ରିଶୂଳ ।
ସଂସାର ଜନଙ୍କ ହିତେ ରହିଲୁ ଉଲଗ୍ନେ
ସିଂହ ପୃଷ୍ଠେ ଉଭାହେଲୁ ବସ୍ତ୍ର ନାହିଁ ଅଙ୍ଗେ ।
ଚଣ୍ଡମୁଣ୍ଡ ଅସୁରଙ୍କୁ ମାୟାରୂପେ ଭଣ୍ଡି
ଭକ୍ଷିଲୁ ତା ମାଂସଖଣ୍ଡି ନାମ ବହି ଚଣ୍ଡୀ ।
ରକତବୀର୍ଯ୍ୟ ରୁଧିର ଶୋଷିଲୁ ଗୋ ମାଏ
ନିରକ୍ତ ହୋଇ ଦନୁଜବର ଗଲା କ୍ଷୟେ ।
ଏମନ୍ତ କରି ରକତବୀର୍ଯ୍ୟକୁ ବିନାସ
ଭାବେ ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ସେହି ରସେ କଲୁ ବଶ ।
ମୁହିଁ ଯେ ଶାରଳା ଦାସ ଅରକ୍ଷିତ ଜନ
ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ତୋ ଚରଣ କରଇ ବନ୍ଦନ ।

—୦—

ମନ୍ଦପାଳ ସ୍ତୁତି

ଏଥିଅନ୍ତେ ସେ ବିଲଙ୍କା ଦେଶ ମନୁରାଜା
ଅଗସ୍ତି ଚରଣ ତଳେ କଲେ ଦିବ୍ୟପୂଜା ।
ସାବଧାନ ହୋଇ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣିମା ଗୋସାଇଁ
ଆବର କଥାଏ ମୁହିଁ ଛାମୁରେ ଜଣାଇ ।
ଖାଣ୍ଡବ ବନ ଦହନ ଶୁଣିଲି ଶ୍ରବଣେ
ପାପ ଭାରକୁ ମୋହର ଖଣ୍ଡିଲି ତକ୍ଷଣେ ।
ସାରଙ୍ଗୀ ତା ଚାରିପୁତ୍ର ବଞ୍ଚିଲେ କେମନ୍ତେ
କିମ୍ପା ତାଙ୍କୁ ନ ଭକ୍ଷିଲେ ବଳେ ବୀତହୋତ୍ରେ ।
ତାହାଙ୍କୁ ରଖିଲେ ଦେବୀ କେଉଁ ଉପାୟରେ
ପକ୍ଷୀହୋଇ ମନୁଷ୍ୟ ଯେ କେହ୍ନେ ଜାତ କରେ ।
ଏଥିର ଚରିତ କହ ଶୁଣେ ଦିବ୍ୟକଥା
ଅଗସ୍ତି କହିଲେ ଶୁଣ ଏଥିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ।
ମନ୍ଦପାଳ ବୋଲି ଋଷି ବଡ଼ ତପୀ ସେହି
ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେତ ହୋଇ ନିତ୍ୟ ଜପ କରୁଥାଇ ।
ଅପୁତ୍ରିକ ହୋଇ ଋଷି ଶରୀର ଛାଡ଼ିଲା
ପିତୃଲୋକଙ୍କର ପାଶେ ଯାଇଣ ବସିଲା ।
ତପବଳେ ମହାଋଷି ପାଇଲେକ ଧର୍ମ
ଭରସା ନ ପାଇ ତାକୁ ଛାଡ଼ିଦେଲା ଯମ ।
ଋଷି ବୋଇଲେ କଠୋର ତପ ମୁହିଁ ସାଧେ
ତେଣୁ ପାଇଲି ଉତ୍ତମ ଫଳ ହେ ବିବୁଧେ ।
ଯମଦେବ ବୋଇଲେ ହେ ଶୁଣ ମନ୍ଦପାଳ
ମାନବ ଦେହରେ ଜାତ ହୋଇ ରବିତଳ ।
ଅବଶ୍ୟ ପାଳିବ ସେହି ଜାଣ ବେଦବାକ୍ୟ
ଉପୁଜାଇବ ସେ ଯାଗ କରି ପୁତ୍ର ଏକ ।
ଅପୁତ୍ରିକ ଜନ ପାଏ ଯମ ଅଧିକାର
ଉତ୍ତମ ଲୋକରେ ବାସ ନ ହୁଅଇ ତାର ।
ଯମଦେବତା ମୁଖରୁ ଏସନକ ଶୁଣି
ବଡ଼ ଚିନ୍ତା ପାଇଲେ ସେ ମନ୍ଦପାଳ ମୁନି ।
ଋଷି ଚିନ୍ତାଭର ହେବା ଦେଖି ଦେବଗଣେ
ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣ ହୋ ମନ୍ଦପାଳ ମହାମୁନେ ।
ଏବେ ତୁମ୍ଭେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁରେ ଯାଅସି ଯେ ବେଗେ
କୌଣସି ଜୀବଠୁଁ ପୁତ୍ର ଜାତ କର ଏବେ ।

ଶୁଣି ମନ୍ଦପାଳ ଋଷି ଅଇଲେକ ବେଗେ
ତୁରିତେ ମିଳିଲେ ଯାଇ ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁର ଭାଗେ ।
ମୁନି ଭାଳେ ପୁତ୍ର ହେବ କେବଣ ହିଁ ବାଗେ
ଏତେକ ବିଚାରି ସେହୁ ବସି ଯୋଗମାର୍ଗେ ।
ତହୁଁ ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁରେ ଆସି ମିଳିଲେ ବହନ
ସ୍ୱର୍ଗ ଗଙ୍ଗାକୂଳେ ଦେଖେ ସେ ଖାଣ୍ଡବ ବନ ।
ଏଥିମଧ୍ୟେ ମୁନି ବେଗେ ପଶିଲେକ ଯାଇ
ଦେଖିଲେ ସାରଙ୍ଗୀ ପକ୍ଷୀ ବସିଣ ଅଛଇ ।
ତାହାର ଦିବ୍ୟରୂପକୁ ଦେଖି ମୁନିବର
ମୁନିରୂପ ଛାଡ଼ି ହେଲେ ପକ୍ଷୀର ଶରୀର ।
ସାରଙ୍ଗୀ ପକ୍ଷୀର ସଙ୍ଗେ ମନ୍ଦପାଳ ମୁନି
କାମରଙ୍ଗେ କ୍ରୀଡ଼ା କଲେ ସେହି ତପୋଧନୀ ।
ରମଣ କେଳି କୌତୁକ କଲେ ତାର ତୁଲେ
ତାର ତହୁଁ ଚାରିପୁତ୍ର ଉପୁଜିଲେ ଭଲେ ।
ମନୁଷ୍ୟ ଶରୀର ତାଙ୍କ ଅଙ୍ଗେ ପକ୍ଷ ହୋଇ
ପିତାର ଗୁଣରେ ସେହୁ ନରରୂପ ପାଇ ।
ମାତା ଗୁଣ ଘେନି ତାଙ୍କ ପକ୍ଷ ଅଛି ଅଙ୍ଗେ
ଶୁଣ ତୁମ୍ଭେ ମନୁରାୟେ ଏ କଥା ସୁବାଗେ ।
ବୈବସ୍ୱତ ପଚାରିଲେ ମୁନି ମୁଖ ଚାହିଁ
ପକ୍ଷୀ ଚାରିପୁତ୍ରେ କିସ କଲେ ତପୀସାଇଁ ।
ରାଜା ପଚାରନ୍ତେ ତହିଁ କହେ ମୁନିବର
ଏକମନେ ଶୁଣ ଆହେ ମନୁ ନୃପବର ।
ସେ ଚାରିପୁତ୍ରଙ୍କୁ ମାତା ନିକଟରେ ଥୋଇ
ସ୍ୱରଗ ଭୁବନେ ମୁନି ପ୍ରବେଶିଲେ ଯାଇ ।
ଅଗସ୍ତି ବୋଲନ୍ତି ବନ ଦହନ ହୁଅନ୍ତେ
ବ୍ୟାକୁଳ ହେଲା ସାରଙ୍ଗୀ ପୁତ୍ରଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ।
ବିକଳେ ସେ ପୁତ୍ରଙ୍କର ପାଶେ ଅଛି ରହି
କେମନ୍ତେ ବା ଛାଡ଼ିଯିବ ବାଳକ ତ ଏହି ।
ଯୋଗବଳେ ମନ୍ଦପାଳ ତା ଜାଣି ଭାଳଇ
ନିଶ୍ଚୟ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ମୋର ଅନଳ ଦହଇ ।
ଆଶ୍ରମରେ ଥାଇ ସ୍ତୁତି କଲେ ମନ୍ଦପାଳ
ତ୍ରାହି କର ତ୍ରାହି କର ବିଶାଳ ଅନଳ ।
ଭୋ ଅଗ୍ନି ତୁ ସର୍ବଜନ ଭକ୍ଷ ସର୍ବମୁଖ୍ୟ
ଭୋ ବୈଶ୍ୱାନର ଦେବତା ମୋ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ରଖ ।
ଭୋ ହୁତାଶନ ତୁ ସର୍ବପ୍ରାଣୀ ହୃଦେ ଥାଉ
ବିବୁଧଙ୍କ ମଧ୍ୟେ ତୁହି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଯେ ବୋଲାଉ ।
ଜ୍ଞାନରେ ତୁ ଦେବ ହେଉ ଅଷ୍ଟ ପରକାର
ତୁହି କୋପ କଲେ ଧ୍ୱଂସ ହୁଅଇ ସଂସାର ।
ତୁହି କ୍ଷମା କଲେ ମହା ଉତ୍ତମ ହୁଅଇ
ବିସର୍ଗ ଆଦାନ ଗତି ତୁ ସିନା କରାଇ ।
ତୁ ସିନା ଧାତା ବିଧାତା ଅଟୁ ପ୍ରଜାପତି
ଏସନକ ସ୍ତୁତି ଶୁଣି ଅଗ୍ନି ତୋଷମତି ।
ବୋଇଲେ ପାବକ ମନ୍ଦପାଳ ବର ମାଗ
କହେ ମନ୍ଦପାଳ ହୁଅ ତୁ ପ୍ରସନ୍ନ ଆଗ ।
ଖାଣ୍ଡବ ବନେ ଅଛନ୍ତି ମୋର ନାରୀ ପୁତ୍ର
ତୁ ତାହାଙ୍କୁ ନ ଦହିବୁ ଆହେ ବୀତିହୋତ୍ର ।
ଶୁଣି ତାହା ବୈଶ୍ୱାନର କଲେ ସନମତି
ଛାଡ଼ିଯିବି ନ ଦହିବି ତୋ ପୁତ୍ର ଯୁବତୀ ।
ଏମନ୍ତେ ଖାଣ୍ଡବ ବନ ଦହି ଆସେ ଅଗ୍ନି
ପକ୍ଷୀଏ ଶୋକ କରନ୍ତି କରି ଘୋର ଧ୍ୱନି ।
ଚାରି ପୁତ୍ରଙ୍କ ଜନନୀ ନାମ ଯେ ଜରିତା
ବିଳାପ କରି ବୋଲଇ ପାଇ ଘୋର ଚିନ୍ତା ।
ବାବୁରେ ଅଗ୍ନି ସକଳ ଦହି ଆସୁଅଛି
ଶୋକେ ସନ୍ତାପିତ ହୋଇ ସେ ପକ୍ଷୀ କହୁଛି ।
ପୁତ୍ରଙ୍କ ମରଣ ମୋର ଜୀବନ ଅସାର
କେମନ୍ତେ ଏ ପୋଏ ମୋର ଏଥୁ ହେବେ ପାର ।
ଏହାଙ୍କୁ ଘେନି ଏଠାରୁ ଯାଆନ୍ତି ପଳାଇ
ନେବାକୁ ମୋର ଶରୀରେ ପରାକ୍ରମ ନାହିଁ ।
ଛାଡ଼ି କେମନ୍ତେ ଯିବି ମୁଁ ହୃଦେ ଗୁରୁଚିନ୍ତା
ବ୍ୟାକୁଳେ ପୁତ୍ରଙ୍କ ଆଗେ କହଇ ସେ ମାତା ।
ବାବୁରେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଯିବଇଁ ମୁଁ କାହିଁ
ତୁମ୍ଭର ଶୋକେ ହୃଦୟ ପକାଇବି ଦହି ।
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ କୋଳରେ ଧରି ପଛକେ ମରିବି
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଅଗ୍ନିରେ ଦେଇ ଯାଇ ନ ପାରିବ ।
ବାବୁ ତୁମ୍ଭ ପିତା ବଡ଼ ନିର୍ଦ୍ଦୟରେ ପୁତ୍ରେ
ଛାଡ଼ିଗଲେ ତାଙ୍କୁ ଶୋକ ନ ଲାଗେ କିଞ୍ଚିତେ ।
ପୁତ୍ରଙ୍କ ଶୋକ ଆକୁଳେ ସାରଙ୍ଗୀ ଜରିତା
ପୁତ୍ରଙ୍କର ନାମ ଧରି କରେ ଗୁରୁଚିନ୍ତା ।
ଶିରଶିଖ ସ୍ତମ୍ଭଶିଖ ଦ୍ରୋଣଚିତ୍ର ଶିଖ
ଏମନ୍ତ ବୋଲି ଜରିତା ଡାକଇ ଅନେକ ।
ତୁମ୍ଭ ପିତା ମନ୍ଦପାଳ ଗଲେ ଏଥି ଥୋଇ
ଆମ୍ଭର କର୍ମରେ ଏହା ଥିଲା ଲେଖାହୋଇ ।
ଚାରିପୁତ୍ରେ ବୋଇଲେକ ଶୁଣ ଗୋ ଜନନୀ
ଛାଡ଼ିଯାଅ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ତୁ ଆସୁଅଛି ଅଗ୍ନି ।
ଜରିତା ବୋଇଲା ବାବୁ ମୂଷାଗାତେ ପଶ
ତୋର ଥିଲେ ଆମ୍ଭକୁଳ ନୋହିବ ଯେ ନାଶ ।
ଅଗ୍ନି ଭୟ ନୋହୁ ମୁଖେ ଧୂଳି ମୁଁ ଦିଅଇ
ପୁତ୍ରମାନେ ବୋଇଲେ ଯେ ମାତାଙ୍କୁ ଅନାଇଁ ।
ମାଗୋ ମୂଷା ଭକ୍ଷିବ ତ ବିବରେ ପଶନ୍ତେ
ମୁକତି ହୋଇବୁ ସିନା ଦହନ ଦହନ୍ତେ ।

ବୋଲଇ ଜନନୀ ଶୁଣ ଆରେ ଚାରିବତ୍ସ
ମୂଷାକୁ ସଞ୍ଚାଣ ନେଲା ଦେଖିଲି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।
ମୁଁ ଏହା ଦେଖିଛି ତୁମ୍ଭେ ଭୟ ଯେ ନ କର
ଶୀଘ୍ର ଯାଇ ପଶ ବାବୁ ବିବର ଭିତର ।
ପୁତ୍ରେ ବୋଇଲେ ଶୁଣସି ତୁହି ଆଗୋ ମାୟେ
ଗୋଟିଏ ମୂଷା ମଲେ କି ଆରେକ ନ ଥାଏ ।
ଭୁଞ୍ଜିବୁ ନାହିଁକି ଆମ୍ଭେ କର୍ମ ଫଳାଫଳ
ବିବରେ ମୂଷା ଉପରେ ଭକ୍ଷିବ ଅନଳ ।
ତୁହି ବେଗେ ଯାଅ ମାତା ତୋର ଭର୍ତ୍ତା ପାଶ
ଆମ୍ଭେ ଚାରିହେଁ ଅଗ୍ନିରେ ହୋଇବୁ ନା ଧ୍ୱଂସ ।
ପାବକ ଭକ୍ଷିବ ଯେବେ ଆମ୍ଭର ଏ ଗାତ୍ର
ସ୍ୱର୍ଗରେ ବସିବୁ ଆମ୍ଭେ ସହସ୍ରେକ ରାତ୍ର ।
ଜରିତା ସେଠାରେ ଥିଲା ଅଗ୍ନି ଅଛି ଯହିଁ
ବିକଳେ ଭାଳଇ ବସି ପୁତ୍ରମୁଖ ଚାହିଁ ।
ସେ ମରିବେ ବୋଲି ଅଗ୍ନି ନ ଚାହେଁ ତାହାଙ୍କୁ
ପକ୍ଷୀଏ ବୋଲନ୍ତି ବଡ଼ଭାଇ ଯେ ଦ୍ରୋଣଙ୍କୁ ।
ତୁମ୍ଭେ ବଡ଼ଭାଇ କର ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଯେ ପାର
ବାବୁ ଜ୍ୟେଷ୍ଠଭାଇ ଅଟେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସାର ।
କନିଷ୍ଠ ଭାଇମାନଙ୍କ କଷ୍ଟ ଯେ ଫେଡ଼ଇ
ଦ୍ରୋଣ କରଯୋଡ଼ି ସ୍ତୁତି ଅଗ୍ନିକି କରଇ ।
ଶିଖ ଶିଖ ଭାଇ ଆଦି କଲେ ଅଗ୍ନି ସ୍ତୁତି
ଜୟ ଜୟ ବୈଶ୍ୱାନର ପ୍ରଚଣ୍ଡ ମୂରତି ।
ସକଳ ଭକ୍ଷ ନ ଆସ ତୁମ୍ଭେ ଆମ୍ଭ ପାଖ
ଆମ୍ଭେ ଚାରି ହେଁ ବାଳକ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ତୁ ରଖ ।
ତୁମ୍ଭ ବିନା ପିତାମାତା ଆମ୍ଭର କେ ନାହିଁ
ପକ୍ଷ ଡେଣା ହୋଇନାହିଁ ଯିବୁ ଆମ୍ଭେ କାହିଁ ।
ଆନ ରକ୍ଷାକାରୀ ନାହିଁ ଶରଣ ଆମ୍ଭର
ତୋ ବିନୁ ଆମ୍ଭର କିଛି ନାହିଁ ପ୍ରତିକାର ।
ତୋ ବିନୁ ଆମ୍ଭର କେହି ନାହିଁ ଜୀବଦାତା
ତୁହି ଯେ ଅଗ୍ନି ସକଳ ଜନ ରକ୍ଷାକର୍ତ୍ତା ।
ତୋହର ଚରଣେ ଆମ୍ଭେ ପଶିଲୁ ଶରଣ
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ରଖି ଏଠାରୁ କର ତୁ ପ୍ରୟାଣ ।
ଭୋ ଅଗ୍ନି ସକଳ ଜନ କରୁ ତୁ ଉଦ୍ଧାର
ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ତୁ ବେଳେ ଏଥୁଁ ପାରିକର ।
ତୁ ଅଗ୍ନି ବିଷ ଅମୃତ ଆଦି କରୁ ପାନ
ତୁହି ତୁଷ୍ଟ ପୁଷ୍ଟ କରି ପାଳୁ ପ୍ରଜାଜନ ।
ତୋହର ମହିମା ଅନ୍ତ କେ କରି ପାରଇ
ଦେବତାଏ ସ୍ତୁତି ତୋତେ କରନ୍ତି ଗୋସାଇଁ ।
ଚକ୍ଷୁ ପିଙ୍ଗଳ ଲୋହିତବର୍ଣ୍ଣ ହିଁ ତୋହର
ଯେସନେ ସୁଚ୍ଛେ ରକ୍ଷଇ ଆମ୍ଭର ଶରୀର ।
ତେସନ କରି ଦେବ ତୁ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ସମ୍ଭାଳ
ଆମ୍ଭେ ତୋହର ଶରଣ ବାରେ ପ୍ରତିପାଳ ।
ସନ୍ତୋଷେ ବୋଇଲେ ତାଙ୍କୁ ଦେବ ହୁତାଶନ
ତୁମ୍ଭର ସ୍ତୁତିରେ ମୁହିଁ ହୋଇଲି ପ୍ରସନ୍ନ ।
ଭୟ ନ କରିଣ ତୁମ୍ଭେ ଥାଅ ନିଜ ଘରେ
ତୁମ୍ଭ ପିତା ବୋଲିଛନ୍ତି ସ୍ତୁତି ବଚନରେ ।
ଏବେ ତୁମ୍ଭ ସ୍ତୁତି ତହୁଁ ଅଧିକ ହୋଇଲା
ଏତେ ବୋଲି ଅଗ୍ନି ତହୁଁ ଆଡ଼ ହୋଇଗଲା ।
ଶୁଣ ହେ ରାଜନ ତୁମ୍ଭେ ଏଥୁଅନନ୍ତରେ
ପାଞ୍ଚପକ୍ଷୀ ନ ଭକ୍ଷିଲା ମୁନିଙ୍କ ସ୍ତୁତିରେ ।
ମନ୍ଦପାଳ ଋଷି ସେହି ପୁତ୍ରଙ୍କର ଶୋକେ
ନିଜ ଭାର୍ଯ୍ୟା ଲଳିତାକୁ ବୋଲେ ଦୃଢ଼ ବାକ୍ୟେ ।
କେଉଁପରି ଉଧୁରିବେ ମୋର ପୁତ୍ର ଚାରି
ପୁତ୍ରଙ୍କ ଶୋକେ ବୋଇଲେ ଲଳିତା ସୁନ୍ଦରୀ ।
ତୁମ୍ଭେ ପୂର୍ବେ ସ୍ତୁତି କରିଅଛ ମନ୍ଦପାଳ
ପ୍ରସନ୍ନେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ବର ଦେଇଛି ଅନଳ ।
ଶୋକେ ମନ୍ଦପାଳ ବୋଲେ ଭାଳି ହୃଦଗତେ
ଭୋ ଧର୍ମ ମୋ ପୁତ୍ରକଥା ଲାଗଇ ନା ତୋତେ ।
ମୋ ପ୍ରାୟେ ସଂସାରେ ମନ୍ଦ ନାହିଁ ଆନପ୍ରାଣୀ
ବାଳକୁମରକୁ ଛାଡ଼ି ଅଇଲି ନ ଜାଣି ।
ଅଗ୍ନିଦେବତା ସେ ସ୍ଥାନ ଛାଡ଼ି ତହୁଁ ଗଲା
ଜରିତା ମାତା ଯାଇ ତା ପୁତ୍ରକୁ ଦେଖିଲା ।
ପୁତ୍ରେ ଅଛନ୍ତି ଅଗ୍ନିରେ ନୋହି ଦଗ୍ଧ ତନୁ
ନୟନ ଦେଖି ଛାଡ଼ିଲା ଦୁଃଖ ପଞ୍ଚମନୁ ।
ମନ୍ଦପାଳ ଋଷି ତାହା ଦେଖିଲାକ ଯାଇ
ପୁତ୍ର ଭାରିଯାଙ୍କୁ ଦେଖି ସନ୍ତୋଷ ହୁଅଇ ।
ଜରତାକୁ ଚାହିଁ ବୋଲେ ଋଷି ମନ୍ଦପାଳ
ବେଗେ ଚାରିପୁତ୍ର ଆଣି ଦିଅ ମୋର କୋଳ ।
ଏହାଙ୍କୁ ଅଗ୍ନିରୁ ମୁହିଁ ରଖିଲି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ
ଦିଅ ଆଣି ଲଗାଇବି ମୋ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ବକ୍ଷେ ।
ପୁତ୍ର ନ ଥିବାରୁ ନିନ୍ଦା ପାଇଲି ମୁଁ ସ୍ୱର୍ଗେ
ଜରିତା ବୋଇଲା ତୁମ୍ଭେ ପିତା କେଉଁମାର୍ଗେ ।
ତୋହର ଏ ପୁତ୍ରଙ୍କର କିସ ଅଛି କହ
ଛାଡ଼ିଗଲ ନାରୀପାଶେ ଆହେ ପୁଣ୍ୟଦେହ ।
ଜରିତା ଭାରିଯା ତୋର ଅଟେ ଧର୍ମ ଅଙ୍ଗ
ତାହାକୁ ଭଜିଲୁ ସ୍ୱାମୀ ଛାଡ଼ି ପୁତ୍ର ସଙ୍ଗ ।
ଋଷି ବୋଲେ ସ୍ତିରୀଠାରେ ବିଶ୍ୱାସ ହିଁ ନାହିଁ
ହିଂସାଭାବ କଥା ତୁହି କହିଲୁ କିମ୍ପାଇଁ ।
ଅଗ୍ନିରୁ ମୁକତ କଲି ମୁହିଁ ପୁତ୍ର ଚାରି
ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ମୁଁ ବଞ୍ଚାଇଲି ଅଗ୍ନିତୋଷ କରି ।

ସାବତ ହିଂସା ଭାବକୁ ବହିଲୁ କେମନ୍ତେ
ଏବେ ବେଗେ ଚାରିପୁତ୍ର ଦିଅ ଆଣି ମୋତେ ।
ପୁତ୍ରଙ୍କୁ କୋଳରେ ଧରି ମନ୍ଦପାଳ ଋଷି
ମୁଖରେ ଚୁମ୍ବନ ଦେଇ ବଚନ ପ୍ରକାଶି ।
ଆରେ ପୁତ୍ର ଅଟ ତୁମ୍ଭେ ସୁଗୁଣୀ ବିଶେଷ
ତୁମ୍ଭ ଧର୍ମେ ବାବୁ ତୁମ୍ଭେ ନ ଗଲ ତ ନାଶ ।
ଏସନକ ବୋଲି ତହୁଁ ମନ୍ଦପାଳ ଋଷି
ମୁଖରେ ଚୁମ୍ବନ ଦେଇ ବଚନ ଆଶ୍ୱାସି ।
ହେ ପୁତ୍ରେ ଅଟରେ ତୁମ୍ଭେ ଗୁଣରେ ବିବେକ
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ କେ ପଟାନ୍ତର ନାହିଁ ତ୍ରଇଲୋକ ।
ଏସନକ କହି ସେହି ମନ୍ଦପାଳ ମୁନି
ସ୍ୱର୍ଗ ଭୁବନକୁ ଗଲା ଭାରିଯାକୁ ଘେନି ।
ତୁଳସୀ ବଲ୍ଲଭର ଶ୍ରୀଚରଣରେ ଆଶ
ନିରକ୍ଷଜନ ଅଟଇ ମୁଁ ଶାରଳା ଦାସ ।
ଦୟାରେ କହଇ ଯାହା ଶ୍ରୀଚଣ୍ଡୀ ଶାରଳା
ମୋହର କଣ୍ଠରେ ସେହି ପଦକରେ ଖେଳା ।
ମୁହିଁ ତାହା ହିଁ ଲେଖଇ ନାହିଁ ମୋର ଦୋଷ
ଭଲମନ୍ଦ ନ ବାଛିବ ସୁଜ୍ଞାନୀ ବିଦୁଷ ।

—0—

ତାରାକ୍ଷୀ ଶରଣ

ଅଗସ୍ତିଙ୍କି ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ ପୁଚ୍ଛାକଲା
ତାରାକ୍ଷୀ ପକ୍ଷୀ କେମନ୍ତେ ଶରଣ ପଶିଲା ।
ଏଡ଼େ ବଡ଼ ପ୍ରମାଦରୁ କେମନ୍ତେ ସେ ବର୍ତ୍ତି
ଏକେ ତ ପକ୍ଷୀ ଦ୍ୱିତୀୟେ ଥିଲା ଗର୍ଭବତୀ ।
ଏହି ତାରାକ୍ଷୀ ପକ୍ଷୀର ପାଶେ ପତି ନାହିଁ
ପୁତ୍ର ଦୁହିତା ତାହାର ନ ଥିଲେ ତ କେହି ।
ଏଥିର ଚରିତ ମୋତେ କହ ମୁନିବର
ତେବେ ଯେ ମନରୁ ଭ୍ରାନ୍ତି ଫିଟିବ ମୋହର ।
ଶୁଣିଣ ଅଗସ୍ତି ମୁନି ଅଳପ ହସିଲେ
ବହୁତ ପ୍ରଶଂସା ତାକୁ ମନେ ମନେ କଲେ ।
ଆନନ୍ଦ ମନେ କହନ୍ତି ସେ ଅଗସ୍ତି ମୁନି
ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ ନୃପଚୂଡ଼ାମଣି ।
ତାରାକ୍ଷୀ ଚରିତ କର ଶ୍ରବଣରେ ପାନ
ତୋହର ନାନା ପାତକ ହୋଇବ ଦହନ ।
ପୂର୍ବେ ଯେ ତାରାକ୍ଷୀ ପକ୍ଷୀ ଥିଲା ବଡ଼ କ୍ଷମ
ଶାପ ପାଇ ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁରେ ଲଭିଲା ଜନମ ।
ସ୍ୱର୍ଗର ଗନ୍ଧର୍ବୀ ସେହି ପକ୍ଷୀରୂପେ ଆସି
ଗୁପତ ହୋଇ ଖାଣ୍ଡବ ବନେ ଥିଲା ବସି ।
ଏହା ଶୁଣି ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ ପଚାରଇ
ଏଥିର ଚରିତ ମୋତେ କହିବା ବୁଝାଇ ।

କହନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ମୁନି ସନ୍ତୋଷ ଚିତ୍ତରେ
ତାରାକ୍ଷୀର ପୂର୍ବକଥା କହିବା ସଧୀରେ ।
ତିଳୋତ୍ତମା ନାମେ ଥିଲା ଏକ ଅପସରୀ
ବହୁତ ବିଶ୍ୱାସ ତାକୁ କଲେ ବଜ୍ରଧାରୀ ।
ନୃତ୍ୟ ନବରଙ୍ଗ ରସେ ସେହି ପ୍ରତିଦିନ
ହରଣ କରଇ ଇନ୍ଦ୍ରଦେବଙ୍କର ମନ ।
ଏହିପରି ଗଲା ପୁଣି କେତେକାଳ ବହି
ତିଳୋତ୍ତମା ଖଟିଥାଇ ଇନ୍ଦ୍ର ପାଶେ ରହି ।
ଏକଦିନେ ରାତ୍ରକାଳେ ବୈଶାଖ ମାସରେ
ନିର୍ମଳ ଚନ୍ଦ୍ର ଉଦୟ ଶୁକଳ ପକ୍ଷରେ ।
ମଳୟ ପବନ ଧୀରେ ବହେ ଗନ୍ଧ ଘେନି
ଏମନ୍ତ ବେଳେ ଆସ୍ଥାନେ ସେ ସହସ୍ର ଯୋନି ।
ତିଳୋତ୍ତମା ସୁନ୍ଦରୀକୁ ଆଣିବା ନିମନ୍ତେ
ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବା ଗନ୍ଧର୍ବକୁ ପେଶିଲେ ଗୁପତେ ।
ଇନ୍ଦ୍ରର ଆଜ୍ଞାରେ ସେହି ଗନ୍ଧର୍ବ ଚଳିଲା
ତିଳୋତ୍ତମା ଅପସରା ପାଶରେ ମିଳିଲା ।
ଇନ୍ଦ୍ରର ଆଜ୍ଞା ତାହାକୁ କହିଲା ବୁଝାଇ
ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବା ବୋଇଲା ତୁ ଆସ ବେଗହୋଇ ।
ଇନ୍ଦ୍ରର ଆଜ୍ଞା ଶୁଣିଲା ଯହୁଁ ସେହି ବାଳୀ
ବେଶଭୂଷା ହୋଇ ବେଗ ବେଗ ଯାଇ ଚଳି ।
ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବା ତାକୁ ଘେନି ଯାଉଁ ଯାଉଁ ବାଟେ
ବିହ୍ୱଳ ହେଲା ତା ମନ କାମର ଉଚ୍ଚାଟେ ।
ଏକେତ ଗନ୍ଧର୍ବୀ ପୁଣି ଦ୍ୱିତୀୟେ ସୁନ୍ଦର
ବେଶ ଭୂଷଣ ସେ ପୁଣ ଘେନିଛି ଅପାର ।
ତିଳୋତ୍ତମା ରୂପ ଦେଖି ତା ଚିତ୍ତ ଟଳିଲା
ଗୁରୁ ଗଉରବ ତହିଁ କିଛି ନ ମାନିଲା ।
ଇନ୍ଦ୍ରକୁ ଭୟ ତାହାର ନୋହିଲା ମନରେ
ତିଳୋତ୍ତମାକୁ ସେ ବଳେ ଧଇଲା କୋଳରେ ।
ତିଳୋତ୍ତମା ବୋଇଲା ତୁ ଛାଡୁ କିନା ମୋତେ
ଇନ୍ଦ୍ର ଶୁଣିଲେ ତ କୋପ କରିବଟି ତୋତେ ।
ଉଚ୍ଛୁର ହୋଇଲେ ଜଳି ହେବେ ସୁରରାଣ
ଛାଡ଼ ମୋତେ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବା ଚଳିବା ବହନ ।
ମଦନରେ ଉନମତ୍ତ ହୋଇ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବା
ବୋଇଲା ସୁନ୍ଦରୀ ଚାଲ ଆମ୍ଭେ ବନେ ଯିବା ।
ମଦନାତୁରେ ନମଣେ କିଛି ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବା
ବଳେ ହରିବାକୁ ମନେ ବଡ଼ ତାର ଅବା ।
ତା କଥାରେ ସନମତ ନ କଲା ସୁନ୍ଦରୀ
ବେଳୁବେଳ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବା ମଦନେ ଆତୁରି ।
ବୋଇଲା ସୁନ୍ଦରୀ ମୋତେ ତୁ ନିରାଶ କଲୁ
ପକ୍ଷୀ ଜନ୍ତୁ ପ୍ରାୟେ ତୁହି ଫୁରୁଫୁରୁ ହେଲୁ ।

ଏଡ଼େକ ନିରାଶ ସଖି କଲ ଯେବେ ମୋତେ
ଘେନ ଅଭିଶାପ ମୁହିଁ ଦେଉଅଛି ତୋତେ ।
ପକ୍ଷୀଜନ୍ତୁ ହୋଇ ତୁହି ମର୍ତ୍ତ୍ୟେ ହୁଅ ଜାତ
ଦ୍ୱାପରଯୁଗ ଅନ୍ତେ ତୁ ହୋଇବୁ ମୁକତ ।
ତାରାକ୍ଷୀ ପକ୍ଷୀ ହୋଇବ ତୋର ନାମ ଜାଣ
ମୋହର କଥା କଦାପି ନ ହୋଇବ ଆନ ।
ଖାଣ୍ଡବ ବନେ ତୁ ପକ୍ଷୀରୂପ ଧରିଥିବୁ
ଯୁଗଶେଷ କାଳେ ନିଜ ତନୁକୁ ଧରିବୁ ।
ଏହି ଅଭିଶାପ ଯହୁଁ ଦେଲାକ ଗନ୍ଧର୍ବ
ଦଇବ ଲିଖନ କେହୁ ଅନ୍ୟଥା କରିବ ।
ଗନ୍ଧର୍ବ ସେଠାରୁ ତାକୁ ବେଗେ ଗେନିଗଲା
ତିଳୋତ୍ତମାକୁ ଇନ୍ଦ୍ରର ସନ୍ନିଧିରେ ଦେଲା ।
ଅପସରାକି ଅନାଇ ଇନ୍ଦ୍ର ପଚାରଇ
ଏତେକ ଉଛୁର ତୁହି କଲୁ କାହିଁପାଇଁ ।
ତିଳୋତ୍ତମା କହିଲା ନେ ସମସ୍ତ ଚରିତ
ଶୁଣିଣ ବହୁତ କ୍ରୋଧ କଲେ ସୁରନାଥ ।
ବୋଇଲେ ଏଡ଼େ ଅନ୍ୟାୟ ତୁହି ଆଚରିଲୁ
ତିଳୋତ୍ତମାକୁ ତୁ ବାଟେ ବଳେ ହରୁଥିଲୁ ।
ଧର୍ମକୁ ସେ ନ ଲଙ୍ଘିଣ ତୋତେ କଲା ନାହିଁ
ବିନାଦୋଷେ ଶାପ ଦେଲୁ ଏହାକୁ କିମ୍ପାଇଁ ।
ଏବେ ଆମ୍ଭ ଶାପ ତୋତେ ହେଉ ପରାପତ
ତୁହି ଯାଇ ମର୍ତ୍ତ୍ୟେ ହୁଅ ପକ୍ଷୀରୂପେ ଜାତ ।
ସେହି ଖାଣ୍ଡବ ବନରେ ଦୁହେଁ ରହିଥିବ
ଯୁଗଶେଷ ହେଲେ ଯାଇ ମୁକତି ପାଇବ ।
ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବା ହୋଇବ ଯେ ନୀଳକଣ୍ଠ ପକ୍ଷୀ
ତୋହର ନାମ ହୋଇବ ପକ୍ଷୀ ଯେ ତାରାକ୍ଷୀ ।
ଦଇବର ବଳେ ଦୁହେଁ ଶାପ ଯେ ଲଭିଲେ
ଖଣ୍ଡବ ବନରେ ପକ୍ଷୀ ପକ୍ଷିଣୀ ହୋଇଲେ ।
ଶୁଣିଣ ସେ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବା ବିକଳ ହୋଇଲା
ତିଳୋତ୍ତମାକୁ ଘେନିଣ ଖାଣ୍ଡବକୁ ଗଲା ।
ପକ୍ଷୀରୂପ ଧରି ଦୁହେଁ ରହିଲେକ ତହିଁ
ଏହିରୂପେ ତହିଁ କେତେକାଳ ଗଲା ବହି ।
ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବା ଗନ୍ଧର୍ବ ଯେ କଷ୍ଟରେ ରୋଦଇ
କଷ୍ଟ ଫେଡ଼ କଷ୍ଟ ଫେଡ଼ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ଡାକଇ ।
ତାରାକ୍ଷୀ ସର୍ବଦା ଧର୍ମ ଧର୍ମ ସୁମରଇ
ତାହା ତୁଣ୍ଡୁ ଧର୍ମବିନା ଆନ ନ ଆସଇ ।
ଶୁଣିଲ ହେ ମନୁରାଜ ପଚାରିଲ ଯାହା
ଏ ଉତ୍ତାରେ ଯାହା ହେଲା ଶୁଣ ଏବେ ତାହା ।
ଯେ କାଳେ ଅଗ୍ନି ଖାଣ୍ଡବ ବନକୁ ଦହିଲେ
ପ୍ରଚଣ୍ଡ ହୋଇ ସେ ଶିଖା ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱକୁ ଟେକିଲେ ।

ଏମନ୍ତେ ଅଗ୍ନି ଆସି ତା ବସାର ନିକଟେ
ତହୁଁ ଅଧିକ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ହୋଇ ଜଳିଉଠେ ।
ଦେଖିଲେ ଅଗ୍ନିର ତେଜ ଯହୁଁ ପକ୍ଷୀ ବେନି
ବୁଝିଲେ ପକ୍ଷୀ ଦମ୍ପତି ତାହା ପରିମାଣି ।
ଇନ୍ଦ୍ରର ନିରାଶ ଯେହୁ ଅଗ୍ନି ଦଇବତେ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ସତ୍ୟ କରି ମାଗିଲେ ଗୁପତେ ।
ତେଣୁକରି ଅଗ୍ନି ହୋଇଛନ୍ତି ତେଜୋବନ୍ତ
ନିଶ୍ଚେ ଖାଣ୍ଡବ ବନକୁ କରିବେ ଧୂମାନ୍ତ ।
ଏତେ ବିଚାରି ସେ ଦୁହେଁ ଗଗନେ ଉଡ଼ିଲେ
କଷ୍ଟଫେଡ଼ କଷ୍ଟଫେଡ଼ ବୋଲିଣ ବୋଇଲେ ।
ତାରାକ୍ଷୀ ପକ୍ଷୀ ଯେ ଧର୍ମ ଧର୍ମ ସୁମରଇ
ଏ ଶବଦ ଅର୍ଜ୍ଜୁନର କର୍ଣ୍ଣରେ ସମ୍ଭାଇ ।
ଅଗ୍ନି ଡାକଦେଲେ ପକ୍ଷୀ ଉଡ଼ିବାର ଦେଖି
ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ସବ୍ୟସାଚୀ ଯାଉଅଛି ପକ୍ଷୀ ।
ଏହାଙ୍କର ଶବଦକୁ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଶୁଣିଲେ
ମନଭେଦୀ ପେଶି ତାଙ୍କୁ ଶୂନ୍ୟରୁ ଆଣିଲେ ।
ତାରାକ୍ଷୀ ପକ୍ଷୀର ଗର୍ଭବାସ ହେବା ଦେଖି
ମନେ ମନେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ତ ହେଲା ବଡ଼ ଦୁଃଖୀ ।
ଆବର ଡାକୁଅଛି ଯେ ଧର୍ମନାମ ଧରି
ଆର ପକ୍ଷୀ ଡାକେ କଷ୍ଟ ଫେଡ଼ ବୋଲିକରି ।
ଏକଥା ଭାଳି ତାହାକୁ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ରଖିଲା
ତାଙ୍କଠାରେ ଅଗ୍ନିଙ୍କର ତେଜ ନ ଲାଗିଲା ।
ପକ୍ଷୀ ପକ୍ଷିଣୀ ସେ ଦୁହେଁ ପାର୍ଥକୁ ଦେଖିଲେ
ଅନେକ ପ୍ରକାରେ ତାଙ୍କୁ ସ୍ତୁତି ବଖାଣିଲେ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ତାହାଙ୍କ ସ୍ତୁତିବାକ୍ୟେ ଶାନ୍ତ ହେଲେ
କେଡ଼େ ପ୍ରମାଦରୁ ପକ୍ଷୀ ପକ୍ଷିଣୀ ରହିଲେ ।
ତୁ ଯେ ପଚାରିଲୁ ମୋତେ ମନୁ ମହାରାଣ
ଏସନ ଅଟେ ତାରାକ୍ଷୀ ପକ୍ଷୀର ପ୍ରମାଣ ।
ଶୁଣି ମନୁ ମହାରାଜା ଆନନ୍ଦ ହୋଇଲେ
ମୁନିବରକୁ ବହୁତ ବିନୟେ କହିଲେ ।
ତୁମ୍ଭର ପ୍ରସାଦେ ଏହା ଶୁଣିଣ ଶ୍ରବଣେ
ମହାପାତକ ସକଳ ହାରିଲଇଁ ଏଣେ ।
ନମସ୍ତେ ଶାରଳା ମାଗୋ ତୁ ସିଂହବାହିନୀ
ସିଦ୍ଧସ୍ଥାନେ ବାସ କରିଅଛୁ ଗୋସାମଣି ।
କାତି ଖପରକୁ ଧରିଥାଉ ତୁହି କରେ
ସିଂହବାହିନୀ ତୁ ମାତ ଭ୍ରମୁ ତିନିପୁରେ ।
ଛାଗଳ ମହିଷ ବୋଦା ଆଦି ତୁହି ଖାଉ
ରୁଧିର ଆହାରେ ଭୋଳମତି ହେଉଥାଉ ।
ଦିନେ ମାତ୍ର ଭୋଗ ତୋର ପଡ଼ିଆ ଗୃହର
ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ମୁହିଁ ଅଟେ ସେବକ ତୋହର ।

ମୁହିଁ ଯେ ଶାରଳା ଦାସ ଅଟଇ ନିରେଖ
ତୁ ଜଗତମାତ ତୋର ପାଦତଳେ ରଖ ।

—o—

ଖାଣ୍ଡବ ବନର ପୂର୍ବ ବୃତ୍ତାନ୍ତ

ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ପୁଣି ମନୁ ମହାରାଜା
ଅଗସ୍ତି ମୁନିଙ୍କ ପାଦେ କରି ଦିବ୍ୟ ପୂଜା ।
ବୋଇଲେ ଭୋ ମୁନି କଥା ଏକ ପଚାରଇ
ଖାଣ୍ଡବ ବନ ସେ ନାମ ହୋଇଲା କିମ୍ପାଇ ।
କି ଅଶୁଭବେଳାରେ ସେ ହୋଇଲା ସ୍ଥାପନ
ଅନଳରେ ପୋଡ଼ିଗଲା କେଡ଼େ ବଡ଼ ବନ ।
ବ୍ରହ୍ମା ଇନ୍ଦ୍ର ବୃହସ୍ପତି ଗ୍ରହ ତାରା ଯହିଁ
ଅନୁକୂଳେ ଘେନିଥିଲେ ପୋଡ଼ିଗଲା ସେହି ।
ଏଥିରେ ସଂଶୟ ମୁନି ଲାଗଇ ତ ମୋତେ
ବିସ୍ତାରି କହନ୍ତୁ ତାହା ମୋହର ଅଗ୍ରତେ ।
ଶୁଣ ଆହେ ମନୁରାଜା ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ତିନିଯୁଗର ଏକଥା ଶୁଣ ଦିବ୍ୟରୀତି ।
ସତ୍ୟଯୁଗେ ବ୍ରହ୍ମା ବୃହସ୍ପତିଏ ବସିଲେ
ନାନା କଥାମାନ ତହିଁ କୁହା କୁହି ହେଲେ ।
ଇନ୍ଦ୍ରଦେବତା ବୋଇଲେ ବ୍ରହ୍ମା ମୁଖ ଚାହିଁ
କଥା ଏକ ପଚାରିବି ଶୁଣିମା ଗୋସାଇଁ ।
ତୋଟା ଗୋଟିଏ ରୋପିବା ପାଇଁ ହୁଏ ମନ
ଏଥିରେ ଯେ ଶୁଭଦିନ ଅନୁକୂଳ ଘେନ ।
ବ୍ରହ୍ମା ବୋଇଲେ ତୁ ବୃହସ୍ପତିଙ୍କୁ ପଚାର
ସେ ଦିଅନ୍ତୁ ଅନୁକୂଳ ବୁଝି ଦିନବାର ।
ଇନ୍ଦ୍ର ବୋଇଲେ ଯେ ବୃହସ୍ପତିଙ୍କୁ ଅନାଇ
ବୁଝି ଅନୁକୂଳ ଦିନ ଶୁଭ ଦେବାପାଇଁ ।
ଲକ୍ଷେକ ଗ୍ରନ୍ଥ ଅଛଇ ଜଉତିଷ ଶାସ୍ତ୍ର
ବୃହସ୍ପତି ଅନୁକୂଳ ଖୋଜିଲେ ବିଶେଷ ।
ଖୋଜିଲେ ଉତ୍ତମ ଯୋଗ ଲଗ୍ନ ବୃହସ୍ପତି
ନାଡ଼ି ନକ୍ଷତ୍ରକରଣ ଯୋଗ ବାର ତିଥି ।
ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ହେଲା ହେଲା ଅନୁକୂଳ
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ଘେନିଣ ବେଗେ ଶୁଭ ଦେବା ଚାଲ ।
ଆକାଶ ଗଙ୍ଗାର କୂଳେ ତୋଟା ଆରମ୍ଭିଲେ
ଦୀର୍ଘପ୍ରତି ମାପି ଶୁଭ ଅନୁକୂଳ ଦେଲେ ।
ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ନାମକୁ ଉଚ୍ଚାରି
ଶୁଭ ଅନୁକୂଳ ତାହା ମନରେ ସୁମରି ।
ପ୍ରଥମେ ସେ ବିଷ୍ଣୁ ବୃକ୍ଷ ସ୍ଥାପିଲେକ ନେଇ
ଆପେ ହସ୍ତେ ଇନ୍ଦ୍ର ରାଜା ଖାତେକ ଖୋଳାଇ ।
ଆପେ ଇନ୍ଦ୍ର ବିଷ୍ଣୁ ବୃକ୍ଷ କଲେକ ସ୍ଥାପିତ
ମୂଷଳ ମୃତ୍ତିକା ଦେଇ ସ୍ଥାପେ ପୁରୁହୁତ ।
ବୃକ୍ଷ ସ୍ଥାପି ଇନ୍ଦ୍ର ବ୍ରହ୍ମା ବୃହସ୍ପତି ତିନି
ବଇକୁଣ୍ଠ ଭୁବନକୁ ଗଲେ ଅର୍ଘ୍ୟ ଘେନି ।
ବିଷ୍ଣୁ ପାଦେ ଅର୍ଘ୍ୟଦେଇ ବୋଲନ୍ତି ବାସବ
ଖଣ୍ଡନ ନୋହିବ ମୋର ତୋଟା ଦେବଦେବ ।
ଅଖଣ୍ଡ କରି ସେ ଯେଣୁ ଲଗାଇଲା ବୃକ୍ଷ
ଖାଣ୍ଡବ ବନ ତା ନାମ ଦେଲେ ସହସ୍ରାକ୍ଷ ।
ଅମର ଔଷଧି ଆଦି ନାନା ବୃକ୍ଷମାନ
ଲଗାଇଲେ ସେ ତୋଟାରେ ସହସ୍ରଲୋଚନ ।
ସ୍ତମ୍ଭନ ମୋହନ ବଶ୍ୟ ଉଚ୍ଚାଟନ ବୃକ୍ଷ
ଲଗାଇଲେ ସେ ଖାଣ୍ଡବ ବନେ ସହସ୍ରାକ୍ଷ ।
ନାନା ବୃକ୍ଷମାନ ଆଣି ତହିଁରେ ରୋପିଲେ
ଆକାଶ ଗଙ୍ଗାରୁ ପାଣି ତହିଁ ଛଡ଼ାଇଲେ ।
ନାନାଦି ବୃକ୍ଷର ଫଳ ସେ ବନେ ଫଳିଲା
ଦେଖି ଇନ୍ଦ୍ରରାଜା ମନେ ହରଷ ହୋଇଲା ।
ଶୁଣ ଆହେ ମନୁରାୟ ଖାଣ୍ଡବ ଚରିତ
ଏହାରୂପେ ଗଲା ତିନିଯୁଗ ପରିଯନ୍ତ ।
ବସନ୍ତ ବାତ ସେ ବନେ ନିରତେ ବହଇ
ନିରନ୍ତର ସେ ତୋଟାରେ କୋକିଳ ଭାଷଇ ।
ତହିଁରେ ଯେତେକ ଜୀବ ସର୍ବେ ଉନମତ୍ତା
ଶୁକ ଶାରୀଏ ରାବନ୍ତି ନାହିଁ କିଛି ଚିନ୍ତା ।
ଶୁଖିଲା ପତ୍ର ଯେତେକ ଭୂମିରେ ପଡ଼ଇ
ପବନର ଘାତେ ତହୁଁ ସବୁ ଉଡ଼ିଯାଇ ।
ନ କରନ୍ତି ପଶୁପକ୍ଷୀ ତହିଁ ମୂତ୍ର ମଳ
କରୁଥାନ୍ତି ସର୍ବଦା ସେ ବନେ କୋଳାହଳ ।
ଇନ୍ଦ୍ରର ତୋଟାକୁ ଦେବା କିସ ପଟାନ୍ତର
ତିନି ଭୁବନରେ ନାହିଁ ଉପମା ତାହାର ।
ସହସ୍ର ଗନ୍ଧର୍ବ ସେହି ତୋଟା ରଖିଥାନ୍ତି
ଶୁଣିଲୁ ତୋଟା ମହିମା ମନୁ ମହୀପତି ।
ତୋଟା ଦେଖି ସୁରପତି ମନ ଉଲ୍ଲସଇ
ରକ୍ଷ ଗନ୍ଧର୍ବଙ୍କୁ ଶାଢ଼ୀ ପ୍ରସାଦ ଦିଅଇ ।
ବସନ୍ତ କାଳରେ ନିତ୍ୟ ଇନ୍ଦ୍ର ବିଳସଇ
ଇଚ୍ଛା ହେଲେ ସେ ଅମରାବତୀକି ଗମଇ ।
ଶୁଣି ମନୁରାଜା ବଡ଼ ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲା
ଅଗସ୍ତି ମୁନିଙ୍କ ବେନିପାଦ ପୂଜା କଲା ।
ବୋଇଲା କଥାଏ ପଚାରିବି ଆଉ ମୁହିଁ
ତାହା ଶୁଣି ମନେ ମୋର ସଂଶୟ ଲାଗଇ ।
ଶୁଣିବାକୁ ଅସମ୍ଭବ ଏ ବଡ଼ ବିଚିତ୍ର
ଏହାଶୁଣି ମନକୁ ମୋ ଲାଗେ ଆଚମ୍ବିତ ।
ସେ ତୋଟାରେ ଅନୁକୂଳ ଦେବଗୁରୁ ଦେଲେ
ଆବର ଇନ୍ଦ୍ର ସ୍ୱହସ୍ତେ ବୃକ୍ଷ ଆରୋପିଲେ ।

ସେ ତୋଟା ଅନଳେ କିମ୍ପା ହୋଇଲା ଦହନ
ଏକଥା କହିବା ହେଉ ଆହେ ତପୋଧନ ।
ମନୁ ପଚାରନ୍ତେ ମୁନି ଅଗସ୍ତି ହସିଲେ
ଏ ସଂଶୟ କଥା ଶୁଣି ପୁରାଣ ଫେଇଲେ ।
କହନ୍ତି ଯେ ପୁରାଣକୁ ଚାହିଁ ମୁନିବର
ମହାଭାରତ ମହିମା ଅତି ଅଗୋଚର ।
ଯେତେକ ଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଲା ତେତେ ସିନା କହି
ଅଦୃଷ୍ଟ ଯେ ଅଗୋଚର ଜାଣିବା ବା କାହିଁ ।
କହନ୍ତି ଯେ ଯୋଗଲୟେ ବସି ତପୋବନ୍ତ
ଶୁଦ୍ଧଚିତ୍ତ ହୋଇ ଶୁଣ ଆହେ ନରନାଥ ।
ତୁହି ଯେ ପଚାରି ପାରୁ ଏହି ସନ୍ଧିମାନ
ଏହା ପୁଛିବାକୁ ଶକ୍ୟ ନୋହିଲେଟି ଆନ ।
ଯହୁଁ ତୋହର ଚରିତ ନିର୍ମଳ ଜାଣିଲୁ
ଯୋଗଲୟେ କରି କହି କଥା ବଖାଣିଲୁ ।
ଖାଣ୍ଡବ ବନ ଦହନ ଅନନ୍ତରେ ପୁଣ
ଇନ୍ଦ୍ର ଡାକି ବ୍ରହ୍ମା ବୃହସ୍ପତି ଦୁଇଜଣ ।
ଅମର ଆସ୍ଥାନେ ବ୍ରହ୍ମା ବୃହସ୍ପତି ବସି
ଡାକିଲେ ବସିଲେ ଇନ୍ଦ୍ର ରାଜା ହସି ହସି ।
ଦେବତାମାନେ ସମସ୍ତେ ସଭାରେ ବସିଲେ
ଇନ୍ଦ୍ର ବ୍ରହ୍ମା ବୃହସ୍ପତି ଦୁହିଙ୍କୁ ପୁଛିଲେ ।
ବୋଇଲେ ହେ ଦେବଗୁରୁ ବୃହସ୍ପତି ଶୁଣ
ପଚାରିଲେ ନ ଧରିବ ମନେ ଅବିଗୁଣ ।
ତୁମ୍ଭେ ବୃହସ୍ପତି ନିଜେ ଅନୁକୂଳ ଦେଲ
ଜଗତର ପିତା ନିଜେ ଅର୍ଘ୍ୟଦାନ କଲ ।
ମୁହିଁ ନିଜେ ଇନ୍ଦ୍ର ତହିଁ ବୃକ୍ଷକୁ ପୋତିଲି
ଏଡ଼େ ଅନୁକୂଳେ ତୋଟା କିମ୍ପା ଗଲା ଜଳି ।
ମୋହର ବିଚାରେ ଏଥି ଅଗ୍ନିର ଯେ ଦୋଷ
ଆବର ଅର୍ଜୁନ ଏହି ତୋଟା କଲା ନାଶ ।
ମୋହର ବଇରୀ ଅଗ୍ନି ଅର୍ଜୁନ ହୋଇଲେ
ତୋଟା ଜାଳି ମୋର ମନ ବିହ୍ୱଳିତ କଲେ ।
କିମ୍ପା ଏଡ଼େ ଯୋଗରେ ସେ ତୋଟା ଗଲା ନାଶ
ଏତେ ଅନୁକୂଳେ କିମ୍ପା ତୋଟା ହେଲା ଧ୍ୱଂସ ।
ଏଥିର ତଦନ୍ତ କହ ବୁଝାଇଣ ମୋତେ
ତେବେ ନ ପାସୋରଯିବ ନ ରହିବ ଚିତ୍ତେ ।
ଶୁଣି ବ୍ରହ୍ମା ବୃହସ୍ପତି ବସିଣ ଭାଳିଲେ
ବ୍ରହ୍ମା ମୁଖ ଚାହିଁ ଗୁରୁ ବଚନ ଭାଷିଲେ ।
ଅଗ୍ନି ଅର୍ଜୁନର ଏଥି କିଛି ନାହିଁ ଦୋଷ
ଏଥିରେ ପୂର୍ବରୁ ଅଛି ବିଶେଷ ଭବିଷ୍ୟ ।
ଲକ୍ଷେକ ଜ୍ୟୋତିଷ ଗ୍ରନ୍ଥ ଶାସ୍ତ୍ର ମୁଁ ଖୋଜିଲି
ତହିଁରେ ଅଶୁଭ କିଛି ଦେଖି ନ ପାରିଲି ।
ବୃହସ୍ପତି ବୋଲନ୍ତି ଏ ଗୋଚର ନୋହିଲା
କିମର୍ଥେ ଖାଣ୍ଡବ ବନ ଦହନ ହୋଇଲା ।
ପୁଣି ହିଁ ସେ ବୃହସ୍ପତି କହନ୍ତି ଏସନ
କଥାଏ କହିବୁ ଶୁଣ ହୋଇ ସାବଧାନ ।
କଇଳାସ ପର୍ବତକୁ ଚାଲ ସର୍ବେ ଯିବା
ପାର୍ବତୀଙ୍କୁ ଏହିକଥା ଯାଇ ପଚାରିବା ।
ତେବେ ଯେ ଆମ୍ଭ ମନରୁ ଫିଟିଯିବ ଭ୍ରାନ୍ତି
ଲକ୍ଷେକ ଜ୍ୟୋତିଷ ଗ୍ରନ୍ଥ ଦେବୀ ପଢ଼ିଛନ୍ତି ।
ତାହାଙ୍କୁ ପୁଛିଲେ କଥା ସନ୍ଧି ସେ କହିବେ
ସେହି ଯେ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କ ଚିତ୍ତକୁ ବୋଧିବେ ।
ବୃହସ୍ପତି କହୁଁ ଧାତା ଇନ୍ଦ୍ର ଯେ ହସିଲେ
ଯିବା ବୋଲି ସେହିକ୍ଷଣି ଅନୁମତି ଦେଲେ ।
ବ୍ରହ୍ମା ବୃହସ୍ପତି ହଂସବାହନେ ବସିଲେ
ଐରାବତ ହସ୍ତୀ ପୃଷ୍ଠେ ଇନ୍ଦ୍ର ବିଜେ କଲେ ।
ତିନିଜଣ କଇଳାସ ପୁରକୁ ଚଳନ୍ତି
ଶଙ୍କରଙ୍କ ପୁର ଦ୍ୱାରେ ମିଳିଲେ ଝଟତି ।
ଅଛନ୍ତି ଦକ୍ଷିଣଦ୍ୱାରେ ହରଙ୍କ ନନ୍ଦନ
ଗଣେଶ କଲେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଚରଣ ବନ୍ଦନ ।
ଭିତରକୁ ଯାଅ କହି ବାଟ ଛାଡ଼ିଦେଲେ
ସେହି ତିନିଜଣ ଯାଇ ଭିତରେ ପଶିଲେ ।
ପ୍ରଥମେ ଭେଟିଲେ ଯାଇ ଗିରିରାଜ ସୁତା
ଦେଖି ବାହନ ତେଜିଲେ ସର୍ବଜନ ପିତା ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ଦେଖିଣ ଦେବୀ ଆସନ ତେଜିଲେ
ନମସ୍କାର କରି ତାଙ୍କ ଚରଣେ ନମିଲେ ।
ବିଧିରେ କଲ୍ୟାଣ ତାଙ୍କୁ କଲେ ବେଦବର
ବୃହସ୍ପତି ପ୍ରଣମିଲେ ଦେବୀଙ୍କ ପୟର ।
ଇନ୍ଦ୍ର ହିଁ ଚରଣ ତଳେ କଲେ ପ୍ରଣିପାତ
ଦେବୀ ପଚାରନ୍ତି ମୋତେ କହ ଲୋକତାତ ।
କାହିଁପାଇଁ ଆସିଅଛ ସଙ୍ଗେ ଇନ୍ଦ୍ର ଘେନି
ଆବର ସଙ୍ଗତେ ଛନ୍ତି ସୁରଗୁରୁ ପୁଣି ।
ଗୁରୁ ବୋଇଲେ ଅଇଲୁ ଆମ୍ଭେ ଯହିଁପାଇଁ
ତାହା ପଚାରୁଛୁ କହ ସଂଶୟ ଫିଟାଇ ।
କି ପଚାରିବ ପଚାର ବୋଲନ୍ତି ଗଉରୀ
ଜାଣିଥିଲେ କହିବା ନା ଆମ୍ଭେ ତା ବିଚାରି ।
ଇନ୍ଦ୍ର ବୃହସ୍ପତି ବ୍ରହ୍ମା ତିନିହେଁ ପୁଛିଲେ
ସାବଧାନେ ହୈମବତୀ ଶୁଣ ଗୋ ବୋଇଲେ ।
ଲକ୍ଷେ ଜଉତିଷ ଗ୍ରନ୍ଥ ଶାସ୍ତ୍ର ମୁଁ ଦେଖିଲି
ଶୁଭଲଗ୍ନେ ଖାଣ୍ଡବର ଅନୁକୂଳ ଦେଲି ।
ଇନ୍ଦ୍ର ଯେ ପୋତିଲେ ବୃକ୍ଷ ବ୍ରହ୍ମା ଅର୍ଘ୍ୟ ଦେଲେ
ତୋଟାଯାକ ପୋଡ଼ିଗଲା କିମ୍ପାଇ ଅନଳେ ।

ଏଥିପାଇଁ ଇନ୍ଦ୍ରରାଜା କଟାଳ କରନ୍ତି
ଫିଟିଯିବ ତୁମ୍ଭ ବୋଲେ ତାଙ୍କ ମନୁ ଭ୍ରାନ୍ତି ।
ଶୁଣିଣ ପାର୍ବତୀ ଦେବୀ ଅଳପ ହସିଲେ
ଲକ୍ଷେ ଗ୍ରନ୍ଥ ଜଉତିଷ ଶାସ୍ତ୍ର ଯେ ଖୋଜିଲେ ।
ଖାଣ୍ଡବ ବନ ଅଶୁଭ ଲଗ୍ନ ସେ ନ ଦେଖି
ପାର୍ବତୀ ଦେବୀ ମନରେ ସଂଶୟକୁ ରଖି ।
ଖାଣ୍ଡବ ବନ ଜଳିବା କଥା ଅଗୋଚର
ଏହା ତୁମ୍ଭେ ଯାଇ ବିଶ୍ୱନାଥଙ୍କୁ ପଚାର ।
ପଚାରିଲେ କହିବେ ସେ ଏଥିର ବୃତ୍ତାନ୍ତ
ତାଙ୍କ ଗର୍ଭେ ଅଛି ଲକ୍ଷେ ଜଉତିଷ ଗ୍ରନ୍ଥ ।
ଏହା ଶୁଣି ବୃହସ୍ପତି ଇନ୍ଦ୍ର ଉଠିଗଲେ
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଈଶ୍ୱର ଛାମୁରେ ମିଳିଲେ ।
ଅଛନ୍ତି ପରମ ଆତ୍ମା ଲୟେ ବିଶ୍ୱନାଥ
ଏହାଙ୍କ ଆସିବା କଥା ଜାଣି ସେ ତୁରିତ ।
ଯୋଗ ଲୟ ତ୍ୟାଗ କରି ଦେବ ପଞ୍ଚାନନ
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ଦେଖି ସେ କଲେ ଯଥାବିଧି ମାନ୍ୟ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ପାଦେ କଲେ ନମସ୍କାର
ବସ କହିଣ ଆସନ ଦେଲେ ଦିଗମ୍ବର ।
ବସିଲେକ ଗଉରବ ପାଇ ତିନିଜଣ
ବିଶ୍ୱନାଥ ପଚାରନ୍ତି ଆସିବା କାରଣ ।
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ବା ସଙ୍ଖୋଳିବା ପାଇଁ ଅଇଲ କି
ନୋହିଲେ ତୁମ୍ଭର କିଛି କଥା ଅଛଇ କି ।
ପଚାରନ୍ତି ବୃହସ୍ପତି ଆହେ ତ୍ରିଲୋଚନ
କଥା ଏକ ପଚାରିବୁଁ କର ଅବଧାନ ।
ବୃଷ ଥାପିଥିଲୁ ଆମ୍ଭେ ଶୁଭ ଅନୁକୂଳେ
କିମ୍ପାଇ ସେହି ଦହନ ହୋଇଲା ସମୂଳେ ।
ପାର୍ବତୀଙ୍କୁ ପଚାରିଲୁ ତାଙ୍କୁ ଅଗୋଚର
ସେ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଯାଇ ଶିବଙ୍କୁ ପଚାର ।
ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ଗର୍ଭେ ଲକ୍ଷେ-ଗ୍ରନ୍ଥ ଜଉତିଷ
ତାଙ୍କୁ ପୁଚ୍ଛିଲେ ଫିଟିବ ଏହାର ସନ୍ଦେଶ ।
ତେଣୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ଆସି ପଚାରୁ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ
ସଂଶୟ ଫିଟାଇ ଦେବ କହିବେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ।
ଈଶ୍ୱର ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ କ୍ଷଣେ ହୁଅ ସ୍ଥିର
ଧ୍ୟାନରେ ବସିଲେ ଏହା କହି ଦିଗମ୍ବର ।
ଗର୍ଭକୁ ଚାହିଁ ସେ ଖୋଜି ଖୋଜି ଠାବ କଲେ
ଇନ୍ଦ୍ର ବ୍ରହ୍ମା ବୃହସ୍ପତି ତିନିଙ୍କି କହିଲେ ।
ଖାଣ୍ଡବ ବନ ଯେ ହେତୁ ହୋଇଲା ଦହନ
ତାହାର କାରଣ ଶୁଣ ହୋଇ ସାବଧାନ ।
କାମକଳା ପରିବନ୍ଧ ଜାଣନ୍ତି ଚନ୍ଦ୍ରମା
ତେଣୁ ତାଙ୍କୁ ଦକ୍ଷ ଦେଲେ ସତାଇଶ କନ୍ୟା ।
ସେହି କନ୍ୟାଙ୍କର ଅଟେ ସତାଇଶ ନାମ
ଏକକୁ ଅଢ଼ାଇ ଦିନେ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି ଜାଣିମ ।
ଉତ୍ତରଭାଦ୍ର କନ୍ୟାର ପୁରେ ଇନ୍ଦ୍ର ଥିଲେ
ରତିକାଳ ସାରି ତହୁଁ ବାହାର ହୋଇଲେ ।
ଉତ୍ତର ଭାଦ୍ରର ସ୍ତନ ଅଟଇ ଦୁର୍ବଳ
ରେବତୀ କନ୍ୟାର ସ୍ତନ ଅଟଇ ସବଳ ।
ତା ଉପରେ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ନୟନ ପଡ଼ିଲା
ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ହୃଦରେ କାମ ଅନଳ ବାଜିଲା ।
ଉତ୍ତର ଭାଦ୍ରର ପୁରୁ ବାହାର ସମୟେ
ରେବତୀର ସ୍ତନେ ଦୃଷ୍ଟି ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଥାଏ ।
ଏ ସମୟରେ ଖାଣ୍ଡବ ଅନୁକୂଳ ଦେଲ
ସେ ହେତୁ ଖାଣ୍ଡବ ବନ ଭକ୍ଷିଲା ଅନଳ ।
ଚନ୍ଦ୍ର କାମଦୋଷୁ ବନଗଲା ବେଦବର
ପାର୍ଥଠାରେ ତୁମ୍ଭେ ଇନ୍ଦ୍ର କିମ୍ପା ଦୁଃଖ କର ।
ଅଗ୍ନି ଦେବଙ୍କ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଗଲା ପାର ହୋଇ
ଏଥିରେ ଅର୍ଜୁନର ଯେ କିଛି ଦୋଷ ନାହିଁ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ବୃହସ୍ପତି ବ୍ରହ୍ମା ତହୁଁ ଗଲେ ଉଠି
ଆନନ୍ଦ ହୋଇ ମନରୁ ଭ୍ରାନ୍ତ ଗଲା ଫିଟି ।
ବାସବ ଅର୍ଜୁନଠାରେ ଦୁଃଖ କରୁଥିଲେ
ଈଶ୍ୱରଙ୍କଠାରୁ ଶୁଣି ତାହା ପାସୋରିଲେ ।
ଶୁଣି ତାହା ଶୁରଗଣ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଲେ
ବ୍ରହ୍ମା ବୃହସ୍ପତି ଘେନି ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ଗଲେ ।
ଶୁଣିଲଟି କି ହୋ ଏହା ମନୁ ମହାରଥା
ଖାଣ୍ଡବ ବନ ଦହନ ପୂର୍ବର ବାରତା ।
ଶ୍ରୀଚଣ୍ଡୀ ଶାରଳା ଦେବୀ ଚରଣେ ମୋ ଆଶ
ଅରକ୍ଷିତ ଶୂଦ୍ର ମୁନି ଶ୍ରୀ ଶାରଦା ଦାସ ।
ମୂର୍ଖ ଅପଣ୍ଡିତ ବିଦ୍ୟା ନ ଜାଣଇ କିଛି
ଆଜନ୍ମହୁଁ ଧର୍ମ ଶାସ୍ତ୍ର କିଛି ନ ପଢ଼ିଛି ।
ଶ୍ରୀଚଣ୍ଡୀ ଶାରଳା ପାଦେ ଅରକ୍ଷ ନମଇଁ
ଦୟା କରିବାରୁ ତୁହି ସିନା ମହାମାୟୀ ।
ତୋହର କୃପାରୁ ଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଲା ଏ ସର୍ବ
ଶ୍ରୀ ମହାଭାରତ ଶାସ୍ତ୍ର ଅଟେ ଅସମ୍ଭବ ।
ଅକଳିତ ସମୁଦ୍ର ସେ କଳିତ ନୁହଇ
ତୋର ଦୟାକୁ ଭରସା କରିଅଛି ମୁହିଁ ।
ହୀନ ଅରକ୍ଷିତ ଅଟେ ମୁଁ ଶାରଳା ଦାସ
ତୋର ପାଦ ପଦ୍ମବିନୁ ନାହିଁ ଆନ ଆଶ ।

—o—

ଚିତ୍ରାଙ୍କୁର ଶରଣ ଓ ବୈରାଜ ରାଜା ମିଳନ

ପୁଚ୍ଛାକଲେ ବୈବସ୍ୱତ ହେ ମୁନି ଅଗସ୍ତି
ବନରେ ଅର୍ଜୁନ ତହୁଁ ଗଲେ କେଉଁ କତି ।
ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ଶୁଣ ମନୁ ନୃପବର
ଭ୍ରମିଲେ ପାର୍ଥ ବହୁତ ପର୍ବତ ଡିଙ୍ଗର ।
କାଶୀ କଉଶିକ ତୁଙ୍ଗଭଦ୍ରା ଯେ କାବେରୀ
ନର୍ମଦା ଆବର ସରସ୍ୱତୀ ଗୋଦାବରୀ ।
ରାମଘାଟ କୃଷ୍ଣାବେଣୀ ମଣିକର୍ଣ୍ଣିକାଦି
ଯମୁନା ଆବର ଋଷିକୁଲ୍ୟା ଗଙ୍ଗାନଦୀ ।
ସରଯୂ ପୁଲକୀ ପଞ୍ଚନଦ ଗୟାତୀର୍ଥ
ଏମନ୍ତ ଅନେକ ତୀର୍ଥ ବୁଲି କୁନ୍ତୀସୁତ ।
ପାଦଶ୍ରମ ପାଇ ବୀର ବିଚାରଇ ମନେ
ଥୋକାଏ ଦିନ ବିଶ୍ରାମ କରିବା କାନନେ ।
ଏମନ୍ତ ବିଚାରି କଲା ସେଠାରୁ ପ୍ରୟାଣ
ଏକାମ୍ର କାନନେ ଯାଇ ମିଳିଲା ଅର୍ଜୁନ ।
ମହାସୁଖ ହୋଇ ତହିଁ ଫଳମୂଳ ଖାଇ
ହସ୍ତିନା ପାଶୋରି ବୀର ରହିଲାକ ତହିଁ ।
ତିନିମାସ କଟାଇଲା ରହି ମହାବୀର
ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଆହେ ନୃପବର ।
କୁମ୍ଭ ଶୁକଳ ଚଉଠି ତିଥି ଗୁରୁବାରେ
ମୂଳ ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ଧନୁ ଚନ୍ଦ୍ର ସେଦିନରେ ।
ବବନାମେ କରଣ ଯେ ବ୍ୟତିପାତ ଯୋଗ
କୁମ୍ଭ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ପଚିଶ ଦିନଯାକ ଭୋଗ ।
ପିପ୍‌ପଳ ବୃକ୍ଷର ମୂଳେ ବସିଛି ଅର୍ଜୁନ
ଆଗରେ ଥୋଇ ଅକ୍ଷୟ ତ୍ରୋଣ ଶରମାନ ।
ଏସନ ସମୟେ ଦେଖେ ଏକଇ ପୁରୁଷେ
କେଶ ବାସ ଅସମ୍ଭାଳେ ପଳାଉଛି ତ୍ରାସେ ।
ଗହନ କାନନେ ଯାଉଥିଲା ଦେଇ ଧାପ
ଅର୍ଜୁନକୁ ଦେଖି ଆସେ ତାହାର ସମୀପ ।
କ୍ଷତ୍ରିୟ ବୃତ୍ତି ତାହାର ଦେଖିଲା ଯେ ଯହୁଁ
ଶରଣ ଶରଣ ବୋଲି ଉଚ୍ଚାରିଲା ତହୁଁ ।
ଏହା ଶୁଣି ପଚାରିଲେ ମନୁ ନରରାୟ
ଭୋ ମୁନି ଲାଗିଲା ଏଥେଁ ବଡ଼ହିଁ ସଂଶୟ ।
କାହୁଁ ଅଭୁତେ ଅଇଲା ସେ ବନେ ପୁରୁଷ
କେବଣ ମହାତ୍ମା କଲା ତା ଉପରେ ରୋଷ ।
ଏହା ସଂକ୍ଷେପି କହିବା ହେଉ ମହାମୁନି
ଶୁଣ ହୋ ମନୁ ବଦନ୍ତି ମୁନି ମହାଜ୍ଞାନୀ ।
ଯଶୋମତୀ ନାମେ ଥିଲା ଏକଇ ନଗରୀ
ଉତ୍ତର ପାଖେ ଜମ୍ଭାଳ ନାମେ ଅଛି ଗିରି ।
ବହଇ ଚିତ୍ରାଙ୍ଗୀ ନଦୀ ଉତ୍ତର ମୂରତି
ଚିତ୍ରାଙ୍କୁର ବୋଲି ତହିଁ ଥିଲା ନରପତି ।
ଅୟୁତେକ ଘର ତହିଁ ବସଇ ପାଟଣା
ଅତି ହିଁ ସୁସଙ୍ଗ ସେହି ପୁରକୁ ଘଟଣା ।
ଅର୍ବୁଦେକ ହସ୍ତୀ ଅଶ୍ୱ ଶତେକ ଅର୍ବୁଦ
ଦ୍ୱାବିଂଶତି ଅକ୍ଷୌହିଣୀ ବଳ ରଥବୃନ୍ଦ ।
ହିଙ୍ଗୁଳା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାମରେ ତାର ମହାଦେହୀ
ଲମ୍ବିତା ଯେ ଚିତ୍ରାଙ୍ଗଦା ନାମେ କନ୍ୟା ଦୁଇ ।
ଚିତ୍ରଧ୍ୱଜ ନାମେ ତାର ଅଟଇ କୁମର
ମୃଗୟା ବିନୋଦେ ସେହି ହୋଇଲା ବାହାର ।
ବାରକୋଟି ଅଶ୍ୱ ତୁଲେ ରାଜାର ନନ୍ଦନ
ସାତକ୍ଷଉଣୀ ପଦାତି ଘେନି ଭ୍ରମେ ବନ ।
ଗହନ ଅଟବୀ ମଧ୍ୟେ ପଶିଲା ଯେ ଯାଇ
ଦଇବଙ୍କ ଯୋଗେ ରାଜପଥ ବଣାହୋଇ ।
ପାଞ୍ଚଦଶ ଯୋଜନ ସେ ଅରଣ୍ୟରେ ଗଲା
ପରମହଂସ ନାମକ ଗ୍ରାମରେ ମିଳିଲା ।
ପରଭୃତ ନନ୍ଦ ନାମେ ଏକଇ ଶଇଳ
ବହଇ ପିପ୍ପଳା ନାମେ ନଦୀ ପରିମଳ ।
ବାରଲକ୍ଷ ଘର ସେହି ରାଜ୍ୟରେ ବସଇ
ସେହି ନଗରେ ବୈରାଜ ନାମେ ନରସାଇଁ ।
ବିମ୍ବମାଳୀ ନାମେ ଅଛି ତାହାର ଦୁହିତା
ପିତାଘରେ ଥାଇ ଅବିବାହୀ ସେ ବନିତା ।
ଦାସୀଗଣଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ଘେନି ସେ କୁମାରୀ
ପିପ୍ପଳା ନଦୀରେ ସ୍ନାନ କରଇ ସୁନ୍ଦରୀ ।
ଏମନ୍ତବେଳେ ମିଳିଲା ତହିଁ ଚିତ୍ରଧ୍ୱଜ
ପଚାରଇ ସୁନ୍ଦରୀକି ଏ କେବଣ ରାଜ୍ୟ ।
କାହାର ଦୁହିତା ତୁହି କାହାର ଗୋ ନାରୀ
ବିଭା ନୋହିଥିଲେ ମୋତେ ବର ଗୋ ସୁନ୍ଦରୀ ।
ମୁହିଁ ଚିତ୍ରଧ୍ୱଜ ଚିତ୍ରାଙ୍କୁରର କୁମର
ଯଶୋବତୀ ନଗରୀରେ ଅଟେ ମୋର ଘର ।
ଇଚ୍ଛାକଲେ ଆସି ଅଶ୍ୱେ ବସରେ ତରୁଣୀ
ଶୁଣି ଅପସରି ଯାଏ ବୈରାଜ ଦୁଲଣୀ ।
ଲୋହିତା ନାମେ ତା ଦାସୀ କରଇ ଉତ୍ତର
ଶୁଣ ଆହେ ଚିତ୍ରଧ୍ୱଜ ଆମ୍ଭର ବିଚାର ।
ଯାହା ପଚାରଲି ତୁମ୍ଭେ ଏ ଦେଶର ନାମ
ପରମହଂସ ନାମରେ ବିଦିତ ଏ ଗ୍ରାମ ।
ବାରଲକ୍ଷ ଘର ଏହି ରାଜ୍ୟର ପରଜା
ବୈରାଜ ନାମେ ଅଟଇ ଏ ପୁରର ରାଜା ।
ତାହାର ଦୁହିତା ଏହା ନାମ ବିମ୍ବମାଳୀ
ସ୍ନାନ କରିବାକୁ ଏଥେଁ ଆସିଅଛି ବାଳୀ ।

ତୁମ୍ଭେ ଯେବେ ଏହାଠାରେ ବଳାଇଲ ମନ
ରାଜାକୁ ମାଗ ସେ କରୁ କନ୍ୟାକୁ ପ୍ରଦାନ ।
ପିତାଦତ୍ତ କନ୍ୟା ସିନା ରାଜଦତ୍ତ ଭୂଇଁ
କେମନ୍ତେ କରିବ ସ୍ନାନଘାଟେ ଜେମାଦେଈ ।
ସେ କନ୍ୟାକୁ ଚିତ୍ରଧ୍ୱଜ ମୁରୁଛି ନ ପାରି
ଦାସୀଙ୍କ ମଧ୍ୟେ ପଶିଲା ଘୋଡ଼ାରୁ ଉତୁରି ।
ଧଇଲା ଯାଇ ସେ ବିମ୍ବମାଳୀ କନ୍ୟା ଭୁଜ
ଅଶ୍ୱ ଉପରେ ବସାଇ ଗଲା ନିଜ ରାଜ୍ୟ ।
ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗୋଡ଼ାଇଲେ ତାର ଥାଟ ଯେତେ
ଯଶୋବତୀପୁରେ ଯାଇ ମିଳିଲେ ତୁରିତେ ।
ପୁତ୍ରକୁ ଦେଖିଣ ପୁଚ୍ଛାକଲେ ନରପତି
କାହୁଁ ତୁ ଆଣିଲୁଁ ଅବିବାହିତା ଯୁବତୀ ।
ଅଧର୍ମ କଲୁରେ ବାବୁ ବୋଲେ ଦଣ୍ଡଧାରୀ
କାହା ଦୁହିତା ଆଣିଲୁ କାହୁଁ ଚୋରିକରି ।
କୁମର ବୋଇଲେ ତାତ ବରିଲାକ ମୋତେ
ଶୁଣି ନୃପତି ରହିଲେ ଆନନ୍ଦିତ ଚିତ୍ତେ ।
କନ୍ୟାକୁ ନେଇ ଥୋଇଲା ନିଜ ଅନ୍ତଃପୁରେ
ସେମାନେ ଗଲେକ ତର୍ହୁ ଯେ ଯାହା ନଗରେ ।
କନ୍ୟା ଯହୁଁ ହରିନେଲା ଚିତ୍ରଧ୍ୱଜ ବୀର
ବିଷାଦ ଲଭି ଦାସୀଏ ଗଲେ ନିଜପୁର ।
ରାଜାର ନିଅବକାଶେ ମିଳିଲେ ସେ ବେଗେ
କରଯୋଡ଼ି ଜଣାଇଲେ ବୈରାଜର ଆଗେ ।
ଆହେ ଦେବ ରାଜେଶ୍ୱର ଶୁଣିମା ଗୁହାରି
ସ୍ନାନ ଅର୍ଥେ ଯାଇଥିଲେ ତୁମ୍ଭର କୁମାରୀ ।
ଜଳେ ପଶି ଆପଣାର ଅଙ୍ଗ ପଖାଳନ୍ତେ
ଚିତ୍ରାଙ୍କୁର ରାଜପୁତ୍ର ମିଳିଲା ତୁରିତେ ।
ଚିତ୍ରଧ୍ୱଜ ନାମ ଦେବ ଅଟଇ ତାହାରି
ବଳେ ଧରି ଘେନିଗଲା ତୋହର କୁମାରୀ ।
ଶୁଣି ସେ ରାଜନ କୋପେ ହୋଇଣ ପ୍ରଚଣ୍ଡ
ମନ୍ତ୍ରୀକି କହିଲା ବେଗେ ସାଜ ସମଦଣ୍ଡ ।
ତତକ୍ଷଣେ ସଜ ହେଲେ ସେନା ସେନାପତି
ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ୱ ସଜ ହୋଇଲେ ପଦାତି ।
ଦିଗ ଗଜ ଜିଣି ତିନି ଅୟୁତ ଯେ ହସ୍ତୀ
ଦୁଇ ସହସ୍ର ଅଇଲେ ସଜହୋଇ ରଥୀ ।
ସାତକୋଟି ଅଶ୍ୱ ପଞ୍ଚାଶତ କୋଟି ବଳ
ସୈନ୍ୟସାଜନ୍ତେ ମେଦିନୀ ହେଲା ଟଳମଳ ।
ଏକାଦଶ ବୃନ୍ଦ ସେହି ସାଜିଲାକ ଓଟ
ସମ୍ଭାଳି ଥିଲା ବୈରାଜ ଏତେକ ଯେ ଥାଟ ।
ଲକ୍ଷେକ ଶଙ୍ଖ ତା ଆଗେ ସ୍ଫୁରେ ଘନ ଘନ
ରଥିମାନେ ଆରୋହିଲେ ଯେ ଯାହାର ଯାନ ।
ସେନାପତି ଯାକ ତାର ହେଲେ ଆଗୁଆଣି
ପାଦଭରେ ଟଳମଳ ହୁଅଇ ଧରଣୀ ।
ଢୋଲ ଦମା ଟମକ ଯେ ବାଜଇ ନିଶାଣ
ହସ୍ତୀଙ୍କର ଗରଜନ ଘୋଡ଼ା ହ୍ରେଷା ସ୍ୱନ ।
ପଦାତିର ମୁଖରାବ ଧନୁର ଟଙ୍କାର
ଗଜଅଶ୍ୱ ଘଣ୍ଟା ଶବ୍ଦ ଶୁଭଇ ଅପାର ।
ଦେଖି ବଇରାଜ ରାଜା ଛାଡ଼ିଲାକ ଚିନ୍ତା
ଆପେ ସଜ ହୋଇ ଆସେ ମହାବଳବନ୍ତା ।
ବର୍ତ୍ତୁଳ ମୁକୁତା ମାଳା ଗଳେ ଶତସରି
ନାନା ବର୍ଣ୍ଣର ପଦକ ହୃଦୟରେ ଭରି ।
ଅନର୍ଗଳ ତୋଡ଼ର ସେ ବାନ୍ଧିଲାକ ପାଦେ
ଚରଣ ଶୋଭା ପାଇଲା ନୂପୁର ନିନାଦେ ।
କଟୀରେ କଟିମେଖଳା ବାମେ ଯମଦାଢ଼
ବେନି ବାହୁରେ ବାହୁଟି ସୁବର୍ଣ୍ଣର ତାଡ଼ ।
ଶିରେ ଖଞ୍ଜିଲା ମୁକୁଟ ରତ୍ନ ମଣିମୟ
ଲଲାଟେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଚିତା ପିନ୍ଧି ନରରାୟ ।
କର୍ଣ୍ଣ କୁଣ୍ଡଳ ଝଟକ ବିଜୁଳିକି ଜିଣି
ଲଲାଟରେ ପ୍ରକାଶନ୍ତି ହୀରା ରତ୍ନମଣି ।
କେଶରେ କୁସୁମ ଦେଇ ବାନ୍ଧିଲାକ ଜୁଡ଼ା
ପୟରେ ଖଞ୍ଜିଲା ଚାରୁ ଚମ ଯୋତା ଯୋଡ଼ା ।
କପାଳେ ଘେନି ଚନ୍ଦନ ଗୋରଚନା ଚିତା
ନୟନ ତେଜ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ସୌଦାମିନୀ ଲତା ।
ଦାଢ଼ି ଫୁଲାଇ ହରଷେ ଚାଲଇ ରାଜନ
ସାରଥି ତାହାର ସାଜି ଆଣିଦେଲା ଯାନ ।
ହରଷେ ସେ ରଥେ ବିଜେ କଲା ମହାରାଜ
ବାମକରେ ଧନୁ ତାର ଦକ୍ଷିଣେ ନାରାଚ ।
ସୈନ୍ୟ ଘେନି ସମାରୋହେ ଚଳଇ ରାଜନ
ଆଗରେ ପଛରେ ଅଛି ରାଜାର ଗହଣ ।
ମୀନମାସ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ସପତମୀ ତିଥି
ବିଷ୍ଟିକରଣ ଆବର ଯୋଗ ବଇଧୃତି ।
ଦ୍ୱିଜା ଋକ୍ଷ ମେଷ ଚନ୍ଦ୍ରଠାରେ ସେହିଦିନ
ଯାତ୍ରା କଲା ଯୋଗିନୀର ମୁଖେ ସେ ରାଜନ ।
ସୈନ୍ୟର ଗହଳେ ତିଳେମାତ୍ର ଠାବ ନାହିଁ
ଧୂଳିରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହେଲେ ଛାୟାଦେବୀ ସାଇଁ ।
ଟମକ ନିଶାଣ ବାଜେ ବୀରଦୃଢ଼ ଭେରୀ
ପାଦରେ ବନ କନ୍ଦର ହେଉଅଛି ଚୂରି ।
ଅତି ହିଁ ସମାରୋହରେ ଚଳେ ଥାଟ ଗୋଟି
ପ୍ରହରକ ମଧ୍ୟେ ଗିରି ଜମ୍ଭାଳକୁ ଭେଟି ।
ମୁଖରାବ ଶବଦରେ କମ୍ପଇ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ
ଚିତ୍ରାଙ୍ଗୀ ନଦୀର ତୀରେ ମିଳେ ସମଦଣ୍ଡ ।

ଶୁଣ ଆହେ ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ ନରସାଇଁ
ଚିତ୍ରାଙ୍କୁର ଆଗେ ଚାର ଜଣାଇଲା ଯାଇ ।
ଆହେ ସ୍ୱାମୀ ପରଦେଶୀ ରାଜା ବଇରାଜ
ତୋର ପୁରକୁ ବାହିଲା ତାର ଥାଟ ଆଜ ।
ଚିତ୍ରାଙ୍ଗୀ ନଦୀର କୂଳେ ଆସିଣ ରହିଲା
ସମ୍ଭାଳ ରାଜ୍ୟ ତୋହର ଚାର ଜଣାଇଲା ।
ନ ଶୁଣି ରାଜ୍ୟରେ ତୋର ପଶଇ ଧସାଇ
ବିଳମ୍ବ ନ କରି ଉଠ ବେଗେ ନରସାଇଁ ।
ଏତେକ କହି ସେ ଚାର ପଛଘୁଞ୍ଚା ଦେଲା
ଶୁଣି ରାଜନ ନୟନ ତରାଟି ଚାହିଁଲା ।
ଅଧର ସେ ଦାନ୍ତ ଚାପି ବୋଇଲାକ ଆଗେ
ପେଚାର ଗାରିମା କିରେ ବାୟସର ଆଗେ ।
ବାହାସ୍ଫୋଟ ମାରି ପୁଣି ଉଠି କହେ ବେଗେ
ମଣ୍ଡୁକୀ ରହଇ କିରେ କାଳସର୍ପ ସଙ୍ଗେ ।
ତର୍ଜନ ଗର୍ଜନ କରି ଉଠିଲା ରାଜନ
ମନ୍ତ୍ରୀକି ବୋଇଲା ସାଜ ସାଜ ମୋର ସୈନ୍ୟ ।
ଆପେ ହେଲା ସଂଗ୍ରାମକୁ ସଜ ନୃପବର
ଶିରେ ଜରିଲଗା ପାଗ ସୀମନ୍ତ ଆବର ।
କରେ କଙ୍କଣ ବାହୁଟି ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଜଗଦ୍‌ବଳା
ହୃଦୟରେ ଆଭରଣ ମୁକୁତାର ମାଳା ।
ଶ୍ରବଣେ କୁଣ୍ଡଳ ବାମକରେ ଶରାସନ
ଡାହାଣ କରେ ନାରାଚ ଦିଶଇ ଶୋଭନ ।
ଅନର୍ଗଳ ତୋଡ଼ର ଯେ ବାନ୍ଧିଲାକ ପାଦେ
ଶୋଭା ପାଇଲା ଚରଣ ନୂପୁର ନିନାଦେ ।
ଦାଢ଼ି ମୋଡ଼ି ରାଜା ରଥେ ବସିଲାକ ଯାଇ
ଚିତ୍ରଧ୍ୱଜ ବାହାରିଲା ବେଗେ ସଜ ହୋଇ ।
କପାଳେ ତିଳକ ଘେନି ଶିରେ ପାଗ ବାନ୍ଧି
ସରୁ ଚାରୁ କାଛେଣି ସେ ବୀରବେଶ ପିନ୍ଧି ।
ଚରଣେ ନୂପୁର ବେନି ରୁଣୁଝୁଣୁ ବାଜେ
ହୃଦରେ ପଦକ ରତ୍ନ ମଣିହାର ସାଜେ ।
ପୀତବସନ ପକାଇ କରିଣ ଦୋସରା
ବାହୁଟି କଟଟି ମୁଦି ଦିଗ ଜଗଦ୍‌ବଳା ।
ତାଡ଼ ତୋଡ଼ର ଯେ ଯମଦାଢ଼ ବାମଭାଗେ
କସ୍ତୁରୀ ଲେପନ କରି ଅଛଇ ସର୍ବାଙ୍ଗେ ।
ବେନି କର୍ଣ୍ଣରେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ନୋଳି ଶୋଭାବନ
କସ୍ତୁରୀ ଉପରେ କରି ଚନ୍ଦନ ଲେପନ ।
ଡାହାଣେ ନାରାଚ ବାମକରେ ଶରାସନ
ସାରଥି ସାଜି ଆଣିଲା ଏକ ଦିବ୍ୟଯାନ ।
ତାହାର ଉପରେ ଯାଇ ଆରୋହିଲା ବୀର
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ସେହି ପିତାର ଛାମୁର ।
ତାକୁ ଦେଖିଣ ହରଷ ହୋଇଲେକ ରାୟ
ଦିଶଇ କୁମର ମୀନକେତନ ପରାୟ ।
ସଜ ହୋଇଣ ଅଇଲେ ଅୟୁତେକ ରଥୀ
ଦ୍ୱାବିଂଶତି ଅକ୍ଷୌହିଣୀ ଅଇଲେ ପଦାତି ।
ଅର୍ବୁଦେକ ଗଜ ଶତଷଠି କୋଟି ଅଶ୍ୱ
ଢୋଲ ଟମକ ନିଶାଣ ବାଜେ ବିଜିଘୋଷ ।
ସୈନ୍ୟଙ୍କର ସମାରୋହ କହି ନ ସରଇ
ଅନୁକୂଳ କଲେ ଜୟ ଶଙ୍ଖକୁ ବଜାଇ ।
ଥାଟ ସୈନ୍ୟ ଘେନି ବଇରାଜ ନରସାଇଁ
ନଗରେ ପଶିଣ କୋପେ ଆସଇ ଧସାଇ ।
ହାଟ ପେଣ୍ଠ ଆଦି ଘୋଷ ପାଟଣା ଉଜାଡ଼ି
ବଣ ବଣିଜାର ଆଦି ଲୋକଙ୍କୁ ଘଉଡ଼ି ।
ଘରେ ଘରେ ପଶି କଲେ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଚୂର
ବୃକ୍ଷମାନଙ୍କୁ କଟାଇ ପୋଡ଼ିଦେଲେ ଘର ।
ଏକାଳେ ନଗରୁ ଆସି ଚିତ୍ରାଙ୍କୁର ବୀର
ଥାଟ ଘେନି ଆଗେ ଭେଟ ପଡ଼ିଲା ତାହାର ।
ଶୁଭିଲାକ ମାର ମାର ଧ୍ୱନି ଦୁଇକୁଳେ
ଏକୁ ଆରେକ ସମର ଆବୋରିଲେ ବଳେ ।
ଗଜେ ଗଜ ରଥେ ରଥ ଯୋଦ୍ଧା ସଙ୍ଗେ ଯୋଦ୍ଧା
ପଦାତି ପଦାତି ହେଲେ ମରାମରି ବିଧା ।
ଲାଗିଲାକ ହଣାହଣି ରଣେ ଦୁଇଦଳ
ଦେଖି ମହାକୋପ କଲା ବୈରାଜ ଭୂପାଳ ।
ଭେଟରେ ପଡ଼ିଲା ତାର ଆସି ଚିତ୍ରଧ୍ୱଜ
ହୁଙ୍କାରେ ସପତ ଶର ବିନ୍ଧିଲା ବୈରାଜ ।
ନିବାରି ହିଙ୍ଗୁଳାଲକ୍ଷ୍ମୀ ସୁର ସେହି ଶର
ବାଇଶ ବାଣ ବିନ୍ଧିଲା ପୁଣି ତାକୁ ବୀର ।
ଦଶବାଣେ ଛେଦିଲା ତା ନୃପତି ବୈରାଜ
ଚାଳିଶ ବାଣ ମାଇଲା ପୁଣି ଚିତ୍ରଧ୍ୱଜ ।
ପାଞ୍ଚବାଣେ ବଇରାଜ ସେ ଶର ନିବାରି
ଚିତ୍ରଧ୍ୱଜ ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧକଲା ଦଣ୍ଡଧାରୀ ।
ଚିତ୍ରାଙ୍କୁର ରାଜା ବାମକରେ ଧନୁ ଧରି
ନାରାଚ ବିନ୍ଧେ ଆକର୍ଷି ଘୋର ନାଦ କରି ।
ବୈରାଜ ସୈନ୍ୟ ଧାଇଁଲେ ସମରେ ଗରଜି
ସମର କରଇ ରାଜା ଥାଇ ତାଙ୍କ ମଝି ।
ଦଶ ନାରାଜ ବିନ୍ଧିଲା ଚିତ୍ରାଙ୍କୁର ବୀର
ଛେଦିଲା ଦଶସହସ୍ର ସେନାଙ୍କର ଶିର ।
ପଡ଼ିଲେକ ଦ୍ୱାବିଂଶତି ଅକ୍ଷୌହିଣୀ ବଳ
ତିରିଶ ସହସ୍ର ଅଶ୍ୱ ଗଜ ଯେ ଆବର ।
କୋପ କଲା ଦେଖି ତାହା ବୀର ବଇରାଜ
ବାଛି ବାଛି ବିନ୍ଧିଲାକ ଶତେକ ନାରାଚ ।

ଚିତ୍ରାଙ୍ଗର ସୈନ୍ୟ ହୋଇଗଲେ ନାରଖାର
ବେଳୁ ବେଳ ଅପ୍ରମିତ ହୋଇଲା ସମର ।
ତିନିଅୟୁତ ନାରାଚ କୋପେ ସେ ପୂରାଇ
ଚିତ୍ରଧ୍ୱଜ ଉପରକୁ ମାଇଲା ନିଠାଇ ।
ପଡ଼ିଲା ନାରାଚ ଘାତ ପାଇ ବୀରମଣି
ଅଶ୍ୱ ସାରଥି ତାହାର ପଡ଼ିଲେ ଧରଣୀ ।
ଘାଏ ଅସାଷ୍ଟମ ହୋଇ ଧର୍ମର ନନ୍ଦନ
ଧାତିକାରେ ରାଜା ତାକୁ କଲାକ ବନ୍ଧନ ।
ଚିତ୍ରଧ୍ୱଜକୁ ଧରି ସେ କ୍ରୋଧରେ ଧାଇଁଲା
ନାରାଚ ସନ୍ଧାନ କରି ଘୋର ନାଦ କଲା ।
ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ଓଗାଳିଲା ଚିତ୍ରାଙ୍ଗର ବୀର
ବେନି ନୃପତି ସମର କରନ୍ତି ଅପାର ।
ଅଶୀ ବାଣ କୋପଚିତ୍ତେ ଚିତ୍ରାଙ୍ଗର ପେଶି
ଚାଳିଶ ନାରାଚେ ତାହା ବଇରାଜ ନାଶି ।
କେ ଶତ ସହସ୍ର ଲେହୁ ଅର୍ବୁଦ କେ ଲକ୍ଷ
ସମରେ ଅଟନ୍ତି ବଇରାଜ ସମକକ୍ଷ ।
ଅଟନ୍ତି ସେ ମହା ଧନୁର୍ଦ୍ଧର ବେନି କ୍ଷତ୍ରି
ଏକ ଶରେକ ଆରେକ ମାରି ନିବାରନ୍ତି ।
ଏହିରୂପେ ନବଘଡ଼ି ଯାଏ ହେଲା ରଣ
ଚିତ୍ରାଙ୍ଗର ବିନ୍ଧିଲେ ଯେ ତିନିଶତ ବାଣ ।
ଭେଦିଲା ସେ ଯାଇ ବଇରାଜର ଶରୀର
ଆଘାତ ପାଇ ସେ ରାଜା କୋପ ଗୁରୁତର ।
ଶତେକ ନାରାଚ ସେହି ଧନୁରେ ପୂରାଇ
ରଥ ଉପରକୁ ବୀର ବିନ୍ଧିଲା ନିଠାଇ ।
ସାରଥିକୁ ଶତ ଚାରିଅଶ୍ୱେ ଚାରିଶତ
ଧନୁ ଛେଦିବାକୁ ସେହୁ ବିନ୍ଧିଲା ଅୟୁତ ।
ହୁଙ୍କାରି ନାରାଚ ରାଜା ବିନ୍ଧେ କୋପକରି
ପକାଇଲା ଚିତ୍ରାଙ୍ଗର ରଥକୁ ବିଦାରି ।
ଧନୁ ସହିତ ପଡ଼ିଲା ହୟ ଯେ ସାରଥି
ଭୂମିରେ ଉଭା ହୋଇଲା ସେ ରାଜା ବିରଥି ।
ଖଡ଼ଗ ଫଳାକୁ ଘେନି ଧାଇଁଲାକ ବେଗେ
ତାହାଙ୍କୁ ସେ ବଇରାଜ ଛେଦିଲାକ ଆଗେ ।
ହତ ଆୟୁଧ ହୋଇଣ ପଳାଇଲା ବୀର
ପଛେ ଗୋଡ଼ାଇଲା ବଇରାଜ ନୃପବର ।
କେଶବାସ ଅସମ୍ଭାଳେ ଧାମଇ ନୃପତି
ପଛକୁ ନ ଚାହିଁ ସେହି ପଳାଏ ଝଟତି ।
ଅନେକ ବନ କନ୍ଦର ଗଲା ପାର ହୋଇ
ଏକାମ୍ରବନେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ସେ ଯାଇ ।
ଝାଳରେ ବୁଡ଼ି ଅଛଇ ରାଜାର ଶରୀର
ଖରତର ହୋଇ ବହେ ନିଃଶ୍ୱାସ ତାହାର ।

ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ମୁନି ଶୁଣ ନରରାୟ
ଭେଟିଲା ସେ ବନେ ଯାଇ ରାଜା ଧନଞ୍ଜୟ ।
ସ୍ୱଭାବେ ଅର୍ଜୁନ ଧରିଛନ୍ତି ରୁଦ୍ରବେଶ
ଜଟାକରି ଶିରେ ବାନ୍ଧି ଅଛି ନିଜ କେଶ ।
କପାଳେ ବିଭୁତି କର୍ଣ୍ଣେ ତମ୍ବାର କୁଣ୍ଡଳ
ହୃଦରେ ରୁଦ୍ରାକ୍ଷ ସଙ୍ଗେ ସ୍ଫଟିକର ମାଳ ।
କଷାକୌପୀନ କସ୍ତୁରୀ ରେଖ ଯମବାଡ଼ି
କଟିରେ ଅଛଇ ସୂତ୍ରଡ଼ୋର ଏକ ଭିଡ଼ି ।
ପିଠିରେ ପଡ଼ିଅଛଇ ଅକ୍ଷୟ ତୂଣୀର
ଗାଣ୍ଡୀବ ନାମେ ଯେ ଧନୁ ଅଛି ବାମକର ।
ଦକ୍ଷିଣ ଭୁଜରେ ତାର ଶୋହଇ କୁଠାର
ଦେଖି ମନେ ବିଚାରଇ ଚିତ୍ରାଙ୍ଗର ବୀର ।
କେବଣ ମହାତ୍ମା ଏହି ତପୀବେଶ ଘେନି
ଆବର ବିଶେଷ ଶୋଭା ଧନୁଃଶର ବେନି ।
ଏ ରୂପକୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତର ତିନିପୁରେ ନାହିଁ
ନିର୍ଦ୍ଧୂମ ଅନଳ ପ୍ରାୟ ନୟନ ତେଜ ହିଁ ।
ନିଶ୍ଚେ ଏ ପରଶୁରାମ ରେଣୁକା ନନ୍ଦନ
ମୋହର କଷ୍ଟ ଫେଡ଼ିବ ଏହି ଆଜଦିନ ।
ଏତେ ବିଚାରି ସେ ବୀର ନିକଟକୁ ଗଲା
ଭୋ ସ୍ୱାମୀ ଶରଣ ବୋଲି ଦଣ୍ଡବତ କଲା ।
କର ଧରି ପାର୍ଥ ତାକୁ ବସାଇଲା କତି
ତୁରିତେ ମିଳିଲେ ଯାଇ ବୈରାଜ ନୃପତି ।
ଅର୍ଜୁନକୁ ବୋଇଲା ଏ ମୋହର ବଇରୀ
ଛାଡ଼ିଦିଅ ଏହାକୁ ମୁଁ ପକାଇବି ମାରି ।
ଏହାର ରକତ ମୁହିଁ କରିବି ତର୍ପଣ
ତେବେ ସିନା ରହିବ ଯେ କ୍ଷତ୍ରିୟର ପଣ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ରହ ରହ ମହାତମା
ଏହାର ତୋହର ଦ୍ୱନ୍ଦ କିମ୍ପାଇ ଜାଣିମା ।
ଏ ତୋର କିମ୍ପାଇ ଦୋଷୀ କିମ୍ପା ତୋର ରାଗ
ବସ ହୋ ନୃପତି କୋପ କରି ପରିତ୍ୟାଗ ।
ତୁହି ଯେ ବୋଇଲୁ ଛାଡ଼ ମାରିବି ଏହାକୁ
ପୁଣି ଭୟେ ଅଇଲା ଏ ବୀର ମୋ ପାଶକୁ ।
ଶରଣ ଉଦ୍ଧାରଣ ମୁଁ ଅଟଇ ଯୁକତେ
କ୍ଷତ୍ରିୟ ହୋଇ ଶରଣ ଛାଡ଼ିବି କେମନ୍ତେ ।
ଶୁଣି ମହାକୋପ କଲା ବୈରାଜ ନୃବର
ଜାଣିଲି ଯୋଗିଆ କାଳ ପୂରିଲାଣି ତୋର ।
ଏତେ ବୋଲି ବୀର ଆଗେ ଧନୁ ଆମଞ୍ଚିଲା
ଅର୍ଜୁନର ଉପରକୁ ନାରାଚ ବିନ୍ଧିଲା ।
କୋଡ଼ିଏ ବାଣ ମାଇଲା ସେହି କୋପଭରେ
ଅର୍ଜୁନ ତା ନିବାରିଲା କିଞ୍ଚିତ ପ୍ରକାରେ ।

ନାରାଚ ବିଫଳ ଦେଖି ପୁଣି ସେ ବିନ୍ଧଇ
ଅର୍ଜୁନ ଡାକ ଦିଅଇ ରହ ରହ ଭାଇ ।
ଅକାରଣେ ମରିବୁ ତୁ କହ କି ନିମନ୍ତେ
ସାମାନ୍ୟ ଜନପରାୟେ ନ ମଣ ତୁ ମୋତେ ।
ଏ ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁରେ ଅଛନ୍ତି ଯେତେ ଅସ୍ତ୍ରଧାରୀ
ମୋର ମୁଖ ଦେଖି ଧନୁ ନ ପାରନ୍ତି ଧରି ।
ତୁ ଅବା ନ ଜାଣି ଯେବେ କରିବୁ ସମର
କାର୍ଯ୍ୟ ନ ପାଇବୁ ନିଶ୍ଚେ ଯିବୁ ଯମପୁର ।
ଶୁଣି କୋପଭର ହୋଇ ରାଜା ବଇରାଜ
ବେଢ଼ିଲାକ ଯାଇ ଘେନି ରଥ ଅଶ୍ୱ ଗଜ ।
ତିରିଶ ସହସ୍ର ରାଜା ସଙ୍ଗେ ମତ୍ତହସ୍ତୀ
ସତୁରି ଅର୍ବୁଦ ଅଶ୍ୱ ବହୁତର ରଥୀ ।
ଏକାଦଶ ବୃନ୍ଦ ଓଟଚଢ଼ା ବୀର ତାର
ଏକାବନ କୋଟି ବଳ ପଦାତି ଆବର ।
ଏତେ ସୈନ୍ୟ ଘେନିରାଜା ପାର୍ଥକୁ ବେଢ଼ିଲା
ନାରାଚମାନ ଅର୍ଜୁନ ଉପରେ ବିନ୍ଧିଲା ।
କିଅବା ନାଶେ ବିଚିତ୍ରବୀର୍ଯ୍ୟର ସେ ନାତି
ନାରାଚ ପେଶନ୍ତି ସେହି ବେଢ଼ି ଚଉକତି ।
କେ ଶତେ କେ ସହ୍ସ୍ରେ କେ ଲକ୍ଷେକ ଅୟୁତେ
କେ ଶାବଳ ବାଙ୍କିଆକେ ବିନ୍ଧଇ ତୁରିତେ ।
କେହି ଦଶବିଂଶ କେହି ବାଣମାରେ ଚାରି
କେବଣ ଯୋଦ୍ଧା ବିନ୍ଧଇ ନାରାଚ ସତୁରୀ ।
କେ ପାଞ୍ଚପଚିଶ ବାଣ ବିନ୍ଧେ ଗର୍ଜିଉଠି
କେ ପନ୍ଦର କେ ଏଗାର କେ ସତୁରି କାଠି ।
କୋପେ ବାସବୀ କତୁରୀ ବାଣ ଏକ ପେଷି
ସମସ୍ତଙ୍କ ଶରକୁ ସେ ପକାଇଲା ନାଶି ।
ଏ ବିଧି ସମର ହେଲା ବେନି ଘଡ଼ିଯାଏ
ଶସ୍ତ୍ର ସଂହରି ଅର୍ଜୁନ ବିଚାରେ ହୃଦୟେ ।
ହେଳାଯୁଦ୍ଧ କରିବାରେ ନାହିଁ ପ୍ରୟୋଜନ
ଏତେ ବୋଲି ପାର୍ବତୀଙ୍କୁ ସୁମରି ଅର୍ଜୁନ ।
କଇଳାସେ ଥାଇ ତାହା ଜାଣିଲେ ଗଉରୀ
ମନଭେଦୀ ଶର ଦେଲେ ଅର୍ଜୁନ ତା ଧରି ।
ଧନୁରେ ବସାଇ ତାକୁ ତିଆରଇ ବୀର
ମୂହିଁ ନ ଜାଣଇ ଏ ଯେ କେଉଁ ନୃପବର ।
ସୈନ୍ୟସଙ୍ଗେ ମୋହକନି ପକାଅ ତୁ ଯାଇ
ଏତେ ବୋଲି ନାରାଚକୁ ପେଷିଦେଲା ସେହି ।
ସେ ନାରାଚ ଗୋଟି ତହୁଁ ବେଗେ ଚଳିଗଲା
ବଇରାଜ ରାଜାକୁ ସେ ବାନ୍ଧି ପକାଇଲା ।
ବୈରାଜ ନୃପତି ମନ୍ତ୍ରୀନାମ ଧୀରମତି
ଅର୍ଜୁନକୁ ଚାହିଁ ସେହି କଲା ବହୁ ସ୍ତୁତି ।
କାର୍ପଣ୍ୟ ହୋଇ ଶୋଇଲା ତାହାଙ୍କର ପାୟେ
ଉଠ ଉଠ ବୋଇଲାକ ତାକୁ ଧନଞ୍ଜୟେ ।
ଆହେ ମହାତମା ଉଠି କହ ମୋ ଆଗର
କେବଣ ଦେଶର ଅଟେ ଏହି ଦଣ୍ଡଧର ।
କି ନିମନ୍ତେ ଏହାଙ୍କର ହୋଇଲା ଅପ୍ରୀତି
କରଯୋଡ଼ିଣ କହଇ ମନ୍ତ୍ରୀ ଧୀରମତି ।
ବୈରାଜ ରାଜା ମରମହଂସେ ଏହାଘର
ଯଶୋବତୀପୁର ରାଜା ଏହି ଚିତ୍ରାଙ୍କର ।
ବଇରାଜ ଦୁହିତାକୁ ଏହାର କୁମର
ବଳେ ଧରି ଆଣିବାରୁ ବଇରାଜବୀର ।
କ୍ରୋଧଭରେ ଥାଟ ଘେନି ମିଳିଲା ତା ଦେଶେ
ଅନେକ ସମର କଲେ ଦୁଇବୀର ରୋଷେ ।
ପୁତ୍ର ଚିତ୍ରଧ୍ୱଜକୁ ସେ ରଣେ ବନ୍ଦିକଲା
ଯୁଦ୍ଧେ ହାରି ଚିତ୍ରାଙ୍କର ଭୟେ ପଳାଇଲା ।
ଏଥେ ଆସି ତୋର ପାଦେ ପଶିଲା ଶରଣ
କୋପେ ଗୋଡ଼ାଇଣ ଥିଲା ଏହି ନରରାଣ ।
ତୋହର ସଙ୍ଗତେ ଦେବ ଅପ୍ରୀତି ହୋଇଲା
ତୋତେ ଜିଣି ନ ପାରି ସେ ବନ୍ଧନେ ପଡ଼ିଲା ।
ସ୍ୱାମୀ ମୁଁ ଏହାର ମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲା ଛାମୁରେ
ଦୋଷ କ୍ଷମାକର ବୋଲି ପଡ଼ିଲା ପୟରେ ।
ତାହା ଶୁଣିଣ ଅର୍ଜୁନ ହୋଇଲେ ପ୍ରସନ୍ନ
କଲେ ରାଜା ବୈରାଜର ବନ୍ଧନ ମୋଚନ ।
ଜୀବନ୍ୟାସ ଶରବେଗେ ପେଶି ବୀରପାର୍ଥ
ଜୀଆଇଁଲେ ତାର ସୈନ୍ୟ ଗଜ ଅଶ୍ୱରଥ ।
ଅର୍ଜୁନ ଯେ ପଚାରନ୍ତି ବୈରାଜକୁ ଚାହିଁ
ଦେଖିବା ତୋ ଦୁହିତାକୁ ଆଣ ନରସାଇଁ ।
ନୃପତି ବୋଇଲା ଦେବ ମୋହର କୁମାରୀ
ସ୍ନାନ ଘାଟୁ ଚିତ୍ରଧ୍ୱଜ ବୀର ନେଲା ହରି ।
ରଖିଅଛି ତାକୁ ନେଇ ନିଜ ଅନ୍ତଃପୁରେ
ସେଦିନୁ ଅଛଇ କନ୍ୟା ତାହାର ମନ୍ଦିରେ ।
ବନ୍ଦିରେ ରଖିଛି ନେଇ ବୀର ଚିତ୍ରଧ୍ୱଜ
ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ଆଣିଦେବି କହିଲା ବୈରାଜ ।
ପାର୍ଥ ବୋଇଲେକ ତୁମ୍ଭେ ଆଣ ସେ ଦୁହିଁଙ୍କି
ତତକ୍ଷଣେ ବଇରାଜ ଚାହିଁଲା ମନ୍ତ୍ରୀକି ।
ରାଜା ସନମତ ଜାଣିଲାକ ମନ୍ତ୍ରୀବର
ମିଳିଲା ସେ ଚିତ୍ରାଙ୍କର ରାଜାର ମନ୍ଦିର ।
କହିଲା ଏ ସବୁକଥା ତାର ମନ୍ତ୍ରୀ ଆଗେ
ବନ୍ଦିରୁ ମୁକତ କରି ଚିତ୍ରଧ୍ୱଜ ବେଗେ ।
ଅନ୍ତପୁରୁ ବିମ୍ବମାଳୀ କନ୍ୟାକୁ ଆଣିଲେ
ରଥରେ ବସାଇ ଦୁଇମନ୍ତ୍ରୀ ଘେନିଗଲେ ।

ଅର୍ଜ୍ଜୁନଙ୍କ ଆଗେ ନେଇ ଥୋଇଲେ କୁମାରୀ
ସେ ଦୁଇରାଜାଙ୍କୁ ଚାହିଁ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ପଚାରି ।
ଆହେ ବଇରାଜ ନୃପ ଶୁଣ ମୋର ବାଣୀ
ଚିତ୍ରଧ୍ୱଜେ ବିଭାକର ତୋହର ଦୁଲଣୀ ।
ଶୁଣି ନୃପତି ତହିଁରେ ସନମତ କଲା
ତୋହର ମନକୁ ଯେବେ ଏହା ଯୋଗାଇଲା ।
ଶୁଣ ଆହେ ମନୁରାୟେ ଅଗସ୍ତି କହିଲେ
ଚିତ୍ରଧ୍ୱଜ ବିମ୍ବମାଳୀ ବିଭା କରାଇଲେ ।
ଜୟ ତୁ ଶାରଳା ମାଗୋ ଅଟୁ ମହାମାୟୀ
ସମ୍ବଲପୁରେ ବୋଲାଉ ତୁହି ସମଲାଇ ।
ଗହନ ବନସ୍ତେ ତୋର ନାମ ହିଙ୍ଗୁଳାଇ
ଚର୍ଚ୍ଚିକା ନଗରେ ତୋର ନାମ ଚର୍ଚ୍ଚିକାଇ ।
ଗ୍ରାମେ ଗ୍ରାମେ ବୋଲାଉ ତୁ ରୂପାଇ ସୁନାଇ
କୋଠରୀ ଯେ ବରୁଣାୟୀ ଚଣ୍ଡୀ ଜାଗୁଳାଇ ।
ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ମୁହିଁ ତୋର ପାଦତଳେ ଦାସ
ଅପଣ୍ଡିତ ଶୂଦ୍ରମୁନି ଏ ଶାରଳା ଦାସ ।

—o—

ଚିତ୍ରାଙ୍ଗଦା ପରିଣୟ

ଏଥୁଅନନ୍ତରେ ମନୁ ବୈବସ୍ୱତ ରାଜା
ଧୂପଦୀପ ଦେଇ କଲେ ମୁନି ପାଦପୂଜା ।
ଭୋ ମୁନି କହ ଏଠାରୁ ହେଲା କେଉଁ ରସ
ପାର୍ଥର ଏ ବନବାସ ଅପୂର୍ବ ରହସ୍ୟ ।
ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ଶୁଣ ମନୁ ଦଣ୍ଡଧର
ସେଠାବରେ ଶେଷହେଲା ଯହୁଁ ବିଭାଘର ।
ଅନେକ ସାନନ୍ଦ ହୋଇ ତହୁଁ ବେନି ରାଜା
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଚରଣେ କଲେ ପୁଣ ପୁଣ ପୂଜା ।
ଭୋ ସ୍ୱାମୀ ତୁମ୍ଭେ ଯେ ଏହା କହିବା ବିଚାରି
ମାନବ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଆମ୍ଭେ ଚିହ୍ନିତ ନ ପାରି ।
ହରିହର କିବା ସ୍ୱାମୀ ଅଟ ପୁରନ୍ଦର
କିବା ଯମଦଗ୍ନି ସୁତ ବୀର ପର୍ଶୁଧର ।
କିବା ଧର୍ମ ବିଜେ କରିଅଛ ଅଦ୍ଭୁତେ
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଯେ ସାବଧାନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ।
ହସି ତାହାଙ୍କୁ କହଇ ପାଣ୍ଡବ ସୁନ୍ଦର
ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ ବେନି ନୃପବର ।
ନୁହଇ ମୁଁ ହରିହର ଇନ୍ଦ୍ର ମୋର ତାତ
ମୋହର ତ ଅଜାଗୁରୁ ରେଣୁକାର ସୁତ ।
ପଣ୍ଡୁର ନନ୍ଦନ ମୋର ନାମ ଫାଲ୍‌ଗୁନି
ମାତା ନାମ କୁନ୍ତୀ କୁନ୍ତଭୋଜର ଦୁଲଣୀ ।
ଶୁଣି ଚରଣେ ପଡ଼ିଲେ ବେନି ନରମଣି
ଉଠି ବଇରାଜ ରାଜା ମାଗଇ ମେଲାଣି ।

ଅଇଲି ମୁଁ ବହୁଦିନ ହେଲା ରାଜ୍ୟ ଛାଡ଼ି
ଆଜ୍ଞା ହୋଇଲେ ମୁଁ ଯିବି ଥାଟକୁ ସଜାଡ଼ି ।
ଶୁଣ ଆହେ ମନୁରାଜା ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ମେଲାଣି ଘେନି ଚଳିଲା ବୈରାଜ ନୃପତି ।
ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ରାଜା ଚିତ୍ରାଙ୍କୁର ବୀର
କରଯୋଡ଼ି ଉଭାହୋଇ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଆଗର ।
ପାତ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଘେନି ସଙ୍ଗେ ପାର୍ଥପାଦେ ଖଟି
ପୁତ୍ରବଧୂ ସହିତରେ ଭୂମିପରେ ଲୋଟି ।
ଉଠ ବୋଇଲେ ବିଚିତ୍ରବୀର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ନାତି
ଆଜ୍ଞା ପ୍ରମାଣେ ତୁରିତେ ଉଠିଲା ନୃପତି ।
ସ୍ତୁତିକଲା ଶିରେ ବେନିକରକୁ ନିବେଶି
ସ୍ୱାମୀ ମହୀ ଉଦ୍ଧାରଣ ଅର୍ଥେ ବନବାସୀ ।
ସ୍ୱାମୀ ଅଙ୍ଗାରପନ୍ନଗ ଜିଣିଲୁ ବନସ୍ତେ
ସ୍ୱାମୀ ଲାଖ ବିନ୍ଧିଲୁ ତୁ ରାଜାଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ ।
ସ୍ୱାମୀ ଲକ୍ଷେ ରାଜା ଜିଣି ଆଣିଲୁ ଦ୍ରୌପଦୀ
ସ୍ୱାମୀ ହରିଲୁ ଅଗ୍ନିଙ୍କ ଲୁଦୁବୁଦୁ ବ୍ୟାଧି ।
ସ୍ୱାମୀ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ଜିଣିଣ ପାଇଅଛୁ ବର
ସ୍ୱାମୀ ତୁ କିରାତରୂପେ ଜିଣିଲୁ ଶଙ୍କର ।
ସ୍ୱାମୀ ତୋତେ ବରଦେଲେ ହରଉମା ଯାଚି
ପୁତ୍ର କଲେ ତୋର ନାମ ଦେଇ ସବ୍ୟସାଚୀ ।
ସ୍ୱାମୀ ତୋହର ମହିମା ଅଟଇ ଅପାର
ସ୍ୱାମୀ ଶରଣଜନଙ୍କୁ କରୁ ତୁ ଉଦ୍ଧାର ।
ବିରଥ ହତ ଆୟୁଧେ ନମାରୁ ସମରେ
ହରିହର ସଖା ମୋତେ ଦୟାକର ବାରେ ।
ଏମନ୍ତ ଅନେକ ସ୍ତୁତି କଲା ନୃପମଣି
ପ୍ରସନ୍ନ ହେଲେ ଗାଣ୍ଡୀବପାଣି ତାହା ଶୁଣି ।
ହସି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ କହନ୍ତି ଏ ସତ୍ୟ ବଚନ
ମାଗ ହୋ ନୃପତି ଯାହା ହୁଏ ତୋର ମନ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ପ୍ରସନ୍ନ ହେବା ଜାଣି ନୃପବର
କପାଳେ କର ନିବେଶି କରଇ ଉତ୍ତର ।
ସ୍ୱାମୀ ଯେବେଟି ମୋହର ଘେନିଲେକ ସେବା
ମୋହର ରାଜ୍ୟକୁ ଏବେ ବିଜୟ କରିବା ।
ଦୁହିତା ଗୋଟିଏ ମୋର ଅଛି ଅବିବାହୀ
ତାକୁ ପ୍ରଦାନ କରିବି ମୁହିଁ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ହିଁ ।
ଆବର ଅଶେଷ ଜାଣ ମୋର ପୁରଜନ
ଦ୍ୱିତୀୟ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ନେତ୍ରେ କରିବେ ଦର୍ଶନ ।
ଶୁଣିଣ ହରଷ ହୋଇ ପଣ୍ଡୁର କୁମର
ତୁରିତେ ଆସନ ଛାଡ଼ି ହୋଇଲେ ବାହାର ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନଙ୍କୁ ଆଗେ ଘେନି ଚଳଇ ନୃପତି
ଯାଇ ଆପଣା ନଗର ନିକଟେ ମିଳନ୍ତି ।

ରାଜାର ଯେ ଅଙ୍ଗବଳ ପଳାଇ ସମସ୍ତ
ଭୟେ ଲୁଚି ରହିଥିଲେ ଜମ୍ବାଳ ପର୍ବତ ।
ରାଜାର ଆସିବା ଜାଣି ସମସ୍ତେ ଅଇଲେ
ସମାରୋହେ ରାଜା ଯାଇ ନଗରେ ପଶିଲେ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ରଖିଲା ସେ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମୟପୁରେ
ବସାଇଲା ଗଜଦନ୍ତ ପଲଙ୍କ ଉପରେ ।
ଜଉତିଷଙ୍କୁ ଡକାଇ ବୋଇଲା ରାଜନ
ବିଚାରିଣ ଧର ବିଭାଲଗ୍ନ ଶୁଭଦିନ ।
ଜ୍ୟୋତିଷେ ବୋଇଲେ ଦେବ ଆଜ ଶନିବାର
ଆସନ୍ତା ମଙ୍ଗଳବାରେ ବିଭାଘର କର ।
ଯୋଗାଇଲା ସପତମୀ ଦିନ ବିଚାରକୁ
କୁମ୍ଭ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ଏହିଯୋଗ ଏ ବିଭାକୁ ।
ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ପୁନର୍ବସୁ କକଡ଼ାରେ ଶଶି
ଶୁକ୍ଳନାମେ ଯୋଗ ନବକରଣ ପ୍ରକାଶି ।
ତାରବଳ ଚନ୍ଦ୍ରବଳ ବୁଝିଲେ ଆବର
ଖଡ଼ିକାଢ଼ି ଗ୍ରହ କୋଠି କାଟି ଦିନବାର ।
ସପ୍ତଶାଳାକାଦି ନାଗନାଡ଼ୀ ଯେ ବୁଝିଲେ
ଦୁଇଦିନ ଛାଡ଼ି ବିଭାକର ହୋ ବୋଇଲେ ।
ଶୁଣିଣ ନୃପତି କଲା ଉଦବେଗ ମନ
ମନ୍ତ୍ରୀକି ଚାହିଁ ବୋଇଲେ ଏମନ୍ତ ବଚନ ।
ନଗର ପୁର ସମସ୍ତ ତୁରିତେ ମଣ୍ଡାଇ
ବିଭାଘରର ଯୋଗାଡ଼ମାନ କର ଯାଇ ।
ମେଢ଼ ମଣ୍ଡପ ମଣ୍ଡାଇ ଦେଉଳ ଜଗତୀ
ପନ୍ତି ପନ୍ତି ସୁବର୍ଣ୍ଣର କଳସ ବସାନ୍ତି ।
ବିଚିତ୍ର ଚିରାଳମାନ ଉଡ଼େ ଫର ଫର
ଚିତ୍ର ଲେଖନ କରନ୍ତି ସମସ୍ତଙ୍କ ଘର ।
ସ୍ଫଟିକ ଫାବଚ୍ଛମାନ ବାନ୍ଧି ଦ୍ୱାରେ ଦ୍ୱାରେ
ସାଧୁତାଜନ ବାଣିଜ୍ୟ ଘର ବଣିକାରେ ।
ଦାଣ୍ଡ ପହରାଇ ପାଣି କର୍ପୂର ଯେ ସିଞ୍ଚି
ବନ୍ଦନ ଛେରା ସୁବାସ ପୁଷ୍ପମାନ ବିଞ୍ଚି ।
ନଗ୍ର ପୁର ପରିମଳ ଦେଖନ୍ତି ରାଜନ
ସାଧୁ ସାଧୁ ମନ୍ତ୍ରୀକି ଯେ ବୋଲନ୍ତି ବଚନ ।
ଏସନ ମଝିରେ ଯହୁଁ ଦୁଇଦିନ ଗଲା
ସମସ୍ତ ଯୋଗାଡ଼ ରାୟ ବୁଝି ସଜାଡ଼ିଲା ।
ମଙ୍ଗଳ ବେଳାକୁ ଧରି ଅହିଅ ଯୁବତୀ
ଗ୍ରାମଦେବତାଙ୍କୁ ଶୁଭେ ମଙ୍ଗୁଳିଣ ଯାନ୍ତି ।
କେହି ଦୁର୍ବାକ୍ଷତ କେବା ଧୂପଦୀପ ଘେନି
ଶୁଭ ଗୀତଗାଇ ଦାଣ୍ଡେ ଚାଲନ୍ତି କାମିନୀ ।
ବୁଲନ୍ତି ସେ ପରିମଳ ରାଜଦାଣ୍ଡ ବାଟେ
ବେଳୁବେଳ ଶୋଭାରାଶି ବିକାଶିଲା ରାଷ୍ଟ୍ରେ ।

ଦେବତାଙ୍କୁ ମଙ୍ଗୁଳି ଯେ ନିଜପୁରେ ଆସି
ଦାଣ୍ଡେ ବୁଲନ୍ତି ମଙ୍ଗଳ ଗୀତ ଭାଷି ଭାଷି ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣର କଟରାରେ କୁଙ୍କୁମ ଆଣନ୍ତି
ଅର୍ଜ୍ଜୁନଙ୍କ ଅଙ୍ଗେ ନେଇ ହଳଦୀ ବୋଳନ୍ତି ।
ନାନାବିଧ ଅଳଙ୍କାରେ କରନ୍ତି ମଣ୍ଡନ
ଏହି ବିଧିରେ କନ୍ୟାଙ୍କୁ କରନ୍ତି ଭୂଷଣ ।
ରଜନୀ ହୁଅନ୍ତେ ପୁଣି ଯୁବତୀଏ ଆସି
କାଖେ ଘେନି ଶତମୁଖ ସୁବର୍ଣ୍ଣ କଳସୀ ।
ଦାଣ୍ଡେ ବୁଲନ୍ତି ମଙ୍ଗଳ ଗୀତ ପୁଣି ଗାଇ
ଦ୍ୱାରେ ଦ୍ୱାରେ ବୁଲି ପାଣି ମାଗନ୍ତି ସେ ଯାଇ ।
ଘରେ ଥିବା ଲୋକେ ଜାଣି ବୋଲନ୍ତି ତ ବାଳୀ
ଅଇଲେଣି ଦ୍ୱାରେ ଦ୍ୱାରେ ବୁଲି ପାଣିତୋଳି ।
ଅହିଅ ଯୁବତୀମାନେ ଶୁଚିମନ୍ତ ହୋଇ
ପବିତ୍ର ଜଳ ଆଣିଣ ଦିଅନ୍ତି ବଢ଼ାଇ ।
ଏମନ୍ତେ ଯୁବତୀମାନେ ଜଳ ଆଣିଦେଲେ
ରାଜାର ମୁଦୁସୁଲୀଏ ତାହା ଘେନିଗଲେ ।
ସାତକୁମ୍ଭ ଯହୁଁ ଶୁଭ ପଶିଲାକ ପାଣି
ବାହୁଡ଼ି ଆସନ୍ତି ତହୁଁ ସକଳ ତରୁଣୀ ।
ରାତିଯାକ ବୁଲି ଯହୁଁ ସେ ପାଣି ଆଣନ୍ତି
ତେଣୁ ତାକୁ ଚୋରୀପାଣି ଲୋକେ ଯେ ବୋଲନ୍ତି ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପିଢ଼ାରେ ନେଇ କନ୍ୟାକୁ ବସାଇ
ଗ୍ରହ ଔଷଧି ସୁଗନ୍ଧ କେଶରେ ଲଗାଇ ।
ସେହି ଚୋରି ପାଣି ଘେନି ଅଭିଷେକ କଲେ
ତହିଁ ଉତ୍ତାରୁ ସେ ପୁଣି ଅଏଁଳା ବୋଳିଲେ ।
ସୁବାସିତ ଜଳେ ସ୍ନାନ କରାଇଲେ ପୁଣି
କେଶ ପୋଛିଦେଲେ ସରୁ ନବବସ୍ତ୍ର ଆଣି ।
ବରକନ୍ୟାଙ୍କୁ ପୋଛିଲେ ଝୀନବସ୍ତ୍ର ଘେନି
ବରକନ୍ୟା କେହୁ ପାଣି ଛଡ଼ାଇ କାମିନୀ ।
ଦେବାଙ୍ଗ ପଟନୀ ନେଇ ବରକୁ ପିନ୍ଧାଇ
ସରୁ ରଙ୍ଗପାଟେ କନ୍ୟା ସର୍ବାଙ୍ଗ ଘୋଡ଼ାଇ ।
ପଞ୍ଚଗ୍ରାସୀ କରନ୍ତି ଯେ ଆଣି ଚୋରିଭାତ
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ଆସି ହୋଇଲା ପ୍ରଭାତ ।
ପୁଚ୍ଛନ୍ତି ଜଉତିଷଙ୍କୁ ଚାହିଁ ନରସାଇଁ
ଜାଣି କହିଦେବ ଅନୁକୂଳ ବେଳ ସେହି ।
ମଣାଇ ଛାୟା ମଣ୍ଡପ ବେଗେ ଦଣ୍ଡଧାରୀ
ଖଞ୍ଜି ହୀରାନୀଳା ଗଜଦନ୍ତ ପିଢ଼ା ପାରି ।
ବରବେଶ ହୋଇ ବିଜେ ପାଣ୍ଡବ ସୁନ୍ଦର
ଯାଇ ସେ ବସିଲେ ଶୁଭେ ବେଦୀର ଉପର ।
ଏମନ୍ତବେଳେ ଆସଇ ରାଜାର ଦୁହିତା
ହୁଳହୁଳି ଦିଅନ୍ତି ଯେ ଅନେକ ବନିତା ।

ବେଦୀ ଉପରେ ବସିଛି ପଣ୍ଡୁରାଜା ଶିଷ୍ୟ
ତାଙ୍କ ଉପରେ ଉହାଡ଼ କଲେ ନବବାସ ।
ଅଞ୍ଚଳେ ଲବଣ ଗୁଡ଼ କନ୍ୟା ଧରିଥିଲା
ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ଉପରକୁ ବିଞ୍ଚି ଫିଙ୍ଗିଦେଲା ।
ହରଷେ ଯୁବତୀମାନେ ଗାଇଲେ ମଙ୍ଗଳ
କହନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ମନୁ ମହୀପାଳ ।
ସୁଜାଣେଶ୍ୱର ନାମରେ ରାଜା ପୁରୋହିତ
ବିଭା ନିମନ୍ତେ ବେଦୀରେ ବସିଲା ତୁରିତ ।
ବାକ୍ୟ କରାନ୍ତି ସେ ବସି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଆଗରେ
ବସାଇଲେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ନେଇ ସେ ବିଷ୍ଟିରେ ।
ଅଣାଇଥିଲା ସେ ରାଜା ଅତୁଠରୁ ପାଣି
ବରପାଦ ଧୋଇଦେଲା ଚିତ୍ରଧ୍ୱଜ ପୁଣି ।
ପ୍ରଥମେ ବରଣ ପାଞ୍ଚି ଦେଲେକ ପିନ୍ଧାଇ
ବୋଇଲେ କନ୍ୟାକୁ ଆଣ ବସନ ପିନ୍ଧାଇ ।
ସେହି ବସ୍ତ୍ରକୁ ପିନ୍ଧିଣ ରାଜାର ଦୁଲଣୀ
ବେଦୀ ଉପରେ ବସିଲା ଯାଇ ସୁଲକ୍ଷଣୀ ।
ମହାବାକ୍ୟ ଉଚ୍ଚାରଣ କଲେ ପୁରୋହିତ
କୁଶରେ ବାନ୍ଧିଲା ବରକନ୍ୟାଙ୍କର ହସ୍ତ ।
ଯୁବତୀଗଣ ମିଳିଣ କରନ୍ତି ମଙ୍ଗଳ
ଶଙ୍ଖେ କୁଶପାଣି ତୋଳି ବୋଲେ ମହୀପାଳ ।
ସ୍ୱାମୀ ଆଜ୍ଞୁ ସୋମବଂଶେ ପଶିଲି ଶରଣ
ବନ୍ଧୁତା ପଣକୁ ମୁହିଁ ନୁହଇ ଭାଜନ ।
କଉତୁକ ହେଲା ଚିତ୍ରାଙ୍ଗଦା ନାମେ ଦାସୀ
ଧନରତ୍ନ ଆଦି ଦେଇ ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ତୋଷି ।
ଲାଜାହୋମ ଶେଷକଲେ ପୁଣି ସେହି ରାତି
ବରକନ୍ୟା ମଧୁଶଯ୍ୟା ପୁରକୁ ଗମନ୍ତି ।
ରଜନୀ ପ୍ରଭାତୁ ବେଗେ ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରି
ଆସ୍ଥାନ ମଣ୍ଡପେ ବିଜେକଲେ ଦଣ୍ଡଧାରୀ ।
ଦିବସରେ ଆସ୍ଥାନରେ ବସନ୍ତି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ
ରାତ୍ରେ ଘରଣୀ ସଙ୍ଗରେ କଟାନ୍ତି ସେଦିନ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ତହିଁ ରହିଲା ଷାଠିଏ ଦିବସ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ଦୀର୍ଯ୍ୟେ ବାଳୀ ହେଲା ଗର୍ଭବାସ ।
ଦିନେ ସେ ରାଜାର ପାଶେ କହଇ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ
ସାବଧାନ ହୋଇ ଏବେ ଶୁଣ ହେ ରାଜନ ।
ସମ୍ଭାଳିଥାଅ ଦୁହିତା ଗୋଟିକି ତୁମ୍ଭର
ମୁହିଁ ଯାଉଅଛି ଏବେ ଅରଣ୍ୟ ଭିତର ।
ତାହା ଶୁଣନ୍ତେ ବିରସ କଲା ରାଜା ମତି
କି କାରଣେ ବନେ ଯିବ ବୋଲଇ ନୃପତି ।
ସେବା କରିବାକୁ ମୁଁ କି ନୋହିଲି ଭାଜନ
କ୍ଷମାକର ମୋତେ ଅପରାଧକୁ ନ ଘେନ ।
କିବା ଅପରାଧ କଲା ମୋହର କୁମାରୀ
ମୁହିଁ ଶରଣରେ ବାବୁ ପୟରେ ତୋହରି ।
ତୁ ତାହାର ନାଥ ଦୋଷ କରିବୁ ନା କ୍ଷମା
ତୁ ତ କ୍ଷତ୍ରିୟବର ସେ ଅଲିଅଳ ଜେମା ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ପ୍ରତିବାକ୍ୟ ଶୁଣି ହେ ରାଜନ
ଦ୍ୱାଦଶ ବରଷ ହେଲା ଅଇଲି ମୁଁ ବନ ।
ଦୋଷ ନାହିଁ ତୁମ୍ଭର କି ତୁମ୍ଭ ଝିଅଙ୍କର
ସତ୍ୟ ଲଙ୍ଘି ନ ପାରିବି ଆହେ ନୃପବର ।
ଦ୍ୱାଦଶ ବରଷ ଶେଷ କରିବଇଁ ବନେ
ତୋହର ଦୁହିତା ଥାଉ ତୋହର ଭୁବନେ ।
ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲା ରାଜା ଚିତ୍ରାଙ୍କୁର ଶୁଣି
ଚିତ୍ରାଙ୍ଗଦାକୁ ସେ ରାତ୍ରେ ବୋଧି ନୃପମଣି ।
କେଶବ ସୁମରି ପାର୍ଥ ପାଦ ବଢ଼ାଇଲା
ଗହନ ଅରଣ୍ୟେ ପଶିରଥ ବାହିଗଲା ।
ଝଙ୍କଡ଼ପୁରେ ତୋ ଘର ଜୟ ତୁ ଶାରଳା
ତୁହି ସର୍ବ ମଙ୍ଗଳା ତୁ ବୋଲାଉ ହିଙ୍ଗୁଳା ।
ତୁହି ରାତ୍ରେ ଆସି ମୋତେ କହୁ ଯେ ସ୍ୱପନେ
ମୁହିଁ ତାହା ଲେଖଇଗୋ ପତ୍ରରେ ଲେଖନେ ।
ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ମୁହିଁ ତୋର ଅଟଇ ଶରଣ
ଶାରଳା ଦାସ ସେବଇ ତୋହର ଚରଣ ।

—o—

ଉଲୁପି ବିବାହ

ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଆହେ ଶୁଣ ନୃପବର
ବନଶୋଭା ଦେଖି ଦେଖି ଯାଏ ଧନୁର୍ଦ୍ଧର ।
ଜମ୍ବୁ ଜମ୍ବୀର ଜେଉଟ ଜମ୍ବିଳ କରଞ୍ଜ
ଯଜାଙ୍ଗ ଜୟନ୍ତୀ ଯାଷ୍ଟିମଧୁ ପୁଞ୍ଜ ପୁଞ୍ଜ ।
କରମଙ୍ଗା କୁରୁବେଲୀ କେରନ୍ଦା କଇଁଥ
ଶାଳ ପିଆଶାଳ ତାଳ ତମାଳ ବହୁତ ।
ନାରଙ୍ଗ ନଡ଼ିଆ ନିମ୍ବ ବୃକ୍ଷ ଆଦି ଦେଖେ
ପଶୁପକ୍ଷୀ ଖେଳୁଛନ୍ତି ତହିଁ ଅତି ସୁଖେ ।
ଏମନ୍ତେ ବନସ୍ତ ଶୋଭା ଦେଖି ଦେଖି ଗଲା
ସରଯୁ ନଦୀର କୂଳେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ।
ପୁଇ ଚାନ୍ଦିଆ ମୂଳରେ ଧନୁ ତୂଣ ଥୋଇ
ନଦୀଜଳେ ପଶି ବୀର ସ୍ନାନକଲା ଯାଇ ।
ଉଲୁପୀ ନାମରେ ଏକ ନାଗକନ୍ୟା ଆସି
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୁଡ଼ିବାବେଳେ ଜଳମଧ୍ୟେ ପଶି ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ଘେନି ବାଳୀ ଜଳେ ଜଳେ ଗଲା
ଆପଣାର ପୁରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ।
ମଣିମୟ ପୁର ତହିଁ ବିଚିତ୍ର ମନ୍ଦିର
ଆଚମ୍ୱିତ ହେଲା ପୁର ଦେଖି ମହାବୀର ।

ମନେ ବିଚାରିଲା ମୁହିଁ କରିଥିଲି ସ୍ନାନ
କେମନ୍ତେ ପାଇଲି ଏବେ ଏ ଦିବ୍ୟ ଭୁବନ ।
ଧନୁ ତୂଣୀରକୁ ରଖିଅଛି ନଦୀକୂଳେ
ସ୍ନାନ କରୁଥିଲି ପଶି ମୁଁ ସରଯୁ ଜଳେ ।
କେମନ୍ତେ ଅଇଲି କିଏ ଆଣିଲାକ ଏଥେ
ଏମନ୍ତେ ଭାଳୁ କନ୍ୟାକୁ ଦେଖେ ନେତ୍ରପଥେ ।
ନବ ଯଉବନୀ ସେ ଯେ ପରମା ସୁନ୍ଦରୀ
ରୂପେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଠାକୁରାଣୀ ନୋହିବେକ ସରି ।
ସୁନ୍ଦର ଅଙ୍ଗକୁ ତାର ନାହିଁ ପଟାନ୍ତର
କଟାକ୍ଷ ସେ ସୁନ୍ଦରୀର କାମ ପଞ୍ଚଶର ।
ହସିବା ଚାହିଁବା ତାର ଯୋଗୀ ଯୋଗଭାଙ୍ଗେ
ଉଭା ହୋଇଅଛି ବାଳୀ ଅର୍ଜୁନର ଆଗେ ।
ପାର୍ଥ ବୋଲଇ ସୁନ୍ଦରୀ ଏ କାହାର ପୁର
କାହାର କୁମାରୀ ତୁମ୍ଭେ କେ ତୁମ୍ଭ ପିଅର ।
ସ୍ନାନ କରୁଥିଲି ମୁହିଁ ଅଇଲି କେମନ୍ତେ
ଜାଣିଥିଲେ ସୁନ୍ଦରୀ ଗୋ କହ ତାହା ମୋତେ ।
ଉଲୁପୀ କହଇ ପୁର ଗୋଟି ଯେ ମୋହର
ମୁହିଁ ଅଟେ ନାଗକନ୍ୟା ଆହେ ବୀରବର ।
ଉଲୁପୀ ବିଦ୍ୟାର ବଳେ ଆଣିଲି ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ
ତୁମ୍ଭେ ଜାଣି ନ ପାରିଲ ଅଇଲ ଏଠାକୁ ।
ମୋହର ନାମ ଉଲୁପୀ ମୁହିଁ ଅବିବାହୀ
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ମୁଁ ଜଳ ମଧ୍ୟେ ଆଣିଲି ବୁଡ଼ାଇ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଆଣିଅଛ କି ନିମନ୍ତେ
କି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବି ତାହା କହ ମୋ ଅଗ୍ରତେ ।
ଉଲୁପୀ କହିଲା ବୀର ରୂପ ଦେଖି ତୋର
କାମ ବିଶିଖେ ମୋହର ଶରୀର ଅସ୍ଥିର ।
ତେଣୁ ଆଣିଛି ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ମୋହର ଭୁବନେ
ମୋତେ ବିଭାହୋଇ ଏଥେଁ ରହି କିଛିଦିନେ ।
ପୁଣି ଘୋର ଅରଣ୍ୟକୁ ଯାଅ କିନା ନାଥ
ତା କଥାରେ ସନମତ କଲେ ବୀରପାର୍ଥ ।
ବିଭାହୋଇ ରହିଲେକ ତାହାର ମନ୍ଦିରେ
ଶିଖିଲେ ଉଲୁକ ବିଦ୍ୟା ରହି ତାର ପୁରେ ।
ଅଞ୍ଜନ ଗୁଟିକା ଆଦି ଧାରଣା ଯେତେକ
ଶିଖିଲେ ନାଗାନ୍ତବିଦ୍ୟା ତାଠାରୁ ଅନେକ ।
ଦିନାକେତେ ତାରପୁରେ ରହି ଧନଞ୍ଜୟ
ବୋଇଲେ ଗୋ ସଖି ଯିବି ଆଜ୍ଞାମୋତେ ଦିଅ ।
ଉଲୁପୀ କହିଲା ତୁମ୍ଭେ ଯାଉଅଛ ନାଥ
ତୁମ୍ଭର ବିହୀନେ ମୁହିଁ ହୋଇବି ଅନାଥ ।
ଜାତିରେ କ୍ଷତ୍ରିୟ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ଶସ୍ତ୍ରଧାରୀ
ଏ ଜୀବନ ସିନା ଅଟେ କ୍ଷଣିକ ମୋହରି ।
କେମନ୍ତେ ଜାଣିବି ତାହା କହ ପ୍ରାଣେଶ୍ୱର
ଜାଣିଲେ ସିନା ଅନଳେ ଦହିବି ଶରୀର ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ମୋର ପ୍ରତିରୂପ ରଖ
ଦୁଃଖ ହରୁଥିବ ସଖି ଦେଖି ତାର ମୁଖ ।
ଯେଉଁଦିନ ଦିଶିବ ଯେ ରୂପଗୋଟି କଳା
ସେଦିନ ମୋହର ମୃତ୍ୟୁ ଜାଣିବୁରେ ବାଳା ।
ଏହାକହି ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ରଖି ତାହା ପୁରେ
ଉଲୁକ ବିଦ୍ୟାର ବଳେ ପଶିଲେ ଜଳରେ ।
ମିଳିଲେ ସରଯୂକୂଳେ ବୁଡ଼ି ବୁଡ଼ି ଆସି
ସ୍ନାନ ତରପଣ ଶେଷକଲେ ଜଳେ ପଶି ।
ପିତୃ ତରପଣ ସାରି କୂଳରେ ମିଳିଲେ
ଫଳମୂଳ ଖାଇ ଦେହ ସୁସ୍ଥ କରାଇଲେ ।
ଧନୁଶର ଘେନି ବନ ଭ୍ରମି ସେ ଆସନ୍ତି
ରାମ ନାମ ସୁମରିଣ ବନସ୍ତେ ବାଞ୍ଛନ୍ତି ।
ଦଶମାସ ତହିଁ ରହି ପଣ୍ଡୁର କୁମର
ପୁଣି ସେହି କାନନକୁ ଉପେକ୍ଷିଲା ବୀର ।
ଯାଉଁ ଯାଉଁ ଏଥେ ଏକ ପର୍ବତ ଦେଖିଲେ
ସେହି ପର୍ବତ ଉପରେ ପୁଣି ସେ ରହିଲେ ।
ମଣିଭ୍ରଦା ନାମ ଜାଣ ଅଟଇ ତାହାର
ତହିଁରେ ସୁଖେ ରହିଲେ ପାଣ୍ଡବ ସୁନ୍ଦର ।
ତୁଳସୀର ବଲ୍ଲଭ ଶ୍ରୀଚରଣରେ ଆଶ
ବଦନ୍ତି ଶୂଦ୍ରମୁନି ଶ୍ରୀ ଶାରଳା ଦାସ ।

—o—

ବଭ୍ରୁବାହନ ଜନ୍ମ

ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ବିଲଙ୍କା ଦେଶ ମହାରାଜା
ଅଗସ୍ତି ମୁନି ଚରଣେ କଲେ ଦିବ୍ୟପୂଜା ।
ଆହେ ମୁନି ସାବଧାନେ ହୋଇଣ ଶୁଣିମା
ଚିତ୍ରଙ୍ଗଦା କନ୍ୟା ସେହୁ ଚିତ୍ରାଙ୍କୁର ଜେମା ।
ଅର୍ଜୁନ ବୀର୍ଯ୍ୟେ ସେ ହୋଇଥିଲା ଗର୍ଭବତୀ
ପୁତ୍ର କି ଦୁହିତା ତାର ହେବ ଉତପତି ।
ଏହା ସଂକ୍ଷେପି କହିବା ହେଉ ମୁନିବର
ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ଆହେ ଦଣ୍ଡଧର ।
ଯେତେବେଳେ ପାର୍ଥ କହିଗଲା ଘୋରବନ
ଚିତ୍ରାଙ୍ଗଦା ବୋଇଲା ଯେ ଶୁଖାଇ ବଦନ ।
ଦେଖୁଛ ତ ନାଥ ମୋର ଗର୍ଭର ଲକ୍ଷଣ
କି ନାମ ଦେବି ତାହାର ହୋଇଲେ ନନ୍ଦନ ।
ପାର୍ଥ ବୋଇଲେ ଶ୍ୱେତାଶ୍ୱବାହନ ମୋ ନାମ
ବାଛି ନାମ ଦେବୁ ଥିବ ତା ଶେଷ ବାହନ ।
ଏମନ୍ତ ବୋଧି ଅର୍ଜୁନ ଅରଣ୍ୟକୁ ଗଲା
ଦୁହିତା ଗୋଟିକି ରାଜା ନିଜପୁରେ ନେଲା ।

ଶତେକ ଦାସୀ ଖଟିଲେ ପାଦରେ ତାହାର
ଗର୍ଭର ଲକ୍ଷଣ ତାର ଦେଖି ନୃପବର ।
ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ଅନ୍ତଃପୁରେ ରଖିଲେ କୁମାରୀ
ଦିନକୁ ଦିନ ନାରୀର ହେଲା ଗର୍ଭଭାରି ।
କ୍ରମମାଷେ ଚିତ୍ରାଙ୍ଗଦା ହେଲା ଗର୍ଭବାସ
ବିଛା ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦଶମାସ ।
ମାର୍ଗଶିର ମାସ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ଗୁରୁବାର
ପଞ୍ଚମୀ ତିଥି ରୋହିଣୀ ନକ୍ଷତ୍ର ଆବର ।
ବୃଷଚନ୍ଦ୍ର ଶୁଭଯୋଗ କରଣ ଯେ ଭବ
ଚିତ୍ରଙ୍ଗଦା ବାଳୀ କଲା ସେଦିନ ପ୍ରସବ ।
ପାଦରେ ଖଟି ଅଛନ୍ତି ଶତ ବିଳାସିନୀ
ପୁତ୍ର ଜାତ କି ଦ୍ୱିତୀୟା ଜିଣି ଚକ୍ରପାଣି ।
ମକରଧ୍ୱଜ ପ୍ରାୟେକ ଦିଶଇ ନନ୍ଦନ
ନାଭିକୁ ଛେଦି ତୁରିତେ କରାଇଲେ ସ୍ନାନ ।
ଅନ୍ତୁଡ଼ି ଲଗାଇ ବେଗେ ଧାତ୍ରୀଏ ସେକନ୍ତି
ତୂଳା ବୁଡ଼ାଇ କ୍ଷୀର ତା ମୁଖରେ ଦିଅନ୍ତି ।
ବସାଇଲେ ତା ବାଳୀକି ସତେଜ କରାଇ
ଶାସ୍ତ୍ରବିଧି ମତେ ତାଙ୍କୁ ଗଣ୍ଡୁଷେ ଶୁଆଇ ।
ପଞ୍ଚୁଆତି ଷଷ୍ଠୀ ପୂଜା ଉଠିଆରୀ ଗଲା
ଚିତ୍ରାଙ୍କୁର ଏକବିଂଶ ଦିନେ ବିଜେ କଲା ।
ଦୋଳିରେ ସେ ଦୁହିତାର ପୁତ୍ରକୁ ଦେଖିଲା
ଆପେ କି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ପୁତ୍ର ରୂପେ ଉପୁଜିଲା ।
ପରମ ଆନନ୍ଦ ଜାତ ହେଲା ରାଜା ଚିତ୍ତେ
ବହୁତ ଧନ ବଧାଇଦେଲା ସେ ତୁରିତେ ।
କୁମାରୀର ମୁଖ ଚାହିଁ ପଚାରଇ ରାୟେ
କି ନାମ ପୁତ୍ରକୁ ତୋର ଦେବୁଟି ଗୋମାୟେ ।
ଚିତ୍ରାଙ୍ଗଦା ବୋଇଲାକ ଶୁଣିବ ଭୋ ତାତ
ଏହି ଶ୍ୱେତାଶ୍ୱବାହନ ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ସୁତ ।
ତାହାର କୁମର ଏହି ଅଟେ ବିଦ୍ୟମାନ
ଏଣୁ ଯେ ବବ୍ରୁବାହନ ଦିଅ ଏହା ନାମ ।
ସ୍ୱଭାବେ ବୃଷ ରାଶିରେ ଜନମ ହୋଇଲା
ବବ୍ରୁବାହନ ନାମଟି ଏହାକୁ ଶୋଭିଲା ।
ଶୁଣିଣ ଅତି ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲା ନୃପତି
ବବ୍ରୁବାହନ ବୋଲିଣ ସମସ୍ତେ ଡାକନ୍ତି ।
ଦିନକୁ ଦିନ ବଢ଼ଇ ଯେଣୁ ସେ ବାଳୁତ
କାଳେ ସେ ଅନେକ ବିଦ୍ୟା ପାଇଲା ପ୍ରାପତ ।
ଶସ୍ତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ର ବିଦ୍ୟାରେ ସେ ହୋଇଲା ବିଦ୍ୱାନ
ଯାହାର ପିଅର ଅଟେ ବାସବ ନନ୍ଦନ ।
କେ କହିପାରିବ ଅବା ତାର କ୍ଷେତ୍ରିବୃତ୍ତ
ଅଗୋଚର ଅସଂଖ୍ୟ ଏ ଶ୍ରୀମହାଭାରତ ।

ଗଙ୍ଗାକୂଳ ରେଣୁମାନ ଗଣି କି ପାରିବା
ନଉକା ଯାନେ କି ଅବା ସାଗର ତରିବା ।
ଆକାଶକୁ ଲଗାଇଲେ ନିଶୁଣି କି ପାଇ
ଶ୍ରୀହରିହର ମହିମା ଗୋଚର ନୁହଇ ।
କେବଳ କରୁଣା କଲେ ଝଙ୍କଡ଼ବାସିନୀ
ସେ ଦେବୀ କହିଦିଅନ୍ତି ପୂର୍ବଭାବ ଘେନି ।
ତେଣୁ ଠିକ ଠିକ କଥା କହଇ ବଞ୍ଚାଇ
ଶାରଳା ଦାସ ସେବକ ଦୁର୍ଗା ମହାମାଈ ।
ବନ୍ଦଇ ବାମନ ଦେବ କଶ୍ୟପ କୁମାର
ଦେବଙ୍କ ଛଳେ ଜନ୍ମିଲୁ ଅଦିତି ଉଦର ।
ବାମନ ନାମେ ତୋହର ଖର୍ବ କଳେବରେ
ଧୋତି ଛତା ନବଗୁଣ ପଇତା କାନ୍ଧରେ ।
ଦେବଙ୍କ ହିତେ ଯାଗକୁ ଗଲୁ ଦାନମାଗି
ଧ୍ୟାନେ ଚିହ୍ନି ନ ପାରନ୍ତି ତୋ ରୂପକୁ ଯୋଗୀ ।
ହସ୍ତେ ତୋର କୁଶବଟୁ ତମ୍ବାପାତ୍ର ସାର
ସାମ ଗାନ କଲେ ବଳିରାଜା ସିଂହଦ୍ୱାର ।
ଉଚ୍ଚାରିଲେ ଗହଗହ ଶବ୍ଦେ ବେଦଧ୍ୱନି
ଯଶୋବନ୍ତୀ ପୁରେ କମ୍ପମାନ ପଦ୍ମଯୋନି ।
ବଳିରାଜା ଥିଲା ନିଜ ଆସ୍ଥାନରେ ବସି
ବାମନ ରୂପକୁ ଦେଖି କିଞ୍ଚିତରେ ହସି ।
ଏ କି ହରିହର ବ୍ରହ୍ମା ବହ୍ନି ସୁରପତି
ଏ ମର୍ତ୍ତ୍ୟଭୁବନେ ଦେଖିନାହିଁ ଏ ମୂରତି ।
ଅନେକ ପୁଣ୍ୟଥିଲେ ଯେ ଦେବାଆମ୍ଭେ ଦାନ
ଅଲଭ୍ୟରେ ମିଳିବ ତ ବଇକୁଣ୍ଠ ସ୍ଥାନ ।
ମାଗ ମାଗ ବ୍ରାହ୍ମଣ ହେ ଯେ ତୋହର ଇଚ୍ଛା
ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳରେ ଯହିଁ ତୋର ବାଞ୍ଛା ।
ଡାହାଣବର୍ତ୍ତ ଶଙ୍ଖରେ କୁଶ ଜଳ ଭରି
ଉପର ହସ୍ତରେ ଦିଏ ରାଜା ସତ୍ୟକରି ।
ଦାନ ଦେଲାବେଳେ ତାକୁ ନିରୋଧିଲା ପୁତ୍ର
ତୁମ୍ବର କୋପରେ ହେଲା ତା ନୟନ ବକ୍ର ।
ଦିଗପାଳଙ୍କୁ ଆପଣ ସାକ୍ଷୀ ଯେ କରାଇ
ବୋଇଲୁ ତୁ ଦାନ ଦେବୁ ତିନି ପାଦଭୂଇଁ ।
ବଳି ବୋଲେ ଏ କେବଣ ବୁଦ୍ଧି ହେ ତୁମ୍ଭର
ଧନ ଭଣ୍ଡାର ଛାଡ଼ିଣ ମାଗ ଏହି ଛାର ।
ଆପଣ ବୋଇଲେ ମୁହିଁ ନୁହଇ ତ ଲୋଭୀ
ଅଳପକେ ବହୁଦାନ କେମନ୍ତ ମାଗିବି ।
ବଳି ବୋଲେ ବଢୁ ତୋର ଚରଣ ଯୁକତେ
ତକ୍ଷଣେ ବଢ଼ିଲା ନବଦ୍ୱୀପ ପରିଯନ୍ତେ ।
ଦେଖି ବଳି ରାଜାର ଯେ ଉଡ଼ିଲା ସାହସ
ପାଦକେ ପୃଥିବୀ ଆର ପାଦରେ ଆକାଶ ।

ବଳି ବୋଇଲା ତୋହର ଆଉ ପାଦ କାହିଁ
ନାଭିରୁ ପାଦେକ ଜାତ କଲେ ଯେ ଗୋସାଇଁ ।
ଦେଖିଣ ତା ବଳି ରାଜା ପାତିଦେଲା ମାଥ
ଛେଦିଲେ ସକଳ ପାପଭାର ଜଗନ୍ନାଥ ।
ଆଦି ସତ୍ୟଯୁଗେ ଯେ ଦେବୀ ସୁରେଶ୍ୱରୀ
ଅଭିଷେକ ଅର୍ଥେ ବ୍ରହ୍ମା କମଣ୍ଡଳେ ଭରି ।
ଯେଉଁ ପାଦପଦ୍ମ ହେଲା ନାଭିରୁ ବାହାର
ସେ ପାଦପଦ୍ମ ଢାଳିଲେ ନେଇ ବେଦବର ।
ଦକ୍ଷିଣ ପାଦେ ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠି ଯବ ଅର୍ଦ୍ଧକୋଣେ
ନ ତିନ୍ତି ଗଙ୍ଗା ରହିଲା ତିଳାର୍ଦ୍ଧ ପ୍ରମାଣେ ।
ମନେ ଲଜ୍ଜା ପାଇଲା ତା ଦେଖି ଲୋକତାତ
ବିକ୍ରମ ମୂରତି ଧରିଛନ୍ତି ଜଗନ୍ନାଥ ।
ମୁକତ ହୋଇଲା ବଳି ତୁମ୍ଭ ପାଦଲାଗି
ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ଶିରେ ବିଜେ କଲେ ଧବଳାଙ୍ଗୀ ।
ସେ ମାନବ ଚରଣରେ ଶରଣ ମୋ ନିତ୍ୟେ
ଶାରଳାଦାସ କହିଲା ସର୍ବଜନ ହିତେ ।
ଚିତ୍ରଉତ୍ପଳା ନଦୀର ଉତ୍ତର ଯେ ଠଣା
ଝଙ୍କଡ଼ ପୁର ନାମରେ ବସାଇ ପାଟଣା ।
କନକପୁର ପାଟଣା ଘର ପର୍ଶୁରାମ
ତାର ଅନୁଜ ଶାରଳା ଦାସ ମୋର ନାମ ।
କୃଷ୍ଣ ଦର୍ଶନ ନିମନ୍ତେ ଥାଏ ମନେ ଭାବି
ଗୋପପୁରେ ନନ୍ଦଘରେ ଯେହୁ ଜନ୍ମ ଲଭି ।
ଏମନ୍ତ ତହିଁରେ କିଛିଦିନ ଗଲା ବହି
ପିତା ଶାପ୍ୟେ ମହାମାୟା ବିଜେ କଲେ ତହିଁ ।
ବାଛୁରୀ ଚରାନ୍ତେ ଗୋପସୁତ ଘେନି ହରି
ଜାଣେ କେଶବ ତାହାଙ୍କୁ ଏକାଳେ ତିଆରି ।
ଜନ୍ମ ଲଭି ସର୍ଜିଲୁ ଗୋ ବଳ ମହାମାୟେ
କନକପୁର ପାଟଣା କର ଗୋ ବିଜୟେ ।
ବିଷ୍ଣୁର ବଚନେ ଯହୁଁ ବିଜେ ତତକ୍ଷଣେ
ରହିଲେ ଅର୍କ ତୀର୍ଥର ଦକ୍ଷିଣ ଯେ କୋଣେ ।
ନର୍ମଦା ଯେ କୃପାଜଳମୟ ସରସ୍ୱତୀ
ଗିରିଜା ଅଂଶେ ଶ୍ରୀଚଣ୍ଡୀ ଶାରଳା ମୂରତି ।
ସେ ମୋତେ ପ୍ରସନ୍ନହୋଇ କହିଲେ ଏ ଗ୍ରନ୍ଥେ
ମୁହିଁ ତାହା ଲେଖିଲଇଁ ସର୍ବଜନ ହିତେ ।
ହେ ସାଧୁଜନେ ମୋହର ନ ଘେନିବ ଦୋଷ
ଜାତିରେ ମୁଁ ଶୂଦ୍ର ବୁଦ୍ଧି ମୋହର ବା କିସ ।
ଶରଣ ମୋ ଶ୍ରୀ ଶାରଳା ପରମ ବୈଷ୍ଣବୀ
ତାର ନିଜପୁତ୍ର ମୁହିଁ ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ସେବି ।

—o—

ସହସ୍ରାଜିତ ଶରଣ

ଏଥୁ ଉତ୍ତାରେ ପୁଣି ସେ ମନୁ ମହାରାଣ
ଅଗସ୍ତିଙ୍କ ଚରଣରେ ପଡ଼ି ପୁଣ ପୁଣ ।
ଖାଣ୍ଡବ ବନ ଚରିତ ଶୁଣିଲି ଗୋସାଇଁ
ତୁମ୍ଭର ପ୍ରସାଦେ ମୋର ପାପ ଛେଦିବଇଁ ।
କଥା ଏକ ପଚାରିବି ପଡ଼ିଲା ମୋ ମନେ
କୋପ ନ କରି ଶୁଣିମା ହେଉ ସାବଧାନେ ।
ସ୍ୟମନ୍ତକ ମଣି ଯୋଗେ ସେ ପ୍ରସନ୍ନାଜିତ
ବନସ୍ତରେ ତାକୁ ଏକ ସିଂହ କଲା କ୍ଷତ ।
ଶତଧନୁ ବଳେ ଶକ୍ରାଜିତକୁ ମାଇଲା
ସହସ୍ରାଜିତ କେମନ୍ତେ ଏଥୁ ପଳାଇଲା ।
ଶତଧନୁ କେଉଁପରି ଗଲାକ ପଳାଇ
ସୁଦର୍ଶନ ଚକ୍ର ଯଦି ନିରତେ ଭ୍ରମଇ ।
ଏହା ସଂକ୍ଷେପି କହିବା ହେଉ ମୁନିବର
ତେବେ ସେ ଭ୍ରାନ୍ତି ଫିଟିବ ମନରୁ ମୋହର ।
ବହୁତ ପ୍ରଣାମ ମୁନି ଚରଣେ କରଇ
କୃତ୍ୟ କୃତ୍ୟ ହୋଇ ତାଙ୍କ ଛାମୁରେ ବସଇ ।
ରାଜାର ବିନୟ ଦେଖି କୁମ୍ଭଋଷି ସୁତ
ବୋଇଲେ ଶୁଣ ହେ ଧୀରେ ମନୁମହାରଥ ।
ଶ୍ରୀ ମହାଭାରତ ମଧ୍ୟପର୍ବର ବାରତା
ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ମନୁ ମହାଜ୍ଞାତା ।
ଯେତେବେଳେ ଶକ୍ରାଜିତ ହୋଇଲା ବିନାଶ
ବାରତା ପାଇଣ କୋପକଲେ ପୀତବାସ ।
ସହସ୍ରାଜିତ ଅକ୍ରୁର ଗଲା କହ କାହିଁ
ତା ବୁଦ୍ଧିରେ ଶକ୍ରାଜିତ ସିନା କ୍ଷୟପାଇ ।
ଆଗ ସହସ୍ରାଜିତକୁ କରିବି ମୁଁ କ୍ଷୟ
ପଛେ ଯାଇଁ ଛେଦିବଇଁ ଶତଧନୁ କାୟ ।
ଏସନ ବାରତା ପାଇ ସେ ସହସ୍ରାଜିତ
ବୋଲେ ମୋତେ ରଖିବାକୁ ନାହିଁ ତ୍ରିଜଗତ ।
କାହିଁ ପଶିବି କାହାକୁ କହିବଇଁ ଯାଇ
କେ ମୋତେ ରଖିବ ଅବା ପ୍ରାଣ ଦାନ ଦେଇ ।
ଏମନ୍ତେ ସହସ୍ରାଜିତ ବ୍ୟାକୁଳିତ ମତି
ପଞ୍ଚଭୂତ ଆତ୍ମାରେ ସେ କରେ ବଡ଼ଭୀତି ।
ଏମନ୍ତେ ବିଚାରୁ ରାତ୍ର ହୋଇଲା ପ୍ରହରେ
ଅକ୍ରୁରର ସନ୍ନିଧିକି ଚଳିଗଲା ଖରେ ।
ବୋଇଲା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କୋପ କରିଛନ୍ତି ମୋତେ
ମୋ ଶିର ଛେଦିବେ ଚକ୍ରପେଶି ଜଗନ୍ନାଥେ ।
ଅକ୍ରୁର ବୋଲଇ ତୋତେ ନ ପାରଇ ରଖି
ଚକ୍ଷୁରେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ କୋପ ଅଛି ଦେଖି ।

ପୁଣି ହି ଅକ୍ରୁର ମନେ ମନେ ବିଚାରଇ
ଏହାର ଏଥିରେ କିଛି ମାତ୍ର ଦୋଷ ନାହିଁ ।
ଶ୍ୱଶୁର ଛଳେ ଯେ କ୍ରୋଧ କରିଛନ୍ତି ହରି
ଅବଶ୍ୟ ଏହାକୁ ରାତ୍ରେ ପକାଇବେ ମାରି ।
ଏହି ରାତ୍ରେ ତୁହି ଏଥୁ ଯାଆ ଯା ପଳାଇ
ଦ୍ୱାରକା ମଧ୍ୟରେ ତୋତେ ରଖନ୍ତା କେ ନାହିଁ ।
ସେଠାରୁ ସହସ୍ରାଜିତ ପଳାଇଲା ଡରେ
ପଳାଇ ପଶିଲା ଯାଇ ଉଦ୍ଧବ ମନ୍ଦିରେ ।
ଚିତ୍ତ ବ୍ୟାକୁଳିତ ତାର ମନ ଛନ୍ନ ଚନ୍ନ
ରଖିପାରିବୁ କି ବୀର ବାରେ ଏ ଜୀବନ ।
ଉଦ୍ଧବ ପଚାରେ ଭୟ କାହାକୁ ତୋହର
ମୋହର ଶରଣ ବୋଲି କହୁ ବାରମ୍ବାର ।
ବୋଇଲେ ସହସ୍ରାଜିତ ଜଗନ୍ନାଥ ଡରେ
କେହି ରଖି ନ ପାରିଲେ ମୋତେ ଏହିପୁରେ ।
ଉଦ୍ଧବ ପଚାରେ ତୁହି କଲୁ କେଉଁ ଦୋଷ
କାହିଁକି ତୋଠାରେ କୋପ କଲେ ପୀତବାସ ।
କହଇ ସହସ୍ରାଜିତ ଉଦ୍ଧବ ହୋ ଶୁଣ
ମଣି ଲୋଭେ ଶତଧନୁ ପାଇ ଅବିଗୁଣ ।
ଶକ୍ରାଜିତକୁ ଗୁପତେ ମାରି ମଣି ନେଲା
ଅକ୍ରୁର ହାତରେ ମଣିଦେଇ କେଣେ ଗଲା ।
ଏଣୁ ଗୋବିନ୍ଦ ମୋଠାରେ କରିଛନ୍ତି ରୋଷ
ବୋଇଲେ ତୋ ଯୋଗୁ ଗଲା ଶକ୍ରାଜିତ ନାଶ ।
ମଣି ଲୁଚାଇ ଭାଇକୁ ତୁହି ଲୁଚାଇଲୁ
ଏଡ଼େ ପାପ ବୁଦ୍ଧି ତୁହି ହୃଦରେ ବହିଲୁ ।
ଏହି କ୍ରୋଧ ଘେନି ଚିତ୍ତେ ଦେବ ନାରାୟଣ
ଚକ୍ର ଘେନି ଖୋଜୁଛନ୍ତି ନେବେ ମୋର ପ୍ରାଣ ।
ଏ ସଙ୍କଟୁ ରକ୍ଷାକରି ପାରିବୁକି ମୋତେ
ଏ ବିଷୟେ ନୁହଇ ମୁଁ ଦୋଷୀ କଦାଚିତ୍ତେ ।
ଉଦ୍ଧବ ବୋଇଲା ତୋତେ ଏଥେକେ ରଖିବ
କରିଛନ୍ତି ତୋ ଉପରେ କ୍ରୋଧ ବାସୁଦେବ ।
ଯାର କୋପଫଳେ ସପ୍ତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ କମ୍ପଇ
ତୋତେ ରଖିବାକୁ ମୋର ସାହସ ବା କାହିଁ ।
ପ୍ରାଣ ଘେନି ଏଥୁ ତୁହି ଯାଅ ଯା ପଳାଇ
ଦ୍ୱାରକାରେ ସମ୍ଭାଳିବା ଲୋକ କେହି ନାହିଁ ।
ଲୁଚାଇ ରଖିବ ତୋତେ କିଏ ଅବା କାହିଁ
ଯେଉଁ ଜଗନ୍ନାଥ ଗର୍ଭେ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଅଛଇ ।
ଏକ୍ଷଣି ଏଠାରୁ ବେଗେ କର ତୁ ଗମନ
ଜାଣିଲେ କରିବେ କୋପ ମୋତେ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।
ଉଦ୍ଧବ ମୁଖରୁ ଶୁଣି ଏ ନିରାଶ ବାଣୀ
ଦ୍ୱାରକାପୁରୁ ବାହାର ହେଲା ବୀରମଣି ।

ସେତେବେଳେ ସାତଘଡ଼ି ରଜନୀ ହୋଇଛି
କେଣିକି ଯିବି ମୁଁ ମନେ ମନେ ଭାଳୁଅଛି ।
ବୋଇଲା ବାରୁଣାବନ୍ତେ ଯିବଇଁ ପଳାଇ
ଯୁଧିଷ୍ଠି ପାଦେ ଶରଣ ପଶିବି ମୁଁ ଯାଇ ।
ବିଚାରି ସହସ୍ରାଜିତ ଧାଏଁ ଅତିବେଗେ
ଖାଲ ଠିକର ସେସବୁ ମଣି ସମଭାଗେ ।
ଦୁଇଘଡ଼ି ଭିତରେ ସେ କେତେବାଟ ଗଲା
ବାରୁଣାବନ୍ତ ଭୁବନ ମଧ୍ୟରେ ମିଳିଲା ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କ ସିଂହଦ୍ୱାରେ ହୋଇଲା ପ୍ରବେଶ
ଖରତର ହୋଇ ତାର ବହଇ ନିଃଶ୍ୱାସ ।
ଶରଣ ଶରଣ ବୋଲି ଡାକେ ଉଚ୍ଚସ୍ୱରେ
ଭିତର ପୁରେ ଶୁଣିଲେ ଯୁଧିଷ୍ଠି ଠାକୁରେ ।
ଶରଣ ଶରଣ ବୋଲି ଡାକେ କେଉଁଜନ
ଦେଖ ସହଦେବ ବୋଲି ବୋଲନ୍ତି ରାଜନ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ଡାକନ୍ତେ ସହଦେବ ଯେ ଶୁଣିଲା
ହସ୍ତେ ବାଡ଼ିଖଣ୍ଡେ ଘେନି ବାହାର ହୋଇଲା ।
ସିଂହଦ୍ୱାରେ ଆସି ଉଚ୍ଚେ ଡାକିଲା କୁମାର
ଶରଣ ଶରଣ ବୋଲି ଡାକେ କେଉଁ ନର ।
ଶୁଣିଣ ସହସ୍ରାଜିତ ମିଳିଲା ଛାମୁରେ
ଚିହ୍ନିଲା ସେ ସହଦେବ ତାକୁ ଅନ୍ଧକାରେ ।
ତାର ହସ୍ତ ଧରି ତାକୁ ଭିତରକୁ ନେଲେ
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଛାମୁରେ ସେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
ବୋଇଲେ ଯେ ସାବଧାନ ହୋଇବା ଗୋସାଇଁ
ଶରଣ ବୋଲି ସହସ୍ରାଜିତ ଫୁକାରଇ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ଦେଖି ସହସ୍ରାଜିତ ବୀରବର
ବାରମ୍ବାର ତାଙ୍କ ପାଦେ କଲା ନମସ୍କାର ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ତୁରେ ଉଠ ଉଠ ବାବୁ
ନିର୍ଭୟ ହୋଇଣ ତୁହି କହ ମୋତେ ସବୁ ।
ଉଠିଣ ସହସ୍ରାଜିତ ଯୋଡ଼ି ବେନକର
ବୋଲେ ରଖିପାରିବ କି ଧର୍ମର କୁମର ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ କରୁ ତୁ କାହାକୁ ଭୟ
ପଳାଇ ଆସି ମାଗୁଛୁ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଅଭୟ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ଦେବ ଛାମୁରେ ସହସ୍ରାଜିତ କହେ
ସାବଧାନେ ଶୁଣ ତୁମ୍ଭେ କୁନ୍ତୀଙ୍କ ତନୟେ ।
ସ୍ୟମନ୍ତକ ମଣି ହେତୁ ଶକ୍ରାଜିତ ମଲା
ଗତରାତ୍ରେ ଶତଧନୁ ତାହାକୁ ମାଇଲା ।
ତାହା ଶୁଣି ସତ୍ୟଭାମା ବହୁ କ୍ରୋଧ କଲେ
ଶ୍ୱଶୁରଙ୍କ ଛଳହରି ହୃଦୟେ ଧଇଲେ ।
ଶତଧନୁକୁ ଖୋଜନ୍ତି ହରି ଚକ୍ରଧାରୀ
ଖୋଜି କାହିଁ ନ ପାଇଲେ ଦ୍ୱାରକା ନଗରୀ ।

ବୋଲନ୍ତି ସହସ୍ରାଜିତ ତାର ସାନଭାଇ
ଶକ୍ରାଜିତକୁ ମାଇଲା ମଣି ନେବାପାଇଁ ।
ଅକ୍ରୁର ଗୋଚରରେ ମଣି ଶତଧନୁ ଦେଲେ
ମଣି ଦେବାକଥା ହରି କିଛି ନ ଜାଣିଲେ ।
ସହସ୍ରାଜିତ ଅଟଇ ଶତଧନୁ ଭାଇ
ତାହାର ବୁଦ୍ଧିରେ ଶକ୍ରାଜିତ ନାଶଯାଇ ।
ମୋ ଉପରେ ସେହି ଦୋଷ ଦେଇ ନାରାୟଣ
ଚକ୍ରରେ ଅବଶ୍ୟ ମୋତେ କରିବେ ଛେଦନ ।
କାହିଁ ସେ ସହସ୍ରାଜିତ ଖୋଜୁଛନ୍ତି ହରି
ଛାମୁରେ ପଡ଼ିଲେ ଚକ୍ରେ ପକାନ୍ତେଣ ମାରି ।
ଅକ୍ରୁର ଉଦ୍ଧବ ପାଦେ ପଶିଲି ଶରଣ
ସେହି ମୋତେ ରକ୍ଷାକରି ନ ପାରିବେ ଜାଣ ।
ବୋଇଲେ ଏଥୁ ବନସ୍ତେ ପଶଯାଇ ବେଗେ
ରଖିବେ ଅବା ପାଣ୍ଡବେ କହ ତାଙ୍କ ଆଗେ ।
ଅସମ୍ଭାଳେ ଦ୍ୱାରକାରୁ ବାହାର ହେଲଇଁ
ଦୁଇଘଡ଼ି ଭିତରେ ମୁଁ ଏଥେ ଅଇଲଇଁ ।
ସତ୍ୟବାଦୀ ପୁରୁଷ ତୁ ଅଟୁ ହେ ଯୁଧିଷ୍ଠି
ଏ ଘୋର କଷଣୁ ମୋତେ ରଖି ପାରିବୁଟି ।
ବହୁତ ବିକଳେ କହେ ସେ ସହସ୍ରାଜିତ
ଛନ୍ନ ଛନ୍ନ ମନ ତାର ବ୍ୟାକୁଳିତ ଚିତ୍ତ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ଶୁଣ ତୁ ସହସ୍ରାଜିତ
ତୋତେ କୋପ କରିଛନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ ।
ତାଙ୍କ ଦୋରେହାକୁ ଆମ୍ଭେ ରଖିବୁ ବା କାହିଁ
ଜାଣିଲେ କୋପ କରିବେ ମୋତେ ଭାବଗ୍ରାହୀ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କ୍ରୋଧ ଆମ୍ଭର ନୁହଇଟି ଭଲ
ସର୍ବଦା ଶରଣ ଆମ୍ଭେ ତାହାଙ୍କ ପୟର ।
ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଶ୍ରୟ ଯେ ସମସ୍ତେ ଅଟନ୍ତି
ପାଣ୍ଡବେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଆଶ୍ରେ ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ।
ତିନିପୁର ମଧ୍ୟେ ଏହି ଶବଦ ଶୁଭଇ
ତାଙ୍କଠାରେ ଅପରାଧ ମୋର ନ ଯୋଗାଇ ।
ଯା ସହସ୍ରାଜିତ ରଖି ନୁହେଁ ମୁଁ ସମର୍ଥ
ଯାହାକୁ କରିଅଛନ୍ତି କ୍ରୋଧ ଜଗନ୍ନାଥ ।
ଶୁଣିଣ ସହସ୍ରାଜିତ କମ୍ପେ ଥର ହର
ଜାଣିଲେ ଚକ୍ରେ ଛେଦିବେ ମୋତେ ଦାମୋଦର ।
କି ବୁଦ୍ଧି କରିବି ବୋଲି ଭାଳଇ ବିକଳେ
କେ ମୋରେ ଶରଣ ଦେବ ଏ ପୃଥିବୀ ତଳେ ।
ତାହାର ବିକଳ ଦେଖି ଧର୍ମଙ୍କ ନନ୍ଦନ
ପଞ୍ଚଭୂତ ଆତ୍ମାରେ ସେ ବିଚାର କରିଣ ।
ଏକାନ୍ତକୁ ଯାଇ ସହଦେବଙ୍କୁ ପୁଚ୍ଛନ୍ତି
ତତକ୍ଷଣେ ମନ୍ତ୍ରୀବର ବରକୁ ଚାହାନ୍ତି ।

କରଯୋଡ଼ି ଜଣାନ୍ତି ସେ ଯୁଧିଷ୍ଠି ଛାମୁର
ମଣିଭଦ୍ରାରେ ଅଛନ୍ତି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଠାକୁର ।
ତାଙ୍କ ପାଦେ ସେବି ତହିଁ ପଶିବ ଶରଣ
ତେବେ ଏହାକୁ ରଖିବେ ପ୍ରଭୁ ନାରାୟଣ ।
ଗୁପତ ହୋଇ ସେଠାକୁ ଏ ପଳାଇଯାଉ
ଶ୍ରୀହରି ଦୋରେହା ବୋଲି ଅର୍ଜ୍ଜୁନେ ନ କହୁ ।
ଚିହ୍ନା ନ ଦେଇ ଯେବେ ଏ ପଶିବ ଶରଣ
ତେବେ ରକ୍ଷା ହୋଇପାରେ ଏହାର ପରାଣ ।
ରାତ୍ରି ପାହିଲେ ଏହାକୁ ରଖନ୍ତା କେ ନାହିଁ
ଚକ୍ର ପେଶିଣ ଛେଦିବେ ପ୍ରଭୁ ଭାବଗ୍ରାହୀ ।
ସହଦେବ ମୁଖୁ ଶୁଣି ସେ ସହସ୍ରାଜିତ
ବୋଲଇ କେଉଁ ଆଡ଼ରେ ଅଛଇ ପର୍ବତ ।
ସହଦେବ ବୋଲେ ଯାଆ ତୁ କିରାତ ଦେଶେ
ମଣିଭଦ୍ରା ପର୍ବତର ଦକ୍ଷିଣ ପାର୍ଶ୍ୱେ ।
କିରାତ ରୂପରେ ବସିଅଛନ୍ତି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ
ସେ ଗିରି ଶିଖରେ ସିଂହ କରଇ ଗର୍ଜ୍ଜନ ।
ସହଦେବ କହନ୍ତେ ସେ ରାତ୍ର ଘଡ଼ିଦଶ
ଶୁଣିଣ ସହସ୍ରାଜିତ ମନରେ ହରଷ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କି ନମସ୍କାର କରିଣ ଚଳଇ
ପବନହୁଁ ବେଗକରି ପହଣ୍ଡ ବଢ଼ାଇ ।
ରାତ୍ର ଅଢ଼ାଇ ପ୍ରହରେ ସେଠାରୁ ବାହାର
ପ୍ରାଣର ବିକଳେ ସେହି ଚାଲେ ଖରତର ।
ବାରୁଣାବନ୍ତ ଯେ ତହୁଁ ଗଲା ଖରହୋଇ
ପଞ୍ଚଭୂତ ଆତ୍ମାରେ ସେ ହରିଙ୍କୁ ଡରଇ ।
ଏହିମତେ ପଞ୍ଚଦଶ ଯୋଜନ ସେ ଗଲା
ଅଗମ୍ୟ ବନସ୍ତ ମଧ୍ୟେ ଯାଇଣ ପଶିଲା ।
ଯାଉଅଛି ବୀର ପୁଣି ପଛକୁ ନ ଚାହିଁ
ସିଂହ ବ୍ୟାଘ୍ର ଭଲ୍ଲୁକଙ୍କୁ ତାର ଭୟ ନାହିଁ ।
ଶୁଣ ଆହେ ମନୁରାଜ ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ସହସ୍ରାଜିତ ଚରିତ ପୁଚ୍ଛିଲୁ ନୃପତି ।
ଏସନର୍କ ହୋଇ ତୁହୋ ଶୁଣ ମନୁରାୟ
ଶୁଣନ୍ତେ ପାତକ ତୋର ହୋଇଯିବ କ୍ଷୟ ।
ମନୁ ପଚାରନ୍ତି ଦେବ ଶୁଣିମା ଗୋସାଇଁ
ଏଥିର ଉତ୍ତାରେ କିସ ଚରିତ ସେ ହୋଇ ।
ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ତୁହୋ ଶୁଣ ନୃପବରେ
ସସ୍ରାଜିତ ପଳାଇଲେ ଅଜ୍ଞାତ ଭାବରେ ।
କରେ ଚକ୍ରଧରି ତାକୁ ଖୋଜେ ଦାମୋଦର
ନ ଦେଖିଲେ ଚିହ୍ନବର୍ଣ୍ଣ ସହସ୍ରାଜିତର ।
ବହୁତ କ୍ରୋଧ କରି ସେ କମଳାର ସାଇଁ
ଶକ୍ରାଜିତ ମୃତଦେହ ଦହନ କରାଇ ।

ଦ୍ୱାଦଶ ଦିବସ ଏହି ମତେ ବହିଗଲା
ଶକ୍ରାଜିତ କ୍ରିୟାବିଧ ସମସ୍ତ ସରିଲା ।
ଶୁଣ ତୁ ହୋ ମନୁରାଜା କହେ ମୁନିବର
ପ୍ରାଣ ବିକଳେ ପଳାଏ ସତ୍ରାଜିତ ବୀର ।
ପଳାଇ ଯାଉଛି ସେହି ପ୍ରାଣର ବିକଳେ
ବନଚର ରୂପ ଧରିଯାଏ ରାତ୍ରକାଳେ ।
ମୃଗୟା କରିଣ ଏକ ଶବର ଆସଇ
ସହସ୍ରାଜିତକୁ ଦେଖି ଦୂରୁ ଓଗାଳଇ ।
ଚୋର କି ତସ୍କର ତୁହି ପଳାଉଛୁ ରାତ୍ରେ
ଜଣାଯାଏ ଡର ଥିଲାପରି ତୋର ଗାତ୍ରେ ।
ସତ୍ରାଜିତ କହେ ମୋରେ ନିରୋଧ ନ କର
ପଞ୍ଚଭୂତ ଆତ୍ମାରେ ମୋ ଭୟ ଯେ ଅପାର ।
ଛାଡ଼ ଛାଡ଼ ପଥ ତୁହି ନ ରହିବା କ୍ଷଣ
ଦଇବ ପୁରୁଷ ମୋତେ ବିପକ୍ଷ ହୋ ପୁଣ ।
ଶବର ବୋଲେ କାହାକୁ ତୁମ୍ଭେ ଭୟ କର
ସତ୍ରାଜିତ ବୋଲେ ମୋର ଜଗନ୍ନାଥ ଡର ।
ବଡ଼ କ୍ରୋଧ ମୋତେ କରିଛନ୍ତି ଭଗବାନ
ଭେଟିଲେ ଚକ୍ରେ ମୋ ଶିର ଛେଦିବେ ବହନ ।
କାହିଁପାଇଁ ଶବର ତୁ ଓଗାଳୁଛୁ ଏଥେ
ରକ୍ଷାକରି ପାରିବୁକି ଏ ଭୟରୁ ମୋତେ ।
ଶବର ବୋଇଲା ସେ ତ ଜଗତ ଗୋସାଇଁ
ତାହାଙ୍କ ଦୋରେ ହାତରେ ରଖନ୍ତାକେ ନାହିଁ ।
ସେ ଅଶେଷ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡର ଅଟନ୍ତି ଠାକୁର
ତାଙ୍କୁ କେଉଁ କଥା ଅବା ଅଟେ ଅଗୋଚର ।
ତାଙ୍କଠାରେ ଅପରାଧ କଲୁ ତୁ କିମର୍ଥେ
ସହସ୍ରାଜିତ ବୋଇଲା କହିବିକି ତୋତେ ।
ବାଟ ଛାଡ଼ିଦିଅ ଯିବୁ ଯିବଇଁ ମୁଁ ବେଗେ
ନ ପୁଣ ଚକ୍ର ପଡ଼ଇ ଆସି ଏହି ଲାଗେ ।
ଭୟରେ ଶରୀର ତାର କମ୍ପେ ଥରହର
ବାତର ଆଘାତେ ଯେହ୍ନେ ପତ୍ର ଖରତର ।
ସହସ୍ରାଜିତର ଭୟ ଶବର ଜାଣିଲା
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଭୟରେ ଆଡ଼ ହୋଇଗଲା ।
ସେଠାରୁ ସେହି ମନର ଉଦବେଗେ ଗଲା
କୃତକେଶୀ ରାଜାଙ୍କୁ ସେ ବାଟରେ ଭେଟିଲା ।
ବୋଇଲା ସହସ୍ରାଜିତ ଶୁଣ ନରପତେ
ଶରଣ ସମ୍ଭାଳି ରଖି ପାରିବୁକି ମୋତେ ।
ଆବର ବୋଇଲା ରାଜା ଅଟ ଭାଗ୍ୟବାନ
ଦୟାକରି ରଖି ପାରିବୁକି ମୋ ଜୀବନ ।
କୃତକେଶୀ ବୋଇଲା ତୁ କାହାର ଭୟରେ
ଶରଣ ପଶୁଛୁ ଆସି ଏ ରାତ୍ରେ ମୋଠାରେ ।
କେବଣ ଦେଶରେ ତୁହି କରିଥିଲୁ ବାସ
କାହାର କି ଦୋଷ କଲୁ କଲା ସେହି ରୋଷ ।
କହଇ ସହସ୍ରାଜିତ ଦ୍ୱାରକା ମୋ ଘର
ଶକ୍ରାଜିତ ଜଗନ୍ନାଥ ଦେବର ଶ୍ୱଶୁର ।
ସତ୍ୟଭାମା ଦେବୀଙ୍କର ଅଟଇ ସେ ପିତା
ଅନାଧୃଷ୍ଟ ଶତଧନୁ ତାହାର ନିହନ୍ତା ।
ଶକ୍ରାଜିତକୁ ଯେ କୂଟେ ଶତଧନୁ ମାରି
ସ୍ୟମନ୍ତକ ନାମେ ମଣି ନେଲା ଚୋରିକରି ।
ଅକ୍ରୁର ହସ୍ତରେ ଦେଇଗଲା ସେ ପଳାଇ
ସହସ୍ରାଜିତ ମୋ ନାମ ମୁଁ ତାହାର ଭାଇ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ମୋଠାରେ ରୋଷ କଲେ ବିନାଦୋଷେ
ବୋଇଲେ ଶ୍ୱଶୁର ମଲା ତୋର ପରାମର୍ଶେ ।
ଚକ୍ରେ ଛେଦିବଇଁ କାଲି ମୁଁ ତାହାର ଶିର
ତେଣୁ ଭୟେ ପଳାଉଛି ଆହେ ନୃପବର ।
ଉଦ୍ଧବ ଅକ୍ରୁରକୁ ମୁଁ କହିଲଇଁ ଯାଇଁ
ଭୟରୁ ମୋତେ ସମ୍ଭାଳି ରଖିବାର ପାଇଁ ।
ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ଡରେ ବେନିଜନେ ନାସ୍ତି କଲେ
ଦ୍ୱାରକାରୁ ପଳାଇଲି ପ୍ରାଣର ବିକଳେ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କ ପାଦେ ଯାଇ ପଶିଲି ଶରଣ
ସେହି ନାସ୍ତି କଲେ ମୋତେ ଶ୍ରୀହରି ଭୟେଣ ।
ତୁ ଯେବେ ସମ୍ଭାଳି ରଖିପାରୁ ରାଜାକହ
ନୋହିଲେ ବନସ୍ତେ ଲୁଚି ରଖିବଇଁ ଦେହ ।
ସତ୍ରାଜିତ ବାକ୍ୟେ କୃତକେଶୀ ଯେ ହସିଲେ
ପଞ୍ଚଭୂତ ଆତ୍ମାରେ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କି ଡରିଲେ ।
କୃତକେଶୀ ବୋଲେ ଶୁଣ ହେ ସହସ୍ରାଜିତ
ତୋତେ ରଖିବାକୁ ମୁହିଁ ନୁହଇ ସମର୍ଥ ।
ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳରେ ରଖନ୍ତା କେ ନାହିଁ
ଯେଣୁ ସୁଦର୍ଶନ ଚକ୍ର ତ୍ରିପୁରେ ଭ୍ରମଇ ।
ଦୀନଜନ ବାନ୍ଧବ ସେ ଅନାଥର ନାଥ
ଦୁଃଖିଜନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଶଙ୍ଖଚକ୍ର ହସ୍ତ ।
ଆରତ ଭଞ୍ଜନ ନାଥ ନାମ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
ଆରତ ଜନ ଡାକନ୍ତେ ରଖନ୍ତି ତକ୍ଷଣ ।
ଅଛିଦ୍ର ପୁରୁଷ ତାର ଛିଦ୍ରଛାଦ୍ର ନାହିଁ
ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଯା ତେଜ ବିକାଶଇ ।
ନାହିଁ ରୂପରେଖ ପୁଣି ସବୁଠାରେ ଥାଇ
ଆତ୍ମାରୂପେ ସର୍ବଜନ ହୃଦେ ପ୍ରକାଶଇ ।
ଦଶିପୋକ ଶରୀରରେ ଯେତେକ ବିସ୍ତାର
ଶଙ୍ଖଚକ୍ର ଚତୁର୍ଭୁଜେ ବିଜେ ଚକ୍ରଧର ।
ବେଦ ବେଦାନ୍ତେ ଯାର ନାମକୁ ବଖାଣି
ମୁନିମାନେ ନିରନ୍ତର ଯାର ନାମ ଗୁଣି ।

ଶୂଦ୍ରମୁନି ମୁଁ ଶାରଳା ଦାସ ଅରକ୍ଷିତ
ପ୍ରତିଦିନ ଭଜୁଥାଇ ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ ।
ସହସ୍ରାଜିତକୁ କୃତକେଶୀ ଯେ କହଇ
ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ କେଉଁସ୍ଥାନ ଅଜ୍ଞାତ ଅଟଇ ।
ସେହି ପ୍ରଭୁ ଶତ୍ରୁ ତୁ ମୁଁ ରଖି ନ ପାରଇ
ପଳାଅ ସହସ୍ରାଜିତ କ୍ଷଣେ ହେଁ ନ ରହି ।
ବିକଳେ ସହସ୍ରାଜିତ ପଳାଇଣ ଗଲା
କୃତକେଶୀ ତାକୁ ଯହୁଁ ରଖି ନ ପାରିଲା ।
ପବନହୁଁ ବେଗରେ ସେ ଧାଏଁ ଖରତର
ଖାଲ ଢିଙ୍କିର ତାହାକୁ ନୁହଇ ଗୋଚର ।
ପଞ୍ଚଭୂତେ ଜଗନ୍ନାଥେ ସେହୁ ଭୟକରି
ପଳାଇଯାଏ ପଛକୁ ସେ ମୁଖ ନ କରି ।
ଏମନ୍ତେ ଯେ ଏକାଦଶ କ୍ରୋଶ ବହିଗଲା
ବିଷ୍ଣୁକେଶରୀ ନଗରୀ ଭିତରେ ପଶିଲା ।
ସେ ଦେଶର ରାଜା ନାମ ବିଷ୍ଣୁକର ଦାସ
ଆସଇ ଅନ୍ଧାରି ବିଜେ କରି ନରଈଶ ।
ସହସ୍ରାଜିତ ଯିବାର ଦେଖଇ ନୟନେ
ଧାଇଁଯାଇ ତାକୁ ବାଟ ଓଗାଳି ବହନେ ।
ବୋଇଲା କାହିଁରେ ଚୋର ଯାଉଛୁ କାହିଁକି
କାହାର ଭୟରେ ତୁହି ପଳାଉ ଏକାକୀ ।
ବୋଇଲେ ସହସ୍ରାଜିତ ଶୁଣ ମନୁରାୟ
ମରଣରୁ ପାରିବୁକି ରଖି ମୋର କାୟ ।
ପ୍ରାଣର ଭୟରେ ମୁହିଁ ଯାଉଛି ପଳାଇ
ରଖିପାରିବୁକି ତୋହବଳେ ନରସାଇଁ ।
ଏହା ଶୁଣି ବିଷ୍ଣୁ କର କହଇ ଗୁପତେ
କେଉଁ ଶତ୍ରୁ ଗୋଡ଼ାଉଛି କହ ମୋ ଅଗ୍ରତେ ।
ତାହାକୁ ନାଶି ତୋହର ପ୍ରାଣ ରଖିବଇଁ
ଏଥକୁ ତୁ କିଛି ଭୀତ ନ କର ହୋ ଭାଇ ।
ଏଥିରେ ସହସ୍ରାଜିତ ଭରସା ପାଇଲା
ନିଶବଦ ହୋଇ ତହିଁ ଦଣ୍ଡକେ ରହିଲା ।
କ୍ଷଣେ ତୁନିହୋଇ ପୁଣି କହଇ ବଚନ
ଶତ୍ରୁ ବୋଲି ଯାହା ମୋତେ ପଚାରୁ ରାଜନ ।
ଏଥିର ଚରିତ କହେ ଶୁଣ ନରସାଇଁ
କୃଷ୍ଣବଂଶର ଜଣେ ମୁଁ ଯାଦବ ଅଟଇ ।
ମଥୁରା ନଗର ରାଜା ଜାଣ ଉଗ୍ରସେନ
ଯାଦବ ଆମ୍ଭେ ତା ପାଦେ ଖଟୁ ପ୍ରତିଦିନ ।
ଦ୍ୱାରକାରେ ରହିଲୁ ଯେ ଜରାସନ୍ଧ ଡରେ
ସୁଦର୍ଶନ ଚକ୍ର ତହିଁ ଭ୍ରମେ ନିରନ୍ତରେ ।
ମାଛି ପଡ଼ିଲେଟି ଯହିଁ ନବଖଣ୍ଡ ହୁଏ
ଶତ୍ରୁ ହୋଇ ସେ ନଗରେ ପଶିବ ବା କିଏ ।

ଶତଧନୁ ନାମେ ଜାଣ ଏକଇ ଯାଦବ
ମଣିର ନିମନ୍ତେ ନେଲା ଶକ୍ରାଜିତ ଜୀବ ।
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଶ୍ୱଶୁର ଅଟେ ଶକ୍ରାଜିତ
ସତ୍ୟଭାମା ଦେବୀଙ୍କର ଅଟଇ ସେ ତାତ ।
ଏହାଶୁଣି ନାରାୟଣ ବଡ଼ କୋପ କଲେ
ଶତଧନୁକୁ ମାରିବା ଉପାୟ ପାଞ୍ଚିଲେ ।
ଗତରାତ୍ରେ ଶତଧନୁ ଉପାୟ ରଚିଲା
ସ୍ୟମନ୍ତକ ମଣିନେଇ ଅକ୍ରୁରକୁ ଦେଲା ।
ମଣିଦେଇ ସେଠାବରୁ ଗଲାକ ପଳାଇ
ପୁରଯାକ ଖୋଜୁଛନ୍ତି କମଳାର ସାଇଁ ।
ବୋଇଲେ ସହସ୍ରାଜିତ ବିଚାରେ ଏ ମଲା
ଏଣୁ ନରହରି ମୋହଠାରେ କୋପ କଲା ।
ଚକ୍ରଚାଳି ଖୋଜୁଛନ୍ତି ଦ୍ୱାରିକା ନଗରୀ
ଦେଖିଥିଲେ ମୋତେ ବଧ କରିଥାନ୍ତେ ହରି ।
ପ୍ରାଣଘେନି ସେଠାବରୁ ଆସିଛି ପଳାଇ
କେବଣଠାରେ ପଶି ମୁଁ ପ୍ରାଣ ରଖିବଇଁ ।
କେହି ମୋହର ଶରଣ ରଖି ନ ପାରିଲେ
ସୁଦରଶନ ଚକ୍ରକୁ ସର୍ବେ ଭୟ କଲେ ।
ବସନ୍ତି ଭିତରେ ମୁହିଁ ଲୁଚିବଇଁ ଯାଇ
ଯେଉଁଠାରେ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ତେଜଲାଗେ ନାହିଁ ।
ଏହାଶୁଣି ବିଷ୍ଣୁକର ହସେ ଧୀର ଧୀର
ବୋଇଲେ ଅପୂର୍ବ କଥା କହିଲୁ ତୁ ବୀର ।
ଯେଉଁ ଜଗନ୍ନାଥ ତିନିପୁର ଅଧିକାରୀ
ଜଳେସ୍ଥଳେ ସର୍ବଭୂତେ ଅଛନ୍ତି ଯେ ପୂରି ।
ସପତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଅଛି ଗର୍ଭରେ ଯାହାର
ତୁହି ଲୁଚିଲେ କି ତାଙ୍କୁ ହେବ ଅଗୋଚର ।
ତାହାର ବିପକ୍ଷ ଯେଣୁ ତୁହି ହୋଇଅଛୁ
ତୋତେ କେ ରଖିବ ଯେଣୁ ଶରଣ ମାଗୁଛୁ ।
କେଉଁସ୍ଥାନ ତାହାର ବା ଅଟଇ ଅଦୃଶ
ଜାଣିଲେ କରିବ ନିଶ୍ଚେ ମୋର ପ୍ରାଣନାଶ ।
ତୁହି ନାଶଯିବୁ ପୁଣି ମୁହିଁ ହେବି ହତ
ତୋତେ ରଖିପାରିବାକୁ ନୁହଇ ସମର୍ଥ ।
ଭକତ ବତ୍ସଳ ସେହୁ କମଳା ରମଣ
ତାଙ୍କଠାରେ ଦୋଷୀ ହୋଇ ହରାଇବି ପ୍ରାଣ ।
ଏମନ୍ତ ବିଚାରି ଚିତ୍ତେ ବିଷ୍ଣୁକର ରାୟ
ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ କଲା ମନେ ବଡ଼ ଭୟ ।
ବିଷ୍ଣୁ କର ରାଜାର ଏ ନିଷ୍ଠୁର ବଚନ
ଶୁଣିଣ ସହସ୍ରାଜିତ ମନେ ଛନ୍ନ ଛନ ।
ପଛକୁ ନ ଚାହିଁ ତହୁଁ ବେଗେ ପଳାଇଲା
ଭୟେ ଘୋର ଅରଣ୍ୟରେ ଯାଇଣ ପଶିଲା ।

ଯହିଁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ନାହି ଆତ ଯାତ
ସେହି ବନସ୍ତେ ମିଳିଲା ସେ ସହସ୍ରାଜିତ ।
ତହିଁ ସେ ଚଉଦିଗକୁ ଚାହିଁଲା ନିରେଖି
ପଣ୍ଡୁର ନନ୍ଦନକୁ ମୁଁ କେଉଁଠାରେ ଦେଖି ।
ଯେଣିକି ଚାହେଁ ସେ ତାକୁ ଦିଶେ ଚକ୍ରମୟେ
ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗେ ଚାହିଁ ମନ ଛନ୍ନ ଛନ୍ନ ହୋଏ ।
ମନ ଉଦବେଗରେ ସେ ନ ପାରଇ ରହି
ପୁଣି ପାଞ୍ଚକ୍ରୋଶ ପଥ ଗଲା ସେହି ବାହି ।
ମଣିଭଦ୍ରା ପରବତ ନିକଟେ ମିଳିଲା
ଏହି ସେ ପର୍ବତ ବୋଲି ମନେ ବିଚାରିଲା ।
ଯେତେ ମତେ କହିଥିଲା ମନ୍ତ୍ରୀ ଚୂଡ଼ାମଣି
ଜାଣିଲା ସର୍ବ ଶକୁନି ସେହି-ପରିମାଣି ।
ପର୍ବତ ଗୋଟିଏ ଦିଶଇ ଧବଳମୟ
ରାତ୍ର ଦିଶୁଅଛି ତହିଁ ଦିବସ ପରାୟ ।
ଆବର ଅଷ୍ଟ ରତନ ମଣି ବିରାଜନ୍ତି
ନାନାବର୍ଣ୍ଣ ପକ୍ଷୀଗଣ କ୍ରୀଡ଼ା କରୁଥାନ୍ତି ।
ଶାରୀ ଶୁକ କୋକିଳଙ୍କ ରାବ ଘନ ଘନ
ଅବସନ୍ତରେ ବସନ୍ତ ବହେ ଅବିଚ୍ଛନ୍ନ ।
ଛୁରୀଅନା ନାଗେଶ୍ୱର ମଲ୍ଲୀ ଯାଈ ଯୂଈ
ଅଗୁରୁ ଚନ୍ଦନ ବୃକ୍ଷ ପନ୍ତି ପନ୍ତି ଥାଇ ।
ପର୍ବତେ ସିଂହ ଶାର୍ଦ୍ଦୁଳ ହସ୍ତୀ ପଲ ପଲ
ଗଣ୍ଡା ଗୟଳ ବୁଲନ୍ତି ହୋଇ ମାଳ ମାଳ ।
ଶ୍ୱେତ ନକୁଳମାନ ଯେ ଯୋଡ଼ି ଯୋଡ଼ି ହୋଇ
ସେ ପରବତ ଉପରେ ସୁଖେଛନ୍ତି ଶୋଇ ।
ରାବ ଦିଅନ୍ତି ମୟୂରମାନେ ଘନ ଘନ
ଗଗନେ ଉଦିତ ହେବା ଦେଖି ମେଘମାନ ।
ଶଶା ମୂଷା କାହିଁ ଅବା କରୁଛନ୍ତି ରୋଳ
ଖୁରାଣ୍ଟ ଯୁଆଦମାନେ ଛନ୍ତି ପଲ ପଲ ।
ପୁଷ୍ପରେ ଭ୍ରମରଗଣ କରୁଛନ୍ତି କେଳି
ଚୂଥ ଡାଳରେ କୋକିଳ କୁହୁରବ କରି ।
ରକ୍ଷ କପିପଲ କାହିଁ ବୃକ୍ଷେ ବସିଛନ୍ତି
ନାନା ପତ୍ର ଫଳମୂଳ ସୁଖେଣ ଭକ୍ଷନ୍ତି ।
ତହିଁ ଆମ୍ବ ପଣସ ଯେ ପାଚିଣ ଝଡ଼ନ୍ତି
ଯେଣୁ ମନୁଷ୍ୟ ନାହାନ୍ତି ତା ଜୀବେ ଭକ୍ଷନ୍ତି ।
ଏମାନ ଦେଖି ସହସ୍ରାଜିତ ବିଚାରିଲା
ପରବତର ଉତ୍ତର ଭାଗକୁ ଚାହିଁଲା ।
ବିଚାରେ କେବଣଠାରେ ଅଛନ୍ତି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ
ଶିରରେ ମୟୁର ଝାଲ କିରାତ ବେଶେଣ ।
କଣ୍ଟା ବାଉଁଶ ନିର୍ମିତ ଧନୁ କରେ ଧରି
ପଇତା ଛନ୍ଦେ ଗାଣ୍ଡିବ ଧନୁ ଗୋଟି ଭରି ।

କାହିଁ ରହିଅଛି ସେହି ପାଣ୍ଡବ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ
ଶରଣ ପଶିଲେ ମୋର ରଖିବ ଜୀବନ ।
ବୀର ମୂର୍ତ୍ତି ଧରି ପାର୍ଥ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ମୁଖହୋଇ
ବସିଅଛନ୍ତି ପର୍ବତେ ନିଃଶଙ୍କ ସେ ହୋଇ ।
ଶବର ପାଶେ ହୋଇଛି ସେ ସହସ୍ରାଜିତ
ହୃଦପଦ୍ମ ମଧ୍ୟେ ସେହି ବାଣ୍ଛଇ କଥାନ୍ତ ।
ପରବତ ତଳେ ଥାଇ ଡାକଇ ଉଚ୍ଚରେ
କେବଣ ମହାତ୍ମା ଅଛ ପର୍ବତ ଉପରେ ।
ଶରଣ ରଖ ବୋଲିଣ ଯହୁଁ ସେ ଡାକଇ
ପର୍ବତର ଶିଖେ ଥାଇ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଶୁଣଇ ।
ବେଳଚାରି ଡାକିଲାକ ସେ ସହସ୍ରାଜିତ
ଶବଦକୁ ଲୟ କଲା ପଣ୍ଡୁରାଜା ସୁତ ।
ବୋଇଲା ଶରଣ ବୋଲି ଡାକୁଅଛକାହୁଁ
ମୋହର ଛାମୁରେ ଆସି ଉଭା କିମ୍ପା ନୋହୁ ।
ଶୁଣିଣ ସହସ୍ରାଜିତ ଭରସା ପାଇଲା
ପର୍ବତର ଉପରକୁ ତୁରିତେ ଉଠିଲା ।
ଶବର ରୂପ ଧରିଛି ସେ ସହସ୍ରାଜିତ
ଚିହ୍ନି ନ ପାରିଲା ତେଣୁ ତାକୁ ବୀରପାର୍ଥ ।
ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ଶତ୍ରୁ ବୋଲି ପାର୍ଥ ନ ଜାଣନ୍ତି
ବନର ଶବର ପ୍ରାୟ ତାକୁ ମଣିଛନ୍ତି ।
ଆସ ଆସ ବୋଲି ଯହୁଁ ଡାକିଲା ବିବସ୍ତ୍ର
କରଯୋଡ଼ି ବୋଲେ ରଖ ରଖ କୁନ୍ତୀବସ୍ତ୍ର ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ଚରଣରେ ନମଇଁ ସେ ପୁଣି
ତୋ ପାଦେ ଶରଣ ଗଲି ରଖ ବୀରମଣି ।
ଉଠ ଉଠ ବୋଲି ତାକୁ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଟୋଳିଲେ
ଆଶ୍ୱାସନା କରି ନେଇ ପାଖେ ବସାଇଲେ ।
ଶରଣ ପଞ୍ଜର ବାନା ଅଟଇ ଯାହାର
ରଖିଲେ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରି ତାକୁ ବୀରବର ।
ଅନ୍ଧାର ରାତିରେ ପାର୍ଥ ବାରି ନ ପାରିଲେ
କିରାତ ପ୍ରାୟ ସେ ମଣି ଶରଣ ରଖିଲେ ।
ପଚାରିଲେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ତୁ କାହାର ଭୟରେ
ଶରଣ ପଶିଲୁ ଆସି ମୋହର ପୟରେ ।
ନିର୍ଭୟରେ ସ୍ଥିରହୋଇ ରହ ତୁହି ଏଥେ
ପାଇଲୁଣି ତୁ ବହୁତ କଷ୍ଟ ବନ ମଧ୍ୟେ ।
ରଜନୀ [illegible]ହିଲେ ଭଲମନ୍ଦ ବିଚାରିବା
କଥାର ଯେ ସତ୍ୟା ସତ୍ୟ ପଚାରି ବୁଝିବା ।
ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ସେ ମନରେ ସୁମରି
ରଖିଲେ ପାଖରେ ତାକୁ ଅତି ଯତ୍ନ କରି ।
ନିର୍ଭୟ [illegible]ଣେ ତହିଁ ରହେ ସସ୍ରାଜିତ
ପଞ୍ଚଭୂତେ ଭୟକରି ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ ।

ଯେଣୁ ଦ୍ୱିତୀ ନାରାୟଣ ଅଟେ ଫାଲଗୁନି
ସହସ୍ରାଜିତ ସପକ୍ଷ ହେଲେ ବୀରମଣି ।
ଶୁଣ ଆହେ ମନୁ ରାଜା ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ସହସ୍ରାଜିତ ଶରଣ ପଶିଲା ସେ ରାତି ।
ଏକ ମନ ହୋଇ ତାହା ଶୁଣ ମହାରାୟ
ପାପଭାର ତୋ ଦେହରୁ ହୋଇଯିବ କ୍ଷୟ ।
ମନୁ ପଚାରନ୍ତି ଧୀରେ ଶୁଣିମା ଗୋସାଇଁ
ଏଥିଉତ୍ତାରୁ କି କଲେ ପ୍ରଭୁ ଯଦୁସାଇଁ ।
ଅଗସ୍ତି ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣ ଆହେ ନୃପବର
ଦ୍ୱାରକାପୁରରେ ଚକ୍ରଧରି ଚକ୍ରଧର ।
ଖୋଜିଣ ସହସ୍ରାଜିତ ଚିହ୍ନି ନ ପାରିଲେ
ଦଶଦିନେ ଶ୍ୱଶୁରଙ୍କ କ୍ରିୟା ଶେଷ କଲେ ।
ପଳାଇବା କଥା ହରି ନ ପାରିଲେ ଜାଣି
ଅକ୍ରୁର ବୋଲେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଅଟଇ ସେ ପ୍ରାଣୀ ।
ଅକାରଣେ କୋପ ପ୍ରଭୁ ତାଠାରେ ନ କର
ଅକ୍ରୁର ବଚନେ କୋପ ତେଜିଲେ ଶ୍ରୀଧର ।
ଶବର ବେଶେ ସହସ୍ରାଜିତ ଯେ ରହିଲା
ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ପାଖେ ଦଶରାତ୍ର ବହିଗଲା ।
ଦିନେ ସେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଡାକି ବୋଲେ ହେ ଶବର
କାହିଁ ତୋର ଘର ତୁହି କାହାର କୁମର ।
କାହାର ଭୟରେ ତୁହି ପଶିଲୁ ଶରଣ
କାହରେ ତୁ ଦୋଷୀ ହେଲୁ କହ ତା କାରଣ ।
ବୋଲଇ ସହସ୍ରାଜିତ ଯୋଡ଼ି ବେନିକର
ମୋ ନାମ ସହସ୍ରାଜିତ ଦ୍ୱାରକାରେ ଘର ।
ବିନା ଦୋଷେ କୋପ ମୋତେ କଲେ ନରହରି
ଅନାଧୃଷ୍ଟ ଶତଧନୁ ଭାଇ ଯେ ମୋହରି ।
ଶକ୍ରାଜିତକୁ କପଟେ ମାରି ପକାଇଲେ
ସ୍ୟମନ୍ତକ ମଣି ତାଙ୍କ ଘରୁ ଚୋରିକଲେ ।
ଜାଣି ତାହା ଚକ୍ରଧର ମହାକୋପ କଲେ
ଅନାଧୃଷ୍ଟକୁ କ୍ରୋଧରେ ମାରି ପକାଇଲେ ।
ମଣି ଘେନି ଶତଧନୁ ତହୁଁ ପଳାଇଲା
ଅକ୍ରୁର ହସ୍ତରେ ମଣି ଦେଇ ସେ ଲୁଚିଲା ।
ସହସ୍ରାଜିତ ପଚାରେ ହେଲା ଏତେ କୃତ୍ୟ
ଏମନ୍ତ କହିଣ କୋପ କଲେ ଜଗନ୍ନାଥ ।
ବୋଇଲେ ଚକ୍ରେ ଛେଦିବି କାଲି ତାର ଶିର
ତେଣୁ ଭୟେ ପଳାଇ ମୁଁ ଅଇଲି ହେ ବୀର ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁହି ନୋହୁ ଏଥେ ଦୋଷୀ
ତେଣୁ ନ ମାଇଲେ ପ୍ରଭୁ ତୋତେ ଚକ୍ରପେଶି ।
ଦଶଦିନ ହେଲା ତୁହି ରହିଲୁଣି ଏଥ
କୋପ ଯେବେ କରିଥାନ୍ତେ ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ ।
ଅବଶ୍ୟ ଚକ୍ରେ ତୋହର ଛେଦିଥାନ୍ତେ ଶିର
କାହିଁ ଲୁଚି ରହିଥାନ୍ତୁ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଭିତର ।
ଖୋଜି ଖୋଜି ଚକ୍ର ତୋତେ ପକାନ୍ତାଣି ମାରି
କେହି ନ ରଖନ୍ତେ ତୋତେ ସେ ଚକ୍ରକୁ ଡରି ।
ଏବେ ତୁହି ଦ୍ୱାରକାକୁ ଯାଅ ନିର୍ଭୟରେ
ସହସ୍ରାଜିତ ପ୍ରଣମି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ପୟରେ ।
ଦ୍ୱାରକାପୁରେ ପ୍ରଣମି ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ଯାଇ
ଲୋକେ କହିଲେ ତୋଠାରେ ଆଉ କୋପ ନାହିଁ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ଲୀଳା ଚରିତ ଏ ଅମୃତ ବାଣୀ
ସନ୍ତୋଷ ମନେ ଶ୍ରବଣ କର ସଚ୍ଛପ୍ରାଣୀ ।
ତୁହି ଯେଣୁ ବିଜ୍ଞବର ଅଟୁ ହେ ରାଜନ
ତେଣୁ ତୁ ପଚାରିପାରୁ ହରି କଥାମାନ ।
ବନ୍ଦଇ ସେ ନାରାୟଣ କମଳାର ପତି
ସର୍ବଜନଙ୍କର ହୃଦେ ପ୍ରଭୁ ତୋର ସ୍ଥିତି ।
ସଂସାର ଜନଙ୍କୁ ପ୍ରଭୁ ନିସ୍ତାରିବା ପାଇଁ
ମାନବ ଶରୀରେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁରେ ଭାବଗ୍ରାହୀ ।
ମତ୍ସ୍ୟ କଚ୍ଛପ ବରାହ ତୁ ନରକେଶରୀ
ବାମନ ପରଶୁରାମ ରାମ ରୂପ ହରି ।
ବଉଦ୍ଧ କଳକୀ ଏହି ଦଶ ଅବତାର
ଅସୁରଙ୍କ ନିବାରଣେ ଏତେ ରୂପ ତୋର ।
ବଳଭଦ୍ର ଜଗନ୍ନାଥ ଭଦ୍ରା ସୁଦର୍ଶନ
ଶ୍ରୀନୀଳ କନ୍ଦରେ ବିଜେ ଚତୁର୍ଦ୍ଧା ରୂପେଣ ।
ଶ୍ରୀବିମ୍ବ ଅଧରେ ପ୍ରଭୁ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ହସି
ଶରଣ ଯାଚୁ ତୁ ଭୁଜ ଟେକି ବ୍ରହ୍ମରାଶି ।
ତୁମ୍ଭର ମହିମା ପ୍ରଭୁ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଗୋଚର
ମୋତେ କାହୁଁ ଗୋଚରତା ହେବ ଦାମୋଦର ।
ମୂର୍ଖ ଅପଣ୍ଡିତ ମୁହିଁ ନ ଜାଣଇ କିଛି
ଦୟା କରିଅଛ ମୋତେ ଦେବ ଶିରୀବତ୍ସି ।
ତୋହର ଶରଣ ବିନୁ ନ ଜାଣଇ ଆନ
ଏ ଭବ ସାଗରୁ ପାରିକର ଭଗବାନ ।
ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣେ ଯେ ଦଇନୀ
କରୁଅଛି ମୁଁ ଶାରଳା ଦାସ ଶୂଦ୍ରମୁନି ।

—o—

ଶତଧନୁ ଶରଣ

ଅଗସ୍ତି କହନ୍ତେ ମନୁରାୟ ଯେ ଉଠିଲା
ମୁନିଙ୍କ ଚରଣ ତଳେ ନମସ୍କାର କଲା ।
ବିନୟଭାବେ ବୋଲଇ ଏମନ୍ତ ବଚନ
ତଦୁତ୍ତାରେ ବନବାସେ କି କଲେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ।
ଆବର କଥାଏ ମୁନି ପଚାରୁଛି ମୁହିଁ
ଶକ୍ରାଜିତ ମାରି ଶତଧନୁ ଯେ ପଳାଇ ।

କେବଣ ପ୍ରକାରେ ସେହି ରଖିଲା ଜୀବନ
ଯାହାର ବିପକ୍ଷ ହେଲେ ପ୍ରଭୁ ଭଗବାନ ।
ଏହାଶୁଣି ମୁନିବର ଅଳପ ହସିଲେ
ବହୁତ ପ୍ରଶଂସା ପୁଣି ରାଜାଙ୍କୁ ସେ କଲେ ।
ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ମନୁ ମହାତମା
ଯୁଗ ଅନ୍ତଃକାଳକୁ ତୁ ଅଟୁ ନିଶ୍ଚେ ବ୍ରହ୍ମା ।
ଆବର କଉତୁକ ତୁ ଶୁଣ ମନୁରାୟ
କୃଷ୍ଣର ତୁଲେ ବିବାଦି ହେଲା ଧନଞ୍ଜୟ ।
ମନୁ ବୋଇଲେ ତ ବଡ଼ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଏକଥା
କହିବା ହରି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଯୁଦ୍ଧର ବାରତା ।
ଖାଣ୍ଡବ ବନ ଦହିଲା ଅଗ୍ନିଙ୍କ ନିମନ୍ତେ
ଅନେକ ଶର ଅନଳ ଦେଲେ ତୋଷଚିତ୍ତେ ।
ସଦାନନ୍ଦକୁ ଜିଣିଲା କିରାତ ରୂପରେ
ପାଶୁପତ ଶର ଲାଭ କଲା ହର ବରେ ।
ପାର୍ବତୀ ଦେଲେ ଅକ୍ଷୟ ତୁଣୀର ଯେ ବେନି
ଅଳପେ ଅଭକ୍ତେ ଏହା ପାଇଲା ଫାଲଗୁନି ।
ଯୁଦ୍ଧରେ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ଜିଣି ପାଇଲା ସେ ବର
କେମନ୍ତେ ଶ୍ରୀହରି ସଙ୍ଗେ ହୋଇଲା ସମର ।
ଶୁଣ ଆହେ ମହାତମା ପଚାରିଲ ଯାହା
ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ କହିବାନା ତାହା ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ରାଜା ପଞ୍ଚବିଂଶ ଅଙ୍କଗ୍ରାହୀ
ଏ ସମୟରେ ଏମନ୍ତ ଯୋଗ ସିନା ହୋଇ ।
କକଡ଼ା ମାସର କୃଷ୍ଣ ପକ୍ଷର ଚଉଠି
ଉତ୍ତର ଭାଦ୍ର ନକ୍ଷତ୍ର କରଣ ସେ ବିଷ୍ଟି ।
ଭୌମବାର ସଉଭାଗ୍ୟ ନାମେ ଅଟେ ଯୋଗ
ସିଂହ ସଙ୍କରାନ୍ତିର ଯେ ସାତଦିନ ଭୋଗ ।
ଦ୍ୱାରକା ସଭାରେ ବିଜେ ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ
ରାମ ବସୁଦେବ ଉଗ୍ରସେନର ସହିତ ।
ସାତବଂଶ ଯୋଦ୍ଧାମାନେ ଅଛନ୍ତି ଆସ୍ଥାନେ
ତଳେ ପଟୁଆରୀ ପାତ୍ର ମିତ୍ର ଯୋଦ୍ଧାମାନେ ।
ବିମ୍ବାଧର ନାମେ ଏକ ଗୁପତ ଡଗର
ସେ ଯାଇ କହିଲା ବୀର ସାତ୍ୟକି ଆଗର ।
ସ୍ୱାମୀ ଶକ୍ରାଜିତକୁ ଯେ ମାଇଲା ଗୁପତେ
ମୁହିଁ ତାହା ଠାବ କରି ଅଇଲଇଁ ଏଥେ ।
ସତ୍ୟବର ଯାଦବର ପୁଅ ଶତଧନୁ
ସେ ମାଇଲା କୃତବର୍ମା ଅନାଧୃଷ୍ଟ ଜ୍ଞାନୁ ।
ସାତ୍ୟକି ବୋଇଲା ତୁହୋ ପାସୋର ସେ କଥା
ଅନେକ ଗୋଳ ହୋଇବ ପାଇଲେ ବାରତା ।
ସାତ୍ୟକି ବଚନେ ସେ ଯେ ହୋଇଲାକ ତୁନି
ଶୁଭେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଲା ସେଦିନ ରଜନୀ ।

ଅଭୂତ ସେ କଥା ହେଲା ସଭାରେ ପ୍ରଘଟ
ଗୋବିନ୍ଦର ରୋଷ ଜାଣିପାରି ଅନାଧୃଷ୍ଟ ।
ତକ୍ଷଣେ ବୋଇଲା ଆହେ ଜନିତାର ବଳା
ଏହିକ୍ଷଣି ଦ୍ୱାରକାରୁ ବେଗହୋଇ ପଳା ।
ପଳାଇଲା ଶତଧନୁ ସେହିଦିନ ରାତ୍ରେ
ଗୋବିନ୍ଦ ଗୋଡ଼ାଇଗଲେ ରଜନୀ ପ୍ରଭାତେ ।
ପଳାଇ ଅନେକ ଦୂର ଶତଧନୁ ଗଲା
ମହାଘୋର ଅରଣ୍ୟରେ ଯାଇଣ ପଶିଲା ।
ସୁରଥ ନାମରେ ଥିଲା ଏକଇ କିରାତ
ଶତଧନୁ ହେଲା ଯାଇ ତା ଶରଣାଗତ ।
ଆହେ କିରାତ ଶରଣ ମାଗଇ ମୁଁ ତୋତେ
ଗୁପତ କରି ଥୋଇ ପାରିବୁ କି ମୋତେ ।
କିରାତ ବୋଇଲା ତୁହି କାହାର ବଇରି
ଜଗନ୍ନାଥ ଭୟେ ମୁହିଁ ପଳାଉଛି ଡରି ।
ସୁରଥ ବୋଲେ ସେ ତ୍ରଇଲୋକ୍ୟ ଚିନ୍ତାମଣି
ଚାହିଁଲା ମାତ୍ରେ ସଂସାର ପାରଇ ସେ ଜାଣି ।
ଏଥୁଁ ତୁହି ବେଗହୋଇ ପଳା ଶତଧନୁ
ପାରିଲେ ନ କହିବି ଏ ମୋହର ଜ୍ଞାନୁ ।
ପଳାଇଲା ଶତଧନୁ ମହାଘୋର ନିଶି
ଗୋକ୍ଷୀର ସାଗର ବନ ମଧ୍ୟେ ଗଲା ପଶି ।
ଗୋବିନ୍ଦ ଭେଟିଲେ ଯାଇ ସୁରଥ କିରାତ
ଆରେ ଶତଧନୁ କେଣେ ଗଲା ଏ ବନସ୍ତ ।
କିରାତ ବୋଇଲେ ମୁହିଁ ନ ଜାଣଇଁ ତାହା
ଲୋଡ଼ି ମହାତମା ବନେ ପଶି ଖୋଜ ତାହା ।
ଶୁଣି ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ କୋପେଣ ପ୍ରଜ୍ୱଳି
ବିଜେ କର୍ଣ୍ଣକଟାରୀକୁ ମାରି ବନମାଳୀ ।
ସେ ସୁରଥ କିରାତକୁ ପକାଇଲେ ହାଣି
ଧାଇଁ ଗଲେ ତାର ପଛେ ବେଗେ ଚକ୍ରପାଣି ।
ଧାମଇଁ ସେ ଶତଧନୁ ଭଦ୍ରାବତୀ କୂଳେ
ଯମନକ ନୃପତିକି ଭେଟେ ରାତ୍ରକାଳେ ।
ଯମନକ ବୋଲେ ତୁହି କାହାର ବଇରୀ
ଆବର କିଏ ସେ ତୋତେ ଗୋଡ଼ାଉଛି ମାରି ।
ଶତଧନୁ ବୋଲେ ମୁହିଁ ନାରାୟଣେ ଦୋଷୀ
ରଖିପାରିବୁ କି ରାଜା ବହନ କହସି ।
ଯମନକ ବୋଲେ ମୋତେ କରତୁ ଉପେକ୍ଷା
ନାରାୟଣ ଦ୍ରୋହି ନାହିଁ ତୋର ଆଉ ରକ୍ଷା ।
ତ୍ୱରିତେ ପଳାଅ କ୍ଷଣେ ନ ରହି ତୁ ଏଥ
ନାରାୟଣ କୋପକୁ କେ ହୋଇବ ସମର୍ଥ ।
ପଳାଇଲା ଶତଧନୁ ସେ ବଚନ ଶୁଣି
ଦିବସ ରଜନୀ ଖାଲ ଢ଼ିପକୁ ନ ଗଣି ।

ଯମନକ ନୃପତିକି ଭେଟିଲେ ଶ୍ରୀହରି
ଶତଧନୁ କେଣେ ଗଲା ତାହାକୁ ପଚାରି ।
ଶତଧନୁ ବୋଲି ଦେବ ନ ଜାଣଇ ମୁହିଁ
ବୀରେକ ପଳାଉଅଛି ମହାଶ୍ରମ ପାଇ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ତୁହି ଅଟୁ ହୀନଜାତି
ମୋ ଶତ୍ରୁକୁ ଛାଡ଼ିଦେଲୁ ଅଇଲା ତୋ କତି ।
ତେଣୁ କର୍ଣ୍ଣକଟାରୀକୁ ଘେନି ଚକ୍ରପାଣି
ଯମନକ ନୃପତିକୁ ପକାଇଲେ ହାଣି ।
କୋପେ ଗୋଡ଼ାନ୍ତି ଶ୍ରୀହରି ପାଇ ମହାଶ୍ରମ
ଗରୁଡ଼ ଲୋଡ଼ନ୍ତି ରାଗେ ହୋଇ ତମ ତମ ।
ଶତଧନୁ ପଳାଉଛି ତହୁଁ ମହାଭୟେ
ସୁରସେନ ଶବର ସେ ବନମଧ୍ୟେ ଥାଏ ।
ତାହାକୁ ବୋଇଲା ରଖିପାରିବୁ କି ମୋତେ
ସେ ବୋଇଲା କେ ଆସୁଛି କହ ତୋ ପଶ୍ଚାତେ ।
ଶତଧନୁ ବୋଲେ ମୋର ଗୋବିନ୍ଦ ବଇରୀ
ସୁରସେନ ବୋଲେ ଏଥୁ ପଳା ବେଗକରି ।
ପଳାଇଲା ଶତଧନୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଡରେ
ସୁରସେନକୁ ଭେଟିଲେ ସ୍ୱାମୀ କିଛିଦୂରେ ।
ବୋଇଲେ କିରାତ ମୋର ଶତ୍ରୁଗଲା କେଣେ
ସୁରସେନ ପଡ଼ି କହେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଚରଣେ ।
ତୋହର ବଇରୀ ହୋଇ କେ ଅଛି ସଂସାରେ
ସୁଦର୍ଶନ ଚକ୍ର ଯାଇ ଫେରେ ନିରନ୍ତରେ ।
ବୃଥାରେ ତୁ ନାଥ ଶ୍ରମ ପାଉଛୁ କାହିଁକି
ବୀରେକ ଯାଉଛୁ ପଛେ ଗଲି ଡାକି ଡାକି ।
ନ ଶୁଣିଣ କେଶବାସ ଅସମ୍ଭାଳେ ଗଲା
ଏହାକହି ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ଚରଣେ ପଡ଼ିଲା ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ବରମାଗ ସୁରସେନ
କିରାତ ଜନ୍ମରୁ ପାରି କର ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।
ଏହାକହି ସେ କିରାତ ରୂପ ବେଗେ ଧରି
ଶତଧନୁର ନିମନ୍ତେ କୃଟେ ଦେହଧରି ।
ମଥାରେ ମୟୁର ଝାଲି କଣ୍ଠେ ପୁଞ୍ଜମାଳି
ଲୋହିତବର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦନେ ଅଙ୍ଗକୁ ଶ୍ୟାମଳି ।
ଶ୍ରୀହସ୍ତେ ଧରି ଡମଣା କାଠର ଯେ ଧନୁ
ଭ୍ରମନ୍ତି ଲୋଡ଼ନ୍ତି ବନମଧ୍ୟେ ଶତଧନୁ ।
ଶତଧନୁ ପବନହୁଁ ବେଗେ ଯାଏ ଉଡ଼ି
ବେନିଶତ ଯୋଜନର ମଧ୍ୟେ ଛଡ଼ା ଛଡ଼ି ।
ନିଦାଘ ନୃପତି ନାମ ଅଟେ କୃତକେଶୀ
ସଙ୍ଗେ ଯୋଦ୍ଧାଘେନି ବନକ୍ରୀଡ଼ାରେ ସେ ଆସି ।
ପଳାନ୍ତେ ସେ ଶତଧନୁ ବାଟେ ହେଲା ଭେଟ
ଶରଣ ରଖି ପାରିବୁ କିହୋ ନୃପଶ୍ରେଷ୍ଠ ।

ରାଜା ବୋଲେ ମୁଁ ଶରଣ ପଞ୍ଜର ବରଧି
ଶୁଣି ନାହୁଁ କି ମୁଁ ଦୁଃଖୀଜନଙ୍କର ବନ୍ଧୁ ।
ସୁଖେ ବୀର ରହ ମୁହିଁ ରଖିଲଇଁ ତୋତେ
ବ୍ରହ୍ମା ଇନ୍ଦ୍ର କି କରିବେ ମୋହର ଅଗ୍ରତେ ।
ଏସନ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କଲା ରାଜା କୃତକେଶୀ
ରହିଲାକ ଶତଧନୁ ଶରଣ ନିବେଶି ।
ବ୍ୟୂହେକ ସେ ଭିଆଇଲା ଶକଟ ଆକାରେ
ବେନିଲକ୍ଷ ଯୋଦ୍ଧା ତାର ରହିଲେ ସଧିରେ ।
ଝରାମୁଣ୍ଡ ଆବୋରିଲେ ତିନି ଯେ ଅୟୁତ
ଦୁଇଚକ ଆବୋରିଲେ ଦୁଇ ଯେ ଅୟୁତ ।
ଅଖ ଆବୋରିଲେ ଚାରି ଅୟୁତ ଯେ ଯୋଦ୍ଧି
ଫଳିକେ ଯେ ଶତ ଶତ ରଖି ନିରବଧି ।
ଏମନ୍ତେ ସେ ଶକଟବ୍ୟୂହ ଯେ ସୃଜିଲା
ତାହାର ମଧ୍ୟରେ ପଦ୍ମବ୍ୟୂହେକ ରଚିଲା ।
ପାଖୁଡ଼ାରେ ରଖାଇଲେ ସହସ୍ରକ ରଥି
କେଶରେ ରଖି ଚାଳିଶସସ୍ର ସେନାପତି ।
ତହିଁର ଭିତରେ ପଣି ନାଡ଼ଭେଦ କଲା
ସେ ନାଡ଼ ଭିତରେ ଶତଧନୁ ଲୁଚାଇଲା ।
ବ୍ୟୂହର ବାହାରେ ପୁଣି ଭିଆଇଲା ଗଡ଼
ପାଚେରୀ ହୋଇଲେ ଦୈତ୍ୟସେନା ବଡ଼ ବଡ଼ ।
ଏମନ୍ତେ ସେ ଲୁଚାଇଲା ନେଇ ଶତଧନୁ
ଆପେ ଗଡ଼ ଆବୋରିଲା ସୌଦାଗର ସୁନୁ ।
ଶତଧନୁକୁ ଆବୋରି ରହେ କୃତକେଶୀ
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ହୃଷୀକେଶ ବିଜେ ଆସି ।
କିରାତ ରୂପ ସେ ଦେବ ଶରୀରେ ବିକାଶ
ଦିଶନ୍ତି ନିଉଳପ୍ୱଳ ପ୍ରାୟ ହୃଷିକେଶ ।
ଶୋଣିତ ବର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦନ ଲିପ୍ତ ସର୍ବକାୟ
ଦିଶନ୍ତି ସେ ନାରାୟଣ ଦିନକର ପ୍ରାୟ ।
ଚିହ୍ନି ନ ପାରି ଅସୁର ରାଜା କୃତକେଶୀ
କିରେ କିରାତ ବୋଲି ସେ ଓଗାଳିଲେ ଆସି ।
ସଧୀରେ ପୁଚ୍ଛନ୍ତି ଦେବ ଦେବକୀର ସୁନୁ
ବୀରମାନେ ଦେଖିଛକି ଗଲା ଶତଧନୁ ।
ବୋଇଲେ ଯେ ଉପହାସ କରି ଦୁଷ୍ଟବୀରେ
କାହିଁ ତୋର ଶତଧନୁ ଖୋଜ ଯା ବନରେ ।
ଉପହାସ କରି ତାକୁ ବୀର ଅନର୍ଗଳେ
କ୍ରୀଡ଼ନ୍ତି ଅସୁରେ ମଦ ରସପାନ ଭୋଳେ ।
ରାଗେ ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ଯେବେ ସତ୍ୟ ନ କହିବ
ଆମ୍ଭ ଦୋଷ ନାହିଁ ସର୍ବେ ନିଶ୍ଚେ ନାଶଯିବ ।
ଶୁଣି କୋପାନଳ ହେଲେ ରୁକ୍ଷ ମହାବଳୀ
କରେ ଅସ୍ତ୍ର ଶସ୍ତ୍ର ଧରି କୋପେଣ ପ୍ରଜ୍ୱଳି ।

ବିବିଧ ଆୟୁଧ ଧରି ଧାମନ୍ତି କୌଣପେ
ସହସ୍ରେକ ଯୋଦ୍ଧା ଆସି ଓଗାଳିଲେ କୋପେ ।
ବିନ୍ଧିଲେ ନାରାଚ ନାରାୟଣଙ୍କ ଉପରେ
ଅସ୍ତ୍ର ଶସ୍ତ୍ର ନ ଭେଧଇ ଶ୍ରୀବିଷ୍ଣୁ ଅଙ୍ଗରେ ।
ଅଭେଦ୍ୟ କବଚ ଯେହ୍ନେ ନ ଭେଦେ ଶକତି
ଗୋବିନ୍ଦ ଅଙ୍ଗେ ସମସ୍ତେ ପଡ଼ି ଚୂର ହ୍ୱନ୍ତି ।
ରାଗେ ବିନ୍ଧିଲେ ହରି ସୁତୀକ୍ଷଣ ନାରାଚ
ଯୋଜନେକ ଭୂମି ମାଡ଼ି ପଡ଼ିଲେ ଦନୁଜ ।
ଅଶୀ ସହସ୍ର ଯୋଦ୍ଧାଙ୍କୁ ପକାଇଲେ ଖେଦି
ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଆରମ୍ଭେ ଦମ୍ଭେ ଗଲେ ବ୍ୟୂହ ଭେଦି ।
କୋପେ ନାରାଚ ବିନ୍ଧିଲେ ଯୁଣି କଉଣପେ
ପଡ଼ନ୍ତି ସେ ନ ଘୁଞ୍ଚନ୍ତି ସୁରାସନ ଦର୍ପେ ।
ଏକଇ ପଡ଼ିବା ଦେଖି ଆରେକ ଧାମନ୍ତି
ଅନେକ ଶସ୍ତ୍ର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେହେ ପ୍ରହାରନ୍ତି ।
ପର୍ବତ ଯେସନ ଚୂର୍ଣ୍ଣ ହୁଅନ୍ତି ବ୍ରଜରେ
ଗଦା ଚୂର୍ଣ୍ଣ ହ୍ୱନ୍ତି ନାରାୟଣଙ୍କ ଅଙ୍ଗରେ ।
ବହୁତ ସମୟ ତହିଁ ହେଲା ରଣରଙ୍ଗ
ରକତେ କର୍ଦ୍ଦମ ହେଲା ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ ।
ଧାମଣା କାଠର ଧନୁ ଫରିକର ଶର
ବିନ୍ଧନ୍ତି ସଂଗ୍ରାମେ କୋପେ ପ୍ରଭୁ ଯୋଗେଶ୍ୱର ।
ଯେସନେ ପଡ଼ନ୍ତି ମହାବାତେ ଚୂତଫଳ
ଲୋଟଇ ଶିର କମଳ ପଡ଼ନ୍ତି ଭୂତଳ ।
ସମର ମହିମା ମୁଖେ କହି ତ କେ ପାରି
କରେ ଗଦା ଧରି ଦେବ ଅସୁରଙ୍କୁ ମାରି ।
କୋପାନଳେ ଚାହିଁଲେ ସେ ହୁଅନ୍ତି ଦହିର୍ଯ୍ୟ
ତେଜରେ ଯେ ଭସ୍ମ ହେଲେ ଅନେକ ଦନୁଜ ।
ବେଳୁ ବେଳ ସଂଗ୍ରାମ ତ ଯାଉଅଛି ଚଢ଼ି
ଆକାଶକୁ ଉଛୁଳଇ ଦଇତ୍ୟଙ୍କ ରଡ଼ି ।
ପ୍ରଥମ ଦୁଆର ଭେଦି ଗଲେକ ଅଚ୍ୟୁତ
ଦ୍ୱିତୀୟ ଦ୍ୱାରେ ବିଜୟ ଯାଇ ଜଗଭୂତ ।
ଦାନବଙ୍କୁ ମାରି ହରି ଷଡ଼ଫଳ ଜିଣି
ଅଖଚକ ସନ୍ନିଧିରେ ମିଳି ଚକ୍ରପାଣି ।
ଗହଳ ଗୋଳ ଧନ୍ଦୋଳ କହି ତ କେ ପାରି
ପ୍ରଳୟର କାଳେ ଯେହ୍ନେ ସମୁଦ୍ର ଉଛୁଳି ।
ଧନୁଶରକୁ ସଂହରି ଦେବ ବନମାଳୀ
ଗଦା ଘେନିଣ ଦାନବମାନଙ୍କୁ ପ୍ରହାରି ।
ଏକ ପ୍ରହାରେକ ଦଶ ବିଂଶ ଯେ ପଚିଶ
ତିଳମନ୍ଦା ଜାଣି ତଳେ ପଡ଼ିଲେ ରାକ୍ଷସ ।
ଲୁଚି ଆସି ଜଣେ କେହି କୃତକେଶୀ ଆଗେ
ବହୁତ ସୈନ୍ୟ ପଡ଼ିଲେ ବୋଲେ ରଣରଙ୍ଗେ ।
ଜଣକ ମହିମା ଦେବ ନଯାଇ କଥନ
କିରାତ ନୁହଇ ସେହୁ ଅଟେ ବଡ଼ ଜାଣ ।
ଯେତେକ ଅସ୍ତ୍ର ପ୍ରହାର କଲୁ ତାର କାୟେ
ଶସ୍ତ୍ର ନ ଭେଦଇ ରହିଅଛଇ ନିର୍ଭୟେ ।
ତୀକ୍ଷ୍ଣ ପରଶୁ ମୁଦ୍‌ଗର ଗଦା ଆଦି କରି
ପଡ଼ି ଚୂର ହୋଇଲେଣି ଶରୀରେ ତାହାରି ।
ଶସ୍ତ୍ରକୁ ଦେବ ତାହାର ତିଳେ ନାହିଁ ଭୀତି
ବହୁତ ଦାନବ ବଳ ମାରଇ ବିକୋଟି ।
ତୁମ୍ଭେ ପରମ ପଣ୍ଡିତ ବିଚାର ତ ଏହା
ସୁରେଶ୍ୱର ମହେଶ୍ୱର କିବା ଚଉବାହା ।
ଚାରିଜଣଙ୍କ ମୁଖରୁ ଏସନକ ଶୁଣି
ବିଜେ କଲା ସେ ଅସୁର ବୀର ଶିରୋମଣି ।
ସଉଦାସର ନନ୍ଦନ ଅଟେ କୃତକେଶୀ
ଅଭୟବର ପାଇଛି ନିରଞ୍ଜନ ତୋଷି ।
ଗୋଟିଏ ଶର ତାହାର ସହସ୍ରେକ ଭୁଜ
ପାଞ୍ଚଶତ ଧନୁ ଧରି ବିନ୍ଧଇ ନାରାଚ ।
ନାରାଚ ଧରିଛି ପଞ୍ଚାଶତ ଭୁଜେ ଜୟ
ମହାପର୍ବତ ପରାୟ ଦିଶୁଛି ତା କାୟ ।
ସ୍ଫଟିକ ପ୍ରାୟ ଧବଳ ସୁସଞ୍ଚ ଶରୀର
କୋପେ ଅନଳ ପରାୟ ନୟନ ତାହାର ।
ବଇଦୁର୍ଯ୍ୟ ପର୍ବତ କି ଆସୁଅଛି ଉଠି
ତୁଲେ ତା ମୁକୁଟବନ୍ଧା ପଞ୍ଚାଶତ କୋଟି ।
ଗିରିମଣ୍ଡଳ ରଥରେ ବିଜେ କରେ ରାଜା
ଦେଖି ତାକୁ ପଳାଶନ୍ତି ଦୁଷ୍ଟ ଯେ ଦନୁଜା ।
ଅସୁର ରାଜାକୁ ଦେଖି ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ
ସୁମରିଲେ ସୁଦର୍ଶନ ଚକ୍ରକୁ ଅଚ୍ୟୁତ ।
ଚକ୍ର ପ୍ରବେଶ ହୁଅନ୍ତେ ନାରାୟଣ ଭୁଜେ
ଦେଖି ଭୟେ ପଳାଇଲେ ଦୁଷ୍ଟ ଯେ ଦନୁଜେ ।
ତ୍ରଇଲୋକ୍ୟ ବିକାଶିଲେ ପୁରୁଷ ଉତ୍ତମ
ଅସୁରଙ୍କ ସଙ୍ଗତରେ କଲେକ ସଂଗ୍ରାମ ।
ଫଣିବଳ ଦେଖି ଯେହ୍ନେ ଧାଏଁ ଖଗରାୟ
ଅନେକ ସାନନ୍ଦେ ସ୍ୱାମୀ ଉଲ୍ଲସାଇ କାୟ ।
କ୍ଷୁଧାର୍ତ୍ତ ପ୍ରାଣୀ ଯେସନେ ଅନ୍ନ ଦେଖି ତୃପ୍ତ
ଅମୃତପାନେ ଶରୀର ହୁଏ ଯେହ୍ନେ ଶାନ୍ତ ।
ଅସୁରବଳଙ୍କୁ ଦେଖି ପ୍ରଭୁ ବାସୁଦେବ
ବିନ୍ଧନ୍ତି ନାରାଚ ଦରହସିତ ସ୍ୱଭାବ ।
ସିନ୍ଧୁ ମନ୍ଥନ ଯେସନେ କଲାକ ମନ୍ଦର
ନିଷାଦବଳ ମନ୍ଥିଲେ ପ୍ରଭୁ ଚକ୍ରଧର ।
ବେଢ଼ିଲେ ଅସୁରେ ତାଙ୍କୁ ଲକ୍ଷେ ଯୂର କରି
ବିନ୍ଧନ୍ତି ନାରାଚ ଧନୁ ଅନୁକ୍ଷଣେ ଧରି ।

କକଡ଼ା ମାସରେ ଯେହ୍ନେ ବରଷଇ ମେଘ
ନିରତେ ଶର ପେଶନ୍ତି ଦଇତ୍ୟ ନିଦାଘ ।
ଝଲକନ୍ତି ନାରାଚରେ ବିଜୁଳିର ଜ୍ୟୋତି
ଆକାଶ ଅନ୍ଧକାରେ କି ଉଦେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦୀପ୍ତି ।
ବିକାଶି ଅଛନ୍ତି ସ୍ୱାମୀ ସଂଗ୍ରାମର ତେଜ
ସମସ୍ତ ଶସ୍ତ୍ର ସେ ତେଜେ ହୁଅନ୍ତି ଦହିର୍ଯ୍ୟ ।
ଲକ୍ଷେକ ନାରାଚ ବିନ୍ଧି ଦେବ ଚକ୍ରପାଣି
ଲକ୍ଷେକ ଦୈତ୍ୟଙ୍କ ଶିରପକାଇଲେ ହାଣି ।
ପୁଣି ହିଁ ବିନ୍ଧିଲେ ଦେବ କୋଟିଏକ ଶର
କୋଟିଏ ଯୋଦ୍ଧା ପଡ଼ିଲେ ସେ ଅସୁର ବୀର ।
ଅର୍ବୁଦ ନାରାଚ ପୁଣି ମାରି ଚକ୍ରପାଣି
ଅର୍ବୁଦ ଯୋଦ୍ଧାଙ୍କୁ ରଣେ ପକାଇଲେ ହାଣି ।
ପଡ଼ିଲେ ଅସୁରବଳ ଯୋଜନେକ ମାଡ଼ି
ଦନୁଜେ ଶକଟବ୍ୟୁହ ଗଲେ ଭୟେ ଛାଡ଼ି ।
ଯୋଜନଯାଏ ରାକ୍ଷସବଳ ଗଲେ ଖେଦି
ଶକଟବ୍ୟୁହକୁ ଜିଣି ପଦ୍ମବ୍ୟୁହ ଭେଦି ।
ପାଞ୍ଚଶତ ଭୁଜେ ଧନୁ ଧରି କୃତକେଶୀ
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଉପରେ ନାରାଚ ବରଷି ।
ରୋମକେ ନାରାଚ କରି ମାଇଲା ଦନୁଜ
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦଗ୍ଧ କଲା ନାରାୟଣ ତେଜ ।
ପୁଣି ନାରାଚ ପେଶିଲା ରାଜା କୃତକେଶୀ
ଆଦ୍ୟ ଆଷାଢ଼େ ଯେସନେ ଜଳଧାରା ବର୍ଷି ।
ତୁଲେ ଅଛନ୍ତି ତାହାର ପଞ୍ଚତ୍ରିଂଶ ରଥୀ
ଅନର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନାରାଚ ଯେ ଧରିଣ ବିନ୍ଧନ୍ତି ।
ରଣରେ ପଶିଆସନ୍ତି ଯେବଣ ପୁରୁଷ
ରାକ୍ଷସ ବଳଙ୍କୁ ଦେଖି ଦ୍ୱିଗୁଣ ହରଷ ।
ମାରୁ ନ ସରଇ ସେହି ଦୁଷ୍ଟରାଜା ବଳ
ଭାରା ଉଶ୍ୱାସ ନିମନ୍ତେ ନାଶିଲେ ସକଳ ।
ଏସନ ଯୁଦ୍ଧ କରନ୍ତେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅସ୍ତ ହେଲା
କୁହୁକ ନାରାଚ କୃତକେଶୀ ଯେ ମାଇଲା ।
ନାରାଚ ହିଁ ଅନ୍ଧାର ଯେ ରାତି ହିଁ ଅନ୍ଧାର
କହୁଁ କହୁଁ ଘୋଟିଗଲା ଅନ୍ଧାରେ ଅମ୍ବର ।
ଅନ୍ଧକାର ଦେଖିଣ ଯେ ଅସୁରେ ଘୋଟିଲେ
ସୁଦର୍ଶନ ଚକ୍ରକୁ ଯେ ଗୋବିନ୍ଦ ଧଇଲେ ।
ଯେସନେ ଉଦୟ ହେଲା ପରିମଳ ଇନ୍ଦୁ
ରାକ୍ଷସବଳ ନାଶିଲେ ଯେସନକ ସିନ୍ଧୁ ।
ବୁଲାଇଣ କୌମଦକୀ ଗଦା ବନମାଳୀ
କୃତକେଶୀର ଉପରେ ପ୍ରହାରିଲେ ତୋଳି ।
ବିଶାଶତ ଯୋଜନ ଯେ ଆୟତନ ରଥ
ଗଦାର ବିଘାତେ ସେହି ହେଲା ଭସ୍ମୀଭୂତ ।

ଧାଇଁଲା ସେ ପାଦଗତି ହୋଇ ଅତି କୋପେ
ଧନୁ ଛାଡ଼ି ବୁଲାଇଲା ଗଦା ପରିତାପେ ।
ଗଦାବର ପଡ଼ିଯାଇ କୃଷ୍ଣ ହୃଦୟରେ
ଶତଭାର ଗଦାଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଲା ଭୂମିରେ ।
ଦେଖିଣ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ରାଜା କୃତକେଶୀ
କିଛି ନ ସ୍ଫୁରଇ ଚିତ୍ତେ ଭୟ ଗଲା ପଶି ।
କୋପେଣ ଗୋବିନ୍ଦ ଗଦା କୌମଦକୀ ପିଟି
ବଜ୍ରପାତ ଜାଣି ଭୂମି ଦିଗ କମ୍ପି ଉଠି ।
ଘାଏ ଘୁମାଇଲା ସେହି ଦୈତ୍ୟ ମହାବଳୀ
ପୁଣି ଗଦା ପ୍ରହାରିଲେ ଦେବ ବନମାଳୀ ।
ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରହାରେ ଦୈତ୍ୟ ମୁଣ୍ଡଗଲା ଭାଜି
ପଡ଼ିଲା ଦାନବ ରଣ ଭୂମିରେ ଗରଜି ।
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ କମ୍ପିଲା ସେହି ଦୈତ୍ୟ ରଡ଼ିଘାତେ
ଆପେ ତାକୁ ବଧ କଲେ ଶ୍ରୀହରି ଶ୍ରୀହସ୍ତେ ।
କୃତକେଶୀ ପଡ଼ିବାର ଶବଦ ଶୁଭିଲା
ଶତଧନୁ ପଦ୍ମନାଡ଼ ମଧ୍ୟୁ ବାହାରିଲା ।
ରାତ୍ରେ ପଳାଇଲା ତାକୁ ନ ଦେଖିଲେ କେହି
ଠାବ କରି ନ ପାରିଲେ ତାକୁ ଭାବଗ୍ରାହୀ ।
ବ୍ୟୁହଭେଦି ଅସୁରଙ୍କୁ ମାଇଲେ ବିକୋଟି
ପଡ଼ିଲେ ଅସୁର ଯୋଦ୍ଧା ଅନେକ ପଦାତି ।
ଗୋଡ଼ାଇ ମାଇଲେ ପ୍ରଭୁ ଅସୁରଙ୍କୁ ଖେଦି
ପଳାନ୍ତି ଦୈତ୍ୟ ମାରନ୍ତି ଗୋଡ଼ାଇ ଅନାଦି ।
କୃଷ୍ଣ ସମରେ ପଡ଼ିଲେ ଅନେକ ଦଇତ୍ୟେ
ଗୋଡ଼ାଇ ମାଇଲେ ଶତଯୋଜନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ।
ଏକ ଜଣକୁ ସେ ଦେବ ନ ଛାଡ଼ନ୍ତି ପୁଣି
ରୁଧିରେ କର୍ଦ୍ଦମ ହେଲେ ଦେବ ଚକ୍ରପାଣି ।
କେଶବାସ ଅସମ୍ଭାଳ ଝାଳରେ ତ୍ରିପଣ୍ଡ
ନିଜରୂପ ଛାଡ଼ିଦେବ କିରାତ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ।
ଅସୁରଙ୍କୁ ନାଶି ଦେବ ଦେବକୀର ସୁନୁ
ଯୋଗବଳେ ଜାଣିଲେ ଯେ ଗଲା ଶତଧନୁ ।
ପଳାଉଅଛି ପବନୁ ବେଗ ବେଗ ହୋଇ
ଦେଖିଲେ ଶତଯୋଜନେ ଜଗବନ୍ଧୁ ଥାଇ ।
ମଣିଭଦ୍ରା ବୋଲି ନଦୀ ଅଛଇ ଗୋଟିଏ
ବୀର ଧନଞ୍ଜୟ ସେହି ନଦୀକୂଳେ ଥାଏ ।
ମଣିଭଦ୍ରା ବୋଲି ତହିଁ ଏକଇ ପର୍ବତ
ସେ ଗିରି ଉପରେ ଅଛି ବୀରବର ପାର୍ଥ ।
ଅସମ୍ଭାଳ ହୋଇ ଧାଇଁ ଯାଇ ଶତଧନୁ
ଭେଟିଲେ ଗିରି ଉପରେ ବାସବର ସୁନୁ ।
ବୋଇଲା ଭୋ କିରାତ ମୁଁ ତୋହର ଶରଣ
ଦଶନଖ ମୁଖେ ଭରି ଦନ୍ତରେ ତିରଣ ।

ଶରଣ ବତ୍ସଳ ସେହୁ ବୀର ଜଗଜ୍ଜେଠି ।
ମାନ ଉଦ୍ଧାରଣ ପୁଣି ବୀରବର ଶ୍ରେଷ୍ଠୀ ।
ରହ ରହ ମହାତମା ନୁହ ତୁ ବିକଳ
ଶରଣ ରକ୍ଷକ ମୁହିଁ କ୍ଷତ୍ରୀ ଅନର୍ଗଳ ।
ଦେଖି ଶତଧନୁ ମୁଖେ ଶରଣ ଫୁକାରି
ରକ୍ଷାକର ରକ୍ଷାକର ବୀର ଧନୁର୍ଦ୍ଧାରୀ ।
ଆସ ଆସ ବୋଲି ପାର୍ଥ ଡାକିଲେ ତାହାକୁ
ରଖିବଇଁ ତୋତେ ଭୟ କରୁ ତୁ କାହାକୁ ।
ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ମହେଶ୍ୱର ହେଲେ ଭୟ ନାହିଁ
ମୋହର ସନ୍ନିଧେ ଥାଇ ତୁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇ ।
ରହିଲା ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବାକ୍ୟେ ତହିଁ ଶତଧନୁ
ଭେଟିଲେ ତାହାକୁ ଦେବ ଦେବକୀର ସୁନୁ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଅଛି କିରାତ ରୂପକୁ ଯେ ଧରି
କୋହ୍ଲ ମହ୍ଲାର ପରାୟ ଦିଶନ୍ତି ଶ୍ରୀହରି ।
ବିଶେଷେ ବନ ଗହନ ଘୋର ଅନ୍ଧକାର
ମହାଘୋର ନିଶାକାଳ ନ ଦିଶେ ଆମ୍ବର ।
ଆଦିତ୍ୟ ଦେବତା ମେରୁ ପଶ୍ଚିମରେ ଅସ୍ତ
ମଣିଭଦ୍ରା ବୋଲି ତହିଁ ଯେବଣ ପର୍ବତ ।
ସେହି ପର୍ବତ ଉପରେ ଅଛଇ ଫାଲଗୁନି
ଉଭା ହୋଇଛନ୍ତି ଯେ ସେ ଶତଧନୁ ଘେନି ।
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ଦେବ ଦେବ ଜଗନ୍ନାଥ
ଦେଖିଲେ ଯେ ଶତଧନୁ ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ସାଥ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଶୁଣ ହେ କିରାତ
ସେହି ମୋହର ବଇରୀ ଅଟଇ ନିତାନ୍ତ ।
ଯୁକତେ ଅଟଇ ସେହି ମୋ ପିତୃ ବଇରୀ
ତୁ କିରାତ ମାତ୍ର ତାକୁ କେମନ୍ତେ ଆବୋରି ।
ମହାଶ୍ରମ ପାଇ ମୋର ବଢ଼ିଅଛି ରାଗ
ଜୀବନରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲେ ଛାଡ଼ିଦିଅ ବେଗ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଦୁଷ୍ଟ ଅଜ୍ଞାନରେ ବାଇ
ଫେରିଯା ତୁ ଅକାରଣେ ମରିବୁ କିମ୍ପାଇଁ ।
ରାଗ ସମ୍ବର ପ୍ରସର ହେଉ ମହାନିଶା
ଏ କିମ୍ପା ତୋହର ଦୋଷୀ ଏଡ଼େ ତୋର ଘୋଷା ।
ଏହା ନ ବିଚାରି କିମ୍ପା କରୁଅଛୁ ବଡ଼ି
କି କାର୍ଯ୍ୟେ କିମର୍ଥେ ମାରୁ ଏହାକୁ ତୁ ଲୋଡ଼ି ।
ଅନେକ ଧ୍ୱଂସ ଗଲେଣି ଏହାର ନିମନ୍ତେ
ଏହାକହି ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ମାଇଲେକ ଶସ୍ତ୍ରେ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ନ ଜାଣେ ଶସ୍ତ୍ର ବିନ୍ଧିଲେକ ବୋଲି
ଧାତିକାରେ ସେ ନାରାଚ ଆସୁଅଛି ପେଲି ।
କ୍ଷେପଇ ସେହି ନାରାଚ ଗୋଟି ଅତି ବେଗେ
ତୁରିତେ ପଡ଼ିଲା ଯାଇ ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ଅଙ୍ଗେ ।
ରାଗେ ସେ ଶର କେଶବ ବିନ୍ଧିଲେ ଯଦ୍ୟପି
ସେ ନାରାଚ ନ ଛାଡ଼ଇ ଧର୍ମକୁ ତଥାପି ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଅଙ୍ଗରେ ପଡ଼ି ନୋହିଲା ନିପାତ
ବଜ୍ର ଜାଣି ପଡ଼ି ସେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ହୃଦଗତ ।
ଘାଏ କୁପିତ ହୋଇଣ ବୀର ସବ୍ୟସାଚୀ
ବୋଲେ ଆଜି ଯମଦେଲା ତୋର ପାଞ୍ଜି ପୋଛି ।
ପୁଣି ହିଁ ନାରାଚ ଏକ ମାଇଲେ ଶ୍ରୀହରି
ଭେଟି ତାହା ଫାଲଗୁନି ଗଲା ଅପସରି ।
ପୁଣି ହିଁ ନାରାଚ ଏକ ମାଇଲେ ଅନନ୍ତ
ବଞ୍ଚାଇଲେ ଧନଞ୍ଜୟ ହେଲା ଭୂମିଗତ ।
ବେଳୁବେଳ କୁପିତ ସେ ହେଲେ ଫାଲଗୁନି
ବିନ୍ଧିଲେ କୋପେ ସୁତୀକ୍ଷଣ ମୁନା ଶତଘେନି ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ନାରାଚ ଗୋଟି ଗଲା ଧାତିକାରେ
ଗଜ ପଡ଼ିଲା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ ଉପରେ ।
ହୃଦରେ ନାରାଚ ଗଲା ଧାତିକାରେ ଫୁଟି
ରୁଧିର ବହି ସର୍ବାଙ୍ଗଯାକ ହେଲା ବୃଷ୍ଟି ।
ଘାଏ ଘୁମାଇଲେ ଦେବ ଦେବ ଯେ ଅଚ୍ୟୁତ
ଦଇବର ବଳେ ପୁଣି ହୋଇଲେ ସଚେତ ।
ଶାରଙ୍ଗଧନୁ ସୁମରୁ ଦେବଦେବ ହରି
କରେ ପ୍ରାପତ ହୁଅନ୍ତେ ବେଗେ ତାହା ଧରି ।
ଶ୍ରୀକରେ ନାରାଚ ଧରି ଦେବକୀ ତନୁଜ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଉପରେ ବିନ୍ଧିଲେକ ତେଜି ବ୍ୟାଜ ।
ବିକାଶେ ମହା ଅନଳ ତେଜେ ବ୍ରହ୍ମଶର
ପେଶନ୍ତେ ଆଲୁଅମୟ ହୋଇଲା ଅମ୍ବର ।
ଯେସନେ ଅନଳ ଖସି ଆସଇ ଆକାଶୁଁ
ବନ ଗହନ କମ୍ପୁଛି ମହାଶର ଆସୁଁ ।
ଦେଖି ମନରେ ବିଚାରି ବୀର ଫାଲଗୁନି
ସୁରବୋଧନ ଶରକୁ ମାଇଲା ତା ଘେନି ।
କେଶବଙ୍କ ବ୍ରହ୍ମଶର ନାଶିଲା ପାଣ୍ଡବ
ପୁଣି ହିଁ ନିଘାତ ବାଣ ମାଇଲେ ମାଧବ ।
ନାରାଚ ଆସନ୍ତେ ତାହା ଦେଖି ସବ୍ୟସାଚୀ
କୋପେ ବିନ୍ଧିଲା ନାରାଚ ନାମେ ବଜ୍ରସୂଚୀ ।
ବାଣ ସନ୍ଧି ସମ୍ମାକ୍ଷଣ ହୁଅନ୍ତେ ସେ ବେନି
ମହାଘୋର ଅନ୍ଧକାରେ କେ କାହାକୁ ଚିହ୍ନି ।
ବେନି ନାରାଚ ହୁଅନ୍ତେ ତହିଁ ପରିତାଳ
ରଜନୀ ଆଲୁଅମୟ ବନସ୍ତ ମଣ୍ଡଳ ।
ପ୍ରଳୟ ମେଘ ଜାଣିଣ ଶବଦ ଶୁଭଇ
ପାତାଳ ସ୍ୱର୍ଗ କମ୍ପିଲା ସସାଗରା ମହୀ ।
ଆକାଶ ପୁରେ କମ୍ପିଲେ ଥାଇ ବୃନ୍ଦାରକେ
ବେନିଶର ଆକାଶରେ କମ୍ପିଲେ ଭୂଲୋକେ ।

ବଢ଼ିଲା ସମର ତହିଁ ବେନି ବୀରଙ୍କର
କମ୍ପିଗଲା ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳ ତ୍ରିପୁର ।
ଶବଦେ ସାଗର ଜଳ ହେଲା କମ୍ପମାନ
ଶୂନ୍ୟ ପୁରୁଷମାନେ ଯେ ଛାଡ଼ିଲେ ଆସନ ।
ପର୍ବତା ଶରକୁ କୃଷ୍ଣ ବିନ୍ଧିଲେ ସତ୍ୱରେ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଛେଦିଲେ ତାହା ପେଶି ବଜ୍ରଶରେ ।
ଧନ୍ୟ ତୁ ପାର୍ଥିବ ବୋଲି ବୋଲିଲେ ତ୍ରିଦଶେ
କୃଷ୍ଣ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ସମରେ ଦେଖନ୍ତି ଆକାଶେ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ନାରାୟଣ ଶର ଘେନି
କମ୍ପିଲା ସପ୍ତ ବ୍ରହ୍ମାଣ ଘେନି ପଦ୍ମଯୋନି ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ତା ସୁମରିଲେ ଅଗ୍ନିଙ୍କର ମନ୍ତ୍ରେ
ସେ ଶର ଆସି ରହିଲା ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ହସ୍ତେ ।
ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଲେ ଦେବ ନାରାୟଣ
କୋପେ ସୁମରିଲେ ପୁଣି ପାଶୁପତ ବାଣ ।
ଗୁଣେ ବସାଇ ପେଶିଲେ ସେ ଦେବ ଅନନ୍ତ
ତ୍ରାସିଲେ ସେ ଶତତେଜ ଦେଖି ତ୍ରିଜଗତ ।
ସୁମରିଲେ ବୈଶ୍ୱାନର ମନ୍ତ୍ରେ ବୀର ପାର୍ଥ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ପ୍ରାପ୍ତି ହେଲା ସେହୁ ରୁଦ୍ରଅସ୍ତ୍ର ।
କୋପେ ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ ହେଲେ ଦେବ ଯେ ଅନାଦି
ଶ୍ରୀହସ୍ତେ ଘେନିଲେ ମହାଶର ମନଭେଦୀ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ଯେ ଡାକଦେଲେ ପର୍ବତରେ ଥାଇ
ଆରେ ଶବର ଏ ଶର ପାଇଲୁ ତୁ କାହିଁ ।
ସାଧ୍ୱୀ ପୁଣ୍ୟବତୀ ତୋତେ କଲା ଯେ ପ୍ରସବ
ଏ ଦେବଶରକୁ ମୋର ଦେଲ ପରାଭବ ।
ଆନ ଶରମାନ ମୋର ସମ୍ଭାଳିଲୁ ସିନା
ଏ ଶରଗୋଟି ସମ୍ଭାଳ ଆହେ ମହାତମା ।
ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ଦେବ ମନଭେଦୀ ନାରାଚକୁ
ତୁ ଯାଇ ଛେଦନ କର କିରାତ ଶିରକୁ ।
ଜଗନ୍ନାଥ ଆଜ୍ଞାରେ ସେ ମନଭେଦି ଶର
ତକ୍ଷଣେ ତେଜ ଘୋଟିଲା ଯାଇ ତିନିପୁର ।
ସୁମରଇ ଫାଲଗୁନି ଅଗ୍ନି ଦଇବତ
ସେ ଶର ପ୍ରାପତ ହେଲା ଯାଇ ପାର୍ଥ ହସ୍ତ ।
ଦେଖିଣ ବିରସ ହେଲେ ନାରାୟଣ ମତି
କୋପେଣ ମାଇଲେ ଦେବ ଅମୋଘ ଶକତି ।
ମାଇଲେ ବଜ୍ର ଶକତି ଘେନି ଫାଲଗୁନି
ସେ ଅମୋଘ ଶକତିର ହେଲା ତେଜହାନି ।
ପେଶନ୍ତି ଯେବଣ ଶସ୍ତ୍ରମାନ ସେ ଅନନ୍ତ
ସୁମରନ୍ତେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ହେଲା କରଗତ ।
ତହୁଁ ଗୋବିନ୍ଦ ପେଶିଲେ ତ୍ରିଶୂଳ ଶକତି
ସୁମରନ୍ତେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ହୋଇଲା ପ୍ରାପତି ।

ଅରଜୁନ ଡାକଦେଲେ ପର୍ବତରେ ଥାଇ
କିରାତ ହୋଇ ଏ ଶସ୍ତ୍ର ପାଇଲୁ ତୁ କାହିଁ ।
ରାଗେଣ ବଦନ୍ତି ତାହା ଦେବ ଚକ୍ରଧାରୀ
ରେ ବନଚର ଜୀବନ ସାର୍ଥକ ତୋହରି ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଲେ ମାରଲ ଯେତେ ଶସ୍ତ୍ର ଘେନି
ସାଧୁ ଶବର ତୋହରି ପିଅର ଜନନୀ ।
ମୁହିଁ କ୍ଷତ୍ରି ବୋଲି ତୋର ଶସ୍ତ୍ର ଦେଲି ମେଣ୍ଟି
ଚିହ୍ନି ନ ପାରେ ନ ଜାଣେ ତୋର ନାମଗୋଟି ।
ଅନେକ ଶର ତୁ ମୋତେ ମାଇଲୁଣି ସିନା
ମୋହର ନାରାଚ ବେଳେ ସମ୍ଭାଳ ତୁ କିନା ।
ମୋହନା ଶରକୁ ପାର୍ଥ କଲା ସୁମରଣ
ବୈଶ୍ୱାନର ପରସନ୍ନେ ପ୍ରାପତ ତକ୍ଷଣ ।
ତିଆରଇ ମନଭେଦି ଶର ସବ୍ୟସାଚୀ
ସୁଚିତ୍ତେ ଅନଳ ମୋତେ ଯେବେ ଦେଇଅଛି ।
ବହୁତ କଟାଳ ମୋତେ କଲାଣି କିରାତ
ତାହାକୁ ସଂଗ୍ରାମେ ଯାଇ କର ତୁ ନିବର୍ତ୍ତ ।
ରୋମେକେ ଭେଦିବୁ ଶତ ନାରାଚ ତୁ ହୋଇ
ପ୍ରାଣେ ନ ମାରିବୁ ପଡ଼ିଥିବ ମୋହଯାଇ ।
ସାମାନ୍ୟ ଜନ ନୁହଇ ଏହି ଯେ କିରାତ
ରାମ ପାଇଲେ ଚିହ୍ନିବା କେଉଁକୂଳେ ଜାତ ।
ବିଚାର କରି ଛେଦିବା ସିନା ତାର ଶିର
ମୋହେ ପଡ଼ିଥିବ ତାକୁ ପ୍ରାଣରେ ନ ମାର ।
ଏସନକ ଆଜ୍ଞା ଯହୁଁ ଦେଲା ଧନଞ୍ଜୟ
ଚଳିଲା ନାରାଚ ଗୋଟି ବିଜୁଳିର ପ୍ରାୟ ।
ଭିନ୍ନ ମନରେ ତାହାଙ୍କୁ ଦେଇଛନ୍ତି ବହ୍ନି
ଆଜ୍ଞା ନ ମେଣ୍ଟିଲା ଯାହା ବୋଇଲା ଫାଲଗୁନି ।
ସଂଗ୍ରାମେ ଯେବେ ଥିବେଟି ହରିହର ବ୍ରହ୍ମା
ପରାଣ ହରି ରଖିବେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ମହିମା ।
ଚଳଇ ନାରାଚ ବନ ଗହନକୁ ଛେଦି
ନାରାୟଣ ଅଙ୍ଗେ ଯାଇ ବସିଲାକ ଭେଦି ।
ଗୋବିନ୍ଦଙ୍କ ହସ୍ତରେ ଯେ ନାହିଁ ଦେବଶର
ଦେଖି ସ୍ତମ୍ଭୀଭୂତ ହେଲେ ଦେବ ଦାମୋଦର ।
ନାରାଚେ ଯନ୍ତ୍ରିଣ ହେଲା ଦେବଙ୍କର କାୟ
ତାଙ୍କ ଶରୀର ଦିଶଇ ଝିଙ୍କପକ୍ଷୀ ପ୍ରାୟ ।
ଯେସନେକ ସର୍ପେ ଭୟେ ପଶନ୍ତି ବିବରେ
ଶୋଣିତ ବୃଷ୍ଟି ହୋଇଲା ଗୋବିନ୍ଦ ଶରୀରେ ।
ଯେଉଁ ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ ପୁରୁଷ ଉତ୍ତମ
ମୋହନା ଶର ଆଘାତେ ହେଲେ ଅସାକ୍ଷମ ।
ଭୂମିରେ ଲୋଟିଲେ ଦେବ ଜାଣି ଶରଶଯ୍ୟା
ନିଶ୍ଚେଷ୍ଟ ହୋଇପଡ଼ିଲେ ତଳେ ଦେବରାଜା ।

ପର୍ବତୁ ଓହ୍ଲାଇ ଧାଇଁଗଲା ଧନଞ୍ଜୟ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଆକର୍ଷଇ ରାହୁତେଜ ପ୍ରାୟ ।
ଭୂମିରେ ଲୋଟି ଅଛନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ଦେବରାଜ
ତଥାପି ସେ ବିକାଶନ୍ତି ଦିନକର ତେଜ ।
ସୁଲକ୍ଷଣ ମୁଖ ତାଙ୍କ ନିରେଖି ଅର୍ଜୁନ
ନିଷ୍କଳଙ୍କ ଚନ୍ଦ୍ରପ୍ରାୟ ଦିଶଇ ବଦନ ।
ଦେଖିଣ ମନେ ବିଚାର କରଇ ବାସବୀ
କେବଣ ମହାତମା ତୁ ହେଲୁ ପରାଭବୀ ।
କୋପେ ଲଞ୍ଚାଇଛି ବିଜେ କର୍ଣ୍ଣ ଯେ କଟାର
ଶ୍ରୀମୁଖେ ଚାହିଁଣ ବୀର କଲାକ ବିଚାର ।
ଦେଉଁ ପୁଣ୍ୟବତୀ ତୋତେ ଗର୍ଭୁଁ କଲା ଜାତ
ତୋତେ ମାରିବାକୁ କାର ନ ବଳଇ ଚିତ୍ତ ।
କେମନ୍ତେ ମାରିବି ତୋତେ ବିନା ଅପରାଧେ
ନୋହୁ ତୁ ବଇରୀ ମଲୁ ଅକାରଣେ ଯୁଦ୍ଧେ ।
ଶତଧନୁଙ୍କୁ ପଚାରେ କାହାକୁ ତୋ ଭୀତି
ଏହାକୁ ତୋହର କିମ୍ବା ଏଡ଼େକ ଅପ୍ରୀତି ।
ଶତଧନୁ ବୋଲେ ଶୁଣ ହେ କିରାତ ରାୟେ
ହୁଅ ସାବଧାନ ମୁହିଁ କହୁଛି କଥାଏ ।
ଦ୍ୱାରକା ଭୁବନେ ଆମ୍ଭେ କଲୁ ରତ୍ନଚୋରୀ
ସ୍ୟମନ୍ତକ ମଣି ନେଲୁ ଶକ୍ରାଜିତ ମାରି ।
କୃତବର୍ମା ଅନାଧୃଷ୍ଟ ମୁହିଁ ଶତଧନୁ
ସତ୍ରାଜିତ ନାଶଗଲା ତିନିଙ୍କର ଜ୍ଞାନୁ ।
ଅନାଧୃଷ୍ଟଙ୍କୁ ଗୋବିନ୍ଦ ବଳେ ନାଶ କଲେ
ତହୁଁ ମୁହିଁ ପଳାଇଲି ଜୀବନ ବିକଳେ ।
ଦେବମନ୍ତ୍ରୀ ଅକ୍ରୁର ଯେ ସମ୍ଭାଳିଲା ମୋତେ
ତାହାର ଆଶ୍ରେ ରହିଲି ଦିନାକେତେ ଗୁପ୍ତେ ।
ସମୟେ ପୁଣି ଉଦିତ ହେଲି ମୁହିଁ ଯହୁଁ
ଡଗର ଗୁପତେ ନେବ କହିଲେକ ତହୁଁ ।
କେହି ରକ୍ଷାକରି ଦେବ ନ ପାରିଲେ ମୋତେ
ଜୀବନ ସଫଳ ହେଲା ଭେଟିଲି ମୁଁ ତୋତେ ।
ଏହି ପୁରୁଷ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଅଟେ ଜଗନ୍ନାଥ
ସାଧୁ ମହାତମା ତୋର ଜନ୍ମ ହିଁ କିରାତ ।
ମୁହିଁ କିସ କହିବଇଁ ତୋହର ମହିମା
ଶରଣ ରକ୍ଷଣ ତୁହି ଅଟୁ ମହାତମା ।
ଶତଧନୁର ବଚନ ଶୁଣ ଫାଲଗୁନି
ଧନୁଶରକୁ ପକାଇ କୃଷ୍ଣ କୋଳେ ଘେନି ।
ମନଭେଦୀ ନାରାଚକୁ କାଢ଼ି ନିଜ ମନ୍ତେ
ଚେତା କରାଇଲା ଦେବଦେବ ଜଗନ୍ନାଥେ ।
ଜୀବନ୍ୟାସ ପବନନ୍ଦ୍ର ପାଇ ଯୋଗେଶ୍ୱର
ସାଷ୍ଟାମ ହୋଇ ବସିଲେ ପ୍ରଭୁ ଦାମୋଦର ।

ବେନିଭୁଜେ ଗୋବିନ୍ଦଙ୍କୁ କୋଳେ ଧରିଅଛି
ଅନେକ ବିନୟୀ ହୋଇ କହେ ସବ୍ୟସାଚୀ ।
ସାଷ୍ଟାମ ହୋଇ ବସିଲେ ଯହୁଁ ଦେବରାୟ
ଶତସହସ୍ର ପ୍ରଣାମ କରେ ଧନଞ୍ଜୟ ।
ପରମାନନ୍ଦ ପୁରୁଷ ମହା ଯୋଗେଶ୍ୱର
ମୁହିଁ ତ ଅଜ୍ଞାନ ଦେବ ଜ୍ଞାନ ନାହିଁ ମୋର ।
ମହାନିଶାରେ ତ ଚିହ୍ନି ନ ପାରିଲି ମୁହିଁ
ମୁହିଁ ତ ଅଜ୍ଞାନ ଦେବ ଜ୍ଞାନ ମୋର ନାହିଁ ।
ତୁ ଦେବ ଦେବ ସଂସାର ଜନ ହିତକାରୀ
ମୋର ଅପରାଧ ବାରେ କ୍ଷମାକର ହରି ।
ବିଶେଷ ପାମର ମୁହିଁ କିସ ମୋର ବୁଦ୍ଧି
ଭକତଜନ ବତ୍ସଳ କରୁଣା ବାରିଧି ।
ଧୂଳି ପକାଇଲେ ସିନ୍ଧୁ ହୁଅଇ କି ପୋତି
ଟେକା ମାଇଲେକ ଗିରି ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼େ କ୍ଷିତି ।
ତୁ ଜଗତଭୂତ ପ୍ରଭୁ ଅଟୁ ବରଦାନୀ
ସୁପ୍ରସନ୍ନ ସଦାନନ୍ଦ ଅଭୟ ସୁଜ୍ଞାନୀ ।
ନିରାକାର ନାଥ ତୁହି ଗତି ମୁକ୍ତିଦାତା
ସଂସାର ଧାରଣ ତୁହି ଅଟୁ ପିତାମାତା ।
ମାତାର କୁକ୍ଷରେ ତୁହି ପଶି କୁତୁହଳେ
ଭାରାଭର ସଂହାରଣ କରୁ ସର୍ବକାଳେ ।
ଅପ୍ରସନ୍ନର ପ୍ରସନ୍ନ ନାଥ ଶୁଦ୍ଧଚେତା
ଅଗତିର ଗତି ନାଥ ତୁହି ସର୍ବଦାତା ।
ବୁଡ଼ନ୍ତେ ସଚରାଚର ତୁହି ଯେ ଉଦ୍ଧରୁ
ମୁକତିର ଗତି ନାଥ ତୁହି କଳ୍ପତରୁ ।
ମୁହିଁ ତୋ ଦାସର ଦାସ ଅଟେ ଜନ୍ମ ଜନ୍ମ
ଶୂଦ୍ରମୁନି ଶ୍ରୀ ଶାରଳା ଦାସ ଭକ୍ତି ଘେନ ।
ଅନେକ ବିନୟୀ ହେଲେ ଏମନ୍ତେ କିରୀଟି
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଚରଣ ତଳେ ଯାଇ ଲୁଟି ।
ପୁଣି ପାର୍ଥଙ୍କ ଅନେକ ବିନୟ ବଚନ
ଚେତନା ପାଇ ବସିଲେ ଦେବ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।
କେବଣ ମହାତ୍ମା କିରାତର ରୂପ ଧରି
ଜଗଦ୍ ବନ୍ଦନ ପୁରୁଷ ନୋହିବ ମୁଁ ସରି ।
ଏ ମର୍ତ୍ତ୍ୟମଣ୍ଡଳେ ତୋର ଅସଂଖ୍ୟ ମହିମା
ମୋତେ ଜିଣି ରୁହାଇଲୁ ଜଗତର ସୀମା ।
ଅର୍ଜୁନ ପ୍ରଣମି ଦରହସିତ ବଦନେ
ଚିହ୍ନି ନ ପାରିଲି ଦେବ ମୁଁ ତୋର ଚରଣେ ।
ଦାସ ଜନ ଦାସ ଭୃତ୍ୟଜନର ମୁଁ ଭୃତ୍ୟ
ପାଣ୍ଡବ କିରୀଟ ମୁହିଁ ଅଟେ ଜଗନ୍ନାଥ ।
ବଦୟନ୍ତି ଶ୍ରୀଗୋବିନ୍ଦ ତୁ ସେ ଫାଲଗୁନି
ସଂଗ୍ରାମର ବେଳେ ମୁଁ ଯେ ନ ପାରିଲି ଚିହ୍ନି ।

ଧନୁଶରକୁ ପକାଇ ଉଠିଲେ ଶ୍ରୀହରି
ଶ୍ରୀଭୁଜରେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ କୋଳକରି ଧରି ।
ସାଧୁରେ ତୁ ଫାଲଗୁନି ସାଧୁ ତୋ ଜୀବନ
ତୋର ବିନା ପରାଭବ ଦିଅନ୍ତା କି ଆନ ।
ତୁହି ମୋର ପ୍ରାଣସଖା ଭିନ୍ନାଭିନ୍ନ ନାହିଁ
ଏବେ ତୋତେ ସଂଗ୍ରାମରେ ହାରିଲଇଁ ମୁହିଁ ।
ଈଶ୍ୱର ଦେବଙ୍କୁ ତୁହି ଜିଣିଲୁ କି ରୂପେ
ଅମରନାଥ ଜିଣିଲୁ ଅଗ୍ନିର ପ୍ରତାପେ ।
ମୁହିଁ ଏକା ତୋହଠାରୁ ଥିଲଇ ଉବୁରି
ଜିଣିଲୁ କିରାତ ରୂପେ ଗଲି ମୁହିଁ ହାରି ।
ଏବେ ଯେ ଜାଣିଲି ବାବୁ ତୋର କ୍ଷତ୍ରିବୃତ୍ତ
ତ୍ରଇଲୋକ୍ୟ ଜଣିବାକୁ ତୁହି ସାମରଥ ।
ତୋହର ତୁଲେ ଥିଲେ ମୁଁ ଅରଜିବି ଯଶ
ତୁ ଯେ ପୃଥି ଭାରାଭର କରିବୁ ଉଶ୍ୱାସ ।
ଆନର ଶକ୍ତିକୁ ବାବୁ ମୋର ଦର୍ପ ଧ୍ୱଂସେ
ଏ ମୋର ଅନେକ ପୁଣ୍ୟ ଦେଖିଲି ମୁଁ ବେଶେ ।
ଆନର ହାତେ ମୁଁ ଯେବେ ଝିଙ୍ଗାସି ହୁଅନ୍ତି
ତେବେରେ ବାବୁ ଜୀବନ କେବେ ନ ରଖନ୍ତି ।
ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ତୁ ଶୁଣ ଧନଞ୍ଜୟ
ମାଗ ମାଗ ବର ମୋତେ ବାସବ ତନୟ ।
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି ବୋଲେ ବାସବର ସୁନୁ
ଭୋଦେବ ଦୋଷ ଉପେକ୍ଷ ରଖ ଶତଧନୁ ।
ଶରଣ ପଶିଲା ଆସି ଜୀବନ ନିମନ୍ତେ
ଏହାର ଜୀବନ ରକ୍ଷାକର ଜଗନ୍ନାଥେ ।
ଛାଡ଼ିଲେକ କୋପ ଦେବ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବଚନେ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ କୋଳକରି ଧରି ଜନାର୍ଦ୍ଦନେ ।
ବାବୁ ଏ ତୁ ଘୋରବନେ ନ ଥାଅ ତୁ ଏକା
ଆସ ମୋର ପ୍ରାଣଧନ ଭୁବନ ଦ୍ୱାରକା ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ସ୍ୱାମୀ ଶୁଣିବା ଶ୍ରୀବସ୍ତି
ବନବାସ ଆଉ ମୋର ସାତମାସ ଅଛି ।
ନିୟମ ଲଙ୍ଘିକି ଯିବି ତୁମ୍ଭର ସଙ୍ଗତେ
ତୁମ୍ଭ ପ୍ରସାଦେ ବିପଦ ନାହିଁ କିଛି ମୋତେ ।
ଭୋ ସ୍ୱାମୀ ସୁଚିତ୍ତେ ମୋତେ ଦୟା କରିଥିବା
ତୁମ୍ଭ ପଦ୍ମପାଦେ ମୁହିଁ କରିଥିବି ସେବା ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ତୋତେ ମୋହର ଶପଥ
ବନବାସ ସାରି ଯିବୁ ଦ୍ୱାରକା ସଂଗାତ ।
ଅବଶ୍ୟ ମୁଁ ଦ୍ୱାରକାକୁ ଯିବଇଁ ପଶ୍ଚାତେ
ଶତଧନୁ ଥାଉ ଦେବ ମୋହର ସଙ୍ଗତେ ।
ହେଉ ବୋଲି ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ସେ ଜଗତ ଭୂତ
ଧ୍ୟାନେ ସୁମରଣା କଲେ ବିନତାର ସୁତ ।

ରମ୍ୟାକ ଦ୍ୱୀପୁଁ ମିଳିଲା ଆସି ଖଗେଶ୍ୱର
ବିଜୟ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଗରୁଡ଼ ପିଠିର ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ତୋର ପୁରୁ ମନବାଞ୍ଛା
ଆରୋଗ୍ୟ ଶରୀରେ କର ବନକୁ ଉପେକ୍ଷା ।
ଏତେକ ବିଚାରି ସେ ଯେ ଦୀନଜନବନ୍ଧୁ
ଦ୍ୱାରକାରେ ବିଜେ ପ୍ରଭୁ ପରମ ଆନନ୍ଦୁ ।
ବଳରାମ ବିଜେ କରି ଅଛନ୍ତି ରୈବତେ
ବସୁଦେବ ନନ୍ଦ ଉଗ୍ରସେନର ସହିତେ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ମିଳିଲେ ବଳରାମଙ୍କ ସନ୍ନିଧେ
ପ୍ରଣିପାତ କରି ଦେବ ଶୋଇଲେ ଶ୍ରୀପଦେ ।
ବଳରାମ ବୋଇଲେ ତୁ ଅଜ୍ଞାନ ଶ୍ରୀହରି
ପଳାଇଲା ପ୍ରାଣୀକୁ ଯେ କଟାଳ ନ କରି ।
ପ୍ରମାଦ ଯେବେ ଚିନ୍ତିଲା ସେ ଶକ୍ରାଜିତକୁ
କେବେ ଅବା ଧର୍ମଦେବ ସହିବ ତାହାକୁ ।
ଆମ୍ଭର ଶତ୍ରୁକୁ କେହି କରିପାରେ ରକ୍ଷା
କାହାର ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଦେବ କେ କରିବ କକ୍ଷା ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ସ୍ୱାମୀ ଦୂରେ ପଳାଇଲା
ତାହାର ନିମନ୍ତେ ବାଟେ ଶବରେକ ମଲା ।
ତ୍ରେତାଯୁଗ ରାଜା କୃତକେଶୀ ନାମେ ଦୈତ୍ୟ
ସଉଦାସ ନୃପତିର ଅଟଇ ସେ ସୁତ ।
ତା ପାଦେ ସେ ଶତଧନୁ ଶରଣ ପଶିଲା
ସାତ ଅକ୍ଷୌହିଣୀ ବଳ ଘେନି ସେହୁ ମଲା ।
ପୁଣି ସେ ଅନେକ ଦୂର ଗଲା ଶତଧନୁ
ଶରଣ ରଖିଲା ତାକୁ ବାସବର ସୁନୁ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ସଙ୍ଗେ ଆମ୍ଭର ହୋଇଲା ସମର
ସଂଗ୍ରାମେ ଜିଣିଲା ମୋତେ ପାର୍ଥ ଧନୁର୍ଦ୍ଧର ।
ଅନେକ ପ୍ରାଭବ ମୋତେ ଦେଲା ଧନଞ୍ଜୟ
ଶୁଣିଣ ହରଷ ହେଲେ ରୋହିଣୀ ତନୟ ।
ତୋତେ ଜିଣିବାକୁ ହେଲା ସମର୍ଥ ଫାଲଗୁନି
ପରମ ସାନନ୍ଦ ହେଲୁ ଆମ୍ଭେ ଏହାଶୁଣି ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ସ୍ୱାମୀ ସେ କିରାତ ବେଶେ
ବଳେ ଜିଣିଲା ହରଙ୍କୁ ରହି ବନବାସେ ।
ଅକ୍ଷୟ ତୂଣୀର ବେନି ପାଶୁପତ ଶର
ପିନାକ ସାରଙ୍ଗ ଧନୁଦେଲେ ଦେବ ହର ।
ଅମରପୁରେ ଜିଣିଲା ଦେବ ଆଖଣ୍ଡଳ
ଅଗ୍ନିକୁ ଖାଣ୍ଡବ ବନ ଦେଲା କୁନ୍ତୀବାଳ ।
ତୃପତ ହୋଇଲା ବନ ଖାଇ ବୈଶ୍ୱାନର
ଦେଲେ ସେ ଆଣି ଅନେକ ଦେବତାଙ୍କଶର ।
ବଳରାମ ହର୍ଷ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ବଚନେ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସନ୍ତି ଅତି ତୋଷମନେ ।

ପର୍ବତ ଉପରେ ରାମକୃଷ୍ଣ ଛନ୍ତି ବସି
ନାନା କଉତୁକ ହେଉଛନ୍ତି ହସି ହସି ।
ଷଡ଼ଯୋଜନ ବିସ୍ତାର ପର୍ବତର ସ୍ଥଳୀ
ଦ୍ୱାଦଶ ଯୋଜନ ପୋତା ଉଚ୍ଚ ଯୁଣ ଚାରି ।
ବାସୁଦେବ ବୋଇଲେ ହେ ଶୁଣ ହଳହସ୍ତ
ଆମ୍ଭର ଏବେ ସକଳ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ସାର୍ଥ ।
କୃପାଜଳ ଋଷିଙ୍କର କୋପେ ଉତପନ୍ନ
ସତ୍ୟଯୁଗରେ ନର୍ମଦା ସରସ୍ୱତୀ ନାମ ।
କଳିକାଳ ଧ୍ୱଂସିନୀ ଗୋ ଝଙ୍କଡ଼ ବାସିନୀ
ମୁହିଁ ତୋହର ଚରଣେ କରଇ ଦଇନୀ ।
ଯମଦଗ୍ନି ପର୍ଶୁରାମ କରି ଯାର ପୂଜା
ପୃଥିବୀ ନକ୍ଷତ୍ରୀ କଲେ ହୋଇ ମହାତେଜା ।
ପରଦୁଃଖ କାତର ତୁ ଅବିରତେ ଭୋଳା
ସଂସାର ବାଳୁତ ରୂପେ କରୁ ମାଗୋ ଖେଳା ।
ଆଦି ମଧ୍ୟ ଅବଶେଷ ମାଗୋ ଯାର ନାହିଁ
ମୁହିଁ ତାହାକୁ ପାଇଲି ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ଧ୍ୟାୟି ।
ମୂର୍ଖ ଅପଣ୍ଡିତ ମୁହିଁ ନ ଜାଣଇ କିଛି
ପ୍ରସନ୍ନେ ମୁଁ ଭେଟିଲଇଁ ଅଭୟା କାମାକ୍ଷୀ ।
ନାହିଁ ଉପମା ଯାହାକୁ ତିନିପୁର ମଧ୍ୟେ
ସେ ଦେବୀଙ୍କି ଚିନ୍ତଇ ମୁଁ ରାତିଦିନ ହୃଦେ ।
ସେବିବାକୁ ଚିତ୍ତ ମୋର ନବଳଇ ଆନେ
ଖଣ୍ଡିଲି ମୁହିଁ ଦୁଷ୍କୃତ ଶାରଳା ପ୍ରସନ୍ନେ ।
ପ୍ରଥମେ ବନ୍ଦଇ ମାଗୋ କୋଣାରକ ଚଣ୍ଡୀ
ମୁଣ୍ଡଗୋଟି ଶୋଭା ତୋର ସିନ୍ଦୂରରେ ମଣ୍ଡି ।
ମାଡ଼ିବସିଲୁ ଦକ୍ଷିଣ ସମୁଦ୍ରର ତୀର
ଉତ୍ତରକୁ ଦ୍ୱାର ମାଗୋ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ତାର ।
ଶ୍ରୀରାମ ପୂଜନ୍ତେ ରାମଚଣ୍ଡୀ ନାମ ହେଲା
ରାଜ ନିଯୋଗ ହିଁ ମାଗୋ କିଛି ନ ସ୍ଫୁରିଲା ।
ପ୍ରତିଦିନ କାହୁଁ ଆଣି ଖାଇ ମହାମାଈ
ତିନିଶ ଷାଠିଏ ଦିନ ପଡ଼ିଆ ନୁହଇଁ ।
ଦିଲ୍ଲୀ ଯେ ଡିଙ୍ଗର ମାଗୋ ମାଳବ କୁଞ୍ଜର
ଏତେଦୂରୁ ଆଣି ମାଗୋ ପୋଷୁ ତୁ ଉଦର ।
ମୁଦୁସୁଲୀ ରୂପେ ମାଗୋ ମାଠିଆ କାତର
ମଜଣା ନିମନ୍ତେ ମାଗୋ ହୋଇଲୁ ବାହାର ।
ବଡ଼ ଚୂଡ଼ଙ୍ଗକୁ ମାଗୋ ଭଣ୍ଡି ତୁ ଅଇଲୁ
ହାତେ ହାତେ ବଢ଼ି ମାଗୋ ସମୁଦ୍ରେ ପଶିଲୁ ।
ଅନାଦି ଅପର୍ଣ୍ଣା ମାଗୋ ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ମାଏ
ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ସେବା ମାଗୋ ରାମଚଣ୍ଡୀ ପ୍ରାୟେ ।
ଶ୍ରୀ ଶାରଳା ଶ୍ରୀ ଚରଣେ ଶରଣ ମୁଁ ନିତ୍ୟେ
ମୁଁ ଶାରଳା ଦାସ ମୁକ୍ତ ଇଚ୍ଛେ ଶୁଭଚିତ୍ତେ ।

ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଦେବ ଶଙ୍ଖଚକ୍ରଧାରୀ
ଦଇତ୍ୟ ଦଳନ ହେତୁ ନାମ ଦଇତ୍ୟାରୀ ।
ପତିତଜନଙ୍କୁ ଦେବ ତାରିବାର ଅର୍ଥେ
ମାଳଗିରିରେ ବିଜୟ ନାଥ ଜନ ହିତେ ।
ତୁମ୍ଭେ ଯେ କରତା ଦେବ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ପୁରୀ
ଅବିନାଶୀ ପୁରୁଷ ତୁ ଦେବ ଦଇତାରୀ ।
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଉତ୍ପନ୍ନ ଦେବ କଳ୍ପନାରୁ ତୋର
ତୁମ୍ଭ ପ୍ରକୃତିରୁ ଜାତ ସକଳ ସଂସାର ।
ସର୍ବଭୂତେ ଦୟା ତୋର ନାମ ଦୟାନିଧି
ଚିନ୍ତାମଣି ନାଥ ତୁହି ଅମୃତ ପ୍ରୟୋଧି ।
ବିଶ୍ୱ ଭାରାଭାର ଦେବ କର ତୁମ୍ଭେ ନାଶ
ଅଶେଷଜନଙ୍କ ହୃଦେ କର ତୁମ୍ଭେ ବାସ ।
ଆରତ ପାଳନ ତୁମ୍ଭେ ଜଗତ ରକ୍ଷଣ
ତୁମ୍ଭ ବିନା ନାହିଁ ପ୍ରଭୁ ବ୍ରହ୍ମ ଅନ୍ୟ ଜାଣ ।
ଉତ୍ପତ୍ତି ସ୍ଥିତି ପ୍ରଳୟ ତୁମ୍ଭେ ବେଦବର
ଦେବ ମାନବେ ମହିମା ତୋର ଅଗୋଚର ।
ପାଳିତଜନଙ୍କୁ ତୁମ୍ଭେ ପାଳି ବିଷ୍ଣୁରୂପେ
ସଂହାରଣ କର ତୁମ୍ଭେ ଈଶ୍ୱର ସ୍ୱରୂପେ ।
ଉତ୍ପତ୍ତି କରିବାବେଳେ ବ୍ରହ୍ମାରୂପ ଧର
ଅନନ୍ତ ମୁରତି ଦେବ ଅଟ ବିଘ୍ନେଶ୍ୱର ।
କହିବାକୁ କେ ତୁମ୍ଭର ମହିମା ସମର୍ଥ
ଅଶେଷ ଲୋକ ଯାହାକୁ ସେବନ୍ତି ନିରତ ।
ନାହାନ୍ତି ତ ତୁମ୍ଭଠାରୁ ବଡ଼ ଏଣୁକରି
ତୁମ୍ଭେ ଜାତ କରିଅଛ ସପ୍ତସିନ୍ଧୁ ବାରି ।
ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ ଆଡ଼େ ମହୋଦଧି ତଟେ
ନୀଳକନ୍ଦର କଳପବଟ ପଛବାଟେ ।
ରତ୍ନସିଂହାସନ ପରେ ଅଛି ତୁଳୀ ଚକ
ସେ ଚକ ଉପରେ ବିଜେ ଜଗତ ନାୟକ ।
ନବୀନ ନୀଳ ଜଳଦ ଜିଣି ଶ୍ୟାମବର୍ଣ୍ଣ
ମାଣିକ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣ ଅଧର ପଙ୍କଜ ନୟନ ।
ମରକତ କପାଳକୁ ସଞ୍ଚ ଦୀର୍ଘ ନାସା
ତହିଁ ମୋତିବର ମୁକ୍ତାବସା ତାର ମିଶା ।
କୋଟିଏ ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ଜିଣି ଶ୍ରୀମୁଖ ମଣ୍ଡଳ
ଶ୍ରବଣରେ ଶୋଭାପାଏ ମକର କୁଣ୍ଡଳ ।
କମ୍ବୁକଣ୍ଠେ ଶୋଭାବନ ମୁକ୍ତା ରତ୍ନମାଳୀ
ହୀରାନୀଳା ପଦକ ତୋ ହୃଦଦେଶେ ଝଳି ।
ନାନା ମଣିରେ ଜଡ଼ିତ କଣ୍ଠ ରତ୍ନମାଳ
କି ଜାଣି ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ରମା ଶ୍ରୀମୁଖମଣ୍ଡଳ ।
ବାମେ ଯେ କମଳାଦେବୀ ଚକ୍ର ସୁଦର୍ଶନ
ଅଶେଷ ମହିମା ଦେବ ଦେବ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।

ଦକ୍ଷିଣରେ ବଳଭଦ୍ର ସୁଭଦ୍ରା ମଧ୍ୟରେ
ନାମ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି ଯେ ବ୍ରହ୍ମାଦି ଅମରେ ।
ଯୋଗୀଜନଙ୍କ ଭକତି ଥାଇ ଯାର ପଦେ
ମୁନିମାନେ ସମ୍ପାଦନ୍ତି ଦେବ ଯାକୁ ବାଦେ ।
ଏଡ଼େ ବଡ଼ ଦେବ ନାହିଁ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ ପୁରୀ
ତେଣୁ ମୁଁ ଚିନ୍ତା କରଇ ସେହି ନରହରି ।
ଗତି ମୁକ୍ତି ଦିଅ ମୋତେ ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ହସ୍ତ
ଶୂଦ୍ରମୁନି ମୁଁ ଶାରଳା ଦାସ ଚିନ୍ତେ ନିତ୍ୟ ।

—o—

କଜ୍ଜାସୁର ବଧ

ଏଥୁଅନ୍ତେ ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ ନାମେ ରାଜା
ଅଗସ୍ତି ମୁନିଙ୍କ ପାଦତଳେ କଲେ ପୂଜା ।
ଭୋ ମୁନି ପଣ୍ଡିତ ଜ୍ଞାନୀ ସର୍ବକଥା ଜାଣ
ମଧ୍ୟପର୍ବର ବାରତା କହିଲ ପ୍ରମାଣ ।
ଶୁଣିବାକୁ ମୁନିବର ଶରଧା ମୋହର
ପ୍ରସନ୍ନ ଚିତ୍ତ ହୋଇଣ ଅବଧାନ କର ।
ରାଜାର ଅତି ବିନୟ ଭକ୍ତିଭାବ ଘେନି
କହନ୍ତି ପ୍ରସନ୍ନ ଚିତ୍ତ ହୋଇ ବ୍ରହ୍ମମୁନି ।
ଶୁଣ ମହାରାଜା ଏବେ କହିବାନା ତତ୍ତ୍ୱ
ମଧ୍ୟପର୍ବର ଯେ କଥା ଶ୍ରୀମହାଭାରତ ।
ବୈଶାଖ ଶୁକ୍ଳପଞ୍ଚମୀ ତିଥି ଗୁରୁବାର
ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ମୃଗଶିରା ବୃଷେ ଶଶଧର ।
ଶୁଭ ନାମେ ଯୋଗ ପୁଣି ବାଳବ କରଣ
ସତର ଦିନ ଯେ ଭୋଗ ମେଷ ସଂକ୍ରମଣ ।
ସେଦିନ ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ଗରୁଡ଼ ପିଠିରେ
କପିଳାସ ପର୍ବତକୁ ଗମନ୍ତେ ବାଟରେ ।
ଭେଟହେଲେ ସଦାନନ୍ଦ ଦେବ ତ୍ରିପୁରାରୀ
ଗରୁଡ଼ ପିଠିରେ ଥାଇ ପ୍ରଣମିଲେ ହରି ।
ଦେଖି ତ୍ରିଲୋଚନ କଲେ କୋଳେ ସମ୍ଭାଷଣ
ବସିଲେ ମହେନ୍ଦ୍ରଗିରି ଶିଖେ ବେନିଜଣ ।
ନାନା କଥାମାନ କୁହାକୁହି ସେ ହୁଅନ୍ତି
ସଂସାର ଧାରଣ ଶିରୀପତି ପଶୁପତି ।
ଦୁହେଁ ବସିଅଛନ୍ତି ଯେ ଏକାସନ ହୋଇ
ଅଦ୍‌ଭୂତେ କଜ୍ଜାସୁର ମିଳିଲାକ ଯାଇଁ ।
ବିବିଧ ବୀରବେଶ ଯେ ହୋଇଛି ଦାନବ
ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ପଶି ରଣେ ଜିଣିଲା ବାସବ ।
ନାନା ଶସ୍ତ୍ରମାନ କରେ ଅଛି ବୀର ଘେନି
ଦାନବର ଭାରାରେ ଯେ କମ୍ପଇ ମେଦିନୀ ।
ହରିହରଙ୍କୁ ସେ ଚାହିଁ ପଚାରଇ ହସି
କାହୁଁ ଆସି ତୁମ୍ଭେ ଦୁହେଁ ଅଛ ଏଥେ ବସି ।
ବୁଭୁକ୍ଷିତ ମୁଁ ଜଗତଯାକ ବୁଲି ବୁଲି
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଖିଣ ମନେ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଲି ।
ଆହାର ନିମନ୍ତେ ମୁହିଁ ବୁଲଇ ନିରତେ
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଖି ବିଚାର କରିଛି ମୁଁ ଚିତ୍ତେ ।
ଆଜ ଭକ୍ଷି ସୁସ୍ଥ ମୁହିଁ କରିବି ମୁଁ କାୟ
ଏତେ ବୋଲି ରଡ଼ି ଏକ ଛାଡ଼ିଲା ଦୁର୍ଜୟ ।
ରେରେକାର ଧ୍ୱନି କରି ଆସିଲା ଫୁଙ୍କାରି
ଦାନବର ରଡ଼ିଘାତେ କମ୍ପେ ବସୁନ୍ଧରୀ ।
ରଡ଼ି ଛାଡ଼ି ଗଦାଧରି ଆସି ବୀରମଣି
ହରିହରଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରହାରିଲା ଆଣି ।
ଆସନକୁ ଛାଡ଼ି ଉଭା ହେଲେ ହରିହର
ଦାନବ ଗଦା ପଡ଼ିଲା ପର୍ବତ ଉପର ।
ସାତତାଳ ଯାଏ ପଶିଗଲା ଗଦାଘାତ
ଦେଖି ଗରୁଡ଼ ପିଠିରେ ବିଜେ ଜଗନ୍ନାଥ ।
ବୃଷଭ ପିଠିରେ ବେଗେ ବିଜେ କଲେ ହର
ଦୁଇଜଣ ଧଇଲେକ କରେ ଧନୁଶର ।
ଦନୁଜ ଧଇଲା ତାହା ଦେଖି ଧନୁର୍ବାଣ
ଅସ୍ତ୍ର ଶସ୍ତ୍ର ଘେନି ତହିଁ ଆରମ୍ଭିଲେ ରଣ ।
ପଞ୍ଚବାଣ ସେ ଦାନବ ଧନୁରେ ପୂରାଇ
ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ଉପରକୁ ବିନ୍ଧିଲା ନିଠାଇ ।
ଦେଖି ନାରାୟଣ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରତିଶର କଲେ
ଦାନବର ଅସ୍ତ୍ର ସବୁ କାଟି ପକାଇଲେ ।
ଦେଖି ଦାନବ ପର୍ବତଶର ବେଗେ ଧରି
ବିନ୍ଧିଦେଲା ମହାରାଗେ ଆକର୍ଣ୍ଣ ଓଟାରି ।
ଛେଦିଲେ ତା ବଜ୍ରଶର ଘେନି ଦେବହରି
ପୁଣି ନାରାଚ ବିନ୍ଧିଲେ ଦେବ ଚକ୍ରଧାରୀ ।
ବିନ୍ଧନ୍ତି ପିନାକ ଶାର୍ଙ୍ଗ ହରିହର ବାଣ
ଦାନବରାଜା ନାରାଚ ବିନ୍ଧେ ଅପ୍ରମାଣ ।
ବିରଞ୍ଚିର ବଳେ ବଳୀ ସେ ଦାନବ ବୀର
ବରଷାର ଧାରାପରି ବିନ୍ଧୁଅଛି ଶର ।
ଘୋର ଶବଦ କରିଣ ଗୁଣକୁ ଟଙ୍କାରି
ନାରାଚର ତେଜରେ ଯେ ତୁଟିଲା ତିମିରି ।
ହରିହର ବେନି କୋପେ କରୁଛନ୍ତି ରଣ
ନାରାଚ ବିନ୍ଧନ୍ତି କରି ଶବ୍ଦ ଗୁରୁଟାଣ ।
ବିନ୍ଧିଲା ସେ କଜ୍ଜାସୁର କୋପେ ଲକ୍ଷେଶର
ଗରୁଡ଼ ଡେଣାରେ ବାଜି ସବୁ ହେଲା ଚୁର ।
ଶାରଙ୍ଗ ଧନୁର ବାଣ ଯୋଚି ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
ଦାନବର ଉପରକୁ କରନ୍ତେ ସନ୍ଧାନ ।
ଦେଖିଲେକ ଦାନବର ଛେଦିଲା ଝଟତି
ବିନ୍ଧିଲେକ ପଞ୍ଚଶିଖ ବାଣ ପଶୁପତି ।

ଦେଖିଲା ଦୈତ୍ୟ ନାରାଚ ଆସେ ଗଗନରୁ
ପ୍ରତିଅସ୍ତ୍ର କଲା ବାଣ ନାମେ କଳ୍ପତରୁ ।
ଦୁଇଶସ୍ତ୍ର ବାଟ ମଧ୍ୟେ ହେଲେ ଯାଇ ଭେଟ
ଦୁହିଙ୍କର ଧ୍ୱନି ତେଜ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍କଟ ।
ଘୋର ଧ୍ୱନି ଉଠିଲାକ ତହୁଁ ବେନି ପକ୍ଷେ
ଦେବତାମାନେ ଦେଖିଲେ ଆସି ଅନ୍ତରୀକ୍ଷେ ।
କୁବେର ବରୁଣ ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ବିଶ୍ୱଦେବା
ତେତିଶ କୋଟି ଦେବତା ସହିତେ ମଘବା ।
ଇନ୍ଦ୍ର ପଚାରିଲେ ସୁରଗୁରୁ ମୁଖ ଚାହିଁ
ଯୁଦ୍ଧ କରୁଛନ୍ତି କିଏ କହ ତାରାସାଇଁ ।
ବୃହସ୍ପତି ବୋଇଲେ ହେ ଶୁଣ ପୁରନ୍ଦର
ହରିହର ସଙ୍ଗେ କଳ୍ପାସୁରର ସମର ।
ଇନ୍ଦ୍ର ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭର ତେବେ ସଜ ହୁଅ
ସମସ୍ତ ଦେବତା ବେଗେ ବାହନ ଆରୋହ ।
ଯେ ଯାହା ଆୟୁଧମାନ ଆସ କରେ ଘେନି
ସଜହୋଇ ଆସନ୍ତୁ ମୋ ସକଳ ସଇନି ।
କହିଲେକ ମାତଳିକି ଚାହିଁ ସୁନାସୀର
ଐରାବତ ଗଜବର ବେଗେ ସଜକର ।
ଗନ୍ଧର୍ବମାନଙ୍କୁ କହ ଆମ୍ଭନାମ ଧରି
ଉଚ୍ଚୈଃଶ୍ରବା ଅଶ୍ୱବର ଆଣ ସଜକରି ।
ଧାଇଁଲେ ଇନ୍ଦ୍ରର ଆଜ୍ଞା ପାଇ ସର୍ବ ସୈନ୍ୟ
ସଜ ହୋଇଣ ଚଢ଼ିଲେ ଯେ ଯାହା ବାହନ ।
ଯାହାର ଯେ ଶସ୍ତ୍ର ତାହା ବେଗେ ଧର ଯାଇ
ବୋଲନ୍ତି ଯେ ଦେବତାଙ୍କୁ ଚାହିଁ ସୁରସାଇଁ ।
ଆହେ ଦେବଗଣ ତୁମ୍ଭେ ଆମ୍ଭ ବାକ୍ୟ ଶୁଣ
କଳ୍ପାସୁର ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧ ହର ନାରାୟଣ ।
ସ୍ୱଭାବେ ସେହି ଦଇତ୍ୟ ସବୁଙ୍କର ଶଲ
ଏକାଳେ ବେଢ଼ି ମାରିବା ତେବେ ଆମ୍ଭେ ଚାଲ ।
ବୃହସ୍ପତି ବୋଇଲେକ ସାଜିଲୁଣି ସୈନ୍ୟ
କଳ୍ପାକୁ ଯେ ଜିଣିବାକୁ ନୋହିବ ଭାଜନ ।
ମାରି ନ ପାରିବା କାଳେ ଆସିବା ପଳାଇ
ସ୍ୱର୍ଗ ସହିତେ ଦାନବ ନେବଟି ଛଡ଼ାଇ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ବୋଇଲେ ଭୋ ଗୁରୁ ନ କହ ଏମନ୍ତ
ତା ତୁଲେ ଯୁଦ୍ଧ କରନ୍ତି ଦେବ ଜଗନ୍ନାଥ ।
ଆବୋରି ଅଛନ୍ତି ହରିହର ଦୁହେଁ ରଣ
ଦୁଷ୍ଟ କଳ୍ପ ଦାନବର ରହିବକି ପ୍ରାଣ ।
ମନ୍ତ୍ରୀକି ଏମନ୍ତ କଥା କହି ସୁରପତି
ମହୀନ୍ଦ୍ର ପର୍ବତ ତଳେ ଯାଇଣ ମିଳନ୍ତି ।
କଳ୍ପାସୁର ତୁଲେ ଯୁଦ୍ଧ ନାରାୟଣ ହର
ପ୍ରବେଶିଲେ ଦୈବସୈନ୍ୟ ତୁଲେ ସୁରେଶ୍ୱର ।

ଦାନବକୁ ମାର ବୋଲି ଶୁଭେ ଘୋର ଧ୍ୱନି
ନାରାଚ ବୃଷ୍ଟି କଲେ ସେ ଦ୍ରୋଣ ମେଘ ଜାଣି ।
ସକଳ ଦେବ ମିଳିଣ ବିନ୍ଧିଲେକ ଶର
କଳ୍ପାସୁର ଦେହେ ବାଣ ପଡ଼େ ନିରନ୍ତର ।
ପର୍ବତେ ବିନ୍ଧିଲେ ଶର ଯେ ସନକ ହୋଇ
ତେସନେ ଦାନବ ଅଙ୍ଗେ ପଡ଼ି ଉପୁଡ଼ଇ ।
ଆଦିତ୍ୟର ବରେ ଦୈତ୍ୟବର ମହାବଳ
ଦେବସୈନ୍ୟ ଡାକନ୍ତି ଯେ ହୋଇ କୁତୁହଳ ।
ଗଦା ଶଲ୍ୟ ଭାଲ କାତି ଶକତି ମୁଦ୍‌ଗର
କୁନ୍ତ ଅସିବର ପାଶ ଅଙ୍କୁଶ ତୋମର ।
ପର୍ବତ ଭୈରବ ନାଗପାଶ ମହାବାଣ
ବଜ୍ରମୁନା ବଜ୍ରଶର ବାବଲ ଯେ ଟାଣ ।
ମୋହପାଶ ଜଳପାଶ କାମ୍ୟ ନାମେ ଶର
ରୁଦ୍ରପାଶ ଯମପାଶ ଇନ୍ଦ୍ରାସ୍ତ୍ର ଆବର ।
ଘୋରବାଣ ଅଗ୍ନିବାଣ ଭଇରବୀ ବାଣ
ଅଧାଚନ୍ଦ୍ର କାଳଚନ୍ଦ୍ର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଜାଣ ।
ଅବିନାଶି କଳ୍ପତରୁ ବିଶ୍ୱାତ୍ରାସ ଶର
କାଳଶର କଳ୍ପତରୁ ବଜ୍ର ହିଁ ଆବର ।
ପବନା ବରୁଣ ମେଘଶର ବିଶ୍ୱଜିତ
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଅନ୍ତକ ଶର ଶର ଶତ୍ରୁଜିତ ।
ମହୀଲତା ଶର ପୁଣି ଘୋର ଘଡ଼ ଘଡ଼ି
ବିଜୁଳି ନକ୍ଷତ୍ର ଘଡ଼ ଘଡ଼ି ଚଡ଼ଚଡ଼ି ।
ବାଳକଣ୍ଠ ନୀଳକଣ୍ଠ ବୀରଭଦ୍ର ଶର
କୁହୁକୁ କସ୍ତୁରୀବାଣ କୁହୁଡ଼ି ଆବର ।
ନାରାଚମାନଙ୍କ ଜ୍ୟୋତି ଅଗ୍ନି ଦିବାକର
ମାରନ୍ତି ଏ ବାଣମାନ ଅମର ନିକର ।
ଏ ବାଣମାନ ପଡ଼ନ୍ତେ ଦାନବର କାୟେ
ମତାଇ ଦାନବ ତାହା ପୁଷ୍ପବୃଷ୍ଟି ପ୍ରାୟେ ।
କୁବେରଙ୍କ ଗଦାବର ବରୁଣଙ୍କ ଫାଶି
ସମସ୍ତ ଦେବତା ସବୁ ଶର ଦେଲେ ପେଶି ।
କରନ୍ତି ସେ ଦାନବର ସଙ୍ଗେ ଘୋର ରଣ
ରୁଣ ଝୁଣ ଧ୍ୱନି ଶୁଭେ କୋଳାହଳ ପୁଣ ।
ଏକାକୀ ସେ ଦାନବର ସୈନ୍ୟ ନାହିଁ ସଖା
ଗଜଯୂଥ ମଧ୍ୟେ ଯେହ୍ନେ କେଶରୀ ନିଃଶଙ୍କା ।
ନାରଦ ବୀଣା ଯନ୍ତ୍ରକୁ ଘେନି ଯୁଦ୍ଧ ଦେଖି
ନାଚନ୍ତି ସେ ରେରେକାର କରି ହୋଇ ସୁଖୀ ।
କୁତୂହଳେ ନାଚନ୍ତି ଯେ ବୀଣାଯନ୍ତ୍ର ବାଇ
ହସନ୍ତି ସେ ବ୍ରହ୍ମମୁନି ତ୍ରିଦଣ୍ଡ ବୁଲାଇ ।
ଲାଗୁ ଲାଗୁ ବୋଲି ମୁନି ନାରଦ ହସିଲେ
କଳି ଧୋକଡ଼ିରୁ ଧୂଳି ମୁଠାଏ ମାଇଲେ ।

ଲାଗିଲା ବିଷମ ଘୋର ରଣ ଅପ୍ରମାଣ
ଦେଖନ୍ତି ଆନନ୍ଦ ମନେ ବ୍ରହ୍ମାର ନନ୍ଦନ ।
ବିମୁଖ ଦାନବ ରଣ ଦେଖି ହରିହର
ବିଚାରନ୍ତି ଘେନିବ ଏ ଦୈତ୍ୟ ତିନିପୁର ।
ଯେହେତୁ ଏହାର ଦେହେ ନ କାଟିଲା ବାଣ
କି ରୂପେ ଏ ଦାନବର ଘେନିବା ପରାଣ ।
ଏତେକ ବିଚାର କରି ଦେବ ମଧୁହାରୀ
ଶ୍ରୀକରରେ ସୁଦର୍ଶନ ଚକ୍ରଧର ଧରି ।
ହୁଙ୍କାର ଶବଦ କରି କୋପେ ନାରାୟଣ
ଦାନବଙ୍କୁ ମାଇଲେ ସେ କରି ମହାଟାଣ ।
ଅଶୀତ ସହସ୍ର ଧାର ଯେବଣ ଚକ୍ରର
ଦୈତ୍ୟର ହୃଦରେ ବାଜି ହୋଇଲା ଅନ୍ତର ।
ହସଇ ସେ ଟହ ଟହ ହୋଇ କଜ୍ଜାସୁର
ଦେଖି ମନେ ମନେ ବଡ଼ବ୍ୟଥା ଦେବଙ୍କର ।
ସୁରଗଣମାନେ ମନେ ଚିନ୍ତାଭର ହୋଇ
ସମର କରନ୍ତି ମିଳି ମହାରୋଷ ବହି ।
ବ୍ରହ୍ମାର ନନ୍ଦନ ହସ୍ତେ ତ୍ରିଦଣ୍ଡ ବୁଲାଇ
ଈଶ୍ୱରଙ୍କ କପିଳାସ କନ୍ଦରକୁ ଯାଇ ।
କାର୍ତ୍ତିକ ଗଣେଶ ନନ୍ଦି ମହାକାଳ ରୁଦ୍ର
ବୀରଭଦ୍ର ରଣଭଦ୍ର ଭୃଙ୍ଗୀ ମଣିଭଦ୍ର ।
ଏ ସକଳ ରୁଦ୍ରଗଣ ବସିଛନ୍ତି ମେଳେ
ନାରଦ ବାରତା ନେଇ ଦେଲେ ଏହିକାଳେ ।
ଶୁଣ ରୁଦ୍ରଗଣ ଏକ ପରମାଦ ବାଣୀ
ବଳଦ ଚଢ଼ିଣ ଯାଉଥିଲେ ଶୂଳପାଣି ।
ଦ୍ୱାରକାରୁ ଗରୁଡ଼ରେ ବିଜେ ବନମାଳୀ
ବାଟ ମଧ୍ୟେ ବେନି ଜନ ହେଲେ ମିଳାମିଳି ।
ଦୁହିଁଙ୍କର ଭେଟ ହେଲା ମହୀନ୍ଦ୍ର ପର୍ବତେ
ହରିହର ବସିଥିଲେ ସେଠାରେ ଏକାନ୍ତେ ।
ଏମନ୍ତ ସମୟେ କଜ୍ଜାସୁର ନାମେ ଦୈତ୍ୟ
ହରିହରଙ୍କୁ ଭେଟିଲା ହୋଇ ବୁଭୁକ୍ଷିତ ।
ଘୋର ଗର୍ଜ୍ଜନ କରି ସେ ଆବୋରିଲେ ରଣ
ଜିଣି ନ ପାରିଲେ ରଣେ ତାକୁ ବେନିଜନ ।
ଦେବ ମାନବ ଆଦି ଯେ ସୁର ପଶୁପତି
ତେତିଶ କୋଟି ସଇନ୍ୟ ଘେନି ସୁରପତି ।
ମହାଘୋର ଯୁଦ୍ଧ କଲେ ଦାନବ ସଙ୍ଗରେ
ଏହିକ୍ଷଣି ଆମ୍ଭେ ଦେଖି ଅଇଲୁ ଚକ୍ଷୁରେ ।
ଦାନବ ସଙ୍ଗେ ଯୁଝନ୍ତି ହୋଇ ଏକମୁଖ
ଦେବଗଣ ହରିହର ହେଲେଣି ବିମୁଖ ।
ପାର ଯେବେ ବେଗେ ଯାଇ ଆବୋରସେ ରଣ
ତକ୍ଷଣେ ବାହାର ହେଲେ ଶୁଣି ଶିବଗଣ ।

ଯେ ଯାହା ଆୟୁଧ ଧରି ହୋଇଲେ ବାହାର
ତକ୍ଷଣେ ଭେଟିଲେ ଯାଇ ରଣେ କଜ୍ଜାସୁର ।
ରେରେକାର କରିଦେଲେ ଭଇରବେ ରଡ଼ି
ମେରୁ ମନ୍ଦର ଗିରି କି ପଡ଼ିଲାକ ଝଡ଼ି ।
ଦାନବଙ୍କ ଉପରକୁ ମାଇଲେ ଯେ ଶର
ଯେସନ ଶ୍ରାବଣ ମାସ ବରଷାର ଧାର ।
ତେସନେ ଦାନବ ଅଙ୍ଗେ ପଡ଼ି ଶରମାନ
ବିମୁଖ ହୋଇଲେ ରଣେ ଦେବ ରୁଦ୍ରଗଣ ।
ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ କୋପେ ଦେବ ସୁରପତି
ଐରାବତ ଗଜ ଚଢ଼ି ଧାଇଁଲେ ତଡ଼ତି ।
ଗନ୍ଧର୍ବ ବଳକୁ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ସୁନାସୀର
ରାକ୍ଷସ ଉପରେ ବଜ୍ର ମାଇଲେ ସତ୍ୱର ।
ଅଗ୍ନିଦେବତା ଉପରେ ମୁଦ୍ଗର ଘେନି
କୁବେର ମାଇଲେ ଗଦା ରତ୍ନବଳୀ ଆଣି ।
କାଳାନ୍ତକ ପରିଘକୁ ମାଇଲେ ନୈର୍ଋତ
ଯମଦେବତା ମାଇଲେ କାଳଦଣ୍ଡ ଅସ୍ତ୍ର ।
ମୃତ୍ୟୁଦେବତା ମାଇଲେ କୋପେ ମହାବାଣ
ବଜ୍ରାବଳି ଗଦାବର ମାଇଲେ ବରୁଣ ।
ଗର୍ଜ୍ଜନ ଅସ୍ତ୍ର ମାଇଲେ ଦେବ ନିଶାକର
ମାଇଲେକ ସୂର୍ଯ୍ୟାବର୍ତ୍ତ ଶର ପ୍ରଭାକର ।
ଅନିର୍ବାର ଶକତିକୁ ମାଇଲେ ମଳୟ
ଗନ୍ଧର୍ବ ଶର ମାଇଲେ ବାସବ ତନୟ ।
ପବନ ଘେନି ମାଇଲେ ବରୁଣ ବାୟବ୍ୟ
ମାଇଲେକ କାଳଚକ୍ର ଘେନି ଭଇରବ ।
ଗର୍ଜ୍ଜନ ତର୍ଜ୍ଜନ ପୁଣି ଭଇରବୀ ବାଣ
ଦାନବଙ୍କୁ ମାଇଲେ ଯେ ପାର୍ବତୀ ନନ୍ଦନ ।
କାର୍ତ୍ତିକେୟ ମାଇଲେ ଯେ ରୁଦ୍ରକାଳ ଶର
ଦିଗ ଦହନ ଖଡ଼ଗ ମହାକାଳ ବୀର ।
ଭୃକୁଟୀ ମାଇଲେ କୋପେ ଗିରିଚୂଡ଼ା ବାଣ
ନନ୍ଦୀ ମାଇଲେକ ନନ୍ଦାବର୍ତ୍ତ ନାମ୍ନେ ବାଣ ।
ଜୟନ୍ତକ ପ୍ରହାରିଲା ଚକ୍ରମୂନା ଶର
ମଣିଭଦ୍ର ପ୍ରହାରିଲା ଶର ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱର ।
ରୁଦ୍ରଦେବ ପ୍ରହାରିଲେ ତ୍ରିଶୂଳ ଶକତି
କୌମଦକୀ ଗଦାବର ମାଇଲେ ଶ୍ରୀପତି ।
ଦାନବର ଅଙ୍ଗେ ବାଜି ଏଡ଼େ ଏଡ଼େ ଶର
ତିଳେମାତ୍ର ନ ଭେଦିଲା ହସେ ଦୈତ୍ୟବର ।
ଦେଖି ଦେବଙ୍କର ବୁଦ୍ଧି ନ ସ୍ଫୁରଇ କିଛି
ନିଃଶ୍ୱାସକେ ଛାଡ଼ିଦେବ ବୋଲନ୍ତି ଶ୍ରୀବତ୍ସି ।
ଏ ଦୈତ୍ୟ ଆଦିତ୍ୟ ବରେ ଅଟଇ ଅମର
ନିଶ୍ଚେ ଦାନବ ନାଶିଲା ଜାଣ ତିନିପୁର ।

ଏହା ହେତୁ ନାଶଗଲା ନବଖଣ୍ଡ ସୃଷ୍ଟି
ଆଲୋକିକ ବରଯାଚିଦେଲେ ପରମେଷ୍ଠି ।
ଏସନକ ଭାଳୁଛନ୍ତି ହରି ମନେ ମନେ
କଜ୍ଜାସୁର ଧାଇଁ ଆସି ତାଙ୍କ ସନ୍ନିଧାନେ ।
ଦେବତାଙ୍କୁ ପ୍ରହାରଇ ଆୟୁଧେ ଅଶନି
ଇନ୍ଦ୍ର ଡରି ପଳାଇଲେ ସୁରଗଣ ଘେନି ।
ଭାଙ୍ଗିଲେକ ରୁଦ୍ରଗଣ ମନେ ହେଲା ଡର
ବୃଷଭ ଗରୁଡ଼ ଚଢ଼ି ଗଲେ ହରିହର ।
ଯେ ଯାହାର ପୁରକୁ ସେ କରଇ ଗମନ
ପଛେ ଦୈତ୍ୟ ଗୋଡ଼ାଉଛି ହୋଇ କୋପମନ ।
ପର୍ବତରେ ହରିହର ପଶିଲେ ପଳାଇ
କୋପେ ସେ ଦାନବ ରାୟ ଅଛଇ ଗୋଡ଼ାଇ ।
କାହିଁରେ ଯିବ ବୋଲି ସେ ରାକ୍ଷସ ଡାକଇ
ବନସ୍ତେ ଦୈତ୍ୟକୁ ସେ ଯେ ନିଅନ୍ତି କଢ଼ାଇ ।
ପଛ ନ ଛାଡ଼ଇ ଦୈତ୍ୟଯାଏ ଘନ ଘନ
ବାରୁଣାବନ୍ତେ ଉଠିଲେ ଯାଇ ବେନିଜନ ।
ରାକ୍ଷସ ଗୋଡ଼ାଇ ଅଛି ତାଙ୍କ ପଛକତି
ଅନ୍ତର ହେଲେ ଶ୍ରୀପତି ଦେବ ପଶୁପତି ।
ବୀରବେଶ ଛାଡ଼ି ତହିଁ ହୋଇଲେ ବ୍ରାହ୍ମଣ
ସେ ଦାନବ ଦେଖୁ ଦେଖୁ ହେଲେ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ।
ତାହା ଦେଖି ଦାନବ ଯେ ବିଚାରଇ ଚିତ୍ତେ
କେଣେ ଚାଲିଗଲେ ବୋଲି ଚାହିଁ ଇତସ୍ତିତେ ।
ମନେ ମନେ ବିଚାରଇ ଚାଲିଯିବେ କାହିଁ
ଚଉଦ ଭୁବନେ ପଶି ଖୋଜିବଇଁ ମୁହିଁ ।
ଏତେ ବିଚାରି ଶ୍ରବଣା ଦଇତ୍ୟର ନାତି
କରେ ଘେନି ଅସ୍ତ୍ର ଶସ୍ତ୍ର କୋଦାଳ ଶକତି ।
ଡାକଇ ଦଇତ୍ୟ କେଣେ ଗଲ ବେନି ବୀରେ
ସମର୍ଥବନ୍ତ ବୋଲାଅ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଭିତରେ ।
ନ ଶୁଣିଲା ପ୍ରାୟ ହୋଇଛନ୍ତି ହରିହର
କୂଟ କରିଣ ମାରିବି କରନ୍ତି ବିଚାର ।
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ଶୁଣ ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ
ସେ ପର୍ବତେ ବୁଲୁଛନ୍ତି ଆଦିତ୍ୟର ସୁନୁ ।
କରେ ଧନୁଶର ଧରି ଖୋଜେ ଗଣ୍ଡା ଜୀବ
ଏ ସମୟେ ଲୋଡ଼ି ଆସୁଥିଲା ସେ ଦାନବ ।
ଆଦିତ୍ୟର ନନ୍ଦନକୁ ଦୂରରୁ ଦେଖିଲା
ଏହାକୁ ପୁଚ୍ଛିବି ବୋଲି ମନେ ବିଚାରିଲା ।
ଡାକିଲା ରାକ୍ଷସ ଶୁଣ କିରାତରେ ତୁହି
ବେନିଜନେ ଯାଉଛନ୍ତି ଦେଖିଲୁ କି ନାହିଁ ।
କର୍ଣ୍ଣ ବୋଇଲେ ତାହାଙ୍କୁ ମୁହିଁ ଦେଖିନାହିଁ
ପଳାଇବା ଶତ୍ରୁକୁ ତୁ ଗୋଡ଼ାଉ କିମ୍ପାଇଁ ।
ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ତତ୍ତ୍ୱବିଧି ନାହୁଁ କିରେ ଶୁଣି
ପଳାଇବା ଶତ୍ରୁକୁ କି ଗୋଡ଼ାଇ କେ ହାଣି ।
ସକଳ ଧର୍ମ ଆବର ସୁକୃତ ତାହାର
ସମସ୍ତ ବିନାଶ ଯାଇ ପାଏ ନର୍କଘୋର ।
ଯେବେ ସେହି ପଳାଇଲେ ନ ପାରି ଯୁଦ୍ଧରେ
ତାହାଙ୍କୁ ଗୋଡ଼ାଉ ତୁହି କହ କି ପ୍ରକାରେ ।
ଶାସ୍ତ୍ରତତ୍ତ୍ୱ ଶୁଣିଲୁଣି ଫେରିଯାରେ ବୀର
ଶୁଣିଣ ଦାନବ ହେଲା କୋପେ ଥରହର ।
ବୋଇଲା କିରାତ ଅଟୁ ବାଳୁତ କି ତୁହି
ମୋହର ଶତ୍ରୁକୁ ଦେଖି ଛାଡ଼ିଲୁ କିମ୍ପାଇଁ ।
ତାହାଙ୍କ ପାଳଟ ଭକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇଲୁ ତୁ ଜାଣ
ମୋହର ହାତରେ ତୋର ନିଶ୍ଚୟ ମରଣ ।
ଏତେ କହି ସେ ଦାନବ ମାଇଲା ଶକତି
ଅନିର୍ବାର ସରେ କର୍ଣ୍ଣ ଛେଦିଲା ଝଟତି ।
ଦେଖି ଦାନବ ଛାଡ଼ିଲା କୋପେ ଘୋର ରଡ଼ି
ଗିରି କନ୍ଦର କି ନାଦେ ପଡ଼ିଲାକ ଝଡ଼ି ।
କୁଦାଳ ଆୟୁଧ କୋପେ ବୁଲାଇ ପ୍ରହାରେ
କାଳାନ୍ତକ ଶର କର୍ଣ୍ଣ ବିନ୍ଧିଲା କୋପରେ ।
ଦୈତ୍ୟର କୁଦାଳେ ଯାଇଁ ପଡ଼ିଲା ସେ ଶର
କୁଦାଳ ଅସ୍ତ୍ରରେ ବାଜି ପଡ଼ିଲା ଭୂମିର ।
ଦେଖି ମନେ ବିଚାରଇ ଆଦିତ୍ୟ ନନ୍ଦନ
ଧନ୍ୟ ଏ ଦାନବ ଅଟେ କାହାର ସନ୍ତାନ ।
ଧନ୍ୟ ଏହାର ଆୟୁଧ ବହୁଅଛି କରେ
ନ ଭାଙ୍ଗିଲା ଏହି ଅସ୍ତ୍ର କାଳାନ୍ତକ ଶରେ ।
ଏତେ ବିଚାରି ଘେନିଲା ଅମୋଘ ଶକତି
ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ିଣ ମାଇଲା କଶ୍ୟପର ନାତି ।
ଦାନବ ଉପରେ ବାଣ ପଡ଼ିଲାକ ଯାଇ
ଅଗ୍ନି ଝଲକି ଦାନବ ଅଙ୍ଗରୁ ଉଠଇ ।
ଦେହେ ତିଳେ ନ ଭେଦିଲା ପଡ଼ିଲା ଭୂମିରେ
ପୁଣି ବଜ୍ର ଅସ୍ତ୍ର ଧରି ବିନ୍ଧେ କୋପଭରେ ।
ଦୈତ୍ୟର ଅଙ୍ଗରେ ବାଣ ଭେଦି ନ ପାରିଲା
ମୁନ ମୋଡ଼ିହୋଇ ଆସି ଭୂମିରେ ପଡ଼ିଲା ।
ଦେଖି ଆଦିତ୍ୟ ତନୟ ଭୟେ ଥରହର
କଦଳୀ ପତ୍ର ପରାୟ କମ୍ପଇ ଶରୀର ।
ବାଛି ଶରେକ ତୂଣୀରୁ କଲାକ ବାହାର
ମହାତେଜ ଅନଳର ଜ୍ୟୋତି ପରଖର ।
ବିକାଶିଲା ସୂର୍ଯ୍ୟର କି ସହସ୍ର କିରଣ
ତୂଣୀରୁ ବାହାର କଲା ସହସ୍ରେକ ମୁନ ।
ଗୁଣେ ବସାନ୍ତେ ତା ମୁନ ଅୟୁତେଜ ହେଲା
କୋପେ କର୍ଣ୍ଣବୀର ମନେ ମନ୍ତ୍ର ସୁମରିଲା ।

କର୍ଣ୍ଣ ପରିଯନ୍ତେ ଟାଣି ଓଟାରନ୍ତେ ବୀର
ଦଶ ଅୟୁତ ହୋଇଲା ମୁନ ସେ ବାଣର ।
ଫିଟନ୍ତେ ସେ ନାରାଚର ହେଲା ଲକ୍ଷେ ମୁନ
ଗର୍ଜନ କରି ଚଳନ୍ତେ କୋଟିଏ ବଦନ ।
ପଡ଼ିବାର ବେଳେ ମୁନ ଅର୍ବୁଦେ ହୁଅଇ
ଜକଡ଼ା ମାସେ କି ଦ୍ରୋଣ ମେଘ ବରଷଇ ।
ରାକ୍ଷସ ଉପରେ ଯହୁଁ ପଡ଼ିଲା ସେ ଶର
ତିଳବୃଷ୍ଟି ହୋଇଲା କି ପର୍ବତ ଉପର ।
ଦେହେ ବାଜିବାକୁ ସ୍ଥାନ ନ ହୋଇଲା ବାଣ
ଧନ୍ୟରେ ଦାନବ ବୋଲି ବୋଲେ ବୀରକର୍ଣ୍ଣ ।
ପୁଣି କର୍ଣ୍ଣ ଅଗ୍ନିଶର ବିନ୍ଧିଲା ସତ୍ୱର
ତୁଣ୍ଡକୁ ବିସ୍ତାର କରି ଗିଳିଲା ଅସୁର ।
ଅଗ୍ନିଶର ଯହୁଁ ଗିଳିଦେଲା ଦୈତ୍ୟନାହା
ନୟନ ତରାଟି ବୀର ହଲାଇଲା ବାହା ।
ପଥରେକ ଘେନି ଦୈତ୍ୟ ମାଇଲା ତଡ଼ତି
ବଜ୍ରଶରେ ଛେଦିଲା ତା କର୍ଣ୍ଣ ମହାକ୍ଷତ୍ରୀ ।
ବୃକ୍ଷ ଉପାଡ଼ି ପିଟିଲା ଦୈତ୍ୟ ବୀରବର
କତୁରୀ ବାଣେ ଛେଦିଲା ଆଦିତ୍ୟ କୁମର ।
ବୃକ୍ଷ ଛେଦି ପୁଣି କର୍ଣ୍ଣ ପର୍ବତାସ୍ତ୍ର ମାରେ
ଅଙ୍ଗୁଳି ପାତି ବୀର ତା ସଂହରଣ କରେ ।
ଶର ମନ୍ତ୍ରି ଅସ୍ତ୍ର ପୁଣି ବିନ୍ଧେ କର୍ଣ୍ଣବୀର
ପଡ଼ିଲା ନାରାଚ ଯାଇ ଦୈତ୍ୟର ଉପର ।
ମୁନ ମୋଡ଼ିହୋଇ ଯାଇ ଶର ପଡ଼େ ଝଡ଼ି
ନିର୍ଘାତ ବାଣେ ବିନ୍ଧିଲା କର୍ଣ୍ଣ ତଡ଼ବଡ଼ି ।
ଦାନବ ଶରୀରେ ଯାଇ ପଡ଼ିଲାକ ବାଣ
ଟହ ଟହ ହୋଇ ହସେ ସେ ଦନୁଜ ରାଣ ।
ବୋଇଲା ମାନବ ତୋର ପୂରିଲା ଆୟୁଷ
ତୋତେ ରଖିବାକୁ ନାହିଁ ପୁର ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ।
ଏତେ ବୋଲି ସେ ଅସୁର ବୀର ମହାବଳୀ
କୁଦାଳ ଆୟୁଧ ମାରେ ବେନିଭୁଜେ ତୋଳି ।
କର୍ଣ୍ଣର ଅଙ୍ଗେ ବାଜିଲା ଯହୁଁ ମହାଶର
ଭୂମିରେ ପଡ଼ିଲା ଜ୍ଞାନ ହାରି କର୍ଣ୍ଣବୀର ।
ତା ଦେଖି ଦାନବବୀର ଧାଇଁଲା ତଡ଼ତି
ଦେଖିବା ନା କିରାତର କେମନ୍ତ ମୁରତି ।
ଏତେ ବିଚାରି ଆଗରେ ଯାଇ ତାର ମିଳି
ଧନୁଶର ଧରି ପଡ଼ିଅଛି ମହାବଳୀ ।
ଦାନବ ବୋଇଲା ଆହେ ଧନ୍ୟ ତୋର ପିତା
ଧନ୍ୟ କିରାତରେ ତୋର ଗର୍ଭଧାରୀ ମାତା ।
ଧନ୍ୟ ଯେବଣ ଦେଶେ ତୁ ହୋଇଲୁରେ ଜାତ
ଧନ୍ୟ ତୋ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ବଳବନ୍ତ ।
ଧନ୍ୟ ତୋର ଗୁରୁ ଧନ୍ୟ ତୋର ବିଦ୍ୟାବଳେ
ମୋର ତୁଲେ କଲୁ ଯୁଦ୍ଧ ରହି ଏତେବେଳେ ।
ଧନ୍ୟରେ କିରାତ ମୋର ହସ୍ତେ ଗଲୁ ନାଶ
ଏତେ ବିଚାରି ମନରେ ହୋଇଲା ହରଷ ।
ବୋଇଲାକ ଆଦିତ୍ୟର ହେଲା ଅସ୍ତକାଳ
ସ୍ନାନ କରିବି ମୁଁ ଯାଇ ଘଶି ନଦୀଜଳ ।
ପଛେ ଏହାର ମାଂସକୁ ଭକ୍ଷିବଇଁ ମୁହିଁ
ଧନୁ ଶରକୁ ଛଡ଼ାଇ ନେଲା ଦୈତ୍ୟସାଇଁ ।
ସେ ପର୍ବତ ତଳେ ବହେ ବାରୁଣ ଯେ ନଈ
ସେ ନଦୀକୁ ସ୍ନାନ କରିବାକୁ ସେ ଗମଇ ।
ଯହୁଁ ବୋଇଲା ଭକ୍ଷିବି ତୋର ରକ୍ତ ମାଂସ
ଆକାଶେ ଜାଣିଲେ ତାହା କଶ୍ୟପର ଶିଷ୍ୟ ।
ବାକ୍ୟ ଦେବୀଙ୍କୁ ଚିନ୍ତିଲେ ମନରେ ଆଦିତ୍ୟ
ଭୋଦେବୀ ସରସ୍ୱତୀ ଗୋ ଛେଦିବା ଆରତ ।
ଜୟ ତୁ ଅନାଦି ମାଗୋ ବ୍ରହ୍ମାର କୁମାରୀ
ନାରାୟଣ ପୁରୁଷର ମନ ନେଉ ହରି ।
ବୀଣାସ୍ୱର କୁତୁହଳେ ଗାନରସ ବାଣୀ
ଅନାଦି ମାଧବ ମୋହଗଲା ତାହା ଶୁଣି ।
ହାହା ହୁହୁ ଗନ୍ଧର୍ବାଦି ଗାୟକ ତୁମ୍ବର
ପାଦପଦ୍ମ ସେବା କରୁଥାନ୍ତି ନିରନ୍ତର ।
ବୃହସ୍ପତି ସନକ ଯେ ସନାତନ ବ୍ୟାସ
ତୋ ପାଦରେ ମୁନିଗଣ ସେବନ୍ତି ଅଶେଷ ।
ତୁ ଏବେ ସୁଦୟା ମାଗୋ କରି ବାକ୍ୟେଶ୍ୱରୀ
ଏ ଶାରଳା ଦାସ ତୋର ପାଦ ସେବାକରି ।
ଆଦିତ୍ୟ ଚିନ୍ତନ୍ତେ ଉପଗତ ସରସ୍ୱତୀ
ସପ୍ତସ୍ୱରର ବୀଣା ଶ୍ରୀହସ୍ତେ ଘେନିଛନ୍ତି ।
ଛାମୁରେ ଯେ ଉଭାହୋଇ କହନ୍ତେ ଏମନ୍ତେ
ଯେ ତିମିର ବିଦାରଣ ଚିନ୍ତିଲ କିମର୍ଥେ ।
କହନ୍ତି ଯେ ଦିବାକର ଶୁଣିମା ଗୋ ମାତ
କଜ୍ଜାସୁର ଯୁଦ୍ଧେ ମାରି ଗଲା ମୋର ସୁତ ।
ସ୍ନାନ କରି ଆସି ତାହା କରିବ ଭକ୍ଷଣ
କଣ୍ଠେ ବସି ଦୟାକର ମାତା ତତକ୍ଷଣ ।
ଆଦିତ୍ୟର ବଚନେ ସେ ଦେବୀ ଗୋସାମଣି
ଦୈତ୍ୟର କଣ୍ଠରେ ବିଜେ କଲେ ଠାକୁରାଣୀ ।
ସ୍ନାନ କରି ଆସି କୂଳେ ରକ୍ଷ କୁଳବର
ପଡ଼ିଲାକ ନିଜପୁର ମନରେ ତାହାର ।
ମନେ ବିଚାରଇ ଆଗ ଯିବି ନିଜପୁର
ପଛେ ଆସି ଭକ୍ଷିବଇଁ ମାଂସକୁ ଏହାର ।
ଏମନ୍ତ ବିଚାରି ମନେ ରକ୍ଷକୁଳପତି
ଆପଣାପୁରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ଝଟତି ।

ଏଥି ଉତ୍ତାରେ ପାହିଲା ସେ ଦିନ ରଜନୀ
ଗଗନରେ ଉଦେ ହେଲେ ପ୍ରଭୁ ଦିନମଣି ।
ସଂଗ୍ରାମେ ସେ କର୍ଣ୍ଣ ପଡ଼ିଥିଲା ଶରଘାତେ
ଗଣ୍ଡସ୍ଥଳେ ଆଦିତ୍ୟର କିରଣ ଲାଗନ୍ତେ ।
କୁଣ୍ଡଳୁ ଅମୃତ ଝରି ପଶିଲା ମୁଖରେ
ମୋହ ତେଜି କର୍ଣ୍ଣବୀର ଉଠିଲା ସତ୍ୱରେ ।
ତକ୍ଷଣେ କର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାପତ ହେଲା ନିଜ ପ୍ରାଣ
ମୋହ ତେଜି ବୀରବର ଉଠିଲା ତକ୍ଷଣ ।
ଧନୁ ତୂଣୀର ଲୋଡ଼ଇ ବୀର ଗୁଣଗ୍ରାହୀ
ଦେଖିଲା ଧନୁ ଆବର ତୂଣୀର ହିଁ ନାହିଁ ।
ମନେ ବିଚାରିଲା ନେଲା ଦୈତ୍ୟକୁଳ ରାଣ
ଶିର ଛେଦନ ନ କରି ରକ୍ଷାକଲା ପ୍ରାଣ ।
ଶୁଣ ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ଏମନ୍ତବେଳେ ଶ୍ରୀପତି ଦେବା ପଶୁପତି ।
ବ୍ରାହ୍ମଣ ରୂପ ଧାରଣ କରି ବେନିଜନ
ବିଜୟ ଯେବଣଠାରେ ଅଛି ବୀରକର୍ଣ୍ଣ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ଦେଖି ଉଠି ବେଗେ ରାଧାସୁତ
ପାଦେ ପ୍ରଣମିଲା ଉଭାହେଲା ଯୋଡ଼ିହସ୍ତ ।
କହଇ ବିପ୍ରେ ଏ ବନେ ଅଇଲେ କିମ୍ପାଇଁ
କଲ୍ମାସୁର ନାମେ ଏକ ଦାନବ ଅଛଇ ।
ମୋହର ସଙ୍ଗେ ଯେ ଯୁଦ୍ଧ କଲା ଅପ୍ରମେୟ
ମୋତେ ମାରି ଧନୁଦ୍ରୋଣ ନେଲା ଦୈତ୍ୟରାୟ ।
ମୋହର ମାଂସ ଭକ୍ଷଣେ ଅଛି ତାର ମନ
ଦେଖିଲେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚେ କରିବ ଭୋଜନ ।
ସଜ ଶୁଦ୍ଧମାଂସ ଯେବେ ପାଇବ ଯୁକତେ
ବାସି ମୃଗମାଂସ ସେହି ଭକ୍ଷିବ କେମନ୍ତେ ।
କ୍ଷଣେ ହେଁ ନ ରହି ଚାଲ ଯିବାକ ପଳାଇ
ଘୋର ବନସ୍ତରେ ଆମ୍ଭେ ପଶିବାକ ଯାଇ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ସ୍ୱଭାବେ ବ୍ରାହ୍ମଣ
ଥିଲେ ମଲେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ତ ନାହିଁ ନା ଦୂଷଣ ।
ତୁ ଯେ ମହାବୀର ଅଟୁ କ୍ଷତ୍ରିକୁଳେ ଜାତ
ଶତ୍ରୁମୁଖୁ ପଳାଇଲେ ହେବୁ ନର୍କପ୍ରାପ୍ତ ।
କର୍ଣ୍ଣ ବୋଇଲେ ମୋହର ନାହିଁ ଧନୁର୍ବାଣ
କି ଘେନି ରଣ କରିବି ଥିଲେ କ୍ଷତ୍ରିପଣ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୋଇଲେ ତୋତେ ଧନୁର୍ବାଣ ଦେଲେ
ଯୁଦ୍ଧକରି ପାରିବୁ କି ସେ ଦୈତ୍ୟର ତୁଲେ ।
କର୍ଣ୍ଣ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ନ ଜାଣୁ ଅନ୍ୟ ଶିକ୍ଷା
ପରଶୁରାମଙ୍କ ଶର ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ଦୀକ୍ଷା ।
ବିପ୍ରେ ବୋଇଲେ ଯହୁଁରେ ମାରିବ ବଇରୀ
ସେ ଉତ୍ତମ ଗୁରୁଧର୍ମ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ବିଚାରି ।
ବଇରୀଙ୍କୁ ମାରି ପଛେ ରଖ ଗୁରୁଧର୍ମ
ଗୁରୁ ପ୍ରଶଂସା କରନ୍ତି ଦେଖି ପରାକ୍ରମ ।
ରାଧାର ନନ୍ଦନ ବୋଲେ ବାକ୍ୟ ଅନୁମତେ
ତୁମ୍ଭେ ବିପ୍ର ଧନୁଶର କାହୁଁ ଦେବ ମୋତେ ।
ଯେବେ ଅନୁଗ୍ରହ କରି ଦେବ ଧନୁର୍ବାଣ
ସୁମରିଲେ ଯେ ଶାରଙ୍ଗ ଧନୁ ନାରାୟଣ ।
ତତକ୍ଷଣେ ଧନୁ ଆସି ହୋଇଲା ପ୍ରବେଶ
ତାହାଦେଖି କର୍ଣ୍ଣବୀର ହୋଇଲା ହରଷ ।
ହରିହର ଦୁହେଁ ଛେଦି ଦୁହିଁଙ୍କ ଅଙ୍ଗୁଳି
ନାରାଚ କରି ନିର୍ମାଣ କଲେ ଦୁହେଁ ମିଳି ।
କର୍ଣ୍ଣକୁ କହିଲେ ତୁ ହୋ ଘେନ ବେନିବାଣ
ଦାନବପତି ସଙ୍ଗେ ତୁହି କଲାବେଳେ ରଣ ।
ହୃଦକୁ ବିନ୍ଧିବୁ ତୁହି ଶୁକ୍ଳବର୍ଣ୍ଣ ଶରେ
କୃଷ୍ଣବର୍ଣ୍ଣ ନାରାଚକୁ ବିନ୍ଧିବୁ ନାଭିରେ ।
ତେବେ ଦଇତ ଛାଡ଼ିବ ତାର ନିଜ ପ୍ରାଣ
ଏମନ୍ତ ବେଳେ ମିଳିଲା ଆସି ଦୈତ୍ୟରାଣ ।
ରେରେକାର କରି କୋପେ ଡାକଇ ରାକ୍ଷସ
ହରିହର ବେନି ଦେବ ହୋଇଲେ ଅଦୃଶ୍ୟ ।
ରେରେ କିରାତ ବୋଲିଣ ଡାକେ ଦୈତ୍ୟରାୟେ
ପଥର ବୃଷ୍ଟି କଲା ସେ କର୍ଣ୍ଣର ହୃଦୟେ ।
ଦେଖି ବୀରକର୍ଣ୍ଣ କୋପେ ଧନୁ ଧରି କରେ
ନାରାଚକୁ ବସାଧଲା ଧନୁର ଗୁଣରେ ।
କର୍ଣ୍ଣ ପରିଯନ୍ତେ ତାକୁ ଆଣିଲା ଓଟାରି
ମନ୍ତ୍ର ସୁମରି ବିନ୍ଧିଲା ବାଣ ଯତ୍ନକରି ।
ଦୃଷ୍ଟିର ଗୋଚରେ ଥାଇ ସେହି ରାଧାସୁତ
ହୃଦୟ ନାଭିକୁ ବିନ୍ଧିଦେଲା ବେନି ଅସ୍ତ୍ର ।
ନାଭି ହୃଦୟ ଫୁଟିଣ ଗଲା ବେନି ଜାଣ
ଅସ୍ତ୍ର ସଙ୍ଗେ ବାହାରିଲା ଦଇତ୍ୟର ପ୍ରାଣ ।
ପଡ଼ିଲା ଘୋର ଗର୍ଜନ କରି ଦୈତ୍ୟବୀର
ନିର୍ଭୟ କରି ଆଣିଲା ସେହି ବେନିଶର ।
ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ କର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ବୋଇଲେ ଅମରେ
କୁସୁମ ବରଷା କଲେ ରାଧାସୁତ ଶିରେ ।
କଲ୍ମାସୁର ଯେତେ କଷ୍ଟ ଦେବତାଙ୍କୁ ଦେଲା
ଆଦିତ୍ୟର ନନ୍ଦନ ତ ସବୁ ନାଶ କଲା ।
ମନୁ ବୋଇଲେ ଭୋ ମୁନିବର କହ ମୋତେ
କଲ୍ମାସୁର ଯୁଦ୍ଧକଥା କହିଲ ଅଗ୍ରତେ ।
କାହା ଆୟୁଧେ ନୋହିଲା ଭେଦ ତାର କାୟ
କାହାକୁ ସେବି ପାଇଲା ବର ଦୈତ୍ୟରାୟ ।
ମୁନି ବୋଇଲେ ସେବିଲା ଦେବ ଦିବାକର
ନିରାହାରେ ବଞ୍ଚିଲା ସେ ସହସ୍ର ବଷର ।

ନିରଞ୍ଜନ ଦୀକ୍ଷାନେଇ ଶୂନ୍ୟେ କଲା ଧ୍ୟାନ
ଘୋର ତପ ଦେଖି ତୋଷେ କମଳ ଲୋଚନ ।
ବୋଇଲେ ରେ କଜ୍ଵାସୁର ମାଗି ଘେନ ବର
ଯାହାକି ମନରେ ବାଞ୍ଛା ଅଟଇ ତୋହର ।
ଦାନବ ବୋଇଲା ତୁହୋ କେବଣ ଦେବତା
ବଦନ୍ତି ଆଦିତ୍ୟ ଆମ୍ଭେ ଦିବସ କରତା ।
ଅସୁର ବୋଇଲା ତୁହି ଯେବେ ଦେବୁ ବର
କଳ୍ପେ ପରିଯନ୍ତେ ମୁହିଁ ହୋଇବି ଅମର ।
ଦେବ ଦାନବ ମାନବ ଯକ୍ଷ ବିଦ୍ୟାଧର
ଗନ୍ଧର୍ବ ନାଗ ପିଶାଚ ଗୁହ୍ୟକ କିନ୍ନର ।
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଗ୍ରହ ତାରା ରୁଦ୍ରଗଣ ଇନ୍ଦ୍ର
ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଅଗ୍ନି ବାୟୁ ନୈର୍ଋତ ନାଗେନ୍ଦ୍ର ।
ବରୁଣ କୁବେର ଦେବ ତେତିଶ ଯେ କୋଟି
ଯାହାର ତୂଣୀରେ ଯେତେ ଶସ୍ତ୍ର କୁନ୍ତ ଯଷ୍ଟି ।
ବିଶ୍ୱକର୍ମାର ନିର୍ମାଣ ଶସ୍ତ୍ରମାନ ଯେତେ
ବ୍ରହ୍ମାର ନିର୍ମାଣ ଶସ୍ତ୍ର ଯଜ୍ଞାହୁତି ମତେ ।
ନ ଭେଦିବ ଏ ସମସ୍ତ ଶସ୍ତ୍ର ମୋର କାୟ
ଚଉଦ ଭୁବନ ମୁହିଁ କରିବଇଁ ଜୟ ।
ଅସ୍ତୁ ହେଉ ବୋଇଲେକ ଦେବ ଛାୟାପତି
ଦାନବ ଅଙ୍ଗେ ଲେପନ କଲେକ ବିଭୂତି ।
ହୃଦୟ ନାଭି ଏ ଦୁଇ ସ୍ଥାନ ହିଁ ଗଭୀର
ବଜ୍ର ବିଭୂତି ନ ଲାଗି ହୋଇଲା ଅନ୍ତର ।
ଅର୍କ ବିଦାରଣ ତହୁଁ ଗଲେ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନେ
ବରପାଇ ସେ ଦାନବ ଗଲା ନିଜ ସ୍ଥାନେ ।
ଆଦିତ୍ୟ ବରେ ଜଗତଜନ ସାଧ୍ୟ କଲା
ମୃତ୍ୟୁ ପ୍ରାପତକାଳେ ସେ କର୍ଣ୍ଣକୁ ଭେଟିଲା ।
ହରିହରଙ୍କର କୂଟେ ପ୍ରାଣେ ହୋଇ ନାଶ
ଅଙ୍ଗୁଳିକୁ ଛେଦି ବାଣ କଲେ ପୀତବାସ ।
ନାରାୟଣଙ୍କ ଅଙ୍ଗୁଳି ଛେଦନ ଯେ ବାଣ
ନୀଳବାଣ ନାମ ତାର ସ୍ୱୟଂ ନାରାୟଣ ।
ମହାଦେବଙ୍କ ଅଙ୍ଗୁଳି ହେଲା ଯେଉଁ ଶର
ଭୁଜବାଣ ନାମଗୋଟି ହୋଇଲା ତାହାର ।
ଦୈତ୍ୟ ପଡ଼ନ୍ତେ ଅଇଲେ ସେହି ବେନିଜନ
ବାବୁ ଦେବତାଙ୍କ ଶତ୍ରୁ ମାଇଲୁ ତୁ କର୍ଣ୍ଣ ।
ବୋଇଲେ ଯେ ବରମାଗ ଦେବା ଆମ୍ଭେ ଦୁହେଁ
କର୍ଣ୍ଣ ବୋଇଲା ଗୋସାଇଁ କହ ତୁମ୍ଭେ କିଏ ।
କହନ୍ତି ଯେ ରୁଦ୍ର ବିଷ୍ଣୁ ଆମ୍ଭେ ବେନି ଜନ
ଶୁଣିଣ ଶୋଇଲା ପ୍ରାୟେ ପଡ଼ି ବୀର କର୍ଣ୍ଣ ।
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନ ଚିହ୍ନି କହିଗଲି ମନ୍ଦବାଣୀ
ମମ ଦୋଷ କ୍ଷମ ଶୂଳପାଣି ଚକ୍ରପାଣି ।
ଯେବେ ବର ଦେବ ଦେବ ଏହି ବେନି ଶର
ଶୁଣିଣ ସେ ବେନିଜନ ଦେଲେ ଏ ଉତ୍ତର ।
ତୁହି ମହାଦାନୀ ଅଟୁ ରାଧାର ତନୟ
ବିପ୍ରରୂପେ ଆସି ଦେବ ଦାନବ ନିଶ୍ଚୟ ।
ଦାନ ମାଗି ତୋତେ ଘେନିଯିବେ ଏହି ବାଣ
ନିମିଷକେ ଜିଣିବେ ଏ ଚଉଦ ଭୁବନ ।
ସାକ୍ଷାତେ ଅଟନ୍ତି ହରିହର ଏହି ଶର
ଏ ବାଣେ ମରିବେ ବ୍ରହ୍ମା ଇନ୍ଦ୍ର ହରିହର ।
ଏ କଥାଗୋଟି ବିଚାର କର ତୁହି ମନେ
ଶୁଣି ହସ୍ତ ଦେଲା ବୀରକର୍ଣ୍ଣ ଶିରେ କାନେ ।
ଗୋସାଇଁ ମୁଁ ଗୁପ୍ତ କରିଥିବି ଏହି ଶର
ବିଶୁଦ୍ଧ ଚିତ୍ତରେ ଯେବେ ଦେବ ତୁମ୍ଭେ ବର ।
କାହାକୁ ବାବୁ ଏ ଶର ଘେନି ନ ମାରିବୁ
ଏ ଶର ମହିମା କେହି ନ ଜାଣଇ ବାବୁ ।
ପ୍ରାଣକୁ ଯେବେ ତୋହର ପଡ଼ିବ ବିପତ୍ତି
ମାରିବୁ ତେବେ ଏ ଶର ଘେନି ମହାକ୍ଷତ୍ରି ।
ଏତେ କହି ଦୁଇବାଣ ଦେଲେ ହର ହରି
ସେ ଶସ୍ତ୍ର ଥୋଇଲେ କର୍ଣ୍ଣ ବେନି ଜାନୁ ଚିରି ।
ଜାଣନ୍ତି ଯେ ହରିହର କର୍ଣ୍ଣ ଜଣ ତିନି
ବେଦବ୍ୟାସ ଜାଣନ୍ତି ଯେ ଯେଣୁ ମହାଜ୍ଞାନୀ ।
ସର୍ବତ୍ର ଯେ ମନ୍ତ୍ରୀ ସହଦେବ ଯେ ଜାଣଇ
ଏହି ପାଞ୍ଚଜଣ ଭିନ୍ନ ନ ଜାଣନ୍ତି କେହି ।
ବେନି ଦେବତାଏ ତହୁଁ ଗଲେ ଦେଇ ବର
ଆପଣା ପୁରକୁ ଗଲା ଆଦିତ୍ୟ କୁମର ।
ଭୋ ରାଜା କଜ୍ଵର ମୃତ୍ୟୁ ଦେଖି ସର୍ବସୁରେ
ଯେ ଯାହା ମନ୍ଦିରେ ଯାଇ ମିଳିଲେ ସ୍ୱର୍ଗରେ ।
ଚିନ୍ତା ଛାଡ଼ିଲେ ବନିତା ପୁତ୍ରମାନ ଘେନି
ଉଶ୍ୱାସ ପାଇ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଲା ମେଦିନୀ ।
ଦୁଷ୍ଟ ନିବାରନ୍ତେ ସୁସ୍ଥ ହେଲେ ଚିନ୍ତା ଛାଡ଼ି
ସୁଖ ସିନ୍ଧୁରେ ସବୁରି ଚିତ୍ତ ଗଲା ବୁଡ଼ି ।
ଶୁଣ ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ ମଧ୍ୟପର୍ବ ରୀତି
କଜ୍ଵାସୁର ବଧ ଯେହୁ କର୍ଣ୍ଣରେ ଶୁଣନ୍ତି ।
ସ୍ତିରୀହତ୍ୟା ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ଗୋରୁ ଶିଶୁବଧ
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଚୋରି କରାଇ ସୁରାପାନ ସଧ ।
ଏହି ମହା ପାପମାନ ନାଶଯାଏ ଶୁଣି
ଭାରତ ଶୁଣି ଦକ୍ଷିଣା ନ ଦିଏଁ ଯେ ପ୍ରାଣୀ ।
ଶତେଜନ୍ମ ପରିଯନ୍ତେ ବଧିର ହୁଅନ୍ତି
ପୁରାଣ ଶୁଣିବା ଫଳ ପୁଣି ସେ ନ ପାନ୍ତି ।
ହେ ପ୍ରାଣୀମାନେ ଦକ୍ଷିଣା ଯାଚି ପୁଣି ଦେବ
ନିରନ୍ତର ଶ୍ରୀ ଭାରତ ଚିନ୍ତା କରୁଥିବ ।

ପଦେ ଅଧେ ଅକ୍ଷରକେ କଲେ ସୁମରଣ
ନାଶ କରନ୍ତି ସକଳ ବ୍ୟାଧି ନାରାୟଣ ।
ଜୟ ତୁ ଜଗତନାଥ ଜଗତଜୀବନ
ଜୟ ତୁ ଜଗତନାଥ ରାଜୀବ ଲୋଚନ ।
ଜୟ ତୁ ଗଦାଧର ଗରୁଡ଼ ଆସନ
ନୀଳଗିରିବାସୀ କମ୍ବୁଧାରୀ ଭଗବାନ ।
ଭରତ ଦୁଃଖ ନାଶନ ଶତ୍ରୁ ଅନ୍ତକାରୀ
ପତିତଜନ ପାବନ ଦେବ ଦଇତ୍ୟାରି ।
ସିନ୍ଧୁର ଉତ୍ତର ତୀରେ ଅଟେ ତୁମ୍ଭ ବାସ
ଦରିଦ୍ରଜନ ବାନ୍ଧବ କମଳା ବିଳାସ ।
ଦୁଃଖୀର ଦୁଃଖକୁ ଦେଖି କ୍ଷଣେ ନ ସହତ
ଆସ ଆସ ବୋଲି ଉଚ୍ଚେ ଶରଣ ଯାଚ ତ ।
ତେଣୁ ଜନଙ୍କର ମନ ସେ ପାଦେ ନମଇଁ
ରକ୍ଷାକର ଦେବ ଦେବ କମଳାର ସାଇଁ ।
ତୁମ୍ଭ ପାଦବିନୁ ମୁହିଁ ଅନ୍ୟ ନ ଜାଣଇ
ଆଶ୍ରାକଲି ମୁଁ ତୁମ୍ଭର ନାମ ହୃଦେ ଧ୍ୟାୟି ।
ଜୟ ଜୟ ପଦ୍ମନାଭ ଜୟ ପଦ୍ମପାଣି
ଜୟ ପଦ୍ମାକ୍ଷ ପଦ୍ମାକ୍ଷୀ ଯାହାର ଘରଣୀ ।
ଜୟ ଜୟ ପଦ୍ମମୁଖ ଜୟ ପାଦପଦ୍ମ
ଜୟ ଜଗଜ୍ଜନ ସାକ୍ଷୀ ଜଗଜ୍ଜନ ସଦ୍ମ ।
ଅଭୟବର ଶାରଳା ଦାସଙ୍କୁ ଯେ ଦେବା
ସେ ପାଦପଦ୍ମରେ ରହୁ ନିତ୍ୟ ମୋର ସେବା ।
ବନ୍ଦଇ ଯେ ଲମ୍ବୋଦର ଗିରିଜା ନନ୍ଦନ
ଇନ୍ଦୁର ପିଠିରେ କରୁ ସର୍ବଦା ଗମନ ।
ସର୍ବଦା ଅମୃତ ଲଡୁ ତୋହର ଭୋଜନ
ନୃତ୍ୟରସ ବିନୋଦେ ତୁ ତୋଷୁ ଶିବମନ ।
ଅନ୍ଧକ ବିନାଶ ଗଲା ଯାର ବୁଦ୍ଧିବଳେ
କାଶୀପୁର ଧ୍ୱଂସ ଗଲା ତୋର କୋପାନଳେ ।
ମଣିକର୍ଣ୍ଣିକା ତୀର୍ଥରେ ବିଜେ ସଦାଶିବ
ପରମାନନ୍ଦ ପୁରୁଷ ନାହିଁ ରାତ୍ର ଦିବ ।
ମହାପ୍ରଳୟ କେବଳ ତୁହି ନାଶି ଜାଣୁ
ମନୁ ଏକକୁ ଦିବସ ପ୍ରାୟେ ତୁହି ମଣୁ ।
ପୃଥ୍ୱୀ ଆପ ତେଜ ବାୟୁ ଆକାଶ ଏ ପାଞ୍ଚ
ମହାଭୂତ ତୁଲେ ତୁମ୍ଭେ ନିରାକାର ବଞ୍ଚ ।
ଶିରେ ସିନ୍ଦୂର ତୋ ଗଳେ ପାରିଜାତମାଳେ
ମତ୍ତ ମାତଙ୍ଗ ନାଥ ତୋ ଗଣ୍ଡେ ସଦା ଲୁଳେ ।
ଗଣେଶଙ୍କ ପଦ୍ମପାଦେ ପଶିଲି ଶରଣ
ଉଦ୍ଧାର କରହେ ମୋତେ ଗିରିଜା ନନ୍ଦନ ।
କପାଳେ ଲିପ୍ତ ଯାହାର ଶ୍ରୀଖଣ୍ଡ ଚନ୍ଦନ
ଗଜଦନ୍ତ ଥୋରହସ୍ତ ତୋର ଗଜାନନ ।
ଅନନ୍ତ ବାସୁକୀ ତୋର ଭୁଜର କଙ୍କଣ
ତୋହର ଚରଣେ ତଳେ ପଶିଲି ଶରଣ ।
ଅଯୋନି ସମ୍ଭୂତ ତୋତେ ଦୁର୍ଗାକଲେ ଜାତ
ପାର୍ବତୀ ଜନନୀ ତୋର ସଦାଶିବ ତାତ ।
ରଖିଲୁ ଦକ୍ଷିଣଦ୍ୱାର ନାଥ ଭୁଜବଳେ
ସୁମରନ୍ତେ ବିଘ୍ନ ତୁହି ଖଣ୍ଡୁ ଅବହେଳେ ।
କପଟେ ଅମୃତ ଲଡୁ କଲୁ ତୁ ଭୋଜନ
ପରଶୁ ପାଶ ଅଙ୍କୁଶ କରକୁ ଶୋଭନ ।
ଶ୍ୱେତମଣି ମୁକୁଟ ତୋ ଶିରେ ପାଏ ଶୋଭା
ଲଲାଟରେ ବିରାଜଇ ସେ ମୁକୁଟ ପ୍ରଭା ।
ଏ ତୋର ଚରଣେ ନାଥ ଲୁଳୁ ମମ ମାଥ
ପଦସ୍ମରଣେ ବର୍ଷି ଦେବା ଗଣନାଥ ।

—o—

କୁମ୍ଭକ ବଧ

ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ପୁଣି ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ
ପାଦ୍ୟଅର୍ଘ୍ୟେ ପୂଜା କରି କୁମ୍ଭଋଷି ସୁନୁ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ତ ଯାଇ ବନବାସରେ ରହିଲା
ତହୁଁ ସେ ଅନେକ ପୁଣ୍ୟମାନ ହିଁ ସଞ୍ଚିଲା ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ଭୀମ ନକୁଳ ସହଦେବ ଚାରି
ଏ କେବଣ କୃତ୍ୟ କଲେ କହ ତପଃଚାରୀ ।
ଅଗସ୍ତି ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣ ଆହେ ମନୁରାୟ
କୁମ୍ଭକ ବଧ କଲା ସେ ପବନ ତନୟ ।
ମୁନି ବୋଇଲେ ଏ ବଡ଼ ସୁସଞ୍ଚ ପ୍ରସ୍ତାବ
ଏକଥା ମୋତେ କହିବା ହେଉ ମୁନିଦେବ ।
କାହାର ପୁତ୍ର ସେ ବର କାହାକୁଳେ ଜାତ .
କେମନ୍ତେ ମାରୁତି କଲା ତାହାକୁ ନିହତ ।
ବଦୟନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଯେ ମୁନି ବ୍ରହ୍ମବେତ୍ତା
ପଚାରିଲୁ ତୁ ବହୁତ ଦିନର ବାରତା ।
ଆଦି ସିଂହିକାର ତହୁଁ ଉତପତ୍ତି ରାହୁ
ରାହୁର ନନ୍ଦନ ଅଟେ ଦୈତ୍ୟ ବୀରବାହୁ ।
ବୀରବାହୁର ନନ୍ଦନ ଅଟେ ଜୟଦୈତ୍ୟ
ଅମର ବିବାଦେ ନାଶକଲେ ପୁରୁହୁତ ।
ବଜ୍ରରେ ତା ଶିରେ ଇନ୍ଦ୍ର ପକାଇଲେ ଛେଦି
ଜମ୍ଭଦୈତ୍ୟ ନାଶିବାରୁ ନାମ ଜମ୍ଭଭେଦୀ ।
ଜମ୍ଭୁଦୈତ୍ୟର ନନ୍ଦନ ଅଟେ ଲୌହଶିର
ଚଣ୍ଡୀଯୁଦ୍ଧେ ନାଶଗଲା ସେ ମହାଅସୁର ।
ଲୌହଶିରର ନନ୍ଦନ ଅଟଇ ଭାସ୍କର
ଭାସ୍କର ନନ୍ଦନ ଅର୍କ ନାମରେ ଅସୁର ।
ସର୍ବଦା ଆବୋରି ଥାଇ ସେହି ଅର୍କ ତୀର୍ଥ
କଣୟବିନ୍ଦୁ ବିବାଦେ ନାଶିଲେ ଆଦିତ୍ୟ ।

ଅର୍କ ଦୈତ୍ୟର ନନ୍ଦନ ଉଦପା ଅସୁର
ଉଦପାସୁର ନନ୍ଦନ ଦର୍ପାସୁର ବୀର ।
ଦର୍ପାସୁରର ନନ୍ଦନ ଅଟେ ମହୀଦାସ
ମହୀଦାସର ନନ୍ଦନ ମାୟା ସେ ରାକ୍ଷସ ।
ମାୟାକୁ ମାଡ଼ି ବସିଲେ ବୀର ହନୁମନ୍ତ
ଏହାର ନନ୍ଦନ ଅଟେ ଶ୍ରବଣା ଦଇତ୍ୟ ।
ଶ୍ରବଣାର ନନ୍ଦନ ଯେ ଅଶ୍ଳେଷା ଅସୁର
ତାକୁ ବଧିଲେ ରଣେ ବୀର ଷଣ୍ମୁଖର ।
ଅଶ୍ଳେଷାର ନନ୍ଦନ ଯେ କଙ୍କାସୁର ଦୈତ୍ୟ
ହରିହର ବାଦେ ତାକୁ କର୍ଣ୍ଣ କଲେ ହତ ।
କଙ୍କାର ନନ୍ଦନ ଅଟେ କୁମ୍ଭକ ଅସୁର
ମହାପ୍ରତାପୀ ଅସୁର ପୃଥ୍ୱୀରେ ସେ ବୀର ।
ବାଳକାଳୁ ସେବିଲା ସେ ଦେବ ଦିବାକର
ତୋଷେ ନିରଞ୍ଜନ ଦେବ ଦେଲେ ତାକୁ ବର ।
ମାଗିଲା ଦେବ ଦାନବେ ନୋହିବି ମୁଁ ବଧ
ଅସ୍ତୁ ହେଉ ବୋଲି ତାକୁ ବୋଇଲେ ବିବୁଧ ।
ମନୁଷ୍ୟଙ୍କୁ ଛାର ବୋଲି ନ କଲା ସେ ଭୀତି
ଏଥିରେ ଲେଖିଲେ ତାର ମୃତ୍ୟୁ ପ୍ରଜାପତି ।
ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ୱ ତାର କେହି ନାହିଁ ଜଣେ
ଜିଣିଲା ସେ ବ୍ରହ୍ମାସୁର ଇନ୍ଦ୍ରଗଣ ରଣେ ।
ସେ କୁମ୍ଭକ ଦୈତ୍ୟ ବଳେ ଆକାଶରେ ପଶି
କୁବେର ଭଣ୍ଡାରୁ ଘେନିଗଲା ଧନରାଶି ।
ବିଦ୍ୟାଧରୀମାନଙ୍କୁ ଯେ ଆଣେ ଧରି ବଳେ
ଦେବେ ରହି ନ ପାରିଲେ ଗଗନ ମଣ୍ଡଳେ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ବରୁଣ ଯେ କୁବେର ପବନ
ଯମ ଅଗ୍ନି ନଇରତ ଗ୍ରହ ତାରାଗଣ ।
ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ମିଳି ଘୋରଯୁଦ୍ଧ କଲେ
ମହାପ୍ରତାପୀ କୁମ୍ଭକ ଦାନବର ତୁଲେ ।
ବୈଶାଖ ଶୁକଳପକ୍ଷ ତୃତୀୟାର ଦିନ
ରୋହିଣୀ ନକ୍ଷତ୍ର ଭୃଗୁବାର ବିଦ୍ୟମାନ ।
ତୈତିଳ ନାମେ କରଣ ଶୁଭ ନାମେ ଯୋଗ
ରୋହିଣୀ ଘରେ ସେଦିନ ବୃଷ କରେ ଭୋଗ ।
ସ୍ୱନକ୍ଷତ୍ର ବନ୍ଦାପନା ଇନ୍ଦ୍ରର ସେଦିନ
ମନର ଆନନ୍ଦେ ସେ ଯେ ଦେବ ମଘବାନ ।
ବସନ୍ତ ଉତ୍ସବ ଏକ ଯାତ୍ରାର ବିଧାନେ
ଅନେକ ସମ୍ଭାର ଘେନି ବୃନ୍ଦାରକମାନେ ।
ନନ୍ଦନ ବନେ ଆକାଶଗଙ୍ଗା ନଦୀକୂଳେ
ବସିଲେ ଆସ୍ଥାନ ସ୍ଥାପି ଦଶଦିଗପାଳେ ।
ଚଉଷଠି କୋଟି ବିଦ୍ୟାଧର ବିଦ୍ୟାଧରୀ
ମହାସମାରୋହେ ତହିଁ ବିଜେ ଅପସରୀ ।
ସା ରେ ଗା ମା ପା ଧା ନି ସା ସପ୍ତସ୍ୱର ଧରି
ବୀଣା ଘେନି ନୃତ୍ୟଗୀତ କରନ୍ତି ସୁନ୍ଦରୀ ।
କେଶନୀ ଉର୍ବଶୀ ମେଧା ସୁମେଧା ଶରଧା
ଶାନ୍ତି ସୁମତି ସୁକାନ୍ତି ରହି ପରିଚ୍ଛଦା ।
ସୁବାସିନୀ ବିଳାସିନୀ ଶ୍ରୀୟା ସରସ୍ୱତୀ
ମହାସମାରୋହେ ନୃତ୍ୟଗୀତ କରୁଛନ୍ତି ।
ସା ରି ଗା ମା ପା ଧା ନି ସା ସପ୍ତସ୍ୱର ବୀଣା
ମଞ୍ଜାନ୍ତି ରସନାୟିକା ମଧ୍ୟେ ହୋଇ ଗଣା ।
ରମ୍ଭା ଉର୍ବଶୀ ମେନକା କଳା ଚିତ୍ରରେଖା
ମୋହିନୀ ଚଞ୍ଚଳା କାମକଳା ମଦନିକା ।
ମାଳିନୀ ଲଳିତା ଆଦି ସ୍ୱର୍ଗ ଅପସରୀ
କାଞ୍ଚି ସୁମାଳୀ ମାଳତୀ ଅନଙ୍ଗ ସୁନ୍ଦରୀ ।
ଏହାଙ୍କର ମୂଳେ ଚଉଷଠି ବିଳାସିନୀ
ଚଉଷଠି ପରିବନ୍ଧେ ଲଗାଇ ଖଟଣି ।
ସନକ ସନନ୍ଦ ଆଦି ଭୃଗୁ କଉଶିକ
ଏହାଙ୍କୁ ଘେନି ବସିଲେ ଅମର ନାୟକ ।
ଦେବଋଷି ରାଜଋଷି ବ୍ରହ୍ମଋଷି ଯେତେ
ବସନ୍ତ ଉତ୍ସବ ଯାତ୍ରା କରନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।
ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ମନୁ ଦଣ୍ଡଧର
ଏମନ୍ତ ବେଳେ ବାହିଲା କୁମ୍ଭକ ଅସୁର ।
ଅମରାବତୀ ନଗରେ ପଶିଲା ଗରଜି
ଶବଦରେ ପର୍ବତ କି ପଡୁଅଛି ଭାଜି ।
ସ୍ତିରୀ ପୁରୁଷ ଯେତେକ କୁମାର କୁମାରୀ
ସମସ୍ତେ ପ୍ରବେଶ ଯାତ୍ରା ରସରଙ୍ଗ କରି ।
ପ୍ରଚଣ୍ଡା ବଳୀ ଅମରପୁର କରେ ରକ୍ଷା
ସଙ୍ଗେ ଲକ୍ଷେକ ଗନ୍ଧର୍ବ ସମରେ ନିଃଶଙ୍କା ।
ସମସ୍ତ ସମ୍ପଦ ଘେନି ଦେବ ସୁନାସୀର
କରନ୍ତି ଯାତ୍ରା ଆକାଶଗଙ୍ଗା ନଦୀ ତୀର ।
ଦାନବ ପଶନ୍ତେ ସ୍ୱର୍ଗେ ଆଗରୁ ଓଗାଳି
କାହିଁର ଦର୍ପିଷ୍ଠ ତୋର ଭରସା ଏଭଳି ।
ଧାଇଁଲେ ସେ ବିଦ୍ୟାଧରେ ରେରେକାର କରି
ନିଜ ନିଜ ଆୟୁଧକୁ ଯେଝା କରେ ଧରି ।
ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ନିଶାଚର ପଶିଲାକ ପେଲି
ଦୁଷ୍ଟ ଅସୁରକୁ ଦେଖି ସେ ପ୍ରଚଣ୍ଡାବଳୀ ।
ଗଦାଧରକୁ ବୁଲାଇ ପିଟିଲା ତା ଶିରେ
ନିଦ୍ରା ଭାଙ୍ଗିଗଲା ଦୈତ୍ୟ ଉଠି କୋପଭରେ ।
ଦରାଣ୍ଡି ତା କେଶ ଧରି ଦେଲା ତାକୁ ଫିଙ୍ଗି
ଗଙ୍ଗାକୂଳେ ପଡ଼ିଲା ସେ ହୋଇ ସ୍ଥାନତ୍ୟାଗୀ ।
ଭିତରେ ଦାନବ ବୀର ପଶିଲା ଗରଜି
ଦ୍ୱାରଗଡ଼ ଜଗତୀକୁ ପକାଇଲା ଭାଙ୍ଗି ।

ମେଢ଼ ମଣ୍ଡପ ଦେଉଳ ଯେତେକ ଅଟାଳି
ସମସ୍ତ ଭାଙ୍ଗଇ ପଶି ଦୈତ୍ୟ ମହାବଳୀ ।
ପୁରେ ପୁରେ ଦାନବ ଯେ ଲୋଡ଼ଇ ଉଦ୍ଦେଶି
ନ ଦେଖି ଦାନବ ବୀର ଲୋଡ଼ଇ ଆକ୍ରୋଶି ।
ନାରଦ ପ୍ରବେଶ ଯାଇ ଉତ୍ସବ ନବର
ଦେଖି ପୂଜାକଲେ ତାଙ୍କୁ ଦେବ ସୁନାସୀର ।
ଇନ୍ଦ୍ର ବୋଇଲେ ଭୋ ମୁନି ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ କୁମର
କି କି କଥା ସମ୍ଭାବିଛି କହ ମୋ ଆଗର ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ସୁରପତି
ଅମରାବତୀ ନାଶିଲା ଅଶ୍ଲେଷାର ନାତି ।
ପ୍ରଚଣ୍ଡା ବଳୀକୁ ଦେଲା ରୋଷେ ବେଗେ ଫିଙ୍ଗି
ବାରସ୍ୱତୀପୁର ତୋର ପକାଇଲା ଭାଙ୍ଗି ।
ଶୁଣି ସ୍ତମ୍ଭୀଭୂତ ହେଲେ ଦେବ ମଘବାନ
ଯାତ୍ରା ଭାଙ୍ଗିଦେଲେ ଏଣେ ମନ ଛନ୍ନ ଛନ୍ନ ।
ଦେବତାମାନେ ବୋଇଲେ ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତାଙ୍କୁ
ଆମ୍ଭେ ଯାଉଅଛୁ ଏବେ ଆମ୍ଭ ଭୁବନକୁ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ବୋଇଲେ ଯେ ତୁମ୍ଭେମାନେ ସଜହୁଅ
ମାରିବା ସେ ଦାନବଙ୍କୁ ଫେଡ଼ିବା ସଂଶୟ ।
ଚିତ୍ରସେନ ବୃଦ୍ଧଶ୍ରବା ଅଙ୍ଗାର ପନ୍ନଗ
ଜୟନ୍ତ ଅଜୟସେନ ତୁଳାକର୍ଣ୍ଣ ସଙ୍ଗ ।
ଏହାଙ୍କ ତୁଲେ ଗନ୍ଧର୍ବବଳ ନବଲକ୍ଷ
ଏହାଙ୍କୁ ଚାହିଁ ଆଦେଶ କଲେ ସହସ୍ରାକ୍ଷ ।
ରଥ ସଜକର ତୁଲେ ସକଳ ସଇନ୍ୟେ
ସଜ ହେଲେ ଯାଇ ଦେବରାଜାଙ୍କ ବଚନେ ।
ଆପେ ସୁରନାଥ ଐରାବତ ହସ୍ତୀ ମଣ୍ଡି
ଉପରେ ଥୋଇଲେ ଚକ୍ର ତୋମର ଭୂଷଣ୍ଡି ।
ଭିତରେ ଖଞ୍ଜିଣ ହୀରାନୀଳାର ପଗଡ଼
ଲୁହାର ଜାଲ ଆବର ତା ଉପରେ ବାଡ଼ ।
ଭିତରେ ସେନା ବାହାର ଦିଶେ ଦିବ୍ୟରଙ୍ଗ
ଅଷ୍ଟାଙ୍ଗ ଶିରେ ମଣ୍ଡିଣ ଅଛନ୍ତି ମାରାଗ ।
ଘଣ୍ଟି ଘାଗୁଡ଼ି ମାଳରେ ଶୋଭାପାଇ କଣ୍ଠ
ଶୁକଳ ଦୋସରି ଚିତ୍ର ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଘଣ୍ଟ ।
ଉପରେ ଶୁକଳ ନେତ ପାଟ ଲୁଗା ଛନ୍ଦି
ନିଗୁଢ଼ ଚନ୍ଦ୍ରକିରଣ ଶଙ୍ଖା ଉଚ୍ଚେ ବାନ୍ଧି ।
କୁମ୍ଭ ସ୍ଥଳରେ ବିଚିତ୍ର ରତ୍ନମାନ ଖଞ୍ଜି
ମୁକୁତାର ତୁଲେ ହୀରା ନୀଳା ପୁଞ୍ଜି ପୁଞ୍ଜି ।
ଉପରେ ଶୋହେ ମାଣିକ୍ୟ ମଣି କେରା କେରା
ଚଉକତିରେ ଲମ୍ବଇ ମୁକୁତାର ଝରା ।
ତିଥି ଉପରେ ବତିଶ ଆୟୁଧ ଅଛଇ
କୁନ୍ତ ଖଡ଼ଗ ଲାଙ୍ଗିଆ ଧନୁଶର ଥୋଇ ।

ସାଞ୍ଜୁ ଶାବଳ ମୂଷଳ ଶକ୍ତି ବଜ୍ର ଯଷ୍ଟି
ତୀକ୍ଷ୍ଣମୂନା ଅସି ପତ୍ର ଭଲ୍ଲାକାତି ଋଷ୍ଟି ।
ଶୂଳ ଚକ୍ର ଗଦାବର ପଟ୍ଟୀଶ ମୂଦ୍‌ଗର
ଭୂଷଣ୍ଡି ପରିଘ ଆଦି ବତିଶ ପ୍ରକାର ।
ଏସନ ରୂପେ ବିଜୟେ ତହିଁ ଶଚୀ ସାଇଁ
ରେରେ ଦାନବ ବୋଲି ସେ ଓଗାଳିଲେ ଯାଇ ।
ବାସବର ସଜା ଦେଖି ବିଦ୍ୟାଧରମାନେ
ସମସ୍ତେ ଶସ୍ତ୍ର ପିଟିଲେ କୋପେ ଏକମନେ ।
ଶସ୍ତ୍ର ପଡ଼ନ୍ତେ ଅସୁର ନ କରଇ ଭୟ
ସେ ତାହା ଜାଣଇ ପିଚକାରୀ ଜଳପ୍ରାୟ ।
ଆଗେ ଦେବଇନ୍ଦ୍ର କୋପେ ବହୁଶସ୍ତ୍ର କଲା
ଶରମାନ ତା ଦେହରେ ପଡ଼ି ଚୂର ହେଲା ।
ବଜ୍ର ଶକତି ବୁଲାଇ ଇନ୍ଦ୍ର ବେଗେ ପିଟି
ଦେଖି ଦାନବ ପାତିଲା ତାର ମଥା ଗୋଟି ।
ପର୍ବତ ଚୂର୍ଣ୍ଣ ହୁଅଇ ଯେଉଁ ବ୍ରଜ ପଡ଼ି
ଦଇତ ମୁଣ୍ଡେ ପଡ଼ି ସେ ଗଲାକ ଉପୁଡ଼ି ।
ଶକ୍ତି ଛାଡ଼ିଣ ହୋଇଲା ଇନ୍ଦ୍ର ହୀନ ବୀର୍ଯ୍ୟ
ତା ଦେଖି କମ୍ପଇ ଦୁଷ୍ଟ କୁମ୍ଭକ ଦନୁଜ ।
ମହାକୋପେ ଧାଇଁଲା ସେ ରେରେକାର କରି
ଇନ୍ଦ୍ର ଉପରେ ପିଟନ୍ତେ ମୁଦୁଗର ଧରି ।
ମୁଦ୍‌ଗର ପିଟନ୍ତେ ଦେଖି ଦେବ ମଘବାନ
ଐରାବତକୁ ଘୁଞ୍ଚାଇ କଲେ ପଳାୟନ ।
ଦିଗପାଳେ ପଳାଇଲେ ଯେ ଯାହା ପୁରକୁ
ଇନ୍ଦ୍ରଦେବ ପଳାଇଲେ ନନ୍ଦନ ବନକୁ ।
ବିଦ୍ୟାଧରମାନଙ୍କୁ ସେ ମାଇଲା ଥୋକାଏ
ଦିନକର ନାଥ ମେରୁ ଉହାଡ଼କୁ ଯାଏ ।
ଅନେକ ଲୁଚ କଲା ସେ ଦେବଙ୍କ ଭଣ୍ଡାର
ବାହୁଡ଼ଇ ଆପଣାର ଭୁବନେ ଅସୁର ।
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ଆସି ଆପଣାର ପୁରେ
ରଜନୀ ପ୍ରକାଶେ ଉଦେ ହେଲେ ଦିନକରେ ।
ପୁଣି ହିଁ ସଜ ହୋଇଲା କୁମ୍ଭକ ଦଇତ
ଏକହସ୍ତେ ମୁଦ୍‌ଗର ଏକହସ୍ତେ କୁନ୍ତ ।
ମହାମତ୍ତ ହୋଇ ବୀର ଆସେ କୋପଭରେ
କଣ୍ଠ ଉତ୍କଣ୍ଠିତ ଶ୍ୱାସ ବହେ ଖରତରେ ।
ସିଂହନାଦ କରି ଧାଇଁ ଆସଇ ରାକ୍ଷସ
ଅଳକାପୁରେ ହୋଇଲା ଯାଇ ସେ ପ୍ରବେଶ ।
ପୁଣି କୁବେର ମନରେ ପାଇ ମହା ତ୍ରାସ
ସୈନ୍ୟକୁ ବୋଲେ ପଳାଇଯିବା ଆମ୍ଭେ ଆସ ।
ନବସାଗର ସେ ଯକ୍ଷ ରାଜାର ସଇନି
ବରୁଣପୁରେ ପଳାନ୍ତି ଭଣ୍ଡାରକୁ ଘେନି ।

ଅସୁର ବୋଲେ ମାନବ ମାତ୍ର ହୋଇ ତୁହି
ଏଡ଼େ ବଡ଼ ଦର୍ପ ଆଗେ କହୁଁ କାହିଁପାଇଁ ।
ବ୍ରହ୍ମା ରୁଦ୍ର ଇନ୍ଦ୍ରଯାକୁ ନୁହନ୍ତିଟି ସରି
ତୁ ମାନବ ମାତ୍ର ରଖ ମୋହର ବଇରୀ ।
ଭୀମ ବୋଇଲା ଅଜ୍ଞାନ ମନ୍ଦ ତୁରେ ବାଇ
ଶରଣ ବୋଇଲେ ମୁହିଁ ଉପେକ୍ଷଇ ନାହିଁ ।
ଭୀମସେନର ବଚନେ ହସିଲା ଅସୁର
ଆଜଦିନ ହିଁ ସଫଳ ହୋଇଲା ମୋହର ।
ଯାହାକୁ ମୁଁ ଲୋଡୁଥିଲି ଆପେ ହେଲା ପ୍ରାପ୍ତ
ନରବଳୀ ଭୋଜି ମୋତେ ଦେଲୁରେ ବିଧାତ ।
ଏତେ ବୋଲିଣ ଦାନବ ଗର୍ଜି କୋପଚିତ୍ତେ
ମଣୋହି କରିବି ଆଜ ମୁହିଁ ପୋଡ଼ି ତୋତେ ।
ଭୀମ କୋପିଲେ ଅସୁର ମୁରତିକି ଦେଖି
ବୁଲାଇଲେ କାଳଚକ୍ର ପ୍ରାୟ ବେନି ଆଖି ।
ଯଦ୍ୟପି ସ୍ୱର୍ଗ ପାତାଳ ଜିଣିଲୁ ଅସୁର
ଆଜି ଯମ ନିଶ୍ଚେ ପାଞ୍ଜି ପୋଛିଲା ତୋହର ।
ତୋତେ ମାରି ରଖିବି ମୁଁ କୈଳାସ କନ୍ଦର
ଆକାଶର କଷ୍ଟ ଆଜି ଯିବରେ ପାମର ।
ଭୀମର ବଚନ ଶୁଣି ଦୈତ୍ୟ କୋପ ଚିତ୍ତ
କଇଳାସ କନ୍ଦରକୁ କରି ଭୂମିଗତ ।
ଗଦାବରକୁ ବୁଲାଇ ଦାନବ ଗରଜି
ଶବଦେ ଗିରି କନ୍ଦର ପଡ଼ିଲା କି ଭାଜି ।
ବେନି ଗଦା ହସ୍ତେ ଧରି ବୀର ଭୀମସେନ
ଦିଶିଲା ସେ ଧୂମକେତୁ ଉଦୟେ ଯେସନ ।
ଆରେରେ ମାନବା ବୋଲି ଦାନବ ଯେ ଉଠି
ଭୀମର ଉପରେ ଦେଲା ଗଦାବର ପିଟି ।
ଲୁହାର ସେ ଗଦା ଶତ ଶତ ଭାରୁ ଗରୁ
ଦିଗପାଳେ କମ୍ପନ୍ତି ଯା ଗଦା ଧରୁ ଧରୁ ।
ଶତଶୃଙ୍ଗ ବରେ ଯାର ବଜ୍ର ବାମ ଅଙ୍ଗ
ପିଟନ୍ତେ ସେ ଗଦାବର ହେଲା ତାର ଭଙ୍ଗ ।
ଆରେକ ଗଦା ବୁଲାଇ କୋପେ ସେ ଅସୁର
ଏ ଘାନ୍ତି ମାନବା ବଳ ଜାଣିବା ତୋହର ।
ସମୁଦ୍ର ମନ୍ଥନ କାଳେ ଯେମନ୍ତ ଶୁଭଇ
ତେସନ ସେ ଗଦାବର ପିଟି ଗରଜଇ ।
ସମ୍ଭାଳ ସମ୍ଭାଳ ବୋଲି ଗଦାବର ପିଟି
ଗଦା ପିଟନ୍ତେ ଗଦାରେ ଭୀମସେନ ମେଣ୍ଟି ।
ବେନି ଗଦା ପରିତାଳ ଉଠିଲା ବହ୍ନି
ସପ୍ତଲକ୍ଷ ଯୋଜନରେ କମ୍ପେ ପଦ୍ମଯୋନି ।
ଭୀମସେନ ଗଦାବର ବୁଲାଇଣ କୋପେ
ଶୂନ୍ୟ ଭୁବନ କମ୍ପିଲା ସେ ଗଦା ପ୍ରତାପେ ।

କୋପଭରେ ଭୀମସେନ ଦିଶଇ ପ୍ରଚଣ୍ଡ
ରଡ଼ିଘାତେ କମ୍ପାଇଲା ସପତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ।
ପ୍ରଳୟ ନିକଟେ ଯେହ୍ନେ ଗର୍ଜେ ମେଘମାଳ
ତେସନେ ଶୁଭଇ ବେନି ଗଦା ପରିତାଳ ।
ଭୀମସେନ ଗଦା ଯାଇ ଦୈତ୍ୟଅଙ୍ଗେ ପଡ଼ି
ସହସ୍ରେକ ଖଣ୍ଡ ହୋଇ ଭାଙ୍ଗିହେଲା ଗୁଡ଼ି ।
ପୁଣି ଆର ଗଦା ନେଇ ପିଟେ ବୃକୋଦର
ଧୂଳିହୋଇ ଯାଇ ଉଡ଼ି ପଡ଼ିଲା ଭୂମିର ।
ଅସୁର ଗଦା ଘେନି ସେ ପିଟିଲା ଭୀମକୁ
ଦେଖି ବୃକୋଦର ପାତି ଦେଲା ବାମବୁକୁ ।
ଭୀମର ଛାତିରେ ପଡ଼ି ଦୈତ୍ୟ ଗଦାବର
ସହସ୍ରେକ ଖଣ୍ଡ ହୋଇ ଗଦା ହେଲା ଚୂର ।
ଗଦା ଭଗ୍ନ ହେବାର ଦେଖିଣ ଦୈତ୍ୟ ରାଗେ
ପର୍ବତ ଏକ ଉପାଡ଼ି ଧାଏଁ ଅତିବେଗେ ।
ଅନ୍ତରୀକ୍ଷ ମାର୍ଗେ ଧରି ବୁଲାଇ ପର୍ବତ
ଭୀମସେନର ଉପରେ ପିଟିଲା ଦଇତ ।
ବାମଅଙ୍ଗେ ପଡ଼ି ଭାଙ୍ଗିଗଲା ଗିରିବର
ଧୂଳିହୋଇ ଉଡ଼ି କଲା ଗଗନ ଅନ୍ଧାର ।
ଆକାଶ ମାର୍ଗେ ଶୁଭିଲା ଜୟ ଜୟ ବାଣୀ
ଅସୁରକୁ ବଧ କରି ଉଦ୍ଧର ଧରଣୀ ।
କୁମ୍ଭୀର କିନ୍ନର ବକ ହିଡ଼ିମ୍ବକ ଚାରି
ବଧ କରି ରଖିଅଛୁ ବୀର ବସୁନ୍ଧରୀ ।
ଏବେ ଏହି କୁମ୍ଭକକୁ କର ତୁ ବିନାଶ
ଏହା କଲେ ବାବୁ ସୁସ୍ଥ ହେବ ଏ ଆକାଶ ।
ଆକାଶରେ ଧ୍ୱନି ଶୁଣି ବୀର ବୃକୋଦର
ବଜ୍ରମୁଥେକ ମାଇଲେ ଦାନବ ଉପର ।
ଦଇତ୍ୟ ଉପରେ ପଡ଼ି ସେହି ବଜ୍ରମୁଷ୍ଟି
କାଳାନଳ ପ୍ରାୟେ ହୋଇ ଅଗ୍ନି ଜଳିଉଠି ।
ଦେବ ଦାନବ ସମରେ ଯେ ବୀର ଅଜେୟ
ବୃକୋଦର ରୂପେ ଦେଖି କଲା ମହାଭୟ ।
ଶସ୍ତ୍ର ବିହୁନେ ସେ ଦୁହେଁ ମଲ୍ଲ ଗତି ଘେନି
ଧରାଧରି ଗଡ଼ାଗଡ଼ି ହୁଅନ୍ତି ସେ ବେନି ।
ହାମୋଡ଼ାଇ ପକାଇଣ ଦାନବ ଭୀମକୁ
ଲେଉଟାଇ ଭୀମ ମାଡ଼ି ବସିଲା ତାହାକୁ ।
ଭୁଜେ ଭୁଜ ଭିଡ଼ି ପାଦେ ପାଦ ହେଲା ଛନ୍ଦି
ଶିରେ ଶିର ପରିତାଳ ହୃଦେ ହୃଦ ସନ୍ଧି ।
ପଡ଼ି ଲୋଟନ୍ତି ଦୁହେଁ ଗଡ଼ନ୍ତି ବସୁମତୀ
ଚକ୍ଷୁର ଛଟକେ ପୁଣି ଲେଉଟନ୍ତି ଧାତି ।
ସମରେ ଅଟନ୍ତି ବେନି ବୀରେ ମହାବଳୀ
ଶାଳବୃକ୍ଷମାନେ ଘାତେ ହେଉଛନ୍ତି ଧୂଳି ।

ଦିଗପାଳେ କମ୍ପିଲେକ ଶୁଣି ମୁଖରଡ଼ି
ଧର୍ମ ଚମକିଲା କମ୍ପିଗଲା ବସୁନ୍ଧରୀ ।
ଭୀମକୁ ମାଡ଼ି ବସିଲା ଦୈତ୍ୟକୁଳ ରାୟ
ହୃଦୟକୁ ଆକର୍ଷଇ ଛାଗ ବ୍ୟାଘ୍ର ପ୍ରାୟ ।
କୋପେ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରଇ ସେ ଅସୁର ବୀର
ଆରେରେ ମାନବା ତୁହି ଯିବୁ ଯମପୁର ।
ଈଶ୍ୱର ଦେବତା ଡରେ ପଳାଇଲା ହାରି
ତୁ ଛାର ମାନବା ମୋତେ ରୋଧିଛୁ ଧରି ।
ସାଧୁ ମହିମା ତୋହର ଧନ୍ୟ ବୀରପଣ
ଧନ୍ୟ ତୋର ପିତା ମାତା କଲୁ ଯେଉଁ ରଣ ।
ବୀରପଣେ ସରି ତୋତେ ନାହିଁ ରବିତଳେ
ମୋରସଙ୍ଗେ ପରିତାଳ ଦେଲୁ ତୁରେ ବଳେ ।
ତୋତେ ମାରି ଆଜ ନେବି ଈଶ୍ୱରକୁ ଧରି
ମାଂସ ଭକ୍ଷିବି ତୋହର ପୋଡ଼ାବଳି କରି ।
ସୁମର ମାନବା ଏବେ ତୋର ପିତାମାତା
ସୁମର ମାନବ ତୋର ଯେ ଇଷ୍ଟଦେବତା ।
ଅସୁର ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଉଗ୍ର କଟୁବାଣୀ ଶୁଣି
ଭୟେ ଅନ୍ତର ହୋଇଲେ ସ୍ୱାମୀ ଶୂଳପାଣି ।
ପ୍ରଥମ ସମରେ ହାରି ପଣ୍ଡୁର ନନ୍ଦନ
ଶତଶୃଙ୍ଗ ପର୍ବତକୁ କଲେ ସୁମରଣ ।
ହେଲା ଏକୋତ୍ତର ଶତସିଂହ ପରାକ୍ରମ
ବୃକୋଦର ମୁରତିକି ଧଇଲେ ଯେ ଭୀମ ।
ହୁଙ୍କାର ଶବଦ କରି ବୀର ମହାବଳେ
ଲେଉଟାଇ ପକାଇଲେ ଦାନବକୁ ତଳେ ।
ମନ୍ଦର ମାଡ଼ି ଯେସନେ ବସେ ହିମବନ୍ତ
ତେସନ ଦିଶଇ ସେହି ଦୁହିଁଙ୍କର ଗାତ୍ର ।
ତଳେ ଅସୁର ଉପରେ ବୀର ଭୀମସେନ
ଦିଶନ୍ତି ସେ କି ଦ୍ୱିତୀୟ ଜନ୍ତୁ ବିନାଶନ ।
ଭୀମସେନ ବୋଇଲାରେ ଜାଣି ତୁ ଭରସୁ
ଜଳନ୍ତା ଅଗ୍ନିରେ ଜାଣୁ ଜାଣୁ ଆସି ପଶୁ ।
କୁମ୍ମୀର କିନ୍ନର ଦୈତ୍ୟବକ ହିଡ଼ିମ୍ବକ
ଏହାଙ୍କୁ ବଧିଲୁ ତୁହି ଉବୁରିଛୁ ଏକ ।
ଆଜ ତୋର ନାମ ପୋଛି ଦେଲା ଜନ୍ତୁଅରି
ହୋଇଲୁ ନିରେଖ ତୋତେ କେହୁ ରକ୍ଷାକରି ।
କୋପେ ମାରୁତି ମାଇଲା ଏକ ବଜ୍ରମୁଥ
ନାସିକା ଫାଟି ରୁଧିର ବହେ ଅପ୍ରମିତ ।
ମେରୁ ଫୁଟି ଗଙ୍ଗା ବହେ ଯେସନେ ବାହାର
ତେସନ ରୁଧିର ବହେ ହୋଇ ଧାର ଧାର ।
ହିରଣ୍ୟ ବିଦାରଣରେ ଯେସନେ ନୃସିଂହ
ତେସନେ ସେକାଳେ ଦିଶେ ଭୀମସେନ ଅଙ୍ଗ ।

ବିଶେଷତଃ ବୃକୋଦର ବଳୀ କୁନ୍ତୀବଳା
କାଳଚକ୍ର ଜିଣି ଦିଶେ ତାର ବେନିଡୋଳା ।
ଯେସନେ ଉପରେ ମାଡ଼ି ବସଇ ସୁମେରୁ
ଚାଲି ନ ପାରି ପାଇଲା ଦୈତ୍ୟ ମହାଗରୁ ।
ତଣ୍ଟି ଚିପିଲା ତାହାର ଭୀମ ବାମହସ୍ତେ
ଡାହାଣ ହସ୍ତେ ମାଇଲା ବୀର ବଜ୍ରମୁଠେ ।
ପୁଣ ପୁଣ ପ୍ରହାରଇ କୋପେ ବୀର ତୋଳି
ଭାଙ୍ଗି ଅସୁରର ମୁଣ୍ଡ କରିଦେଲା ଧୂଳି ।
ଅସୁର ପିଣ୍ଡରୁ ପ୍ରାଣ ଗଲା ବେଗେ ଛାଡ଼ି
ପଡ଼ିଲା ଦାନବ ବୀର ପାଞ୍ଚକ୍ରୋଶ ମାଡ଼ି ।
ଅସୁର ବିନାଶି ଉଭା ହେଲା ବୃକୋଦର
ଦେଖିଲାକ ସମୀପରେ ନାହିଁ ଦେବ ହର ।
ମେଘ ଶୁକ୍ଳ ପକ୍ଷ ପୁଣି ଅଟେ ଗୁରୁବାର
ଦୈତ୍ୟବଧ ହେଲା ତୋର ଦଣ୍ଡର ଭିତର ।
ଆକାଶରେ ଶୁଭିଲା ଯେ ସାଧୁ ସାଧୁ ବାଣୀ
ଭୀମର ଉପରେ ପୁଷ୍ପ ବୃଷ୍ଟି କଲେ ଆଣି ।
ସାଧୁ ସାଧୁ ପାଣ୍ଡବ ତୁ କାଳଦର ଷଣ୍ଢ
ଅସୁରକୁ ବଧ କଲୁ ତୁ ବୀର ପ୍ରଚଣ୍ଡ ।
ଅସୁରକୁ ବଧ କଲେ ବୀର ବୃକୋଦର
ଭୀମର ଆଗରେ ବିଜେ କଲେକ ଈଶ୍ୱର ।
ବୋଇଲେ ମାଇଲୁ ଦୈତ୍ୟବର ବୃକୋଦର
ଯେସନେ ଇଚ୍ଛା ତୋର ମାଗି ଘେନ ବର ।
ଭୀମ ବୋଲେ ଅନୁଗ୍ରହ କଲ ଯେବେ ମୋତେ
ମୋର କାର୍ଯ୍ୟ ବେଳେ ସିନା ମୁଁ ମାଗଇ ତୋତେ ।
ଈଶ୍ୱର ବୋଇଲେ ପୁଣ ମୋର ବୋଲ ଶୁଣ
କାର୍ଯ୍ୟକାଳେ କରିବୁ ତୁ ମୋତେ ସୁମରଣ ।
ଏତେ ବୋଲି କପିକାସେ ନେଲେ ଦେବହର
ନିଜସ୍ଥାନେ ବସାଇଲେ ନେଇ ସେ କନ୍ଦର ।
ଲେଉଟାଇ ଗଣ୍ଡାଭାର ଘେନିଣ ପାବନି
ପ୍ରବେଶିଲେ ପୁରେ ବେଳ ପ୍ରହର ଯେ ତିନି ।
ଜୟଦେବ ତ୍ରିଲୋଚନ ଉମାଦେବୀ ପତି
କଣ୍ଠେ କାଳକୁଟ ଶିରେ ଗଙ୍ଗାଦେବୀ ସ୍ଥିତି ।
ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗେ ଶଇଳ ସୁତ ନାଭିରେ ବାରାହୀ
ଜଟାକୂଳ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣବର୍ଣ୍ଣ ନାଗେ ବିରାଜଇ ।
ଡିବି ଡିବି ଡମ୍ବରୁ ଯେ ଘନ ଘନ ଡାକ
ଶ୍ରୀଭୁଜରେ ଶୋଭାପାଏ ତ୍ରିଶୂଳ ପିନାକ ।
ବ୍ୟାଘ୍ରଚର୍ମ ପରଧାନ ହୃଦେ ଅସ୍ଥିମାଳା
ବିରାଜଇ ରବି ଚନ୍ଦ୍ର ବର୍ଣ୍ଣ ତିନି ଡୋଳା ।
କନ୍ଦର୍ପ ଧ୍ୱଂସି କିଞ୍ଚିତ କୁପିତ ଯା ଦୃଷ୍ଟି
ଦକ୍ଷଯଜ୍ଞ ବିନାଶନେ ଅଭୟ ଧୂର୍ଜଟି ।

ଲକ୍ଷେ ଷାଠିଏ ସହସ୍ର ଅତୀତି ନନ୍ଦନ
ସମସ୍ତେ କଲେ ରୈବତ ପର୍ବତେ ଗମନ ।
ସହସ୍ର ଯୋଜନ ଅଟେ ସେହି ସଭାସ୍ଥଳୀ
ସମସ୍ତେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ସେ ସଭାରେମିଳି ।
ଏସନକ ସମ୍ପଦ ସେ ରୈବତ ପର୍ବତେ
ଦେଖିଣ ଆନନ୍ଦ ହେଲେ ଦେବ ଜଗଭୁତେ ।
ଏସନ ସମ୍ପଦେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ରେବତ ପର୍ବତ
ସମସ୍ତ ଦେଶୁ ପ୍ରବେଶ ଆସି ନରନାଥ ।
ସାତ୍ୟକି ଯେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତି ଉତ୍ତରେ
ନିମନ୍ତ୍ରି ଆସଇ ବେଗେ ବେଗେ ନୃପବରେ ।
ନାରାୟଣ ମହାଯୋଗ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଶୁଣି
ଆସନ୍ତି ସମସ୍ତ ଦେଶୁ ବେଗେ ନୃପମଣି ।
ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ୱ ପୁଣି ଅନେକ ପଦାତି
ମିଳନ୍ତି ତ ସମାରୋହେ ସମସ୍ତ ନୃପତି ।
ବ୍ରାହ୍ମଣ କ୍ଷତ୍ରିୟ ବୈଶ୍ୟ ଶୂଦ୍ର ହିଁ ଅନେକ
ରାକ୍ଷସ ପିଶାଚ ରୁଦ୍ର ଆସି ସର୍ବଲୋକ ।
ଦଶଲକ୍ଷ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯେ ଦିଅନ୍ତି ଆହୁତି
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ବିକାଶଇ ଅଗ୍ନିରୂପ କାନ୍ତି ।
ସ୍ରୁବେ ପୂରାଇ ମୁନିଏ ଆହୁତି ଦିଅନ୍ତି
ଭୂରିତୋଷ ଯାଗନିକେ ଆପଦ ଖଣ୍ଡନ୍ତି ।
ସାତ୍ୟକି ପ୍ରବେଶ ହେଲା ଯେ ଉତ୍ତର ଦିଗେ
ରାଜାମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରେ ଯାଇ ମଧ୍ୟସ୍ୱର୍ଗେ ।
ରାଜଏ ସମସ୍ତେ ଯଜ୍ଞ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପାଇ
ଆସନ୍ତି ସମସ୍ତ ରାଜ୍ୟୁ ଯେତେକ ନୃପ ହିଁ ।
ରଥ ଅଶ୍ୱ ଗଜ ଘେନି ଆବର ପଦାତି
ରଇବତ ପରବତେ ଆସିଣ ମିଳନ୍ତି ।
ବ୍ରହ୍ମ କ୍ଷତ୍ରୀ ବୈଶ୍ୟ ଶୂଦ୍ର ଦଇତ ପିଶାଚ
ରାଜଗଣେ ସର୍ବେ ଆସି ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ ।
ଚାଳିଶ ସହସ୍ର ରାଜାଗଣ ନିମନ୍ତ୍ରିଲା
ଭ୍ରମନ୍ତେ ଯେ ଜେନାବଳୀ ନଗରେ ମିଳିଲା ।
ଜେନାବଳୀ ପାଟଣାରେ ହୋଇଲା ପ୍ରବେଶ
ଭୁବନ ସୁବର୍ଣ୍ଣମୟ ଦେଖି ହେଲା ତୋଷ ।
କୁଳାବଳୀ ପାଟଣା ଯେ ଅପୂର୍ବ ନଗରୀ
ତହିଁ ଭିତରେ କନକ ନାମେ ଅଛି ଗିରି ।
କପିଳ ସିଂହ ନନ୍ଦନ ଅଟେ ମହୀସିଂହ
ଏହା ନନ୍ଦନ ଅଟଇ ଯେ ମହିଷ ସିଂହ ।
ଏହାର ନନ୍ଦନ ଅଟେ ବଜ୍ରସିଂହ ବୀର
ବଜ୍ରସିଂହର ନନ୍ଦନ ଗୋ ସିଂହ ଅସୁର ।
ଗୋ ସିଂହ ନାମରେ ଅଟେ ଯେବଣ ଦଇତ୍ୟ
ମନୁଷ୍ୟ ଶରୀର ତାର ଗୋମୁଣ୍ଡ ସଂଜାତ ।

ପ୍ରତାପୀ ରାଜା ମହିଷ ଅସୁରର ବଂଶ
ଜେନାବଳୀ ନଗ୍ରେ ରାଜ୍ୟେ କରଇ ରାକ୍ଷସ ।
ତପେ ମନାଇଛି ଦେବ ଦେବ ଯେ ବିରଞ୍ଚି
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ଅବଧ୍ୟ ହେବି ବୋଲି ମନେବାଞ୍ଛି ।
ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱମୁଖ ହୋଇ ତପେ ତୋଷିଲା ତାହାଙ୍କୁ
ବର ଦେଇଗଲେ ସେହି ଆପଣା ପୁରକୁ ।
କନକ ଭୁବନ ତାର ପରିମଳ ଦେଖି
ଅଶ୍ୱେକ ଚଢ଼ି ପ୍ରବେଶ ତହିଁରେ ସାତ୍ୟକି ।
ଅସୁର ଭୁବନ ବୋଲି ନ ଜାଣଇ ବୀର
ସାତ୍ୟକି ପ୍ରବେଶ ହେଲା ଯାଇ ସିଂହଦ୍ୱାର ।
ଲୌହଶିରା ସିଂହନାଦ ଦ୍ୱାରପାଳ ବେନି
ସହସ୍ରେ ସହସ୍ରେ ଭାର ଲୁହାଗଦା ଘେନି ।
ମହାବଳବନ୍ତ ସେହି ଦୁର୍ଜ୍ଜୟ ଦାନବ
ସାତ୍ୟକିକୁ ଓଗାଳିଲେ କରି ମହାଗର୍ବ ।
କାହିଁର ମାନବା ତୁହି କେବଣ ଭରସା
ଏ ଦେଶେ ପାଶିଲୁ କିରେ ଛାଡ଼ି ପ୍ରାଣ ଆଶା ।
ସିଂହନାଦ ବୋଲେ ଭଲ କଲୁ ତ ଅଇଲୁ
ଯତନେ ଯା ଲୋଡ଼ୁ ଆମେ ପ୍ରାପତ ହୋଇଲୁ ।
ନର ବାନର ଏ ବେନି ଆମ୍ଭ ନିଜ ଭକ୍ଷ
ପ୍ରାପ୍ତହେଲୁ ଖାଇ ଆମ୍ଭେ ପାଇବୁ ନା ସୁଖ ।
ଦରହସିତ ବଦନେ ଶାନ୍ତବାକ୍ୟେ ବୋଲି
ଗଦା କରେ ଥୋଇ କରେ ଅସିପତ୍ର ତୋଳି ।
ଆକର୍ଷଇ ଲୌହଶିରା ଧରି ତାର ଶିଖା
ଦେଖି ତାହାଙ୍କୁ ସାତ୍ୟକି ହୋଇଲା ତାଟକା ।
ଭୟଚିତ୍ତେ ସାତ୍ୟକି ଯେ ସୁମରଇ ହରି
ବୋଲେ ଅଇଲି ରାଜାଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରି ।
ତୁମ୍ଭ ରାଜାର ଛାମୁରେ କରମୋତେ ନେଇ
ପଛେ ମୋତେ ଭକ୍ଷ ମୁହିଁ ଯିବି ଆଉ କାହିଁ ।
ଅସୁର ବୋଲିକି ମୁହିଁ ନ ଜାଣେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ
ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପାଇ ସିନା ଅଇଲି ଏଥକୁ ।
କାର ଦୂତେ ବୋଲି ଦୟା କଲେ କଉଣପେ
ଦରଶନ କରାଇଲେ ରାଜାର ସମୀପେ ।
ଜଗତୀ ଉପରେ ବିଜେ ଗୋସିଂହ ନୃପତି
ତଳେ ପଟୁଆର ଅଶୀପଦ୍ମ ସେନାପତି ।
ଆକାଶ ମଣ୍ଡଳେ ଶିର ଲାଗୁଛି ରାକ୍ଷସ
ଦେଖିକରି ସାତ୍ୟକିର ଉଡ଼ିଲା ସାହସ ।
ମୁହିଁ ତ ଏ ନଗରକୁ ଅଇଲି ନ ଜାଣି
ଏଥୁ ପରିକର ମୋତେ ଦେବ ଚକ୍ରପାଣି ।
ଲୌହଶିରା ବୋଲେ ସ୍ୱାମୀ ଅସୁର ନାୟକ
ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ ଏହା କଥାଯାକ ।

ଅସୁର ବୋଇଲେ ହେବ ଏ ଆମ୍ଭର ବଳି
ଭଲ ଭକ୍ଷ ତ ଆମ୍ଭର କାହୁଁ ଆସି ମିଳି ।
କେ ବୋଲେ ଏହାକୁ ଭଲ କରିଣ ଛଡରୀ
ଚାରିଆଡ଼କୁ ମାଂସକୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କରି ।
ପଚାରଇ ଗୋସିଂହ ରେ କିସ ତୋର କାର୍ଯ୍ୟ
କି ନିମନ୍ତେ ଆସିଅଛୁ ଆମ୍ଭ ପୁରେ ଆଜ ।
ସାତ୍ୟକି ବୋଇଲା ଶୁଣ ହୋଇ ସାବଧାନ
ମଧୁବନର ନୃପତି ଅଟେ ଉଗ୍ରସେନ ।
ଦେବଯଜ୍ଞ କରୁଅଛି ରୈବତ ପର୍ବତେ
ରାଜାଏ ତହିଁକି ଚଳି ଗଲେଣି ସମସ୍ତେ ।
ଋଷି ବିପ୍ର ତପୋଧନେ ପୂରିଲାଣି ଗିରି
ମୁହିଁ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଅଇଲି ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରି ।
ସମସ୍ତ ସଇନ୍ୟ ଯିବେ ଯେତେକ ତୁମ୍ଭର
ଯେ ଯଜ୍ଞକୁ ଯିବ ତୁମ୍ଭେ ଘେନି ଏ ବେଭାର ।
ଗୋସିଂହ ବୋଇଲା ଛାଡ଼ ଛାଡ଼ ହୋ ଏହାକୁ
ଏ ଆସିଛି ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଦେଇ ବରିବାକୁ ।
ଋଷି ବିପ୍ର ତପୋଧନ ଅଛନ୍ତି ତ ମିଳି
ସୁଖେ ଭକ୍ଷିବା ଆମ୍ଭେରେ କରି ପୋଡ଼ାବଳି ।
ଅନେକ ନର ଭୋଜନ ତହିଁ ରହିଅଛି
ସୁଖେ ଭୋଜନ କରିବା ତହିଁ ବାଛି ବାଛି ।
ସାତ୍ୟକିକୁ କଲେ ତହିଁ ଅନେକ ଗୌରବ
ଅଙ୍ଗେ ଅଳଙ୍କାର ଦେଇ କଲେ ପ୍ରିୟଭାବ ।
ସାତ୍ୟକି ବିଚରେ ଜୀର୍ଣ୍ଣ କୂପରେ ପଡ଼ିଲି
ଧର୍ମ ଉଦିତ ହୋଇଲା ଉପାୟେ ତରିଲି ।
ମୋହର ପ୍ରାଣ ରଖିଲି ମୁଁ ଉପାୟ କରି
ରାମ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ସଂଗ୍ରାମେ ଯିବେ ଯମପୁରୀ ।
ସାତବଂଶ ସଙ୍ଗତରେ ମରିବାର ଭଲ
ଏକାଳେ ମଲେ ମୋହର ସିନା ଅମଙ୍ଗଳ ।
ଭରାଭର ନାଶ ଅର୍ଥେ ଜାତ ଦଇତ୍ୟାରୀ
ଏମନ୍ତ ବିସ୍ମୟ କରେ ସାତ୍ୟକି ବିଚାରି ।
ହରଷେ ବିସ୍ମୟେ କରେ ସାତ୍ୟକି ଗମନ
ଗୋସିଂହର ଅଳଙ୍କାର ହୋଇଛି ଭୂଷଣ ।
ସାତ୍ୟକିକୁ ଦେଲା ଆଣି ବିମାନ ଗୋଟିଏ
ଦିଶେ ହେମଝଳି ରତ୍ନ କିରଣ ପରାୟେ ।
ସେହି ବିମାନ ଉପରେ ବିଜୟ ସାତ୍ୟକି
ଦଣ୍ଡ ସାଜ ବୋଲି ଗଲା ତାକୁ ଆପେ ଡାକି ।
ଢୋଲ ଟମକ ନିଶାଣ ବାଣ ବିଜିଘୋଷ
ବୀର ତୂରୀ ଶବଦରେ କମ୍ପଇ ଆକାଶ ।
ଓଟ ଗଧ ଗଜ ଅଶ୍ୱ ବ୍ୟାଘ୍ର ଯେ ଶାର୍ଦ୍ଦୁଳ
ଆରୋହୀ ଅସୁରେ ଯାନ୍ତି ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ବଳ ।
ଗଦାଶୂଳ ଚକ୍ରକାତି ମୁଦ୍‌ଗର ଭୁଷଣ୍ଡି
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରବାଳ ରତ୍ନେ ରଥଯାକ ମଣ୍ଡି ।
ଲକ୍ଷେକ ସାଗର ରଥ ଦ୍ୱିସାଗର ହୟ
ବେନିଲକ୍ଷ ସାଗର ଯେ ମାତଙ୍ଗ ଗବୟ ।
ଅଶୀଲକ୍ଷ ଅସୁରଙ୍କ ବ୍ୟାଘ୍ର ଯେ ବାହନ
ଓଟ ପିଠିରେ ଚଢ଼ିଲେ ଅୟୁତେକ ସୈନ୍ୟ ।
ଗଧ ବାହନେ ପଞ୍ଚାଶ ଖର୍ବ ଦୈତ୍ୟ ଚଳି
ବଳିଆ ବାହନେ ତେର ଖର୍ବ ମହାବଳୀ ।
ବଳଦ ବାହନେ ଗଲେ ଅଶୀ ପଦ୍ମ ସେନା
ଗଜବାହନରେ ଗଲେ ଅଶି ପଦ୍ମ ଜେନା ।
ଗଦା ମୁଦ୍‌ଗର ଖଡ଼ଗ ଶକ୍ତି ଶୂଳ ଯଷ୍ଟି
ପାଞ୍ଚଶ କୋଟି ଭୂଷଣ୍ଡି ଚକ୍ରଘେନି ଉଠି ।
ଅଜଗବ ସମ ଧନୁ କମାଣ ହିଁ କରେ
ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ନାରାଚ ସେ ପୂରାଇ ତୂଣୀରେ ।
ଧନୁ ଶୁକ୍ଳ ଚଉଠି ଯେ ତିଥି ଗୁରୁବାର
କୃତ୍ତିକା ନକ୍ଷତ୍ର ବୃକ୍ଷ ଚନ୍ଦ୍ର ସେ ଦିନର ।
ବୀଷ୍ଟି ନାମେ କରଣ ଯେ ବିତିପାତ ଯୋଗ
ମକର ସଙ୍କରାନ୍ତିର ଚାରିଦିନ ଭୋଗ ।
ଅଶ୍ଳେଷା କକଡ଼ା ଅଟେ ଗୋସିଂହର ରାଶି
ସେ ରାଶିରେ ଶନୈଶ୍ଚର ଗ୍ରହ ଅଛି ବସି ।
ବୃହସ୍ପତି ଅଷ୍ଟମରେ ଚତୁର୍ଥରେ ରାହୁ
ରବି ଅଷ୍ଟମେ ପ୍ରୟାଣ କଲା ଜାଣ ସେହୁ ।
ଆଗରେ ବାଟ କଢ଼ାଉ ଅଛନ୍ତି ସାତ୍ୟକି
ଧାମନ୍ତି ଅସୁରମାନେ ଆବୋରି ମହୀକି ।
ପ୍ରଳୟକାଳେ ଯେସନେ ସିନ୍ଧୁ ଆସେ ଘୋଟି
ତେସନେ ଅସୁରବଳ ମହୀରେ ପ୍ରକଟି ।
ସାତ୍ୟକି ବିଚାରେ ମୁହିଁ ମନ୍ଦକୃତ୍ୟ କଲି
ଏଡ଼େ ବଡ଼ ଦୈତ୍ୟପୁରେ କିମ୍ପାଇ ପଶିଲି ।
ଦେଖି କହିବେ କି ବୋଲି ମୋତେ ଚକ୍ରପାଣି
ଆବର କ୍ରୋଧ କରିବେ ନିଶ୍ଚେ ହଳପାଣି ।
ଡରେ ମୁହିଁ ନିସ୍ତରିଲି ପ୍ରାଣର ବିକଳେ
ନପୁଣ କୋପେ କରନ୍ତି ମୋତେ ହଳଧରେ ।
ପୁଣି ବିଚାରେ ମରଣୁ ବଳିଯିବ ଲାଜ
କୋପ କଲେ ଶ୍ରୀରାମରେ ମରିବଇଁ ଆଜ ।
ପୃଥ୍ୱୀର ଭାରା ଉଶ୍ୱାସ ପାଇଁ ଦେହଧାରୀ
ଏହାର ନିମନ୍ତେ ଯଜ୍ଞ ଅଛନ୍ତି ବା କରି ।
ଯାହା ତାହା ହେଉ ଏହୁ ଧରଣୀର ଶଲ
ମଲେ ଉଶ୍ୱାସ ପାଇବ ବସୁନ୍ଧରା କଲ୍ୟ ।
ଖଳପ୍ରାଣୀ ଯେ ଆବର ପରଧନହାରୀ
ବିପ୍ର ଅଭକତ ଧର୍ମମାର୍ଗ ନାଶକାରୀ ।

ଗୋବିନ୍ଦ ମାଇଲେ ଗଦା କୌମୋଦକୀ ଧରି
ଲକ୍ଷେକ ସେନାଏ ରଣେ ପକାଇଲେ ମାରି ।
ତିନିଲକ୍ଷ ସେନା ଯହୁଁ ମଲେ ଏହିମତେ
ଦଣ୍ଡଭଗ୍ନ ହେଲା ନବ ଯୋଜନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ।
ଗୋସିଂହ ଦୈତ୍ୟର ମନ୍ତ୍ରୀ କପାସୁର ବୋଲି
ବଳରାମ ଅଗ୍ରତକୁ ଅଇଲେକ ପେଲି ।
ପାଦରେ ଗମନ ଶସ୍ତ୍ର ନାହିଁ ତାର ହସ୍ତେ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ରାମ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ ।
ଆହେ ମହାତମା ତୁମ୍ଭେ କାହାର ଯେ ସୂନୁ
ଆମ୍ଭେ ଯେ ଦାନବ ଜାଣ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନ ଚିହ୍ନୁ ।
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରି ତୁମ୍ଭେ ଆଣିଲ ଯାଗକୁ
ଭୋଜନ ନ ଦେଇ କିମ୍ପା ମାରୁଛ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ।
ବିବାଦ ନାହିଁ ତୁମ୍ଭର ଆମ୍ଭର ତ ପୂର୍ବେ
ଯଜ୍ଞ ଦେଖିବା ନିମନ୍ତେ ଆସିଅଛୁ ଆମ୍ଭେ ।
ଯାହାକୁ ନିମନ୍ତ୍ରି ଆଣି ତାହାକୁ କି ମାରି
ଭୁଞ୍ଜାଇ କର ବିଶ୍ୱାସଘାତ କର ପରି ।
ପ୍ରୀତି ଦେଖାଇ ମାରଇ ଜାଣ ଅବିଶ୍ୱାସୀ
ଆହାର ଦେଇ ପ୍ରାଣୀକୁ ଯେଉଁ ଜନ ନାଶି ।
ନିଶ୍ଚୟ ସେ ଜାଣ ହୁଏ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ଦୋଷୀ
ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ମୁନିଗଣ ଅଛନ୍ତି ପ୍ରକାଶି ।
ଆହେ ମହାତମା ତୁମ୍ଭେ ଗୁଣ ଜ୍ଞାନବନ୍ତ
ଜ୍ଞାନ ଥାଉଁ ଥାଉଁ କର ବିଶ୍ୱାସରେ ଘାତ ।
ବଳରାମ ବୋଧିଗଲେ ଅସୁର ବଚନେ
ଶାନ୍ତି ଭଜିଲେ ବଚନ ମଧୁରସ ପାନେ ।
ରହ ରହ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ହୋ ନ ମାର ଏହାଙ୍କୁ
ଶାନ୍ତ ମୁରତି ହୋଇଣ ଆସନ୍ତୁ ସଭାକୁ ।
ଆଗେ ରାମ କୃଷ୍ଣ ପଛେ ଅସୁର ସଇନ୍ୟ
ରୈବତ ପର୍ବତେ ବିଜେ ସେ ଜଗମୋହନ ।
ପର୍ବତ ଉତ୍ତର କୋଣେ ଛାଡ଼ି ଅସୁରଙ୍କୁ
ଅଶୀଜଣ ବୀର ତୁଲେ ନେଲେ ଗୋ ସିଂହକୁ ।
ବସାଇଲେ ନେଇ ଛାୟା ମଣ୍ଡପ ମଧ୍ୟରେ
ସାଧୁ ତୁ ଜଗମୋହନ ବୋଲନ୍ତି ଅସୁରେ ।
ସାଧୁ ତୁ ଜଗମୋହନ ତୋର କୂଟବୁଦ୍ଧି
ଏତେବେଳକୁ ଆଣିଲୁ କପଟରେ ସାଧି ।
ଉଗ୍ରସେନ ରାଜକଲା ଗୋସିଂହକୁ ପୂଜା
ଗଉରବ ପାଇ ବସେ ସେ ଅସୁର ରାଜା ।
ଯେ ବିଧି ଯୋଗାଡ଼ ଆଣି ତାହାଙ୍କୁ ଦିଅନ୍ତି
ଛପନ କୋଟି ଯାଦବେ ଅନ୍ନ ପରଷନ୍ତି ।
ସୁପକ୍ୱ ଅନ୍ନ ଅମୃତ ଯୋଗାଡ଼ ଏମାନ
ସନ୍ତୋଷ ମନେ କରନ୍ତି ଅସୁରେ ଭୋଜନ ।

ଅମୃତରସ ଭୋଜନେ ଅସୁର ନୃପତି
ଅସୁରଙ୍କ ତୁଲେ ହେଲା ଯାଦବଙ୍କ ପ୍ରୀତି ।
ବଳରାମ ବୋଇଲେ ଏ ପୃଥିବୀକି ଭାର
ଯଜ୍ଞ ସରିଲେ ମାରିବା ଘେନି ଦାମୋଦର ।
ଏହା ଭୟେ ଦେବେ ରହି ନ ପାରିଲେ ସ୍ୱର୍ଗେ
ଏସନକ ସ୍ୱର୍ଗ ପୁର ଜୁର କଲା ରାଗେ ।
ଏତେବେଳେ ବିଚାରନ୍ତେ ରାମକୃଷ୍ଣ ବେନି
ଚିତ୍ରସେନକୁ ରାଇଲେ ଦେବ ସସ୍ତ୍ରଯୋନି ।
ଅମର ଅଭିଷେକୀ ଏ ପାରିଜାତ ମାଳେ
ଆଭରଣ କର ନେଇ ରାମକୃଷ୍ଣ ଗଳେ ।
ଜଗନ୍ନାଥ ଦେବଙ୍କୁ ତୁ କହିବୁ ଏକାନ୍ତେ
ଗୋସିଂହ ଦଇତ୍ୟ ନାଶ ଯାଏଟି ଯେମନ୍ତେ ।
ଅଭୟ ପାଟଣା ଜେନାବଳୀ ନାମେ ପୁଣି
ତହିଁ ପଶିଲେ ଏହାକୁ ନ ପାରିବ ମାରି ।
ବିଶ୍ୱାସ ଘାତକତାକୁ ନ କରିବ ଚିନ୍ତା
ଗୋ ସିଂହକୁ ବଧ କରି ରଖନ୍ତୁ ଦେବତା ।
ପିତାର ବଚନ ଘେନି ଗଲା ଚିତ୍ରସେନ
ବିମାନେ ବିଜୟ ରାମକୃଷ୍ଣ ସନ୍ନିଧାନ ।
ଯେତେ ଅଳଙ୍କାର ଦେଇଥିଲେ ସୁରରାଜା
ରାମକୃଷ୍ଣ ପାଦେ ଦେଇ କଲା ଦିବ୍ୟପୂଜା ।
ସେ ଗନ୍ଧର୍ବ ନାରାୟଣ ପାଦରେ ପ୍ରଣମି
ଗୋସିଂହ ଦୈତ୍ୟକୁ ବଧ କର ଦେବସ୍ୱାମୀ ।
ବିନୟେ କହିଅଛନ୍ତି ଦେବ ପୁରୁହୁତ
ତୁମ୍ଭର ସେହି ତ ସିନା ସ୍ୱର୍ଗ ଜଗନ୍ନାଥ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ତୁନି ହୋଇଥାରେ ବାବୁ
ପ୍ରତାପୀ ଅସୁର ତାକୁ କେମନ୍ତେ ମାରବୁ ।
ଲକ୍ଷେ ରାଜାର ହୁଅଇ ଯେତେକ ସଇନି
ଏକା ଗୋ ସିଂହ ଆସିଛି ସେତେ ସୈନ୍ୟ ଘେନି ।
ଚିତ୍ରସେନ ବୋଇଲାକ ଅଗାଧ ଏ ସିନ୍ଧୁ
ଅଗସ୍ତି ଗଣ୍ଡୁଷ କଲେ ବାହୁର ବିନୋଦୁ ।
ଅଗାଧ ସାଗର ସିନା ଅଟନ୍ତି ଦର୍ପିଷ୍ଟ
ଗଣ୍ଡୁଷ କର ଅଗସ୍ତି ତୁମ୍ଭେ ସିନା ଅଟ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଦେଉଥିବ ବର
ହତକଲେ ମୋତେ ଦୋଷ ଦେବ ଯେ ଆବର ।
ପୂର୍ବେ ମୁହିଁ ରାବଣକୁ ମାଇଲି ଯେ ଦୁଃଖେ
ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ଦୋଷ ମୋତେ ଦେଲ ଚତୁର୍ମୁଖେ ।
ଅମର ନଗରେ ଯେତେବେଳେ ଥିଲି ବସି
ଅନେକ ବଚନ ଇନ୍ଦ୍ର ବୋଇଲା ଝଗାସି ।
ବୋଇଲେ ତୁ ଶୁଣ ଦଶରଥର ନନ୍ଦନ
କେମନ୍ତେ ତୁ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା କଲୁ ହୋ ଶ୍ରୀରାମ ।

ବିଶ୍ରବାଋଷି ଅଟଇ ସାକ୍ଷାତେ ବ୍ରାହ୍ମଣ
ତାହାର କୁମର ପୁଣି ଅଟଇ ରାବଣ ।
ରାବଣକୁ ମାଇଲା ଯେ ଦେବ ଦାଶରଥି
ମୁଖ ତୋହର ନ ଚାହିଁ ବୋଲେ ସୁରପତି ।
ଅନନ୍ତ ଶଯ୍ୟାରେ କରିଥିଲଇଁ ଶୟନ
କୃଦୟ ମଧ୍ୟେ ପୂରାଇ ସେହି ଅଭିମାନ ।
ତହୁଁ ଅଣାଇଲେ କଂସ ମରିବା ନିମନ୍ତେ
ତୁ କି ନ ଜାଣିଛୁ ମୁହିଁ କହିବଇଁ ତୋତେ ।
ଏତେ କହି ଆଶ୍ୱାସିଲେ ଦେବ ଚିତ୍ରସେନ
ମାରି ପାରିବୁ ଯେମନ୍ତେ କରିବୁ ତେସନ ।
କୁବେର ଦେବତା ଦେବା ରତ୍ନ ଅଳଙ୍କାର
ବତିଶ ସହସ୍ର କନ୍ୟା କାଣ୍ଡି କଲେ ହାର ।
ଛପନକୋଟି ଯାଦବ ଯେତେକ ଅଛନ୍ତି
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅଳଙ୍କାର ଦେଲା ରତ୍ନପତି ।
ଲକ୍ଷେ ଷାଠିଏ କୁମର ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର
ସବୁଙ୍କୁ ହିଁ ଅଳଙ୍କାର ଦେଲାକ କୁବେର ।
ଅଭିଷେକର ଯୋଗାଡ଼ ଦେଲା ସେ ରାମଙ୍କୁ
ଦେଲା ପୁଣି ନନ୍ଦ ବସୁଦେବ ଏ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ।
କୁବେରର ପୁତ୍ର ପୁଣି ସେ ନଳକୁବେର
ଏମାନ ଘେନି ସେ ସୂର୍ଯ୍ୟକେତୁ ବିମାନର ।
କୁବେର ବୋଇଲା ରତ୍ନମାନ ଦେଇ ଦେବୁ
ଗୋସିଂହକୁ ମାର ବୋଲି ଗୁପତେ କହିବୁ ।
ତେବେ ସିନା ରକ୍ଷାହେବ ପୁର ବାରସ୍ୱତୀ
ଭଣ୍ଡାରକୁ ଜୁର କଲା ନିଶାଚର ପତି ।
ପିତା ବଚନେ ଚଳଇ ସେ ନଳ କୁବେର
ରୈବତ ପର୍ବତେ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଛାମୁର ।
ସବୁ ଅଳଙ୍କାର ତାଙ୍କ ପାଖେ ଦେଇ ଥୋଇ
ନଳକୁବେର ଶୋଇଲା ଦଣ୍ଡବତ ହୋଇ ।
କୁବେର ଦେବତା ଦେଲା ଅଳଙ୍କାର ମଣି
ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗରେ ଆଭରଣ କଲେ ଚକ୍ରପାଣି ।
ଯାହାର ଯେଉଁ ରତ୍ନ ସେ ଆଭରଣ କଲେ
ଏକାନ୍ତେ ନଳ କୁବେର ରାମଙ୍କୁ କହିଲେ ।
ଅନେକ ବିନୟେ ବୋଲୁଅଛି ରତ୍ନପତି
ଗୋସିଂହ ବଧ ନିମନ୍ତେ ଆହେ ହଳପତି ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ କଥା କହ ହୋ ଗୁପତ
ଅସୁରର ସୈନ୍ୟ କେତେ ନ ଯାଏ କଳିତ ।
ସାହାପକ୍ଷ ହୋଇଥାଅ ତୁମ୍ଭେ ଆମ୍ଭ ତୁଲେ
ବଧ କରିବା ଏ ଯାଗ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଲେ ।
ଅନେକ ରତ୍ନ ଘେନିଣ ସେ ଦେବ ଅଚ୍ୟୁତ
ଗୋସିଂହକୁ ଗୁଉରବ କଲେକ ବହୁତ ।

ସେନା ସେନାପତି ମନ୍ତ୍ରୀ ଯେତେ ତାର ଥିଲେ
ଗୋବିନ୍ଦ ଅନେକ ଧନରତ୍ନ ତାଙ୍କୁ ଦେଲେ ।
ଚତୁଃସମ ଚନ୍ଦନ ଯେ ନାନାବିଧ ପୁଷ୍ପ
ନଗନ୍ଧେ ଘେନନ୍ତି ତହିଁ ଯେତେ କଉଣପ ।
ପୁରୁଷାର୍ଥ ପାଇ ସେହୁ ଅସୁରେ ଉସତ
ମହା ମହା ଦର୍ପିଷ୍ଠ କେ କରିବ ଗଣିତ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ଯେ ଗୋସିଂହକୁ ଅନେକ ତିଆରି
ଅନେକ ଦେଶର ତୁମ୍ଭେ ଅଛ ଦଣ୍ଡଧାରୀ ।
ଆମ୍ଭେ ବିଜେ କରିଅଛୁ ମହା ଯଜ୍ଞସ୍ଥାନେ
ଯେ ଯାହାର ସ୍ଥାନେ ତୁମ୍ଭେ ଥିବ ସର୍ବଜନେ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବଚନ ଶୁଣି ବୋଇଲେ ସମସ୍ତ
ବିଜେ କର ଦେବ ଯଜ୍ଞ ହେଉ ପରାପତ ।
ରାଜାଙ୍କୁ ତିଆରି ବାମଦେବଙ୍କୁ ସେ ରାଇ
ସଭା ନିବୃତ୍ତ କରିବୁ ବୋଲି ସାଇ ସାଇ ।
ଏସନକ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ପ୍ରଭୁ ନନ୍ଦବାଳ
ନିବୃତ୍ତ କଲା ସେ ବାମଦେବ କ୍ଷେତ୍ରପାଳ ।
ଲକ୍ଷେ ରାଜାଙ୍କ ସହିତେ ଯେତେକ ସଇନି
ଭୁଞ୍ଜି ଅମୃତ ଯୋଗାଡ଼ ତୋଷ ନୃପମଣି ।
ଅଶ୍ୱମାନଙ୍କୁ ପତନେ ଦେଇ ଘାସ ବିରି
ସୁଖେ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ନାନା କ୍ରୀଡ଼ା କରି ।
ଅସ୍ତ୍ର ଶସ୍ତ୍ର ତେଜ୍ୟା କରି ଦେବ ଯେ ଅଚ୍ୟୁତ
ଯଜ୍ଞେ ରାମକୃଷ୍ଣ ବିଜେ ହୋଇ କୁଶହସ୍ତ ।
ଲମ୍ବିତ ଜୁଡ଼ା ଆବର ତ୍ରିକଚ୍ଛ ବନ୍ଧନ
କଉସ୍ତୁଭ ମଣି ଘେନି ଚନ୍ଦନ ଲେପନ ।
ବେଦ ମନ୍ତ୍ର ଅଧ୍ୟୟନ କଲେ ମନ୍ତ୍ରପୋଥି
ଋଷିମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗତେ କୃଷ୍ଣ ହଳପତି ।
ଗୋସିଂହକୁ ତିଆରଇ ଦୈତ୍ୟକୁଳ ମନ୍ତ୍ରୀ
କୂଟ ମାୟାଧର ଏ ଯେ ଅଟଇ ଶ୍ରୀପତି ।
ନ ଜାଣି ଆସି ମିଳିଲ ତୁମ୍ଭେ ଏ ସଭାରେ
ଲେଉଟି ନ ଯିବା ଆମ୍ଭେ ଜେନାବଳୀପୁରେ ।
ଏସନକ କୂଟ ପାଞ୍ଚି ସର୍ବ ଦେବଗଣ
ପଠାଇ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଦେଖ ଚିତ୍ରସେନ ।
ନଳକୁବେରକୁ ପେଶି ଅଛଇ କୁବେର
କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ତୁ ଗୋ ସିଂହକୁ ମାର ।
ଗୁପତ କର ଏ କଥା ମାରିବା ଉପାୟେ
ଏହି ମହାଯଜ୍ଞ ସମାପତ ହେବାଯାଏ ।
କୂଟ କପଟିଆ ଅଟେ ଏହି ଜଗନ୍ନାଥ
ନିଶ୍ଚେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ କରିବ ସମରେ ନିପାତ ।
ଆହେ ଗୋସିଂହ ତୁ ଏବେ ଆମ୍ଭ ବୋଲ କର
ଅସ୍ତ୍ର ଶସ୍ତ୍ର ନାହିଁ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କ ହସ୍ତର ।

ତିରିଶ ଯୋଜନ ମାଡ଼ି ଚାଲନ୍ତି ସଇନୀ
ଗୋସିଂହ ଅଛି ବିମାନେ ସତ୍ୟଭାମା ଘେନି ।
ମଣିଭଦ୍ରା ନାମେ ଅଛି ନଦୀ ଯେ ଗୋଟିଏ
ତହିଁର ତୀରେ ରହିଛି ବୀର ଧନଞ୍ଜୟେ ।
ସୁରଉଦୟ ବୋଲି ସେ ଗିରି ନାମ ଗୋଟି
ତା ଉପରେ ବସିଅଛି ସେ ରାତ୍ରେ କିରୀଟି ।
ଶତଧନୁ ବୋଲଇ ତୁ ଶୁଣ ଫାଲଗୁନି
ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗେ ଶୁଭଇ ମହା ଗୋଳଧ୍ୱନି ।
କେବଣ ରାଜାର ବଡ଼ ଥାଟ ଗୋଟାଯାଏ
ଏଥୁ ଆଡ଼ ହୋଇଯିବା ଆହେ ଧନଞ୍ଜୟେ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଯିବେ ପଥେ ରଜ ଶାନ୍ତି
ପରଥାଟ ଛାରକୁ ହୋ କିସ ମୋର ଭୀତି ।
ଯେ ଅବା ଥାଟକୁ ଘେନି ଆସିବ ଅଜ୍ଞାନେ
ମରିବେ ସେ ସୈନ୍ୟଯାକ ନାରାଚର ମୁନେ ।
ଶତଧନୁ ଅର୍ଜ୍ଜୁନର କଥା ହୁନ୍ତେ ତହିଁ
ଅସୁରବଳ ଭେଟିଲେ ସେ ପର୍ବତେ ଯାଇ ।
ରଥରେ ବସି ଆରତେ ଦେବୀ ସତ୍ୟାସତୀ
ରଖ ରଖ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ହୋ ଉଚ୍ଚରେ ଡାକନ୍ତି ।
ଶତଧନୁ ବୋଇଲାକ ଶୁଣ ଫାଲଗୁନି
ଶୁଭଇ ତ ସତ୍ୟଭାମା ଦେବୀ ମୁଖଧ୍ୱନି ।
ଶତ୍ରାଜିତ ନନ୍ଦିନୀ ସେ କୃଷ୍ଣପାଶେ ବସେ
କେବଣ ଦାନବ ଅବା ବଳେ ଘେନି ଆସେ ।
ରୋଦନ କରି ଡାକନ୍ତି ପୁଣି ସତ୍ୟଭାମା
ରକ୍ଷାକର ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ମୁଁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବାମା ।
ରକ୍ଷାକର ରକ୍ଷାକର ବୋଲି ଦେବୀ ଭାଷେ
ଗୋସିଂହ ଦଇତ ମୋତେ ବଳେ ଘେନିଆସେ ।
ଏସନକ ବାକ୍ୟ ସତ୍ୟଭାମା ମୁଖୁ ଶୁଣି
ମନଭେଦି ନାରାଚକୁ ପେଶେ ବୀରମଣି ।
କେହି ପୁଣି କାହାକୁ ହିଁ କରେ ବଳାତ୍କାର
ବାରି ନ ପାରିଲି ମୁହିଁ ଘୋର ଅନ୍ଧକାର ।
ପଥ ନିରୋଧ କର ତୁ ଏ ତିନି ଭୁବନ
କେଣେ ନ ଯିବଟି ରାଜା ଆଦି ତାର ସୈନ୍ୟ ।
ରାତ୍ର ପ୍ରଭାତରେ ଏହା ବିଚାର କରିବା
ଦୁଷ୍ଟ ହୋଇଲେ ତାହାକୁ ପ୍ରାଣରେ ମାରିବା ।
ବାସବୀର ବଚନରେ ଗଲା ମନ ଭେଦୀ
ଆକାଶ ପାତାଳ ଚାରିଦିଗ ହିଁ ନିରୋଧି ।
କେଉଁ କତିକି ଯିବାକୁ ନାହିଁ ପୁଣି ବାଟ
ମଧ୍ୟରେ ରହିଅଛଇ ଅସୁରର ଥାଟ ।
ଗୋସିଂହ ବୋଇଲା ତୁହୋ ଦୁର୍ଦ୍ଦଣ୍ଡ ସାରଥି
ବାହୁକିନା ରଥ ଚାଲିଯିବା ହୋ ଝଟତି ।
ସାରଥି ବୋଲଇ ଦେବ ପଶିଲ ତ କାହିଁ
ପଥ ନିରୋଧ ପଡ଼ିଲା ବାଟ ଆଉ ନାହିଁ ।
ଗୋସିଂହ ବୋଲେ ଆକାଶେ ବାହା ତୁହି ରଥ
ତହିଁ ବାଟ ନାହିଁ ଘୋଟିଅଛି ଶରପଥ ।
ଚୌରାଶୀ କ୍ଷଉଣୀ ବଳ ଘେନିଣ ନିରୋଧି
ମେରୁ ମନ୍ଦରେ ଯେସନ ନାହିଁ କିଛି ସନ୍ଧି ।
ପୂରୁବ ଦିଗରେ ବାଟ ନ ପାଇ ସାରଥି
ବାହୁଡ଼ାଏ ରଥ ହୋଇ ପଶ୍ଚିମ ମୁରତି ।
ପଶ୍ଚିମ ଦିଗେ ଯିବାକୁ ନାହିଁ ପୁଣି ବାଟ
ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗକୁ ପୁଣି ଚଳାଇଲେ ଥାଟ ।
ଯେସନେକ ବେଢ଼ିଛି କି ପାଚେରୀ ଲଙ୍କାର
ବାଟ ନ ପାଇଲା ସେହି ଦୈତ୍ୟ ଦୁରାଚାର ।
ସାରଥିକୁ ବୋଇଲାକ ତହିଁ ଦୈତ୍ୟ ନାହା
ତୁ ଆକାଶ ମଣ୍ଡଳକୁ ରଥ ମୋର ବାହା ।
ରାଜାର ବଚନେ ରଥ ବାହେ ମହାବୀର
ଆକାଶକୁ ବାଟ ନାହିଁ ଘୋଟିଅଛି ଶର ।
ସାରଥି ବୋଇଲା ଦେବ ନାହିଁ ଏଥେ ବାଟ
ବିକଳ ହେଉଅଛନ୍ତି ଅସୁରର ଥାଟ ।
ଜମ୍ଭାସୁର ମନ୍ତ୍ରୀ ତହିଁ ରାଜାଙ୍କୁ କହିଲା
ବୋଲ ଯେ ନ କଲୁ ରାଜା ପ୍ରମାଦ ପଡ଼ିଲା ।
ପିତା ବଚନ ମେଣ୍ଟିଣ କରେ ଯେଉଁ ସୁତ
ଆୟୁଷ କ୍ଷୟ ତାହାର ହୁଅଇ ନିତାନ୍ତ ।
ଶାଶୁ ଶ୍ୱଶୁର ବଚନ ମେଣ୍ଟଇ ଯେ ବଧୂ
ସନ୍ତାନ ହାନି ହୁଅଇ କୁଳକୁ ଅସାଧୁ ।
ସ୍ୱାମୀର ବଚନ ଯେବେ ମେଣ୍ଟଇ ଘରଣୀ
ଗୃହ ବାସ ଅପ୍ରାପତ ହୁଏ ଦୋଚାରୁଣୀ ।
ଗୁରୁ ବଚନ ମେଣ୍ଟଣ କରେ ଯେଉଁ ଶିଷ୍ୟ
ହତାଶ ହୁଅଇ ବିଦ୍ୟା ନୁହଇ ଅଭ୍ୟାସ ।
ବଡ଼ ବଚନ ମେଣ୍ଟିଲେ ପଡ଼ଇ ପ୍ରମାଦ
ଶାସ୍ତ୍ରକଥା ନିନ୍ଦା କଲେ ହୁଏ ଶିରଚ୍ଛେଦ ।
ରାଜାମାନଙ୍କର ମନ୍ତ୍ରୀ ଅଟେ ଗୁଣନିଧି
ତାହା ବୁଦ୍ଧିରେ ରାଜାର ସର୍ବକାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧି ।
ମନ୍ତ୍ରୀର ବଚନେ ଯେବେ ମେଣ୍ଟଇ ନୃପତି
ହତରାଜ୍ୟ ହୁଅଇ ଯେ ହରଇ ବିଭୂତି ।
ବତିଶ ଗୁଣ ଥିଲେ ସେ ହୁଅଇ ଭୂପତି
ତେତିଶ ଗୁଣ ବହିଲେ ହୁଏ ସିନା ମନ୍ତ୍ରୀ ।
ସତ୍ୟଯୁଗେ ରାଜା ଜଳତରଙ୍ଗ ଯେ ଥିଲା
ମନ୍ତ୍ରୀର ବୁଦ୍ଧି ବଳରେ ସମସ୍ତ ଜିଣିଲା ।
ଏକଦିନେ ବରୁଣକୁ ସେ ଦଣ୍ଡ ସାଜିଲା
ନ ଯାଅ ବୋଲି ତାହାକୁ ମନ୍ତ୍ରୀ ନିବାରିଲା ।

ମନ୍ତ୍ରୀର ବଚନ ରାଜା କଲାକ ଅବଜ୍ଞା
ବୋଇଲା ଏ ବାର ମୋର ଦେଖହୋ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ।
ସିନ୍ଧୁ ଜିଣି ଆଣିବଇଁ ମୁହିଁ ରତ୍ନନିଧି
ଏହିକ୍ଷଣି ସଂଗ୍ରାମରେ ଜିଣିମା ଜଳଧି ।
ଏତେ ବିଚାରି ବରୁଣ ପୁରେ ଧାଡ଼ି ଦେଲା
ଚଉରାଶି କାଠି ସୈନ୍ୟ ସମୁଦ୍ରେ ବାହିଲା ।
ଅସୁର ସୈନ୍ୟ ସମୁଦ୍ରେ ପଶି ଯାଉଅଛି
ପାଣି ପିଅନ୍ତେ ସମୁଦ୍ର ଯାଉଅଛି ଘୁଞ୍ଚି ।
ସନ୍ଧାନ ନ ଦେଲା ଯହୁଁ ବରୁଣ ଜଳଧି
ଥାଟ ଘେନି ରାଜା ବେଗେ ପଶିଲାକ ଖେଦି ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଇଲା ରାଜାଏ ଶୁଣିବା ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ
ରାଜେଶ୍ୱର ହୋଇ ତୁହି ନ କର ଯେ ଲୋଭ ।
ଲୋଭ ବଢ଼ିଲେ ମନୁଷ୍ୟ ହୁଏ ହୀନବୁଦ୍ଧି
ଲୋଭେ ପାପ ହୁଏ ପାପେ ହୁଅଇ ସମାଧି ।
ତଥାପି ରାଜନ ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଲ ଯେ ନ କଲା
ସୈନ୍ୟବଳ ଘେନି ବରୁଣକୁ କଟାଳିଲା ।
ସେ ଜଳ ତରଙ୍ଗ ରାଜା ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରିଣ
ଧସାଇ ପଶିଲା ଜଳେ ସଇନ୍ୟ ଘେନିଣ ।
ବରୁଣ ଦେବତା ଯେବେ ସମାଧାନ କଲା
ବହୁତ କଟାଳ ଦେଖି କିଛି ହିଁ ନ ଦେଲା ।
ପବନ ଦେବତା ଆଗେ କହିଲାକ କାନ୍ଦି
ପଳାଇଲା ତା ଭୁବନ ଛାଡ଼ି ସେ ଜଳଧି ।
ବୋଇଲା ବରୁଣ ତୁହୋ ଶୁଣସି ପବନ
ତୋର ପରା ସଖା ଥାଇଁ ଏଡ଼େ ବିଡ଼ମ୍ବନ ।
ଜଳ ପବନ ଅନଳ ଆମ୍ଭେ ଏକ ପ୍ରୀତି
ପାଳିବା ନା ଏ ସଚରାଚର ବସୁମତୀ ।
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଘେନି ଆମ୍ଭେ ଗଡ଼ ଦଇବତ
ଏ ସଚରାଚର ପୃଥ୍ୱୀ ପାଳିବାକୁ ଜାତ ।
କୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଦେବତା ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ନ ଗଛି
ପାଳକ ପୁରୁଷ ଆମ୍ଭ ତହୁଁ କେହୁ ଅଛି ।
ସମୁଦ୍ର ପାଣି ନ ନେଇ ମେଘ କି ବର୍ଷିବ
ପୃଥିବୀ ଶସ୍ୟ ନ ଦେଲେ କେହ୍ନେ ଥିବେ ଜୀବ ।
ଆଦିତ୍ୟଦେବ ଯେବେଟି ନ ଖଣ୍ଡିବେ କ୍ଳେଶ
ଚନ୍ଦ୍ରଦେବତା ନ ଦେବେ ପୁଣି ସୁଧାରସ ।
ଏମନ୍ତେ ନାଶ ହୋଇଲେ ନିଶ୍ଚେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ
ତେଣୁ ପରସ୍ପରେ ପ୍ରୀତି ରଖିବା ଅବଶ୍ୟ ।
ସମୁଦ୍ର ଯେ ପାଣି ଦେବ ମେଘ ବରଷିବ
ପୃଥ୍ୱୀ ଶସ୍ୟ ଦେବ ଜୀବ ପବନ ହିଁ ଦେବ ।
ଆଦିତ୍ୟ କ୍ଳେଶ ଖଣ୍ଡିବ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ ରସ
ଆମ୍ଭେ ଷଡ଼ଜଣ ସିନା ପାଳିବା ତ୍ରିଦଶ ।

ଏତେକ ଯହୁଁ ତାହାକୁ ବରୁଣ କହିଲା
ଅଣଚାଶ ପବନ ଯେ ଏକାଠି ବହିଲା ।
ଦକ୍ଷିଣ ମୂରତି ହୋଇ ଯାଆନ୍ତି ଅସୁରେ
ଉତ୍ତମ ମୂରତି ହୋଇ ବହେ ଧାତିକାରେ ।
ଜଳ ପବନ ମେଘ ଏ ଏକାଠି ହୋଇଲେ
ଜଳ ତରଙ୍ଗ ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ମାଡ଼ିଣ ପଡ଼ିଲେ ।
ଲକ୍ଷେ ଯୋଜନ ଗଭୀର ଥିଲେ ସେହି ପଶି
ଚଉରାଶି କାଠି ସୈନ୍ୟ ଗଲେ ସର୍ବେ ଭାସି ।
ମନ୍ତ୍ରୀର ବଚନ ଜଳତରଙ୍ଗ ନ କଲା
ଶୁଣ ହୋ ଗୋସିଂହ କାଳେ ଏମନ୍ତ ହୋଇଲା ।
ପରର ପରାଭବକୁ ଚିନ୍ତଇ ଯେ ପ୍ରାଣୀ
ବିଧାତା ପୁରୁଷ ଦଣ୍ଡ ଦିଏ ତାକୁ ଜାଣି ।
ରାବଣ ମହାତମା ଏ ନିରୋଧିଲା ବାଟ
ଏ ସ୍ତିରୀ ନିମେନ୍ତ ନିଶ୍ଚେ ନାଶଯିବ ଥାଟ ।
ମନ୍ତ୍ରୀ କହନ୍ତେ ଏମନ୍ତେ ପାହିଗଲା ରାତି
ରାକ୍ଷସ ବଳ ଦେଖିଲେ ପାର୍ଥର ମୂରତି ।
ବୋଇଲାକ କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି ଶତଧନୁ
ଶୁଣ ତୁ ହୋ ସାବଧାନେ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ସୁନୁ ।
ଗୋସିଂହ ଦଇତ୍ୟ ଏ ଯେ ମହିଷାର ନାତି
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ଯେ ତା ପୁରୁଷ ବଧି ନ ପାରନ୍ତି ।
ଜପାସୁର ମନ୍ତ୍ରୀ ତହୁଁ ଘେନି ସତ୍ୟଭାମା
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ଦେଇ କହେ ସମ୍ଭାଳ ମହାତ୍ମା ।
ଦେଖିଣ ବେଗେ ଉଠିଲା ବୀର ଫାଲଗୁନି
ସତ୍ୟଭାମା ପାଦତଳେ କରଇ ଦଣ୍ଡନୀ ।
ଶୋକଭର ହୋଇ ଶତ୍ରାଜିତର ଦୁଲାଳୀ
ବୋଲେ ଗୋସିଂହ ନାଶିଲା ରାମ ବନମାଳୀ ।
ସମସ୍ତ କଥା କହିଲେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ପାଶେ
ଗର୍ଜି ପାର୍ଥିବ ଉଠିଲେ କରି ମହାରୋଷେ ।
ଜପାସୁର ବାଳ ପାର୍ଥ ଧରି ବାମକରେ
ବିଜୟ କର୍ଣ୍ଣକଟାରେ ଛେଦିଲେ ସତ୍ୱରେ ।
ଛାଡ଼ିଲାକ ସେ ଅସୁର ମନ୍ତ୍ରୀ ଦୀର୍ଘ ରଡ଼ି
ଯେସନେକ ଗିରିବର ପଡ଼ିଲାକ ଝଡ଼ି ।
ବେନି ପ୍ରହାରେ ଛିଡ଼ିଲା ତାର ଦୀର୍ଘମୁଣ୍ଡ
ପଡ଼ିଲା ଦନୁଜବର ହୋଇ ବେନିଖଣ୍ଡ ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ପଡ଼ନ୍ତେ ଧାଇଁଲେ ବେଗେ କଉଣପେ
ଅନେକ ନାରାଚ ବୃଷ୍ଟି କଲେ ମହାକୋପେ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁ ହୋ ଶୁଣ ଶତଧନୁ
ସତ୍ୟାକୁ ତୁ ନିଅ ଗିରିବର ସନ୍ନିଧାନୁ ।
ସୂର୍ଯ୍ୟକେତୁ ବିମାନରେ ଗୋସିଂହ ଯେ ଥିଲା
ସୁମରନ୍ତେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ତା ଛାମୁରେ ମିଳିଲା ।

ସେ ବିମାନରେ ଅସୁରେ ଥିଲେ ଯେତେ ବସି
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ମାଇଲେ ସେ ନାରାଚ ଆକର୍ଷି ।
ଯେସନେକ ଜଳ ବୃଷ୍ଟି ହୁଅଇ ଗଗନେ
ପରିଘ ନାରାଚ ବିନ୍ଧୁଛନ୍ତି ଅନୁକ୍ଷଣେ ।
ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ରେ ଜିତା ସେହି ସଂଗ୍ରାମେ ନିଃଶଙ୍କା
ଅନର୍ଗଳ ଅଜେୟ ଯେ ବୀର ରଣରଙ୍କା ।
ଯୁଦ୍ଧେ ଅନିବାରଣ ଯେ କ୍ଷତ୍ରି ଚୂଡ଼ାମଣି
ଏକା ନାରାଚେ ସମସ୍ତ ଶସ୍ତ୍ର ଦେଲା ହାଣି ।
କୁହୁକୁ ନାରାଚ ପୁଣି ମାଇଲେ ଦଇତ୍ୟ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଘେନି କାଟିଲା ସୂର୍ଯ୍ୟାବର୍ତ୍ତ ଅସ୍ତ୍ର ।
କୁହକ ତେଜି ଫାଟିଲା ଦିଗ ଗଲା ଫିଟି
ପୁଣି ଦାନବ ବିନ୍ଧିଲେ ସର୍ବଦିଗ ଘୋଟି ।
ବହୁତ ନାରାଚ ପୁଣି ବିନ୍ଧିଲେ କୌଣପେ
ସମସ୍ତ ଧ୍ୱଂସ ହୋଇଲା ପାର୍ଥର ପ୍ରତାପେ ।
ଅସଂଖ୍ୟ ସଂଗାମ କଥା ଲୋକେ ଅଗୋଚର
ଅବିଶ୍ରାମ ସଂଗ୍ରାମ ଯେ ହୋଇଲା ଅପାର ।
ସଂଗ୍ରାମେ ବିମୁଖ ହେଲେ ବୀରବର ପାର୍ଥ
ନିଜ ହସ୍ତରେ ଧଇଲେ ଅସ୍ତ୍ର ପାଶୁପତ ।
ଯେବେ ତୃପ୍ତ ମନେ ତୋତେ ଦେଇଛନ୍ତି ହର
ଅସୁର ବଳକୁ ଧ୍ୱଂସି ପକାଅ ତୁ ଶର ।
ଯେତେବେଳେ ଦେଖିଲାକ ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସୈନ୍ୟ
ତିଆରି ନାରାଚ ଗୋଟି ପେଶିଲା ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ।
ଚଳିଲା ନାରାଚ ଗୋଟି ରୁଦ୍ରତେଜ ଘେନି
ଯାଆନ୍ତେ ସେ ଦହୁଅଛି ଅସୁର ବାହିନୀ ।
ନୀଳବାଣ ଭୁଜବାଣ ହରିହର ଆତ୍ମା
ପୁଣି ବେନି ଶରକୁ ଯେ ପେଶଇ ମହାତ୍ମା ।
ନୀଳବାଣ ଭୁଜବାଣ ପାଶୁପତ ଶର
ତିନି ନାରାଚ ଘୋଟିଲା ଦିଗ ଯେ ଅମ୍ବର ।
ଶତେ ଶତେ ତାଳ ସେହି ନାରାଚଙ୍କ ଶିଖା
ଭାରାଭର ଦହନ ସେ ଅନନ୍ତ ଯା ସଖା ।
ଯେବଣ ଶର ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡଯାକ ପାରେ ଘୋଟି
ତିନି ନାରାଚ କି ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣ ପ୍ରକଟି ।
ଅସୁରେ ଦହନ ହେଲେ ଶରତେଜ ଚାହିଁ
ପଥ ନିରୋଧି ଯିବାକୁ ବାଟ ନାହିଁ କାହିଁ ।
ଖେଚରୀ ନାରାଚ ଦେଇଥିଲେକ ପାର୍ବତୀ
ସେ ନାରାଚ ବସାଇଲା ପାର୍ଥ କୋପମୂର୍ତ୍ତି ।
ନାରାଚକୁ ତିଆରଇ ବୀରବର ପାର୍ଥ
ପୂର୍ବେ ମହିଷାସୁରକୁ ବଧିଲେ ଗୋ ମାତ ।
ଏବେ ଏମାନେ ଅଟନ୍ତି ଦେଖ ତୋର ଭକ୍ଷ
ଗୋସିଂହକୁ ବଧ କରି ତ୍ରିଜଗତ ରଖ ।
କେଛରୀ ନାରାଚ ଯହୁଁ ବିନ୍ଧିଲେ ଫାଲଗୁନି
କିଳିକିଳା ନାଦ କରି ଉଠିଲା ବହନି ।
ଭେଦନ୍ତି ନାରାଚ ଯାଇ ଦୈତ୍ୟ ରୋମାବଳୀ
ସୂଚିମୁନ ପ୍ରାୟ ଦେହେ ଯାଉଛନ୍ତି ଗଳି ।
ରକତେ କର୍ଦ୍ଦମ ହେଲା ଦାନବଙ୍କ କାୟ
ଶରୀର ଦିଶେ ମନ୍ଦର ପୁଷ୍ପମାଳା ପ୍ରାୟ ।
ଖେଚରୀ ନାରାଚ ଗୋଟି କିରଣର ଜ୍ୟୋତି
ଯେତେ ଦାନବ ସେ ହେଲା ତେତିକି ମୁରତି ।
ଯେବଣ ଆଜ୍ଞା ଦେଇଛି ବୀର ସବ୍ୟସାଚି
କୁହୁକ ପ୍ରାୟେ ନାରାଚ କ୍ଷେପି ଯାଉଅଛି ।
ଯେସନ ତୁଷାର ବୃଷ୍ଟି କରଇ ଶିଶିରେ
ତେସନ ବିନ୍ଧଇ ପାର୍ଥ ଅସୁର ଶରୀରେ ।
ପଡ଼ିଲେ ଅସୁରେ ସେହି ନାରାଚେ ନିମଜ୍ଜି
ସମ୍ମୁଖ ରଣେ ନ ରହି ଏଣେ ତେଣେ ଭାଜି ।
ଗୋସିଂହ ଦୈତ୍ୟର ଥାଟ ଚୌରାଅଶୀ କାଠି
ଏକାକୀ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଦେଲା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଘାଣ୍ଟି ।
ଅଗସ୍ତିଙ୍କୁ ପୁଚ୍ଛାକଲେ ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ
ଅସୁରେ ନାରାଚ ଯେତେ ପେଶନ୍ତି ଅଜ୍ଞାନୁ ।
ସେ ଶସ୍ତ୍ରମାନ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଦହନ୍ତି କେମନ୍ତେ
ଏହା ସଂକ୍ଷେପି କହିବା ହେଉ ମୁନି ମୋତେ ।
ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ଶୁଣ ମନୁ ଯୋଗେଶ୍ୱର
ଚଉରାଶି କାଠି ସୈନ୍ୟ ବିନ୍ଧନ୍ତି ଯେ ଶର ।
ଲକ୍ଷ ସହସ୍ର ଅର୍ବୁଦ ଖର୍ବ କୋଟି କୋଟି
ବିନ୍ଧନ୍ତି ଯେହ୍ନେ କକଡ଼ା ମାସେ ଜଳବୃଷ୍ଟି ।
ସମସ୍ତ ହୋଇ ଯେତେକ ନାରାଚ ବିନ୍ଧନ୍ତି
ଏକା ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ତେତିକି ସନ୍ଧାନ କରନ୍ତି ।
ଶସ୍ତ୍ରକୁ ଶସ୍ତ୍ର କରନ୍ତି ପାର୍ଥ ପରିତାଳ
ଆକାଶ କମ୍ପଇ ସେହି ଭୟଙ୍କର ଜାଳ ।
ନୀଳ ଭୁଜ ପାଶୁପତ ବାଣ ଯେ ଖେଚରୀ
ଅଗ୍ନି ଦେଇଥିଲେ ପୁଣି ଯେଉଁ ଶସ୍ତ୍ର ଚାରି ।
ବ୍ରହ୍ମା ହୋଇଲେ ହେଁ ସେହି ଶସ୍ତ୍ରକୁ ନ ଜିଣି
ଅଗ୍ନିଙ୍କର ପଞ୍ଚଆତ୍ମା ଶର ପାର୍ଥ ଘେନି ।
ଖାଣ୍ଡବ ବନ ଦହନେ ଅଗ୍ନି ତୋଷ ହେଲା
ପଞ୍ଚଆତ୍ମା ପଞ୍ଚଶରେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ଦେଲା ।
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ନିଧନ ଶୁଣି ଫାଲ୍‌ଗୁନି
କୋପେ ପେଶିଲା ପାର୍ଥ ସେ ଶସ୍ତ୍ରମାନ ଘେନି ।
ଅନିବାର ଶର ସେହି ନୁହଇ ନିବାରି
ଦହିଲେ ଦାନବ ବଳ ଘୃତ ଯୋଗ କରି ।
ପଚିଶ ଯୋଜନ ମାଡ଼ି ଅସୁର ଯେ ଥିଲେ
ସାତ ଘଡ଼ିର ଭିତରେ ଦହିର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଲେ ।

ସୈନ୍ୟହତ ଦେଖି କୋପେ ଦାନବ ଗୋସିଂହ
ଦେବରଥ ଚଢ଼ି ମିଳେ ଆସି ପାର୍ଥ ଆଗ ।
ସାରଥି କହିଲା ରାଜା ସାବଧାନେ ଶୁଣ
ଏହାର ହାତରେ ଅଛି ତୋହର ମରଣ ।
ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ମହେଶ୍ୱର ଦେବ ବଜ୍ରଧାରୀ
ସମର କଲେ ନୁହନ୍ତି ଏକେ ଏକେ ସରି ।
ଚାରିଦିଗପାଳ ହୋଇଛନ୍ତି ଏକ ମୂର୍ତ୍ତି
ମୋତେ ତ ଦୃଶ୍ୟ ହେଲାଣି ଏହା ରୂପକାନ୍ତି ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ସ୍ୱରୂପ ଏ ଜାଣିଲି ହୃଦ୍‌ଗତେ
କଟିମେଖଳା ବାସବ ଭୂଜ ଜଗନ୍ନାଥେ ।
ଭରାଭର ନିବାରଣେ ଜନମ ଏ ଗୋପେ
ମୋତେ ତ ଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଲା ଏକା ହିଁ ସ୍ୱରୂପେ ।
ସଂଗ୍ରାମ ଛାଡ଼ି ତୁ ଅବା ଯାଆନ୍ତୁ ପଳାଇ
ପଥ ନିରୋଧ ଯିବାକୁ ତୋତେ ବାଟ ନାହିଁ ।
ରଣଯଜ୍ଞ କର ତୁ ହୋ ନୁହସି ନିସତ
ନିଶ୍ଚୟ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇବ ତୋତେ ପରାପତ ।
ସାରଥି ବଚନେ ସେହି ଗୋସିଂହ ଅସୁର
ଜୀବନର ଆଶା ଛାଡ଼ି ହେଲା ଆଗୁସାର ।
ଦେବରଥ ଛାଡ଼ି ପୁଣି ଚଢ଼ିଲାକ ହୟ
ଅରଜୁନ ଛାମୁରେ ଆସି ମିଳିଲା ସେ ରାୟ ।
କୋଟି ସହସ୍ର ବଳ ଧନକୁ ମାଇଲା
ଦଶଲକ୍ଷ ନାରାଚ ଯେ ପାର୍ଥକୁ ବିନ୍ଧିଲା ।
କୃତାନ୍ତ ନାମେ ନାରାଚ ମାଇଲେ ଫାଲଗୁନି
ଗୋସିଂହର ସବୁ ଶସ୍ତ୍ର ପକାଇଲା ହାଣି ।
ହସ୍ତ ବ୍ୟଗ୍ରେ ଶସ୍ତ୍ରମାନ ଦେଖି ସେ ନ ପାରି
ପବନ୍ନୁଁ ବେଗେ ଅସୁର ତାଙ୍କୁ ଶସ୍ତ୍ର ମାରି ।
ପର୍ବତା ନାମେଣ ଶର ମାଇଲା ଅସୁର
ବଜ୍ରଶରେ ତାହା ପାର୍ଥ କଲେକ ନିବାର ।
ବ୍ରହ୍ମଅସ୍ତ୍ର ଘେନି କୋପେ ଅସୁର ମାଇଲା
ନାରାୟଣ ଶରେ ପାର୍ଥ ତାହା ନିବାରିଲା ।
ବାବଲ ଶର ପେଶିଲେ ଶରାସନ ସନ୍ଧି
ଗୋସିଂହ ଧନୁକୁ ପାର୍ଥ ପକାଇଲେ ଛେଦି ।
ମହାକୋପେ ଗୋସିଂହର କମ୍ପୁଅଛି ଅଙ୍ଗ
ଅରଜୁନ ଉପରେ ନେଇ ପିଟିଲା ପରିଘ ।
ଆସନ୍ତେ ଦେଖି ସେ ଶସ୍ତ୍ର ବଞ୍ଚାଇ ପାର୍ଥିବ
ବଜ୍ର ଶକତିରେ ଦେଲେ ଦୈତ୍ୟକୁ ପ୍ରାଭବ ।
ଦେଖି ଗୋସିଂହ ପାତିଲା ତାର ଶିର ଅଙ୍ଗ
ଶକତି ତହିଁରେ ପଡ଼ି ଫୁଟି ହେଲା ଭଙ୍ଗ ।
ଗୋସିଂହ ଯେ କ୍ଷେତ୍ରପାଳ ଅଶ୍ୱ ଚଢ଼ିଥିଲା
ଦୈତ୍ୟେ ପକାଇ ଅର୍ଜ୍ଜୁନେ ସେ ଶରଣ ଗଲା ।

ପ୍ରଳୟ ଅନନ୍ତ ଅଟଇ ଯେ ସେହୁ ହୟ
ଦେଖିଣ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ତାର ଚରଣେ ବିନୟ ।
କୋପେ ଅସୁର ବୁଲାଇ କୁଠାର ଆୟୁଧ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଉପରେ ନେଇ ପିଟିଲା ନିର୍ବୋଧ ।
ବଜ୍ର ସଦୃଶେ ପିଟିଲା କୋପେ ଦୈତ୍ୟପତି
ବଞ୍ଚାଇ ପାର୍ଥ ମାଇଲା ତ୍ରିଶୂଳ ଶକତି ।
ଦେଖିଣ ଗୋସିଂହ ଦୈତ୍ୟ ପାତିଲା କପାଳ
ବଜ୍ରାଘାତେ ପ୍ରାୟ ଆସି ପଡ଼ିଲା ତ୍ରିଶୂଳ ।
ଭାଙ୍ଗି ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ହେଲା ତ୍ରିଶୂଳ ଶକତି
ଆକାଶରେ ଝଲକିଲା ଅଗ୍ନି ଜ୍ୟୋତି କାନ୍ତି ।
ରାଗେ ପାର୍ଥିବ ପେଶଇ ପୁଣି ଅଗ୍ନିଶର
ଅଗ୍ନିକି ଦେଖିଣ ତୁଣ୍ଡ ପାତିଲା ଅସୁର ।
ଗୋସିଂହ ପେଟେ ପଶିଲା ଯାଇ ଅଗ୍ନିବାଣ
ଅସୁର ଗ୍ରାହ୍ୟ ନ କଲା ଦେଖି ତତକ୍ଷଣ ।
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଲେ ଇନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଦେବବ୍ରହ୍ମା
ଧନ୍ୟରେ ଗୋସିଂହ ଦୈତ୍ୟତୋହର ମହିମା ।
ଆକାଶରେ ଥାଇ କଲେ ଦେବ ବେଦଧ୍ୱନି
ଗୋସିଂହ ମାରି ଆକାଶ ରଖ ଫାଲଗୁନି ।
ବଇଷ୍ଣବୀ ଚକ୍ର ମହାମାୟାଙ୍କର ଥିଲା
ସେ ଚକ୍ର ଘେନିଣ ପାର୍ଥ ଗୋସିଂହ ମାଇଲା ।
ଯେବଣ ଚକ୍ରେ ମାଇଲେ ଦେବୀ ରକ୍ତବୀର୍ଯ୍ୟ
ଦାନବ ବଳ ହୋଇଲେ ତହିଁରେ ଦହିର୍ଯ୍ୟ ।
ସେ ଚକ୍ର ପଡ଼ିଲା ଯାଇ ଗୋସିଂହ ହୃଦୟେ
ଦହନ ହୋଇଲା ତେଣେ ଗୋସିଂହର କାୟେ ।
ପ୍ରଳୟ ଅଗ୍ନିରୁ ତେଜ ଚକ୍ରରୁ ଉଗୁଳି
ଗୋସିଂହ ଶରୀରଯାକ ହେଲା ପାଂଶୁମାଳି ।
ରାତ୍ର ଏକ ଦିବସେକ ସମର ହୋଇଲା
ଚଉରାଶୀ କୋଠି ସୈନ୍ୟ ଗୋସିଂହ ହିଁ ମଲା ।
ମାଘ କୃଷ୍ଣ ତ୍ରୟୋଦଶୀ ତିଥି ଗୁରୁବାର
ମୂଳା ନକ୍ଷତ୍ର ସେଦିନ ଅଟଇ ଆବର ।
ବାଳବ ନାମେ କରଣ ଅତିଗଣ୍ଡ ଯୋଗ
ମକର ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଦିନ ତିରିଶ ଯେ ଭୋଗ ।
ବେଳ ଅଢ଼ାଇ ପ୍ରହର ଶନିଶ୍ଚର ବେଳା
ଗୋସିଂହ ଦୈତ୍ୟ ପଡ଼ିଲା କରି ରଣଖେଳା ।
ତ୍ରିଦଶ ଦେବତା କଲେ ସ୍ୱର୍ଗେ ସାଧୁ ଧ୍ୱନି
ବୋଇଲେ ସ୍ୱର୍ଗ ଅରିଷ୍ଟି ଖଣ୍ଡିଲୁ ଫାଲ୍‌ଗୁନି ।
ଭାରାଭର ନିବାରଣ କଲୁ ବୀରପାର୍ଥ
ଅମୃତ ବୃଷ୍ଟି କଲେ ସେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ମାଥ ।
ଗୋସିଂହ ବଧ ଅଟଇ ରହସ୍ୟ ଏ ଗାଥା
ଇତି ଶ୍ରୀମହାଭାରତ ମଧ୍ୟପର୍ବ କଥା ।

ଅଗସ୍ତି ବାକ୍ୟ ଶୁଣନ୍ତି ମନୁ ମହାରଥା
କହି ନୁହଇ ଅସଂଖ୍ୟ ପୁରାଣ ବାରତା ।
ମୁଁ ଏହା ରଚିଲି ମହାମାୟାର ପ୍ରସନ୍ନେ
କଳିକଳୁଷ ପାପରୁ ମୁକ୍ତହୁଅ ଜନେ ।
ଗୋସିଂହ ବଧ ଶୁଣଇ ଯେହୁ ଏକମନେ
ଅଗାଧ ପାପସାଗରୁ ତରେ ତତକ୍ଷଣେ ।
କୋଟିଏ ତୀର୍ଥ କଲାର ପାଇ ଫଳଶ୍ରୁତି
ଖଣ୍ଡନ୍ତି ପାତକ ଆଉ ଦୁଃସହ ଦୁର୍ଗତି ।
ଅସଂଖ୍ୟ ମହାଭାରତ କେହୁ ଅନ୍ତକରି
ଅଗାଧ ସାଗର ଜଳ କେହୁ କଳିପାରି ।
କୋଟି ଅଶ୍ୱମେଧ ଏହି ଭାରତକୁ ଗରୁ
ତୁଳନ୍ତେ ହେଲା ଏ ମହାଗରୁ ସବୁଠାରୁ ।
ସୁଦୟା କଲେ ଅନନ୍ତରୂପା ଯେ ହିଙ୍ଗୁଳା
ପରମ ସାଧବୀ ସେହି ଶ୍ରୀଚଣ୍ଡୀ ଶାରଳା ।
ବହଇ ଗୋପନେ ବୃଦ୍ଧମାତା ନାମେ ନଦୀ
ପାତାଳ ଗଣ୍ଡକୀ ସେହି ମହାତୀର୍ଥ ଭେଦି ।
ସେ ନଦୀତୀରେ ଆସନ କଲେ ମହାମାୟେ
ମହାସମ୍ପଦ ଦିଏ ଯେ ପଢ଼େ ତାର ପାୟେ ।
ମୁହିଁ ସେ ଦେବୀ ଅଭୟ ମୃଦୁ ପଦ୍ମପାଦେ
ମନରଖି ଅଦୃଶ୍ୟକୁ ଲେଖେ ତା ପ୍ରସାଦେ ।
ଅଦ୍ୟପି ଖେଳଇ ସେହୁ ବାଳରୂପ ଧରି
ତପେ ବର ଦିଅଇ ସେ କଷ୍ଟ କରେ ପାରି ।
ଏ ମାୟା ମୋହସାଗରୁ ଉର୍ଦ୍ଧରୁ ଗୋଦେବୀ
ସୁଜ୍ଞାନୀ ପ୍ରାଣୀ ଲଭଇ ତୋତେ ମନେ ଭାବି ।
ନ ପଢ଼ିଲି ବିଦ୍ୟା ମୁହିଁ ନ ଜାଣଇ ରସ
ବଦନ୍ତି ଯେ ଗ୍ରନ୍ଥାକାର ଶ୍ରୀ ଶାରଳା ଦାସ ।

—୦—

ସୁଭଦ୍ରା ହରଣ

ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ସେ ଯେ କୁମ୍ଭଋଷି ବସ୍ତ
ଏସନକ କୃତ୍ୟ କଲା ସେ ବୀର ବିବସ୍ତ ।
ଯେତେ ଧନୁ ଆଣିଥିଲେ ସେ ସବୁ ଅସୁରେ
ଶତଧନୁ ରଖେ ସୂର୍ଯ୍ୟ କେତୁ ବିମାନରେ ।
ସେ ସମସ୍ତ ରତ୍ନମାନ ଘେନି ଫାଲଗୁନି
ସତ୍ୟଭାମା ପାଦେ ଦେଇ କରଇ ବଇନୀ ।
ମାରକଣ୍ଡଙ୍କ ଆୟୁଷ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉ ତୋତେ
ସତ୍ୟଭାମା ବୋଇଲେ ମୁଁ କି ଦେବଇଁ ତୋତେ ।
ଜଗନ୍ନାଥେ ଉପକାର ତୁହି ପାର୍ଥ କଲୁ
ଅସୁର ମୁଖରୁ ମୋତେ ଉଦ୍ଧରି ଆଣିଲୁ ।
ରୈବତ ପର୍ବତେ ଚାଲ ଆଗ ହୋଇଯିବା
ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଚରିତ ସେଠାରେ ବୁଝିବା ।

ସତ୍ୟଭାମା ବିଜେ ସୂର୍ଯ୍ୟ କେତୁ ବିମାନରେ
ଆଗେ ପାର୍ଥ ଶତଧନୁ ବସିଲା ପଛରେ ।
କ୍ଷେତ୍ରପାଳ ଅଶ୍ୱଚଳି ସ୍ୱର୍ଗ ଭୁବନକୁ
ଦେଖିଣ ଇନ୍ଦ୍ର ଯତନେ ରଖିଲେ ତାହାକୁ ।
ତିନିଦିନେ ପ୍ରବେଶିଲେ ରୈବତ ପର୍ବତେ
ଦେଖିଲେ ଯଜ୍ଞ ଭବନ ଭଗ୍ନ ଇତସ୍ତତେ ।
କୁଣ୍ଡେ ଅଗ୍ନି ଗୋପ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ବେନି ଭ୍ରାତେ
ତହିଁ ସତ୍ୟାସହ ପାର୍ଥ ମିଳିଲେ ତୁରିତେ ।
କୁଣ୍ଡ ସନ୍ନିଧାନେ ଯାଇଁ ପ୍ରବେଶି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ
ଅଗ୍ନି ଦେବତାଙ୍କୁ ସ୍ତୁତି କଲେ କରି ମାନ୍ୟ ।
ଜୟ ତୁ ଅନଳ ବୈଶ୍ୱାନରେ ଯେ ଦେବତା
ଶୋଷକ ନାମକ ଦେବ କହି ଉଦ୍ଧାରନ୍ତା ।
ଯେବେ ମୋଠାରେ ସଦୟ ତୁମ୍ଭେ ଦେବସ୍ୱାମୀ
ସ୍ୱରୂପ ଦେଖାଅ ମୋତେ ରାମକୃଷ୍ଣ ବେନି ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବାକ୍ୟେ ସାନନ୍ଦ ଦେବ ବୈଶ୍ୱାନର
ଯଜ୍ଞକୁଣ୍ଡୁ ରାମକୃଷ୍ଣ କରିଲେ ବାହାର ।
ଧବଳ କୋମଳ ଶିରେ ଶୋହେ ସପ୍ତଫେଣୀ
ଦିଶନ୍ତି ସେ କାମପାଳ ମହାତେଜ ଜିଣି ।
ନୀଳଉପ୍ପଳ ଯେ ତନୁ ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ରପାଣି
ଅଗ୍ନିରୁ ବାହାର ଦେବଶରଇନ୍ଦ୍ର ଜିଣି ।
ଶତଧନୁ ଘେନି ପାଦେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ପ୍ରଣମି
ଭାରାନିବାରଣ ଦେବ ଉଦ୍ଧାର ଭୋ ସ୍ୱାମୀ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ତୁ ଉଦ୍ଧରିଲୁ
ଗୋସିଂହର ଦର୍ପେ ଆମ୍ଭେ ଦୂଷିତ ହୋଇଲୁ ।
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି ଶତଧନୁ ଯେ ବୋଇଲା
ସତ୍ୟା ଠାକୁରାଣୀଙ୍କି ଯେ ଦୈତ୍ୟ ନେଉଥିଲା ।
ମଣିସିନ୍ଧ୍ରା ନଦୀ ତୀରେ ଥିଲୁ ଆମ୍ଭେ ରହି
ସତ୍ୟଭାମା ଡାକଦେଲେ ପାର୍ଥ କର ତ୍ରାହି ।
ମୁହିଁ ବୋଇଲି ଭୋ ଦେବ ଶୁଣ ବୀରମଣି
ରଖ ବୋଲି ଡାକଦେଲେ ସତ୍ୟା ଠାକୁରାଣୀ ।
ତାହା ଶୁଣି ପେଶିଲେକ ପାର୍ଥ ମନଭେଦୀ
ଉତ୍ତର ଦକ୍ଷିଣ ପୂର୍ବ ପଶ୍ଚିମ ନିରୋଧି ।
ସ୍ୱାମୀ ସଂଗ୍ରାମର କଥା କହି ତ କେ ପାରି
ଅଢ଼ାଇ ପ୍ରହରେ ଥାଟ ଗଲେ ଯମପୁରୀ ।
ଯେବଣ ସମର କଲା ଗୋସିଂହ ଦଇତ
ଦେବଦାନବେ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ସେ ଅତି ବିଚିତ୍ର ।
ଅସଂଖ୍ୟ ସମର ଦେବ ଅତି ଅଗୋଚର
ଅଢ଼ାଇ ଦିବସେ ମଲା ଗୋସିଂହ ଅସୁର ।
ଅଷ୍ଟ ଅବଧାନୀ ଦେବ ଶୁଣିମା ଶ୍ରୀହରି
କହଇ ସେ ଶତଧନୁ ସମର ବିସ୍ତାରି ।

ଶୁଣି ପରମ ଆନନ୍ଦ ହେଲେ ରାମ ହରି
ଆରେ ଶତଧନୁ ବର ମାଗ ତୁ ବିଚାରି ।
ପାଦେ ପ୍ରଣମିତ ହୋଇ ବୋଲେ ଶତଧନୁ
ଜୀବ ଦାନବ ଦେବାକ ଦେବକୀର ସୁନୁ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ଆଜୁ ପାଇଲୁ ତୁ ରକ୍ଷା
ଥାଅ ଏବେ ଦ୍ୱାରକାରେ ପୁରୁ ମନୋବାଞ୍ଛା ।
ବଳରାମ କୋଳ କରି ଧଇଲେ ପାର୍ଥକୁ
କଲେ ଅନେକ ଗୌରବ ପୁରୁଷାର୍ଥ ତାକୁ ।
ଧନ୍ୟ ପାର୍ଥିବ ଜୀବନ ତୋରେ ସାଧୁ ସାଧୁ
ତୁହିରେ ପାର୍ଥିବ ମୋର ଅଟୁ ପ୍ରାଣବନ୍ଧୁ ।
ତୁହିରେ ପାର୍ଥ ମୋହର ପ୍ରାଣ ଅଧିକାରୀ ।
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ତୁ ଅଟୁ ଦେବ ନିରଞ୍ଜନ ସରି ।
ତୁହି ସେ ଅଟୁ ଅନାଦି ଧାରଣ ମହାତ୍ମା
ତୁହି ଯେ ଅଟୁ ଆମ୍ଭର ପିତାମହ ବ୍ରହ୍ମା ।
ତୁହିରେ ପାର୍ଥିବ ମୋର ଅଟୁ ପ୍ରାଣବନ୍ଧୁ
ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ପାର୍ଥିବରେ ଜୀବନ ତୋ ସାଧୁ ।
ପରହିତେ ସଦା ଥାଉ ଦୁଃଖୀ ପର ଦୁଃଖେ
କି ଦେଇ ତୃପ୍ତ କରିବି କିଛି ହିଁ ନ ଦେଖେ ।
ଅନେକ ସାନ୍ଦନ ହୋଇ କୃଷ୍ଣ ବଳଦେବ
ରୈବତ ପର୍ବତେ ଦେବ କରାଇ ଉତ୍ସବ ।
ନଳ କୁବେର ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ଜଳେ ପଡ଼ିଥିଲେ
ବରୁଣ କୁବେର ତହୁଁ ତାଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାରିଲେ ।
ଭାସି ଆସି ପ୍ରବେଶ ସେହି ରୈବତ ପର୍ବତେ
ଥୋକାଏ ଯାଦବ ଥିଲେ ରହିଣ ଗୁପତେ ।
ରଇବତ ପରବତ ଅଟେ ତିନିପୁର
ଅସୁର ଭୟେ ସେ ଥିଲେ ଯାଇ ତଳପୁର ।
ବଳଦେବ ଠାକୁରଙ୍କ ଦୃଢ଼ବାକ୍ୟ ଶୁଣି
ଭିତର ପୁରୁ ବାହାର ହେଲେ ପୁତ୍ରମଣି ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନଙ୍କୁ କୋଳ କରି ବସାଇ ଶ୍ରୀପତି
ଶ୍ରୀକରେ ମଥାର ଜଟା ଦେଇ ଫୋଡୁଛନ୍ତି ।
ଉଗ୍ରସେନ ଯେ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ଚକ୍ରଧର
ତୀର୍ଥର ଉତ୍ସବ କଥା ସମସ୍ତେ ବିଚାର ।
ଗୋସିଂହର ବଧ ଶୁଣି ଋଷି ତପୋଧନ
ରୈବତ ପର୍ବତେ ଆସି କଲେ ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ଜଟା ଫେଡ଼ି ସୁଗନ୍ଧ ଲଗାଇ
ତାହାଙ୍କୁ ସ୍ନାନ କରାନ୍ତି ଆପେ ଯଦୁସାଇଁ ।
ସତ୍ୟଭାମା ରତ୍ନଘଟେ ପାଣି ଦେଲେ ତୋଳି
ଆପେ ଶ୍ରୀହରି କେଶକୁ ଦିଅନ୍ତି ପଖାଳି ।
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ଶାମ୍ବ ଆଦି ଯେ ସାତ୍ୟକି ସହିତେ
ରତ୍ନଘଟେ ପାଣି ତୋଳି ଦିଅନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।

ସୁବର୍ଣ୍ଣର ସିଂହାସନେ ବସାଇ ଫାଲ୍‌ଗୁନି
ପୋଛିଲେ କେଶ ଶ୍ରୀକରେ ବସ୍ତ୍ରଖଣ୍ଡେ ଘେନି ।
ସାତ୍ୟକି ଶତଧନୁ ଯେ ଆଲଟକୁ ତୋଳି
ଶ୍ରୀକରରେ ଜଗନ୍ନାଥ କେଶକୁ କୁରୁଳି ।
କେଶ ଶୁଖାଇ କୁସୁମ ଘେନି ନଜ ହସ୍ତେ
ଦ୍ୱାଦଶ ଫଳରେ ଗଭା ସାଜି ଜଗନ୍ନାଥେ ।
ଅନେକ ରତ୍ନ ଶରୀରେ କଲେ ଆଭରଣ
ପିନ୍ଧାଇଲେ ପିତାମ୍ବରୀ ସୂକ୍ଷ୍ମ ବସନ ।
ଶିରେ ସୀମନ୍ତ ଲଲାଟେ ଦେଇ ଗନ୍ଧମାଟି
ସମୁଦ୍ର ମନ୍ଥନେ ଯେହ୍ନେ ଆଦିତ୍ୟକୁ ଘୋଟି ।
କର୍ଣ୍ଣରେ ଦେଲେ ଅମୃତ ରତନ କୁଣ୍ଡଳ
ହୃଦରେ ଭୂଷଣ କଣ୍ଠେ ରୁଦ୍ରାକ୍ଷର ମାଳ ।
ଭୁଜରେ ତାଡ଼ ତୋଡ଼ର କଙ୍କଣ ବାହୁଟି
ବିଦ ମୁଦ୍ରିକା ଯେ ଅଷ୍ଟରତନ କଚଟୀ ।
ପାଦରେ ନୂପୁର କଟି ମେଖଳା ହିଁ ଶୋଭା
ଯେସନେ ଦିଶଇ ରାତ୍ରେ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଭା ।
ବୀରବେଶେ ଅଳଂକୃତ କରି ବନମାଳୀ
ଚନ୍ଦନ ଯେ ଚତୁଃସମେ ଶରୀର ସମ୍ଭାଳି ।
ଆପେ ପୁଣି ଜଳେ ସ୍ନାନ କରିଣ ଅଚ୍ୟୁତ
ବେଶ ଭୂଷଣ ହୋଇଣ ଶ୍ରୀଜଗତଭୂତ ।
ଦିବ୍ୟ ସିଂହାସନେ ଯାଇ ବିଜୟ ମୁରାରି
ବସାଇଲେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ନେଇ କୋଳେ ଧରି ।
ସୁଗନ୍ଧ ଚନ୍ଦନ ମୃଗନାଭି ଯେ କସ୍ତୁରୀ
ଅଙ୍ଗେ ଲେପନ କରାଇ ଆପେ ଦେବହରି ।
ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ଯଦୁପତି ସତ୍ୟଭାମା ରାଇ
ସମସ୍ତ କନ୍ୟାଙ୍କୁ ତୁମ୍ଭେ କହ ବେଗେ ଯାଇଁ ।
ହସ୍ତେ ଅର୍ଘ୍ୟସ୍ଥାଳୀ ଘେନି ସମସ୍ତେ ଆସନ୍ତୁ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ଶିରେ ଅର୍ଘ୍ୟ ଦେଇଣ ବନ୍ଦାନ୍ତୁ ।
ସତ୍ୟଭାମା କହିଲେ ଯେ କନ୍ୟାଙ୍କର ପାଶ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ଅର୍ଘ୍ୟ ଦେବା ବେଗହୋଇ ଆସ ।
ଶୁଣି ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲେ ସକଳ ଯୁବତୀ
ନାନା ଅଳଙ୍କାର ବସ୍ତ୍ର ପିନ୍ଧିଣ ଆସନ୍ତି ।
ନାନାଦି କୁସୁମ ଖଞ୍ଜି କବରୀ ଶାମଳି
ହସ୍ତେ ଘେନିଲେ ମାଣିକ୍ୟ ଦୀପ ଅର୍ଘ୍ୟଥାଳି ।
ଚନ୍ଦ୍ରଶାଳା ଭୁବନରେ ବିଜେ ଚକ୍ରପାଣି
ଅଭେଦ ଦେବ ପାର୍ଥକୁ କୋଳକରି ଆଣି ।
ଦ୍ୱାରେ ଉଭା ହୋଇଲେକ ସମସ୍ତ କାମିନୀ
ହରି ଅରଜୁନଙ୍କୁ କେହି ନ ପାରିଲେ ଚିହ୍ନି ।
କେ ହରି କେ ଅଟଇ ବୀରବର ପାର୍ଥ
କାହାର ଶିରରେ ଅର୍ଘ୍ୟ ଦେବା ଗୋସଙ୍ଗାତ ।

ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଲି ନ ପୁଣ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ବନ୍ଦାଇ
କୋପ କରିବେ ତା ଦେଖି ଯଦୁକୁଳସାଇଁ ।
କେ ମାଧବ କେ ଅଟଇ ବୀର ଫାଲଗୁନୀ
କନ୍ୟାମାନେ ନିରୂପଣ କରି ନ ପାରନ୍ତି ।
ଜମ୍ବୁବତୀ ବୋଲନ୍ତି ଗୋ ଜାଣିଲ ସଙ୍ଗାତ
ବସିଛନ୍ତି ଅର୍ଜ୍ଜୁନର କୋଳେ ଜଗନ୍ନାଥ ।
ରୁକ୍ମିଣୀ ବୋଲନ୍ତି ସଖୀ ନୁହଇ ଏମନ୍ତ
ଆମ୍ଭର ପୁରେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଅଟେ ଅଭ୍ୟାଗତ ।
ବସିବ କି ଅଭ୍ୟାଗତ କୋଳେ ଗୃହବାସୀ
ଏ ମୋହର ମନକୁ ତ ଏମନ୍ତ ନ ଆସି ।
ଆବର ବିଶେଷ ଜାଣ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ କନିଷ୍ଠ
କନିଷ୍ଠର କୋଳେ କାହୁଁ ବସିବାକ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ।
ମାନବ ଯୋନି ଜନମ ଅଟଇ ସେ ପୁଣି
ଜଗନ୍ନାଥ କୋଳେ ତେଣୁ ବସିଲେ ଫାଲଗୁନି ।
ଏସନକ ବିଚାରନ୍ତି ସେ ଯୁବତୀଗଣ
ଯୁବତୀଙ୍କ ମନକଥା ଜାଣି ନାରାୟଣ ।
ଏକା ଶରୀର ଆମ୍ଭେ ଯେ କୃଷ୍ଣ ଫାଲଗୁନି
କନ୍ୟାମାନେ ନିରୂପିଣ ନ ପାରିଲେ ଚିହ୍ନି ।
କନ୍ୟାଙ୍କର ବଦନକୁ ଚାହିଁ ଜଗନ୍ନାଥ
ଆଖି ଠାରିଲେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଶିରେ ଦେଇହସ୍ତ ।
ଆରେ ତୁ ମୋର ପ୍ରାଣର ସଖା ସବ୍ୟସାଚୀ
ବନବାସ ଆଉ ତୋର କେତେଦିନ ଅଛି ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଦେବ ମୋର ବନବସ
ଶେଷ ହେବାକୁ ଅଛଇ ତିନି ଯେ ଦିବସ ।
ଜାଣିଲେ ଯୁବତୀମାନେ ଠାରିଲେ ଗୋବିନ୍ଦ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଘେନି ଭିତରେ ପରମ ଆନନ୍ଦ ।
ପ୍ରଥମେ ସେ ଅର୍ଘ୍ୟ ଦେଲେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ଶିରେ
ଦ୍ୱିତୀୟରେ ବନ୍ଦାଇଲେ ନେଇ ଦାମୋଦରେ ।
ସାଧୁ ସାଧୁ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ହୋ ଜୀବନ ତୋ ଧନ୍ୟ
କୃଷ୍ଣ କୋଳେ ବସିବାକୁ ତୁ ସିନା ଭାଜନ ।
ମାନବ ଜନ୍ମ ଜୀବନ ତୋର ସାଧୁ ସାଧୁ
ଅନାଦି ପୁରୁଷର ତୁ ହେଲୁ ପ୍ରାଣବନ୍ଧୁ ।
ସାଧୁ ସାଧୁ ହୋ ତୋହର ପିଅର ଜନନୀ
ଅନେକ ପୁଣ୍ୟେ ପାଇଲେ ତୋତେ ଫାଲଗୁନି ।
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ତୋର ଅନେକ ମହିମା
ପରମାନନ୍ଦ ପୁରୁଷ ତୁହି ମହାତମା ।
ଅନେକ ପ୍ରଶଂସା କରି ସୁଭଦ୍ରା କୁମାରୀ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ରୂପ ଦେଖି କାମଶରେ ଘାରି ।
ପଞ୍ଚଭୂତ ଆତ୍ମାରେ ସେ ହେଲା ବଡ଼କଷ୍ଟୀ
ଅନଙ୍ଗ ଶର ଭେଦିଲା ନ ପାରେ ଲେଉଟି ।

ରୁକ୍ମିଣୀଙ୍କୁ ଚାହିଁ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ଦାମୋଦର
ଅମୃତ ଯୋଗାଡ଼ ପାକ ବେଗେ ତୁମ୍ଭେ କର ।
ନାରାୟଣଙ୍କ ବଚନେ ଚଳିଲେ ଯୁବତୀ
ସୁଭଦ୍ରା ଯାଇ ନ ପାରେ ବିରହେ ତା ମତି ।
କନ୍ୟାମାନେ ତାକୁ ଛାଡ଼ି ନ ପାରନ୍ତି ଯାଇ
ପୁଣ ପୁଣ ସୁଭଦ୍ରା ଯେ ଲେଉଟିଣ ଚାହିଁ ।
ମୋହେ ସେ ସୁନ୍ଦରୀ ତଳେ ପଡ଼ିଗଲା ଢଳି
କୋଳରେ ଧଇଲେ ଶକ୍ରାଜିତର ଦୁଲାଳୀ ।
ନିଜପୁରେ ପ୍ରବେଶିଲେ ଯାଇ ବେନି ବାମା
ସୁଭଦ୍ରା ମୁଖକୁ ଚାହିଁ ବୋଲେ ସତ୍ୟଭାମା ।
ଏକାନ୍ତ ମନ୍ଦିରେ ବସି କରନ୍ତି ଭାଳେଣି
ଶରୀର ବିକୃତ କିମ୍ପା କଲୁ ସଙ୍ଗାତୁଣୀ ।
ସୁଭଦ୍ରା ବୋଇଲେ ସଖି ମନ୍ଦକୃତ୍ୟ କଲି
ମୁଁ କିମ୍ପାଇଁ ଅର୍ଘ୍ୟ ଘେନି ଭିତରେ ପଶିଲି ।
ମୁହିଁ ବାଳସ୍ତିରୀ ତୋତେ କରିଥିବି ସେବା
କୁନ୍ତୀଙ୍କ ନନ୍ଦନ ମୋତେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ଦେବା ।
ମଦନ ଶରେ ଆରତ ମୋହର ହୃଦୟ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ରୂପ ଦେଖି ମୋହିତ ତ କାୟ ।
କେଉଁ ଉପାୟ କରିବି କହ ସଙ୍ଗାତୁଣୀ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ଭେଟାଇ ତୁ ପାରୁ ଯେବେ ଆଣି ।
ଗୁପତେ ଯାଇ ତୁ ଭେଟ କରାଅ ସଖିରେ
ରାତ୍ରେରେ ପଶି ପାର୍ଥର ଶୟନ ମନ୍ଦିରେ ।
ସତ୍ୟଭାମା ବୋଇଲେ ନ ହେବ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ
ତୁହି ଏମନ୍ତ ହୋଇଲେ ଉପୁଜିବ ଲାଜ ।
ସୁଭଦ୍ରା ବୋଇଲେ ମୋତେ ପାର୍ଥ ନାଶକଲା
ଦ୍ୱାରକାକୁ କିସ ପ୍ରୟୋଜନରେ ଅଇଲା ।
ମୁହିଁ ତୋ ପାଦେ ଶରଣ ପଶିଲି ଗୋ ସତୀ
ଛାଡ଼ିଲିଣି ଲାଜ ମୁହିଁ ଛାଡ଼ିଲିଣି ଭୀତି ।
ତୁ ଯେବେ ପ୍ରସନ୍ନ ସତ୍ୟଭାମା ହେଉ ମୋତେ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ଭେଟାଇ ତୁ ପାରିବୁ ଗୁପତେ ।
ରାତ୍ରେରେ ପଶିବି ପାର୍ଥ ଶୟନ ମନ୍ଦିରେ
ଯେସନେକ ଲାଜଭୟ ତେଜନ୍ତି ଭାସ୍କରେ ।
ତେସନ ବେଭାର ସଖି ହେଲାଣି ମୋହର
ଚଉର୍ଯ୍ୟ କରଇ ସେହୁ ଲାଜ କାହିଁ ତାର ।
ମାଗିବା ଲୋକର ଲାଜ ସଙ୍କୋଚ ଗୋ କାହିଁ
ପରର ଅନ୍ନକୁ ନିତ୍ୟ ଯେ ଆଶା କରଇ ।
ସେ ପ୍ରାଣୀର ସଖି ଲଜ୍ଜା ଭୟ ଅବା କିସ
ପରଦାର ପ୍ରକୃତିର ଯେବଣ ମାନସ ।
ତାହାଙ୍କର ଥାଇ କି ଗୋ ସଖୀ ଲଜ୍ଜା ଭୀତି
ପାର୍ଥକୁ ଦେଖିଲା ବେଳୁଁ ତେସନ ମୋ ମତି ।

ଯେବଣ ପୁରୁଷ ସଖୀ ହୁଅଇ ଭିକ୍ଷାକ୍ଷୀ
ତାହାଙ୍କର ଲଜ୍ଜା ଭୀତି କାର୍ଯ୍ୟରେ କି ଲେଖି ।
ଯେବଣ ଜନ ଚଳନ୍ତି ବରଯାତ୍ରୀ ପଣେ
ତାହାଙ୍କର ଲଜ୍ଜା ଲେଖା କେବଣ କାରଣେ ।
ସ୍ୱାମୀର ଦୁର୍ଭଗା ହୁଏ ଯେଉଁ କୁଳନାରୀ
ଜନଙ୍କ ଅନ୍ତରେ ଲଜ୍ଜା ଥାଇ କି ତାହାରି ।
ଧନହୀନ ହୁଅଇଟି ଯେବଣ ପୁରୁଷ
ସେ ପ୍ରାଣୀର ନ ଥାଇଟି ଲଜ୍ଜା ହିଁ ବିଶେଷ ।
ମଧ୍ୟସ୍ଥପଣ କରନ୍ତି ଯେଉଁ ଜନମାନେ
ତାହାଙ୍କର ଲଜ୍ଜା ସଖୀ ଲେଖି କି କାରଣେ ।
ଯେବଣ ପ୍ରାଣୀ ଶରୀର ହୁଅଇଟି ରୋଗୀ
ସେ ଜନ ସଖୀ ହୁଅଇ ଲଜ୍ଜା ପରିତ୍ୟାଗୀ ।
ମୁହିଁ ଏବେ ବିରହିଣୀ ହୋଇଲି ସଙ୍ଗାତ
ତେଜିଲି ଆବର ଲଜ୍ଜା ସଙ୍କୋଚ ସହିତ ।
କାମ ଅସାଷ୍ଟମେ କଲି ସକଳ ମୁଁ ତେଜ୍ୟା
ବାଳୁତ ଜନର ତୁମ୍ଭେ ଖୋଜ କିସ ଲଜ୍ଜା ।
ମୁଁ ତୋତେ ଶରଣ ସଖୀ ମାଗୋ ମନଇଚ୍ଛା
ଭକତଜନ ବସ୍ଥଳ କର ମୋତେ ରକ୍ଷା ।
ଅଳଙ୍କାର ଦେଇ ସତ୍ୟଭାମା ପାଦ ବନ୍ଦି
ଚରଣ ତଳେ ପଡ଼ି ସେ ଉଚ୍ଚସ୍ୱରେ କାନ୍ଦି ।
ମୁହିଁ ବାଳସ୍ତିରୀ ତୋର କି କରିବି ସେବା
କୁନ୍ତୀ ନନ୍ଦନ ଅର୍ଜୁନ ମୋତେ ଆଣିଦେବା ।
ପର ଉପକାର କରେ ଜାଣ ଯେଉଁ ପ୍ରାଣୀ
ଜୀବନ ଧନ୍ୟ ତାହାର ହୁଏ ସ୍ୱର୍ଗଗାମୀ ।
ସୁଭଦ୍ରା ବିକଳ ଦେଖି ଦେବୀ ସତ୍ୟଭାମା
ଅନେକ ମତେ ବୁଝାଏ ନାରାୟଣ ବାମା ।
ଚଳି ଯା ସୁଭଦ୍ରା ତୁଗୋ ତୋର ନିଜ ପୁର
ଅର୍ଜୁନକୁ ଭେଟାଇବି ତୋର ସଙ୍ଗତର ।
ଏସନ ସନ୍ଦେଶ ଯହୁଁ ସତ୍ୟଭାମା କହି
ସୁଭଦ୍ରା ଦେବୀ ତାହାଙ୍କ ପାଦତଳେ ଶୋଇ ।
ଚରଣ ତଳେ ଲୋଟଇ ନିର୍ମାକ୍ଷୀ ପରାଣୀ
ରକ୍ଷାକର ତୁହି ମୋତେ ଏବେ ସଙ୍ଗାତୁଣୀ ।
ସତ୍ୟଭାମାଙ୍କୁ ସୁଭଦ୍ରା କହଇ ବିନୟେ
ଜଗନ୍ନାଥ ବିଜେ କଲେ ଏମନ୍ତ ସମୟେ ।
ସତ୍ୟଭାମା ପାଦତଳେ ସୁଭଦ୍ରା ପ୍ରଣମି
ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଲେ ଜଗନ୍ନାଥ ସ୍ୱାମୀ ।
ଦେଖି ସୁଭଦ୍ରା ପଳାଇଗଲା ସଙ୍କୋଚରେ
ଶଯ୍ୟାମନ୍ଦିରେ ବିଜୟେ ବିକୃତ ଚିତ୍ତରେ ।
ତୁମ୍ଭ ତୁଲେ ସୁଭଦ୍ରାର କି ବିନୟ ଭାବ
ପଚାରନ୍ତି ସତ୍ୟଭାମା ପାଶରେ କେଶବ ।
ସତ୍ୟଭାମା ବୋଇଲେକ ଯାହାର ପୀରତି
ଉପୁଜଇ ଭାବ ତାର ଭୋଳ ହୁଏ ମତି ।
ଏମନ୍ତ ଉପାୟେ ଦେବୀ ତାହାଙ୍କୁ ପ୍ରବୋଧି
ପରମାନନ୍ଦ ପୁରୁଷ ଜାଣେ ସର୍ବସିଦ୍ଧି ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ କଲ ଗୋପନ ଏକଥା
ଗୁରୁ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଆଗରେ ନ କହନ୍ତି ମିଥ୍ୟା ।
ସତ୍ୟଭାମା ବୋଇଲେକ ଶୁଣିମା ଶ୍ରୀବତ୍ସି
କହିବାକୁ ଦେବ ମୋତେ ସଙ୍କୋଚ ଲାଗୁଛି ।
ଜାଣି ମାଧବ କହିଲେ ବହୁତ କଟାଳି
ସ୍ୱରୂପ କହି ବଦନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ବନମାଳୀ ।
କରଯୋଡ଼ି ଫେଡ଼ି କହେ ଦେବୀ ସତ୍ୟାବତୀ
ଅର୍ଜୁନଠାରେ ସୁଭଦ୍ରା ଦେବୀ ଆସକତି ।
ଅତି ଅସାଷ୍ଟମ ସେହି ମଦନ ଆରତେ
ତେଣୁ ବିନୟେ କହଇ ଦେବଆସି ମୋତେ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ସତ କହିଲୁ ଏକାଳେ
ଆମ୍ଭେ ଜାଣୁ ଅର୍ଘ୍ୟଦେଇ ଲେଉଟିବା ବେଳେ ।
ଲେଉଟି ଆସିବା ବେଳେ ଚାହେଁ ପୁଣି ପୁଣି
ତୁମ୍ଭେ ଯେ ତାହାକୁ କୋଳ କରି ଧରିଆଣି ।
ସତ୍ୟଭାମାଏ ବୋଇଲେ କରିବା କେମନ୍ତ
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ କର ହୋଇବ ଯେମନ୍ତ ।
ସୁଭଦ୍ରା ସଙ୍ଗେ କରାଅ ଅର୍ଜୁନର ଭେଟ
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଭକତି କଲା ଫିଟୁ ତାର କଷ୍ଟ ।
ଅର୍ଜୁନ ଦ୍ୱାଦଶ ବର୍ଷ ବନବାସ ସାରି
ଦ୍ୱାରକାପୁର ରଖିଲା ଗୋସିଂହକୁ ମାରି ।
ପ୍ରଥମେ ଅଇଲା ପୁଣି ସେହି ମୋ ପୁରକୁ
କିସ ଦେଇ ଭକ୍ତି ଆମ୍ଭେ କରିବା ତାହାଙ୍କୁ ।
ସୁଭଦ୍ରା ସମ ଦ୍ୱାରକାପୁରେ ନାହିଁ ବର
ନିଷ୍କଳଙ୍କ ସୋମବଂଶୀ ବାସବ କୁମର ।
ଧାର୍ମିକ ବିବେକୀ ସେହି କକ୍ଷା ଜଗଜ୍ଜେଠି
ଅସମୟ କାଳେ ମୋତେ ରଖଇ କିରୀଟି ।
ସୋମବଂଶେ ଉପୁଜଇ ଯେବଣ ସନ୍ତାନ
ସେହି ସେ ରାଜ୍ୟର ସିନା ହେବ ଚିରନ୍ତନ ।
ଜମ୍ବୁଦ୍ୱୀପ ମଧ୍ୟରେ ସେ ସପ୍ତଦ୍ୱୀପା ପୃଥ୍ୱୀ
ଏଥିରେ ଠାକୁର ସୋମବଂଶ ନରପତି ।
କନ୍ୟା ଗୋଟଏ ପାର୍ଥକୁ ଆମ୍ଭେ ଯେବେ ଦେବା
ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଆମ୍ଭ ଯଶ କୀର୍ତ୍ତି ରୁହାଇବା ।
ସତ୍ୟଭାମା ବୋଇଲେ ଏ କଥା ଦୃଢ଼ କର
ବଡ଼ ଠାକୁରଙ୍କୁ କହି କର ବିଭାଘର ।
ଆବର ଚଉର୍ଯ୍ୟମତି କିମ୍ପାଇ କରିବ
ଶୁଭ ଲଗନ ଧରାଇ ବିଭା କରାଇବ ।

ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ଭାଙ୍ଗିଦେବେ କାମପାଳ
ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ବିପକ୍ଷ ସଦା ହଳଧର ।
ସତ୍ୟଭାମା ବୋଇଲେକ ରହିବ କି କାର୍ଯ୍ୟ
ଦେଖିବା ଥରେ ଜଣାଅ କିବା ଦେବରାଜ ।
ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ଗୋ ଶୁଣ ସତ୍ୟାସତୀ
ଯଶୋଦାଙ୍କ ପୁରେ ତୁମ୍ଭେ ଥାଅ ଆଜରାତି ।
ଏ କଥାମାନ କହିବ ସବୁ ଯଶୋଦାଙ୍କୁ
ସେ ଯାଇ କହନ୍ତୁ ବଳଦେବ ଠାକୁରଙ୍କୁ ।
ଏମନ୍ତ କହି ଗୋବିନ୍ଦ ପୁଣି ଯେ କହିଲେ
ଗୁପ୍ତେ ଭେଟ କରାଇବା ରାମ ନାସ୍ତି କଲେ ।
ଏତେକ ବୋଲି ତାହାକୁ ଦେବ ଶିରୀପତି
ଅର୍ଜୁନ ଘେନି ରୁକ୍ମିଣୀ ପୁରକୁ ଗମନ୍ତି ।
ସ୍ନାନ ଦେବାର୍ଚ୍ଚନ କର୍ମ ଆହନିକ ସାରି
ମଣୋହିରେ ବିଜେ କଲେ ଦେବ ଚକ୍ରଧାରୀ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣର ପଲଙ୍କେ ଯେ ଅଷ୍ଟରତ୍ନ ଜଡ଼ି
ସ୍ନାନ ସମାର୍ଜିଲେ ଶୁଦ୍ଧ ଶୁକ୍ଳ ବସ୍ତ୍ର ପାରି ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରୁଖା ସହସ୍ରେ ଦୀପାବଳୀ ଜାଳି
ନେତ୍ରରେ ବଳିତା ଗୁଆଘୃତ ତହିଁ ମେଲି ।
ଶଉଚ କରି ପବିତ୍ର ଶୁଦ୍ଧଜଳେ ପାଦ
ମଣୋହି କୋଠାକୁ ବିଜେ ଅର୍ଜୁନ ଗୋବିନ୍ଦ ।
ବସିଣ ଦୁହେଁ ପବିତ୍ର ବିଚିତ୍ର ଆସନେ
ନୀର ସିଞ୍ଚନ୍ତି ଆସନ ସ୍ଥାନ ସମାର୍ଜ୍ଜନେ ।
ଚାମର ଢାଳନ୍ତି ଜମ୍ବୁବତୀ ସନ୍ନିଧାନେ
ସତ୍ୟ ଚାମର ଢାଳନ୍ତି ସ୍ୱାମୀ ବିଦ୍ୟମାନେ ।
ଭୀଷ୍ମକ ନନ୍ଦିନୀ ଆବର ଅଷ୍ଟପାଟବଂଶୀ
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଥାଳୀରେ ଆଣି ଅନ୍ନ ପରଶନ୍ତି ।
ଘୃତ ଆଣି ପରଷନ୍ତି ଦେବୀ କମଳିନୀ
ଭୂମିରେ ପିତୃଲୋକଙ୍କୁ ଦେଇ ଅନ୍ନପାଣି ।
ବାହ୍ୟବଳୀ ଦେଇ ଚଳୁ ଘେନିଲେ ଶ୍ରୀକରେ
ଗୁରୁ ଦେବତାଙ୍କ ମନ୍ତ୍ର ସୁମରି ମନରେ ।
ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱର ଦେବ ନାମ ଧରି ଚକ୍ରପାଣି
ଶ୍ରୀହସ୍ତୁ ଚଳୁ ଛାଡ଼ିଲେ ତଳେ ତତକ୍ଷଣି ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବୋଇଲେ ଛାଡ଼ିଲେ କିମ୍ପା ତୁମ୍ଭେ ଚଳୁ
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ହେଲା ମଣୋହିରେ ହେଳୁ ।
ଅର୍ଜୁନ ଅଇଲାରୁ ମୋ ମନ ହେଲା ଶାନ୍ତି
ଠାକୁରେ ନ ଦେଖି ମୁହିଁ ବିଜେ କଲି ଏଥି ।
ବାବୁ ତୁ ମଣୋହି କରୁଥାଅ ସବ୍ୟସାଚୀ
ବିଶ୍ୱନାଥ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଦେଖି ମୁଁ ଯାଉଛି ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବୋଇଲେକ ତୁମ୍ଭ ପୁରୁଷ ଉତ୍ତମ
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ଠାକୁର ତୁମ୍ଭେ ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟର ଧାମ ।
ତୁମ୍ଭ ଉପରେ ଠାକୁର କରୁଛ କାହାକୁ
ମୁଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ମଣୁଅଛି ତୁମ୍ଭରି କଥାକୁ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସେ ଜଗତଭୂତ
ସହସ୍ରେକ ବ୍ରହ୍ମା ହେଲେ ଲୋମକେ ଗୁପତ ।
ଅଣାକାର ପୁରୁଷ ସେ ଅପାପ ହିଁ ଯୋଗୀ
ସର୍ବଦା ଆନନ୍ଦ ସୁଖ ଭୋଗ ପରିତ୍ୟାଗୀ ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବୋଲେ ଅଛିଟିକି ତାଙ୍କର ଘରଣୀ
ମୋର ଉପରେ ସେତେବେ ହେବ ଠାକୁରାଣୀ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ଏହା ଅଟଇ ନିୟତ
ପାର୍ବତୀ ଦର୍ଶନେ ତୁମ୍ଭେ ହୋଇବ ମୁକତ ।
ତାକୁ ପ୍ରଶଂସି କହିଲେ ଯହୁଁ ଚକ୍ରପାଣି
ମନେ କୋପେ ବହିଲେ ସେ ଦେବୀ କମଳିନୀ ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବୋଇଲେ ସର୍ବଦା ଦିଅଇ ମୁଁ ଅନ୍ନ
ମୁହିଁ ସଂସାରଜନଙ୍କୁ କରଇ ପାଳନ ।
ମୋହର ଦେଲେ ସକଳଜନ ପାଏ ପୂଜା
ଦେବଙ୍କ ଉପରେ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ଦେବରାଜା ।
ମୁହିଁ ଯେ କୋପ କଲଇଁ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେବତାଙ୍କୁ
ରଖି ନ ପାରିଲେ ପୁଣି କେହି ତ ତାହାଙ୍କୁ ।
ଯେବଣ ଜନଙ୍କୁ ମୁହିଁ ଚାହେଁ ସୁନୟନେ
ଧନ ସନ୍ତାନ ତାହାର ଉଡ଼େ ଦିନେ ଦିନେ ।
ଯାହାକୁ ହିଁ କୋପେ ମୁହିଁ କରଇ କିଞ୍ଚିତେ
ଅଗଣିତ ଅପଣ୍ଡିତ ହୁଅଇ ଜଗତେ ।
ପାର୍ବତୀ ବୋଲି ଯେବଣ ମହାମ୍ରାଣି ପୁଣି
ତାଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରାଇ ଲୋଡୁ ପୁଣି ସ୍ୱାମୀ ।
କୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ କହିଲେ କରିବୁ ତୁ କୋପ
ତୋହର ଦେଖିଲା ନାହିଁ ଠାକୁରାଣୀ ରୂପ ।
ସତୀ ସାବିତ୍ରୀ ପାର୍ବତୀ ତାରା ଯେ ରୋହିଣୀ
ସ୍ୱାହା ସ୍ୱାଧା ଭଗବତୀ ଯେ ଆଠ ଭଉଣୀ ।
ଅଟନ୍ତି ଏ ଅଷ୍ଟକନ୍ୟା ଜାଣି ମହାସତୀ
ଶଚୀ ତାରା ମନ୍ଦୋଦରୀ ଅହଲ୍ୟା ପାର୍ବତୀ ।
ସତୀହୁ ମହାସତୀ ଏ ଲକ୍ଷେଗୁଣ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ତେଣୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ତୋର ନମସ୍କାର ପାତ୍ର ଆଠ ।
ତାହାଙ୍କର ମହିମା ଗୋ ଅତି ଅଗୋଚର
ଯାହାଙ୍କ କୋପକୁ ଭୟ କରେ ସୁରେଶ୍ୱର ।
ହର ବ୍ରହ୍ମା ଆଦି ଦେବେ ତାଙ୍କ ପାଦ ବନ୍ଦି
ସକଳ ଭୁବନେ ମହାସତୀଙ୍କୁ ଆରାଧି ।
କୋଟି କଳପ ଆୟୁଷ ଘେନି ଅଷ୍ଟଦେବୀ
ଭର୍ତ୍ତା ନାଶଯାନ୍ତି ଏହୁ ଅଟନ୍ତି ତ୍ରିଜୀବୀ ।
ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ କରନ୍ତି ଯେବେଳେ
ମୃତପିଣ୍ଡ ଘେନି ବସିଥାନ୍ତି ବୃକ୍ଷତଳେ ।

ଆପଣା ଆୟୁଷ ଘେନି ସ୍ୱାମୀକି ଜିଆଇ
ପତି ନାଶଯାନ୍ତି କଢ଼ୀ ଅଟନ୍ତିଟି ସେହି ।
ସତୀଙ୍କ ପରେ ଅଟନ୍ତି ଏହୁ ମହାସତୀ
ପ୍ରଳୟ ହୋଇଲା ଏକ ଦିବସ ମଣନ୍ତି ।
ଏମାନଙ୍କ ଉପରେ ଯେ ଉମା ଠାକୁରାଣୀ
ଶୁଣି ଲକ୍ଷ୍ମୀ କହନ୍ତି ଯେ ଦେବ ଚକ୍ରପାଣି ।
ସ୍ୱାମୀ ସେମାନେ ଅଟନ୍ତି ଯେବେ ମହାସତୀ
ମୋତେ କାହିଁକି ନ ଦେଖା ଦେବ ଶିରୀପତି ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ କରିବନା କୋପ
ମହାସତୀରୁ ବାହାର ତୁମ୍ଭର ଯେ ରୂପ ।
ପୁଣି ହସିଣ ବୋଇଲେ ଦେବ ଚକ୍ରପାଣି
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ତୋତେ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ବାଇଠାକୁରାଣୀ ।
ବାଇ ହୋଇ ଠାକୁରାଣୀ କାହିଁ ଦେବ ଅଛି
ସଂସାର ଲୋକେ ବୋଲନ୍ତି ମୋତେ ସିନା ବାଛି ।
ନ ଖାଏ ନ ଦିଏ ଯେହୁ ତାହାଙ୍କୁ ତୁ ଦେଉ
ସଜ୍ଜନ ଲୋକଙ୍କର ତୁ ପାଶକୁ ନ ଯାଉ ।
ନୀଚଲୋକଠାରେ ତୁହି ହେଉ ବଡ଼ ତୋଷ
ସୁଲକ୍ଷଣ ଜନଠାରେ ପୁଣି ବହୁ ରୋଷ ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଗୋ ଚଞ୍ଚଳା ବୋଲି ବୋଲନ୍ତିଟି ତୋତେ
ବେଶ୍ୟାଙ୍କୁ ଚଞ୍ଚଳା ବୋଲି ବୋଲନ୍ତି ଯୁକତେ ।
ଚଞ୍ଚଳା ସ୍ତିରୀଟି ଜାଣ କାହାରି ନୁହନ୍ତି
ଦିନକୁ ଦିନ ସେ ପର ପୁରୁଷରେ ମାତି ।
ଯହିଁ ଥାଉ ତହିଁ ତୁହି ନୋହୁ ଯେ ନିଶ୍ଚଳ
ପ୍ରାଣୀକୁ ଦୟା ନ କରୁ ତୁହି ଚିରକାଳ ।
ନିଶ୍ଚଳ ହୋଇ କାହିଁରେ ଯେଣୁ ତୁ ନ ରହୁ
ଯେଣୁ ତୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଚଞ୍ଚଳା ନାମଗୋଟି ବହୁ ।
ତୁ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଜଗତଜନ ଠାକୁରାଣୀ
ଜଗତ ଜନେ ବୋଲନ୍ତି ବାଇ ଠାକୁରାଣୀ ।
ଯେଣିକି ଚାହୁଁ ଗୋ ସେହୁ ହୁଏ ସୁଖଭୋଗୀ
ଯାହାକୁ ନ ଚାହୁଁ ସେହୁ ହୁଏ ଦୁଃଖଭୋଗୀ ।
ଜଣକୁ ଭାଙ୍ଗି ଆରେକ ଦିନ ନେଉ ଥାପି
ତେଣୁ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ତୁହି ଅଟୁ ବଡ଼ପାପୀ ।
ପାର୍ବତୀ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କୁ ତୁ ଦର୍ଶନ କଲେ
ଏ ପାପ ଖଣ୍ଡିବ ତୋର ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବୋଇଲେ ଭୋ ଦେବଯିବି ଚାଲି ମୁହିଁ
ଖଣ୍ଡିବ ପାତକ ପାର୍ବତୀର ମୁଖ ଚାହିଁ ।
ମଣୋହି କର ବୋଇଲେ କୃଷ୍ଣ ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ
ଆମ୍ଭେ ଯାଉଅଛୁ ଏବେ କୈଳାସ ପୁରକୁ ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ବେନି ଦେବ ନରହରି
ଗରୁଡ଼ ପିଠିରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ ଚଢ଼ି ।

ଆକାଶ ମାର୍ଗେ ଗମଇ ବିନତାର ସୁତ
ପବନୁ ବେଗ ଗଗନେ ଚଳିଗଲା ସେତ ।
ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ ଆସିବାର ଜାଣି
ବୃଷଭ ପିଠିରେ ବିଜେ କଲେ ଶୂଳପାଣି ।
ପାର୍ବତୀଙ୍କୁ କୋଳେ ଘେନି ଗଙ୍ଗାକୂଳେ ବିଜେ
ବୃଷଭ ପୃଷ୍ଟୁ ଉତୁରି ଉମା ଦେବରାଜେ ।
କିଞ୍ଚିତ ଅନ୍ତର ହୋଇ ବସିଲେ ପାର୍ବତୀ
ବସିଲେ ଅନ୍ତର ହୋଇ ଦେବ ପଶୁପତି ।
ଯେତେ ଦୂରୁ ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ଦିଶିଲା ଆସନ
ଗରୁଡ଼ ପୃଷ୍ଟୁ ଉତୁରି ଦେବ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବୋଇଲେ କିମ୍ପାଇ ଉତୁରିଲ ସ୍ୱାମୀ
ଯେ ଯୋଗୀ ଗୋଟାକୁ ନାଥ ଯାଉକି ପ୍ରଣମି ।
ଦେଖିଲେ ଅଯାତ୍ରା ପୁଣି ଛୁଇଁଲେକ ତ୍ୟାଗୀ
ବ୍ରାହ୍ମଣ ଚଣ୍ଡାଳ ଘରେ ଖାଏ ଅନ୍ନ ମାଗି ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଜଞ୍ଜାଳ ନକର
ଠାକୁରଙ୍କୁ ନିନ୍ଦିଲେ ତ କେବେ ନାହିଁ ପାର ।
କୋପେ ସେ ଚାହିଁଲେ ନାଶଗଲା ମନସଜ
କୋପେ ଚାହିଁଲେ ହୋଇବା ଆମ୍ଭେ ତ ଦହିର୍ଯ୍ୟ ।
କରନ୍ତି ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ପାୟେ ନିଉଛାଳି
ବାଞ୍ଛା ସିଦ୍ଧ ହେଉ ବାବୁ ବୋଇଲେ ତ୍ରିଶୂଳୀ ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବୋଇଲେ ଯୋଗୀର ଭାର୍ଯ୍ୟା ଯୋଗୀଆଣୀ
ଏହା ଛାରେ ଓଳଗି ମୁଁ କେମ୍ଭେ ହେବି ପୁଣି ।
ଯୋଗୀ ତପସ୍ୱୀ ଭିକ୍ଷାସୀ ରାଉଳ ଏ ହର
ଗଉଡ଼ ବାଉଡ଼ ପୁଣ ହାଉଡ଼ ମୋ ବର ।
ଏହାଙ୍କରେ ଏହାଙ୍କର ହେବ ବନ୍ଧୁପଣ
ମୁଁ କିମ୍ପା ବନ୍ଦିବି ଯୋଗୀଆଣୀର ଚରଣ ।
ଏହାର ମୁଁ ସତୀପଣ ଜାଣିବି କେମନ୍ତେ
ସମସ୍ୟା ବଚନେ ଜିଣିପାରେ ଯେବେ ମୋତେ ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବିଜେ କଲେ ଯାଇ ପାର୍ବତୀର କତି
ସନ୍ନିଧେ ବସିଲେ ଦେବୀ ନ କରି ପୀରତି ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବୋଇଲେ ଗୋଦେବୀ ଶୁଣ ଏକ ଚିତ୍ତେ
ଭିକ୍ଷାସୀ ଗୋଟେ ଯିବାର ଦେଖିଲ କି ପଥେ ।
ପାର୍ବତୀ ଭାଳି ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ବଚନକୁ ଶୁଣି
କଳିର ନିମନ୍ତେ ହରି ଏହାକୁ ଯେ ଆଣି ।
ମୋହର ସ୍ୱାମୀ ଯେ ଭିକ୍ଷା ମାଗିବୁଲେ ବୋଲି
ଏ ମୁଦ୍ଗୀ ଜାଣି ପଚାରେ ମୁଁ ଜାଣି ପାରିଲି ।
ପାର୍ବତୀ ବୋଇଲେ ଯେବେ ଭିକ୍ଷାସୀରେ କାର୍ଯ୍ୟ
ବଳି ଦୁଆରେ ଅଛଇ ବାମନ ଯେ ଦ୍ୱିଜ ।
ଭିକ୍ଷାସୀ ଜାଣନ୍ତି ସିନା ଭିକ୍ଷାସୀର କଥା
ବଳିକୁ ଯେ ଦାନ ମାଗୁଅଛି ଟେକି ମଥା ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବୋଇଲେ ଏହାର ସ୍ୱାମୀ ସିନା ଯୋଗୀ
ମୋର ସ୍ୱାମୀ ଗଲେ ବଳିଦ୍ୱାରେ ଦାନ ମାଗି ।
ଦାନ ଭିକ୍ଷା ଦୁଇ ଏକ ଅଟଇ ଯୁକତ
ଲାଜ ପାଇ ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବୀ ବସିଲେ କିଞ୍ଚିତେ ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବୋଇଲେ ଗୋ ଆଜି ଗଲାକିଏ ବାଟେ
ପାଣ୍ଡବ ନୃତ୍ୟ କରିଣ ଦେଖିଲ କି ନଟେ ।
ପାର୍ବତୀ ଦେବୀ ବୋଇଲେ ଏ ମନ୍ଦ ଚଞ୍ଚଳି
ନିଶ୍ଚୟ ଆମ୍ଭର ସଙ୍ଗେ ଲଗାଇବ କଳି ।
ଦେବୀ ମନ ରଞ୍ଜିବାକୁ ହର ନୃତ୍ୟ କଲା
ଏହି ମୁଢ଼ୀ ଆସି ମୋତେ ତାହା ଉଘାଇଲା ।
ପାର୍ବତୀ ବୋଇଲେ ଆଗୋ ଶୁଣ ବଇଦେଈ
ନଟ ପୁରୁଷକୁ ଖୋଜ ବୃନ୍ଦାବନେ ଯାଇ ।
ତାଳୁରେ ଚୂଳ ହସ୍ତରେ ବିରହ ବଇଁଶୀ
କଦମ୍ବ ମୂଳେ ଗୋପୀଙ୍କୁ ନ ଛାଡ଼ନ୍ତି ବସି ।
ତାହାଙ୍କୁ ପଚାର ନୃତ୍ୟ କରିବାର କଥା
ନଟେ ସିନା ଜାଣନ୍ତି ଯେ ନଟଙ୍କ ବାରତା ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବୋଇଲେ ହାରିଲି ଏହାକୁ ଯୁକତେ
ମୋର ସ୍ୱାମୀ ନୃତ୍ୟକଲା ଗୋପୀଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ।
ଉତ୍ତର ଦେଲେକ ସିନ୍ଧୁ ରାଜାର କୁମାରୀ
ଯୋଗୀ ଗୋଟିଏକି ଯାଏ ମୃଗଛାଲ ଧରି ।
ପାର୍ବତୀ ଦେବୀ ବୋଇଲେ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ବଚନେ
ଅଳପକ ଲୋକ ସିନା କହନ୍ତି ଏସନେ ।
ମୋର ସ୍ୱାମୀ ମୃଗଛାଲ ଆଭରଣ କରି
ଏହା ମୋତେ ଉଘାଇଲା ଏ କାଣୀ ଦୁର୍ବାରୀ ।
ପାର୍ବତୀ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଆଗୋ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ
ନଇମିଷ ବନେ ଖୋଜ ତପ କରୁଅଛି ।
ମୃଗଛାଲ ପିନ୍ଧି ପୁଣି ବସି ମୃଗଛାଲେ
ନର ନାରାୟଣ ରୂପ ଦେଖାଯାଇ ଭଲେ ।
ଯାହାର ସ୍ୱାମୀ ବରାହରୂପ ଅଛି ଧରି
ତାହାକୁ ପଚାର କେଣେ ଗଲା ମୃଗମାରି ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବୋଇଲେ ଏଥିରେ ନୋହିଲା ତ ଯଶ
ଏ କଥାରେ ମୁଁ ଏହାକୁ ହାରିଲି ଅବଶ୍ୟ ।
ଏହା ସ୍ୱାମୀ ମୃଗଚର୍ମ ଆଭରଣକାରୀ
ମୋ ସ୍ୱାମୀ ବରାହ ପୁଣି ଋଷି ରୂପଧାରୀ ।
ଏତେକ ବିଚାରି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମଉନ ହୋଇଲେ
ପୁଣି ପାର୍ବତୀଙ୍କୁ ପ୍ରତି ଉତ୍ତର ସେ ଦେଲେ ।
ଲାଙ୍ଗଟି ଭୃଙ୍ଗଟି ବୃଦ୍ଧ ଯୋଗିଆ ଗୋଟାଏ
ହାଡ଼ମାଳ ବିଭୂଷଣ ବୃଷଭରେ ଯାଏ ।
ତାହାକୁ ଦେଖିଲୁ କିଏ ବାଟେ ଯାଉଁ ଯାଉଁ
ପାର୍ବତୀ ବୋଇଲେ ମୁଢ଼ା ଶିଖିଲାକ କାହୁଁ ।
ମୋହର ସ୍ୱାମୀ ଏ ବେଶେ ବଳଦ ଚଢ଼ଇ
ତାହା ମୋତେ ଉଘାଇଣ ଝିଙ୍ଗାସ କରଇ ।
ତୁହି ଯାହା ପଚାରିଲୁ ବୋଇଲେ ପାର୍ବତୀ
ଗୋରୁଙ୍କର ବାରତା ଯେ ଗଉଡ଼େ ଜାଣନ୍ତି ।
ନନ୍ଦ ଗଉଡ଼ ପୁଅକୁ ପଚାର ଏ କଥା
ସେ କହି ପାରଇ ଗୋରୁ ବଳଦ ବାରତା ।
ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀ ତୁନି ହେଲେ ପାର୍ବତୀ ବଚନେ
ଏ କଥାରେ ଯଶ ମୋତେ ନୋହିଲା ଏ ସ୍ଥାନେ ।
ଏହାର ସ୍ୱାମୀ ବଳଦ ଯାଏ ସିନା ଚଢ଼ି
ମୋହର ସ୍ୱାମୀ ଗୋପାଳ ରୂପେ ଗୋପେ ବଢ଼ି ।
ପୁଣି ପଚାରନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ବରୁଣ ଦୁହିତୀ
ଗଳେ ମୁଣ୍ଡମାଳ ଅଛି ଦେଖିଲ କି ଯତି ।
ପାର୍ବତୀ ବୋଇଲେ ଏହା ଜାଣିଲା କେମନ୍ତେ
ହରି ଆଣିଛି ଏହାକୁ କଳିର ନିମନ୍ତେ ।
ପାର୍ବତୀ ବୋଇଲେ ତୋତେ କହିବା ଏକଥା
ହିରଣାକ୍ଷ ପୁରେ ଅଛି ମୁଣ୍ଡର ବହନ୍ତା ।
ନୃସିଂହ ରୂପେ ହିରଣ୍ୟ ଚିରି ସତ୍ୟଯୁଗେ
ମଡ଼ା ନ ଛାଡ଼ିଣ ସେ ଯେ ବହିଛନ୍ତି ରାଗେ ।
ତାହାଙ୍କୁ ପଚାର ଯାଇ ମଡ଼ାର ବ୍ୟବସ୍ଥା
ସେହି ଯେ କହିବେ ମୃତପିଣ୍ଡର ବାରତା ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଲେକ ପାର୍ବତୀ ବଚନେ
ଏ କଥାରେ ଯଶମୋତେ ନୋହିଲାକ କ୍ଷଣେ ।
ଏହାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ଗଳାରେ ଅଛି ମୃତପିଣ୍ଡ
କହନ୍ତି ଆବର ମୋର ସ୍ୱାମୀ ସେହୁଖଣ୍ଡ ।
ମୃତପିଣ୍ଡ ମୁଣ୍ଡ ଏହି ଅଟେ ଏକ କଥା
ଯେବେ ଯଶ ମୋତେ ପୁଣି ନୋହିଲା ଏକଥା ।
ଜିଣି ନ ପାରିଲେ ସିନ୍ଧୁ ରାଜାର କୁମାରୀ
ପାର୍ବତୀ ପାଦେ ପଡ଼ିଲେ ହୋଇ ଦଣ୍ଡପରି ।
କୋଳ କଲେ ଦକ୍ଷ ପ୍ରଜାପତିର କୁମାରୀ
ମୁଖରେ ଚୁମ୍ବନ ଦେଲେ ଭୁଜେ ଭିଡ଼ିକରି ।
ଈଶ୍ୱର ପଚାରିଲେ କେ ଜିଣିଲା ହାରିଲା
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ କଳି ସମାନ ହୋଇଲା ।
ଏକ ହିଁ ଯେବେ ଜିଅନ୍ତା ଏକଇ ହାରନ୍ତା
ତୁମ୍ଭର ଆମ୍ଭର ବଡ଼ ଅପ୍ରୀତି ହୁଅନ୍ତା ।
ତାଙ୍କ ହରଷରେ ହରି ହରଙ୍କ ହରଷ
ବୃଷଭ ଗରୁଡ଼ ଦୁହେଁ ଲଭିଲେ ସନ୍ତୋଷ ।
ଦେବ ଦେବୀ ବାହନ ଏ ହରଷ ହୁଅନ୍ତି
ସଂସାର ଜନମାନଙ୍କୁ ହରଷ କରାନ୍ତି ।
ଏ ଦେବ ଦେବୀମାନଙ୍କୁ ଭାବ ହୃଦଗତେ
ଦରିଦ୍ର ବାଧା ତୁଟେ ଏ ଆଖ୍ୟାନ ଶୁଣନ୍ତେ ।

ଏ ମୋହର ଜ୍ଞାନେ କି ମୁଁ ପାରେ ତଥ୍ୟ କରି
କେ ଏହା କହିବ ପୁଣ ନରଦେହ ଧରି ।
ଯାହା ସେ କହିଅଛନ୍ତି ମୁନି ହେ ଅଗସ୍ତି
ମୁଁ ଯେ ବଖାଇ କହିଲି ଶାସ୍ତ୍ରର ସଙ୍ଗତି ।
ଜୟ ଜୟ ହରିହର ବ୍ରହ୍ମା ଅବତାର
ନୀଳକମଳ ସ୍ୱରୂପ ଧବଳ ଶରୀର ।
ଖଗବର ବାହନ ଯେ ତିରଶୂଳଧର
ପିନାକୀ ଶାରଙ୍ଗ ପୁଣି ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ରଧର ।
କୈଳାସ ବୈକୁଣ୍ଠ ଶମଶାନ ସ୍ଥଳବାସୀ
ଜୟ ଜୟ ହରିହର ଯୋଗ ବ୍ରହ୍ମରାଶି ।
ଅଷ୍ଟରତନ ଭୂଷଣ ଅଷ୍ଟକୁଳା ନାଗ
ଗନ୍ଧଭସ୍ମ ବିଲେପନ ଚରଣ ଯେ ଭାଗ ।
ଯୋଗେ ଜଗନ୍ନାଥ ତୁମ୍ଭ କଷା ଝୀନବାସ
ଶୋଷକ ନାଶକ ଦେବ ପରମ ପୁରୁଷ ।
ଏକକାୟେ ନାଥ ତୁ ଯେ ନାଗ ଅବତାର
ଅଲୋଭୀ ପୁରୁଷ ନାଶ ନାଶି ମହୀଭାର ।
ଜାତଅନ୍ତ କରତା ତୁ ହରନ୍ତା ଧରନ୍ତା
ଜୟ ଜୟ ହରିହର ବିହନ୍ତା ରଖନ୍ତା ।
ଶ୍ରୀହରି ହରଙ୍କ ପାଦେ ଶରଣ ମୁଁ ନିତ୍ୟେ
ଶୂଦ୍ରମୁନି ବିନୟ ଯେ ହୁଅଇ ଭକତେ ।
ଶ୍ରୀଚଣ୍ଡୀ ଶାରଳା ମାଗୋ ଝଙ୍କଡ଼ର ବାସୀ
ତାହାଙ୍କର ଆଶ୍ରିତ କୃପାଜଳ ମହାଋଷି ।
ସେ ଦେବୀ ଲୟେ ଶାରଳା ଦାସ ମୁହିଁ କବି
ତାହାର ଚରଣ ନିତ୍ୟ ହୃଦଗତେ ଭାବି ।
ପରଦୁଃଖ କାତର ଯେ ସିଦ୍ଧ ଯେ ସାଧବୀ
ତାର ଅନୁଗ୍ରହେ ମହାଭାରତ ମୁଁ ଭାବି ।
ତାହାଙ୍କ ପ୍ରସନ୍ନେ ଲେଖି କଲି ଗୀତଗ୍ରନ୍ଥ
ଶୁଣନ୍ତେ ଧନ ସନ୍ତାନ ହୁଅଇ ପ୍ରାପତ ।
ଶ୍ରୀଚଣ୍ଡୀ ଶାରଳା ଲୟେ ମମ ହୃଦଗତ
ଶୂଦ୍ରମୁନିଙ୍କୁ ମୁକତ କର ଜଗନ୍ନାଥ ।
କହନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ମନୁ ନରରାୟେ
ଏ ମହାଭାରତ ଶୁଣି ପାପ ଯାଉ କ୍ଷୟେ ।
ଅନେକ ଭକତି ତାଙ୍କୁ କଲେ କମଳିନୀ
ବହୁତ କଲ୍ୟାଣ ବାଞ୍ଛାକଲେ କାତ୍ୟାୟିନୀ ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ ଘେନି ଗରୁଡ଼ପୃଷ୍ଠେ ବିଜେ କରି
ଚଳିଲେ ଜଗମୋହନ ଦ୍ୱାରାବତୀ ପୁରୀ ।
ହର ପାର୍ବତୀ ଏ ଦୁହେଁ ବୃଷଭ ଆରୋହୀ
କପିଳାସ କନ୍ଦରେ ସେ ବିଜେ କଲେ ଯାଇ ।
ଶ୍ରୀହରି କମଳା ବିଜେ ଦ୍ୱାରକା ଭୁବନେ
ସନ୍ଧ୍ୟା ସାରିଣ ଭୋଜନ କଲେ ଜନାର୍ଦ୍ଦନେ ।
ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ ପୁଚ୍ଛାକଲେ ଅଗସ୍ତିଙ୍କି
କିସ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ହରି ଭଦ୍ରା ଦୁଃଖ ଦେଖି ।
ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ତହୁଁ ହେ ମହାରାଜନ
ଯାହା ପଚାରିଲୁ ଶୁଣ ହୋଇ ସାବଧାନ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ଯେ ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ସେ ସତ୍ୟଭାମାକୁ
ତୁମ୍ଭେ ଚଳିଯାଅ ବେଗେ ଯଶୋଦା ପୁରକୁ ।
ଆଜ୍ଞା ପାଇ ଚଳିଗଲେ ହରି ପାଟବଂଶୀ
ଯଶୋଦାପୁରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ଯାଇ ନିଶି ।
ପ୍ରଣାମ କରି ବୋଇଲେ ଏମନ୍ତ ବଚନ
କଥାଏ କହିବି ମାତ ହୁଅ ସାବଧାନ ।
ସୁଭଦ୍ରାକୁ ପ୍ରଦାନ କି କରିବି ପାର୍ଥକୁ
ବାସୁଦେବ ବୁଝି ସିନା କହିଲେ ତାହାକୁ ।
ଯଶୋଦା ଦେବକୀ ଦୁହେଁ ବୋଇଲେ ଏମନ୍ତ
ଆମ୍ଭ ବିଚାରକୁ ଏକା ଯୋଗାଇଲା ମାତ୍ର ।
ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ପୁରୁଷ ସେ ହରତା କରତା
ଅଟନ୍ତି ସକଳ ଜୀବଜନ୍ତୁ ପିତା ମାତା ।
ଯାହାକୁ ଯାହା ବିହିବେ ସେହି ଅବହେଳେ
କେ ତାହା ଅନ୍ୟଥା କରି ପାରିବ ବା ବଳେ ।
କ୍ଷତ୍ରିୟ ସେ ନିଷ୍କଳଙ୍କ ବଂଶେ ଜଗଜ୍ଜିତ
ଦ୍ୱାରକାର ସେନାପତି ବିଷ୍ଣୁର ଭକତ ।
ସୁଭଦ୍ରା କର୍ମେ ଯଦ୍ୟପି ଥିବ ଶୁଭକର୍ମ
ତେବେ ସେ ଦିଶିବ ସିନା ସବୁରି ଯେ ଧର୍ମ ।
ଧାର୍ମିକ ବିବେକୀ ସେହି ଅତି ପୁଣ୍ୟଜନ
ଅତି ପୁଣ୍ୟରେ ପ୍ରାପତ ହୁଏ କଥାମାନ ।
ସୁଭଦ୍ରାର ପୂର୍ବେ ଯେବେ ଥିବ ପୁଣ୍ୟ ଅତି
ତେବେ ସେ ହୋଇବ ସିନା ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଯୁବତୀ ।
ସତ୍ୟଭାମାକୁ ରୁହାଇ ଗଲେ ଯଶୋମତୀ
ବଳରାମଙ୍କର ପୁରେ ପ୍ରବେଶ ହୁଅନ୍ତି ।
ଦେଖି ଧାତିକାରେ ଉଠି ଦେବ ଦେବ ହଳୀ
ମାତାଙ୍କ ପାଦେ ଓଳଗି ବୋଲନ୍ତି ମୁଷଳୀ ।
କେବଣ କାରଣେ ବିଜେ କଲ ଆଗୋ ମାଏ
କେବଣ ବିଧାନ ଅବା କେଉଁ କଥା ହୁଏ ।
ସାବଧାନେ ଶୁଣ ବାବୁ କହେ ମୁଁ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ
ସୁଭଦ୍ରାକୁ ପ୍ରଦାନ କି କରିବା ପାର୍ଥକୁ ।
ମାତାଙ୍କ ମୁଖରୁ ଶୁଣି ଏସନ ବଚନ
ଭୂଇଁ ଛୁଇଁ କାମପାଳ ଛୁଇଁଲେ ଶ୍ରବଣ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ଦେଖିଲ କି ସୁନ୍ଦର ମୂରତି
ମାତାର ନାମ ତାହାର ଅଟଇ ଯେ କୁନ୍ତୀ ।
ପିତାର ନାମ ତାହାର ପଣ୍ଡୁ ଯେ ରାଜନ
ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ପାପକଲା ନାଶି ତପୋଧନ ।

କୁନ୍ତୀର ଅନୀତି ମୁଖେ କହି ତ କେ ପାରି
ପୁତ୍ରଙ୍କ ଜନମ କଲା ପରେ ପ୍ରୀତି କରି ।
ବଂଶରେ କଳଙ୍କ ପୁଣି ଅଛଇ ଯାହାର
ତାହାକୁ କନ୍ୟା ଦେବାର ନୁହଇ ବେଭାର ।
ଆମ୍ଭେ ବିଚାର ମନରେ କରିଛୁ ଯାହାକୁ
ସୁଭଦ୍ରାକୁ ଦେବା ରାଜା ମାନଗୋବିନ୍ଦକୁ ।
ବଂଶେ ନିଷ୍କଳଙ୍କ ପଞ୍ଚ କଟକର ରାଜା
ସକଳ ନୃପ କରନ୍ତି ତାର ପାଦପୂଜା ।
ଶଙ୍ଖନିଧି ପଦ୍ମନିଧି ଅଛି ତା କରେ
ପାଣିଦ୍ରବ୍ୟ ହୁଏ କର ଲାଗିଲେ ପଥରେ ।
ଚାଲନ୍ତେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଅଷ୍ଟପଦ୍ମ ଯେ ଫୁଟଇ
ଅତିମାନେ ରାଜା ମାନଗୋବିନ୍ଦ ଅଟଇ ।
ପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟୁ ଦେଲା ଯେ ବାହାର କରି
କାଳକ ପାଣ୍ଡବେ ତାର ପୁଣି ବନଚାରୀ ।
ଗୋଲକୁଣ୍ଡା ପାଣ୍ଡବେ ଯେ ଅଟନ୍ତି ଅଜାତି
ପାଞ୍ଚଜଣ ବିଭାହେଲେ ଏକଇ ଯୁବତୀ ।
ମୋହର ଆଗରେ ଯାହା କହିଲ ଗୋ ମାତ
ଏ କଡାଗୋଟି ନ କାଣେ ଯେହ୍ନେ ଜଗନ୍ନାଥ ।
ଭଲଦିନେ ରାଜା ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନକୁ ମୁଁ ଆଣି
ପ୍ରଦାନ କିରବି ତାକୁ ତୁମ୍ଭର ଦୁଲଣୀ ।
ପାଣ୍ଡବେ ଅଟନ୍ତି ଗୋଲକୁଣ୍ଡା ବ୍ରହ୍ମଦ୍ୱେଷୀ
ତାହାଙ୍କୁ କନ୍ୟା ଦେବାର ବିହିତ ନ ଆସି ।
ଆମ୍ଭ ଆଗେ କହିଲ ଯେ ଏହୁ ସର୍ବକଥା
ଜଗନ୍ନାଥ ନ ଜାଣିବ ଏଥିର ବାରତା ।
ବଳରାମ ମୁଖୁଁ ଶୁଣି ଏସନକ ବାଣୀ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ନିଜପୁରେ ନନ୍ଦରାଣୀ ।
ଆପଣା ମନ୍ଦିରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
ସତ୍ୟଭାମାଙ୍କର ଆଗେ ଏକଥା କହିଲେ ।
ଶୁଣି ସତ୍ୟଭାମା ଦେବୀ କଲେ ଆଗମନ
ଶ୍ରୀହରି ଛାମୁରେ ଆସି ମିଳିଲେ ତକ୍ଷଣ ।
ବୋଇଲେ ଶୁଣିମା ହେଉ ଦେବ ମଧୁହାରୀ
ଅର୍ଜୁନ ନାମରେ କୋପ କଲେ ହଳଧାରୀ ।
ଅନେକ କହିଲେ ଦୋଷ ବାଛି ପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ
ସୁଭଦ୍ରାକୁ ଦେବେ ରାଜା ମାନଗୋବିନ୍ଦଙ୍କୁ ।
ଏସନକ ବିଚାର ଯେ ହୋଇଲାକ ଆଜ
ଶୁଣି ମହାକୋପେ କଲେ ପ୍ରଭୁ ଦେବରାଜ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ଚାହିଁ ସେ ସତ୍ୟଭାମାଙ୍କୁ
ତୁମ୍ଭେ ସୁଭଦ୍ରାକୁ ନିଅ ଅର୍ଜୁନ ଛାମୁକୁ ।
ଅର୍ଜୁନ ସୁଭଦ୍ରା ଭେଟ କର ତୁମ୍ଭେ ନେଇ
କେମନ୍ତେ ବିଭା କରିବେ ତାକୁ ହଳସାଇଁ ।

ଏସନ ବିଚାର କରି ରଜନୀ ପ୍ରଭାତେ
କହିଲେକ ଉଦ୍ଧବଙ୍କୁ ଚାହିଁ ହଳହସ୍ତେ ।
ଅଶ୍ୱ ଏକ ଚଢ଼ି ତୁହି ଚଳ ଏହିକ୍ଷଣେ
ବାରତା କରିବୁ ଯାଇ ରାଜା ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନେ ।
ବରଣ କରି ଆସିବୁ ତାକୁ ଏହିକ୍ଷଣି
ସୁଭଦ୍ରାକୁ ଦେବା ଆମ୍ଭେ ଆସୁ ସୈନ୍ୟଘେନି ।
ବଳରାମଙ୍କ ବଚନେ ଚଳିଲା ଉଦ୍ଧବ
ବରଣ ଯୋଗାଡ଼ ତାକୁ ଦେଲେ ବଳଦେବ ।
ଆଜ୍ଞା ପ୍ରମାଣେ ଉଦ୍ଧବ ତହୁଁ ଚଳିଗଲା
ହସ୍ତିନା ପୁର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ।
ସମଦଣ୍ଡ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ପ୍ରଭୁ ହଳପତି
ରଇବତ ପରବତେ ବିଜେ କରିଛନ୍ତି ।
ବସନ୍ତ ଉତ୍ସବ ଏକ ଯାତ୍ରାର ବିଧାନେ
ଯାତ୍ରା ସାରି ବାହୁଡ଼ିଲେ ପୁଣି ସେ ମଧ୍ୟାହ୍ନେ ।
ଦ୍ୱାରକା ଭୁବନେ ଯାଇ ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ
ସତ୍ୟଭାମାକୁ ବୋଇଲା ରାଇ ପୀତବାସ ।
ସୁଭଦ୍ରାକୁ ତୁମ୍ଭେ ବେଶ ଭୂଷଣ କରାଇ
ଅର୍ଜୁନ ଶୟନ ସ୍ଥାନେ ସମର୍ପିବ ନେଇ ।
ଚଳିଲେ ସେ ସତ୍ୟଭାମା ସ୍ୱାମୀର ବଚନେ
ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ସୁଭଦ୍ରାଦେବୀ ମେଢ଼ସ୍ଥାନେ ।
ଯୋଗୀ ଯେସନେ ଜାଗଇ ଦିବସ ଶର୍ବରୀ
ଅର୍ଜୁନ ନିମନ୍ତେ ଦେବୀ କ୍ଷୁଧା ତୃଷା ହାରି ।
ବଦନ୍ତି ଗୋ କାତ୍ୟାୟନୀ ମାତା ଯୋଗେଶ୍ୱରୀ
ତବ ଚରଣେ ଶରଣ ତୀର୍ଥେ ଆଶ୍ରା କରି ।
ଶତସହସ୍ର ପ୍ରଣାମ ଘେନ ମୋର ସେବା
କୁନ୍ତୀ ନନ୍ଦନ ଅର୍ଜୁନ ମୋତେ ଆଣି ଦେବା ।
ଏମନ୍ତ ବିଚାରି ସ୍ତୁତି କରନ୍ତେ ଯୁବତୀ
ଦ୍ୱାରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ସତ୍ୟାସତୀ ।
ସତ୍ୟଭାମାକୁ ଦେଖିଣ ନନ୍ଦନର ନନ୍ଦିନୀ
ମୁକତି ଗତି ଲଭଇ ଅନ୍ଧ ଚକ୍ଷୁ ଜାଣି ।
ସତ୍ୟଭାମାର ଚରଣେ ପ୍ରଣମିଲା ବାଳୀ
ଏ କଷ୍ଟୁ ଉଦ୍ଧାର ଶକ୍ରାଜିତର ଦୁଲାଳୀ ।
ବିକଳ ଛାଡ଼ ତୁ ବେଶ ହୁଅ ମହାମାୟା
କଲେଣି ପରମାନନ୍ଦ ସ୍ୱାମୀ ତୋତେ ଦୟା ।
ଉଠ ଉଠ ସୁଭଦ୍ରା ଗୋ ବେଗହୋଇ ଯିବା
ଅର୍ଜୁନ ଦର୍ଶନେ କାମକଷ୍ଟ ତୋ ହରିବା ।
ଶୁଣିଣ ସାନନ୍ଦ ସେ ଯେ ନନ୍ଦର କୁମାରୀ
ବିବିଧ ବେଶ ହୋଇଲେ ଅଳଙ୍କାର ଭରି ।
ରାତ୍ର ସାତଘଡ଼ି ମଧ୍ୟେ ଗଲେ ବେନି ବାମା
ଅର୍ଜୁନ ଶୟନ ପୁରେ ମିଳେ ସତ୍ୟଭାମା ।

ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଯେ ଶୋଇଅଛି ବିଚିତ୍ର ମନ୍ଦିରେ
ସତ୍ୟଭାମା ସୁଭଦ୍ରା ଯେ ପ୍ରବେଶିଲେ ଦ୍ୱାରେ ।
ପେଲନ୍ତେ ଯେ ନ ଫିଟଇ କବାଟ କିଳିଣି
ପଲ୍ୟଙ୍କେ ବସି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଶରମାନ ଗଣି ।
ଦୀପାବଳୀମାନ ଜଳେ ଘର ଚଉକତି
ନିଦ୍ରା ବୋଲି ବାସବୀରେ ଶସ୍ତ୍ରେ ଲୟମତି ।
ସତ୍ୟଭାମା ଡାକଦେଲେ ଶୁଣ ଫାଲଗୁନି
ଠାକୁରଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ମୁହିଁ ଆସିଅଛି ଘେନି ।
କବାଟକୁ ଫେଡ଼ି ମୁହିଁ ଭିତରକୁ ଯିବି
ପ୍ରଭୁଙ୍କର ବାରତା ତୋ ଆଗରେ କହିବି ।
କବାଟ ତୁ ଫେଡ଼ିବାକୁ ଆସ ବହି ମୋଦ
ଏକାନ୍ତେ କହିବି ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ସମ୍ବାଦ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ହରି ପାଟବଂଶୀ
ଦ୍ୱାରକାପୁରକୁ ତୁହି ଅଟୁ ଚାରୁହଂସୀ ।
ଯାଦବ ସେ ଶକ୍ରାଜିତ ରାଜାର କୁମାରୀ
ବଂଶୀକ ପଣରେ ନୁହେଁ ଜଗନ୍ନାଥ ସରି ।
ପଞ୍ଚଭୂତ ଆତ୍ମା ତୋତେ ଦେଇ ବସୁଦେବ
ଅନବରତ ତୋଠାରେ ଥାଇ ପ୍ରିୟଭାବ ।
ମାଗୋ ଏତେ ରାତ୍ରେ କିମ୍ପା ମୋ ପୁରେ ଆଗମ
କେମ୍ଭେ ଉପେକ୍ଷି ଅଇଲୁ ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ।
ସେହି ମାୟାଧର ଅବା ମୋତେ ମାୟାକଲା
ଚିତ୍ତ ବିଡ଼ିବା ପାଇଁ ମୋ ପୁରକୁ ପେଶିଲା ।
ନାରାୟଣ ମାୟା ତୁ ଗୋ ନ ଜାଣିଲୁ ପୁଣି
ଚକ୍ରକୁଟ ବୁଦ୍ଧିରେ କି ପଡ଼ିଲୁ ନ ଜାଣି ।
ସତ୍ୟଭାମା ବୋଇଲେ ତୁ ଶୁଣ ସବ୍ୟସାଚୀ
ଆପେ ଡକାଇ ପେଶିଲେ ମୋତେ ଶିରୀବସି ।
ମୋହର ଶପଥ ତୋତେ ଠାକୁରଙ୍କ ରାଣ
ସନ୍ଦେହ କହଇ ଯାହା ସାବଧାନେ ଶୁଣ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ମାଗୋ ନୁହଇ ଏମନ୍ତ
ବାରତା କହିବ ମୋତେ ହେଉ ଯେ ପ୍ରଭାତ ।
ଏତେବେଳେ ହୋଇଲାଣି ବହୁତ ଗୋ ରାତି
ବତିଶ ସହସ୍ର କନ୍ୟା ମଧ୍ୟେ ପ୍ରିୟା ଅତି ।
ସତ୍ୟଭାମା ବୋଇଲେ ତୁ ଶୁଣ ଫାଲଗୁନି
ମୁହିଁ ଆସିଅଛି ଏଥେ ସୁଭଦ୍ରାକୁ ଘେନି ।
ତୋତେ ଦେଖି ହୋଇଲା ଏ ଦେବୀ ବିରହିଣୀ
ଜାଣିଲେ ତା ମନକଥା ଦେବ ଚକ୍ରପାଣି ।
ଯତ୍ନେ ପୁଣି ଆଜ୍ଞା ମୋତେ ଦେଲେ ଦେବରାଇ
ସୁଭଦ୍ରାକୁ ଦେଇଆସ ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ନେଇ ।
ଅରଜୁନେ ବୁଝାଇଣ ସମର୍ପି ତୁ ଆସ
ମୋହର ଆଜ୍ଞା ବୋଲିଣ କହ ତାଙ୍କ ପାଶ ।
ମୁହିଁ ଯେବେ ତୋତେ ବାବୁ କହୁଅଛି ମିଥ୍ୟା
ଜଗନ୍ନାଥ ଆଶ୍ରା ମୁଁ ନ ପାଇବି ସର୍ବଥା ।
ତୋହର ଶପଥ ଦ୍ରୋହକର୍ତ୍ତାର କରଇ
ଗୁରୁଜନଙ୍କର ନିନ୍ଦା ଦୋଷେ ମୁଁ ପଡ଼ଇ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁ ଗୋ ଶୁଣ ମାହେଶ୍ୱରୀ
ମୁହିଁ ମାନବ ତୁ ଏହା କିମ୍ପା ନ ବିଚାରି ।
ସୁଭଦ୍ରା ପ୍ରତି ଉତ୍ତର ଦେଲେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ
ପାପଚକ୍ଷୁରେ ଦେଖଇ କିନା ମୁଁ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ରାତ୍ରେ ନ ଯିବି ତ ଚାଲି
ରୈବତ ପର୍ବତେ ମୋତେ ଦେଖୁ ସିନା କାଲି ।
ସୁଭଦ୍ରା ବୋଇଲେ ମୋର ସନ୍ନିଧିକି ଆସ
ତୋହର ଆଗରେ ମୁଁ ଯେ କହିବି ବିଶ୍ୱାସ ।
ପୁଣ ପୁଣ ବୋଲଇ ଯେ ବୀର ଅରଜୁନ
ଧର୍ମକୁ ନ ଗଛଇ ଏ ତୋହର ବଚନ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ପରସ୍ତିରୀ ମୋର ମାତା
ପରସ୍ତିରୀର ଯେ ସ୍ୱାମୀ ସେହି ମୋର ପିତା ।
ପରର ଦ୍ରବ୍ୟ ମୋହର ଅଟଇ ଦେବତା
ପରର ଶିରୀ ଦେଖି ମୁଁ ନ କରଇ ଚିନ୍ତା ।
ପରଧନ ନ ହରଇ ପରେ ନାହିଁ ହିଂସା
ପରଦାର ପ୍ରକୃତିରେ ନ ବଳଇ ଆଶା ।
ପରଦୁଃଖେ କାତର ମୁଁ ପରଦୁଃଖେ ଦୁଃଖୀ
ପ୍ରସନ୍ନ ମୁଁ ପରଦାରେ ଶରଣ ମୁଁ ରଖି ।
ସୁଭଦ୍ରା ବୋଇଲେ ଯାହା କହିଲି ଯେ ଭାବେ
ଶରଣ ବତ୍ସଳ ମାଗୋ ଶରଣ ମୁଁ ଏବେ ।
ତୁମ୍ଭେ ଯେ ବୋଇଲ ମୁହିଁ ପରଦୁଃଖେ ଦୁଃଖୀ
ତୁମ୍ଭେ ପରଲୋକ ବନ୍ଧୁ ଅଟେ ମୁଁ ନିର୍ମାକ୍ଷୀ ।
ଶତଧନୁ ତୋର ତହିଁ ପଶିଲା ଶରଣ
ଯାହାକୁ ରଖି ଜିଣିଲୁ ଦେବ ନାରାୟଣ ।
ଶରଣ ପଶିଣ ଅଗ୍ନି ଦେବତା ଯେ ଆସି
ଇନ୍ଦ୍ରକୁ ଜିଣି ଖାଣ୍ଡବ ବନ ଦେଲୁ ଧ୍ୱଂସି ।
ଅନଙ୍ଗ ଦେବତା ମୋତେ ଦିଏ ପରାଭବ
ଅଦୋଷେ ନାରାଚ କେତେ ବିନ୍ଧେ କାମଦେବ ।
ବିକଳେ ପଳାଇ ଆସି କାମଦେବ ଭୟେ
ମୁହିଁ ତୋ ଶରଣ ମୋତେ ରଖ ଧନଞ୍ଜୟେ ।
ଅଗ୍ନି ଦେବର ଖଣ୍ଡିଲୁ ଲୁଦୁବୁଦୁ ବ୍ୟାଧି
ମୋତେ ଉଦ୍ଧାର ତୁ ଏବେ ଦେଇ ମହୌଷଧି ।
କାମସର୍ପ ବିଷଘାତେ କରୁଛି ମୋ କାୟେ
ସେ ବିଷ ଝାଡ଼ ଗାରେଡ଼ି ମନ୍ତ୍ରେ ଧନଞ୍ଜୟେ ।
ଅକାରଣ ଜନକୁ ଯେ କାରଣ କରନ୍ତି
ମହତ ପ୍ରାଣ ଭକତ ଜନ ଉଦ୍ଧାରନ୍ତି ।

ମୁହିଁ ଅନାଥ ମୋହର ବନ୍ଧୁ ଫାଲଗୁନି
ଶତ ସହସ୍ର ପ୍ରଣାମ ବହୁତ ଦଇନୀ ।
କ୍ଷୁଧାବଳେ ଅନ୍ନ ଦେଲେ ହୁଏ ଯେତେ ପୁଣ୍ୟ
ଦରିଦ୍ର ପ୍ରାଣୀଙ୍କି ଡାକି ଯତ୍ନେ ଦେବା ଦାନ ।
ତୁ ଫାଲଗୁନି ମହତ ଜନ କଳ୍ପତରୁ
ବୁଡ଼ିଅଛି କାମଜଳେ କିମ୍ପାଇଁ ନ ଧରୁ ।
ନିଷ୍କଳଙ୍କ ଚନ୍ଦ୍ରପ୍ରାୟ ତୋ ବଦନ ଗୋଟି
ଦେଖିବାରେ ମୋର ଅନ୍ଧକାର ଯାଉ ଫାଟି ।
ବିନୟ ବଚନେ ତାଙ୍କୁ ବୋଲେ ଫାଲଗୁନି
ସୁଭଦ୍ରା ଗୋ ତୋତେ ମୋର ଅନେକ ଦୟିନୀ ।
ପରଦାର ଦୋଷେ ମାଗୋ ନାଶ ଯାଇ ତପ
ମୋର ଛାର ଦେହ ଲାଗି ତୋରଏଡ଼େ ତାପ ।
ଠାକୁର ସେବକ ଏକ ଯୋଗ ଅଛି କାହିଁ
ବ୍ରାହ୍ମଣ ଚାଣ୍ଡାଳ ସଙ୍ଗେ ମିତ୍ର ହୁଏ ନାହିଁ ।
ତୁ ମୋହର ମାଆ ତୁଲ୍ୟ ଛାଡ଼ ମୋର ଆଶା
ତୋହର ସଦୃଶେ ବର ଦେଖ ତୁ ମନୁଷ୍ୟା ।
ସୁଭଦ୍ରା ବୋଇଲେ ତୋର ଜନ୍ମ ସୋମବଂଶ
ହରି ବଳରାମଙ୍କଠାରୁ ଅଟ ଗୁରୁହାସ୍ୟ ।
ତୁମ୍ଭ ରୂପ ଦେଖି ମୋର ବଳିଲା ମନୀଷା
ମୁଁ ତୁମ୍ଭ ଶରଣ ମୋତେ ନକର ନିରାଶା ।
ସୁଭଦ୍ରା ଅନେକ ସ୍ତୁତି କଲେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ
ମୂର୍ଚ୍ଛାଯାଇ ମଣ୍ଡିଲେ ସେ ଧରଣୀ ତଳକୁ ।
କୋଳ କରିଣ ଧଇଲେ ତାକୁ ସତ୍ୟାବତୀ
ଆହେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ତୁ ହତ୍ୟାକଲୁ ଏ ଯୁବତୀ ।
ନିଶ୍ଚୟ ଏହି ସୁଭଦ୍ରା ତୋର ଯୋଗୁ ମଲା
କବାଟ ଫେଡ଼ି ତୁ ଦେଖ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗ କଲା ।
କାଲବେଳେ ପଶିଲୁ ଏ ପୁରେ ଧନଞ୍ଜୟେ
ପ୍ରଥମେ ଲଭିଲୁ ସ୍ତ୍ରୀହତ୍ୟା ତୁ ଗୋଟାଏ ।
ନିଶ୍ଚୟ ଜାଣ ସୁଭଦ୍ରା ହେଲା ମୃତଆତ୍ମା
ଏବେ ସନ୍ନିଧିକୁ ଆସି ଦେଖ ହୋ ମହାତ୍ମା ।
ଦୋଷ ଦେଇ ନ ମର ଲୋ କହି ପାର୍ଥ ତୁନି
ଅଡ଼ାଇ ପ୍ରହର ଆସି ହୋଇଲା ରଜନୀ ।
ଡାକି ବିମୁଖ ହୋଇଲେ ଦେବୀ ସତ୍ୟଭାମା
ନିରାଶେ ତହୁଁ ବାହୁଡ଼ି ଗଲେ ବେନି ବାମା ।
ଗରଳ ଘୋଟିଲେ ଦେହେ ଯେହ୍ନେ ହୋଏ ପ୍ରାଣୀ
ସୁଭଦ୍ରାକୁ ସତ୍ୟଭାମା କୋଳ କରି ଆଣି ।
ମେଢ଼ ଭିତରେ ଶୁଆଇ ଦେଲେ ଶଶୀମୁଖୀ
ସୁଭଦ୍ରା ବୋଇଲେ କହ କି କରିବି ସଖୀ ।
ନ ରହଇ ଆତ୍ମା ମୋର କାମ ଆସକତେ
ଛାଡ଼ିବି ପ୍ରାଣ କଟାରୀ ଘେନିଲାକ ହସ୍ତେ ।
ପୋଡୁ ପୋଡୁ ସଖୀ ଏହି ସ୍ତିରୀଜନ୍ମ ଗୋଟା
ଯୁବକାଳରେ କାମର ହୁଏ ଯେତେ ଚେଷ୍ଟା ।
ଆହେ ଧାତା ତୁହି କିମ୍ପା ମନ୍ଦକୃତ୍ୟ କଲୁ
ସ୍ତିରୀଙ୍କ ଉପରେ କାମଦେବଙ୍କୁ ବିହିଲୁ ।
ଶରୀର ଦେଇ ପରର କରୁ ଭୃତ୍ୟକାରୀ
ଅତି ପାତକୀ ହୋଇଣ ନିର୍ମିତ ଯେ ସ୍ତିରୀ ।
ସତ୍ୟଭାମା ବୋଇଲେ ଗୋ ନ ଭାଳ ସଙ୍ଗାତ
ଅବଶ୍ୟ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ତୋତେ ହୋଇବ ପ୍ରାପତ ।
ତୁ କିମ୍ପାଇ ନିନ୍ଦା କରୁ ଏ ସ୍ତିରୀ ଜନ୍ମକୁ
ସ୍ତିରୀ ଉତ୍ପତ୍ତି କରଇ ସିନା ପୁରୁଷକୁ ।
ସ୍ତିରୀ ନ ଥିଲେ ପୁରୁଷ ହୁଅନ୍ତେ ଗୋ କାହିଁ
ପୁରୁଷ ବିଧାତା ସ୍ତିରୀ ଗଢ଼ିଅଛି ବିହି ।
ଆଗହୁଁ ହେଖ ସଙ୍ଗାତ ସ୍ତିରୀ ନାମ ଧରି
ପଛରେ ସିନା ପୁରୁଷ ନାମକୁ ଉଚ୍ଚାରି ।
ଆଗ ଦେଖ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବୋଲି ପଛେ ନାରାୟଣ
ଆଗେ ଉମା ମହେଶ୍ୱର ପଛେ ସୁମରଣ ।
ସକଳ ଜନଙ୍କ ସ୍ତିରୀ ଅଟଇ ଗୋ ମୂଳ
ସ୍ତିରୀଙ୍କ ବଶ ଅଟନ୍ତି ପୁରୁଷ ସକଳ ।
ପୁରୁଷେ ସିନା ସ୍ତିରୀଙ୍କି କରନ୍ତି ଦଇନୀ
ପୁରୁଷ ମଧ୍ୟେ ପାଷାଣ ଅଟେ ଫାଲଗୁନୀ ।
ଧଇର୍ଯ୍ୟ ଗଛରେ ଫଳ ଧରଇ ନା ସଖୀ
ଆରତ ହୋଇଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ନୋହେ ଜାଣ କିଛି ।
ଏକଥା ମୁହିଁ ଜାଣଇ ଦେବ ଦେବରାଜ
ଆଜର ମଧ୍ୟରେ ସିଦ୍ଧି କରାଇବି କାର୍ଯ୍ୟ ।
ସତେ ହେ ଆମ୍ଭ ଦଇନୀ ଯେବେ ନ ଘେନିବ
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ନିରାଶ କରି ପାର୍ଥ କାହିଁ ଯିବ ।
ଯେବେ ନିରାଶ କରିବ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଫାଲଗୁନୀ
ବଳେ ତାହାକୁ ଆଣିବି ସଖୀ ମୁହିଁ ଘେନି ।
ସୁଭଦ୍ରା ହରଷ ସତ୍ୟଭାମାର ବଚନେ
ଯାଉଅଛି ସଖୀ ଜଗନ୍ନାଥ ସନ୍ନିଧାନେ ।
ମୋହର କଥାକୁ ସଖୀ ନ କର ତୁ ହେଳା
ଅଗାଧ ସମୁଦ୍ରେ ମୋର ବୁଡୁଅଛି ଭେଳା ।
ମୁହିଁ କେତେବେଳେ ଯିବି ତୋହର ତହିଁକି
ନପୁଣ ପାସୋରୁ ମୋତେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଦେଖି ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନକୁ ବରିବେ ଯେବେ ବଳରାମ
ନିଜ ରୂପ ଧରି ବୀଜେ କରେଯେବେ କାମ ।
ତାହାଙ୍କଠାରେଗୋ ସୁଖି ମୋର ନାହିଁ ଇଚ୍ଛା
ଅର୍ଜ୍ଜୁନହୁଁ ସଖୀ ମୋର ନାହିଁ ଆନେ ବାଞ୍ଛା ।
ଏସନଙ୍କ ବିଚାରନ୍ତେ ପ୍ରସାଦିଲା ରାତି
ମିଳିଲେ ସ୍ୱାମୀ ଶୟନ ସ୍ଥାନେ ସତ୍ୟାସତୀ ।

ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ପଚାରନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥେ
କାର୍ଯ୍ୟସିଦ୍ଧି ହୋଇଲା କି ବିଳମ୍ବିତ ଏତେ ।
ଦୂତ ବିଳମ୍ବେ ସକଳ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଏ ସିଦ୍ଧି
ସୁଭଦ୍ରାକୁ ପ୍ରସନ୍ନ କି ହେଲା ଯଥାବିଧି ।
କରଯୋଡ଼ି କହେ ଶକ୍ରାଜିତର ନନ୍ଦିନୀ
ପୁରୁଷ ଲକ୍ଷଣ ନାହିଁ ନୁପଂସ ଫାଲଗୁନୀ ।
ତିନି ପ୍ରହର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ମନାଇଲୁ ବସି
କବାଟକୁ କିଳିଦେଇ ବହୁତ ଝିଙ୍ଗାସି ।
ପାଷାଣ ତରଳିଯିବ ଆମ୍ଭ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି
ତଥାପି ଇଚ୍ଛା ନ କଲା କ୍ଷତ୍ରୀଚୂଡ଼ାମଣି ।
ତୃତୀୟ ପ୍ରହର ଦେବ ଭୋଗ ହେଲା ରାତି
ନିରାଶ ହୋଇ ଅଇଲୁ ବେନି ଯେ ଯୁବତୀ ।
ସୁଭଦ୍ରାକୁ ଛାଡ଼ିଲି ମୁଁ ମେଢ଼ର ଭିତର
କିସ ବିଚାରିଣ ଆଜ୍ଞା ଦେବ ଚକ୍ରଧର ।
ଏସନ କହିଲେ ଶକ୍ରାଜିତର ଦୁଲାଳୀ
ଶୁଣି ବିରସ ହୋଇଲେ ତହିଁ ବନମାଳୀ ।
ବସନ୍ତ ଉତ୍ସବ ଯାତ୍ରା ବିଜେ ମୁନିମାନେ
ଜଳକ୍ରୀଡ଼ା କରଇ ସେ ନଉକା ବିମାନେ ।
ସ୍ନାନ ତର୍ପଣ ଆହ୍ନିକ କର୍ମ ଦେବ ସାରି
ରୈବତ ପର୍ବତେ ବିଜେ କଲେ ଦେବହରି ।
ବଳରାମ ଉଗ୍ରସେନ ସାତବଂଶ ଘେନି
କ୍ରୀଡ଼ାରସ ସଙ୍ଗେ ବିଜେ ସର୍ବ ମହାମୁନି ।
ଅର୍ଜୁନକୁ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ଦେବ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
ଖେଳନ୍ତି ଜଳେ ଆରୋହି ନଉକା ବିମାନ ।
ଶତଧନୁ ଜଣାଇଲା ଦେବ ଜଗନ୍ନାଥ
ବଳରାମ ହସ୍ତିନାକୁ ବରଗିଲେ ଦୂତ ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନକୁ ଉଦ୍ଧବ ଗଲା ଆଣିବାକୁ
ସୁଭଦ୍ରାକୁ ସେ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ତାହାକୁ ।
ଏସନ ବାରତା ଗୋଟି ଶୁଣିଣ ଶ୍ରୀବତ୍ସି
ସ୍ତବଧ ହୋଇଲେ ଦେବ ନ ସ୍ଫୁରଇ କିଛି ।
ଅର୍ଜୁନର ବଦନକୁ ଚାହିଁ ଦେବରାୟ
ବିଚାର ନ କରୁ କିମ୍ପା ଏହା ଧନଞ୍ଜୟ ।
ନାରାୟଣଙ୍କ ବଚନେ ଅର୍ଜୁନ ମଉନ
ଯାତ୍ରା ସାରି ବାହୁଡ଼ିଲେ ଦେବ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଦେବ ହସ୍ତିନାକୁ ଯିବି
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଠାକୁରଙ୍କୁ ସଙ୍ଗତେ ଆଣିବି ।
ହସନ୍ତି ଅର୍ଜୁନ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ବନମାଳୀ
ସାଧୁ ସାଧୁ ଅର୍ଜୁନ ତୁ କ୍ଷତ୍ରୀ ଯୁଦ୍ଧଶାଳୀ ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଆସିବେଟି ତେବେ ଦ୍ୱାରକାକୁ
ତୁ କିମ୍ପାଇଁ ଯିବୁ ଆଉ ହସ୍ତିନା ରାଜ୍ୟକୁ ।

ଯୁଧିଷ୍ଠି ଠାକୁର ପୁଣି ହେବେ ବରଜାତି
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ଭୂରିଶ୍ରବା ଆଦି ସେନାପତି ।
ଏତେକ ବୋଲି ବିଜୟ କଲେ ଦ୍ୱାରକାକୁ
ରୁହାଇଲେ ସମାଦରେ କରି ଅର୍ଜୁନକୁ ।
ସ୍ନାନ ସାରି ଦେବ କଲେ ମଣୋହିରେ ବିଜେ
ଯେ ବିଧି ଭୋଜନ କରି ପ୍ରଭୁ ଦେବରାଜେ ।
ଅର୍ଜୁନକୁ ଘେନି ଦେବ ବିଜେ ସିଂହାସନେ
ଛାମୁରେ ନୃତ୍ୟ କରନ୍ତି ଅପସରାମାନେ ।
ମେଢ଼ରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସି ନନ୍ଦର ଦୁଲାଳୀ
ଜଳା କବାଟରେ ବାଟେ ଚାହେଁ ଚକ୍ଷୁଢାଳି ।
ଅର୍ଜୁନର ବଦନକୁ ଚାହାଁଇ ନିରୀକ୍ଷି
ଜଗମୋହନ ମୂରତି ମୁଖ ତାର ଦେଖି ।
ବିଚାରନ୍ତି ଗୋବିନ୍ଦ ଯେ ଆପଣାର ଚିତ୍ତେ
ଯାଚିଲା ଦ୍ରବ୍ୟ ଛାଡ଼ଇ ପାର୍ଥ ହିଁ କେମନ୍ତେ ।
ରଙ୍ଗା ଅବତାର ଯାର ପ୍ରକୃତି ସର୍ବଥା
ସେହି ସିନା ଜାଣଇ ଯେ ପରଦାର କଥା ।
ମାନିତ ଗୌରବ ଆଦି ସମସ୍ତ ଉପେକ୍ଷି
ନେତ୍ର କଟାକ୍ଷେ ମୋହିଲା ସକଳ ମୃଗାକ୍ଷୀ ।
ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ମନୁ ଦଣ୍ଡଧାରୀ
ପଶ୍ଚିମରେ ଅସ୍ତଗଲେ ଗଗନ ବିହାରୀ ।
ରାତ୍ରରେ ସାରିଣ ଦେବ ଅମୃତ ମଣୋହି
ଅର୍ଜୁନକୁ ଆସ୍ଥାନରେ ଶୟନ କରାଇ ।
ଦିବ୍ୟ ପଲ୍ୟଙ୍କରେ ଶଯ୍ୟା କରାଇ ସୁପାତି
ସହସ୍ରେକ ଦୀପାବଳୀ ଜଳେ ଚଉକତି ।
ଉପରେ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରାତପ ମୁକ୍ତା କେରି କେରି
ମାଣିକ୍ୟ ପୁଞ୍ଜିରେ ହୀରା ନୀଳାମାନ ଝରି ।
ଅର୍ଜୁନକୁ ଯେ ଶୟନ କରଇ ଶ୍ରୀବତ୍ସି
କବାଟ ନ କିଳି ଶୋଇଥିବୁ ସବ୍ୟସାଚୀ ।
ଆପେ ଶ୍ରୀହରି ଶୟନ ମନ୍ଦିରେ ପ୍ରବେଶ
ସତ୍ୟଭାମାକୁ ବୋଇଲେ ଡାକି ହୃଷୀକେଶ ।
ଆମ୍ଭେ ତିଆରି ଅଇଲୁ ବୀର ଫାଲଗୁନି
ତୁମ୍ଭେ ଚଳ ଏବେ ସଖୀ ସୁଭଦ୍ରାକୁ ଘେନି ।
ସୁଭଦ୍ରା ସମର୍ପି ଆସ ଅର୍ଜୁନକୁ ନେଇ
କାର୍ଯ୍ୟ ସୁବିଧା ନ କର ବେଗେ ତୁମ୍ଭେ ଯାଇ ।
ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ଆଜ୍ଞାପାଇ ଗଲେ ସତ୍ୟାସତୀ
ସୁଭଦ୍ରା ସୁବେଶ ହୋଇ ବସିଅଛି ରାତି ।
ସୁଭଦ୍ରା ପାଶେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ସତ୍ୟଭାମା
ସୁଭଦ୍ରା ବୋଇଲେ ସାଧୁ ସାଧୁ ତୋ ମହିମା ।
ପର ଉପକାର ମର୍ତ୍ତ୍ୟେ କରନ୍ତି ଯେ ଜନ
କିସ ଦେବ ସେବାରେ ମୁଁ ହୋଇବି ଭାଜନ ।

ଅର୍ଜୁନ ମୋହର ସଙ୍ଗେ ଥିବ ଏକମେଳେ
ସେବା କରିବି ତୋହର ମୁହିଁ ସେତେବେଳେ ।
ସୁଭଦ୍ରାକୁ ଘେନି ତହୁଁ ଗଲେ ସତ୍ୟାସତୀ
ପୁରେ ପ୍ରବେଶନ୍ତେ ଦେଢ଼ ପ୍ରହର ଯେ ରାତି ।
ତିନିପୁରର କବାଟ ବଜ୍ରର କିଳିଣି
ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ ବସି ଅଛଇ ବୀର ଫାଲଗୁନୀ ।
ପଲ୍ୟଙ୍କରେ ବସି ଶର ଗଣେ ବୀର ପାର୍ଥ
ସୁଭଦ୍ରାକୁ ଘେନି ଦ୍ୱାରେ ସତ୍ୟା ମାରେ ହାତ ।
ପେଲନ୍ତେ ବଜ୍ର କବାଟ ନ ଫିଟେ କିଳିଣି
ଉଚ୍ଚେ ଡାକ ଦେଲେ ଶତ୍ରାଜିତର ଦୁଲଣୀ ।
କବାଟ ଫେଡ଼ି ତୁ ପାର୍ଥ ସନ୍ନିଧିକୁ ଆସ
ଜଗନ୍ନାଥ ଦେଇଛନ୍ତି ତୋଠାକୁ ସନ୍ଦେଶ ।
ସେ ଜଗମୋହନ ଦେବ ଆଜ୍ଞା ମୁହିଁ ପାଇ
ସୁଭଦ୍ରା ଘେନି ଅଇଲି ତୋତେ ଦେବାପାଇଁ ।
ଏ ସୁନ୍ଦରୀ ବଳାଇଲା ତୋଠାରେ ମାନସ
ତୁମ୍ଭେ ଫାଲଗୁନି ପୁରା ଏହା ଅଭିଳାଷ ।
ଭିତରେ ଥାଇ ବୋଲଇ ବୀର ସବ୍ୟସାଚୀ
ଏମନ୍ତ ହୋଇଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ନ ହୁଅଇ କିଛି ।
ମାତା ହୋଇ ତୁ କିମ୍ପାଇଁ କୁରୁଛୁ କଟାଳ
ତୋହଯୋଗୁ ହୋଇବି କି ମୁଁ ଚୋର ବିଟାଳ ।
ହରି ବଳରାମ ପରା ତୋର ବେନି ଭ୍ରାତେ
ଲଜ୍ଜା କିମ୍ପାଇ ବସାଉ ତାହାଙ୍କର ଚିତ୍ତେ ।
କି ବୋଲି ବୋଲିବେ ମୋତେ ରାମ ବନମାଳି
ଏଡ଼େ ବଡ଼ ବଂଶରେ ତୁ ଲଗାଇଲୁ କାଳି ।
ପାପ ପୁଣ୍ୟକୁ କିମ୍ପାଇଁ ବିଚାର ନ କରି
ଏ ଛାର ପାପ କଥାରେ ମଜୁଛୁ କିପରି ।
ଶୁଣିଲିଣି ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ହେବେ ତୋତେ ବିଭା
ତୁ ମୋହର ଗୁରୁପତ୍ନୀ କରିବି ତୋ ସେବା ।
ହେବୁ ପଞ୍ଚକଟକର ତୁହି ଠାକୁରାଣୀ
ସେବକଙ୍କୁ ଆଶ୍ରା ଗୋ ନ କର ମହାରାଣୀ ।
ଚଳ ଚଳ ସୁଭଦ୍ରା ଗୋ ଫିଟିଲା ତୋ କଷ୍ଟ
ପନ୍ନଗ ନାରାୟଣର ସଙ୍ଗେ ହେବୁ ଭେଟ ।
ସୁଭଦ୍ରା ବୋଇଲା ପାର୍ଥ ଅଟୁ ତୁ ନିର୍ଲ୍ଲଜ
ତୋ ଛାର ଭାବ କିମ୍ପାଇ କଲେ ଦେବରାଜ ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ରାଜା ଅଟେ ତୁମ୍ଭର ବଇରି
ତା ଛାରକୁ ପ୍ରଶଂସା ତ ଏତେ ମତେ କରି ।
ମୁହିଁ ତୋହର ଭାରିଯା ହେବି ବୀର ପାର୍ଥ
କଉରବଙ୍କର ନାମେ କମ୍ପେ ମୋର ଗାତ୍ର ।
ତୁ ତାର ଗୁଣ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛୁ କେମନ୍ତେ
ଧାତା ଘଟସୂତ୍ର କରିଅଛି ତୋତେ ମୋତେ ।
ଆହେ ଧନଞ୍ଜୟ ଏବେ କବାଟ ଫେଡ଼ିବା
ମୁହିଁ ତୋହର ଚରଣେ କରିବଇଁ ସେବା ।
କ୍ଷତ୍ରିକୁଳ ବାନା ତୋର ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଯେ ସତ
ନ କର ନିରାଶ ମୋତେ ଏବେ ପଣ୍ଡୁସୁତ ।
ତାହା ଶୁଣି କୋପଭରେ ବୋଲଇ କିରୀଟି
ଉଚ୍ଚକୁଳେ ଜାତହୋଇ ତୁ ଏଡ଼େ ନିଲଠୀ ।
ଧିକ ଧିକ ତୋହର ଯେ ନନ୍ଦ ତାତ ମାତ
ଏସନକ ଯୋଗେ ତୋତେ କରିଛନ୍ତି ଜାତ ।
କୁଳ ସୁଲକ୍ଷଣ ଯେବେ ଉପୁଜେ ନନ୍ଦନ
ମୁକ୍ତି ହୋଇଲେ ହୁଏ ଦୁଇକୁଳ ଧନ୍ୟ ।
ଗଉଡ଼ ଜାତିର ସିନା ଉତପତ୍ତି ନନ୍ଦ
ଗୋପାଳଙ୍କ ପ୍ରକୃତି ଯେ ସବୁଠାରୁ ମନ୍ଦ ।
ଜାଣିକରି ବିଧାତା ଯେ ଦେଲା ଅଭିଶାପ
ଦ୍ୱାରେ ଦ୍ୱାରେ ବୁଲୁଥାନ୍ତି ଯୁବତୀ କଳାପ ।
ଯେତେକ ବଚନ ତୁହି ବୋଇଲୁ ସଥାର୍ଥ
ଅଜାଚକର ଏସନ ଅଟେ ଚରିତାର୍ଥ ।
ତୁହି ଯେ ବୋଇଲୁ ରାମ କୃଷ୍ଣ ମୋର ଭାଇ
ଅଗସ୍ତିଙ୍କ ପୁତ୍ର ହେଲେ ପ୍ରତିଗ୍ରାହୀ ହୋଇ ।
ଗୋପାଳୁଣୀ ଜନ ତୋର ପ୍ରକୃତି ଯେ ହୀନ
ତୋ ଯୋଗୁ ଦୂଷିତ ହେଲେ ରାମ ଭଗବାନ ।
ଦୁହିତାଏ ଉପୁଜିଲେ ବଂଶକୁ ଅସାଧୁ
ସତ୍ୟଭାମା ବୋଇଲେ ତୁ ପାର୍ଥ କିମ୍ପା ନିନ୍ଦୁ ।
ଆପେ ତାହା ଅରଜିତା କର୍ମ ବୋଲି ପାର୍ଥ
ଆମ୍ଭେମାନେ ମନ୍ଦଜାତି ତୁମ୍ଭେ ତ ମହତ ।
ମହତ ଜନଙ୍କୁ ଦେଖି ଆମ୍ଭେ ଆଶ୍ରା କଲୁ
ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ସେବାକରି ନିଷ୍ଫଳ ହୋଇଲୁ ।
ଭିତରେ ଥାଇ ବୋଲଇ ବୀର ଫାଲଗୁନି
ଦନ୍ତରେ ତିରିଣ ଘେନି ତୋତେ ମୋ'ଦଇନୀ ।
ମୁହିଁ ଯେ ତୋହର ଭୃତ୍ୟ ଦାସର ଯେ ଦାସ
ଦେବସ୍ତିରୀ ହୋଇ କିମ୍ପା ମାନବରେ ଆଶ ।
ରାଗେଣ କଲଇ ତୋତେ ଅନେକ ଭର୍ତ୍ସନା
ପ୍ରଣାମ କରୁଛି ମନେ ନ କର ତା ଘେନା ।
ଜାଣିଲେ କୋକ କରିବେ ବଳରାମ ସ୍ୱାମୀ
ଏ କାରଣୁ ପୁଣ ପୁଣ କହୁଛି ପ୍ରଣମି ।
ଅନେକ ବାଗେ ବୋଇଲେ ପାର୍ଥ ନାସ୍ତିବାଣୀ
ରାଗେ ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତର ଦେଲା ନନ୍ଦର ଦୁଲଣୀ ।
ଆହେ ଅର୍ଜୁନ ତୁ ମୋତେ କଲୁଣି ଝିଙ୍ଗାସ
ପୁରୁଷ ମଧ୍ୟରେ ଅଟୁ ତୁ ହୀନ ପୁରୁଷ ।
ପୁରୁଷ ମଧ୍ୟରେ ଅଟୁ ତୁ ହୀନ ଫାଲଗୁନି
ଧିକ ଧିକ ହେଉ ତୋର ପିଅର ଜନନୀ ।

କେବଣ ମହାତ୍ମା ହେଲା ତୋର ଜୀବଦାତା
କୁପୁରୁଷ ପଣେ ତୋତେ ସର୍ଜିଲା ବିଧାତା ।
ଧିକ ତୋର କ୍ଷତ୍ରିପଣ ସବୁ ଅଟେ ମିଛ
କିମ୍ବା ତୋର ନାମଗୋଟି ଦେଲେକ ବିବସ୍ତ୍ର ।
ବଳବୀର୍ଯ୍ୟ ତୋହର ଏ ସବୁ ଧିକ ହେଉ
ଏ ତୋହର ମାଂସ ପଛେ ଗୃଧ୍ରପକ୍ଷୀ ଖାଉ ।
ଜପାସୁର ମୁଖରେ ପଡ଼ିଲୁ ତୁ ଯେ ବେଳେ
ମୋ କଷ୍ଟ ନ ଥାନ୍ତା ମରିଥିଲେ ତୁ ସେ କାଳେ ।
ମୋତେ ଦହିବାକୁ ବହିଅଛୁ ନିଜକାୟ
ଦୁଃଖୀର ସଙ୍ଗାତ ତୁହି ଅଟୁ ଧନଞ୍ଜୟ ।
ଅନେକ ଭର୍ସନା ମୋତେ ବୋଲୁଅଛୁ ଆଜ
ରାଗେ ସିନା ହରୁକିନା ମୋ ପ୍ରାଣ ନିର୍ଲ୍ଲଜ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ଶପଥ ତୋତେ କର୍ତ୍ତା ଦ୍ରୋହ କରୁ
ଜଗନ୍ନାଥ ରାଣ ଯେବେ କବାଟ ନ ଫେଡୁ ।
ଶୁଣି ହସିଲା ପାଣ୍ଡବ ବୀର ଧନଞ୍ଜୟ
ସାଧ୍ୱୀ ସୁଭଦ୍ରା ଭେଟିଲା ତସ୍କର ପରାୟ ।
ରାଣ ପକାଇ ଘେନଇ ମୋର ଜାତିବୃତ୍ତି
ନ ପୁଣ ସୁଭଦ୍ରା ବଳେ ଆସଇ ମୋ କତି ।
ବିରହିଣୀ ସ୍ତିରୀ ପୁଣି ପୁରୁଷ ହିଁ ବାଇ
ରୋଗୀ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଆବର ଦୁର୍ଦ୍ଦଣ୍ଡ ଯେ ଗାଇ ।
ଅମୁକତ ତୀର୍ଥ ଆଗୋ ଅସତ ମଇତ୍ର
ଅମ୍ୟାର୍ଗ ପଥ ଆବର ଅକୁଳ ସଙ୍ଗାତ ।
ଅକାରଣ ସ୍ଥାନ କୃଳ ଭୟଙ୍କର ବୁଦ୍ଧି
ଅନ୍ୟ କାହା କର୍ମେ ଥିଲେ ନୁହଇ ସେ ସାଧି ।
ଅନାଚାରୀ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯେ ଅମୂର୍ତ୍ତି ଦଇତ
ଅସାଧନ ଗୁରୁ ପୁଣି ଅଜ୍ଞାନ ପଣ୍ଡିତ ।
ଅଭାଗ୍ୟ କର୍ମ ଆବର ଅଯୋଗ୍ୟ ଘରଣୀ
ଅହର୍ନିଶି କୋପ କରୁଥାଇ ଦୋଚାରୁଣୀ ।
ଅକୁଳ ଅଭାବ ଆଉ ହୀନସ୍ଥାନ ବାସୀ
ଏ ଲୋକ ସଙ୍ଗେ ଭାଷିଲେ ଧର୍ମ ହିଁ ନ ଆସି ।
ତୁ ଯେବେ ମୋତେ କଟାଳ କଲୁରେ ଯୁବତୀ
ଆଉ ବେଳେ ନ ଆସିବି ପୁର ଦ୍ୱାରାବତୀ ।
ଅଳପ କଥାରେ ବହୁ ଉପୁଜଇ ଲାଜ
ଅପଣ୍ଡିତ ଲୋକେ ସିନା କରନ୍ତି ଅକାର୍ଯ୍ୟ ।
ନୁହଇ ନୁହଇ ଜାଣ ଏ ମୋହର କର୍ମ
କୋଟି ସିଂହବଳ ତୋର ଭାଇ ବଳରାମ ।
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ କମ୍ପଇ ଆଗୋ ଯାର ପରାକ୍ରମେ
ଦକ୍ଷେ ସୌନନ୍ଦ ମୂଷଣ ବଜ୍ରହଳ ବାମେ ।
କଦମ୍ବରସ ପାନରେ ପୃଥ୍ୱୀ ହେଳେ ଘେନେ
କୈଳାସ ଟାଡ଼ିଲା ବାଳକାଳେ ହଳମୁନେ ।

ତା ଭଗିନୀ ହରିବାକୁ କେବଣ ସାହସ
ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଅନଳେ କି ପଡ଼ିଦେବି ଝାସ ।
ସୁରଙ୍ଗ ଦେଖିଣ ମୋତେ ସଖୀ କରୁ ଇଛା
କାଳେ ତୋହର ପୂରିଲା ନାହିଁ ମନବାଞ୍ଛା ।
ନ ଜାଣି ଏପରି କିମ୍ବା ହେଉ ଗୋସାମଣି
ମୋହର ଦୟିନୀ ଘେନି ଚଳ ଏହିକ୍ଷଣି ।
ଛାଡ଼ ଛାଡ଼ ସୁନ୍ଦରି ଗୋ ଏବେ ମୋର ଆଶ
ଏକଥା ଛାଡ଼ ତୁ ଆନ ପୁରୁଷରେ ରସ ।
ଅନେକ ଦୁଃଖ ପାଇବୁ ମୋ ଲାଗି ସୁନ୍ଦରୀ
ଶୁକପକ୍ଷୀ ପ୍ରାୟେ ଆଶା ହୋଇବ ତୁମ୍ଭରି ।
ଶିମିଳି ବୃକ୍ଷେ ସୁରଙ୍ଗ କୁସୁମ ଯେ ଦେଖି
ନିରାଶ ହୋଇଲେ ତହିଁ ଯେହ୍ନେ ଶୁକପକ୍ଷୀ ।
ବଡ଼ ସୁରଙ୍ଗ ଦିଶଇ ବୃନ୍ଦାରକ ଫଳ
ତାର ଆସେ ଶୁକପକ୍ଷୀ ହୋଇଲା ନିଷ୍ଫଳ ।
ସୁରଙ୍ଗ ରଙ୍ଗ ଦେଖିଣ ବଢ଼ାଇଲା ଆଶା
କାଳେ ନ ପୂରିଲା ତାଙ୍କୁ ବୁଡ଼ିଲା ଭରସା ।
ନ ଜାଣି ହୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲୁ ଏବେ ମହାତ୍ମାଣି
ସୁଭଦ୍ରା ପ୍ରତି ଉତ୍ତର ଦେଲା ତାହା ଶୁଣି ।
ବଧିର ଶୁଣଇ କାହିଁ କମ୍ବୁରସ ବାଣୀ
ପଦ୍ମରସ ଛାଡ଼ି ଭେକ ଖାଏ ପଙ୍କପାଣି ।
ତୁହି ଯେବେ ନ ଶୁଣିଲୁ ଧର୍ମ ଅର୍ଥ ବୋଲ
ସୁଜାଣ ପଣକୁ ଛାଡ଼ି ହୋଇଲୁଣି କାଲ ।
ନ ରହ ତୁ ଏଥେ ବେଗେ ଯାଅ ଯା ବାହୁଡ଼ି
ସମସ୍ୟା ନ ଦେଇ ଏବେ ଶୁଅ ମୁହଁ ମାଡ଼ି ।
ବିନୟ ହୋଇ ବୋଇଲେ ସେ ବେନି କାମିନୀ
ତିନିପ୍ରହର ହୋଇଲା ଆସି ସେ ରଜନୀ ।
ସମସ୍ୟା ନ ପାଇ ତହୁଁ ହୋଇଲେ ନିରାଶ
ବାହୁଡ଼ିଲେ ସତ୍ୟଭାମା ଦେବୀ ନିଜବାସ ।
ଭୋ ଦଇବ ପୁରୁଷ ତୁ ଏସନକ ବୋଲି
ଅସାଷ୍ଟମ ସେ ସୁଭଦ୍ରା ନ ପାରଇ ଚାଲି ।
ସତ୍ୟଭାମା ବୋଇଲେ ତୁ ନ ଭାଳ ସଙ୍ଗାତ
ଅବଶ୍ୟ ତାକୁ ବୋଲିବେ କାଲି ଜଗନ୍ନାଥ ।
ନିଷ୍ଫଳ ନୋହିବ କେବେ ପର୍ଶୁରାମ ଧାଡ଼ି
ପୂରିତ ଆରତ ଲାଗି ତାକୁ ଆମ୍ଭେ ଲୋଡ଼ି ।
ସୁଭଦ୍ରା ଗଲେ ଯେ ତହୁଁ ମେଢ଼ ଭିତରକୁ
ସତ୍ୟଭାମା ଗଲେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଛାମୁକୁ ।
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଛାମୁରେ କଲେ ଯାଇ ବିଜେ
କୁଶଳ ବାର୍ତ୍ତା ପୁଛନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ଦେବରାଜେ ।
ସତ୍ୟଭାମା ବୋଇଲେକ ନୋହିଲା ତ କିଛି
ଶୁଣି ତହୁଁ ସମ୍ଭୀଭୂତ ହୋଇଲେ ଶ୍ରୀବସ୍ତି ।

ସତ୍ୟଭାମାକୁ ବୋଇଲେ ଦେବ ହୃଷିକେଶ
ଅସୁର ବୁଦ୍ଧି ଉପାୟ ଅଛି ତହିଁ ଆସ ।
ରାତ୍ର ପ୍ରଭାତରେ ତୁମ୍ଭେ ଘେନି ସୁଭଦ୍ରାକୁ
ଚଳିଯାଅ ବେଗେ ପୁତ୍ର ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ପୁରକୁ ।
ମାୟାବତୀଙ୍କର ଆଗେ କହିବ ଏ କଥା
ସେହି ଜାଣନ୍ତି ପୁରୁଷ ମୋହର ବାରତା ।
ମାୟାବତୀ ପୁରକୁଗୋ ଚଳ ଏହିକ୍ଷଣ
ତେବେ ସୁଭଦ୍ରାକୁ ଜାଣ ଅଛଇ କାରଣ ।
ସତ୍ୟଭାମାକୁ ଚିଆଁରି ଜଗନ୍ନାଥ ସ୍ୱାମୀ
ସୁଭଦ୍ରା ମନ୍ଦିରେ ବିଜେ ଶକ୍ରାର ଦୁଲଣୀ ।
ଯେବଣ ପ୍ରକାରେ କହିଥିଲେ ଜଗନ୍ନାଥ
ସୁଭଦ୍ରା ଆଗରେ ସର୍ବେ କହିଲେ ତୁରିତ ।
ଅନେକ ହରଷ ହେଲେ ନନ୍ଦର ଦୁଲଣୀ
ମାୟାବତୀପୁରେ ଗଲେ ସତ୍ୟା ଭଦ୍ରାଘେନି ।
ଅନେକ ଯେ ଅଳଙ୍କାର ସୁଝୀନ ବସନ
ପ୍ରବେଶିଲେ ଘେନି ମାୟାପୁରେ ବେନିଜନ ।
ପଲ୍ୟଙ୍କରେ ଥିଲେ ମାୟାବତୀ ମାହେଶ୍ୱରୀ
ଧାତିକାରେ ଆସନକୁ ତେଜି ସେ ଉତୁରି ।
କରେ ରତ୍ନଝରୀ ଏକ ଘେନିକରି ବାଳୀ
ଗୁରୁପତ୍ନୀ ଦେବୀଙ୍କର ଚରଣ ପଖାଳି ।
ପାଦାର୍ଘ୍ୟ ଦେଇ କନକ ଆସନେ ବସାଇ
ପ୍ରଣାମ କରି ଶୋଇଲେ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରାୟ ହୋଇ ।
ଆଶିଷ ବାଞ୍ଛା ତାହାର କଲେ ସତ୍ୟାସତୀ
ଅହିଅ ସୁଲକ୍ଷଣୀ ଗୋ ହୁଅ ପୁତ୍ରବତୀ ।
ମନର ବାଞ୍ଛା ପ୍ରାପତ ହେଉ ତୋତେ ମାୟେ
ବେନିଭୁଜେ ଆଲିଙ୍ଗନ କରି ତାକୁ ସ୍ନେହେ ।
ବୋଇଲେ ସେ ସତ୍ୟଭାମା ଶୁଣସି ଗୋ ମାତ
ତୋର ପୁରକୁ ପେଶିଲେ ମୋତେ ଜଗନ୍ନାଥ ।
ମଧ୍ୟମ ପାଣ୍ଡବ ସେ ଯେ ବୀର ଫାଲଗୁନି
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଜାତ ହୋଇଛି ବିଷ୍ଣୁତେଜ ଘେନି ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଯେମନ୍ତେ ଦ୍ୱାରକାର ଉପକାରୀ
ତୁ ତାହା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ମାଗୋ ଜାଣୁ ତଥ୍ୟକରି ।
ଗୋସିଂହକୁ ବଧ କରି ସାତବଂଶ ରଖି
ସେହି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଆମ୍ଭର ପୁରକୁ ଆସିଛି ।
ସୋମବଂଶୀ ଠାକୁର ସେ ମଧ୍ୟ ଭୁବନର
ଆଉମାନେ ପରିଚାର ଅଟନ୍ତି ତାହାର ।
ଗୋବିନ୍ଦଙ୍କ ମନ ଦେବା ସୁଭଦ୍ରା ପାର୍ଥକୁ
ସେ କଥା ନ ଯୋଗାଇଲା ରାମଙ୍କ ମନକୁ ।
ସୋମବଂଶେ ଉପୁଜିବେ ଯେବେଟି ସନ୍ତାନ
ସେହି ହେବ ଜମ୍ବୁଦ୍ୱୀପ ପୃଥ୍ୱୀର ଧାରଣ ।

ଏତେକ ବିଚାରି ମୋତେ ଦେବ ଯେ ହକାରି
ବୋଇଲେ ଏ କଥା ତୁମ୍ଭେ ପାରିବ କି କରି ।
ହୋଇବ ଯେବେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ସୁଭଦ୍ରା ପୀରତି
ବଳରାମଙ୍କ କୋପକୁ କରାଇବା ଶାନ୍ତି ।
ମାଗୋ ସେ ବଚନେ ଘେନି ସୁଭଦ୍ରାକୁ ଗଲୁ
ବେନିରାତି ହେଲା ଆମ୍ଭେ ଖଟି ମନାଇଲୁ ।
କବାଟ କିଳି ଶୋଇଛି ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ ରଜନୀ
ବଧିର ଜନ ପରାୟ ବଚନ ନ ଶୁଣି ।
ବିନୟ କରି କହିଲୁ ଆମ୍ଭେ ଯେତେ ବାଣୀ
ପାଷାଣ ଝଡ଼ି ପଡ଼ିବ ଆମ୍ଭ ବୋଲ ଶୁଣି ।
ନିରାଶ ହୋଇ ଅଇଲୁ ଯେଣୁ ବେନିରାତି
ତୋହ ପାଶକୁ ପେଶିଲେ ମୋତେ ଯଦୁପତି ।
ଯେମନ୍ତ ମନ ବଳାଏ କିନା ଧନଞ୍ଜୟ
ଗଦମନ୍ତ୍ରେ ତହିଁର ଗୋ କରିବୁ ଉପାୟ ।
ସତ୍ୟଭାମାଙ୍କ ବଚନେ ସୁଭଦ୍ରା ଯେ ଉଠି
ଧଇଲେକ ମାୟାବତୀ ଭୁଜ ଓଠ ପିଠି ।
ବସ ଗୋ ମାତା ବୋଲନ୍ତି ଧୀରେ ମାୟାବତୀ
କରାଇବା ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ତୋହର ପୀରତି ।
ଶୁଣ ମାଗୋ ଠାକୁରାଣୀ ଏଥିର ଚରିତ
କହିବାକୁ ତମ୍ଭଙ୍କୁ ଏ ବଡ଼ଇ ଗୁପତ ।
ମାଗୋ ସ୍ତିରୀମାନଙ୍କୁ ଯେ ପୁରୁଷେ ରମନ୍ତି
ପୁରୁଷକୁ ସ୍ତିରୀମାନେ ଅଙ୍ଗଭୋଗ ଦ୍ୟନ୍ତି ।
ଦୁଇ ଅନୁବନ୍ଧରେ ହେ ଚନ୍ଦ୍ରକଳା ବାରି
ପ୍ରତିପଦଠାରୁ ପୌର୍ଣ୍ଣମାସୀ ଯାଏ ଧରି ।
ତଥିକି ତିଥି ଚନ୍ଦ୍ରର କଳା ଯେ ବାରିବା
ଶୁକଳ ପକ୍ଷେ ଚନ୍ଦ୍ରମା ମତେ ବିଚାରିବା ।
ପ୍ରଥମ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷର ପ୍ରତିପଦ ତିଥି
ଚନ୍ଦ୍ର ରହିଥାଇ ତଳ ପାପୁଲିର ଗଣ୍ଠି ।
ଦ୍ୱିତୀୟରେ ଥାଇ ଚନ୍ଦ୍ର ପୁଟିଆ ଯେ ଜଙ୍ଘ
ତୃତୀୟାରେ ରହେ ଯାଇଁ ଆଣ୍ଠୁ ଗଣ୍ଠି ସଙ୍ଗ ।
ଚତୁର୍ଥୀରେ ଥାଇ ଚନ୍ଦ୍ର ଜଙ୍ଘର ଉପର
ପଞ୍ଚମ ଦିନ ରହଇ ବାଡ଼ସୁଆ ଘର ।
ଷଷ୍ଠୀରେ ରହିଣ ଥାଇ ଭଗର ପାଶର
ସପ୍ତମୀରେ ରହେ ପୁଣି ତାହାରି ଭିତର ।
ଅଷ୍ଟମୀରେ ରହେ ଚନ୍ଦ୍ର ନାଭି ମଣ୍ଡଳରେ
ନବମୀ ଦିନ ରହଇ ତାହାର ଉପରେ ।
ଦଶମୀରେ ରହେ ଚନ୍ଦ୍ର ହୃଦୟ ଉପର
ଏକାଦଶୀରେ ଥାଇ ସେ ସ୍ତନର ଉପର ।
ଦ୍ୱାଦଶୀରେ ରହେ ପୁଣି ଯାଇ କଣ୍ଠତଟେ
ତ୍ରୟୋଦଶୀରେ ରହଇ ଜିହ୍ୱାର ଅଗ୍ରତେ ।

ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀରେ ରହଇ କପାଳ ଉପର
ପୂର୍ଣ୍ଣମୀରେ ରହେ ତାର ତାଳୁର ଭିତର ।
ଏହିମତେ ଯେହୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଚାଳନାକୁ ଜାଣି
ରତିକାଳେ ଚନ୍ଦ୍ରସ୍ଥାନ ପାଆନ୍ତି ଯେ ପ୍ରାଣୀ ।
ସେ ବେଳେ କାମ କଳାରେ ଉପୁଜଇ ସୁଖ
ସେ ସ୍ତିରୀ ବିବେକ ପୁଣି ପୁରୁଷ ବିବେକ ।
ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷରେ ଅଟଇ ଏମନ୍ତ ବିଚାର
ସ୍ତିରୀ ପୁରୁଷେ ଜାଣିବେ ତାହାର ବେଭାର ।
ଏବେ ଶୁଣ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ଚନ୍ଦ୍ରକଳା ରସ
ଏହା ଜାଣିବେ ସୁଜ୍ଞାନୀ ସ୍ତିରୀ ଯେ ପୁରୁଷ ।
ଏମନ୍ତେ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ପରେ ପ୍ରତିପଦ ଦିନ
ଚନ୍ଦ୍ର ରହେ ସ୍ତିରୀଙ୍କର ଶରୀରେ ଯେ ସ୍ଥାନ ।
ଦ୍ୱିତୀୟା ଦିନ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ର କପାଳରେ ଥାଇ
ତୃତୀୟା ତିଥିରେ କର୍ଣ୍ଣ ମୂଳରେ ରହଇ ।
ଚତୁର୍ଥୀଦିନ ରହଇ ଆଖି ଯେ କୋଣର
ପଞ୍ଚମୀରେ ରହିଥାଇ ନାସିକା ଉପର ।
ଷଷ୍ଠୀଦିନ ରହେ ଯାଇ ପୁଣି ଜିହ୍ୱାତଳେ
ସପ୍ତମୀରେ ରହେ ସେହି ଯାଇ କଣ୍ଠମୂଳେ ।
ଅଷ୍ଟମୀରେ ରହଇ ସେ ସ୍ତନର ଉପରେ
ନବମୀରେ ରହେ ପୁଣି ନାଭିର ଭିତରେ ।
ଦଶମୀରେ ଚନ୍ଦ୍ର ତଳିପେଟରେ ରହଇ
ଏକାଦଶୀରେ ସେ ଜାନୁ ସନ୍ଧିରେ ସମ୍ଭାଇ ।
ଦ୍ୱାଦଶୀରେ ରହେ ସେହୁ ଭଗର ପ୍ରମାଣ
ତ୍ରୟୋଦଶୀରେ ରହଇ ଜଙ୍ଘର ତଳେଣ ।
ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀରେ ଥାଇ ସେ ଆଣ୍ଠୁର ଉପରେ
ଅମାବାସ୍ୟାରେ ରହଇ ପାଦ ତଳିପାରେ ।
ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ପୁଣି ଚନ୍ଦ୍ରକଳା ସାରି
ବିବେକ ସ୍ତିରୀ ପୁରୁଷ ଜାଣନ୍ତି ବିଚାରି ।
ଦୁହେଁ ଉନମତ୍ତ ହୋଇ କରନ୍ତେଣ ରତି
ସୁଖ ଉପୁଜେ ଆବର ହୁଏ ମହାପ୍ରୀତି ।
ଏମନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ର ଚାଳକ କହେ ମାୟାବତୀ
ପୁଣି କହନ୍ତି ଶୁଣିମା ହେଉ ଶୁକ୍ରାବତୀ ।
ସୁଭଦ୍ରା ହୋଇଅଛନ୍ତି କାମେ ଅସାଷ୍ଟମ
ଚନ୍ଦ୍ରଦେବ ଧରିଛନ୍ତି ତାହାର ମରମ ।
ତେଣୁକରି ସେହୁ ହୋଇଛନ୍ତି କାମେ ବାଇ
ଅରଜୁନ ପୁଣି ସିଦ୍ଧଅଙ୍ଗ ଯେ ଅଟଇ ।
ଯେତେବେଳେ ଅଗ୍ନିଦେବ ପାର୍ଥପାଶେ ଗଲେ
ଖାଣ୍ଡବ ବନକୁ ଦାନ ଘେନି ସେ ମାଗିଲେ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ମୋର କରେ ଅସ୍ତ୍ର ନାହିଁ
ଅଗ୍ନିଶର ଦେବଶର ମାଗିଦେଲେ ନେଇ ।
କାମଦେବ ଦେଇଛନ୍ତି କାମେଶ୍ୱର ବାଣ
ତାହା ହେଲେ ବୈଶ୍ୱାନର ପାର୍ଥର କରେଣ ।
ତେଣୁକରି ଅଙ୍ଗେ ତାର ନ ପୀଡ଼େ ମଦନ
ଯତିଅଙ୍ଗ ଗୋଟି ବହିଅଛି ଅରଜୁନ ।
ଏଥକୁ ଏକ ଉପାୟ ଅଛଇ ମୋହର
ଚାରି ବେଦରୁ ଯେ ମନ୍ତ୍ର ହୋଇଛି ବାହାର ।
ଯାହାର ନାମଟି ଧରି ଏ ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ିବ
କାମଦେବ ଜାଣି ତାର ଅଙ୍ଗରେ ପୀଡ଼ିବ ।
ଏତେ ବୋଲି ତହୁଁ କାମଦେବର ଯୁବତୀ
ମନ୍ତ୍ରଗୋଟି ସୁଭଦ୍ରାକୁ କହିଲେ ଝଟତି ।
କବାଟ କିଳିଣ ଶୋଇଥିବେ ଧନଞ୍ଜୟେ
ତହିଁକି ଅଛି ମୋହର ମନ୍ତ୍ର ଯେ ଗୋଟିଏ ।
ଉଲୁକ ବିଦ୍ୟା ତୁ ପଢ଼ିଯିବୁ ଆଜରାତ୍ରି
ଏ ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ି ଛୁଇଁଲେ ଦ୍ୱାର ଯିବ ଫିଟି ।
ଫିଟାଇ କହିଲେ ସୁଭଦ୍ରାକୁ ମନ୍ତ୍ରଗୋଟି
ଏହା ପଢ଼ି ହାତ ଦେଲେ ଦ୍ୱାର ଯିବ ଫିଟି ।
ଉଲୁକ ବିଦ୍ୟା ସାଧନ ଶିଖାଇବି ତୋତେ
ଏହାକୁ ପଢ଼ି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ପାଶେ ଯିବୁ ରାତ୍ରେ ।
ତୁ ସବୁ ଦେଖିବୁ ତୋତେ ନ ଦେଖିବେ କେହି
ଏସନ ବିଦ୍ୟା ସାଧନ୍ତେ ଯିବ ମୋହ ହୋଇ ।
ଆରେକ ପଦାର୍ଥ ଅଛି ପାଦୁକା ଔଷଧି
ସହସ୍ର ଯୋଜନେ ଥିଲେ ଭେଟିବୁ ତା ସାଧି ।
ଅଞ୍ଜନ ବିଦ୍ୟା ମୁଁ ତୋତେ କହୁଛି ଗୋମାଏ
ରାତ୍ରେ ଚାହିଁଲେ ଦିଶିବ ଦିବସ ପରାୟେ ।
ପାତାଳ ଭୁବନେ ଯଦି ହୋଇବାକ ଗୋପ୍ୟ
ଅଞ୍ଜନ ଘେନି ଚାହିଁଲେ ଦିଶିବ ସ୍ୱରୂପ ।
ପୁରୁଷେ ବଶ ହୁଅନ୍ତି ଏମନ୍ତ ଗୋ ମାତ
ଏହୁ ମହୌଷଧି ତୋତେ ହେଉ ପରାପତ ।
ଶରୀରେ ହେଲେ ଔଷଧ ନାମମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ି
ଛାଡ଼ିବ ନିଜ ସଦନ କାମେ ଯିବ ଜଡ଼ି ।
ଯଦ୍ୟପି ହୋଇବ ସେହୁ ମାନ ଗଉରବୀ
ଛାଡ଼ିବ ତା ଦମ୍ଭପଣ ହେବ ପରାଭବୀ ।
ଏ ବିଦ୍ୟାରେ ତୋତେ ବଶ ହେବ ଫାଲଗୁନି
ତୋହର ତହୁଁ ଆନେ ନ ଚାହିଁବ ଭବାନୀ ।
ଶୁଣସି ଗୋ ସାବଧାନେ ରତିଶାସ୍ତ୍ର ବିଦ୍ୟା
କାମ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଯେମନ୍ତେ ହୋଇବ ସଂସିଦ୍ଧା ।
ଚନ୍ଦ୍ର ପବନ ଘୋଟିବ ଆଗେ ଯେତେବେଳେ
କାମ ଘଟନ ଶାସ୍ତ୍ର ଯେ ଘଟିବ ତତ୍କାଳେ ।
ଏମନ୍ତ ସାଧକ ବିଦ୍ୟା କଲେ ମାୟାବତୀ
ପୁରୁଷ ମାତ୍ର ହୋଇବ କେ ଧରିବ ତା ଧୃତି ।

ସ୍ତମ୍ଭନ ମୋହନ ବିଦ୍ୟା ବଶ ଉଚ୍ଚାଟନ
ଏ ଚାରିଙ୍କୁ ମହାଦେବୀ କରିବ ସାଧନ ।
ସକଳ ବିଦ୍ୟାରେ ଜାଣ ଜିଣଇ ସେ ନାରୀ
ତାହାର ସ୍ୱାମୀ ହୁଅଇ ତାର ପରିଚାରୀ ।
କହିଲା ସେ ମହାମ୍ରାଣୀ ସର୍ବକାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧି
ଅନାଦି ଅପର୍ଣ୍ଣା ତାଙ୍କୁ କହିଲେ ପ୍ରବୋଧି ।
ସଂସାର ସୁନ୍ଦରୀ ସେହି ମୋହେ କାମଦେବ
ଆନ ପୁରୁଷ କେ ତାହା ତହୁଁ ଉବୁରିବ ।
ଆପେ ସାଧଇ ସେ ସ୍ତିରୀମାନଙ୍କ ମୋହିନୀ
ଦେଖିଲେ ବଶ ହୁଅଇ ସ୍ତିରୀ ମହାମ୍ରାଣୀ ।
ସମସ୍ତ କଥା କହିଲେ ଦେବୀ ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କୁ
ଆରେକ କଥା କହଇ ଏବେ ମୁଁ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ।
ତୁମ୍ଭର ଯେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ହେବ ବଡ଼ଭାବ
କହୁଅଛି ତେବେ ତାହା ବଡ଼ଇ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ।
ଦୁର୍ବାର ଆବର ମତିଭୋଳେ ବଳରାମ
ଯାଦବ ବଳ ଘେନିଣ କରିବେ ସଂଗ୍ରାମ ।
ଯେବଣ କାଳେ ଦହନ ହେଲେ କାମଦେବ
ସର୍ବବିଦ୍ୟା କହିଥିଲେ ଜାଣି ପରାଭବ ।
ସେହି ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରମାନ ଦେଲେ ମୋର ହାତେ
ସକଳ ଶାସ୍ତ୍ର ଥୋଇଛି ଗର୍ଭେ ମୁଁ ଗୁପତେ ।
ଅନାଦି ଯେ ଶାସ୍ତ୍ରମାନ ଶରୀରୁ ଉଦ୍‌ଗାରି
ସୁଭଦ୍ରାକୁ ସୁପ୍ରସନ୍ନେ ଦେଲେ ମାହେଶ୍ୱରୀ ।
ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ରୁଦ୍ର ଅଗ୍ନି ଇନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ
ରାମଆଦି ହାରିବେ ସେ ରଣେ ପାଇ ଲାଜ ।
ତୁଗୋ ମାହେଶ୍ୱରୀ ଯାଇ ପାର୍ଥ ତୁଲେ ଭେଟି
ପାଇବୁ ସେ ନାରାୟଣ ପାଣ୍ଡବ କିରୀଟି ।
କାମଦେବର ବିମାନ ଅଛି ମୋର ତହିଁ
ଯାଅ ମାଗୋ ତୁମ୍ଭେ ଏହି ବିମାନ ଆରୋହି ।
ସଂଗ୍ରାମ କାଳେ ବସିବ ଏଥେ ଧନଞ୍ଜୟ
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ସଂଗ୍ରାମେ ସେହି ହୋଇବ ନିର୍ଭୟ ।
ଏବେ ଗୋ ମାତ ଏଥିରେ ବିଜେ କରିଯିବ
ସର୍ବଦା ହିଁ ଅନୁଗ୍ରହ ମୋତେ କରିଥିବ ।
ମାୟାବତୀ ମାୟାମନ୍ତ୍ର ପାଇ ତୋଷମନେ
ସୁଭଦ୍ରା ଯେ ସତ୍ୟଭାମା ବିଜେ ନିଜେସ୍ଥାନେ
ଯାତ୍ରାଭଙ୍ଗ ବିନୋଦରେ ଦେବ ଦଇତାରି ।
ସମଦଣ୍ଡରେ ବିଜୟ ରଇବତ ଗିରି ।
ଶ୍ରୀହରି ଚରଣେ ଯାଇ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ପ୍ରଣମି
ହସ୍ତିନା ପୁରକୁ ଯିବି ଆଜ୍ଞା ଦେବା ସ୍ୱାମୀ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ଯାତ୍ରା ଉତ୍ସବର କାଳେ
ଯତ୍ନେ ବନ୍ଧୁ ବର୍ଗ ଲୋଡ଼ି ଆଣିଲି ସକଳେ ।
ତୁ ମୋହର ସହୋଦର ଅଟୁ ପ୍ରାଣସଖା
ମୋତେ ଛାଡ଼ିଣ କେମନ୍ତେ ଯିବୁ ତୁହି ଏକା ।
କେବଣ କଥାକୁ ତୁହି କରୁଅଛୁ ଭ୍ରାନ୍ତି
ତୋଠାରେ ମୋ ଦୟା ଯେଣୁ କାହାକୁ ଯେ ଭୀତି ।
ନାରାୟଣଙ୍କ ବଚନେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଲଜ୍ଜିତ
ବେନିଭୁଜରେ ଶ୍ରୀହରି କଲେ କୋଳାଗ୍ରତ ।
ଆଜ୍ଞା ପ୍ରମାଣେ ରହିଲା ବୀରବର ପାର୍ଥ
ଦ୍ୱାରକା ଭୁବନେ ବିଜେ କଲେ ଜଗନ୍ନାଥ ।
ସ୍ନାନ ଭୋଜନାଦି ଶେଷକରି ଦେବହରି
ଶୟନ ମନ୍ଦିରେ ବିଜେ କଲେ ଦଇତାରୀ ।
ସମସ୍ତ ଯାଦବ ଗଲେ ଯେ ଯାହା ଭୁବନେ
ରାତ୍ରେ ଶୟନ କରନ୍ତେ ଯେ ଯାହାର ସ୍ଥାନେ ।
ଶୟନ ଭୁବନେ ଯାଇ ବିଜେ ସବ୍ୟସାଚୀ
ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ ଶୋଇଲେ ଖଟେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରୀପତି ।
ସତ୍ୟଭାମାକୁ ବୋଇଲେ ଦେବ ଭଗବାନ
ସୁଭଦ୍ରାକୁ ନେଇଯାଅ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଭୁବନ ।
ଯେବଣ ଭବନେ ଶୋଇଅଛି ବୀରପାର୍ଥ
ଚାରିଗୋଟି ଆୟତନ ସୁବର୍ଣ୍ଣର କାନ୍ଥ ।
ସ୍ଫଟିକ ପିଢ଼ା ଚନ୍ଦନ କାଠ ରୁଅ ଶ୍ରେଣୀ
ତହିଁ ଉପରେ ହୋଇଛି ରତ୍ନର ଖଞ୍ଜାଣି ।
ଉପରେ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରାତପ ମୁକ୍ତା ମାଳି ମାଳି
ସହସ୍ରେକ ମାଣିକ୍ୟର ରତ୍ନ ଦୀପାବଳୀ ।
ଶ୍ରୀକରେ ଯେ ଧନୁ ଏକ ଧରି ସବ୍ୟସାଚୀ
ପଲ୍ୟଙ୍କୁ ଉପରେ ବସି ନାରାଚ ଆମଞ୍ଚି ।
ସାତପୁର ଭିତରେ ସେ ଶୋଇଅଛି ପୁଣି
ସାତ କବାଟ ସେ ସବୁ ଯନ୍ତ୍ରର କିଳଣି ।
ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ମନ୍ଦିରେ ବସିଅଛି ସବ୍ୟସାଚୀ
କ୍ଷିତ୍ରିୟଗୁଣେ ନାରାଚ ଧନୁକୁ ଆମଞ୍ଚି ।
ଆଜ୍ଞା ପରକାରେ ତହୁଁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବାମା
ସୁଭଦ୍ରାକୁ ଘେନି ଚଳିଗଲେ ସତ୍ୟଭାମା ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଶୟନପୁରେ ପ୍ରବେଶିଲେ ଯାଇ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଲି ସତ୍ୟା ଡାକ ଦେଇ ।
କବାଟ ଫେଡ଼ି ସମ୍ବାଦ ଶୁଣ ଫାଲଗୁନି
ଠାକୁରଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ମୁହିଁ ଆସିଅଛି ଘେନି ।
ଡାକି ବିମୁଖ ହୋଇଲେ ସୁରଭି କାମିନୀ
ସମସ୍ୟା ନ ନେଇ ବୀର ହୋଇଅଛି ତୁନି ।
ଡାକ ଯହୁଁ ନ ଶୁଣିଲା ବୀରବର ପାର୍ଥ
ସତ୍ୟଭାମା କହିଲେ ଯେ ସୁଭଦ୍ରା ଅଗ୍ରତ ।
ମାୟାବତୀଙ୍କର ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ ତୁମ୍ଭେ ଆଗେ
କେମନ୍ତେ ଫଳ ହେଉଛି ଦେଖିବାନା ବେଗେ ।

ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ସୁଭଦ୍ରା ଭାବେ ଜଗନ୍ନାଥ
ରକ୍ଷାକର ମୁଁ ତୁମ୍ଭର ଶରଣ ଆଗତ ।
ମାୟାବତୀ ମନ୍ତ୍ର ପଢୁ ନନ୍ଦର ଦୁଲଣୀ
ଫିଟିଲା ସାତ କବାଟ ଯନ୍ତ୍ରର କିଳିଣୀ ।
ଯେଉଁପରି କହିଥିଲେ ପୁଷ୍ପକ କୁମାରୀ
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଫଳିଲା ତାହା ଦେଖିଲେ ସୁନ୍ଦରୀ ।
ଛୁଅନ୍ତେ ସାତ କବାଟ ଗଲା ବେଗେ ଫିଟି
କବାଟ କାଢ଼ି ସୁଭଦ୍ରା ଅର୍ଜୁନକୁ ଭେଟି ।
ଧନୁଶର ରଖି ପାର୍ଥ ହୋଇ କୋପାନଳ
ବାମକରେ ଧଇଲା ସେ ସୁଭଦ୍ରାର ବାଳ ।
ପାର୍ଥ ବିଜେ କଟାରକୁ ଘେନି ଦକ୍ଷପାଣି
ବୋଇଲା ନାସା ଶ୍ରବଣ ପକାଇବି ହାଣି ।
ରାକ୍ଷସୀ କି ପିଶାଚୀ ତୁ ଡାକିନୀ ଶାକିନୀ
ରାତ୍ରେ ମୋ ଶୟନ ସ୍ଥାନେ ଆସିଲୁ ନ ମାନି ।
ସୁମର ଲୋଡ଼ାକିନୀ ତୋ ଦେବତା କେ ଇଷ୍ଟ
ସ୍ତିରୀଲିଙ୍ଗ ନୋହିଥିଲେ ହନ୍ତା ମୁଣ୍ଡ କାଟ ।
ସୁଭଦ୍ରା ଯେ ସୁମରଇ ନନ୍ଦ ମୋ ପିଅର
ପୁଣି ସୁମରଇ ମାତା ଯଶୋଦା ଯେ ମୋର ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲା ଦୁଷ୍ଟ ମାପରି ଲୋ ମନ୍ଦ
ତୁ କିମ୍ପାଇ ସୁମ୍‌ରିଲୁ ଯଶୋଦା ଯେ ନନ୍ଦ ।
ସୁଭଦ୍ରା ବୋଇଲା ନନ୍ଦ ଯଶୋଦା ଏ ଦୁଇ
ପିତାମାତା ହେତୁ କଲି ସୁମରଣା ମୁହିଁ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତାଙ୍କ ଜୀବନହି ଧିକ
ଗୋପାଳ ଜାତି ଅଟନ୍ତି ଅତି ଅବିବେକ ।
ସୁଭଦ୍ରା ଯେ ସୁମରଇ ଶ୍ରୀପୁରୁଷୋତ୍ତମ
ଆବର ଯେ ସୁମରଇ ପ୍ରଭୁ ବଳରାମ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଲେ ସୁମରୁ କିମ୍ପା ଯଦୁସାଇଁ
ସୁଭଦ୍ରା ବୋଇଲେ ମୋର ସହୋଦର ଭାଇ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଲେ ଏ ବଂଶେ ସ୍ତିରୀ ଉପୁଜିଲେ
କୁଳେ କଳଙ୍କ ଲାଗଇ ମନ୍ଦବାଟେ ଗଲେ ।
ପାର୍ଥ ବୋଲେ ରାମକୃଷ୍ଣ ଜୀବ ଧିକ ହେଉ
ତୁହି ଏଡ଼େ ବଡ଼ ବଂଶେ କଳଙ୍କ ଲଗାଉ ।
ଆମ୍ଭେ ପାଞ୍ଚଭ୍ରାତା ହେଲୁ ସୋମବଂଶେ ଜାତ
ଅପବାଦ କିଞ୍ଚିତ ଯେ ନ ସହୁ ଜଗତ ।
ଧର୍ମକୁ ନ ଲଙ୍ଘୁ ଆମ୍ଭେ ସତ୍ୟକୁ ଯେ ଲଙ୍ଘୁ
ପାଷାଣର ରେଖା ଆମ୍ଭ ବାକ୍ୟ ଏଥିଯୋଗୁ ।
ଦ୍ରୌପଦୀ ଯୁଧିଷ୍ଠିରଙ୍କ ଶୃଙ୍ଗାର ଦେଖିଲି
ସୁଖଭୋଗ ତେଜି ମୁହିଁ ବନବାସ କଲି ।
ପ୍ରଥମେ ଗଙ୍ଗାତୀର୍ଥରେ କଲଇ ମୁଁ ସ୍ନାନ
ତଥାପି ନ ଛାଡ଼ିଲା ସେ ଭ୍ରାନ୍ତି ମୋର ମନ ।
ଗଙ୍ଗାରେ ମକର ଶାବୀ ହୋଇ ପିଣ୍ଡ ଦେଲି
ଗଙ୍ଗାଧରକୁ ତୋଷିଣ ବଂଶ ଉଦ୍ଧାରିଲି ।
ବିଶ୍ୱନାଥ ସେବି ମଣିକର୍ଣ୍ଣିକାର ଘାଟେ
ପରଦାର ନ କରିବି କଳ୍ପିଲା ନିକଟେ ।
ନ କରିବି ପରନିନ୍ଦା ପୁଣି ପରହିଂସା
ପରଦାର ପରଧନେ ନ ବଳେ ମୋ ଆଶା ।
ବିଶ୍ୱନାଥ ତୋଷ ମୁହିଁ ମାଗିଲି ଏମନ୍ତ
ସୁପୁତ୍ର ମଧ୍ୟେ ଜଗତେ ଲେଖିବେ ଯେମନ୍ତ ।
ଦ୍ୱାଦଶ ବରଷ କଲି ସଙ୍ଗମେ ମୁଁ ସ୍ନାନ
ପ୍ରୟାଗରେ କଲି ଯାଇ ମାଧବ ଦର୍ଶନ ।
ତହିଁ ପୁରି ସତ୍ୟ କଲି ହୋଇବି ଅକ୍ରୋଧ
ପରଦାର ଦୋଷେ ମୁହିଁ ନୋହିବି ଯେ ନିନ୍ଦ୍ୟ ।
ନର୍ମଦା ଆବର କାଶୀତୀରେ ଭାଗିରଥୀ
ବୈତରଣୀ କୃଷ୍ଣାବେଣୀ ନଦୀ ସରସ୍ୱତୀ ।
ତୀର୍ଥମାନ ବୁଲି ମୁହିଁ କଲି ଏହି ବାଞ୍ଛା
ପରଦାର ଶୃଙ୍ଗାରେ ନ ବଳେ ଯେହ୍ନେ ଇଚ୍ଛା ।
ପରଦାରର ହରଣୁ ନାହିଁ ଆନ ପାପ
କୌଶିକୀରେ ସ୍ନାନ କଲି ନର୍ମଦାରେ ତପ ।
ପାତାଳ ଗଙ୍ଗା କାବେରୀ ଆବର ତ୍ରିବେଣୀ
ସଂକଳ୍ପ କରି ଛାଡ଼ିଲି ପରଦାର ପୁଣି ।
ସିଂହବେଣୀ ଗୋଦାବରୀ ତୀର୍ଥ ମଣିଭଦ୍ରା
ମାଇଲି ପଞ୍ଚଇନ୍ଦ୍ରିୟ କଲି ଯୋଗମୁଦ୍ରା ।
ସୁଭଦ୍ରା ବୋଇଲେ ମୁହିଁ ନୁହେଁ ପରଦାର
ତୋତେ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ମୋତେ ଚକ୍ରଧର ।
ମାୟାବତୀ ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ଇ ଚାହିଁଲା ଅପାଙ୍ଗେ
ଭେଦିଲା ମଦନ ଶର ଅର୍ଜୁନର ଅଙ୍ଗେ ।
ମାୟାବତୀର ଯେବଣ ଧୂଳିମନ୍ତ୍ର ବୋଲି
ବାମପାଦ ରଜ ନେଇ ପାର୍ଥ ଅଙ୍ଗେ ବୋଳି ।
ସାଧନା ବିଦ୍ୟାରେ ବଶ ହେଲେ ଧନଞ୍ଜୟ
ମଦନ ଆରତେ କମ୍ପେ ତାହାଙ୍କର କାୟ ।
ଅର୍ଜୁନ ଯେ ଧରିଥିଲା ସୁଭଦ୍ରାର ବାଳ
ବାଳ ଛାଡ଼ି ସୁଭଦ୍ରାକୁ ବୀର କଲା କୋଳ ।
ଦେଖ ଆହେ ମହାରାଜା ସାଧନାର ଗୁଣ
ପରମ ଯୋଗୀ ପାର୍ଥଙ୍କ ଭାଙ୍ଗିଦେଲା ଟାଣ ।
ସୁଭଦ୍ରାକୁ କୋଳେ ନେଇ ବସାଇଲା ପାର୍ଥ
ବହୁତ ବିନୟ ହୋଇ ବୋଲେ ପରମାର୍ଥ ।
ଯଦୁବଂଶେ ଉପୁଜି ତୁ ହେଲୁ ହୀନିମାନ
ସ୍ତିରୀକୁଳେ ଜାତ ହୋଇ ଏଡ଼େକ ଅଜ୍ଞାନ ।
ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ସୁଖ ଶୃଙ୍ଗାର ରସ ବିହିକଲା
ଲୋଭ ଆଚରି ଅଳପେ ପ୍ରାଣୀ ସିନା ମଲା ।

ନ ରହଇ ପାଣି କେଭେ ଭାଙ୍ଗିଗଲେ ବନ୍ଧ
ଅଳପକେ ଦୋଷ ହୋଇ ତୁଟଇ ତା କନ୍ଧ ।
ଖଣ୍ଡିଲା ପ୍ରାଣୀର ଶତବରଷ ଆୟୁଷ
ପକାଇଲା ଏତିକି ନ ଜାଣି ମହାରସ ।
ଯେତେ କଷ୍ଟ ହେଲା ପୁଣି ଏହି କାୟାଗୋଟି
ଅଚେତନ ଅଜ୍ଞାନରେ ପଡ଼ି ମହୀ ଲୋଟି ।
ତିରିଶ ବରଷେ ପୁଣି ହୋଇଲେ ପୁରୁଷେ
ସ୍ତିରୀଏ ହୋଇବେ ଜାଣ ବର୍ଷ ଅଷ୍ଟାଦଶେ ।
ଏସନ ସମୟେ ଜାଣ ଆଗୋ ବିନ୍ଦଓଷ୍ଠି
ସ୍ତିରୀ ପୁରୁଷ ସଂଯୋଗ ଅନୁକୂଳ ଗୋଟି ।
ପ୍ରଥମ ଶୃଙ୍ଗାର ପାଇ ବଢ଼ିବ ଯୁବତୀ
ତିରିଶ ଦିବସ ଯାଏ ଯିବ ଦିନରାତି ।
ତିରିଶ ଦିନେ ହୋଇବ ପୁଣି ପୁଷ୍ପବତୀ
ଅଶୁଦ୍ଧକାୟା ହୋଇବ ନ ଛୁଇଁବ ପତି ।
ଶୁଦ୍ଧକାୟ ହେବ ପୁଣି ପାଞ୍ଚଦିନ ରାତି
ଶୁଦ୍ଧସ୍ନାନ କରି ଜଳେ ସେଦିନ ଯୁବତୀ ।
ସପତମ ଦିନେ ଶୁଦ୍ଧ ହୋଇବ ତା ଅଙ୍ଗ
ସ୍ତିରୀ ପୁରୁଷ ହୋଇବେ ଏକତ୍ରରେ ସଙ୍ଗ ।
ଧାତା ହିଁ ସର୍ଜନା କଲା ରାତ୍ରରେ ରମଣ
ଦିବସ ବେଳେ ଶୃଙ୍ଗାର କଲେଟି ମରଣ ।
ଏ ମାର୍ଗେ ଥିଲେ ଅତୁଟ ହୁଅଇ ସେ କାୟ
ନିରାକୁଳ ହୋଇଥିବ ଶରୀର ନିର୍ଭୟ ।
ସାଧିବ ଉଜାଣ ଛନ୍ଦି ପାଞ୍ଚଗୋଟି ଇନ୍ଦ୍ରି
ସଞ୍ଚଳା ସ୍ତିରୀ ସାଧିବ ଧ୍ୟାନମାର୍ଗ ଛନ୍ଦି ।
ଜାଣ ସେ ପୁରୁଷ ଗୋଟି ଅଟଇ ନିଶ୍ଚଳ
ଯେସନକ ସିନ୍ଧୁଜଳ ନ ଲଙ୍ଘଇ କୂଳ ।
ସ୍ୱପୁରୁଷେ ପ୍ରୀତି ଆଗୋ ସ୍ୱଦାରରେ ରତି
ଏତେ ବାଗେ ଥିଲେ ଆୟୁ ବର୍ଦ୍ଧିତ ହୁଅନ୍ତି ।
ମୋତେ ପ୍ରଦାନ କରିବେ କୃଷ୍ଣ ଯେବେ ତୋତେ
ଏଥିରୁ ସୁଲଭ ଆଉ ଅଛି କି ଜଗତେ ।
କୋଉ ସୁଲଭ ହୋଇବ ତୋର ଅକାରଣ
ଘୃତ ଭୋଜନ ନିମନ୍ତେ ରୁଷେ କି ବ୍ରାହ୍ମଣ ।
ନିଧି ପ୍ରସନ୍ନେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଯାଏ ଯେହ୍ନେ ଘୁଞ୍ଚି
ଏମନ୍ତ ପରମ ଅର୍ଥ କହି ସବ୍ୟସାଚୀ ।
ବୋଇଲେ ରକତ ମାଂସ ଶରୀର ଯୁକତେ
କାମ ସାଗରୁ ତରିବି କହ ମୁଁ କେମନ୍ତେ ।
ଯଦ୍ୟପି ପଞ୍ଚଇନ୍ଦ୍ରିୟ ମାରିଥାଇ ଯତି
ସ୍ତିରୀମୁଖ ଦେଖି କାମେ ଭୋଳ ହୁଏ ମତି ।
ମାୟାବତୀର ଅଞ୍ଜନ ଘେନିଣ ଅପାଙ୍ଗେ
ତାହାନ୍ତେ ମଦନ ଶରଭେଦେ ପାର୍ଥ ଅଙ୍ଗେ ।
ଛାଡ଼ିଣ ସେ ନିଷ୍ଠାପର ଭାଙ୍ଗିଲା ତା ଦମ୍ଭ
ସୁଭଦ୍ରାକୁ କୋଳେ ଧରି ବହେ ପ୍ରୀତିଭାବ ।
ମାନବୀ ଅବସ୍ଥା ପାଇ ହେଲା ମାନବତୀ
ସଲଜ୍ଜେ ସୁଭଦ୍ରା ତଳେ ବସେ ମଥାପୋତି ।
ସୁରତିର ନିଷ୍ଠାପର ରମଣୀର ଟାଣ
ଛିଦ୍ରପାଇ ପାର୍ଥ ଅଙ୍ଗେ ଭେଦେ ପଞ୍ଚବାଣ ।
ସୁଭଦ୍ରା ରୁଷନ୍ତେ ପାର୍ଥ ବୋଲଇ ସରାଗେ
କାମଦେବ ନାଶକର ବାମଦେବ ଯୋଗେ ।
ଶୁଭଦ୍ରା ବୋଇଲେ ମୋତେ ଛାଡ଼ ଛାଡ଼ ପାର୍ଥ
ଅପ୍ରତିଷ୍ଠା ସ୍ତିରୀକୁ ତୁ ଛୁଇଁବୁ କେମନ୍ତ ।
ତୁ ମହାପଣ୍ଡିତ ପୁଣି ଧାର୍ମିକ ସୁଶୀଳ
ସତ ସତ କ୍ରିୟାରେ ତୁ ବଞ୍ଚୁ ଦିନକାଳ ।
ଆମ୍ଭେ ଗଉଡୁଣୀ ତୁହି ଅଟୁ ଭଲ ଜାତି
ନିର୍ଲ୍ଲଜୀ ଦୋଚାରୀ ପୁଣି ଅଟୁ ତ ଅସତୀ ।
କେମନ୍ତେଣ ଛୁଇଁ ମୋତେ ଛାଡ଼ ଛାଡ଼ ବୀର
ନ ହରିବ ପରା ପର ଧନ ପରଦାର ।
ନିୟମ କରିଛ ତୁମ୍ଭେ ତୀର୍ଥ ତୀର୍ଥ ବୁଲି
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ବାରତା କହିବି ମୁଁ ବୁଲି ।
ଅଇଲି ତୁମ୍ଭ ପାଖକୁ ତୁମ୍ଭେ ବଳେ ଧର
ମୁହିଁ ତ ଅବଳା ତୁମ୍ଭେ ବଳବନ୍ତ ବୀର ।
ରାମଙ୍କୁ ଭୟ ତୁମ୍ଭର ଥାଏ ପରା ଚିତ୍ତେ
ତାର ଭଗିନୀଙ୍କୁ ବଳେ ଧରିଛ କେମନ୍ତେ ।
ଜାଣିଲି ପାଣ୍ଡବ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ଜାରଜାତ
ତେଣୁ ବଳେ ଧରି ମୋତେ କରୁଛ ଏମନ୍ତ ।
ଛାଡ଼ ଛାଡ଼ ଗୁରୁପତ୍ନୀ ମୁଁ ଅଟେ ତୁମ୍ଭର
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଅଟେ ତୁମ୍ଭ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ସହୋଦର ।
ଏପରା ଅନୀତି ତୁମ୍ଭେ କରୁଛ କେମନ୍ତେ
ତୁମ୍ଭେ ପରା ନ୍ୟାୟମାର୍ଗେ ଥାଅ ଅବିରତେ ।
ଏମନ୍ତ ଭର୍ତ୍ସନା କଟୁ ବଚନ ସେ ବୋଲି
ଛାଡ଼ ଛାଡ଼ ବୋଲି ରାଗେ ପକାଇଲା ପେଲି ।
ମାୟାବତୀର ଯେବଣ ସିଦ୍ଧମନ୍ତ୍ର ଗୁଣ୍ଡି
ଶରୀରେ ପକାନ୍ତେ କାମଜଳେ ପାର୍ଥବୁଡ଼ି ।
ସ୍ନେହ ଆଦରେ ତାହାକୁ ଧଇଲେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ
ବୋଇଲେ ନନ୍ଦନନ୍ଦିନୀ ରଖ ମୋ ଜୀବନ ।
ସୁଭଦ୍ରା ବୋଇଲେ ତୁ ଯେ ପରଂବ୍ରହ୍ମଯୋଗୀ
ଏତେ ବଡ଼ ମୁଦ୍ରାକୁ କି ପାରିବୁ ତୁ ଭାଙ୍ଗି ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁହି ବାଳିକା ଯୁବତୀ
ଏକାଳେ ଏବେ ନାଗରୀ ଅତୁଟ ତୋ ଧୃତି ।
ମୋତେ ଗୋଚର ନୋହିଲା ତୋହର ଯେ ମାୟା
ଏବେ ମୁଁ ଜାଣିଲି ସ୍ତିରୀ ଅଟନ୍ତି ନିର୍ଦ୍ଦୟା ।

ଯହୁଁ ସେ ମଦନ ମନପ୍ରାଣ ଅର୍ଶାଷ୍ଟମ
ଧଇଲା ଆକର୍ଷି ବଳେ ହୋଇ ମତିଭ୍ରମ ।
ସୁଭଦ୍ରା ଡାକ ଦିଅଇ ଆଗୋ ସତ୍ୟଭାମା
ବଳେ କଟାଳ କରୁଛି ପାର୍ଥ ମୁହିଁ ବାମା ।
ଅବଳା ବାଳୁତ ସ୍ତିରୀ ନ ଜାଣଇ କିଛି
ମୋତେ ବୀର ଧନଞ୍ଜୟ କଟାଳ କରୁଛି ।
କେବଣ ପଦାର୍ଥ ଅବା ଅଛି ମୋର ତହିଁ
ଏ ମୋତେ ମାଗଇ ମୁହିଁ ପାରିବଇଁ କାହିଁ ।
ଆକର୍ଷି ବହୁ ଅବସ୍ଥା ଦେଇଅଛି ମୋତେ
ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଧର୍ମକୁ ଏ ଲଙ୍ଘୁଛି କେମନ୍ତେ ।
ସତ୍ୟଭାମା ବୋଇଲେ ଗୋ ନକର ଝିଙ୍ଗାସ
ସ୍ତିରୀ ସିନା ଉପେକ୍ଷନ୍ତି ପୁରୁଷଙ୍କ ଦୋଷ ।
ଏବେ ମାନ ଅଭିମାନ ଫିଟିଲା ତୋହର
ମୁଁ ଯାଉଛି ଜଗନ୍ନାଥ ଦେବଙ୍କର ପୁର ।
କବାଟ ପକାଇ ତହୁଁ ସତ୍ୟାଗଲେ ହସି
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ପାଶେ ରହିଲେ ସୁଭଦ୍ରା ସୁକେଶୀ ।
ପ୍ରାଣପାନ ବ୍ୟାମୋଦାନ ସମାନ ମହାତ୍ମା
ଏକତ୍ୱେ ମଦନ ଜଳେ ଝାସିଲେ ପଞ୍ଚାତ୍ମା ।
ହାସ୍ୟ ପରିହାସ ଆଦି ହୁଅନ୍ତେ ଏମନ୍ତେ
ରାତି ପୁହାଇଲେ ବେନି ପଲଙ୍କେ ଏକାନ୍ତେ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଶେଷ ହୋଇଲାଣି ରାତି
ଯାଅ ଗୋ ସୁଭଦ୍ରା ଏବେ ହେଉଛି ପାହାନ୍ତି ।
ସୁଭଦ୍ରା ବୋଇଲେ କିମ୍ପା କହ ଅସଙ୍ଗତ
ମୋତେ ଦେଖି କିମ୍ପା ଡରୁଅଛି କୁନ୍ତୀସୁତ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଏ ଯେ ଗୁପତ ମିଳନ
ଗୁପତ ନୋହି ଏକଥା ହୋଇବ ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ।
ମୋତେ ତ ଦୁଃଖିତ ଏବେ କଲୁ ପ୍ରାଣ ସହି
ବଳରାମ ଜାଣିଲେଟି ନ ବର୍ତ୍ତିବେ କେହି ।
ତୋର ଭବନକୁ ଏବେ ଚଳିଯା ସୁଭଦ୍ରେ
ଯେମନ୍ତେ ନ ଜାଣନ୍ତି ଏକଥା ରାମଚନ୍ଦ୍ରେ ।
ବୋଲେ ଫାଲଗୁନି ଶେଷ ହୋଇଲାଣି ରାତି
ତେଜବାନ ହୋଇଲେଣି ଦୀପାବଳୀ ଜ୍ୟୋତି ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ବଚନରେ ଚଳେ ମାହେଶ୍ୱରୀ
ତୁରିତେ ଆପଣା ମେଢ଼େ ଯାଇ ବିଜେ କରି ।
ଏଥୁଅନନ୍ତରେ ପୁଣି ରଜନୀ ପ୍ରଭାତ
ସ୍ନାନ ନିତ୍ୟକର୍ମ ଲାଗି ଗଲେ ବୀରପାର୍ଥ ।
ସ୍ନାନ ତର୍ପଣ ଆହ୍ନିକ ସାରି ସବ୍ୟସାଚୀ
ଯାଇଣ ଦର୍ଶନ କଲା ଦେବ ଶିରୀବତ୍ସି ।
ରୈବତ୍ ପର୍ବତେ ହୁଏ ଯାତ୍ରାର ବିଧାନ
ସାତବଂଶ ଘେନି ବିଜେ ରାମନାରାୟଣ ।

ବାଜଇ ଢୋଲ ମର୍ଦ୍ଦଳ କାହାଳୀ ମହୁରୀ
ଯାତ୍ରା ରସରଙ୍ଗେ ବିଜେ ସର୍ବ ନରନାରୀ ।
ବଶିଷ୍ଠ ଯେ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ବ୍ୟାସ ବସୁଦେବ
ଜଳକ୍ରୀଡ଼ାର ବିନୋଦେ ସକଳ ଯାଦବ ।
କର୍ପୂର ପନିର ଜଳ ସୁବାସିତ ପାଣି
ମାରନ୍ତି ପିଚିକା ବୃଷ୍ଟି ଶିଶିର କି ଜାଣି ।
ଅନେକ ଜନ ଗହଳ ହେଲା ଜଳଘାଟେ
ବିକାଶଇ କାଞ୍ଚନ ଯେ ଝୀନ ରଙ୍ଗତଟେ ।
ଅନେକ ସମ୍ଭାର ତହୁଁ କହିତ କେ ପାରି
ଖଟନ୍ତି ବହୁତ ଉପଚାରେ ବିଦ୍ୟାଧରୀ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ସଙ୍ଗେ ଘେନି କୃଷ୍ଣ ବଳଦେବେ
ଜଳକ୍ରୀଡ଼ା ବିନୋଦରେ ବିଜେ କଲେ ନାବେ ।
ଯାତ୍ରାର ବିନୋଦ ଯୋଗୁଁ ସାରି ନିତ୍ୟକର୍ମ
ରୈବତ ପର୍ବତେ ବିଜେ ଶ୍ରୀପୁରୁଷୋତ୍ତମ ।
ଅନେକ ଦିହୁଡ଼ି ଦୀପ ଲାଗିଲାକ ହୁଳା
ରାତ୍ରରେ ଆଲୁଅମୟ ଦିଶେ ଦିଗମାଳା ।
ବିଜୟେ ଜଗମୋହନ ଭୁବନ ଦ୍ୱାରକା
ମଙ୍ଗଳ ଧ୍ୱନି କରନ୍ତି ସକଳ ନାୟିକା ।
ଅନେକ ହରଷ ଦେଖି ଦ୍ୱାରକାର ନାରୀ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ବିଜେ ନିଜ ପୁରୀ ।
କର୍ପୂର ତାମ୍ବୁଳ ଭୁଞ୍ଜି ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ
ଶୟନ ମନ୍ଦିରେ ବିଜେ ବୀରବର ପାର୍ଥ ।
ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଚାହିଁ ଦେବୀ ସତ୍ୟବତୀ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କର ବଢ଼ିଲା ପୀରତି ।
ଧନ୍ୟ ମହିମା ସେ ମାୟାବତୀର ଯେ ମନ୍ତ୍ର
ଏକ କବାଟ ଛୁଇଁଲେ ଫିଟେ ସାତଯନ୍ତ୍ର ।
ଅନେକ ସାନନ୍ଦେ ସତ୍ୟଭାମାଏ କହିଲେ
ଶୁଣିଣ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଲେ ।
ଜୟ ରୁକ୍ମିଣୀବଲ୍ଲଭ ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ
ଜୟ ଜୟ ଜାମ୍ବବତୀ ଦେବୀ ପ୍ରାଣନାଥ ।
ଜୟ ଜୟ ସତ୍ୟଭାମା ହୃଦୟବଲ୍ଲଭ
ଜୟ ଜୟ ପଦ୍ମନାଭ ଯାଦବ ମାଧବ ।
ଜୟ ଜଗମୋହନ ତୁ ତୁଳସୀର ପତି
ଜୟ ଜୟ ତୁଳସୀର ବଲ୍ଲଭ ଶ୍ରୀପତି ।
ଜୟ କମଳାବଲ୍ଲଭ ଶ୍ରୀପୁରୁଷୋତ୍ତମ
ଜୟ ଜୟ ଚଞ୍ଚଳାର ହୃଦୟ ଯେ ଧାମ ।
ଜୟ ଜୟ କମଳାର ହୃଦୟବିହାରୀ
ଜୟ ଜୟ ଅଷ୍ଟପାଟବଂଶୀ ମନୋହାରୀ ।
ଜୟ ଜୟ ମାଳତୀର ବଲ୍ଲଭ ମାଧବ
ଜୟ ଜୟ କାଳିନ୍ଦୀର ବଲ୍ଲଭ ଭୋ ଦେବ ।

କେମନ୍ତେ ଆଜ୍ଞା ଦେବାକୁ ମୋତେ ଭଗବାନ
ନେବି ସଜ ହୋଇ ବିଭା ଯଉତୁକମାନ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ନିଅ ରାଜା ଉଗ୍ରସେନ
ଦୁହିତା ଥିଲେ ଅବଶ୍ୟ କରିବା ପ୍ରଦାନ ।
ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ଆଜ୍ଞା ଯାହା ଭାଙ୍ଗି କେହୁ ପାରି
ଯାହାକୁ ହେଲେ ପ୍ରଦାନ କରିବା କୁମାରୀ ।
ସମସ୍ତ ସଜ୍ଜ କରନ୍ତେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅସ୍ତ ହେଲା
ଥାଟ ଘେନି ରାଜା କେଶୀ ବନରେ ରହିଲା ।
ରୁଦ୍ରବେଣୀ କୂଳେ ଥାଇ କେଶି ନାମେ ବନ
ସେଠାରେ ରହିଲା ଯାଇ ରାଜା ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ।
ସ୍ନାହାନ ଭୋଜନ ଆଦି ସାରିଲେ ସମସ୍ତ
ଦ୍ୱାରକା ସଭାରେ ଯାଇ ହେଲେ ଉପଗତ ।
ଆଦିତ୍ୟ ଅସ୍ତ ହୁଅନ୍ତେ ବଳରାମ ଗଲେ
ଶୟନ ମନ୍ଦିରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
ରାମ ବୋଇଲେ ରେବତୀ ଦେବୀ ସନ୍ନିଧାନେ
ପ୍ରଦାନ କରୁଛୁ ଆମ୍ଭେ ତୁମ୍ଭର ବଚନେ ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନକୁ ଅଣାଇଅଛୁ ଦୂତ ପେଶି
ପନ୍ନଗ ନାରାୟଣ ସେ ଅଟେ ସାତବଂଶୀ ।
ରେବତୀ ବୋଇଲେ ଦେବ ହେଲା ଅକାରଣ
ତେଡ଼େ ଭାଳି ରାଜାକୁ ତ କଲ ବିଡ଼ମ୍ବନ ।
ପରେ ଦୂଷିତା ହେଲାଣି ସୁଭଦ୍ରା ତୁମ୍ଭର
ତଦନ୍ତ କରି ନ ଜାଣ ତୁମ୍ଭେ ହଳଧର ।
ଉତ୍ସବ ନବରେ ମୁହିଁ ଦେଖିଲି ତାହାକୁ
ଦେହ ସମର୍ପିଲାଣି ସେ କେଉଁ ପୁରୁଷକୁ ।
ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗା ନଦୀତୀରେ ଫେଡ଼ିଲି ବସନ
ଉରେ ବିରାଜଇ ତାର ଦନ୍ତ ନଖ ଚିହ୍ନ ।
କି ସେ ପ୍ରତିପଦା ନିଶି କଳାକାର ଜ୍ୟୋତି
ଶୁଣି କାମପାଳଙ୍କର ହଜିଗଲା ମତି ।
ଏ କଥା ଯେବେ ସ୍ୱରୂପ ଅଟଇ ସଙ୍ଗାତ
ଆଜି କି ପ୍ରାଣ ପାଇବେ ଯାଦବ ସମସ୍ତ ।
ରେବତୀ ବୋଇଲେ ଦେବ ଅଟଇ ସ୍ୱରୂପ
ମିଥ୍ୟା କହିଲେ ହୋଇବ ଜାଣ ବଡ଼ ପାପ ।
ତୁମ୍ଭ ଛାମୁରେ କେ ମିଥ୍ୟା କହିଥିବ ବର୍ତ୍ତି
ସାତ୍ୟକିଙ୍କୁ ରାଇ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ହଳପତି ।
ଉଗ୍ରସେନକୁ ତୁ ରାଇ ଆଣିବୁ ଏକ୍ଷଣି
ବିଳମ୍ବ ହେଲେ ତୋ ଶିର ପକାଇବି ହାଣି ।
ଚଳଇ ସାତ୍ୟକି କାମପାଳର ବଚନେ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଉଗ୍ରସେନ ସନ୍ନିଧାନେ ।
ଯୋଗାଡ଼ କରୁଛି ଯାହା ବିଭାଘର ଲାଗି
ରାତ୍ରେ ନିଦ୍ରା ନାହିଁ ସାରା ରାତିଯାକ ଜାଗି ।
ରୋଷେଇ ଶାଳେ ରାନ୍ଧଇ ବସି ସୂପକାରେ
ଅମୃତ ପାନ କରନ୍ତି ସେ ଷଡ଼ ରସରେ ।
ସାତ୍ୟକି ବୋଇଲା ଶୁଣ ଦେବ ଉଗ୍ରସେନ
ବଳରାମଙ୍କର ଆଜ୍ଞା ଆସିବ ଏକ୍ଷଣ ।
ଆସ୍ଥାନୁ ଓହ୍ଲାଇ ରାଜା ଅଇଲଶ ସତ୍ୱରେ
ରାମ ବିଜେ କରିଛନ୍ତି ଚନ୍ଦ୍ରଶାଳାପୁରେ ।
ଉଗ୍ରସେନ ପ୍ରଣିପାତ କଲା ପାଦତଳେ
ରାମ ସମସ୍ୟା ନ ଦେଲେ ତାଙ୍କୁ କୋପଭରେ ।
ବଳରାମ ବୋଇଲେ ହେ ଶୁଣ ଉଗ୍ରସେନ
ସୁଭଦ୍ରାକୁ ଏ ପୁରେ କେ କଲା ବିଡ଼ମ୍ବନ ।
ଉଗ୍ରସେନ ବୋଇଲା ଏ ଅସମ୍ଭବ କଥା
ଏଥି ଆସିବାକୁ ଭୀତ ମୃତ୍ୟୁର ଦେବତା ।
ଯମ ଡରେ ନ ଆସଇ ଯେଉଁ ଦ୍ୱାରକାକୁ
କାହାର ଭରସା ଏଡ଼େ କର୍ମ କରିବାକୁ ।
ବଳରାମ ବୋଇଲେ ଯେ କହିଲେ ରେବତୀ
ଅନାଦି ଅପର୍ଣ୍ଣା ସେହି ମିଥ୍ୟା ନ କହନ୍ତି ।
କୋପେ ପୁଣି ତାଙ୍କୁ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ହଳପାଣି
ନିଶାପ୍ରତିମାନଙ୍କୁ ତୁ ବେଗେ ପକା ହାଣି ।
ଶୁଣି ମନରେ ବିଚାର କଲେକ ରେବତୀ
ଅଦୋଷୀ ଲୋକଙ୍କୁ କିମ୍ପା ଦେବେ ଏହୁ ଶାସ୍ତି ।
ଯେତେକ ଲୋକଙ୍କୁ ଏହୁ ପକାଇବେ ହାଣି
ନିଶ୍ଚେ ହତ୍ୟା ଦୋଷେ ମୁହିଁ ହୋଇବି କାରେଣି ।
ରେବତୀ ବୋଇଲେ କୋପ ଆନକୁ ନ କର
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ହରିଲା ଦେବ ଭଗିନୀ ତୁମ୍ଭର ।
ଜାଣିଦେବ କେମନ୍ତେ ବା ନ କହିବି ମୁହିଁ
ଅଦୋଷୀ ମାଇଲେ ଦୋଷ ହେବ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ହିଁ ।
କୋପାନଳ ଶୁଣି ଜଗଜ୍ଜନ ଅଧିକାରୀ
ବୋଇଲେ ସାତ୍ୟକି ଆଣ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ହକାରି ।
ଶୁଣି ସେ ସାତ୍ୟକି ବେଗେ କରଇ ଗମନ
ଗୋବିନ୍ଦ ବିଜୟ ଜାମ୍ବବତୀର ଭବନ ।
ସନ୍ନିଧେ ଯାଇ ଚରଣ ତଳରେ ପ୍ରଣମି
ଠାକୁରଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ଦେବ ଆସିବା ଭୋ ସ୍ୱାମୀ ।
ଛାମୁରେ ଦିହୁଡ଼ି ପୁଣି ଜଳେ ଏକଲକ୍ଷ
ବଳରାମଙ୍କ ଛାମୁରେ ବିଜୟ ଶ୍ରୀବତ୍ସ ।
କେଶବ କରନ୍ତି ପାଶେ ଯାଇ ନିଛଛାଳି
ସାଷ୍ଟାଙ୍ଗେ ଶୋଇଲେ ଘଡ଼ଘାଲି ବନମାଳୀ ।
ରାଗେ ବଳରାମ ତାଙ୍କୁ ନ କଲେ କଲ୍ୟାଣ
ଏମନ୍ତ ହରି ଦ୍ୱାରକା ରଖିଅଛୁ ପୁଣ ।
ଅତି ଆଶ୍ୱାସନା କରି ପୋଷିଲେକ ଶ୍ୱାନ
କାଳେ ସେ ତାହାର ମୁଖେ ଦିଅଇ ଚୁମ୍ବନ ।

ଗୋଳକୁଣ୍ଡା ଜାରଜାତ ଅଟନ୍ତି ପାଣ୍ଡବ
ସୁଭଦ୍ରାକୁ ହରିଲା ନ ଜାଣୁ କି ମାଧବ ।
ଶୁଣିଣ ବିଷାଦ ହେଲେ ଜଗନ୍ନାଥ ସ୍ୱାମୀ
ବେନିକର୍ଣ୍ଣ ଛୁଇଁ ହସ୍ତ ଦେଲେକ ମେଦିନୀ ।
ସ୍ୱାମୀ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ କହିଲା କେ ଏସନ କଥା
ମୁଁ ବା କେମନ୍ତେ ଜାଣିଲି ଏହାର ବାରତା
ସ୍ୱାମୀ ଅଟନ୍ତି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ପୁଣି ମହାଯତି
ଯତି ନିନ୍ଦାକଲେ ଆପେ ହୁଏ ନର୍କଗତି ।
ସଜ୍ଜନଜନଙ୍କୁ ଦେବ ଅନୀତି କହିଲେ
ଧର୍ମ ନ ଗଛଇ ଗଉରବେ ନିନ୍ଦାକଲେ ।
ସ୍ୱାମୀ ତୁମ୍ଭେ କିମ୍ପା ଏହା ନ କର ବିଚାର
ଏତେ ବଡ଼ ଭରସା କି ହେବ ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ।
ବଳରାମ ବୋଇଲେକ ଶୁଣ ଗୋ ରେବତୀ
କେଶବ ଛାମୁରେ କହ ସେ କେବଣ ରୀତି ।
ରେବତୀ ବୋଇଲେ ମୁହିଁ ଦେଖିଲି ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ
ସୁଭଦ୍ରାକୁ ବିଡ଼ମ୍ବିଲା ପାଣ୍ଡବ ବିବସ୍ଥ ।
କହିଲେକ କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି ଦେବ ହରି
ନାନାଦି ପ୍ରକାରେ ମନ୍ଦ କରନ୍ତି ତ ସ୍ତିରୀ ।
ନ ଜାଣି ଧାତା ସର୍ଜିଲା ଏ ସ୍ତିରୀ ଜାତିଙ୍କୁ
କିମ୍ପା ଆନ ନାମ ଦେଲା ପ୍ରମୋଦ ଏହାଙ୍କୁ ।
ଅନବରତରେ ଭୋଳ ଅଛନ୍ତି ସ୍ତ୍ରୀ ଜାତି
ଆଖ୍ୟାତ ଅଜ୍ଞାନ ଅନୁବରତେ ବୁଲନ୍ତି ।
ସ୍ତିରୀଙ୍କ ବୋଲକୁ ପ୍ରତେ ନ ଯିବା ଭୋ ଦେବ
ଯେତେକ କହନ୍ତି ମିଥ୍ୟା ସମସ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବ ।
ରେବତୀ ବୋଇଲେ ବାବୁ କହୁଅଛୁ ଯାହା
ତୁହି ସେ ଭିଆଣ ସିନା କରିଅଛୁ ଏହା ।
ଚକ୍ରକୂଟ ବୁଦ୍ଧି କି କେ ଭାଜନରେ ବାବୁ
ତୁ ପୁଣି ଏଥି ଅନେକ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ କରାଇବୁ ।
ପୁଣି ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣିମା ହେଉ ହଳଧାରୀ
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନକୁ ବୋଲନ୍ତୁ ଯାଉ ସେ ବାହୁଡ଼ି ।
କୋପେ ପୁଣି ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ଦେବ ରାମଚନ୍ଦ୍ର
କେମନ୍ତେ ପାର୍ଥକୁ ରକ୍ଷା କରଇ ଗୋବିନ୍ଦ ।
ଅପ୍ରୀତି ତୁ କରାଇଲ ଯେବେ ଚକ୍ରପାଣି
ଆପଣା କୁଳେ କଳଙ୍କ ଲଗାଇଲୁ ଆଣି ।
ଉଗ୍ରସେନ ରାଇ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ହଳଧାରୀ
ପାଇଲେ ତୁ ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ବନ୍ଦେ ଥିବୁ ଧରି ।
ତିରିଣ ପ୍ରମାଣ କିର କାଟିବ ତା ମାଂସ
ଆବର ମୁଁ ଥୋଇବି କି ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ବଂଶ ।
ଏତେ ବୋଲି ଦେବ କଲେ ଆସ୍ଥାନରେ ବିଜେ
ନିଅବକାଶରେ ବିଜେ କଲେ ଦେବରାଜେ ।

ନିଜ ଭୁବନରେ ବିଜେ କଲେ ଜଗନ୍ନାଥ
ସତ୍ୟଭାମାକୁ ରାଇଣ ବୋଇଲେ ଅଚ୍ୟୁତ ।
ବଳରାମ ଜାଣିଲେଣି କଥାଗୋଟି ଫୁଟି
ସୁଭଦ୍ରାକୁ ଘେନିଯାଉ ଏ ପୁରୁ କିରୀଟି ।
ଉଗ୍ରସେନ ରାଇ ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ବଳରାମ
ରାତ୍ରର ପ୍ରଭାତେ କାଲି ହୋଇବ ସଂଗ୍ରାମ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ପାଇ ଗଲେ ସତ୍ୟାସତୀ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଭୁବନେ ବିଜେ କଲେ ସେ ଝଟତି ।
ସୁଭଦ୍ରା ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଦୁହେଁ କରୁଛନ୍ତି କେଳି
ଦ୍ୱାରେ ଉଭାହେଲେ ଶକ୍ରାଜିତର ଦୁଲାଳୀ ।
କବାଟ ଫେଡ଼ି ସମସ୍ୟା କଲେ ବୀରପାର୍ଥ
ସନ୍ନିଧେ ପ୍ରବେଶ ଆସି ବାସବର ସୁତ ।
ସତ୍ୟଭାମା ବୋଇଲେ ହେ ଶୁଣ ଫାଲଗୁନି
ଏହିକ୍ଷଣି ଯାଅ ତୁହି ସୁଭଦ୍ରାକୁ ଘେନି ।
ରେବତୀ ଦେବୀ କହିଲେ ଜାଣିଲେ ତ ରାମ
ରଜନୀ ପ୍ରଭାତେ କାଲି ହୋଇବ ସଂଗ୍ରାମ ।
କଳିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱେ ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ ଦେବ କିଛି
ଆଜ୍ଞାପାଇ ଉଗ୍ରସେନ ଏବେ ଆସୁଅଛି ।
ସ୍ୱାମୀ କୋଟିଏ ସିଂହର ଯାର ପରାକ୍ରମ
କେମନ୍ତେ ତାହାର ତୁଲେ କରିବୁ ସଂଗ୍ରାମ ।
ଶୁଣି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ କହିଲା ଯାଇ ସୁଭଦ୍ରାକୁ
ଆଦ୍ୟରୁ ନ ଜାଣୁ ତୁ କି ସେ ବଳରାମଙ୍କୁ ।
ନ ଜାଣି ତୁ ସରଦାର କରାଇଲୁ ମୋତେ
ଯେବେ ତୋତେ ଘେନିଯିବି ମୁହିଁ ନିଶାରାତ୍ରେ ।
ଚଉର୍ଯ୍ୟ କର୍ମେ ପାଇବି ଲୋକେ ଅପଖ୍ୟାତ
ଯିବଇଁ ମୁଁ ତୋତେ ଘେନି ପାହୁ ଏହିରାତି ।
ଏମନ୍ତ କଥା ନ କହ ମୋତେ ସଉଭଦ୍ରେ
ଆସନ୍ତୁନା ଯେତେବେଳେ ଘେନି ରାମଚନ୍ଦ୍ରେ ।
ଅନେକ ପ୍ରକାରେ ତୋତେ କଲି ମୁହିଁ ନାସ୍ତି
ବଳାତ୍କାରେ ମୋତେ ତୁହି କରାଇଲୁ ପ୍ରୀତି ।
ଏତେବେଳେ ଆଉ ମୁହିଁ ଯିବି କାହୁଁ ଘୁଞ୍ଚି
ଅର୍ଜିତ କର୍ମ ଯେମନ୍ତେ ମୋ କପାଳେ ଅଛି ।
ଏସନକ ଘଟସୂତ୍ର ଅଛି ଯେବେ ମୋତେ
ମୁହିଁ ଏଥେ ନାଶଯିବି ତୋହର ନିମନ୍ତେ ।
ଆପଣାର କଲା କୃତ୍ୟକର୍ମ ବୋଲି ଲେଖି
ଭୁଞ୍ଜିବିନା କର୍ମଫଳ ଯାହା ଅର୍ଜିଅଛି ।
ସତ୍ୟଭାମାଏ ବୋଇଲେ ରାମର କୋପକୁ
ସହିଣ ସମାନ ହେବୁଟି କି ସଂଗ୍ରାମକୁ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ମୁହିଁ ଜାଣେ ସବୁକଥା
କେ ଆନ କରିପାରିବ କପାଳ ଲିଖିତା ।

କହ ଯାଇ ସତ୍ୟଭାମା ଦେବ ଜଗନ୍ନାଥେ
କିଞ୍ଚିତରେ ଦୟା ସେହି କରିଥାନ୍ତୁ ମୋତେ ।
ନିରାଶ ବଚନ ନାରାୟଣଙ୍କୁ କହିଲେ
ନିର୍ଭୟ ହୋଇ ସେଠାରେ ଅର୍ଜୁନ ରହିଲେ ।
ବୋଇଲେ ଆସନ୍ତୁ କିବା ସହସ୍ରେକ ରାମ
ସୁଭଦ୍ରା ନିମନ୍ତେ ମୁହିଁ କରିବି ସଂଗ୍ରାମ ।
ନିରାଶ ବଚନ ପାଇ ଯାନ୍ତି ସତ୍ୟାସତୀ
ନାରାୟଣ ଦେବଙ୍କୁ ସେ ଏକଥା କହନ୍ତି ।
ନିର୍ଭୟ ହୋଇ ରହିଲା ଦେବ ଧନଞ୍ଜୟ
ତୋ ପାଦେ ଭରସା ହେବ ତୁ ହୁଅ ସଦୟ ।
ବୋଇଲା ଆସନ୍ତୁ କିନା ସହସ୍ରେକ ରାମ
ସୁଭଦ୍ରାର ଛଳେ ମୁହିଁ କିରବି ସଂଗ୍ରାମ ।
ଗୁରୁତର ପ୍ରତିଜ୍ଞା ତ କଲା ସବ୍ୟସାଚୀ
ମନ୍ଦର ସମାନ ଦେବ ନିଷ୍କମ୍ପରେ ଅଛି ।
ବୋଲନ୍ତି ସେ ସତ୍ୟଭାମା ଚାହିଁ ଜଗନ୍ନାଥ
କ୍ଷତ୍ରୀୟ ଅନର୍ଗଳ ସେ ବୀରବର ପାର୍ଥ ।
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ଗଦ ଯେ ଶାମ୍ବ କୁମରଙ୍କୁ ରାଇ
ଅର୍ଜୁନେ ବିବାଦୀ ହୋଇଛନ୍ତି ହଳସାଇଁ ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନଙ୍କୁ ବୋଲନ୍ତି ସୁଭଦ୍ରା ଦେବାକୁ
ସୁଭଦ୍ରା ତ ବରିଲାଣି ଏଣେ ଅର୍ଜୁନଙ୍କୁ ।
ଅର୍ଜୁନ ତୁଲେ ଅବଶ୍ୟ କରିବେ ସେ ଯୁଦ୍ଧ
ଆମ୍ଭେ କେମନ୍ତେ କରିବା କହବାବୁ ମଧ୍ୟ ।
ବୋଲନ୍ତି କୁମରମାନେ କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି
ଅର୍ଜୁନ ଆମ୍ଭର ଅଟେ ବହୁ ଉପକାରୀ ।
ଆମ୍ଭେ ତ ଛାଡ଼ି ନ ପାରୁ ଦେବ ଧନଞ୍ଜୟ
ଅର୍ଜୁନ ଆଡ଼େ ହୋଇବୁ ଆମ୍ଭେ ଦେବରାୟ ।
ଶୁଣି ଆନନ୍ଦ ହୋଇଲେ ଦେବ ଭଗବାନ
ପୁତ୍ରଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟରେ ଜିଣିବ ଅର୍ଜୁନ ।
ଏସନ ଭାଳନ୍ତେ ତିନି ପ୍ରହର ଯେ ରାତି
ଉଗ୍ରସେନ ତୁଲେ ଘେନି ଅର୍ବୁଦେକ ରଥି ।
ପାଞ୍ଚ ଅର୍ବୁଦ ତୁରଙ୍ଗ ଅୟୁତେକ ହସ୍ତୀ
ଚୌବିଂଶବୃନ୍ଦ ରାଉତ ଅନେକ ପଦାତି ।
ରାତ୍ର ପ୍ରହରେକ ଥାଉ ବେଢ଼ିଲେ ଗୁପତେ
ଅର୍ଜୁନ ଶୟନସ୍ଥାନ ଘେରିଲେ ସମସ୍ତେ ।
ଗହଳ ଚଳହ ଦେଖି ସୁଭଦ୍ରା ବିକଳ
ସ୍ୱାମୀ ସମଦଣ୍ଡ ଘେନି ବିଜେ କାମପାଳ ।
କ୍ଷତ୍ରିୟ ଚୂଡ଼ାମଣି ସେ ରସପାନେ ଭୋଳା
ସୁକୁମାର ଶରୀରକୁ ଘେନି ବେଗେ ପଳା ।
ଭୋ ପ୍ରାଣନାଥ ତୋର ମୁଁ ଘେନଇ ଆପଦ
ଅମୂଲ୍ୟ ଦେହ ନପୁଣ ପଡ଼ଇ ପ୍ରମାଦ ।
କିମ୍ପାଇ ତୁ ମନେ ଚିନ୍ତାକରୁ ଗୋ ସୁଭଦ୍ରେ
ବିହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଶିବ ଇନ୍ଦ୍ର କିବା ରାମଚନ୍ଦ୍ରେ ।
ଏକଥାକୁ ମୁହିଁ ଯେବେ କରନ୍ତିଟି ଭୀତି
ତୋହର ତୁଲେ କିମ୍ପାଇ କରନ୍ତି ପୀରତି ।
ମାରିବି ମୁଁ ସାତବଂଶ ରୁହାଇବି କଥା
ସୋଦର ଦୁଃଖେ ନ ପୁଣି ମନେ ଧରୁ ବ୍ୟଥା ।
ସୁଭଦ୍ରା ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଜିଣି ଯଦୁବଳ
ତୋହର ଶରୀର ଗୋଟି ଥାଉ ଯେ କୁଶଳ ।
ମୋତେ ପ୍ରଦାନ ନ କଲେ ମୁଁ ହେଲି ଯୁବତୀ
ମୋହର ଇଚ୍ଛାରେ ବର ବରିଲି ସଂପ୍ରତି ।
ତାହା ନିରୋଧ କରନ୍ତି କାହାର ନିମନ୍ତେ
ଧର୍ମଦେବତା ଏ କଥା ସହିବ କେମନ୍ତେ ।
ମୁହିଁ ପୁଣି ନିରିମାକ୍ଷୀ ପାମରୀ ସ୍ତ୍ରୀଜନ
ତୋ ପାଦେ ଶରଣ ମୋତେ ଉଦ୍ଧର ଅର୍ଜୁନ ।
ତୋର ବଳ ଦର୍ପ ତୁହି ଜାଣୁ ସିନା ତାହା
ମୁହିଁ ସ୍ତିରୀମାତ୍ରେ ମୋତେ ଧର୍ମ ହେଉ ସାହା ।
ଏ ପୁରୁ ବାହାର ହୁଅ ନାଥ ମୋତେ ଘେନି
ଏଥି ଥିଲେ ଅଜୟଟି ଜାଣ ଫାଲଗୁନି ।
ମାୟାବତୀ ସେ ପୁଷ୍ପକ ରଥ ଦେଇଥିଲା
ମନେ ଧ୍ୟାନ କରି ତାହା ସୁଭଦ୍ରା ସ୍ମରିଲା ।
ମନେ ସ୍ମରନ୍ତେ ପବନୁଁ ବେଗେ ସେହିଆସେ
ଉଦୟଗିରି ପ୍ରାୟ ସେ ଗଗନରେ ଦିଶେ ।
ଯେତେକ ଅସ୍ତ୍ର ଅଛଇ ତହିଁ ଆନଆନୁ
ସେ ରଥ ଜାତ ହୋଇଲା ସମୁଦ୍ର ମନ୍ଥନୁ ।
ତ୍ରିଦଶ ଦେବ ଯେ କଲେ ଅନ୍ୟୋ ଅନ୍ୟ ହୋଇ
ମିଳିଣ କାମଦେବଙ୍କୁ ଦେଲେ ତାହା ନେଇ ।
ଈଶ୍ୱରଙ୍କ କୋପାନଳେ କାମ ଦଗ୍ଧ ହେଲା
ସେ ଦେବ ରଥକୁ ରତି ଯତ୍ନେ ଥୋଇଥିଲା ।
ସୁଭଦ୍ରାକୁ ସୁପ୍ରସନ୍ନ ହେଲେ ମାହେଶ୍ୱରୀ
ଅନାଦି ଅପର୍ଣ୍ଣା ସେହି ଦେଲେ ସିଦ୍ଧ ନାରୀ ।
ସେ ରଥରେ ବିଜେ କଲେ ବୀର ଫାଲଗୁନି
ଯେବଣ ରଥରେ ଥିଲେ ସାଧ୍ୟ ପୁର ତିନି ।
ଅର୍ଜୁନ ଯାଇ ବିଜୟ କଲେ ସେହି ରଥେ
ମାୟାବତୀର ବିଦ୍ୟାରେ ଶସ୍ତ୍ରପ୍ରାପ୍ତ ହସ୍ତେ ।
ସୁଭଦ୍ରାକୁ ବସାଇଛି ରଥପରେ ବୀର
ଈଶ୍ୱର ପିନାକ ଧରିଅଛି ବାମକର ।
ତାରକା ବିବାଦେ ଯେହ୍ନେ କୁମାର ହିଁ ଦିଶେ
ସେହି ପ୍ରକାରେ ଅର୍ଜୁନ ତେଜ ହିଁ ପ୍ରକାଶେ ।
ହିରଣ୍ୟକୁ ଦେଖି ଯେହ୍ନେ ନୃସିଂହ ଗରଜି
ଦେଖି ଯେହ୍ନେ ଯଦୁବଳ ପଳାଇଲେ ଭାଜି ।

ଅନେକ ରତ୍ନ ବିରାଜେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନର କାୟେ
ଦିଶଇ ସେ ଫାଲଗୁନି ପୁରୁରବା ପ୍ରାୟେ ।
ହାବୋଡ଼ା ଶର ମାଇଲେ ପାର୍ଥ ମହାବୀର
ଦ୍ୱାରେ ଯେତେ ଥିଲେ ସର୍ବେ ହୋଇଗଲେ ଚୂର ।
ସେହ୍ନା ଫୁଲିଣ ନାରାଚ ପଡ଼ି ଛାତି ଫୁଟି
ପଡ଼ିଲେ ତିନି ଅୟୁତ ଯୋଦ୍ଧା ମହୀ ଲୋଟି ।
ସତ୍ୟଯୁଗେ ଯେଉଁରୂପେ ନୃପତି ମାନ୍ଧାତା
ତେସନ ଦିଶୁଛି ତେଜ ପାର୍ଥ ବଳବନ୍ତା ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ବିଜେ କି ସିନ୍ଧୁ ମନ୍ଥନୁ
ସେହିରୂପେ ଦିଶଇ ସେ ବାସବର ସୁନୁ ।
ରତିକୁ ଘେନି ଯେତସନେ ବିଜେ ପଞ୍ଚବାଣ
ତେସନେ ସୁଭଦ୍ରା ଘେନି ଦିଶଇ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ।
ହିମବନ୍ତ ଘରେ ଯେହ୍ନେ ଉମା ମହେଶ୍ୱର
ଶଚୀକି ଘେନି ବିଜୟ ଯେହ୍ନେ ପୁରନ୍ଦର ।
ଅନଙ୍ଗଧନୁ ଶ୍ରୀକରେ ପୁଣି ବଜ୍ରବାଣ
ସେହିପରି ଦିଶୁଅଛି ପଣ୍ଡୁର ନନ୍ଦନ ।
ସ୍ମରନ୍ତେ ପବନୁ ଯାଏ ଶର ଖେଦି
ଖାଣ୍ଡବ ବନ ଦହନେ ଯେହ୍ନେ ଜମ୍ବୁଭେଦୀ ।
ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଜିଣିଲା ସେ କିରାତ ସ୍ୱରୂପେ
ଗୋସିଂହ ବିନାଶ କଲା ଯାହାର ପ୍ରତାପେ ।
ଯାଦବବଳ ଅଟନ୍ତି ସର୍ବେ ସର୍ବେଶ୍ୱର
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଶରେ ପଡ଼ିଲେ ବଳ ଯେ ଅପାର ।
ବାହାର ହୋଇ ଆସଇ ପାର୍ଥ ଶର ବିନ୍ଧି
ଶତ ଶତ ଯୋଦ୍ଧା ଏକ ନାରାଚକେ ଛେଦି ।
ଦ୍ୱାରକା ଦାଣ୍ଡରେ ବିଜେ ଆସି ସବ୍ୟସାଚୀ
ନାରାୟଣ ସ୍ୱରୂପ ତା କାନ୍ତି ବିରାଜୁଛି ।
ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କୁ ଘେନି ବୀର ଆସୁଅଛି ବଳି
ଦିଅନ୍ତି ଦ୍ୱରକା ସ୍ତିରୀମାନେ ହୁଳହୁଳି ।
ବୋଲନ୍ତି ସାଧୁ ସୁଭଦ୍ରା ପାର୍ଥଙ୍କୁ ମୋହିଲା
ଏବେ ଦ୍ୱରକା ଭୁବନ ଶୋଭା ହିଁ ପାଇଲା ।
ବଡ଼ ପୁଣ୍ୟବତୀ ତୁହି ଅଟୁ ଗୋ ସୁଭଦ୍ରେ
ଅମରପୁରୁ ବିଜୟେ କିବା ଶଚୀ ଇନ୍ଦ୍ରେ ।
ସମସ୍ତେ କରନ୍ତି ଜୟ ସୁମଙ୍ଗଳ ବାଣୀ
ଦେଖି ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲେ ଦେବ ଚକ୍ରପାଣି ।
ଲକ୍ଷେ ଷାଠିଏ ସହସ୍ର ଦେବ ପୁତ୍ରସମ
ସବୁରି କରେ ବିରାଜେ ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ଚିହ୍ନ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ମିଦାନ ଦେଖି କୃଷ୍ଣ ପୁତ୍ରମାନେ
ଆରୋହି ଅଇଲେ ବେଗେ ନେ ଯାହା ବିମାନେ ।
ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କୁ ରଥେ ଘେନି ବଳଇ ବିଜୟ
ପୁତ୍ରମାନେ ଲାଗିଛନ୍ତି ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ପଛ ।

ଶାମ୍ବ ଗଦ ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ବାମପାଖ କତି
ଅଶୀ ସହସ୍ର କୁମରେ ସପକ୍ଷ ଅଛନ୍ତି ।
ଲକ୍ଷେ ଷାଠିଏ ସହସ୍ର ଅଶୀ କୃଷ୍ଣସୁତେ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଡାହାଣେ ଛନ୍ତି ଚଢ଼ି ରଥେ ରଥେ ।
ସାତ୍ୟକି ଅକ୍ରୁର ତୁଲେ ଦଶପଦ୍ମ ହସ୍ତୀ
ଏମାନେ ଆବୋରିଛନ୍ତି ପାର୍ଥ ପଛକତି ।
ଜଗନ୍ନାଥ ଭରସାରେ ଦ୍ୱାରକାର ଜନ
ସେମାନେ ପଛରୁ ଆସି ରଖିଲେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ।
ଏସନ ସମୟେ ଯାଇ କହିଲା ଉଦ୍ଧବ
ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ ସ୍ୱାମୀ ବଳଦେବ ।
ଦ୍ୱାରକା ପୁରରେ ଥିଲା ବୀର ଫାଲଗୁନି
ଯାଉଅଛଇ ରଥରେ ସୁଭଦ୍ରାକୁ ଘେନି ।
ଶୁଣି କାମପାଳ କୋପେ ହୋଇଲେ ଅଥୟ
ହଳମୂଷଳ ଧରିଣ ରଥରେ ବିଜୟ ।
ଯାଅ ରାଜା ଉଗ୍ରସେନ ଘେନି ତୋର ଥାଟ
ସୁଭଦ୍ରା ଘେନି ଯାଉଛି ପାଣ୍ଡବ ପାପିଷ୍ଠ ।
ବଳରାମ ମୁଖୁ ଶୁଣି ଏସନକ ରଡ଼ି
ସାତବଂଶ ଯୋଦ୍ଧାମାନେ ପଡ଼ିଲେକ ମାଡ଼ି ।
ରଥଗଜ ଅଶ୍ୱଘେନି ସଇନ୍ୟ ପଦାତି
ଗର୍ଜ୍ଜନ ନାଦ କରିଣ କୋପରେ ଧାମନ୍ତି ।
ବଳରାମ ସନ୍ନିଧିରେ ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ
ସିନ୍ଧୁ ମନ୍ଥନ ପରାୟେ ଶୁଭେ ମୁଖଘୋଷ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ତେଜ ମହାତେଜଠାରୁ ବଳି
ବିଶ୍ୱରୂପ ପ୍ରକାଶିଲେ ଦେଖି ଦେବବଳୀ ।
ବିଜେ କାମପାଳ ତାଳଧ୍ୱଜ ରଥପରେ
ବକ୍ଷେ ସୌନନ୍ଦ ମୁଷଳହଳ ବାମକରେ ।
ନିଦାଘ ଅନଳ ଜିଣି ଶିରେ ସପ୍ତଫଣି
ଷୋଳନୟନ ବିକାଶେ କାଳଚକ୍ର ଜିଣି ।
ବଳରାମ ବିଜେ କଲେ କୋପେଣ ପ୍ରଚଣ୍ଡ
ରେରେକାର ଶବଦରେ କମ୍ପେ ମହୀଖଣ୍ଡ ।
ବଳରାମଙ୍କର କୋପ ଦେଖି ବନମାଳୀ
ନୀଳାମ୍ବର ଚରଣରେ କଲେ ନିଉଛାଳି ।
ତୁହି ଦେବ ନୀଳାମ୍ବର ପୁରୁଷ ଉତ୍କର୍ମୀ
କାହାକୁ ଏଡ଼େ କୋପ ତୁ କରୁ ଦେବସ୍ୱାମୀ ।
ବଦନ୍ତି ନୀଳାମ୍ବର ତୁ ଶୁଣ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
ସୁଭଦ୍ରାକୁ ହରିନେଲା ପାଣ୍ଡବ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ।
କୋପେ ବୋଲନ୍ତିରେ ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଚୋର ଦର୍ପ
ବଳାତ୍କାରେ ହରିନେବ କରେ ଧରି ରୂପ ।
ଆଜ ପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ ମୁହିଁ ଆଣିବଇଁ ଧରି
ମାଂସ କାଟିବି ତାଙ୍କର ଟିକି ଟିକି କରି ।

ମାନବ ଛାର ହୋଇ ତା ଏଡ଼େକ ପ୍ରତିଜ୍ଞା
ଗଉରବ କଲାରୁ ସେ କରଇ ଅବଜ୍ଞା ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ଦେବ କୋପ କର ଶାନ୍ତି
ପାର୍ଥର କି ଦୋଷ ଆମ୍ଭ ଭଗିନୀ ଅସତୀ ।
ଏଡ଼େ ବଡ଼ ବଂଶରେ ଏ ଉପୁଯାଏ ଲଜ୍ଜା
ବନ୍ଧୁ କୁଟୁମ୍ବ ସମସ୍ତ କଲା ଦେଖ ତେଜ୍ୟା ।
ଯୁବତୀ ଭଗ୍ନିକୁ ଆମ୍ଭେ ନ କଲେ ପ୍ରଦାନ
କାଳେ ହୋଇବ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଏଡ଼େ ଅପମାନ ।
ବଜ୍ରନାଭ ପ୍ରଦାନ ଯେ ନ କଲା ଦୁହିତି
ବଳାତ୍କାରେ ହରିଲା ଯେ ତାକୁ ରତିପତି ।
ବିବାହ ନ ଦେଲା ବାଣାଅସୁର ଉଷାକୁ
ଅନିରୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ଆମ୍ଭେ ଆଣିଲୁ ତାହାକୁ ।
ଯୁବତୀ କନ୍ୟାମାନେ ଯେ ପିତାଘରେ ଥିଲେ
ବହୁତ ଲଜ୍ଜା ଦିଅନ୍ତି ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ।
କୋପ ଶାନ୍ତିକର ସ୍ୱାମୀ ଚିତ୍ତ ସ୍ଥିରକର
ଲଜ୍ଜା ହେଲାଣି ପାର୍ଥର କୋପକୁ ସଂହାର ।
ଆମ୍ଭେ ଯେବେ ସଂଗ୍ରାମ କରିବା ଆହେ ଦେବ
ଜିଣି ନ ପାରିଲେ ତହୁଁ ଲଜ୍ଜା ଉପୁଜିବ ।
ନ ଜାଣି କୋପ କଲେ ତ କାର୍ଯ୍ୟହୁଏ ଧ୍ୱଂସ
ନ ବୁଝି କୋପ କଲେକ ସମ୍ପଦ ବିନାଶ ।
ଖାଣ୍ଡବବନ ଦହିଲା ଯେ ଅଗ୍ନି ନିମନ୍ତେ
ତୋଷେ ଅସ୍ତ୍ର ଦେଇଛନ୍ତି ଅଗ୍ନି ଦଇବତେ ।
କିରାତ ରୂପେ ଜିଣିଲା ସେହୁ ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ
ତୋଷେ ଅନେକ ଶର ଯେ ଦେଲେଟି ତାହାକୁ ।
ଅକ୍ଷୟ ତୂଣୀର ପୁଣି ଦେଲେଟି ପାର୍ବତୀ
ତ୍ରଇଲୋକ୍ୟ ଜିତା ସେହି ଅଟେ ବଡ଼ କ୍ଷତ୍ରୀ ।
ବୁଝାଇ କହିଲେ ତାଙ୍କୁ ଦେବ ଚକ୍ରପାଣି
ତସ୍କର ଯେହ୍ନେ ତ ଶୁଣେ ଧର୍ମର କାହାଣୀ ।
ବଳରାମ ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ବେଗେ ହୁଅ ସଜ
ପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ ମୁହିଁ ଧରି ଆଣିବଇଁ ଆଜ ।
ଏ ନିଷ୍ଠୁର ବାକ୍ୟ ବଳରାମଙ୍କଠୁଁ ଶୁଣି
ନନ୍ଦିଘୋଷ ରଥେ ବିଜେ କଲେ ଚକ୍ରପାଣି ।
ତାଳଧ୍ୱଜ ରଥେ ବିଜେ କଲେ ଦେବ ହଳୀ
ବୋଲନ୍ତି ତୋ ହସ୍ତେ ଶସ୍ତ୍ର ନାହିଁ ବନମାଳୀ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ଦେବ ଜାଣନ୍ତୁ ଏମନ୍ତେ
କୌମଦକୀ ଗଦା ନାହିଁ ଏ ମୋହର ହସ୍ତେ ।
ଗାଣ୍ଡିବ ଧନୁ ମୋହର ନେଇଅଛି ପାର୍ଥ
ତେଣୁ ମୁଁ ହୋଇଅଛି ଦେବୀ ଶୂନ୍ୟହସ୍ତ ।
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ବଚନେ ବଳରାମ ରୁଷ୍ଟ
ତୋହର ହେତୁ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ କଲା ଏ ଅନିଷ୍ଟ ।
ସାମାନ୍ୟ ମାନବ ପାର୍ଥ ଅଟେ ହୀନଜାତି
ସ୍ୱତ୍ୟବନ୍ତ ଲୋକ ସିନା ମହତ୍ତ୍ୱେ ରହନ୍ତି ।
ଗୋଳକୁଣ୍ଡା ଜାର ଜାତ ଅଟନ୍ତି ଅଜ୍ଞାନ
ଏକ ଭାରିଜା ରମଣେ ପାଞ୍ଚେ ନ୍ୟନ୍ତି ଦିନ ।
ଲଘୁପ୍ରାଣୀକୁ ଯେ ହରି କରଇ ଆଶ୍ୱାସ
ଆପେ ନାଶ ଯାଇ ତାର କାର୍ଯ୍ୟ ଯାଇ ନାଶ ।
ଏତେ କହି ଚଳିଗଲେ ସର୍ବ ଯଦୁବୀରେ
ପାର୍ଥକୁ ଭେଟିଲେ ରଇବତ ପର୍ବତରେ ।
ଅନ୍ଧକୁ ବଧେ ଯେସନେ ଦିଶନ୍ତି କପାଳୀ
ନିର୍ଧୁମ ଅନଳ ଜିଣି ଦିଶେ ତେଜ ଝଳି ।
ସପତଶିକ୍ଷୀ ମଉଳି ଶୋଭିତ ଲଲାଟେ
ଝଲକନ୍ତି ଗଜମୁକ୍ତା ମଣିବନ୍ଧ କ୍ରୋଟେ ।
ଅମୃତ କୁଣ୍ଡଳେ ଶୋଭା ପାଏ କର୍ଣ୍ଣ ବେନି
ଶିରସୀମନ୍ତେ ଖଞ୍ଜିତ ଅଷ୍ଟରତ୍ନ ମଣି ।
ହୃଦରେ ଭୂଷଣ ଦାଡ଼ ତୋଡ଼ର ବାହୁଟି
କର୍ଣ୍ଣେ କର୍ଣ୍ଣାଞ୍ଚଳ ଶୋହେ ଭୁଜରେ କର୍ପଟି ।
କଟିମେଖଳା ବିରାଜେ ପାଦରେ ନୂପୁର
ଯେସନେ ଶୋଭା ଦିଶନ୍ତି ଦେବ ଦିବାକର ।
ତାଳଧ୍ୱଜ ରଥେ ଥାଇ ଦେଖନ୍ତି ମୂଷଳୀ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ କୋଳେ ବସିଛି ନନ୍ଦର ଦୁଲାଳୀ ।
ବଳରାମ ବୋଇଲେ ତୁ ଦେଖରେ ଶ୍ରୀବତ୍ସି
ସୁଭଦ୍ରାକୁ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ତ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ନେଉଛି ।
ଆମ୍ଭକୁ ତାହାର ଭୟ ନାହିଁ କିଛି ମନେ
ସ୍ୱରୂପ ଦେଖୁଛୁ ଏହା ସହିବା କେସନେ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ଦେହେ ଥିଲେ ବଳବୀର୍ଯ୍ୟ
ସମରେ ଶକତା ଲୋକ ନ କରେ ଚଉର୍ଯ୍ୟ ।
ଏତେକ ବଚନେ ଯହୁଁ ଶୁଣିଲେକ ହଳୀ
ସଉନନ୍ଦ ମୂଷଳକୁ ବୁଲାଇଲେ ତୋଳି ।
ଆରେ ରେ ପାଣ୍ଡବ ତୁହି ଯିବୁ ଆଜ କାହିଁ
ନିଶ୍ଚୟ ପାଞ୍ଜି ପୋଛିଲା ତୋର ଜନ୍ତୁସାଇଁ ।
ମୋହର ଭଗ୍ନି ହରିଲୁ ତୁହି କେଉଁ ଦର୍ପେ
ଖଗେଶ୍ୱର ଆଗେ କିସ କରେ କାଳସର୍ପେ ।
କେବଣ ଗୁଣରେ ତୁହି ହୋଇଛୁ ଶକତା
ଆଜ ଜାଣିବାରେ ତୁହି କେଡ଼େ ବଳବନ୍ତା ।
ଆରେରେ ପାଣ୍ଡବ ତୋର ଏଡ଼ିକି ଭରସା
ତୋର ଜୀବଜନ୍ତୁ କିରେ ନ କଲୁ ତୁ ଆଶା ।
ନିଶ୍ଚୟେ ପାଞ୍ଜି ତୋହର ପୋଛିଲା ସମନ
ମରିବାବେଳେ ହୋଇଲା ବିପରୀତମାନ ।
ପ୍ରୀତି ବୁଡ଼ାଇଲୁ ତୁହି ସ୍ତିରୀମାତ୍ର ଭାବେ
ତୋ ଯୋଗୁ ବିନାଶ ଗଲେ ସେ ଚାରିପାଣ୍ଡବେ ।

କୁଳ ନାଶ କରିବାକୁ ଜନ୍ମିଲୁ ଫାଲଗୁନି
କେବଣ ଦର୍ପେ ଯାଉଛୁ ଭଗିନୀକୁ ଘେନି ।
ସୁମର ପାଣ୍ଡବ ତୋର ସେ ଇଷ୍ଟ ଦେବତା
ଆବର ସୁମର କିରେ ତୋର ପିତାମାତା ।
ବଳରାମଙ୍କ ମୁଖରୁ ଏସନକ ଶୁଣି
କୋପେ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରଇ ବୀର ଫାଲଗୁନି ।
ଭୋ ସ୍ୱାମୀ ହେ ବଳଦେବ ରେବତୀ ବଲ୍ଲଭ
ମୋର କିଛି ଦୋଷ ନାହିଁ ବୁଝ ଏହା ଧ୍ରୁବ ।
ତୋହର ଭଗ୍ନିକୁ ନ କଲୁ ଦେବ ଯେ ରକ୍ଷା
ଆପେ ସ୍ୱୟମ୍ବର ହୋଇ ମୋତେ କଲା କକ୍ଷା ।
ଶୟନ ମନ୍ଦିରେ ମୋର ପଶି ନିଶାକାଳେ
ସ୍ତିରୀମାତ୍ର ହୋଇ ମୋତେ ଧଇଲାକ ବଳେ ।
ତୁ ଦେବ ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ନାଥ ଅଟୁ ଶଙ୍କର୍ଷଣ
ନ ବିଚାରି କୋପ ମୋତେ କରୁ ଅକାରଣ ।
ଶରଣ ବତ୍ସଳ ନାଥ କରୁଣା ବାରିଧି
ତୋହର ଅନୀତି କଲେ ହେବଟି ଅବିଧି ।
ଅନିମିତ୍ତେ ମୋତେ ତୁମ୍ଭେ କୋପ କରୁଅଛ
ମୁହିଁ ପୁଣି ସଂଗ୍ରାମରେ ନୁହେଁ ସମକଚ୍ଛ ।
ପ୍ରାଣ ଘେନି ଘୁଞ୍ଚିଯାଅ ତୁମ୍ଭେ ବେନିଭାଇ
ଏ ସମ୍ପଦ ବୁଡ଼ିବ ଯେ ସୁଭଦ୍ରାର ପାଇଁ ।
ମିଛେ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ତୁମ୍ଭେ ନ କର ଶକର୍ଷଣ
ଫୁଟିକି ବିଦ୍ୟାରେ ଯିବ ଯଶ ମାନ୍ୟ ଜାଣ ।
ତୁମ୍ଭର ଭଗିନୀ ସିନା କଲାକ ଅନୀତି
ଘୁଞ୍ଚିଯାଅ ଏଥୁ ତୁମ୍ଭେ ନ ଭାଙ୍ଗ ପୀରତି ।
ଅର୍ଜୁନର ଏ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଶୁଣିଣ ଯାଦବ
ବେଢ଼ି ଧର ବୋଇଲେ ଯେ କୋପେବଳ ଦେବ ।
ଧାମନ୍ତି ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରି ସର୍ବ ଯଦୁବୀରେ
ଧନୁରେ ନାରାଚ ଯୋଚି ଅତି କୋପଭରେ ।
ବିନ୍ଧୁଛନ୍ତି ତୀକ୍ଷଣ ତୀକ୍ଷଣ ଶର ଅନୁକ୍ଷଣେ
କକଡ଼ା ବୃଷ୍ଟିକି ଜିଣି ପଡୁଅଛି ବାଣେ ।
ଝଲକନ୍ତି ନାରାଚେ କି ବିଜୁଳିର ତେଜ
ଅର୍ଜୁନ ରଥକୁ ଚାହିଁ ବିନ୍ଧନ୍ତି ନାରାଚ ।
ଶରର ଗର୍ଜନ ଜିଣି ଧନୁର ଟଙ୍କାର
ଧର ଧର ମାର ମାର ଶୁଭେ ନିରନ୍ତର ।
ମହିଷା ଯୁଦ୍ଧେ ଯେମନ୍ତେ ଧାମନ୍ତେ ଭୈରବୀ
ତେସନକ ଯଦୁବୀରେ ପାରୁଛନ୍ତି ବୋବି ।
ବୀର ଡାକ ଶୁଣି ବଢ଼େ ଅର୍ଜୁନ ରାଗ
ପାର୍ଥକୁ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ପଛ କରି ହେଲା ଆଗ ।
ଶାମ୍ବ ଗଦ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ଯେ ଅକ୍ରୁର ସାତ୍ୟକି
ଅର୍ଜୁନ କତିରେ ଆଗ ହେଲେ ଥାଟ ଦେଖି ।
ଗଦା ଶକ୍ତି ମୃଦ୍ଗର ଛେଲ ଚକ୍ର କାତି
କୁନ୍ତ ଖଡ଼ଗ ଘେନିଣ ରାଗେ ପ୍ରହାରନ୍ତି ।
ଗୋବିନ୍ଦଙ୍କ ପୋଏ କୋପେ ଉଠିଲେ ଗରଜି
ଦେଖି ଦୂରୁ ଯଦୁବୀରେ ପଳାଇଲେ ଭାଜି ।
ଶସ୍ତ୍ରମାନ ଥୋଇଦେଲେ ରାମଙ୍କ ଛାମୁରେ
କାହାର ତୁଲେ ଯୁଝିବୁ ଦେବ ଏ ସମରେ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ସ୍ୱାମୀ ଶୁଣ ନୀଳାମ୍ବର
ଲକ୍ଷେ ଷାଠିଏ ସହସ୍ର ଅଶୀଏ କୁମର ।
ସମସ୍ତେ ଆବୋରିଛନ୍ତି ଯାଇ ଅର୍ଜୁନକୁ
କେ ଯୁଦ୍ଧେ ଜିଣିବ ଶାମ୍ବ ଗଦ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନକୁ ।
ବାଳକାଳେ ଯେ ଶମ୍ବର ବୀର ନାଶକଲା
ମାୟାବତୀ ଘେନି ବାର ବରଷେ ଅଇଲା ।
ଯୁଗାନ୍ତକ ଚକ୍ରେ ନାଶି ନ ପାରଇ ମୁହିଁ
ଯୋଗେ ମୋହର ହସ୍ତରେ ଗଦା ଚକ୍ର ନାହିଁ ।
ଦେବତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ତ ନୋହିଛି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଅବଶ୍ୟ ପରକୁ ଆମ୍ଭେ କରନ୍ତେ ପ୍ରଦାନ ।
ଶୁଣି ମହାକୋପାନଳ ଦେବ ବଳରାମ
ଭିଆଇଛୁ ସିନା ବାବୁ ତୁ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ।
ମୁଁ ଯେ ଅଣାଇଲି ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ନୃପତିଙ୍କୁ
ବେଳହୁଁ ତ ନାସ୍ତି କିମ୍ପା ନ କଲୁ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ।
ଦଣ୍ଡ ଘେନି ବରବେଶେ ଅଇଲା ନୃପତି
ଏଣେ ସିନା ଲଜ୍ଜା ମୋତେ ହୋଇଲା ଶ୍ରୀପତି ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ସ୍ୱାମୀ ଶୁଣ ସଙ୍କର୍ଷଣ
କେ ଆନ କରିବ ପ୍ରଜାପତିର ଘଟଣ ।
ଆମ୍ଭେ ବାଞ୍ଛା କଲୁ ବଡ଼ଜଣଙ୍କୁ ଦେବାକୁ
ଧାତା ସର୍ଜିଛି ସୁଭଦ୍ରା ସଙ୍ଗେ ଅର୍ଜୁନକୁ ।
ଯେ ଯାହାର ସ୍ୱାମୀ ସେ କି ତାକୁ ଦେବ ନାହିଁ
ଆମ୍ଭର ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ କରିଲେ ସେ କାର୍ଯ୍ୟ କି ରହି ।
ବଦନ୍ତି ଅସ୍ତି ଶୁଣ ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ
ବରବେଶେ ଅଇଲା ସେ ଗାନ୍ଧାରୀର ସୁନୁ ।
ଅପ୍ରମିତ ବଳ ସଙ୍ଗେ ଘେନି କୁରୁନାଥ
ବିଜେ ସମାରୋହେ ଆସି ରୈବତ ପର୍ବତ ।
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ଚାରଗଣ ଚଳିଯାଇ
କଉରବ ନାଥ ଆଗେ ବାର୍ତ୍ତା ଦେଲେ ନେଇ ।
ଶୁଣିଣ କୁରୁରାଜାଧିରାଜ ଶିରୋମଣି
ଦୁରାପଦ କଥା ଏକ ହେଲା ଏହିକ୍ଷଣି ।
ସୁଭଦ୍ରାକୁ ହରିନେଲା ପାଣ୍ଡବ ଅର୍ଜୁନ
ବଳେ ଘେନି ଦ୍ୱାରକାରୁ ଯାଇଛି ଏକ୍ଷଣ ।
ସାତବଂଶ ଯୋଦ୍ଧା ସଙ୍ଗେ ଘେନି କୃଷ୍ଣରାମ
ଅର୍ଜୁନର ତୁଲେ କରୁଅଛନ୍ତି ସଂଗ୍ରାମ ।

ଶୁଣିଣ ବିଶାଦ କୁରୁକୁଳ ଅଧିପତି
ଯାବତକାଳେ ପାଣ୍ଡବ କରନ୍ତି ଅନୀତି ।
ଆହେ ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ତୁମ୍ଭେ ବୁଝିଲ କେମନ୍ତ
ଏକଯୋଗେ କରୁଥାଅ ପାଣ୍ଡବ ଆମ୍ଭନ୍ତ ।
ବସୁଦେବ ନନ୍ଦ ରାମ କୃଷ୍ଣ ଅନୁମତେ
ସୁଭଦ୍ରାକୁ ବିଭାହେବା ପାଇଁ କଲେ ମୋତେ ।
ସବୁରି ମତେ ହସ୍ତିନାପୁରେ ଦୂତପେଶି
ବଳେ ତାକୁ ନିଏ ପାର୍ଥ ଦ୍ୱାରକାରେ ପଶି ।
ଭୀଷ୍ମ ବୋଲେ ଆମ୍ଭେ ସହଦେବହୁଁ ଶୁଣିଲୁ
ତେଣୁ କନକ ବେଦୀରୁ ବାହୁଡ଼ାଇ ଥିଲୁ ।
ଆମ୍ଭ ବଚନ ନ କଲୁ ତୁହି କୁରୁଦେବ
ଏବେ ଏଠାରୁ କେମନ୍ତ ବାହୁଡ଼ିଣ ଯିବ ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ବୋଇଲା ଯେ ହୋଇଲା ଏମନ୍ତ
ନିଶ୍ଚେ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗୀ ଏଥେ ହେବ ବୀରପାର୍ଥ ।
ଯେବେ ସୁରଇନ୍ଦ୍ର ଆସି ତାହାକୁ ରଖଇ
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଆଜ ତାର ରକ୍ଷାନାହିଁ ।
ଚଳାଅ ଥାଟ ମୋହର ଅର୍ଜୁନ ସମୀପ
ସମରେ ଆଗ ତାହାର ଭାଙ୍ଗିବି ମୁଁ ଦର୍ପ ।
ଭୀମ ବୋଇଲା ତୁ କୋପ କରୁ ଯେ କାହାକୁ
ଜାଣି ଶୁଣିକରି କିମ୍ପା ଅଇଲୁ ଏଠାକୁ ।
ତୋର ବଳେ ଅର୍ଜୁନକୁ କି କରିପାରିବୁ
ସମସ୍ତଙ୍କ ସହ ପରାଭବ ତୁ ପାଇବୁ ।
ବାଉନ ବାଉନ ଭାର ଗଦା କରେ ଘେନି
ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରଇ ବୀରବର ହେ ପାବନି ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ରହ ରହ ଭୀମସେନ
ଅର୍ଜୁନ ତୁଲେ ଯୁଦ୍ଧ କରନ୍ତି ସଂକର୍ଷଣ ।
ଯାବତ କାଳ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ କୃଷ୍ଣ କରେ ରକ୍ଷା
ତାର ସଙ୍ଗେ ଆମ୍ଭେ କରି ପାରିବାକି କକ୍ଷା ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ପଚାରିଲେ ଶୁଣ ସହଦେବ
ହରି ଅର୍ଜୁନ ଦୁହିଁଙ୍କ ଭାବ କି ଅଭାବ ।
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି ସହଦେବ ଯେ ବୋଇଲେ
ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କୁ ପାର୍ଥ କୃଷ୍ଣ ଆଜ୍ଞାରେ ହରିଲେ ।
ଦେବଙ୍କ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ସ୍ୱାମୀ ଯେବଣ ଦ୍ୱାରକା
ଅର୍ଜୁନର ଦର୍ପ କାହିଁ ଏଡ଼େକ ନିଶଙ୍କା ।
ଯଦ୍ୟପି ସଂଗ୍ରାମ କରୁଛନ୍ତି ରାମ ତୁଲେ
ଧନୁ ଚକ୍ର ଗଦା ହରି ଅର୍ଜୁନକୁ ଦେଲେ ।
ଲକ୍ଷେ ଷାଠିଏ ସହସ୍ର ଅଶୀ କୃଷ୍ଣବଳ
ଅର୍ଜୁନ ଆବୋରି କରୁଛନ୍ତି ଯେ ଗୋଳ ।
ସହଦେବ ମୁଖୁ ଶୁଣି ଏସନକ ବାଣୀ
ଅନେକ ସାନନ୍ଦ ହେଲେ ଧର୍ମ ନୃପମଣି ।

ଭୀମଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ବାଟ କଢ଼ାଅରେ ଭାଇ
ଅର୍ଜୁନ କତିକୁ ଆମ୍ଭେ ଯିବା ବେଗହୋଇ ।
ଭୀମ ବୋଲେ କୁରୁଥାଟ ପଡୁଅଛି ମାଡ଼ି
କେଉଁବାଟେ ଯିବା ଆମ୍ଭେ ତାହାଙ୍କୁ ଯେ ଏଡ଼ି ।
ହସ୍ତୀ ଏକ ଚଢ଼ି ଦେବ ସେ ମାନଗୋବିନ୍ଦ
ଥାଟ ଚଳାଇଲା ଅତିବେଗେ ସେ ନରେନ୍ଦ୍ର ।
ଦୁଃଶା ଶକୁନି ଯେ କର୍ଣ୍ଣ ଶଲ୍ୟ ସେନାପତି
ଅଶୀଲକ୍ଷ ଯୋଦ୍ଧା ଛନ୍ତି ତାର ପଛକତି ।
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ପଚାରେ ଦେବ ଦେଖ ଫାଲଗୁନି
ପଛ କତିରେ କେବଣ ରାଜାର ସଇନି ।
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନର ବଚନେ ଯେ ଚାହିଁଲେ ଅର୍ଜୁନ
ସାଗର ପ୍ରାୟ ଆସନ୍ତି କୋରବ ସଇନ୍ୟ ।
ବଡ଼ ସମ୍ଭାରରେ ସେହୁ ଘେନି ଆସେ ଥାଟେ
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଉଛୁଳୁଅଛି ସୈନ୍ୟଙ୍କ ମୁରାଟେ ।
ନବଯୁଣ ମାଡ଼ି ରହି ଅଛନ୍ତି ସଇନି
ଆକାଶ ଉଛୁଳିଅଛି ସୈନ୍ୟ ମୁଖ ଧ୍ୱନି ।
ଦେଖୁ ଦେଖୁ ହସ୍ତୀ ଚଳାଇଲେ କଉରବେ
ସହସ୍ରପୁରେ ବେଢ଼ିଲେ ଅର୍ଜୁନକୁ ବେଗେ ।
ଶୁଣ ଆହୋ ମହାରାଜା ଅର୍ଜୁନ ଚରିତ
କ୍ଷୀରୋଦ ମଧ୍ୟରେ ଯେହ୍ନେ ମନ୍ଦର ପର୍ବତ ।
କ୍ଷୀର ସମୁଦ୍ର ହୋଇଲା ଯେ ଦଧି ନଉତି
ମନ୍ଦରକୁ ଖୁଆ କରି ଦେବତାଏ ମନ୍ଥି ।
କଉରବ ଥାଟ କ୍ଷୀର ଅବ୍ଧି ହେଲା ଜାଣ
ଅର୍ଜୁନର ରଥ ଖୁଆ କରିବ ମନ୍ଥନ ।
କୁରୁଥାଟର ମନ୍ଥନକାରୀ ସବ୍ୟସାଚୀ
ଅସଂଖ୍ୟ ଥାଟ ଦେଖିଣ ବିଷାଦ ଶ୍ରୀବତ୍ସି ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଥାଟ ଦେଖି ଧାଏଁ ବୃକୋଦର
ବାଉନ ବାଉନ ଭାର ଗଦା ବେନିକର ।
ଘୋଟିଲାକ ବୃକୋଦର କୌରବ ସଇନି
ଶରୀର ତା ବିକାଶିଲା ମହାକୋପ ଘେନି ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ବରବେଶ ଦେଖି ବଳରାମେ
ମୂଷଳ ଘେନି ଉଲ୍ଲାସେ ଧାଇଁଲେ ସଂଗ୍ରାମେ ।
ମହାବିଶ୍ୱରୂପ କୋପେ ଧଇଲେ ସେ ହଳୀ
ପାଦଘାତେ ଟଳ ଟଳ ହୁଏ ବସୁନ୍ଧରୀ ।
ରଡ଼ିର ଘାତେ ତରସ୍ତ ହେଲେ ଦିଗପାଳେ
ରହିଲେ ହେ ବିଦ୍ୟାଧରେ ଗଗନ ମଣ୍ଡଳେ ।
କୋଟିଏ ସିଂହର ପରାକ୍ରମୀ ହଳପାଣି
ଲକ୍ଷେ ଯୋଜନ କ୍ରାସିଲେ ଦେବ ବଜ୍ରପାଣି ।
ବିଶ୍ୱରୂପ ପ୍ରକାଶିଲେ ଯହୁଁ ନୀଳାମ୍ବର
ବିକାଳ ସୁଭଦ୍ରା ଦେଖି ରଥର ଉପର ।

ବଳରାମ ବିଶ୍ୱମୂର୍ତ୍ତି ଦେଖି ବୀର ପାର୍ଥ
ବୋଲେ ରୋଦନ କରିବେ ଦେବ ହଳହସ୍ତ ।
ସମରେ କେ ନ ରହିବେ ବଳରାମ ଡାକେ
କେସନ ଦେହ ଧରିବ ତାହାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖେ ।
ଏହିକ୍ଷଣି ଭଗ୍ନ ହେବ ଏହି ତୁମ୍ଭ ରଥ
ଏଥକୁ କି କର ମୋତେ କହ ପ୍ରାଣନାଥ
ଆଜ ରାମ ମୁଖେ ପଡ଼ି ନ ବର୍ତ୍ତିବେ କେହି
ସୁଲଭକ ଅସୁଲଭ କଲା ଆଣି ବିହି ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ସଖୀ ହୋଇଲୁକି ବାଇ
ଏ କଥାରେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ସେ ଜିଣି ନ ପାରଇ ।
ଦେଖ ଦେଖ ସୁଭଦ୍ରା ଗୋ ମୋହର ପ୍ରତାପ
ଏକା ନାରାଚେ ଭାଙ୍ଗିବି ରାମଙ୍କର ଦପ ।
ରାମ ସନ୍ନିଧେ ପ୍ରବେଶ ଯାଇଁ କୁରୁପତି
ଓହ୍ଲାଇଲେ ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ରଥରୁ ତଡ଼ତି ।
କର୍ଣ୍ଣ ଶଲ୍ୟ ଭୂରିଶ୍ରବା କୃପା ହିଁ ଶକୁନି
ପ୍ରଣାମ କଲେ ରାମଙ୍କ ଧରି ପାଦବେନି ।
ବଳରାମ ବୋଇଲେ ହେ ଶୁଣ ତୁ ଗାଙ୍ଗେୟ
ଏସନ ଅନୀତି କଲା ପଣ୍ଡୁର ତନୟ ।
ବଳାତ୍କାରେ ହରିନେଲା ପୁରୁଁ ସୁଭଦ୍ରାକୁ
ଆମ୍ଭେ ଅଣାଇଲୁ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ନୃପତିକୁ ।
ଭୀଷ୍ମ ବୋଇଲେ ଭୋଦେବ କୋପ ସିଂହାରିବା
ନ ଜାଣି ଦୋଷ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ କଲାଣି ସେ ଅବା ।
କୁରୁ ପାଣ୍ଡବେ ନୁହନ୍ତି କିଛି ଭିନ୍ନାଭିନ୍ନ
ଯେ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ରାଜା ସେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ବୋଲେ ଭୀଷ୍ମ ଯାହା ତୁମ୍ଭେ କହ
ମୋର ପାଶେ ଥାଇ ତୁମ୍ଭେ ପାର୍ଥେ କରସ୍ନେହ ।
ଆଜ ପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ ଜାଣ କେ କରିବ ରକ୍ଷା
ତୋର ଯେବେ ସ୍ନେହ ଅଛି କର ତୁହି ରକ୍ଷା ।
ତୁମ୍ଭେ ମୋହର ସଂଗ୍ରାମ ଦେଖ ଦେବରାଜ
ଜୀବନ୍ତେ କି ପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ ଥୋଇବି ମୁଁ ଆଜ ।
ବୋଇଲେ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନକୁ ଚାହିଁ ଜଗନ୍ନାଥ
ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ତୁଲେ ତୁ କି ସଂଗ୍ରାମେ ସମର୍ଥ ।
ଖାଣ୍ଡବ ବନ ଦହନେ ଜିଣି ଅମରାଧି
ଅଗ୍ନିକି ତୋଷିଲା ସେହି ଦେଇ ମହୌଷଧି ।
ପାଣ୍ଡବାସୁର ଭକ୍ଷଣ କରୁଥିଲା ଆସି
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସେ ରକ୍ଷାକଲା ଅସୁରଙ୍କୁ ନାଶି ।
ପାଞ୍ଚାଳଦେଶେ ଦ୍ରୌପଦୀ ସ୍ୱୟମ୍ବର କାଳେ
ଲକ୍ଷେକ ରାଜା ଜିଣିଲେ ଲାଖବିନ୍ଧ ହେଳେ ।
ଅନେକ ଶାସ୍ତି ପାଇବ ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ହସ୍ତେ
ଲେଉଟି ଯାଅ ଆପଣା ପୁରେ ତୋଷଚିତ୍ତେ ।

ଦ୍ୱାପର ଯୁଗେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ କ୍ଷତ୍ରି କୁଳମଲ୍ଲ
ପୃଥିବୀର ଭାରାଭର ଧ୍ୱଂନାଶନେ ଶଲ ।
ଗଜ ମୂର୍ଖ ନ ଶୁଣଇ ଯେହ୍ନେ ଶାସ୍ତ୍ରବାଣୀ
ତେହ୍ନେ ନ ଶୁଣଇ କୁରୁପତି କୃଷ୍ଣବାଣୀ ।
ଅନେକ କଥା କହିଲୁ ତୁହି ଦେବରାଜ
କେମନ୍ତେ ରକ୍ଷା କରିବୁ ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ଆଜ ।
ଯେସନରେ ତିରଣକୁ ବହନ ବହନି
ତେହ୍ନେ ପାର୍ଥଙ୍କୁ ଦହିବି କୁରୁସୈନ୍ୟ ଘେନି ।
ତାରକ ସଂଗ୍ରାମେ ଯେହ୍ନେ ଧାମଇଁ କୁମାର
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ମହିମା ଜାଣ ତେସନ ପ୍ରକାରେ ।
କେଉଁ ଅସ୍ତ୍ର ଦେଇଥିଲେ ଅନଳ ଦେବତା
ତାହା ସୁମରଣା କଲା ପାର୍ଥ ବଳବନ୍ତା ।
ସେ ସମସ୍ତ ବାଣ ଆସି ହୋଇଲା ପ୍ରାପତ
ପିନାକ ଧନୁ ଆବର ଶସ୍ତ୍ର ପାଶୁପତ ।
ଅଗ୍ନି ଦେବତା ଦେଲେ ଯେ ରଥ ନନ୍ଦିଘୋଷ
ବାବୁ ମୀନକେତନ ତୁ ରଥେ ଆସି ବସ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବଚନ ଶୁଣି ଉଠିଲା ମଦନ
ରଥେ ବିଜେ କଲା ବେଗେ ରୁକ୍ମିଣୀ ନନ୍ଦନ ।
ସଂଗ୍ରାମର ସମାରୋହ ଦେଖାଇ ଅନଙ୍ଗ
କଉରବ ଥାଟଯାକ ଆବୋରିଲେ ବେଗ ।
ଲକ୍ଷେ ଷାଠିଏ ସହସ୍ର ଅଶୀଏ ନନ୍ଦନ
ସବୁରି କରେ ଶୋଭନ ଶଙ୍ଖ ଚିତ୍ର ଚିହ୍ନ ।
ଶ୍ରୀହସ୍ତରେ ଧନୁ ଘେନି ଛନ୍ତି କୃଷ୍ଣ ବାଳ
ମହା ଅନଳକୁ ଜିଣି ତେଜ ଅନର୍ଗଳ ।
ପେଶନ୍ତେ ସେ ଦିବ୍ୟ ବାଣମାନ ବାଛି ବାଛି
ବଳରାମ ଆବୋରିଲେ ରଣେ ସବ୍ୟସାଚୀ ।
ରାମ ବୋଲୁଛନ୍ତି ଚାହିଁ ଭୀଷ୍ମଙ୍କର ମୁଖ
ବଳିୟାର ଚାର ଏହା ପ୍ରତିଜ୍ଞା ହେ ଦେଖ ।
ଭଗ୍ନିକି ମୋହର ହରିନିଏ ବଳାତ୍କାରେ
ଆବର ଯୁଦ୍ଧ କରଇ ମୋହର ସଙ୍ଗରେ ।
କୋପେ ହଳ ମୂଳକୁ ବୁଲାଇଲେ ଟୋଳି
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଛାମୁରେ ବିଜେ ମହାବଳୀ ହଳୀ ।
ବଳରାମ କ୍ରୋଧେ ପୁଣି ବୋଇଲେ ପାର୍ଥକୁ
ପାଣ୍ଡବାରେ କେ ରଖଇ ତ୍ରିଲୋକ୍ୟେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ସ୍ୱାମୀ ପ୍ରୀତି ବଡ଼ ଜାଣ
ସଂଗ୍ରାମ କଲେ ଦେବ କେ କାହାର ରକ୍ଷଣ ।
ପୀରତିର ଦାସ ମୁହିଁ ଭକତ ବତ୍ସଳ
ଦୁଃଖ ଉଦ୍ଧାରଣ ସଦା ଶରଣ ସୋଦର ।
ଯଦ୍ୟପି ତୁମ୍ଭ ଆମ୍ଭର କରିବା ପୀରତି
ତୋର ପାଦତଳେ ଶତଦଣ୍ଡ ମୋ ପ୍ରଣତି ।

ତୁ ଯେବେ ମୋହର ତୁଲେ କରିବୁ ଅଭାବ
ଏକା ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ସହସ୍ରେକ ବଳଦେବ ।
ପ୍ରସନ୍ନ ବିନ୍ଦ୍ରା ମୁଁ ପାରେ ତ୍ରଇଲୋକ୍ୟ ଘୋଟି
ଦୁଷ୍ଟଜନ ନିବାରଇ କକ୍ଷା ଜଗଜ୍ଜେଠ ।
ଆଜୁଁ ଦେବକାର୍ଯ୍ୟ ହେବ ପୃଥିବୀ ଉଶ୍ୱାସ
ଆଜି ଏଥେ ଥୋକେ ଦୁଷ୍ଟଲୋକ ଯିବେ ନାଶ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଅତି ଦୁରାପଦ ଦେଖି
ବକ୍ର ମୂଷଳ ଧଇଲେ ଉପ୍ରୋଧ ଉପେକ୍ଷି ।
ଧଇଲେ ପୁଣି ସେ କୋପେ ଏକ ଲୁହାଧନୁ
ଗୋଟିଏ ତନୁ ବିହିଲେ ରୁକ୍ମିଣୀର ସୁନୁ ।
କୋଟିଏ ନାରାଚ ବେଗେ ଯୋଚି ରୋଷଭରେ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ମାଇଲେକ ପ୍ରଭୁ ନୀଳାମ୍ବରେ ।
ଶର ସମ୍ଭାଳ ବୋଲନ୍ତି ଦେବ ବଜ୍ରପାଣି
ଆକର୍ଷି ନାରାଚ ପୁଣି ପେଷୁଛନ୍ତି ଟାଣି ।
ସହସ୍ର ଆଦିତ୍ୟ ତେଜ ପ୍ରାୟ ଶରଜ୍ୟୋତି
ଏମନ୍ତ ଲକ୍ଷେ ନାରାଚ ପେଷିଲେ ସେ ଧାତି ।
ଶ୍ରୀକରେ ଧନୁ ଧରିଣ ବୀର ଫାଲ୍ଗୁନି
ପ୍ରହାର କଲେ ନାରାଚ ବାଛି ବାଛି ଘେନି ।
ଶରକୁ ଯେ ପ୍ରତିଶର ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ସମ୍ପାଦି
ବଳରାମଙ୍କର ଶର ପକାଉଛି ଛେଦି ।
ଯାନ ବାହନ ଚଢ଼ିଣ ଆସି ବୃନ୍ଦାରକେ
ଆକାଶେ ଥାଇ ସମର ଦେଖନ୍ତି କୌତୁକେ ।
ନାରଦ ଯେ ବିଜେ କଲେ ବ୍ରହ୍ମବୀଣା ବାଇ
କଳିପ୍ରିୟ କୁତୁହଳ ଦେଖିବାର ପାଇଁ ।
ଲାଗୁରେ ସଂଗ୍ରାମ ହେଉ ରଣରଙ୍ଗ ଗୋଳ
ସାଧୁରେ ପାଣ୍ଡବ ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ତୋର ବଳ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବଳରାମଙ୍କ ଶର ବିନ୍ଧା ବିନ୍ଧି
ଉଭୟ ଥାଟରେ ଦୁହେଁ ଯେଣୁ ସମଯୋଦ୍ଧି ।
ଲାଗବ ଶରେ ଯେ ଯହୁଁ ନ ପାରିଲେ ଜିଣି
ଦେବଶର ମାନ ତହୁଁ ପେଷିଲେକ ଆଣି ।
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ଘୋଟଇ ଯେହୁ ନିରିଘାତ ବାଣ
କୋପରେ ତାହା ପ୍ରହାର କଲେ ସଙ୍କର୍ଷଣ ।
ଜ୍ୱାଳବତୀ ନାମେ ବାଣ ଧନଞ୍ଜୟ ବିନ୍ଧି
ବଳରାମଙ୍କର ବାଣ ପକାଇଲେ ଛେଦି ।
ରାଗେ ପେଶିଲେ ନିର୍ଘାତ ବାଣ ସଙ୍କର୍ଷଣ
ତିଆରି କହିଲେ ଘେନ ପାଣ୍ଡବ ପରାଣ ।
ତହୁଁ କୋପେ ମାରେ ଧନଞ୍ଜୟ ବଜ୍ରସୂଚୀ
ଛେଦିଲେ ବଳରାମଙ୍କ ବାଣ ସବ୍ୟସାଚୀ ।
ସହସ୍ରଧାର ଅମୋଘ କେବଣ ଶକତି
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ପେଶିଲେ ସେ ରେବତୀର ପତି ।

ମହା ଅନଳ ଜିଣି ସେ ଶକ୍ତି ମହାତେଜ
ଆକାଶୁ ଅନ୍ତର ହୋଇଗଲେ ଦେବରାଜ ।
ପାର୍ଥ ରଖ ରଖ ବୋଲି ଶୁଭିଲାକ ବାଣୀ
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଶର ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ପେଶେ ଗୁଣ ଟାଣି ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ଶର ତିନି ଯୋଜନକୁ ଘୋଟି
ରାମଙ୍କ ସହସ୍ରଧାର ପକାଇଲା କାଟି ।
ଭୁଜବାଣ ନାମ ଅଟେ ଯେଉଁ ଦେବଶର
ଘେନିଲେ ଶ୍ରୀକରେ ସେହି ବାଣ ନୀଳାମ୍ବର ।
ନ ଜିଣିଲେ ନ ଫେରେ ସେ ଅପାଲଟା ଶର
ଯାହାକୁ ପେଷିବ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇବ ତାହାର ।
ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଣ ରାମ ସେ ଶର ପେଶଇ
ପ୍ରଳୟ କାଳ ପ୍ରାୟେକ ସେ ବାଣ ତ୍ରାସଇ ।
ପଳାଇଲେ ବାଣ ତ୍ରାଶ ଦେଖିଣ ସଇନି
ଏକା ରହିଅଛି ପାର୍ଥ ସୁଭଦ୍ରାକୁ ଘେନି ।
ତ୍ରିଭୁବନେ ବିକଶିଲା ସେ ବାଣର ତେଜ
ସଚରାଚର ନିଶ୍ଚୟ ହୋଇବ ଦହିର୍ଯ୍ୟ ।
ଭୁଜବାଣର ସେ ତେଜ ଦେଖି ଜଗନ୍ନାଥେ
ନୀଳବାଣ ଦେଲେ ନେଇ ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ହାତେ ।
କାହିଁରେ କ୍ଷୟ ନୁହଇ ସେହି ଭୁଜବାଣ
ନୀଳବାଣର ଦର୍ପେ ସେ ହୁଏ ନିବାରଣ ।
ନୀଳବାଣ କ୍ଷେପିଲେ ସେ ବାସବର ବଳା
ବଳରାମଙ୍କ ବାଣକୁ ଖର୍ବେ ସଂହାରିଲା ।
ଆକାଶରେ ଦେବଲୋକେ କଲେ ଜୟ ଜୟ
ଧନ୍ୟ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଧନ୍ୟ ତୋ ନାମ ଧନଞ୍ଜୟ ।
ପୁଷ୍ପବୃଷ୍ଟି କଲେ ଦେବେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ମାଥ
ବିଜୟ ନାମ ବୋଇଲେ ତହୁଁ ବୀର ପାର୍ଥ ।
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନର ତୁଲେ କଲେ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଯୁଦ୍ଧ
ବହୁତ ସମର କଲେ ଦୁହେଁ ରଣ ମଧ୍ୟ ।
ଶାମ୍ବ କୁମରର ତୁଲେ ଯୁଝେ ଦୁଃଶାସନ
ଗଦତୁଲେ ଦୁର୍ଜ୍ଜୟର ଯୁଦ୍ଧ ଅନୁକ୍ଷଣ ।
ସଂଗ୍ରାମ କରନ୍ତି ଭୀମ କର୍ଣ୍ଣ ମହାରଥି
ଶକୁନିର ତୁଲେ ଯୁଝେ ସହଦେବ ମନ୍ତ୍ରୀ ।
ଦ୍ରୋଣଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସମର କରାଇ ସାତ୍ୟକି
ଭୀଷ୍ମଙ୍କ ତୁଲେ ଅକ୍ରୁର ଯୁଦ୍ଧ କରେ ଡାକି ।
କାଳିନ୍ଦୀ ସନନ୍ଦ ନାମେ ଅଟେ ଯବନିକ
ଭୁରିଶ୍ରବା ସଙ୍ଗେ ସେହି ଯୁଝଇ ଅନେକ ।
ସତ୍ୟଙ୍କର ନନ୍ଦନ ଯେ ଜମ୍ବୁ ଶମ୍ଭୁ ରାଣ
ଶଲ୍ୟର ତୁଲେ ସଂଗ୍ରାମ ତାଙ୍କ ଅପ୍ରମାଣ ।
ନକୁଳ କୃପ ଏ ଦୁହେଁ ହୋଇଲେକ ଭେଟ
ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ରଣ କରି ମଚ୍ଛିଲେ ସେ ଥାଟ ।

ଗଦାଭାର ବୁଲାଇଣ ଭୀମସେନ ଗଜି
କର୍ଣ୍ଣର ରଥକୁ ବେଗେ ପକାଇଲା ଭାଙ୍ଗି ।
ଦ୍ରୋଣଙ୍କ ରଥ ଧଇଲା ଯାଇ କୋପ ଭରେ
ପିଟିଲା ନେଇ ଭୀଷ୍ମଙ୍କ ରଥରେ ଉପରେ ।
ଭାଙ୍ଗି ବେନି ରଥ ହୋଇଗଲା ମସିଗୁଣ୍ଡା
ରଣରଙ୍ଗେ ଗର୍ଜଇ ସେ ମାରୁତି ପ୍ରଚଣ୍ଡା ।
ଯେସନେ ଗର୍ଜଇ ସିଂହ ହସ୍ତୀବଳ ଦେଖି
ପ୍ରହାର କଲେ ମାରୁତି ଉପ୍ରୋଧ ଉପେକ୍ଷି ।
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ସମର ମୁଖେ କହି ତ ନ ପାରି
ଅନେକ ସୈନ୍ୟ ମାଇଲା ଶମ୍ବର ଅଇରି ।
ଅନଙ୍ଗର ଶରେ ରଣେ ପଡ଼ନ୍ତି କୌରବେ
ରଣରଙ୍ଗେ ବିହରନ୍ତି ଆନନ୍ଦେ ପାଣ୍ଡବେ ।
ମହିଷା ଯୁଦ୍ଧରେ ଯେହ୍ନେ ବିଜେ କାତ୍ୟାୟିନୀ
ବିହରନ୍ତି ସେ ପାଣ୍ଡବେ ମାରନ୍ତି ସଇନି ।
ଶ୍ୱେତହସ୍ତୀ ଏକ ଚଢ଼ି ଦେବ ଯେ ଯୁଧିଷ୍ଠି
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ସନ୍ନିଧେ ଯାଇ ତାଙ୍କୁ ଭେଟି ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କୁ ଦେଖି ଜଗମୋହନ ହେ ସ୍ୱାମୀ
ରଥ ତେଜି ଠାକୁରଙ୍କ ପାଦତଳେ ନମି ।
ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଣ ଦେବ ସୁକଲ୍ୟାଣ ବାଞ୍ଛା
ଆରୋଗ୍ୟ ଥାଅ ଆପଦ ଖଣ୍ଡରେ ଶ୍ରୀବତ୍ସ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଶ୍ରୀଜଗମୋହନ
ତୁମ୍ଭେ ଥାଉ କିମ୍ପା ଏହା କଲାକ ଅର୍ଜୁନ ।
ବିଚାରକୁ ଯୋଗାଇଲେ ଦିଅନ୍ତୁ କୁମାରୀ
ଅନିବାରଣେ କାହିଁକି ବଳାତ୍କାର କରି ।
ବାବୁ ତୁମ୍ଭେ ଥାଉଁ କିମ୍ପା ଏଡ଼େକ ପ୍ରମାଦ
ତୁମ୍ଭେ ତୁଲେ କିମ୍ପା ମୋର ଏଡ଼େ ବଡ଼ ଦ୍ୱନ୍ଦ ।
ଦେଖୁ ଦେଖୁ ପଡୁଅଛି ଅନେକ ସଇନି
କେହୁ ଏଥୁ ଆଜ ପୁଣି ଯିବ ପ୍ରାଣ ଘେନି ।
ଚଉବିଂଶ ଯୋଜନ ଯେ ରୈବତ ପର୍ବତ
ରକତ ମାଂସେ କର୍ଦ୍ଦମ ହେଲା ଅପ୍ରମିତ ।
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ପୋଏ ନିକି ହୁନ୍ତି ପ୍ରାଣେ ନାଶ
ଅର୍ଜୁନକୁ ସମାଧାନ କର ହେ ଦେବେଶ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ପାର୍ଥ ହଳୀଶର ତେଜେ
ରାତ୍ରେ ଦିଶୁଅଛି କିବା ଉଦେ ଗ୍ରହରାଜେ ।
କେ କାହାର ପିଅର କେ କାହାର ପୀରତି
ଯାଇ ନ ପାରଇ ବାଣ ଜାଳେ ତାଙ୍କ କତି ।
ଏସନ କର୍ମ କରଇ ରଣେ ତୁମ୍ଭ ଭାଇ
ନିଃଶ୍ୱାସକେ ଶତ ଶତ ନାରାଚ ପେଶଇ ।
ଏସନ ଅଛିଦ୍ରେ ସେହୁ କରଇ ସମର
ଛିଦ୍ର ପାଇଲେ ମାରିବେ ପ୍ରାଣେ ନୀଳାମ୍ବର ।
ଅର୍ଜୁନ ପାଶକୁ ଯିବା କେବଣ ହିଁ ବାଗେ
ଇନ୍ଦ୍ର ବ୍ରହ୍ମା ଆଦି କେହୁ ଯିବ ତାହା ଆଗେ ।
ଯେବଣ ଶସ୍ତ୍ରମାନ ସେ ବିନ୍ଧେ ସବ୍ୟସାଚୀ
ମୋତେ ତାହା ଅଗୋଚର ବୋଲନ୍ତି ଶ୍ରୀବତ୍ସି ।
କେବଣ ପ୍ରକାରେ ତାର ପାଶକୁ ହିଁ ଯିବା
ଶସ୍ତ୍ରଙ୍କର ତେଜେ ଆମ୍ଭେ ଦହିର୍ଯ୍ୟ ହୋଇବା ।
ଶାମ୍ବ କୁମର ଯେ କରୁଅଛଇ ସମର
ନାରାଚ ପେଶିଲେ ଦ୍ରୋଣ ଗୁରୁଙ୍କ ଉପର ।
ପିଠି କଟିକି ନାରାଚ ଅଛଇ ନିକଳି
ଆଉ ଏକ ବାଣ ଛଇରାଡ଼େ ଗଲା ଗଳି ।
ଦ୍ରୋଣ ମହାକ୍ଷତ୍ରି ଢଳି ଏଡ଼ିଲେକ ଭୂଇଁ
ଅଶ୍ୱତ୍ଥମା ତାହାଙ୍କୁ ଯେ ଧଇଲେକ ଯାଇଁ ।
ରଥପରେ ଅଶ୍ୱତ୍ଥମା ଯାଇଣ ଚଢ଼ିଲେ
ଆବର କୋଳ କରିଣ ଦ୍ରୋଣଙ୍କୁ ଧଇଲେ ।
ପିତାଙ୍କୁ କୋଳରେ ଧରିଅଛି ଗୁରୁସୁତ
ପ୍ରହାରିଲେ ଗଦା ଗଦକୁମର ତୁରିତ ।
ଲକ୍ଷେ ଭାର ଗଦାର ଯେ ଗୁରୁଭାର ପାଇ
ପିତା ପୁତ୍ର ପଡ଼ିଗଲେ ମୂର୍ଚ୍ଛାଗତ ହୋଇ ।
ରଥକେ ଚଢ଼ିଣ ଯୁଦ୍ଧ ଆବୋରିଲେ ଶଲ୍ୟ
ଗଦକୁମରେ ଯେ ଧାଇଁ କରେ ରଣେ ଗୋଳ ।
ଧାଇଁଣ ଶଲ୍ୟ ବୋଇଲେ କୋପେ ଆରେ ଆରେ
ଗଦାମୁଦ୍‌ଗର ପିଟିଲେ ଗଦର ଉପରେ ।
ଦେଖି ଗଦକୁମର ତା ବାମଭୁଜେ ଧରି
ଶଲ୍ୟ ମହାରଥୀ ହସ୍ତୁ ଘେନିଲା ଉଛୁଡ଼ି ।
ସେହି ଗଦା ଘେନିଣ ସେ ଲେଉଟାଇ ପିଟି
ପଡ଼ିଲେ ସେ ଶଲ୍ୟ ମହାକ୍ଷତ୍ରୀ ଭୂମି ଲୋଟି ।
ଦ୍ରୋଣଗୁରୁ ଅଶ୍ୱତ୍ଥମା ମହାରଥୀ ଶଲ୍ୟ
ରଣେ ପଡ଼ିଲେ ଭାରତେ ସେ ଭାରୋଇ ମଲ୍ଲ ।
ଭୀମ ହିଁ ପ୍ରହାର କଲା ସେ କର୍ଣ୍ଣବୀରକୁ
ଗଦା ପଡ଼ି ଭଗ୍ନ ହେଲା ତାହାର ଯେ ବୁକୁ ।
ରଥ ସହିତେ ସାରଥି ହେଲା ମସିଗୁଣ୍ଡା
କୋପଭରେ ଧରିଣ ସେ ପୁଣି ଏକ ଖଣ୍ଡା ।
ଧାଇଁଯାଇ ବୃକୋଦର ହାଣନ୍ତେ କର୍ଣ୍ଣକୁ
ସହଦେବ କୋଳ କରି ଧଇଲେ ତାହାଙ୍କୁ ।
ନୁହଇ ଏ ସ୍ୱାମୀ ସିନା କଉତୁକ ଯୁଦ୍ଧ
ଅକାରଣେ ସହୋଦର କିମ୍ପା କର ବଧ ।
ସହଦେବର ବଚନେ ଛାଡ଼ିଲେ କର୍ଣ୍ଣକୁ
ଗୋଡ଼ାଇ ମାଇଲେ ସେନାପତି ସଇନ୍ୟଙ୍କୁ ।
ରଥେ ରଥ କଚାଡ଼ଇ ଭୀମସେନ ତୋଳି
ବହୁତ ରଥ ସଇନୀ ପିଟି କଲା ଧୂଳି ।

ଶାମ୍ବ ଗଦ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ଏ କୁମାର ଯେ ତିନି
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନକୁ ଭେଟିଲେ କରେ ଅସ୍ତ୍ରଘେନି ।
ଯେବଣଠାବରେ ଅଛି କୁରୁରାଜ ଦେବ
ପାଞ୍ଚଶତ କୋଟି ରଥୀ ହସ୍ତୀ ତ୍ରିଂଶଗବ ।
ଏତେକ ଯୋଦ୍ଧା ରାଜାଙ୍କୁ ଅଛନ୍ତି ଆବୋରି
ମୁକୁଟବନ୍ଧା ଅଛନ୍ତି ଯୋଦ୍ଧା ଲକ୍ଷ୍ୟ ଚାରି ।
ଅସୁମାର ଥାଟ ଦେଖି ଗଲେ ତିନିବୀରେ
ବିନ୍ଧିଲେ ନାରାଚ ପୁଣି ମାଇଲେ ମୁଦ୍‌ଗରେ ।
ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ନନ୍ଦନ ସେ ସମରେ ନିର୍ଭୟ
ଯେଣୁ ଯୁବା ସଂଗ୍ରାମେ ସେ ଅଟନ୍ତି ନିର୍ଦ୍ଦୟ ।
ରଣରଙ୍ଗରେ ମନ୍ଥନ କଲେ ସେହୁ ଥାଟ
ବେଢ଼ିଲେ ଯିବାକୁ କଉରବେ ନାହିଁ ବାଟ ।
ବିହରନ୍ତି ଥାଟ ମଧ୍ୟେ ସମସ୍ତ କୁମରେ
ନାରାଚ ଚୂର୍ଣ୍ଣ ହୁଅନ୍ତି ତାହାଙ୍କ ଶରରେ ।
ରୋଳ କରନ୍ତେଣ ଥାଟେ ପଡ଼ିଲାକ ହୁରି
ଗଜ ଅଶ୍ୱ ହାବୁଡ଼ନ୍ତେ ରଥମାନ ଚୂରି ।
ସମର ବେଳୁଁ ବେଳ ଯେ ହେଲା ମହାଗୋଳ
ପଳାନ୍ତି ସଇନମାନେ ହୋଇ ଅସମ୍ଭାଳ ।
ମହାଗୋଳ କରିଣ ଯେ ଧାଇଁଲେ ପାବନି
ଯମ ଦେବତା ଧାଏଁ କି କାଳଦଣ୍ଡ ଘେନି ।
ମହାବାତେ ଭାଙ୍ଗେ ରମ୍ଭାପାଦପ ଯେସନ
ତେସନେ ଯୁଦ୍ଧେ ପଡ଼ନ୍ତି କୁରୁବଳ ସୈନ୍ୟ ।
କରୀଯୂଥକୁ ଯେସନ ସିଂହ ନିଏ ଦଳି
ସେହିମତେ ମନ୍ଥିଦିଏ ରାମ ମହାବଳୀ ।
ପବନ ନନ୍ଦନ କରେ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଅପାର
ଗଦାମାରି କରିଦିଏ ସମସ୍ତଙ୍କ ଚୂର ।
ଶାମ୍ବ କୁମର ବଳିନ ସୁନ୍ଦର ତା ଦେହ
ରୂପ ଦେଖିଣ ସମସ୍ତେ ହୋଇଲେକ ମୋହ ।
ଅନେକ ଦିବ୍ୟରତନ ଆଭରଣ କାୟେ
ସବୁ କୁମରେ ଦିଶନ୍ତି ନାରାୟଣ ପ୍ରାୟେ ।
ଯେସନକ ବିକାଶଇ ନାରାୟଣ ତେଜ
ସଂଗ୍ରାମେ ଦିଶନ୍ତି ପୁତ୍ରମାନେ ଚତୁର୍ଭୁଜ ।
ଆପଣାର ଥାଟଭଗ୍ନ ଦେଖି କୁରୁପତି
କୋପଭରେ ଚଳାଇଲା ମଦମତ୍ତ ହସ୍ତୀ ।
ଶାମ୍ବ ଗଦ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ଏ କୁମାର ଯେ ତିନି
ଥାଟ ମନ୍ଥନ କରନ୍ତି ଭୀମସେନ ଘେନି ।
ରଣଭଗ୍ନ ହୁଅନ୍ତେ ଭୟ କଲେ କଉରବେ
ଏକା ସମର କରଇ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଦମ୍ଭେ ।
ଗଦା ବୁଲାଇ ପବନ କୁମର କୋପରେ
ଧାଇଁଯାଇ ପିଟିଲା ସେ ରାଜାର ଉପରେ ।
ହସ୍ତୀ କୁମ୍ଭସ୍ଥଳେ ବାଜି ଗଦାର ବିଘାତ
ପଡ଼ିଲା ସେ ମଦମତ୍ତ ହୋଇ ଭୂମିଗତ ।
ହସ୍ତୀ ଛାଡ଼ି ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ହେଲା ପାଦଗାମୀ
ସତୁରୀ ଭାର ଗଦାକୁ ଉଭାରିଲା ଆଣି ।
ବୁଲାଇ ଗଦା ପିଟିଲା କୋପେ ବୃକୋଦର
ଭୂମିରେ ପଡ଼ିଲା ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରର କୁମର ।
ଗଦାଭାର ଧରି ବୀର ଭୂମିପରେ ଲୋଟି
ନିଶ୍ଚେଷ୍ଟ ମାନଗୋବିନ୍ଦ ନ ପାରଇ ଉଠି ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର ପୁତ୍ରମାନେ ହେଲେ କୋପାନଳ
ଗଦକୁମର ଧଇଲା ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ବାଳ ।
ଛାଡ଼ ଛାଡ଼ ବୋଲି ତାକୁ ଧଇଲେ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ
ଗଦ ବୋଇଲେ ଏହାକୁ କରିବି ନିଧନ ।
ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ଖଡ଼ଗରେ ପକାଇବି କାଟି
ଏହି ନାଶ ଗଲେ ନିଶ୍ଚେ ସରିବ ଅରିଷ୍ଟି ।
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ବୋଇଲେ ବାବୁ ନ କରିବା ନାଶ
ଧରିନେଇ ଦେବା ଆମ୍ଭେ ଠାକୁରଙ୍କ ପାଶ ।
ବଳରାମଙ୍କ ସନ୍ନିଧେ ବୋଲେ ଅନାଧୃଷ୍ଟ
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ରାଜାର ଯେ ହୁଏ ମୁଣ୍ଡ କାଟ ।
ଗଦକୁମର ଧରିଛି ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ କେଶ
ଲୋଡୁଅଛି କରିବାକୁ ତାର ପ୍ରାଣନାଶ ।
ବିସ୍ମୟ ମନେ କୋପିଲେ ରେବତୀ ରମଣ
ଜିଣି ନ ପାରିଲେ ପୁଣ ରଣେ ଶତ୍ରୁଗଣ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ନ ପାରିଲେ ରଣେ କାମପାଳ
ରାଗେ ଘେନିଲେ ସେ ଦେବ ସୌନନ୍ଦ ମୂଷଳ ।
ବିଶ୍ୱରୂପ ବିକାଶିଲେ ଶରୀର ଅମାପ
ତ୍ରଇଲୋକ୍ୟ ବ୍ୟାପିଲା ସେ କାମପାଳ ରୂପ ।
ବଳରାମ କୋପ ଦେଖି ପାର୍ଥ ମହାତପେ
ନାରାୟଣ ଶସ୍ତ୍ରଗୋଟି ଯୋଚି ଗୁରୁରୂପେ ।
ଧଇଲେକ ବଇଷ୍ଣବ ଚକ୍ର ଦକ୍ଷ କରେ
ଯାର ନାମ ସୁଦର୍ଶନ ମହାତେଜ ଧରେ ।
ବାମକରେ କୌମୋଦକୀ ଗଦା ମହାତେଜ
ରାମ ଦେଖିଲେ ହୋଇଛି ପାର୍ଥ ଚତର୍ଭୁଜ ।
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ଧରି ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ କେଶ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଛାମୁରେ ଦେଲେ ନ କରି ବିନାଶ ।
ମାନଗୋବିନ୍ଦର କେଶ ଗଦା ବାମପାଣି
ଖଡ଼୍‌ଗ ଉଞ୍ଚାଇଣ ତାକୁ ପକାଇଲେ ହାଣି ।
ବୋଇଲେ କୁମର ଆଜ୍ଞା ଦେବାକ କିରୀଟି
ଏ ପାପୀର ମୁଣ୍ଡ ବେଗେ ପକାଇବା କାଟି ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନର ଏ ଶାସ୍ତି ଦେଖିଣ ଯୁଧିଷ୍ଠି
ଶସ୍ତ୍ର ତେଜ୍ୟା କରି ବେଗେ ଧଇଲେ ସାଉଁଟି ।

ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନକୁ ବୋଇଲେକ ଧର୍ମ ଯୁଧିଷ୍ଠିର
ବାବୁ ଏ ମୋହର ପ୍ରାଣବଲ୍ଲଭ ସୋଦର ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ମୁଖ ଚାହିଁ ବୋଲେ ରତିପତି
ଏ ମହାତ୍ମା କିମ୍ପା ରକ୍ଷା ଏହାଙ୍କୁ କରନ୍ତି ।
ଜଗନ୍ନାଥ ବୋଇଲେ ଏ ଦେବ ଧର୍ମରାୟେ
ଏହାଙ୍କ ଅନୁଜ ସିନା ଅଟେ ଧନଞ୍ଜୟ ।
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ଶାମ୍ବ ଗଦ ଏ ତିନିହେଁ ଆସନ୍ତି
ଧର୍ମ କୁମର ଚରଣ ତଳେ ପ୍ରଣମନ୍ତି ।
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଦେଖିଲେ ପୁତ୍ରେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନର କାନ୍ତି
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପରାୟେ ସ୍ୱରୂପ ଦିଶନ୍ତି ।
କୁମରଙ୍କ ହସ୍ତ ଧରି ସେ ଧର୍ମ ନନ୍ଦନ
ବନ୍ଦିରୁ ମୁକତ କରିଦେଲେ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ।
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ଦେବ ଦେବ ଚକ୍ରଧର
ଆପଣା ତେଜ ଥୋଇଲେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଶରୀର ।
ବଳରାମ ଦେଖିଲେ ଯେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ଜ୍ୟୋତି
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଦିଶଇ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ମୁରତି ।
ମାୟା କଲେ ମାୟାଧର ଦେବ ହୃଷିକେଶ
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷରେ ଦିଶେ ପାର୍ଥ ନୃସିଂହ ସଦୃଶ ।
ଦେଖିଣ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ପ୍ରଭୁ ବଳଦେବ
ଶସ୍ତ୍ର ଧରି ନ ପାରିଲେ ପାଇ ପରାଭବ ।
ତହୁଁ ଦେଖିଲେ ପାର୍ଥର ଯେ ବିଶ୍ୱମୁରତି
କୋପ ସଂହରିଣ କରି ଆପେ ହେଲେ ଶାନ୍ତି ।
ପରମାନନ୍ଦ ହୋଇ ସେ ଦେବ କାମପାଳ
ଦରହସିତ ବଦନ ସ୍ୱାମୀ ମତିଭୋଳ ।
ହଳ ମୁଷଳ ସଂହରି ଦେବ ବଳପତି
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ କହନ୍ତି ବହୁ ବିନୟ ଯେ ଅତି ।
ତୁହି ତ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ କୃଷ୍ଣରୂପ ଧନଞ୍ଜୟ
ତୁହି ସେ ପାର୍ଥିବ ବଂଶେ ଅଟୁ ଶୁଦ୍ଧକାୟ ।
ଭାରାଭର ନିବାରଣେ ଅଟୁ ଫାଲଗୁନି
ମିଛେ ମୁଁ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ କରଇ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନ ଚିହ୍ନି ।
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଦେଖିଲି ମୁହିଁ ତୁମ୍ଭର ମହିମା
ଏକ ଶରୀର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ତୁମ୍ଭେ ରୁଦ୍ର ବ୍ରହ୍ମା ।
କହିଲେ ବହୁ ସାନନ୍ଦ ହୋଇ ବଳଭଦ୍ର
ଆବର କହିଲେ ପୁରଃସରି ରାମଚନ୍ଦ୍ର ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ତୁଲେ ବଢ଼ାଇଲେ ପ୍ରୀତିଭାବ
ରଥୁଁ ଉତୁରି ବନ୍ଦନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ବାସୁଦେବ ।
ତୁହି ଭାରା ଉଦ୍ଧାରନ୍ତା ଅଟୁ ହୋ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ
ତୁମ୍ଭ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ କରିବ କେହୁ ଭିନ୍ନାଭିନ୍ନ ।
ରାମ ବୋଇଲେ ଅନେକ ପୁଣି ପୁରଃସରି
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଉଭା ଯେ କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ିକରି ।

ବଳରାମ ପାଦତଳେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ପ୍ରଣମି
ଅଲଙ୍ଘିତ ଦୋଷ କଲି ଉଦ୍ଧାର ଭୋ ସ୍ୱାମୀ ।
ଅମୃତ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଯହୁଁ ଚାହିଁଲେକ ରାମ
ସମସ୍ତେ ଯେ ମୋହ ଛାଡ଼ି ଉଠିଲେ ବହନ ।
ଅପମାନ ପାଇ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି କୁରୁରାୟେ
ଭଗ୍ନ ବଳ ଘେନିପୁରେ ବାହୁଡ଼ିଣ ଯାଏ ।
କିଛି ହିଁ ଚିନ୍ତା ନ କରି ତୁହୋ ଅରଜୁନ
ମୁହିଁ ତ ଶାନ୍ତି ହୋଇଲି ବୋଇଲେକ ରାମ ।
ବିନୟ ଭାବକୁ ବହି ପାଣ୍ଡବ ସୁନ୍ଦର
ଅନେକ ସ୍ତୁତି କରନ୍ତି ସେ ଗାଣ୍ଡିବ ଧର ।
ନମସ୍ତେ ହେ କାମପାଳ ତୁ ଦେବ ସୁଢ଼ଳ
ନମସ୍ତେ ହେ କାମପାଳ ରୋହିଣୀର ବାଳ ।
ନମସ୍ତେ ଧବଳ ନୀଳରୂପ ନୀଳାମ୍ବର
ନମସ୍ତେ ଅନନ୍ତ ରୂପ ଦେବ ହଳଧର ।
ନମସ୍ତେ ହେ କାମପାଳ ଅନନ୍ତ ମଉଳି
ନମସ୍ତେ ସପଥ ଶାଖା ସପତ କୁଣ୍ଡଳୀ ।
ନମସ୍ତେ ଆଦି ଅନାଦି ବୀଜ ଆଦିମୂଳ
ନମସ୍ତେ ଧାତାପୁରୁଷ କରେ ତୋ ମୂଷଳ ।
ନମସ୍ତେ ରେବତୀବର ଦେବ ବଳଭଦ୍ର
ନମସ୍ତେ ଅଭୟବର ଦାତା ରାମଚନ୍ଦ୍ର ।
ନମସ୍ତେ ଅଖିଳ ଜଗତ ରୂପ ଆଦିନାଥ
ନମସ୍ତେ ଲଙ୍ଗଳହସ୍ତ ରେବତୀର କାନ୍ତ ।
ନମସ୍ତେ ତୁ ଶେଷଦେବ ଶିରେ ସପ୍ତଫେଣୀ
ନମସ୍ତେ ଦେବ ସୁନ୍ଦର ରୂପ ହଳପାଣି ।
ନମସ୍ତେ ଅରୁଣରୂପ ତୋହର ଜ୍ୟୋଛନା
ନମସ୍ତେ ଦୁର୍ଗତି ଦୁଃଖ ଭଞ୍ଜନେ ସୁମନା ।
ନମସ୍ତେ ହେ ସଉନନ୍ଦ ଧାରଣ ଧବଳ
ନମସ୍ତେ ଶମନ ଦର୍ପଭଗ୍ନ ମତିଭୋଳ ।
ନମସ୍ତେ ଈଶ୍ୱର ବଳଦେବ ବଳରାମ
ଭବଜଳଧିରେ ନାବ ଅଟେ ତୋର ନାମ ।
ଏକଲୟେ କରି ଯାହା ଗଢ଼ିଲାକ ବ୍ରହ୍ମା
ତାହା ଆନ କରିବାକୁ କେ ଅଛି ମହାତ୍ମା ।
ପଞ୍ଚଯୁଗ ଯାହାକୁଟି ଏକଯୁଗ ହୋଇ
ଅଣାକାର ପୁରୁଷ ସେ ନ ଜାଣନ୍ତି କେହି ।
ତୋହର ଚରଣେ ନାଥ ମୋହର ଦଣ୍ଡିନୀ
ଶୁଣିମା ହେ ସୁଜ୍ଞଜନ ଏ ଭାରତୀ ବାଣୀ ।
ମଧ୍ୟପର୍ବର ଏ ସିଦ୍ଧି ଲିଖନ ଯାବତ
ଗ୍ରନ୍ଥ ସିଦ୍ଧକାଳକୁ ଏ ହେଲା ଅପ୍ରମିତ ।
ପ୍ରଥମେ ମୁହିଁ ସେବିଲି ଦେବୀ ସରସ୍ୱତୀ
ପିତାମହ ଶାପେ ଦେଲା ନର୍ମଦା ଯେ ସତୀ ।

ଏକଲୟେ କରି ମୁହିଁ ଭାବଇ ଯେ ତୋତେ
ଅବିରତେ ଯାଚି ଦେଉଥାଉ ତୁହି ନିତ୍ୟେ ।
କିଞ୍ଚିତ ଭକ୍ତିରେ ହେଉ ତୁ ବରଦାୟିନୀ
ପ୍ରଥମେ ବର ଦେଲୁ ଗୋ ଅଭୟା ଯୋଗିନୀ ।
ଚଣ୍ଡୀ ଶାରଳା ଚରଣେ ଶରଣ ଯେ ମମ
ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ଯେ ଶାରଳା ଦାସ ମୋର ନାମ ।
ମହାଭାରତ ଅମୀୟ ରସସାର କଥା
ଇହଲୋକେ ସୁଖ ପରଲୋକେ ଗତିଦାତା ।
ଅଶ୍ୱିନୀ ନନ୍ଦିନୀ ପାଦପଦ୍ମେ ଅବିରତେ
ବିନୟ ଭକତି କରେ ଏ ମହାଭାରତେ ।

—୦—

ସୁଭଦ୍ରା ପରିଣୟ

ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ମନୁ ବୈବସ୍ୱତେ
ଯାହା ପୁଚ୍ଛାକଲୁ ଶୁଣ ସାବଧାନ ଚିତ୍ତେ ।
ଅନେକ ସମର ହେଲା ସୁଭଦ୍ରା ନିମନ୍ତେ
ସମସ୍ତ ଜିଣିଣ ପାର୍ଥ ବିଜେ କଲା ରଥେ ।
ମୂର୍ଚ୍ଛାଗତ ହୋଇଥିଲେ ଯଦୁବଳ ସର୍ବେ
ସଚେତ ହୋଇ ଉଠିଲେ ସକଳ ଯାଦବେ ।
ଅପମାନେ ପଳାଇଲେ ଭୟେ କୁରୁସୈନ୍ୟ
ବଳରାମ ବିଜେ କଲେ ଘେନିଣ ଅର୍ଜୁନ ।
ପୁରେ ଉତ୍ସବ କରାଇ ଦେବ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
ବିଚାର କରନ୍ତି ବସି ବିଭାର ବିଧାନ ।
ଅର୍ଜୁନକୁ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ଦେବ ଯୁଧିଷ୍ଠିର
ବିଜେ କଲେ ଆପେ ଯାଇ ରୈବତ ଉପର ।
ବିଦୁରକୁ ପଠାଇଲେ ଧର୍ମଦେବ ସୁତ
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନକୁ ଭୋ ତାତ ଘେନିଆସ ସାଥ ।
ଅପମାନ ପାଇ ଯାଇଅଛି କୁରୁନାଥ
ସମଦଣ୍ଡ ଘେନି ବିଜେ କରନ୍ତୁ ସେ ଏଥ ।
ସମସ୍ତ ଘେନି ଆସି ଏ ସଭାରେ ବସନ୍ତୁ
ଅରଜୁନ ସୁଭଦ୍ରାକୁ ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ।
ବିଦୁରକୁ ବୋଇଲାକ ଶୁଣ ଜଗନ୍ନାଥେ
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନକୁ ହକାରି ଆଣ ଯାଇ ଏଥେ ।
ସମଦଣ୍ଡ ଘେନି ରାଜା ବିଜେ କରୁ ଆସି
ସୁଭଦ୍ରା ଅର୍ଜୁନ ବିଭାଘର ଦେଖୁ ବସି ।
ଶୁଣି ବିଦୁର ମାହାତ୍ମା ଗଲେ ବେଗ ହୋଇ
ମାନଭଙ୍ଗ ପର୍ବତରେ ରାଜା ଅଛି ରହି ।
ପବନୁ ବେଗରେ ଯାଇ ବିଦୁର ଯେ ଭେଟି
ବାବୁ ମୋତେ ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଯୁଧିଷ୍ଠି ।
ଦଣ୍ଡ ଘେନି ବାହୁଡ଼ିବା ମାନଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
ସହୋଦର ଛାଡ଼ିବାର ନୁହଇ ଯୁକତି ।
ଏତେ ଯେ ସମର ବାବୁ କଲୁ ଅନିମିତ୍ତେ
'ବାଟେ ଆସନ୍ତେ ବାବୁ କହିଲଇଁ ତୋତେ ।
ଶକୁନି ଯେ ଦୁଃଶାସନ କର୍ଣ୍ଣ ମହାଯୋଦ୍ଧି
ଆମ୍ଭ ବଚନ ଉପେକ୍ଷା କଲେ ବହୁ ନିନ୍ଦି ।
ବିଦୁରଙ୍କ ବଚନେ କହଇ କୁରୁରାଜ
କେମନ୍ତେ ଯିବଇଁ ମୁହିଁ ପାଇଲଇଁ ରାଜ ।
ବିଦୁର ସଞ୍ଜୟ ଭୂରିଶ୍ରବା ଯେ ଗାଙ୍ଗେୟ
କୃପା ଆଚାର୍ଯ୍ୟ କହିଲେ ଶୁଣ ମହାରାୟ ।
ଆନର ହସ୍ତେ ନୋହିଲୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ଧ୍ୱଂସି
ସୋଦର ସୋଦର ଆମ୍ଭେ ହୋଇଲୁ ଝିଙ୍ଗାସି ।
ଏଡ଼େକ ଉତ୍ସବେ ଆମ୍ଭେ କେମନ୍ତେ ନ ଯିବା
ଅର୍ଜୁନକୁ ଏବେ ଚାଲ ବିଭା କରାଇବା ।
ଅର୍ଜୁନ ତୁ ଯେବେ ରାମ ଜିଣିଥାନ୍ତେ ଆଜ
ଆମ୍ଭ କୁଳକୁ ହୁଅନ୍ତା ଜାଣ ବଡ଼ ଲାଜ ।
ଆପଣାର କୁଳ ଯେବେ ଉଜ୍ୱଳ ହୋଇବ
ଏକଥାରେ ଲଜ୍ଜା କହ କିମ୍ପାଇ ପାଇବ ।
ଯୁଗଯୁଗାନ୍ତରେ ସେହି କଥା ରହୁଥିବ
ବାବୁ ଅର୍ଜୁନ ମହିମା ଅଟଇ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ।
ବିଚାରେ କୁରୁ ପାଣ୍ଡବେ ନୁହ ତ ବିବାଦୀ
ରାମ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଭାଙ୍ଗିଲା ପାର୍ଥ ହୋଇ ବାଦୀ ।
ଏହା ପରିମାଣି ଏବେ ଉପରକୁ ହେଜ
ଯିବାକୁ ବିଚାର ଏବେ କର କୁରୁରାଜ ।
ଖାଣ୍ଡବ ବନ ଦହନେ ଜିଣି ଅମରାଧି
ଅଗ୍ନିକୁ ତୋଷ କଲା ସେ ଦେଇ ମଉଷଧି ।
କିରାତରୂପେ ଜିଣିଲା ବନେ ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ
ଭୟେ ସଦାଶିବ ପାଶୁପତ ଦେଲେ ତାଙ୍କୁ ।
ଏବେ ସୁଭଦ୍ରା ହରଣେ ଜିଣେ ବଳଦେବେ
ଅଭିମାନ ତେଜି ଚାଲ ଯିବା ସର୍ବେ ଏବେ ।
ଏଥକୁ ତ ଅଭିମାନ ନ କର ହେ ବାବୁ
ପ୍ରଶଂସା ପାଇବୁ ଯେବେ ବାହୁଡ଼ି ନ ଯିବୁ ।
ମାନ ସ୍ଥାନ ଗଉରବ ରହିବ ଯେ ପଣ
ବାହୁଡ଼ି ଯିବାର ବାବୁ ହୁଏ ଅକାରଣ ।
ଯଦ୍ୟପି ରାଗ କରିଣ ସେ ସ୍ଥାନେ ନ ଯିବା
ଆମ୍ଭେ ନ ଗଲେ କି ରହିଯିବ ତାର ବିଭା ।
କଥା ରହିଥିବ ସିନା ସମସ୍ତ କାଳକୁ
ମୁହିଁ ବିନୟ ଭାବରେ ବୋଲଇ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ।
ଗଲେ ନିଶ୍ଚେ ଜଗନ୍ନାଥ ହୋଇବେ ସଦୟ
ବଳରାମ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଭୀମ ଧନଞ୍ଜୟ ।
ଏତେକ ଯେ ତିଆରଇ ଶାନ୍ତନୁର ସୁତ
ଧଇଲେ ଯାଇ ଯେ ମାନଗୋବିନ୍ଦର ହସ୍ତ ।

ସମସ୍ତ ଯୋଦ୍ଧାଏ ତହିଁ ଶୋଇଲେ ପ୍ରଣମି
ବାହୁଡ଼ି ସେଠାକୁ ଚାଲ ଯିବା ଦେବ ସ୍ୱାମୀ ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ବୋଇଲେକ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଚାହିଁ
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ କର୍ଣ୍ଣ ଆଦି ଯେତେ ଥିଲେ ତହିଁ ।
ଶକୁନି ବୋଇଲେ ଭୀଷ୍ମ କହିଲେ ଯେ ବାଣୀ
ମୋହର ବିଚାର ତାହା ଭଲ ମୁଁ ନ ମଣି ।
ଏଡ଼େକ ଅପମାନ ହେ ଅଇଲୁ ପଳାଇ
ଭଗ୍ନବଳ ଘେନି ଆମ୍ଭେ କାହାମୁଖ ଚାହିଁ ।
ଦ୍ୱାରକାରେ କାହାମୁଖ ଚାହିଁବା ବା ଯାଇ
କେମନ୍ତେ ରହିବୁ ଏଡ଼େ ରାଜା ଦେହ ବହି ।
ନ ଛାଡ଼ଇ ଆବର ଯେ ଲଜ୍ଜା କଦାଚିତେ
ମନ୍ଦ ଉପୁଜିଲେ ଶୁଣ ତହିଁର ନିମନ୍ତେ ।
ଏ ସମସ୍ତ ମନ୍ଦକର୍ମ କଲେ ବଳରାମ
ବରଣ କରାଇ ଆଣି କଲେ ଏତେ କର୍ମ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ବରି କରି ଦେଲେକ ଦୁଲାଳୀ
ଯତନେ ଏ ଅପମାନ ଦେଲେ ଦେବହଳୀ ।
ଶକୁନି ବୋଇଲା ଚାଲ ଯିବା ହସ୍ତିନାକୁ
ଆବର ଭାବ କାହିଁକି ଯିବା ଦ୍ୱାରକାକୁ ।
ଶକୁନି ବଚନେ ରାଜା ଡକାଇ ସଇନି
ଯାନ ବାହନ ଚଳିଲେ ଶୁଭେ ଶଙ୍ଖଧ୍ୱନି ।
ବିଦୁର ଚଳିଲେ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ରାଜା ତୁଲେ
ହସ୍ତିନା କଟକେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
ସହଦେବ ମୁଖ ଚାହିଁ ପ୍ରଭୁ ଦେବରାୟେ
ବାବୁ ମନ୍ତ୍ରୀବର ତୋତେ କହିବା କଥାଏ ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନକୁ ବିଦୁର ଗଲେ ପୁଣି ଆଣି
ଉଛୁର ହେଲା ନଇଲେ କିମ୍ପା କୁରୁମଣି ।
କର ତଳକୁ ଅନାଇ ଦେଲେ ସହଦେବ
ଅନେକ କହିଲେ ଗଙ୍ଗା ନନ୍ଦନ ହେ ଦେବ ।
ଶକୁନି କହିଲେ ଯହୁଁ ଯୁଦ୍ଧ ଅପମାନ
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ନ ଘେନିଲା ଭୀଷ୍ମଙ୍କ ବଚନ ।
ଦଣ୍ଡ ଘେନି ହସ୍ତିନାକୁ ଗଲା ଧାତରାଷ୍ଟ୍ରି
ରାତ୍ର ଦିବସେ ହସ୍ତିନାପୁର ଯାଇ ଭେଟି ।
କହିଲେ ବସୁଦେବଙ୍କୁ ଚାହିଁ ବଳଦେବ
ରଇବତ ପର୍ବତରେ କରାଅ ଉତ୍ସବ ।
ସୀଉକାର ବରଣକୁ ସାରି ବେନି ଜନ
ଜ୍ୟେଷ୍ଠ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷରେ ସେ ଧଇଲେକ ଲଗ୍ନ ।
ନକ୍ଷତ୍ର ଯୋଗ ପାଇଛି ନାହିଁ ପ୍ରାପଗ୍ରହ
ଶନୈଶ୍ଚର କେତୁଙ୍କର ବହୁତ ସେନେହ ।
ଦୁହିଁଙ୍କୁ ହୋଇନ୍ତି ଶୁଣି ପ୍ରଶସ୍ତ ଯେ ତାର
ଶୁଭବେଳେ ଲଗ୍ନ ଜାଣି କଲେ ଅନୁକୂଳ ।

ବଡ଼ ଯେ ଅମୃତ ଯୋଗ ତାହାକୁ ଯେ ଘେନି
ବେଦୀରେ ବସିଲେ ଯାଇ ପାଣ୍ଡବ ଫାଲଗୁନି ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ସୁମରିଲେ ଧୌମ୍ୟ ପୁରୋଧାଙ୍କୁ
ଋଷିବୃନ୍ଦ ଘେନି ସେହି ଅଇଲେ ସଭାକୁ ।
ବ୍ୟାସଙ୍କୁ ଯେ ସୁମରଣା କଲେ ଧର୍ମଶିଷି
ଷାଠିଏ ସହସ୍ର ଶିଷ୍ୟ ଘେନି ବ୍ୟାସଋଷି ।
ଜଇମିନୀ ମାର୍କଣ୍ଡେୟ ଶୁକ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର
ବିଭାଣ୍ଡକ ବସୁଦେବ ସନକ ସହିତେ ।
ପରାଶର ଗଉତମ ମୁନି କଉଶିକ
ପରମ ଆନନ୍ଦେ ବିଜେ କଲେ ଋଷିଯାକ ।
ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଥିଲେ ମୁନି ବାଳଖିଲ୍ୟା
ସବୁ ଋଷି ଆସି ତହିଁ ହେଲେ ଏକମେଳା ।
ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ପୂଜାବିଧି କଲେ ଦେବରାଜା
ଅନେକ ବିନୟୀ ହୋଇ କଲେ ତାଙ୍କୁ ପୂଜା ।
ସୁଧର୍ମା ସଭାକୁ ଘେନି ବିଜୟ ମଘବା
କି ଜାଣି ତା ପଟାନ୍ତର ଦ୍ୱାରକାରେ ସଭା ।
ଐରାବତ ଆରୋହିଣ ହୋଇ ଦିବ୍ୟସଜ
ଅମରରୁ ଆସି ବିଜେ କଲେ ଦେବରାଜ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ବିଜେ କଲେ ଯହୁଁ ରୈବତ ପର୍ବତେ
ପାରିଜାତ ପୁଷ୍ପ ଘେନି ଅଛନ୍ତି ସଙ୍ଗତେ ।
ଚଉରାଶି କୋଟି ସ୍ୱର୍ଗପୁର ବିଳାସିନୀ
କରନ୍ତି ନୃତ୍ୟ ସୁସ୍ୱରେ ଗୀତ ଗାଇ ପୁଣି ।
ଗଗନୁ ଆସି ପର୍ବତେ ବିଳାସିନୀ ମିଳି
ସୁସ୍ୱରେ ଦେବନାୟିକା ଦେଲେ ହୁଳହୁଳି ।
ସୁଭଦ୍ରା କନ୍ୟାକୁ ବେଶ କରାଇ ବନିତା
ନନ୍ଦନ କୋଳରେ ଦେଲେ ବସିବେ ଦୁହିତା ।
ଛାୟାମଣ୍ଡପରେ ବିଜେ କଲେ ସସ୍ତ୍ରଯୋନି
ଗୋବିନ୍ଦ ମିଳିଲେ ତହିଁ କରେ ଅର୍ଘ୍ୟ ଘେନି ।
କନକ ରତ୍ନ ଯୋଗାଡ଼ ଦେଲେକ କୁବେର
ସବୁ ଦେବତାଙ୍କୁ ଅର୍ଘ୍ୟଦେଲେ ମୁନିବର ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ସୁରନାଥ ବସାଇଲେ କୋଳେ
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ସ୍ୱାମୀ ଶୁଣ କାମପାଳେ ।
ସାଧୁ ସାଧୁ ସୁଭଦ୍ରା ଗୋ ଜୀବନ ତୋ ଧନ୍ୟ
ବର ବରିଲୁ ତୁହି ଯେ ପାଣ୍ଡବ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ।
ବଳେ ବଳେ ବରିଲୁ ତୁ ବର ମାହେଶ୍ୱରୀ
ପୁରୁଷ ପଣେ ଏହାକୁ କେହି ନୁହେଁ ସରି ।
କ୍ଷତ୍ରିୟ ପଣରେ ଏତ ତ୍ରଇଲୋକ୍ୟ ଜିତା
ବଳରାମଙ୍କୁ ଜିଣିଲା ସମରେ ଶକତା ।
ନନ୍ଦର ମନ୍ଦିରେ ସର୍ବେ କଲେ ସାଧୁ ସାଧୁ
ଅମରଧି ନାଥର ତୁ ହେଲୁ କୁଳବଧୂ ।

ନ ଜାଣି ବର ବରିଲା ସିନା ରାମଚନ୍ଦ୍ର
ଅନ୍ଧରାଜା ପୁତ୍ର ଅଟେ ସେ ମାନଗୋବିନ୍ଦ ।
ସଂସାର ମୁଖରେ ଶୁଭେ ସାଧୁ ସାଧୁ ବାଣୀ
ବଳରାମଙ୍କୁ ବଦନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ଚକ୍ରପାଣି ।
ସ୍ୱାମୀ ଅର୍ଜୁନକୁ ତୁ ଯେ ଚିନ୍ତିଥିଲୁ ମନ୍ଦ
ଅର୍ଜୁନର ଚରିତ ଯେ କହନ୍ତି ଗୋବିନ୍ଦ ।
ସଂସାର ବତ୍ସଳ ଦେବ ଭାଷନ୍ତି ଯାହାକୁ
ସୁଭଦ୍ରା ବରଣ କଲା ଦେବ ଅର୍ଜୁନକୁ ।
ବଳରାମ ବୋଇଲେ ତୁ ସକଳ ପ୍ରାମଣୁ
କୂଟ କପଟର କଥା ଆମ୍ଭେ ତ ନ ଜାଣୁ ।
କୁମରମାନେ ବସିଲେ ସଭାକରି ପୁଣି
ନନ୍ଦରାୟେ ବସିଲେକ ସୁଭଦ୍ରାକୁ ଘେନି ।
ବିଜୟ ସେ ଫାଲଗୁନି ପୁରନ୍ଦର କୋଳେ
ମନ୍ତ୍ରାଧ୍ୟୟନ କରନ୍ତି ନନ୍ଦ ମହାଖୁଡ଼େ ।
ବଜାନ୍ତି ଯାଦବେ ଶଙ୍ଖ ଶୁଭଇ ସେ ଧ୍ୱନି
ସୁସ୍ୱରେ ମଙ୍ଗଳ ଗୀତ ଗାବନ୍ତି କାମିନୀ ।
ଅର୍ଜୁନକୁ ଦେଖି ବାଳୀ ସକଳ ଉସତ
ମଦନଶରେ ସମ୍ଭାଳି ନ ପାରନ୍ତି ଚିତ୍ତ ।
ମଦନଶରେ ମୋହିତ ହେଲେ ନରନାରୀ
ବୋଲନ୍ତି ପାର୍ଥ କି ବର ହୋଇବ ସବୁରି ।
ବୋଲନ୍ତି ପ୍ରୟୋଗେ ଯେହୁ ଦେଇଥିବ ଝାସ
ଏମନ୍ତ ସ୍ୱାମୀ ସଙ୍ଗେ ସେ କରିବ ବିଳାସ ।
ପୂର୍ବେ ତପ ନ କରିବା କଥା ନ ସୁମରି
ପରକୁ ସୁନ୍ଦର ଦେଖି ଏବେ ମରୁ ଝୁରି ।
ପୁରୁଷକୁଳେ ଉତ୍ତମ ପାଣ୍ଡବ ସୁନ୍ଦର
ଅର୍ଜୁନତୁଲ୍ୟ ଅଛଇ କେହୁ ଧନୁର୍ଦ୍ଧର ।
ପୂର୍ବେ କରିଥିବ ଯେଉଁ ସ୍ତିରୀ ଗାଢ଼ ତପ
ସଉଭାଗୀ ହୋଇବ ସେ ପାର୍ଥର ସ୍ୱରୂପ ।
ଯଶୋଦା ଶ୍ରୀମତୀ ମାତା ସୁଭଦ୍ରାର ହୋଇ
ନନ୍ଦ ହିଁ ଧନ୍ୟ ଅର୍ଜୁନ ଯାହାର ଜୁଆଇଁ ।
ନନ୍ଦର ନନ୍ଦିନୀ ଧନ୍ୟ ସୁଭଦ୍ରା କୁମାରୀ
ବର ହିଁ ଧନ୍ୟ ଅର୍ଜୁନ ପ୍ରତିଗ୍ରହ କରି ।
ପୁର ହିଁ ଧନ୍ୟା ସୁଭଦ୍ରା ଏଥି ହେଲା ଜାତ
ସୁଭଦ୍ରା ଧନ୍ୟ ଧଇଲା ଅର୍ଜୁନର ହାତ ।
କୁଳ ପାଇଲେ ସୋଦର ରାମକୃଷ୍ଣ ବେନି
ଧନ୍ୟ ପାଇଲା ଏ ବନ୍ଧୁକୁଳ ଫାଲଗୁନି ।
ଆବର ଧନ୍ୟ ଆମ୍ଭର କୁଳକୁଯୁମ୍ଭର
ଅର୍ଜୁନର ବଶ ଯେଣୁ ଦ୍ୱାରକା ନଗର ।
ଧନ୍ୟ ଦେଖିଲୁ ଏ ବର କନ୍ୟାଙ୍କର ମୁଖ
ପୁଣ୍ୟ ଫିଟିଲା ତୁଟିଲା ପୁଣି ଆମ୍ଭ ଦୁଃଖ ।

ପୁରୁଷ ପଣରୁ ଧନ୍ୟ ଏ ପରମ ରୂପ
ପୁରୁଷ ଗଣରେ ଏହି କନ୍ଦର୍ପ ସ୍ୱରୂପ ।
ପିତାମାତାଙ୍କର ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ସେ ଜୀବନ
ବଂଶ ଲକ୍ଷଣେ ପୁରୁଷ ହୁଅନ୍ତି ଉତପନ୍ନ ।
ଏସନ ସାଧୁ କହନ୍ତି ତାକୁ ପୁରଜନ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସାନନ୍ଦ ଶୁଣି ପ୍ରଶଂସା ବଚନ ।
ସୋମପାଳ ଗୋତ୍ର ଅଟେ ସେ ପାକଶାସନ
ପଣ୍ଡୁ ଯେ ବିଚିତ୍ର ବୀର୍ଯ୍ୟ ଶାନ୍ତନୁକୁ ଘେନି ।
ଅସ୍ୟ ପିତା ପିତାମହ ପର ପିତାମହ
ଅର୍ଜୁନର ଏହି ତିନି ପୁରୁଷକୁ କହ ।
ନନ୍ଦ ଉଦୟ ଅରୁଣ ଏ ତିନି ପୁରୁଷ
ପିତା ପିତାମହ ପରମିତାମହ ଭାଷ ।
ଦେଶକାଳ ବାକ୍ୟ ଉଚ୍ଚାରିଲେ ପୁରୋହିତେ
ସମସ୍ତ ଋଷି ଅଛନ୍ତି ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗତେ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣେ କରୁଅଛନ୍ତି ବେଦମନ୍ତ୍ର ଧ୍ୱନି
ଉଚ୍ଚାରନ୍ତି ଚଣ୍ଡପୁତ୍ରେ ମଙ୍ଗଳ ଯେ ଧ୍ୱନି ।
ନାରୀଗଣମାନେ ମିଳି ଗାନ୍ତି ବିଭାଗୀତ
ହୁଳହୁଳି ଶବଦ ଯେ ଉଠଇ ବହୁତ ।
ପଢ଼ନ୍ତି ସେ ସପତାଙ୍ଗ ପାଞ୍ଜି ଗ୍ରହପୁତ୍ରେ
ପଢ଼ନ୍ତି ଯେ ଦେଶକାଳ ବାକ୍ୟ ପୁରୋହିତେ ।
ବେଦଧ୍ୱନି ବାକ୍ୟ ପଢ଼ି ବେନି ଯୋଗ ଘେନି
କୁଶଗଣ୍ଠି ପକାଇଲେ କରି ଶୁଭଧ୍ୱନି ।
ଜୟ ଜୟ ଶବଦରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ମହାସଭା
ଶଚୀ ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାୟେ ଦୁହେଁ ପାଇଲେକ ଶୋଭା ।
ଡାହାଣ ବର୍ତ୍ତକ ଶଙ୍ଖେ କୁଶ ତିଳପାଣି
ନନ୍ଦରାଜା ହସ୍ତେ ଦେଲେ ପୁରୋହିତ ଆଣି ।
ଯଉତୁକ ଦିଅ ଏବେ ଯେସନ ବିଧାନ
ସମସ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଛାମୁକୁ ବେଗକରି ଆଣ ।
ଶତେକ ରଥ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ବେଗକରି ଆଣି
ଅଷ୍ଟରତ୍ନ ପୁରାଇଣ ଦେଲେ ନନ୍ଦରାଣୀ ।
ପଞ୍ଚାଶ ଲକ୍ଷ ସେ ପୁଣି ଦେଲେ ଶୁଦ୍ଧଗାଈ
ପଚିଶ ଲକ୍ଷ ତହିଁରେ ଦୁହାଁଳିଆ ମାଈ ।
ଆପେ ଯଉତୁକ ପୁଣି ଦେଲେ ଦେବରାଜ
ଅଷ୍ଟରତନର ଖଞ୍ଜା କୋଟି ଏକା ଗଜ ।
କୋଟିଏକ ଅଶ୍ୱ ଦେଲେ ବାଛି ଶୁଦ୍ଧଜାତି
ଅଷ୍ଟରତ୍ନ ଚାମର ସେ ବହୁତ ଦିଅନ୍ତି ।
ଲକ୍ଷେକ ରଥ ଯେ ବେନି ଲକ୍ଷ ମତ୍ତଗଜ
ଦେବକୀ ଦେବୀ ଯେ ଦେଲେ ରତ୍ନେ କରି ସଜ ।
ଉଗ୍ରସେନ ବସୁଦେବ ଦେଲେ ରତ୍ନ ସତ
ବଳରାମ ଦେଲେ ଲକ୍ଷେ ଯତ୍ନେ ଶତରଥ ।

ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଯୋଗାଡ଼ମାନ ଅଷ୍ଟରତ୍ନେ ଖଞ୍ଜି
ଥୋଇଲେକ ପନ୍ତି ପନ୍ତି କରି ସବୁ ସାଜି ।
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ପତ୍ନୀ ଆବର ରେବତୀ
ଜଣ ଜଣ କରି ଯଉତକୁ ସେ ଦିଅନ୍ତି ।
ଲକ୍ଷେ ଷାଠିଏ ସହସ୍ର ଅଶୀଏ ନନ୍ଦନ
ଯଉତୁକ ଦେଲେ କୃଷ୍ଣପୁତ୍ରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ।
ଯେତେ ଯଉତୁକ ଆଣି ଦେଲେ ଦେବହରି
ପୁରିଲାକ ରଇବତ ଗିରି ଯୁଣ ଚାରି ।
ଯଉତୁକ ଦେଇସାରି ନନ୍ଦ ମହାଖୁଡ଼
ବେନିକର ଯୋଡ଼ି ଉଭା ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଛାମୁର ।
ସ୍ୱାମୀ ତ୍ରଇଲୋକ୍ୟନାଥ ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟର ବନ୍ଧୁ
ଦେବାଧିଦେବ ରାଜା ହେ ବିଳାସୀଙ୍କ ବିଧୁ ।
ତ୍ରଇଲୋକ୍ୟ ପାଳକ ହେ ଦେବ ସୁରନାଥ
ଯଉତୁକ ଦେବାକୁକି ମୁହିଁ ସାମରଥ ।
ଦୁହିତା ଗୋଟିଏ ଦେଇ ପଶିଲି ଶରଣ
ଦଶଦୋଷ ତାର କ୍ଷମା କରିବେ ଆପଣ ।
ଶୁଣି ବିନୟେ ବୋଇଲେ ଗୋପ ଧିପ ନନ୍ଦ
ଶତ ପ୍ରଣମିଲେ ଧରି ଇନ୍ଦ୍ର ପଦ୍ମପାଦ ।
ବୋଇଲେକ ଆସ୍ଥାନରେ ଥାଇ ଆଖଣ୍ଡଳ
ଅନେକ ପ୍ରଶଂସି କଲେ ନନ୍ଦକୁ ସେ କୋଳ ।
ଗୋଧନ ଧନ ଯେତେକ ଦେଲ ତୁମ୍ଭେ ବାଛି
ସମସ୍ତ ପାଇଲୁ ନାହିଁ ବାରିବାକୁ କିଛି ।
ପରାପୂର ଆସନଙ୍କ ଅନୁଗ୍ରହ ବାକ୍ୟେ
ଗୋପ ଶୂନ୍ୟ ହେଲା ନନ୍ଦ ବୋଇଲେକ ଶୋକେ ।
ଯଶୋଦା ଦେବୀଙ୍କ ଦେବୀ ଶୋକ ହିଁ ସବୁରି
ଶ୍ରାବଣର ଧାରା ଜିଣି ବହେ ନେତ୍ରୁ ବାରି ।
କନ୍ୟା ସମର୍ପଣ କଲେ ନନ୍ଦରାୟ ଆଣି
ପୁରୋହିତ ଲାଜାହୋମ କଲେ ତାହା ଜାଣି ।
ହୋମର ବିଧାନ ଯାହା ସାରିଲେ ସମସ୍ତ
ବୈଶ୍ୱାନରଙ୍କୁ ତୋଷିଲେ ବିଧାନ ଯେମନ୍ତ ।
ବରକନ୍ୟା କରନ୍ତି ଯେ ବସି ଘୃତପାନ
ଭୋଜନ ସାରି ସେ ପୁଣି କଲେ ଆଚମନ ।
ହସ୍ତ ପଖାଳି ବେଦୀରେ ଯାଇ ବିଜେ ହେଲେ
ଅର୍ଘ୍ୟଥାଳୀ ଘେନି ତାଙ୍କୁ ବନ୍ଦାପନା କଲେ ।
ସୁଭଦ୍ରା ତୁ ସୁଲକ୍ଷଣୀ ହୁଅ ସଉଭଦ୍ରେ
ସନ୍ତାନ ଜାତ କର ତୁ ସୋମବଂଶ ମଧ୍ୟେ ।
ତୋହର ଗର୍ଭୁ କୁମର ହୋଇ ଉତପତି
ସୋମବଂଶରେ ସେ ପୁଣି ହେଉ ନରପତି ।
ଋଷିମାନେ ଅର୍ଘ୍ୟଦେଇ କଲେ ଶୁଭବାଞ୍ଛା
ମାଗୋ ତୋ ଯୋଗୁ ଏ ସୋମବଂଶ ହେଉ ରକ୍ଷା ।

ଯେ ଯାହାର ଅନୁରୂପେ ଦକ୍ଷିଣା ହିଁ ନେଲେ
ସନ୍ତୋଷେ ମେଲାଣି ହୋଇ ବିପ୍ରେ ଚଳିଗଲେ ।
ଅନେକ ହିଁ ଧନବସ୍ତ୍ର ଦେଲେକ ବଧାଇ
ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ହରଣ ହେଲା ଇଚ୍ଛାସୁଖେ ପାଇ ।
ଆହେ ବୁଧଜନମାନେ ପୁରୁ ମନୋବାଞ୍ଛା
ଆୟୁ ଧନଧାନ୍ୟ ପୁତ୍ର ଯାହାଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ।
ଅନେକ ଜନ୍ମର ହୋଇବ ଦୁଷ୍କୃତ ତ୍ୟାଗୀ
ନିଶ୍ଚୟ ପ୍ରାପତ ହେବ ମନେ ଯାହା ମାଗି ।
ଅର୍ଜୁନେ ସୁଭଦ୍ରା ଦେଇ କୃଷ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟମତି
ଉତ୍ସବ ମଙ୍ଗଳ ବାଞ୍ଛା ହୃଦେ ସୁମରନ୍ତି ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପୁରାଣ ମହାଭାରତର କଥା
ଶତ ଅଶ୍ୱମେଧ ଯାଗକଲା ଫଳଦାତା ।
ମୁକତି ସାଗର ଏ ଯେ ମହାପୁଣ୍ୟମୟ
ଏହା ଆଶାକରି ନରେ ଗଙ୍ଗାସ୍ନାନ ପାଅ ।
ସୁଜ୍ଞଜନେ ଶୁଣିବେକ ଏ ବିଷ୍ଣୁ ଚରିତ
ଯେ ଶାସ୍ତ୍ର ଶୁଣନ୍ତେ ହୁଏ ସଭାରେ ନିର୍ଜିତ ।
ଦ୍ୱିତୀୟ ନାରାୟଣ ଯେ ଅଟଇ ଫାଲଗୁନି
ଭାରା ଉଶ୍ୱାସିବା ପାଇଁ ଜାତ ଦେହ ଘେନି ।
ସୁଭଦ୍ରା ପ୍ରଦାନ କାର୍ଯ୍ୟ ସାରିବାର ବେଳେ
ବହୁଦାନ ଦେଲେ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ମହୀପାଳେ ।
ଯେତେ ଧନ ଦେଇଥିଲେ ନନ୍ଦ ନୃପବର
ଗୋ ବସ୍ତ୍ର କାଞ୍ଚନ ଆଦି ବହୁତ ସମ୍ଭାର ।
ଅଗ୍ନି ସମାପ୍ତେ ଯୁଧିଷ୍ଠି କଲେ ତାହା ଦାନ
ବରକନ୍ୟା ମନୋବାଞ୍ଛା ହୋଇଲା ପୂରଣ ।
ବିଜ୍ଞ ବିପ୍ରଗଣ ତହିଁ କଲେ ବେଦନାଦ
ପୁରନାରୀମାନେ କଲେ ହୁଳହୁଳି ଶବ୍ଦ ।
ବରକନ୍ୟାକୁ ନେଇଣ ପ୍ରଭୁ ଦେବରାଜେ
ଦ୍ୱାରକାପୁରକୁ କଲେ ସମ୍ଭର୍ବରେ ବିଜେ ।
ଅନେକ ଉତ୍ସବ କଲେ ଦ୍ୱାରକା ଭୁବନେ
ବିଦ୍ୟାଧର ଘେନି ବିଜେ କଲେ ମଘବାନେ ।
ଅମର ଆସ୍ଥାନେ ଘେନି ସୁଧର୍ମା ସେ ସଭା
ଆକାଶରେ ଚିତ୍ରସେନ ଆସି ହେଲେ ଉଭା ।
ଅନ୍ତପୁରେ ବିଜେ କଲେ କୁମାର କୁମାରୀ
ଆପେ ନନ୍ଦରାୟେ ସବୁ ସମାଧାନ କରି ।
ଶ୍ରୀକରେ ବସନ ଅର୍ଘ୍ୟ ଘେନିଣ ସମ୍ବୋଧି
ସମର୍ପି ବିନୟ କରି କହନ୍ତି ଯେ ବିଧି ।
ନନ୍ଦ ବୋଇଲେ ତୁ ବାବୁ ଅଟୁ ସୋମବଂଶୀ
ଉଶ୍ୱାସ କରିବୁ ପୃଥ୍ୱୀଭାରା ସବୁ ନାଶି ।
ନିର୍ମଳ ନିର୍ଭୟ ନିଷ୍କଳଙ୍କ ଜଗବନ୍ଧୁ
ଆନନ୍ଦର ନନ୍ଦନ ତୁ ଭୁବନର ସାଧୁ ।

ମୋହର ବଂଶରେ ଅଛି ଯେତେ ଯେତେ ଦୋଷ
ତାହା ଉପେକ୍ଷା କରିବା ମହତ ପୁରୁଷ ।
ସମ୍ବୋଧିତ ଅର୍ଘ୍ୟଦେଇ ବହୁତ ବିଳପି
ଦଶଦୋଷ କ୍ଷମାକର ଦ୍ୱିତୀ କୃଷ୍ଣରୂପୀ ।
ବହୁତ ସମ୍ବୋଧ କଲେ ନନ୍ଦ ମହାଖୁଢ଼େ
ଦୁହିତା କରକୁ ଦେଇ ପାର୍ଥ କରତଳେ ।
ସମ୍ବୋଧନ କରିଗଲେ ଯେ ଯାହା ଭୁବନେ
ବିଜୟ ଜଗମୋହନ ମଣୋହି ଆସନେ ।
ପରଷନ୍ତି ଯେ ଅମୃତ ଯୋଗାଣ ରକ୍ମିଣୀ
ଅନ୍ତଃପୁରେ ଉଠଇ ଯେ ହାସ୍ୟରସ ବାଣୀ ।
ଚତୁର୍ଥୀ ସପ୍ତମଙ୍ଗଳା ଉତ୍ସବ ବିଧାନ
ଶେଷ କରିଗଲେ ପୁଣି ଯେ ଯାହା ଭୁବନ ।
ଭୋଜନ କରିଲେ ବସି ବରକନ୍ୟା ବେନି
ଆଚମନ ସାରି ତହୁଁ ଚଳେ ଫାଲଗୁନି ।
ଅମର ପୁରକୁ ବିଜେ କଲେକ ମଘବା
ଅମୃତ ବଚନେ ତୋଷ ହୋଇଲେ କି ଦେବା ।
କରନ୍ତି ଯେ ବିଦ୍ୟାଧରମାନେ ରସକେଳି
ଅମରାଧିନାଥ ଗଲେ ଆକାଶକୁ ଚଳି ।
ସାରିଲେ ଚଉଦିଗର ମଙ୍ଗଳ ଉତ୍ସବ
ଚଉଦ ଦିବସେ ଚଳିଗଲେ ରାଜଦେବ ।
ଚନ୍ଦନ କାଷ୍ଠକୁ ଚୂରି ନିର୍ମାଣିଲେ ଗୁଣ୍ଡି
ତାହା ଲେପନ କରାଇ ବସାଇଲା ମଣ୍ଡି ।
ପଢ଼ି ଋକ୍ ସାମ ଯଜୁ ଅଥର୍ବର ବାଣୀ
ବରକନ୍ୟା ବେନି ଶିରେ ଅର୍ଘ୍ୟଦେଲେ ଆଣି ।
ଆନନ୍ଦରେ ହୁଳହୁଳି ଦିଅନ୍ତି ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ
ବଧାଇ ଦିଅନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ଯଶୋଦା ଅନେକ ।
ବହୁତ ଆନନ୍ଦ ତହୁଁ କହିତ କେପାରି
ମହା ଆନନ୍ଦେ ଉଛୁଳି ପଡ଼ଇ ସେ ପୁରୀ ।
ସାତବଂଶର ଯୁବତୀ ଜନମାନେ ମିଳି
ଯାବତ ପରିହାସରେ କରନ୍ତି ଯେ କେଳି ।
କୁତୁହଳେ ହୁଅନ୍ତି କେ ତହିଁ ଧରାଧରି
କର୍ଦ୍ଦମ ପିଚିକା କେହି ହେଲେ ମରାମରି ।
ପ୍ରଥମେ ପରିହାସରେ ଚନ୍ଦନ ଅଗୁର
ଦ୍ୱିତୀୟେ ହଳଦୀ କଲେ ଲେପନ ଶରୀର ।
ତୃତୀୟେ ପରିହାସରେ ଫିଙ୍ଗାଫିଙ୍ଗି ଧୂଳି
ଚତୁର୍ଥେ କର୍ଦ୍ଦମ ଧରି ହେଲେ ମରାମରି ।
କୁତୁହଳେ ବୋଲାବୋଲି ହୁନ୍ତି ସର୍ବେ ରଙ୍ଗେ
କର୍ଦ୍ଦମ ଜଡ଼ିତ ହେଲା ସମସ୍ତଙ୍କ ଅଙ୍ଗେ ।
ବାରଣ ନୁହଇ ତହିଁ ମାନିତ ଗୌରବ
ସ୍ତିରୀ ପୁରୁଷ ହୋଇଲେ ଏକଗୋଷ୍ଠି ସର୍ବ ।

ଆଦିତ୍ୟ ଦେବତା ଅସ୍ତ ହେଉଅଛି ଆସି
କୃଷ୍ଣବେଣୀ ଜଳେ ସ୍ନାନ କଲେ ସର୍ବେ ପଶି ।
ତିଳ ଅଏଁଳା ପନିର ପାଣି କରେ ଘେନି
ପୁରୁଷମାନଙ୍କୁ ସ୍ନାନ କରାନ୍ତି କାମିନୀ ।
ସ୍ନାନ କରି ଯଦୁବୀର ଦେବ ମଧୁହାରୀ
ଚଳିଗଲେ ଆନନ୍ଦରେ ଯେ ଯାହାର ପୁରୀ ।
ବରକନ୍ୟା ବନ୍ଦାପନା କଲେ ସର୍ବ ଦେବୀ
ଅର୍ଘ୍ୟ ବନ୍ଦାପନା କଲେ ସକଳ ସାଧବୀ ।
ବୃକ୍ଷ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ବୁଧବାର
ରୋହିଣୀ ନକ୍ଷତ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ଭୋଗ ସେଦିନର ।
ନାରାୟଣ ଶଙ୍କର୍ଷଣ ବସୁଦେବ ଘେନି
ସମସ୍ତ ରାଜାମାନଙ୍କୁ ଅର୍ଘ୍ୟ ଦେଲେ ଆଣି ।
ପାଣ୍ଡବ କୁଳରେ ଯେତେ ଗଉରବ ଜନ
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦେଲେ ପୁଷ୍ପ ଅକ୍ଷତ ଚନ୍ଦନ ।
ସାଜିଲେକ ଅଶ୍ୱ ଗଜ ରଥ ସମଦଣ୍ଡ
ବୀରତୁର ଶବଦରେ କମ୍ପଇ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ପଚାରିଲେ ଶୁଣ ଦେବରାଜ
ହସ୍ତିନା ରାଜ୍ୟକୁ ବେଗେ ଦଣ୍ଡ କର ସଜ ।
ପରମ ଆନନ୍ଦ ହୋଇ ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ହଳୀ
ମଙ୍ଗଳଧ୍ୱନି କରନ୍ତେ ଶୁଣି ବନମାଳୀ ।
ଭୋ ଧର୍ମଦେବ ରାଜ୍ୟକୁ ବିଜେ କରି ଯିବେ
ଭୋ ଦେବ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ପୁଣି ଦୟା କରିଥିବେ ।
ସାଜିଲେକ ଯଦୁବଂଶ ସୈନ୍ୟ ଦେବହରି
ପାଛୋଟି ଆସନ୍ତି ରାମକୃଷ୍ଣ ବିଜେ କରି ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବସିଲା ମାୟାବତୀ ପୁଷ୍ପରଥେ
ଦେବ ପୁଷ୍ପବୃଷ୍ଟି କଲେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ମାଥେ ।
ସାତବଂଶ କନ୍ୟାମାନେ କଲେ ଶୁଭଧ୍ୱନି
ଶୁଭ ଅନୁକୂଳ ଯୋଗେ ଚଳନ୍ତି ଫାଲଗୁନି ।
ବାହାରିଲେ ରୈବତରୁ ଦେବ ଜଗବନ୍ଧୁ
ସୁଭଦ୍ରାକୁ କହନ୍ତି ଯେ ସର୍ବେ ସାଧୁ ସାଧୁ ।
ସତ୍ୟକି ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ଶତଧନୁ ଯେ ଅକ୍ରୁର
ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ଯାନ୍ତି ହସ୍ତିନା ନଗର ।
ଅନେକ ଯୋଗାଡ଼ ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ୱ ଘେନି
ତଳେ ଅଛନ୍ତି ଅନେକ ଗଣିକା କାମିନୀ ।
ଅନେକ ଯୋଗାଡ଼ ରଥଗଜ ରତ୍ନ ଧନ
ଘେନି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ କରନ୍ତି ନଗରେ ଗମନ ।
ଅନେକ ରାଜ୍ୟ ନଗରେ ଆସନ୍ତି ସେ ପଶି
ସକଳ ନରେନ୍ଦ୍ର ଅର୍ଘ୍ୟ ଦିଅନ୍ତି ସେ ଆସି ।
ବହୁତ ଅକ୍ଷତ ଆଣିଦ୍ୟନ୍ତ ନରପତି
କୁଞ୍ଜବନେ ପ୍ରବେଶିଲେ ଯୁଧିଷ୍ଠି ନୃପତି ।

ଦେଶାଉରମାନେ ତାହା ଦେଖିକରି ଗଲେ
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରର ଛାମୁରେ ବାରତା କହିଲେ ।
ସ୍ୱାମୀ ସୁଭଦ୍ରାକୁ ବିଭାହୋଇ ଫାଲଗୁନି
ଅନେକ ସମ୍ଭାରେ ସେହୁ ଆସେ କନ୍ୟା ଘେନି ।
ବାରତା ପାଇଣ ତହୁଁ ଅମ୍ବିକାର ସୁତ
ବିଜେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ମାନଗୋବିନ୍ଦ ଅଗ୍ରତ ।
ବାବୁ ପାର୍ଥ ଆସେ ବିଭାହୋଇ କନ୍ୟାଗୋଟି
ସମଦଣ୍ଡ ଘେନି ବେଗେ ଯାଅ ତୁ ପାଛୋଟି ।
ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗତେ ଅଛନ୍ତି ହରିପୁତ୍ରମାନେ
ଭଗ୍ନୀକି ବିବାହ ଦେଲେ କୃଷ୍ଣ ବଳରାମେ ।
ଯେବେ ତୁ ଉତ୍ସବ କରି ନ ଯିବୁ ପାଛୋଟି
ମନେ ଅନ୍ତର କରିବେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଯୁଧିଷ୍ଠି ।
ମୋହର ଶପଥ ତୋତେ ନ ଧର ତୁ ଆନ
ଉଠ ଉଠ ଆସ୍ଥାନରୁ ଯାଅ ଯା ବହନ ।
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ବୋଇଲେକ ଅନେକ ବିନୟେ
ଆସ୍ଥାନୁ ଉଠି ବାହାର ହେଲେ କୁରୁରାୟେ ।
ଅନେକ ହସ୍ତୀ ମଣ୍ଡନ କଲା ରାଜା ଆଣି
ବିଜେ ସମାରୋହେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ନୃପମଣି ।
ଚଳଇ ମାନଗୋବିନ୍ଦ ହସ୍ତିନାକୁ ଯାଇ
ବଇଦର୍ଭ ନଦୀକୂଳେ ଭେଟେ କୁରୁସାଇଁ ।
ଏକମେଳେ ହେଲେ ତହିଁ ବେନିକୁଳ ସୈନ୍ୟ
ବାଦ୍ୟନାଦରେ କମ୍ପିଲା ତିନି ଯେ ଭୁବନ ।
ବହୁତ ଆନନ୍ଦ ହୋଇ ବିହରନ୍ତି ସର୍ବେ
ଅସଂଖ୍ୟ ସୈନ୍ୟସାଗର ଜାଣି ମତ୍ତଗର୍ବେ ।
କୁଞ୍ଜଗଳ ଜିଣି ହେଲେ ହସ୍ତିନା ପ୍ରବେଶ
ଦେଖି ପୁରଜନ ହେଲେ ଅନେକ ହରଷ ।
ପୁରନାରୀଗଣ ପୁଣି ବରକନ୍ୟା ଦେଖି
ଧାମନ୍ତି ଆନନ୍ଦ ହୋଇ ଆଶ୍ରମ ଉପେକ୍ଷି ।
କୁନ୍ତିଦେବୀ ବିଜେ କଲେ ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କ ପାଶେ
ମାଗୋ ଉତ୍ସବ ଦେଖ ହିଁ ସଂସାରେ ହରଷେ ।
ଗାନ୍ଧାରୀ ବିଜୟ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ଭାନୁମତୀ
ଅନେକ ଚାମର ପାଟଛତ୍ର ଢାଳୁଛନ୍ତି ।
ହରି ବଳରାମଙ୍କର ସୁଭଦ୍ରା ଭଗିନୀ
ଦ୍ୱାରକା ମଣ୍ଡନୀ ଆମ୍ଭ କୁଳବଧୂ ପୁଣି ।
ବରକନ୍ୟାଙ୍କ ଦର୍ଶନେ ପାପ ଯାଇ କ୍ଷୟେ
ଅନ୍ଧପଟଳ ତୁ ଦଣ୍ଡେ ଫିଟା ମହାମାୟେ ।
ପ୍ରଦାନ କରାଇଲେ ଗୋ ରାମକୃଷ୍ଣ ଥାଇ
କେମନ୍ତେ ସାଧବୀ ବାରେ ଦେଖ କିନା ଯାଇ ।
ଗାନ୍ଧାରୀ କହିଲେ ତୁମ୍ଭେ କହିଲ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ
ସ୍ୱାମୀ ଅନ୍ଧ ଜୀବନରେ ମୋର କି ସୁଲଭ ।
ସବୁରି ମହିମା ମୁହିଁ ଜାଣିବି କେସନ
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କର ଯେବେ ଥାଆନ୍ତା ନୟନ ।
ସ୍ୱାମୀ ରହିଲେ ମୋହର ଯେବେ ଅନ୍ଧହୋଇ
ଏବେ ଏ ସମ୍ପଦ ମୁହିଁ କିସ ଅର୍ଥ ପାଇ ।
ଯେତେ ପୂର୍ବେ ଅରଜିଛି ତେବେ ସିନା ଭୁଞ୍ଜି
ଆବର କିମ୍ପାଇ ମୋତେ କଟୁବାକ୍ୟ ଗଞ୍ଜି ।
କ୍ରୋଧ ଅବସ୍ଥାକୁ ପାଇ ବୋଲନ୍ତି ଗାନ୍ଧାରୀ
ଅନେକ ବିନୟେ ଦେବୀ କୁନ୍ତୀଙ୍କି ତିଆରି ।
ଗାନ୍ଧାରୀ ବୋଇଲେ ଶୁଣ କୁନ୍ତଭୋଜସୁତା
ସମ୍ପଦ ବିପଦ ବେନି ସିନା ଏକ କଥା ।
ତୁମ୍ଭର ଆନନ୍ଦ ସିନା ଏ ସମ୍ପଦ ଦେଖି
ଅନେକ ବିପଦ ଅଛି ଦେବ ତା ଉପେକ୍ଷି ।
ମନ୍ଦକର୍ମେ ଜାତ କଲି ପୁତ୍ର ଯେତେ ଗୋଟି
ସମସ୍ତେ ଦୁଷ୍ଟ ପୃଥ୍ୱୀର ଭାର ହେଲେ ସେଟି ।
ସମ୍ପଦ ଦେବୁ ତୁଗୋ କୁନ୍ତଭୋଜ ସୁତା
ପୁଅ ତୋର ରାଜା ହେବ ହେବୁ ରାଜାମାତା ।
ମୋ ପୁଅ ମଧୁପିଙ୍ଗଳ ଜାତି ଯେ ଅଟନ୍ତି
ତହିଁକି ଭାଇ ମୋହର ଶକୁନି ଯେ ମନ୍ତ୍ରୀ ।
ମାଗୋ ଅଗାଧ ନଦୀରେ ଦଦରା ଯେ ନାବ
କେତେବେଳଯାଏ ଭାରା ସେ ସହି ପାରିବ ।
ନରଚଣ୍ଡାଳ ସମସ୍ତେ ହୋଇଲେଣି ମେଳା
ଦଣ୍ଡେ ଅଛି ବୁଡ଼ିବାକୁ ସିନା ମୋର ଭେଳା ।
ଆମ୍ଭର ପୁଣ୍ୟ ତୁ ମାଗୋ ଜାଣିବୁ ଏସନେ
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ମରଣ ହୁଅନ୍ତା କେସନେ ।
ତାହାଙ୍କ ନିଧନେ ମାଗୋ ମୁହିଁ ନ ବର୍ତ୍ତିବି
ଏ ପୁତ୍ରମାନଙ୍କ କଷ୍ଟ କର୍ଣ୍ଣେ ନ ଶୁଣିବି ।
ଆନନ୍ଦ ହୋଇବୁ ପୁତ୍ରଙ୍କର ମୁଖ ଦେଖି
ଧର୍ମରେ ପ୍ରାପତ ଯେଣୁ ବେନି ତୋର ଆଖି ।
ତୋର ଜୀବନ ସାର୍ଥକ ଅଟଇ ଗୋ କୁନ୍ତୀ
ସର୍ଜିଛି ଧର୍ମଦେବତା ତୋତେ ମନେ ଚିନ୍ତି ।
କୁନ୍ତୀ ବୋଇଲେ ଗାନ୍ଧାରୀ ବଚନକୁ ଶୁଣି
ଆପଣା ସମ୍ପଦ ଦେଖି ନ ପାରିଲୁ ପୁଣି ।
ତୋ ପୁତ୍ର ମାନଗୋବିନ୍ଦ ନୃପକୁଳମଣି
ଶଙ୍ଖନିଧି ପଦ୍ମନିଧି ହସ୍ତେ ଅଛି ଘେନି ।
ହସ୍ତିନା ମଉଡ଼ମଣି ଅଟେ ଅଧିପତି
ତାହାର ସମାନ ଜଣେ କ୍ଷତ୍ରି ନାହିଁ ପୃଥ୍ୱୀ ।
ବାଳକ ବୁଲାନ୍ତି ମୋରପୁତ୍ରେ ଘୋର ବନେ
ଭିକ୍ଷା କରି କନ୍ଦମୂଳ ଭକ୍ଷି ଦିନେ ଦିନେ ।
ପରବିତ୍ତକୁ ପ୍ରଶଂସା ନ କରନ୍ତି ଯତି
ଆପଣା ସମ୍ପଦ ନିନ୍ଦା ନ କରେ ଯୁବତୀ ।

ଏସନ ସମୟେ କନ୍ୟା ଘେନି ଧନଞ୍ଜୟେ
ପ୍ରଣାମ କଲା ଗାନ୍ଧାରୀ କୁନ୍ତୀଦେବ ପାୟେ ।
ପୁତ୍ରବଧୂକୁ ଦେଖିଣ ଆନନ୍ଦିତ ମନ
ଗାନ୍ଧାରୀ କୋଳେ ଧଇଲେ ସୁଭଦ୍ରା ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ।
ଦ୍ରଉପଦୀ ଭାନୁମତୀ କୁନ୍ତୀଦେବୀ ତୁଲେ
ଶ୍ରୀକରେ ଅର୍ଘ୍ୟ ଘେନିଣ ଭିତରେ ମିଳିଲେ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କର ଶିରେ ଅର୍ଘ୍ୟ ଦ୍ୟନ୍ତି
ଶ୍ରୀକରେ ଶୁଭମଣ୍ଡଳ ବାଞ୍ଛା ସେ କରନ୍ତି ।
ଅନେକ ଉତ୍ସବ କରି ଦିଅନ୍ତି ବଧାଇ
ପାର୍ଥ ପାଇଁ ସୁଭଦ୍ରା ତୁ ଥିଲୁ ଜନ୍ମହୋଇ ।
ବହୁ ପ୍ରଶଂସା କରନ୍ତି କୁନ୍ତୀ ଯେ ଗାନ୍ଧରୀ
ସମସ୍ତ ନାରୀଏ ଶୁଭ ମନାସନ୍ତି ଘେନି ।
ନିଜପୁରେ ପ୍ରବେଶିଲେ ବରକନ୍ୟା ଘେନି
ବିଳସନ୍ତି ଭଦ୍ରାସହ ବୀର ଫାଲଗୁନି ।
ଶୁଣ ଆହୋ ମନୁରାଜା ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ଭଦ୍ରା ତୁଲେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ବଢ଼ିଲା ପୀରତି ।
ଅତିରଙ୍ଗ ରସଭରେଭୋଗ ଯେ ବିଳାସ
ହସ୍ତିନାପୁରେରହିଲେ ପାର୍ଥ ସାତମାସ ।
ଦ୍ରଉପଦୀ ବିଜେ କଲେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନର କତି
ପୀୟୁଷ ତୁଲ୍ୟ ବଚନ କରନ୍ତି ଭକତି ।
ମାୟାବିପ୍ର ବୋଲେ ତୁମ୍ଭେ ଗଲ ଅନ୍ତଃପୁରେ
ଧର୍ମରାଜାଙ୍କ ମୋହର ମେଳ ସମୟରେ ।
ସେଥିଲାଗି ଗଲ ବାରବରଷ ଯେ ବନ
ସେହିଦିନୁ ମୋ ଶରୀର ହୋଇଲାକ କ୍ଷୀଣ ।
ନିତ୍ୟ ନିରେଖଇ ମୁହିଁ ତୋର ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖ
ଦିନ ନ ସରେ ବ୍ୟସନ ମଣେ ମୁହିଁ ଦୁଃଖ ।
ବନେ ଗଲାଦିନୁ କଲି ବନଦୁର୍ଗା ଓଷା
ସେ ମାହେଶ୍ୱରୀ କୃପାରେ ପୂରିଲା ମୋ ଆଶା ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭଗ୍ନି ହରିଲ ଜିଣି ଭାଇ ବେନି
ଆପଦ ଖଣ୍ଡିଲେ ତବ ଦୁର୍ଗତି ତାରିଣୀ ।
ଦେଖି ଧନଞ୍ଜୟ ହେଲେ ଆନନ୍ଦିତ ମନ
କୋଳେ ବସାଇ ଦ୍ରୌପଦୀ ଦେଲେକ ଚୁମ୍ବନ ।
ବହୁ ହାସ୍ୟ ରସ ପୁଣି ପୀରତି ବିନୋଦେ
ରସକେଳି ଉପୁଜିଲା ଉଭୟଙ୍କ ମଧ୍ୟେ ।
ଏମନ୍ତ ରହିଲେ ପାର୍ଥ ହସ୍ତିନା ଭୁବନ
ସୁଭଦ୍ରା ସଙ୍ଗେ ପୀରତି ବଢ଼େ ଦିନୁଦିନ ।
ଜୟ ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ ଜନ ହିତକାରୀ
ଜଗନ୍ନାଥ ଭଜି ଭବଜଳୁ ହୁଅ ପାରି ।
ଜଗନ୍ନାଥ ଭଜି ନରେ କଷ୍ଟୁ ହୁଅ ପାର
ଜଗନ୍ନାଥ ଭଜି ନରେ ଦୁସ୍ତରୁ ନିସ୍ତର ।
ଜଗନ୍ନାଥ ଭଜି ନରେ ପ୍ରସରୁ ସୁବୁଦ୍ଧି
ଜଗନ୍ନାଥ ଭଜି ନରେ ଛାଡ଼ ଶୋକବ୍ୟାଧି ।
ଜଗନ୍ନାଥ ଭଜି ନରେ ଲୋଭ ମୋହ ତେଜ
ଶ୍ରୀଜଗମୋହନ ନାମ ହୃଦପଦ୍ମେ ଭଜ ।
ଜମ୍ବୁଦ୍ୱୀପେ ଭ୍ରତଖଣ୍ଡ ଦକ୍ଷିଣ ଉଦଧି
ତୀର୍ଥ ନୀଳ କଳ୍ପବଟ ବଇକୃଣ୍ଠ ଭେଦି ।
ମହା ପର୍ବତ ସୁନ୍ଦର ନାମ ନୀଳଗିରି
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ଯାର ଜ୍ୟୋସ୍ନା ଅଛି ପୂରି ।
ଚାରିଲକ୍ଷ ଯେ ବତିଶ ସହସ୍ର ବର୍ଷ କଳି
ତା ଦର୍ପ ମର୍ଦ୍ଦିବ ବସିଅଛି ବନମାଳୀ ।
ଶ୍ୱେତଗଙ୍ଗା ଅଟଇ ଯେ ରୋହିଣୀର କୁଣ୍ଡ
ଶ୍ରୀ ଯମେଶ୍ୱର ଯେ ଲିଙ୍ଗଆବର ମାର୍କଣ୍ଡ ।
ଗୁପତଗଙ୍ଗା ଅଟଇ ତୀର୍ଥ ବାରାଣସୀ
କୋଟିଏ ତୀର୍ଥଙ୍କୁ ଘେନି ପୁଷ୍କର ହିଁ ଆସି ।
ଶ୍ରୀରାମ କୃଷ୍ଣ ସୁଭଦ୍ରା ଦେବୀରୂପେ ବ୍ରହ୍ମା
ଦୋଷ ଉପେକ୍ଷି ଘେନନ୍ତି ଗୁଣ ମହାତମା ।
ଗୁଣସାଗର ନାଥ ଯେ ଜଗତର ବନ୍ଧୁ
ସେ ଦେବପାଇଁ ଭାଳଇ ଦେବଦେବ ଇନ୍ଦୁ ।
ଧବଳ କଳା କୁସୁମ ପୀତବର୍ଣ୍ଣ ଚାରି
କାଳର ଅଭାବ ରୂପ ଅପରୂପେ ଧରି ।
ଅନେକ ମହିମା କିସ କହିବାକୁ କ୍ଷମ
ପରମ ରୂପା ଧାରଣ ଶ୍ରୀପୁରୁଷୋତ୍ତମ ।
ସକଳ ଜନ ଜୀବନ ମାନବ ଜନମେ
ଯେବଣ ରୂପବଳସି ହରେ ଜନମନେ ।
ଅପୂର୍ବ ପୁରାଣ ଅଟେ ଏ ମହାଭାରତ
ଜଗମୋହନ ଚରଣ ତଳେ କୃତ୍ୟ କୃତ୍ୟ ।
ଶ୍ରୀୟାର ବଲ୍ଲଭ ପାଦପଦ୍ମ ହୃଦେ ଘେନି
ବଦନ୍ତି ଶାରଳା ଦାସ କବି ଶୂଦ୍ରମୁନି ।

—o—

କୁଣ୍ଡଳୀ ଦୈତ୍ୟବଧ

ବୈବସ୍ୱତ ଯେ ବିଳଙ୍କ ଦେଶ ମହାରାଜା
କଲେ ଅଗସ୍ତି ମୁନିଙ୍କ ଚରଣରେ ପୂଜା ।
ଧୂପ ଦୀପ ନଇବୈଦ୍ୟ ଗନ୍ଧ ପୁଷ୍ପ ଦେଇ
ମୁନିଙ୍କ ଛାମୁରେ ରାଜା କହନ୍ତି ବିନୟୀ ।
ଭୋ ମହାମୁନି କହିଲି ଶ୍ରୀ ମହାଭାରତ
ସୁଗନ୍ଧିକା ହରଣ ଯେ କରି ଆଦ୍ୟ ପ୍ରାନ୍ତ ।
ହରି ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ହେଲା ଯେତେ ଯେତେ କଥା
ଦେବକୀ ଯଶୋବନ୍ତୀର ଓଷାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ।
ସେ କଥାମାନ ଶୁଣି ମୁଁ ହୋଇଲି କୃତାର୍ଥ
ତଦନ୍ତେ କି ହେଲା ମୋତେ କହ ଘଟସୁତ ।

ରାଜାର ବିନୟ ସ୍ତୁତି ଭକ୍ତିଭାବ ଦେଖି
ପୁସ୍ତକ ଫେଡ଼ି କହନ୍ତି ହୋଇ ମହାସୁଖୀ ।
ସାବଧାନେ ଶୁଣ ତୁହୋ ମନୁ ନୃପବର
ଏକଚିତ୍ତ ଏକଲୟ କରିଣ ତୋହର ।
ଭାରତ ଶୁଣିଲେ ଏକଚିତ୍ତେ ପୁଣ୍ୟ ହୋଇ
ଚିତ୍ତ ବିଗଳିତେ ରାଜା କିଛି ନ ରହଇ ।
ଏବେ ଯାହା କହିବା ତୁ ସାବଧାନେ ଶୁଣ
ଚୈତ୍ରମାସ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ଅଷ୍ଟମୀର ଦିନ ।
ତ୍ରିଶାଖା ନକ୍ଷତ୍ର ବିଛା ଷାଠି ଦଣ୍ଡ ଭୋଗ
ବାଳବ ନାମେ କରଣ ପରିଘ ଯେ ଯୋଗ ।
ସେଦିନରେ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଶତଭାଇ ଘେନି
ଦଶସହସ୍ର ରଥ ଯେ ଶଲ୍ୟ କର୍ଣ୍ଣ ବେନି ।
ବାହ୍ଲିକ ଶକୁନି ମନ୍ତ୍ରୀବର ସୋମଦତ୍ତ
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ଭୂରିଶ୍ରବା ତୁଲେ ଜୟଦ୍ରଥ ।
ଏତେକ ଘେନି ସେ ରାଜା ଯାଉଅଛି ଚଳି
ଚଳାନ୍ତେ ପଶିଲା ସମଦଣ୍ଡ ମହାବଳୀ ।
ପଦାଘାତେ କମ୍ପେ ପୃଥ୍ୱୀ ଦେବଙ୍କର ଶିର
ସ୍ୱଭାବେ ବୋଲଇ ଯେଣୁ ସେ କୁରୁସାଗର ।
ଅଭୟ ବୋଲନ୍ତି ଯେଣୁ ଭୟ ତାଙ୍କ ନାହିଁ
ଛୟଣୋଇ ସସ୍ର ରାଜା ଚରଣେ ଖଟଇ ।
ଇନ୍ଦ୍ରପସ୍ଥ ଜିଣି ରାଜା ବାରୁଣାକୁ ଚଳି
ଅରଣ୍ୟକ ପର୍ବତରେ ଯାଇ ସର୍ବେ ମିଳି ।
ସେଦିନ ବିପରୀତ ଦଇବର କୃତ୍ୟ
କଥା ଏକ ହୋଇଲା ଯେ ବଡ଼ ଆଚମ୍ବିତ ।
କୁଣ୍ଡଳୀ ବୋଲିଣ ଏକ ଦୈତ୍ୟ ମହାବୀର
କୁଳାବତୀ ପାଟଣାରେ ଅଟେ ତାର ଘର ।
ଅଶ୍ୱ ଗଜ ପଦାତି ତ ସଙ୍ଗେ ନାହିଁ କେହି
ଏକାକୀ ହୋଇ ଅସୁର ବନରେ ବୁଲଇ ।
ପରବତ ଶିଖେ ଯାଇ ଦୈତ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ
ମନ୍ଦର ପର୍ବତ ପ୍ରାୟ ଶରୀର ଦିଶଇ ।
କଉରବ ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ସେ ଅଛି ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ
ହସି ବିଚାରେ ଏ କେଉଁ ଦେଶ ନରସାଇଁ ।
ବହୁତ ସୈନ୍ୟ ଏହାର ସଙ୍ଗତରେ ଚଳି
ଅତି ହିଁ ଗର୍ବେ ଡାକନ୍ତି ହୋଇ କୋଳାହଳୀ ।
ଏହାଙ୍କ ଆଗରେ ଦେଖି ମିଳିଲାକ ଯାଇ
ଆମ୍ଭର ଏହାର କେତେ ବଳୀୟାନ ହୋଇ ।
ଏତେକ ବିଚାରି ଦୈତ୍ୟ ଦେବ ଏକ ରଡ଼ି
ଆଷାଢ଼ ମାସରେ ଯେହ୍ନେ ମେଘ ଘଡ଼ଘଡ଼ି ।
କଉରବେ ବିଚାରିଲେ ଏ କେବଣ ଅର୍ଥ
ରଡ଼ି ଏକ ଶୁଭନ୍ତେ ଯେ କମ୍ପିଲା ପର୍ବତ ।

ଏମନ୍ତ ବିଚାର କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ ତହିଁ
ମିଳିଲା ଦାନବ ବୀରମଣି ଆଗେ ଯାଇ ।
ଚଉଦ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ଅଟେ ବଡ଼ ଯା ଶରୀର
ହସି ଖଉରବଙ୍କ ସେ ଚାହିଁଲା ଅସୁର ।
ବିଚାରଇ କିଏ ତୁମ୍ଭେ କେଉଁ ଦେଶୁଁ ଆସ
କେ ତୁମ୍ଭର ତାତ ମାତ ତୁମ୍ଭ ନାମ କିସ ।
ବିଚାରୁଥାଇ ଯେ ମୋର ମନେ ମନେ ମୁହିଁ
ବୀରତୁର ଶବଦ ମୋ ଭୟେ ଶୁଣା ନାହିଁ ।
ଭୟ କି ତୁମ୍ଭର ନାହିଁ କର ବୀର ଟାଣ
ତୁମ୍ଭର ତୁଲେ କରିବା ଆମ୍ଭେ ଆଜି ରଣ ।
ସମର୍ଥ ପଣେ ବଜାଅ ବୀରତୂର ବାଜା
ଜାଣଇ ସଂଗ୍ରାମେ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ବୀରରାଜା ।
ଆଜ ଯୁଦ୍ଧେ ଯେବେ ବର୍ତ୍ତିଯିବ ତୁମ୍ଭେ କେହି
ଜାଣିବା ପୃଥ୍ୱୀରେ ମୃତ୍ୟୁ ତୁମ୍ଭର ହିଁ ନାହିଁ ।
ଏସନକ ବାକ୍ୟ କହନ୍ତି ବୀର ଚୂଡ଼ାମଣି
ଦୁଃଶାସନ କୋପକଲା ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଯେ ଶୁଣି ।
ଆଗ କଲା ରଥ କରେ ଧରି ଗଦାବର
ପଚାରିଲା କାହିଁର ତୁ ଅଟୁରେ ଅସୁର ।
ମରଣ କଢ଼ାଇ କିରେ ଆଣିଅଛି ତୋତେ
ତେଣୁ ଅସୁର ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରୁଛୁ ଏମନ୍ତେ ।
ନ ଜାଣୁକି ହସ୍ତିନାର ନୃପ ଚୂଡ଼ାମଣି
ବିଜେ କରି ଯାଉଛନ୍ତି ବୀର ଶିରୋମଣି ।
ସୋମବଂଶ ରାଜାଏ ଯେ କଷା ଜଗଜ୍ଜେଠି
ପୃଥିବୀରେ ଯାର ନାମ ମାନଗୋବିନ୍ଦଟି ।
ଛୟାଣୋଇ ସସ୍ରରାଜା ଯା ଚରଣେ ବନ୍ଦେ
ତୁ ତାହାକୁ ପଚାରୁଛୁ ଯେହ୍ନେ ଜାତି ଅନ୍ଧେ ।
ରେରେକାର କରି ପୁଣି ପଚାରୁଛୁ ତୁହି
ଯମର ଘରେ କି ପ୍ରାଣ ଅଛୁ ବନ୍ଧାଦେଇ ।
ତୁ ଛାର ଅସୁର କୁଳେ ହୋଇଅଛୁ ଜାତ
ଯେଣୁ ପଚାରିଲୁ ନିଶ୍ଚେ ହୋଇବୁରେ ହତ ।
ଏତେ କହନ୍ତେ ଦାନବ ବୀର ଚୂଡ଼ାମଣି
ପୁଚ୍ଛ ମୋଡ଼ିଲେ ଯେସନେ ସର୍ପ ଟେକେ ଫଣି ।
ଅସୁର କହିଲା ତୁରେ ଅଟୁ ମନ୍ଦବାଇ
କୁଣ୍ଡଳୀ ଦୈତ୍ୟ ବୋଲି ମୁଁ ନ ଜାଣୁକି ତୁହି ।
ଏତେକ କହିଣ କୋପେ କମ୍ପେ ଦୈତ୍ୟବୀର
ପବନ ଆଘାତେ ରମ୍ଭା ପତ୍ରର ଆକାର ।
କରେ କୋଦାଳ ଘେନି ସେ କୋପରେ ବୁଲାଇ
ଦୁଃଶାସନ ରଥପରେ ପ୍ରହାରିଲା ନେଇ ।
ଭଗ୍ନହେଲା ରହୁବର ମସିଗୁଣ୍ଡା ହୋଇ
ପ୍ରଳୟ ଅଗ୍ନିର ପ୍ରାୟେ ସେଠାରେ ଜଳଇ ।

ସାରଥି ସହିତ ରଥ ହେଲା ଗୁଣ୍ଡାମୟ
ରଥୁଡେଇଁ ଉଭା ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରର ତନୟ ।
ଚଉଷଠି ଭାର ଗଦା ବୁଲାଇ ବୁଲାଇ
ଦାନବ ଉପରେ ବୀର ପିଟିଲାତ ନେଇ ।
ମୁଣ୍ଡ ପାତିକରି ତାହା ସହିଲା ରାକ୍ଷସ
ଚଉଷଠି ଭାର ଗଦା ଭାଙ୍ଗି ହେଲା ଶେଷ ।
ପୁଣି ହିଁ ସେ ମୁଦ୍‌ଗର ଧଇଲାକ ବୀର
ଦାନବ ଉପରେ କଲା ବେଳେକ ପ୍ରହାର ।
ବାମ ହସ୍ତ ପାତି ତାହା ଦାନବ ଘେନିଲା
ଅମୋଘ ଶକତି ପୁଣି ଦୁଃଶାହିଁ ମାଇଲା ।
ଦାନବ ଉପରେ ତାହା ପଡ଼ିଲାକ ଯାଇ
ଛିଡ଼ି ପଡ଼ିଲା ଶକତି ଶତଖଣ୍ଡ ହୋଇ ।
ଦେଖି ଦୁଃଶାସନ ବୀର ପାଇ ଲଜ୍ଜା ଅତି
ଭାଇଙ୍କୁ ଡାକି କହିଲା ମାନଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।
କିମ୍ପାଇ ରହିଅଛରେ ବେଢ଼ି ଧରି ମାର
ବିଅର୍ଥେ ଶତ୍ରୁ ଏ ଆସି ମିଳିଲା ମୋହର ।
ରାଜା ଆଜ୍ଞାପାଇ ଧାଇଁଗଲେ ସବୁ ଭାଇ
ନାନାଶସ୍ତ୍ର ତାହାଙ୍କର ହସ୍ତରେ ଅଛଇ ।
ଆରେରେ ଦାନବ ବୋଲି ବେଢ଼ି ଚଉକତି
ଗଦା ଢେଲ ଚକ୍ର ଭାଲ ମାଇଲେ ଶକତି ।
ଲକ୍ଷେଭାର ଗଦାଭାର ପିଟିଲେ ଝଟତି
ମୁଦ୍‌ଗର ଆବର ଆସି ଆଦିତ୍ୟର ଜ୍ୟୋତି ।
ହୁଙ୍କାର ଶବଦ କରି ମାରନ୍ତି ବହନ
ପର୍ବତ ପ୍ରାୟ ସେ ଉଭା ଅସୁର ରାଜନ ।
ଶସ୍ତ୍ର ପଡ଼ନ୍ତେ ହସଇ ହୋଇ ଟହ ଟହ
ବାଜନ୍ତେ ଶସ୍ତ୍ର ତାହାର ପୁଲକଇ ଦେହ ।
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯୋଦ୍ଧାଏ ଗଦାବର ଧରିଥିଲେ
ଦାନବର ଅଙ୍ଗେ ପିଟି ନିଃଶସ୍ତ୍ର ହୋଇଲେ ।
ପୁଣ ପୁଣ ଗଦାବର ପ୍ରହାର କରନ୍ତି
ହରଷ ଦାନବ ଦେଖି ଗଦାର ଆକୃତି ।
ହସି ସେ ଦାନବୀର ପଚାରଇ ଚାହିଁ
ମରିବାର ଅନୁକୂଳ ହେଲା କିରେ ଭାଇ ।
ଏହି ଶସ୍ତ୍ରମାନ କିରେ କରେ ଧଜିଥାଅ
ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରି ସଂଗ୍ରାମ ଭୂମିରେ ଯେ କହ ।
ଆମ୍ଭର ଛାମୁରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧ ହୁଅ ରହି
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ପରା ଅସୁର ଛାର ଅଛ କହି ।
ଆମ୍ଭର ଭାଗ୍ୟରେ ଆଜି ଭେଟିଲୁ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ
ଦଇବକି ମୃତ୍ୟୁ ଦେଲା ପିମ୍ପୁଡ଼ି ମନ୍ଦାକୁ ।
ଅଭୟ ସୋମବଂଶୀରେ ତୁମେ ଅଟ ପରା
କାଳଦଣ୍ଡ ପାଶେ ଆଜି ପଡ଼ିଲ ତ ଧରା ।
କହୁ କହୁ ରାଗେ ସେହି ଦୈତ୍ୟକୁଳ ରାୟେ
ବାମହାତକୁ ବୁଲାଇ ମାଇଲା ବିଧାଏ ।
ଦୁଃଶାସନ ଆଦି ଶତ ଭାଇ ଯୋଦ୍ଧା ଯେତେ
ଗଦା ଘେନି ବେଢ଼ିଥିଲେ ବଳଙ୍କ ସହିତେ ।
ଏକ ବିଧାକେ ପଡ଼ିଲେ ଯେ ସମସ୍ତ ବୀର
ଦେଖି କଉରବ ବୀରେ ହୋଇଲେ କାତର
ଏକ ଠାବରୁ ଦାନବ ପାଦ ନ ଚଳଇ
ମନ୍ଦର ଗିରି ପରାୟେ ଅଛି ଉଭାହୋଇ ।
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ଭୂରିଶ୍ରବା ଶଲ୍ୟ ସୋମଦତ୍ତ
ଅଶ୍ୱଥାମା ଶକୁନି ଯେ କର୍ଣ୍ଣ ଜୟଦ୍ରଥ ।
ଏହାଙ୍କୁ ଚାହିଁଣ ବୋଲେ ମାନଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
ଭାଇମାନେ ମୋହର ତ ପଡ଼ିଲେଣି ଏଥି ।
ସୈନ୍ୟଯାକ ଘେନି ତୁମ୍ଭେ ଅଛ ଉଭାହୋଇ
ଜାଣିଲି ତୁମ୍ଭର ଦୟା ମୋହଠାରେ ନାହିଁ ।
ନୋହିଲେ କିମ୍ପାଇ ତୁମ୍ଭେ ମଉନ ହୋଇଲ
ଏ ଯୁଦ୍ଧରେ ସ୍ଥିର ହୋଇ କିମ୍ପାଇ ରହିଲ ।
ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଶତ୍ରୁ ଆସି କରୁଅଛି ନାଶ
ତୁମ୍ଭେମାନେ ନ ଦେଉଛି କିମ୍ପାଇ ଆଦେଶ ।
ଏତେ ବୋଲି କପାଳରେ ରାଜା କରଦେଲା
ଆହୋ ଭାଇ ଦୁଃଶାସନ ବୋଲି ସେ ବୋଇଲା ।
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ବୋଇଲେ ହେ ଶୁଣ ନୃପମଣି
ସନ୍ତାପ ପୁଣ କରୁଛ ହୃଦେ ମାନ ଘେନି ।
ଏକ ଯୋଦ୍ଧାକୁ ବହୁତ ଲୋକ ନୁହେଁ ମାରି
ଅଧର୍ମଯୁଦ୍ଧ ହୋଇବ ଆହୋ ଦଣ୍ଡଧାରୀ ।
ବାବୁ ମହାଯୋଦ୍ଧା ଆମ୍ଭେ ଅଟୁ ପୃଥିବୀର
ତୋହର ଅଧର୍ମ ଜ୍ଞାନ ହେବ ନୃପବର ।
ଏହା ତୁ ବିଚାର ଯେବେ ନ କରୁଛ ପୁଣ
ଏହିକ୍ଷଣି ଆମ୍ଭ ଯୁଦ୍ଧ ଦେଖ ନରରାଣ ।
ମାନଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲା ଧର୍ମ ଅଧର୍ମ ହିଁ
ମୋହର ଉପରେ ସିନା ତୁମ୍ଭର କି ଯାଇ ।
ଶୁଣି କୋପେ ଗଙ୍ଗାସୁତ ଟଙ୍କାରିଲେ ଗୁଣ
ତୂଣୀରୁ ବାହାର କଲେ ଦଶସହସ୍ର ବାଣ ।
ଦାନବର ଉପରକୁ ବିନ୍ଧିଲେ ସେ ଟାଣି
ମୁଣ୍ଡ ପାତିଣ ସହିଲା ବୀରକୁଳମଣି ।
ମାନଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲା ସଇନ୍ୟକୁ ଚାହିଁ
ସମସ୍ତେ ବିନ୍ଧିଲେ ଏଥେ କିଛି ଦୋଷ ନାହିଁ ।
ଧାଇଁଲେ ରାଜାର ଆଜ୍ଞା ପାଇ ସବୁ ଯୋଦ୍ଧା
ଘେରିଗଲେ ଅସୁରକୁ ଯେ ନାରାଚ ବିନ୍ଧା ।
ଭୀଷ୍ମଙ୍କ ନାରାଚ ମାନ ଜାଣି ବଜ୍ରାଘାତ
ଦ୍ରୋଣଙ୍କ ନାରାଚମାନ ଯେସନେ ପର୍ବତ ।

ଅଶ୍ୱଥାମାର ନାରାଚମାନେ ବଜ୍ରସୁଚି
ଶଲ୍ୟଙ୍କ ନାରାଚମାନ କି ଅନଳରାଜି ।
କର୍ଣ୍ଣର ନାରାଚମାନ ଆଦିତ୍ୟ କିରଣ
ବାହ୍ଲିକ ନାରାଚମାନ ଯମଦଣ୍ଡ ଜାଣ ।
ସୋମଦତ୍ତର ନାରାଚମାନ କିବା ମେରୁ
ଜୟଦ୍ରଥର ନାରାଚମାନ ଅଟେ ଦାରୁ ।
ଶକୁନି ନାରାଚମାନ ନିର୍ଘାତ ପରାୟ
ପଡ଼ଇ ଅସୁର ଦେହେ ନାହିଁ ତାର ଭୟ ।
ପୁଷ୍ପବୃଷ୍ଟି ହେଉଛି କି ପର୍ବତ ଉପରେ
ଛେଲ ଚକ୍ର ଗଦା କାତି ଅସି ମୁଦ୍ଗରେ ।
ପଡ଼ି ଧୂଳି ହୋଇ ଉଡ଼ି ଯାଉଛନ୍ତି ଶୂନ୍ୟେ
ଗଙ୍ଗାର ନନ୍ଦନ ବାଣ ଯୋଚି ଶରାସନେ ।
ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ କୋଟି ବିନ୍ଧୁଛନ୍ତି କୋପେ
ଦ୍ରୋଣଗୁରୁ ବିନ୍ଧୁଛନ୍ତି ବାଣ ସେହିରୂପେ ।
ଅଶ୍ୱଥାମା ବିନ୍ଧୁଛନ୍ତି କୋଟି କୋଟି ଶର
ଶଲ୍ୟ ଯେ ନାରାଚ ବିନ୍ଧୁଅଛନ୍ତି ଅପାର ।
କର୍ଣ୍ଣର ନାରାଚ ଯେତେ କି ପାରିବ କହି
ଶ୍ରାବଣେ ଯେସନେ ଦ୍ରୋଣ ମେଘ ବରଷଇ ।
ଜୟଦ୍ରଥର ପନ୍ଦର କୋଟି ପୁଣ ଶର
ସୋମଦତ୍ତର ନାରାଚ ହଜାର ହଜାର ।
ଦାନବ ମୁଣ୍ଡକୁ ପାତି ସହୁଅଛି ତାହା
ମୁଣ୍ଡ କି ନୁହଇ ସେହି ସାକ୍ଷାତରେ ଲୁହା ।
ପୁଣି ଗଙ୍ଗାସୁତ କୋପେ ଧରି ଅଗ୍ନିବାଣ
ଦାନବକୁ ବିନ୍ଧିଲେକ କରି ମହାଟାଣ ।
ତୁଣ୍ଡ ପାତି ସେ ଦାନବ ଗିଳିଦେଲା ତାହା
ଦେଖିଣ ଭୟେ କମ୍ପିଲା ଭୀଷ୍ମଙ୍କର ବାହା ।
କୁଣ୍ଡଳିଚକ୍ର ବିନ୍ଧିଲେ ପୁଣି କୋପଚିତ୍ତେ
ଭାଙ୍ଗି ପକାଇଲା ଦୈତ୍ୟ ଧରି ବାମହସ୍ତେ ।
ଶରଯାନ୍ତେ ବାଣ ପୁଣି ବିନ୍ଧିଲେ ସେ ଧରି
ବାମହସ୍ତ ପାତି ତାହା ଅସୁର ନିବାରି ।
ବାବଲ ବାଣ ବିନ୍ଧିଲେ ପୁଣି ଗଙ୍ଗାସୁତ
ମୁଣ୍ଡପାତି ତାହା ପୁଣି ସହିଲା ଦଇତ୍ୟ ।
ରୁଦ୍ର ବାଣ ବିନ୍ଧିଲେକ ବୀର ଅଶ୍ୱଥାମା
ଶତ୍ରୁକ୍ଷୟ ନାରାଚକୁ ବନ୍ଦେ କୃତବର୍ମା ।
ଆଦିତ୍ୟ ଶର ବିନ୍ଧିଲେ ବୀରବର କର୍ଣ୍ଣ
ଶଲ୍ୟ ବିନ୍ଧିଲେକ କୋପେ ଧରି ମେଘବାଣ ।
ବ୍ରହ୍ମ ଅନଳ ନାରାଚ ବିନ୍ଧିଲା ଶକୁନି
ଜୟଦ୍ରଥ ବିନ୍ଧିଲେକ କାଳାନଳ ଘେନି ।
ଭୂରିଶ୍ରବା ବିନ୍ଧିଲେକ ମହାମାୟା ଶର
ବାହ୍ଲୀକ କୋପେ ବିନ୍ଧିଲେ ଭୈରବୀକୁଠାର ।

ସୋମଦତ୍ତ ରାଜା ପୁଣି ମହାକୋପ ଚିତ୍ତେ
ଶରକ୍ଷ ନାମେ ନାରାଚ ବିନ୍ଧିଲେ ତୁରିତେ ।
ଦ୍ରୋଣଗୁରୁ ବ୍ରହ୍ମଶର ବିନ୍ଧିଲେକ ଟାଣି
ଆଉ ଯେତେ ଯୋଦ୍ଧା ଥିଲେ ସଂଗ୍ରାମରେ ପୁଣି ।
କୋଟି କୋଟି ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ବିନ୍ଧୁଛନ୍ତି ଶର
ପଡ଼ିଲା ସେ ସବୁ ଯାଇ ଦାନବ ଉପର ।
ଅନଳ ପର୍ବତ ପ୍ରାୟ ଦାନବର ଗତି
ଶସ୍ତ୍ରସବୁ ଦେହେ ପଡ଼ି ଉପୁଡ଼ି ପଡ଼ନ୍ତି ।
ପଥର ବୁଣନ୍ତେ ଯେହ୍ନେ ହୁଅଇଟି ଛାଇ
ଶସ୍ତ୍ର ପଡ଼ନ୍ତେ ତେସନ ଦାନବ ମଣଇ ।
ହସି ସେ ଦାନବରାଜ କହଇ ବଚନ
ଶତ୍ରୁ ଜିଣିବ କି ତୁମ୍ଭେ ମାରି ଏହି ବାଣ ।
ଅପୂର୍ବ ଶସ୍ତ୍ର ପ୍ରଦୀକ୍ଷା ଥିଲେ ତୁମ୍ଭ କର
ମରଣ ନିକଟ ଆସି ହୋଇଲା ତୁମ୍ଭର ।
ଏତେ ବୋଲି ସେ ଅସୁର କୁଦାଳ ବୁଲାଇ
ଆସେ ରଥିମାନଙ୍କର ଉପରକୁ ଧାଇଁ ।
ଭୀଷ୍ମ ଭୁରିଶ୍ରବା ରଥେ ପିଟିଲାକ ନେଇ
ପଡ଼ିଲେ ଯେ ମହାରଥୀ ଅଚେତନ ହୋଇ ।
ଶଲ୍ୟ କୃପ କୃତବର୍ମା ସୋମଦତ୍ତ ବୀର
ଅଶ୍ୱଥାମା ଜୟଦ୍ରଥ ଶକୁନି ଆବର ।
କର୍ଣ୍ଣ ଆଦି ଥିଲେ ଯେତେ ସବୁଙ୍କୁ ପିଟିଲା
ରଥୀ ଯୋଦ୍ଧାରୁ ଗୋଟିଏ କରି ନ ରଖିଲା ।
ବୀର ମହାବୀର ହାତୀ ରଥୀ ଥିଲେ ଯେତେ
ବଳୀ ମହାବଳୀ ସୈନ୍ୟ ପଡ଼ିଲେ ସମସ୍ତେ ।
ମଲ୍ଲ ମହାମଲ୍ଲ ଯେତେ ବୀରଙ୍କର ଶଲ
ସବୁଙ୍କୁ ହିଁ ମାଇଲା ସେ ଦୈତ୍ୟ ମହାମଲ୍ଲ ।
ଖସି ପଡ଼ନ୍ତି ଆକାଶୁଁ ଯେହ୍ନେ ତାରାଗଣ
ତେସନେ ଶୋଭା ଦିଶିଲା ପଡ଼ିବାରେ ସୈନ୍ୟ ।
ପଦକ ମୁକୁଟ ରତ୍ନ କୁଣ୍ଡଳ ଯେ ହାର
ପଡ଼ନ୍ତେ ଶୋଭା ଦିଶନ୍ତି କି ସେ ଦିନକର ।
ସବୁରି ମୃତ୍ୟୁ ହେବାର ଦେଖଇ ନୃପତି
ହାହାକାର କରି ଭାଳେ ମାନଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।
ବିନା ଅର୍ଥେ ଶତ୍ରୁ କାହୁଁ ମିଳିଲାକ ଏଥେ
ସବୁଙ୍କୁ ମୃତ୍ୟୁ କଢ଼ାଇ ଆଣିଲା କେମନ୍ତେ ।
ଯେବଣ ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣଙ୍କୁ ସୁରାସୁରେ ହାରି
ପଡ଼ିଲେ ଦାନବ ହସ୍ତେ ଏଥେ ଆସି ମରି ।
ଆଉ କିମ୍ପା ଏକା ହୋଇ ବର୍ତ୍ତିବଇଁ ମୁହିଁ
ହସ୍ତିନାକୁ ଗଲେ କାହା ମୁଖ ଚାହିଁବଇଁ ।
ଛାଡ଼ିବି ଜୀବନ ପଛେ କରିବଇଁ ରଣ
ଦାନବର ହସ୍ତେ ଅବା ଯାଉ ମୋର ପ୍ରାଣ ।

ଏତେକ ବିଚାରି ସେହି ନୃପ କୁଳରାୟ
ଆରେରେ ଦାନବ ବୋଲି ତାକେ ସିଂହପ୍ରାୟ ।
ଦାନବର ଛାମୁରେ ସେ ଯାଇଣ ମିଳିଲା ।
ବସନ୍ତ ସାରଥିକି ସେ ଏମନ୍ତ ବୋଇଲା ।
ବିଚାରି ତୁ ବାହୁଥିବୁ ରଥକୁ ମୋହର
ଏତେ ବୋଲି ଟଙ୍କାରିଲା ଧନୁକୁ ତାହାର ।
ବାବଲ ଶର ବିନ୍ଧିଲା କୋପେ ଧାଡିକାରେ
ମୁଣ୍ଡପାତି ସହିଲା ସେ ଦୈତ୍ୟ ତା ସମରେ ।
ବଜ୍ରବାଣ ସହସ୍ରେକ ବିନ୍ଧିଲା ନୃବର
ହୃଦୟ ପାତି ସହିଲା ତାହା ଦୈତ୍ୟବର ।
ଅଗ୍ନିବାଣ ପଞ୍ଚଶତ ବିନ୍ଧିଲା ନୃପତି
ଗିଳିଦେଲା ତାହାକୁ ଯେ ଦୈତ୍ୟ ମହାରଥୀ ।
ଶରଯନ୍ତା ଶର ପୁଣି ବିନ୍ଧିଲା ନୃବର
ବାମ ଚରଣେ ତାହାକୁ ଭାଙ୍ଗିଲା ଅସୁର ।
ଲକ୍ଷେକ ଶକତା ରାଜା ପୁଣି ହିଁ ମାଇଲା
ବାମହାତ ପାତି ତାହା ଦାନବ ଭାଙ୍ଗିଲା ।
କୋପେ ଗର୍ଜି ବିନ୍ଧିଲାକ ପୁଣି ଶତଶର
ହସି ଜିଭପାତି ତାହା ସହିଲା ଅସୁର ।
ପୁଣି ହିଁ କୋପଭରେ ସେ ମାନଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
ଧଇଲାକ କାଳାନଳ ଭୀଷଣ ଶକତି ।
ହୁଙ୍କାର ଝମକି ତାକୁ ତିନିବେଳଯାଏ
ମାଇଲାକ ଦାନବର ହୃଦେ କୁରୁରାୟେ ।
ହସି ଦାନବ ଦକ୍ଷିଣ ପାଦ ଦେଲା ପାତି
ପକାଇ ଦେଲା ସେ ପାଦେ କାଳାନଳ ଶକ୍ତି ।
ଯଶୋହର ନାମରେ ଯେ ଗପୂର୍ବେକ ଶର
ହୁଙ୍କାର ଗୁଣେ ବସାଇ ତାକୁ ନୃପବର ।
କର୍ଣ୍ଣ ପରିଯନ୍ତେ ସେହି ଗୁଣକୁ ସେ ଟାଣି
ଅଗ୍ନି ତେଜକୁ ନାରାଚ ପାରଇ ସେ ଜିଣି ।
ମନ୍ତ୍ରକୁ ସୁମରି ରାଜା ତିନିବେଳଯାଏ
ବିନ୍ଧିଲେ ନାରାଚ ସୂର୍ଯ୍ୟ ତେଜହୀନ ହୁଏ ।
ନାରାଚ ଗୋଟି ଚଳନ୍ତେ ଚଳିଗଲା ପୃଥ୍ୱୀ
ଦାନବ ଉପରେ ବାଣ ପଡ଼ିଲା ତଡ଼ତି ।
ଅସୁର କପାଳେ ଯାଇଁ ପଡ଼ିଲା ସେ ଶର
ହୋଇଲା ଗୁଣ୍ଡାମୟ ଯେ ଧୂଳିର ଆକାର ।
ଦେଖି ମନେ ବିଚାରଇ ରାଜା ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ
ନିଶ୍ଚୟ ହୋଇଲା ମୋତେ ଅକାଳ ମରଣ ।
ଏଡ଼େ ବଡ଼ ଶସ୍ତ୍ରେ ଯାର ଚର୍ମ ନ ଫୁଟଇ
ମୃତ୍ୟୁ ଏହାର ଦଇବ ରଖିଅଛି କାହିଁ ।
ବିଚାରୁ ବିଚାରୁ ରାଜା ବିନ୍ଧୁଅଛି ଶର
ଦାନବର କିଛି ଚିନ୍ତା ନାହିଁ ଯେ ମନର ।

ଅସୁର ବୋଇଲା ନିଶ୍ଚେ ଗଲୁ ତୁରେ ନାଶ
ବୀରତୂର ବଜାଇଣ କରିଥିଲୁ ଯଶ ।
ନାମ ଏଡ଼େ ବଡ଼ ବୋଲି ମିଛେ ବୋଲୁଥିଲୁ
ସେନା ସେନାପତି ନାଶି ଆପେ ନାଶଗଲୁ ।
ଆମ୍ଭର ଆଜ୍ଞା ତୁ ଯେବେ ପାଳିବୁ ହୋ ଜାଣ
ଆୟୁଥିବାଯାଏ ହେଲେ ରଖିଥିବୁ ପ୍ରାଣ ।
ମୁଖରେ ଅଙ୍ଗୁଳି ଦିଅ ଦନ୍ତରେ ତିରଣ
ବେକରେ କୁଠାର ବାନ୍ଧି ପଶ ତୁ ଶରଣ ।
କେଶ ବାସ ଅସମ୍ଭାଳ ପ୍ରାୟେ ପଡ଼ି ଶୁଅ
ବୋଲ ଅରକ୍ଷିତ ମୋତେ ରକ୍ଷାକରି ଯାଅ ।
ଏମନ୍ତ ବୋଇଲେ ମୁହିଁ ଛାଡ଼ିବି ନିଶ୍ଚୟେ
ରହିଥିବ ପ୍ରାଣ ତୋର ଆୟୁ ଥିବାଯାଏ ।
ଶାର୍ଦ୍ଦୁଳ ଚର୍ମ ଛାଉଣୀ ଏଥୁ ଫିଟାଇବୁ
ଆଗ ସିଂହ ପାଲଟାଇ ପଛେ ବସାଇବୁ ।
ମାନଗୋବିନ୍ଦ ନାମକୁ ଛାଡ଼ିବୁ ତୋହର
ତେବେ ଛାଡ଼ିଦେବି ଯିବୁ ତୁହି ନିଜ ଘର ।
ଦାନବ ମୁଖରୁ ବାକ୍ୟ ଏସନକ ଶୁଣି
କୋପେ କମ୍ପିଲେକ ନୃପକୂଳ ଚୂଡ଼ାମଣି ।
ଟହ ଟହ ହୋଇ ହସି ବୋଇଲାରେ ବାଇ
ଏତେକ ଛାଡ଼ିବି ମୁହିଁ ତୋର ଛାର ପାଇଁ ।
ଏତେ କହି ସାରଥିକି ବୋଲଇ ରାଜନ
ତୋର ବୁଦ୍ଧି ବଳେ ରଖ ତୋହର ଜୀବନ ।
ମୋହର ଏ ଜୀବନକୁ ଆଉ ନାହିଁ ଆଶ
ଶତେ ଭାଇ ଆଦି ମୋର ସୈନ୍ୟଗଲେ ନାଶ ।
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ଶଲ୍ୟ ଭୂରିଶ୍ରବା ହିଁ ପଡ଼ିଲା
ଜୟଦ୍ରଥ ପଡ଼ିଛି ମୋ ଭଗ୍ନିରାଣ୍ଡ ହେଲା ।
ଏଥେ ଯେବେ ଜାଣ ମୋର ଦେହ ଯିବ ନାଶ
ଅକାରଣେ ଶତ୍ରୁ ମୋର ହୋଇଲା ରାକ୍ଷସ ।
କାହୁଁ ମିଳିଲା କେବଣ ଦେଶେ ଏହା ଘର
ସୈନ୍ୟ ସେନାପତି ମାରି କଲା ନାରଖାର ।
ମାରେ କିବା ରାକ୍ଷସକୁ ମରେ ଅବା ମୁହିଁ
କହୁଁ କହୁ ରଥରୁ ସେ ପଡ଼ିଲାକ ଡେଇଁ ।
ରେରେକାର କରି ଗଦା ଘେନି ବେନିକରେ
ରତ୍ନାବଳୀ ଗଦା ମାରେ ଅସୁର ଉପରେ ।
ପଡ଼ନ୍ତେ ଦାନବ ଶିରେ ଯାଇ ଗଦାବର
ଝଲକିଲା ଅଗ୍ନି ମୋହେ ପଡ଼ିଲା ଅସୁର ।
ଦେଖି କୁରୁପତି ମାଡ଼ି ବସିଲାକ ଧାଡି
ମାଇଲେକ ବଜ୍ର ଶତ ମୁଥେ ତାର ଛାତି ।
ଦାନବ ଦେହରେ ପାଇ ବଜ୍ର ମୁଥ ଘାତ
ନୟନ ଦୁଇକି ଫେଡ଼ି ଚାହିଁଲା ଦଇତ୍ୟ ।

ଝାଡ଼ିଦେଲା ଦେହ ନଳେ ପଡ଼ିଲା ନୃପତି
ହସ୍ତୀ ଝାଡ଼ିଦେଲେ ଯେହ୍ନେ ମାହୁନ୍ତେ ପଡ଼ନ୍ତି ।
କୋଦାଳ ଆୟୁଧ ଦୈତ୍ୟ ପିଟିଲାକ ନେଇ
ହସ୍ତେ ଧରି ରାଜା ତାହା ନେଲାକ ଛଡ଼ାଇ ।
କୋଦାଳ ଛଡ଼ାଇ ନେଇ ପକାଇଲା ତଳେ
ମାଲ ବିନ୍ଧାଣେ ଲାଗିଲେ ଦୁହେଁ କୁତୁହଳେ ।
ଆତଙ୍କେ ଚିନ୍ତଇ ରଥ ରେବତୀର ପତି
ପର୍ବତ ସମ ଅଟଇ ଦାନବ ମୁରତି ।
ସୁମେରୁ ତେଡ଼େ ଶରୀର ହେଲା ନୃପବର ।
ବଳ ହିଁ ହେଲା ତାହାର ସହସ୍ର ସିଂହର ।
ଅଶୀ ସହସ୍ର ସିଂହର ଅଟେ ଯେତେ ବଳ
ତେତେକ ବଳ ବହଇ ଦାନବ ଶାର୍ଦ୍ଦୁଳ ।
ଦୁହେଁ ଦୁହିଁଙ୍କି ଧଇଲେ ହୋଇ ଧରାଧରି
ଦେଖାନାହିଁ ସ୍ୱର୍ଗ ମଞ୍ଚ ପାତାଳେ ଏପରି ।
ସମସ୍ତେ ଶୋଇ ଅଛନ୍ତି ରଣେ ମୃତ୍ୟୁ ପାଇ
ରଥରେ ଥାଇ ସାରଥୀ ଅଛଇ ଅନାଇଁ ।
ନୃପତି ମୁଖକୁ ଚାହିଁ ବିକଳ ତା ମନ
ମନରେ ଚିନ୍ତା କରଇ ରଥ ଦେବ ଧର୍ମ ।
କେଉଁ ଅନୁକୂଳେ ଘରୁ ନୃପତି ଅଇଲା
ବଂଶ ସୈନ୍ୟ ଘେନି ପୁଣି ଆପେ ନାଶ ଗଲା ।
ଆଉ କିମ୍ପାଇ ରଖିବି ମୁହିଁ ଏ ଜୀବନ
ଏହାର ହାତରେ ସିନା ମରିବ ରାଜନ ।
ଭୋ ଧର୍ମ କହି ଚିନ୍ତଇ ବସନ୍ତି ସାରଥି
ଦାନବ ମୁଖରୁ ରକ୍ଷା ପାଉ କୁରୁପତି ।
ଏତେକ ବିଚାରି ସେହି ସାରଥି ମଉନ
ନୟନରୁ ଅଶ୍ରୁଜଳ ବହେ ଘନ ଘନ ।
ଅସୁର ତୁଳେ ଯେ ମାଲଯୁଦ୍ଧ କରେ ରାୟେ
ଉପମା ଦେବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନାହିଁ ପୁର ତ୍ରୟେ ।
ହସ୍ତେ ହସ୍ତେ ଛନ୍ଦି ପାଦେ ପାଦଦେଇ ଛନ୍ଦି
ମୁଣ୍ଡକୁ ମୁଣ୍ଡ ପାରନ୍ତି ବାହେ ବାହୁବାନ୍ଧି ।
ହୋଇଯାନ୍ତି ଗଡ଼ାଗଡ଼ି ଲାଗି ନ ଛାଡ଼ନ୍ତି
ମାରନ୍ତି ମୁଣ୍ଡ ହୁଅନ୍ତି ପୁଣି ଯନ୍ତାଯନ୍ତି ।
ଆଷାଢ଼ ମେଘ ଜାଣି ଯେ କରନ୍ତି ଗର୍ଜନ
ବେନି ଅହିଙ୍କର ରଣ ହୁଅଇ ଯେସନ ।
ସ୍ୱର୍ଗେ ରହିଛନ୍ତି ସୁରଗଣ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ
ଏ ଦାନବ ମରିବ କି ରାଜା କୁରୁସାଇଁ ।
ପଚାରନ୍ତି ବୃହସ୍ପତି ଚାହିଁ ମଘବାନ
ଏହାର ହସ୍ତେ କି ହେବ ଦୈତ୍ୟର ମରଣ ।
କୁରୁସାଗର ସୈନ୍ୟ ତ ସବୁ ହେଲେ ହତ
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ହାତରେ କି ମରିବ ଦଇତ ।

ଏହାର ଉପର ବଂଶ ଥିଲେ ଦୈତ୍ୟ ଯେତେ
ମହିଷାକୁ ଆଦି ଧୂମ୍ରଲୋଚନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ।
ଶୁମ୍ଭ ନିଶୁମ୍ଭ ବିକ୍ଷୁର ରକ୍ତବୀର୍ଯ୍ୟ ବୀର
ଚଣ୍ଡ ମୁଣ୍ଡ କାନ୍ତିମାଳା ବିରାଳକ୍ଷେଶ୍ୱର ।
ପୃଥିବୀକି ଭାରା ହୋଇଥିଲେ ଏହି ସର୍ବେ
ଏମାନେ ତ ନାଶଗଲେ ଏହି ମତ୍ତଗର୍ବେ ।
ଏମାନେ ତ ଦେଉଥିଲେ ଦେବତାଙ୍କୁ ତ୍ରାସ
ଏହୁ ତ ଜିଣିଲା ତିନିଭୁବନ ତ୍ରିଦଶ ।
ଏବେ ତ ଏହାର ମୃତ୍ୟୁ କହିବା ହେଉ ହେ
ଦୁର୍ବାର କୋପରେ ନାଶଗଲେଣି ସଭିଏଁ ।
ବୃହସ୍ପତି ବୋଇଲେକ ଶୁଣ ଦେବରାୟେ
ଏହାର ଯୁଦ୍ଧେ ହାରିବ କୁରୁକୁଳ ରାୟେ ।
ଏହାର ବଂଶେ ହିଁ ନାଶଯିବ ଏ ଅସୁର
ନକୁଳ ମହାବୀର ଯେ ପଣ୍ଡୁର କୁମର ।
ତାହାର ହସ୍ତେ ମରିବ ନିଶ୍ଚୟ ଅସୁର
ଏକଥା ପ୍ରମାଣେ ତୋତେ କହିଲୁ ନିକର ।
ଇନ୍ଦ୍ର ବୋଇଲେ ଶୁଣିମା ଆହେ ସୁରଗୁରୁ
ଦଇତ୍ୟ ନାଶକରି ସେ ସ୍ୱର୍ଗ ରକ୍ଷାକରୁ ।
ମରିବ ଏ କେତେଦିନ ଅନ୍ତେ କହ ମୋତେ
ଗୁରୁ କହିଲେ ଚଉଦ ଦିନରେ ଯେ ଅନ୍ତେ ।
ଏମନ୍ତ ବିଚାର କରୁଛନ୍ତି ସୁରଗଣ
ଅସୁର ସଙ୍ଗରେ ରଣ କରେ କୁରୁରାଣ ।
ଦୁହିଁଙ୍କର ଯୁଦ୍ଧ ହୁଏ ଅତି ଭୟଙ୍କର
କହିବାକୁ ଅଗୋଚର ଅସଂଖ୍ୟ ସମର ।
ଧରନ୍ତି ପଡ଼ନ୍ତି ପୁଣି ଗଡ଼ନ୍ତି ଜଡ଼ନ୍ତି
ଏହିପରି ଘୋର ଯୁଦ୍ଧ ସେ ଦୁହେଁ କରନ୍ତି ।
ରେରେକାର ବାଣୀ ତହିଁ ପଡ଼େ ନିରନ୍ତର
ହୁଙ୍କାର କରି ଉଠାନ୍ତି ମାରନ୍ତି ପଥର ।
ଉଠନ୍ତି ଲୋଟନ୍ତି କୋପେ ମାରନ୍ତି ଯେ ମୁଥ
ଘୋଟନ୍ତି ହେଠନ୍ତି ମରାମରି ହୋଇ ମାଥ ।
କୁରୁବଳ ଉଛୁଳନ୍ତି ଜାଳନ୍ତି ଜଳନ୍ତି
ଛନ୍ଦନ୍ତି ଘୁଞ୍ଚନ୍ତି ଯୁଦ୍ଧ ଫେରନ୍ତି କରନ୍ତି ।
ଏମନ୍ତ ଏ ଚଉଷଠି ବିନ୍ଧାଣକୁ ଘେନି
ମତ୍ତ ମାତଙ୍ଗ ପରାୟ ଯୁଝନ୍ତି ଯେ ବେନି ।
ଏମନ୍ତ ସେ ଦୁହେଁ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାର ବେଳେ
ସପତ ଘଡ଼ି ହୋଇଲା ବେଳେ ଆକାଶରେ ।
ତିନିକ୍ରୋଶ ଯାଏ ବନ ଭାଙ୍ଗିହେଲା ପଦା
ପାଦେ ଧୂଳିହୋଇ ସବୁ ହେଲା ଗଦାପଦା ।
କୁରୁପତିକି ଯେ ମାଡ଼ି ବସିଲା ଅସୁର
ମୁଣ୍ଡରେ ମୁଥେ ମାଇଲା ହୋଇ କୋପଭର ।

ହୁଙ୍କାର ଉଞ୍ଚାଇ ଯହୁଁ ମାଇଲାକ ମୁଥେ
ଏକଠାରେ ପଡ଼ିଲା କି ବଜ୍ର ହିଁ ଆୟୁତେ ।
ଢଳି କୁରୁପତି ହେଲା ମୃତଶବ ପ୍ରାୟେ
ମଲାବୋଲି ଛାଡ଼ିଦେଇ ଉଠି ଦୈତ୍ୟରାୟେ ।
ଶରୀରେ ଚାହିଁଲା ଅଛି ବିବିଧ ରତନ
କାଢ଼ି ଅସୁର ହୋଇଲା ତାହା ଆଭରଣ ।
ମଣିମୟ ମୁକୁଟକୁ ଘେନି ନିଜ ଶିରେ
ରତ୍ନବଳି ଗଦାକୁ ସେ ଘେନିଲା ହସ୍ତରେ ।
ବୋଇଲା ଏମାନେ ଏଥେ ପଡ଼ିଥାନ୍ତୁ ସର୍ବ
ଏତେ ବୋଲି ଲେଉଟିଲା ଦୈତ୍ୟକୁଳ ଦେବ ।
ରୁଧିର ଲାଗି ସିନ୍ଦୁର ଗିରିରଂ ପରାୟ
ମନ୍ଦାର ପୁଷ୍ପ ନିନ୍ଦଇ ଅସୁରର କାୟ ।
ଯମୁନାର କୂଳେ କୂଳେ ଚଳେ ଧୀରେ ଧୀରେ
ଗେଲେ ଗେଲେ ଢଳି ଢଳି ଚାଲେ ଅହଙ୍କାରେ ।
ଦେଖିଲା ସାରଥି ରଥ ଉପରେ ଯେ ଥାଇ
ରୋଦନ କରେ ସାରଥି ରାଜା ମୁଖ ଚାହିଁ ।
ହା ଦଇବ ବୋଲି ମାରେ କପାଳରେ କର
ଭୋ ଦଇବ ପୁରୁଷ ତୁ ଆଣି ଏତେ ଦୂର ।
ଅକାରଣେ ନାଶ କଲୁ ଏ କୁରୁ ସଇନ୍ୟ
ପୃଥ୍ୱୀ ମଣ୍ଡଳେ ଅଟଇ ନୃପ କୁରୁରାଣ ।
ଯାର ବିଜେ କଲେ କମ୍ପେ ଏହି ବସୁମତୀ
ଅସୁର ହାତରେ ଥିଲା ଏହା ମୃତ୍ୟୁଗତି ।
ଏତେକ ବୋଲି ଅନେକ କାନ୍ଦଇ ସାରଥି
ବିଚାରେ ଏଥୁ କେମନ୍ତେ ଯିବି ମୁହିଁ ବର୍ତ୍ତୀ ।
ରଥୀ ମରଇ ସାରଥି ଯେବେ ଜୀଇଥାଇ
ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ରେ ଅଛି ସେହୁ ନର୍କଗତି ପାଇ ।
ଶୂନ୍ୟ ରଥ ଘେନି ମୁହିଁ ଯିବି ହସ୍ତିନାକୁ
କି ବୋଲି ବୋଲିବି ଯାଇ ରାଜାର ଲୋକକୁ ।
କି ବୋଲି ବୋଲିବେ ମୋତେ କଟକର ଜନ
କି ବୋଲି ବୋଲିବେ ମୋତେ ପର୍ଣ୍ଣୁର ନନ୍ଦନ ।
ଦଇବର କୃତ୍ୟ ଏଥି ହେଲା ବିପରୀତ
ପଡ଼ିଲେକ ଭୁରିଶ୍ରବା ଗଙ୍ଗାଙ୍କର ପୁତ୍ର ।
ଦ୍ରୋଣ ଅଶ୍ୱଥାମା କୃପଶଲ୍ୟ ରାୟ କର୍ଣ୍ଣ
ସୋମଦତ୍ତ ବାହ୍ଲୀକ ଯେ ସାରଥି ନନ୍ଦନ ।
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଶତପୁତ୍ର ସଙ୍ଗେ ଗଲେ ନାଶ
ଗାନ୍ଧାରୀ ରାଜାର ପୁତ୍ର ସଇନ୍ୟ ସମସ୍ତ ।
ପଡ଼ିଲେ ମୋହରେ ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଏହିରଣେ
ମଲେ ଏଥି ସର୍ବଯୋଦ୍ଧା ନ ରହିଲେ ଜଣେ ।
ଏତେକ ବୋଲି ରଥରୁ ଓହ୍ଲାଇ ସାରଥି
ବେନି ହସ୍ତରେ ଧରିଣ ତୋଳଇ ନୃପତି ।
ତୋଳି ନ ପାରେ ସହସ୍ର ସିଂହର ଯେ ବଳ
ଭୂମିପରେ ପଡ଼ିଅଛି ଯେସନେ ଅନଳେ ।
ଜଣ ଜଣ କରି ହସ୍ତେ ତୋଳେ ଏହିମତେ
ରାଜଭ୍ରାତା ପ୍ରିୟଜନ କୁଟୁମ୍ବ ସହିତେ ।
କାହାକୁ ହିଁ ଯହୁଁ ସେହି ତୋଳି ନ ପାରିଲା
ଲେଉଟି ସାରଥି ତହୁଁ ରଥରେ ବସିଲା ।
ରାଜ୍ୟକୁ ଯିବ ବୋଲି ସେ ବାହିଲାକ ଯାନ
ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରସ୍ଥ ରାଜ୍ୟେ ଯାଇ ମିଳିଲା ବହନ ।
ମଧ୍ୟରେ ବାରୁଣାବନ୍ତ ବନ ଅଛି ଲାଗି
ଆରଣ୍ୟକ ନାମେ ବନ ପର୍ବତ ଶୁଭ୍ରାଙ୍ଗୀ ।
ଆରଡ଼କ ନାମେ ତହିଁ ଅଛି ଗିରିବର
ସେ ବାଟେ ସାରଥି ଘେନି ଚଳେ ରହୁବର ।
ଶୁଣ ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ସେ ବାଟେ ଆସୁଅଛଇ ମାଦ୍ରୀର ସନ୍ତତି ।
ଖଣ୍ଡେ ଦୂରୁ ଥାଇ ସେହି ଚିହ୍ନିଲାକ ରଥ
ଶାର୍ଦ୍ଦୁଳ ଚର୍ମ ଛାଉଣୀ ଉଡ଼େ ଧ୍ୱଜ ଛତ୍ର ।
ଚିରାଳ ପକ୍ଷୀର କେରା ବ୍ରଜଜାତି ହୀରା
ପଟାନ୍ତର ନାହିଁ ତାକୁ ବିଜୁଳି କି ତାରା ।
ଲକ୍ଷେକ ଦର୍ପଣ ସେହି ରଥେ ଶୋଭା ପାଇ
କୋଟିଏ ଚାମର ତାହିଁ ଦର୍ପଣ ଲମ୍ବଇ ।
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଲେଖାଥିବା ଚାନ୍ଦୁଆ ଉପରେ
ମାଣିକ୍ୟର ଆଭରଣ ବିଚିତ୍ର ଶୋଭାରେ ।
ପୋହଳାର ଦଣ୍ଡ ମରକତର ଗୁରୁଜ
ମାରାଗର ଦ୍ୱାର ନୀଳା ପିତୁଳାର ସାଜ ।
ବିଚିତ୍ର ରଥ ଦେଖିଣ ମାଦ୍ରୀ ଦେବୀ ବଳା
ଶୂନ୍ୟରଥେ ସାରଥିକି ଚାହିଁଣ ଚିହ୍ନିଲା ।
ମଳୟ ସାରଥି ପିଣ୍ଡେ ଚେତନା ତ ନାହିଁ
ଚିନ୍ତାଭରେ ରଥଗୋଟି ଯାଉଅଛି ବାହି ।
ବେନି ନୟନରୁ ତାର ଅଶ୍ରୁଜଳ ବହେ
ମୃତ୍ୟୁକାଳରେ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ କାଳ ଯେହ୍ନେ ଦହେ ।
ସେହିମତି ସାରଥି ଯେ ହୋଇଛି ଅଚେତ
ଦିଗ ବାରି ନପାରି ସେ ବାହୁଅଛି ରଥ ।
ନକୁଳ ଚିହ୍ନି ଡାକିଲା କିଏ ସେ ଆପଣ
ମଳୟ ସାରଥି କିହୋ ଉଚ୍ଚେ ଉଚ୍ଚାରିଣ ।
କିହୋ ସାରଥି ତୁ କହ ଯାଉଅଛି କାହିଁ
ଆମ୍ଭେ ଡାକୁଅଛୁ ତୁ ହୋ ନ ଶୁଣୁ କିମ୍ପାଇଁ ।
ଶବଦ ଶୁଣି ସାରଥି ରଥ କଲା ସ୍ଥିର
ଚିହ୍ନିଲା ସାରଥି ଏତ ମାଦ୍ରୀର କୁମର ।
ଚିହ୍ନି ରଥରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଗଲା ଧାଡିକାରେ
ନକୁଳର ପାଦେ ପଡ଼ି କାନ୍ଦେ ଉଚ୍ଚସ୍ୱରେ ।

ନକୁଳ ବୋଇଲେ ଆହେ କାର୍ଯ୍ୟ କିସ କହ
ଅକାରଣେ କିମ୍ପା ତୁହି କରୁଅଛୁ କୋହ ।
ସାରଥି ବୋଇଲା ଦେବ ଅବଧାନ କର
ସମଦଣ୍ଡ ଘେନି ବିଜେ କଲା ନୃପବର ।
ନ କହିଲା ସେ କେବଣ ଦେଶର ହେ ଦୈତ୍ୟ
ସଂଗ୍ରାମେ କୁରୁସୈନ୍ୟଙ୍କୁ କଲାକ ନିପାତ ।
ଅର୍ଦ୍ଧ ଆକଶରେ ତାର ଲାଗୁଅଛି ଦେହୀ
ଚଉଦ ଭୁବନେ ବଡ଼ ତା କାୟା ଅଟଇ ।
ତୂଳାଅଗ୍ନି ଜାଣି ସୈନ୍ୟ କଲା ସେହୁ ହତ
ସମସ୍ତ ମାଇଲା ଆରଡ଼କ ପରବତ ।
ତେଣୁ ଏକାହୋଇ ମୁହିଁ ଆସେ ରଥ ବାହି
ସମ୍ପଦ ସରିଲା ନାଥ ଦେହେ ବୀର୍ଯ୍ୟ ନାହିଁ ।
ନକୁଳ ବୋଇଲା ଦୈତ୍ୟ କେଉଁମାର୍ଗେ ଗଲା
ଅଭୟ ସୋମବଂଶକୁ ଦୈତ୍ୟ ନାଶକଲା ।
ଦେଖାଅ ପଥ ସାରଥି ଥାଉ ଏଥି ଯାନ
ଆସ ବୋଲି ଗମିଲା ସେ ମାଦ୍ରୀର ନନ୍ଦନ ।
ଯାଉଁ ଯାଉଁ ସାରଥି ସେ ବାଟରେ କହିଲା
ଦକ୍ଷିଣକୁ ମୁଖ କରି ନଇରତେ ଗଲା ।
ଆରେରେ ଦାନବ ବୋଲି ଡାକେ ମହାବୀର
ମାର୍ଗ ଅମାର୍ଗ ହିଁ ନାହିଁ ଧାଏଁ ନିରନ୍ତର ।
ବେନି ଘଡ଼ି ପରିଯନ୍ତେ ପାଦରେ ସେ ଗଲେ
ଆରଡ଼କ ପର୍ବତର ଉପରେ ଉଠିଲେ ।
ଯମପ୍ରସ୍ତର ଦକ୍ଷିଣ ଆଡ଼େ ଯେଉଁପଥ
ସେହିମାର୍ଗେ ଯାଉଅଛି ପ୍ରତାପୀ ଦଇତ୍ୟ ।
ସାରଥି ବୋଇଲା ଦେବ ଏହିଟି ଅସୁର
ମଣିମୟ ମୁକୁଟକୁ ବାନ୍ଧିଅଛି ଶିର ।
ସାରଥି ବାକ୍ୟେ ନକୁଳ ଉଚ୍ଚେ ଡାକଦେଇ
ରହ ରହ ଦାନବରେ ଯାଉଛୁ କିମ୍ପାଇ ।
ରେରେକାର ଧ୍ୱନି ଶୁଣି ରହିଲା ଅସୁର
ମନେ ଭାବେ ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ଆସେ କେଉଁ ବୀର ।
ଏକ କରେ ଧରିଅଛି ବିକ୍ରମୀ ଆୟୁଧ
ସଂଗ୍ରାମ କରିବା ପାଇଁ ଅଛି ତାର ସାଧ ।
ନକୁଳ ମିଳିଲା ଯାଇ ଦାନବ ଛାମୁରେ
ହସି ଦୈତ୍ୟକୁଳ ବୀର ତାହାକୁ ପଚାରେ ।
କେବଣ ଦେଶର ତୁହି କହନି ଛାମୁର
ମରଣକୁ ଭୟ କିରେ ନ ଥାଇ ତୋହର ।
ରେରେକାର କରି ପୁଣି ପଛେ ଡାକ ଦେଉ
କାଳ ବିକାଳକୁ ମନେ ଭୟ ତୁ ନପାଉ ।
ନକୁଳ ବୋଇଲା ମନ୍ଦ ପାମରରେ ବାଇ
ଯମକୁ ମରଣ ପୁଛୁ ଭୟ ତୁ ନ ପାଇ ।

ପଛଆଡ଼କୁ ତୋହର ଚାହାଁରେ ଦାନବ
କାଳପାଶ ଲଗାଇଛି ସଂଯମତୀ ଦେବ ।
ଘରକୁ ଯାଇ ଆଜିକି ଦେଖିବୁ କୁଟୁମ୍ବ
ଏହି ପର୍ବତେ ପଡ଼ିବ ଆଜି ତୋର ଶବ ।
ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରି ଦାନବ ମାଇଲା କୋଦାଳ
ବାମହସ୍ତେ ଛଡ଼ାଇଣ ନେଲା ତା ନକୁଳ ।
ତାହାର ଆୟୁଧ ଧରି ପିଟିଲା ତା ଶିରେ
ଉପୁଡ଼ି ପଡ଼ି ଆୟୁଧ ପଡ଼ିଲା ଭୂମିରେ ।
ପୁଣି ସେ ନକୁଳ ବୀର ପିଟେ ଆରବେଳେ
ତ୍ରାହି ତ୍ରାହି ଦେବ ଦୈତ୍ୟ ଧାଏଁ ଧାତିକାରେ ।
ବୃକ୍ଷେକ ସେ ଉପାଡ଼ିଣ ତହୁଁ କୋପଭରେ
ନକୁଳ ଉପରେ ନେଇ ପିଟିଲାକ ଖରେ ।
ତାହା ଦେଖିଣ ନକୁଳ ମାଇଲେକ କୋନ୍ତ
ତେଡ଼େ ବଡ଼ ବୃକ୍ଷଗୋଟା ହୋଇଲାକ ଧ୍ୱଂସ୍ତ ।
ବୃକ୍ଷ ବିନାଶିଣ କୋନ୍ତ ମାରେ ଆଉ ବାରେ
ଦାନବର ହୃଦେ ଯାଇ ପଡ଼େ ଅବହେଳେ ।
ଯେବଣ କୁନ୍ତ ବାଜନ୍ତେ ମେରୁ ଚୂର ହୋଇ
ତେଣେ ଶସ୍ତ୍ର ଗୋଟା ବାଜି ଉପୁଡ଼ି ପଡ଼ଇ ।
ନକୁଳ ଯେ ବିଚାରଇ ଏତ ବିପରୀତ
ଉପୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲା ନବନିଶିତ ମୋ କୁନ୍ତ ।
ଏତେକ ବିଚାରି ପୁଣି ମାଦ୍ରୀ ଦେବୀ ବଳା
ଦାନବର ହୃଦେ ନେଇ ମୁଥ ପ୍ରହାରିଲା ।
ବ୍ରଜାଘାତ ପ୍ରାୟେକ ଯେ ଶୁଭିଲା ଶବଦ
ହସିଣ ଦାନବ ପୁଣି କଲା ଘୋରନାଦ ।
ବୋଇଲା ମାନବ ତୁରେ ଅଟୁ ବଡ଼ଭାଇ
ମେରୁରେ ଟେକା ବାଜିଲେ କିସ ତାର ଯାଇ ।
ବିକ୍ରମ ସିଂହକୁ କିରେ ଓଗାଳୁ ଶୃଗାଳ
ଯମ ଭୁବନକୁ ତୁ କି କରୁ ଅନୁକୂଳ ।
ନିରକ୍ଷ ଜନକୁ ଆମ୍ଭେ ମାରିବା କେମନ୍ତେ
ହତ୍ୟା ହୋଇବ ପାତକ ଲାଗିବନା ମୋତେ ।
ବେଦମନ୍ତ୍ର ପୁରାଣରେ ବୋଲିଅଛି ଯାହା
ଶୁଣରେ ମାନବ ତୋତେ କହିବା ନା ତାହା ।
ଆପଣାର ସମାନଟି ନୋହିବାକୁ ଯେହ୍ନୁ
ତାହାଙ୍କର ତୁଲେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାଟି କାହୁଁ ।
ସାନଲୋକ ସଙ୍ଗେ ଯେବେ କରିବାକୁ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ
ଆଖି ଥାଉଁ ଥାଉଁ ଯାକୁ ବୋଲିବାନା ଅନ୍ଧ ।
ବଚନ ତାହାକୁ ମାଡ଼ ହୁଅଇଟି ଯେତେ
ଅବଧାନ କରି ତୁହୋ ଶୁଣ ଏକଚିତ୍ତେ ।
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ତୁ ତ ସମାନ ନୋହୁ ବୋଲିକରି
ସେ ନ୍ୟାୟରୁ ବୋଇଲି ମୁଁ ଯିବା ଅପସରି ।

ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ସମାନ ଯୁଦ୍ଧେ ନୋହୁ ତୁହି ଛାର
କି ଯୁଦ୍ଧ କରିବୁ ତୁହୋ ଆମ୍ଭର ଛାମୁର ।
ଏତେକ ବୋଲି ସେ ଦୈତ୍ୟ ପୁଣି ହିଁ ଚାହିଁଲା
ପ୍ରାଣ ଘେନି ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଅ ଯା ବୋଇଲା ।
ଯହୁଁ ସେ ଅସୁର ତାକୁ କହିଲେ ଏ ବାଣୀ
କୋପେ କମ୍ପିଲା ନକୁଳ ମତ୍ତଗଜ ଜାଣି ।
କୋପେ ସେହି ମହାତମା ପଥର ଧରିଲା
ଦାନବର ମସ୍ତକରେ ନେଇଁ କଚାଡ଼ିଲା ।
ମସ୍ତକେ ବାଜି ହୋଇଲା ସେ ପାଷାଣ ଚୂର
କୋପେ ଅସୁରକୁ ଯାଇ ଧଇଲା ନକୁଳ ।
ଗ୍ରୀବା ଧରି ନାସିକାକୁ ତାର କାମୁଡ଼ିଲା
ତୁଣ୍ଡେ ନ ପଶି ନାସିକା ଉତ୍ସର୍ଗ ହୋଇଲା ।
ଦୁଇଭୁଜେ ଧରି ତାକୁ ଦେଲାକ ପକାଇ
ନ ଛାଡ଼ିଲା ନକୁଳ ଯେ ମହାତେଜ ପାଇ ।
ପର୍ବତ ପରାୟ ସେହି ଦାନବର କାୟ
ତାହା ଆଗେ କ୍ଷୁଦ୍ରମାଛି ମାଦ୍ରୀର ତନୟ ।
ଯେସନେ ବାଳକେ ରହିଥାନ୍ତି ମାତାକୋଳେ
ତେସନେ ସଂଜାତ ସେହି ମାଦ୍ରୀର ଦୁଲାଳେ ।
ଦୁଇଭୁଜେ ଭିଡ଼ିଲା ସେ ଦାନବର ଗଳା
କଟିଭାଗକୁ ଭିଡ଼ିଲା ମାଦ୍ରୀଦେବୀ ବଳା ।
ଧନ୍ୟ ସେହି ପଣ୍ଡୁସୁତ ନ ପଡ଼ିଲା ତଳେ
ଦୈତ୍ୟକୁ ପକାଇ ମାଡ଼ି ବସଇ ତା ଗଳେ ।
ହୁଙ୍କାରି ତା ମୁଣ୍ଡେ ମୁଣ୍ଡ ଧଇଲାକ ଧାତି
ବଜ୍ର ପଡ଼ିଲା ପରାୟେ ଶବଦ ଶୁଭନ୍ତି ।
ଦାନବର କଟିକି ସେ ଧରି କ୍ରୋଧ ଭାବେ
କମ୍ପଇ ନକୁଳ ବୀର ନକୁଳ ସ୍ୱଭାବେ ।
ଗଳାକୁ ଧରି ମାଡ଼ିଲା ତିନିବେଳଯାଏ
କିଛି ନୋହେ ସେ ଦାନବ ଯହିଁ ରହିଥାଏ ।
ତେଡ଼େ ବଡ଼ ଦାନବକୁ ପକାଇଲା ଟୋଳି
ପୁଣି ଅସୁରକୁ ମାଡ଼ିବସେ ମହାବଳୀ ।
ଆରେ ରେ ଦାନବ ବୋଲି ଡାକଇ ନକୁଳ
ମାଇଲୁ ମୋର ଅଠର ଅକ୍ଷୌହିଣୀ ବଳ ।
ଭାଇ ବନ୍ଧୁ କୁଟୁମ୍ବ ମୋ ଗୁରୁଜନ ଯେତ
ବଇରୀ ନୋହୁ ତୁ ବାଟେ ମାଇଲୁ କି ଅର୍ଥେ ।
ତୋହର ଆମ୍ଭର ପୂର୍ବେ ବଇରତା ନାହିଁ
ଏଡ଼େ ବଡ଼ ବଂଶକୁ ତୁ ଧ୍ୱଂସିଲୁ କିମ୍ପାଇ ।
ଯମ ଆଜି ପୋଛିଲାଣି ଆୟୁଷ ତୋହର
ଲେଉଟି ଦେଖିବୁ ତୁ କି ଆପଣା ମନ୍ଦିର ।
ଏତେକ ବୋଲି ମାଇଲା ବୀର ମୁଥେ ଟୋଳି
ଏକାବେଳେ କି ଅୟୁତେ ବଜ୍ର ଆସି ପଡ଼ି ।

ତଥାପି କିଛି ନୋହିଲା ଦାନବର ଶିର
କେବଳ ଅଚଳ ହୋଇ ଅଛଇ ଅସୁର ।
ସ୍ୱଭାବେ ଦାନବବର ବଳେ ଅନର୍ଗଳ
ବିବିଧ ମାଡ଼ ମାରିଲା ମାଦ୍ରୀଦେବୀ ବାଳ ।
ମନେ ବିଚାରଇ ଏହି ନ ମରଇ ନିକି
ସାରଥି ବଚନେ ମୁହିଁ ଅଇଲି ଏଥିକି ।
ଦାନବକୁ ଛାଡ଼ି ଉଠିଗଲା ମହାବୀର
ମୁଣ୍ଡେ ପକାଇଲା ତାର ଅଚଳ ପଥର ।
କୁଣ୍ଡଳୀ ସିଂହ ପଡ଼ିଣ ହୋଇଛି ଅଚେତ
ପଥର ବାଜନ୍ତେ ସେହୁ ହୋଇଲା ସଚେତ ।
ଉଠି ଉଭା ହୋଇଲା ସେ ଦୈତ୍ୟକୁଳ ବୀର
ଦେଖି ମନେ ବିଚାରଇ ମାଦ୍ରୀର କୁମର ।
ମୃତ ପ୍ରାୟେକ ଏହାକୁ ଜାଣିଥିଲି ମୁହିଁ
ପୁଣି ଦାନବ ଉଠିଲା କାହୁଁ ପ୍ରାଣ ପାଇ ।
ଏତେକ ବିଚାରି ସେହି ମାଦ୍ରୀଦେବୀ ସୁତ
ଦାନବକୁ ମାଇଲାକ ଡେଇଁ ପଦାଘାତ ।
ବାଜନ୍ତେ ଦାନବ ଟହ ଟହ ହୋଇ ହସି
ମୃତ୍ୟୁ ଦେବତାର ତୁଲେ ଘଷି ହେଉ ଆସି ।
ନକୁଳ ବୋଇଲା ଦୈତ୍ୟ କହିଲୁ ତୁ ସତ୍ୟ
ତୋହର ମୃତ୍ୟୁ ମୋହର ହସ୍ତରେ ନିୟତ ।
ଏତେ ବୋଲି ତାର ପାଦ ଧରି ଧାତିକାରେ
ବୁଲାଇ ପିଟିଲା ନେଇ ପର୍ବତ ଉପରେ ।
ଭାଙ୍ଗିଲା ପର୍ବତ ପୁଣି ହେଲା ଧୂଳିମୟ
ଟହ ଟହ ହୋଇ ହସେ ଦୈତ୍ୟକୁଳ ରାୟ ।
କ୍ରୋଧେ ନକୁଳ ପର୍ବତ ଆଣି କଚାଡ଼ିଲା
ଟଳିଲା ପର୍ବତ ଦୈତ୍ୟକାୟ ତ ଲାଗିଲା ।
ଚଉଦ ଖଣ୍ଡ ହୋଇଣ ପଡ଼ିଲାକ ଭାଙ୍ଗି
ବେଳକୁ ବେଳ ଅସୁର ଲଢ଼େ ହୋଇ ରାଗୀ ।
ନକୁଳର ଅସୁରର ଦେଖି ଘୋର ରଣ
ସାରଥି ବିଚାର କରେ ଆପଣାର ମନ ।
ବୋଇଲା ଶୁଭ ତ କିଛି ନ ଦିଶିଲା ମୋତେ
ଦାନବ ମୃତ୍ୟୁ ନୋହିଲା ନକୁଳର ହସ୍ତେ ।
ନିଶ୍ଚୟ ହସ୍ତିନା ଗଲା ଆଜିଠାରୁ ନାଶ
ବିପରୀତ କର୍ମ ହେଲା ନମଲା ରାକ୍ଷସ ।
ବାଟେ ଯେଉଁଠାରେ ରହିଥିଲା ତାର ଯାନ
ଏତେ ବିଚାରି ଚଳିଲା ସେଠାବକୁ ପୁଣ ।
ରଥ ଉପରେ ଚଢ଼ିଲା ମଳୟ ସାରଥି
ବାରୁଣାବନ୍ତେ ମିଳିଲା ସେ ଯାଇ ତଡ଼ତି ।
ବିଜେ କରିଛନ୍ତି ପଣ୍ଡୁ ପୁତ୍ର ଚାରିଭାଇ
ରଥରୁ ଡେଇଁ ଭୂମିରେ ଯାଇ ଉଭା ହୋଇ ।

ଆସ୍ଥାନେ ବସିଅଛନ୍ତି ଯୁଧିଷ୍ଠି ଠାକୁର
ସାରଥି ଡାକିଲା କରି ଅତି ଉଚ୍ଚସ୍ୱର ।
ଭୋ ଦେବ ବୁଡ଼ିଲା ଆଜି ହସ୍ତିନା ସମ୍ପତ୍ତି
କାହୁଁ ଆସି ଶତ୍ରୁ ଏଥେ ହେଲେ ଉତ୍ପତ୍ତି ।
ଶୁଣି ତାକୁ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ପଚାରନ୍ତି ଚାହିଁ
କିହୋ ସାରଥି ବିକଳ ହେଉଛି କିମ୍ପାଇ ।
ଅଶୋକ ଦେଶରେ କିମ୍ପା ଶୋକ ଜାତକରୁ
ହାନିଲାଭ କଥା କିଛି କିମ୍ପା ନ ବିଚାରୁ ।
ମଳୟ ବସନ୍ତ ରଥ ଆସିଅଛି ଘେନି
ସନ୍ତାପ ବାକ୍ୟ କହୁଛି କରି ଘୋର ଧ୍ୱନି ।
ସାରଥି ବୋଇଲା ଦେବ କର ଅବଧାନ
ଚତୁରଙ୍ଗ ବଳ ଘେନି ନୃପ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ।
ଦିଗବିଜୟ କରିଣ ଯାଉ ଯାଉ ବାଟେ
କାହୁଁ ଆସି ସେ ଅସୁର ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଭେଟେ ।
ବାଟ ଓଗାଳିଲା ସେହି ଥିଲା ଉଭାହୋଇ
ପର୍ବତ ପରାୟ ଦେବ ତା ଦେହ ଅଟଇ ।
ବୀରତୁର ଶବ୍ଦଶୁଣି ନ ପାରିଲା ସହି
ପଚାରିଲା ମାନବା ଯେ କାହିଁର ଯେ ତୁହି ।
ଶୁଣି ଦୁଃଶାସନ ବେଗେ ରୁହାଇଲା ରଥ
ବୋଇଲା ତୋହର ଛାର ଅଟରେ ଦଇତ୍ୟ ।
ହସ୍ତିନାର ରାଜା ଏ ଯେ ମାନଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
ରେରେକାର ପଚାରୁ ତୁ ପଡ଼େ ମନ୍ଦମତି ।
ଦୁହିଁଙ୍କର ଉଚ୍ଚବାଚ ହୁଅନ୍ତେ ଏମନ୍ତେ
ଗଦାଘେନି ଅସୁରକୁ ପିଟିଲେ ତୁରିତେ ।
ବାମହସ୍ତେ ଗଦାଧରି ଛଡ଼ାଇ ସେ ନେଲା
ମାନଗୋବିନ୍ଦ ଭାଇକୁ ଚାହିଁ ଆଜ୍ଞା ଦେଲା ।
ଭଲ ଶତ୍ରୁ ଆସି ମୋତେ ବନସ୍ତେ ମିଳିଲା
ବେଢ଼ିମାର ଦଇତ୍ୟକୁ ନ କରରେ ହେଳା ।
ଶୁଣି ଅନେଶ୍ୱତ ଭାଇ ମିଳିଲେକ ଯାଇ
ବିଧି ବିଧାନେ ଦଇତ୍ୟ ମାରେ ସବୁଙ୍କୁ ହିଁ ।
ଦେଖି ତାହା ନୃପବର ହୋଇଲା ଚକିତ
ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ବୋଇଲା ବେଢ଼ିମାରରେ ତୁରିତ ।
ରାଜା ଆଜ୍ଞାପାଇ ସୈନ୍ୟ ସେନାପତି ରଥୀ
ଲକ୍ଷପୁର କରି ତାଙ୍କୁ ବେଢ଼ିଲେ ତଡ଼ତି ।
ଯାହାର ଯେତେକ ଶସ୍ତ୍ର ବିନ୍ଧିଲେ ସେ ବେଢ଼ି
ଦଇତ୍ୟ ଉପରେ ବାଣ ପଡ଼ିଲେ ଉପୁଡ଼ି ।
ଗଦାଛେଲ ଚକ୍ର ଭାଲ ଶକତି ମୁଦ୍‌ଗର
ପର୍ବତ ଯେ ବଜ୍ରବାଣ କୁନ୍ତ ଆସିବର ।
ବୃକ୍ଷର ପତ୍ର ପବନେ ଝଡ଼ନ୍ତି ଯେସନ
ଦୈତ୍ୟ ଦେହେ ବାଜି ଅସ୍ତ୍ର ପଡ଼ଇ ତେସନ ।

ପର୍ବତ ପରାୟ ତହିଁ ରହିଲା ଅସୁର
ଦେଖିବାକୁ ଶୁଣିବାକୁ କଥା ଅଗୋଚର ।
ଘୋର ଯୁଦ୍ଧ କରି ଦେବ ସବୁ କଲା ହତ
ଚତୁରଙ୍ଗ ବଳ ସୈନ୍ୟ କଲାକ ନିପାତ ।
ପଛେ ଥିଲା ଦେବ ଏକା ମାନଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
ଦୈତ୍ୟକୁ ନାରାଚ ସେହି ମାରେ ଅପ୍ରମିତି ।
ତଥାପି ଦଇତ୍ୟ ଦେହେ ଶସ୍ତ୍ର ନ କାଟଇ
ମେରୁରେ ଯେମନ୍ତେ କ୍ଷୁଦ୍ରଟେକା ନ ଭେଦଇ ।
ଯହୁଁ ଶସ୍ତ୍ରମାନ ତାର ଦେହେ ନ ଭେଦିଲା
ଗଦା ଘେନି ନୃପତି ତା ଦେହେ କଚାଡ଼ିଲା ।
ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ହୋଇ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ଗଦାବର
ବିବିଧ ଶସ୍ତ୍ର ମାଇଲା ପୁଣି ନୃପବର ।
ବାଜନ୍ତେ ଶସ୍ତ୍ର ହସଇ ପ୍ରତାପୀ ଅସୁର
ବିଧା ଗୁରୁଦା ଯେ ଗାଲ ବିନ୍ଧାଣି ଆବର ।
ପୁଣି କଚାଡ଼ିଲା ଧରି ଗିରିବରମାନ
ତଥାପି ନମଲା ଦେବ ଅସୁର ରାଜନ ।
ନୃପତିକି ମୁଥା ଏକ ମାଇଲା ଦଇତ୍ୟ
ମୁଥାର ଘାତେ ନୃପତି ହୋଇଲା ଅଚେତ ।
ଭୀମଦେବ ଭୁରିଶ୍ରବା ବାହ୍ଲିକ ହେ ଶଲ୍ୟ
ଦ୍ରୋଣଗୁରୁ ଅଶ୍ୱଥାମା କୃପ ମହାମଲ୍ଲ ।
ଜୟଦ୍ରଥ ବିକର୍ଣ୍ଣ ଯେ କର୍ଣ୍ଣ ଆଦି କରି
ଶକୁନି ଯେ କାଳକେତୁ ଅଙ୍ଗ ଦଣ୍ଡଧାରୀ ।
ସମସ୍ତେ ଅଚେତ ହେଲେ ପାଇ ଦୈତ୍ୟତ୍ରାସ
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମାରି ଗଦା ଘେନିଲା ରାକ୍ଷସ ।
ମଣିମୟ ମୁକୁଟକୁ ରାଜା ଶିରୁ ଫେଇ
ଆପଣା ଶିରେ ଦାନବ ବାନ୍ଧିଲାକ ନେଇ ।
ବୋଇଲାକ ଆହେ ସର୍ବେ ଥାଅ ଏହିମତେ
କାଲି ଆସି ମୁଁ ଭକ୍ଷଣ କରିବି ତୁରିତେ ।
ଅପାରଦିନୁ ମୋହର ମଧୁମାଂସେ ଇଚ୍ଛା
କାଲି ପୁରାଇବି ମୁହିଁ ମୋର ମନବାଞ୍ଛା ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲି ଗଲାକ ସେ ଦାନବ ଦେବ
ତୁଚ୍ଛା ରଥ ଘେନି ମୁହିଁଆସୁଥିଲି ଦେବ ।
ଶୁଭ୍ରାଙ୍ଗୀ ଗିରି ଉପରେ ଦେଖିଲେ ନକୁଳ
ବାରତା ସେ ପଚାରିଲେ କହିଲି ସକଳ ।
ଶୁଣି କୋପମନ ହୋଇ ନକୁଳ ଧାଇଁଲେ
ମୋତେ ଘେନିଣ ପର୍ବତ ବଳି ଚଳିଗଲେ ।
ଆରଡ଼କ ପର୍ବତରେ ଯାଉଛି ଅସୁର
ରହ ରହ ବୋଲି ଡାକଦେଲେ ମହାବୀର ।
ଦାନବ ତୁଲେ ବହୁତ କଲେ ଯାଇ ରଣ
କେତେ ମୁଁ କହିବି ସେହି ଯୁଦ୍ଧ ଅପ୍ରମାଣ ।

ନବନିଶି କୁନ୍ତକୁ ଯେ ଗଦାଛେଳ ଭାଲ
ଶକତି ମୁଦ୍‌ଗର ହେବ ପାଶୁପତ ତୁଲ୍ୟ ।
ଯହୁଁ ଏହି ଶସ୍ତ୍ରେ ଭେଦ ନୋହିଲା ତା କାୟ
ମାଲଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭିଲେ ମାଦ୍ରୀର ତନୟ ।
ଚଉଷଠି ବିଦ୍ଧାଣରେ ମାଲଯୁଦ୍ଧ ଯେତେ
କେବେ ହେଁ ନାଶ ନୋହିଲା ଦେବ କେଉଁମତେ ।
ପର୍ବତ ପାଷାଣ ଲୌହଗିରି ତା ଉପରେ
କଚାଡ଼ନ୍ତି ଚୂର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ ଅସୁର ଶରୀରେ ।
ଯୁଦ୍ଧ କରନ୍ତେ ନକୁଳବୀର ଚିନ୍ତାପାଇ
ଯେଣୁ ଛାମୁରେ ଦେବ ମୁଁ ଅଇଲଇଁ କହି ।
ଶୁଣି ନୃପତି ଅନାଇ ଭାଇଙ୍କୁ ବୋଇଲେ
ଆସନ ତେଜିଣ ଦେଇ ଆପଣେ ଉଠିଲେ ।
ସାରଥିକୁ ଆଗକରି ଗଲେ ଭାଇଚାରି
ମୁହୂର୍ତ୍ତକେ ମିଳିଲେ ସେ ଆରଡ଼କ ଗିରି ।
ନକୁଳ ସେ ଦଇତ୍ୟକୁ ଧରି କଚାଡ଼ଇ
ପର୍ବତ ପରାୟେ ସେହି ଦଇତ୍ୟ ଅଟଇ ।
ନକୁଳର ବଳଜାଣ ଅଟେ ଅକଳନା
ଯୁଦ୍ଧରେ ଅଟଇ ସେହି ମହାବଳ ରଣା ।
ବେଳେ ଏମନ୍ତ ବିଚାର କରିବାର ବେଳେ
ନକୁଳ ସେ ଦଇତ୍ୟକୁ ଧରି କଚାଡ଼ିଲେ ।
ତିଳେକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ଜାଣ ନଇଁଲାକ ମହୀ
ନକଲୁ ହାତୁଁ ଦଇତ ଗଲା ଫିଟିକାଇ ।
ଭୀମ ବୋଇଲା ଭୋ ଦେବ ଆଜ୍ଞା ଦିଅ ମୋତେ
ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ଯୁଝିବି ମୁଁ ଅସୁର ସଙ୍ଗତେ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ବାବୁ ନୁହଇ ଏମନ୍ତ
ଅଧର୍ମ ଯୁଦ୍ଧ କରିବା ଅଟେ ଅସଙ୍ଗତ ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲି ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୃକୋଦରେ କହି
ନକୁଳକୁ ସେ ଦାନବ ଧଇଲାକ ଯାଇ ।
ବାଳପୁତ୍ର ଯେହ୍ନେ ଥାଏ ମାତାଙ୍କର କୋଳେ
ତେସନ ଦାନବ କୋଳେ ଥାଇ ସେ ନକୁଳେ ।
ଧରନ୍ତେ ସେ ଦାନବକୁ ହୋଇଲା ଅଥୟ
ଶରୀରକୁ ଫୁଲାଉଛି ମାଦ୍ରୀର ତନ ।
କଟିଭାଗ ଧରିଦେଲା ଦୈତ୍ୟକୁ କଚାଡ଼ି
ବୁକୁରେ ବସି ଛାଡ଼ିଲା ବୀର ଘୋର ରଡ଼ି ।
ବିବିଧ ମାଡ଼ ମାରିଣ ନାକ କାମୁଡ଼ିଲା
ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଆପଣା ମୁଣ୍ଡ କଚାଡ଼ିଲା ।
ତେବେ ସେ ଦାନବର ନୋହିଲାକ କିଛି
ତଳେପଡ଼ି ସେ ଦାନବ ଅନାଇ ହସୁଛି ।
ବାମକରେ ଧରି ତାକୁ ଦେଲା ଫୋପଡ଼ାଇ
ଝିଣ୍ଟିକା ପ୍ରାୟେ ନକୁଳ ପଡ଼େ ତଳେ ଯାଇ ।

ପୁଣିହିଁ ସେ ଧରାଧରି ହେଲେ ବେନିବୀରେ
ଖାଲଢ଼ିପର ପାଷାଣ ସମତୁଲ ହେଲେ ।
ପଡ଼ନ୍ତି ଗଡ଼ନ୍ତି ପୁଣି ଧରି କାମୁଡ଼ନ୍ତି ।
ମଟନ୍ତି ଟାଟନ୍ତି ଦନ୍ତ ପାଟି ରଗଡ଼ନ୍ତି ।
ଆଦିତ୍ୟ ଦେବତା ତହିଁ ଅସ୍ତ ପରିଯନ୍ତେ
ଛାଡ଼ିଣ ମାଲବିଦ୍ଧାଣ ଦୁହେଁ କୋପଚିତ୍ତେ ।
କେହି କାହାକୁ ଯେ ତହିଁ ନ ପାରନ୍ତି ଜିଣି
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ପଚାରନ୍ତି ଶୁଣ ମନ୍ତ୍ରୀମଣି ।
ଏ ତୋର ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ ଦେଖିଲା ତ ନାହିଁ
ଦଇତ୍ୟ ମରଣ ପୁଣି ଅବନୀରେ କାହିଁ ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଲି ଶୁଣିମା ଧର୍ମ ନୃପବର
କପିଳସିଂହ ବୋଲି ଯେ ମହାବଳୀ ବୀର ।
ମହିଷସିଂହ ବୋଲି ଯେ ତାହାର ଦୁଲାଳ
ତାହାର ନନ୍ଦନ ଛାଗସିଂହ ମହାବଳ ।
ତାର ପୁତ୍ର ଅବିସିଂହ ନାମେ ମହାବୀର
ତା ନନ୍ଦନ ବୀରସିଂହ ନାମରେ ଅସୁର ।
କାଳସିଂହ ଅସୁର ଯେ ତାହାର ନନ୍ଦନ
ଗୋସିଂହ ଦଇତ ତାର ପୁତ୍ର ବଳବାନ ।
ସତ୍ୟଭାମା ହରଣେ ସେ ପାର୍ଥହସ୍ତେ ମଲା
ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ସେ ଅଗ୍ନିକୁଣ୍ଡେ ପୋଡ଼ିଦେଲା ।
ବୀରସିଂହହୁଁ କପିଳସିଂହ ପରିଯନ୍ତେ
ନାଶଗଲେ ଦୁର୍ଗାଦେବୀ ସମରେ ସମସ୍ତେ ।
ଗୋସିଂହର ପୁତ୍ର ନାମ ଜୟସିଂହ ବୀର
ରାଜସୂୟ ଯଜ୍ଞେ ନାଶଯିବ ସେ ଅସୁର ।
ଏ କୁଣ୍ଡଳୀସିଂହ ଜୟସିଂହର କୁମର
କାଳିକାଦେବୀ ମନାଇ ଅଛଇ ଅସୁର ।
ଦେବବର୍ଷେ ସାତବର୍ଷ ଏ ତପସ୍ୟା କଲା
ଏକପାଦେ ଉଭାହୋଇ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱକୁ ଚାହିଁଲା ।
ତଦନ୍ତେ ସେ ବୀର ଘୋର ଅନଳକୁ ଜାଳି
ଅଗ୍ନି ଭିତରେ ପଶିଲା ଯାଇ ମହାବଳୀ ।
ବରଷକେ ସୁପ୍ରସନ୍ନ ହେଲେ ମାହେଶ୍ୱରୀ
ଆସ ଦଇତ୍ୟ ଡାକିଲେ ଦେବୀ ଉଚ୍ଚ କରି ।
ଦଇତ୍ୟ ବୋଇଲା ତୁହୋ କେବଣ ହିଁ ଜନ
ଦେବୀ ବୋଇଲେ ମୋ ନାମ କାଳିକାରେ ଜାଣ ।
ଶୁଣି ଦାନବ ଅଗ୍ନିରେ ଥାଇ ପୁଣି କହି
ନିଜ ସ୍ୱରୂପ ତୋହର ଦେଖା ମହାମାୟୀ ।
ଦେବୀ ବୋଇଲେ ତୁ ଏବେ ଶୁଣରେ ଅସୁର
ମୋର ରୂପ ଦେଖିଲେକି ବର୍ତ୍ତଇ ସଂସାର ।
ମୋର ନିଜ ରୂପ ଦେଖି ଦେବ ତ୍ରିଲୋଚନ
ସହି ନ ପାରିଣ ମୋହଗଲେ ତୁ ହୋ ଜାଣ ।

ଦାନବ ବୋଇଲା କାହିଁ ମାତାରୂପ ଦେଖି
ପୁତ୍ର ନାଶଯାଏ କି ଗୋ ଶରଚନ୍ଦ୍ର ମୁଖୀ ।
କାଳୀ ବୋଇଲେ ଅଗ୍ନିରୁ ତୁ ବାହାର ହୁଅ
ତେବେ ମୋହର ଦେଖିବୁ ତୁହି ନିଜ ଦେହ ।
ଦେବୀ ବଚନେ ଦଇତ୍ୟ ହୋଇଲା ବାହାର
ପୋଡ଼ିଲା ତମ୍ବା ପରାୟ ଦିଶେ ଦେହ ତାର ।
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି ପୁଣି ବୋଇଲା ଗୋ ମାତ
ଦେଖା ତୋର ନିଜରୂପ ହୁଏ ମୁଁ ପବିତ୍ର ।
ଶୁଣିଣ ସେ ମହାମାୟା ନିଜରୂପ ଧରି
ଚଉଦିଗଯାକ ଗଲା ସେ ରୂପରେ ପୂରି ।
ସପତ ପାତାଳଯାକ ଘୋଟିଲା ଚରଣ
ଶିର ଘୋଟିଲା ଆକାଶଯାକ ଯାଇ ପୁଣ ।
ଦଶଦଗପାଳ ପୂରିଗଲା କଳେବର
ମେରୁମଣ୍ଡଳକୁ ଜିଣି ଦିଶଇ ଶରୀର ।
ଅଷ୍ଟଗିରିଯାକ ରୋମରାଜିରେ ଯେ ବସି
ରଟମଟ ଦନ୍ତ କଟମଟ ଚାହିଁ ହସି ।
କହ କହ ଶବଦ ଯେ ଗହଗହ ଧ୍ୱନି
ଡ଼ରେ ଥରହର ହୋଇ କମ୍ପଇ ମେଦିନୀ ।
ଝଟ ଝଟ ବିଜୁଳି କି ହସିବାର ଗତି
ରସାତଳେ ପଡ଼ିବକି ଅକଣ୍ଟକ ପୃଥ୍ୱୀ ।
ଚଉଷଠି ଯୋଗିନୀ ଯେ ଲାଗିଛନ୍ତି ଦେହୀ
କିଳିକିଳା ନାଦକୁ ଯେ ପୃଥ୍ୱୀ ନ ସହଇ ।
ପଞ୍ଚ ଅର୍ବୁଦ ଦେବୀ ଯେ କୁହୁକୁହୁ ନାଦେ
ଖେମଟା ନାଟ କରନ୍ତି ଦେବୀଙ୍କର ହୃଦେ ।
ମେରୁଗିରି ଟଳଟଳ କମ୍ପଇ ମନ୍ଦର
ସପତ ସମୁଦ୍ର ନୀର ହୋଇଲାକ ଥର ।
ପ୍ରକଟ ବିକଟହାସ୍ୟ ମୁଖ ଘୋରଧ୍ୱନି
ଦେଖି କମ୍ପମାନ ହେଲା ଅସୁର ମୂର୍ଦ୍ଧନି ।
ଏତିକି ହେଉ ବୋଲଇ ଯେ ଅସୁରମତି
ତାଣ୍ଡବ ନୃତ୍ୟ କରିଣ କରାଇଲା ଶାନ୍ତି ।
ଶକ୍ତି ରୂପେ ଉଭାହେଲେ ପୁଣି ମହାମାୟେ
କିମ୍ପାଇ ଦାନବ ତୋର ଚିତ୍ତେ କଲୁ ଭୟେ ।
ଏବେ ବରମାଗ ବାବୁ ଯେ ତୋହର ଇଚ୍ଛା
ଦାନବ ବୋଇଲା ମାଗୋ ଯେ ମୋ ମନୋବାଞ୍ଛା ।
ତିନିଯୋଜନର ଅର୍ଦ୍ଧେ ହୋଇବ ମୋ କାୟେ
ଆବର ଜିଣିବି ମୁହିଁ ବ୍ରହ୍ମ ଲୋକଯାଏ ।
ବ୍ରହ୍ମ ଇନ୍ଦ୍ର ରୁଦ୍ର ଆଦି ସରାସୁରଗଣ
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ବିଷ୍ଣୁ ଯମ ପବନ ବରୁଣ ।
ନାଗଗଣ ଯକ୍ଷଗଣ ଆବର ଭୂପାଳ
ଯମ ନଇର୍ରତ ଆଦି ଦଶଦିଗପାଳ ।
କାହାରି ହାତରେ ମୃତ୍ୟୁ ନ ହେଉ ଯେ ମୋତେ
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଜିଣିବା ବର ମାଗିଲି ମୁଁ ତୋତେ ।
ଚଉଦ କଳପ ମୁହିଁ ହୋଇବି ଅମର
ଭୋ ଜନନୀ ତୋତେ ମୁହିଁ ମାଗେ ଏହି ବର ।
କାଳିକା ଦେବୀ ବୋଇଲେ ଶୁଣରେ ଦାନବ
ଜନ୍ମହେଲେ ନାଶଯାନ୍ତି ଯେତେ ଦେବା ଦେବ ।
ବଇକୁଣ୍ଠ ଅଧିପତି ଦେବ ନାରାୟଣ
ଦଶ ଅବତାର ପ୍ରଭୁ ହୁଅନ୍ତି ଆପଣ ।
ଆମ୍ଭେମାନେ ପୃଥିବୀରେ ହେଉ ଅଧିପତି
ଦୈତ୍ୟ ଦାନବଙ୍କୁ ମାରି ଭାରା କରୁ ଶାନ୍ତି ।
ତୋହର ଇଚ୍ଛାରେ ଏବେ ମାଗ ତୁହି ବର
ଯେଉଁ ରୂପେ ମୃତ୍ୟୁମାର୍ଗ ହୋଇବ ତୋହର ।
ଶୁଣିଣ ସେ ଦୈତ୍ୟରାୟେ ବୋଇଲା ଗୋ ମାଏ
ମୋହର ମୃତ୍ୟୁକୁ ମୁହିଁ ମାଗୁଛି ଉପାୟେ ।
ଶସ୍ତ୍ରେ ମୁହିଁ ନ ଛିଡ଼ିବି ନ ବୁଡ଼ିବି ଜଳେ
ଦଶସହସ୍ର ସିଂହର ତୁଲ୍ୟ ହେବି ବଳେ ।
ମୋର ମନ କଲେ ମୁହିଁ ଉପାଡ଼ିବି ଗିରି
ମୋତେ ଯେ ଉତ୍ତାନ କରି ମାଡ଼ି ବସିପାରି ।
ରଖିପାରିବ ଯେ ମୋର ଗ୍ରୀବା କଟି ସରି
ବଦନଯାଏ ଆଣିବ ପାଦକୁ ଓଟାରି ।
ବାମଚରଣ ରଖିବ ତହିଁ ମୋର ଆଣି
ତୁଣ୍ଡେ ପୁରାଇବ ମୋର ଆଙ୍ଗୁଠି ଯେ ଆଣି ।
ସେ ଆଙ୍ଗୁଠି ଗୋଟି ମୋର ପଶିବ ତୁଣ୍ଡରେ
ଛାଡ଼ିବି ମୋହର ପ୍ରାଣ କହିଲି ଛାମୁରେ ।
ଅସ୍ତୁହେଉ ବୋଲି ତାକୁ ବୋଇଲେ ସେ କାଳି
କହିଲେକ ସହଦେବ ମନ୍ତ୍ରୀ ଏତେ ଭାଳି ।
ମୃତ୍ୟୁଭେଦ ଯହୁଁ ମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ ତାହାର
କହିଲେକ ସାଧୁମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଲି ନୃପବର ।
ଏଣେ ଚାରିଭାଇ ବସି କରନ୍ତି ବିଚାର
ତେଣେ ଅସୁର ସଙ୍ଗରେ ଯୁଝନ୍ତି ନକୁଳ ।
ରେରେକାର ଶବଦରେ ଘୋର ଧ୍ୱନି କରେ
ସିଂହ ଶାର୍ଦ୍ଦୁଳ ସମର ପ୍ରାୟେ ମହାଘୋରେ ।
ଦୁହିଁଙ୍କର ମହାଯୁଦ୍ଧ ବେନି କ୍ଷଣ ଜାଣି
ମହାଘୋର ଯୁଦ୍ଧରେ ଯେ କମ୍ପଇ ଧରଣୀ ।
ନକୁଳକୁ ଦାନବ ଯେ କହିଲାକ ହସି
ଲାଗିଲା ଗଳାରେ ତୋର ମହାକାଳ ଫାଶୀ ।
ନକୁଳ ବୋଇଲା ଦୈତ୍ୟ କହିଲୁ ତୁ ସତ୍ୟ
ଅପମୃତ୍ୟୁ ତୋତେ ଦେଇଅଛି ଦଇବତ ।
ଏତେ ବୋଲି ସେ ନକୁଳ ମାଇଲାକ ମୁଥେ
ହସି ଉଠିଲା ଦାନବ ନକୁଳର ଘାତେ

ବୋଇଲା ଏହି ଯୁଦ୍ଧକୁ ତୁ କରି କି ଜିଣିବୁ
ଏ ଦେହ ଘେନିଣ ଯମ ମନ୍ଦିରକୁ ଯିବୁ ।
ଶୁଣି କୋପଭର ହୋଇ ଉଠିଲା ନକୁଳ
ଦଇତ୍ୟର ପାଦଧରି କଚାଡ଼ିଲା ଶିଳ ।
ଦାନବର ଦେହେ ବାଜି ଭାଙ୍ଗିଲା ପାଷାଣ
ତେରଦିନ ଯାଏ ଯୁଦ୍ଧହେଲା ନୃପରାଣ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ତୁହୋ ଶୁଣ ମନ୍ତ୍ରୀବର
ଦଇତ୍ୟର ମୃତ୍ୟୁକହ ନକୁଳ ଆଗର ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ତ କହିଲେ ସେ ଯେ କରୁଛନ୍ତି ରଣ
ତରସ୍ତ ହୁଅଇ ପୃଥ୍ୱୀ ଶୁଣି ଗରଜନ ।
ତୋହର କହନ୍ତେ ସେହି ନ ପାରିବେ ଜାଣି
ବୃକୋଦର ଠାକୁର ଯେ କହନ୍ତୁ ପ୍ରମାଣି ।
ଏହାଙ୍କ ଶବଦ ତାଙ୍କ କର୍ଣ୍ଣକୁ ଶୁଭିବ
ଚିତୋଇ ନକୁଳଦେବ ଦୈତ୍ୟ ସଂହାରିବ ।
ଭୀମକୁ ଯେ ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ଧର୍ମରାଜ ପୁଅ
ମନ୍ତ୍ରୀ କହିବାର କଥା ନକୁଳକୁ କହ ।
ଶୁଣି ବୃକୋଦର ହସି ଉଠେ ଟହଟହ
ହସନ୍ତେ ଚାହିଁଲା ତେଣେ ମାଦ୍ରୀଦେବୀ ପୁଅ ।
ଗଦାତଳେ ଥୋଇ ଠାରି କହେ ବୀରମଣି
ଗ୍ରୀବାରେ ବାମପାଦକୁ ରଖ ଆଗେ ଆଣି ।
କନିଷ୍ଠା ଆଙ୍ଗୁଠି ଗୋଟି ମୁଖେ ଦିଅ ନେଇ
ଏହି ରୂପେ ମାର ବୋଲି ତାଙ୍କୁ ଦେଲେ କହି ।
ଠାରିଲେ ଯେ ବୃକୋଦର ଜାଣିଲେ ନକୁଳ
ତୋଳି କଚାଡ଼ି ପକାଇଦେଲେ ଭୂମିତଳ ।
ଦଶସହସ୍ର ସିଂହର ବଳଧରେ ଯେହୁ
ଚଳି ନପାରିଲା ତଳେ ପଡ଼ିଲାକ ସେହୁ ।
ଚକ୍ର ଆକାର ତାହାର ବୁଲାଇଲା ଦେହୀ
ଚଉଦ କୋଶଯାଏ ସେ ଗିରି ଚୂରଯାଇ ।
ନକୁଳ ମାଡ଼ିବସିଲା ଅସୁର କଟିରେ
ଦଇତ୍ୟର ଚୁଟି ଧରିଅଛି ବାମକରେ ।
ମେରୁଶୃଙ୍ଗ ଜାଣି ଅଟେ ଦଇତର ଶିର
ଓଟାରନ୍ତେ ହେଲା ସେହୁ ସ୍ତମ୍ଭର ଆକାର ।
ଅଚଳ ହୋଇଲା ଯହୁଁ ନ ଚଳିଲା ସେହୁ
ନକୁଳ ଯେ କମ୍ପମାନ ହୋଇଲାକ ତହୁ ।
ଏ ଅସୁର ନ ମରଇ ମନେ ବିଚାରଇ
ବିନାଅର୍ଥେ ଯୁଦ୍ଧକୁ ମୁଁ ଅଇଲି କିମ୍ପାଇ ।
ମୋହର ଚାଳନ୍ତେ ତିଳେ ନ ଚଳେ ଅସୁର
ଅଚଳହୁଁ ଅଧିକ ତ ଏହାର ଶରୀର ।
ଏତେ ବୋଲି ହୃଦପଦ୍ମେ କଲେ ବିଷ୍ଣୁଚିନ୍ତା
ରଖ ଜଗନ୍ନାଥ ତୁମ୍ଭେ ଜଗତକରତା ।

ଆମ୍ଭେ ଅଟୁ ଅରକ୍ଷିତ କୁନ୍ତୀରାଣୀ ପୁତ୍ର
ଆଶ୍ରା କରିଅଛୁ ସଦା ସଙ୍ଖଚକ୍ର ହସ୍ତ ।
ଅପ୍ରମିତେ ଆସି କାହୁଁ ମିଳିଲା ବଇରୀ
ମାଇଲା ଏ ସୋମବଂଶ ପୂରିଲା ତା ଶିରୀ ।
ଏବେ ଆସି ଦୈତ୍ୟତୁଳେ କଲି ମୁହିଁ ରଣ
ରଜନୀ ଦିବସ ଆସି ହେଲା ତେରଦିନ ।
ଜିଣି ନପାରିଲି ଦୈତ୍ୟ ବୀରକୁଳ ରାୟ
ତେଣୁ ତୋତେ ଚିନ୍ତା ମୁହିଁ କଲି ଦେବରାୟ ।
ଏ ଲଜ୍ଜାରୁ ଉଦ୍ଧର ତୁ ବାରେ ନାରାୟଣ
ଦଇତର ଯେଉଁରୂପେ ହୁଅଇ ମରଣ ।
କ୍ଷତ୍ରିୟ ବୀରଙ୍କ ମୁଖେ ନ ପାଇବି ଲାଜ
ଉଦ୍ଧାରିଣ ଧର ମୋତେ ହେ ଦେବାଧିରାଜ ।
ଏସନ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତେ ତହିଁ ବୀରମଣି
ଦ୍ୱାରକାରେ ଥାଇ ତାହା ଜାଣି ଚକ୍ରପାଣି ।
ନକୁଳବୀର ଆତଙ୍କ ଜାଣି ଚକ୍ରଧର
ନୃସିଂହ ମୂର୍ତ୍ତି ପେଶିଲେ ତହୁଁ ଧାତିକାର ।
ବୋଇଲେ ନକୁଳ ଅଙ୍ଗେ ବିଜେକର ଯାଇ
କୋଟିଏ ସିଂହର ବଳ ପଟ୍ଟାନ୍ତର ନାହିଁ ।
ଦଇତ୍ୟର କେଶ ବୀର ବାମପାଦେ ଧରି
ଦୁଇପାଦକୁ ନକୁଳ ଆଣିଲା ଓଟାରି ।
ବାମ କନିଷ୍ଠ ଅଙ୍ଗୁଳି ମୁଖେ ଦେବାବେଳେ
ପାଟି ପାରିଲା ଦାନବ ଜାଣିଲା ସେ କାଳେ ।
ଦେଖି କୋପକଲା ସେହି ଦ୍ୱିତୀୟ ନୃସିଂହ
ମୁଣ୍ଡ କଚାଡ଼ି ଭାଙ୍ଗିଲା ଦୈତ୍ୟ ନାସାଭାଗ ।
ବଜ୍ର ବାଜନ୍ତେ ଯେସନେ ଭାଙ୍ଗଇ ପର୍ବତ
ତେସନ ଭାଙ୍ଗି ଶୋଣିତ ହୋଇଲା ସଞ୍ଜାତ ।
ତୁଣ୍ଡ ଭିତରେ ଅଙ୍ଗୁଳି ଭରିଦେଲା ନେଇ
ତତକ୍ଷଣେ ମୂର୍ଚ୍ଛାଗଲା ଦୈତ୍ୟକୁଳ ସାଇଁ ।
ଶରୀର ପଡ଼ିଲା ପ୍ରାଣବାୟୁ ଉଡ଼ିଗଲା
ନକୁଳ ଜାଣିଲେ ଦୈତ୍ୟବର ଏବେ ମଲା ।
ମୃତପିଣ୍ଡ ଛାଡ଼ି ଉଭା ହେଲେ ବୀରବର
କୁସୁମବୃଷ୍ଟି ତା ଶିରେ କଲେ ସୁନାସୀର ।
ଅନ୍ତରୀକ୍ଷେ ଡାକିଲେ ଯେ ସାଧୁ ସାଧୁ କହି
ଚଉଦପୁର ରଖିଲୁ ଦଇତକୁ ଦହି ।
ଏତେକ ବୋଲି ଯେ ଯାହାପୁରକୁ ଯେ ଗଲେ
ପାଣ୍ଡବେ ବିଜୟୀ ହୋଇ ହରି ସୁମରିଲେ ।
ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ମୁନି ଶୁଣ ନୃପବର
କୁଣ୍ଡଳୀ ଦୈତ୍ୟ ମାଇଲେ ମାଦ୍ରୀର କୁମର ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କ ଚରଣରେ କଲେ ପ୍ରଣିପାତ
ଆବର ଯେ ଓଳଗିଲେ ବୃକୋଦର ପାର୍ଥ ।

ସହଦେବ ନକୁଳର ଚରଣେ ପଡ଼ନ୍ତି
ଶ୍ରୀଶାରଳା ଦାସ ଚିତ୍ତେ ଚିନ୍ତଇ ଶ୍ରୀପତି ।

-0-

କୌରବପାଣ୍ଡର୍ବଙ୍କ ହସ୍ତିନା ପ୍ରବେଶ

ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ମୁନି ଶୁଣ ନୃପବର
ଯେତେବେଳେ ସଂଗ୍ରାମରେ ପଡ଼ିଲା ଅସୁର ।
ଯେ ଯାହାର ପୁରେ ଚଳିଗଲେ ସୁରଗଣ
ସାରଥି ସଙ୍ଗେ ଅଛନ୍ତି ଭାଇ ପାଞ୍ଚଜଣ ।
ବୃକୋଦର ବୋଲେ ଦେବ ଯିବା ନିଜପୁରୀ
ଶୁଣିଣ ଆଜ୍ଞା ଦିଅନ୍ତି ଧର୍ମ ଦଣ୍ଡଧାରୀ ।
କେମନ୍ତେ ଯିବାରେ ବାବୁ ଭାଇ ହେଲେ ହତ
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ଭୂରିଶ୍ରବା ଶଲ୍ୟ ଜୟଦ୍ରଥ ।
ଶତସୋଦର ଆବର ଶକୁନି ସହିତ
ସଖାବନ୍ଧୁ ସୋଦର ଯେ ସେନା ଅପ୍ରମିତ ।
ଏବେ କିସ କରିବା ଯେ କହସି ଉପାୟ
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି କହେ ପବନତନୟ ।
ଭୀମ ବୋଲେ ତାହାଙ୍କର ନ ଧରିବା ନାମ
ଏକଥା କରିଅଛଇ ପୁରୁଷ ଉତ୍ତମ ।
ନିର୍ଦ୍ଦୟ କୌରବ ଦୟା ତାହାଙ୍କର ନାହିଁ
ଦଇବ ଯୋଗେ ଅଛନ୍ତି ଯେବେ ମୃତ୍ୟୁପାଇ ।
ଆବର ତହିଁକି ଦେବ କେବଣ ଉପାୟ
ଚାଲ ଏବେ ବାରୁଣାକୁ ଯିବା ଦେବରାୟ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ଏହା କହିଲୁ ତୁ ମୋତେ
ସୋଦର ମରିଲେ ମୁହିଁ ଯିବଇଁ କେମନ୍ତେ ।
ନାଶଗଲା ଯେବେ ରଣେ ନୃପତି କୌରବ
ସରିଲା ବାବୁରେ ସୋମବଂଶର ଗୌରବ ।
ଆହାରେ ଭାଇ ମୋହର ନୃପ ଶିରୋମଣି
ପାର୍ଥକୁ ଚାହିଁ କାନ୍ଦନ୍ତି ଶିରଦେଇ ପାଣି ।
ବାବୁ ଧନଞ୍ଜୟ ରକ୍ଷାକର ତୁ ସୋଦର
ଅଭୟ ସୋମବଂଶରେ ବୋଲାଉଛୁ ବୀର ।
ସାଧୁ ସାଧୁ ବୋଲି ସର୍ବଜନେ ଉଚ୍ଚାରିବେ
ଯେବେ ସୋମବଂଶଯାକ ସମସ୍ତେ ଜୀଇବେ ।
ଏବେ ଦୈତ୍ୟ ମାରି ଗଲା ସଇନ୍ୟ ସହିତେ
ଦ୍ରୋଣ କର୍ଣ୍ଣ ଅଶ୍ୱଥାମା ଆଦି ବୀର ଯେତେ ।
ଲକ୍ଷେ ଭୁରିଶ୍ରବା ଶଲ୍ୟ ରାଜା ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ
ଲକ୍ଷେ ନୃପତି ଉପରେ ଅଟେ ସେ ରାଜନ ।
ନ ପାରିବା ଲୋକଙ୍କୁ ସେ ସିନା ଜିଣୁଥିଲେ
ଏକା ଦଇତ୍ୟର ହସ୍ତେ ସର୍ବେ ନାଶଗଲେ ।
ଉଦ୍ଧର କୁଳ ଲଜ୍ଜାରୁ ବାବୁ ଧନଞ୍ଜୟ
ତହିଁ ଢଳି ପଡ଼ିଲେ ସେ ଧର୍ମର ତନୟ ।
ଆହା ଭାଇମାନେ ବୋଲି ଉଚ୍ଚରେ କାନ୍ଦନ୍ତି
ଦୈତ୍ୟର ହାତରେ ମୃତ୍ୟୁଥିଲା କି ସବୁନ୍ତି ।
ତୁମ୍ଭେ ଯେବେ ମଲ ବାବୁ ମରିବି ନା ମୁହିଁ
ଆଉ ବାରୁଣାବନ୍ତକୁ ଯିବଇଁ କିମ୍ପାଇଁ ।
କେମନ୍ତେ ଦେଖିବି ଅନ୍ଧ ଅନ୍ଧୁଣୀ ବିକଳ
ଛାଡ଼ିବି ଜୀବନ ଭକ୍ଷୁ ଏ ପିଣ୍ଡ ଶୃଗାଳ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲା ଦେବ କରିବା ବିଜୟେ
କେଉଁଠାରେ ପଡ଼ଛନ୍ତି ସୋମବଂଶରାୟେ ।
କଢ଼ାଅ ସାରଥି ବୋଲି ଆଜ୍ଞା ତାକୁ ଦ୍ୟନ୍ତି
ଦଇତ୍ୟ ହାତରେ ମୃତ୍ୟୁଥିଲାକ ସବୁନ୍ତି ।
ସାରଥି କହଇ ତହିଁ ଯୋଡ଼ି ବେନିପାଣି
ମଣିମୟ ମୁକୁଟକୁ ଦୈତ୍ୟ ଅଛି ଆଣି ।
ରତ୍ନାବଳୀ ଗଦାବର ଆଣିଥିଲା ସେହି
ଭାନୁମତୀ ଚନ୍ଦ୍ରମାଳା ସହିତେ ଗୋସାଇଁ ।
ସାରଥିର ତୁଣ୍ଡରୁ ସେ ଶୁଣିଣ ଏମନ୍ତ
ଦେଖିଲେ ପଡ଼ିଅଛଇ ସେ ସ୍ଥାନେ ଦଇତ୍ୟ ।
ପଡ଼ିଛି ସେ ମଣିମୟ ମୁକୁଟ ପାଖରେ
ଦେଖି ବୃକୋଦର ତାହା ବାନ୍ଧିଲା ମଥାରେ ।
ଭାନୁମତୀ ଚନ୍ଦ୍ରମାଳା ତା ଗଳାରୁ କାଢ଼ି
ପଦକ ଶୋଭିତ ନବରତ୍ନ ଅଛି ଝଳି ।
ବୃକୋଦର ଗଳାରେ ତା ପକାଇଲା ନେଇ
ରତ୍ନାବଳୀ ଗଦା ତାର ସନ୍ନିଧିରେ ନାହିଁ ।
ଯୁଦ୍ଧଭୂମିରେ ଯେତେକ ବୁଲିଣ ଦେଖିଲେ
ଲୋହଗିରି ମଧ୍ୟ ତେହ୍ନେ ଦିଶେ ଗଦାବର ।
ସାରଥିକି ବୋଇଲେ ସେ ଘେନ ଏବେ ତୁହି
ଆଜ୍ଞାରେ ସାରଥି ତାକୁ ଧଇଲାକ ଯାଇ ।
ତିଳେ ହେଁ ଭୂମିରୁ ଗଦା ନ ପାରିବା ଚାଳି
ଯେବଣ ଗଦାକୁ ବହେ ନୃପ ମହାବଳୀ ।
ସହସ୍ରସିଂହର ବଳ ଧରେ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ
ତା ଗଦା ତୋଳିବାକୁ କି ସାରଥି ଭାଜନ ।
ବୃକୋଦର ବୋଇଲେ ଯେ ଥାଉ ଗଦାବର
ବର୍ତ୍ତିଲେ ଘେନିଯାଉ ସେ ନୃପତି ଶେଖର ।
ହସିଣ ବୋଇଲେ ତହିଁ ଧର୍ମରାଜ ସୁତ
କିମ୍ପାଇଁରେ ବୃକୋଦର କହିଲୁ ଏମନ୍ତ ।
ଘେନ ଗଦାବର ବାବୁ ନ ଧରି ବିମନ
ଆଜ୍ଞାପାଇ ଘେନିଲା ସେ ଗଦା ଭୀମସେନ ।
ପଥ କଢ଼ାଇ ଆଗରେ ଚଳଇ ସାରଥି
ପାଣ୍ଡବ ପାଞ୍ଚଭାଇ ତା ପଛରେ ଚଳନ୍ତି ।
ଯେଉଁଠାରେ ପଡ଼ିଛନ୍ତି କୌରବ ସଇନ୍ୟ
ଚନ୍ଦ୍ରଧ୍ୱଜ ପ୍ରାୟେକ ସେ ଦିଶନ୍ତି ଶୋଭନ ।

ତିନିଯୋଜନକୁ ମାଡ଼ିପଡ଼ିଛନ୍ତି ବଳ
ଦେଖିଣ ସେ ଧର୍ମସୁତ ହୋଇଲେ ବିକଳ ।
ସୈନ୍ୟ ଖୋଜି ଯାଉଁ ଯାଉଁ ଦେଖିଲେ ସେ ଧାତି
ଯେଉଁଠାରେ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ମାନଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।
ଧଇଲେ ସେ ନୃପବର ଆପେ କୋଳ କରି
ନୟନରୁ ଅଶ୍ରୁଜଳ ଅବିଶ୍ରାନ୍ତ ଗଳି ।
ବାବୁ ମାନଗୋବିନ୍ଦ ତୁ କକ୍ଷା ଜଗଜ୍ଜେଠି
ଶରଣପଞ୍ଜର ଅଟେ ତୋର ନାମଗୋଟି ।
ଦିଗବିଜେ କରନ୍ତେରେ ଯାଉ ସୈନ୍ୟ ଘେନି
ବୋଲନ୍ତି କୁରୁସାଗର ଥାଟ ନୃପଶ୍ରେଣୀ ।
ଦଇତ୍ୟର ହସ୍ତେ ବାବୁ ମୃତ୍ୟୁଥିଲା ତୋତେ
ଚତୁରଙ୍ଗ ବଳଘେନି ପଡ଼ିଲୁତୁ ଏଥେ ।
ଭାଇବନ୍ଧୁ କୁଟୁମ୍ବ ତୋ ସବୁ ଗଲେ ନାଶ
ଭୀଷ୍ମ ଭୁରିଶ୍ରବା ଆଦି ପଡ଼ିଛନ୍ତି ପାଶ ।
ଅନେକ ରୋଦନ ତହିଁ କରନ୍ତି ନୃପବର
କେବଳ ଶୁଣୁଅଛନ୍ତି ଗଙ୍ଗାଙ୍କ କୁମର ।
ଇଚ୍ଛାମୃତ୍ୟୁ ତାହାଙ୍କର ଗଙ୍ଗା ଛନ୍ତି କହି
ତେଣୁ ସେ ରକ୍ଷା ପାଇଲେ ରଣେ ଛନ୍ତି ଶୋଇ ।
ଆଉ ଯେତେ ଯୋଦ୍ଧା ତହିଁ ସବୁରି ଜୀବନ
ଦଇତ୍ୟ ପ୍ରହାରେ ତହିଁ ସର୍ବେ ଅଚେତନ ।
ତେରଦିନ ହୋଇଲାଣି ପଡ଼ିଛନ୍ତି ମହୀ
କାହାର ଶରୀରେ ତିଳେ ଚେତା କାହିଁ ନାହିଁ ।
ବିଚାର କରନ୍ତି ମନ ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଜୁନ
କେମନ୍ତେ ବଞ୍ଚିବେ ଏହି କଉରବ ସୈନ୍ୟ ।
ଏମନ୍ତ ବିଚାର ତହିଁ କରଇ ଫାଲଗୁନି
ପୂର୍ବେ ମୁଁ ଖାଣ୍ଡବ ବନ ଦହିଥିଲି ପୁଣି ।
ମୃତ୍ୟୁ ସଞ୍ଜିବନୀ ବୃକ୍ଷମାନ ତହିଁ ଥିଲା
ଅଗ୍ନି ଦହନ୍ତେ ସମସ୍ତ ବିନାଶ ହୋଇଲା ।
ମୋତେ ମାଗିଣ ଅନଳ ତୋଟା କଲେ ହତ
ଲୁଦୁବୁଦୁ ବ୍ୟାଧି ନାଶକଲେ ସ୍ୱାହାକାନ୍ତ ।
ବନ ଦହନ ଅନ୍ତେ ସେ ବିଭୂତିଏ ଘେନି
ମୋହର କରରେ ଦେଲେ ସୁପ୍ରସନ୍ନେ ବହ୍ନି ।
ବୋଇଲେ ବାବୁ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ତୁହି ରକ୍ଷାକଲୁ
ତିନିଯୁଗର ବ୍ୟାଧିରୁ ଆମ୍ଭେ ଭଲହେଲୁ ।
ତୁ ଏବେ ଏ ବିଭୂତିକୁ ଯତ୍ନେ ଥୋଇଥିବୁ
ମୃତଜୀବଙ୍କ ଉପରେ ନେଇ ପକାଇବୁ ।
ଗିରିଗୁହା କନ୍ଦରରେ ମରିଥିବେ ଯେତେ
ସ୍ଥାବର ଜଙ୍ଗମ କୀଟ ପତଙ୍ଗ ସହିତେ ।
ଏମନ୍ତ ପଢ଼ି ବିଭୂତି ନେଇ ପକାଇବୁ
ସମସ୍ତେ ବଞ୍ଚିବେ ତହିଁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଦେଖିବୁ ।

ଏମନ୍ତ ବୋଲି ସେ ଅଗ୍ନି ଦେଲେକ ବିଭୂତି
ତତ୍‌କ୍ଷଣ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନେ ଗଲେ ସ୍ୱାହାପତି ।
ଘେନିଣ ସେଠାରୁ ମୁହିଁ ହୁଅନ୍ତେ ବାହାର
ଇନ୍ଦ୍ର ହିଁ ଆସି କହିଲେ ଆମର ଛାମୁର ।
ଅଗ୍ନିକି ଦେଲୁ ଖାଣ୍ଡବ ନାମେ ମୋର ବନ
ଏବେ ମୁଁ ଯାହା କହଇ ଶୁଣରେ ନନ୍ଦନ ।
ତିନିଯୁଗ ହେଲା ବୃକ୍ଷ ମାଗି ନ ପାଇଲା
ତୋତେ ମାଗି ଏବେ ତୋଟାଯାକ ସେ ଭକ୍ଷିଲା ।
ଅମର ମହାଔଷଧିମାନ ଥିଲେ ତହିଁ
ସହସ୍ର ଉନବିଂଶତି ଯୋଜନ ଅଟଇ ।
ଜୀବଜନ୍ତୁ ଆଦିଥିଲେ ସେ ତୋଟାରେ ଯେତେ
ସବୁ ସେ ଖାଇଲା ଲୋଭକରି କୋପଚିତ୍ତେ ।
ତୋହ ଯୋଗୁଁ ବାବୁ ମୋର ରାଜ୍ୟ ହେଲା ହତ
ହତ୍ୟାର କାରଣତୁ ତ ହେଲୁ ବୀରପାର୍ଥ ।
ଏମନ୍ତ କରି ପୁତ୍ର ମୁଁ ଅରଜିଲି ତୋତେ
ଲକ୍ଷେ ବରଷ ଆରୋପ କଲି ଯହିଁ ଯେତେ ।
ତୁ ତାହା ତିନିବରଷ ମଧ୍ୟେ ହତ କଲୁ
ସାକ୍ଷାତରେ ପୁତ୍ର ତୁହି ଏଡ଼େ କଷ୍ଟ ଦେଲୁ ।
ଏବେ ଯେବେ ତୋଟାଗୋଟି ଦେଇପାରୁ କରି
ତେବେ ସିନା ସବୁ ଧର୍ମ ରହିବ ତୋହରି ।
ଜୀଇଁବା ବଚନେ ମନ୍ତ୍ର ସୁମରିଲି ମୁହିଁ
ଅଗ୍ନିଙ୍କର କଥା ମନ ମଧ୍ୟର ଚିତୋଇ ।
ମନେ ବିଚାରିଲି ଅଗ୍ନି କହିଛନ୍ତି ମୋତେ
ବଞ୍ଚନ୍ତି ମଲା ପ୍ରାଣୀଏ ଭସ୍ମକୁ ପକାନ୍ତେ ।
ପରୀକ୍ଷା କରିବା ଆମ୍ଭେ ଏହିଠାରେ ଜାଣ
ବୋଇଲି ଯେ ସୁଖେ ତୁମ୍ଭେ ଯାଅ ସୁମରଣ ।
କାଲି ଦେଖିବ ଭୋ ପିତା ଘେନି ସୁରଗଣ
ଶୁଣିଣ ସେ ଆଖଣ୍ଡଳ ହେଲେ ତୋଷମନ ।
ପିତାଙ୍କୁ ପ୍ରବୋଧି ତହୁଁ ବାହାରିଲି ମୁହିଁ
ତୋଟାର ମଧ୍ୟେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲଇଁ ଯାଇ ।
ତୁଣୀରରୁ କାଢ଼ିଲି ସେ ଜୀବନ୍ୟାସ ଶର
ଭସ୍ମ ବୋଳିଲି ନେଇଣ ନାରାଚ ମୁନର ।
ମନ୍ତ୍ର ସୁମରି ବସାଇ ନାରାଚକୁ ଗୁଣେ
ବୁଝାଇ କହିଲି ତାକୁ ତିଆରି ଏସନେ ।
ଭୋ ମନ୍ତ୍ରରାଜ ତୁ ଯାଇ ତୋଟାରେ ପଡ଼ିବୁ
ଯହିଁ ଯେତେ ବୃକ୍ଷ ତହିଁ ସବୁ ଲଗାଇବୁ ।
ଗତ ଅଧିକ ହୋଇବ ପୁଣି ଗୁଣ ଶତେ
ଦେବତାମାନେ ଦେଖିବେ ଆସି ଦୃଷ୍ଟପଥେ ।
ଏତେ ବୋଲିଣ କରରୁ ଛାଡ଼ନ୍ତେ ମୁଁ ଶର
ଚଳିଲା ନାରାଚଗୋଟି ଘୋଟିଲା ଶିଖର ।

ସବୁଠାରୁ ଲାଗିଲା ସେ କିଛି ନ ଛାଡ଼ିଲା
ଗତୁ ଶତଗୁଣେ ତୋଟାଗୋଟି ଉପୁଜିଲା ।
ଜୀବଜନ୍ତୁ ବୃକ୍ଷଆଦି ଯହିଁ ଯେତେ ଥିଲେ
ବିଭୂତି ପଡ଼ନ୍ତେ ତହିଁ ସର୍ବେ ଉପୁଜିଲେ ।
ଉପୁଜାଇ ସେ ନାରାଚ ତୂଣୀରେ ପ୍ରବେଶ
ପରୀକ୍ଷା କରିଣ ମୁହିଁ ହୋଇଲି ହରଷ ।
ସ୍ୱର୍ଗକୁ ନ ଯାଇ ତହୁଁ ଗଲି ବନଘୋର
ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ ଭ୍ରମିଲି ମୁହିଁ ଅଟବୀ ମଣିର ।
ଶୁଣ ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ମନେ ଯାହା ସୁମରିଲେ ବାସବ ସନ୍ତତି ।
ସେହି ଜୀବନ୍ୟାସ ଶର ତୂଣୀରୁ କାଢ଼ିଲେ
ସୋଦର ନିମନ୍ତେ ସେହି ନାରାଚ ଘେନିଲେ ।
ଧନୁରେ ଗୁଣ ଦେଇଣ ତହିଁ ବସାଇଲେ
ନାରାଚର କର୍ଣ୍ଣେ ସେହି ମନ୍ତ୍ରକୁ କହିଲେ ।
ବୋଇଲେକ ହାତୀ ରଥୀ ଅଶ୍ବ ହିଁ ପଦାତି
ଯେତେ ବାଦ୍ୟକାର ମରି ଯହିଁ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ।
ସମସ୍ତେ ବର୍ତ୍ତିବେ ତୋର ଲାଗିକରି ପୁନ
ଏତେକ କହି ନାରାଚ ବିନ୍ଧିଲେ ଅର୍ଜୁନ ।
ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ମାତ୍ର ଲାଗିଲେ ଯାଇ ସବୁଠାରେ
ଲେଉଟି ସେ ଶସ୍ତ୍ର ଆସି ପଶିଲା ତୂଣୀରେ ।
ନିଦ୍ରାରୁ ଉଠିବା ପ୍ରାୟେ ଶୋଇଥିବା ପ୍ରାଣୀ
ଉଠିଲେକ କଉରବେ ତେସନକ ଜାଣି ।
ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରି ଡାକନ୍ତି ବେଗେ ମାର ମାର
ଉଚ୍ଚେ ଡାକନ୍ତି କେଣେ ତୁ ଗଲୁରେ ଅସୁର ।
ହସିଣ କହନ୍ତି ଗଙ୍ଗାଦେବୀଙ୍କର ସୁତ
ତୁମ୍ଭର କି ଭେଟ ଆଉ ହୋଇବ ଦଇତ ।
ସର୍ବେ ଏକଗୁଣ୍ଠ ହୋଇ ତହୁଁ ଗଲେ ଚଳି
ନୃପତି ଛାମୁରେ ଯାଇ ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ମିଳି ।
ଏମନ୍ତବେଳେ ପାଣ୍ଡବ ବୀର ପାଞ୍ଚଭାଇ
ଭୀଷ୍ମ ଭୁରିଶ୍ରବା ପାଦେ ପ୍ରଣିପାତ ହୋଇ ।
ଦ୍ରୋଣ ଶଲ୍ୟ ଅଶ୍ୱଥାମା ବାହ୍ଲିକ ଯେ କର୍ଣ୍ଣ
ସୋମଦତ୍ତ କୃତବର୍ମା ନୃପ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ।
ଯାହାଙ୍କୁ ସେହୁ ପ୍ରଣାମ କଲେ ଯେଝାମତେ
ଏକା ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଛାଡ଼ି ଆବର ହିଁ ଯେତେ ।
ଚାରିଭାଇ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ପାଦେ ପ୍ରଣମିଲେ
ଶିର କରଦେଇ ତାଙ୍କ ଆଗେ ଉଭାହେଲେ ।
ପଚାରଇ ନରପତି ଥିଲ ତୁମ୍ଭେ କାହିଁ
ଏଥକୁ ଅଇଲ ତୁମ୍ଭେ କିମର୍ଥେ ବୋଲଇ ।
ବୃକୋଦର ବୋଇଲା ଏ ସାରଥିକୁ ପୁଚ୍ଛ
କହି ତୁନି ହୋଇଲା ସେ ପବନର ବତ୍ସ ।

ଏହାଶୁଣି ସାରଥିକି ଚାହିଁଲା ସେ ରାୟେ
କହ ହୋ ସାରଥି ଯାହା ଏ ମାରୁତି କହେ ।
ଶୁଣି ସାରଥି ଯୋଡ଼ିଲା ଶିରେଦେଇ କର
ଅବଧାନ କରି ଶୁଣ ନୃପତି ଈଶ୍ୱର ।
ଯେଉଁ ଅସୁରକୁ ବାଟେ ଭେଟିଲ ନୃପତି
ଘୋର ଯୁଦ୍ଧେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମାରଇ ସେ ଧାତି ।
ଜାଣିଥିବ ଯେହ୍ନେ ଯୁଦ୍ଧ ହେଲା ନରନାହା
ସଂଗ୍ରାମରେ ପଡ଼ିଲୁ ତୁ ହୋଇ ନିରୁତ୍ସାହା ।
ଗୋଟିଏ ଯେ ନ ବର୍ତ୍ତିଲ ପଡ଼ିଲ ସମସ୍ତ
ଜୟ କରି ବାହୁଡ଼ିଲା ଏଠାରୁ ଦଇତ ।
ମଣିମୟ ମୁକୁଟ ଯେ ହାର ରତ୍ନାବଳୀ
ଏହାକୁ ଘେନି ଅସୁର ବେଗେ ଗଲା ଚଳି ।
ଦେଖିଣ ତରସ୍ତ ଦେବ ହୋଇଲଇଁ ମୁହିଁ
ବୋଇଲି ମୁଁ ହସ୍ତିନାରେ କି କହିବି ଯାଇ ।
ରଥଚଢ଼ି ତହୁଁ ମୁହିଁ କଲଇଁ ଗମନ
ପଥରେ ଭେଟିଲି ଦେବ ମାଦ୍ରୀର ନନ୍ଦନ ।
ଚିନ୍ତାଭରେ ମୁଁ ଯେ ତାଙ୍କୁ ନ ପାରିଲି ଜାଣି
ମୋତେ ଯେ ନକୁଳବୀର ତତକ୍ଷଣେ ଚିହ୍ନି ।
ପଚାରିଲେ କିହୋ ତୁହି ମଳୟ ସାରଥି
କେଜାଣି ତୁ ଯାଇଥିଲୁ ଶୂନ୍ୟରଥୀ ସାଥି ।
ତେତେବେଳେ ଚିହ୍ନିଲି ଏ ଅଟନ୍ତି ନକୁଳ
ରଥରୁ ମୁଁ ଡେଇଁଯାଇ ପଡ଼ି ପାଦତଳ ।
ସଂଗ୍ରାମର ବାରତା ଯେ କହିଲି ସମସ୍ତ
ଶୁଣିଣ କୋପକଲେ ସେ ମାଦ୍ରୀଦେବୀ ସୁତ ।
ମୋତେ ବୋଇଲେ କଢ଼ାଅ ବାଟ ବେଗେ ତୁହି
କେବଣ ବାଟେ ଦାନବ ଯାଉଅଛି କାହିଁ ।
ରଥଛାଡ଼ି ଦେବ ମୁହିଁ କଢ଼ାଇଲି ପଥ
ଆରଡ଼କ ପରବତେ ଭେଟିଲେ ଦଇତ୍ୟ ।
ଯୋଜନ ଦୂରୁ ଦିଶିଲା ଦଇତ୍ୟର ଦେହ
ରହରହ ବୋଲି ଡାକଦେଲେ ମାଦ୍ରୀପୁଅ ।
ରହରହ ବୋଲି ବୀରେ ଉଚ୍ଚେ ଡାକଦେଇ
ପାଲଟି ରହିଲା ସେହି ଦୈତ୍ୟକୁଳ ସାଇଁ ।
ନକୁଳ ଭେଟ ହୋଇଲା ଅସୁର ସଙ୍ଗତେ
ପର୍ବତ ନିକଟେ ଛୋଟ ପର୍ବତ ଯେମନ୍ତେ ।
କେତେ ଯୁଦ୍ଧ ହେଲା ତହିଁ ଦେବ ଅପ୍ରମିତ
ବଚନରେ କହିବାକୁ ନୁହଇ ସମର୍ଥ ।
ତେରଦିନଯାଏ ତହିଁ ରଣ ହେଲା ଘୋର
କେହି କାହାର ନୋହିଲା ତହିଁ ହାରଜିଣ ।
ଜୟ ନ ଦେଖି ବାରୁଣାବନ୍ତେ ଗଲି ଧାଇଁ
ଶୁଣି ଧାଇଁଲେ ଠାକୁରେ ଘେନି ତିନିଭାଇ ।

ମୁହୂର୍ତ୍ତକେ ସେ ଠାବରେ ପ୍ରବେଶିଲେ ଯାଇ
ଯୁଦ୍ଧ ଦେଖି ତା କତିକି ନ ଗଲେ ଯେ କେହି ।
ମହାଘୋର ଯୁଦ୍ଧ ପୁଣି ଦେଖନ୍ତି ତାଙ୍କର
ନମରଇ ଦାନବ ଯେ ଅଟଇ ଅମର ।
ସହଦେବ ମନ୍ତ୍ରୀକି ଯେ ଚାହିଁ ବିଚାରିଲେ
ଦଇତ୍ୟର ମୃତ୍ୟୁ ଏଥେ ଅଛି କି ବୋଇଲେ ।
ମନ୍ତ୍ରୀବର କହନ୍ତେ ଯେ ତାହାର ବ୍ୟବସ୍ଥା
ଯେଉଁରୂପେ ଦାନବର ମୃତ୍ୟୁଗତ ପନ୍ଥା ।
ତାର ମୃତ୍ୟୁଭେଦ ଜାଣି ସେ ନକୁଳବୀର
ମୁଥ ମାରନ୍ତେ ଦୈତ୍ୟର କମ୍ପିଲା ଶରୀର ।
ଉତ୍ତାନ କରି କଟିରେ ମାଡ଼ିବସ ତାର
ବାମ ପାଦରେ କେଶକୁ ମାଡ଼ିଲେ ଆବର ।
ଗ୍ରୀବା ବାମପାଦ ତାର ଓଟାରି ଆଣିଲେ
ମୁଖେ ବାମପାଦେ କାଣି ଆଙ୍ଗୁଳି ଭରିଲେ ।
ତତପରେ ଅସୁରର ପ୍ରାଣ ଘେନିଗଲେ
ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ଦେବତାଏ ଜୟ ଜୟ କଲେ ।
ତୁଣ୍ଡେ ଅଙ୍ଗୁଳି ପଶନ୍ତେ ଛାଡ଼ିଗଲା ପ୍ରାଣ
ମେରୁ ମନ୍ଦର ଅଟଇ ସେହି ବଡ଼ ଟାଣ ।
ଦଇତର ମରଣକୁ ଦେବତାଏ ଚାହିଁ
ପୁଷ୍ପବୃଷ୍ଟି କଲେ ଶିରେ ଶଚିଦେବୀ ସାଇଁ ।
ଦଇତ୍ୟ ମାରି ମୁକୁଟ କୁଣ୍ଡଳ ଆଣିଲେ
ରତ୍ନାବଳୀ ଗଦା ତୋର ପର୍ବତେ ପାଇଲେ ।
ତୁମ୍ଭର ମରଣବାଣୀ ଶୁଣିଲେକ ଯହୁଁ
ଅନେକ ରୋଦନ କଲେ ଠାକୁର ଯେ ତହୁଁ ।
ଶୋକଭରେ ହୋଇ ତହୁଁ ଠାକୁରେ ଅଇଲେ
ସକଳ ସଇନ୍ୟ ପଡ଼ିଥିବାର ଦେଖିଲେ ।
ଭାଇ ଭାଇ ବୋଲି ତଳେ ପଡ଼ିଲେକ ଢଳି
ସହଦେବ ମନ୍ତ୍ରୀ ତାଙ୍କୁ ଧଇଲେକ ଟେକି ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନେ ଚାହିଁ ବହୁତ ରୋଦନ ସେ କଲେ
ଦେଖ ତୋହର ସୋଦରମାନେ ନାଶଗଲେ ।
ଏହାଙ୍କ ନିଧନ ଯେବେ ଶୁଣେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର
କେ ସହି ପାରିବଟିକି ତାହାଙ୍କ ଅରିଷ୍ଟ ।
ତାହାଙ୍କ ବିକଳ ଦେଖି ମୁହିଁ ନ ବର୍ତ୍ତିବି
ଏହାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି କେମନ୍ତେ ଘରକୁ ମୁଁ ଯିବି ।
ସୋଦର ଭାଇ ମୋହର ଇଷ୍ଟବନ୍ଧୁ ମଲେ
ଏହାଙ୍କ ନିଧନେ ମୁହିଁ ବର୍ତ୍ତିବି କି ଭଲେ ।
ଏତେ ବୋଲି ଦେବ ପଡ଼ିଗଲେ ମୂର୍ଚ୍ଛାଯାଇ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ କହିଲେ ସେ ଅନେକ ବିନୟୀ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଦଣ୍ଡେ ଧଇର୍ଯ୍ୟ ଧରିବା
ଆମ୍ଭର ଯେ ଏକ ବୁଦ୍ଧି ଅଛଇ କହିବା ।

ଏତେ ବୋଲି ଦେବ ଘେନି ଅମର ଔଷଧି
ଖାଣ୍ଡବ ଦହନେ ଅଗ୍ନି ଦେଇଥିଲେ ସିଦ୍ଧି ।
ସେ ଭସ୍ମ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଶରମୁନେ ଲଗାଇଲେ
ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ିଣ ନାରାଚ ଗୋଟି ଛାଡ଼ିଦେଲେ ।
ଯେତେ ହାତୀ ରଥୀ ଅଶ୍ୱ ନୃପତି ପଦାତି
ସୈନ୍ୟ ସେନାପତି ଅଙ୍ଗେ ସବୁରି ଲଗାନ୍ତି ।
ସେ ବିଭୂତି ଲାଗି ତୁମ୍ଭେ ପାଇଲ ଜୀବନ
ଏ କଥା ହି ସତ୍ୟ ଦେବ ଶୁଣ ସାବଧାନ ।
ଶୁଣିଣ ହରଷ ହେଲେ ଭୀଷ୍ମ ଅଶ୍ୱଥାମା
ଦ୍ରୋଣ କୃପା ଭୁରିଶ୍ରବା ଶଲ୍ୟ କୃତବର୍ମା ।
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ବୋଲନ୍ତିରେ ସାଧୁ ଧନଞ୍ଜୟେ
ଏ ମରଣୁଁ ଉବୁରିଲୁ ତୋହର ଉପାୟେ ।
ସାଧୁ ପାଣ୍ଡବେ ବୋଲି ଉପୁଜିଲା ଧ୍ୱନି
ସମସ୍ତେ ବୋଇଲେ ଯହୁଁ ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ବାଣୀ ।
ଶ୍ୱେତହସ୍ତୀ ଉପରେ ଯେ ବିଜେ ଧର୍ମସୁତ
ଆବର ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ଚାରିଭ୍ରାତ ।
ଭୀଷ୍ମ କର୍ଣ୍ଣ ଆଦିଙ୍କୁ ଯେ କରି ସମ୍ବୋଧନ
ଆପଣାର ଭୁବନକୁ ବିଜେ ଧର୍ମନାନ ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ନିଜ ରହୁବରେ ଆରୋହିଲା
ଯମଦଣ୍ଡ ଘେନି ତହୁଁ ରାଜା ବିଜେ କଲା ।
ହସ୍ତିନା ନଗର ମଧ୍ୟେ ହୋଇଲାକ ଯାଇ
ସଞ୍ଜୟ ଯେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ରାଜା ଆଗେ କହି ।
ଶୁଣ ସାବଧାନେ ତୁହୋ ନୃପତି ଶିଖର
ଦିଗବିଜେ କରିଗଲେ ତୁମ୍ଭର କୁମର ।
ସଙ୍ଗତରେ ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ଆଦି ଭାଇମାନେ
ଅନେକ ସମ୍ଭାର ସାଜି ସମଦଣ୍ଡ ସୈନ୍ୟେ ।
କେତେ ହେଁ ଦୂର ଗମନ କରି ସର୍ବେ ଗଲେ
ବାଟରେ ଯାଉଁ ଦନୁଜ ଗୋଟିଏ ଦେଖିଲେ ।
ମହାପ୍ରତାପୀ ଅଟଇ ଦୈତ୍ୟକୁଳ ପତି
ଗୋଳଯୁଦ୍ଧ କରି ସେହୁ ମାଇଲା ସବୁନ୍ତି ।
ସାରଥି କହନ୍ତେ ବୀର ନକୁଳ ଯେ ଗଲା
ଯୁଦ୍ଧକ୍ଷେତ୍ରେ ଯାଇ ବୀର ସମସ୍ତ ଦେଖିଲା ।
ପୁଣି ସାରଥି କହନ୍ତେ ଶୁଣ ଧର୍ମସୁତ
ତିନିଭାଇ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ହେଲେ ଉପଗତ ।
ସହଦେବଙ୍କୁ ପଚାରି ମୃତ୍ୟୁ ତାର ଜାଣି
ମାଇଲା ତାକୁ ନକୁଳ ବୀର ଚୂଡ଼ାମଣି ।
ତହିଁ ଆସି ବାଟେ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନକୁ ଦେଖିଲେ
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ ବହୁଶୋକ କଲେ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ସେ ଜୀବନ୍ୟାସ ଶରକୁ ପେଶନ୍ତେ
ସମସ୍ତେ ବଞ୍ଚିଲେ ପୂର୍ବେ ବଳଥିଲେ ଯେତେ ।

ଏବେ ଆସି ହସ୍ତିନାରେ ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବାରୁଣା ଗଲେ ତାଙ୍କ ନିଜବାସ ।
ଶୁଣି ରାଜା ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ବହୁତ ବିସ୍ମୟେ ।
ସବୁଠାରେ ରଖନ୍ତି ତ ପଣ୍ଡୁ ପାଞ୍ଚପୋଏ ।
ଏଥୁଅନନ୍ତରେ ଯାଇ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ବୀର
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଆସି ଆପଣା ନବର ।
ଯେ ବିଧିରେ ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରିଣ ନୃପତି
ଆସ୍ଥାନ ଉପରେ ଆସି ବିଜେକଲା ଧାତି ।
ଭୀଷ୍ମ କର୍ଣ୍ଣ ଭୂରିଶ୍ରବା ବାହ୍ଲୀକ ବିକର୍ଣ୍ଣ
ଦ୍ରୋଣ କୃପ ଅଶ୍ୱଥାମା ବସିଲେ ଆସ୍ଥାନ ।
ସମାରୋହରେ ଆସ୍ଥାନ କରି କୁରୁସାଇଁ
ସଞ୍ଜୟ ଯେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ମିଳିଲେକ ଯାଇ ।
ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ଯୋଦ୍ଧାମାନେ ଓଳଗିଲେ ଧାତି
ଶତେକ ପୁତ୍ର ଆସିଣ ଦର୍ଶନ କରନ୍ତି ।
ଭୀଷ୍ମ ଯେ କହିଲେ ତହିଁ ସକଳ ବୃତ୍ତାନ୍ତ
ଶୁଣି ସାନନ୍ଦ ହେଲେ ରାଜା କୁରୁନାଥ ।
ଏଥୁଅନ୍ତେ ସେ ଦିନର ସଭା ମଉଳିଲା
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ସେ ଭିତର ପୁରେ ବିଜେ କଲା ।
ଯେ ଯାହାର ପୁରେ ଯାଇ ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ
ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ଚରଣ ଶ୍ରୀଶାରଳା ଦାସ ।
ଜୟ ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ ଜୟ ଦେବ ହରି
ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ସୁମରି ଥରେ ଯିବେ ତରି ।
ଜଗନ୍ନାଥ ବନ୍ଧୁ ମୋର ଜଗନ୍ନାଥ ପିତା
ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମୋହର ଯେ ଇଷ୍ଟଦେବତା ।
ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ସୁମର ଜୀବଥିବାଯାଏ
ଶାରଳା ଦାସ ଶରଣ ଜଗନ୍ନାଥ ପାଏ ।
ଝଙ୍କଡ଼ପୁର ବାସିନୀ ଶ୍ରୀଶାରଳା ଚଣ୍ଡୀ
ଶ୍ରୀମୁଖ ତୋହର ଶୋଭା ସିନ୍ଦୂରରେ ମଣ୍ଡି ।
ଦ୍ୱାପରଯୁଗେ ହିଙ୍ଗୁଳା ନାମେ ଉତପତ୍ତି
ସେ ରୂପକୁ ଚିନ୍ତାକଲେ ଯୁଧିଷ୍ଠି ନୃପତି ।
କଳିଯୁଗେ ମାଗୋ ତୋର ଦେଖାଇଲୁ କାୟେ
ଶ୍ରୀ ଶାରଳାଚଣ୍ଡୀ ନାମ ବହୁ ମହାମାୟେ ।
ଜୟଦେବୀ ତୁ ଅନାଦି ଅଟୁ ସିଦ୍ଧକାୟେ
କଟକ ତେତିଶକୋଟି ନେବେ ତୋର ପାୟେ ।
ମାଗୋ ଏହା ଲେଖିବାକୁ ଭାବଇ ମୁଁ ଚିତ୍ତେ
ଶାରଳା ଦେବୀ ପ୍ରସନ୍ନ ହୁଅ ବାରେ ମୋତେ ।
ଶ୍ରୀ ଅନାଦି ଦେବୀର ମୁଁ ଅଟଇ ଚରଣେ
ଯେ ଗ୍ରନ୍ଥ ଶୁଣିଲେ ମୋକ୍ଷ ହୋଇଯିବେ ଜନେ ।
ଶ୍ରୀସିଦ୍ଧ ଶାରଳା ଦେବୀ ଚରଣେ ଦଇନି
ଯମଦଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡିବାକୁ ନମେ ଶୂଦ୍ରମୁନି ।

ଜୟ ତୁ ସଦାଶିବ ହେ ପରମ ଈଶ୍ୱର
ତୁହିସିନା ଏ ସକଳ ଜଗତ ଠାକୁର ।
ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗେ ଅମ୍ବିକା ତୋତେ ଶୋହେ ତ୍ରିଲୋଚନ
ଅର୍ଦ୍ଧଚନ୍ଦ୍ର ମଉଳି ତୁ ଦ୍ୱୀତି ନିରଞ୍ଜନ ।
ବୃଷଭ ପିଠିରେ ଦେବ ବିଜୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ
ନବଲକ୍ଷ ଡମ୍ବରୁ ତୋ ବାଜେ ଅନ୍ତରୀକ୍ଷେ ।
କଣ୍ଠରେ ଗରଳ ଭସ୍ମ ବିଲେପନ କାୟ
କଣ୍ଠ କୁଷ୍ଠ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଯା ଦରଶନେ କ୍ଷୟ ।
ଅନଳ ନୟନେ ଯାର ବାମଦେବ ଜାଳି
ତ୍ରିବେଣୀ ସଙ୍ଗମେ ଗଙ୍ଗା ଜଟାଜୁଟେ ଖେଳି ।
ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱନାଥ ଚରଣେ ଅଟଇ ମୁଁ ଦାସ
ଶତସହସ୍ର ପ୍ରଣାମ ଶ୍ରୀ ଶାରଳା ଦାସ ।

-0-

ନାରକାସୁର ବଧ ଓ ପାରିଜାତ ହରଣ

ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ କଲେ ଅଗସ୍ତିଙ୍କୁ ପୂଜା
ଧୂପ ଦୀପ ଦେଇ ପୂଜାକଲେ ମହାରାଜା ।
ଆଦିପର୍ବ କହିଲେ ଯେ ଦିବ୍ୟରସ ବାଣୀ
ତୃପତ ହୋଇଲା ମନ ତବ ମୁଖୁ ଶୁଣି ।
କୁଣ୍ଡଳୀ ବଧ ଅନ୍ତେ କି ଚରିତ ହୋଇବ
ତହିଁର ବିଧାନ ମୋତେ ବୁଝାଇ କହିବ ।
ଅଗସ୍ତି କହନ୍ତି ତୁମ୍ଭେ ବଡ଼ ବିଜ୍ଞବନ୍ତ
ଶୁଣ ସାବଧାନେ ମଧ୍ୟ ପର୍ବର ଚରିତ ।
ନାରକାସୁରକୁ ବଧ କରି ନାରାୟଣ
ତହୁଁ ହରିଲେ ସେ ପାରିଜାତ ପୁଷ୍ପ ପୁଣ ।
ତହିଁର ପ୍ରସ୍ତାବ ତୋତେ କହିବି ନୃପତି
ହେତୁକରି ଶୁଣ ହେଲା ଯେସନେକ ରୀତି ।
ନାରକା ନାମରେ ଥିଲା ଏକଇ ଦଇତ୍ୟ
ସେ ଦୈତ୍ୟର ବଳବୀର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ ଅପ୍ରମିତ ।
ସ୍ୱର୍ଗେ ପଶି ସବୁ ଭଗ୍ନ କରଇ ଅସୁର
ଡରିଲେ ତା ତେଜ ଦେଖି ଦେବ ଆଖଣ୍ଡଳ ।
ସମସ୍ତ ଦେବଙ୍କୁ ମେଳକରି ପୁରନ୍ଦର
ନିଶାକାଳେ ମିଳିଲା ସେ ଦ୍ୱାରକା ନଗର ।
ସତ୍ୟଭାମାଙ୍କର ପୁରେ ବିଜେ ଭଗବାନ
ଯାଇଣ ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତା କଲା ଦରଶନ ।
ଶ୍ରୀଚରଣେ ନିଉଛାଳି ଶିରେ ଦେଇ କର
ନମସ୍ତେ ଜଗତ ବନ୍ଧୁଜ ଜଗତ ସୋଦର ।
ନମସ୍ତେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ରୂପ ପୃଥ୍ୱୀଭାରା ହର
ଅସୁର ନାଶନେ ଦେବ ତୋର ଅବତାର ।

କଂସ କେଶୀ ନାଶକଲେ ଅଷ୍ଟମଲ୍ଲ ମୂଳେ
ପୃଥିବୀର ଭାରା ହର ତୁମ୍ଭେ ଭୁଜବଳେ ।
ଆମ୍ଭେ ଦେବଗଣ ଏବେ ଶରଣ ତୋହର
ଦୁଃଖ ଦିଅଇ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ନାରକା ଅସୁର ।
ସକଳ ଦେବତା ମିଳି ଏକମୁଖ ହୋଇ
ରୋଦନ କରନ୍ତି ସର୍ବେ ପ୍ରଭୁ ମୁଖ ଚାହିଁ ।
ପୁଣି ପଚାରନ୍ତି ତାଙ୍କୁ କମଳନୟନ
ଦେବତାଏ ଶୋକକର କେବଣ କାରଣ ।
ସେ ଅସୁର ଯେ କାହାର ଅଂଶେ ଜାତ ହୋଇ
କେଡ଼େ ବଳବନ୍ତ ସେହି ଗରିଷ୍ଠ ଅଟଇ ।
କେଉଁ ଦେଶେ ଅଟଇ ଯେ ତାର ବାସସ୍ଥାନ
କେତେକ ବଳ ଆବର କେତେ ତାର ସୈନ୍ୟ ।
ଶୁଣି ପୁରନ୍ଦର କହେ ଯୋଡ଼ି ବେନିକର
ଅବଧାନ ହେଉ ଦେବ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଈଶ୍ୱର ।
ସତ୍ୟଯୁଗରେ ବକାରି ନାମେ ସମ୍ବତ୍ସର
ଚଇତ୍ର ଶୁକ୍ଳ ଅଷ୍ଟମୀ ତିଥି ଗୁରୁବାର ।
ସେଦିନ ସ୍ୱର୍ଗ ଗର୍ନ୍ଧବୀ ମେନକା ଅପସରୀ
ଗଣ୍ଡୁକୀ ନଦୀକି ସେହୁ ଗଲା ସ୍ନାନକରି ।
ବିସ୍ଫୋଟ ନାମେକ ଥିଲା ଏକ ମହାଋଷି
ତପ କରୁଥିଲେ ସେହି ନଦୀତୀରେ ବସି ।
ଅପସରୀ ତାର ସ୍ନାନ ସାରିଲା ବହନ
ସଙ୍ଗତରେ ଥିଲା ତାର ସହଚରୀଗଣ ।
ଅପରୂପ ସୁନ୍ଦରୀ ସେ ସ୍ୱର୍ଗ ଅପସରୀ
ତାକୁ ଦେଖି ମୁନି ହେଲେ କାମବାଣେ ଘାରି ।
ଅସାଷ୍ଟମ ହୋଇ ମୁନି ପଡ଼ିଲେ ସେଠାରେ
ରେତ ସ୍ଖଳିତ ହୋଇଲା ପୃଥିବୀ ଉପରେ ।
ଏମନ୍ତ ଦେଖିଲେ ଅପସରୀ ମୁନିଗୋଟି
କୋଳ କରି ତାକୁ ଯାଇଁ ଧରିଲା ସାଉଁଟି ।
ମୁଖରେ ଜଳ ସିଞ୍ଚିଣ ଚେତା ତାଙ୍କୁ କଲା
ଅଙ୍ଗ ସମର୍ପଣ କରି ରତିଦାନ ଦେଲା ।
ଋଷିଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ରହିଲା ମେନକା ଅପ୍ସରୀ
ତିନିଦିନ ତିନିରାତ୍ରେ ସୁରତିକି ସାରି ।
ଅପସରୀ ସଙ୍ଗେ ଯେଉଁ ସହଚରୀ ଥିଲେ
ନିରାଶ ହୋଇ ବାହୁଡ଼ି ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ଗଲେ ।
ରେତ ସ୍ଖଳିତ ହୋଇଲା ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ
ଯାଇଣ ପଡ଼ିଲା ପୁଣି ଭୂମିର ଉପରେ ।
ସେ ରେତୁ ପୁରୁଷ ଏକ ହୋଇଲାକ ଜାତ
ରାବେକ ଛାଡ଼ିଲା ସେହୁ କମ୍ପିଲା ଜଗତ ।
ସୁରତି ଶେଷେ ମେନକା ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ଗଲା
ପୁତ୍ର ଘେନି ମହାଋଷି ବନରେ ରହିଲା ।
ପୁତ୍ରକୁ ବୋଲନ୍ତି ଋଷି ଶୁଣରେ କୁମର
ନବଯୁବା ସ୍ୱରୂପ ତୁ ଏହିକ୍ଷଣି ଧର ।
ଋଷିଙ୍କର ବଚନ ଯେ ଅନ୍ୟଥା ନୋହିଲା
ତକ୍ଷଣେ କୁମରମଣି ଯୁବକ ହୋଇଲା ।
ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ଯହୁଁ ହୋଇଲାକ ଜାତ
ତେଣୁ ରାକ୍ଷସ ବୁଦ୍ଧି ସେ ଧଇଲା ବାଳୁତ ।
କରଯୋଡ଼ି ମୁନିଙ୍କି ଯେ ପ୍ରଣିପାତ କଲା
ଉତ୍ତମ ସ୍ଥାନରେ ମୋତେ ରଖସି ବୋଇଲା ।
ତାହାଶୁଣି ମୁନିବର ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲେ
କୌଶଳ ଦ୍ୱୀପରେ ନେଇ ତାକୁ ଠାବ ଦେଲେ ।
ଚୌରାଶୀ ସସ୍ର ଯୋଜନ ଦ୍ୱୀପ ଆୟତନ
ପାଚେରୀ ପ୍ରାୟ ପର୍ବତ ରହିଛି ବେଢ଼ିଣ ।
ତହିଁର ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱଚ୍ଛଜଳ ଅଛି ପୂରି
ବିଶାଶତେ ଯୋଜନ ଯେ ଗଭୀର ତାହାରି ।
ଆବର ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଅଗ୍ନି ରହିଅଛି
ଶତେକ ଯୋଜନ ଯାଏ ଶିଖା ସେ ଟେକିଛି ।
ତହିଁର ମଧ୍ୟେ ପବନ ସର୍ବଦା ସଞ୍ଚାରି
ଅଣଚାଶ ମୂର୍ତ୍ତି ଧରି ରହିଅଛି ଘେରି ।
ସେହି ଦ୍ୱୀପରେ ତାହାକୁ ଋଷି ଦେଲେ ସ୍ଥାନ
ଦେବ ଅଗୋଚର ସେହି ଅଗମ୍ୟ ଭୁବନ ।
ସେଥିରେ ମଧ୍ୟ ରହିଲା ଯାଇ ନିଶାଚର
ଅପୂର୍ବ ଭୁବନ ସ୍ୱର୍ଗେ ନାହିଁ ପଟାନ୍ତର ।
ଦେବ ଅଗୋଚର ଯେଣୁ ନରେ କାହୁଁ ପଶି
ଏମନ୍ତ ସ୍ଥାନ ତାହାକୁ ଦେଲେ ମହାଋଷି ।
ଶୂନ୍ୟ ଅଗୋଚର ତାହା ନୁହଇ ଗୋଚର
ମାୟାରେ ଭିଆଣ ଏହା କଲେ ମୁନିବର ।
ଭୂମିରେ ଉତପନ୍ନ ସେ ହୋଇଲା ଯେଣୁ
ଭୂସୁତ ନାରକା ବୋଲି ନାମ ଦେଲେ ତେଣୁ ।
ଅର୍ବୁଦେକ ଗଜ ଦେଲେ ଦନ୍ତା କରିବାର
ବେନିଖର୍ବ ତୁରଙ୍ଗମ କହି ଅଗୋଚର ।
ବେନି ଯେ ଅୟୁତ ରଥ ସର୍ବ ରତ୍ନମୟେ
ଆଉ ଯେତେ ସୈନ୍ୟ ତାର କହିତ ନ ହୁଏ ।
ସେହି ସ୍ଥାନକୁ ଯିବାକୁ ଆଉ ପଥ ନାହିଁ
ଶୂନ୍ୟରେ ଅସୁର ଥାଇ ଚଳେ ରଥବାହି ।
ମୟ ଦଇତ୍ୟ ଦୁହିତା ନାମ ପଦ୍ମାବତୀ
ତାହାକୁ ବିବାହ କଲା ଦୈତ୍ୟ କୁଳପତି ।
ସେ ଅସୁର ବୀର୍ଯ୍ୟେ ପଦ୍ମାବତୀର ଗର୍ଭରୁ
ସପ୍ତପୁତ୍ର ଜାତ ହେଲେ ସର୍ବେ ମହାମେରୁ ।
ବିଶୋକ ଅଶୋକ ପୁଣି ମଳୟ ମହୀନ୍ଦ୍ର
କୃତଶ୍ରବା ମହିଷା ସେ କେତୁ କୁରୁବିନ୍ଦ ।

ଏ ଆଦି ଦୈତ୍ୟଙ୍କ ତେଜ କହି ନ ହୁଅଇ
ବୁଲନ୍ତି ଦିଗବିଜୟ କରି ସପ୍ତଭାଇ ।
କାଲି ସେହି ସପ୍ତଭାଇ ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ଗଲେ
ଅମର ଭଣ୍ଡାର ସବୁ ଲୁଟକରି ନେଲେ ।
ଦକ୍ଷ ପ୍ରଜାପତି କନ୍ୟା ମୋହର ଭଗିନୀ
ଅମୂଲ୍ୟ ରତ୍ନକୁଣ୍ଡଳ କର୍ଣ୍ଣେ ଥିଲେ ବେନି ।
ଗୋଳଯୁଦ୍ଧ କରି ମୋର ପୁରରେ ପଶିଲେ
ତାହାର କର୍ଣ୍ଣ କୁଣ୍ଡଳ ବଳେ କାଢ଼ି ନେଲେ ।
ବରୁଣର ଛତ୍ର ସ୍ୱର୍ଗ ଭୁବନରେ ଥିଲା
ମୋତେ ଘଉଡ଼ାଇ ତାହା ବାହୁବଳେ ନେଲା ।
ରାଜାମାନଙ୍କ ଦୁହିତା ବଳେ ଆଣିକରି
ଷୋଳସହସ୍ର ରଖିଛି ଏକଠାବ କରି ।
ଏକାବେଳେ ତାହାଙ୍କୁ ବିଭାହେବ ବୋଲି
ଗୋଟିଏ ଘରେ ରଖିଛି ତାଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀକରି ।
ଷୋଳସସ୍ର କନ୍ୟା ଏକୁଁ ଆରେକ ସୁନ୍ଦରୀ
ଏକା ତୋତେ ଚିନ୍ତା କରୁଅଛନ୍ତି ଶ୍ରୀହରି ।
ସକଳ କଥା ଗୋଚର ଅଟେ ନାଥ ତୋତେ
ମୁଁ କିସ କହିବି ନ ଜାଣ କି ଜଗନ୍ନାଥେ ।
ବେଲୁ ବେଳ ଲୁଟକଲା ଅମରମଣ୍ଡଳ
ହରିନେଲା ଯେତେ ଥିଲା ଅମୂଲ୍ୟ ଭଣ୍ଡାର ।
ଏତେକ କହି ପଡ଼ିଲେ ପାଦେ ଦେବଗଣ
ଆକୁଳେ ଡାକନ୍ତି ଦେବେ ତୋହର ଶରଣ ।
ଜୟ ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ ମହିମା ସାଗର
ଭାରା ନିବାରଣେ ନାଥ ଅବତାର ତୋର ।
ଆମ୍ଭେ ସର୍ବେ ଦେବତାଏ ତୋର ଭୃତ୍ୟଜନ
କର ଅନୁଗ୍ରହ ତୁମ୍ଭେ କମଳ ଲୋଚନ ।
ତବ କୃପାବିନ୍ଦୁ ଦେଇ ପୁରାଇ ମାନସ
ଶୂଦ୍ରମୁନି ନିତ୍ୟ ତବ ପାଦେ କରେ ଆଶ ।
ଦେବଙ୍କ ଏସନ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ଦଇତ୍ୟାରି
କହନ୍ତି ଦରହସିତ ବଦନ ମୁରାରି ।
ଇନ୍ଦ୍ରସହ ତିନିପୁରେ ଯାଅ ଦେବଗଣ
ଏଥିରେ ପ୍ରତିକାର ମୁଁ କରିବଇଁ ପୁଣ ।
ସକଳ ଦେବଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ବ୍ରଜପାଣି
ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ପାଶୁ ବେଗେ ହୋଇଲା ମେଲାଣି ।
ଦେବତାଙ୍କୁ ଘେନି ଇନ୍ଦ୍ର ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ଗଲା
ଏହିମତେ ସେଦିନର ରଜନୀ ପାହିଲା ।
ନିତ୍ୟକର୍ମମାନ ସାରି ଦେବ ଭଗବାନ
ସତ୍ୟଭାମା ପୁରେ ଯାଇ କରିଲେ ଭୋଜନ ।
ଭୋଜନର ଅନ୍ତେ ପ୍ରଭୁ ଆଚମନ ସାରି
କର୍ପୂର ତାମ୍ବୁଳ ଯହୁଁ ଭୁଞ୍ଜିଲେ ଶ୍ରୀହରି ।

ସତ୍ୟଭାମାଙ୍କର ଭୁଜ ଧରି ଭଗବାନ
ମନେ ସୁମରିଲେ ପ୍ରଭୁ ବିନତା ନନ୍ଦନ ।
ଜାଣିଲେ ଧ୍ୟାନ ନିରୋପି ତାହା ଖଗେଶ୍ୱର
ଧାଡିକାରେ ମିଳିଲେ ସେ ଦ୍ୱାରକା ମଣ୍ଡଳ ।
ଯହୁଁ ଶ୍ରୀହରି ଛାମୁରେ ମିଳିଲେକ ଆସି
ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ଦୀନବନ୍ଧୁ ବହୁତ ପ୍ରଶଂସି ।
ସତ୍ୟଭାମାକୁ କୋଳରେ ଘେନି ଚକ୍ରପାଣି
ଗରୁଡ଼ କନ୍ଧରେ ବସି କଲେ ଶଙ୍ଖଧ୍ୱନି ।
ଶୂନ୍ୟେ ରହି ଦେଖୁଛନ୍ତି ତାହା ଦିଗପାଳେ
ଗରୁଡ଼ ତହୁଁ ଉଡ଼ିଲା ଯାଇ ଅନ୍ତରାଳେ ।
ନାରକାର ବାସ ଜ୍ୟୋତିପୁର ନାମେ ଗ୍ରାମ
ଶୂନ୍ୟରେ ମିଳିଲେ ଯାଇ ବିନତା ନନ୍ଦନ ।
ସହସ୍ର ଯୋଜନ ଅଟେ ସେହି ଗ୍ରାମସ୍ଥଳୀ
ଦେଖି ହସନ୍ତି ତାହାକୁ ଦେବ ବନମାଳୀ ।
ଅଛଇ ଦୁର୍ଗମ ଗିରି ତାର ଚାରିପାଶ
ଗିରି ଅନ୍ତେ ଜଳପୂର୍ଣ୍ଣ ଗଭୀର ଅଶେଷ ।
ଗ୍ରହଗଣ ରହିଛନ୍ତି ତହିଁ ବହୁ ପୂରି
ବେଢ଼ନ୍ତେ ଏକାଜଣଙ୍କୁ ସହସ୍ର ଯେ ଚାରି ।
ତହିଁର ଅନ୍ତେ ଦେଖନ୍ତେ ଅଛଇ ଅନଳ
ବିନା ଇନ୍ଧନରେ ଶିଖା ଉଠେ ତିନିତାଳ ।
ଅଗ୍ନିର ଅନ୍ତରେ ପୁଣି ଅଛଇ ପବନ
ପ୍ରଚଣ୍ଡ ହୋଇଣ ସେହୁ ବହେ ଘନ ଘନ ।
ରିପୁ ଦେଖିଲେ ଦୂରରୁ ବେଗେ ଯାନ୍ତି ଉଡ଼ି
ପଡ଼ନ୍ତି ଜଳେ ଅନଳେ ସୈନ୍ୟ ଯାନ୍ତି ମାଡ଼ି ।
ତହିଁର ମଧ୍ୟେ ଦେଖନ୍ତି ଅଛି ଦିବ୍ୟପୁର
ନୀଳମେଘ ପ୍ରାୟ ଦିଶେ ଦେବ ଅଗୋଚର ।
ଏହିମତି ଦୁର୍ଗମ ଯେ ପୁରେକ ଭିଆଇ
ତହିଁର ମଧ୍ୟେ ନାରକାସୁର ଅଛି ରହି ।
ହେଳେ ଜିଣିଲା ଦଇତ୍ୟ ଦେବତା ଅସୁର
ଦେଖିଣ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ଦେବ ଚକ୍ରଧର ।
ଗଦା ପ୍ରହାରିଲେ ନେଇ ଦେବକୀ ନନ୍ଦନ
ଦୁର୍ଗମ ଗିରି ସକଳ କରିଦେଲେ ଚୂର୍ଣ୍ଣ ।
ଜଳ ଅନଳ ଆବର ସମୀର ଘେନିଣ
ଚକ୍ର ପେଶି ନାଶକଲେ ଦେବ ନାରାୟଣ ।
ତହୁଁ ଶଙ୍ଖ ଶବଦ ଯେ କଲେ ନରହରି
ଶୁଭିଲା ସେହି ଶବଦ ଦଶଦିଗ ପୂରି ।
ଗଡ଼ର ଦୁଆରେ ରହି ଦୁର୍ଗକୁ ଆବୋରି
ବୀରମାନେ ଜଗିଥିଲେ କରେ ଶସ୍ତ୍ର ଧରି ।
ହୃଦୟ ହୋଇଲା କମ୍ପମାନ ତାହାଙ୍କରି
ଶସ୍ତ୍ରମାନ ହସ୍ତରୁ ଯେ ପଡ଼ିଲାକ ଝଡ଼ି ।

ବିନତା ନନ୍ଦନ ପୃଷ୍ଠେ ବସି ବନମାଳୀ
ନାରକାର ସିଂହଦ୍ୱାରେ ବେଗ ଯାନ୍ତି ମିଳି ।
ଅକର୍ମଶିଳା ପ୍ରାଚୀର ଥିଲା ଚାରିଦିଗେ
ଗଦାବର ପିଟି ଚୂର୍ଣ୍ଣକଲେ ତାହା ବେଗେ ।
ଶଙ୍ଖ ଶବଦରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲା ଦଶଦିଗ
ଅସୁର ତା ଶୁଣି ପୁରେ ପାଏ ମନେ ଖେଦ ।
ଯୁଗଅନ୍ତେ ପ୍ରାୟେ ଘୋର ଶବଦ ଯେ ଶୁଣି
ଅସୁର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବାହାର ହେଲା ସେହିକ୍ଷଣି ।
ପର୍ବତ ପ୍ରାୟେକ ତାର ଦିଶଇ ଶରୀର
ନିଦ୍ରାତେଜି ମହାବୀର ହୋଇଲା ବାହାର ।
ତ୍ରିଶୂଳ ଏକ ସେ ଧରିଅଛି ଦକ୍ଷକରେ
ଉପମା ଦେବାକୁ ତା'ର ନାହିଁ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ।
ପ୍ରଳୟକାଳ ଅନଳ ଜ୍ୟୋତିକୁ ସେ ଜାଣି
ଶୂଳ ଏକ ହସ୍ତେ ଧରି ଧାଏଁ ବୀରମଣି ।
ଗିଳିବାକୁ ସେହିକ୍ଷଣି ସପତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ
ପାଟି ବିସ୍ତାରି ଅସୁର ଗର୍ଜେ ପରଚଣ୍ଡ ।
ଦୂରରେ ଥାଇ ଦେଖନ୍ତି କୃଷ୍ଣ ତାହା ଆଗେ
ଗରୁଡ଼ ମୁଖେ ପଡ଼ିଲେ ଆସିକିନା ଆଗେ ।
ଦୂରରୁ ଧାମଇଁ ଦୈତ୍ୟ ମରଣ ନ ଜାଣି
ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ଶଙ୍ଖନାଦ କଲେ ଚକ୍ରପାଣି ।
ରେରେକାର କରି ସେହୁ କରେ ଗରଜନ
ପଞ୍ଚ ମୁକୁଟ ତା ପାଞ୍ଚଶିରେ ଶୋଭାବନ ।
ତ୍ରିଶୂଳ ହସ୍ତରେ ଘେନି ଅତି ଗୁରୁ ରାଗେ
ପିଟିଲେ ସେ କୋପଭରେ ଅସୁରର ଅଙ୍ଗେ ।
ଶବଦ ସେ ପାଞ୍ଚ ତୁଣ୍ଡେ କଲା ପରଚଣ୍ଡ
ନାଦ ପୂରି ଉଚ୍ଛୁଳଇ ସପତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ।
ଦଇତର ତେଜ ମୂର୍ତ୍ତି ଦେଖି ନାରାୟଣ
ଶାରଙ୍ଗ ଧନୁରେ ତହୁଁ ଚଢ଼ାଇଲେ ଗୁଣ ।
ତିନିଗୋଟି ବାଣ ହସ୍ତେ ଧରି ଦେବ ହରି
ତତକ୍ଷଣ ନାରକାର ଉପରେ ପ୍ରହାରି ।
ଆଷାଢ଼ର ମେଘ ଜାଣି କଲା ଗରଜନ
ଚଳିଗଲା ନାରାଚ ଯେ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ହୋଇଣ ।
ଅସୁର ଉପରେ ଯାଇ ସେହି ଶସ୍ତ୍ର ପଡ଼ି
ମୋହ ଯାଇଣ ପଡ଼ିଲା ଦୈତ୍ୟ ଭୂମି ମାଡ଼ି ।
ତିନିଧାର ହୋଇ ଦେହୁଁ ବହଇ ରକତ
ଚେତି ମହାବୀର ତହୁଁ ଧାଇଁଲା ତୁରିତ ।
ପାଟି ବିସ୍ତାରିଣ ତାକୁ ଗିଳି ମନକଲା
ତା ଜାଣି ବିନତା ପୁତ୍ର ଆଡ଼ ହୋଇଗଲା ।
ଉଡ଼ାଇ ଗରୁଡ଼ ତାକୁ ଧରେ ଶୂନ୍ୟେ ଯାଇ
ଚକ୍ର ପେଶି ନିବାରିଲେ କମଳାର ସାଇଁ ।
ନିଜ ପୁରରେ ଅସୁର ବେଗେ ଯାଇ ମିଳି
ଲୌହପିଣ୍ଡ ଏକ ଧରି ଧାଏଁ ମହାବଳୀ ।
ପରବତା ନାମେ ଶର ବସାଇ ଗୁଣରେ
ତାହା କରେ ଧରି ଦୈତ୍ୟ ଧାଇଁଲା ସତ୍ୱରେ ।
ଧନୁ ଧରି ବେଗେ ସେହି ଆମଞ୍ଚନ କରି
ବଜ୍ରଶର ପେଶି ତାହା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନିବାରି ।
ଏପରି ବିନ୍ଧିଲେ ପାଞ୍ଚଶର ଦେବହରି
ବାବଲ ଶର ପେଶି ତା ଦଇତ୍ୟ ନିବାରି ।
ଲାଗିଲା ଉଭୟେ ଯୁଦ୍ଧ ଅତି ଗୁରୁଟାଣ
ଶୂନ୍ୟେ ଥାଇ ଦେଖୁଛନ୍ତି ତାହା ଦେବଗଣ ।
କୃତାନ୍ତକ ଶର ଘେନି ଦେବ ଜଗନ୍ନାଥ
ବିଶ୍ୱରୂପେ ପରକାଶି ବିନ୍ଧିଲେ ତୁରିତ ।
କଳାମେଘ ବର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାୟେ ଦିଶେ ଶସ୍ତ୍ରଜ୍ୟୋତି
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଅନ୍ଧାର ହେଲା କୃତାନ୍ତକ ମୂର୍ତ୍ତି ।
ତାହା ଦେଖିଣ ଅସୁର କରଇ ବିଚାର
ସାଧୁ ସାଧୁ ତୋ ମହିମା ଅଟେ କ୍ଷତ୍ରିବର ।
ତହୁଁ ସୂର୍ଯ୍ୟାବର୍ତ୍ତ ଶର ମାଇଲେ ଶ୍ରୀଧର
ନିବାରି ନ ପାରେ ଦୈତ୍ୟ ଅଙ୍ଗଭେଦି ଶର ।
ଘୋଟିଲା ସେହି ଶର ଯାଇ ତ୍ରଇଲୋକ୍ୟେ
ଖାଇଲେ ଶର ଅସୁର ରକତ ନିଃଶଙ୍କେ ।
ତିନିଧାର ହୋଇ ରକ୍ତ ବହେ ଶିର ଭେଦି
ପର୍ବତ ଶିଖରୁ କିବା ବହୁଅଛି ନଦୀ ।
ଦେଖିଣ ଧାଇଁଲେ ତାହା ଅସୁର ସଇନ୍ୟ
ରେରେକାର ବିନ୍ଧିଲେ ସେ ବାଣ ଅବିଚ୍ଛିନ୍ନ ।
ମାଇଲେ ନିଘାତ ନାମେ ଶର ଦେବହରି
ଦୂରହୁଁ ନିବାରିଲେ ସେ ଦୈତ୍ୟଶର ଚାରି ।
ଶରୀରେ ଯହୁଁ ଆଘାତ ପାଇଲେ ଅସୁରେ
ଗଦା ଘେନିଣ ଧାଇଁଲେ ସେହୁ ଧାତିକାରେ ।
ଗରୁଡ଼ ଉପରେ ନେଇ କଲେକ ପ୍ରହାର
ଘାଏ ଘୁମାଇ ପଡ଼ିଲା ବିନତା କୁମର ।
ଦେଖି ତାହା ଜଗନ୍ନାଥ ତାରେ ଦୟାକଲେ
ଶଙ୍ଖ ଛୁଆଇଁ ତାହାକୁ ଜୀବନଦାନ ଦେଲେ ।
ତହୁଁ ଧଇଲା ବିକ୍ରମରୂପ ପକ୍ଷୀବର
ପଡ଼ିଲେ ତା ପକ୍ଷବାତେ ସର୍ବ ନିଶାଚର ।
ଶାର୍ଦ୍ଦୁଳ ଉଲ୍ଲୋଳ ନାମେ ବେନି ସେନାପତି
ଏହାଙ୍କ ତୁଲେ ସତୁରି ସହସ୍ର ପଦାତି ।
ଗରୁଡ଼ ପକ୍ଷବାତେ କେ କେଣେ ଉଡ଼ିଗଲେ
ବାରସହସ୍ର ଯୋଜନ ଅନ୍ତରେ ପଡ଼ିଲେ ।
ନାରକା ଦଇତ୍ୟ ତୁଲେ ପଞ୍ଚଲକ୍ଷ ହସ୍ତୀ
ଉଡ଼ିଯାଇ ସମୁଦ୍ରରେ ପଡ଼ିଲେ ଝଟତି ।

ଦେଖାଣାହାରୀ ଆବର ଯେତେ ସୈନ୍ୟଥିଲେ
ଶିମିଳିତୁଳା ପ୍ରାୟେକ କେଣେ ଉଡ଼ିଗଲେ ।
ଜୟ ଶଙ୍ଖ ଶବଦ ଯେ କଲେ ଦେବହରି
ନାରକା ଦୈତ୍ୟ ଭୁବନେ ପଡ଼ିଗଲା ହୁରି ।
ସାତପୁତ୍ର ଅଟନ୍ତି ତା ଅତି ବଳିୟାର
ଖଣ୍ଡା ଶାବେଳି ଘେନିଣହୋଇଲେ ବାହାର ।
ପଥେ ଯାଆନ୍ତେ ବଜାଇ ଟମକ ନିଶାଣ
ପଞ୍ଚସସ୍ର ରଥୀ ଥିଲେ ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେଣ ।
ଆରେ ଆରେ ବୋଲି ଡାକି ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭିଲେ
ରଥ ଘେନିଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଛାମୁରେ ମିଳିଲେ ।
ସପ୍ତପୁତ୍ର ତୁଲେ ଛନ୍ତି ପଞ୍ଚସସ୍ର ରଥୀ
ଚାରିଦିଗେ ବେଢ଼ି ରହି ସମର କରନ୍ତି ।
ଶରମାନଙ୍କର ଜ୍ୟୋସ୍ନା ବିଦ୍ୟୁତେଜ ଜିଣି
ଶ୍ରାବଣ ମାସେ ଯେମନ୍ତ ବରଷଇ ପାଣି ।
ବେଢ଼ି ସର୍ବେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଶରପୀଡ଼ା କଲେ
ଆବର ସମସ୍ତେ ଯାଇ ତାହାଙ୍କୁ ବେଢ଼ିଲେ ।
ଝିଙ୍କପକ୍ଷୀ ଜାଣି ଶର ଗରୁଡ଼ ଉପରେ
ଡେଇଁଣ ନାରାଚମାନ ଅତି ପରଖରେ ।
ଡାକିଲେ ଯେ ଆରେ ଆରେ ବୋଲି ଯଦୁନାଥ
ଅଗ୍ନିଶର ହସ୍ତେ ଘେନି ବିନ୍ଧିଲେ ତୁରିତ ।
ପ୍ରଳୟ କାଳ ପ୍ରାୟେକ ଘୋଟିଲା ସେ ଅଗ୍ନି
ଭେଟିଲେ ଅସୁର ସୈନ୍ୟ ପଡ଼ିଲେ ଧରଣୀ ।
ଚାରିସହସ୍ର ରଥକୁ ତୁଲେ ପଞ୍ଚପୁତ୍ର
ଶସ୍ତ୍ର ଛାଡ଼ି ଭୂମିପରେ ପଡ଼ିଲେ ତୁରିତ ।
ଆଉ ବେନିସୁତ ତେଣେ ଯୁଦ୍ଧ କରୁଥିଲେ
ସଂଗ୍ରାମ ଗୋର ହେବାର ଦେଖି ପଳାଇଲେ ।
ନାରକା ଯେ ପକ୍ଷବାତେ ଉଡ଼ି ଯାଇଥିଲା
ବିକ୍ରମ ଗତି କରିଣ ସଂଗ୍ରାମେ ମିଳିଲା ।
ଦେଖ ନିରିଘାତ ବାଣ ମାଇଲେ ମାଧବ
ନାରାଚ ପଡ଼ନ୍ତେ ରହି ଛାଡ଼ିଲା ଦାନବ ।
ଶରେ ଶର ସମ୍ଭାଷଣ କରନ୍ତେଣ ବେନି
ମହାଘୋର ଅନ୍ଧକାର ଘୋଟିଲା ଧରଣୀ ।
ସୂର୍ଯ୍ୟାବର୍ତ୍ତ ନାମେ ଶର ବିନ୍ଧିଲା ଅସୁର
ସେହି ଶସ୍ତ୍ର ପଡ଼ନ୍ତେଣ କମ୍ପେ ଆଖଣ୍ଡଳ ।
ପ୍ରଳୟ ଅନ୍ତକ ଜାଣି କରନ୍ତେ ଶବଦ
କମ୍ପିଲେ ପାତାଳ ବାସୀ ସ୍ୱର୍ଗେ ଦେବବୃନ୍ଦ ।
କରନ୍ତେ ସଂଗ୍ରାମ ଦୈତ୍ୟ ତୁଲେ ଦେବସ୍ୱାମୀ
ସେ ସଂଗ୍ରାମେ କମ୍ପିଲାକ ଭୁବନ ଯେ ତିନି ।

ଶବଦେ ସାଗର ତହୁଁ ହେଲା କମ୍ପମାନ
ଶୂନ୍ୟପୁରୁଷେ ଛାଡ଼ିଲେ ଦେଖି ନିଜସ୍ଥାନ ।
ଆରେ ଆରେ ବୋଲି କରି ଡାକଇ ଅସୁର
କାହିଁରେ ମୂଢ଼ ପେଶିବି ତୋତେ ଯମପୁର ।
ସୁରସୁରଜିତ ବାନା ମୋହର ଜଗତେ
ତୁ ଛାର ପାମର ମୋତେ ଜିଣିବୁ କେମନ୍ତେ ।
ରହି ଯୁଦ୍ଧ ନକରି ତୁ ଏଣେ ତେଣେ ଯାଉ
ନ ଜାଣୁ ମହିମା କିରେ ଦୈତ୍ୟକୁଳ ରାହୁ ।
କହୁ କହୁ ସମର ସେ କରେ ମହାଘୋର
ତୀକ୍ଷଣ ଶର ଏକ ପୁଣି ମାଇଲା ଅସୁର ।
ଯେସନେକ ନିରିଘାତ ପଡ଼ଇ ଆକାଶୁ
କମ୍ପିଲା ସେ ଘନ ଘନ ଅସ୍ତ୍ର ଆସୁ ଆସୁ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବିନ୍ଧିଲେ ନାରାୟଣ ଅସ୍ତ୍ର ଘେନି
ଘୋଟିଲା ସପ୍ତବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସେହି ବ୍ରହ୍ମଅଗ୍ନି ।
ଦେଖିଣ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ଦୈତ୍ୟକୁଳେଶ୍ୱର
ପନ୍ନଗା ନାମେଣ ଶସ୍ତ୍ର ଧରିଲା ହସ୍ତର ।
ଆମଞ୍ଛି ବିନ୍ଧନ୍ତେ ତାହା ଆକାଶ ଘୋଟିଲା
ଗରୁଡ଼କୁ ଦେଖି ପୁଣି ଅନ୍ତର ହୋଇଲା ।
ଶ୍ରୀହରି ଶର ପ୍ରଳୟ ଅନ୍ତର କି ଜାଣି
ପଡ଼ନ୍ତେ ଅସୁର ଅଙ୍ଗେ ଲୋଟିଲା ଧରଣୀ ।
ବେନି ସେନାପତି ଆସି ହେଲେ ଆଗୁସାର
ରାଜାଙ୍କୁ ପଛ କରି ସେ କଲେକ ସମର ।
ତକ୍ଷଣେ ଚେତନା ପାଇ ଦୈତ୍ୟକୁଳେଶ୍ୱର
ହସ୍ତରେ ଘେନିଲା ଏକ ବୃହତ ପ୍ରସ୍ତର ।
ଭୂମି ଛାଡ଼ିଣ ପ୍ରସ୍ତର ଶୂନ୍ୟକୁ ହିଁ ଗଲା
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଉପରେ ଯାଇଣ ପଡ଼ିଲା ।
ତହୁଁ ଆଡ଼ହୋଇ ଚାଲିଗଲେ ଯଦୁବୀର
ବାବଲ ପେଶି ଛେଦିଲେ ସେ ବଡ଼ ପ୍ରସ୍ତର ।
ପୁଣି ଭୂମିଗତ ହୋଇ ଉଠିଲା ଅସୁର
ଲୋହମୟେ ଧନୁ ଏକ ଧଇଲା ହସ୍ତର ।
ରେରେକାର ଶବ୍ଦ କରି ଜମ୍ଭନାମ ଶର
ପ୍ରହାର କଲା ସେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଉପର ।
ଶ୍ରୀକରେ ଚକ୍ର ଘେନିଣ ଦେବ ଭଗବାନ
ଅସୁର ଶର ଦୂରରୁ କରିଦେଲେ ଚୂର୍ଣ୍ଣ ।
ଜଗନ୍ନାଥ କରେ ଧରି ନୀଳନାମେ ଶର
କୋପେ ପ୍ରହାରିଲେ ତାହା ଦାନବ ଉପର ।
ରକତେ କର୍ଦ୍ଦମ ହେଲା ଅସୁରଙ୍କ କାୟେ
ଦିଶିଲା ଦେହ ତାଙ୍କର ମନ୍ଦାରର ପ୍ରାୟେ ।
ଖେଚରୀ ନାମେ ଶରର କୋଟି ସୂର୍ଯ୍ୟଜ୍ୟୋତି
ସେ ଶରେ ଧ୍ୱଂସିଲେ ବାହୁ ସୈନ୍ୟ ଯଦୁପତି ।

ମଡ଼ାରେ କର୍ଦ୍ଦମ ହୋଇଗଲା ବସୁମତୀ
ଗୋଟିକ ପରେ ଆରେକ ପୁଣି ପହୁଡ଼ନ୍ତି ।
ତା ଦେଖି ନାରକାସୁର ବହୁ କ୍ରୋଧ କଲା
ବଜ୍ର ଶକତି ନେଇର ଗୁଣେ ବସାଇଲା ।
ମନ୍ତ୍ରିଣ ଶରକୁ ସେହି କହେ ତିଆରିଣ
ଯାଇ ତୁ ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରାଣ ବେଗେ ଘେନ ।
ଚଳିଲାକ ଶର ପୁଣି ଘୋଟିଲା ଅନ୍ଧାର
ଶୂନ୍ୟରେ ପଡ଼ିଲା ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଉପର ।
ଚଉପାଶେ ପଡ଼ିଲାକ ଯାଇ ମହାଶର
ଚଳି ନ ପାରି ବିନତା ପୁତ୍ର ରହେ ସ୍ଥିର ।
ତା ଦେଖି ଜଗନ୍ନାଥ ଶ୍ରୀକରେ ଚକ୍ରଘେନି
ଦାନବ ଶର ଛେଦିଲେ ଦୂରୁଁ ଚକ୍ରପାଣି ।
ଗରୁଡ଼ ପୃଷ୍ଠୁ ଓହ୍ଲାଇ ବେଗେ ଜଗନ୍ନାଥ
ଚକ୍ରକରେ ଘେନି ଦେବ ହେଲେ ଭୂମିଗତ ।
ପଞ୍ଚଜନ୍ୟ ଶଙ୍ଖନାଦ କରି ଭଗବାନ
ଗୋଡ଼ାଇ ମାଇଲେ ତହୁଁ ଅସୁର ସଇନ୍ୟ ।
ଦେଖିଣ ନାରକାସୁର ଆଗେ ଓଗାଳିଲା
ଧନୁ ପକାଇଣ ଏକ ଗଦା ଯେ ମାଇଲା ।
ଆରେ ଆରେ ଗରୁଡ଼ ବୋଲିଣ ଗଦାଟୋଳି
ତୋହର ମାଂସ କରିବି ଆଜି ପୋଡ଼ାବଳି ।
ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ବୋଇଲେ ଶୁଣରେ ଅସୁର
ଆଜି ଜନ୍ତୁପତି ପାଞ୍ଜି ପୋଛିଲା ତୋହର ।
ଏହା କହୁ କହୁ ଦୈତ୍ୟ ଗଦା ପ୍ରହାରିଲା
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଉପରେ ସେ ଗଦା ପଡ଼ିଲା ।
ବେଗେ ଅଙ୍ଗ ଢାଳିଦେଲେ ଦେବ ବନମାଳୀ
ଚକ୍ର ଘେନିଣ ପଟିଲେ ଦୈତ୍ୟ ବକ୍ଷସ୍ଥଳୀ ।
ଚକ୍ର ପଡ଼ିଲା ଲିତାଏ ତାକୁ ନ କାଟିଲା
ମହାଘୋର ରଡ଼ି ଏକ ଅସୁର ଛାଡ଼ିଲା ।
ଦେଖି ଜଗନ୍ନାଥ ହେଲେ କୋପେ ପରଖର
ପୁଣି ହିଁ ପିଟିଲେ ନେଇ ତାର ବକ୍ଷସ୍ଥଳ ।
ହସ୍ତୁଛୁଟି ଗଦା ତାର ଭୂମିରେ ପଡ଼ିଲା
ନିଶସ୍ତ୍ର ହୋଇ ସେ ଭୁଜ ଟୋଳିଣ ଧାଇଁଲା ।
ଧାମଇଁ ସେ ଘୋର ନାଦ କରି ମହାବୀର
ପଦାଘାତରେ କମ୍ପିଲା ସପତ ସାଗର ।
ଦେଖନ୍ତି ଦେବତାମାନେ ଶୂନ୍ୟେ ସର୍ବେ ମିଳି
ପୁଣି ହିଁ ଚକ୍ର ପେଶନ୍ତି ଦେବ ବନମାଳୀ ।
ଶସ୍ତ୍ରର ବିଘାତେ ସେହୁ ହେଲା ବେନିଖଣ୍ଡ
ରଡ଼ିଏ ଛାଡ଼ିଲା ପୁଣି କମ୍ପିଲା ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ।
ବାସବର ବଜ୍ର ଯେହ୍ନେ ଝଡ଼େ ଗିରିଶୃଙ୍ଗ
ଛାଡ଼ିଲା ଦୈତ୍ୟ ପଡ଼ିଲା ତାର ମୃତ୍ୟୁ ପିଣ୍ଡ ।

ପିତାର ମରଣ ବାର୍ତ୍ତା ଶୁଣି ବେନି ସୁତ
ପିତୃରିପୁ ନାଶଲାଗି ହେଲେ ଉପଗତ ।
ନାନା ଶସ୍ତ୍ରମାନ କରେ ଦୈତ୍ୟମାନେ ଘେନି
ପୁଣି ହିଁ ସାଜିଲେ ସେହୁ ଅସୁର ସଇନି ।
ସେନାପତିମାନେ ବେଗେ ହୋଇଲେକ ଆଗେ
ନାରକା ଅସୁର ସୁତ ହୋଇ ବେନି ଭାଗେ ।
ବସୁ ଅରୁଣ ଏ ଦୁଇ ଭାଇ ପୁଣି ଥିଲେ
ବେନି ଭାଗ ହୋଇ ସେହୁ ଯୁଦ୍ଧେ ଆବୋରିଲେ ।
ବରଷନ୍ତି ବାଣମାନ ଜଳଧାରା ପ୍ରାୟେ
ପଡ଼ନ୍ତି ନାରାଚମାନେ ଗୋବିନ୍ଦର କାୟେ ।
ସହସ୍ରେ ରଥ ଯୁଝନ୍ତି ଏକମୁଖ ହୋଇ
ଦେଖି ଗୋପିନାଥ କରେ ଶାର୍ଙ୍ଗଧନୁ ନେଇ ।
ଆରେରେ ଅସୁର ବୋଲି କରି ଡାକି ଦ୍ୟନ୍ତି
ସୁତୀକ୍ଷ୍ଣ ନାରାଚମାନ ମନ୍ତ୍ରିଣ ବିନ୍ଧନ୍ତି ।
ଘୋଟିଲା ନାରାଚ ଯାଇଁ ଅସୁରଙ୍କ ଦେହେ
ପଡ଼ିଲେ ଅସୁର ବଳ ଅସୁରଙ୍କ ପ୍ରାୟେ ।
ରଡ଼ନ୍ତି ଗଡ଼ନ୍ତି ପୁଣି ଲୋଟନ୍ତି ଧରଣୀ
ରକତେ କର୍ଦ୍ଦମ ହେଲେ ନାରାଚେ ସଇନି ।
ଯେତେବେଳେ ସୈନ୍ୟ ବେନି ଭାଗ ହୋଇଥିଲେ
ନାରାଚକେ ସଂଯମନୀ ପୁରେ ସେହୁ ଗଲେ ।
ମସ୍ତକ ଭୁଜ ଚରଣ ଭୂମିପରେ ଲୋଟି
ଅସାକ୍ଷମ ହୋଇ ସର୍ବେ ଧୂଳି ଯେ ସାଉଁଟି ।
ମେଦିନୀ କର୍ଦ୍ଦମ ହେଲା ମଡ଼ାର ଗହଳେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବାଣେ ସର୍ବେ ଲୋଟିଲେ ଭୂମିରେ ।
ବେନି ସେନାପତି ତାଙ୍କ ଦୂତ ହୋଇଥିଲେ
ଧାଇଁ ଯାଇଁଣ ସମରେ ବେଗେ ଆବୋରିଲେ ।
ଅଶୀ ସହସ୍ର ତାଙ୍କର ଅଛି ଗଜଯୂଥ
ଜଳଧି ମନ୍ଥନରୁ ସେ ହୋଇଥିଲେ ଜାତ ।
କୁହୁଡ଼ିର ସ୍ୱରୂପ ଯେ ଦିଶେ ତାଙ୍କ କାୟେ
ଗର୍ଜ୍ଜନ କରିଣ ଗର୍ବେ ଧାମନ୍ତି ନିର୍ଭୟେ ।
ମାହୁନ୍ତେ ବସିଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କରି ଉପରେ
ଅଙ୍କୁଶ ଆଘାତେ ଗଜ ଧାମନ୍ତି ସତ୍ୱରେ ।
ନାରକାର ପୁତ୍ରକୁ ସେ ଘେନିଣ ମଧ୍ୟରେ
ନାଦ କରିଣ ମିଳିଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଛାମୁରେ ।
ବେଢ଼ିଲେ କୁଞ୍ଜରବଳ କୃଷ୍ଣେ ଅପ୍ରମିତ
ତାହାଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ନୟନରେ ପଦ୍ମନେତ୍ର ।
କୃତକେଶୀ ଦୈତ୍ୟପୁତ୍ର ଅଟେ ସଉଘନ
ଅଙ୍ଗବଳ ଘେନିଣ ସେ ସାଜିଲାକ ସୈନ୍ୟ ।
ଏହା ଶୁଣିଣ ବିଲଙ୍କା ଦେଶ ମହୀପତି
ଅଗସ୍ତିଙ୍କ ଚରଣରେ କଲାକ ଭକତି ।

ଭୋ ମୁନି କହେ ହେ କୃତକେଶୀର ନନ୍ଦନ
ସେ କିମ୍ପା ଅଇଲା ନାରକାର ରଣସ୍ଥାନ ।
ସେଥିରେ ଚରିତ ମୋତେ କହ ମହାମୁନେ
କହନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ବିଲଙ୍କ ରାଜନେ ।
ଏକମନ ହୋଇ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ନରପତି
କୃତକେଶୀ ରାଜାର ଯେ ଯେସନକ ରୀତି ।
ପୂର୍ବେ ସୁମତୀ ନାମେଣ ହେଲା ସମ୍ବତ୍ସର
ମାଘ ସପତମୀ ପୁଣି ତିଥି ଗୁରୁବାର ।
ସେଦିନ ନାରକାସୁର ମୃଗୟାକୁ ଗଲା
ସୁମନ୍ତ ବନେ ସେ କୃତକେଶୀକୁ ଭେଟିଲା ।
ଘେନି ବେନି ଅମଙ୍ଗଳ ସେହୁ ବେନିରାୟେ
ମୃଗୟା ବିନୋଦେ ରହିଥାଆନ୍ତି ନିର୍ଭୟେ ।
ବେନିଥାଟ ମିଳିନ୍ତେ ଯେ ଅଗମ୍ୟ ବନର
ବେନି ରାଜା ମଧ୍ୟେ ତହିଁ ଲାଗିଲା ସମର ।
ନାରକାଅସୁର ସେହୁ ଅଟେ ମହାବଳୀ
କୃତକେଶୀ ରାଜା ସୈନ୍ୟ ପକାଇଲା ଦଳି ।
ସପତଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମର ହୋଇଲା
ହାରିଣ ସେ କୃତକେଶୀ ରଣ ଉପେକ୍ଷିଲା ।
ନାରକା ଅସୁର ସଙ୍ଗେ ପ୍ରୀତି ଆରମ୍ଭିଲେ
ବେନିରାଜା ପରସ୍ପରେ ମଇତ୍ର ହୋଇଲେ ।
ଯେ ଯାହାର ପୁରକୁ ସେ କଲେକ ଗମନ
ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ପୁଣି ଗଲା କିଛି ଦିନ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଦୋରେହା ହୋଇ ଶତଧନୁ
ଯେଉଁକାଳେ ପଳାଇଲେ ଦ୍ୱାରକା ଭୁବନୁ ।
କୃତକେଶୀ ରାଜାରେ ସେ ପଶିଲା ଶରଣ
ତାହା ଜାଣି ଦୀନବନ୍ଧୁ ମିଳିଲେଖି ପୁଣ ।
ଗୋଳଯୁଦ୍ଧ କରି ହରି କୃତକେଶୀ ନାଶି
ଆଗହୁଁ ସେ କଥା ତୋତେ କହିଛି ବିଶେଷି ।
ପିତା ନିଧନରେ ପୁତ୍ର ରାଜ୍ୟଭ୍ରଷ୍ଟ ହେଲା
ସଉଘନ ନାମେ ପୁତ୍ର ପଳାଇଣ ଗଲା ।
ନାରକାସୁର ଭବନେ ପ୍ରିୟଭାବେ ଥିଲା
ପିତାଶତ୍ରୁ ବୋଲି ଜାଣି ଯୁଦ୍ଧକୁ ଅଇଲା ।
ପଞ୍ଚାଶୋଇ ସସ୍ର ତାର ଥିଲେ ଅଙ୍ଗବଳ
ଘେନିଣ ମିଳିଲା ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଛାମୁର ।
ରେରେକାର ଶବ୍ଦ କରି ଗର୍ଜନ କରଇ
ଧନୁ ଧରି ଶର ଯୋଖି ଆକର୍ଣ୍ଣ ଟାଣଇ ।
ଦୂରହୁଁ ଡାକଇ ମୋର ବାଣକୁ ସମ୍ଭାଳ
ପିତାର ବଇରୀ ଯେଣୁ ଶତ୍ରୁ ତୁ ମୋହର ।
ଏତେକାଳ ଦଇବ ଯେ ଭେଟାଇଲା ଆଣି
ଆଜ ଏ ମାଂସ ଖାଇବ ତୋର ଗୋସାମଣି ।
ଏ କଥା ଶୁଣି ହସନ୍ତି କୃଷ୍ଣ ମନେ ମନ
ଶୁଣ ତୁରେ କୃତକେଶୀ ରାଜାର ନନ୍ଦନ ।
ତୋର ପିତା ଏକଦିନେ ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ଗଲା
ତାହାର ଆଜ ତୋତେରେ ସଙ୍ଖୋଳା ପଡ଼ିଲା ।
ପିତାର ସଙ୍ଗରେ ଏବେ ତୁହି ସ୍ୱର୍ଗେ ଯାଅ
ଏବେ ତୋହର ମନରେ ହୋଇଲା ତନୟ ।
ଏମନ୍ତ ଭେଟ ହୋଇଣ ସେହି ବେନି ଥାଟ
ଲାଗିଲାକ ସମର ଯେ ଅତି ଅମରାଟ ।
ବଜ୍ର ଶକତି ଅସୁର ଗୁଣରେ ବସାଇ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଉପରକୁ ବିନ୍ଧେ ରୋଷବହି ।
ତାହା ଦେଖି ଦୀନବନ୍ଧୁ ଶଙ୍ଖଧ୍ୱନି କଲେ
ଶାର୍ଙ୍ଗଧନୁ ଧରି ଦୃଢ଼ ମୁଷ୍ଟିରେ ରହିଲେ ।
ତେଜ ବିରାଜଇ ତାଙ୍କ କୋଟି ସୂର୍ଯ୍ୟ ଜିଣି
ନୀଳଜୀମୁତ ଉଦୟ ହେଲା କି ଧରଣୀ ।
କଟିରେ କଟିମେଖଳା ଥାଇ ପୀତାମ୍ବର
ହୃଦୟରେ ଶୋଭାପାଏ ହେମ ପଦ୍ମମାଳ ।
କର୍ଣ୍ଣରେ କୁଣ୍ଡଳ କିବା ରବିଙ୍କର ଜ୍ୟୋସ୍ନା
କପାଳେ ଶୋହେ ତିଳକ ପୁଣି ଗୋରଚନା ।
ଅପୂର୍ବ ମୂରତି ପ୍ରଭୁ ଦେବେ ଅଗୋଚର
ଶୂଦ୍ରମୁନିର ଭକତି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପୟର ।
ଝଙ୍କଡ଼ପୁର ବାସିନୀ ଶ୍ରୀଶାରଳା ଚଣ୍ଡୀ
କର ଅନୁଗ୍ରହ ପାପଭାରା ହେଉ ଖଣ୍ଡି ।
ମାଗୋ ମୁହିଁ ଆଶ୍ରା କରି ରହିଅଛି ତୋତେ
ଏହି ସଂସାର ସାଗରୁ ତରିବା ନିମନ୍ତେ ।
ମଧ୍ୟପର୍ବର ଏହି ଯେ ଅପୂର୍ବ ଆଖ୍ୟାନ
ଶ୍ରୀ ଶାରଳା ଦାସ ନିଜେ କରଇ ଲିଖନ ।
ପରମ ସାଧ୍ୱୀ ଶ୍ରୀଚଣ୍ଡୀ ଚରଣେ ଉକତି
ଆଜ୍ଞାଦିଅ ମଧ୍ୟପର୍ବ କରିବି ଭକତି ।
ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ ପୁଚ୍ଛାକଲେ ଅଗସ୍ତିଙ୍କି
କେବଣ ସ୍ୱରୂପେ ଯୁଦ୍ଧ ହୋଇଲା ଏଣିକି ।
କହ ମହାମୁନି ସେହି ପବିତ୍ର ଆଖ୍ୟାନ
ଶରୀର ନିର୍ମଳ ମୋର କର ତହୁଁ ପୁଣ ।
କହନ୍ତି କୁମ୍ଭ ଋଷିଙ୍କ ସୁତ ପରଶଂସି
ଏକମନ ହୋଇଣ ତୁ ଶୁଣ ସୋମବଂଶୀ ।
ନାରକାର ସୁତ କୃତକେଶୀର ନନ୍ଦନ
ଏହାଙ୍କର ତୁଲେ ରଣ କଲେ ଭଗବାନ ।
କୃତକେଶୀର ନନ୍ଦନ ନାମ ସଉଘନ
ଶକ୍ତିଏ ମାଇଲା ଜଗନ୍ନାଥ ଉପରେଣ ।
ଚଳିଲା ଶକତି ବେଗ କରି ଘୋର ନାଦ
ଦୂରହୁଁ ଛେଦିଲେ ଚକ୍ର ପେଶି ଦେବରାଜ ।

ହାବୋଡ଼ା ନାମେଣ ଶର ଗୁଣରେ ବସାଇ
ବିନ୍ଧିଲା ବିନତା ସୁତ ଉପରକୁ ଚାହିଁ ।
ଚଳିଗଲାକ ନାରାଚ ଅତି ପରଚଣ୍ଡ
ହାବୋଡ଼ାଗଲା ଗରୁଡ଼ ପରେ ଯାଇ କାଣ୍ଡ ।
ଘୁଞ୍ଚିଗଲା ବୈନତେୟ ଷାଠିଏ ଯୋଜନ
ସମ୍ଭାଳି ନ ପାରିଲା ସେ ଶରର ତେଜେଣ ।
ପଲକମାତ୍ରେ ସେ ତହୁଁ ଯୁଦ୍ଧେ ଆସି ମିଳି
ଦେଖିଣ କୋପ କରିଲେ ପ୍ରଭୁ ବନମାଳୀ ।
ବଜ୍ର ଶକତିଏ ଦେବ ଗୁଣରେ ବସାଇ
ବିନ୍ଧିଲେକ ଗୋପୀନାଥ ଅସୁରଙ୍କୁ ଚାହିଁ ।
ଚଳିଲା ନାରଚ ଜିଣି ଆଦିତ୍ୟଙ୍କ ଜ୍ୟୋସ୍ନା
କାଟିଲାକ କୃତକେଶୀ ନନ୍ଦନର ଡେଣା ।
ରଥ ସହିତ ସାରଥି ମୁଣ୍ଡଗୋଟି ହାଣି
ଛିଡ଼ି ଅଶ୍ୱ ଶିର ପୁଣି ଲୋଟିଲା ଧରଣୀ ।
ଏକ କରେ ଗଦା ଘେନି ଅସୁର ଧାଇଁଲା
ପାଟି ବିସ୍ତାରିଣ ନିରିଘାତ ରଡ଼ିକଲା ।
ତାହା ଦେଖିଣ କତୁରୀ ବାଣ ଦେବ ଘେନି
ଅସୁର ପରେ ବିନ୍ଧିଲେ ଧନୁର୍ଗୁଣ ଟାଣି ।
ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଶବଦ କରି ସେହି ଶର ଗଲା
କୃତକେଶୀ ନନ୍ଦନର ମୁଣ୍ଡଳି କାଟିଲା ।
ଆବର ଯେତେକ ତହିଁ ସୈନ୍ୟଗଣ ଥିଲେ
ପାଶୁପତ ନାରାଚରେ ସର୍ବେ ନାଶଗଲେ ।
ନାରକାର ବେନିସୁତ ବେନିଭାଗେ ହୋଇ
ଯୁଦ୍ଧ କରୁଥିଲେ ଦୁହେଁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଚାହିଁ ।
ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ଦୀନବନ୍ଧୁ ମହାକୋପ କଲେ
ସହସ୍ରେ ନାରାଚ ନେଇ ଗୁଣେ ବସାଇଲେ ।
ରଥୀକେ ପଚିଶ ଗଜେ ପାଞ୍ଚବାଣ ମାରି
ସୈନ୍ୟ ପ୍ରତି କାଣ୍ଡେ କାଣ୍ଡେ ମାଇଲେ ଶ୍ରୀହରି ।
ପଡ଼ିଲେ ଦୈତ୍ୟ ଛାଡ଼ିଲା ତାଙ୍କ ସ୍ନେହାମାନ
ପୁଣି ପେଶିଲେ ଶତେକ ବାଣ ଭଗବାନ ।
ନାରକା ଅସୁର ସୁତେ ଯୁଦ୍ଧ କରୁଥିଲେ
ବିଷମ ଆଘାତ ପାଇ ଛାଡ଼ି ପଳାଇଲେ ।
ଅରୁଣ ବୋଲି ଯେବଣ ସୁତ ଥିଲା ତାର
ଖଣ୍ଡେ ଦୂରକୁ ଯାଇଣ କଲାକ ବିଚାର ।
ଅବଶ୍ୟ ମରଣ ଆମ୍ଭ ଅଟଇ ନିୟତ
ରଣଯାଗ ହୋଇଅଛି ଏତେ ପରାପତ ।
ପଳାଇଗଲେ ବଇରୀ ନିଉନ ଦେଖିବ
ରାଜ୍ୟ ସମ୍ପଦ ଆବର ସକଳ ନାଶିବ ।
ଏତେକ ବିଚାରି ବାହୁଡ଼ିଣ ବିଜେ କଲା
ରତ୍ନମୟ ରଥେ ଚଢ଼ି ସମରେ ମିଳିଲା ।

ଶକତି ଏକ ଧରିଣ ଗୁଣରେ ବସାଇ
ଗର୍ଜି ଘୋରନାଦ କରି ଅସୁର ତନୟୀ ।
ଘୋର ଶବଦ କରିଣ ଶକ୍ତି ଚଳିଗଲା
ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ଦେବଙ୍କ ଉପରେ ପଡ଼ିଲା ।
ସେ ଶକତି ପ୍ରହାରଣେ ଦେବ ଭଗବାନ
ଗରୁଡ଼ରେ ବସିଲେକ ନିଶ୍ଚଳ ହୋଇଣ ।
ଫୁଲମଣ୍ଡା ଏକ ଯେହ୍ନେ ନିଜ କରେ ଧରି
କୁଞ୍ଜର ଉପରେ ନେଇ ଯେସନେ ପ୍ରହାରି ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣପରେ ଶକତି ତେସନେକ ବାଜି
ବେନିଖଣ୍ଡ ହୋଇ ବେଗେ ପଡ଼ିଲାକ ଭାଜି ।
ପୁଣି ତ୍ରିଶୂଳେକ ଧରି ରେରେକାର କରି
ପିଟିଲା ନେଇ ତାହାକୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମଉଳି ।
ଶୂନ୍ୟେ ଥାଇଣ ଦେଖିଣ ତାହା ସୁରେଶ୍ୱର
ଚକ୍ରପେଶି ତାହା ଛେଦ କଲେ ଚକ୍ରଧର ।
ପୁଣି ଆଉଥରେ ଚକ୍ର ପେଶିଲେ ଶ୍ରୀହରି
କାଟିଲେ ଅସୁର ମୁଣ୍ଡ ବେନିଖଣ୍ଡ କରି ।
ରତ୍ନ ମୁକୁଟ ଆବର କିରୀଟ କୁଣ୍ଡଳ
ଭୂମିପରେ ଛିଡ଼ିପଡ଼ି ଦିଶିଲା ସୁନ୍ଦର ।
ହାହାକାର ଶବଦ ଯେ ଅନ୍ତଃପୁରେ ପଡ଼ି
ନାରକାର ବଧୂମାନେ ଘୋର ରାବ କରି ।
ଶୂନ୍ୟେ ଥାଇ ଦେବଲୋକେ ତାହା ଦେଖୁଥିଲେ
ଅଧାସ୍ୱର୍ଗେ ରହି ଜୟ ଜୟ ଶବ୍ଦ କଲେ ।
ଶୂନ୍ୟରୁ ଯେ ପୁଷ୍ପବୃଷ୍ଟି କଲେ ଦେବ୍ନରହି
ତ୍ରାହି ତ୍ରାହି ଶବଦରେ ଶିରେ କର ଦେଇ ।
ଭୂମି ନବରୂପ ଧରି ଦୈତ୍ୟପୁରେ ଥିଲା
ପୁତ୍ର ନାତିମାନଙ୍କର ମରଣ ଶୁଭିଲା ।
ସକଳ ସମ୍ପଦ ତହୁଁ ସଙ୍ଗତରେ ଘେନି
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣେ ଯାଇଣ ସେହୁ ଭେଟିଲା କାମିନୀ ।
ହରିଣ୍ୟର ରତ୍ନମାଳା ଅମୃତ କୁଣ୍ଡଳ
ବରୁଣର ଦଣ୍ଡଛତ୍ର ଘେନିଣ ବାହାର ।
ବନମାଳା ଏକ କରେ ଧରିଣ କାମିନୀ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଗଳେ ତାହା ଲମ୍ବାଇଲା ଆଣି ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଥାଳିରେ ତହୁଁ ଷଡ଼ଅର୍ଘ୍ୟ ଘେନି
ଅଭୟ ପାଦପଦ୍ମରେ ପୂଜିଲା ରମଣୀ ।
ପୁଣି ବେନିକର ଯୋଡ଼ି ବୋଲଇ ବଚନ
ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ପ୍ରଭୁ ଦେବ ଦେବ ଭଗବାନ ।
ଶଙ୍ଖଚକ୍ରଧାରୀ ତୁମ୍ଭେ ଗରୁଡ଼ ବାହନ
ଶରଣ ରକ୍ଷଣ ଦେବ ପତିତପାବନ ।
ଜୟ ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ ଦୈତ୍ୟ ନିବାରଣ
ଭକତଜନ ରକ୍ଷଣ ଦୁଃଖ ବିମୋଚନ ।

ପର ଉପରେ ହେ ତୁମ୍ଭେ ଦେବ ଅଟ ସିନା
ଚାରିଖାନି ପାଳକ ଯେ ଜଗତ ମୋହନା ।
ପଳାନ ସମୟେ ତୁମ୍ଭେ ବହିଥାଅ ତମ
ଉପଜିବା କାଳେ ତୁମ୍ଭେ ବହ ରଜଗୁଣ ।
ଏବେ ତୁମ୍ଭ ପାଦେ ମୁହିଁ ପଶିଲି ଶରଣ
ନାରକାସୁର ପୁତ୍ରକୁ ରଖ ନାରାୟଣ ।
ତୁମ୍ଭ ପାଦପଦ୍ମେ ନାଥ ଅଛଇ ଯେ ଶୋଇ
ଶିର କମଳରେ ମୋର ବେନିକର ଦେଇ ।
ଏହାକୁ ତୁ ଏବେ ରକ୍ଷାକର ଜଗନ୍ନାଥ
ଘୋଡ଼ାଅ ଏହୁ ନିରେଖ ଜନ ପଦ୍ମମୁଖ ।
ଭୂମିର ବଚନେ ଦେବ କ୍ରୋଧ ଉପେକ୍ଷିଲେ
ଅଭୟବର ନାରକା ପୁତ୍ର ଶିରେ ଦେଲେ ।
ଆବର ତାହାକୁ ରାଜ୍ୟେ ରାଜପଣ ଦେଲେ
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ମୁକୁଟ ଶିରେ ନେଇ ବନ୍ଧାଇଲେ ।
ରାଜାର ନଗରେ ତହୁଁ ଯାଇ ବିଜେ କଲେ
ପାତ୍ର ଅମାନତ୍ୟଗଣେ ବେଗେ ଅଣାଇଲେ ।
ଯେ ଯାହାର ଅଧିକାର ଦେଇ ଜଗନ୍ନାଥ
ଛତ୍ର ଧରାଇଣ ତାକୁ କଲେ ପୁରୁଷାର୍ଥ ।
ତହୁଁ ଅନ୍ତଃପୁରେ ଦେବ ପଶିଲେକ ଯାଇ
ରାଜକନ୍ୟାମାନେ ଯହିଁ ଛନ୍ତି ବନ୍ଦିହୋଇ ।
କନ୍ୟାଙ୍କର ବନ୍ଦିଘରେ ମିଳି ପଦ୍ମନେତ୍ର
ଷୋଳସହସ୍ର ଆବର ଛନ୍ତି ଏକଶତ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ରୂପକୁ ଚାହିଁ ସର୍ବନାରୀ
ଦେଖିଲେ ଏକୁ ଆରେକ ହୋଇ ଆଗସରି ।
ଚର୍ମଲୋଚନେ ମୋହନ ରୂପକୁ ସେ ଦେଖି
ପଲକ ନପଡ଼େ ସର୍ବେ ଚାହାଁନ୍ତି ନିରେଖି ।
ଜଡ଼ିତ ହୋଇଲା ସର୍ବଚିତ୍ତ କାମବାଣେ
ନ ପାରନ୍ତି ଚାଲି କେହୁ ଭେଡ଼ାଏତ କେଣେ ।
ଚିତ୍ତ ନିଶ୍ଚଳ କରିଣ ଚାହାନ୍ତି ଯୁବତୀ
ଦଇବ ଯେ ସମ୍ପାଦନ କଲା ଆଣି ପତି ।
ହୁଳହୁଳି ଦେଇ ତହୁଁ ସକଳ କାମିନୀ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦତଳେ ହେଲେ ପରିମାଣି ।
ଅପୂର୍ବ ସୁନ୍ଦରୀ ପାର୍ବତୀଙ୍କ ଅଂଶେ ଜାତ
ଭଳିଲେ ସେ ରୂପ ଗୁଣ ଦେଖି ପଦ୍ମନେତ୍ର ।
ପୂର୍ବ ପଶ୍ଚିମ ଆବର ଉତ୍ତର ଦକ୍ଷିଣ
ଚାରିଦିଗରେ ରାଜାଙ୍କୁ ଅସୁର ଜିଣିଣ ।
ସେମାନଙ୍କର ଦୁହିତା ଆଣି ଭୁଜବଳେ
ନଗରେ ରଖିଲା ବିଭା ହେବ ଏକ ବେଳେ ।
କନ୍ୟାଏ ଛନ୍ତି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଛାମୁରେଣ ରହି
ଚରଣ ଭୂମିରେ ଲୋଟି ଶିରେ କର ଦେଇ ।
ନମାମି ଜଗତବନ୍ଧୁ ଜଗତ ଜନର
ନମାମି ଦ୍ୱାପର ଦେବ କୃଷ୍ଣ ଅବତାର ।
ଖଳ ବିନାଶନେ ଦେବ କୃଷ୍ଣ ଅବତାର
ଭୋ ଦେବ କରୁଣା କରି ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର ।
ଆମ୍ଭେମାନେ ତ ନିରେଖ ଅଟୁ ସ୍ତିରୀଗଣ
ଶ୍ରୀଚରଣ ତଳେ ପ୍ରଭୁ ରଖିବା ଶରଣ ।
ଜୟଶବ୍ଦ ଉଚ୍ଚାରିଲେ ତହୁଁ ନାରୟଣ
ବେଢ଼ିଲେ ଆକାଶେ ଯେହ୍ନେ ଚନ୍ଦ୍ରେ ତାରାଗଣ ।
ତାହା ଦେଖିଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କରେ ଯମର୍ଜନ୍ତି
ରୁହ ରୁହ ନାରୀଗଣ ନକର ଗୋ ଭୀତି ।
ତମ୍ଭରି ପାଇଁ ଆସିଲି ସିନା ଏତେ ଦୂର
ଗୋଳଯୁଦ୍ଧ କରିଣ ମୁଁ ମାଇଲି ଅସୁର ।
ଏବେ ହୋ ଦ୍ୱାରକାପୁର ଗମନ ଗୋ କର
ମୁହିଁ ମନୋରଥ ସିଦ୍ଧ କରିବି ତୁମ୍ଭର ।
ଏତେକ ବୋଲିଣ ତହୁଁ ନନ୍ଦର ନନ୍ଦନ
ନାରକାସୁରର ଯେତେ ଅପୂରୁବ ଧନ ।
ଅଶୀ ସହସ୍ର ସେଠାରେ ଥିଲେକ କୁଞ୍ଜର
ଐରାବତ ହସ୍ତୀ କି ସେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟେ ଅବତାର ।
ଅସୁର ପୁରେ ଅପୂର୍ବ ଦ୍ରବ୍ୟ ଥିଲା ଯେତେ
ଦ୍ୱାରକାକୁ ଘେନିଗଲେ କନ୍ୟାଙ୍କ ସହିତେ ।
ତହୁଁ ଦେବ ଜଗନ୍ନାଥ ଗରୁଡ଼ ଆରୋହୀ
ବରୁଣ ଛତ୍ର ଅମୃତ କୁଣ୍ଡଳକୁ ନେଇ ।
କଲେକ ସ୍ୱର୍ଗକୁ କଟକାଇ ଭଗବାନ
ଚଳିଯାନ୍ତି ଶଙ୍ଖଶବ୍ଦ ହୁଏ ଘନ ଘନ ।
ଶୂନ୍ୟେ ରହି ଦେବଲୋକେ ତାହା ଦେଖୁଥିଲେ
ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଗମନ୍ତେ ସର୍ବେ ପଥରେ ଭେଟିଲେ ।
ଅଦିତିଙ୍କ ନବରରେ ଯାଇ ବେଗେ ପଶି
ଅମୃତ ବଚନ ଦେବ କହନ୍ତି ବିଶେଷି ।
ଅମୃତ କୁଣ୍ଡଳ ବନମାଳା ଥିଲେ ନେଇ
ଅଦିତିଙ୍କ କରେ ତାହା ସମର୍ପିଲେ ତହିଁ ।
ଦେଖିଣ ଅଦିତି ଦେବୀ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଲେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଆସନରେ ନେଇ ବସାଇଲେ ।
ଶଚିଦେବୀଙ୍କ ସହିତେ ଦେବ ପୁରନ୍ଦର
ଆନନ୍ଦରେ ପୂଜାକଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଯୟର ।
ଦେବଲୋକମାନେ ତାଙ୍କ ଛାମୁରେ ଯେ ମିଳି
ସ୍ତୁତି ପାଠ କଲେ ସର୍ବେ କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି ।
ଜୟ ଜୟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ହେ ପ୍ରସନ୍ନ ମୂରତି
ତୁମ୍ଭେ ସଞ୍ଚିଲାର ସିନା ଅଟେ ବାରସ୍ୱତୀ ।
ଯୁଗକୁ ଯୁଗ ନାଥ ଯେ ଅବତାର ତୋର
ଅସୁର ବିନାଶି ଦେବଗଣେ ରକ୍ଷାକର ।

କଂସ କେଶୀଙ୍କୁ ନାଶିଲ ଅଷ୍ଟମଲ୍ଲ ମୂଳେ
ଗୋବର୍ଦ୍ଧନ ତୋଳିଥିଲ ଗୋପୀଙ୍କର ଛଳେ ।
ଦାବାଅନଳ ଭକ୍ଷଣ କାଳୀୟ ନାଶନ
ନିଗୁଡ଼ ବନ୍ଧନୁ ମାତା ପିତା ଉଦ୍ଧାରଣ ।
ନାରକା ସହିତ ଥିଲେ ଦୈତ୍ୟଗଣ ଯେତେ
ମାରି ରଖିଲ ଦେବତାଗଣ ଯଦୁନାଥେ ।
ତେତିଶ କୋଟି ଦେବତା ଛାମୁରେ ମିଳିଣ
ଜୟ ଶବଦ ପଢ଼ନ୍ତି ସ୍ତୁତି ସ୍ତୋତ୍ରମାନ ।
ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଣ ତହୁଁ ପ୍ରଭୁ ଦେବରାୟେ
ମେଲାଣି ମାଗିଲେ ଦେବ ଅଦିତିଙ୍କ ପାୟେ ।
ସନ୍ତୋଷ କରାଇ ତାଙ୍କୁ ଦେବ ଭଗବାନ
ଦ୍ୱାରକାପୁରେ ଚଳିଲେ ଗରୁଡ଼ ଚଢ଼ିଣ ।
ସଙ୍ଗତରେ ଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ସାଧ୍ୱୀ ଶତ୍ରାବତୀ
ତାହାଙ୍କୁ ଘେନି ବାହାର ହେଲେ ଯଦୁପତି ।
ପଥେ ଯାଆନ୍ତେ ନନ୍ଦନ କାନନରେ ମିଳି
ଶୂନ୍ୟପଥରେ ଗରୁଡ଼ ଯାଏ ପକ୍ଷ ଚାଳି ।
ନନ୍ଦନ ନାମରେ ବନ ଅଟେ ସେହୁ ପୁଣ
ନାନାଦି ବୃକ୍ଷ ତହିଁ ଦିଶେ ଶୋଭାବନ ।
ନାନାବର୍ଣ୍ଣେ ପୁଷ୍ପ ତହିଁ ପାରିଜାତ ବନ
ଗନ୍ଧ ପ୍ରକଟଇ ସ୍ୱରଗର ସର୍ବସ୍ଥାନ ।
ପୁଷ୍ପେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ସେହି ପାରିଜାତ ବନ
ତା ଦେଖି ନେବାକୁ ବଳେ ସତ୍ୟଭାମା ମନ ।
ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ମୁଖକୁ ଚାହିଁ ବୋଲେ ସତ୍ୟାସତୀ
ଶୁଣ ହେ ଦେବ ଅନନ୍ତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡର ପତି ।
ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁରେ ନାହିଁ ଦେବ ପାରିଜାତ ବନ
ରୋପିବ ନେଇ ସ୍ୱରଗପୁର ଉପବନ ।
ଏତେ ବୋଲି କହି ଦେବୀ ଶିରେ କରଦେଇ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଚରଣରେ ପ୍ରଣିପତ୍ୟ ହୋଇ ।
ଏହା ଶୁଣି ଜଗନ୍ନାଥ ଗରୁଡ଼କୁ ଚାହିଁ
ରହ ପକ୍ଷୀରେ ନନ୍ଦନବନେ ଆମ୍ଭେ ଯାଇ ।
ଆଜ୍ଞା ପାଇଣ ଗରୁଡ଼ ଶୂନ୍ୟରୁ ଖସିଲା
ନନ୍ଦନବନ ନିକଟେ ଯାଇଣ ମିଳିଲା ।
ଗରୁଡ଼ ପୃଷ୍ଠୁ ଉଭୁରି ଦେବକୀ ନନ୍ଦନ
ତୋଟାଦ୍ୱାରେ ବିଜେ କଲେ ଶ୍ରୀମଧୁସୂଦନ ।
ଲକ୍ଷେକ ଗନ୍ଧର୍ବେ ତହିଁ ତୋଟା ରଖିଥିଲେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଖି ବେଗେ ପଥ ନିରୋଧିଲେ ।
କାହିର ମାନବା ପଶୁ ତୋଟାରେ ତୁ ଯାଇ
ତୋହର ମନରେ କିଛି ଭୟଭ୍ରାନ୍ତି ନାହିଁ ।
ଇନ୍ଦ୍ରରାଜା ଦୂତ ଆମ୍ଭେ ତୋଟା ରଖିଥାଉଁ
ତାହାର ବିନା ଆଜ୍ଞାରେ ପ୍ରବେଶି ନ ଦେଉଁ ।
ତୁ କେବଣ ଭରସାରେ ପଶରେ ମାନବ
ରହ ରହ ବୋଲି କରି ଓଗାଳିଲେ ସର୍ବ ।
ତାହା ଦେଖି ଜଗନ୍ନାଥ ବୋଲନ୍ତି ବଚନ
କହ ଯାଇ ତୁମ୍ଭେ ବେଗେ ରାଜାର ଆଗେଣ ।
ଏତେ ବୋଲିକରି ପ୍ରଭୁ ପଶିଲେ ଧସାଇ
ଶୁଣି ହିଁ ନିରୋଧ କଲେ ଗନ୍ଧରବେ ଯାଇ ।
ଆରେ ଆରେ ବୋଲି କରି ପୁଣି ହିଁ ଡାକିଲେ
ତାହା ଦେଖି ଦେବ ଯଦୁପତି କୋପକଲେ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କୁପିତ ହେବା ଜାଣି ଖଗବର
ଡେଣା ବିସ୍ତାରି ବାହିଲେ ବିନତା କୁମର ।
ପକ୍ଷବାତେ ଗନ୍ଧରବମାନେ ଉଡ଼ିଗଲେ
ଲକ୍ଷେ ଯୋଜନରେ କେହୁ ଦ୍ୱିଲକ୍ଷେ ପଡ଼ିଲେ ।
ତୋଟା ଭିତରେ ପେଶିଲେ ଦେବ ଭଗବାନ
ଲୋଡ଼ନ୍ତି କେଉଁଠି ଅଛି ପାରିଜାତ ବନ ।
ଇନ୍ଦ୍ରରାଜା ଆଗେ ଯାଇ କହିଲେ ଡଗର
ଶୁଣ ଆହେ ଶଚୀପତି ସ୍ୱରଗ ଠାକୁର ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପ୍ରଭୁ ସ୍ୱରଗପୁରେ ଆସୁଥିଲେ
ଆସନ୍ତେ ନନ୍ଦନବନେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
ସତ୍ୟଭାମାଙ୍କ ବଚନେ ପାରିଜାତ ବନ
ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁରେ ଘେନିଯିବେ ପୁରୁଷ ଉତ୍ତମ ।
ତୋଟା ଦ୍ୱାରାଦେଶେ ପ୍ରଭୁ ମିଳିଲେକ ଯାଇ
ଜାଣିଣ ଗନ୍ଧର୍ବବଳ ନିରୋଧିଲେ ତହିଁ ।
ଦେଖି ଦେବ ଦୀନବନ୍ଧୁ ତାଙ୍କୁ କୋପ କଲେ
ଗନ୍ଧର୍ବେ ଗରୁଡ଼ ପକ୍ଷବାତେ ଉଡ଼ିଗଲେ ।
ତାହା ଶୁଣି ସୁରପତି ସ୍ତବଧ ହୋଇଣ
ମହା କ୍ରୋଧଭରେ ସେହୁ କହଇ ବଚନ ।
ଯାଅ ଡଗର ଦେବଙ୍କୁ କହ ବେଗେ ଯାଇ
ଆସନ୍ତୁ ତେତିଶକୋଟି ଦେବ ସଜହୋଇ ।
ଏତେ ବୋଲି ଇନ୍ଦ୍ରଦେବ ସ୍ୱୟଂ ସଜହେଲେ
ଐରାବତ ହସ୍ତୀପୃଷ୍ଠେ ଯାଇଣ ବସିଲେ ।
ବଜ୍ରକରେ ଧରି ଚମକଇ ସୁରପତି
ସାଜ ସାଜ ବୋଲି କରି ଡଗରେ ଡାକନ୍ତି ।
ବାଜେ ଟମକ ନିଶାଣ ଆଦି ଗୁରୁଟାଣ
ଚମକ ପଡ଼ିଲା ବାରସ୍ୱତୀର ଭୁବନ ।
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ସହିତେ ଚାରିମେଘ ଘେନି
ଯମ ନଇରତ ପୁଣି ପବନ ବହନି ।
ଏକାଦଶ ରୁଦ୍ର ହୋଇଲେକ ଏକମେଳ
ସାଜିଲେ ଗନ୍ଧର୍ବ ଦିଗପାଳ ସେ ସକଳ ।
ଯେତେ ନକ୍ଷତ୍ର ଆବର ତିଥି ଆଦିକରି
ଯୋଗ କରଣ ବାହାର କଲେ ଶସ୍ତ୍ର ଧରି ।

ବୈଶାଖ ଶୁକ୍ଳପଞ୍ଚମୀ ତିଥି ଗୁରୁବାର
ଶ୍ରବଣା ନକ୍ଷତ୍ର ଭୋଗ ଅଟେ ସେଦିନର ।
ଧୃତି ନାମେ ଯୋଗ ତଇତିଳ ଯେ କରଣ
ନବମ ଘରରେ ଚନ୍ଦ୍ର ବିଜୟ ସେଦିନ ।
ସାଜସାଜ ବୋଲିକରି ସ୍ୱର୍ଗେ ପଡ଼େ ଡାକ
ନାନାବାଦ୍ୟ ଶବଦରେ ଆକାଶ ଚମକ ।
ମିଳିଲେ ନନ୍ଦନବନ ପାଶେ ବେଗେ ଯାଇ
ଦ୍ୱାରେ ଥାଇଣ ଦେଖନ୍ତି ତାହା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସାଇଁ ।
ବିଚାରନ୍ତି ଦେବଗଣ ଅଟନ୍ତି ଅଜ୍ଞାନ
ଦେଖିବାକୁ ଆଜ ସୁରପତି ବଡ଼ପଣ ।
ଏମନ୍ତ ମନେ ବିଚାରି ଦେବ ଭଗବାନ
ପାରିଜାତ ବୃକ୍ଷ ଦେବ ଉପାଡ଼ି ବହନ ।
ରଖିଲେ ବୃକ୍ଷ ଗରୁଡ଼ ମସ୍ତକରେ ନେଇ
ବଇନତେୟ ଉପରେ ବିଜୟ ଗୋସାଇଁ ।
ପ୍ରିୟାଙ୍କୁ କୋଳେ କରିଣ ବୋଲନ୍ତି ବଚନ
ଶୁଣ ଦେବୀ ଦେବଗଣଙ୍କର ବଡ଼ପଣ ।
ପାରିଜାତ ପୁଷ୍ପବନ ପାଇଁ ପୁରନ୍ଦର
କ୍ରୋଧେ ଆସିଅଛି ଦେବୀ କରିବ ସମର ।
ମାୟାରେ ବିହ୍ୱଳ ହୋଇଅଛି ବଜ୍ରଧର
କରିବ ସମର ଆସି ମୋହର ଛାମୁର ।
ଜାଣିବଇଁ ଆଜ ଦେବଙ୍କର ବଡ଼ପଣ
ଭାଙ୍ଗି କରିବି ସ୍ୱର୍ଗର ସ୍ଥାନ ରଣଭଣ ।
ଏତେକ ବିଚାର କରନ୍ତେଣ ଚକ୍ରଧର
ଆଗୁଆଣି ଥାଟମାନ ମିଳିଲେ ଛାମୁର ।
ଚାରିମେଘ ଘେନିକରି ପବନ ବାହାର
ଶୂନ୍ୟରେ ଘୋଟିଲେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଉପର ।
ଝଟଝଟ ବିଜୁଳି ଯେ ମାରେ ଶୂନ୍ୟେ ଥାଇ
ପ୍ରଳୟ କାଳ ପ୍ରାୟେକ ଘୋଟିଲେକ ଯାଇ ।
ବର୍ଷଣ କରନ୍ତି ଜଳ ମିଶାମିଶି କରି
ବଜ୍ର ପ୍ରାୟେକ ପ୍ରସ୍ତରମାନ ଯେ ପ୍ରହାରି ।
ବହଇ ପବନ ଅଣଚାଷ ମୂର୍ତ୍ତି ଘେନି
ଚାହୁଁ ଚାହୁଁ ଅନ୍ଧକାର ଘୋଟେ ଶୂନ୍ୟଭୂମି ।
କରନ୍ତି ଗର୍ଜନ ଘଡ଼ଘଡ଼ି ମେଘମାନ
ଆଜି ପ୍ରଳୟ ହେବକି ଚଉଦ ଭୁବନ ।
ବଜ୍ର ଶବଦ କରଇ ଦେବ ମଘବାନ
ଅଠର ଖଣ୍ଡ ଘୋଟିଣ କରନ୍ତି ଗର୍ଜନ ।
ଗରୁଡ଼ର ପକ୍ଷତଳେ ରହି ଭଗବାନ
ବୋଲନ୍ତି ଦେଖିବା ଦେବତାଙ୍କ ବଡ଼ପଣ ।
ଶ୍ରୀକରେ ଚକ୍ର ଘେନିଣ ଦେବ ଦଇତ୍ୟାରି
ମେଘଙ୍କ ପରେ ପଶିଲେ ମହାକ୍ରୋଧ କରି ।

ଚଳିଗଲା ଚକ୍ର ଯାର କୋଟିସୂର୍ଯ୍ୟ ଜ୍ୟୋତି
ଚାରିମେଘ ଭାଜି ହୋଇ ଗଲେ ଛିନ୍ନମୂର୍ତ୍ତି ।
ପବନ ସ୍ତମ୍ଭିତ ହୋଇ ହୋଇଲା ନିଉନ
ଛାଡ଼ିଲା ଅନ୍ଧାର ଦିଶିଗଲା ଦିଗମାନ ।
ଐରାବତ ପୃଷ୍ଠେ ବସି କରେ ବଜ୍ରଧରି
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଛାମୁରେ ଇନ୍ଦ୍ର ମିଳେ କୋପକରି ।
ଦୂରହୁଁ ବୋଲଇ ଆରେ ଗଉଡ଼ ବାଉଡ଼
କିମ୍ପା ହାଲହୋଳି କରୁଅଛୁ ଆରେ ମୂଢ଼ ।
ପଶିଲୁ ମୋର ନନ୍ଦନନବନେ କାହିଁପାଇଁ
ପାରିଜାତ ପୁଷ୍ପ ନେବୁ କିମ୍ପା ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ଭୂଇଁ ।
ଦେବତାଙ୍କ ବିନୁ ତାହା ଅନ୍ୟେ ଭୋଗ ନାହିଁ
ଦେବଙ୍କ ପୁଷ୍ପ ନନ୍ଦନ ବନେ ସେହୁ ଥାଇ ।
ଦେବତାଙ୍କ ପୁଷ୍ପ କାହିଁନରେ ଭୋଗହୋଇ
ନ ଜାଣି ଅନର୍ଥ କର ଆସି ସ୍ୱର୍ଗଭୂଇଁ ।
ଛାଡ଼ିକରି ପୁଷ୍ପବନ ବେଗେ ଏଥୁଯାଅ
ମାନବର ଦେହଧରି ଗାରିମା ନ ବହ ।
ଖାଣ୍ଡବବନ ମୋହର ପାଣ୍ଡବା ଦହିଲା
ନନ୍ଦନବନ ଯୋଗରୁ ପାସୋର ତା ଗଲା ।
ତୁମ୍ଭେ କି ନ ଜାଣ ଏହା ଦେବତାଙ୍କ ବନ
କିମ୍ପାଇଁ ଅନର୍ଥ କର ଆସି ସ୍ୱର୍ଗସ୍ଥାନ ।
ଏତେକ କହିଣ ତହୁଁ ଦେବ ପୁରନ୍ଦର
ଐରାବତ କନ୍ଧେ ଥାଇ ସମରେ ବାହାର ।
ତେତିଶକୋଟି ଦେବତା କରେ ଶସ୍ତ୍ର ଧରି
ବେଢ଼ିଲେ ଯାଇଣ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଆବୋରି ।
କେହି କାହାର ସହିତେ ସମର ନକରି
ସ୍ତବଧ ହୋଇଣ ରହିଅଛନ୍ତି ଆବୋରି ।
ଅଶୀ ସହସ୍ର ଅଛନ୍ତି ଇନ୍ଦ୍ରର ନନ୍ଦନ
ତାହାର ପଛରେ ଧାନ୍ତି ଶସ୍ତ୍ରକୁ ଧରିଣ ।
ସୋମସ୍ରବା ବୋଲି ଏକ ଇନ୍ଦ୍ରର ନନ୍ଦନ
ମଘବାକୁ ପଛକରି ଆବୋରିଲେ ରଣ ।
ତୀକ୍ଷ୍ଣ ନାରାଚ ଏକ ସେ ଗୁଣରେ ବସାଇ
ରେ ରେ କାର ଶବ୍ଦ କରି ବିନ୍ଧିଲା ତୁହାଇ ।
ଚଳିଗଲାକ ନାରାଚ ଘୋର ନାଦ କରି
ଘୋଟିଲା ଅନ୍ଧକାର ନ ଦିଶେ ବନପୁରୀ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେବଙ୍କ କରେ ଚକ୍ର ପୁଣି ଥିଲା
ତହିଁରେ ବାଜି ସେ ଶର ବାହୁଡ଼ି ଅଇଲା ।
ତାହା ଦେଖିଣ ବସିଲେ ଦେବ ଭଗବାନ
ସମସ୍ୟା ନ ଦଅନ୍ତି ସେ ଦେବଙ୍କୁ ଚାହିଁଣ ।
ଇନ୍ଦ୍ରର ନନ୍ଦନ ଦେଖି ଶୁଣି କୋପକଲା
ପରବତା ନାମେ ଶର ଗୁଣେ ବସାଇଲା ।

ବୋଇଲା ଆମ୍ଭର ଶତ୍ରୁ ଅଟରେ ପାମର
ସମ୍ଭାଳ ସମ୍ଭାଳ ଏବେ ଏ ପର୍ବତା ଶର ।
ଏହା ଦେଖି ଜଗନ୍ନାଥ କୋପେ ଥରହର
ଧଇଲେ ଶାରଙ୍ଗଧନୁ କରେ ଦାମୋଦର ।
ପ୍ରଳୟ ଅନ୍ତକ ରୂପ ଧରି ଦେବସ୍ୱାମୀ
କୋପେ ଗୁରୁତର କିବା କାଳସର୍ପ ଜାଣି ।
ପର୍ବତାଶର ନିବାରି ବଜ୍ରଶର ଧରି
ପେଶିଲେ ସେ ଗନ୍ଧର୍ବର ପର କୋପକରି ।
ଚଳିଗଲା ସେହି ଶର ବିଦ୍ୟୁତେଜ ଜିଣି
ପର୍ବତାଶର କାଟିଣ ଲୋଟିଲା ଧରଣୀ ।
ପଡ଼ିଲା ସହସ୍ରବାର ପରେ ବାଣ ଯାଇ
ଫୁଟିଗଲା ବକ୍ଷସ୍ଥଳେ ଲୋଟିଲା ସେ ମହୀ ।
ଦେଖିଣ ଇନ୍ଦ୍ରଦେବତା କୋପେ ପରଖର
ଅଶୀସସ୍ର ପୁତ୍ରସହ ମିଳିଲା ଛାମୁର ।
ମଘବାଙ୍କୁ ପଛକରି ପୁତ୍ରେ ଯୁଦ୍ଧ କଲେ
ଯେ ଯାହାର ଶସ୍ତ୍ର ଧରି କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବିନ୍ଧିଲେ ।
ଗୋଟିଏ ଊଣା ଅଶୀ ସହସ୍ର ଏ ନାରାଚ
ଏକାବେଳକେ ବିନ୍ଧିଲେ ଇନ୍ଦ୍ରର ତନୁଜ ।
ଶତେଦିନ ପୂରିଗଲା ହେଲା ଅନ୍ଧକାର
କି ଅବା ପ୍ରଳୟ ହେଲା ମହୀ ହେଲା ଭାର ।
ଦେଖି ଜଗନ୍ନାଥ ଦେବ କୋପେ ଥରହର
ଛେଦିଲେ ଏକ ନାରାଚ ବିନ୍ଧି ସବୁ ଶର ।
କ୍ରୋଧରେ ପେଶିଲେ ଅଗ୍ନିଶର ନାରାୟଣ
ଶୋଇଲେ ଅଶୀ ସହସ୍ର ସୁତ ଭୂମିରେଣ ।
ତା ଦେଖି ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବର ନ ସ୍ଫୁରଇ କିଛି
ବୋଇଲେ ସମ୍ପତ୍ତି ମୋର ନାଶ ହେଉଅଛି ।
ଐରାବତ ଗଜେ ବସି କୋପେ ବଜ୍ରପାଣି
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଉପରେ ବଜ୍ର ପ୍ରହାରିଲା ଆଣି ।
ଦେଖିଣ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ରତ୍ନେ ନିବାରିଲେ
ତେତିଶକୋଟି ଦେବଙ୍କୁ ଚାହିଁଣ ବୋଇଲେ ।
ଇନ୍ଦ୍ରଦେବତା ତୁମ୍ଭର ଅଟଇ ରାଜନ
ତାହାପାଇଁ ତୁମ୍ଭେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବଟି ପୁଣ ।
ଏମନ୍ତ କହିଣ ପ୍ରଭୁଦେବ ଭଗବାନ
ବାବଲ ଶର ପେଶିଲେ ଇନ୍ଦ୍ର ଉପରେଣ ।
ଗଜ ଉପରେ ପଡ଼ିଲା ସେହି ଶସ୍ତ୍ର ଯାଇ
ଅଚେତେ ସେ ଗଜଇନ୍ଦ୍ର ପଡ଼ିଲେକ ଶୋଇ ।
ବାହନ ଅଭାବେ ପୁଣି ଦେବ ପୁରନ୍ଦର
ମହା କୋପାନଳେ ସେହି ଗର୍ଜେ ଫୁଫୁକାର ।
ତ୍ରିଦଶ ଦେବତାଗଣ ଶାଖୀ ପ୍ରାୟ ହୋଇ
ଦେଖନ୍ତି ଇନ୍ଦ୍ର ଗୋବିନ୍ଦ ଯୁଦ୍ଧ ତହିଁ ରହି ।

ତହୁଁ ସୁରପତି ଅଶ୍ୱ ଉପରେ ଆରୋହି
ଗୋବିନ୍ଦଙ୍କର ଛାମୁରେ ମିଳିଲାକ ଯାଇ ।
କୋପେ ଗୁରୁତର ଇନ୍ଦ୍ର ପୁତ୍ରଙ୍କ ଶୋକରେ
ଶୁଣି ଧନୁ ଧରି କରେ ବାହାର ସମରେ ।
ସହସ୍ରେକ ନାରାଚ ସେ ଗୁଣରେ ବସାଇ
ପୁତ୍ରମାନଙ୍କ ଶୋକରେ ବିଜେ ଶଚୀସାଇଁ ।
ତାହା ଦେଖି ଭଗବାନ ଶଙ୍ଖନାଦ କଲେ
ବାବଲ ଶର ପେଶିଣ ତା ଶିର ନାଶିଲେ ।
ମୋହନ ଶର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଗୁଣରେ ବସାଇ
ବିନ୍ଧିଲେ ଦେବଗଣଙ୍କୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଚାହିଁ ।
ଚଳିଲା ଶର ପ୍ରଳୟକାଳ ସିନ୍ଧ ଜାଣି
ଘୋଟିଲା ଅନ୍ଧକାର ଯେ ନ ଦିଶେ ଧରଣୀ ।
ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ମୁଖ୍ୟ କରିଣ ସର୍ବ ଦେବଗଣ
ଶସ୍ତ୍ର ଛାଡ଼ିଣ ଶୋଇଲେ ଭୂମି ଉପରେଣ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ନଇରତୁ ପୁଣି ପବନ ବରୁଣ
ଦଶଦିଗପାଳ ଆଉ ନବଗ୍ରହଗଣ ।
କାହାର ଦେହରେ ଏବେ ଚଇତନ୍ୟ ନାହିଁ
ଅସାକ୍ଷମ ହୋଇ ସର୍ବେ ଶୋଇଛନ୍ତି ଭୂଇଁ ।
ଶୂନ୍ୟେ ରହିଣ ନାରଦ ଏହା ଦେଖୁଥିଲେ
ତହୁଁ ଯଶୋବନ୍ତୀ ପୁରେ ଯାଇଣ ମିଳିଲେ ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଚରଣେ ସେହୁ କରି ନମସ୍କାର
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ିକରି କହନ୍ତି ଛାମୁର ।
ଶୁଣ ଆହେ ପିତାମହ ମୋହର ବଚନ
ପ୍ରମାଦ ପଡ଼ିଲା ଦେବ ଆଜ ସ୍ୱର୍ଗସ୍ଥାନ ।
ଦ୍ୱାରକାପୁରକୁ ବିଜେ କଲେ ଚକ୍ରଧର
ସେହି ନଗରର ନାମ ଅଟେ ଜ୍ୟୋତିପୁର ।
ଘୋରଯୁଦ୍ଧ କରି ଦେବ ଦାନବ ନାଶିଲେ
ଷୋଳ ସହସ୍ର କନ୍ୟାଙ୍କୁ ଦ୍ୱାରକା ପେଶିଲେ ।
ଅଦିତି କୁଣ୍ଡଳ ଜଳଦେବ ଦଣ୍ଡଛତ୍ର
ଅସୁର ପୁରେ ଦେଖିଲେ ଏହା ପଦ୍ମନେତ୍ର ।
ଅଦିତିଙ୍କ ସ୍ନେହେ ସେହୁ କୁଣ୍ଡଳ ଘେନିଣ
ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ଆସୁଥିଲେ ଗରୁଡ଼ ଚଢ଼ିଣ ।
ଅଦିତିଙ୍କର କୁଣ୍ଡଳ ସମର୍ପଣ ଦେଲେ
ମେଲାଣି ମାଗି ଦ୍ୱାରକାପୁର ଆସୁଥିଲେ ।
ସଙ୍ଗରେ ଅଛନ୍ତି ଶତ୍ରାଜିତର ନନ୍ଦିନୀ
ନନ୍ଦନବନ ବାଟରେ ଆସୁଥିଲେ ସ୍ୱାମୀ ।
ପାରିଜାତ ପୁଷ୍ପ ବନେ ଦେଖିଣ ଶ୍ରୀଧର
ପ୍ରିୟାର ବଚନେ ତାହା ନେଲେ ଚକ୍ରଧର ।
ତାହା ଦେଖି ସୁରପତି ମହାକ୍ରୋଧ କଲା
ଦେବତାଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭିଲା ।

ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ସଙ୍ଗତରେ ଯୁଦ୍ଧ ସେହୁ କଲେ
ଅଶୀ ସହସ୍ର ନନ୍ଦନ ସମସ୍ତେ ବେଢ଼ିଲେ ।
ତା ଦେଖି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଚକ୍ର ପେଶିଲେକ ପୁଣି
ଇନ୍ଦ୍ର ସହିତ ତେତିଶକୋଟି ଦେବେ ଜାଣି ।
କାହାରି ଦେହରେ ଏବେ ନାହିଁ ଚଇତନ୍ୟ
ଏକ୍ଷଣି ଦେଖିଆସି ମୁଁ କହେ ଛାମୁରେଣ ।
ଏହା ଶୁଣି ପରମେଷ୍ଠୀ ମନରେ ବିଷାଦ
ତକ୍ଷଣେ ମିଳିଲେ ଯାଇ ଯୁଦ୍ଧଭୂମି ମଧ୍ୟ ।
ଦେଖିଲେ ଅଚେତ ଦେବଗଣ ତହିଁ ହୋଇ
ଗରୁଡ଼ ଉପରେ ବିଜେ ଜଗତର ସାଇଁ ।
ଦୂରହୁଁ ଦେଖିଣ ବ୍ରହ୍ମାପାଦେ ପ୍ରଣମିତ
କର ଦେଇ ଲଗାଇଲେ ଶ୍ରୀଚରଣେ ମାଥ ।
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି ତହୁଁ ବୋଇଲେ ବଚନ
ଜୟ ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ ଜଗତ ଜୀବନ ।
ମହିମାସାଗର ଦେବ ପ୍ରଳୟାନ୍ତକାରୀ
ଭାରା ନିବାରଣେ ଅବତାର ଯେ ତୋହରି ।
ମହିମାସାଗର ଦେବ ଭକତ ସୋଦର
ଚତୁର ମୁଖେ ମୁଁ ସ୍ତୁତି କରେ ବେଦବର ।
ତୋହର ସଞ୍ଚଳା ନାଥ ଅଟଇ ତ୍ରିଦଶ
ତୁ ନାଥ ସକଳ ଭୁବନରେ ପରକାଶ ।
ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆଦିକରି ଦେବଗଣ ଯେତେ
ତୋହର ସଞ୍ଚଳା ସିନା ଅଟନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।
ସୁରପତି ଏବେ କୋପ କଲା ତୋର ତହିଁ
ତୋର ସଞ୍ଚଳାର ଦ୍ରବ୍ୟ ନେଉଥିଲୁ ତୁହି ।
ତହିଁର ଫଳ ପାଇଲା ଏବେ ପୁରନ୍ଦର
ତୁ ନାଥ ଦେବତାଗଣଙ୍କୁ ହିଁ ରକ୍ଷାକର ।
ପୁଣି ପୁଣ ପ୍ରଣମିତ କଲେ ଛାମୁରେଣ
ଅଷ୍ଟକର ନିବେଶିଲେ ଶିର ଉପରେଣ ।
ପ୍ରଜାପତିର ବିନୟ ଦେଖି ଭଗବାନ
ମନ୍ଦହାସ ପରକାଶି କହନ୍ତି ବଚନ ।
ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣ ଭୋ ପିତା ମୋହର ବଚନ
ଜ୍ଞାନହାରି ମନ୍ଦବୁଦ୍ଧି କଲା ଇନ୍ଦ୍ର ପୁଣ ।
ତୋହର ସ୍ତୁତିରେ ମୁହିଁ ଦୟାକଲି ତାରେ
ଦେବତାମାନଙ୍କୁ ଘେନି ଚଳ ନିଜପୁରେ ।
ଏତେକ ବୋଲିଣ ତହୁଁ ଦେବ ଭଗବାନ
ଚାହିଁଲେ ଅମୃତ ନୟନରେ ତତକ୍ଷଣ ।
ତ୍ରିଦଶ ଦେବତାଗଣ ଜୀବନ ପାଇଲେ
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି ଉଭା ଛାମୁରେ ରହିଲେ ।
ଜୟ ଜୟ ଶବଦରେ ପୁରେ ସ୍ୱର୍ଗପୁର
ଯେ ଯାହାର ସ୍ତୁତିମାନ କରନ୍ତି ଛାମୁର ।

ଶ୍ରୀ ଶାରଳା ଦାସ ଶୂଦ୍ରମୁନି ଭାବେ ମନ
ଭୋ ମହାପ୍ରଭୁ ହୋଇବା ମୋତେ ପରସନ୍ନ ।
ଝଙ୍କଡ଼ପୁର ବାସିନୀ ନାମ ସିଦ୍ଧଚଣ୍ଡୀ
ମୋହର ବିପତ୍ତି ମାଗୋ ହୋଇବାକୁ ଖଣ୍ଡି ।
ନାରକା ହତ ଯେ ପାରିଜାତକ ହରଣ
ଶୁଣି ଜନେ ତର ମାୟା ସଂସାରରୁ ପୁଣ ।
ପୁଣିହିଁ ବିଲଙ୍କ ଦେଶର ଯେ ନରପତି
ଅଗସ୍ତିଙ୍କ ଚରଣରେ କଲାକ ଭକତି ।
ଭୋ ମୁନି କହ ଯେ ମଧ୍ୟପର୍ବର ଚରିତ
ପାରିଜାତକ ହରଣ ଅତି ହିଁ ପବିତ୍ର ।
ସେଠାରୁ କେବଣ କୃତ୍ୟ କଲେ ଭଗବାନ
ଏହା ମତେ ବୁଝାଇଣ କହିବାକୁ ପୁଣ ।
କହନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ମୁନି ମହାବିଜ୍ଞବନ୍ତ
ଶୁଣ ଏକମନେ ମଧ୍ୟପର୍ବର ଚରିତ ।
ଦେବତାଙ୍କୁ ଜୀବଦାନ ଦେଇ ଭଗବାନ
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଯାଅ ନିଜସ୍ଥାନ ।
ପାରିଜାତକ ଘେନିଲେ ପ୍ରିୟା ସ୍ନେହପାଇ
ଦ୍ୱାରକାକୁ ବିଜେ କଲେ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଗୋସାଇଁ ।
ପଥରେ ଯାଆନ୍ତେ ଶଙ୍ଖ ନାଦ ଘନ ଘନ
ଦ୍ୱାରକା ସଭାରେ ଯାଇ ବିଜେ ଭଗବାନ ।
ଦେଖିଣ ସାନନ୍ଦ ହେଲେ ପୁରବାସୀ ଜନ
ସାତବଂଶ ଯାଦବେ ଯେ ମିଳିଲେ ବହନ ।
ଉଗ୍ରସେନ ଆଦି ପୁଣି ଉଦ୍ଧବ ସାତ୍ୟକି
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଛାମୁରେ ଆସି ଦର୍ଶନ କରନ୍ତି ।
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ତୋଷକରି ଦେବ ଭଗବାନ
ସାତ୍ୟକିକୁ ଚାହିଁ ପୁଣି କହିଲେ ବଚନ ।
ଶୁଣରେ ବାବୁ ସାତ୍ୟକି ମୋହର ତଦନ୍ତ
ସ୍ୱର୍ଗରୁ ମୁଁ ଆଣିଅଛି ବୃକ୍ଷ ପାରିଜାତ ।
ଉପବନେ ଏହାକୁ ତୁ ରୋପ ବେଗେ ନେଇ
ସ୍ୱରଗର ବୃକ୍ଷ ଏହା ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁରେ ନାହିଁ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ବିବାଦୀ ହୋଇଲା ଏହି ପୁଷ୍ପପାଇଁ
ସାତ୍ୟକିର କରେ ଦେଲେ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଗୋସାଇଁ ।
ଯୁବତୀଙ୍କ ପୁରେ ବିଜେ କଲେ ଭଗବାନ୍
ଅଷ୍ଟ ପାଟବଂଶୀ ତାଙ୍କୁ କଲେ ଦରଶନ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଥାଳିରେ ସେ ଦୁର୍ବାକ୍ଷତ ଘେନି
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବନ୍ଦାଇଲେ ଆନନ୍ଦେ କାମିନୀ ।
ଜୟଶବ୍ଦେ ହୁଳହୁଳି ଦେଇ ନାରୀଗଣ
ଆନନ୍ଦେ ବିଜୟ ସତ୍ୟଭାମାଙ୍କ ଭୁବନ ।
ମାଜଣା ମଣୋହି ଶେଷକଲେ ଭଗବାନ
ଶୋଇଲେ ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟଭାମା ତୁଲେ ପଲ୍ୟଙ୍କେଣ ।

ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ପୁଣି ପାହିଲା ରଜନୀ
ଦେବତାମାନଙ୍କ ଆଳେ ଶୁଭେ ଶଙ୍ଖଧ୍ୱନି ।
ଉଠିଲେ ନିଦ୍ରା ତେଜିଣ ଦେବ ଭଗବାନ
ଉଦ୍ଧବକୁ ରାଇ ପୁଣି କହନ୍ତି ବଚନ ।
ବାରୁଣାବନ୍ତେ ବହନ ହୋଇ ତୁହି ଯାଅ
ମୋହର ବାରତା ବେଗେ ପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ କହ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଠାକୁରଙ୍କୁ ଦୁର୍ବାକ୍ଷତ ଦେଇ
ଆଣ ପାର୍ଥକୁ ବିବାହୋତ୍ସବ ବୋଲି କହି ।
ଆଜ୍ଞା ପାଇଣ ଉଦ୍ଧବ ବେଗେ ଚଳିଗଲା
ବାରୁଣାବନ୍ତରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିରଙ୍କ ଚରଣେ ପ୍ରଣାମ କରିଲା
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଜ୍ଞାମତେ ଦୁର୍ବାକ୍ଷତ ଦେଲା ।
ବିବାହ ଉତ୍ସବ ଦେବ ଦ୍ୱାରକା ଭୁବନ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ପେଶ ଦେବ ମୋହ ସଙ୍ଗତେଣ ।
ଶୁଣିଣ ଯୁଧିଷ୍ଠି ସହଦେବ ମୁଖ ଚାହିଁ
କିମ୍ପାଇଁ ଲୋଡ଼ନ୍ତି ବାବୁ ପାର୍ଥେ ଯଦୁସାଇଁ ।
ସହଦେବ ଏସନକ ଠାକୁରହୁଁ ଶୁଣି
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ିକରି କହେ ଗୁଣମଣି ।
ନାରକାକୁ ମାରି ଷୋଳସସ୍ର କନ୍ୟା ଆଣି
ଦ୍ୱାରକା ବିଜୟ କରିଛନ୍ତି ଚକ୍ରପାଣି ।
କନ୍ୟାଗଣଙ୍କର ହେବ ବିବାହ ଉତ୍ସବ
ତେଣୁକରି ପାର୍ଥେ ଲୋଡ଼ିଛନ୍ତ ବାସୁଦେବ ।
ଶୁଣିଣ ଯୁଧିଷ୍ଠି ଦେବ ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ଚାହିଁ
ଶ୍ରୀହରିଙ୍କୁ ଦେଖ ବାବୁ ଦ୍ୱାରକାକୁ ଯାଇ ।
ଆଜ୍ଞା ପାଇଣ ବାହାର ବେଗେ ଧନୁର୍ଦ୍ଧର
ଉଦ୍ଧବ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରବେଶ ଦ୍ୱାରକା ନଗର ।
ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଦେବ ପ୍ରଭୁ ଭଗବାନ
ସାତ୍ୟକି ମୁଖକୁ ଚାହିଁ ବୋଲନ୍ତି ବଚନ ।
ରାଜାମାନଙ୍କୁ ଯାଇଣ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କର
ବିବାହ ଉତ୍ସବ ହେବ ଦ୍ୱାରକା ନଗର ।
ପୂର୍ବ ପଶ୍ଚିମ ଆବର ଉତ୍ତର ଦକ୍ଷିଣ
ଚାରିଦିଗେ ବେଗେ ଦୂତ ପେଷିଲେ ବହନ ।
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ପୂର୍ବକୁ ଗଲା ସାତ୍ୟକି ଦକ୍ଷିଣ
ଅନିରୁଦ୍ଧ ଜମ୍ବେୟ ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ ।
ଦୁର୍ବାକ୍ଷତମାନ ଦେଇ କଲେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ
ଆନନ୍ଦେ ଆସନ୍ତି ସର୍ବେ ଦ୍ୱାରକା ଭୁବନ ।
ରାଜାମାନଙ୍କୁ ଆସନ ଦିଏ ଉଗ୍ରସେନ
ବସିଲେ ପୂଜା ଗୌରବ ପାଇ ରାଜାମାନ ।
ଆଜ୍ଞା ପାଇଣ ଆସନ୍ତି ସର୍ବରାଜା ପୁଣି
ଦୁହିତାମାନଙ୍କୁ ବିଭାହେବେ ଚକ୍ରପାଣି ।
ସମଦଣ୍ଡ ବିବାହର ଯୋଗାଡ଼ ଘେନିଣ
ଦ୍ୱାରକାପୁରେ ମିଳିଲେ ସକଳ ରାଜନ ।
ଦେଖିଣ ଆନନ୍ଦ ହେଲେ ପ୍ରଭୁ ଚକ୍ରପାଣି
ଯେ ଯାହା ଅନୁରୂପରେ ଠାବ ଦେଲେ ଆଣି ।
ଲାଗିଲେ ଶତ ଅର୍ବୁଦ ଦଶ ସୂପକାର
ରାନ୍ଧଣାବିଧି କରନ୍ତି ଅମୃତ ଯୋଗାଡ଼ ।
ତହୁଁ ଆରମ୍ଭିଲେ ସେହୁ ମଙ୍ଗଳ ବିଧାନ
ହୁଳହୁଳି ଦେଲେ ସର୍ବେ ପୁରନାରୀଗଣ ।
ବାଜଇ ବାଜଣାମାନ ଅତି ଗୁରୁଟାଣ
ଆବର ରାଜାମାନଙ୍କ ବାଜଣା ମିଶିଣ ।
ସ୍ୱର୍ଗପୂରିଲା ଶବଦେ କମ୍ପେ ବସୁମତୀ
ଦେବଗଣ ଘେନି ବିଜେ କଲେ ସୁରପତି ।
ଋଷିଗଣ ସେଠାରେ ଯେ ମିଳିଲେକ ଆସି
ଦେଖି ପୂଜାକଲେ ତାଙ୍କୁ ଦେବ ହୃଷୀକେଶୀ ।
ଆଣିଥିଲେ ଯେଉଁ ଷୋଳସସ୍ର କନ୍ୟାଗଣ
ଯେ ଯାହାର ଅନୁରୂପେ ଦେଇଛନ୍ତି ସ୍ଥାନ ।
ଆସିଲେ ଚୌଷଠିକୋଟି ସ୍ୱର୍ଗ ବିଳାସିନୀ
କରୁଛନ୍ତି ନୃତ୍ୟଗୀତ ସୁସ୍ୱରେ ଗାୟେଣୀ ।
ସୁସ୍ୱରେ ସର୍ବନାୟିକା ହୁଳହୁଳି ଦେଲେ
ଆବର ଯେ ଜୟ ଜୟ ଶବ୍ଦ ଉଚ୍ଚାରିଲେ ।
ଛାୟାମଣ୍ଡପେ ବିଜୟ କଲେ ଭଗବାନ
କନ୍ୟାଙ୍କୁ ସୁବେଶ କରୁଛନ୍ତି ନାରୀଗଣ ।
ଦେଲେ ରାଜାମାନଙ୍କୁ ଯେ ଯାହା କନ୍ୟା ଦେଇ
ଋଷିଗଣ ବେଦବାକ୍ୟ ଉଚ୍ଚାରନ୍ତି ତହି ।
ଯେଉଁପରି ଅଟେ ବେଦ ବିହିତ ବିଧାନ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ରାଜାମାନେ ଦେଲେ କନ୍ୟାଦାନ ।
ନାନା ଯଉତୁକ ମାନ ଦେଲେ ରାଜାଗଣ
ଏମନ୍ତେ ଶେଷ ହୋଇଲା ବିଭାର ବିଧାନ ।
ଧଇଲେ ଷୋଳସହସ୍ର ରୂପ ଭଗବାନ
ମିଳିଲେ ଯାଇଣ କନ୍ୟାମାନଙ୍କ ଭବନ ।
ଏଥୁଅନନ୍ତରେ ପୁଣି ପାହିଲା ରଜନୀ
ଶଯ୍ୟାତ୍ୟାଗ କରିଲେ ସେ ପ୍ରଭୁ ଚକ୍ରପାଣି ।
ରାଜାଏ ଦର୍ଶନ କଲେ ଶ୍ରୀଛାମୁରେ ଯାଇ
ଅକ୍ଷତ ଦେଇ ବିଦାୟ କଲେ ଯଦୁସାଇଁ ।
ଚାରିଦିଗର ଯେ ସର୍ବରାଜା ଆସିଥିଲେ
ମେଲାଣି ମାଗି ଯେ ଯାହା ଭୁବନକୁ ଗଲେ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ଚାହିଁ କହୁଛନ୍ତି ଭଗବାନ
ଜ୍ୟୋତିଷପୁରେ ନାରକା ଅସୁରର ସ୍ଥାନ ।
ବହୁ ଯୁଦ୍ଧ ମୋର ସଙ୍ଗେ କଲାକ ଅସୁର
ଚକ୍ର ପେଶିଣ କାଟିଲି ମୁହିଁ ତାର ଶିର ।

ନିର୍ଦ୍ଦୟ ମହାତ୍ମା ଏହାଙ୍କ ନାହିଁ ଉପରୋଧ
ଅଜେୟ ଅଭୟ ତିନିଲୋକ ମହାଯୋଦ୍ଧା ।
ଏହୁ କୋପ କରେ ବହୁ କେହି ଯେ ନବର୍ତ୍ତି
ଏକୋଇଶ ବାର ନାଶଗଲା ଏହୁ ପୃଥ୍ୱୀ ।
ସତ୍ୟଯୁଗେ ଭୋଗ କଲା ସତ୍ୟବ୍ରତ ପଣେ
ଅନେକ ଉପାୟେ ବିଦ୍ୟା ରଚିଲା ଆପଣେ ।
ଏହାର ସଙ୍ଗତେ ତୁହି ନ କର ବିବାଦ
କଟାକ୍ଷ ନେତ୍ରେ ଚାହିଁଲେ ହେବ ଶିରଚ୍ଛେଦ ।
ଆମ୍ଭର ଶପଥ ତୁହି ନାସ୍ତି ଯେ ନ କର
ଅମ୍ବା କନ୍ୟା ବିଭାହୁଅ ଯାଉ ପର୍ଶୁଧର ।
ଭୀଷ୍ମ ବୋଇଲେ କେମନ୍ତେ ମୁଁ ବିଭା ହୋଇବି
ଭାର୍ଯ୍ୟା ନିମନ୍ତେ କେମନ୍ତେ ପିତାଙ୍କୁ ନାଶିବି ।
ପରାଶର ବୋଇଲେ ତୁ ତାକୁ ବିଭାହୋଇ
ଶୃଙ୍ଗାର ବଞ୍ଚାୟ ପଛେ ଅପବାଦ ଦେଇ ।
ଭୀଷ୍ମ ବୋଇଲେ କହିଲ ତୁମ୍ଭେ ଗୁରୁପଣେ
ମୁହିଁ ଶୁଣିଅଛି ଯାହା ଅଗସ୍ତି ପୁରାଣେ ।
ତିରିଶ ଦିନେ ହୁଅନ୍ତି ଅଶୁଦ୍ଧା ଯେ ନାରୀ
ତାକୁ ଛୁଇଁଲେ ଚଣ୍ଡାଳ ଛୁଆଁ ଦୋଷ ସରି ।
ଯେ ବସ୍ତ୍ରେ ସେହି ଛୁଇଁବ ବସ୍ତ୍ରେ କରି ସ୍ନାନ
ଉପବାସେ ରହି ବ୍ରତ କରିବ ସେଦିନ ।
ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିନେ ହୁଅନ୍ତି ଯେବେ ସେହି ନାରୀ
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ହୁଅଇ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ଦୋଷ ସରି ।
ଯେବଣ ନରେ ତୃତୀୟ ଦିବସେ ଛୁଅନ୍ତି
ଅପୂଜା ଲିଙ୍ଗ ଭାଙ୍ଗିବା ଅଗତିକି ପାନ୍ତି ।
ଚତୁର୍ଥ ଦିବସେ ଯାନ୍ତି ଯେ ସ୍ତିରୀଙ୍କ ପାଶ
ପଞ୍ଚ ମହାପାପ କଲା ସରି ପାଇ ଦୋଷ ।
ଶୁଦ୍ଧସ୍ନାନ କରିବ ଯେ ପଞ୍ଚମ ଦିବସେ
ସେଦିନ ପୁରୁଷ ଯିବ ଜାଣ ତାର ପାଶେ ।
ନାନା ଧର୍ମ କର୍ମ ପିତୃକାର୍ଯ୍ୟ ଆଦି କରି
ସମସ୍ତ ତେଜ୍ୟା କରିଣ ହେବ ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ ।
ପଞ୍ଚମ ଦିନୁ ସପ୍ତମ ଦିନ ପରିଯନ୍ତ
ଯେ ପୁରୁଷ ଉପେକ୍ଷନ୍ତି ଦୋଷେ ହୁନ୍ତି ଲିପ୍ତ ।
ରଜୋବତୀ ହୁଅଇଟି ଯେବଣ ସୁନ୍ଦରୀ
ସେ ଶୋଣିତ ପିତୃଲୋକ ତର୍ପଣର ସରି ।
ବିଭା ହୋଇଣ ଶୃଙ୍ଗାର କେହ୍ନେ ନ ଇଚ୍ଛିବି
ମୁଁ ପୁତ୍ରପଣେ ତୁମ୍ଭର ନାଶ କି କରିବି ।
ଏସନ ଯହୁଁ ବୋଇଲେ ଜାହ୍ନବୀ କୁମର
ଶୁଣି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଲେ ଋଷି ପରାଶର ।
ପର୍ଶୁରାମଙ୍କୁ ବୋଇଲେ କୋପେ ଭୀଷ୍ମରଥୀ
ଆହେ ପର୍ଶୁରାମ ତୋତେ ମୋହର କି ଭୀତି ।
ପଳା ଯା ମିଛେ ନ କହ ଏଥେ ବଡ଼ପଣ
ଆପଣା ମଧ୍ୟେ କଳହ ନ ଲଗା ଏକ୍ଷଣ ।
ତୁହି ମୋହର ଆତ୍ମୀୟ ଅଟୁ ଯେ ଯଥାର୍ଥେ
ଅନିମିତ କଥାରେ କି କରିବା ଅନର୍ଥେ ।
କିଞ୍ଚିତ ଦୋଷରେ ବଡ଼ପଣ ଯିବ ନାଶ
ଶୃଗାଳ କିଣଇ ସିଂହ ହୁଏଟି କି ଧ୍ୱଂସ ।
ଭୀଷ୍ମ ମୁଖୁ ଏସନକ କଟୁବାକ୍ୟ ଶୁଣି
କୋପେଣ ଧାଇଁଲେ ପର୍ଶୁଧରି ପର୍ଶୁପାଣି ।
ଯହୁଁ କୋପେଣ ଧାଇଁଲେ ଯମଦଗ୍ନି ବାଳ
ଧାଇଁଗଲେ ଭୀଷ୍ମ କୋପେ ହୋଇ ଅନର୍ଗଳ ।
ଭୀଷ୍ମଙ୍କୁ ଯେ ପର୍ଶୁରାମ ଧଇଲେ ଆକର୍ଷି
ତଳେ ପକାଇ ଉପରେ କୋପେ ମାଡ଼ିବସି ।
ମୁଣ୍ଡକୁ ମୋଡ଼ି ଲୋଡ଼ନ୍ତେ ସେ ପରଶୁଧ୍ୱଜ
ଧାତିକାରେ ଲେଉଟାଇ ଗଙ୍ଗାର ଆତ୍ମଜ ।
ତଳେ ପକାଇ ବସିଲେ ତାଙ୍କ ହୃଦଗତେ
କାର୍ମୁକରେ ଚାପି ମୁଖେ ପ୍ରହାରିଲେ ମୁଥେ ।
ଭୀଷ୍ମଙ୍କ ମୁଥ ପଡ଼ିଲା ବ୍ରଜଗିରି ଜାଣି
ନାସିକାବାଟେ ରୁଧିର ବହିଗଲା ପୁଣି ।
ଦେଖିଣ ଧାଇଁ ଅଇଲେ ନୃପତି ଶାନ୍ତନୁ
ଭୁଜ ଧରି ବୋଇଲେ ତୁ କୋପ ତେଜ ମନୁ ।
ରହ ରହ ବାବୁ ତୁରେ ଭୀଷ୍ମ ମହାରଥ
ସ୍ୱଜନେ ସ୍ୱଜନେ କିମ୍ପା ହୁଅ ନାଶପ୍ରାପ୍ତ ।
ରୁହାଇଲେ ପରାଶର ଶାନ୍ତନୁ ସଂଗ୍ରାମ
ଲଜ୍ଜା ପାଇ ତହୁଁ ବେଗେ ଗଲେ ପର୍ଶୁରାମ ।
ଅମ୍ବା କନ୍ୟା ଯେ ପ୍ରୟାଗ ତୀର୍ଥକୁ ହିଁ ଗଲା
ତ୍ରିବେଣୀରେ ସ୍ନାନ କରି ମାଧବ ପୂଜିଲା ।
ଭୋ ମାଧବ ହୋଇଥାଅ ମୋର ତୁହି ସାକ୍ଷୀ
ଭୀଷ୍ମଙ୍କ ଯୋଗୁଁ ହୋଇଲି ମୁଁ ସିନା ବିମୁଖୀ ।
ଭୀଷ୍ମଙ୍କ ଉପରେ ଯାଉ ହତ୍ୟାଦୋଷ ମୋର
ମାଧବଙ୍କୁ ସାକ୍ଷୀ କରି ଝାସିବି ଶରୀର
ମୁହିଁ ସ୍ତିରୀମାତ୍ର ଦେଇ ନୁହଁଇ ନାଁ ଯୋଧୀ
ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ଭୀଷ୍ମଙ୍କୁ ମୁଁ ପାରିବି କି ସାଧି ।
ଏ ମୋହର ରୂପ ଗୁଣ ଲକ୍ଷଣ କେମନ୍ତେ
ସଂଗ୍ରାମେ ଶସ୍ତ୍ର ଛାଡ଼ିବ ଭୀଷ୍ମ ମ୍ଳାନଚିତ୍ତେ ।
ତ୍ରିବେଣୀରେ ପଶି ଜଳେ ଜାଳିଲା ଅନଳ
ଲଗାନ୍ତେ ଅନଳ ଜଳି ଉଠିଲା ତତ୍କାଳ ।
କହନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ଆହେ ଯୋଗେଶ୍ୱର
ଏସନ ଚରିତ ହାଦେ ହେଲା ଭୀଷ୍ମଙ୍କର ।
ଭୀଷ୍ମ ଦାର ସଂହାରିଲେ ପିତାଙ୍କ ନିମନ୍ତେ
ଗଙ୍ଗାଶାପେ ଅପୁତ୍ରିକ ହେଲେ ବେନି ଭ୍ରାତେ ।

ଅଦିତି ମାତା କୁଣ୍ଡଳ ଘେନି ସ୍ୱର୍ଗେ ଗଲି
ଲେଉଟି ନନ୍ଦନବନ ବାଟରେ ଅଇଲି ।
ପାରିଜାତ ପୁଷ୍ପ ଦେଖି ଦେବୀ ସତ୍ୟଭାମା
ସେ ପୁଷ୍ପ ନେବାକୁ ତାର ହୋଇଲା କାମନା ।
ତାହା ଆଣନ୍ତେ ବାସବ ଦେବ କୋପକଲା
ବହୁ ସମର ତାହାର ମୋହର ହୋଇଲା ।
ମୋହନ ଶରରେ ନାଶ ହେଲେ ଦେବଗଣ
ବ୍ରହ୍ମା ଆସିଣ ତାହାଙ୍କୁ ଦେଲେ ଜୀବଦାନ ।
ତହୁଁ ଦ୍ୱାରକାପୁରକୁ ଅଇଲଇଁ ମୁହିଁ
ବହୁତ ଶରଧା ତୋତେ ଦେଖିବାର ପାଇଁ ।
ତୁହିରେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଅଟୁ ମୋର ପଞ୍ଚପ୍ରାଣ
ନ ଦେଖିଲେ ତୋତେ ସ୍ଥିର ନୋହେ ମୋର ମନ ।
ଦ୍ୱାରକାରେ ଦିନାକେତେ ରହକିନା ବାବୁ
ଏ ଯେତେ ସମ୍ପଦ ମୋର ତୋର ସିନା ସବୁ ।
ଶୁଣିଣ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ କହେ ଯୋଡ଼ି ବେନିପାଣି
ଠାକୁରଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ନାହିଁ ଯିବି ଏହିକ୍ଷଣି ।
ସମ୍ଭାଷଣ କରି ପ୍ରଭୁ ତାଙ୍କୁ କୋଳ କଲେ
ଅକ୍ଷତ ଘେନିଣ ପାର୍ଥ ବାରୁଣୀକୁ ଗଲେ ।
ଯେତେ ଯେତେ ଋଷିଗଣ ତହିଁ ଆସିଥିଲେ
ମେଲାଣି ପାଇ ଯେ ଯାହା ସ୍ଥାନକୁ ଚଳିଲେ ।
ଆବର ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରମୁଖ ଦେବଗଣ ଯେତେ
ମେଲାଣି ପାଇଣ ସର୍ବେ ଚଳିଲେ ତୁରିତେ ।
ରହିଲେ ଆନନ୍ଦେ ଦ୍ୱାରକାରେ ଭଗବାନ
ଶୂଦ୍ରମୁନି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଚରଣେ ଶରଣ ।

—0—

ପୁଷ୍ୟାଭିଷେକ ଓ କାମାକ୍ଷୀ ବ୍ରତବିଧି

ଏଥୁଅନ୍ତେ ସେ ବିଳଙ୍କ ଦେଶ ମହାରାଜା
ଅଗସ୍ତିଙ୍କ ପାଦତଳେ କଲେ ପାଦପୂଜା ।
ଷୋଳସସ୍ର କନ୍ୟା ବିଭାହେଲେ ଚକ୍ରପାଣି
ତହୁଁ ଯେ କେବଣ କୃତ୍ୟ ହେଲା ମହାମୁନି ।
ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ମୁନି ଆଦି ବ୍ରହ୍ମବେତ୍ତା
ଏକମନେ ଶୁଣ ମନୁ ବୈବସ୍ୱତ ଶ୍ରୋତା ।
ଧନୁମାସ ପୁଷ୍ୟା ଯୋଗ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଯେ ତିଥି
ପୁଷ୍ୟା ଅଭିଷେକ ହେବେ ଦେବ ଦାଶରଥି ।
ଅଭିଷେକ ପାଞ୍ଚଦିନ ଥାଉଁ ଜଗନ୍ନାଥ
ବିଚାରିଲେ ଅଣାଇବା ସୁଭଦ୍ରା ହିଁ ପାର୍ଥ ।
ଅକ୍ରୂରକୁ ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ଘେନିଆସ ଯାଇ
ଅଇଲା ଅକ୍ରୂର ଜଗନ୍ନାଥ ଆଜ୍ଞା ପାଇ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ କହିଲା ଯେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଆଦେଶ
ପୁଷ୍ୟା ଅଭିଷେକ ହେବେ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦିବସ ।
ପୁଷ୍ୟା ଅଭିଷେକ ହେବେ ଦେବ ଜଗନ୍ନାଥ
ସୁଭଦ୍ରାକୁ ଘେନି ବେଗେ ଚଳସି ଗୋପାର୍ଥ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ କହିଲେ ଯାଇ ଯୁଧିଷ୍ଠି ଅଗ୍ରତେ
ନାରାୟଣ ଆଜ୍ଞା ମୋତେ ଯିବାର ନିମନ୍ତେ ।
ପୁଷ୍ୟା ଅଭିଷେକ ହେବେ ପ୍ରଭୁ ଦାଶରଥି
ଆସିଅଛି ନେବାପାଇଁ ଅକ୍ରୂର ସାରଥି ।
ଯିବାପାଇଁ ସଜ ହେଲେ ତୁରିତ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ
ସୁଭଦ୍ରାକୁ ଘେନି ବିଜେ ପୁଷ୍ପକ ବିମାନ ।
ଆଗେ ବାଟ କଢ଼ାଉଛି ସାରଥି ଅକ୍ରୂର
ଦ୍ୱାରକାରେ ବିଜେ କଲେ ପାର୍ଥ ଧନୁର୍ଦ୍ଧର ।
ଆସ୍ଥାନରେ ବିଜେ କରିଛନ୍ତି ରାମ ହରି
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ପ୍ରଣାମ କରି ପାଦପଦ୍ମ ଧରି ।
ଅନେକ କଲ୍ୟାଣ କଲେ ହରି ବଳାରାମେ
ଶୁଭ ଯଶ ପରାପତ ହେଉ ଯେ ସଂଗ୍ରାମେ ।
ପୁଷ୍ୟା ଅଭିଷେକ ହେବ ଯାତ୍ରାର ବିଧାନ
କରାଇଲେ ଦ୍ୱାରକାରେ ରାଜା ଉଗ୍ରସେନ ।
ଶ୍ରୀରାମର ଅଭିଷେକ ଯେତେକ ବିଧାନେ
ରଙ୍ଗଯାତ୍ରା ଭିଆଇଲେ ଦ୍ୱାରକା ଭୁବନେ ।
କୋଟି ତୀର୍ଥ ଘେନି ଯାତ୍ରାଧିପତି ପୁଷ୍କର
ପ୍ରବେଶିଲେ ଆସି ରାମ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଛାମୁର ।
ଜଗନ୍ନାଥ ବନ୍ଦାପନା ପୁଷ୍ୟା ଅଭିଷେକ
ବାହାନେ ଚଢ଼ି ଦେଖନ୍ତେ ଶୂନ୍ୟେ ବୃନ୍ଦାରକ ।
ଆକାଶରେ ପୁଷ୍ପବୃଷ୍ଟି କରେ ମଘବାନ
ଜୟ ଜୟ ଶବଦରେ ପୂରିଲା ଗଗନ ।
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟର ନାଥ ପ୍ରଭୁ ଜନ ଅଧିକାରୀ
ସମ୍ମୁଖରେ ଅଭିଷେକ ହେଉଛନ୍ତି ହରି ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ଘେନି ଅଭିଷେକ ଶିରୀ ବସି
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଜାନୁରେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବସିଛି ।
ଦେଖି ପରମ ସନ୍ତୋଷ ପ୍ରଭୁ ବଳରାମ
ସାଧୁ ସାଧୁ ଧନଞ୍ଜୟ ତୋ ମାନବ ଜନ୍ମ ।
ମାନବ ଅବତାର ଯେ ଦେବ ଜଗନ୍ନାଥ
ତାହା କୋଳେ ବସିବାକୁ ହୋଇଲୁ ସମର୍ଥ ।
କୋଟି ତୀର୍ଥ ଘେନି ଦିଗପାଳ ଯେ ପୁଷ୍କର
ଅଭିଷେକ କରନ୍ତି ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ଶିର ।
ଅଭିଷେକ ଦେଖି ଦେବ କଲେ ସାଧୁ ଧ୍ୱନି
ବେଦୀରେ ବସିଲେ କୃଷ୍ଣ ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ଘେନି ।
ଦଣ୍ଡ ଘେନି ଦକ୍ଷିଣରେ ସାତ୍ୟକି ଅଛଇ
ଆଗେ ଅକ୍ରୂର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଦଣ୍ଡ ଘେନି ରହି ।

ବିଜୟ ଜଗମୋହନ ଚଢ଼ି ଶ୍ୱେତ ହସ୍ତୀ
କୋଳରେ ବସିଅଛନ୍ତି ପାର୍ଥ ମହାରଥୀ ।
ବୁଲନ୍ତି ଦ୍ୱାରକାପୁର ଚୌବିଂଶ ଯୋଜନ
ବିଜୟ ହସ୍ତୀ ଉପରେ ଦେବ ଶଙ୍କର୍ଷଣ ।
ଜୟ ଜୟ ଭାଷନ୍ତି ଯେ ମିଳି ମୁନିମାନେ
ଆନନ୍ଦ ଜଳରେ ବୁଡ଼ିଛନ୍ତି ପୁରଜନେ ।
ଭ୍ରମଣ ସାରି ବିଜୟ ଚନ୍ଦ୍ରଶାଳା ପୁରୀ
ଖଟନ୍ତି ବିଳାସିନୀଏ ପୁର ନରନାରୀ ।
ଆହ୍ନିକ ସାରି ସେ ଦେବ ମଣୋହିରେ ବିଜେ
ଅର୍ଜୁନ ଘେନି ମଣୋହି କଲେ ଦେବରାଜେ ।
ମଣୋହିରୁ ଉଠିଦେବ କଲେ ଆଚମନ
ଜୟ ଜୟ ଭାଷନ୍ତି ଯେ ମୁନି ପୁରଜନ ।
କର୍ପୂର ତାମ୍ବୁଳ ବସି କରନ୍ତି ଭୋଜନ
ରାତ୍ର ପ୍ରହରକେ ଆସି ହେଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ।
ସୁଭଦ୍ରାକୁ ଘେନି ବିଜେ ବୀର ଧନଞ୍ଜୟ
ଶନୟପୁରେ. ପ୍ରବେଶ ବାସବ ତନୟ ।
ଯେସନେକ ବ୍ୟବହାର ଅଛି ପତିପତ୍ନୀ
ତେସନ ସୁଖେ ବଞ୍ଚିଲେ ସେଦିନ ରଜନୀ ।
ଦ୍ୱାରକାରେ କିଛିଦିନ ରହିଲେ ଅର୍ଜୁନ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଅନୁରାଗେ ବଢ଼େ ଯେତେଦିନ ।
ଯଶୋଦା ଦେବକୀ ଏକଦିନେ ଛନ୍ତି ବସି
ଦ୍ୱାରକାରେ ବିଜେ କଲେ ଶ୍ରୀନାରଦ ଆସି ।
ଦେବକୀ ଯଶୋଦା ବେନି ଦେଖି ନାରଦଙ୍କୁ
ପାଦ୍ୟ ଅର୍ଘ୍ୟଦେଇ ପାଦେ ସେବିଲେ ତାହାଙ୍କୁ ।
ବହୁ ପୂଜାବିଧି କଲେ ସେହି ଦୁଇ ମାଏ
ପୁଣ ପୁଣ ପ୍ରଣିପତ୍ୟ ହୋନ୍ତି ତାଙ୍କ ପାୟେ ।
ମୁନି ବୋଇଲେ ଗୋ ତୁମ୍ଭେ ଅଟେ ମାହେଶ୍ୱରୀ
ପୂର୍ବେ ତପକରି ପାଇଛନ୍ତି ନରହରି ।
ଯଶୋଦା ବୋଇଲେ ଭଲ କହିଲ ତ ମୁନି
ମହତ ଦର୍ଶନେ ପ୍ରାଣୀ ହୁଅନ୍ତି ଯେ ଜ୍ଞାନୀ ।
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ କାରଣ ଏବେ କର ତପୋବନ୍ତ
ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ହେବୁ ଆମ୍ଭେ ଗୋବିନ୍ଦର ମାତ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଆଗେ ଏକବ୍ରତ ଅଛି
ତାହା କଲେ ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ପାଇବ ଶ୍ରୀବତ୍ସି ।
ଦେବକୀ ବୋଇଲେ ମୁନି ନ କର ସନ୍ଦେହ
ଦୟାକରି ମହାତମା ଆମ୍ଭ ଆଗେ କହ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଏବେ ଶୁଣ ଗୋ ଦେବକୀ
ପ୍ରସ୍ତାବେ କହିବା ଧର୍ମ ଥିବ ତହିଁରେ କି ।
ସକଳ ପୁରେ ପ୍ରବେଶି ଧର୍ମ ଅର୍ଥ ଜାଣୁ
ପଚାରିଲେ ସେ ସମସ୍ତ କଥାହିଁ ବଖାଣୁ ।
କାମାକ୍ଷୀ ବୋଲି ଅଛଇ ଗୋଟିଏ ଯେ ବ୍ରତ
ସେ ବ୍ରତ କରିଲେ ଧର୍ମ ହୋଇବ ପ୍ରାପତ ।
ଦେବକୀ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଅଭିଜ୍ଞ ପଣ୍ଡିତ
କହିଲେ ସିନା ଜାଣିବା ବିଧାନ ସମସ୍ତ ।
ଓଷାର ଯେ ଉପଚାର ହୋଇବାକ କିସ
ଏହା ସଂକ୍ଷେପି କହିବା ମୋତେ ବ୍ରହ୍ମଶିଷ୍ୟ ।
କହନ୍ତି ଦେବକୀ ମୁଖ ଚାହିଁ ମୁନିଦେବ
ମକର ମାସରେ ଓଷା ସମ୍ପାଦନ ହେବ ।
ମାଘ କୃଷ୍ଣ ତ୍ରୟୋଦଶୀ ତିଥି ହିଁ ପବିତ୍ର
ବୃହସ୍ପତି ବାର ପୁଣି ପୁଷ୍ୟା ଯେ ନକ୍ଷତ୍ର ।
ତିଥିବାର ଯେବେ ଏକ ଯୋଗହିଁ ହୋଇବ
କୃଷ୍ଣ ଗଉରୀ ସେ ଓଷା ନାମ ବୋଲାଇବ ।
ଅପୋଡ଼ା ପୃଥ୍ୱୀ ଖଣ୍ଡିଏ ହେବ ଯଜ୍ଞଶାଳ
ଆହୁତି ଯେ ଆରୋପଣ ହେବ ଦିନ ଷୋଳ ।
ସାମବେଦୀ ଯେ ପଚିଶ ସହସ୍ର ବ୍ରାହ୍ମଣ
ଯଜୁର୍ବେଦ ଯେ ପଚିଶ ସହସ୍ର ପ୍ରମାଣ ।
ପଚିଶ ସହସ୍ର ପୁଣ ଋକବେଦ ଜାଣ
ଅଥର୍ବବେଦ ପଚିଶ ସହସ୍ର ବରଣ ।
ଏମନ୍ତେ ଲକ୍ଷେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ହେବେ ଚାରିବେଦି
ଅଜପା ମନ୍ତ୍ରେ ଲକ୍ଷେକ ଜପ ହେବ ସିଦ୍ଧି ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣର ହେବ ପୁଣ ଲକ୍ଷେ ଦୀପାବଳୀ
ଲକ୍ଷେକ ହୋଇବ ପୁଣି ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପିତୁଳି ।
ଲକ୍ଷେକ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ନିତି ଦେଉଥିବ ଦାନ
ଷୋଳଦିନ ପରିଯନ୍ତେ ଦେଉଥିବ ଅନ୍ନ ।
ଯେତେକ ଜନ ଭୁଞ୍ଜିବେ ଜାଣ ଯଜ୍ଞଶାଳେ
ସବୁଙ୍କୁ ହିଁ ବସ୍ତ୍ର ଦେବ ଭୁଞ୍ଜିବାର ବେଳେ ।
ମଣ୍ଡନ କରିବ ଅଷ୍ଟରତ୍ନେ ଲକ୍ଷେ ହସ୍ତୀ
ଲକ୍ଷେଭାର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଦାନ ଦେବ ଯଶୋବନ୍ତୀ ।
ଚୋଖୀର ତୁରଗ ଏକ ପୁଣି ଲକ୍ଷେ ହୟ
ଏତେକ ଦାନ ଦେବ ସେ ରତ୍ନମଣିମୟ ।
ଆପଣାର ବଂଶୁ ଏକ ସୁଲଭ କୁମାରୀ
ଏହାକୁ ଦାନ କରିବ ଅଙ୍ଗେ ରତ୍ନଭରି ।
ଏକଲକ୍ଷ ରତ୍ନଘଟ କରିବ ମଣ୍ଡିତ
ତାକୁ ଦାନ ଦେବ ଏହି ଏସନ ସଞ୍ଜାତ ।
ଏମନ୍ତ ଯେ ଦାନ ଦେବ ସମସ୍ତ ସଜାଡ଼ି
ଏକଲକ୍ଷ ଦେବ କୃଷ୍ଣ ଅଜିନ ଛଉରି ।
କାମ୍ୟ ଶ୍ରାଦ୍ଧ ଦେବ ଗଣ୍ଡା ଗୋଟିଏକ ମାରି
ଓଷାର ବିଧାନ ଜାଣ ଏମନ୍ତ ହିଁ କରି ।
ଲକ୍ଷେକ ଭାର ହୋଇବ ଜାଣ ଗୁଆଘୃତ
ଲକ୍ଷେକ ଲିଙ୍ଗ ହୋଇବ ମଧୁରେ ମିଶ୍ରିତ ।

ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଦେବ ଏକଲକ୍ଷ ଦେବୀ ମୂର୍ତ୍ତି
ପିଙ୍ଗଳ ନାସିକା ସବୁ କାମାକ୍ଷୀ ମୂରତି ।
ମହାଯୋଗେଶ୍ୱରୀ ସେହି ପରମା ବୈଷ୍ଣବୀ
ମୂର୍ତ୍ତି ଗୋଟିକେ ଲକ୍ଷେକ ଛାଗ ଦେବ ଦେବୀ ।
ଷୋଳଦିନ ପରିଯନ୍ତେ ବସି ଦିବାରାତ୍ରେ
ଆହାର ନିଦ୍ରା ମୁରୁଛି ମୈଥୁନ ସହିତ୍ରେ ।
ମିଥ୍ୟା ଅପବାଦ କିଛି ନ କହିବ ନାହିଁ
ତଇଳ ତାମ୍ବୁଳ ଆଦି ନିଷେଧିବ ତହିଁ ।
ଷଟ ସହସ୍ର ବ୍ରାହ୍ମଣ ବରିବ ପ୍ରଥମେ
ପୁରାଣର ଧ୍ୱନି ଦେଉଥିବ ଅନୁକ୍ରମେ ।
ଷୋଳଦିନ ପରିଯନ୍ତେ ଦେବ ଅନ୍ନଦାନ
ଯେ ମାଗିଲେ ସେ ଲେଉଟି ନ ଯିବ ସେଦିନ ।
ପୁଷ୍ପେକ ଅଛଇ ତାର ନାମ ହେ ସୁଗନ୍ଧି
ଷୋଳଦିନକୁ ସେ ପୁଷ୍ପ ଲକ୍ଷେକ ସମ୍ପାଦି ।
ଏହି ବ୍ରତର ଯେ ନାମ ଅଟଇ କାମାକ୍ଷୀ
ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ପୁତ୍ର ନିଶ୍ଚେ ହୋଇବ ଶ୍ରୀବକ୍ଷି ।
ଆପେ ବିଜୟ କରିବେ ଆସି ସେ କାମାକ୍ଷୀ
ମାଗିବ ନାରାୟଣଙ୍କୁ ପୁତ୍ରରୂପେ ବାଞ୍ଛି ।
ପୂର୍ବାପର କଥା ଯେତେ ସବୁ ଆମ୍ଭେ ଜାଣୁ
ପଚାରିଲେ ଆମ୍ଭ ପୁଣି ସତ୍ୟ ହିଁ ବଖାଣୁ ।
ଶୁଣି ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲେ ଦେବୀ ଯଶୋବନ୍ତି
କରନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦନ ନାରଦଙ୍କୁ ସ୍ତୁତି ।
ଧାତାନନ୍ଦନ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଅଟ ବ୍ରହ୍ମବେତ୍ତା
ପ୍ରଧାନ ପୁରୁଷ ଭୂତ ଭବିଷ୍ୟତ ଜ୍ଞାତା ।
ଅସଂଖ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା କରାଇ ପାରୁ ମହାମନ୍ତେ
ଅବୋଧ ବୋଧ ହୁଅଇ ତୋହର କହନ୍ତେ ।
ଅମାର୍ଗ ମାର୍ଗ ହିଁ ଦୃଶ୍ୟ ହୁଅଇ ଯାହାକୁ
ଅଜପା ଜପି ଅନାଦି ପୁରୁଷକୁ ଦେଖୁ ।
କେଶ ମୁକୁଳା ତୋହର ତୁ ଉଲଗ୍ନଶାୟୀ
ଭ୍ରୁକୁଟି ନୃତ୍ୟ କରାଇ ବକ୍ର କରି ଚାହିଁ ।
ଭଣ୍ଡସଣ୍ଡ କରି କହି ହେଉ ତୁ ଖତାଇ
ବୀଣା ଘେନି ନାଚି ଦେଉ ଜିଭକୁ ହଲାଇ ।
ଡକାପାରୁ କ୍ଷଣକରେ ହସିପାରୁ ବୋବି
ଭଣ୍ଡେ ତାବଣ୍ଡ କରି ତୁ ଅନାଦିଙ୍କୁ ଦେବି ।
ଭର୍ତ୍ସନା କରି ଦିଅନ୍ତି ଯେବେ ତୋତେ ଗାଳି
ଗାଳତୁରୀ ମାରି ଆପେ ଦେଉ କରତାଳି ।
ଅବାଟରେ ଜାତ ତୋତେ କଲା ଦେବବ୍ରହ୍ମା
ତପେ ପ୍ରସନ୍ନେ ଚିହ୍ନିଲା ତୋତେ ମହାତମା ।
କୁତୁହଳୀ ତୋ ଭ୍ରମର ଦେଖି ସେ ପୁରୁଷ
କୁତୁହଳୀ ସେ ପୁରୁଷ ହୋଇଲା ଯେ ବଶ ।
ଅତି ତପେ ନ ପାରନ୍ତି ଅଣାକାର ସାଧି
ମହାଭଣ୍ଡପଣେ ତୁହି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁ ସିଦ୍ଧି ।
ତୁ ମହାଋଷି ଧନ୍ୟ ସେ ପୁରୁଷ ପାଇଲୁ
ତେଣୁ ଧବଳ ଘରକୁ ତୁ ଚିହ୍ନି ଜାଣିଲୁ ।
ପ୍ରପଞ୍ଚ ରୂପେ ତୁ କେତେ ପ୍ରମାଦ ଦେଖିଲୁ
ତେଣୁ ପରମ ପୁରୁଷେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲୁ ।
କଷ୍ଟେ ତପ କଲେ ଯାହା ନ ପାଆନ୍ତି ଲୋଡ଼ି
ନିରତେ ଥାଉ ତୁ ଘେନି କଳି ଯେ ଧୋକଡ଼ି ।
କଳିକଣ୍ଠା ବଳିଲତା କଳି ଆଭରଣ
କଳିପ୍ରିୟ ନାମେ ତୋର କଳି ଦେଖ ପୁଣ ।
ଅମୃତ ଯୋଗାଡ଼ ତୋତେ ହୋଇଲେ ପ୍ରାପତ
କଳି ନ ପାଇଲେ ନୋହୁ କଦାପି ତୃପତ ।
ଭଣ୍ଡପଣେ ତୋଷ କରୁ ସବୁଙ୍କର ଲାଉ
କଉତୁକ ଉପୁଜାଇ କରୁଥାଉ ନୃତ୍ୟ ।
ବିନା ତପେ ଅଣାକାର ଦୟା କଲା ତୋତେ
ବର୍ତ୍ତିଲୁ ତୁ ପୁରି ତିନିଯୁଗ ପରିଯନ୍ତେ ।
ମହାମାୟା ବରେ ତୋର ପିତା ସିନା ବ୍ରହ୍ମା
କହିବାକୁ କାହୁଁ କ୍ଷମ ମୁଁ ତୋର ମହିମା ।
ଯୁକତେ ଏ କାଳ କରେ ଜଗତକୁ ମୋହ
ବାଳବଞ୍ଚା ନାଥ ମୋତେ ଧର୍ମ ଅର୍ଥ କହ ।
ଶରଣ ଧାରଣ ତୁହି ପରମ ଯେ ବ୍ରହ୍ମ
କୃଷ୍ଣବଳ ଯୋଗୁ ତୋତେ କୃତାନ୍ତ ଅଗମ୍ୟ ।
ଆଦ୍ୟହୁଁ ଖଞ୍ଜିଲୁ ନାଥ କଳିର ପୀରତି
ପ୍ରସନ୍ନ ତୁ କରାଇଲୁ କଳକୀ ମୁରତୀ ।
ତୁମ୍ଭର ଭକତିଭାବ ମନେ କରି ଇଚ୍ଛା
ଭବ ସମୁଦ୍ର ଉଦ୍ଧର ପୁରୁ ମନୋବାଞ୍ଛା ।
ଶ୍ରୀନାରଦଙ୍କ ବଚନ ହୃଦେ ମୋର ପଶୁ
ନାରାୟଣଙ୍କ ଆଜ୍ଞାରେ କଷ୍ଟାୟୂଷ ଆସୁ ।
ଶ୍ରୀୟାବଲ୍ଲଭ ଚରଣ ରେଣୁ ଶିରେ ଘେନି
ଗ୍ରନ୍ଥ କରେ ଶ୍ରୀଶାରଳା ଦାସ ଶୂଦ୍ରମୁନି ।
ହୃଦରେ ଚିନ୍ତଇ ଯାହା ଗୋସାମଣି ବୋଲେ
ପାତକ ଧ୍ୱଂସିଲେ ବିଷ୍ଣୁ ପୁରାଣ ଶୁଣିଲେ ।
ପାରିଜାତ ହରଣ ଯା କହିଲେ ଅଗସ୍ତି
ପୀରତି ରସେ ବହିଲେ ମଧ୍ୟପର୍ବ ରୀତି ।
ନୁହଇ ପଣ୍ଡିତ ମୁହିଁ ଜନ୍ମରୁ ମୁରୁଖ
ଧନ ଧଇଲି ଖଡ଼ି ମୁଁ ନ ପଢ଼ି ଅକ୍ଷରେକ ।
ବେଦମନ୍ତ୍ର ସାଧ୍ୟ ମୋର ନୁହେଁ ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ
ବୋଲଇ ବଚନ ମୁହିଁ ଶାରଳା ପ୍ରସନ୍ନେ ।
ଅସଂଖ୍ୟ ଏ ଅଗୋଚର ଅସମ୍ଭବ ବାଣୀ
ମଧ୍ୟପର୍ବ ଏ ଅମୃତ ଚରିତ ଯେ ପୁଣି ।

ଝଙ୍କଡ଼ପୁର ବାସିନୀ ସିଦ୍ଧ ଗୋ ସାଧବୀ
ସୁଗନ୍ଧିକା ହରଣ ମୁଁ କହିବାକୁ ଭାବି ।
ବାକ୍ୟ ମୋତେ ଦିଅ ମାଗୋ ସୁପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ
ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ମୁଁ ତୋହର ସେବକ ବୋଲଇ ।

-୦-

ସୁଗନ୍ଧିକା ହରଣ, ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଶରରେ ସାଗର ବନ୍ଧନ

ଅଗସ୍ତି କହିଲେ ଶୁଣ ମନୁ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନୀ
ବ୍ରତର ବିଧାନ ଯହୁଁ କହିଲେ ସେ ମୁନି ।
ନାରଦଙ୍କୁ ପୁଚ୍ଛାକଲେ ଦେବୀ ଯଶୋବନ୍ତୀ
ସକଳ ସମ୍ପାଦି ମୋତେ କହିବା ହେ ଯତି ।
ସୁଗନ୍ଧିକା ପୁଷ୍ପ ମୁନି ଅଛି କେଉଁସ୍ଥାନେ
ତାହା ମୋତେ କହିଦେବା ହେଉ ଯେ ଏ କ୍ଷଣେ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଅଛି ସେ ଦୂରାପ ଠାବେ
ଆଣିବାକୁ ଲୋକ ନାହିଁ ନ ପାଇବ ତୁମ୍ଭେ ।
ଯେବଣ ଠାବରେ ଅଛି କୁସୁମ ସୁଗନ୍ଧି
ହରିରାମ ବଚନରେ ନୁହଇ ସେ ସିଦ୍ଧି ।
ପୁଷ୍ପ ଫୁଟିଅଛି ପୁଣି ତହିଁ ଅପ୍ରମିତ
ନିରତେ ସେ ସ୍ଥାନ ଲଙ୍କାଦମନ ଆଶ୍ରିତ ।
ବିଷାଦ ପାଇଲେ ପୁଣି ଯଶୋବନ୍ତୀ ରାଣୀ
କାହାକୁ ବୋଲିବୁ କିଏ ପୁଷ୍ପଦେବ ଆଣି ।
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି ଉଭା ହୋଇଲେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ
କିମ୍ପାଇ ବିଷାଦ ମାତ କରୁଅଛୁ ମନ ।
ଭୋ ପରମଗୁରୁ ଆଜ୍ଞା ମୋତେ ବେଗେ ଦେବା
ତବ ଆଜ୍ଞାରେ ମୁଁ ପୁଷ୍ପ ଆଣିପାରେ ଅବା ।
ଆଉ ଦ୍ରବ୍ୟ ମାତ ତୁମ୍ଭେ ବେଗେ ସଜକର
ଲାଗିବ ସୁଗନ୍ଧ ଯେତେ ସେ ହେଲା ମୋହର ।
ଯଦ୍ୟପି ଯକ୍ଷ ତାହାକୁ ଅଛଇ ଆବୋରି
କଳଙ୍କକୁ ନିଷ୍କଳଙ୍କ କରିବି ମୁଁ ମାରି ।
ଶୁଣି ଆନନ୍ଦ ହୋଇଲେ ଯଶୋଦା ଦେବକୀ
ନାରଦ ହିଁ ଗଲେ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କ ତହିଁକି ।
ମାତ ଦୁହେଁ ବୋଇଲେରେ ଶୁଣ ରାମହରି
କାମାକ୍ଷୀ ନାମରେ ବ୍ରତ ନାରଦେ ପଚାରି ।
ସେ ଓଷା କରିବା ଯେବେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ପାଇବୁ
ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ତୁମ୍ଭର ଯେ ମାତ ହୋଇଥିବୁ ।
ବୋଇଲେ ନାରଦ ମୁଖ ଚାହିଁ ନାରାୟଣ
କଳହପ୍ରିୟା ମହାତ୍ମା କି କରୁ ଭିଆଣ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ପଦ୍ମନାଭ
ଦେବସ୍ତିରୀଙ୍କ ଓଷା ଏ ନାରୀଙ୍କୁ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ।
ବାବୁ ନାରଦଙ୍କ କଥା ନ ଭାଙ୍ଗରେ କେହି
ମର୍ତ୍ତ୍ୟରେ ପ୍ରଚାର ହେଉ କରନ୍ତୁ ଯେ ସେହି ।
ଏସନ ବୋଇଲେ ଯହୁଁ ପ୍ରଭୁ ବଳଦେବ
ଭାଙ୍ଗି ନ ପାରିଲେ ପ୍ରଭୁକଥା ବାସୁଦେବ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ହରି ପାର୍ଥଙ୍କୁ ଶ୍ରୀବତ୍ସି
ସୁଗନ୍ଧିକା ପୁଷ୍ପଆଣୁ ସରୋବରେ ପଶି ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ବଦନକୁ ଚାହିଁଲେ ଶ୍ରୀହରି
ପୁଷ୍ପଦେଇ ପାରିବୁ କି କହ ତୁ ବିଚାରି ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଦେବ ଚିନ୍ତା ତୁ ନକର
ଯେତେ ସୁଗନ୍ଧି ଲାଗିବ ଦେବି ସତ୍ୟ ମୋର ।
ନାରଦ ବଚନ ଶୁଣି କହିଲେ ଶ୍ରୀହରି
ବ୍ରତର ଭିଆଣ କର ଆହେ ତପୋଚାରୀ ।
ଦ୍ୱାରକା ଭୁବନ ପୁଣି ଦକ୍ଷିଣ ଆଡ଼ରେ
ନୀଳସୁନ୍ଦର ବାଟରେ ଦକ୍ଷିଣ କୋଣରେ ।
ଅଢ଼ାଇହାତ ଅପୋଡ଼ା ଅଛି ଭୂମିଖଣ୍ଡି
ବିଜୟ ତହିଁ ବିଲଙ୍କ ନାମେ ମହାଚଣ୍ଡୀ ।
ବିନ୍ଧାଣିକି ଡାକି ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ନନ୍ଦବାଳ
ସେ ସ୍ଥାନ ଆବୋରି ଦିଅ ଶୁଭ ଅନୁକୂଳ ।
ଅନ୍ତକରି କି କହିବ ଘଟଣା ବିନ୍ଧାଣୀ
ଅନେକ ରତ୍ନଦେଲେ ସେ ତହିଁର ନିର୍ମାଣି ।
ଆପେ ନିକେ ଥାଇ ସେହି ନାରଦ ମହର୍ଷି
କରନ୍ତି ସବୁ ଯୋଗାଡ଼ ଆପେ ଥାଇ ବସି ।
କୃଷ୍ଣ ବଳଦେବ ପୁଚ୍ଛାକଲେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ
ତୋ ଯୋଗୁ ପୁଷ୍ପ ପ୍ରାପତ ହୋଇବ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ।
ଶୁଭ ଅନୁକୂଳ ଆଣିଦେଲେ ଚକ୍ରପାଣି
ଚଳଇ ବାସବୀ ସୁଗନ୍ଧିକା ପୁଷ୍ପ ଆଣି ।
ମାଘମାସ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ଦ୍ୱିତୀୟାର ଦିନ
ଉତ୍ତମବାରେ ଯେ ମଘାନକ୍ଷତ୍ର ସେଦିନ ।
ବାଳବ ନାମେ କରଣ ଶୁଭନାମେ ଯୋଗ
ସତରଦିନ ମକର ସଂକ୍ରାନ୍ତିର ଭୋଗ ।
ବେଳ ମଧ୍ୟସ୍ଥାନ ସୂର୍ଯ୍ୟ ବୁଧ ଲଗାବେଳେ
ତିଥିବାର ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ଶୁଭ ଅନୁକୂଳେ ।
ଚଳଇ ପଶ୍ଚିମଦିଗେ ସେ ପାକଶାସନି
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଦେବ ଶୁଣ ଚକ୍ରପାଣି ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଯାଉଛି ପକ୍ଷୀରାଜ ମଧୁବନ
ମୋହର ବଚନ ଶୁଣ ଦେବ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।
ପୂର୍ବର କଥାକୁ ତୁ ହୋ ହେତୁକର ମନେ
କାଳୀୟ ହ୍ରଦରେ ଥିଲେ ଯେଉଁ ସର୍ପମାନେ ।
ନୀଳ ଇନ୍ଦିବର ସହ ଯକ୍ଷ ପ୍ରତିପାଳି
ତୋ ଭୟେ ପଳାଇ ତହିଁ ପଶିଅଛି କାଳୀ ।

ସୁଗନ୍ଧି ପୁଷ୍ପ ଆବୋରିଅଛି କାଳସର୍ପ
ଅର୍ଜୁନ ସହିପାରିବ କାହୁଁ ତାର ଦର୍ପ ।
ଗରୁଡ଼କୁ ସୁମରନ୍ତେ ଦେବ ନାରାୟଣ
ତୁରିତେ ମିଳିଲା ଆସି ବିନତା ନନ୍ଦନ ।
ବୋଲନ୍ତି ସେ ଗରୁଡ଼କୁ ଦେଖି ଜଗନ୍ନାଥ
ତୋହର ପିଠିରେ ବିଜେ କରୁ ବୀର ପାର୍ଥ ।
ବୈନତେୟ ଅର୍ଜୁନକୁ ଗଲା ତହିଁ ଘେନି
ଖଗବରକୁ ସେ ବୀର କରଇ ଦୟିନୀ ।
ସ୍ୱାମୀ ନାରାୟଣ ବିଜେ କରନ୍ତି ତୋ ପିଠି
ମୁହିଁ ବହିଛି ମାନବ ହୀନ ଜନ୍ମଗୋଟି ।
ଗରୁଡ଼ ବୋଇଲା ତୁହୋ ନ କହ ଏମନ୍ତ
ଅଭେଦ ଶରୀର ଆତ୍ମା ଅଟୁ କୃଷ୍ଣ ପାର୍ଥ ।
ନର ନାରାୟଣ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ଏକ ମୂର୍ତ୍ତି
ମେଖଳା ଅନ୍ତରେ କୋଟି ନାମରେ ଗଣନ୍ତି ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଲେ ରମ୍ୟକ ଦ୍ୱୀପେ ତୁ ରହିବୁ
ମୋତେ ଅଗୋଚର ହେଲେ ସୁମରିଲେ ଯିବୁ ।
ଗରୁଡ଼ ବୋଇଲେ ମୋତେ ପେଶିଲେ ଶ୍ରୀହରି
ବହନ ଯିବା ମୋହର ପୃଷ୍ଠେ ବିଜେ କରି ।
ଅନେକ କଟାଳ ଯହୁଁ କଲା ପକ୍ଷୀରାଜ
ପୃଷ୍ଠେ ବିଜେକଲା ଯାଇ ବାସବ ଆତ୍ମଜ ।
ଚଳଇ ଅର୍ଜୁନ ଧରି ମୀନ ଲଗ୍ନ ବେଳା
ବାମେ ଯୋଗିନୀ ସପ୍ତମ ଘରେ ଚନ୍ଦ୍ରକଳା ।
ଲକ୍ଷେକ ବଳ ଗାଣ୍ଡିବ ନାମେ ମହାଧନୁ
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ କି ନାରାୟଣ ବିଜୟ ଗଗନୁ ।
ସୁର ମଧୁବନ ନାମେ ମାରୁତିର ପୁର
ଏଗାର ସହସ୍ର ଯୁଣ ମନ୍ଦିରୁ ସେ ଦୂର ।
ପବନହୁଁ ଚଞ୍ଚଳ ତ ଅଟେ ଖଗେଶ୍ୱର
ଏକା ରାତିକେ ପ୍ରବେଶ ଯକ୍ଷରାଜପୁର ।
ଦେଲାକ ମଳୟ ବନ୍ତ ଅନନ୍ତ ଯେ ଗିରି
ମଧ୍ୟେ ସରୋବର ଚାରିଆଡ଼େ ଗିରି ଚାରି ।
ଯୋଜନଗନ୍ଧା ନାମରେ ଏକ କଳ୍ପବଟ
ସେ ବଟ ଅଟେ ଦକ୍ଷିଣ ଭାଗ ସିନ୍ଧୁ ତଟ ।
ମଧ୍ୟେ ସରୋବର ଗୋଟି ଶତେକ ଯୋଜନ
ପନ୍ଦର ଯୋଜନ ତାର ଗର୍ଭ ଆୟତନ ।
ତହିଁର ଭିତରେ ଅଛି କୁସୁମ ସୁଗନ୍ଧି
ନିରତେ ସେ ଜଳ ଘୋଟି ଅଛଇ ଜଳଧି ।
ପୁଷ୍ପଙ୍କର ଜ୍ୟୋତିକାଳ ଆଦିତ୍ୟକୁ ଜିଣି
ଦେବତାଏ କେହି ପଶି ନ ପାରନ୍ତି ପୁଣି ।
ଯମୁନା ହ୍ରଦ ପରାୟ ଝଲକଇ ପାଣି
ଜଳେ ଜଳ ପ୍ରାୟେ ପୂରି ଅଛନ୍ତି ନାଗୁଣୀ ।

ଆକାଶକୁ ତାଙ୍କ ତେଜ ଲାଗେ ଜଳବିମ୍ବ
ପର୍ବତେ ଅର୍ଜୁନ ଥାଇ ଦେଖଇ ତା ସର୍ବ ।
ମନ୍ଦାର ପୁଷ୍ପ ଯେସନେ ପ୍ରଭାତରେ ଝଳି
ମହାପ୍ରଳୟ ଜଳେ କି ଲୁଚିଅଛି କାଳୀ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଲେ ଶୁଣିବ ବିନତାର ସୁତ
ଏହି ବଟ ଉପରେ ତୁ ହୋଇଥା ଗୁପତ ।
ଦେଖଇ ବୁଝଇ କିନା କାଳୀର ଯେ ଦର୍ପ
ମୋତେ ଦେଖିଣ ଆସନ୍ତି କିନା ଯେତେ ସର୍ପ ।
ବାମକରେ ଧନୁଶର ଡାହାଣରେ ଯଷ୍ଟି
ବଟର ତଳରେ ଉଭା ହୋଇଲା କିରିଟୀ ।
ହରିରାଜ ବନେ ସେହୁ ଅଟେ ଅଧିପତି
ସେବନ ରଖଇ ହରି ବଳ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।
ସେ ଅପୂର୍ବ ପୁରୁଷକୁ ଦେଖି କପିବୀରେ
ଅର୍ଜୁନକୁ ହିଁ ବେଢ଼ିଲେ ଆସି ସେ ସଧିରେ ।
କିରିକିଟା ଶବ୍ଦ ଘୋର ବିକଟାଳ ମୁଖ
କାଳିମୁଖ ଦଧିମୁଖ ଦୁର୍ମୁଖ ସମୁଖ ।
ଅଧର ବିକାଶ ଆସି ମିଳିଲେ ସଇନ୍ୟ
ଯଷ୍ଟିକରେ ଘେନି ତାଙ୍କୁ ପିଟଇ ଅର୍ଜୁନ ।
ଧାତିକାରେ ଉଠିଲେ ସେ ଧାଇଁ ବୃକ୍ଷ ଶିଖେ
ଗୋଡ଼ାଇ ବାସର୍ବ ତାଙ୍କୁ ପିଟନ୍ତେ ବିମୁଖେ ।
ଡାଙ୍ଗେ ପିଟନ୍ତେ ତାଙ୍କର ନାହିଁ କିଛି ଭୀତି
ବୃକ୍ଷ ବୁଲାଇ ଧାଇଁଲେ ହୋଇ କୋପମୂର୍ତ୍ତି ।
ଶିଳାମାନ କରେ ଧରି ଧାଇଁଲେ ବାନରେ
ଅର୍ଜୁନକୁ ଫୋପାଡ଼ିଲେ ଥାଇଁ ବହୁଦୂରେ ।
ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିମୁଖ ହୋଇ ବୀର ଫାଲଗୁନି
ଗୁଣନାଦ କରି ବୀର ଧନୁଶର ଘେନି ।
ଗାଣ୍ଡିବ ଧନୁରେ ବୀର ସନ୍ଧି ଶର ଚାରି
ବିନ୍ଧିଲା ଅର୍ଜୁନ ଦ୍ରୋଣ ଗୁରୁଙ୍କୁ ସୁମରି ।
ଅନୁକ୍ଷଣେ ଗୁଣେ ସନ୍ଧି ବୀର ଧନଞ୍ଜୟ
ବସିଲେ ନାରାଚେ ଯାଇ ବାନରଙ୍କ କାୟ ।
ପକ୍ଷୀପରମାଣେ ଯାଇ ଛଇଛାଡ଼େ ଗିଳି
ପୁଣି ସେ ବିନ୍ଧିଲା ଚାରି ବାଣ ମହାବଳୀ ।
ଶରକୁ ଆଘାତ ପାଇ ପଳାଇଲେ ଡରେ
ହନୁକୁ ଭେଟିଲେ ଖିନିଖିନା ପର୍ବତରେ ।
ବିକଳେ ଆକୁଳ ହୋଇ ପଳାନ୍ତି ସଇନି
ବୀରେକ ବିନ୍ଧଇ କରେ ଦେବଶସ୍ତ୍ର ଘେନି ।
ସୈନ୍ୟଙ୍କ ବିକଳ ଦେଖି ବୀର ହନୁମନ୍ତ
କୋପେଣ ଧାଇଁଲା କରେ ଘେନିଣ ପର୍ବତ ।
ବାନର ବଳକୁ ଛାଡ଼ିଯାଏ ବୀରମଣି
ଦିଶଇ ସୁନ୍ଦର କି ସେ ଦେବ ଚକ୍ରପାଣି ।

ହନୁମନ୍ତ ବିଜେକଲା ଏମନ୍ତ ସମୟେ
ଦେଖି ବୀର ଧନଞ୍ଜୟ ରହିଲା ନିର୍ଭୟେ ।
ରେରେକାର ଶବଦରେ ସେ ବୀର ଅର୍ଜ୍ଜୁନ
ବାନରଙ୍କୁ ବିନ୍ଧୁଅଛି ଅସ୍ତ୍ର ଅନୁକ୍ଷଣ ।
କୋପେ ମାରୁତି ପର୍ବତ ଗୋଟାଏ ବୁଲାଇ
ଆରେରେ ମାନବ ତୋର ଏଡ଼େ ଦର୍ପ କାହିଁ ।
ପର୍ବତ ବୁଲାଇ ହନୁ ମାଇଲାକ ବେଗେ
ବକ୍ରମୁନା ଶରେ ତାହା ପାର୍ଥ ଛେଦେ ଯୋଗେ ।
ଦେଖି ହନୁମାନକୁ ଯେ ନ ସ୍ଫୁରଇ କିଛି
ଏଡ଼େ ବଡ଼ ବୀର କେଉଁ ଭୁବନୁ ଆସିଛି ।
ପୁଣି ପର୍ବତେକ ଆଣି ମାରି ରାମଦୂତ
ବାବଲ ଶରେ ଛେଦିଲା ତାହା ବୀର ପାର୍ଥ ।
କୋପେ ହନୁମନ୍ତ ବେନି ମୁଥକୁ ଉଞ୍ଚାଇ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ଉପରକୁ ଆସୁଅଛି ଧାଇଁ ।
ହନୁର ସେ ଉଗ୍ରମୂର୍ତ୍ତି ଦେଖିଣ ବାସବୀ
ମାଇଲା ବାବଲ ଶର ପାର୍ଥ ଭାବି ଭାବି ।
ନାରାଚ ବସିଲା ଯାଇ ହନୁମନ୍ତ କାୟେ
ଶରୀର ଦିଶଇ ତାର କିଂଶୁକ ପରାୟେ ।
ରୋମେ ରୋମେ ଫୁଟି ଦେହୁଁ ଗଳଇ ରୁଧିର
ଶାନ୍ତିମୂର୍ତ୍ତି ହୋଇ ତାକୁ ପୁଚ୍ଛେ ମହାବୀର ।
ରହ ରହ ବୋଲି ଉଚ୍ଚେ ହନୁମନ୍ତ ଡାକି
ଅମୋଘ ଶର ତୂଣୀରୁ କାଢ଼ିବାର ଦେଖି ।
ନାରାଚ ଗୋଟିକୁ ଦେଖି ବିଚାରେ କପିନ୍ଦ୍ର
ଏ ଶରେ ଅସୁର ବଧ କଲେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ।
ମହାଯୋଦ୍ଧା ଅଟଇ ଏ ନୁହଇ ମାନବ
ଅମର ଭୁବନ ତେଜି ବିଜେ କି ବାସବ ।
କିବା କପିଳାସ ତେଜି ବିଜେ ମହାଦେବ
କିଏ ଦେବକୀ ନନ୍ଦନ ଦେବ ବାସୁଦେବ ।
ହନୁମନ୍ତ ବୋଇଲା ହେ ମହାତମା ରହ
ନାରାଚ ସଂହରି କଥା ପଦେ ମୋତେ କହ ।
କିସ ନାମ କହ ତୋର କିସ ତୋର କାୟା
ମୋତେ ଅସମ୍ଭବ ହେଲା ଏ ତୋହର ମାୟା ।
ମୁହିଁ ଯୋଗେଶ୍ୱର ଖିନିଖିନା ଅଧିପତି
ଅସୁର ସାଗର ମୁହିଁ ପୂର୍ବେ ଥିଲି ମଛି ।
ପର୍ବତରେ ବନ୍ଧ ମୁହିଁ କଲଇଁ ବାରିଧି
ରଣରଙ୍ଗ ରସେ ମାତି କଉପଣ ଛେଦି ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲା ଛାର ପାମର ତୋ କଥା
ସମୁଦ୍ରକୁ ବାନ୍ଧିକିରେ ହେବୁ ବଳବନ୍ତା ।
ଜାତିରେ ବାନର ତୁହି ଖାଉ ଫଳମୂଳ
ତୁ ପୁଣି ଦେଖାଉ ଆସି ମୋ ଆଗରେ ବଳ ।

ବିନାଦୋଷେ ମୋ ସଙ୍ଗରେ କରୁଅଛି କଳି
କାଟି ତୋର ଶିର ଦେବି ଏହିକ୍ଷଣି ବଳି ।
ହନୁ ବୋଲେ ଜାଣିଲି ମୁଁ ବିଚିତ୍ର ତୋହର
ଧନୁଶର କରେ ଧରି କରୁ ଅଂହକାର ।
କିମ୍ପାଇ ତୋଳିଲୁ ଫୁଲ ସରୋବରୁ ଆସି
ଏହି ସରୋବରେ ଇନ୍ଦ୍ର ନ ପାରଇ ପଶି ।
ଫୁଲ ନେଇ ନ ପାରନ୍ତି କେହି ମୋର ଡରେ
ଶ୍ରୀରାମଙ୍କୁ ନିତି ଏହି ଫୁଲେ ପୂଜା କରେ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲା କେଉଁ ରାମ କାହିଁ ଘର
କାହାକୁ ତୁ ପୂଜାକରୁ ଆରେରେ ବାନର ।
ହନୁ ବୋଲେ ନ ଜାଣୁ କି ତୁହି ସେ ରାମଙ୍କୁ
ପୁରନ୍ଦର ଭୟକରେ ଯାହାର ଧନୁକୁ ।
ଯାହାର ଆଜ୍ଞାରେ ଗିରି ଜଳରେ ଭାସଇ
ଯାହାର ଆଜ୍ଞାରେ ମୁହିଁ ବନ୍ଧ ବାନ୍ଧିଲଇଁ ।
ଚାରିଦିନେ ହେଲା ଶତ ଚୌବିଂଶ ଯୋଜନ
ଏ ପୁଷ୍ପେ ତାହାଙ୍କୁ ପୂଜା କରେ ପ୍ରତିଦିନ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ କହିଲା କହୁ ତୁ ସେ ରାମ ବଳ
ଦଣ୍ଡକ ମଧ୍ୟରେ ବାନ୍ଧିଦେବି ସିନ୍ଧୁଜଳ ।
ହନୁମନ୍ତ ବୋଇଲା ତୁ ଯାହା ବୋଲୁ ତୁଣ୍ଡେ
ବାନ୍ଧି ନ ପାରିଲେ କେହି ଚଉଦ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ହୋଇଲା ତୋର ରାମର କି ବଳ
ଋଷିମର୍କଟ ଆଣିଲେ ମୁଣ୍ଡରେ ଶଇଳ ।
ବରଷକେ ସେହି ବନ୍ଧ ବାନ୍ଧିଲେ ଯେ ପୁଣି
ରାକ୍ଷସ କେତୁଟା ରାମ ପକାଇଲେ ହାଣି ।
ତା ପ୍ରଶଂସା କହୁ ତୋତେ ମାଡୁନାହିଁ ଲାଜ
ଶରରେ ସାଗର ମୁହିଁ ବାନ୍ଧିଦେବି ଆଜ ।
ହନୁ ବୋଲେ ଯେ ରାମଙ୍କୁ ନିନ୍ଦୁରେ ମାନବା
ତାଙ୍କୁ ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ଶରରେ ବାନ୍ଧିବା ।
ସେ ଶର କନ୍ଧ କି ଦାଉ ସହିବ ଆମ୍ଭର
ଏଣୁ ସେ ପର୍ବତେ ବାନ୍ଧି ଅଛନ୍ତି ସାଗର ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲା ମୋର ଶରବନ୍ଧେ ଯେବେ
ଯକ୍ଷ କି ଉରଗ ଦେବ ଦାନବ ମାନବେ ।
ସମର କରିବେ ରହି ସହସ୍ର ବରଷ
ତଥାପି ସେ ଶରବନ୍ଧ ନୋହିବ ବିନାଶ ।
ଛାର ରକ୍ଷ ମର୍କଟକୁ କିଏ ଅବା ଗଣେ
ତୁଟିବକି ଶରବନ୍ଧ ତାହାଙ୍କର ରଣେ ।
ହନୁମନ୍ତ ବୋଇଲା ହୋ ଆସକିନା ଭାଇ
ମିଛେ ଏତେ ଦମ୍ଭ ତୁମ୍ଭେ କରୁଛ କିମ୍ପାଇଁ ।
ବୋଇଲା ସେ ଫାଲଗୁନି ଭାଙ୍ଗଇ ତୋ ଗାଲ
ବାନ୍ଧଇ ସାଗର ଦେଖ ଘେନି କପିପଲ ।

ଆସ ଆସ ବୋଲି ହନୁ କଢ଼ାଇଲା ବାଟ
ଦିବସକେ ହେଲେ ଯାଇ ମହୋଦଧି ତଟ ।
ଆରେରେ ପାମର ତୁହି ବୋଲୁ ମହାଯୋଦ୍ଧା
ବାନ୍ଧିଲୁ ଚାରିଦିବସ ମଧ୍ୟେ ଏ ବାରିଧି ।
ଶୁଣ ହୋ ମର୍କଟ ବୋଲି ବୋଲଇ ଫାଲଗୁନି
ମୁହିଁ ବନ୍ଧକରି ଦେବି ବେଳ ଦଣ୍ଡତିନି ।
ହନୁ ବୋଲେ ଚଉବିଂଶ ଯୋଜନ ଏ ଦୀର୍ଘ
ବିଂଶଯୁଣ ପ୍ରତି ବାରଯୋଜନ ଉସର୍ଗ ।
ବୋଲଇ ଧନଞ୍ଜୟ ତୁ କହିଲୁ ନ ଜାଣି
ସମୁଦ୍ରଯାକ ନାରାଚେ ବାନ୍ଧିବି ଏକ୍ଷଣି ।
ହନୁ ବୋଇଲା କହୁ ତୁ କେବଣ ବଚନେ
କରିପାରୁ ଯେବେ ମୁହିଁ ଦେଖିବି ନୟନେ ।
ହନୁମାନ ବଚନରେ କୁପିତ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ
ମନଭେଦୀ ନାରାଚକୁ ମନେ କଲା ଧ୍ୟାନ ।
ଯାହା ତାକୁ ଦେଇଥିଲେ ତୋଷେ ବୈଶ୍ୱାନର
ଭେଟିଲା ସେ ଶର ଆସି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ପାଶର ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁହୋ ମନଭେଦୀ ଶର
କଟାଳ କରୁଛି ମୋତେ ଏ ଛାର ବାନର ।
ଏ ସାଗର ବନ୍ଧତୁଲ୍ୟ ହୋଇବୁ ଏକ୍ଷଣେ
ଲଙ୍କାଗଡ଼େ ହାବୋଡ଼ିବୁ ପଚିଶ ଯୋଜନ ।
ଓସାର ହୋଇବୁ ପୁଣି ବିଂଶତି ଯୋଜନ
ବାରଯୋଜନ ଉସର୍ଗ ହୋଇବୁଟି ପୁଣ ।
ଏତେକ ତିଆରି ଛାଡ଼ିଦେଲା ମନଭେଦୀ
ପବନୁ ବେଗେ ବାନ୍ଧିଲା ସେ ଶର ବାରିଧି ।
ଆଜ୍ଞା ପ୍ରମାଣରେ ମନଭେଦୀ ଶର ଗଲା
ସମୁଦ୍ର ଭିତରେ ରହି ବନ୍ଧେକ ହୋଇଲା ।
ଏକଶତ ଚଉବିଂଶ ଯୁଣେ ଲମ୍ବହୋଇ
ଲଙ୍କାଗଡ଼ ପାଚେରୀରେ ହାବୁଡ଼ିଲା ଯାଇ ।
ବିଂଶତି ଯୋଜନ ପ୍ରତି ବାରଯୁଣ ଉଚ୍ଚ
ସାଗରେ ସେ ଶରବନ୍ଧ ହୋଇଲା ସୁସଞ୍ଚ ।
ଦେଖିଣ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ଅଞ୍ଜନାର ବଳା
ନିଶ୍ଚୟ ଏ ମହାତମା ନାରାୟଣ ବଳା ।
ହନୁମନ୍ତ ବୋଇଲା ତୁ ବାନ୍ଧିଲୁ ନା ଶରେ
ସୋଲଭେଳା ଜାଣି ଉପୁଜିଆଇ ଜଳରେ ।
ତୁ ମହାକ୍ଷତ୍ରୀ ମହିମା ଧନ୍ୟ ହିଁ ତୋହର
କେହି ବାନ୍ଧି ନ ପାରଇ ଶରରେ ସାଗର ।
ପର୍ବତର ବନ୍ଧ ଯେବେ ସହିଲାକ ଭାର
ଏହା ସହିବ କି ଶରବନ୍ଧ ମାତ୍ର ସାର ।
ରାମ ରାବଣର ଥିଲା ଯେତେ ପୁଣି ଆଟ
ବନ୍ଧ ଉପରେ ସମରେ ନ ଦିଶିଲା ବାଟ ।
ଏ ବନ୍ଧ ସହିବ ବୋଲି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ
ସହିବ ଏ ମହାଭାର ମେରୁ ହିଁ ହୋଇଲେ ।
ହନୁମାନ ବୋଇଲାକ ବେନିଥାଟ ଛାଡ଼ି
ଏକା ମୁଁ ଗଲେ ନ ପୁଣି ଭାଙ୍ଗିଏ ନ ପଡ଼ି ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୋର ପ୍ରାୟ ହେଲେ ଲକ୍ଷେ
ସହିବ ମୋ ବନ୍ଧ ଭାଙ୍ଗି ନ ଯିବ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ।
ଲକ୍ଷେ ରାବଣ ଯେବେଟି ଲକ୍ଷେ ରାମ ହେବେ
ମୋ ବନ୍ଧକୁ ତିଳେମାତ୍ର ଭାଙ୍ଗି ନ ପାରିବେ ।
ଲକ୍ଷେ ରାମ ଉଠନ୍ତୁ ଯେ ବନ୍ଧର ଉପରେ
ଲକ୍ଷେ ନାରାୟଣ ଯୁଦ୍ଧେ ହେଉନା ଏଥିରେ ।
ଦେଖିବୁ କିହୋ ବାନର ପୁଣି ହିଁ ବିନ୍ଧିବି
ଆହୁରି ବନ୍ଧକେ ଏହିପରି କରିଦେବି ।
ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳ ଯେ ସୁତଳ ଅତଳ
ବିତଳ ଭୂତଳ ମହାତଳ ରସାତଳ ।
ଦେବଲୋକ ନାଗଲୋକ କୋଟି କୋଟି ଆସି
ସମସ୍ତେ ଉଠନ୍ତୁ କିନା ଏ ବନ୍ଧେ ଭରସି ।
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଦେଖ ବାନର ସେତୁବନ୍ଧ କଥା
କ୍ଷତ୍ରୀବର ପ୍ରତିଜ୍ଞା ହିଁ ରହଇ ସର୍ବଥା ।
ହନୁ ବୋଇଲା କହିଲୁ କରି ତୁହି ଗର୍ବ
ଏକା ମୋହର ଭାରାକୁ ଏ ଯେବେ ସହିବ ।
ତେବେ ମୁହିଁ ତୋତେ ବୀର ମଧ୍ୟରେ ଗଣିବି
ନୋହିଲେ ଚାପୋଡ଼େ ମାରି ମୁଣ୍ଡ ଛିଣ୍ଡାଇବି ।
ଏତେକ ବୋଲି କୋପରେ ସେ ଅଞ୍ଜନା ଶିଷ୍ୟ
ଆକ୍ରୋଶି ପଶ୍ଚିମ ଦିଗେ ହୋଇଲା ପ୍ରବେଶ ।
ରାଗେ ହନୁମନ୍ତ ବିଶ୍ୱରୂପକୁ ଧଇଲା
ଆଦିତ୍ୟଙ୍କ ରଥେ ତାର ମସ୍ତକ ଲାଗିଲା ।
ଚଉଦ ଲକ୍ଷ ଯେ ଥିଲେ ବାନର ବାହିନୀ
ଲାଙ୍ଗୁଳରେ ବସାଇଲା ହନୁ ମହାଜ୍ଞାନୀ ।
ଗଳାରେ ହେ ବନମାଳ ଲକ୍ଷେକ ପର୍ବତ
ମହାବିଶ୍ୱରୂପ ହେଲା ଅଞ୍ଜନାର ସୁତ ।
ଲୋମକେ ପର୍ବତ ଲକ୍ଷେ ବାନ୍ଧିଅଛି ବୀର
ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ତା ଗର୍ଭର ଭିତର ।
ଗରୁଡ଼ ବୃକ୍ଷରେ ଥାଇ ଦେଖଇ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ
ଭଇରବ ରୂପ ଦେଖି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ସମକ୍ଷେ ।
ବିଚାରଇ ଗରୁଡ଼ ଏ ପାର୍ଥ ନାଶଗଲା
ହନୁର ସଙ୍ଗେ କିମ୍ପାଇ ବିବାଦୀ ହୋଇଲା ।
ସୁମରଇ ସେ ଗରୁଡ଼ ଭୟେ ନାରାୟଣ
ଚାହିଁ ନ ପାରିଲା ସେହି ରୂପକୁ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ।
ଘନ ଘନ ଭୟେ ତାର ଶରୀର କମ୍ପଇ
ହସ୍ତରେ ସେ ଧନୁଶର ଧରି ନ ପାରଇ ।

ବିଚାରଇ କି ଯୋଗେ ମୁଁ ହୋଇଲି ବାହାର
ତ୍ରେତାଯୁଗ ମଲ୍ଲ ଯେଉଁ ହନୁ ମହାବୀର ।
ସାକ୍ଷାତରେ ରୁଦ୍ରରୂପୀ ପବନ ନନ୍ଦନ
ନିଶ୍ଚୟ ଘେନିବ ଆଜ ମୋହର ଜୀବନ ।
ପୃଥ୍ୱୀଦେବୀ ଯାର ଭାରା ସହି ନ ପାରଇ
ଛାର ଶର ବନ୍ଧ କାହୁଁ ପାରିବ ତା ସହି ।
କି ବୁଦ୍ଧି କରିଣ ପାର ହୋଇବି କେମନ୍ତ
ଗୋବିନ୍ଦ ଆମ୍ଭର ବନ୍ଧୁ ଜାଣନ୍ତି ସମସ୍ତ ।
କେତେ କେତେ ଆପଦରୁ ରଖିଛନ୍ତି ହରି
ବେଳେ ରକ୍ଷାକର ମୋତେ ପ୍ରଭୁ ଦଇତ୍ୟାରି ।
ଏତେ ଭାଳି ପଦ୍ମପାଦେ ଲଗାଇଲା ଲୟ
ଅର୍ଜୁନ ଗରୁଡ଼ ମନ ଜାଣି ଦେବରାୟ ।
ଦ୍ୱାରକାରୁ ଆସି ବିଜେ ହେଲେ ତତକ୍ଷଣେ
ହନୁମାନ ଅର୍ଜୁନର ଅନ୍ୟୋଅନ୍ୟ ସ୍ଥାନେ ।
ଗରୁଡ଼ ଆଗେ ବିଜୟ ହେଲେ ଭାବଗ୍ରାହୀ
ଭାଳନ୍ତି ସେ ନାରାୟଣ ଗରୁଡ଼କୁ ଚାହିଁ ।
ତ୍ରେତାଯୁଗ ମଲ୍ଲ ଏହି ବୀର ହନୁମନ୍ତ
ଏହାର ପ୍ରତିଜ୍ଞାକୁ କି ଅର୍ଜୁନ ସମର୍ଥ ।
କଳ୍ପେ କଳ୍ପେ ଯୁଗେ ଯୁଗେ ବହିଛି ଶରୀର
ରାମାୟଣ ଭୋଗକଲା ଏକସ୍ତରୀ ବାର ।
ଏକ ଶରୀର ମୋହର ଅଟେ ବେନି ଆତ୍ମା
ମୋତେ ଆଶ୍ରେ କରି ସିନା ଏହାଙ୍କ ମହିମା ।
ଦ୍ୱାପର ଯୁଗରେ ମୋର ସଖା ବୀର ପାର୍ଥ
ରାମ ଅବତାର ମୋର ସଖା ହନୁମନ୍ତ ।
ଅର୍ଜୁନ ଯେବେଟି ଆଜ ହାରିବ ଯୁକତ
ରଖିବ କି ଅର୍ଜୁନର ପ୍ରାଣ ହନୁମନ୍ତ ।
ମୋହର କାର୍ଯ୍ୟେ ଅର୍ଜୁନ ଅଟେ ବଡ଼ ଦୁଃଖୀ
ଏହାର ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଆଜି କେମନ୍ତେ ମୁଁ ରଖି ।
ଏସନକ ବିଚାରିଣ ଦେବକୀର ବସ୍ୟ
ସମୁଦ୍ରେ ପଶିଲେ ହୋଇ ଏକ ମହାମତ୍ସ ।
ଯେଉଁ ବିଶ୍ୱରୂପ ଧରି ଅଛନ୍ତି ପାବନି
ଭାଙ୍ଗିବ ସେ ବନ୍ଧ ଲଜ୍ଜା ପାଇବ ଫାଲଗୁନି ।
ଏସନ ବିଚାରି ମନେ ଦେବ ଚକ୍ରଧାରୀ
ମୀନରୂପ ହୋଇ ସିନ୍ଧୁ ଜଳେ ଅବତରି ।
ମହାମୀନରୂପ ହୋଇ ଦେବ ଦେବ ହରି
ଜଳର ଭିତରେ ପଶି ଶରବନ୍ଧ କରି ।
ପିଠିରେ ବସାଇ ଦେବ ଆବୋରିଲେ ବନ୍ଧ
ବିଶ୍ୱରୂପ ଧଇଲେ ତ ଏହି ସେ ଗୋବିନ୍ଦ ।
ଶରବନ୍ଧ ରହିଲାକ ନାରାୟଣ ପିଠି
ହୁଙ୍କାରି ସେ ହନୁମନ୍ତ ଶରବନ୍ଧେ ଉଠି ।
କହନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ
ମହାବିଶ୍ୱରୂପେ ବୀର ଘୋଟିଲା ସେ ହନୁ ।
ଏସନ ରୂପେ ଉଠିଲା ବନ୍ଧେ ମହାବଳୀ
ପାଦେକ ଦେଇ ପାଦେ ପକାଇଲା ତୋଳି ।
ମତ୍ସ୍ୟ ନାରାୟଣ ମୁଖୁଁ ଗଳିଲା ରୁଧିର
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ଆନ୍ଦୋଳ କଲା ବିଶ୍ୱରୂପ ତାର ।
ସପ୍ତଦ୍ୱୀପ ସହିତରେ କମ୍ପେ ବସୁମତୀ
ସମୁଦ୍ର ରୁଧିର ଜଳ କୂଳକୁ ଉଠନ୍ତି ।
ଆକାଶେ ଥାଇ କମ୍ପିଲେ ସର୍ବ ବୃନ୍ଦାରକେ
ତ୍ରାସେ ରହି ନ ପାରିଲେ ସ୍ୱର୍ଗେ ଦେବଲୋକେ ।
ଅସମ୍ଭାଳ ହୋଇଲେ ଯେ ଦେବ ପଦ୍ମଅକ୍ଷ
ଶୋଣିତ ବାହାରି ବହେ ନାରାୟଣ ମୁଖ ।
ଯେଉଁରୂପ ଧରିଅଛି ସେ ବୀର ପାବନୀ
ଶୋଣିତମୟ ହୋଇଲା ସମୁଦ୍ରର ପାଣି ।
ସମୁଦ୍ରଯାକ ହୋଇଲା ଯହୁଁ ସେ ରକତ
ଶୋଣିତ ଦେଖି ପୁଚ୍ଛଇ ବୀର ହନୁମନ୍ତ ।
ଏ କିସ ଦିଶଇ ରକ୍ତ ଜଳର ଭିତରେ
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲା ଶୁଣ ଆହେ କପିବୀରେ ।
ଚାଲନ୍ତେ ଶସ୍ତ୍ର କଳଙ୍କ ଧୋଇ ହୋଇଗଲା
ତେଣୁଟି ରୁଧିର ବର୍ଣ୍ଣ ସମୁଦ୍ର ଦିଶିଲା ।
ସମୁଦ୍ରର ଜଳ ତେଣୁ ହେଲା ରଙ୍ଗବର୍ଣ୍ଣ
ହନୁମନ୍ତ ବୋଇଲାରେ ମାନବ ତୁ ଧନ୍ୟ ।
ଅଗସ୍ତିଙ୍କୁ ପୁଚ୍ଛାକଲେ ମନୁ ବୈବସ୍ୱତ
ଅର୍ଜୁନ ବୋଲି ଚିହ୍ନିଲା କେହ୍ନେ ହନୁମନ୍ତ ।
ଶୁଣ ହେ ମନୁ ପୁରୁଷ ବୋଲନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ବିଶ୍ୱରୂପ ବିକାଶିଲା ଯେ କାଳେ ମାରୁତି ।
ପ୍ରଚଣ୍ଡ କାୟରେ ସେହି ଘୋଟିଲା ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ
ବିଶ୍ୱରୂପ ବିକାଶିଲା ପୃଥ୍ୱୀ ନବଖଣ୍ଡ ।
ଦିବ୍ୟଚକ୍ଷୁ ବିକାଶିଲା ସେ ଭୁବନ ତିନି
ଜାଣିଲା ଯେ ହନୁମନ୍ତ ପାଣ୍ଡବ ଫାଲଗୁନି ।
ବନ୍ଧରୁ ଓହ୍ଲାଇ ସେହି ପବନର ବାଳ
ଅର୍ଜୁନକୁ ବସାଇଲା ନେଇକରି କୋଳ ।
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ତୁ ନାରାୟଣ ଅଟୁ ଆହେ ପାର୍ଥ
ମୁଁ ନ ଜାଣଇ ମାନବ ହୋଇଛୁ ତୁ ଜାତ ।
ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ଭାଇ ଅଟୁ ଭ୍ରତବୀର
ଯୋଗେ ଦିଶିଲା ତୁ ବିଷ୍ଣୁ ଅର୍ଦ୍ଧ ଯେ ଶରୀର ।
ଏବେ ଜାଣିଲଇଁ ତୁହି ସ୍ୱୟଂ ବିଷ୍ଣୁନାଥ
ମୋତେ ଅନୁଗ୍ରହ କରିଥିବ ବୀର ପାର୍ଥ ।
ଏ ରୂପେ ହନୁ ଅର୍ଜୁନ ହୋଇଲେ ପୀରତି
ବନ୍ଧତଳୁ ପ୍ରବେଶିଲେ ଆସି ଶିରୀପତି ।

ଦୁଇଜଣଙ୍କ ମିଳନ ହୋଇବାର କାଳେ
ଆଗରେ ଉଭାହୋଇଲେ ମଦନ ଗୋପାଳେ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଖି ବେନି ବୀର ପରଣାମି
ଅନେକ ସ୍ତୁତି କରନ୍ତି ମନେ ମନେ ଗୁଣି ।
ହନୁମନ୍ତଙ୍କୁ ଚାହିଁଣ ଜଗତ ଅଧିପ
ବହୁତ ରୂପେ କହନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ବିଶ୍ୱରୂପ ।
ତୁ ହନୁମନ୍ତ ନ ଜାଣୁ ଧନଞ୍ଜୟ ବୋଲି
କ୍ଷତ୍ରି ମଧ୍ୟେ ବୀରବର ତୋତେ ମୁଁ କହିଲି ।
ଖାଣ୍ଡବ ବନ ଦହିଣ ଅଗ୍ନି ତୋଷ କଲେ
ଈଶ୍ୱର ତୋଷ ହୋଇଣ ଶସ୍ତ୍ର ତାକୁ ଦେଲେ ।
ସୁଭଦ୍ରା ହରଣେ ବଳଦେବଙ୍କୁ ଏ ଜିଣି
ଏହାର ମହିମା ତୁ ନ ଜାଣୁ କପିମଣି ।
ଦ୍ୱାପର ଯୁଗେ ଅଟଇ ଏ ଭାରୋଇ ମଲ୍ଲ
ଏହାର ସଙ୍ଗରେ କିସ ତୋହର ଯେ ଗୋଳ ।
ଏମନ୍ତ କହି ସେ ହନୁମନ୍ତଙ୍କୁ ପ୍ରବୋଧି
ଏକାନ୍ତେ ହକାରି ନେଇ ବୋଲେ ଜମ୍ଭଭେଦୀ ।
କାହିଁକି ପାର୍ଥ ହନୁରେ ବିବାଦୀ ହୋଇଲୁ
ତାହାର ମହିମା କର୍ଣ୍ଣେ ଶୁଣି କି ନ ଥିଲୁ ।
ତୁ କି ନ ଜାଣୁ ତ୍ରେତୟା ଯୁଗେ ଯା ଚରିତ
ଯେବଣ କଲା ରାବଣ ରାମ ଶୁଦ୍ଧଗତ ।
ସେହି ଦୈତ୍ୟଙ୍କୁ ସଂହାର କଲା ଏହୁ ପୁଣି
ଏହା ତୁଲେ କି ବୈରତା ତୋର ଫାଲଗୁନି ।
ଏହି ହନୁମନ୍ତ ବାବୁ ଅଟଇ ସୁଜ୍ଞାନୀ ।
ମାତାଗର୍ଭୁ ଜାତହୋଇ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ବାନ୍ଧିଲା
ତେତିଶ କୋଟି ଦେବତା ବଳ ଏ ବହିଲା ।
ଏବେ ଏହାର ସହିତ ପ୍ରିୟ ଭାବ କର
କହି ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହେଲେ ଦେବ ଚକ୍ରଧର ।
ନିଶ୍ଚିତ ଶୁଣି ବିଚିତ୍ର ବୀର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ନାତି
ହନୁମନ୍ତ ସହିତରେ କଲେକ ସେ ପ୍ରୀତି ।
ହନୁମନ୍ତ ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ଅନେକ ପୀରତି
ଘେନିଗଲା ତହୁଁ ଖିନିଖିନା ଅଧିପତି ।
ଜାମ୍ବବ ଅଙ୍ଗଦ ଆଦି ବାନର ଯେତେକ
ଆନନ୍ଦରେ ପୂଜାକଲେ ପାର୍ଥଙ୍କୁ ଅନେକ ।
ମୋର ଜ୍ୟେଷ୍ଠଭ୍ରାତ ଭୀମ ପବନୁ ଉତ୍ପତ୍ତି ।
ତିନିପୁତ୍ର ଜାତ ଆମ୍ଭେ କୁନ୍ତୀଙ୍କର ଗର୍ଭୁ
ତୁମ୍ଭେ ଆମ୍ଭର ସୋଦର ଏକା ଆମ୍ଭେ ସବୁ ।
ମୋର ଦୋଷ ନ ଘେନିବ ମୁହିଁ ତୁମ୍ଭ ସାନ
ଜାତିରେ ମାନବ ମୋର କେତେ ଅବା ଜ୍ଞାନ ।
ହନୁମନ୍ତ ବୋଇଲା ତୁ ଶୁଣ ଫାଲଗୁନି
ମାହେଶ୍ୱରୀ ଅଞ୍ଜନା ଯେ ଗୌତମ ନନ୍ଦିନୀ ।

ପବନ ଦେବତାର ହୋ ଅଟେ ମହାତେଜ
ସେହି ସିନା ସହିପାରେ ତାହାଙ୍କର ବୀର୍ଯ୍ୟ ।
ତ୍ରେତାଯୁଗେ ନାମ ତାର ଅଟଇ ଅଞ୍ଜନା
ଏ ଦ୍ୱାପରଯୁଗେ ସେହୁ କୁନ୍ତୀଦେବୀ ସିନା ।
ତୁମ୍ଭର ଆମ୍ଭର ଅଟେ ଏକଇ ଜନନୀ
ଭାରା ନିବାରଣ ଅର୍ଥେ ଜାତ ଫାଲଗୁନି ।
ତୋର ପୂର୍ବ ଜନ୍ମକଥା ଶୁଣ ଦେଇ ମନ
ସତ୍ୟଯୁଗେ ଥିଲେ ବ୍ରହ୍ମା ତା ନାମ କାଞ୍ଚନ ।
ମୀନ କୃଷ୍ଣ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ ତିଥି ରବିବାରେ
କୃତ୍ତିକା ନକ୍ଷତ୍ର ବେଳ ନବ ଘଡ଼ିଠାରେ ।
ବିଷ୍ଟି ନାମେ କରଣ ଯେ ଅତିଗଣ୍ଡ ଯୋଗେ
ମରାଳ ବାହନେ ଧାତା ବିଜେ କଲେ ସ୍ୱର୍ଗେ ।
ଚାରିବେଦ ଉଚ୍ଚାରଣ ଚାରିଗୋଟି ମୁଖେ
ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦନ ବିରଞ୍ଚି ଅଛି ତାଙ୍କ ପାଖେ ।
ବାମଭାଗ ମୁଖେ ଧାତା ଋକ୍‌ବେଦ ପଢ଼େ
ଦକ୍ଷିଣ ପାଖ ବଦନୁ ସାମବେଦ ଝଡ଼େ ।
ପୂର୍ବ ବଦନରୁ ଧାତା ଯଜୁର୍ବେଦ ସଞ୍ଚି
ପଶ୍ଚିମେ ଅଥର୍ବ ବେଦ କହଇ ବିରଞ୍ଚି ।
ଏମନ୍ତେ ସେ ଚତୁର୍ବେଦ ଉଚ୍ଚାରି ଚଳଇ
ସାଧନା ବଳେ ସେ ଧାତା ପଢ଼ଇ ମିଶାଇ ।
ଯୋଗେ ବେଦ ସାଧିଲା ଯେ ଧାତା ଯେତେବେଳେ
ଶିବ ଆସନ କମ୍ପିଲା କୈଳାସ ଅଚଳେ ।
ସାଧନା ଭାଙ୍ଗିଲା ଯୋଗେ ଭାଙ୍ଗିଲା ତୁରିତେ
ବୃଷଭ ଆରୁଢ଼ ହୋଇ ବିଜେ ପଞ୍ଚବକ୍ତ୍ରେ ।
ଅତ୍ୟନ୍ତ ରୋଷେ ବିଜୟ କଲେକ ଧୂର୍ଜଟି
ବାରସ୍ୱତୀ ଭୁବନରେ ପିତାମହ ଭେଟି ।
ଈଶ୍ୱର ଦେବତା ରାଗେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ସମ୍ଭାଷି
ଅନୀତି କଲୁ ତୁ ବ୍ରହ୍ମା ହୋଇ ଯୋଗାଭ୍ୟାସି ।
ବ୍ରହ୍ମା ବୋଇଲେ ମୁଁ ଅଟେ ସର୍ବବେଦ ସାଇଁ
ଦେବଙ୍କ ଉପରେ ମୁହିଁ ଜାଣ ପାଣିଗ୍ରାହୀ ।
ଦେବ ସର୍ଜିବା ନିମନ୍ତେ ଉତ୍ପତ୍ତି ହୋଇଛି
ଗୁଣ ଅବିଗୁଣ ଦେବ ମୁହିଁ ସର୍ବବାଛି ।
ଈଶ୍ୱର ବୋଇଲେ ତୋର ଚାରି ଯେ ବଦନ
ତେଣୁ ଚାରିଗୋଟି ବେଦ କର ଅଧ୍ୟୟନ ।
ମୁହିଁ ଯେ ପଞ୍ଚବଦନ ଅଟଇ ଯୁକତେ
ପଞ୍ଚବେଦ ଅଧ୍ୟୟନ କରେ ପଞ୍ଚବକ୍ତ୍ରେ ।
କରତା ପୁରୁଷ ହୋଇ ମନେ ନ ବିଚାରୁ
ପଞ୍ଚମ ବେଦକୁ କିମ୍ପା ଅଧ୍ୟୟନ କରୁ ।
ସଦ୍ୟ ବାମ ଅଘୋର ଯେ ତତ୍ତ୍ୱ ଈଶ ମୁଖେ
ଆୟଜ୍ୟୋତି ଧନୁ ମିଶୁ ଗନ୍ଧର୍ବ ହିଁ ଲେଖେ ।

ଚତୁଃମୁଖରେ ତୁ ଚତୁବେଦ ଉଚ୍ଚାରିବୁ
ଆମ୍ଭେ ପଞ୍ଚମୁଖେ ପଞ୍ଚ ବେଦ ଉଚ୍ଚାରିବୁ ।
ସଞ୍ଚିତ ତପ ବିନାଶେ ହୋଇଲା ଅନୀତି
ବ୍ରହ୍ମା ବୋଇଲେ ତୁ ଗର୍ବ କଲୁ ପଶୁପତି ।
ପଞ୍ଚବକ୍ତ୍ର ବୋଇଲେ ଯେ ମୋତେ ଖଣ୍ଡସ୍ୱର୍ଗେ
ସେ ଅଧିକ ବନେ ମୁଁ ପଢ଼େ ବେଦ ଯୋଗେ ।
ରାଗେଣ କହିଲେ ସେହି ସ୍ୱାମୀ ସଦାନନ୍ଦ
ଈଶ୍ୱର କମ୍ପଇ ଶୁଣି ବ୍ରହ୍ମା ଯୋଗ ବେଦ ।
ରାଗ ସଂହରି ନ ପାରି ଦେବ ଶୂଳପାଣି
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ପୁଣି ବହୁ କଟୁବାଣୀ ।
ଧାତା ବୋଇଲେ ତୁ ଶୁଣ ଆହେ ତ୍ରିଲୋଚନ
ଆଜହୁଁ ହୋଇଲି ମୁହିଁ ଦେବ ପଞ୍ଚାନନ ।
ତୋହର ପଞ୍ଚବଦନ ହରିବଇଁ ସାଧି
ମୁହିଁ ସିନା ବେଦବର ବେଦର ପ୍ରସିଦ୍ଧି ।
କି ନିମନ୍ତେ ଧାତା ତୋର ଏ ପଞ୍ଚବଦନ
ନଟକାର ଲୋକଙ୍କର ବେଭାର ଏସନ ।
ମୁଣ୍ଡର ଉପରେ ପୁଣି ମୁଣ୍ଡେ କିନ୍ତୁ ଜାତ
ବିଚାରନ୍ତେ ଜାଣ ତୁହୋ ହୋଇବ କି ସତ୍ୟ ।
ଈଶ୍ୱର ବଚନେ ଧାତା କରଇ ଅବଜ୍ଞା
ବେଳୁବେଳ ବହୁତର ବଢ଼ିଲା ପ୍ରତିଜ୍ଞା ।
ମଉଭୋଳ ପୁରୁଷ ସେ ହୋଇ ମହାରାଗୀ
ତତକ୍ଷଣେ ହେଲେ ସେହି ଉପରୋଧ ତ୍ୟାଗୀ ।
ବ୍ରହ୍ମାମୁଣ୍ଡେ ପ୍ରହାରିଲେ ନେଇ ଭୁଜଦଣ୍ଡ
ଧାତିକାରେ ଛିଡ଼ିଗଲା ପିତାମହ ମୁଣ୍ଡ ।
ଆଗେ ଈଶ୍ୱର ପ୍ରହାର କଲେ ବାମକରେ
ବ୍ରହ୍ମାର ମୁଣ୍ଡ ଲାଗିଲା ସେ ବାମ ହସ୍ତରେ ।
ଉଚ୍ଛୁଡ଼ ପକାଇ ଦେଲେ ଧାତା ମୁଣ୍ଡଗୋଟି
ନଗଲା ହସ୍ତୁ ବ୍ରହ୍ମାର ଶିରେ କେଉେ ଫିଟି ।
ଶୂଳେ ପ୍ରହାରିଣ ଦେବ କଲେ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ
ତେବେ ହେଁ ନ ଗଲା ଛିଡ଼ି ବ୍ରହ୍ମାର ସେ ମୁଣ୍ଡ ।
ବ୍ରହ୍ମାର ରୁଧିର ଯହୁଁ ପଡ଼ିଲାକ କ୍ଷିତି
ସେ ରୁଧିର ପୁରୁଷେକ ହେଲା ଉତପତ୍ତି ।
ମଧ୍ୟ ଭୁବନେ ତା ପାଦ ଆକାଶେ ତା ମଥା
ପ୍ରଶସ୍ତ ନାମ ତାହାର ଦେଲେ ତହିଁ ଧାତା ।
ସ୍ୱର୍ଗ ଭୁବନ ଆଦି ସେ ଘୋଟିଲା ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ
ସ୍ୱର୍ଗ ମଞ୍ଚ ବିସ୍ତାରିତ ଅଟେ ତାର ତୁଣ୍ଡ ।
ପିତାକୁ ପୁଚ୍ଛିଲା ମୋତେ କଲୁ ଉତପତ୍ତି
ଜଳୁଅଛି କ୍ଷୁଧାରେ ମୋ ପେଟ ପ୍ରଜାପତି ।
ପିତାମହ ଦେଖାଇଲେ ତର୍ଜନ ଅଙ୍ଗୁଳି
ଆରେରେ ପ୍ରଶସ୍ତ ତୁହି ଭକ୍ଷ ଏ କପାଳି ।

ପିତାମହର ବଚନ ଶୁଣି ସେ ପ୍ରଶସ୍ତ
ଈଶ୍ୱର ଦେବତାକୁ ସେ ଭେଟିଲା ତ୍ୱରିତ ।
ଦେଖି କୋପାନଳ ହୋଇ ଦେବ ତ୍ରିପୁରାରି
ପ୍ରଶସ୍ତ ଉପରେ ନେଇ ଶୂଳକୁ ପ୍ରହାରି ।
ସଦାନନ୍ଦ ଶୂଳକୁ ହିଁ ନ କଲା ସେ ଭୀତି
ଈଶ୍ୱର ହସ୍ତରୁ ଶୂଳ ଘେନିଲା ତଡ଼ତି ।
ସେହି ଶୂଳକୁ ବୁଲାଇ ପିଟିଲା ତାହାଙ୍କୁ
ଭୟେ ଈଶ୍ୱର ଘୁଞ୍ଚିଲା ନ ଯାଇ ଆଗକୁ ।
ପଳାନ୍ତେ ଈଶ୍ୱର ପଛେ ଗୋଡ଼ାଇଲେ ସେହି
ତିନିପୁରେ ମହାଦେବ ନ ପାରିଲେ ରହି ।
ମୁଖ ନ ଚାହିଁଲେ କେହି କଲେ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା
ବ୍ରହ୍ମଦୈତ୍ୟ ଗୋଡ଼ାଇଛି ବହିଣ ଅହନ୍ତା ।
ତ୍ରିଭୁବନ ଭ୍ରମି ଭ୍ରମି ବେଗେ ପଳାଇଲେ
ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ଦୋଷେ କେହି ମୁଖ ନ ଚାହିଁଲେ ।
ପଳାନ୍ତି ସେ ବିଶ୍ୱନାଥ ନ ଚାହିଁ ଲେଉଟି
କଟାଳି ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସ ପଛେ ଅଛି ଘୋଟି ।
ନିରାଶେ ଈଶ୍ୱର ତହୁଁ ହେଲେ ପାଦଗତି
ଆକାଶ ଭୁବନୁ ଡେଇଁପଡ଼ି ପଶୁପତି ।
ମେରୁ ପର୍ବତକୁ ଡେଇଁଗଲେ ସମୁଦ୍ରକୁ
ସମୁଦ୍ରକୁ ଡେଇଁ ଗଲେ ଅଗାଧ ଜଳକୁ ।
ସପ୍ତଦ୍ୱୀପ ସ୍ୱାମୀ ଡେଇଁଗଲେ ଏକପାଦେ
ପଡ଼ିଲେ ସେ ନୀଳକଣ୍ଠ ଗଭୀର ଅଗାଧେ ।
ଗୋଡ଼ାଇଛି ପଛେ ପଛେ ସେ ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସ
ସେହି ଏକପାଦ ହୋଇ ଡେଇଁଲା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।
ଈଶ୍ୱର ଯେ ପଳାଇଲେ ମହାଜଳେ ବୁଡ଼ି
ବିଷ୍ଣୁନାଥ ରଖବୋଲି ଦେଲେ ଘୋର ରଡ଼ି ।
ମହାଘୋର ରଡ଼ି ଯହୁଁ ଦେଲେ ମହାଦେବ
ଆସନ କମ୍ପୁଁ ଜାଣିଲେ ଦେବ ପଦ୍ମନାଭ ।
ଯୋଗଲୟ ତେଜି ଧୀରେ ଚାହିଁଲେ ଅନାଦି
ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଆଣୁଛନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମଦୈତ୍ୟ ଖେଦି ।
ଶ୍ରୀଭୁଜକୁ ବଢ଼ାଇଣ ଦେଲେ ଦେବ ହରି
ବିଷ୍ଣୁନାଥ ଭୁଜ ବଢ଼ିଗଲା ଯୁଣ ଚାରି ।
ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଧରିଆଣି ବସାଇଲେ କଟି
ହସ୍ତେ ଚକ୍ର ଦେଖି ବ୍ରହ୍ମଦୈତ୍ୟ କଲା ଭୀତି ।
ସହସ୍ର ଯୋଜନେ ଥାଇ ହେଲା ସ୍ତମ୍ଭୀଭୂତ
ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ପାଖରେ ଆସି ନପାରେ ପ୍ରଶସ୍ତ ।
ନାରାୟଣ ସନ୍ନିଧିରେ ଦେଖେ ବିଶ୍ୱନାଥ
ପାଖେ ଆସି ନ ପାରଇ ଭୟେ ବ୍ରହ୍ମଦୈତ୍ୟ ।
ପଚାରିଲେ ବ୍ରହ୍ମାମୁଣ୍ଡ ଅଛି କିମ୍ପା ହସ୍ତେ
ଏତେ କଷଣ ପାଇଲ କହ କି ନିମନ୍ତେ ।

ଈଶ୍ୱର ବୋଇଲେ ମୁହିଁ ଧାତା ସଙ୍ଗେ ବାଦୀ
କଟୁବାକ୍ୟେ ମୋତେ ଧାତା ଏସନ ସମ୍ପାଦି ।
ଅଦ୍‌ଭୁତେ ମୁଣ୍ଡେକ ସେ ସମ୍ପାଦିଲା କାହୁଁ
ଅଭୁତ ବଚନ ସେହୁ କହିଲାକ ଯହୁଁ ।
କୋପେ ପ୍ରହାର କରିଲି ମୁହିଁ ଭୁଜଦଣ୍ଡ
ଛିଡ଼ିଗଲା ବ୍ରହ୍ମାର ସେ ଜାତ କଲା ମୁଣ୍ଡ ।
ସେ ବ୍ରହ୍ମାର ମୁଣ୍ଡ ଛିଡ଼ି ଲାଗିଲା ମୋ କରେ
ସେ ବ୍ରହ୍ମରୁଧିରୁ ଜାତ ଏ ବ୍ରହ୍ମ ଅସୁରେ ।
ଭକ୍ଷିବାକୁ ଏ ରାକ୍ଷସ ମୋତେ ଗୋଡ଼ାଇଛି
ତେଣୁ ତ୍ରାସକରି ମୁହିଁ ପଳାଇ ଆସିଛି ।
ଆକାଶରେ କେହି ମୋର ନୋହିଲା ରଖନ୍ତା
ସମସ୍ତେ ବୋଇଲେ ତୁହୋ କଲୁ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ।
ମୁହିଁ ତୋହର ଶରଣ ଦେବ ଦାମୋଦର
ଏ ଦୁରାପକଷ୍ଟୁ ମୋତେ ବେଗେ ପାରିକର ।
ତୁଣ୍ଡେ ହସ୍ତଭରି କେଶ ମୁକୁଳିତ କରି
ଏମନ୍ତ ହୋଇ ସେ ଦେବ ଶରଣ ଫୁକାରି ।
ହସ୍ତର ମୁଣ୍ଡ ତାଙ୍କର ତୁଣ୍ଡକୁ ବିସ୍ତାରି
ଦେବେ ବୋଲି ମାଗଇ ସେ ବାକ୍ୟ ଅନୁସରି ।
ନାରାୟଣ ବୋଇଲେକି ମାଗେ ଶୂଳପତି
ପ୍ରେତ ପିଶାଚ ରୁଧିରେ ହୋଇବି ନୃପତି ।
ଶୁଣି ନାରାୟଣ ଚକ୍ର ଧଇଲେକ କରେ
ଆପଣା ଭୁଜରେ ଚିରିଦେଲେ ତିନିଗାରେ ।
ମେରୁ ଫୁଟିକି ଯମୁନା ଗଙ୍ଗା ସରସ୍ୱତୀ
ରୁଧିର ବାହାର ବାମଭୁଜୁ ତିନିମୂର୍ତ୍ତି ।
ବ୍ରହ୍ମାର ମୁଣ୍ଡ ତୁଣ୍ଡରେ ରୁଧିର ବରଷେ
ସହସ୍ରେ ବର୍ଷ ବରଷି ଲତାଏ ନ ଦିଶେ ।
ଏତେ ଶୋଣିତରେ ତାର ତୁଣ୍ଡ ନ ପୂରିଲା
ଦେ ଦେ ବୋଲୁଅଛି ସେହି ଶାନ୍ତି ନ ଭଜିଲା ।
ସେ ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସ ରହିଅଛି ଖଣ୍ଡଦୂରେ
ସଂଗ୍ରାମ ଦିଅ ବୋଲି ସେ ଡାକେ କୋପଭରେ ।
ଶିରେ ଖାଇବାକୁ ବ୍ରହ୍ମା ଆଜ୍ଞା ଦେଇଅଛି
ତୁ କିମ୍ପାଇ ତାକୁ ରଖୁ ମୁଁ ଆଶା କରୁଛି ।
ଆହୋ ମହାତ୍ମା ରୁଧିରେ ହେଉ ତୁ ଯେ ଶାନ୍ତ
ଏହିକ୍ଷଣି ଦେବା ତୋତେ ହୋଇବୁ ତୃପତ ।
ବ୍ରହ୍ମାର ମୁଣ୍ଡରେ ବିଷ୍ଣୁ ରୁଧିର ଲାଗଇ
ଈଶ୍ୱର ବିଭୂତି ତହିଁ ଭିତରେ ପୂରାଇ ।
ରୁଧିର ବିଭୂତି ପିତାମହ ମୁଣ୍ଡେ ଭେଦି
ପୁରୁଷେକ ହେଲା ହସ୍ତ ଚରଣେ ସମ୍ପାଦି ।
ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ଜୀବ ପୁଣି ସଦାଶିବ ଜୀବ
ତୋଳିଲେ ବ୍ରହ୍ମାର ମୁଣ୍ଡ ନେଇ ଆଦି ଦେବ ।

ବ୍ରହ୍ମାର ମୁଣ୍ଡରେ ଯେଉଁ ଜୀବ ରହିଥିଲା
ସେହି ପ୍ରତିମା ଭିତରେ ଯାଇ ସମ୍ଭାଇଲା ।
ସେ ତିନି ଜୀବକୁ ନେଇ ଦେବ ବନମାଳୀ
ଅମୃତ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁ ଦେଲେ ଦେବ ଢାଳି ।
ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଶିବ ଏହି ତିନି ତେଜେ ଝଳି
ଉଠିଲା ସେହି ପୁରୁଷ ହୋଇ ମହାବଳୀ ।
ବ୍ରହ୍ମାର ରୁଧିରୁ ଜାତ ହୋଇଲା ପ୍ରଶସ୍ତ
ନାରାୟଣଙ୍କ ଅଂଶରୁ ଜାତ ହେଲା ଶସ୍ତ ।
ନାରାୟଣ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ତାହାକୁ ହକାରି
ଏ ବ୍ରହ୍ମରାକ୍ଷସକୁ ତୁ ବେଗେ ପକା ମାରି ।
ବିଷ୍ଣୁ ଆଜ୍ଞାପାଇ ବେଗେ ଗଲା ଶସ୍ତବୀର
ଆକର୍ଷି ଧଇଲା ତାକୁ ପ୍ରଶସ୍ତ ଅସୁର ।
ଶସ୍ତ ପ୍ରଶସ୍ତର ତହିଁ ଲାଗିଲା ସମର
ଆକାଶ ବ୍ୟାପିଲା ସେହି ଦୁହିଁଙ୍କ ଶରୀର ।
ମୁଖରଡ଼ି ଶବଦ ଯେ ମୁଥ ମରାମରି
ପଦେ ଆନ୍ଦୋଳିତ ହେଲା ସମୁଦ୍ରର ବାରି ।
କର ଶିର ତାଡ଼ନ୍ତି ଯେ ମହାବିଶ୍ୱରୂପୀ
ବେଳୁଁ ବେଳଗଲେ ସେହି ସମୁଦ୍ରରେ ବ୍ୟାପି ।
ତ୍ରିଦଶ ଦେବତା ଦେଖି ତାଟକା ହୋଇଲେ
ସହସ୍ରେ ବରଷ ସେହି ସଂଗ୍ରାମ ଯେ କଲେ ।
ନିତ୍ୟକର୍ମ ବନ୍ଦ କରି ମୁନି ବୃନ୍ଦାରକ
ଦୈତ୍ୟଙ୍କ ରଣ ଦେଖନ୍ତି ଶୂନ୍ୟେ କଉତୁକେ ।
ଦିବାରାତ୍ର ଯୁଦ୍ଧ ଜାଣ ହୋଇଲା ଏମନ୍ତ
ବହିଗଲା ସହସ୍ରେକ ବର୍ଷ ପରିଯନ୍ତ ।
ସଂସାର ପ୍ରଳୟ ହେବା ଦେଖି ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
ଆପେ ଯାଇ କରାଇଲେ ତାକୁ ସାବଧାନ ।
ସମସ୍ତେ ତ୍ରାସିଲେ ଦୁହିଙ୍କର ଯୁଦ୍ଧ ଦେଖି
କେଶବ ବିଜେ କଲେ ସେ ଦୁହିଁଙ୍କ ତହିଁକି ।
ଏ ଯୁଗେ ତୁମ୍ଭ ସଂଗ୍ରାମ ଏତିକି ହେ ହେଉ
ତ୍ରେତାଯୁଗକୁ ତୁମ୍ଭର ଥୋକାଏକ ଥାଉ ।
ଦୁହିଁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କଲେ ନାରାୟଣ ବିଜେ
ରହ ରହ ବୋଲି ତାଙ୍କୁ ଧରି ବେନି ଭୁଜେ ।
ବୋଇଲେ ବ୍ରହ୍ମାର ତହୁଁ ଏ ପ୍ରଶସ୍ତ ଜାତ
ଏହାଙ୍କୁ ତୁ ସଂହାରଣ କର ହେ ଆଦିତ୍ୟ ।
ଦିନକର ନାଥ ତାହା ଗର୍ଭେ ସଂହାରିଲା
ଶସ୍ତ ନାରାୟଣଠାରୁ ଉତ୍ପତ୍ତି ହୋଇଲା ।
ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ହେ ଦେବ ପୁରୁହୂତ
ତୁହି ସଂହରଣ କର ନେଇ ଏହି ଶସ୍ତ ।
ଶସ୍ତକୁ ନେଇ ବାସବ ସଂହରିଲେ ଗର୍ଭେ
ଯୁଦ୍ଧ ଶେଷକରି ତହୁଁ ଗଲେ ବାସୁଦେବ ।

ହନୁମାନ କହିଲା ହେ ଶୁଣ ଫାଲଗୁନି
ସତ୍ୟଯୁଗେ ତୁମ୍ଭେ ଶସ୍ତ ପ୍ରଶସ୍ତ ଏ ବେନି ।
ତେତ୍ରାଯୁଗେ ଗଉତମ ଋଷିଙ୍କ ଘରଣୀ
ଚୋରାପ୍ରୀତି କଲେ ଆସି ସୂର୍ଯ୍ୟ ବଜ୍ରପାଣି ।
ଅହଲ୍ୟା ଗର୍ଭରେ ଶସ୍ତ ପ୍ରଶସ୍ତ ରହିଲେ
ସମୟରେ ଦୁହେଁ ତାଙ୍କ ଗର୍ଭୁ ଉପୁଜିଲେ ।
ସେ ବେନି ବାଳକ ଦେଖି ମୁନି ଗଉତମ
ଶ୍ୟାମଶୀଳ ଯମଶୀଳ ଦେଲେ ତାଙ୍କ ନାମ ।
ଚୋରି ଶୃଙ୍ଗାରର କଥା ନ ଜାଣନ୍ତି ମୁନି
ସ୍ନାନକୁ ଗଲେ ପୁତ୍ର ସ୍ନେହେ କୋଳେ ଘେନି ।
ଗଉତମଙ୍କ ବୀର୍ଯ୍ୟରୁ ଜାତ ସେ ଅଞ୍ଜନା
ତାହାଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ନେଲେ ମୁନି ମହାମୁନି ।
ସ୍ନାନ ଆହ୍ନିକ ହିଁ ସାରି ଗାୟତ୍ରୀ ସୁମରି
ବାହୁଡ଼ନ୍ତି ମହାତମା ବେଳ ସାତଘଡ଼ି ।
ବଇଶାଖମାସ ଖରା ତାତିଅଛି ବାଲି
ଗୋଡ଼ ପୋଡ଼ିଗଲା ପୁତ୍ରେ ନ ପାରିଲେ ଚାଲି ।
ଶ୍ୟାମଶୀଳ ଯମଶୀଳ ପୁତ୍ର ଦୁଇ ଧରି
କାନ୍ଧେ କାଖେ ବସାଇଲେ ମୁନି ତପଚାରୀ ।
ଖଣ୍ଡେ ଦୂରେ ଆସି ତାକୁ ଅଞ୍ଜନା କହିଲା
ଚାଲି ନ ପାରିଲି ପିତା ଗୋଡ଼ ପୋଡ଼ିଗଲା ।
ଗଉତମ ବୋଇଲେକ ତୁ ବିକଳ ନୁହ
ତୋତେ କାଖେ ବସାଇବି ଓହ୍ଲାଇଲେ ପୁଅ ।
ଶୁଣି ରାଗ କରି କୋପେ ବୋଇଲା ଅଞ୍ଜନା
ଏମନ୍ତ ବୋଇଲୁ ତାତ ହୋଇ ମହାତମା ।
ମୁହିଁ ଯେ ତୋହରି ବୀର୍ଯ୍ୟେ ହୋଇଲଇଁ ଜାତ
ମୋତେ ଉପେକ୍ଷି ଘେନିଲୁ ଏ ଜାରଜ ପୁତ୍ର ।
ଅଞ୍ଜନା ବଚନେ ଗଉତମ ମହାଋଷି
ସନ୍ଦେହ ବୁଝିଲେ ଆମ୍ବଗଛ ତଳେ ବସି ।
ଅହଲ୍ୟାକୁ ଦେଖି ଆମ୍ଭେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦର
କାଢ଼ି ଆଣିଥାଉ ପ୍ରାଣ ଶରୀର ତାହାର ।
ମୃତ ପିଣ୍ଡ ହିଁ କେବଳ ଆମ୍ଭେ ଥୋଇଥାଉଁ
ତର୍ପଣୁ ଯାଇ ତାହାକୁ ପୁଣି ହିଁ ବଞ୍ଚାଉ ।
ଯେତେବେଳେ ପ୍ରାଣଥାଏ ଅହଲ୍ୟା ଶରୀର
ଦଣ୍ଡେକ ନ ଛାଡୁ ଆମ୍ଭେ ସଙ୍ଗକୁ ତାହାର ।
ଥାଇ ଏମନ୍ତ ଅନେକ କାଳ ବହିଗଲା
କେମନ୍ତେ ସେ ପର ସଙ୍ଗେ ପ୍ରୀତି କରାଇଲା ।
ଅଞ୍ଜନା ବୋଇଲା ଶୁଣ ତୁ ମୋହର ପିତା
ଏମନ୍ତେ ସେ ପରପ୍ରୀତି କରେ ମୋର ମାତା ।
ମୃତପିଣ୍ଡ ଗୋଟି ମୁହିଁ ଜଗିଥାଇ ନିତ୍ୟେ
ଇନ୍ଦ୍ର ଆଦିତ୍ୟ ଅଇଲେ ଦିନେ ଯେ ଅଭୁତେ ।

ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରାଣ ହୋଇଲେ ସେ ଅହଲ୍ୟା ପିଣ୍ଡରେ
ଶୃଙ୍ଗାର କଲେ ଆଦିତ୍ୟ ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ ।
ପୁଣି ଦିନକର ପ୍ରାଣ ହୋଇଣ ପଶଇ
ଇନ୍ଦ୍ରଦେବତା ତାହାକୁ ରମଣ କରଇ ।
ବୋଇଲେ ସେ ହନୁମାନ ଶୁଣ ହେ ଅର୍ଜୁନ
ଅଜ୍ଞାନ ଭାବେ ଅଞ୍ଜନା କହିଲା ଏସନ ।
ଗଉତମ ବୋଇଲେ ତୁ ଦେଖିଛୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ
ପରୀକ୍ଷା କରିବା ଆମ୍ଭେ ଏହା ତୋ ସମକ୍ଷେ ।
ପୁତ୍ର ଘେନି ବାହୁଡ଼ିଲେ ମୁନି ସମୁଦ୍ରକୁ
ସେ ପୁତ୍ରକୁ ଫିଙ୍ଗିଦେଲେ ସାଗର ଜଳକୁ ।
ଯେବେ ତୁମ୍ଭେ ଦୁଇପୁତ୍ର ମୋର ବୀର୍ଯ୍ୟେ ଜାତ
ଏହିରୂପରେ ଆସିବ ତୁମ୍ଭେ ବେନିପୁତ୍ର ।
ଅନ୍ୟ ବୀର୍ଯ୍ୟେ ଜାତ ଯେବେ କରିଥିବ ଜାୟା
କପିରୂପେ ହେଉ ବାବୁ ତୁମ୍ଭ ବେନି କାୟା ।
ସମୁଦ୍ର ବାହାର ହୋଇ ନ ଆସ ଲେଉଟି
ନିରାଶରେ ଫିଙ୍ଗିଦେଲେ ପୁତ୍ର ଦୁଇଗୋଟି ।
କପିରୂପେ ହେଲେ ଜଳ ସେବେନି କୁମରେ
ପଡ଼ିଲେ ସମୁଦ୍ରତୀରେ ଅଗାଧ ଗଭୀର ।
ଋଷି ଡାକ ଦେଲେ ଶ୍ୟାମଶୀଳ ଯମଶୀଳ
ମୋର ବୀର୍ଯ୍ୟେ ଜାତ ଯେବେ ତୁମ୍ଭେ ବେନିବାଳ ।
ଜଳରୁ ବାହାର ହୋଇ ଆସ କିନା ବେଗେ
ଡାକନ୍ତି ସେ ମୁନି ତାଙ୍କୁ ଅତି ପ୍ରିୟଭାବେ ।
ଅନେକ ବେଳ ଡାକିଲେ ମୁନି ତପୋଧନ
ସମୁଦ୍ର ଜଳୁ ବାହାର ନୋହିଲେ ନନ୍ଦନ ।
ବେଳ ଅଢ଼ାଇ ପ୍ରହାର ହେଲା ଦିନକର
ଅଞ୍ଜନା ବଚନ ସତ କଲେ ମୁନିବର ।
ମୋର ପୁତ୍ର ହୋଇଥିଲେ ଆସନ୍ତେ ନା ଭଲେ
ଆନବୀର୍ଯ୍ୟେ ଜାତ ଯେଣୁ ଜଳେ ନାଶଗଲେ ।
ଅଞ୍ଜନାକୁ ମୁନିବର ଘେନି ନିଜକାଖେ
ଆଶ୍ରମେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ଯାଇ ମନଦୁଃଖେ ।
ପାଣି ଝରି ଘେନି ଘରୁ ବାହର ଅହଲ୍ୟା
ପୋଏତ ନାହାନ୍ତି ଗଉତମଙ୍କୁ ବୋଇଲା ।
ଅହଲ୍ୟାର ମୁଖ ଚାହିଁ ବଚନ ବୋଇଲେ
କୋପେ ମହାମୁନି ଚାହିଁ ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ ହେଲେ ।
ପୋଡୁ ପୋଡୁ ସ୍ତିରୀଜନ୍ମ ନୋହୁସ୍ତିରୀ ଜାତି
ବିଧାତା କିମ୍ପାଇ କଲା ତାଙ୍କୁ ଉତପତ୍ତି ।
ଏତେ ବାଗେ ରକ୍ଷା ଯେବେ କଲୁ ଅବିରତେ
ତଥାପି ରକ୍ଷା ନୋହିଲା ସେହି କଦାଚିତେ ।
ପର ପୁରୁଷରେ ଜାତ କଲୁ ପୁତ୍ର ବେନି
କହିଲା ସବୁ ମୋ ଆଗେ ଅଞ୍ଜନା ନନ୍ଦିନୀ ।

ଦୋଚାରୁଣୀ ଗର୍ଭୁଜାତ ସେ ଜାରଜାତକ
ବିମୁଖ ହୋଇ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ରାଗେ କଲୁ ତ୍ୟାଗ ।
ଅଗାଧ ସମୁଦ୍ରେ ଦେଲି ସେ ଦୁହିଁକି ଫିଙ୍ଗି
ସମୁଦ୍ରରେ ନାଶଗଲେ କୂଳରେ ନ ଲାଗି ।
ଶୁଣି ଅହଲ୍ୟା ସୁନ୍ଦରୀ ଭୟରେ ଥରଇ
ଅଞ୍ଜନା ତୁ ଏହା ମୋତେ କଲୁ ଯେ ବୋଲଇ ।
ତୋର ମାତାହୋଇ ଯେବେ ହୋଇଲା ଦୋଚାରୀ
ନ ପାରିଲୁ ତୁ ଦୁହିତା ହୋଇ ତା ସଂହାରି ।
ଅଭେଦ ଆମ୍ଭାକୁ ତୁ ଲୋ ଏବେ ଭେଦକଲୁ
ପୁତ୍ର ହିଁ ମଲେ ଅଘରବାସ ମୋତେ ଦେଲୁ ।
ତୋହର ଗର୍ଭେ ଅବଶ୍ୟ ହୋଇବ ସନ୍ତତି
ସେହି କପିମୁଖ ହେଉ ମୁହିଁ ଯେବେ ସତୀ ।
ମୋହର ଇଚ୍ଛାରେ ମୁହିଁ ନ କରଇ ପ୍ରୀତି
ସେଥିପାଇଁ ମୁହିଁ କିମ୍ପା ହୋଇବି ଅସତୀ ।
ଗୌତମ ବୋଇଲେ ଦେବୀ ନ କରିବ ରୋଷ
ଇନ୍ଦ୍ର ଆଦିତ୍ୟ ରମିଲେ କିସ ତୋର ଦୋଷ ।
ଜ୍ଞାନେ କି ଅଜ୍ଞାନେ ତୁ ଗୋ ନକରୁ ପୀରତି
ହରିଲେ ଯେ ଦିଗପାଳ ହୋଇ ଗୁରୁପତ୍ନୀ ।
ସତୀକି ଦୂଷିତ ପରଘର ନାଶକଲେ
ଯାବତ କାଳକୁ ପୁଣି କଥା ରୁହାଇଲେ ।
ଆନର ପାପ କରନ୍ତେ ଆନକୁ ନିରୋଧି
ପରଦାର କଲେ ସେହି ଏ କେବଣ ବିଧି ।
ଦିଗପାଳ ହୋଇ କଲେ ଏଡ଼େକ ଅଧର୍ମ
କୋପେ ତାଙ୍କୁ ଶାପଦେଲେ ମୁନି ଗଉତମ ।
ଆଦିତ୍ୟକୁ ବୋଇଲେ ତୁ ଦିଗପାଳ ହୋଇ
ଏଡ଼େ ଅନୀତି କିମ୍ପାଇଁ କଲୁ ସଂଜ୍ଞାପାଇଁ ।
ଜଗତର ନାଥହୋଇ ପରଘରେ ପଶୁ
ମୋହର ଶାପେ ତୋତେରେ ରାହୁଯୋଗ ଗ୍ରାସୁ ।
ଇନ୍ଦ୍ରକୁ ବୋଇଲେ ତୁହି ହରିଲୁ ମୋ ପତ୍ନୀ
ଶରୀରରେ ହେଉ ତୋର ସହସ୍ରେକ ଯୋନି ।
ଆହେ ଅହଲ୍ୟା ତୋହର ଭ୍ରଷ୍ଟହେଲା କାୟା
ଇନ୍ଦ୍ର ଆଦିତ୍ୟ ତୋଠାରେ କଲେ ପୁଣି ମାୟା ।
ଆମ୍ଭେ କି ଛୁଇଁବା ଆଉ ଏ ତୋହର ଅଙ୍ଗ
ପାଷାଣ ରୂପରେ ଥାଅ ତୁହି ଯୁଗଯୁଗ ।
ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ପାଦ ଯେବେ ଲାଗିବ ତୋ ଅଙ୍ଗେ
ମୁକତ ହୋଇ ରହିବୁ ଯାଇ ଆମ୍ଭ ସଙ୍ଗେ ।
ହନୁମନ୍ତ ବୋଇଲା ତୁ ଶୁଣ ଫାଲଗୁନି
ଋଷିଶାପେ ନାଶଗଲେ ଇନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ବେନି ।
ହନୁକୁ ଯେ ପୁଣି ପୁଚ୍ଛାକଲେ ଧନଞ୍ଜୟ
ସମୁଦ୍ରେ ପଡ଼ି କି କଲେ ସେ ବେନି ତନୟ ।
ବୋଲନ୍ତି ମାରୁତି ତୁ ହୋ ଶୁଣ ଫାଲଗୁନି
ବଡ଼ବା ଅନଳେ ପଡ଼ି ସେହି ପୁତ୍ରବେନି ।
ଆଦିତ୍ୟ ଦେବତା ରହିଥିଲେ ମଧ୍ୟସ୍ଥାନେ
କୋଳକରି ଧରି ପୁଣି ସେ ବେନି ନନ୍ଦନେ ।
ଗଉତମ ମୁନିଶାପ ଫଳିଲା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ
ଶ୍ୟାମଶୀଳ ଯମଶୀଳ ହେଲେ କପିମୁଖ ।
ବିକୃତ ସ୍ୱଭାବ ମୁଖ ଦେଖି ତାହାଙ୍କର
ବାହୁଡ଼ି ଅଇଲେ ମୁନି ରହିଲେ କୁମର ।
ଏହିରୂପେ ଦେଖୁଥାନ୍ତି ମୁନି ତାଙ୍କୁ ନିତ୍ୟେ
ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ ରହିଥାନ୍ତି ବେନିପୁତ୍ରେ ।
ବିଚାରିଣ କାର୍ଯ୍ୟ କର ଆହେ ସ୍ତିରୀଜନେ
ସ୍ତିରୀଜନ୍ମକୁ ବିନାଶ ନ କର କୁକର୍ମେ ।
ପର ପୁରୁଷକୁ ଦେଖି ନକର କଦାପି ପୁରୁଷ
ଚୋରି ଶୃଙ୍ଗାର ନକର କଦାପି ପୁରୁଷ ।
କ୍ଷଣକ ପାପେଗୋ ଏତେ ଲୋକ ହେଲେ ଦୋଷୀ
କିଞ୍ଚିତ ଦୋଷ ବହୁତ ପାପେ ଗଲେ ପଶି ।
ଆଦି ଅପର୍ଣ୍ଣା ଯେ ସ୍ତିରୀ ତାଙ୍କ ବଡ଼ପଣ
ସମସ୍ତ ନାଶଯାଇଟି ଏହି ଦୋଷେ ଜାଣ ।
ବୃହସ୍ପତିଙ୍କ ଭାରିଯା ତାରା ମହାସତୀ
ପରପୀରତି କରି ସେ ହୋଇଲା ଅଜାତି ।
ଅନେକ ଦୋଷ ଏ ପରଦାର ପରିପ୍ରିୟ
କହୁଛନ୍ତି ହନୁମନ୍ତ ଶୁଣ ଧନଞ୍ଜୟ ।
ଆକାଶରେ ଅପସରା ପରପ୍ରୀତି ଦୋଷେ
ପୁଣ୍ୟସ୍ତିରୀ ହୋଇଆସି ମଧ୍ୟ ସ୍ୱର୍ଗେ ବସେ ।
ଗଉତମ ଋଷିଙ୍କର ଭାରିଯା ଅହଲ୍ୟା
ପରପ୍ରୀତି ଦୋଷେ ଦେଖ ପଥର ହୋଇଲା ।
ଶଙ୍ଖଚିଲ ପରପ୍ରୀତି ଦୋଷେ ପରଘରେ
ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ଶାପେ ନିତ୍ୟ ମୁଖେ ରେତ ଭରେ ।
ମଧୁକର୍ଣ୍ଣଙ୍କର ଯେହୁ ଭାରିଯା ଉର୍ମିଳା
ପରପ୍ରୀତି ଦୋଷେ କାମକ୍ଷୟ କରାଇଲା ।
ଜନ୍ମ ଜନ୍ମର ସୁକୃତ ହରେ ପରଦାର
ଖଣ୍ଡନ ନ ଯିବ ସେହି ପାପ ଭୟଙ୍କର ।
ପରଦାର ଦୋଷେ ଶାସ୍ତିଦିଏ ଯମଦେବ
ପରପୀରତି ନିମନ୍ତେ ନାଶଯାଏ ଧ୍ରୁବ ।
ପର ସଙ୍ଗମେଟି କେହି ନ ହୁଅନ୍ତି ରକ୍ଷା
ବିଷ ପୁରାଇ ଦିଅନ୍ତି ସ୍ତିରୀ ପାଇ ଶିକ୍ଷା ।
ପରମ ମାହେଶ୍ୱରୀ ତୁ ଝଙ୍କଡ଼ବାସିନୀ
ପରଦାର ଦୋଷ ମୋର ଅଙ୍ଗୁପକା ଛିନି ।
ତୋହର ପ୍ରସାଦେ ମୁହିଁ ନ କଳିତ କିଛି
ତୋହର ଭୋ ମାତାମୋହଠାରେ ଦୟାଅଛି ।

ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ଖଣ୍ଡନକର ମୋର କୋପ
ପ୍ରସନ୍ନ ଆନନ୍ଦେ ମୋର ବାଞ୍ଛାକର ତପ ।
ପରମ ମାହେଶ୍ୱରୀ ଗୋ ଶ୍ରୀଚଣ୍ଡୀ ଶାରଳା
ତୋ ଦାସକୁ ଦିଅ ଶୁଦ୍ଧ ମତି ଅନର୍ଗଳା ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁ ହୋ ଶୁଣସି ମାରୁତି
ଶ୍ୟାମଶୀଳ ଯମଶୀଳ କଲେ କେଉଁ ଗତି ।
କହନ୍ତି ଯେ ହନୁମନ୍ତ ପବନର ବାଳ
ଲାଗିଲେ ସେ ଆସି ସିନ୍ଧୁ ଉତ୍ତର ଯେ କୂଳ ।
ଶଙ୍ଖରାଜ ବଂଶେ ଜାଣ ସୁଜାଣ ନୃପତି
ତାହାର ନନ୍ଦନ ନାମ ଅଟେ ଅଶ୍ୱଜାତି ।
ଶରଜାତି ନନ୍ଦନ ଯେ ଅଶ୍ୱ ନରପତି
ଜମ୍ବୁନଦ ନାମେ ଜାଣ ତାହାର ସନ୍ତତି ।
ଜମ୍ବୁନଦର ନନ୍ଦନ ଦିଗମ୍ବର ବୀର
ତାହାର ନନ୍ଦନ ନାମ ଅଟେ ସୁରେଶ୍ୱର ।
ମାଳତୀ ମାଧବ ନାମେ ତାହାର ନନ୍ଦନ
ତାହାର ପୁତ୍ରର ନାମ ଅଟେ ଭଗବାନ ।
କରୁଣାକର ବୋଲି ଯେ ତାହାର ତନୁଜ
କରୁଣାକରର ପୁତ୍ର ଜନେଶ୍ୱର ରାଜ ।
ମାଳତୀ ଅଞ୍ଜନା ନାମେ ତାହାର ସନ୍ତତି
ତାର ନନ୍ଦନ ଉଦୟ ନାମେ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।
ବିଳାକ୍ଷ ନାମରେ ଜାଣ ଶଶଧର ରାୟ
ବିଳାକ୍ଷର ପୁତ୍ରଜାଣଏହାର ତନୟ ।
ବିଡ଼ଲାକ୍ଷ ନାମେ ହେଲା ତାହାର ସନ୍ତତି
ତାର ନନ୍ଦନ ଖଡ଼୍ଗ ନାମେ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।
ସେ ଖଡ଼୍ଗ ରାଜାର ଯେ ନଥିଲା ସନ୍ତାନ
ସମୁଦ୍ରକୁ ହିଁ ସେ ସେବାକରେ ପ୍ରତିଦିନ ।
ସମୁଦ୍ରଠାରୁ ସହସ୍ର ଯୋଜନର ଅନ୍ତେ
କିଷ୍କିନ୍ଧ୍ୟା ବସାଇ ନବଯୋଜନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ।
ସେ ରାଜା ସମୁଦ୍ରେ ପଶି ସ୍ନାନ କରେ ନିତ୍ୟ
ସମୁଦ୍ରକୁ ସେବାକରି ମାଗୁଥାଏ ପୁତ୍ର ।
ବୃଷର ଶୁକଳ ପକ୍ଷ ଦ୍ୱିତୀୟା ଯେ ତିଥି
ଅର୍କବାର ମୃଗଶିରା ନକ୍ଷତ୍ର ପାହାନ୍ତି ।
ସେ ରାଜା ସେଦିନ କରେ ସମୁଦ୍ରର ସେବା
ଭୋ ରତ୍ନାକର ତୁ ମୋତେ ପୁତ୍ରଦାନ ଦେବା ।
ପୁତ୍ରବାଞ୍ଛା କରି ରାଜା କରଇ ଦଇନୀ
ଏମନ୍ତ ବେଳେ ମିଳିଲେ ଆସି ପୁତ୍ର ବେନି ।
କପି ମୁଖ ହିଁ ସୁନ୍ଦର ଆପଣାର କାୟ
ବଳବନ୍ତ ନନ୍ଦନ ସେ ଅନଙ୍ଗର ପ୍ରାୟ ।
ବୋଇଲେ ବିରଞ୍ଚି ନାରାୟଣ ସ୍ୱର୍ଗବାଣୀ
ଏ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ପ୍ରତିପାଳ ତୁ ହୋ ନୃପମଣି ।
ସେ ପୁତ୍ର ଘେନି ଆସଇ ଗୃହେ ଦଣ୍ଡଧାରୀ
ତାଙ୍କ ନାମ ଦେଲା ବାଳି ସୁଗ୍ରୀବ ବିଚାରି ।
ପ୍ରଶସ୍ତ ଆଦିତ୍ୟ ଗର୍ଭେ ସତ୍ୟଯୁଗେ ଥିଲା
ତ୍ରେତାଯୁଗେ ତାର ନାମ ସୁଗ୍ରୀବ ହୋଇଲା ।
ଶସ୍ତ ରହିଥିଲା ଇନ୍ଦ୍ରଦେବତାର ତହିଁ
ତ୍ରେତାଯୁଗେ ତାର ନାମ ବାଳି ଯେ ହୁଅଇ ।
ପ୍ରଳୟେ କେତୁ ମଙ୍ଗଳ ନାମ ତାହାଙ୍କର
ଶସ୍ତ ପ୍ରଶସ୍ତ ରୂପରେ ସତେ ଅବତାର ।
ତ୍ରେତାଯୁଗେ ହେଲେ ବାଳି ସୁଗ୍ରୀବ ଭୂଭାଗେ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ହେ ଶୁଣ ତୁହି ଏବେ ଏହିଯୁଗେ ।
ଏ ଦ୍ୱାପରଯୁଗେ ଜାଣ ଆଦିତ୍ୟର ବୀର୍ଯ୍ୟେ
ଉପୁଜିଲେ କନ୍ୟାକାଳେ କର୍ଣ୍ଣ କୁନ୍ତୀରଜେ ।
ବାସବର ଅଂଶେ ତୁହି ଜାତ ଫାଲଗୁନି
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ଆତ୍ମାରୂପେ ଅଛୁ ଘେନି ।
ପ୍ରଳୟ କାଳରେ ତୁମ୍ଭେ କେତୁ ଯେ ମଣ୍ଡଳ
ସତ୍ୟ ଶସ୍ତ ପ୍ରଶସ୍ତ ଯେ ଅଟ ମହାବଳ ।
ତ୍ରେତାଯୁଗେ ତୁମ୍ଭେ ବାଳି ସୁଗ୍ରୀବ ଉତ୍ପନ୍ନ
ଦ୍ୱାପରେ ଜାତ ହୋଇଲ କର୍ଣ୍ଣ ଅରଜୁନ ।
ବାଳି ସୁଗ୍ରୀବଙ୍କର ମୁଁ ଅଟଇ ଭଣଜା
ଖଡ଼୍ଗଦ ରାଜନ ମୋର ଅଟଇ ସେ ଅଜା ।
ପବନର ପୁତ୍ର ମୁହିଁ ଅଞ୍ଜନା ମୋ ମାତା
ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ବରେ ହୋଇଲି ମୁଁ ଦାତା ।
ଅନେକ କାଳର କଥା କହିଲା ପାବନି
ଶୁଣି ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲା ବୀର ଫାଲଗୁନି ।
ଅନେକ ଦାରାକ୍ଷ ଫଳ ଦେଲେ ହନୁମନ୍ତ
ଭୁଞ୍ଜିଣ ତୃପତି ହେଲେ ପଣ୍ଡୁରାଜାସୁତ ।
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି ପୁଣି ବୋଲେ ଧନଞ୍ଜୟ
ପରମଯୋଗୀ ନାଥ ତୁ ହୋଇଲୁ ସଦୟ ।
ଉଠି ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ କୋଳ କରି ହନୁମାନ
ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲି ବର ମାଗ ହୋ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ।
ସାଧୁ ମହିମା ତୋହର ଜନମ ହିଁ ସାର୍ଥ
ଆଜୁହୁଁ ତୋ ନାମ ଶ୍ୱେତବାହ ହେଲାପାର୍ଥ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ସ୍ୱାମୀ କର ଅନୁଗ୍ରହ
ନନ୍ଦିଘୋଷ ରଥେ ମୋର କପିରୂପେ ଥାଅ ।
ସଂଗ୍ରାମକୁ ଯିବାବେଳେ ଚାହିଁବି ତୋ ମୁଖ
ସମସ୍ତ ସିଦ୍ଧ ହୋଇବ ମୋହର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।
ହେ ପଣ୍ଡିତେ ବିଭାଯାତ୍ରା ଅନୁକୂଳ ବିଧି
ହନୁମନ୍ତ ପ୍ରସାଦରେ ସବୁକାର୍ଯ୍ୟ ସିଦ୍ଧି ।
ଯେବଣ ଭୁବନେ ବିଜେ କରିଥାଇ ହନୁ
ପଶି ନ ପାରଇ ତହିଁ ପାପ ରବିସୁନୁ ।

ଯେବା ପଣ୍ଡିତ ହୋଇବ ଜ୍ଞାନୀ ଶାନ୍ତିମନ୍ତ
ପ୍ରତିମା ଗୋଟିଏ ଦ୍ୱାରେ ଥିବ ହନୁମନ୍ତ ।
ଅସୁରକୁଳ ଅନ୍ତକ ସେ ପରମଯୋଗୀ
ଯାହଦ୍ୱାରେ ଥାଇ ନୁହେଁ ସେ ଅସୁରଭୋଗୀ ।
ଅନ୍ତକାଳେ ସୁମରଇ ଯେହୁ ହନୁମନ୍ତ
ଆକର୍ଷି ନ ପାରେ ତାକୁ କେବେ ଜନ୍ତୁନାଥ ।
କରପଦ୍ମ ଯୋଡ଼ି ପୁଣି ବୋଲଇ ଫାଲଗୁନି
ପାପେ ଦୂଷିତ ହୋଇଲି ତୋତେ ମୁଁ ନ ଚିହ୍ନି ।
ଶ୍ରୀରାମ ପ୍ରସନ୍ନେ ବରଦେଲେଟି ଯାହାକୁ
ପୂର୍ବପୁଣ୍ୟେ ମହାତମା ଭେଟିଲି ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ।
ଅନୁଗ୍ରହ ନାଥ ମୋତେ ଦୟା କରିଥିବା
ନନ୍ଦିଘୋଷ ରଥେ ମୋର ବିଜୟ କରିବା ।
ଶୁଣିଣ ସନ୍ତୋଷ ହେଲେ ବୀର ହନୁମନ୍ତ
କପିକେତନ ହେବ ତୋ ନନ୍ଦିଘୋଷ ରଥ ।
ବେନିକର ଯୋଡ଼ି ହନୁପାଦେ ପାର୍ଥଲାଗି
ଅନେକ ବିନୟେ କହେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବିରାଗୀ ।
ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ନାଥ ତୁ ରୁଦ୍ର ମୂରତି
ଜୟ ଜୟ ଦାଶରଥି ଭକ୍ତ ମହାଯତି ।
ଜୟ ଜୟ ଲଙ୍କ ଧ୍ୱଂସି ବୀର ଦର୍ପଶୂଳ
ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ତ୍ରେତାଯୁଗ ମହାମଲ୍ଲ ।
ଜୟ ତୁ ପରମାନନ୍ଦ ଗଉତମ ନାତି
ଜୟ ଅଜର ଅର୍ଗଳି ଭଙ୍ଗା ତୁ ମାରୁତି ।
ଜୟ ଜୟ ଶ୍ରୀରାମର ଭକ୍ତ ଦୁଷ୍ଟଶ୍ରେଷ୍ଠ
ଜୟ ନିଶାଚର ସିଂହ ଦର୍ପ କଲୁ ନଷ୍ଟ ।
ଜୟ ତୁ ଜୟ ତୁ ଭକ୍ତଜନଙ୍କ ବତ୍ସଳ
ଜୟ କରୁଣାସାଗର ଜୟ ମତିଭୋଳ ।
ଜୟ ପ୍ରସନ୍ନ ମୂରତି ଜଗତର ବନ୍ଧୁ
ଜୟ ଶରଣ ବତ୍ସଳ ନାମ କୃପାସିନ୍ଧୁ ।
ଜୟ କାଳନେମି ଗନ୍ଧ କାଳିଦର୍ପ ଗଞ୍ଜା
ଜୟ ଦୁର୍ଜ୍ଜୟ ଦାନବକୁଳ ଦର୍ପଭଞ୍ଜା ।
ଜୟ ତୁ ଜୟ ମାନବ ତୁ ମାନଗୋବିନ୍ଦ
ଜୟ ଭୁବନ ଉତ୍ସବ ତୁ ପରମାନନ୍ଦ ।
ଜୟ ମହାଯତି ମହାପଣ୍ଡିତର ବୁଦ୍ଧି
ଜୟ ଜୟ ଗିରିବରେ ବାନ୍ଧିଲୁ ବାରିଧି ।
ଶ୍ରୀ ହନୁମନ୍ତ ଚରଣେ ଶରଣ ମୋ ସେବା
ଶୂଦ୍ରମୁନି ଶ୍ରୀ ଶାରଳା ଦାଶେ ମୁକ୍ତିଦେବା ।
ମଧ୍ୟପର୍ବେ ସୁଗନ୍ଧିକା ହରଣ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ
ଶୁଣନ୍ତେ ଯେ ଧନଜନ ପ୍ରାପତ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ।
ହନୁମାନ ଦରଶନେ ଆପଦରୁ ବଞ୍ଚା
ହନୁମାନ ଦରଶନେ ମୁକ୍ତିଗତି ଇଚ୍ଛା ।

ସୁମରିବୁ ପାର୍ଥେ ତୁହି ମୋତେ ଯେତେବେଳେ
କପିକେତନ ତୋ ରଥେ ଥିବି ତେତେବେଳେ ।
ସାରଥି ହୋଇଲେ ଯେବେ ରଥେ ଦେବରାଜେ
ସଂଗ୍ରାମ ରଥ ସହିତେ କରିବି ମୁଁ ବିଜେ ।
ହନୁ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଏ ଦୁହେଁ ଚଳିଗଲେ ରଥେ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ଅଭିନ୍ନ ପର୍ବତେ ।
ଦେଖିଲେ ସେଠାରେ ରହି ସରୋବର ସ୍ଥଳି
ବେନିଜୋଜନ ଆୟତ କୋଶହୁଁ ଉଗୁଳି ।
ଅନେକ ବିକାଶ ତହିଁ କୁସୁମ ସୁଗନ୍ଧି
ଉରଗବଳ ଅଛନ୍ତି ଶରଧାରେ ସାଧି ।
ବିଷ ଲହରୀ ପରାୟେ ଆନ୍ଦୋଳଇ ପାଣି
କଜ୍ଜଳପ୍ରାୟେ ପୂରିଛି ନାଗଙ୍କର ଫଣି ।
ହନୁମାନ ବୋଇଲା ତୁ ଶୁଣସି ହୋ ବାବୁ
ଏ ବିଷ ଲହରୀକୁ ତ କେସନେ ସାଧିବୁ ।
ନାରାୟଣ ଅବତାର ଶ୍ରୀରଙ୍ଗା ସ୍ୱରୂପେ
କରନ୍ତେ ସେ ଜଳକ୍ରୀଡ଼ା ଯମୁନାର କୋପେ ।
କଂସର ଅଗ୍ରତେ ଯାଇ କହିଲେ ନାରଦ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ହସ୍ତେ ତୁହି ହୋଇବୁ ଯେ ବଧ ।
କହ୍ନାଇ ନାମେ ନନ୍ଦର ଯେଉଁ ପୁତ୍ରଗୋଟି
ଅନାଦି ନାଥ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅବତାର ସେଟି ।
ନାରଦ ବଚନେ ସେହି ଦୃମିଳାର ବଳା
ଲାଗିଲା ବିଷ୍ଣୁର ଭୟ ନିରତେ ଭାଳିଲା ।
ବାଳକାଳେ ଆଦ୍ୟେ ଦେଲା ପୁତନାକୁ ପେଶି
କ୍ଷୀରପାନେ ସେ ତାହାକୁ ପକାଇଲେ ଶୋଷି ।
ଦ୍ୱିତୀୟେ ବଧିଲେ ଦେବ ବୃକ୍ଷ ଯେ ଯାମଳା
ତୃତୀୟେ ଶକଟ ଭାଙ୍ଗିଦେଲେ ନନ୍ଦବଳା ।
ଷଣ୍ଢାସୁରକୁ ମାଇଲେ ଗୋପପୁରେ ପଶି
ତାହା ଶୁଣି କଂସ ରହେ ମନରେ ତରାସି ।
ପୁରେକ ରହିଲା ପୁଣି ପ୍ରଳମ୍ବା ବଚନେ
ମାଗିଲା ସେ ପଦ୍ମଫୁଲ ତାଙ୍କୁ କୁଟମନେ ।
କାହ୍ନୁ ସଙ୍କର୍ଷଣ ଗଲେ ପଦ୍ମଫୁଲ ତୋଳି
ପଛରେ ଯାନ୍ତି ସକଳ ଗୋପପୁର ଚଳି ।
କାଳୀୟ ହ୍ରଦେ ପଶିଲେ ଦେବ ଚକ୍ରପାଣି
ନାଗବଳ ଘେନିଗଲା କାଳୀୟ ନାଗୁଣୀ ।
ପଦ୍ମ ତୋଳନ୍ତେ କଟାଳ କଲା ବସି କାଳୀ
ପଦ୍ମେ ମର୍ଦ୍ଦିଲେ ତାହାର ଦର୍ପ ବନମାଳୀ ।
ଗରୁଡ଼ ବିଜେ କରନ୍ତେ ପଳାଇଲା ଡରେ
ଶରଣ ପଶିଲା ଆସି କେଶବ ପୟରେ ।
ତୋଷେ ତାକୁ ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ପ୍ରଭୁ ଭଗବାନ
ବସାଇଲେ ତାର କରେ ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ଚିହ୍ନ ।

ପ୍ରଣିପାତ କାଳେ ଖଗେଶ୍ୱରଙ୍କୁ ହିଁ ଦେଖି
ଶରଣ ପଞ୍ଜର ନାଥ ତା ଦୋଷ ଉପେକ୍ଷି ।
ପଳା ଯା କାଳୀ ତୋହର ଅଦୃଶ୍ୟ ସ୍ଥାନକୁ
କହି ଅନୁଗ୍ରହ କଲେ ନାରାୟଣ ତାକୁ ।
ଶୁଣ ହୋ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଖଗବରଙ୍କ ବଚନେ
ଏହି ସରୋବରେ ଆସି ରହିଲା ଗୋପନେ ।
ବହୁତ ବୃନ୍ଦ ଅଛନ୍ତି ବଳ ତା ସଙ୍ଗରେ
ଗରୁଡ଼ ପଶି ନ ପାରେ ତହିଁର ଭିତରେ ।
ଆହୋ ଅନୁସର ବୋଲି ଏକ ସତ୍ୟଯୁଗେ
ଗରୁଡ଼ ମାଇଲା ନାଗବଳ ମାତା ଆଗେ ।
ଅରୁଣ ପର୍ବତେ ଆସି ଦିନେ ବିଶ୍ରାମିଲେ
ସେ ପକ୍ଷୀରାଜ କଚ୍ଛପ ଗୋଟିଏ ଦେଖିଲେ ।
ଆକର୍ଷି ଧଇଲେ ତାକୁ ଭକ୍ଷିବା ନିମନ୍ତେ
ଥଣ୍ଟରେ ମାରି ତାହାକୁ ଆଣି ଶୂନ୍ୟପଥେ ।
କଚ୍ଛପକୁ ହିଁ ଭକ୍ଷନ୍ତେ ବିନତାର ବଳା
ଭୂମି ଉପରେ ପକାଇ କରି କେଳା କେଳା ।
ସନ୍ଧ୍ୟା କରୁଛନ୍ତି ବସି କଶ୍ୟପ ମହର୍ଷି
ତାହାଙ୍କ ଉପରେ ପୃଷ୍ଠ ପଡ଼ିଲାକ ଆସି ।
ଦେଖିଲେ କଶ୍ୟପ ଋଷି କୁରୁମର ପୃଷ୍ଠ
ରାଗେ ଗରୁଡ଼କୁ ଶାପ ଦେଲେ ତପୋନିଷ୍ଠ ।
ଆରେ ଆମ୍ଭର ବାହନ ଅଟଇ କଚ୍ଛପ
ଏହା ଭକ୍ଷିଲେ ପିତାର ସରିସମ ପାପ ।
ଏହା ପକାଇଲୁ ଆଣି ଆମ୍ଭର ଉପରେ
ଆଉ ବେଳେ ନ ପଶିବୁ ଏହି ସରୋବରେ ।
ଆମ୍ଭ ଶାପ ମେଣ୍ଟି ଯେବେ ଏଥିରେ ପଶିବୁ
ଦହନ ହେବ ଶରୀର ଧୂଳି ପାଶୁଁ ହେବୁ ।
ରାଗେ ଶାପ ଦେଲେ ଯହୁଁ କଶ୍ୟପ ମହର୍ଷି
ତେଣୁ ଗରୁଡ଼ ଏଥିରେ ନ ପାରଇ ପଶି ।
ଶୁଣିଲୁ ବାବୁ ପୂର୍ବର କଥା ସବ୍ୟସାଚୀ
କାଳୀ ନାଗବଳ ଘେନି ଏଥେ ରହିଅଛି ।
ନାରାୟଣ ଅଙ୍ଗେ ଘାତ କଲା ଏ ଉରଗ
ଜାଣୁ ତୁ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଏଥି କର ହୋ ସଂସର୍ଗ ।
ହନୁମାନର ବଚନ ଶୁଣି ଫାଲଗୁନି
ସରୋବର ପାଶେ ପାର୍ଥ କରେ ଚାପ ଘେନି ।
ପ୍ରଦୀପ୍ତ ମାରାଗ ଜିଣି ଦିଶେ ହେମବର୍ଣ୍ଣ
ବେନି ଚରଣ ପ୍ରକାଶେ ଜାଣି ପଦ୍ମ ଚିହ୍ନ ।
ପତ୍ରେ ପତ୍ରେ ଯାଇ ସରୋବର ମଧ୍ୟେ ଉଠି
କାଳୀ ନାଗୁଣୀ ବଳକୁ ଦେଖଇ କିରୀଟି ।
ତିନିଶତ ଫଣୀ ତାଙ୍କ ଶରୀରେ ବିରାଜେ
ଜୀମୁତ ପଟଳ ଯେହ୍ନେ ମିଥୁନରେ ସାଜେ ।

ବିଶେଷରେ ଅମ୍ବୁଦବର୍ଣ୍ଣ ଅଗାଧ ଗଭୀର
କାଳୀ ନାଗୁଣୀ ଗର୍ଜନ ଘନ ଘୋରତର ।
ଦ୍ୱିତୀକୃଷ୍ଣ ଅବତାର ଅଟେ ଧନଞ୍ଜୟ
ନାଗବଳଙ୍କୁ ଦେଖିଣ ନ କରଇ ଭୟ ।
ତୋଳଇ କୁସୁମ କରେ ପତ୍ରେ ପତ୍ରେ ଉଠି
ପିଟଇ ନାଗବଳଙ୍କୁ ହସ୍ତେ ଧରି ଯଷ୍ଟି ।
ଫଣାକୁ ବାଙ୍କୁଁ ହୁଅନ୍ତି ନାଗେ ମସିଗୁଣ୍ଡା
ନାଗୁଣୀ ବଳଙ୍କୁ ଦେଖି କୋପେଣ ପ୍ରଚଣ୍ଡା ।
ହୃଦକୁ ଶୋଭଇ ତାର ଗଳା ରତ୍ନମାଳା
ଜଗତବନ୍ଧୁ ମୋହନ ବାସବର ବଳା ।
ଏକ ପ୍ରବାର ଅନେକ ନାଗବଳ ଲୋଟି
କୋମଳ ଫଣା ଉପରେ ହୁଏ ରକ୍ତବୃଷ୍ଟି ।
ମହାବିଶ୍ୱରୂପ ଧରି ମାରି ଯାଉ ବେଗେ
ଜଳର ଭିତରେ କୁଢ଼ କୁଢ଼ ହେଲେ ନାଗେ ।
କଜ୍ଜଳ ବରନ ପାଣି ହେଲା ରକ୍ତମୟ
ବହୁତ ନାଗ ମାଇଲେ ବୀର ଧନଞ୍ଜୟ ।
ବାମେ କୁସୁମ ତୋଳଇ ଡାହାଣେ ଖଡ଼ଗ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବିଘାତେ ପାଇ ଛିଡ଼ିଲେ ଉରଗ ।
ଖଡ଼ଗେ ନାଗୁଣୀବଳ ମାଇଲା ଫାଲଗୁନି
ନିର୍ଭୟେ ତୋଳିଲେ ଫୁଲ କରେ ଯଷ୍ଟିଘେନି ।
ପଳାଇଯାଇ ଉରଗେ କହିଲେ କାଳୀକି
ତୋହର ଥାଆନ୍ତେ ଆମ୍ଭେ ହେଲୁ ନିରିମାଖି ।
ପୁରୁଷେକ ପ୍ରବେଶିଲେ କାହୁଁ ଅଦ୍‌ଭୂତେ
ସୁଗନ୍ଧି ପୁଷ୍ପ ତୋଳଇ ଆମ୍ଭର ଦେଖନ୍ତେ ।
କୋମଳ ପତ୍ରରେ ସେହି ବେନିପାଦ ଦେଇ
କେମନ୍ତେ ଉଶ୍ୱାସ ପୁଣି ଜଳେ ନ ବୁଡ଼ଇ ।
ତୋଟା ଭାଙ୍ଗନ୍ତେ ଧାଇଁଲୁ ମିଳି ସର୍ବସର୍ପେ
ଆକ୍ରୋଶି ଘୋଟିଲୁ ଯାଇ ଯେ ଯାହାର ଦର୍ପେ ।
ଅକାଟ ଅତୁଟ ଅଟେ ତାହାର ଯେ କାୟ
ନୁହଇ ମାନବ କେଉଁ ଦେବତା ନିଶ୍ଚୟ ।
ତାହାର ନାମ ଧରନ୍ତେ ତ୍ରାସନ୍ତି ଦିଗପାଳେ
ଏଡ଼େ ବଡ଼ ଫୁଲତୋଟା ଏକା ଧ୍ୱଂସେବଳେ ।
ବନ ବିନାଶ ବାରତା ବଳମୁଖୁ ଶୁଣି
ଆଗେ ବିଜେକଲେ କୋପେ ସେ କାଳନାଗୁଣୀ ।
ମନ୍ଦର କନ୍ଦରଗିରି ତାର ସପ୍ତଫେଣା
ଗର୍ଜନ ଶବଦ ଶୁଣି ଜନେ ହେଲେ ବଣା ।
ଜଳଭୂବନୁ ଆସଇ ଆକାଶକୁ ଘୋଟି
ହନୁମାନ ବୋଇଲାରେ ଶୁଣରେ କିରୀଟି ।
କାଳୀର ଯେ ବିଶ୍ୱରୂପ ଦେଖରେ ଫାଲଗୁନି
କୋପେ ପେଶିଲା ଫାଲଗୁନି ଦିବ୍ୟଶର ଘେନି ।

ତୁଣ୍ଡବିସ୍ତାରି ଆସୁଛି କୋପଭରେ କାଳୀ
ଭୟେ କଳଙ୍କ ଦିଶିଲେ ଦେବ ଅଂଶୁମାଳୀ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ପେଶି ବିନ୍ଧିଲା ସାତଗୋଟି କାଣ୍ଡ
ସମସ୍ତ ପଶିଲା କାଳୀନାଗୁଣୀର ତୁଣ୍ଡ ।
ଶରସାଗର କରଇ ବୀର ଧନଞ୍ଜୟ
ନାଗୁଣୀ ଗର୍ଭରେ ପଡ଼ି ସବୁଗଲା କ୍ଷୟ ।
ପର୍ବତା ଶରେକ ଘେନି ବିନ୍ଧିଲା ଫାଲଗୁନି
ହେଲେ ଭକ୍ଷିଲା ତାହାକୁ ସେ କାଳନାଗୁଣୀ ।
ଅଗ୍ନିବାଣ ବିନ୍ଧିଲାକ ଆଣି ବୀରମଣି
ନାଗୁଣୀ ଗର୍ଭରେ ପଡ଼ି ନାଶଗଲା ପୁଣି ।
ଅଗ୍ନି ଦେବତାଏ ଦେଲେ ଯେଉଁ ମହୌଷଧି
ତାହାକୁ ଆଧାନ କଲା ପାର୍ଥ ମହାଯୋଦ୍ଧୀ ।
ପେଶିଲା ସେ ମଉଷଧି ଶର ଯହୁଁ ପାର୍ଥ
ତାହାର ଗନ୍ଧ ବାଜିଲା ନାଗୁଣୀର ମାଥ ।
ଅଉଷଧି ଗନ୍ଧଲାଗି ଭାଙ୍ଗିଲା ତା ଦର୍ପ
ବନ ଭୁବନକୁ ତେଜି ପଳାଇଲେ ସର୍ପ ।
କାଳୀ ଉପରେ ପଡ଼ିଲା ଖଗବର ଶର
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବିନ୍ଧିଲା ଯହୁଁ ହୋଇ କୋପଭର ।
ମେରୁ ମର୍ଦ୍ଦନ ହୋଇଲା ଯହୁଁ ସେହି କାଳୀ
ସମର ତେଜ୍ୟା କରିଣ ଯାଇ ପାଶେ ମିଳି ।
ସର୍ପଧ୍ୱଂସନ ମାନସେ ବାସବ ଆକର୍ଷି
ଗୋଡ଼ାଇ ଗରୁଡ଼ଶସ୍ତ୍ର ବାରମ୍ବାର ପେଶି ।
ଗରୁଡ଼ ତେଜ ଲାଗିଲା ଯହୁଁ ମହୀତଳେ
ଅନ୍ତରୀକ୍ଷେ ଜଳେ ପଡ଼ି ମଲେ ନାଗବଳେ ।
ଅନେକ ନାଗଧ୍ୱଂସିଲା ବୀର ଧନଞ୍ଜୟ
ଥୋକେ ପାତାଳେ ପଶିଲେ ଥୋକେ ଗଲେ କ୍ଷୟ ।
ମଉଷଧି ଶରବଳେ ଅସାଷ୍ଟମ କାଳୀ
ବଇଷ୍ଣବୀ ଚକ୍ର ପାର୍ଥ ମାଇଲାକ ତୋଳି ।
ଚକ୍ରଘାତେ ବେନିଖଣ୍ଡ ହୋଇଗଲା ଛିଡ଼ି
ବେନିଖଣ୍ଡ ହୋଇ କାଳୀ ତଳେଗଲା ପଡ଼ି ।
ନାଗୁଣୀର ବଳ ନାଶକଲେ ଯେତେବେଳେ
ହନୁଯାଇ ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ଧଇଲାକ କୋଳେ ।
ସାଧୁ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ମହିମା ତୋର ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ
ସାଧୁ ସାଧୁ ଅର୍ଜ୍ଜୁନରେ ତୋହର ଜୀବନ ।
ସାଧୁ ସାଧୁ ଅର୍ଜ୍ଜୁନରେ ତୋର ପିତାମାତା
ସାଧୁ ସାଧୁ ଅର୍ଜ୍ଜୁନରେ ତୋ ଗୁରୁଦେବତା ।
ସାଧୁ ସାଧୁ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ତୁ ଭାରତର ମଲ୍ଲ
ସାଧୁ ସାଧୁ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ତୁ ଦୁର୍ଜ୍ଜନର ଶଲ ।
ସାଧୁ ସାଧୁ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ତୁ ସୋମବଂଶ ଧର୍ମ
ସାଧୁ ସାଧୁ ଅର୍ଜ୍ଜୁନରେ ତୋର କୁଳଜନ୍ମ ।
ବହୁତର ସାଧୁ ସାଧୁ କଲା ହନୁମାନ
ବୋଇଲା ଦ୍ୱିତୀୟକୃଷ୍ଣ ସାକ୍ଷାତେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ।
ହନୁମାନ ଆଶ୍ୱାସଇ ବାସବୀକୁ କୋଳେ
ବିଜୟ ସେ ଧନଞ୍ଜୟ ପୁଣି ଯାଇ ଜଳେ ।
ସୁଗନ୍ଧି ପୁଷ୍ପ ତୋଳଇ ହସରେ ବହୁତ
ସେହି ସରୋବରେ ପୁଣି ଅଛଇ ଦଇତ ।
ତୋଟା ବିଧ୍ୱଂସନ୍ତେ ସେହି ଭୁଜର ରୂପରେ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବେନିଚରଣ ଧଇଲା ପାଟିରେ ।
କୋପେ ଧରି ଆକର୍ଷଇ ଦୈତ୍ୟ ମହାବଳୀ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବେନିଚରଣ ଧରିଯାଏ ଗିଳି ।
କଟିଭାଗ ପଡ଼ିଯାନ୍ତେ ଗିଳିଯାନ୍ତେ ରକ୍ଷ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଡାକଇ ମୋତେ ହନୁମାନ ରଖ ।
କାଳୀନାଗଙ୍କର ବଳ ଧ୍ୱଂସିଲି ମୁଁ ବଳେ
କେ ମୋର ଚରଣ ଗିଳି ବୁଡ଼ାଉଛି ଜଳେ ।
ନଖ ମୁନ ନାସା କର ଚରଣ ହିଁ ନାହିଁ
ଶୂନ୍ୟଦେବତା ପରାଏ ଗିଳି ସେ ଆସଇ ।
କଟିଯାଏ ଗିଳିଲାଣି ଅଛି ମୁଖ ପାଣି
ହଂନୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲାକ ପାର୍ଥବାକ୍ୟ ଶୁଣି ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ସେ ଆକର୍ଷି ଧନୁ ବାମକରେ
ଛାଡ଼ି ପଳାଇଲା ଦୈତ୍ୟ ହନୁମନ୍ତ ଡରେ ।
ହନୁମାନ ବୋଇଲାକ ଶୁଣରେ କିରୀଟି
ମୋହର ଆଡ଼କୁ ବାବୁ ଚାହାଁରେ ଲେଉଟି ।
ହନୁବଚନେ ଲେଉଟି ଚାହେଁ ସବ୍ୟସାଚୀ
ଦୂରନ୍ତ ଦଇତ ଛାଡ଼ି ପଳାଇ ଯାଉଛି ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଦେବ ଶୁଣିମା ପାବନି
ଏ କେବଣ ଚରିତ ମୁଁ ନ ପାରିଲି ଜାଣି ।
ବଡ଼ ହିଁ ଅଗୋଚର ଏ ଅସମ୍ଭବ ମାୟା
କି ଘେନି ଗିଳିଲା ମୋତେ ନ ଦେଖିଲା କାୟା ।
ହନୁମାନ ବୋଇଲେ ହୋ ଶୁଣ ମହାରଥା
ତ୍ରେତାଯୁଗର ବହୁତ କାଳର ଏ କଥା ।
ରାମଲକ୍ଷ୍ମଣ ଭରତ ଶତ୍ରୁଘ୍ନ ଆବର
ଦଶରଥ ରାଜାଙ୍କର ଏ ଚାରିକୁମର ।
ରାମଙ୍କ ଭାରିଯା ହରିନେଲା ଦଶକନ୍ଧ
କପିବଳ ଘେନି ରାମ ବାନ୍ଧିଲେକ ବନ୍ଧ ।
ରାମରାବଣର ହେଲା ବହୁତ ସମର
ଅସୁର ଅନେକ ବଧ କଲେ ରଘୁବୀର ।
କୁମ୍ଭକର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ଏକ ବିଶ୍ରବାର ସୁନୁ
ରାବଣ ଅନୁଜ ତାର ଗିରିପ୍ରାୟ ତନୁ ।
ଦନୁଜ ବଳ ପଡ଼ନ୍ତେ କୁମ୍ଭକର୍ଣ୍ଣବୀର
ସଂଗ୍ରାମେ ପ୍ରବେଶ ଆସି ହେଲା ଏକେଶ୍ୱର ।

ଦୁର୍ଦ୍ଧାନ୍ତ ଅସୁର କପିବଳ ଦେଲା ଗିଳି
ନାସିକା ଶ୍ରବଣ ବାଟେ କପିଏ ନିକିଳି ।
ଦଧିମୁଖ ସେନାପତି ନଳନୀଳ ବୀର
ଅସୁରକୁ ପୋପାଡ଼ିଲେ ଧରି ଗିରିବର ।
କଲେକ ସେହି ଅନେକ ପର୍ବତ ପ୍ରହାର
ତାର ଶିରେପଡ଼ି ସବୁ ହେଲା ଶତେଚୂର ।
କେବେ ହେଁ ବଧ ନୋହିଲା ସେହି ମହାଦୈତ୍ୟ
ମାରିମାରି ପିଟିଲେ ଯେ ବାନର ସମସ୍ତ ।
ଆପେ ଶ୍ରୀରାମ ଅଇଲେ କରେ ଧରି ଧନୁ
ଗୁଣ ଟଙ୍କାର ଶବଦେ କମ୍ପାଇଲେ ସାନୁ ।
ବେନିଭୁଜେ ଧରି କପିଗିଳି ବଳବନ୍ତ
ନାରାଚ ପେଶି ଶ୍ରୀରାମ କାଟିଲେ ତା ହସ୍ତ ।
ଭୁଜ ଛିଡ଼ିନ୍ତେ ଅସୁର ବଡ଼ ହିଁ ପ୍ରଚଣ୍ଡା
ଡାଳ ବିହୁନେ ଯେସନେ ଦିଶେ ବୃକ୍ଷ ମୁଣ୍ଡା ।
କୋପେ ସେ ଅସୁର ଦେଲା ତୁଣ୍ଡକୁ ବିସ୍ତାରି
କାମୁଡ଼ି କରି ଗିଳଇ କପିବର ଧରି ।
ଶ୍ରୀରାମ ନାରାଚ ଧରି ପେଶିଲେ ପ୍ରଚଣ୍ଡ
ଶରୀର ବିକୋଟି ତାରେ ଛେଦିଲେକ ମୁଣ୍ଡ ।
ସେତୁବନ୍ଧର ଉପରେ ପଡ଼ିଲା ତା କାୟ
ଉସର୍ଗେ ଦିଶିଲା ଆନ ବନ୍ଧର ପରାୟ ।
ଛିଣ୍ଡିଲା ମୁଣ୍ଡ ତାହାର ଗିଳେ ହରିବଳ
ପୁଣି ଶ୍ରୀରାମ ତାହାକୁ କଲେ ବେନିଫାଳ ।
ଫାଳେକ ଉଡ଼ି ସମୁଦ୍ରେ ପଡ଼ିଲାକ ଯାଇ
ଉପର ମୁଣ୍ଡ ଫାଳକ ଆସୁଅଛି ଧାଇଁ ।
ଯେବଣଠାବେ ପଡ଼ଇ ତାହାର କପାଳ
ଧୂଳି ହୋଇଯାନ୍ତି ଶତଶତ କପିବଳ ।
ଦୁଃସହ ହେବାର ଦେଖି ରଘୁକୁଳରାଣ
ଯହୁଁ ସେ ଚାହିଁଲେ ବିଭୀଷଣ ମୁଖ ପୁଣ ।
ଅସୁର ରାଜା ବୋଇଲା ଶୁଣ ରଘୁପତି
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ଅନେକ ତପ କଲାକ ପ୍ରହେତି ।
ତିନିଶତ ଅଇବ୍ରତ ବରଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ମହାତପେ ମନାଇଲା ବିଧାତା ଦୈବତ ।
କଠୋର ତା ତପ ଦେଖି ବିଜୟ ବିରଞ୍ଚି
ବର ମାଗିଲେ କୁମର ମନେ ତୋର ପାଞ୍ଚି ।
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ିକରି ବୋଲେ କୁମ୍ଭକର୍ଣ୍ଣ
ଭୁଞ୍ଜିଣ ନିଦ୍ରାଯିବି ମୁଁ ନମଣଇ ଆନ ।
ଯେବେ ମାରିବାକୁ ମୋତେ କରଇ ବିଚାର
ଶତ୍ରୁର ଚିଠି ଦେଖିଲେ ଛାଡ଼ିବି ସମର ।
ବିଭୀଷଣ ବୋଇଲା ଏ ଦୁର୍ବାର ବାଳଟି
ଧନୁ ଧରିଣ ସମର କରିଦିଅ ପିଠି ।

କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ କେବା ନାହିଁ କିଛି ଦୋଷ
ଯେବଣ ବାଗରେ ହେଲେ ଶତ୍ରୁଯାଉ ନାଶ ।
ଅନେକ ନାରାଚ ତହୁଁ ଶ୍ରୀରାମ ବିନ୍ଧିଲେ
କେବେ ହେଁ ସେ ରାକ୍ଷସକୁ ପିଠି ହିଁ ନ ଦେଲେ ।
ବିଭୀଷଣ ତହୁଁ ଏକ ଉପାୟ ଆଚରି
ଆଣିଲେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଦୂର କରି ।
ଶ୍ରୀରାମ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଶର ମାଗିଲେ ଲେଉଟି
ସମରେ ଦନୁଜ ଦେଖେ ଶ୍ରୀରାମର ପିଠି ।
ଯେଣୁ ତୋହର ପିଠିଏ ଦେଖିଲା କିରୀଟି
ତେଣୁ ପଡ଼ିଲା ରାକ୍ଷସ ଏଥି ମହୀଲୋଟି ।
ମୋତେ ଦେଖିଣ ଅସୁର କରଇ ସେ ଭୟ
ତେଣୁ ତୋତେ ବିରୋଧ ନ କଲୁ ଧନଞ୍ଜୟ ।
ହନୁବଚନେ ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲେ ଫାଲଗୁନି
ଏତେ ଦୂର କେମନ୍ତେ ଏ ଅଇଲାକ ପୁଣି ।
ହନୁମନ୍ତ ବୋଇଲା ଏ ଶ୍ରୀରାମ ବିଚାରେ
ପବନାଶରେ ଉଡ଼ାଇ ପକାଇଲେ ଦୂରେ ।
ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ମୁଖ ଚାହିଁ ଅସୁର ବୋଇଲା
ମୁଁ କିସ ଭକ୍ଷିବି ବୋଲି କପାଳୀ କହିଲା ।
ରଘୁନାଥ ବୋଇଲେ ତୁ ସରୋବରେ ଥିବୁ
ଯେ ମୁଖେ ପଡ଼ିବ ତାକୁ ଆହାର କରିବୁ ।
ଏସନକ ବର ସେହୁ ମାଗି ଦୈତ୍ୟନାଥ
ସେହିଦିନୁ ଏହିସ୍ଥାନେ ରହେ ବୀରପାର୍ଥ ।
ତୁ ମୋହଠାରେ ଶରଣ ଯେବେ ନ ପଶନ୍ତୁ
ନିଶ୍ଚୟ ଏ ଅସୁରର ଭୋଜ୍ୟ ହୋଇଥାନ୍ତୁ ।
ହନୁମନ୍ତ ବାକ୍ୟେ ତୋଷହେଲା ଫାଲଗୁନି
ମାରୁତିର ଚରଣରେ କରଇ ଦଇନୀ ।
ବୈନତେୟ ସୁମରଣ କଲେ ସବ୍ୟସାଚୀ
ପକ୍ଷୀରାଜ ବିଜେ କଲେ ସରୋବରେ ଆସି ।
ଦେଖଇ ଯେ ନାଗବଳ ଭାସୁଛନ୍ତି ଜଳେ
ମନେ ବିଚାରେ କଶ୍ୟପବାଳ ତେତେବେଳେ ।
ନାରାୟଣ ଏହାକୁ ହି କରିଥିଲେ ରକ୍ଷା
ଚକ୍ରଚିହ୍ନ ଦେଖି ମୁହିଁ କଲଇଁ ଉପେକ୍ଷା ।
ମୋତେ ଅଦୃଶ୍ୟହୋଇ ଏ ଏଥେ ଥିଲେ ଲୁଚି
ମରିପଡ଼ିଲେ ତୋହସ୍ତେ ଏବେ ସବ୍ୟସାଚୀ ।
ଶୁଣି ଅର୍ଜୁନ ବିନତା କୁମର ବଚନ
ଅମୃତ ଶରକୁ ପାର୍ଥ ପେଶିଲା ବହନ ।
ଆକାଶ ମାର୍ଗୁ ଅମୃତଶର କଲା ବୃଷ୍ଟି
ଜୀବନ ପାଇଣ ସର୍ବ ନାଗବଳ ଉଠି ।
ଦେଖି ତାହା ଧନ୍ୟଧନ୍ୟ କଲେ ହନୁମନ୍ତ
ସୁଗନ୍ଧିକା ପୁଷ୍ପ ରଖିଲେ ବୈନତେୟ ପୃଷ୍ଠ ।

ସୁଗନ୍ଧିକା ପୁଷ୍ପ ଘେନି ବେଗେ ତହୁଁ ଉଠି
ଗରୁଡ଼ ପିଠିରେ ବିଜେ କଲାକ କିରୀଟି ।
ହନୁମନ୍ତ ଚରଣରେ ଅର୍ଜୁନ ପ୍ରଣମି
ଅନୁଗ୍ରହ କରି ମୋତେ ଆଜ୍ଞାଦେବା ସ୍ୱାମୀ ।
ହନୁମାନ ସୁମରଇ ଶ୍ରୀଦଧିବାମନ
ଶୁଭଯୋଗେ ଗମନ ତୁ କର ହେ ଅର୍ଜୁନ ।
ଆଜ୍ଞା ମାଗିଣ ଚଳଇ ବୀର ଧନଞ୍ଜୟ
ଆକାଶ ମାର୍ଗେ ଉଡ଼ଇ କଶ୍ୟପ ତନୟ ।
କୁଶସ୍ଥଳୀ ଦ୍ୱାରକା ଯେ ସମୁଦ୍ର ନିକଟେ
ଜଗତୀରେ ବିଜେ କରିଛନ୍ତି ନନ୍ଦଚାଟେ ।
ଦେବରଷି ରାଜରଷି ବ୍ରହ୍ମରଷିମାନେ
ବିଜେ ସମାରୋହେ ସେହି ଦ୍ୱାରକା ଭୁବନେ ।
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ଯାଇ ବାସବର ବଳା
ଅନ୍ତରେ ଥାଇ ସେ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଖିଲା ।
ଖଗେଶ୍ୱର ପିଠିରୁ ଯେ ଉତୁରି ଫାଲଗୁନି
ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କର ପାଦେ କରଇ ଦଇନି ।
ବିଳମ୍ବ ଦେଖି ପୁଚ୍ଛନ୍ତି ତାହାକୁ ଅଚ୍ୟୁତ
କହେ ଫାଲ୍‌ଗୁନି ତହିଁର ବାରତା ସମସ୍ତ ।
ଶୁଣି ହରଷିତ ହେଲେ ଦେବ ମଧୁରିପୁ
ତୁ ଭାଙ୍ଗିଲୁ ସିନା କାଳୀନାଗୁଣୀର ବପୁ ।
ଦେଖିଲେ ସେ ସୁଗନ୍ଧିକା କୁସୁମ ଅମ୍ଳାନ
ଦିଶନ୍ତି ସେ ବାଳଅର୍କ ଦିଶଇ ଯେସନ ।
ଅମ୍ଳାନ ପୁଷ୍ପ ସୁଗନ୍ଧି ଅଟଇ ଯୁକତେ
ଗନ୍ଧ ଆମୋଦଇ ପାଞ୍ଚକ୍ରୋଶ ପରିଯନ୍ତେ ।
ପୁଷ୍ପକ ଘେନି ବିଜୟ ହେଲେ ରାମକୃଷ୍ଣ
ରଷିମାନେ ଅର୍ଜୁନକୁ ଦେଖି ହେଲେ ତୁଷ୍ଟ ।
ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ଅର୍ଜୁନ ଏ ତୋହର ମହିମା
ଏ ସଂସାରେ ରୁହାଇଲୁ ତୁହି ଯଶସୀମା ।
କାଳିୟନାଗର ଦର୍ପ ଗଞ୍ଜିଲୁ ତୁ ହେଳେ
ରହିଲା ମହିମା ତୋର ଜାଣ ଚିରକାଳେ ।
ବହୁତ ହରଷ ଧ୍ୱନି ଶୁଭେ ପୁରେ ପୁରେ
ବହୁତ ପ୍ରଶଂସା ପାର୍ଥ ପାଇଲା ସେଠାରେ ।
ସର୍ବଭୁବନ ଜିଣିଲୁ ବିଷ୍ଣୁ ତୋ ଭରସା
ନାରଦ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କଲେ ଦେବକୀର ଓଷା ।
ଦେବକୀ ଯଶୋଦାଙ୍କର ପୂରିଲା ମାନସ
ବାହୁଡ଼ିଲେ ଯେ ଯାହାରେ ହୋଇଣ ସନ୍ତୋଷ ।
ଅନେକ ଉତ୍ସବ ଦାନ ଦକ୍ଷିଣ ବଧାଇ
ଅଷ୍ଟରତ୍ନରେ ନିର୍ମିତ ଦେଲେ ଲକ୍ଷେ ଗାଈ ।
ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ
ସୁଭଦ୍ରାକୁ ଘେନି ବିଜେ ବାସବର ସୁନୁ ।

ବହୁତ ରତ୍ନ ଅକ୍ଷତ ଦେଲେ ଜଗନ୍ନାଥେ
ସୁଭଦ୍ରା ପାର୍ଥକୁ ଘେନି ନନ୍ଦିଘୋଷ ରଥେ ।
ଦାରୁକ ସାରଥି ରହୁବର ବାହୁଅଛି
ହସ୍ତିନାଭୁବନ ବିଜେ କୃଷ୍ଣ ସବ୍ୟସାଚୀ ।
ରଥରୁ ଓହ୍ଲାଇ ବେଗେ କୃଷ୍ଣ ଧନଞ୍ଜୟ
ପ୍ରଣିପାତ କଲେ ଯାଇ ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କ ପାୟ ।
ଆସ୍ଥାନେ ବିଜୟ ରାଜା ଶ୍ରୀମାନଗୋବିନ୍ଦ
ତହିଁ ବିଜୟ ଅର୍ଜୁନ ପରମ ଆନନ୍ଦ ।
ବିଦୁର ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଆହେ ଜଗନ୍ନାଥ
ଦ୍ୱାରକାକୁ ଗଲା ଏ ଯେ ବୀରବର ପାର୍ଥ ।
କେବଣ କୃତ୍ୟ ତହିଁରେ କଲା ଧନଞ୍ଜୟ
ଏଥିର ବାରତା କହି ପେଡ଼ିବା ସଂଶୟ ।
ସ୍ୱରୂପ ବାରତା ତାଙ୍କୁ କହନ୍ତି ଶ୍ରୀହରି
ହନୁମାନକୁ ଭେଟିଲା ଖିନିଖିନା ଗିରି ।
ସରୋବରେ ପଶି ପାର୍ଥ ତୋଳଇ ସୁଗନ୍ଧି
ହନୁର ତୁଳେ ଯେ ପାର୍ଥ ହୋଇଲା ବିବାଦୀ ।
ପ୍ରତିଜ୍ଞା କଲାକ ତହିଁ ପବନର ସୁତ
ବାରାନିଧି ବାନ୍ଧିଅଛୁ ଆମ୍ଭେ ରାମଦୂତ ।
ଅନେକ ଦୁର୍ଗମ ଗିରି ଆଣିଲି ଉପାଡ଼ି
ସାତଦିନ ମଧ୍ୟେ ସେତୁବନ୍ଧ ହିଁ ନିବାଡ଼ି ।
ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରି ବୋଇଲା ତାହାକୁ ଅର୍ଜୁନ
ନିମିଷକେ କରିବି ମୁଁ ସାଗର ବନ୍ଧନ ।
ହନୁ ବୋଇଲା ତୁ ବନ୍ଧ ବାନ୍ଧୁ କିନା ଦେଖି
ନୋହିଲେ ତୁ ନାଶଗଲୁ କେ ପାରିବ ରଖି ।
ବିନ୍ଧିଲା ବାସବୀ ଶର ସମୁଦ୍ରକୁ କାଢ଼ି
ଏକା ନିମିଷକେ ସିନ୍ଧୁମଧ୍ୟେ ବନ୍ଧ ପଡ଼ି ।
ଶରେ ସାଗର ବାନ୍ଧିଲା ଅର୍ଜୁନ ତଡ଼ିତି
ତିନିଶତ ଯୋଜନ ଯେ ଉଚ୍ଚ ଦୀର୍ଘପ୍ରତି ।
ପାଞ୍ଚଶତ ଯୋଜନ ଯେ ହୋଇଲା ଉତ୍ସର୍ଗ
ବାରାନିଧି ଭିତରେ କି ହେଲା ମଧ୍ୟସ୍ୱର୍ଗ ।
ହନୁ ଯେ ପ୍ରଶଂସା କଲା ସାଧୁରେ କିରୀଟି
ତୋ ବନ୍ଧ ଉପରେ ମୁହିଁ ଯାଇକିନା ଉଠି ।
ଏତେ ବୋଲି ହନୁମାନ ମହା ବିଶ୍ୱରୂପେ
ଶରବନ୍ଧର ଉପରେ ଉଠିଲା ପ୍ରତାପେ ।
ବିଶ୍ୱରୂପେ ଚାପିଲା ସେ ଅଞ୍ଜନାର ବଳା
ମାଡ଼ିଲେ ଯେହ୍ନେ ଉକୁଚିଉଠେ ସେହ୍ନଭେଳା ।
ବହୁତ ପ୍ରଶଂସା କଲା ତାକୁ ହନୁମନ୍ତ
ତୋଷେ ହନୁମାନ ଦେଲାଶ୍ୱେତବାହୁ ପାର୍ଥ ।
ସରୋବରେ ଲୁଚିଥିଲା ବଳ ଘେନି କାଳୀ
ସୁଗନ୍ଧି ପୁଷ୍ପ ତୋଳିଲା କାଳୀଦର୍ପ ଦଳି ।

ଅନନ୍ତ ମୂରତି ଧରି ନାଗବଳ ଧ୍ୱଂସି
କାଳୀକୁ ଯେ ବିଦାରିଲା କୋପେ ଶରପେଶି ।
ବହୁତ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ତାର କହିଲେ ସଭାଏ
ନ ଶୁଣନ୍ତି କଉରବେ ବଧିରଙ୍କ ପ୍ରାୟେ ।
ଶୁଣି ସାନନ୍ଦ ବିଦୁର ଶଲ୍ୟ ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ
ଅଭିମାନେ ଉପହାସ କଲା ବୀର କର୍ଣ୍ଣ ।
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ରାଜା ଗାନ୍ଧାରୀର ସୁ ନୁ
ଉଠିଣ ମାନଗୋବିନ୍ଦ ଚଳଇ ଆସ୍ଥାନୁ ।
ବିଜେ କଉରବ ଯାଇ ଆପଣା ଭୁବନ
ଦ୍ୱାରକାରେ ବିଜେ କଲେ ଶ୍ରୀ ଜଗମୋହନ ।
ଯେସନେ ବିଧାନ ଅଛି ଶାସ୍ତ୍ରେ ଗ୍ରନ୍ଥ ଆଦି
ଶ୍ରୀନାରାୟଣ ପ୍ରସାଦେ ସେ ହୋଏ ସମ୍ପାଦି ।
ଅନୁକୂଳ ସାଧବୀ ଯେ ପ୍ରସନ୍ନେ ଭବାନୀ
ସତେ ଅନୁଗ୍ରହ ମୋତେ କଲେ ମହାପ୍ରାଣୀ ।
ମାନବର ଦୃଷ୍ଟି କାହିଁ ଅଦୃଷ୍ଟି ଅଶ୍ରୁତି
ଆଜ୍ଞା ଦିଅନ୍ତି ଯେ ଯାହା ସୁପ୍ରସନ୍ନେ ନିତି ।
କଳିକାଳ ଧ୍ୱଂସିନୀ ଗୋ ଅଭୟ ମଙ୍ଗଳେ
ତୋ ପାଦ ଧ୍ୟାୟି ସେବିବି ମୁହିଁ ବୁଦ୍ଧିବଳେ ।
ମନ ବଚନେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଜପା ସାଧିଲି
ବାକ୍ୟଦେବୀ ଭଣ୍ଡାରକୁ ସୁଖେ ବିଧ୍ୱଂସିଲି ।
ସେବି ଶ୍ରୀଚଣ୍ଡୀ ଶାରଳା ଦେବୀ ପାଦପଦ୍ମ
ସେ ଦେବୀର ସୁପ୍ରସନ୍ନେ ପରମ ଆନନ୍ଦ ।
ସଦା ଅନୁଗ୍ରହ ମୋତେ କର କାତ୍ୟାୟିନୀ
ସଂସାରଜନ ବୋଧିଲି ତୋର ଆଜ୍ଞା ମେଣ୍ଟି ।
ସଂସାର ପାରାବାରକୁ ନ ପାରିଲି ମେଣ୍ଟି
ହୃଦରେ ଜପିଲି ନାରାୟଣ ନାମ ଗୋଟି ।
ହର ଉଦ୍ୟାନ ବନେ ମୁଁ କଲି ତପସ୍ଥାନ
କାଶୀନଦୀ ତୀରେ ସେବାକଲି ପଞ୍ଚାନନ ।
ଜନ୍ମରୁ ମୂରୁଖ ମୁହିଁ ନ ପଢ଼ିଲି ବିଦ୍ୟା
ବିନାତପେ ବାଞ୍ଛାସିଦ୍ଧି କଲେ ଯୋଗସିଦ୍ଧା ।
କୃପାଜଳ ନନ୍ଦିନୀ ଯେ ଦେବୀ ସରସ୍ୱତୀ
କଳିକାଳେ ବିକାଶିଲେ ଶାରଳା ମୂରତି ।
ଖଣ୍ଡିଲି ଦୁଷ୍କୃତ ମୁହିଁ ସେ ଦେବୀ ପ୍ରସନ୍ନେ
ଧନ ପୁତ୍ର ଆୟୁଯଶ ଦିଅନ୍ତି ସୁମନେ ।
ଶରଣ ରକ୍ଷଣ ଭକ୍ତିବତ୍ସଳା ହିଙ୍ଗୁଳା
ପ୍ରସନ୍ନେ ବରଦେଉ ଗୋ ଶ୍ରୀଚଣ୍ଡୀ ଶାରଳା ।
ଜୟ ଜୟ ଶୁଭ ଅବଧାରିଣୀ ମଙ୍ଗଳେ
ଆପଦ ଦୂରିତମାନ ହର ସର୍ବକାଳେ ।
ଶଇଳ ନନ୍ଦିନୀ ପଦ୍ମପାଦ ଭକ୍ତିଭାବେ
କହିଲି ମଧ୍ୟପର୍ବ ମୁଁ ଭାରତ ପ୍ରସ୍ତାବେ ।
ଶ୍ରୀଚଣ୍ଡୀ ଶାରଳା ଧ୍ୟାନ କରି ପଞ୍ଚାନନେ
କାଳଭୟ ମେଣ୍ଟିଲି ମୁଁ ହିଙ୍ଗୁଳା ପ୍ରସନ୍ନେ ।
ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ଚରଣେ ଶରଣ
ଶାରଳା ଦାସ ମୁଁ ଶୂଦ୍ର ନୁହଇ ବ୍ରାହ୍ମଣ ।
ଶ୍ରୀବାକ୍ୟଦେବୀଙ୍କ ପଦ୍ମପାଦ ଅନୁରାଗେ
ମୁହିଁ ଏହାକୁ ସର୍ଜ୍ଜନା କଲି ଶାସ୍ତ୍ରଯୋଗେ ।
ଶ୍ରୀ ମହାଭାରତ ଆଦ୍ୟପର୍ବର ଏ ଅଙ୍ଗ
ମଧ୍ୟପର୍ବ ହିଁ ଅଟଇ କଲଇଁ ସଂଯୋଗ ।
ବେଦ ପୁରାଣ ବାକ୍ୟରେ ଯେଉଁ ଫଳଶ୍ରୁତି
ତହିଁର ସମାନ ଏହୁ ମଧ୍ୟପର୍ବ ରୀତି ।
ପଢ଼ନ୍ତେ ଶୁଣନ୍ତେ ସାର୍ଥହେବ ମହାଯୋଗ
ଖଣ୍ଡନ ହେବ ଅନେକ ଜନ୍ମ ପାପରୋଗ ।
ଜୟ ଜୟ ନାରାୟଣ ବିଜୟ ଶବର
ବନକ୍ରୀଡ଼ା କଉତୁକ ବନେ ବେଣ୍ଟକାର ।
ଅଜମୀଢ଼ କିରାତର ଝିଅ ଯେ ମରୁତି
ତାହାକୁ ତୁ ବିଭାହେଲୁ ମେଳକରି ମତି ।
ମଉଳିଲେ ଶୋଭାବନ ଖାଙ୍କର କବରୀ
ଗୁଞ୍ଜି ଗୁଞ୍ଜମାଳ ଯାର ଲଲାଟେ କସ୍ତୁରୀ ।
ମାଳତୀର ବଲ୍ଲର ଯେ ପ୍ରଭୁ ନାରାୟଣ
ଶାରଳାଦାସ ତାହାର ପାଦରେ ଶରଣ ।
ଜୟ ତୁ ନାରାୟଣୀ ଗୋ ଅନାଦି ଶକତି
ପରମ ବଇଷ୍ଣବୀ ତୁ ଜଗତର ଧାତ୍ରୀ ।
ତୋର ବୁଦ୍ଧିବଳେ ହେଲା ରକ୍ତବୀର୍ଯ୍ୟ ଧ୍ୱଂସ
ତୋହର ଚକ୍ରରେ ହେଲେ ଅସୁର ବିନାଶ ।
ଧନୁଶର ଧରି ଚଣ୍ଡୀଯୁଦ୍ଧରେ ମୋ ମାଏ
ଦୈତ୍ୟତୁଲେ ଯୁଦ୍ଧ ଚଉବିଂଶ ଦିନଯାଏ ।
ରକତବୀର୍ଯ୍ୟକୁ ଯହୁଁ କଲୁ ତୁ ବିନାଶ
ତା ରୁଧିରୁ ଉପୁଜିଲେ ଅନେକ ତା ଅଂଶ ।
ଚିନ୍ତାକଲୁ ବସି ନାଶ ନୋହିଲେ ସେ ଯହୁଁ
ଚଉଦ ଅର୍ବୁଦ ମାତ ଜାତ କଲୁ ତହୁଁ ।
ରକ୍ତବୀର୍ଯ୍ୟ ବାହିନୀ ଯେ ବୋଲନ୍ତିଟି ତୋତେ
ଦାନବ କୁଳଧ୍ୱଂସିନୀ ଦୟାକର ମୋତେ ।
ତୋହର ଚରଣ ଆଶ୍ରାକଲି ଯହୁଁ ମୁହିଁ
ଏ ଭାରତ ରଚିବାକୁ ହୃଦେ ବିଚାରଇ ।
ତୁ ଦେବୀ ଦୟାକଲେ ଗୋ ପାଇବି କାରଣ
ମନୁଷ୍ୟ ଯୋନିରେ ମୁହିଁ ହୋଇଛି ଜନମ ।
ମୂର୍ଖ ଅପଣ୍ଡିତ ମୁହିଁ ନ ଜାଣଇ କିଛି
ତୋହର ଚରଣକୁ ମୁଁ ଆଶ୍ରା କରିଅଛି ।
ଏବେ ତୁ କରୁଣା କଲେ କହିବି ଭାରତ
ଅଗୋଚର ହେଲା ମଧ୍ୟପର୍ବର ଚରିତ ।

ଏଣୁ ଆଗୋ ନାରାୟଣୀ ଆଶ୍ରେ କରି ତୋତେ
ମୂର୍ଖ ଅପଣ୍ଡିତ ବୋଲି ଡରାଉଛି ମୋତେ ।
ତୋହର ସୁଦୟାରୁ ଗୋ ନିର୍ଭୟ ମୋ ଚିତ୍ତ
ଶୁଦ୍ରମୁନି ଏ ଶାରଳା ଦାସ ତୋ ଭକତ ।

—୦—

ନୀଳେନ୍ଦ୍ରୀ ହରଣ

ବନ୍ଦଇ ଶ୍ରୀଲମ୍ବୋଦର ଗଉରୀ ନନ୍ଦନ
କପାଳରେ ଶୋଭାବନ ଶ୍ରୀଖଣ୍ଡୀ ଚନ୍ଦନ ।
ଥୋରହସ୍ତ ଏକଦନ୍ତ ମୁଖ ଶୋଭାବନ
ଅନନ୍ତ ବାସୁକୀନାଗେ ଶ୍ରୀହସ୍ତେ ଘେନିଣ ।
ଅଯୋନି ସମ୍ଭୂତ ତୋତେ ହର କଲେ ଜାତ
ପାର୍ବତୀ ଜନନୀ ତୋର ସଦାଶିବ ତାତ ।
ଦକ୍ଷିଣଦ୍ୱାର ରକ୍ଷକ ଅଟୁ କାଳେ କାଳେ
ସୁମରନ୍ତେ ନିବାରୁ ତୁ ବିଘ୍ନ ଅବହେଳେ ।
ପରଶୁ କୁଠାର ତୋର ସୂର୍ଯ୍ୟର କିରଣ
ଜଟା ମୁକୁଟ ତୋହର ଲଲାଟେ ଭୂଷଣ ।
ପୟରେ ନୂପୁର ତୋର ବାଜେ ରୁଣୁଝୁଣ
ନୃତ୍ୟରଙ୍ଗେ ମୋହିଲୁ ତୁ ଯେତେ ସୁରଗଣ ।
ତୁମ୍ଭର ଚରଣ ତଳେ ଲୋଟୁ ମୋର ମାଥ
ଅବ୍ୟକ୍ତ ବ୍ୟକତ ମୋରେ ଦିଅ ଗଣନାଥ ।
କାହ୍ନୁ ଶଙ୍କର୍ଷଣ ବାସୁଦେବ ଘରେ ଜାତ
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର କଥା ଜଗତେ ବିଖ୍ୟାତ ।
ତାଙ୍କର ବତିଶସସ୍ର ଅଟେ ପାଟବଂଶୀ
ଏହାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ଅଟନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ହୃଷିକେଶୀ ।
କାହାଠାରୁ କେତେ ପୁତ୍ର ହୋଇଥଲେ ଜାତ
ଏହା ମୋତେ ସଞ୍ଚପିଣ କହ କୁମ୍ଭସୁତ ।
ଏହା ବୋଲି ମନୁ ତାଙ୍କୁ ପୁଚ୍ଛିଲେ ବଚନ
କହନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଏହା ପାପ ବିଧ୍ୱଂସନ ।
ଗୋପପୁରେ ଅବତାର ଷୋଳସସ୍ର ନାରୀ
ଷୋଳସସ୍ରେ କନ୍ୟା ନେଲେ ନାରକାକୁ ମାରି ।
ଏହାଙ୍କଠାରୁ ଜନ୍ମିଲେ କନ୍ୟା ଯେ କୁମର
ପ୍ରତି କନ୍ୟାଠାରୁ ଦଶପୁତ୍ର ଅବତାର ।
ଅଷ୍ଟ ପାଟବଂଶୀଙ୍କର ଦଶଦଶ ସୁତ
ଲକ୍ଷେ ଷାଠିସସ୍ର ଅଶୀ ଅଟନ୍ତି ସମସ୍ତ ।
ଏକକୁ ଏକ ସୁନ୍ଦର କୃଷ୍ଣରୂପ କଳା
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରମା ଜିଣି ମୁଖ ଯେ ସୁଢ଼ଳା ।
ଲକ୍ଷେ ଷାଠିଏ ସହସ୍ର ଅଶୀ ଯେ ନନ୍ଦନ
ଏହାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ କୁମର ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ।
ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ତୁ ଯେ ଶୁଣ ନୃପବର
ଏମନ୍ତ କୁମର ଜାତ କଲେ ଚକ୍ରଧର ।
ତାଙ୍କ ଜ୍ୟେଷ୍ଠଭାଇଙ୍କର ଯେତେ ଯେ କୁମର
ସଞ୍ଚପିଣ ଏହା ମୋତେ କହ ମୁନିବର ।
ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ତୁ ହୋ ଶୁଣ ନୃପନାଥ
ବଳରାମଙ୍କର ସର୍ବେ ଦୁଇଗୋଟି ପୁତ୍ର ।
ଆନନ୍ଦ ସାନନ୍ଦ ବୋଲି ଦୁହିଁଙ୍କର ନାମ
ସୁର ନର ମୋହନ ସେ ସାକ୍ଷାତରେ କାମ ।
ଯଦୁ ଭୋଜବଂଶରେ ସେ ଅଟନ୍ତି ଉତ୍ତମ
ତେଜ ବୀର୍ଯ୍ୟରେ ସେ ବଳରାମଙ୍କର ସମ ।
ସର୍ବଗୁଣରେ ନିର୍ଜିତ ସେହି ଭାଇ ବେନି
ଇନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ର କି ମାନବ ତନୁଛନ୍ତି ଘେନି ।
ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ତୁହୋ ଶୁଣ ନରନାଥ
ତାହାଙ୍କର ମହିମା ଯେ ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟରେ ଖ୍ୟାତ ।
ବିଭା ହୋଇଲେ ସେ ପୁଣ କାହାର ନନ୍ଦିନୀ
ଏହା ମୋତେ ସଞ୍ଚପିଣ କହ ମହାମୁନି ।
ମୁନି ବୋଇଲେ ହୋ ଶୁଣ କଥା ମହାରଙ୍ଗ
ମହାଘୋର ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ହେଲା ଦେବଙ୍କର ସଙ୍ଗ ।
ନୃପତି ବୋଇଲେ କଳିହେଲା କି ନିମନ୍ତେ
ଅନୁଗ୍ରହ କରି ମୋତେ କହ ମୁନିସୁତେ ।
କେବଣ କାରଣେ ପୁଣି କେବଣ ବିଧାନେ
ହରିହରଙ୍କର ଯୁଦ୍ଧ ହୋଇଲା କେସନେ ।
ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ମହୀପତେ
ଯାହା ପଚାରିଲ ତାହା ବଢ଼ାଇ ବୃତ୍ତାନ୍ତେ ।
ସନ୍ଥ ସୁଶୀଳ ଅଟଇ ଜଳଧି ନୃପତି
ଲୀଳାବତୀ ନାମେ ତାର ଅଟଇ ଯୁବତୀ ।
ତାହାର ଗର୍ଭରୁ ଜାତ ଦୁହିତାଏ ହେଲା
ତାହାର ଜାତକ ଗଣି ଗଣକ କହିଲା ।
ଅଶ୍ୱିନୀ ଋକ୍ଷ ତାହାର ଖୋଜି ମିଶାଇଲା
ଶେଷଚନ୍ଦ୍ର ମେଷଯୋଗ ଗଣନ୍ତେ ପାଇଲା ।
ବାଳବ ନାମେ କରଣ ଭୋଗ ତେରଲିତା
ଏସନ ସମୟେ ଜାତ ହୋଇଲା ଦୁହିତା ।
ବରୁଣ ଅଗ୍ରତେ ଯାଇ ଜଣାଇଲା ଦାସୀ
କନ୍ୟା ଏକ ଜାତ ଦେବ ରୂପେ ଚାରୁହଂସୀ ।
ଶୁଣିଣ ହରଷ ରାଜା ମନ୍ତ୍ରୀକୁ ସମ୍ଭାଷି
କନ୍ୟାଜାତ ଦୋଷାଦୋଷ ବୁଝିଣ କହସି ।
ଜଳଧ ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ନୃପମଣି
ଅଶ୍ୱିନୀ ନକ୍ଷତ୍ରେ ଜାତ ହୋଇଲା ନନ୍ଦିନୀ ।
ଦିବସକୁ ପାଇଲା ଏ ଭୋଗ ତେରଦଣ୍ଡ
ଷୋଳ ବରଷ ଏହାର ନିରୋଧିଲେ ଗଣ୍ଡ ।
ଏହା ଶୁଣିଣ ନୃପତି ମନେ ଦୁଃଖପାଏ
ଷୋଳ ବରଷ କନ୍ୟାକୁ ହୋଇବାର ଯାଏ ।

ଏହାର ବଦନ ନ ଚାହିଁବି ବିଶେଷରେ
ଦଇବ କଷଣ ଦେଲା ଆସି ଏ କାଳରେ ।
ଏହା ଶୁଣି ଆଜ୍ଞାଦେଲା ତହୁଁ ନୃପମଣି
ଜମ୍ବୁଦ୍ୱୀପେ ଛାଡ଼ିଆସ ନେଇଣ ଦୁଲଣୀ ।
ନୃପତିର ଆଜ୍ଞାପାଇ ଦାସୀମାନେ ଗଲେ
ଶୁଣ ଗୋସାମଣି ଯାହା ନୃପତି ବୋଇଲେ ।
କନ୍ୟା ଜମ୍ବୁଦ୍ୱୀପେ ଛାଡ଼ିବାକୁ ଆଜ୍ଞାଦେଲେ
ରାଣୀ ବୋଲେ ମନ୍ତ୍ରୀତାରେ ରୋଷ ବଢ଼ାଇଲେ ।
ରାଜା ଦେଖି ନ ଯୋଗାଇ ଅଷ୍ଟ ଯେ ବରଷ
ଏହା ଶୁଣିକରି ରାଣୀ ମନରେ ବିରସ ।
ଏତେ ବୋଲିକରି ଲୋକେ କହିଲେ ଅପାର
ଦୁହିତାକୁ ଘେନି ରାଣୀ ହୋଇଲେ ବାହାର ।
ଗର୍ଭଧାରୀ ଜନନୀ ସେ ନପାରେ ମୁରୁଛି
ଦୁହିତାକୁ କୋଳେ ଧରି ଶୋକ କରୁଅଛି ।
ରାଜାର ହୁକୁମ କେବା କରିପାରେ ଆନ
ମାତା ଦୁହିତାକୁ ନେଇ ନିର୍ବାସିଲେ ବନ ।
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ପୁଣି ଦେବ ତ୍ରିଲୋଚନ
ପାର୍ବତୀଙ୍କ ସହିତରେ କରନ୍ତେ ଗମନ ।
ବୃଷଭ ପିଠିରେ ବେନି କରନ୍ତେ ଭ୍ରମଣି
ପାର୍ବତୀ ଦେଖିଲେ ବନେ କାନ୍ଦେ ସୁଲକ୍ଷଣୀ ।
ବିଶ୍ୱନାଥ ବୋଇଲେ ସେ ଅଟେ କିସ ଜାତି
ତାହାର ଆମ୍ଭର କିବା କିସ ଯେ ଯୁକତି ।
ସ୍ତିରୀଙ୍କ ରୋଦନ ଶୁଣି ସ୍ତିରୀଏ ନ ଗଲେ
ଶତେଜନ୍ମ କାଠବେଙ୍ଗ ହୁଅନ୍ତି ବୋଇଲେ ।
ଏସନ ଶୁଣି ରହିଲେ ଦେବ ଦେବଈଶ
ଉମା ବିଜେକଲେ ବରୁଣର ରାଣୀପାଶ ।
ବୋଲନ୍ତି ଜଗତମାତ ଶୁଣ ସିଗୋ ଆଇ
କାହାର ନନ୍ଦିନୀ ତୁ ଯେ କିଏ ତୋର ସାଇଁ ।
ତା ମୁଖରେ ବସ୍ତ୍ରଦେଇ ଗୁହାଇଲେ ଉମା
ତହୁଁ ଶୋକ ସମ୍ଭାଳିଲେ ରତ୍ନାକର ବାମା ।
ଧଇର୍ଯ୍ୟ ଧରିଣ ପୁଣି ବୋଇଲା ସେ ରାଣୀ
ବରୁଣ ନୃପତିର ମୁଁ ଅଟେ ପାଟରାଣୀ ।
ଯହିର ନିମନ୍ତେ ମୁହିଁ କାନ୍ଦେ ଗୋସାମଣି
ମୋହର ଗର୍ଭରୁ ଜାତ ହୁଏ ଯେ ଦୁଲଣୀ ।
ଅଶ୍ୱିନୀ ଗଣ୍ଡ ନକ୍ଷତ୍ର ହେଲା ଯେ ଏହାକୁ
ପିତାକୁ ଲାଗିଲା ଗଣ୍ଡ ଷୋଳବରଷକୁ ।
ତେଣୁ ଲୋଡ଼ିଲେ ନୃପତି ଏହାକୁ ଯେ ମାରି
ମୂର୍ଚ୍ଛିବି କେମନ୍ତେ ମୁହିଁ ହୋଇ ଗର୍ଭଧାରୀ ।
ଏହାକୁ ଦେଖିଣ ବହେ ନୟନରୁ ବାରି
ଦୁହିତାକୁ ଘେନି ମୁହିଁ ହେଲି ବନଚାରୀ ।

ଏହା ଶୁଣି ପୁଚ୍ଛିଲେ ଶ୍ରୀ ଉମା ଦେବହର
ଭୋ ସ୍ୱାମୀ ଏ ହୋଇଅଛି ନଗ୍ରରୁ ବାହାର ।
ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ବଚନେ ହର ହୋଇଲେ ପ୍ରସନ୍ନ
ଲୀଳାବତୀ ରାଣୀଙ୍କୁ ଯେ କହିଲେ ବଚନ ।
ଏତୋହର ଦୁହିତାର ଦୋଷ କ୍ଷୟଯାଉ
ତ୍ରଇଲୋକ୍ୟରେ ନୀଳେନ୍ଦ୍ରି ନାମ ଏହି ବହୁ ।
ବହୁତ ଯତ୍ନେ କନ୍ୟାକୁ ପାଳିବୁ ହରଷେ
ଗଣ୍ଡଦୋଷ ପାରହେଉ ଦ୍ୱାଦଶ ବରଷେ ।
ଆନକୁ ଏ କନ୍ୟା ବିଭା ନଦେବୁ ତୋହର
କାର୍ତ୍ତିକେଶ୍ୱରଙ୍କୁ ତୁହି ଦେବୁ ହରଷର ।
ମାଳା ଦେଇଣ ଈଶ୍ୱର ତହୁଁ ଚଳିଗଲେ
ବରୁଣ ଭୁବନେ ରାଣୀ ଗୁପତେ ରହିଲେ ।
ହାନ୍ଦୋଳାରେ ବସାଇଣ ଦାସୀଗଣ ନେଲେ
ଅନ୍ତଃପୁରେ ନେଇ ତାଙ୍କୁ ଗୁପତେ ରଖିଲେ ।
ଯହୁଁ ସେ ଆସି ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ମଉନ
ଦାନଧ୍ୟାନ କଲେ ମହାଦେଈ ତୋଷମନ ।
ଦିନୁଦିନ ବଢ଼େ କନ୍ୟା ରତିର ଆକାର
ହୃଦୟ ମଧ୍ୟଭାଗ ତା ଡମ୍ବରୁ ପ୍ରକାର ।
କେବଣ ଦଇବ ସେହୁ ଘଟାଇଲା ଏହା
ଧନ୍ୟ ଜନନୀ ତୋହର ଅଟେ ପୁଣ୍ୟଦେହା ।
ଏମନ୍ତ ପ୍ରଶଂସା କରୁଛନ୍ତି ନରନାରୀ
ଏବେ ଆପଣ ଜାଣିଲେ ତାହା ଦଣ୍ଡଧାରୀ ।
ଜଳକ୍ରୀଡ଼ା ବିନୋଦରେ ନୃପତି କୁମାରୀ
କନ୍ୟାମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ବନରୁ ବାହାରି ।
ଦୁହିତା ବୋଲି ନ ଚିହ୍ନେ ବରୁଣ ରାଜନ
କନ୍ୟାରୂପେ ଦେଖି ତାର ତୋଷହେଲା ମନ ।
ଜଳଧି ମନ୍ତ୍ରୀକୁ ଚାହିଁ ପୁଚ୍ଛେ ନରସାଇଁ
ଆମ୍ଭର ପୁରେ ଏ କନ୍ୟା ଦେଖିଲା ତ ନାହିଁ ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଇଲେ ରାଜା ହୋ ଯାହା ପୁଚ୍ଛାକଲ
ଗଣ୍ଡଦୋଷୁଁ ସେ ଦୁହିତା ତୁମ୍ଭେ ଉପେକ୍ଷିଲ ।
ସେହି ଦୁହିତା ନୀଳେନ୍ଦ୍ରି ନାମେ ଏହୁ ବାଳୀ
ଏ ଭୁବନ ମଧ୍ୟରେ ଏ ଅଟେ ଶୁଦ୍ଧଶାଳୀ ।
ବରୁଣ ବୋଇଲେ ଏ କି ମୋହର ଦୁଲାଳୀ
କାହାରେ ପ୍ରଦାନ ମନ୍ତ୍ରୀ କରିବା ଏ ବାଳୀ ।
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଇଲେ ବଚନ
ବିଭାଅର୍ଥେ ବର ଲୋଡ଼ ଶୁଣ ସାବଧାନ ।
ଦ୍ୱାରକାପୁର ଠାକୁର ଦେବ ଭଗବାନ
ତାହାଙ୍କର ଏକପୁତ୍ର କର ହେ ପ୍ରଦାନ ।
ଶଙ୍ଖାସୁର ମାଇଲେ ଯେ ମହାଜଳେ ପଶି
ବେଦ ଉଦ୍ଧାରିଲେ ଜଳୁଁ ବ୍ରହ୍ମା ମନତୋଷି ।

କୁର୍ମରୂପେ ବହିଲେ ସେ ଚରାଚର ମହୀ
ବରାହ ରୂପରେ ପୃଥ୍ୱୀ ଦନ୍ତଅଗ୍ରେ ବହି ।
ପ୍ରହଲାଦ ଅପମାନ ସହି ନ ପାରିଲେ
ନରସିଂହ ରୂପେ ହିରଣ୍ୟକୁ ବିଦାରିଲେ ।
ପର୍ଶୁରାମ ରୂପେ ମାରି ସହସ୍ରାର୍ଜ୍ଜୁନ
ପୃଥିବୀଭାର ଉଶ୍ୱାସ କଲେ ଭଗବାନ ।
ପୁଣି ରାମ ଅବତାରେ ବାନ୍ଧି ସେତୁବନ୍ଧ
ଲଙ୍କାପୁର ଧ୍ୱଂସି ଛେଦିଥିଲେ ଦଶକନ୍ଧ ।
ଏହିପରି ଦୈତ୍ୟ ନାରଦଙ୍କୁ କରି ହତ
ବାରେ ବାରେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଯେ ରଖନ୍ତି ଅଚ୍ୟୁତ ।
ଗୋବିନ୍ଦଙ୍କ ଜ୍ୟେଷ୍ଠଭାଇ ଦେବ ବଳରାମ
ଆନନ୍ଦାନନ୍ଦ ଅଟନ୍ତି ତାହାଙ୍କ ନନ୍ଦନ ।
ତାହାଙ୍କୁ ଏ କନ୍ୟାଗୋଟି କରିବା ପ୍ରଦାନ
ବିଚାରିଣ କାର୍ଯ୍ୟକର ଜଳଧି ରାଜନ ।
ହରଷ ହୋଇଲା ରାଜା ମନ୍ତ୍ରୀର ବଚନେ
ତକ୍ଷଣେ ବିଜୟକଲା ପୁଷ୍ପକ ବିମାନେ ।
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ଯାଇ ଦ୍ୱାରକା ଭୁବନ
ଦେଖିଣ ପରମତୋଷ କାହ୍ନୁ ଶଙ୍କର୍ଷଣ ।
ପୂଜାବିଧି କଲେ ତାଙ୍କୁ ଦେବ ଭଗବାନ
ଆସ୍ଥାନରେ ବିଜେକଲେ ବରୁଣ ରାଜନ ।
ଅମୃତ ଯୋଗାଡ଼ ତାଙ୍କୁ ଦେଲେ ଭାଇବେନି
ମଣୋହି କରିଲେ ଦେବ ବରୁଣଙ୍କୁ ଘେନି ।
ପୁଚ୍ଛନ୍ତି କେବଣ ହେତୁ ଆଗମନ ଭୟେ
ଗନ୍ଧ ପୁଷ୍ପମାଳ ତାର ଲମ୍ବାନ୍ତି ଗଳାୟେ ।
ବରୁଣ ବୋଲେ ଶୁଣିମା ହେଉ ଦେବରାଜ
ଯେବଣ କାରଣେ ମୋର ଆଗମନ ଆଜ ।
ମୋହର କନ୍ୟା ନୀଳେନ୍ଦ୍ରି ନାମେ ଯେଉଁ ବାଳୀ
ଆନନ୍ଦାନନ୍ଦେ ବରିବା ମନେ ମନେ ଭାଳି ।
ପୁରୋହିତ ରାଇ ସେହୁ ଉଚ୍ଚାରିଲେ ସତ୍ୟ
ପ୍ରଦାନ କରିବା କନ୍ୟା ଆନନ୍ଦାନନ୍ଦେତ ।
ଏତେକ ବୋଲିଣ ସେହୁ ବାକ୍ୟ ଉଚ୍ଚାରିଣ
ଚନ୍ଦନ ଅକ୍ଷତ ଦେଇ କଲେକ ବରଣ ।
ମେଷମାସ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ଚଉଠିର ଦିନ
ରୋହିଣୀ ନକ୍ଷତ୍ର କ୍ଷେମ ତାର ବିଦ୍ୟମାନ ।
ବରିଣସାରି ବାହୁଡ଼େ ଜଳଧିରାଜନ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ଆପଣା ଭୁବନ ।
ବିଶ୍ୱକର୍ମାଙ୍କୁ ରାଇଣ ବହୁ ଆଜ୍ଞାଦେଲେ
ଛାୟାମଣ୍ଡପ ଭିଆଅ ବୋଲିଣ ବୋଇଲେ ।
ଆଜ୍ଞା ପାଇଣ ସେ ଛାୟାମଣ୍ଡପ ରଚିଲା
ସୁଧର୍ମା ସଭା ପ୍ରାୟେକ ସଭା ନିର୍ମାଣିଲା ।

ବିଭାର ସମ୍ଭାର କଲେ ପରମ ସାନନ୍ଦେ
ବ୍ରହ୍ମାର ନନ୍ଦନ ତାହା ଜାଣିଲେ ନାରଦେ ।
କେହି ନ କହିଲେ ସେହି ଜାଣେ ସର୍ବକଥା
ଯୋଗବଳେ ଜାଣନ୍ତି ସେ ସକଳ ବାରତା ।
ମନେ ବିଚାରି ନାରଦ ପାଇ ବଡ଼ ବ୍ୟଥା
ହରିହର ଅଟନ୍ତି ଯେ ଦୁହେଁ ସାମରଥା ।
ଏକଇ ଆତ୍ମା ଏ କଳି କରିବେ କେମନ୍ତେ
ଉଚିତ ବେଭାର ଆଉ ନଯୋଗାଇ ମୋତେ ।
ଏସନକ ବିଚାରି ସେ କରି ଅନୁମାନେ
କଳି ଉପଗତହେଲା ତାହାଙ୍କର ମନେ ।
କି ପ୍ରକାରେ କଳି ହେବ ଦେଖିବା ଆନନ୍ଦେ
ମହାକଳି ହୋଇବ ଯେ ହରିହର ଯୁଦେ ।
ଏହାଙ୍କ କଳି ଦେଖିଲେ ପୂରିବ ମୋ ପେଟ
ତକ୍ଷଣେ ବିଜୟ କଲେ ବରୁଣ ନିକଟ ।
ମନଯାନ ଆରୋହିଣ କଣ୍ଠୁକାନନ୍ଦନ
ଦେଖି ଆସନ ତେଜିଲା ବରୁଣ ରାଜନ ।
ଗଉରବ କରି ତହୁଁ କଲେ ପାଦପୂଜା
ବସିଲେ ଆସନ ପରେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ତନୁଜା ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଜାଣ ଜଳଧି ରାଜନ
ରାଜ୍ୟରେ ଉତ୍ସବ ତୋର କେବଣ କାରଣ ।
ବରୁଣ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ବ୍ରହ୍ମାବସ୍ଥି
ନୀଳେନ୍ଦ୍ରି ନାମରେ ମୋର ଦୁହିତା ଯେ ଅଛି ।
ଆନନ୍ଦାନନ୍ଦ ଯେ ବଳରାମଙ୍କର ପୁତ୍ର
ତାହାଙ୍କୁ ଦେବି ଦୁହିତା କରିଅଛି ସତ୍ୟ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ରାଜା ମନ୍ଦକୃତ୍ୟ କଲୁ
ରାଣୀଙ୍କୁ ନ ବୋଲି କିମ୍ବା ଆପଣେ ବରିଲୁ ।
କାର୍ତ୍ତିକଙ୍କ ପାଇଁ କନ୍ୟା ବରିଛନ୍ତି ହର
ମଣିରତ୍ନମାଳା ଦେଇଅଛନ୍ତି କଣ୍ଠର ।
ତାଙ୍କୁ ହୁଡ଼ି କରିଲୁତୁ କେହ୍ନେ ଆନ ବର
କାର୍ତ୍ତିକେ ନ କଲୁ କିମ୍ବା ବରଣ ବେଭାର ।
ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା କରିହର ବାରାଣସୀ ଗଲେ
ଦ୍ୱିତୀୟ ଈଶ୍ୱର ପଦ କାର୍ତ୍ତିକଙ୍କୁ ଦେଲେ ।
ଏହା ଜାଣିଲେ କରିବେ କୋପ ଷଡ଼ାନନ
ମୁନିଙ୍କୁ ବୋଲେ ବରୁଣ ଦୋଷମାନ ଘେନ ।
ନ ଜାଣି ବରିଲି ବଳରାମଙ୍କ ନନ୍ଦନ
ଏବେ ପ୍ରତିକାର ଦେବେ କରିବା ଆପଣ ।
ରାଣୀଙ୍କି ନ ପଚାରି ମୁଁ କଲି ଏଡ଼େ ଦ୍ରୋହ
କାର୍ତ୍ତିକେଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଏହି ସନ୍ଦେଶ ମୋ କହ ।
ବରୁଣ ବଚନେ କହୁଛନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମାସୁତ
ଦ୍ୱିତୀୟ ବରଣ ବିଧି ନୁହଇ ଉଚିତ ।

ଏତେକ କହି ନାରଦ ଗଲେ ଶୂନ୍ୟପଥେ
କପିଳାସପୁରେ ଯାଇ ମିଳିଲେ ତୁରିତେ ।
କାର୍ତ୍ତିକେଶ୍ୱର ଅଗ୍ରତେ ମିଳି ବ୍ରହ୍ମାସୁତେ
ବୋଇଲେ ସେ କନ୍ୟାଅନ୍ୟ ନେଉଛି ଯୁକତେ ।
ବରୁଣ କନ୍ୟା ନୀଳେନ୍ଦ୍ରି ନାମ ଯେହୁ ବାଳୀ
ତୋହର ବିବାହ ଅର୍ଥେ ବରିଲେ କପାଳୀ ।
ସନ୍ତକ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ମଣିରତ୍ନମାଳୀ
ଏବେ ସେ ଆନେ ବିରଲା ଏହା ନ ବିଚାରି ।
ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା କରିଥିଲେ ଯେଣୁ ତୋର ପିତା
ତେଣୁ ବରଣ ନଦେଲା ତାହାର ଦୁହିତା ।
ଦ୍ୱିତୀୟ ଈଶ୍ୱର ପଦ ଦେଇଛନ୍ତି ତୋତେ
ଆବର ସମର୍ପିଣ ସେ ଯାଇଛନ୍ତି ମୋତେ ।
ଯେସନେକ ଏକଥା ମୁଁ ନ କହିବି ଜାଣି
ପଶ୍ଚାତେ କୋପ କରିବେ ମୋତେ ଶୂଳପାଣି ।
ନାରଦଙ୍କ ମୁଖୁ ଏହା ଶୁଣି ଦ୍ୱିତୀ କାଶୀ
କୋପେ ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ ହୋଇ ବଚନ ପ୍ରକାଶି ।
ବରୁଣ ପୁରେ ଯିବାକୁ ସଜହେଲେ ବୀର
ବିଜୟ କଲେ କାର୍ତ୍ତିକ ମୟୁର ପିଠିର ।
ତ୍ରିଶୂଳ ଡମ୍ବରୁ ତାଙ୍କ ଶୋହେ ବେନିକର
ବୋଇଲେ କଢ଼ାଅ ବାଟ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ କୁମର ।
ଡିବି ଡିବି ଡମ୍ବରୁ ଯେ ଡାକି ବୀଣାମାନ
ଦେଖିଣ ସନ୍ତୋଷ ହେଲେ ବରୁଣ ରାଜନ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଥାଳୀରେ ପୂରାଇଣ ଅର୍ଘ୍ୟ ପୂଜା
ଉପହାର ଦେଲେ ତାକୁ ରତ୍ନାକର ରାଜା ।
ପରମ ଜ୍ୟୋତି ପୁରୁଷ ଦ୍ୱିତୀ ନିରଞ୍ଜନ
ପରମ-ଯୋଗୀ ପୁରୁଷ କୋଟି ମହାତମ ।
କାଳାନ୍ତକ ପୁରୁଷ ତୁ ମୃତ୍ୟୁ ଯେ ଆସନ
ବିଘୂର୍ଣ୍ଣିତ ଲୋଚନ ତୋ ପଦ୍ମଦଳ ବର୍ଣ୍ଣ ।
କାମଦେବ ପୁରୁଷ ତୁ ଅଟୁ ଜଗଜ୍ଜିତା
ଅଦ୍ଭୁତେ ଜାତ ହୋଇଲୁ ଦୁର୍ଗା ତୋର ମାତା ।
ତୋ ରୂପ ଦେଖି ଭୟକରେ ତୋର ପିତା
ଦ୍ୱିତୀୟ ଈଶ୍ୱର ତୁହି ଜଗତ ବିଖ୍ୟାତା ।
ଅବ୍ୟୟ ଅଜ ତୁହି ଯେ ଅସୁର ଭଞ୍ଜନ
ତ୍ରାତେ ନାଶକଲୁ ନାଶକର ଭୟମାନ ।
ଦେବଲୋକ ରଖି ଅସୁରଙ୍କୁ କଲୁ କ୍ଷୟେ
ଷଡ଼ମୁଖ ମଉଳି ତୋ ହୈମବତୀ ମାୟେ ।
ଯୋଗବଳରେ ଧଇଲୁ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ସପତ
ଅଜପା ଜପି ତୋଷିଲୁ ତୁହି ଜଗନ୍ନାଥ ।
ରାତ୍ର ଦିବସ ତୋହର କଟଇ ଏକଦ୍ୱ
ଦ୍ରୁବ ପ୍ରସାଦେ ଅକ୍ଷୟ କ୍ଷୟ ଜାତ କୃତ୍ୟ ।

ଖଟେ ତେଜ ମୂର୍ତ୍ତି ତୋର ଅଟଇ ଅନଙ୍ଗ
ପିନାକୀ କୋଦଣ୍ଡ ପୁଣି ସାରଙ୍ଗ ଅଜଗ ।
ଦ୍ୱାଦଶ ଭୁଜ ତୋହର ମୂରତି ପ୍ରଚଣ୍ଡ
ତୁହି କୋପ କଲେ ଦେବ କମ୍ପଇ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ।
ପୂରୁବେ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର କଲେ ତୋତେ ସ୍ତୁତି
ରକ୍ଷ ବାନର ସେନାଙ୍କ ହେଲୁ ସେନାପତି ।
ତୋର ସାହାଯ୍ୟେ ଶ୍ରୀରାମ ଦୈତ୍ୟ କଲେ ସାଧ୍ୟ
ଦେବତାଙ୍କ ଲାଗି ଦଶାନନ କଲେ ବଧ ।
ଭକତବତ୍ସଳ ଦେବ ଅଟୁ ଚାରୁହଂସି
ଏତେ ବୋଲିଣ ବରୁଣ ବହୁ ପରଶଂସି ।
ଅଢ଼ାଇ ବରଷ ପୁଅ ଦୈତ୍ୟ ନାଶ କଲୁ
ଗିରିଜା ଦେବୀ ପରମ ପୁତ୍ର ତୁ ହୋଇଲୁ ।
ଏତେକ ସ୍ତୁତି କରିଣ ବରୁଣ ରାଜନ
ବୋଲେ କେବଣ ନିମନ୍ତେ ଦେବ ଆଗମନ ।
ଆଜ ମୁଁ ଦେଖିଲି ତୋତେ ସଫଳ ଜୀବନ
ଏହା ଶୁଣି ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ ଷଡ଼ାନନ ।
କୁମାର ବୋଇଲେ ତୋର ନୀଳେନ୍ଦ୍ରି ଦୁହିତା
ବାଳକାଳୁ ବରିଛନ୍ତି ମୋ ନିମନ୍ତେ ପିତା ।
ସେ କନ୍ୟା ମୋତେ ପ୍ରଦାନ କର ଜଳସାଇଁ
ଯୁବାକନ୍ୟାଘରେ ରଖିବାର ନ ଯୋଗାଇ ।
ରତ୍ନାକର ବୋଇଲେ ତ ମୋର ଜ୍ଞାନ ନାହିଁ
ତୁମ୍ଭର ପିଅର ତାକୁ ବରିଛନ୍ତି କାହିଁ ।
ନ ଜାଣି ଆନନ୍ଦାନନ୍ଦେ ଆଣିଲି ମୁଁ ବରି
ମାଳାଦେଇ ନିମନ୍ତ୍ରିଲି ସତ୍ୟ ବାଧ୍ୟକରି ।
ତୁମ୍ଭେ ମୋତେ କୋପ ଯେ ନକର ଷଡ଼ାନନ
ବଳରାମଙ୍କ କୋପକୁ ନୁହଇ ଭାଜନ ।
କାଦମ୍ବରୀ ପାନେ ସଦା ବଳରାମ ଭୋଳ
ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ତୁମ୍ଭେ ନ କର ଯେ ଗୋଳ ।
କୁମାର ବୋଲେ କି ରୂପେ ନେବେ ସେ ଦୁଲଣୀ
ଏକ୍ଷଣି ତା ଦଶବର୍ଗ ନାଶିବଇଁ ପୁଣି ।
ଏହାଶୁଣି ବରୁଣର ନେତ୍ରୁ ବହେ ବାରି
ଷଡ଼ାନନ କୋପ ଦେଖି ଡରେ ଜଳଧାରୀ ।
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ିକରି କହଇ ଉତ୍ତର
ଦୋଷାଦୋଷ କ୍ଷମାକର ଧୂର୍ଜଟି କୁମର ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ତୁହୋ ଶୁଣ ନୃପବର
ତିନିପୁରେ ଯା ମହିମା ଅଟେ ଅଗୋଚର ।
ତାହାକୁ କିମ୍ପାଇଁ ନାସ୍ତି କରୁ ନ ବିଚାରି
ଏହିକ୍ଷଣି ଭୁବନ ତୋ ଭାଙ୍ଗିଣ ସେ ପାରି ।
ପଶ୍ଚାତେ ଯାହା କହିବେ ସିନା ହଳପାଣି
କେମନ୍ତ କରିବୁ ଏବେ କହସି ହୋ ପୁଣି ।

ମାଳାଦେଇ ଏବେତୁ କାର୍ତ୍ତିକେଶ୍ୱରେ ବର
ଏହି ବିବାହର ଦିନ ଆସିବେ ତୋ ପୁର ।
ଦୁଇ ବର ଉଭା ହୋଇ ଥିବେ ଦୁଇକତି
ମଧ୍ୟରେ ସମର୍ପିବୁ ତୁ ତୋହର ଦୁହିତୀ ।
ଯେହୁ ପାରିବ ସେ ବଳେ ସେହି କନ୍ୟା ନେଉ
ମନରୁ ଭ୍ରାନ୍ତି ତୁଟିବ ତୋର ଦୋଷ ଯାଉ ।
କାର୍ତ୍ତିକ ବୋଲେ ତୁମ୍ଭର ଏହି ଯେ ବିଚାର
ଦେଖିବା ରାମକୃଷ୍ଣ ଯେ କେତେ ବଳିୟାର ।
ଏସନ ବିଚାର ଯେଣୁ ଦେଲେ ବରୁଣଙ୍କୁ
ଏହା ଶୁଣି ବରିଲେ ଯେ କାର୍ତ୍ତିକେଶ୍ୱରଙ୍କୁ ।
ଏସନ ବିଚାରେ ଯହୁଁ ବରୁଣ ବରିଲା
ତୋଷେ କାର୍ତ୍ତିକେୟ କପିଳାସପୁରେ ଗଲା ।
ଏଥୁଅନ୍ତେ ଯାହା ହେଲା ଶୁଣ ହେ ରାଜନ
ଗୋବିନ୍ଦଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ ରୋହିଣୀ ନନ୍ଦନ ।
ଚାଲ ଶୀଘ୍ରେ ଯିବା ବାବୁ ବରୁଣ ଭୁବନ
ସମଦଣ୍ଡ ସହ ବିଭା ଯୋଗାଡ଼ ଘେନିଣ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ଦେବ ଏହା ନ ଯୋଗାଇ
ଆମ୍ଭେ ସେ ପୁରକୁ ଯିବା ଉଚିତ ନୁହଇ ।
କୁରୁ ପାଣ୍ଡବେ ନକହି ଯିବାକୁ କେମନ୍ତେ
ଏକଥା ବିଚାର ସ୍ୱାମୀ କର ହୃଦଗତେ ।
ଏହାଙ୍କ ଗମନେ ପୁରିଯିବ ସେହି ସ୍ଥାନ
କେବଣ୍‌ଠାରେ ରହିବେ ଜଳଧି ଭୁବନ ।
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ବିବାହ କରି ଆସୁ କନ୍ୟା ଘେନି
ତା ଭୁବନେ କିମ୍ବା ଆମ୍ଭ ସୈନ୍ୟଙ୍କ ପଲାଣି ।
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ହକାରି ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ଯେ ଶ୍ରୀହରି
ଭାଇଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ଧରି ଯା ବରୁଣ ପୁରୀ ।
ଶୁଣି ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ମନରେ ହୋଇଲା ହରଷ
ଆନନ୍ଦାନନ୍ଦକୁ ତହୁଁ କଲେ ବରବେଶ ।
ବଜାଇ ଶଙ୍ଖ ମହୁରୀ ଟମ୍‌କ ନିଶାଣ
ଭେରୀ ମର୍ଦ୍ଦଳ ଶବଦ ଉଠେ ଘନଘନ ।
ହନ୍ଦୋଳାରେ ବସାଇଲେ ଆନନ୍ଦାନନ୍ଦନ
ବିମାନ ଆରୋହି ଯାନ୍ତି ସେ ମୀନକେତନ ।
ବିରାଜଇ ସେ ବିମାନ ସୂର୍ଯ୍ୟ ତେଜ କାନ୍ତି
ଥୋପ ଥୋପ ବିରାଜଇ ତହିଁ ଗଜମୋତି ।
ଶିରେ ସୀମନ୍ତ ବାହୁଟି ଶୋହେ ଜଗଦ୍‌ବଳା
କଣ୍ଠରେ ଲମ୍ବେ ମୁକୁତା ମାଳୀ ଚଉସରା ।
ପ୍ରଭାତ ଆଦିତ୍ୟ ଜିଣି ତେଜ ଅନର୍ଗଳ
ନାନାରତ୍ନେ ଆଭରଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବାଳ ।
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟେ କେହୁ ସୁନ୍ଦରପଣେ ତା ସମାନ
ପୁରୋହିତ ରାଇ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ଭଗବାନ ।
ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ଘେନିଣ ତୁମ୍ଭେ ଚଳ ହୋ ତ୍ୱରିତ
ବିଭାକରି ଘେନିଆସ ବରୁଣ ଦୁହିତ ।
ଆନନ୍ଦାନନ୍ଦ କଣ୍ଠରେ ବରମାଲ୍ୟ ଭରି
ଆଜ ବିଭା ବୋଲି ସେ ଲଗ୍ନ ଅଛି ଧରି ।
ଏସନେକ ଶ୍ରୀହରି ଯେ ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ଯହୁଁ
ପୁତ୍ର ଘେନି ପୁରୋହିତ ଚଳିଗଲେ ତହୁଁ ।
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇଁ ବରୁଣ ଭୁବନ
ଦେଖିଣ ଆନନ୍ଦ ହେଲେ ଜଳଧି ରାଜନ ।
ଛାୟା ମଣ୍ଡପେ ବିଜୟ କଲେ ପୁତ୍ର ଘେନି
ଆରମ୍ଭ କରେ ବିବାହ ବିଧି ନୃପମଣି ।
ବଡ଼ ପବିତ୍ର ଅଟଇ ଦେବ ଯେଉଁପୁର
ସ୍ୱର୍ଗ ପାସୋରନ୍ତି ତହିଁ ବିଜେ କଲେ ସୁର ।
ବସିଲେ ତହୁଁ ପୁରୋଧା କୁମରଙ୍କୁ ଘେନି
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣବେଦୀ ବିଶ୍ୱକର୍ମା ଯା ଥିଲା ନିର୍ମାଣି ।
ଉପରେ ବାନ୍ଧିଲେ ସେହୁ ଝୀନ ପାଟଛତି
ବିଭା ବିଧାନ ଆରମ୍ଭେ ବିପ୍ରେ ବେଦପତି ।
ନାରଦ ତାହା ଜାଣିଲେ ମନେ ଧ୍ୟାନ କରି
ବିବାହର ବିଧାନ ତ ଯାଉଅଛି ସରି ।
ଏହିଠାରେ ଯେ ହୋଇବ ବଡ଼ କୁତୁହଳ
ହରିହର ବେନି ମଧ୍ୟେ ହୋଇବ ଯେ ଗୋଳ ।
ଏତେ ବିଚାରି ଗମନ କଲେ ମୁନିବର
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ କପିଳାସ ପୁର ।
ଝାଳେଣ ତ୍ରିପିଣ୍ଡି ତାଙ୍କ ଗଳଇ ଶରୀର
କାର୍ତ୍ତିକ ଆଗରେ ଉଭା ହେଲେ ମୁନିବର ।
ଭୋ ଦେବ ବହନ ଚଳ ବରୁଣର ପୁରେ
ବିବାହ ଉତ୍ସବ ଏବେ ହେଉଛି ସେଠାରେ ।
ଯଦୁବଂଶ ଆବର ଯେ ରାଜା ଉଗ୍ରସେନ
ସୈନ୍ୟ ସଖା ଘେନି ଆସି ଅଛଇ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ।
ତୋତେ ପଠାଇ ବରୁଣ ଅଛି କନ୍ୟା ଥୋଇ
ବିଳମ୍ବ ହୋଇଲେ ସେହୁ ଯିବ ବିଭାହୋଇ ।
ନାରଦ ବାକ୍ୟେ କାର୍ତ୍ତିକେଶ୍ୱର ମହାଯତି
ଦ୍ୱାଦଶ ନେତ୍ର ବୁଲାଇ ଅତି କୋପମୂର୍ତ୍ତି ।
ତକ୍ଷଣେ ମୟୁର ପୃଷ୍ଠେ ଦେବ ବିଜେ କଲେ
ବରୁଣ ରାଜାର ପୁରେ ବହନ ମିଳିଲେ ।
ମନଯାନ ଚଢ଼ି ମୁନିଯାନ୍ତି ପଛ ପଛ
କହୁଁ କହୁଁ ବରୁଣର ଭୁବନେ ପ୍ରବେଶ ।
ନାରଦ ମୁଖୁ ଶୁଣିଣ କାର୍ତ୍ତିକ କୁମର
ମୟୁର ପିଠିରେ ବିଜେ କଲା ମହାବୀର ।
ବରୁଣ ପୁରକୁ ସେହୁ ଚଳିଲେ ବହନ
ଦେଖିଣ ନଗର ଜନେ ହେଲେ ତୋଷମନ ।

ଗମନ୍ତେ ପୃଥିବୀ ଦେବୀ ହୁଏ ଟଳମଳ
ଶିବଗଣଙ୍କର ଡାକ ସମୁଦ୍ର ଉଲ୍ଲୋଳ ।
ନବଲକ୍ଷ ଡମ୍ବରୁ ଯେ ବାଜେ ଅନ୍ତରୀକ୍ଷେ
ସମାରୋହେ ବିଜେ ଯାଇ କଲେ ବିରୁପାକ୍ଷେ ।
ବାଦ୍ୟମାନ ଶବଦରେ କମ୍ପେ ମହୀସ୍ଥଳୀ
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ବୋଇଲେ କିମ୍ପା ଅଇଲେ କପାଳୀ ।
ବରୁଣ ବୋଇଲେ କିମ୍ପା ବିଜେ ଶୂଳଧର
ତାହାଙ୍କର ପୁତ୍ର ଆସେ କାର୍ତ୍ତିକ କୁମର ।
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ବୋଇଲେ ଯେବେ ଅଇଲେକ ଶୂଳ
ବିଭାଘର ହିଁ ସଫଳ ହୋଇଲା ଆମ୍ଭର ।
ଆଣିବା ଚାଲ ହୋ ପୂଜାକରି ମହାଯତି
ଏତେକ ବୋଲି ଚଳିଲେ ଯହୁଁ ରତିପତି ।
ବରବେଶେ ବସିଅଛି ଯେ ଆନନ୍ଦାନନ୍ଦ
ବିପ୍ରେ ବେଦୀ ଚାରିପାଶେ ପଢୁଛନ୍ତି ବେଦ ।
ଗାର୍ଗ୍ୟ ପୁରୋହିତ ନାମ ଗୋତ୍ର ଉଚ୍ଚାରନ୍ତି
ବରୁଣ ଦୁହିତା ଘେନି ବସିଛନ୍ତି କତି ।
ଛାୟାମଣ୍ଡପେ କରନ୍ତି ସ୍ୱୀକାର ବରଣ
କାର୍ତ୍ତିକେୟ ଅଗ୍ରତରେ ମିଳି କାମରାଣ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଥାଳିରେ ପଞ୍ଚରତନ ପୁରାଇ
କାର୍ତ୍ତିକେୟ କୁମରକୁ ପାଦ୍ୟ ଅର୍ଘ୍ୟଦେଇ ।
ଓଳଗି ଶୋଇଲେ ଶତ ଦଣ୍ଡବତ ହୋଇ
ପ୍ରଣାମ କରି ବୋଇଲେ ଅପସରି ଯାଇ ।
ଆଜ ମୋର ସର୍ବକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇବ ସଫଳ
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଦେଖିଲି ଆଜି ଦ୍ୱିତୀ ଶୂଳଧର ।
ଏବେ ଆସ ବରୁଣର ପୁରେ ଦେବ ଯିବା
ଆନନ୍ଦାନନ୍ଦନକୁ ଦେବ ବିଭା କରାଇବା ।
ମଙ୍ଗଳ ମନାସି ତାକୁ ପୂଜାଅର୍ଘ୍ୟ ଦେବା
ଶୁଭେ କ୍ଷେଷ ହେଲେ ସ୍ୱାମୀ କରିବଇଁ ସେବା ।
ଏ ବଚନ ଶୁଣି କୋପେ ଧୂର୍ଜଟି ନନ୍ଦନ
ମୁକୁଟ କମ୍ପାଇ ଶିର ଝୁଣି ଘନ ଘନ ।
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ମୁଖକୁ ଚାହିଁ ବୋଇଲେ ବଚନ
କେମନ୍ତେ କରୁଛ ପର କନ୍ୟାକୁ ହରଣ ।
କେଉଁ ବିଚାରରେ ତୁମ୍ଭେ କରୁଅଛ ଏହା
ରାଜକୁମାରୀ ନେବାକୁ ବଳିଅଛି ସ୍ପୃହା ।
ମୋ ପାଇଁ ଆଗହୁଁ ପିତା କନ୍ୟାଛନ୍ତି ବରି
ଏ ମୋହର ଯୁବତୀକି ବଳେ ନେବ ହରି ।
ଆନଠାରୁ କନ୍ୟା ଯେହ୍ନେ ଆଣ ଚୋରିକରି
ତେମନ୍ତ ପରା ବୁଝିଲ ତୁମ୍ଭେ ଏହି ପୁରୀ ।
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ବୋଇଲେ ସ୍ୱାମୀ ପଛେ କୋପକରୁ
ନ ବିଚାରି କିମ୍ପାଇ ତୁ ତମ ମନେ ଧରୁ ।

ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ପ୍ରଶଂସା ଏଣେ କରୁଅଛି ସ୍କନ୍ଦେ
ବିଭାର ଶବଦ ତେଣେ ଶୁଭଇ ଆନନ୍ଦେ ।
ତାହା ଶୁଣି କୁମର ସେ ବିଚାରଇ ମନେ
ବୋଇଲେକ ବିଭାଘର ହେଉଅଛି ତେଣେ ।
ଏସନକ ବିଚାରିଣ ମୟୁରୁ ଉତୁରି
ବିଭାସ୍ଥାନେ ପ୍ରବେଶିଲା ବୀର ଶକ୍ତିଧାରୀ ।
ମୟୁର ରହିଲା ଛାୟାମଣ୍ଡପର ତଳେ
ବେଦୀରେ ଉଠିଲେ ଯାଇ ଅତି କୋପାନଳେ ।
ରାଗେଣ ପଶିଲେ ଯାଇ କୁମରଙ୍କ ମେଳେ
ଆନନ୍ଦାନନ୍ଦ ଯେ ହସ୍ତ ଯୋଡ଼ିବାର ବେଳେ ।
କନ୍ୟାକୁ କୁମରମଣି ଧରି କ୍ରୋଧଭରେ
ବିଜେ କର୍ଣ୍ଣକଟାରିକୁ ଧଇଲେ ଶ୍ରୀକରେ ।
ଆନନ୍ଦାନନ୍ଦର ବେଗେ ଧଇଲେକ ବାଳ
ବିଜୟ କର୍ଣ୍ଣ କଟାରୀ ମାଇଲେ ତତ୍କାଳ ।
କଟାରୀ ବାଜନ୍ତେ ବେନିଖଣ୍ଡ ତାର ଶିର
କନ୍ୟାକୁ ବସାଇ ବୀର ମୟୁର ପିଠିର ।
ଯେତେ ଧନରତ୍ନ ଥିଲା ସର୍ବ କଲେ ଚୂର
ବରୁଣ ଲୁଚିଲା ଯାଇ ଜଳମୟ ପୁର ।
ତାହା ଦେଖି ଅସାକ୍ଷମ ରକ୍ମିଣୀ ନନ୍ଦନ
ସ୍ମରଇ ପ୍ରଭୁ ବାସୁଦେବ ମନେ ମନ ।
ଭୋସ୍ୱାମୀ ଗୋବିନ୍ଦ ତୋର କି କଲି ବିଦ୍ରୋହ
କିମର୍ଥେ ଛାଡ଼ିଲ ସ୍ୱାମୀ ଆମ୍ଭଠାରୁ ସ୍ନେହ ।
ଏବେ ମୁଁ କିସ କରିବି ପୁଣି ଚଉବାହା
ଆପଦ ପଡ଼ିଲା ସ୍ୱାମୀ କେହି ନାହିଁ ସାହା ।
ଆପଣେ ନ ମାରି ଦେବ ମରାଇଲୁ ପରେ
ନିର୍ମାକ୍ଷୀ ହୋଇଲୁ ସ୍ୱାମୀ ବରୁଣର ପୁରେ ।
ଆନନ୍ଦାନନ୍ଦ ପରାୟ ମରାଇଲି ଭାଇ
ବଳରାରମଙ୍କର ମୁଖ ଚାହିଁବି କି ଯାଇ ।
ମୋହର ଜୀବନ ରହିଅଛଇ କିମ୍ପାଇଁ
ରଣଯୋଗ କରି ମୁହିଁ ଏଥେ ମରିବଇଁ ।
ଏତେକ ବୋଲି ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ଧାଇଁଲାକ ବେଗେ
କାର୍ତ୍ତିକେଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଯାଇ ଓଗାଳିଲା ଆଗେ ।
ଲକ୍ଷେ ଷାଠିଏ ସହସ୍ର ଅଶୀଏକ ଭାଇ
ତିନିପୁର କରି ଆଗେ ଓଗାଳିଲେ ଯାଇ ।
ଯେ ଯାହାର ଅସ୍ତ୍ରଘେନି ମାରନ୍ତି ଗୋଡ଼ାଇ
ତାହା ଦେଖି କାର୍ତ୍ତିକେୟ ରୋଷେ ଆସେ ଧାଇଁ ।
ତ୍ରିଶୂଳ ବୁଲାଇ ବୀର ପିଟିଲା ତଡ଼ତି
ଏକପ୍ରହାରେ ପଡ଼ିଲେ ତହିଁ ରତିପତି ।
ଶାମ୍ବ ଗଦ ମିଳି ତହିଁ କରନ୍ତି ସମର
ଶର ଏକ ପ୍ରହାରିଲା ଧୂର୍ଜଟି କୁମର ।

ଜ୍ଞାନ ହାରିଣ ପଡ଼ିଲେ ବିଷ୍ଣୁ ଦୁଇବାଳ
ଆବର ବାଳକମାନେ ହୁନ୍ତି ଅସମ୍ଭାଳ ।
କପିଳାସ କନ୍ଦରରେ ଥିଲେ ରୁଦ୍ରଗଣ
ତହିଁ କାର୍ତ୍ତିକେଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଖୋଜି ନ ପାଇଣ ।
ଖୋଜନ୍ତି ସେ କେଣେ ଗଲେ ବୋଲି ଜଣେ ଜଣ
କାଳ ବିନାୟକ ଗଣ୍ଡ ପରଚଣ୍ଡ ପୁଣ ।
ଖୋଜିଣ ଭେଟିଲେ ଆସି ବରୁଣ ଭୁବନ
ଦେଖିଲେ କାର୍ତ୍ତିକେଶ୍ୱର ସମର ଅଙ୍ଗନ ।
ମହାଯୋଦ୍ଧା ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ପୁତ୍ରମାନେ ମିଳି
ତାହାଙ୍କର ସଙ୍ଗତରେ କରୁଛନ୍ତି କଳି ।
ମହାକାଳ ବିନାୟକ ଚଣ୍ଡ ଯେ ପ୍ରଚଣ୍ଡ
ଭୃକୁଟି ନନ୍ଦିକେଶ୍ୱର ଯମ କାଳଦଣ୍ଡ ।
ମହାଯୋଦ୍ଧା ଅଟନ୍ତି ଏ ପୁଣି ମହାବଳୀ
ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଜିଣିବେ କେହୁ କରି କଳି ।
ତାହାଙ୍କର ଶସ୍ତ୍ରଯାଏ ପର୍ବତରୁ ଫୁଟି
ଦିଗପାଳେ ନ ପାରନ୍ତି ଯାହାକୁଟି କଣ୍ଟି ।
ତାହାଙ୍କୁ ସମରେ କିସ କରିବେ ବାଳୁତ
ଶାମ୍ବ ଗଦା ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ଏ ହେଲେ ପ୍ରାଣେ ହତ ।
ଭୟକରି ବିଷ୍ଣୁ ପୁତ୍ରମାନେ ପଳାଇଲେ
ଗୋଡ଼ାଇ ପ୍ରହାର କଲେ ଈଶ୍ୱର ଦୁଲାଳେ ।
ମୋହେ ପଡ଼ିଲେ ସମରେ ବିଷ୍ଣୁ ପୁତ୍ରଗଣ
ଏକାବେଳେ ହେଲା ତାଙ୍କୁ ଅକାଳ ମରଣ ।
ନିଃଶେଷ ହୋଇ ସମସ୍ତେ ଗଲେ ତହିଁ ନାଶ
କନ୍ୟାଘେନି କାର୍ତ୍ତିକେୟ ଗଲେ କଇଳାସ ।
ତାହାଦେଖି ବିଚାରନ୍ତି ନାରଦ ଯେ ତପୀ
ନିଶ୍ଚେଁ ଏହାଙ୍କୁ ନାଶିଲି ମୁହିଁ ମହାପାପୀ ।
କାର୍ତ୍ତିକକୁ ଦେଖାଇଲି କଳି ମନ୍ଦକୃତ୍ୟ
ଅଦୋକ୍ଷେ ମୁଁ ମରାଇଲି ବାଳୁତ ପୁତ୍ରନ୍ତ ।
କି ବୋଲି ବୋଲିବେ ମୋତେ କୃଷ୍ଣ ହଳପତି
ଦଣ୍ଡ ଚଢ଼ି ନାରଦ ଯେ ଗଲେ ଦ୍ୱାରାବତୀ ।
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ପୁର କୁଶସ୍ଥଳ
ଯହିଁ ବିଜେ କରିଛନ୍ତି କୃଷ୍ଣ କାମପାଳ ।
ତାହାଙ୍କର ସନ୍ନିଧିରେ ମିଳି ତପଶାଳୀ
ନାରଦଙ୍କୁ ଦେଖି ପୁଚ୍ଛାକଲେ ବନମାଳୀ ।
ପାଦ୍ୟଅର୍ଘ୍ୟ ଦେଇ ପୂଜାକଲେ ହୃଷୀକେଶ
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଯେ ଥିଲୁ ଏହିବାସ ।
ନୀଳାମ୍ବର ବୋଇଲେ ଯେ ଥିଲୁ ଏହି ସ୍ଥାନେ
ବିଭାଅର୍ଥେ ଗଲେ ତହିଁ ଆମ୍ଭରି ନନ୍ଦନେ ।
ଦେବରଷି ବୋଇଲେ ହେ ଶୁଣ ସାବଧାନେ
କହିବାକୁ ଅଇଲୁ ଯେ ତବ ବିଦ୍ୟମାନେ ।

ବରୁଣ ଦେବତା ଦେବ ମନ୍ଦକୃତ୍ୟ କଲା
ତୁମ୍ଭର ପୁତ୍ରକୁ ଆସି ନିମନ୍ତ୍ରିତ ନେଲା ।
ତାହାର ଭାରିଯା ପୂର୍ବେ ବରିଥିଲା ସ୍କନ୍ଦ
ବିଭାକାଳେ ଯାଇ ସେହିକଲା ମହାଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ।
ହାତଯୋଡ଼ି ହୋଇଥିଲା ସେ ଆନନ୍ଦାନନ୍ଦ
ବିଜେ କର୍ଣ୍ଣ କଟାରୀରେ ଛେଦିଲା ତା କନ୍ଧ ।
ଆନନ୍ଦାନନ୍ଦକୁ ମାରି କନ୍ୟା ଘେନିଗଲା
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ଗୋଡ଼ାଇ ତାର ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧକଲା ।
କୋପାନଳେ ଶକ୍ତି ଘେନି ମାଇଲା ସକଳ
ଶୂଳଘାତେ ନାଶକଲେ ତୋର ପୁତ୍ରବଳ ।
ନାରଦ ବଚନେ ରାମକୃଷ୍ଣ ଯେ ବିକଳେ
ମୂର୍ଚ୍ଛାଯାଇ ପଡ଼ିଲେକ ରାମ ସଭାତଳେ ।
କୋଳକରି ହରି ଧରୁ ଉଠି କାମପାଳ
ଉଚ୍ଚସ୍ୱରେ ଶୋକ ଧ୍ୱନି କଲେ ନନ୍ଦବାଳ ।
କାନ୍ଦନ୍ତି ଯେ ହାହା ପୁତ୍ରେ ବୋଲି ଚକ୍ରପାଣି
ଦ୍ୱାରକାପୁରେ ଶୁଭିଲା ଉଚ୍ଚେ ଶୋକବାଣୀ ।
ଷୋଳସହସ୍ର ଯେ ଅଷ୍ଟପାଟବଂଶୀ ରାଣୀ
ସମସ୍ତେ ପଡ଼ିଲେ ଢଳି ବଜ୍ରାଘାତ ଜାଣି ।
ଉଚ୍ଚରେ କାନ୍ଦିଣ ମାତା ପୁତ୍ରକୁ ସୁମରି
ସମ୍ବର ନାଶି ଆଣିଲୁ ମାୟାବତୀ ହରି ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଯାହାର ଜନନୀ ପିତା ଭଗବାନ
ଅକଳିତ ପରାକ୍ରମ ବହୁ ତୁ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ।
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ଭିତରେ ତୋତେ ଅଛିକି ସମାନ
ତୋର ବାବୁ ଫୁଲବାଣ ଫୁଲ ଶରାସନ ।
ଅପୂର୍ବ ସୁନ୍ଦର ବାବୁ କନ୍ଦର୍ପ ମୂରତି
ରିପୁମର୍ଦ୍ଦନ ତୁ ବୀରବର ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।
ସତ୍ୟବତୀ ଜମ୍ବୁବତୀ ଯେ କାଳିନ୍ଦୀମେଳା
ଏ ସର୍ବ ଯୁବତୀ ମୋହେ ପଡ଼ି ହେଲେ ଭୋଳା ।
ରୋଦନ ଶବଦ ଘାତେ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଉଛୁଳି
ପୁତ୍ର ସୁମରି କାନ୍ଦନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ବନମାଳୀ ।
ସମ୍ବୋଧନ କରି ରାମ ବୋଲନ୍ତି ବଚନ
ଜୀଆଇଁ ଆଣିବା ଏହିକ୍ଷଣି ପୁତ୍ରମାନ ।
ଏତେ ବୋଲି ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ରେବତୀର ପତି
ରଥ ଗଜଅଶ୍ୱ ସୈନ୍ୟ ସାଜ ହେ ଝଟତି ।
ଯଦୁବଂଶ ଭୋଜବଂଶ କୃଷ୍ଣବଂଶ ମୋର
ଅନ୍ଧକବଂଶ ଯେ କୁରୁବଂଶ ହିଁ ମୋହର ।
ହଇହୟ ବଂଶଘେନି ହୋଇଲେ ବାହାର
ସାତବଂଶ ଯାଦବଙ୍କୁ ଘେନି ସଙ୍ଗତର ।
ନନ୍ଦିଘୋଷ ରଥଚଢ଼ି କୃଷ୍ଣ ହେଲେ ସଜ
ବଳରାମ ଆରୋହିଲେ ରଥ ତାଳଧ୍ୱଜ ।

ଉଗ୍ରସେନ ରାଜା ଘେନି ସକଳ ସଇନି
ରଥଗଜ ତୁରଙ୍ଗମ ଚୋଖାବାଜୀ ଘେନି ।
ଦ୍ୱାରକାପୁରୁ ବାହାରି ହେଲେ ସର୍ବେଗୁଣ୍ଡ
ବାଦ୍ୟନାଦ ଶବଦରେ କମ୍ପଇ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ।
ତାହାଦେଖି ଭାଳନ୍ତି ଯେ ନାରଦ ମହର୍ଷି
ପୃଥ୍ୱୀ ଘୋଟିଯାଉଛନ୍ତି ଯଦୁ ଭୋଜବଂଶୀ ।
ଏହାଙ୍କ ମୁଖେ ପଡ଼ିଲେ ହେବ ସର୍ବଧ୍ୱଂସ
ନ ପୁଣ ଏ କାର୍ତ୍ତିକଙ୍କୁ କରନ୍ତି ବିନାଶ ।
ବେଗେ କହିବି ଯାଇ ମୁଁ ଷଣ୍ମାତୁର ପାଶେ
ଏମନ୍ତ ବିଚାରିଗଲେ ମନରେ ବିରସେ ।
ଏତେ ଭାଳି ନାରଦ ଯେ ଚଳିଲେ ତୁରିତେ
କାର୍ତ୍ତିକଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଯେ କୈଳାସ ପର୍ବତେ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ପୁତ୍ର
ସମଦଣ୍ଡ ଘେନି କୋପେ ଆସନ୍ତି ଅଚ୍ୟୁତ ।
ପୁତ୍ରଛଳେ ରାମଙ୍କର କୋପ ଅପ୍ରମିତ
ଅକାରଣେ କିମ୍ପାଇଁ ତୁ ମାଇଲୁ ତା ପୁତ୍ର ।
ତାଙ୍କ କୋପେ ଆବର କି ଧରିବୁ ଜୀବନ
କେବଣ କାରଣେ ବାବୁ କଲୁରେ ନିଧନ ।
ସାତବଂଶ ଘେନି ଏବେ ଆସୁଛନ୍ତି ବହି
କର ଉପାୟ ତୁ କନ୍ୟା ସହ ଯିବୁ କାହିଁ ।
ବନଗିରି କନ୍ଦରରେ ଠାବଟିକେ ନାହିଁ
ଏ କନ୍ୟାକୁ ଘେନି ଏବେ ସମ୍ଭାଳିବୁ କାହିଁ ।
ପାଞ୍ଚକୋଶ ବେଢ଼ି ଥାଟ ଆସନ୍ତି ଗୋଡ଼ାଇ
ତାହା ଦେଖି କାର୍ତ୍ତିକେୟ ମୟୁର ଉଡ଼ାଇ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ତୋର ଏ କି ବିପରୀତ
ରାମକୃଷ୍ଣ ଦେଖି କିମ୍ପା ହୋଇଲୁ ନିସତ ।
ଦ୍ୱିତୀୟ ଈଶ୍ୱରପଦ ହର ଦେଲେ ତୋତେ
ବୋଲିବେ ପଳାଇଗଲା ଛଦ୍ମମେ ନିସତେ ।
ପ୍ରାକର୍ମେ ଜିଣିଲେ ସିନାନେବୁ ତୁ କୁମାରୀ
ଚଉର୍ଯ୍ୟପଣେ ନେଲେଟି ହୁଏ ହତ୍ୟାସରି ।
କନ୍ଦର ବହିତେ ଭାଙ୍ଗି କଇଳାସ ନେବେ
ଶିବଗଣଙ୍କୁ ବହୁତ ଶାସ୍ତି ପୁଣ ଦେବେ ।
ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଖିଣ ନ ଯୁଝିବେ କେହି
ତୋର ପଳାନ୍ତେ ସମସ୍ତେ ନାଶଯିବେ ତହିଁ ।
ପ୍ରମାଦ ଚିନ୍ତିଲୁ ତାଙ୍କ ପୁତ୍ରକୁ ମାଇଲୁ
କୋପେ ତୁ ଆଗେ ଅନର୍ଥ ଗୋଟି ଜାତ କଲୁ ।
ନାରଦଙ୍କ ବଚନରେ ରହିଲେ ସେ ସ୍କନ୍ଦ
ହସ୍ତେ ଗଦାବର ଧରି ଆରମ୍ଭିଲେ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ।
ଚଉଦକୋଟି ଯେ ଶିବଗଣ ଘେନି ଯିବି
ଉଗ୍ରସେନ ବଳରାମ ଗୋବିନ୍ଦ ମାରିବି ।

ଯଦୁଭୋଜ ବଂଶଙ୍କୁ ମୁଁ ମାରିବି ବିକୋଟି
ପାଲଟିଲେ କାର୍ତ୍ତିକେୟ ଦକ୍ଷିଣ ମୂରତି ।
ଗୋବିନ୍ଦ ଭେଟିଲେ ବାଟେ ଶିବର କୁମର
ଆଗରେ ବିଜୟ ଦେବ ସ୍ୱାମୀ ହଳଧର ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଦେବ ଶୁଣ ହଳହସ୍ତ
କାର୍ତ୍ତିକେଶ୍ୱରଙ୍କୁ ତୁମ୍ଭେ କୋପ ନ କରନ୍ତ ।
ବୁଝିବା ନା ପୁଅଙ୍କୁ ସେ ମାଇଲା କିମ୍ପାଇଁ
ତୁମ୍ଭେ ରହିଥାଅ ମୁହିଁ ବୁଝେ ଏହା ଯାଇ ।
ନ ବୁଝି କୋପ କଲେଟି ବୁଝିବେ ନା ହର
ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା କରିଗଲେ ବାରାଣସୀ ପୁର ।
ଏକଥା ଯେବେ ଜାଣିବେ ଦେବ କାଶୀବାସୀ
ପଛେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଦୂଷଣ ଦେବେ ଏଥେ ଆସି ।
ଏ ବଚନ ଶୁଣି ରାମ ସଂହାରିଲେ କୋପ
ଗୋବିନ୍ଦ ମିଳିଲେ ଯାଇ କାର୍ତ୍ତିକ ସମୀପ ।
ବୋଲନ୍ତି ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଶୁଣ ମହାସେନ
କିମର୍ଥେ ପୁତ୍ରମାନଙ୍କୁ କଲୁ ତୁ ନିଧନ ।
ଏହାଶୁଣି କାର୍ତ୍ତିକେୟ ମହାକୋପମାନ
ଅଧର କମ୍ପାଇ ସେହୁ ବୋଇଲେ ବଚନ ।
ବରୁଣର ଦୁହିତା ନାମ ନୀଳେନ୍ଦ୍ରି ସୁନ୍ଦରୀ
କିମର୍ଥେ ତୋ ପୁତ୍ର ନେଉଥିଲା ତାକୁ ହରି ।
ବାଳକାଳୁଁ ବରିଛନ୍ତି ଈଶ୍ୱର ଯାହାକୁ
କିମ୍ପା ଆସି ନେଉଥିଲେ ତୋ ପୁତ୍ର ତାହାକୁ ।
ଆଗହୁଁ ବରିଛି ମୋତେ ବରୁଣ ଭାରିଯା
ତୁମ୍ଭେ କେଉଁମତେ ବିଭାହୁଅ ନାହିଁ ଲଜ୍ଜା ।
ପୁତ୍ରକୁ ପଠାଇ ଦେଲ ନ ପାଇଲ ଲାଜ
ମୋ ପତ୍ନୀ ନେବାକୁ ପୁଣି ଧାଇଁଅଛ ଆଜ ।
ନିଶ୍ଚୟରେ ମରାଇବ ଯଦୁବଂଶ ସୈନ୍ୟ
ମଣିଛ କି ମୋତେ ଆନ ନୃପତି ସମାନ ।
ତାହାକୁ ମରାଇ କିବା ଆପେ ଯିବ ବର୍ତ୍ତି
ଭାଇ ବନ୍ଧୁ ସହିତରେ ମାରିବି ବିକୋଟି ।
ଏସନକ ବୋଲି କୋପ କଲା ମହାକ୍ଷତ୍ରୀ
କରେ ଧରି ବୁଲାଇଲା ତ୍ରିଶୂଳ ଶକତି ।
କୋପେଣ ନେଇ ପିଟିଲା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଉପର
ନନ୍ଦିଘୋଷ ରଥେ ବାଜି ହେଲା ଶତେଚୂର ।
ପରନାରୀ ହରି ନେଉଥିଲା ପରା ଆଜ
କେମନ୍ତ ତୁ କରି ଏହା କହୁରେ ନିର୍ଲ୍ଲଜ ।
ବିରଥ ହୋଇଲେ ଯହୁଁ ଦେବ ଚକ୍ରଧର
ରମ୍ୟକ ଦ୍ୱୀପରେ ଥିଲା ବିନତା କୁମର ।
ଜଗନ୍ନାଥ ସୁମରନ୍ତେ ମିଳିଲା ଛାମୁରେ
ମଧୁହାରୀ କଲେ ବିଜେ ଗରୁଡ଼ ପିଠିରେ ।

କାର୍ତ୍ତିକ ରହିଲା ଆଗେ ମୟୁର ଉଭାରି
ଗରୁଡ଼ ପୃଷ୍ଠରେ ବିଜେ ଦେବ ଚକ୍ରଧାରୀ ।
ତାହା ଦେଖି ବଳରାମ ନ ପାରିଲେ ସହି
ଯେସନେକ କାଳାନଳ ବହ୍ନିଯାଏ ଦହି ।
ତାଳଧ୍ୱଜ ରଥରୁ ସେ ପଡ଼ିଲେକ ଡେଇଁ
ମୂଷଳ ପିଟିଲେ ଦେବ କାର୍ତ୍ତିକକୁ ନେଇ ।
ମୟୁର ଲୋଟି ପଡ଼ିଲା ମୂଷଳର ଘାତେ
କଦଳୀ ତରୁ ଲୋଟଇ ଯେହ୍ନେ ବାତଘାତେ ।
ତ୍ରିଶୂଳ ପିଟିଲା ସ୍କନ୍ଦହୋଇ କୋପମୂର୍ତ୍ତି
ଶୂନ୍ୟରେ ଭ୍ରମି ଆସନ୍ତେ ତ୍ରିଶୂଳ ଶକତି ।
ବାମଭୁଜେ ଧଇଲେ ତା ରେବତୀର ପତି
ତ୍ରିଦଶେ ସେ ମହାଘୋର ନାଦେ କଲା ଭୀତି ।
କୋପେ ତାହା ମହାସେନ ପିଟିଲା ନିଠାଇ
ଉପୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲା ବାଣ ତୃଣପ୍ରାୟ ହୋଇ ।
ତାହା ଦେଖି ବଳରାମ କୋପେ ଗଲେ ଧାଇଁ
ସେ ତ୍ରିଶୂଳ ଶକ୍ତିଘେନି ପିଟିଲେ ତୁହାଇ ।
ପଡ଼ିଲା କାର୍ତ୍ତିକେଶ୍ୱର ତଳେ ମୂର୍ଚ୍ଛାଯାଇ
କନ୍ୟାକୁ ଧଇଲେ କୋପ କରି ଯଦୁସାଇଁ ।
ଗୋଡ଼ାନ୍ତେ ଯାଦବସୈନ୍ୟ ପଛେ ମହୀଲୋଟି
ଶିବଗଣମାନଙ୍କୁ ଯେ କରି ଶରବୃଷ୍ଟି ।
ଗଦା ବୁଲାଇ ମୂଷଳ ଘେନି କେହି ପିଟି
ପଡ଼ିଲେ ସେ ଅସାଷ୍ଟମ ହୋଇ ମହୀଲୋଟି ।
ଗୋବିନ୍ଦ ପାଶେ ମିଳିଲେ ରୋହିଣୀ ତନୟ
କରେ ଶସ୍ତ୍ର ଧରି କରେ ସଂଗ୍ରାମ ବିଜୟ ।
ସହସ୍ର ସହସ୍ର ଶର କୋପେଣ ପ୍ରହାରି
ଏକ ପ୍ରହାରକେ ହରି ଚଉବିଂଶ ମାରି ।
ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ କୋଟି ଶିବଗଣଙ୍କୁ ସଂହରି
ନୀଳେନ୍ଦ୍ରି କନ୍ୟାକୁ ଯାଇ ଆଣିଲେ ମୁରାରୀ ।
କନ୍ୟା ଘେନି ଆସି ବିଜେ ଗରୁଡ଼ ପିଠିରେ
ଗରୁଡ଼ ପିଠିରେ ବିଜେ କଲେ ଦାମୋଦରେ ।
ତାହା ଦେଖି ଭାଳନ୍ତି ଯେ ମନେ ମୁନିବର
କି ବୋଲି ବୋଲିବେ ମୋତେ ତ୍ରିପୁରାନ୍ତହର ।
ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା କରି ହର ଗଲେ ତପ କରି
କାର୍ତ୍ତିକକୁ ସମର୍ପିଲେ ମୋର କର ଧରି ।
ବୋଇଲେ ଲାଗଇ ତୋତେ ଏହା ପାପପୁଣ୍ୟ
ଦେବଙ୍କର ଉପରେ ତୁ ଦେବରଷି ପୁଣ ।
ଏସନକ ବୋଲି ମୋତେ ଗଲେ ଏ ଲୋଚନ
ଏବେ ମୋହର ଦେଖନ୍ତେ କାର୍ତ୍ତିକ ନିଧନ ।
ଏହା କିମ୍ପା ନ କହିବ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ଆଗେ
କେମନ୍ତେ ବଞ୍ଚିବି ମହାଯୋଗୀଙ୍କର ଆଗେ ।

ଏତେ ବୋଲି ମନଦଣ୍ଡ ଉଡ଼ାଇଲେ ଖରେ
ପ୍ରବେଶ ହଟକେଶ୍ୱର ପୁରେ ମୁନିବରେ ।
ନାରଦଙ୍କୁ ଈଶ୍ୱର ଯେ ଦେଖି କଲେ ପୂଜା
ମଣିମୟ କଙ୍କଣ ଯେ ଅଷ୍ଟରତ୍ନ ଖଞ୍ଜା ।
କୁଣ୍ଡଳ ଦେଇଣ ପୁଚ୍ଛାକଲେ ତ୍ରିଲୋଚନ
କୁଶଳ ବାରତା କହ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ନନ୍ଦନ ।
କ୍ଷେମେ ଅଛନ୍ତି କି କହ ମୋତେ ମୋର ପୁଣ
କଷ୍ଟ କାହାରି ମନରେ ନାହିଁ ତ କି ପୁଣ ।
ଉତ୍ପାତ ଅରିଷ୍ଟ କିଛି ନାହିଁ ନା ଭୁବନେ
କ୍ଷେମେ ଅଛନ୍ତି ଦେବତାମାନେ କି ଗଗନେ ।
କ୍ଷେମେ ବାସବ ଦେବତା କରୁଛି କି ବୃଷ୍ଟି
ଦୈତ୍ୟଦାନାବାଦି ଭୟ ନାହିଁ ତ ଅରିଷ୍ଟି ।
ପୃଥିବୀରେ ହେଉଛି ନା ଶସ୍ୟ ଉତପତ୍ତି
ଭଲେ ଅଛନ୍ତି କି ମୋର ସ୍କନ୍ଦ ଗଣପତି ।
ଶୋକ ଗଦଗଦ ସ୍ୱରେ ବୋଲନ୍ତି ନାରଦ
କାର୍ତ୍ତିକେଶ୍ୱରଙ୍କୁ ତୋର ପଡ଼ିଲା ପ୍ରମାଦ ।
ଈଶ୍ୱର ବୋଇଲେ ମୁନି ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ କହିଲୁ
ପରମାନନ୍ଦକୁ ମୋର କାହିଁ ହରାଇଲୁ ।
ଏଡ଼େ ଶତ୍ରୁପଣ ନେଇ କାହିଁ କରାଇଲୁ
ତାରକାଜିତକୁ ମୋର କାହିଁ ନିର୍ବାସିଲୁ ।
ଯାହାର ବାହୁରେ ଦେବ ସ୍ୱର୍ଗେ ସୁସ୍ଥେ ରହି
ତାକୁ ମାରିବାକୁ କେହୁ ଉପୁଜିଲା ମହୀ ।
ନାରଦ କହିଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଆଦିକର୍ତ୍ତା
ବାଳକାଳେ ବରିଲୁ ତୁ ବରୁଣ ଦୁହିତା ।
ବଳରାମ ପୁତ୍ରକୁ ବରିଲା ସେ ବରୁଣ
ତାର ବିଭାକାଳେ ଯାଇ ତୋହାର ନନ୍ଦନ ।
ଆନନ୍ଦାନନ୍ଦର ଶିର ଛେଦି ଖଡ଼ଗରେ
କନ୍ୟାଘେନି ଆସିଥିଲା କପିଳାସପୁରେ ।
ସୈନ୍ୟ ଘେନି ଘୋଡ଼ାଇଲେ କୃଷ୍ଣକାମପାଳ
ମୂଷଳ ଘେନି ମାଇଲେ ତୋହର ଯେ ବାଳ ।
ଚଉଦକୋଟି ଯେ ଶିବଗଣଙ୍କୁ ସଂହାରି
ନୀଳେନ୍ଦ୍ରି କନ୍ୟାକୁ ନେଲେ ଜଳେଶ୍ୱରପୁରୀ ।
କାର୍ତ୍ତିକ ନିଧନ ଶୁଣି ଦେବ ଶୂଳଧର
ଅଶ୍ରୁଜଳ ନୟନରୁ ବହେ ଝର ଝର ।
ପାଇଲେ ବହୁତ ଦୁଃଖ ଦେବ ତ୍ରିପୁରାରି
ଶୋକଜଳେ କାର୍ତ୍ତିକେୟ ଗୁଣମାନ ସ୍ମରି ।
ଆହା ପୁତ୍ର ସ୍କନ୍ଦରେ ତୁ ମଣିଭଦ୍ରା ସରି
ଦେବତାଙ୍କୁ ରଖିଲୁ ତୁ ତାରକାକୁ ମାରି ।
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ଅସଂଖ୍ୟ ଯାର ଅଟେ ପରାକ୍ରମ
ବାରେ ଉପେକ୍ଷା ନ କଲେ ତାକୁ ବଳରାମ ।

କରନ୍ତି ରୋଦନ ପୁତ୍ରକଷ୍ଟ ଶୂଳଧାରୀ
ନାରଦ ତାହାକୁ ବହୁ ସମାଜ୍ଞନା କରି ।
ବଡ଼େ ବଡ଼ ଦୋଷ କିମ୍ବା ସହିବି ତାଙ୍କର
ଅସଂଖ୍ୟ ଦୋଷ କଲେଣି ସେମାନେ ମୋହର ।
ଗଣପୁତ୍ରମାନଙ୍କୁ ସେ ମାଇଲେକ ରୋଳେ
ତୋତେ କି ମାରନ୍ତେ ଥିଲେ ମୁହିଁ ଯୁଦ୍ଧକାଳେ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଯାହା କହେ କାମପାଳ
ତା ତହୁଁ ଅଧିକ ତେଜବୀର୍ଯ୍ୟ ନନ୍ଦବାଳ ।
ଜଗତଜନେ ତାହାର ଦୁଷ୍ଟପଣ ଜାଣି
ତୋର ତୁଲେ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଆସି କରେ ପୁଣି ପୁଣି ।
ଭାରାଭାର ନିବାରି ତୁ ପାରୁ ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱର
ତ୍ରିପୁରା କନକ ନାମେ ନାଶିଲୁ ଅସୁର ।
ତୋତେ କାହୁଁ ଜିଣିବେ ସେ ହଳୀଜଗନ୍ନାଥ
କୈଳାସବାସୀ ବୋଇଲେ କହିଲ ଯଥାର୍ଥ ।
ସକଳ ପୁରକୁ ତୁହି ଭ୍ରମିଯାଉ ନିତ୍ୟେ
ଏବେ ସେ ଜାଣିଲି ଥାଉ ତୁହି ଆମ୍ଭ ହିତେ ।
ନାରଦ ବଚନ ଶୁଣି ପାର୍ବତୀଙ୍କ ବର
ପଞ୍ଚବଦନ ମଉଳି କମ୍ପେ ଥରହର ।
ନନ୍ଦିକେଶ୍ୱରକୁ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ଦେବହର
ବୃଷଭ ବାହନ ମୋର ବେଗେ ସଜକର ।
ମାରିବଇଁ ଯଦୁବଂଶ କାହ୍ନୁ ଶଙ୍କର୍ଷଣ
ଯାବତ ଚନ୍ଦ୍ରାର୍କେ କଥା ରହିଥିବ ଜାଣ ।
ମୃଗସେନ ବସୁବୀର ଏ ଦୁଇ ରାଜନ
ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ସେବା କରୁଥାନ୍ତି ପ୍ରତିଦିନ ।
ବରମାଗ ବୋଲି ତାଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ତ୍ରିଶୂଳି
ସେ ବେନି ଦୈତ୍ୟ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ହେ କପାଳି ।
ଶ୍ରୀହରି ଅଟନ୍ତି ସିନା ଆମ୍ଭର ବଇରୀ
ତାହାଙ୍କୁ ସଂଗ୍ରାମେ ଆମ୍ଭେ ଜିଣିବାନା ଧରି ।
ଏସନକ ବର ଦିଅ ସ୍ୱାମୀ କୃତ୍ତିବାସ
ଧୂର୍ଜଟି ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଆମ୍ଭ ସଙ୍ଗେ ଆସ ।
ତୁମ୍ଭରି ଆସେ ତାହାକୁ କରିବଇଁ ନାଶ
ଆମ୍ଭର ବଇରୀ ହେଲେ ଯିବେ ଯମପାଶ ।
ଅନେକ କାଳରୁ ସେବା କରିଛ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ
ତାହାଙ୍କୁ ଧରିଣ ଦେବା ଆମ୍ଭେ ଯେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ।
ଶିବଙ୍କର ଆଜ୍ଞା ପାଇ ରାଜା ବସୁବୀର
ଅଷ୍ଟକୋଟି ଯୋଦ୍ଧା ସେହୁ ଘେନି ସଙ୍ଗତର ।
ପାଞ୍ଚକୋଟି ଯୋଦ୍ଧା ମୃଗସେନ ସଙ୍ଗେ ଘେନି
ଦୁଷ୍ଟ ରାଜାଙ୍କର ତାର କୋଟି ଯେ ସଇନି ।
ଆଣିଲା ନନ୍ଦିକେଶ୍ୱର ବୃଷଭକୁ ଡାକି
ବିବିଧ ରଙ୍ଗରେ ଘଣ୍ଟି ଘାଗୁଡ଼ି ସଜାଇ ।

ବୃଷଭ ପିଠିରେ ବିଜେ ଦେବ କାଶୀବାସୀ
ପାତାଳ ଭୁବନ ଦେବ ବିଜେ କରି ଆସି ।
ତେରଲକ୍ଷ ଡମ୍ବରୁ ଯେ ତିନିପୁର ତ୍ରାସି
ନାରଦଙ୍କୁ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ଦେବ ବିଶ୍ୱାବସୀ ।
ଯେବଣଠାରେ ମୋହର ପୁତ୍ର ପଡ଼ିଅଛି
ତହିଁକି ବାଟ କଢ଼ାଅ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ବତ୍ସ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ତୋର ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ଦେଖନ୍ତେ
ହସ୍ତପାଦ ନ ଚଳିବ ନିଜ ପ୍ରାଣ ଥାନ୍ତେ ।
ଯେବଣ ଠାରେ ଅଛନ୍ତି ହରି ବଳରାମ
ତାହାଙ୍କର ସଙ୍ଗେ ତୁମ୍ଭେ କରିବ ସଂଗ୍ରାମ ।
ଈଶ୍ୱର ବୋଇଲେ ମୁନି କହିଲ ଯଥାର୍ଥ
ଆଗ କଷ୍ଟ ପାଇକିନା ଦେଖି ପୁତ୍ର ହତ ।
କେବଣ ଠାବେ ଅଛନ୍ତି ବସୁଦେବ ସୁତେ
ତହିଁକି ବାଟ କଢ଼ାଇ ନିଅ ତପୋବନ୍ତେ ।
ହରଷରେ ଆଗୁସରି ଯାନ୍ତେ ତପୋନିଷ୍ଠ
ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗା କୂଳେ ହେଲା ଧୂର୍ଜଟିର ଭେଟ ।
ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହୋଇ ତହୁଁ ଗଲେ ମହାମୁନି
ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କର ସନ୍ନିଧିରେ ବିଜେ ପୁଣି ।
ଦେଖିଣ ପୁଚ୍ଛିଲେ ସ୍ୱାମୀ ଶ୍ରୀମଧୁସୁଦନ
ଭିଆଇ ଆଇଲ କିସ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ନନ୍ଦନ ।
ହଳୀମୁଖ ଚାହିଁ ମୁନି ବଚନ ବୋଇଲେ
ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ଦେବ ଈଶ୍ୱର ଅଇଲେ ।
ମୃଗସେନ ବସୁବୀର ଏ ଦୁଇ ରାଜନ
ଅଞ୍ଜ ଦୈତ୍ୟର ସେହି ଅଟନ୍ତି ନନ୍ଦନ ।
ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ବରପାଇ ସେ ବେନି ଦନୁଜ
ଘୋର ସଂଗ୍ରାମ କରିବେ ବହି ମହାତେଜ ।
ନାରଦ ବଚନେ ରାମ କ୍ରୋଧରେ ପ୍ରଜ୍ୱଳ
ହସ୍ତେ ତୋଳି ବୁଲାଇଲେ ଲଙ୍ଗଳ ମୂଷଳ ।
କୋଟି କୋଟି ସିଂହ ପ୍ରାୟ ଯାର ପରାକ୍ରମ
ଗଣ୍ଡାଏ ଯୁଗ ଯାହାର ନିମିଷକେ ଭ୍ରମ ।
ନିରାକାର ପୁରୁଷ ସେ ନାହିଁ କୁଳଗୋତ୍ର
ଶିରରେ ସପତଫେଣୀ ଧବଳିତ ଗାତ୍ର ।
କାଦମ୍ବରୀ ପାନେ ସ୍ୱାମୀ ଅହର୍ନିଶ ଭୋଳା
ପରମ ଯୋଗୀ ଜ୍ଞାନ ସେ ନିରାକାର ବଳା ।
ଘୋର ନାଦ କରି ରାମ ଦେଲେ ସିଂହରଡ଼ି
ମେରୁ କନ୍ଦର ପର୍ବତ ପଡ଼ିଲାକ ଝଡ଼ି ।
ଉପରୁ ଉଲକାପାତ ହେଲା ଘନ ଘନ
ପୃଥିବୀ କମ୍ପିଲା ବଜ୍ର ପଡ଼ିଲା ସମାନ ।
ଦଶଦିଗ କମ୍ପିଗଲା ସ୍ୱର୍ଗ ବଜ୍ରଧାରୀ
ସିନ୍ଧୁଘୋଷ ପ୍ରାୟ ଶୁଭେ ନାଦ ଦିଗ ଚାରି ।

ସଦାଶିବ ବିଜେ ହେଲେ ତହିଁ ମହାଯତି
କୃଷ୍ଣ ବଳରାମ ହେଲେ ଦକ୍ଷିଣ ମୁରତି ।
ରାମଙ୍କୁ ହିଁ ତିଆରନ୍ତି କମଳା ରମଣ
ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ କୋପ ଦେବ ନ କରିବୁ ପୁଣ ।
ମୁହିଁ ଆଗ ଯାଇ ବାରେ ପଚାରଇ କଥା
ଅନାଦି ନାଥ କିମ୍ପାଇ ପାଇବେ ସେ ବ୍ୟଥା ।
ନାରଦ ବହୁତମତେ କରିଛନ୍ତି ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ
ଯାହାଙ୍କ ବଚନେ ଆସିଛନ୍ତି ସଦାନନ୍ଦ ।
ଆବର ମରିଛି ତାଙ୍କ ତନୟ ସେ ସ୍କନ୍ଦ
ତେଣୁ ବିଶ୍ୱନାଥଙ୍କର ବଢ଼ିଅଛି କ୍ରୋଧ ।
କୋପ ଶାନ୍ତି କରିବାନା ଯୁଗଧାରୀ ମଲ୍ଲ
କଳି ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ନୋହୁ ନାଥ ସବୁ ହେଉ ଭଲ ।
ଏତେକ କହି ରାମକୁ ତିଆରି ମୁରାରି
ସଦାଶିବ ସନ୍ନିଧିକୁ ଗଲେ ମଧୁହାରୀ ।
ଯଦୁ ଭୋଜବଂଶେ ପଛେ ଅଛନ୍ତି ଉଭାରି
ରଥ ରଥୀ ଗଜ ଅଶ୍ୱ ସୈନ୍ୟ ପଟୁଆରୀ ।
ବାଜଇ ଅନେକ ଢୋଲ ଦମା ଶଙ୍ଖ ବାଦ୍ୟ
ରଥ ଗଜ କିବା ତହିଁ ଅଗାଧ ସମୁଦ୍ର ।
ଶସ୍ତ୍ରମାନ ନିନ୍ଦୁଛନ୍ତି ରବିର କିରଣ
ବୃଷଭ ପିଠିରେ ବିଜେ ପନ୍ନଗ ଭୂଷଣ ।
ପଞ୍ଚମୁଖରେ ମଉଳି ଘୋଟେ କି ଗଗନ
ଶିରେ ଜଟାଜୁଟ ଅଙ୍ଗେ ପାଂଶ ବିଲେପନ ।
ଖଟ୍ୱାଙ୍ଗ ପିନାକ ଧନୁ ତ୍ରିଶୁଳ ଶକତି
ଭସ୍ମ ଆଭରଣ ନାଥ ଚନ୍ଦ୍ର ମୌଳି ମୂର୍ତ୍ତି ।
ଦେଖି ମାଧବ ଗରୁଡ଼ ପିଠିରୁ ଓହ୍ଲାଇ
ପାଦ୍ୟ ଅର୍ଘ୍ୟ ଘେନି ନାଥ ବେଗେ ଚଳିଯାଇ ।
ଯେବଣ ଠାବେ ଅଛନ୍ତି ଅନାଦି ଗୋସାଇଁ
ଅର୍ଘ୍ୟ ପୂଜା ଦେଇ ଦୁରୁ ଓଳଗି ମେଲାଇ ।
ଯେସନେକ ଘୋଟେ ରାହୁ ଯାଇ ନିଶାକର
କୋପେ ଉତ୍ତର ଦିଅନ୍ତି ଉମାଦେବୀ ବର ।
ଆରେ ଆରେ ଗଉଡ଼ ତୁ ଏଡ଼େ ବଡ଼ ଜଣ
ମାନବ ରୂପରେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟେ ଜନମିଲୁ ପୁଣ ।
ମାଇଲୁ ତୁ ବିଶ୍ରବାର ନନ୍ଦନ ରାବଣ
ମୁଖ ତୋଳି ନ ଚାହିଁଲେ ତୋତେ ଦେବଗଣ ।
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ତୁ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା କଲୁରେ ଅଜାତି
ପାଇଲୁ ତୁ ଦେବସଭା ମଧ୍ୟେ ଅପଖ୍ୟାତି ।
ଦ୍ୱାପରେ ଜାତ ହୋଇଲ ବସୁଦେବ ଘରେ
ପୁତନାକୁ ବଧିଲୁ ତୁ ସ୍ତନପାନ କ୍ଷୀରେ ।
ସ୍ତିରୀହତ୍ୟା କେମନ୍ତେ ତୁ କରୁରେ ପାମର
ଅବଧ୍ୟ ଷଣ୍ଢ ମାଇଲୁ ପଶି ଗୋଗୋଷ୍ଠର ।
ଗୌରବ ସ୍ତିରୀଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଆଚରିଲୁ କାମ
ଗଉଡ଼ ବାଉଡ଼ ପୁଣି ହାଉଡ଼ ତୋ ନାମ ।
ଏଡ଼େ ପାପ କରି ମୂଢ଼ ଅଛୁ ଦେହବହି
ଯାମଳା ଭାଙ୍ଗି ଭୋଜନ କଲୁ ତୁରେ ଦହି ।
ଈଶ୍ୱର ବୋଲନ୍ତେ ହରି ନ ପାରିଲେ ସହି
କୋପେ କମ୍ପିଲେ ଯେସନେ ହୁଏ କାଳ ଅହି ।
ବୋଲନ୍ତି ଗୋବିନ୍ଦ ସ୍ୱାମୀ କୋପେ ପରଶଂସି
ପରକୁ ଧିକ୍କାର ଆପେ ହୋଇ ମହାଦୋଷୀ ।
ତୁମ୍ଭେ ଯେ ବୋଇଲ ସ୍ୱାମୀ ଗଉଡ଼ ବାଉଡ଼
ଯୋଗୀ ତପସ୍ୱୀ ଆମ୍ଭେ ତ ନୋହୁ ନା ରାଉଳ ।
ତୁମ୍ଭେ ଯେ ବୋଇଲ ମୋତେ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା କଲୁ
ବିଶ୍ରମା ଋଷିର ପୁଅ ରାବଣ ମାଇଲୁ ।
ଦେବ ସଭା ମଧ୍ୟରେ ତୁ ଯଶ ନ ପାଇଲୁ
ଦେବଇନ୍ଦ୍ର ନ ଚାହିଁଲା ସ୍ୱର୍ଗେ ନ ରହିଲୁ ।
ସେ ରାବଣ କୁମ୍ଭକର୍ଣ୍ଣ କଲେ ଯେଉଁ କୃତ୍ୟ
ତୁମ୍ଭେ ଯେ ତାହା ଆଗରେ କରୁଥିଲ ନୃତ୍ୟ ।
ଲେପନ କରନ୍ତି ଚତୁଃସମ ବେଦବର
ତାଳ ଧରି ଗାଉଥାନ୍ତି ଗନ୍ଧର୍ବ କିନ୍ନର ।
ବୈଶ୍ୱାନର ଅନଳରେ ଧୁଅନ୍ତି ତା ଲୁଗା
ମର୍ଦ୍ଦଳ ବଜାନ୍ତି ହୋଇ ଦିଗପାଳେ ପୁଙ୍ଗା ।
ଗତିକି ନିଶାଣ ଜାଣି ଦିଅନ୍ତି ବିଧାତା
ସର୍ବଦା ହିଁ ଖଟିଥାନ୍ତି ଇନ୍ଦ୍ରର ବନିତା ।
ଦେବରଷି ବଖାଣନ୍ତି ପୁରାଣ ବାରତା
ବିନାୟକ ଭାଟଶୁଣେ ଥାଇଟି ସର୍ବଥା ।
ବୃହସ୍ପତି କହୁଥାଇ ଗ୍ରହଯୋଗ କଥା
ମେଘମାନେ ପଖାଳନ୍ତି ନିତି ତାର ମଥା ।
ସଂଯମନୀ ନାଥ ଥାଇ ବୈଦ୍ୟପଣେ ଖଟି
କୁବେର ସଭା ମଣ୍ଡପେ ଦିଏ ଝାଟିମାଟି ।
ଆବର ଯୋଗାଇ ଦିଏ ନେଇ ଦାନ୍ତକାଠି
ଦ୍ୱାଦଶ ଆଦିତ୍ୟ ତେଜେ ଜଗତୀକି ଉଠି ।
ବଳେ ହରିନେଲା ସେହି ଦେବକନ୍ୟାମାନ
ସବୁ ନେଇ ଭୋଗ କଲା ଅଳଙ୍କାର ଧନ ।
ମୋହର ପତ୍ନୀ ସୀତାକୁ ନେଲା ପୁଣି ଧରି
ସେ ଦୋଷେ ମାଇଲି ମୋର ସେ ଦାରାବଇରି ।
ସଂଗ୍ରାମରେ ଗୋ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଶିରଚ୍ଛେଦ କରି
ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ଦୋଷ ମୋତେ ଦେଲେ ନ ବିଚାରି ।
ତୁ ପୂର୍ବେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ଦେବ ମହାକୋପେ କଲୁ
ଚାପୋଡ଼େ ମାରି ତାହାର ଶିର ଛିଣ୍ଡାଇଲୁ ।
ସାକ୍ଷାତେ ତୁ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା କଲୁ ମହାଭୋଳେ
ଅଦ୍ୟାପି ହସ୍ତରେ ତୋର ଲାଗିଛି କପାଳେ ।

ସେ ମୁଣ୍ଡ ଗୋଟିଏ ତୁ କି ନ ଦେଖୁଛୁ ଡୋଳେ
ତୁ ସେ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ପାପୀ ସିନା କାଳେ କାଳେ ।
ମୋତେ ବୋଲିବାକୁ କିମ୍ପା ନ ପାଇଲ ଲାଜ
ସ୍ତିରୀହତ୍ୟା କଲି ବୋଲି କହିଲୁ ତୁ ଆଜ ।
ତହିଁର ଚରିତ ତୁ କି କର୍ଣ୍ଣେ ନାହୁଁ ଶୁଣି
କହିବା ସେ କଥା ଏବେ ଶୁଣ ଶୂଳପାଣି ।
ମାୟା ରୂପରେ ଅଇଲା କଂସର ଭଉଣୀ
ବେନି ସ୍ତନେ ବିଷଭରି ଆସିଥିଲା ପୁଣି ।
ମୋତେ ମାରିବା ନିମନ୍ତେ କରିଥିଲା ଛନ୍ଦ
ତାହାକୁ ମାଇଲି ମୋତେ ହୋଇଲା ଯେ ମନ୍ଦ ।
ଗୋହତ୍ୟା କଲି ବୋଲି ଯେ ବୋଇଲୁ ତୁ ହର
ତାହା କିଛି ନ ଜାଣୁ କି ଅନାଦି ଈଶ୍ୱର ।
ନାନା ରୂପ ଧରି ତହିଁ ଅଇଲେ ଅସୁରେ
ଯାମଳା ଶକଟା ବକା ଅଘା ସ୍ୱରୂପରେ ।
ଷଣ୍ଢରୂପୀ ଦଇତ୍ୟକୁ ମାଇଲି ମୁଁ ଧରି
ତହିଁକି ଗୋବଧ ଦୋଷ ଦେଲୁ ନ ବିଚାରି ।
ତୋହାର ଗୋବଧ ଦୋଷ କହିଣ ନ ଯାଇ
ସତ୍ୟଯୁଗ କଥା ଏବେ ଦେଉଛି ଚେତାଇ ।
ଯୋଗଲୟେ ବସିଥିଲୁ ତୁ ମେରୁ ଶିଖରେ
ବେଦମାତା କପିଳା ଯେ ଥାଇ ସେଠାବରେ ।
ତାହାର ବାଛୁରୀ ବୁଲି ବୁଲି ଯେ ଆସନ୍ତେ
କୁଶବିଡ଼ା ଭକ୍ଷିଲା ଯେ ଆହାର ନିମନ୍ତେ ।
ଅଳପ ଦୋଷେ ବହୁତ କୋପ ତୁ ଯେ କଲୁ
କପିଳା ଗାଈର ଅଙ୍ଗେ ତ୍ରିଶୂଳ ମାଇଲୁ ।
ଗୋମାତାର ଶିର ଦେବ ଛେଦି ପକାଇଲୁ
ମୋତେ ବୋଲିବାକୁ କିମ୍ପା ଲାଜ ନ ପାଇଲୁ ।
ଭଇରବ ମୁରତି ତୁ ଧଇଲୁ ହେ ହର
ସେ ମୁଣ୍ଡଗୋଟି ଲାଗିଛି କପାଳେ ତୋହର ।
ତୁ ପୁଣି ବୋଇଲୁ ମୋତେ ଦେବ ଶୂଳପାଣି
ଗୋପରେ ହରିଲୁ ତୁହି ସର୍ବ ଗୋପାଳୁଣୀ ।
ମାନିତା ଅଟନ୍ତି ସେ ଯେ ହେବେ ମଉଳାଣୀ
ତାହାଙ୍କୁ ରମିଲି ଯହୁଁ ଦେଲେ କୁଶପାଣି ।
କୃଷ୍ଣ ଅବତାରେ ମୋତେ କରାଇଲେ ଜାତ
କଂସର ବଧ ନିମନ୍ତେ ଗୋପରେ ଉଦିତ ।
ଅନନ୍ତ ଶଯ୍ୟାରେ ମୋତେ ଦେବେ ସ୍ତୁତି କଲେ
ବ୍ରହ୍ମା ଇନ୍ଦ୍ର ସହିତରେ ଏହା କହିଗଲେ ।
ଷୋଳସସ୍ର ଗୋପକନ୍ୟା ରମିବି ବୋଇଲେ
ଗୋପପୁରେ କନ୍ୟାଗଣ ଜାତ କରାଇଲେ ।
ଗୋପୀଙ୍କି ହରିଣ ମୁହିଁ କଲି ଦେବକାର୍ଯ୍ୟ
ଏଥକୁ ଝିଙ୍ଗାସ ମୋତେ କଲୁ ଦେବରାଜ ।

ତ୍ରିପୁର ବଧ କାଳେ ତୁ କଲୁ ଯେତେ ରୀତି
କହିଲେ ଯେ ନ ସରଇ ତୋହର ଅନୀତି ।
କେତୁକା ନାମେ ଯେ ଦେବୀ ଅନାଦି ଶକତି
ଆମ୍ଭର ଜନନୀ ସେହି ଅଟେ ମହାସତୀ ।
ତାହାଙ୍କ ଗର୍ଭୁ ଜନ୍ମିଲୁ ଆମ୍ଭେ ତିନିମୂର୍ତ୍ତି
ହରିହର ବ୍ରହ୍ମାନାମେ ଲୋକେ ହେଲୁ ଖ୍ୟାତି ।
ତୁ ଦେବ ତାହାକୁ ପୁଣି ହରିଲୁ କେମନ୍ତେ
ମାତୃହରଣ ଦୋଷ କି ନ ଲାଗିଲା ତୋତେ ।
ପାର୍ବତୀ ଯେ ବାଟଚାହିଁ ପଶିଲା ବହନି
ପ୍ରାଣ ବିସର୍ଜିଲା ତୋତେ ନ ଦେଖି ଭବାନୀ ।
ତୁହି ସେ ସକଳ ପାପ କରିଅଛୁ ଭଣ୍ଡ
ଗଳାରେ ଅଛି ତୋହର ପାର୍ବତୀର ମୁଣ୍ଡ ।
ତୁ ଯେ ସ୍ତିରୀହତ୍ୟା ପାପ କଲୁ ସାକ୍ଷାତରେ
ଆପେ ଯେ ଅନୀତି କରୁ ନିନ୍ଦାକରୁ ପରେ ।
ମାତାଙ୍କ ଦୋଷ କହନ୍ତେ ପାର୍ବତୀଙ୍କ ବର
ତ୍ରିଶୂଳ ପିଟିଲେ ନେଇ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଉପର ।
ମୂର୍ଚ୍ଛାଯାଇ ପଡ଼ିଲେକ ତହିଁ ଦେବ ହରି
ତା ଦେଖି କୋପେ ଧାଇଁଲେ ଦେବହଳଧାରୀ ।
ଗରୁଡ଼ ପିଠିରେ ନେଇ ଶୁଆଇଲେ ହରି
ସୌନନ୍ଦ ମୂଷଳ ରାମ ବେନିଭୁଜେ ଧରି ।
ସଦାନନ୍ଦଙ୍କ ଛାମୁରେ ମିଳିଲେ ସେ ଯାଇ
ନୀଳାମ୍ବର କୋପେ ଦେଖି ଈଶ୍ୱର ଗୋସାଇଁ ।
ଶକତିଏ ପ୍ରହାରିଲେ ରାମଙ୍କୁ ସେ ନେଇ
ମାରନ୍ତେ ଧଇଲେ ସେହି ଶକ୍ତି ହଳସାଇଁ ।
କ୍ରୋଧଭରେ ଶକତିକୁ ବୁଲାଇ ବୁଲାଇ
ସଦାନନ୍ଦଙ୍କୁ ମାଇଲେ ତାହା ଲେଉଟାଇ ।
ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଶକତି ଦେଖି ଦେବ ତ୍ରିପୁରାରି
ଅବଲୀଳା କ୍ରମେ ସ୍ୱାମୀ ତ୍ରିଶୂଳେ ନିବାରି ।
ଶକତି ବିଅର୍ଥ ଦେଖି ରୋହିଣୀ ତନୟ
ପ୍ରଚଣ୍ଡ କାଳ ଅନଳ ଜାଣି ତେଜୋମୟ ।
ବାହୁଡ଼ି ଆସିବା ବେଳେ ଦେବ ଶୂଳହସ୍ତ
ସମର୍ଥକ ହଳକୁ ସେ କରି କରଗତ ।
ରୋଷେଣ ପିଟିଲେ ନେଇ ରେବତୀର ନାଥ
ତା ଦେଖି ବୃଷଭ ନେଇ ପାତିଲାକ ମାଥ ।
ଶତଖଣ୍ଡ ହଳ ହୋଇ ପଡ଼ିଲାକ ଝଡ଼ି
ମୁଦ୍‌ଗର ଧରି ପିଟିଲେ ହର ଛାଡ଼ି ରଡ଼ି ।
ପିଟନ୍ତେ ତା ସଂହାରିଲେ ରେବତୀର ପତି
ହୃଦରେ ପଡ଼ି ମୁଦ୍‌ଗର ଭାଙ୍ଗିଲା ତଡ଼ତି ।
ସହସ୍ରକ ଶର ହର ଗୁଣରେ ବସାଇ
ନୀଳାମ୍ବର ଉପରକୁ ବିନ୍ଧିଲେ ନିଠାଇ ।

ନୀଳାମ୍ବରଙ୍କ ଉପରେ ପଡ଼ିଲା ନାରାଚ
ତିଳେ ନ ଭେଦି ପଡ଼ନ୍ତି ପାଇଣ ଶଙ୍କୋଚ ।
ବିନ୍ଧିଲେ ପୁଣି ଲକ୍ଷେକ ଶର ତ୍ରିଲୋଚନ
ବଳରାମ ଦେହେ ପଡ଼ି ହୋଇଲା ଦହନ ।
ପୁନରପି କୋଟି କୋଟି କଲେ ଶରବୃଷ୍ଟି
ଦହିଲେ ତା ବଳରାମ ଚାହିଁ କୋପଦୃଷ୍ଟି ।
ନୀଳାମ୍ବର ହୃଦେ ଯହୁଁ ନ ଭେଦିଲା ଶର
ପେଶିଲେକ ଦେବ ଅସ୍ତ୍ରମାନ ଦେବ, ହର ।
କୋପେ ପର୍ବତା ଶରକୁ ପେଶନ୍ତି ଶଙ୍କର
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ଭେଦିଲା ସେହି ମହା ଭୟଙ୍କର ।
ଦେଖି ବକ୍ଷସ୍ଥଳ ପାତିଦେଲେ ଦେବହଳୀ
ହୃଦେ ପଡ଼ି ସେ ପର୍ବତ ହୋଇଗଲା ଧୂଳି ।
ପବନ ଶର ମାଇଲେ ଏ ପୁର ଅନ୍ତକ
ଦଗ୍ଧ ହେଲା ପାଇ ରାମ ଚକ୍ଷୁର ଆଲୋକ ।
ଅଗ୍ନିବାଣ ମାଇଲେ ଯେ ପୁଣି ଉମାକାନ୍ତ
ଲାଗିଲା ସେ ବହ୍ନିଜ୍ୱାଳା ଆକାଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।
ସଂସାର ଦହିବ କିବା ଏ ପ୍ରଳୟ କାଳ
ଶଷ୍ପ ଦେଖି ଦେବଲୋକ ହୋଇଲେ ବିକଳ ।
ସ୍ତୁତି କରିଣ ବୋଲନ୍ତି ସ୍ୱର୍ଗେ ସୁରଗଣ
ଅନଳ ନୟନ ବାଣ କର ସଂହାରଣ ।
ଦେବଲୋକଙ୍କ ବ୍ୟାକୁଳ ଦେଖି ସଙ୍କର୍ଷଣ
ଆକର୍ଷି ଅନଳ ବାଣ କଲେ ସଂହରଣ ।
ଅଗ୍ନି ବିନାଶ ହେବାର ଦେଖି ପଶୁପତି
ପରଶୁ କଠୋର ଘେନି ମାରନ୍ତି ବିକୋତି ।
ବଇଷ୍ଣବ ମୂର୍ତ୍ତି ତହିଁ ଧଇଲେକ ରାମ
କୋଟି କୋଟି ସିଂହ ପ୍ରାୟ ଯାର ପରାକ୍ରମ ।
ତାହାର ତୁଲେ କେ ରହି କରିବ ସଂଗ୍ରାମ
ଯାହାର ମହିମା ଦେବ ଦାନବେ ଅଗମ୍ୟ ।
ଈଶ୍ୱର ତୁଲେ ରାମର ଯୁଦ୍ଧ ଅଗୋଚର
ଆନ କେ ରହିବ ରଣେ ତାହାର ଆଗର ।
ପରମ ଯୋଗ ଲୟରେ ଯାର ମୂଳବନ୍ଧ
ତାହାଙ୍କୁ ସମ ନୁହନ୍ତି ଦେବ ସଦାନନ୍ଦ ।
ଦୁଇଜଣ ଏକମୁଖେ କରୁଛନ୍ତି ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ
ଆକାଶେ ଥାଇ ଦେଖନ୍ତୁ ବୃନ୍ଦାରକ ବୃନ୍ଦ ।
ଅଲଙ୍ଘ୍ୟ ବାଣ ମାଇଲେ ସଦାଶିବ ନେଇ
ତାଳଧ୍ୱଜ ରଥୁଁ ରାମ ପଡ଼ିଲେକ ଡେଇଁ ।
ଯେସନେକ ମତ୍ତଗଜ ଗମଇ ମହୁରେ
ବିକ୍ରମି ଉଠିଲେ ଯାଇ ବୃଷଭ ପିଠିରେ ।
ମାଳବନ୍ଧେ ଶିବଙ୍କୁ ସେ ଧରି ବାମକରେ
ବିନ୍ଧାଣ ରୀତିରେ ତହିଁ ପଶିଲେ ସମରେ ।
ଧରା ଧରି ମରାମରି ପାଦେ ପ୍ରହାରନ୍ତି
ଏକକୁ ଆରେକ କେହି ଶଙ୍କା ନ କରନ୍ତି ।
ଅଶେଷ ଶେଷ ଅଟନ୍ତି ସେହି ବେନି ଜନ
ମହାଯୋଗ ମୂରତି ସେ ଗଗନ ଶୋଭନ ।
ବର୍ଣ୍ଣରୂପେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ସେ ଦେବ ନିରଞ୍ଜନ
ଅନାଦି ଯୋଗାଦି ଦ୍ୱିଲୋଚନ ତ୍ରିଲୋଚନ ।
ଅମର ପୁରୁଙ୍କର ଯୁଦ୍ଧେ ଅନ୍ୟୋଅନି
ଦେଖି ମହାଭୟ ପାଇ କମ୍ପଇ ମେଦିନୀ ।
ବିଚାରି ବୋଇଲା ଦେହ ଛାଡ଼ିବଇଁ ମୁହିଁ
ଏହାଙ୍କର ପାଦଘାତ କେ ପାରିବ ସହି ।
ବୃଷଭୁଁ ପଡ଼ିବେ ଯେବେ ହର କାମପାଳ
ଏ ମୋର ଦେହ ପଡ଼ିବ ଯାଇ ରସାତଳ ।
ଏସନ ବୋଲି କାନ୍ଦନ୍ତି ବେନି ବସୁମତୀ
ବୃଷଭର ମୁଖ ଚାହିଁ ବଖାଣନ୍ତି ସ୍ତୁତି ।
ଆହୋ ମହାବଳଦ ତୁ ଅଟୁ ଯୁଗପତି
ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଅନଳ ଜାଣି ତୋହର ମୁରତି ।
ସଂସାର ମଣ୍ଡନ ହୁଏ ତୋର ପାଦତଳେ
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ତୁ ରଖିପାରୁ ତୋର ପାଦବଳେ ।
ତୋହର ଯେ ପରାକ୍ରମ ଦେବେ ଅଗୋଚର
ସମାନ ନୋହିଲା ତୋତେ ମେରୁ ଗିରିବର ।
ଯେବେ ପ୍ରକାଶ କରିବେ ବିଶ୍ୱରୂପ ହର
ମହାରୁଦ୍ରଙ୍କର ଦେହ ଦେବ ମହାଭାର ।
ଦେବାସୁର ବ୍ରହ୍ମରେ ସେ ନୁହଇ ଆୟତ୍ତ
ନିଃଶ୍ୱାସରେ ଉଡ଼ିଯିବେ ଯେତେକ ପର୍ବତ ।
ସତ୍ୟ ତ୍ରେତା ଦ୍ୱାପର ଯେ କଳି ଚାରିଯୁଗ
ଚଉସ୍ତରୀ ଗଣ୍ଡାରେଣ ମନୁ ଏକାଭୋଗ ।
ଚାରିକଳ୍ପେ ଏକଦିନେ ହୁଅଇ ଯେ ଯୋଗ
ଚଉଦ ମନୁରେ ଏକକଳ୍ପ ହୁଏ ଭୋଗ ।
ଏତେ କାଳେ ତୋ ବୟସ ଅଟେ ଚାରିଯୁଗ
ପରମ କାୟା ଯେ ତୋର ଦ୍ୱିତୀ ସଦାଶିବ ।
ମହାପ୍ରଳୟରେ ନ ତୁଟଇ ତୋର କାୟେ
ଅଦ୍ଭୁତେ ମୁଖରୁ ଶୁଭେ ଶବଦ ହେ ମାଏ ।
ନିଦ୍ରା ମଇଥୁନ ଆଦି ସର୍ବ କଲ ତେଜ୍ୟା
ରୋମକେ ଦେବତା ତୋତେ କରନ୍ତି ଯେ ପୂଜା ।
ଅନ୍ଧକ ଲୁଚିଲା ଯାଇ ମେରୁର ଭିତରେ
ଅଚଳ ପର୍ବତ ତୁହି ଖୋଳିଲୁ ଶୃଙ୍ଗରେ ।
ଅନ୍ଧକ ବାହାର ହେଲା ତୋ ଶୃଙ୍ଗରେ ଫୁଟି
ତ୍ରିଶୂଳ ପ୍ରହାର କରି ମାଇଲେ ଧୂର୍ଜଟି ।
ତୋତେ ଆଗେ ପୂଜା ତାହାପରେ ସଦାଶିବ
ତୋତେ ସେବାକଲେ ସଦା ହୁଅଇ ଯେ ଶିବ ।

ବୃଷଭ ଛୁଇଁଲେ ଦେବ ହୁଅଇ ମୁକତି
କୋଟିତୀର୍ଥର ଫଳକୁ ଜନମାନେ ପାନ୍ତି ।
ସଦାକାଳରେ ଈଶ୍ୱର ପାଦେ ତୋର ମତି
ଅନନ୍ତ କୋଟି ଶିବ ଯେ ତୁ ଏକ ମୂରତି ।
ନିଃଶ୍ୱାସ ପବନ ତୋର ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟେ ଆଖି
କୋଟିଏ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ତୋର ତେଜ ବିକାଶୁଛି ।
ଅଭୁତେ ବିଜୟ କରୁ ଛାଡୁ ମନଖେଦ
କପିଳାସ ଗିରି ତୋର ଜଳ ଅଙ୍ଗ ଭେଦ ।
ମନ୍ଦର ସମାନ ତୋର ବଢ଼ିଲାକ ମୂଳ
ସମସ୍ତେ ବୋଇଲେ ଏ ଅନାଦି ଯୋଗଫଳ ।
ମହାପ୍ରଳୟ କାଳରେ ତୁହି କଳ୍ପତରୁ
ସର୍ବଶସ୍ୟ ଚଳିଗଲା ତୋହର ମୁଖରୁ ।
କାଳକୂଟ କାମଦେବ ଭକ୍ଷିଲେକ ଯେବେ
ଧୂର୍ଜଟି ଘେନି ଗଙ୍ଗାରେ ପଶିଲୁ ତୁ ତେବେ ।
ଅନେକ ବାହନ ଚଢ଼ିଯାନ୍ତି ନାନାଦେବେ
ତୋହର ତୁଲ୍ୟରେ ପୂଜା ନ ପାନ୍ତି ସେ କେବେ ।
କାଳାନଳକୁ ନିନ୍ଦିଲା ତୋହର ସ୍ୱରୂପ
କାଳବଂଶ କରି କଲୁ ଶରୀରକୁ ଗୋପ୍ୟ ।
ତୋର ପିଠିରେ ଚଢ଼ନ୍ତି ଦେବଦେବ ଶୂଳୀ
ତୋହର ଶକ୍ତି କି ସହିପାରେ ମୋହଭଳି ।
ବଳରାମ ଈଶ୍ୱର ଯେ ଦୁହେଁ ମହାବଳୀ
ସହିବ କି ପଡ଼ିଲେ ସେ ମୋ ଉପରେ ଢଳି ।
ସଂଗ୍ରାମ ଦେଖି ମୋହର କମ୍ପୁଛି ହୃଦୟ
ନ ପୁଣ ମାଡ଼ି ବସନ୍ତି ମୋତେ ବେନିକାୟ ।
ତେଣୁ ଭୟ ବ୍ୟାକୁଳରେ କରୁଅଛି ସ୍ତୁତି
ବାରେ ରକ୍ଷାକର ମୋର ଘେନିଣ ଭକତି ।
ତାହାଙ୍କ ପଡ଼ନ୍ତେ ମୋର ଥିବ କି ଜୀବନ
ବାରେ ରକ୍ଷାକର ମୋତେ ଗୋକୁଳ ରାଜନ ।
ପୃଥିବୀ ବ୍ୟାକୁଳ ଦେଖି ବୃଷଭ ପ୍ରସନ୍ନ
ପିଠି ବିସ୍ତାରିଲା ଏକବିଂଶତି ଯୋଜନ ।
ତହିଁର ଉପରେ ରହି କରନ୍ତି ଯେ ଯୁଦ୍ଧ
ନାନା ଗତିରେ ବିନ୍ଧାଣ ବିଚିତ୍ର ପ୍ରବନ୍ଧ ।
ଭୁଜେ ଭୁଜ ଭିଡ଼ାଭିଡ଼ି ପାଦେ ଛନ୍ଦାଛନ୍ଦି
ବୃଷଭ ସହିଲା ମଲ୍ଲବିନ୍ଧା ଯୁଦ୍ଧ ବିଧି ।
ରୁଧିର ଗଳିଲା ତହୁଁ ରୋମେ ରୋମେ ଫୁଟି
କାହାର ହାତେ କାହାର ଜୀବନ ନ ତୁଟି ।
ଏକୁଁ ଏକ ମହାଯୋଦ୍ଧା ରୁଦ୍ର କାମପାଳ
ଅମର ପୁରୁଷ ଦେଖି ହେଲେ ଅସମ୍ଭାଳ ।
ଶିରେ ଶିର କୋଡ଼ାକୋଡ଼ି କରି ପରିତାଳ
ଉଠିଲା ବହନ ଜ୍ୱାଳା ପାଇଲା କି ଜଳ ।

ଆକାଶେ ଲାଗିଲା ଯାଇ ଅଗ୍ନି ତେଜୋମୟ
ରବି ଶଶି ସହିତରେ ଦେବେ କଲେ ଭୟ ।
ଏକକୁ ଆରେକ ଯହୁଁ ନ ପାରିଲେ କେହି
ମେରୁଗିରି କମ୍ପିଲାକ ଚରାଚର ମହୀ ।
ଏତେ ବଡ଼ ମହାଭାରା ସେ ବୃଷଭ ସହି
ମେରୁ ପରାୟ ଅଚଳ ହୋଇଅଛି ରହି ।
ସଂଗ୍ରାମ କରନ୍ତି ମହାଘୋର ବାରମ୍ବାର
ଆଣ୍ଠୁ ପିଠି ଚାପନ୍ତି ସେ ହିଆ ଦଣ୍ଡଭାର ।
ଶସ୍ତ୍ରର ଭାର ପଡ଼ନ୍ତେ ଶସ୍ତ୍ର ଘେନି ଭିଡ଼ି
ପାଦେ ପାଦ ଭିଡ଼ନ୍ତି ସେ ହସ୍ତେ ହସ୍ତ ଭିଡ଼ି ।
ହୁଙ୍କାର ଶବଦ ଉଚ୍ଚେ ଦେଲେକ ସେ ରଡ଼ି
ରାମ ଉପରେ ବସିଲେ କାମଦେବ ମାଡ଼ି ।
ମହାକୋପେ ବିକଶିଲା ଘେନି ଯୋଗମୁଷ୍ଟି
ବଳରାମଙ୍କୁ ମାଇଲେ ବଜ୍ର ସମ ମୁଷ୍ଟି ।
ବଳରାମର ବଳ ସିଂହ କୋଟି କୋଟି
ସେ ରାମ ସଦାଶିବଙ୍କୁ ଯୁଦ୍ଧେ ଗଲେ ହଟି ।
ଶୁଣ ମନୁ ନୃପତି ହୋ କହନ୍ତି ଯେ ମୁନି
ସମରେ ଅଚେତ ଯହୁଁ ହେଲେ ହଳପାଣି ।
ବୃଷଭ ଉପରୁ ପେଲି ପକାଇଲେ ହର
ନିମନ୍ଦିଲେ ରାମକୃଷ୍ଣ କୋପେ ରୁଦ୍ରଙ୍କର ।
ଯଦୁବଂଶ ଭୋଜବଂଶ ପଳାଇଲେ ଡରେ
ପ୍ରହାର କରନ୍ତି ଶିବଗଣ କୋପଭରେ ।
ମାର ମାର ବୋଲି ଯହୁଁ ବୋଇଲେକ ପାଳି
ମୃଗସେନ ଦୈତ୍ୟଙ୍କୁ ଯେ ଦେଲେ ହରଗାଳି ।
ତୋହର ଶତ୍ରୁଙ୍କୁ ମୁହିଁ ସଂହରିଲି ହେଲେ
ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କୁ କିମ୍ପାଇଁ ଗୋଡ଼ଇ ଏ ବେଳେ ।
ଶୁଣି ଦାନବେ ଧାଇଁଲେ ମହା କୋପଭରେ
ଯଦୁ ଭୋଜବଂଶକୁ ଯେ ଓଗାଳିଲେ ବଳେ ।
ନନ୍ଦୀ ଭୃଙ୍ଗୀ ଦୁହେଁ ଶିବଗଣ ସେନାପତି
ଓଗାଳି ମାଇଲେ ଧରି ମୂଷଳ ଶକତି ।
ମହାଘୋର ସଂଗ୍ରାମ ଯେ କରନ୍ତି ଗରଜି
ହାଥୀ ରଥିଙ୍କୁ ମାରନ୍ତି ଅଶ୍ୱ ଗଜ ସାଜି ।
ଯଦୁବଂଶୀ ଭୋଜବଂଶୀ ଯେତେ ଆସିଥିଲେ
ରାମକୃଷ୍ଣ ପଡ଼ନ୍ତେ ସେ ଯାଇ ନ ପାରିଲେ ।
ସମରେ ପଡ଼ିଲେ ଥାଟ ନ ବର୍ତ୍ତିଲେ କେହି
ଯଦୁବଂଶ ସୈନ୍ୟମାନେ ମାରି ଘଉଡ଼ାଇ ।
ନୀଳେନ୍ଦ୍ରି କନ୍ୟାକୁ ଦେବ ଆଣିଲେ ଛଡ଼ାଇ
ବୃଷଭ ଉପରେ ତାଙ୍କୁ ବସାଇଲେ ନେଇ ।
ବାହୁଡ଼ନ୍ତି ମହାଦେବ ଜୟନାଦ କରି
ସଂଗ୍ରାମ ଭୂମିରୁ ରୁଦ୍ର ଗଲେ ବିଜେ କରି ।

କାର୍ତ୍ତିକ କୁମର ପଡ଼ିଅଛି ଯେଉଁଠାବେ
ତହିଁକି ବିଜୟ କରି ଯାନ୍ତି ସଦାଶିବେ ।
ବାରୁଣାରେ ବିଜେ କରିଅଛନ୍ତି ଯୁଧିଷ୍ଠି
ବେନିପାଶେ ବସିଛନ୍ତି ଭୀମ ଯେ କିରୀଟି ।
ମିଳିଲେ ନାରଦ ମୁନି ଏମନ୍ତ ସମୟେ
ପାଦ ପୂଜାକଲେ ତାଙ୍କୁ ପଣ୍ଡୁଙ୍କ ତନୟେ ।
କୃତାଞ୍ଜଳି ହୋଇ ରାଜା କହନ୍ତି ବଚନ
ସ୍ତୁକିତ ହୋଇ କିମ୍ପାଇ ହୋଇଲେ ମଉନ ।
କହ ହେ ମୁନି ଅମୃତ ରସମୟ କଥା
ଦ୍ୱାରକା ନଗର ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବାରତା ।
କ୍ଷେମେ ଅଛନ୍ତି ନା ତହିଁ ହରି ବଳରାମ
ସମସ୍ତ କୁଶଳ କିନା କହ ତପୋଧନ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଧର୍ମଙ୍କ ତନୟ
ରାମକୃଷ୍ଣ ପାଇଲେ ତ ରଣେ ଅପଚୟ ।
ବିଭା ଅର୍ଥେ ଗଲେ ସେହି ବରୁଣ ନବରେ
ପଡ଼ିଲେ ଯେ ରାମକୃଷ୍ଣ ରୁଦ୍ର କୋପଭରେ ।
ପୁତ୍ର ବନ୍ଧୁ ସହିତରେ ସର୍ବେ ନାଶଗଲେ
ତାହାଶୁଣି ଅଜ୍ଞାତରେ ଯୁଧିଷ୍ଠି ପଡ଼ିଲେ ।
ତୋଳି ଧଇଲେକ କୋଳ କରି ଭାଇବେନି
ଉଚ୍ଚେ ରୋଦନ କରନ୍ତି କୃଷ୍ଣ ଗୁଣଗୁଣି ।
ଶୋକଭରେ ହେଲେ ନର ନାରୀଏ ସକଳ
ସମୁଦ୍ର ମନ୍ଥନ ପ୍ରାୟ ଶୁଭିଲା ଚହଳ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ମୁହିଁ ମନ୍ଦକୃତ୍ୟ କଲି
ଏହା କହିବାକୁ କିମ୍ପା କପିଳାସ ଗଲି ।
କାର୍ତ୍ତିକ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ଭେଟ କିମ୍ପା କରାଇଲି
ରାମ କୃଷ୍ଣ ସହିତରେ ସବୁ ମରାଇଲି ।
ଏଡ଼େ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ହେବ ବୋଲି ନାହିଁ ମୋର ଜ୍ଞାନ
ଏତେକ ବୋଲି ନାରଦ ହେଲେ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ।
ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ଦର୍ପ କେହୁ ପାରିବଟି ନାଶି
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଜିଣିପାରିବ ଏକା କାଶୀବାସୀ ।
ଏସନକ ଭାବି ମୁନି ଶୀଘ୍ର ଚଳିଗଲେ
ହସ୍ତିନା କଟକେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
ଆସ୍ଥାନରେ ବିଜେ କରିଅଛି ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ଅଶ୍ୱଥାମା କର୍ଣ୍ଣ ଦୁଃଶାସନ ।
ଶକୁନି ବାହ୍ଲିକ ଭୂରିଶ୍ରବାଙ୍କ ସହିତେ
ସାତ ସହସ୍ର ନୃପତି ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।
ଅଷ୍ଟାଦଶ ଅକ୍ଷୌହିଣୀ ବଳ ହିଁ ସକଳ
ଲକ୍ଷେକ ଚାମର ଢାଳୁଛନ୍ତି ବୃନ୍ଦବାଳ ।
ଲକ୍ଷେ ପାଟବସ୍ତ୍ର ତହିଁ ଅଛନ୍ତି ଉଭାରି
କୋଟିଏକ ବାଦ୍ୟକାର ବାଦ୍ୟ ନାଦ କରି ।

ଶବଦ ଶୁଭୁଛି ସପ୍ତସିନ୍ଧୁ ଘୋଷ ଘୋର
ଦକ୍ଷିଣ ଖମ୍ବ ଆଉଜି ବସିଛି ନୃବର ।
ନାରଦ ମିଳିଲେ ଯାଇ ଏହି ସମୟରେ
ପାଦ୍ୟ ଅର୍ଘ୍ୟ ନେଇ ପୂଜାକଲେ କୁରୁବୀରେ ।
କୃତଅଞ୍ଜଳି ପୁଟରେ ପୁଚ୍ଛନ୍ତି ବଚନ
କହ ମୁନିବର କିସ ଅର୍ଥେ ଆଗମନ ।
ଦ୍ୱାରକାପୁର ବାରତା କୁହ ସୁବିଧାନେ
କ୍ଷେମେ ଅଛନ୍ତି ନା ତହିଁ ହରି ବଳରାମେ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ତୁହୋ ଶୁଣ କୁରୁରାୟେ
ରାମକୃଷ୍ଣ କ୍ଷୟ ଗଲେ ବରୁଣ ଆଳୟେ ।
ରୁଦ୍ର କୋପେ ନାଶକଲେ ଯଦୁ ଭୋଜବଂଶ
ଶୁଣି ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ମୂର୍ଚ୍ଛାଗଲା ପାଇ ତ୍ରାସ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ କେତେକାନ୍ଦୁ ଶୋକଭରେ
ରାମ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବଞ୍ଚାଇ ଆଣ ଯାଇ ବାରେ ।
ରୋଦନ ତେଜି ନୃପତି ବୋଲେ କୋପ କରି
କେମନ୍ତେ ନ ଯିବା ଆମ୍ଭେ ରାମ ଛନ୍ତି ମରି ।
ବଳରାମ ବଧେ ମୋର ପଡ଼ିଛି ଜୀବନ
ସଦାଶିବ ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବା ବହନ ।
ଏକାଳେ ଯୁଧିଷ୍ଠି ଆସି ମିଳିଲେକ ତହିଁ
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ରାଜା ବୋଲେ ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କୁ ଚାହିଁ ।
ତୁମ୍ଭେ ଦଣ୍ଡ ସାଜି ଆସ ଯିବା ହୋ ତଡ଼ତି
ରାମକୃଷ୍ଣ ବର୍ତ୍ତିଲେଟି ରହିବ କୀରତି ।
ଯୁଦ୍ଧରେ ଜିଣିବ ଯେବେ ଦିଶିବନା ଭାଗ୍ୟ
ନୋହିଲେ କରିବା ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ରଣଯୋଗ ।
ତେବେ ଆମ୍ଭର ଦିଶିବ ସିନା ଉପକାର
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ଏହା ଆମ୍ଭର ବିଚାର ।
ଏତେ ବୋଲି ସମଦଣ୍ଡ ସାଜିଲେ ଅପାର
ତୁରଙ୍ଗମ ସଜକଲେ କ୍ଷଉଣି ଅଠର ।
ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଉଡ଼ାଇଲେ ରଥେ ଧ୍ୱଜ ଚିହ୍ନ
ନୃପତିର ସଙ୍ଗେ ସାତ ସହସ୍ର ସଇନ୍ୟ ।
ମର୍ଦ୍ଦଳ କଂସାଳ ଶତସହସ୍ରର ଧ୍ୱନି
ବାଦ୍ୟ ନାଦ ଶବଦରେ କମ୍ପିଲା ମେଦିନୀ ।
ଅନେକ ଥାଟ ସମ୍ଭାର ସଙ୍ଗତରେ ଘେନି
ଅଙ୍ଗଛଳେ କଉରବ ପାଣ୍ଡବ ଏ ବେନି ।
ବନ କନ୍ଦର ପୂରିଣ ଥାଟ ଚଳିଗଲେ
ତାହା ଦେଖିଣ ନାରଦ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହେଲେ ।
ବେଗେ ଯାଇଣ କହିଲେ ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଚାହିଁ
କୁରୁ ପାଣ୍ଡବ ଅଇଲେ ନିଜ ବଳ ବାହି ।
ତାହା ଶୁଣି ସଦାଶିବ ପଚାରନ୍ତି ରହି
କୌରବେ ଅଇଲେ ଯେବେ ରାମକୃଷ୍ଣ ପାଇଁ ।

ତାହାଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଶଙ୍କା ନାହିଁ ମୋର ମନ
ଥାଟରେ ଅଛଇ କିନା ପାଣ୍ଡବ ଅର୍ଜୁନ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ସେହି କୃଷ୍ଣ ପଞ୍ଚଭୂତ
ସେ ମଧ୍ୟ ଆସୁଅଛଇ ଘେନି ଧର୍ମସୁତ ।
ସଂଗ୍ରାମ କରିବେ ନିଶ୍ଚେ ତୁମ୍ଭସଙ୍ଗେ ଆଜ
କୃଷ୍ଣ ବଳଦେବଙ୍କର ଉଦ୍ଧରିବ ଲାଜ ।
ନାରଦ ବଚନ ଶୁଣି କପାଳୀ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ
କ୍ଷତ୍ରିପଣ ଛାଡ଼ିଲେଇଁ ଗଲା ବଳବୀର୍ଯ୍ୟ ।
ବୃଷଭ ପିଠିରୁ ବେଗେ ଓହ୍ଲାଇଲେ ଖରେ
ଧନୁଶର ପକାଇଲେ ଅର୍ଜୁନର ଡରେ ।
ତ୍ରିଶୂଳ ଶକତି ଦେବେ ନ ଧଇଲେ କରେ
ନିଶସ୍ତ୍ର ହୋଇଣ ଉଭା ହୋଇଲେ ଭୂମିରେ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ତୋର ଏ କି ବିପରୀତ
ଧନୁଶସ୍ତ୍ର ପକାଇଲୁ କିମ୍ପା ହୋଇ ଭୀତ ।
ସଂସାରେ ସୁନ୍ଦର ତୁ ଯେ ମାଇଲୁ ମଦନ
ତ୍ରିପୁର ଅନ୍ଧକାସୁର କଲୁ ନିସୁଦନ ।
ପାତାଳପୁର କେତୁକାସୁରକୁ ତୁ ବଧି
ଦଇତଙ୍କ ଶର ତୋର ଶରୀରେ ନ ଭେଦି ।
ଦର୍ପିଷ୍ଠ ଦାନବଗଣ କଲୁ ତୁହି ହତ
ଅତୁଟ ଦେବତା ତୋତେ ବୋଲନ୍ତି ଜଗତ ।
ଏବେ କିମ୍ପାଇ ନିସତେ ଚିନ୍ତିତ ତୋ ମନ
ଅର୍ଜୁନ ଆଗମେ କିମ୍ପା ହେଲୁ ବଳହୀନ ।
ସଦାଶିବ ବୋଇଲେ ତୁ ଶୁଣ ମହାମୁନି
ସଂଗ୍ରାମେ ପାର୍ଥଙ୍କୁ ସରି ନୁହଇ ମୁଁ ଜାଣି ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ କେବେ ତୋତେ ଅଛି ଜିଣି
ମନୁଷ୍ୟ ମାତ୍ରକେ ଅଛି ଏଡ଼େ ଭୟ ଘେନି ।
ଏହାର କାରଣ ମୋତେ କହ ସଦାନନ୍ଦ
ଈଶ୍ୱର ବୋଲନ୍ତି ଏବେ ଶୁଣ ହୋ ନାରଦ ।
ବିନୋଦ କରନ୍ତେ ନିଦ୍ରା ଘାରିଲା ମୋ ଘାଟେ
ଜଳ ଖାଇବାକୁ ଗଣ୍ଡା ଗଲା ଜଳ ତଟେ ।
କିରାତ ରୂପରେ ପାର୍ଥ ଜଗିଥିଲା ଘାଟେ
ଦେଖିଲା ସେ ଗଣ୍ଡାଗୋଟି ଯାଉଅଛି ବାଟେ ।
ଧାମଣା କାଠର ଧନୁ କରିଣ ବିବସ୍ତ୍ର
ହସ୍ତରେ ଧରିଣ ଅଛି ଫରିକ ନାରାଚ ।
ସେହି ନାରାଚ ଧନୁରେ ବସାଇଲା ବୀର
ଉପରେ ପଡ଼ନ୍ତେ ଗଣ୍ଡା ପଡ଼ିଲା ଭୂମିର ।
ତାହା ଦେଖି ପାର୍ବତୀର ଅସ୍ଥିର ଜୀବନ
ରୋଦନ ଶୁଣନ୍ତେ ମୋର ପଶିଲା ଚେତନ ।
ଉମାକୁ ବୋଇଲି କିମ୍ପା କାନ୍ଦୁ ଭୂମି ଲୋଟି
ପାର୍ବତୀ ବୋଇଲେ ମଲା ମୋର ଗଣ୍ଡା ଗୋଟି ।

ତାହା ଦେଖିଣ ମୋହର ଅସ୍ଥିର ଜୀବନ
ଗଣ୍ଡା କେ ମାଇଲା ମୋର ଦେଖି ତ୍ରିଲୋଚନ ।
ତାହା ଶୁଣି ମୁହିଁ ଗଲି ହୋଇ ଅନ୍ତରାଳ
ଦେଖି ବୋଇଲି ଶବର ପୂରିଲା ତୋ କାଳ ।
ଏ ମୋହର ଗଣ୍ଡାକୁରେ ମାରିଲୁ ଚଣ୍ଡାଳ
ନିଜ ପତ୍ନୀଠାରୁ ମୁହିଁ ପାଇଲି ଜଞ୍ଜାଳ ।
ତୁଙ୍କାର ବଚନ ପାର୍ଥ ନ ସହିଲା ରାଗେ
ମୁହିଁ ମାଇଲି ବୋଲି ସେ ମିଳିଲା ମୋ ଆଗେ ।
ପ୍ରତିଜ୍ଞା ବଚନ ଶୁଣି କୋପେ ମୁଁ ପ୍ରଚଣ୍ଡ
ବଜ୍ର ପ୍ରାୟ ମାଇଲି ମୁଁ ନେଇ ଭୁଜଦଣ୍ଡ ।
କୋପେ ପାର୍ଥ ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ ହୋଇ ଲଣ୍ଡଭଣ୍ଡ
ଲଗାଇଲା ମୋର କଣ୍ଠତଟରେ କୋଦଣ୍ଡ ।
କଣ୍ଠତଟେ ମନୁଦଣ୍ଡ ଦେଇ ବୁଲାଇଲା
ଏ ମୋହର ପଞ୍ଚମୁଖୁ ରୁଧିର ଗଳିଲା ।
ସଂଗ୍ରାମେ ଯହୁଁ ହୋଇଲି ମୁଁ ଅତି କାତର
ଡରେ ବୋଇଲିରେ ବୀର ମାଗକିନା ବର ।
ଆମ୍ଭେ ଅଟୁ ବାରେ ତ୍ରିପୁରାନ୍ତକ ଈଶ୍ୱର
ମନର ସନ୍ତୋଷେ ମୁହିଁ ଯାଚିଲଇଁ ବର ।
ତାହା ଶୁଣି କମ୍ପମାନ ହେଲା ଧନୁର୍ଦ୍ଧର
ମନୁ ଶରକୁ ପକାଇ ଯୋଡ଼ି ବେନିକର ।
ନ ଜାଣି ଦୋଷ କଲଇଁ ମୁହିଁ ଦେବସ୍ୱାମୀ
ସଂସାର ସମ୍ପଦ ମୋହେ ପଡ଼ି ମୁହିଁ ଭ୍ରମି ।
ପାର୍ଥଙ୍କୁ ବୋଇଲି ତୋର କିଛି ଭୟ ନାହିଁ
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଜିଣିଲୁ ବୀର ସମର୍ଥ ପଣ ହିଁ ।
କିସ ନାମ ତୋହର ତୁ କାହାର ନନ୍ଦନ
ପୁଚ୍ଛନ୍ତେ କହିଲା ମୁହିଁ ପାଣ୍ଡବ ଅର୍ଜୁନ ।
ବିଚାରି ବୋଇଲି ମୋତେ ଜିଣିବ କେ ଆନ
ବହତୁ ପ୍ରଶଂସା କରି କଲି ସନମାନ ।
ସନ୍ତୋଷେ ବର ମାଗ ତୁ ପଣ୍ଡୁର ନନ୍ଦନ
ତାହା ଶୁଣି ବୋଲଇ ସେ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ସାନ ।
ସତେ ଯେବେ ବର ମୋତେ ଦେବ କୃତ୍ତିବାସ
ସ୍ନାନ ସୁଚିମନ୍ତ ହୋଇ ବେଗେ ତେବେ ଆସ ।
ଶଉଚବନ୍ତ ହେବାକୁ ବେଗେ ମୁହିଁ ଯାନ୍ତେ
ପାର୍ବତୀ ତହୁଁ ତାହାକୁ ବୋଇଲେ ଏକାନ୍ତେ ।
କି ବର ଅର୍ଜୁନ ତୁହୋ ମାଗିବୁ ଯୁକତେ
ମୁହିଁ କିଛି ନ ଜାଣଇ ମାଗିବି କେମନ୍ତେ ।
ପାର୍ବତୀ ବୋଇଲେ ତୁ ହୋ ଶୁଣ ବୀରପାର୍ଥ
ଈଶ୍ୱର ଦେବଙ୍କୁ ମାଗ ଅସ୍ତ୍ର ପାଶୁପତ ।
କ୍ଷତ୍ରି ହୋଇ କି ଜିଣିବେ ତୋତେ ଭୂମିଭାଗେ
ହରିହର ବ୍ରହ୍ମା ଆଦି ନ ଜିଣିବେ ସ୍ୱର୍ଗେ ।

ଏସନକ ଉମା ତାଙ୍କୁ କହିଲେ ମଣାଇ
ସ୍ନାନ କରିସାରି ଆମ୍ଭେ ହୋଇଲୁ ଯେ ତହିଁ ।
ବୋଇଲୁ ବର ମାଗ ହୋ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଭାଇ
ହସିଲେ ଦେବୀ ପାର୍ବତୀ କରତାଳି ଦେଇ ।
ଯୁଦ୍ଧେ ହାରି ଆସି ବର ଯାଚୁଛୁ ଗୋସାଇଁ
ଏପରି ପୁରୁଷ ସିଂହ କାହିଁ ଦେଖାନାହିଁ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲା ତହିଁ ଯୋଡ଼ି ବେନିକର
ପାଶୁପତ ଦେବା ମୋତେ ତ୍ରିପୁର ଈଶ୍ୱର ।
ତାହା ଶୁଣି ବିଚାର ମୁଁ କଲଇଁ ମନର
ନିଶ୍ଚୟ ପାର୍ବତୀ କହିଦେଲେ ଏହି ବର ।
ନାସ୍ତି କରି ନ ପାରି ମୁଁ ଦେଲି ସେହି ବାଣ
ମୁହିଁଯେ କୁଟ ରଚିଲି କାରଣ ହୋ ଶୁଣ ।
ପାର୍ବତୀ ମୁଖକୁ ଚାହିଁ ବୋଇଲି ଏସନ
ଅର୍ଜୁନ ହେଲା ଆମ୍ଭର ଧର୍ମର ନନ୍ଦନ ।
ଆମ୍ଭେ ଦେଲୁ ବର ଏବେ ତୁମ୍ଭେ ଦିଅ ବର
ଯାବତ କାଳକୁ କଥା ଥିବ ନା ଆମ୍ଭର ।
ହସି ଯେ ଦୁର୍ଗା ବୋଇଲେ ମାଗୁକିନା ବର
ଶଉଚ ହୋଇ ଆସନ୍ତୁ ବୋଇଲାକ ବୀର ।
ସ୍ନାନ କରିବାକୁ ଦୁର୍ଗା ଗଲେ ନଦୀ ନୀର
ମୁଁ ବୋଇଲି ପାର୍ବତୀଙ୍କୁ ମାଗିବୁ କି ବର ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଦେବ ଶୁଣ ଶୂଳଧର
ମୁଁ କିସ ମାଗିବି ମୋର ଅଜ୍ଞାନ ଶରୀର ।
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ମାଗିଲି କହିଦେଲେ ମାହେଶ୍ୱରୀ
ତୁମ୍ଭେ ଏବେ କହିଦିଅ ମାଗେ ହେତୁକରି ।
ପୁଚ୍ଛନ୍ତେ କହିଲୁ ତାକୁ ନ ରଖି ସଂଶୟ
ତୁ ଯାହା ମାଗିବୁ ଏବେ ଶୁଣ ଧନଞ୍ଜୟ ।
ସତ୍ୟଯୁଗେ ଅଗ୍ନିରୁ ଏ ହେଲା ପୁଣି ଜାତ
ତ୍ରିଦଶ ଦେବତା ନାମ ଦେଲେ ଦୁର୍ଗାମାତ ।
ଶତସୂର୍ଯ୍ୟ ଜ୍ୟୋତି ଘେନି ବହିଲା ଶରୀର
ମଣିକୁଣ୍ଡଳ ଏହାର ହୃଦୟର ହାର ।
ଏସନ ରୂପେ ଅଗ୍ନିରୁ ଏହି ଅବତରି
ଅସୁର ସୈନ୍ୟଙ୍କ ଦେବଶସ୍ତ୍ର ଏ ପ୍ରହାରି ।
ଏସନକ ଶର ସବୁ କଲା ସେ ସାଧନ
ଘଡ଼ିକକୁ ନ ଅଣ୍ଟିଲା ଦେବ ଶରମାନ ।
ଅକ୍ଷୟ ତୂଣୀର ଦେବୀ ଅଙ୍ଗୁ କଲେ ଜାତ
ଅନୁକ୍ଷଣେ ଶରବୃଷ୍ଟି କଲେ ଶତ ଶତ ।
ତେଣେ ସେ ଅସୁରବଳ କଲେକ ନିପାତ
ଚଉରାଶୀ ଅକ୍ଷୌହିଣୀ ସବୁ କଲେ ହତ ।
ଚଉରାଶୀ ଦିବସରେ ମହିଷା ଯେ ମଲା
ଅକ୍ଷୟ ତୂଣୀର ବାଣ ତେବେ ନ ସରିଲା ।

ସେ ଅକ୍ଷୟ ତୂଣୀ ଏବେ ମାଗ ଧନଞ୍ଜୟ
ଦେବାସୁର ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ନ ଥାଉ ତୋର ଭୟ ।
ସ୍ନାନ ସାରି ଦେବୀ ମିଳି ଏସନ ସମୟେ
ବୋଇଲେ ତୁ ବର ମାଗ ଇଚ୍ଛା ଯାହା ହୁଏ ।
ପ୍ରଣାମ କରିଣ ପାର୍ଥ ଯୋଡ଼ି ବେନିକର
ଅକ୍ଷୟ ତୂଣୀର ଦିଅ ମାଗୋ ଏହି ବର ।
ଶୁଣି ଦୁର୍ଗା ବୋଇଲେ ଯେ କରି ଦୁଃଖମନ
ଏଡ଼େ କୂଟ କଥା କିମ୍ପା କହିଲ ଈଶାନ ।
ପରକୁ ଯେ ଦେଉଅଛ ଆପଣାର ବଳ
ଉମାଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଆଗ କଲ ଖଳ ।
ଲଜ୍ଜା ପାଇ ଦେବୀ ସେହି ତୂଣୀରକୁ ଦେଲେ
ଶତେକ ଈଶ୍ୱର ତୋରେ ନ ଜିଣୁ ବୋଇଲେ ।
ଅକ୍ଷୟ ତୂଣୀର ପାଶୁପତ ଯେ ପାଇଲା
ତିନିପୁରେ କ୍ଷତ୍ରିତାକୁ ଜିଣନ୍ତା ନୋହିଲା ।
ଅନ୍ୟା ଅନ୍ୟ ହୋଇ ତାକୁ ଦେଉଅଛୁ ବର
ତେଣୁ ସିନା ନାରଦ ହୋ ଅର୍ଜୁନକୁ ଡର ।
ଦେବର୍ଷି ବୋଇଲେ ବର ଦେଇଛ ଆପଣ
ତେଣୁ ସଂଗ୍ରାମେ ଛାଡ଼ିଲୁ ଶସ୍ତ୍ର ତେଜି ପ୍ରାଣ ।
ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳରେ ପାର୍ଥ ହିଁ ଧାରଣ
ନିସତ ହୋଇ ଭଵିଲୁ ନ କରିବୁ ରଣ ।
କେବା ତାର ମୁଖେ ପଡ଼ି ଯିବାକୁ ଉବୁରି
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥ ଏକା ଧନୁର୍ଦ୍ଧାରୀ ।
ବିଶ୍ୱନାଥ ବୋଇଲେକ ଏସନକ କଥା
ତାହାକୁ ସମରେ ଆମ୍ଭେ ନୋହୁ ସାମରଥା ।
ଏସନ ବଚନ ଶୁଣି ରାଜା ବସୁବୀର
ମୃଗସେନ ଆଦି ଥିଲେ ଯେତେକ ଅସୁର ।
ବୋଇଲେ ତାହାକୁ ଭୟ ନ କରିବା ହର
ଆମ୍ଭେ ତାହା ଆଗେ ରହି କରିବୁ ସମର ।
ଅସୁରଙ୍କର ଭରସା ପାଇ ଦେବଶୂଳୀ
ବୃଷଭରେ ବିଜେ କଲେ ତ୍ରିଜଟା ମଉଳି ।
ଏଥୁଅନ୍ତେ କଉରବେ ପାଣ୍ଡବ ଏ ବେନି
ରହିଲେ ଶିବଙ୍କ ଆଗେ ଯାଇ ସୈନ୍ୟ ଘେନି ।
ଦେଖନ୍ତି ଅମ୍ବରେ ରହି ଦେବେ ସର୍ବ ମୁନି
ଖୁରାରେଣୁ ଘାତେ କମ୍ପୁଅଛଇ ମେଦିନୀ ।
ଯେ ଯାହାର ମୁଖେ ଭେଟ ହେଲେ ସୈନ୍ୟଦଣ୍ଡ
ଆକାଶେ ଲୁଚିଲେ ଶତ ତେଜ ମାରତଣ୍ଡ ।
କୁରୁଥାଟେ ଆଗୁଆଣି ରାଜା ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ
କୋଟିଏ ଯୋଦ୍ଧା ଘେନିଣ ଧାଏଁ ମୃଗସେନ ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ତୁଲେ ତାର ଯୁଦ୍ଧ ଗୁରୁତର
ଦ୍ୱାଦଶ ସସ୍ର ଯୋଦ୍ଧାଙ୍କୁ ଘେନି ଦୁଃଶା ବୀର ।

ସହସ୍ରେ ନାରାଚ ଘେନି ରାଜା ମୃଗସେନ
ଦୁଃଶାସନ ଉପରକୁ ବିନ୍ଧିଲା ବହନ ।
କଳାମେଘ ଯେହ୍ନେ ବେଗେ ଗମିଯାନ୍ତି ଶୂନ୍ୟେ
ଅପ୍ରମିତ ହିଁ ନାରାଚ ଦିଶଇ ତେସନେ ।
ବାବଲ ଶରକୁ ବେଗେ ଦୁଃଶାସନ ସନ୍ଧି
ପୁଣି ତୀକ୍ଷ୍ଣ ବାଣ ରାଜା ମୃଗସେନ ବିନ୍ଧି ।
ହେଳେ ନିବାରିଲା ତାହା ଦୁଃଶାସନ ବୀର
କୋପେ ଅନ୍ଧକାର ଶର ବିନ୍ଧିଲା ଅସୁର ।
ଶରୀରେ ପଡ଼ି ସେ ବା ତା ରୋମେ ରୋମେ ଫୁଟି
ପଡ଼ିଲାକ ଦୁଃଶାସନ ପ୍ରାଣ ଗଲା ତୁଟି ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନର ସୋଦର ପ୍ରାଣ ବିସର୍ଜନ୍ତେ
ଭୀଷ୍ମ ମହାରଥି ଦେଖି କୋପକଲେ ଚିତ୍ତେ ।
ଦୈତ୍ୟର ପାଖକୁ ବୋଲି ରଥ ବାହିନେଲେ
ଆରେ ଆରେ ବୋଲି କୋପେ ବାଣ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ।
ଅସଂଖ୍ୟ ନାରାଚ ଭୀଷ୍ମ କୋପେଣ ମାଇଲେ
ଅସୁରଙ୍କ ହୃଦେ ପଡ଼ି ଅଗ୍ନି ଝଲକିଲେ ।
ମୁଦ୍‌ଗର ପିଟିଲା ନେଇ ଦୁର୍ବାର ଅସୁର
ଭୀଷ୍ମଙ୍କର ରଥ ଭାଙ୍ଗି କଲା ଶତେ ଚୂର ।
କୋପେଣ ଦୈତ୍ୟ ଗୋଡ଼ାଇ ଗଲା କିଛିଦୂର
ବେଗେ ଗଦା ପ୍ରହାରିଲା ସାରଥି ଉପର ।
ସାରଥି ନିଧନ ଦେଖି ଭୀଷ୍ମ ରଣେ ଭାଜି
ଦ୍ରୋଣ ତପୋଧନ ଆସି ମିଳିଲେ ଗରଜି ।
ଡାକ ହାକ ଦେଇ ଗୁରୁ କରନ୍ତି ସମର
ଯେସନେକ ଜଳବୃଷ୍ଟି କଲେ ସୁରେଶ୍ୱର ।
ତେସନ ନାରାଚବୃଷ୍ଟି କଲେ ନିରନ୍ତର
ଦିଶନ୍ତି ଅନଳ ପ୍ରାୟ ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ଶର ।
ଭଗ୍ନ ହେଲେ ଶରସବୁ ଦୈତ୍ୟଅଙ୍ଗେ ବାଜି
ଧାମନ୍ତି ଦଇତେ କୋପେ ସଂଗ୍ରାମେ ଗରଜି ।
ପାଞ୍ଚକୋଟି ଯୋଦ୍ଧା ମୃଗସେନ ବୀର ତୁଲେ
ଦ୍ରୋଣଙ୍କ ମୁଖେ ପଡ଼ିଲେ ଆସି ରଣଗୋଳେ ।
କର୍ଣ୍ଣ ମହାରଥି ଦେଖି ପାଇଲାକ ଖଙ୍ଗ
ସଂଗ୍ରାମେ ମିଳିଲେ ଯାଇ ନୃପତିର ଆଗ ।
ବଇଷ୍ଣବୀ ଗଦା ଘେନି ରାଜା ବସୁବୀର
କୋପେଣ ପିଟିଲା ଦୁଇ ରଥିଙ୍କ ଉପର ।
ରଥ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ଭୂମିଗତେ ବେନି ବୀରେ
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ କର୍ଣ୍ଣ ଯହୁଁ ପଡ଼ିଲେ ସମରେ ।
ଯୁଦ୍ଧକୁ ଅସୁର ବୀର ନ କରନ୍ତି ଭୟ
ରଥି ହାତୀ ପଦାତିଙ୍କୁ ମାରି କଲେ କ୍ଷୟ ।
ସୈନ୍ୟରଥ କ୍ଷୟ ଦେଖି ଦ୍ରୋଣଙ୍କ ତନୟ
ସୈନ୍ୟ ପଛ କରି ଆଗେ ଚଳାଇଲା ହୟ ।

ବାହ୍ଲିକ ଯେ ସୋମଦତ୍ତ ଶଲ୍ୟଙ୍କ ସହିତେ
ଅସୁରଙ୍କ ତୁଳେ ଯୁଦ୍ଧକଲେ କୋପଚିତ୍ତେ ।
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ଯାଇ ରାଜା ବସୁବୀର
ଚାଳିଶ ଲକ୍ଷ ଯୋଦ୍ଧାଙ୍କୁ ଘେନି ସଙ୍ଗତର ।
ଗାଢ଼େଣ ପଶିଲା ଯାଇ ସଂଗ୍ରାମ ଭିତର
ରହି ଗୋଳଯୁଦ୍ଧ କଲେ ମିଳି ନିଶାଚର ।
ରୁଦ୍ରାଙ୍କ ଖଡ଼ଗ ଧରି ବେଗେ ପ୍ରହାରନ୍ତି
କଉରବ ବଳଙ୍କୁ ସେ ଭୟ ନ କରନ୍ତି ।
ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ହେ ରାଜନ
ହରିହର ଚରିତକୁ ହୁଅ ସାବଧାନ ।
ବିଚିତ୍ର ଚରିତ ଏ ଯେ ପବିତ୍ର ଆଖ୍ୟାନ
ଶୁଣନ୍ତେ ମୁକତ ହେବୁ ଭାରତ ପୁରାଣ ।
ଅପାର ରଣ ହୋଇଲା ହରିହରଙ୍କର
ଶୂନ୍ୟପଥେ ରହିଛନ୍ତି ଦେବ ଦିବାକର ।
ଅପ୍ରମିତ ଯୁଦ୍ଧ ଦେଖି ଦେବ ଦେବରାୟ
ବଜ୍ରୀ ପେଶି ବଜ୍ର କଲେ ଦୈତ୍ୟଙ୍କର କାୟ ।
ଦ୍ୱିଗୁଣ ଅସୁର ସୈନ୍ୟ ତେଜ ଗଲା ବଢ଼ି
ରଣ ରସକ୍ରୀଡ଼ା କଲେ ଦେଇ ସିଂହରଡ଼ି ।
କୁରୁବଳ ସେନାପତି ପଡ଼ିଲେ ସମରେ
ଧନୁ ଧରିଣ ନାରାଚ ବିନ୍ଧନ୍ତି ଅସୁରେ ।
ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ରହି ଚାହିଁଅଛନ୍ତି ବିବୁଧେ
ପଳାଇଲେ କୁରୁସୈନ୍ୟ ନ ରହିଲେ ଯୁଦ୍ଧେ ।
ସୈନ୍ୟଭଗ୍ନ ଦେଖି କୋପେ ଧାଇଁଲା ରାଜନ
ରୁହ ରୁହ ବୋଲି କଳି କଲେ ଦୈତ୍ୟ ସୈନ୍ୟ ।
କୁରୁପତି ସଙ୍ଗତରେ ଅଛନ୍ତି ଭୂପାଳେ
ରଣ ଭୂମିକୁ ଆବୋରି ପଶିଲେ ସେ ରୋଳେ ।
ପନ୍ଦର ଅର୍ବୁଦ ଯୋଦ୍ଧା ରଥେ ରଥେ ଚଢ଼ି
ତେତିଶ ସହସ୍ର ଯୋଦ୍ଧା ଯାନ୍ତି ହସ୍ତୀ ଚଢ଼ି ।
ଅଶୀଏ ଅର୍ବୁଦ ସୈନ୍ୟ ତୁରଗ ଚୋଖାର
ଏକାଦଶ ଅକ୍ଷୌହିଣୀ ନୃପତି ସଙ୍ଗର ।
ଏଥକୁ ଆରେକ କରି ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଅପାର
ଯୁଦ୍ଧେ ପଞ୍ଚଭୂତ ଜାଣି ବିଚାରନ୍ତେ ବୀର ।
ପଡ଼ି ଉଠି ଯୁଝୁଛି ସେ ଉଭୟଙ୍କ ସୈନ୍ୟ
ହୁଙ୍କାର ଶବଦେ ବାଣ ବିନ୍ଧି ଘନ ଘନ ।
ବସୁବୀର ଅସୁର ଯେ ଧାଏଁ ହୋଇ ରାଗୀ
ବିକ୍ରମି ମାଇଲା ବଳ ରଥମାନ ଭାଙ୍ଗି ।
ଭାଙ୍ଗି ସୈନ୍ୟବଳ ହୋଇଗଲେ ବେନିଭାଗେ
ତୁରିତେ ମିଳିଲା ଯାଇ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଆଗେ ।
ବଜ୍ରସମ ଗଦା ଘେନି ରାଜା ବସୁବୀର
ରୋଷେଣ ପିଟିଲା ନେଇ ନୃପତି ଉପର ।

ହସ୍ତୀ ଚଢ଼ି ନରପତି ହୋଇଲାକ ଆଗ
ଗଦାର ଆଘାତେ ଲୋଟିପଡ଼େ ମତ୍ତନାଗ ।
ବାହନ ନିଧନ ହେବା ଦେଖି ନୃପବର
ଗଦାଏ ପିଟିଲା ନେଇ ଅସୁର ଉପର ।
ଅସୁରବୀର ପାତିଲା ନିଜ ବକ୍ଷସ୍ଥଳ
ବାଜି ଗଦାବର ପଡ଼େ ଆସି ଭୂମିତଳ ।
ପୁଣି ଅସୁର ଗଦାଏ ପ୍ରହାରିଲା ନେଇ
ମୂର୍ଚ୍ଛାଗତ ପଡ଼ିଲାକ ରଣେ କୁରୁସାଇଁ ।
ଅଶ୍ୱଥାମା ରଥରୁ ଯେ ପଡ଼ିଲା ଓହ୍ଲାଇ
କୋଳ କରି ନୃପତିକି ଧଇଲାକ ଯାଇ ।
ବିକ୍ରମି ଅସୁର ଗଦା ପ୍ରହାରିଲା ଖରେ
ଏକଠାବେ ଅଚେତନ ହେଲେ ଦୁଇବୀରେ ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଅଶ୍ୱଥାମା ନେଇ କଲା ବନ୍ଦୀ
ଆପଣାର ରଥେ ନେଇ ପକାଇଲା ବାନ୍ଧି ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କ ଆଗେ ଚାରେ କହିଲେକ ଯାଇ
ରାଜା ଅଶ୍ୱଥାମା ବନ୍ଦି ପଡ଼ିଲେ ଗୋସାଇଁ ।
ଭୀମର ମୁଖକୁ ଚାହିଁ ଯୁଧିଷ୍ଠିର କାନ୍ଦି
ଆମ୍ଭେ ଥାଉଁ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ରାଜା ହେଲେ ବନ୍ଦି ।
ବୃଦ୍ଧକାଳେ ପିତାକୁ ମୋ ହେଲା ପୁତ୍ର କଷ୍ଟ
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ବିନେ ନାଶ ଯିବ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ।
ଗାନ୍ଧାରୀର ମୁଖ ଚାହିଁ ଚାହିଁବି କେମନ୍ତେ
ରଣଯୋଗ କରିବି ମୁଁ ଭାଇର ନିମନ୍ତେ ।
ଏତେ ବୋଲି ଆରୋହିଲେ ରଥେ ଧର୍ମସୁତ
ତାହା ଦେଖି ମାରୁତିର ହେଲା କୋପଚିତ୍ତ ।
ଉଚ୍ଚସ୍ୱରେ ଡାକଦେଇ ପଶିଲା ସମରେ
ବୃକୋଦର ମୂର୍ତ୍ତି ଦେଖି କମ୍ପନ୍ତି ଅମରେ ।
ଭୀମ ଦେଖି ବସୁବୀରେ କୋପେଣ ପ୍ରଚଣ୍ଡ
ଉପରେ ଗଦାକୁ ନେଇ ପିଟିଲା ଦୁର୍ଦ୍ଦଣ୍ଡ ।
ତୁରିତେ ପବନସୁତ ବାମଅଙ୍ଗ ପାତି
ବାଜି ଗଦାବର ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଲାକ କ୍ଷିତି ।
ପିଟିଲା ତା କାଳଦଣ୍ଡ ଗଦା ବୃକୋଦର
ଶତଖଣ୍ଡ ହୁଏ ପଡ଼ି ଦୈତ୍ୟର ଉପର ।
ଧୂମମୟ ଦିଶିଲାକ ନବଖଣ୍ଡ ମହୀ
ପୁଣି ହିଁ ପିଟିଲା ଗଦା ଭୀମ କୋପବହି ।
ଅସୁର ନୃପତି ତଳେ ପଡ଼ିଲା ଗରଜି
ଯେସନେ ମନ୍ଦରଗିରି ପଡ଼ିଲାକ ଭାଜି ।
ଦୈତ୍ୟର ଉପରେ ଭୀମ ବସିଲାକ ଡେଇଁ
କଟିଭାଗେ ବକ୍ଷସ୍ଥଳେ ବେନିପାଦ ଦେଇ ।
ଅସୁରର ସୈନ୍ୟ କେହି ନ ରହିଲେ ଆଗେ
ମୁଣ୍ଡକୁ ମୋଡ଼ିଲା ଭୀମ ମୂଷଳ ସଂଯୋଗେ ।
ହୁଙ୍କାର କରିଣ ଭୀମ ଫିଙ୍ଗିଦେଲା ରାଗେ
ଶିବଙ୍କ ଆଗେ ପଡ଼ିଲା ଯାଇ ମୁଣ୍ଡ ବେଗେ ।
ନୃପତି ପଡ଼ିଲା ସୈନ୍ୟ ଭାଙ୍ଗି ପଳାଇଲେ
ଭୀମସେନ ଆଗେ କେହି ଜଣେ ନ ରହିଲେ ।
ରଥେ ରଥ ଗଜେ ଗଜ କଚାଡ଼ଇ ନେଇ
ସକଳ ସୈନ୍ୟ ମାଇଲା ହିଡ଼ମ୍ବିକୀ ସାଇଁ ।
ମୋହରେ ପଡ଼ି ପଳାଇ ନ ପାରିଲେ କେହି
ରଣ ଦେଖିଣ ହସନ୍ତି ଚାରିଭାଇ ରହି ।
ଅସୁର ସୈନ୍ୟ ନିପାତ ଦେଖି କାଶୀପତି
ବୃଷଭ ଆରୋହୀ ରଣେ ମିଳିଲେ ତଡ଼ତି ।
ହସ୍ତରେ ପିନାକ ଧନୁ ତ୍ରିଜଟା ମଉଳି
ଅଶ୍ରୁଧାର ପ୍ରାୟ କଲେ ବାଣ ଜ୍ୱାଳାବଳି ।
ହାବୋଡ଼ା ଶରେକ ଘେନି ମାଇଲେକ ପାଳି
ଘାଏ ମାରୁତି ପଡ଼ିଲା ମହୀପରେ ଢଳି ।
ଭୀମର ପଡ଼ିବା ଦେଖି ଦେବ ଶୂଳଧର
ଅନୁକ୍ଷଣେ ଶରବୃଷ୍ଟି କଲେ ନିରନ୍ତର ।
ଗୋଡ଼ାଇ ମାରନ୍ତି ଶିବ କୁରୁ ପଣ୍ଡୁବଳ
ମହାବାତେ ଯେହ୍ନେ ଖସିପଡ଼େ ଚୂତଫଳ ।
ରକତେ କର୍ଦ୍ଦମ କଲେ ବାଣେ ମହୀତଳ
ରଣ ଛାଡ଼ି ପଳାଇଲେ ସୈନ୍ୟ ହିଁ ସକଳ ।
ଥାଟ ନିସୂଦନ ଦେଖି ବୀର ଧନଞ୍ଜୟ
ରଥକୁ ଆରୋହୀ କଲା ସଂଗ୍ରାମେ ବିଜୟ ।
ଶଙ୍ଖ କାମ ଗୋକ୍ଷୀର ଏ ଚାରି ହୟବର
ସାତ୍ୟକି ବାହଇ ରଥ ପବନହୁଁ ଖର ।
କପିଧ୍ୱଜର ପତାକା ଉଡ଼େ ଫରଫର
ମିଳିଲେ ସେ ସଦାଶିବ ଆଗେ ଧନୁର୍ଦ୍ଧର ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ଦେଖି କୋପକଲେ ଦେବରାଜ
ଅକ୍ଷୟ ତୂଣୀରୁ ଦେବ କାଢ଼ିଲେ ନାରାଚ ।
ସେ ନାରାଚ ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ଉପରେ ପ୍ରହାରି
ଗଉରବ ଛାଡ଼ି ହର ଶରବୃଷ୍ଟି କରି ।
ନାରାଚ ଆସନ୍ତେ ତାହା ସଂହାରିଲେ ପାର୍ଥ
ଅତି କ୍ରୋଧଭର ହୋଇ ପ୍ରଭୁ ବିଶ୍ୱନାଥ ।
ଦେଖି ବୀର ଧନଞ୍ଜୟ ମନେ ଧ୍ୟାନ କଲା
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ହସ୍ତକୁ ବାଣେ ଶୂନ୍ୟେ ଚଳିଗଲା ।
ଶିବ ମାଇଲେ ଶକତି ବାଣ କାଳାନଳ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଶକତି ଏକ କଲେ ପରିତାଳ ।
ଦୁଇବାଣ ଏକହୋଇ ଗଲେ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନେ
ନିଶସ୍ତ୍ର ହୋଇଲେ ଦେବ ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ଈଶାନେ ।
ଏକମାତ୍ର ପିନାକ ଯେ ଅଛି ହର ତହିଁ
ତୂଣୀରେ ଦେଖିଲେ ବାଣଗୋଟିଏ ଯେ ନାହିଁ ।

ମହାମନ୍ତ୍ର ସୁମରିଲେ ଦେବ ଉମାସାଇଁ
ପର୍ବତା ଶର ପ୍ରହାର କଲେ ବେଗେ ନେଇ ।
ପୃଥିବୀକି ଘୋଟିଆସେ ଲକ୍ଷେକ ପର୍ବତ
ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳ ହିଁ ଶୂନ୍ୟ ସ୍ୱର୍ଗପଥ ।
ତା ଦେଖି ପେଶିଲା ବଜ୍ରଶର ଧନଞ୍ଜୟ
ଲକ୍ଷେକ ପର୍ବତ ଧୂଳି ହୋଇଗଲା କ୍ଷୟ ।
ପର୍ବତକୁ ଚୂର୍ଣ୍ଣ ଦେଖି ହର କୋପେ କଲେ
ଯୋଗଲୟ କରି ଅଗ୍ନି ବାଣେକ ପେଶିଲେ ।
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ବିକାଶି ଆସେ ପ୍ରଳୟ ବଦନି
ଦିଗ ବହନ ହେବାର ଦେଖି ଫାଲଗୁନି ।
ମେଘାଶରେ ପ୍ରହାରିଲେ ବିଚାରି କିରୀଟି
ଅଗ୍ନିବାଣ ଉପରେ ସେ କଲେ ଜଳବୃଷ୍ଟି ।
ସାଧୁ ସାଧୁ କଲେ ତାଙ୍କୁ ବ୍ରହ୍ମାର ନନ୍ଦନ
ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ତୋ ମହିମା ହିଁ ଧନ୍ୟ ।
ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ସରି କେହୁ ଅଛଇ ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟେ
ରଣରଙ୍ଗ ସହିଲୁ ତୁ କ୍ଷତ୍ରୀ ହୋଇ ଏକେ ।
ଏସନ ବୋଲି ତ୍ରିଦଣ୍ଡ ଗୋଟି ବୁଲାଇଲେ
କଳି ଧୋକଡ଼ିରୁ ଭସ୍ମ ମୁଠାଏ ମାଇଲେ ।
ରୁଦ୍ରଚକ୍ରକୁ ସ୍ମରଣ କଲେ ବିଶ୍ୱନାଥ
ନାଭୀଚକ୍ରେ ଛେଦିଲା ତା ବୀରବର ପାର୍ଥ ।
ମାଇଲେ ସେ ନାଗଫାଶ ବାଣ ବିରୁପାକ୍ଷ
ଗର୍ଜିଣ ପନ୍ନଗମାନେ ଧାଇଁଲେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।
ଗରୁଡ଼ ଶସ୍ତ୍ର ପାଇଲା ଦେଖି ଧନଞ୍ଜୟ
ପନ୍ନଗ ଶରକୁ ସେହି କଲା ଯାଇ କ୍ଷୟ ।
ନାରାୟଣ ଶରଗୋଟି ପେଶିଲା ଅର୍ଜ୍ଜୁନ
ମୋହେ ମୂର୍ଚ୍ଛାଗତ ହେଲେ ଦେବ ତ୍ରିଲୋଚନ ।
ରବି ଶଶିପୁରେ ପଶି ଉହାଡ଼େ ରହିଲେ
ପର୍ବତ ସହିତେ ଚରାଚର ହିଁ କମ୍ପିଲେ ।
ସମୁଦ୍ର ହିଁ ଗଲା ଘୁଞ୍ଚି କୁରୁମ ଚମକି
ପାତାଳପୁର କମ୍ପିଲା ମହୀଗଲା ବାଙ୍କି ।
ମରୁତ କୁବେର ବସୁ ବାସବ ଅନଳ
ବୃହସ୍ପତି ଆଦି ଗ୍ରହ ଦଶଦିଗପାଳ ।
ନାରାୟଣ ଶସ୍ତ୍ର ଦେଖି କଲେ ଭୟ ମନେ
ପଳାଇ ପଶିଲେ ଯାଇ ବ୍ରହ୍ମାର ଭୁବନେ ।
ଈଶ୍ୱର ହିଁ ନାଶଗଲେ ଯାହାର ଆଧାନେ
ତେଣୁ ଭୟେ ପଳାଇଲେ ଦେବାସୁରମାନେ ।
ଆରତ ହୋଇ ପଳାଇଗଲେ ଶିବଗଣ
ପଞ୍ଚମନରେ ଭାଳିଣ କରନ୍ତି ରୋଦନ ।
କପାଳୀର ନିଧନରେ ପଳାଇଲେ ବଳ
ହାତୀ ରଥ ଯେତେ ଥିଲେ ଗଲେ ଯମଆଳ ।

ନଦୀଏ ତହିଁ ବହିଲା ଦୈତ୍ୟଙ୍କ ରକତେ
ବୃକ୍ଷମୂଳୁ ଭାଙ୍ଗିପଡ଼େ ଯେହ୍ନେ ମହାବାତେ ।
ତେସନ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ଅସୁର ସଇନ୍ୟ
ସମସ୍ତ ଘେନି ପଡ଼ିଲା ରାଜା ମୃଗସେନ ।
ଯୁଝିବା ଶକତି ତହିଁ ନାହିଁ ଏକ ଜଣେ
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସଂହାରିଲା ପାର୍ଥ ଏକବାଣେ ।
ନୀଳେନ୍ଦ୍ରି କନ୍ୟାକୁ ପାର୍ଥ ରଥରେ ବସାଇ
ବାହୁଡ଼ି ଆସଇ ଜୟ ଶଙ୍ଖକୁ ବଜାଇ ।
ସୁର ଇନ୍ଦ୍ରର ସମାନେ ବିକାଶଇ ତେଜ
ଯୁଧିଷ୍ଠି ପାଶେ ମିଳିଲେ ବାସବ ଆତ୍ମଜ ।
କହନ୍ତି ଯୁଧିଷ୍ଠି ଦେବ ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ଚାହିଁ
ଦେଖ ବାବୁ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ଅନ୍ଧସୁତେ ତହିଁ ।
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ଅଶ୍ୱତ୍ଥମା ହୋଇଲେ ନିଧନ
ଆବର ପଡ଼ିଲେ ରଣେ କର୍ଣ୍ଣ ଦୁଃଶାସନ ।
ଭୀମସେନ ହାତକୁ ତ ଶଙ୍କା ନାହିଁ ମନେ
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ହତେ ରହି ନ ପାରେ ଜୀବନେ ।
ଗାନ୍ଧାରୀ ବଦନ ମୁହିଁ ଚାହିଁବି କେମନ୍ତେ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଶୋକ ନ ଘେନ ହେ ଚିତ୍ତେ ।
ସଂଗ୍ରାମରେ ପଡ଼ିଛନ୍ତି କୃଷ୍ଣ ହଳଧର
ଯଦୁବଂଶ ଭୋଜବଂଶ ଘେନି ସଙ୍ଗତର ।
ସୋଦର ଛାରକୁ କିମ୍ପା କର ଏଡ଼େ ଶୋକ
ଜଗତର ଜୀବନ ଯେ ତ୍ରିଲୋକ୍ୟ ପାଳକ ।
ଅବଶ୍ୟ କଥାଏ ଏଥେ ହୋଇବ ଗୋସାଇଁ
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ଏହା କହୁ କାହିଁପାଇଁ ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ନାମଧାରୀ ଯେବଣ ହିଁ ଲୋକ
ତାହାର ନିଧନେ ମୋର ହୃଦ ଦକ ଦକ ।
ତୁ ବାବୁ ସୁମରୁ କିନା ଦେବ ମଘବାନ
ଅମୃତ ବରଷୁ ସର୍ବେ ପାଆନ୍ତୁ ଜୀବନ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କ ବଚନରେ ପାର୍ଥ ତୋଷ ହୋଇ
ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ଯେ ସ୍ତୁତି କଲେ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ହିଁ ଚାହିଁ ।
ଭୋ ଦେବ ଅମରନାଥ ସୁରପୁର ସାଇଁ
ସଙ୍କଟେ ସ୍ମରଣ ନାଥକର ମୋତେ ତ୍ରାହି ।
ସଂସାର ପାଳକ ନାଥ ଜଗତ ତାରଣ
ପ୍ରସନ୍ନେ ଅଭୟବର ଦେଉ ମଘବାନ ।
ଜମ୍ଭଭେଦୀ ନାମ ତୋର ଜମ୍ଭଦୈତ୍ୟ ମାରି
କାମୁକ ପୁରୁଷ ତୋର କୋଟି ଅପସରୀ ।
ଦିଗପାଳମାନେ ତୋର ସଦା ଆଜ୍ଞାକାରୀ
ନିର୍ଘାତ ଥିବାରୁ ହସ୍ତେ କାମ ବଜ୍ରଧାରୀ ।
ଗଉତମ ମୁନି ଶାପେ ତୁ ସହସ୍ର ଯୋନି
ସହସ୍ର ଲୋଚନ କଲୁ ଶୁଦ୍ଧଯୋଗ ଘେନି ।

ଜନ ଜନ୍ତୁ ପାଳୁ ତୁହି ସଂସାର ତାରଣ
ପାରିଜାତ ଫୁଲମାନ ତୋର ଆଭରଣ ।
ସର୍ବଜନ୍ତୁଙ୍କ ଉପରେ ଦେବଙ୍କ ଉତ୍ତମ
ତୋହର ବଚନ ଭାଙ୍ଗି ନ ପାରଇ ଯମ ।
ଭୋ ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତା ତୁମ୍ଭେ ପ୍ରତିକାର କର
ଏ ମୋହର ଦଇନୀ ତୁ ଘେନ ସୁନାସୀର ।
ତୋ ସଙ୍ଗେ ବିବାଦ କଲା ହିମବାନ ଯହୁଁ
ପର୍ବତଙ୍କ ପକ୍ଷଛେଦି ପକାଇଲୁ ତହୁଁ ।
ଦେବଙ୍କ ଉପରେ ତୁହି ଦେବନାମ ବହୁ
ଗୋବିନ୍ଦର ଅପମାନ ଦଣ୍ଡେ ହେଁ ନ ସହୁ ।
ତୋହର ଦେଖନ୍ତେ ରାମକୃଷ୍ଣ ହେଲେ ହତ
ସମସ୍ତେ ବଞ୍ଚନ୍ତୁ ବୃଷ୍ଟି କର ତୁ ଅମୃତ ।
ଏତେ ବୋଲି ପାର୍ଥ ତାଙ୍କୁ ସୁମରଣା କଲା
ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ସେ ସ୍ତୁତିକରି ଓଳଗି ଶୋଇଲା ।
ତଥାପି ଅମୃତ ବୃଷ୍ଟି ବାସବ ନ କଲା
କୋପେ ବୀର ଧନଞ୍ଜୟ ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ ହେଲା ।
ଅଧର ଦଶନେ ଚାପି ବୋଇଲା ଉତ୍ତର
ମୁହିଁ ତୋହର ନନ୍ଦନ ତୁ ମୋର ପିଅର ।
ଏ ମୋହର ଭକତି ନ ଘେନୁ ଏତେବେଳେ
ଭକତ ବତ୍ସଳ ତୋତେ ବୋଲନ୍ତି ସକଳେ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସ୍ନେହ ତୋତେ ଥାଇ ସବୁକାଳେ
ନିର୍ଦ୍ଦୟ ପୁରୁଷ ଦୟା ନାହିଁ ତୋର ତିଳେ ।
ସଂସାର ତାରଣ ନାଥ ନାହିଁ ତୋର ଜ୍ଞାନ
ଦୁଃଖକାଳେ ବନ୍ଧୁ ଯେବେ ନୁହନ୍ତି ପ୍ରସନ୍ନ ।
କି କରିବେ ବଞ୍ଚିଥାଇ ସେମାନେ ସଂସାରେ
ଏହାକହି ଗାଣ୍ଡୀବକୁ ଧଇଲେ ସେ କରେ ।
ଭୂମିଗତ କରିବି ମୁଁ ଅମର ଭୁବନ
ଅମୃତ ଆଣି ରଖିବି ଶ୍ରୀହରି ଜୀବନ ।
ପୁତ୍ର ବନ୍ଧୁ ଘେନି ଯେବେ ଗୋବିନ୍ଦ ମରିବ
ତୁ କିମ୍ପା ସମ୍ପଦେ ଥିବୁ ନିର୍ଭୟେ ବାସବ ।
ଐରାବତକୁ ଯେ ଶରେ ବାସବକୁ ଶରେ
ସ୍ୱର୍ଗପୁର ଛେଦିବାକୁ ମାରେ ମୁଦ୍‌ଗରେ ।
ତିନିବାଣ ଏକାବେଳେ ଧନୁରେ ଯୋଚିଲା
ସ୍ୱର୍ଗ ଛାଡ଼ି ସୁରେଶ୍ୱର ଶୂନ୍ୟରେ ରହିଲା ।
ପଚାରଇ ବୃହସ୍ପତି ଚାହିଁ ସୁରପତି
କିମ୍ପାଇ କମ୍ପୁ ଅଛଇ ପୁର ବାରସ୍ୱତୀ ।
ଦେବଗୁରୁ ବୋଇଲେ ହେ ଶୁଣ ସହସ୍ରାକ୍ଷ
ରାମକୃଷ୍ଣ ସହିତରେ ମଲେ ସର୍ବଲୋକ ।
ତେଣୁ ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ଅତି ବିଚଳିତ କାୟ
ତୋତେ ଯେ ବହୁତ ସ୍ତୁତି କଲା ଧନଞ୍ଜୟ ।

ଯହୁଁ ଅମୃତ ନ ଦେଲୁ ତୁହୋ ସୁରଗଣ
କୋପେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ତୋ ପାଇଁ ଯୋଚିଅଛି ବାଣ ।
ସଂଗ୍ରାମେ ପଡ଼ିଥିବାରୁ ରାମ ନାରାୟଣ
ଉପରୋଧ ଛାଡ଼ିଲା ସେ ସୁଭଦ୍ରା ରମଣ ।
ଅମୃତ ବୃଷ୍ଟି ତୁ କର ରହୁ ସ୍ୱର୍ଗବାସ
ଏ ଅମର ଭୁବନକୁ ନ କର ବିନାଶ ।
ଦେବଗୁରୁ ବଚନରେ ସହସ୍ରାକ୍ଷ ତୁଷ୍ଟି
ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଉପରେ କଲା ସୁଧା ବୃଷ୍ଟି ।
ଅମୃତ ପାଇଣ ଚେତି ଉଠିଲେ ସକଳ
ମାର ମାର ବୋଲି ତହିଁ କରିଲେ ଚହଳ ।
ବଳରାମ ଉଠି କୋପେ ଗଲେ ପୁତ୍ରଛଳେ
କପିଳାସ କନ୍ଦରକୁ ଉପାଡ଼ିଲେ ହେଳେ ।
ପକାଇ ଦେବି ମୁଁ ନେଇ ମହାସିନ୍ଧୁ ଜଳେ
କଥାଗୋଟି ରହିଥିବ ଏ ମହୀମଣ୍ଡଳେ ।
କପିଳାସ ଉପାଡ଼ନ୍ତେ ଦେଖି ଗଣେଶ୍ୱର
କୋପେଣ ଧାଇଁଲେ ଏକଦନ୍ତ ଲମ୍ବୋଦର ।
ନନ୍ଦିଘୋଷ ରଥେ ଥିଲା ପବନର ସୁତ
ଉଗାଳିଲେ ଯାଇ ଗଣନାଥଙ୍କୁ ତୁରିତ ।
ତାହା ଦେଖି କୋପ କଲେ ଗଉରୀ ନନ୍ଦନ
ପରଶୁ କୁଠାର ଘେନି ଧାଇଁଲେ ବହନ ।
ବିକ୍ରମି ଯାଇଣ ଗଦା ପ୍ରହାରିଲେ ଖରେ
ଉଛୁଳି ପଡ଼ିଲା ବାଜି ହନୁର ଉପରେ ।
ପରଶୁ ହସ୍ତ ତା ଦେଖି ହୋଇ କୋପମୂର୍ତ୍ତି
ହନୁକୁ ଧଇଲେ ଥୋର ହସ୍ତେ ଗଣପତି ।
ଶ୍ରୀରାମଙ୍କୁ ସୁରମଣା କଲା ହନୁଯତି
ଯୋଜନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ଲାଞ୍ଜ ବଢ଼ାଇଲା ଧାତି ।
ଗଣନାଥଙ୍କୁ ବାନ୍ଧିଲା ସେହି ଲାଙ୍ଗୁଳରେ
ବନ୍ଧା ହୋଇଲେ ସେ ଦୁହେଁ ସଂଗ୍ରାମ ଭୂମିରେ ।
ଧରା ଧରି ହୋଇ ପଡ଼ିଗଲେ ମାଲବନ୍ଧେ
କେହୁ ବା ତଳେ ପଡ଼ନ୍ତି କେ ଉଠନ୍ତି କନ୍ଧେ ।
ଗଡ଼ାଗଡ଼ି ଘାତେ କଲେ ପର୍ବତକୁ ଚୂର
ମୁଖ ବାଟରେ ରୁଧିର ବହେ ଝର ଝର ।
କୈଳାସ ନିମନ୍ତେ କୋପେ କଲେ ଯେ ପାର୍ବତୀ
ପିଶାଚୁଣୀ ବୃନ୍ଦ ଘେନି ସେ ଧାଇଁ ଆସନ୍ତି ।
କେ ବ୍ୟାଘ୍ର ବାହନେ କେହୁ ମରାଳ ବାହନେ
ଶାର୍ଦ୍ଦୁଳ ଚଢ଼ି ଗମନ କରନ୍ତି କେ ରଣେ ।
ଏମନ୍ତେ ସେ ନବକୋଟି ଚାମୁଣ୍ଡା ଅଇଲେ
ଶତେପୁର କରି ବଳରାମଙ୍କୁ ବେଢ଼ିଲେ ।
ଘୋର କିଳିକିଳା ଶବ୍ଦ କରନ୍ତି ସେ ଚଣ୍ଡୀ
ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱକେଶୀ ମୁଣ୍ଡମାନ ସିନ୍ଦୂରରେ ମଣ୍ଡି ।

ଦନ୍ତରେ ଧରି ଅଛନ୍ତି ନରଶିର ମଣ୍ଡି
ରୁଧିର ପାନରେ ମତ୍ତ ଶୋହେ ନାଚଖଣ୍ଡି ।
ଏସନ ରୂପ ଦେଖାଇ କରାନ୍ତି ଯେ ଭୟ
ଫୁଫୁକାର ଉଠେ ମହାଅଗ୍ନି ତେଜୋମୟ ।
ମୃତ ସଞ୍ଜୀବନୀ ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ିଲେ ପାର୍ବତୀ
ଈଶ୍ୱର ସଙ୍ଗେ ଚଉଦକୋଟି ଗଣ ବର୍ତ୍ତି ।
କପିଳାସ ଉପାଡ଼ିବା ଦେଖି ପଶୁପତି
ବୃଷଭ ଆରୋହୀ ଦେବ ଆଗରେ ହୁଅନ୍ତି ।
ବିଶ୍ୱନାଥ କୋପେ ଦେଖି ଦେବ ନାରାୟଣ
ସୁଦର୍ଶନ ଚକ୍ରଧରି ବିଜୟ ଆପଣ ।
ସଦାଶିବ ବିଶ୍ୱରୂପ ଦେବେ ଅଗୋଚର
ଅର୍ଜ୍ଜୁନର କୋପାନଳେ କମ୍ପଇ ଅମର ।
ବଳରାମର ପ୍ରତିଜ୍ଞା ମହା ପରାକ୍ରମ
ଅନ୍ୟୋଅନ୍ୟରେ କରନ୍ତି ସେଠାରେ ସଂଗ୍ରାମ ।
ହରି ହର ଯୁଦ୍ଧ ଯହୁଁ ବାସବ ଜାଣିଲେ
ଐରାବତ ଚଢ଼ି ଇନ୍ଦ୍ର ତହୁଁ ବିଜେ କଲେ ।
ଦେବ କିନ୍ନର ଗନ୍ଧର୍ବ ଘେନିଣ ଆକାଶେ
ବୃହସ୍ପତି ବିଜେ କଲେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ପାଶେ ।
ତ୍ରିଦଶ ଦେବତା ଘେନି ବିଶ୍ୱଦେବା ଗଲେ
ଦକ୍ଷ ପ୍ରଜାପତି ସହ ସମସ୍ତେ ମିଳିଲେ ।
ନାଦର ବୋଇଲେ ପିତା ବେଗେ ରୁହା କଲି
ଏହିକ୍ଷଣି ରସାଗତ ହେବ ମହିସ୍ଥଳୀ ।
ବ୍ରହ୍ମା ବୋଇଲେ ରେ ବାବୁ ତୁହି ମୂଳମନ୍ଦ
ତୁହି ସିନା ଭିଆଇଲୁ ଏଡ଼େକ ପ୍ରମାଦ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ପିତା ସଂସାରର ହିତେ
କୁତୂହଳ ଭିଆଇଲି ଦେଖିବା ନିମନ୍ତେ ।
ବସୁବୀର ମୃଗସେନ ପାଇ ସିନା ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ
ସଂସାର କି ରଖିଥାନ୍ତେ ସେ ଅସୁର ମନ୍ଦ ।
ବିଶ୍ୱନାଥଠାରୁ ସେହି ପାଇଥିଲେ ବର
ପୁର କରି ନେଇଥାନ୍ତେ ଏହି ସୁର କ୍ରୂର ।
ହରିହର ଏକ ଆତ୍ମା ବୋଲନ୍ତି ଜଗତେ
ସହି ନ ପାରିଲେ କଳି କଲେ ଅନିମିତ୍ତେ ।
ଏବେ ପିତା ଯାଇ ତୁମ୍ଭେ ସନ୍ଧି ବେଗେ କର
ନ ବୁଡୁ ସଂହାର ନୋହୁ ନୋହୁ ଏ ସମର ।
ନାରଦ ବଚନେ ବ୍ରହ୍ମା କରନ୍ତି ଗମନ
ତୁରିତେ ମିଳିଲେ ଯାଇ ରଣ ସନ୍ନିଧାନ ।
କୁଶହସ୍ତ ହୋଇ ବ୍ରହ୍ମା ମଧ୍ୟରେ ପଶିଲେ
ଦୁଇ କତିକି ଯେ ଦୁଇ ଦୁଇ ମୁଖ କଲେ ।
ଦୁଇ ବଦନ୍ତେ କରନ୍ତି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ସ୍ତୁତି
ଦୁଇ ମୁଖେ ସ୍ତୁତି ମହାଦେବଙ୍କୁ କରନ୍ତି ।
ଜୟ ଜୟ ନୀଳକଣ୍ଠ ଉମା ପ୍ରାଣନାଥ
ଜୟ ତୁ ଅନାଦିନାଥ ସପ୍ତଫେଣୀ ମାଥ ।
ସମର୍ଥ ହଳ ସୌନନ୍ଦ ମୂଷଳ ତୋ ହସ୍ତେ
ଜୟ ତୁ ପରମଯୋଗୀ ଜୟ ବିଶ୍ୱନାଥେ ।
ଦେବକୀ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଅଟେ ତୁମ୍ଭର ମହିମା
ଯାହାର ଘଡ଼ିକେ ହୁଏ ଦିବସେକ ବ୍ରହ୍ମା ।
ଚାରି ସହସ୍ର ଯୁଗରେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ଦିବସେ
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ଚାରିଯୁଗ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କୁ ନିମିଷେ ।
ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ଚାରିଯୁଗ ହୁଏ ଜାଣ
ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ନିମିଷ ଏ କଥା ହିଁ ପ୍ରମାଣ ।
ତୋ ମହିମା କହିବାକୁ ଅଛି କେ ଭାଜନ
ଯାହାଙ୍କୁ ଚିନ୍ତନ୍ତି ମୁନିଜନେ କରି ଧ୍ୟାନ ।
ତୋର ଚାରିଯୁଗେ ପୃଥ୍ୱୀ କୋଟିବାର ନାଶ
ଅନାଦି ପୁରୁଷ ତୁହି ଅଟୁ ବିଶ୍ୱବାସ ।
ସିଦ୍ଧ ପୁରୁଷ ଯୋଗୀନ୍ଦ୍ର ଜନ ତୁ ଶ୍ରୀରାମ
ଭକତ ବତ୍ସଳ ଅନ୍ତରାତ୍ମା ପରଂବ୍ରହ୍ମ ।
ଯୁଗାନ୍ତକ ପୁରୁଷ ତୁ ମହା ସିଦ୍ଧଯୋଗୀ
ଗୁଣ ଘୋଷରେ ସଂହାରୁ ତୁହି ମହାରାଗୀ ।
ପୃଥ୍ୱୀର ନିମନ୍ତେ ତୋର କହ୍ନା ଅବତାର
ଜନମ ନାଶିଲୁ ଦୈତ୍ୟଗଣ ତୁ ଅପାର ।
ବିଷ୍ଣୁ ଘେନି ଫେଡ଼ିଲୁ ତୁ ବିଶ୍ୱଭାର
କାଳ କାମ ନାହିଁ ଦିନରାତି ତାହିଁ ତୋର ।
ଏସନକ ସ୍ତୁତି ଯହୁଁ କଲେ ବେଦପତି
ଶୁଣି ବଳରାମଙ୍କର ତୋଷ ହେଲା ମତି ।
ବ୍ରହ୍ମା ମୁଖ ଚାହିଁ ରାମ ବୋଲନ୍ତି ଏମନ୍ତ
କିମ୍ପା ମୋତେ ସ୍ତୁତି କରୁ କହ ଲୋକ ତାତ ।
ବ୍ରହ୍ମାଏ ବୋଇଲେ ରାମ କୋପ ହିଁ ସଂହର
ନିଜସ୍ଥାନେ ଥୁଅ ନେଇ କୈଳାସ କନ୍ଦର ।
କେବଣ ଚରିତ ଶୁଣି ବୁଝିବାନା ଭାବ
ଦୁଇଜଣଙ୍କର କଥା କହ ଦୁଇ ଦେବ ।
ଏ ବଚନ ଶୁଣି ରାମ୍ ସଂହରିଲେ ରାଗ
କପିଳାସ କନ୍ଦରକୁ କଲେ ଭୂମିଭାଗ ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଆଗେ ମିଳିଲେ ଯାଇ ହରିହର
ନୀଳାମ୍ବର ସହିତରେ କରନ୍ତି ଉତ୍ତର ।
ସଦାଶିବ ବୋଲନ୍ତି ହୋ ଶୁଣ ପଦ୍ମଯୋନି
ଗଣ୍ଡମୂଳ ପାଇଲା ଏ ବରୁଣ ନନ୍ଦିନୀ ।
ବନସ୍ତେ ମାତା ତାହାର କାନ୍ଦୁଥିଲା ଘେନି
ବନେ ଭ୍ରମି ଯାଉଥିଲୁ ଦୁର୍ଗା ଆମ୍ଭେ ବେନି ।
ଦେଖିଲେ ପାର୍ବତୀ ତାର ବାଳିକା ରୋଦନ
ବୃଷଭୁଁ ଓହ୍ଲାଇ ତାକୁ ପୁଚ୍ଛନ୍ତେ କାରଣ ।

ସେ ବୋଲେ ଯାର ହୋଇଛି ଗଣ୍ଡମୂଳ ଦୋଷ
ଯେବେ ରଖିବୁ ଦୁହିତା ଦେବଇଁ ଅବଶ୍ୟ ।
ସତ୍ୟ କରିବାରୁ ତାକୁ ଆମ୍ଭେ ରକ୍ଷା କଲୁ
କାର୍ତ୍ତିକ ନିମନ୍ତେ ମଣି ଦେଇଣ ବରିଲୁ ।
ବିଭା ହେବାବେଳେ ମୋର ଗଲା ପୁତ୍ରସ୍କନ୍ଧ
ଏହାଙ୍କର ପୁତ୍ରେ ଆସି କଲେ କଳି ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ।
ନୀଳାମ୍ବର ବୋଇଲେ ତୁ ଶୁଣ ବେଦବର
ବରୁଣ ଯାଇ ବରିଲା ମୋହର କୁମର ।
ବିଭା କରୁଥିଲା ବସି ଶୁଭଲଗ୍ନ ଧରି
ଏହାର ପୁତ୍ର ତହିଁକି ଆସେ କି ବିଚାରି ।
ମୋର ପୁତ୍ରକୁ ମାଇଲା ହସ୍ତଗଣ୍ଠିବେଳେ
ବେଦୀରୁ କନ୍ୟାକୁ ଘେନିଗଲ ଧରି ବଳେ ।
ବିଷ୍ଣୁର ପୁତ୍ରମାନଙ୍କୁ ମାରି ଠାବେ ଠାବେ
ଏକଥା ବିଚାରି ବ୍ରହ୍ମା ମଧ୍ୟସ୍ଥ ପ୍ରସ୍ତାବେ ।
ବୋଇଲେକ ବ୍ରହ୍ମଯୋନି ବୁଝିବା ପ୍ରମାଣ
ବରୁଣ ଦେବଙ୍କୁ ଏଥେ ବେଗକରି ଆଣ ।
ସଂକ୍ଷେପି ବୁଝିବା ଆମ୍ଭେ ତାହାକୁ ହକାରି
ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ବେଦବ୍ରହ୍ମା ନାରଦେ ହକାରି ।
ଶୀଘ୍ର ଯାଅ ଘେନିଆସ ବରୁଣକୁ ଏଥେ
ଆଜ୍ଞାମାତ୍ରେ ଚଳିଗଲେ ତହୁଁ ତପୋବନ୍ତେ ।
ସମୁଦ୍ର ହ୍ରଦେ ବରୁଣ ରାଜା ଲୁଚିଥିଲା
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଯିବା ବ୍ରହ୍ମା ଆଜ୍ଞାଦେଲା ।
ମନରୁ ଫେଡ଼ିଲା ଚିନ୍ତା ଘୁଣି ଏ ବଚନ
ନାରଦ ସଙ୍ଗେ ଚଳିଲା ବରୁଣ ରାଜନ ।
ଯେଉଁଣଠାରେ ଅଛନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମା ତ୍ରିଲୋଚନ
ତାହାଙ୍କ ଆଗେ ମିଳିଲେ ରାଜା ତପୋଧନ ।
ପ୍ରଣମି ଉଭା ହୋଇଲା ଯୋଡ଼ି ବେନିକର
ନମିଲା ସେ ନୀଳାମ୍ବର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପୟର ।
ବ୍ରହ୍ମାଏ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ହୋ ବରୁଣ
ବିଭାର ଚରିତ କହ ଆମ୍ଭ ଆଗେ ପୁଣ ।
ଶୁଣି ବରୁଣ ରାଜନ କହେ କରଯୋଡ଼ି
ଆନନ୍ଦାନନ୍ଦନକୁ ଯାଇ ଆଣିଲି ମୁଁ ବରି ।
ବିଭାଘର କରାଉଛି ବର କନ୍ୟା ଘେନି
ବିଦ୍ୱଜ୍ଜନ ସୀଉକାରେ ଘେନିଣ କାମିନୀ ।
ହସ୍ତଗଣ୍ଠି ବେଳେ କାହୁଁ କାର୍ତ୍ତିକ ଅଇଲେ
ଆନନ୍ଦାନନ୍ଦନକୁ ମାରି କନ୍ୟା ଘେନିଗଲେ ।
ସଂଗ୍ରାମେ କୁମରମାନେ ପଡ଼ିଲେକ ଯହୁଁ
ପଳାଇ ଡରେ ଲୁଚିଲେ ହ୍ରଦେ ଯାଇ ତହୁଁ ।
ବ୍ରହ୍ମାଏ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ନୀଳାମ୍ବର
ବରୁଣ ବରିଲା ଯେବେ ତୁମ୍ଭର କୁମର ।
ବିଶ୍ୱନାଥ କୁମରକୁ ବରିଲା ତ ନାରୀ
ଦୁହିଁଙ୍କ ବରଣ ଆମ୍ଭେ ଭାଙ୍ଗି ତ ନ ପାରି ।
ଏ ମୋହର ବଚନକୁ ଶୁଣ ତ୍ରିପୁରାରୀ
ମଧ୍ୟସ୍ଥ ପଣେ କହିବୁ ଆମ୍ଭେ ତ ବିଚାରି ।
କାର୍ତ୍ତିକ ଆନନ୍ଦାନନ୍ଦେ ବରବେଶ କର
ଚାଲ ଘେନିଯିବା ଆମ୍ଭେ ବରୁଣର ପୁର ।
ଦୁଇ ବର ବସାଇବା ବେଦୀର ଉପରେ
ଅଳଙ୍କାରମାନ ଦେବା କନ୍ୟାର ଶରୀରେ ।
ବରଣମାଳା କନ୍ୟାର ହସ୍ତେ ଦେଇ ଦେବ
ଯାହାର କଣ୍ଠରେ କନ୍ୟା ମାଳା ଲମ୍ବାଇବ ।
ତାହାର ହୋଇବ କନ୍ୟା ଆମ୍ଭର ବିଚାରେ
ଶୁଣି ସନମତ କଲେ ହର ନିଳାମ୍ବରେ ।
ତୁରିତେ ମିଳିଲେ ଯାଇ ବରୁଣ ଭୁବନେ
ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ସହିତରେ ଘେନି ନୀଳାମ୍ବରେ ।
ଆନନ୍ଦାନନ୍ଦ ଯେ ବେନିଖଣ୍ଡ ହୋଇଥିଲେ
କମଣ୍ଡଳୁ ପାଣି ସିଞ୍ଚି ବ୍ରହ୍ମା ଜୀଆଇଲେ ।
ଦେଖି ନୀଳାମ୍ବର ନେଇ କୋଳେ ବସାଇଲେ
ଆଲିଙ୍ଗନ କରି ରାମ ମୁଖେ ଚୁମ୍ବ ଦେଲେ ।
କାର୍ତ୍ତିକ ଆନନ୍ଦାନନ୍ଦେ ବରବେଶ କରି
କୋଳକରି ଘେନିଗଲେ ତହୁଁ କୁଶଧାରୀ ।
ରତ୍ନ ବେଦୀର ଉପରେ ତହୁଁ ବସାଇଲେ
ବରୁଣ ରାଜାକୁ ଚାହିଁ ବ୍ରହ୍ମାଏ ବୋଇଲେ ।
କନ୍ୟାକୁ ଆଣ ସୁବେଶ ବେଗେ ତୁ କରାଇ
ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ବ୍ରହ୍ମା ତହୁଁ ବରୁଣକୁ ଚାହିଁ ।
ବ୍ରହ୍ମା ଆଜ୍ଞା ପାଇ ତହୁଁ ଗଲା ଦଣ୍ଡଧାରୀ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ କୋଳରୁ ବେଗେ ଆଣିଲା କୁମାରୀ ।
ଦିବ୍ୟବେଶ କରାଇଣ କନ୍ୟାରତ୍ନ ନେଲେ
ବେଦୀ ଛାମୁଣ୍ଡିଆ ତଳେ ନେଇ ଉଭା କଲେ ।
ବରୁଣ ବୋଇଲେ ମାଗୋ ଶୁଣ ମୋ ଉତ୍ତର
ଦୁଇ ବର ବିଚାରିଣ ଯାହାକୁ ତୁ ବର ।
ପିତାର ବଚନେ ବାଳା କଲାକ ଗମନ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ରତ୍ନବେଦୀ ସ୍ଥାନ ।
ପ୍ରଥମେ ଚାହିଁଲା ଯାଇ କାର୍ତ୍ତିକର ମୁଖ
ଏହାକୁ ବରିଲେ ମୋର ନାହିଁ କିଛି ସୁଖ ।
ଏକମୁଖେ ପୁରୁଷକୁ ମନାଇ ନୁହଇ
ଷଡ଼ଗୋଟା ମୁଖ କେହ୍ନେ ମୁହିଁ ବୋଧିବଇଁ ।
ଆନନ୍ଦାନନ୍ଦନକୁ ଦେଖି ବରୁଣ ଦୁହିତା
କନ୍ଦର୍ପ ସମ ସୁନ୍ଦର ଦେଖି ବଳବନ୍ତା ।
ବିଚାରି ବୋଇଲା ବାଳୀ ଏହି ମୋର କାନ୍ତ
ଏହାର ରୂପ ହିଁ ମୋର ମନରେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ।

ଏତେକ ବିଚାରି ବାଳୀ ମନେ ମନେ ଭାଳି
ଆନନ୍ଦାନନ୍ଦ କଣ୍ଠରେ ଲମ୍ବାଇଲା ମାଳୀ ।
ଦେଖିଣ ସନ୍ତୋଷ ହେଲେ କାହ୍ନୁ ସଂକର୍ଷଣ
ବ୍ରହ୍ମା ବୋଇଲେ ରୁଚିଲା ଯାକୁ କନ୍ୟା ମନ ।
ନ ବିଚାରି କିମ୍ପା ତୁମ୍ଭେ ଯୁଝ ଅନ୍ୟୋଅନ୍ୟେ
ସମସ୍ତେ ମିଳିବା ଚାଲ ବରୁଣ ଭୁବନେ ।
ଦୁହିତା ଗୋଟିକୁ ତାର କରାଇବା ଦାନ
କୈଳାସ ଯିବାକୁ ମନ କଲେ ତ୍ରିଲୋଚନ ।
ବ୍ରହ୍ମାଏ ବୋଇଲେ ମନ ଆନକି ହୋଇଲା
ଆମ୍ଭ ବିଚାର କି ତୁମ୍ଭ ମନକୁ ନଇଲା ।
ସଦାଶିବ ବୋଇଲେ ହେ ମରାଳ ବାହନ
ଯୁକ୍ତି କଥାରେ ଆମ୍ଭର କିମ୍ପା ଆନ ମନ ।
ବ୍ରହ୍ମା ବୋଇଲେ ଏ କଥା ନୁହଇ ତ ଭଲ
କପିଳାସ ଯିବା ବୋଲି କିମ୍ପାଇ ବୋଇଲ ।
ଶୁଭଯୋଗେ ରାମ ପୁତ୍ର ତୁମ୍ଭେ ବିଭା କର
ତେବେ ବୋଲିବା ନା ଏକ ଆମ୍ଭ ହରିହର ।
ଶୁଣି ପରମ ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲେ ଶଙ୍କର
ବରୁଣକୁ ବୋଇଲେ ହେ ଶୀଘ୍ର ବିଭାକର ।
ସମସ୍ତ ଯୋଗାଡ଼ମାନ କଲା ଜଳପତି
ବିଚାର ବିଧି ଯେତେକ ଆଣିଲେ ଝଟତି ।
ବଳରାମ ବସିଲେକ ପୁତ୍ର କୋଳେ ଧରି
ମଙ୍ଗଳବିଧି ସ୍ୱୀକାର ବରଣ ଉଚ୍ଚାରି ।
ଯଥା ଅନୁମତେ ସାରି ବିଭାର ବିଧାନ
ବେନି ହସ୍ତକୁ ବାନ୍ଧିଲେ ଗାର୍ଗ୍ୟ ଯେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ।
ଯଉତୁକ ଦେଲା ରାଜା ଅନେକ ସମ୍ଭାର
ରଥ ଗଜ ତୁରଙ୍ଗମ ଅନେକ ପ୍ରକାର ।
ଥାଳି ଗରିଆ ଅନେକ କୁଣ୍ଡ କଂସା ଗିନା
ଆଲଟ ଆଲମ ପାଟଛତ୍ର ରୂପା ସୁନା ।
ନାନାବିଧ ଯଉତୁକ ଅପାରୁ ଅପାର
ଦାସୀ ପରିବାରୀ କେତେ ଦାସ ପରିବାର ।
କର ଯୋଡ଼ିଣ ବରୁଣ ବହୁତ କାନ୍ଦିଲା
କନ୍ୟାରତ୍ନ ସହିତରେ ସମର୍ପିଣ ଦେଲା ।
ଦେଖି କାହ୍ନୁ ବଳରାମ ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲେ
ବିଭାର ବିଧାନ ସାରି ଗୃହକୁ ଚଳିଲେ ।
ଦେବବ୍ରହ୍ମା ଚଳିଗଲେ ଆପଣାର ଦେଶ
ବିଚିତ୍ର କୁତୁହଳ ଏ ବିଭାଘର ରସ ।
କପିଳାସେ ବିଜେ କଲେ ଦେବ ତ୍ରିଲୋଚନ
ଯେ ଯାହା ସ୍ଥାନକୁ ବିଜେ କଲେ ସର୍ବଜନ ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ଦୁଃଶାସନ କର୍ଣ୍ଣ
ସୈନ୍ୟବଳ ଘେନିଗଲେ ଆପଣା ଭୁବନ ।
ରାମକୃଷ୍ଣ ଆଦି ଯେତେ ଭୋଜ ଯଦୁ ସୈନ୍ୟ
ଯୁଧିଷ୍ଠି ସହିତେ ଭୀମ ନକୁଳ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ।
ବରକନ୍ୟା ଘେନିଯାଇ ଦ୍ୱାରକାରେ ମିଳି
ଦେଖି ପାଟବଂଶୀ କନ୍ୟା ଦେଲେ ହୁଳହୁଳି ।
ବରକନ୍ୟା ଘେନି ହେଲେ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ
ଦେଖିଣ ଯୁବତୀମାନେ ହୋଇଲେ ହରଷ ।
ଶୀତଳ ମଣୋହି ତହିଁ ବରକନ୍ୟା ସାରି
ଆସ୍ଥାନେ ବିଜୟ କଲେ ରାମ ବଂଶୀଧାରୀ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ଭୀମ ନକୁଳ ସହଦେବ ମିଳି
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବସିଲେ ଯହିଁ ବିଜେ ବନମାଳୀ ।
ଆସନରେ ବସାଇଣ ପୁଚ୍ଛନ୍ତି ଗୋବିନ୍ଦ
ଦ୍ୱାରକାରେ ପୁରଜନେ ସମସ୍ତ ଆନନ୍ଦ ।
ନିତ୍ୟକର୍ମମାନ ସାରି ରାମ ଭଗବାନ
ପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ଘେନି କରନ୍ତି ଭୋଜନ ।
ଆଚମନ ସାରି ତାଙ୍କୁ ତାମ୍ବୁଳ ଭୁଞ୍ଜାଇ
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଆସନେ ପାଞ୍ଚଭାଇଙ୍କୁ ବସାଇ ।
ବଳରାମ ବୋଇଲେ ହେ ଶୁଣ ତୁ ଯୁଧିଷ୍ଠି
ବହୁ ଆପଦୁଁ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ରଖିଲା କିରୀଟି ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ଦେବ ବୋଇଲେ ତୁ ଯେ ନିରାକାର
ତୋ ତହୁଁ ବଡ଼ ଆଉ କେ ଅଛଇ ସଂସାର ।
ତୁହି ଯେ ଅନାଦିପତି ଜଗତ କରତା
ତୁହି ଯେ ଅନାଦି ମୂଳ ଜଗତର ପିତା ।
ତୁହି ଯେ ଅନାଦି ବ୍ରହ୍ମ ପରଂବ୍ରହ୍ମ ଜ୍ଞାନୀ
ଭାରାଭର ଉଦ୍ଧାରିବୁ ତୁ ଯେ ଦେବସ୍ୱାମୀ ।
ଶ୍ରୀ ନୀଳାମ୍ବର ଦେବଙ୍କ ଚରଣେ ମୋ ସେବା
ଶ୍ରୀ ଶାରଳା ଦାସକୁ ଯେ ଗତିମୁକ୍ତି ଦେବା ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କୁ ଶଙ୍କର୍ଷଣ କରାଇ ଶୟନ
ଯାଇ ମିଳିଲେ ସେ ଦେବ ଆପଣା ଭୁବନ ।
ପାଶେ ଖଟିଲେ ରେବତୀ ବାରୁଣୀ ତାଙ୍କର
ବହିଲେ ସେ ବେନିଜନ ଆଗେ ନୀଳାମ୍ବର ।
ଶୁଣିଣ ସବୁ ରେବତୀ କହିଲେ ଛାମୁରେ
ବହୁତର ଅପମାନ ପାଇଲେ ତହିଁରେ ।
ପାଇଲେ କାର୍ତ୍ତିକେଶ୍ୱର ମନେ ଗୁରୁବ୍ୟଥା
ରାମ ବୋଇଲେ କାହିଁକି କହିଲ ଏକଥା ।
ସଦାନନ୍ଦ ଆମ୍ଭେ ଦୁହେଁ ଏକ ଆତ୍ମା ସିନା
କାର୍ତ୍ତିକ ଆନନ୍ଦାନନ୍ଦ ଭିନ୍ନ ନୁହନ୍ତି ନା ।
ଲଜ୍ଜିତ ହୋଇ ରେବତୀ ବାରୁଣୀ ରହିଲେ
ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଖଟିଣ ଅବକାଶେ ସେବା କଲେ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମିଳିଲେ ଆପଣାର ପୁରୀ
ପାଟବଂଶୀମାନେ ମିଳି ଅବକାଶ କରି ।

ଉପୁଜିଲା ଯେତେ ଯେତେ କଥାନ୍ତ ବେଭାର ।
ସମସ୍ତେ କହିଲେ ପ୍ରିୟାବତୀଙ୍କ ଆଗର ।
ରୁକ୍ମିଣୀ ଯେ ସତ୍ୟଭାମା କାଳନ୍ଦୀ ତୁଳସୀ
ଜାମ୍ବବତୀ ପଦ୍ମାବତୀ ଅଷ୍ଟ ପାଟବଂଶୀ ।
ସମସ୍ତେ ହସିଣ ତହିଁ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ କହିଲେ
ଶଙ୍କର ଅନେକ ଅପମାନତ ପାଇଲେ ।
ଶୁଣି ତାହାଙ୍କୁ କହିଲେ ପ୍ରଭୁ ପୀତବାସ
ହରିହର ଏକ ଆତ୍ମା ନାହିଁ କିଛି ଦୋଷ ।
ବ୍ରହ୍ମା ନିଜେ ଆସି ଯାହା କରିଗଲେ ଭଲ
ସେ କଥାକୁ ତୁମ୍ଭେମାନେ ଆନଯେ ନ ବୋଲ ।
ଶୁଣି ସମସ୍ତେ ମସ୍ତକେ କର ନେଇ ଦେଲେ
ବେନିପ୍ରାୟେ ପଡ଼ି ଶୋଇ ମଉନେ ରହିଲେ ।
ଏ ପ୍ରକାରେ ଏ ନୀଳେନ୍ଦ୍ରି ବିଭାଘର ରସ
ସୁଜନ ଜନେ ମୋହର ନ ଘେନିବ ଦୋଷ ।
ଶ୍ରୀହରି ଚରିତ ଏହି ବିଚିତ୍ର ଆଖ୍ୟାନ
ସୁମରିଲେ ଲଭିବ ଯେ ବୈକୁଣ୍ଠ ଭୁବନ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଚରିତ ସୁଧାମୟ ରସ
ଶ୍ରୀହରି ଚରଣ ଧ୍ୟାୟେ ଶ୍ରୀ ଶାରଳା ଦାସ ।

—o—

କୁଦାଳସେନ ବଧ

ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ମନୁ ବୈବସ୍ୱତ ଶ୍ରୋତା
ଏ ସେ ମହାଭାରତର ମଧ୍ୟପର୍ବ କଥା ।
ବହୁତ ଆଦର ପାଇ ଧର୍ମର ନନ୍ଦନ
ରହିଲେ ସପତଦିନ ଦ୍ୱାରକା ଭୁବନ ।
ବାରୁଣାବନ୍ତକୁ ସେହି ଆସିବାର ବେଳେ
ଅସୁରେକ ମାଇଲେଟି ମାଦ୍ରୀର ଦୁଲାଳେ ।
ଶୁଣି ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ ପ୍ରଣମିଲେ ଉଠି
ପୁଣ ପୁଣ ଅଗସ୍ତିଙ୍କ ପାଦତଳେ ଲୋଟି ।
ଭୋ ମହାମୁନି ତୁ ମୋତେ ଅନୁଗ୍ରହ କର
ମହାଭାରତ ଶ୍ରବଣେ ଶରଧା ମୋହର ।
ତୁମ୍ଭେ ମହାମୁନି ପୁଣି ଅଟ ମହାଜ୍ଞାନୀ
କହିବା ଅସୁର ବଧ ମୋତେ ମହାମୁନି ।
ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ମୁନି ଶୁଣ ମନୁ ଶ୍ରୋତା
ସାବଧାନେ ଶୁଣି ସେହି ଅସୁର ବାରତା ।
କୁଣ୍ଡଳୀ ଦୈତ୍ୟ ମରଣ ଅନ୍ତେ ତାର ସୁତ
କର୍ଣ୍ଣକେଶରୀ ମନ୍ତ୍ରୀକୁ ପୁଚ୍ଛଇ ଏମନ୍ତ ।
ସାତମାସ ଭୋଗ ହେଲା ନୃପତି ନଇଲେ
ଥାଟ ସୈନ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ନାହିଁ ଏକା ହୋଇଗଲେ ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଇଲା ଏବେ ହୋ ପେଶିବାନା ଚାର
ତେବେ ପାଇବାନା ଆମ୍ଭେ ବାର୍ତ୍ତା ନୃପତିର ।

ଏତେକ କହି ପାଶକୁ ଅଣାଇଲେ ଦୂତ
ନୃପତି ଜେଣେ ଅଛନ୍ତି ବୁଝ ହୋ ତଦନ୍ତ ।
ଆଜ୍ଞାପାଇ ଦୂତମାନେ ଗଲେ ଚାରିଦିଗେ
ଖୋଜନ୍ତି ପଶି ଦୁର୍ଗମ ବନଗିରି ଲାଗେ ।
ଆରଡ଼କ ପର୍ବତରେ ଉଠିଲେକ ଯାଇ
ଶୃଗାଳ ଗୃଧ୍ର ସେଠାରେ ଛନ୍ତି ରୁଣ୍ଡହୋଇ ।
ଅସୁର ମାଂସ ସରବେ ଖାଉଛନ୍ତି ମିଳି
ଭୟଙ୍କର ମୁଖ ଦିଶୁଅଛି ବିକଟାଳି ।
ଡଗର ଯେ ବିଚାରନ୍ତି ଏ କାହାର ଶବ
କେବଣ ମହାତ୍ମା ଏଥେ ନାଶ ହୋଇଥିବ ।
ଏଥେ ବିଚାରି ମିଳିଲେ ଯାଇ ତାର କତି
ଦେଖିଲେ ପଡ଼ି ଅଛଇ କୁଣ୍ଡଳୀ ନୃପତି ।
ଅନେକ ଯେ ବନଗିରି ହୋଇଅଛି ଚୂନା
ସମରେ କେ ମାଇଲା ଏ ଦୈତ୍ୟକୁଳ ସ୍ନେହା ।
ଏତେକ ବିଚାରି ରହି ଲୋଡ଼ନ୍ତି ଡଗରେ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ହସ୍ତିନା ନବରେ ।
ଗୁପତ ପ୍ରଘଟ ତହୁଁ ପାଇଲେ ବାରତା
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ନୃପତି ଯେ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ପିତା ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନର ସୋଦର ଯୁଧିଷ୍ଠି କନିଷ୍ଠ
ନାମ ନକୁଳ ମାଇଲା ଅସୁର ଗରିଷ୍ଠ ।
କର ଯୋଡ଼ିଣ କହନ୍ତି ଭୋ କୁଦାଳସେନ
ହସ୍ତିନା ନଗରବାସୀ ରାଜା ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ।
ମୃଗୟା ବିନୋଦେ ଆସିଥିଲେ ସେ ନୃପତି
ଭ୍ରମନ୍ତେ ଦେଖିଲା ତାକୁ କୁଣ୍ଡଳୀ ଭୂପତି ।
ବେନିଜନଙ୍କର ହେଲା ବହୁତ ସମର
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ସହ ଥାଟ ପଡ଼ିଲା ତାହାର ।
ଶତଭାର ସଙ୍ଗେ ଘେନି ନୃପତି ପଡ଼ିଲା
କୁଣ୍ଡଳେଶ୍ୱର ନୃପତି ରଣଜୟ କଲା ।
ସଂଗ୍ରାମକୁ ଜୟ କରି ଆସନ୍ତେ ରାଜନ
ନକୁଳ ବୋଲି କରି ସେ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ସାନ ।
ସେ ଆସି ସଂଗ୍ରାମ ରାଜା ସହିତ କରିଲେ
ଚଉଦ ଦବିସ ଯୁଝି ରାଜାକୁ ମାଇଲେ ।
ଶୁଣିଣ କୁଦ୍ଦାଳେଶ୍ୱର ବୋଇଲା ମନ୍ତ୍ରୀକି
ଆମ୍ଭ ଥାଟ ସଜ କରି ଯିବାକି ତହିଁକି ।
ପିତାଙ୍କର ବଇରିକି ଯେବେ ମାରି ପାରି
ତେବେ ସାର୍ଥକ ଜୀବନ ହୋଇବ ମୋହରି ।
ଏତେକ ବୋଲି ଅସୁର ହୋଇଲାକ ସଜ
ଲୁହାର ରଥରେ ବିଜେ କଲାକ ଦନୁଜ ।
ମନ୍ତ୍ରୀକୁ ବୋଇଲା ମୋର ସାଜରେ ସଇନି
ମଦିରା ରସେ ଖାଇବା ମଧୁମାଂସ ଘେନି ।

ଆଜ୍ଞା ପ୍ରମାଣେ ସାଜିଲେ ଚତୁରଙ୍ଗ ବଳ
ଧାଇଁଲେ ଅସୁରମାନେ କରି କୋଳାହଳ ।
ମହା ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରଇ କୁଦ୍ଦାଳେଶ ବୀର
କୁଦ୍ଦାଳ ଗୋଟିଏ ଘେନି ଅଛଇ ହସ୍ତର ।
ହସ୍ତିନାକୁ ଆସଇ ସେ କୋପେ ଦଣ୍ଡ ସାଜି
ଗର୍ଜ୍ଜନଘାତେ କି ମେରୁ ପଡୁଅଛୁ ଭାଜି ।
ଅସୁରର ପାଦଭାରା ନ ସହେ ମେଦିନୀ
ନବ ଅକ୍ଷୌହିଣୀ ଥାଟ ଅଛଇ ପଲାଣୀ ।
ଧାମନ୍ତି ଅସୁର ବଳ ଗର୍ଜି ଘନ ଘନ
ଅନୁକ୍ଷଣେ ଚଳନ୍ତି ସେ ଅସୁର ସଇନ୍ୟ ।
ବନଗିରି କନ୍ଦର ଯେ ଜିଣି ଚାଲିଗଲେ
ଅନେକ ଦେଶ ପରଜା ବାଟେ ନାଶ କଲେ ।
ନୃପତିମାନେ ଶୁଣିଣ ପଳାଇଲେ ଡରେ
କେହି ରହି ନ ପାରିଲେ ଅସୁର ଆଗରେ ।
ଅଯୋଗେ ଅସୁର ଆସି ପଶିଛନ୍ତି ରାଜ୍ୟ
ଗୋ ବିପ୍ରସ୍ତିରୀ ବାଳକ କରନ୍ତି ଗ୍ରାହିର୍ଯ୍ୟ ।
ରଜନୀ ଦିବସ ନାହିଁ ଚଳିଗଲେ ଥାଟେ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ହସ୍ତିନା ନିକଟେ ।
ଡଗର କହିଲା ଯାଇ ଶୁଣ କୁରୁରାୟ
କୁଦ୍ଦାଳସେନ ଅଟଇ କୁଣ୍ଡଳୀ ତନୟ ।
ଯେ କୁଣ୍ଡଳୀକୁ ନକୁଳବୀର ବଧ କଲେ
ତାର ପୁତ୍ର ଥାଟଘେନି ଏଥକୁ ଅଇଲେ ।
ଅନେକ ଅସୁର ଛନ୍ତି ସଙ୍ଗତେ ତାହାର
ହସ୍ତିନା ନଗ୍ରକୁ ହୋଇଅଛି ଆଗୁସାର ।
ଅନେକ ରାଜ୍ୟ ନାଶି ସେ ପ୍ରଜାଜନ ଖାଇ
ପନ୍ଦର ଯୋଜନ ମାଡ଼ି ଆସନ୍ତି ଗୋସାଇଁ ।
ବଡ଼ପ୍ରତାପୀ ଅଟଇ ଅସୁର ଗରିଷ୍ଠ
ସ୍ୱର୍ଗେ ରହି ନ ପାରନ୍ତି ଭୟେ ସୁରଶ୍ରେଷ୍ଠ ।
ଅସମ୍ଭାଳ ହୋଇ ତୋର ରାଜ୍ୟେ ଏବେ ପଡ଼ି
ଯମର ଉପରେ ଯମ ଦିଅଇ କି ଧାଡ଼ି ।
ଶୁଣିଣ ତରସ୍ତ ହେଲା କୁରୁକୁଳ ରାୟ
କମ୍ପାନ୍ତି ଯୋଦ୍ଧାଏ ପାଇ ଅସୁରଙ୍କ ଭୟ ।
ଭୀଷ୍ମ ବୋଇଲେ ହୋ ଉଠ କୁରୁବୀରମାନେ
ସଜହୁଅ ଅସୁରକୁ ମାରିବା ସସୈନ୍ୟେ ।
ଆମ୍ଭେ ଦଣ୍ଡ ସାଜି ଚାଲ ଥୋକେ ଦୂର ଯିବା
ବାଟରେ ସେ ଅସୁରକୁ ଓଗାଳି ଯୁଝିବା ।
ନ ପଶିବେ ସେ ଆମ୍ଭର ରାଜ୍ୟରେ ଯେମନ୍ତେ
ପଥ ଓଗାଳି ମାରିବା ବାଟରେ ଯେମନ୍ତେ ।
ସମରେ ଆମ୍ଭେ ତାହାଙ୍କୁ ନ ପାରିଲେ ଜିଣି
ବନସ୍ତକୁ କଢ଼ାଇଣ ଘେନିଯିବା ପୁଣି ।
ଆନ ଦେଶକୁ ନେଇଣ ଲଗାଇବା ଯୁଦ୍ଧ
ବନସ୍ତେ ବୁଲାଇ ତାଙ୍କୁ କରିବାକ ବଧ ।
ଭୀଷ୍ମଙ୍କର ବଚନ ହିଁ ସବୁଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ
ଦ୍ରୋଣ କୃପ ବୋଇଲେ ଏ ଉଚିତ ନୁହଇ ।
ସଞ୍ଜୟ ବିଦୁରେ ଚାହିଁ କହେ କୁରୁରାୟେ
ନଗ୍ର ରଖିଥିବ ତୁମ୍ଭେ ବିବିଧ ଉପାୟେ ।
ଯୋଦ୍ଧା ଘେନି ଆମ୍ଭେମାନେ ଯାଉଛୁ ଆଗକୁ
ରାଜା ପ୍ରଜାଜନ ଏବେ ଲାଗିଲା ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ।
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ବଳଇ ଯେବେ ସେ ଅସୁରେ ଆସି
ଆନ ପ୍ରଜା ଘେନି ତୁମ୍ଭେ ବନେ ଯିବ ପଶି ।
ଏତେକ କହି ନୃପତି ହୋଇଲା ବାହାର
ସଙ୍ଗତରେ ଶତଭାଇ ଅଛନ୍ତି ତାହାର ।
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ଶଲ୍ୟ କୃପ କର୍ଣ୍ଣ ଅଶ୍ୱତ୍ଥାମା
ଜୟଦ୍ରଥ ଶକୁନି ଯେ ରାଜ କୃତବର୍ମା ।
ରଥ ଆରୋହୀ ଚଳନ୍ତି କୁରୁ ଯୋଦ୍ଧାମାନେ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ଆରଡ଼କ ବନେ ।
ବିଚାର କରନ୍ତି ଆମ୍ଭେ ଏହିଠାରେ ଥିବା
ଅସୁର ଅଇଲେ ଏଥେ ସମର କରିବା ।
ଏସନକ ସମୟେ ସେ ଦୈତ୍ୟ ସୈନ୍ୟ ଦିଶି
ମହାପ୍ରଳୟ କାଳେ କି ଘୋଟିଲାକ ଆସି ।
ବହୁତ ଦୂରରୁ ଯହୁଁ ଦିଶିଲେ ଅସୁରେ
ଶସ୍ତ୍ର ଧରି ନ ପାରିଲେ ଭୟେ କୁରୁବୀରେ ।
ସୈନ୍ୟ ବହୁତର ଦେଖି ତ୍ରସ୍ତ ଯୋଦ୍ଧାମାନେ
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ କର୍ଣ୍ଣ ଆଗ ହେଲେ ବିଦ୍ୟମାନେ ।
ରେରେକାର କରି ଚାପେ ନାରାଚ ପୂରାଇ
ଅସୁରଙ୍କ ଉପରକୁ ବିନ୍ଧିଲେ ତୁହାଇ ।
ମାଇଲେ ସେ ବଜ୍ରସମ ବାଣ ଏକୁ ଏକ
ମାଇଲେ ଯୁଦ୍ଧରେ ସେହି ଅସୁର ଅନେକ ।
ରହିଲେ ଅସୁରେ ସୈନ୍ୟ ସହିଲେକ ଯୁଦ୍ଧ
ମାରନ୍ତି ଅସୁର ଘେନି ଯେ ଯାହା ଆୟୁଧ ।
ମୂଷଳ ମୁଦ୍‌ଗର ଶୂଳ ପରିଘ ଶକତି
ମହାଯୁଦ୍ଧକୁ ସେ କେହି ନ କରନ୍ତି ଭୀତି ।
ଦେଖି କର୍ଣ୍ଣବୀର କୋପେ ହେଲେ ଆଗସରି
ବଜ୍ରସମ ଶକତିଏ ମାଇଲେକ ଧରି ।
ତିନିଶତ ଅସୁର ହିଁ ପଡ଼ିଲେ ତ ଘାଏ
ଦେଖିଣ ଅସୁର ସେନାପତି କୋପେ ଧାଏଁ ।
ବକ୍ରଅଙ୍ଗ ଭାସକର୍ଣ୍ଣ ମେଧାବୀ ଅସୁର
କର୍ଣ୍ଣ ତୁଲେ ଏ ତିନିହେଁ କଲେକ ସମର ।
ଏକ କର୍ଣ୍ଣକୁ ବିନ୍ଧିଲେ ଏହି ତିନି ସେନା
ଅସୁରର ସୈନ୍ୟ କେତେ ନ ଯାଇ କଳନା ।

ଶସ୍ତ୍ରମାନ ନ ଭେଦଇ ତାହାଙ୍କର କାୟେ
ଏକବୀର ପଡ଼ନ୍ତେ ଆରେକ ଆଗ ହୁଏ ।
କର୍ଣ୍ଣବୀର ହିଁ ତହିଁଟି ଅଟେ ମହାଯୋଦ୍ଧୀ
ନିମିଷକେ କୋଟି କୋଟି ଶର ବିନ୍ଧେ ସନ୍ଧି ।
ଅସୁରଙ୍କ ଶରୀରକୁ ବାଣେ ଦେଲା ଛାଇ
ବଜ୍ରାଙ୍ଗ ବୀର ପରିଘ କରେ ଘେନି ଧାଇଁ ।
କର୍ଣ୍ଣ ଉପରକୁ ବେଗେ ମାଇଲା ଅସୁର
ବେଢ଼ରେ ପଡ଼ି ଅଛଇ ରାଧାର କୁମର ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ କହଇ ଯେ ଦ୍ରୋଣ ମୁଖ ଚାହିଁ
ସମସ୍ତେ ସମର କର ଏକ ଘାନ୍ତି ରହି ।
ଗୋଳଯୁଦ୍ଧ କରି ଆମ୍ଭେ ମାରିବା ଅସୁର
ଧର୍ମ ଅଧର୍ମ ବୋଲି ଯେ ବିଚାର ନ କର ।
ଦୁଃଶାସନକୁ କହିଲା ଅନାଉଁ ନା ଭାଇ
ଅସୁରେ ଯୁଝନ୍ତି କର୍ଣ୍ଣସଙ୍ଗେ ପରିଘାଇ ।
ମାର ଅସୁରକୁ ଭାଇ ପିଟ ଗଦା ଘେନି
ମରନ୍ତୁ କିନା ସଂଗ୍ରାମେ ଦର୍ପିଷ୍ଟ ସଇନି ।
ଶୁଣିଣ କୁମରମାନେ ଗଦା ଘେନି ଉଠି
ଅସୁରଙ୍କୁ ପିଟନ୍ତି ସେ କରି କୋପ ଦୃଷ୍ଟି ।
ରେ ରେ କାର କରି ଧାଏଁ ଦୁଃଶାସନ ବୀର
ଭାସକର୍ଣ୍ଣକୁ ପିଟିଲା ନେଇ ଗଦାବର ।
ଗଦା ବାଜି ସେ ଅସୁର ପଡ଼ିଲା ଧଇଣୀ
ମେଧାବୀ ମହାବୀର ଯେ ଧାଇଁଲାକ ଯୁଣି ।
ଗର୍ଜିଣ ମାଇଲା ସେହୁ ଶକତିଏ ପୁଣ
ଦୁଃଶାସନର ଉପରେ ପଡ଼ି ହେଲା ଚୂର୍ଣ୍ଣ ।
ଗର୍ଜିଣ କୋପେ ଉଠିଲା ଦୁଃଶାସନ ବୀର
ଅସୁର ଉପରେ ଗଦା କଲାକ ପ୍ରହାର ।
ପଡ଼ିଲା ସେ ଗଦାବର ଭାଙ୍ଗିଗଲା ମୁଣ୍ଡ
ଗର୍ଜି ଉଠନ୍ତେ ଅସୁର କମ୍ପିଲା ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ।
ଘୋର ନାଦ କରି ଯହୁଁ ସେ ଅସୁର ମରି
ସୈନ୍ୟ ଉପରକୁ ଧାଏଁ ଦୁଃଶା କୋପ କରି ।
ଚଉଷଠି ଚଉଷଠି ଭାର୍ ତାର ଗଦା
ବାଜନ୍ତେ ଅସୁର ସୈନ୍ୟ ହେଉଛନ୍ତି ପଦା ।
କର୍ଣ୍ଣର ତୁଲେ ବଜ୍ରାଙ୍ଗ ବୀର ଯୁଝୁଥିଲା
କର୍ଣ୍ଣର ଶରାଘାତେ ସେ ଦୈତ୍ୟବୀର ମଲା ।
ବିଷକର୍ଣ୍ଣ ନାମେ ଥିଲା ଏକଇ ଅସୁର
କର୍ଣ୍ଣକୁ ଘେନିଣ କରେ ଧରି ଗଦାବର ।
ମାରନ୍ତେ ଅସୁର ଗଦା କର୍ଣ୍ଣ କାଟି ବେଗେ
ପାଶୁପତ ବାଣ ତାକୁ ମାଇଲାକ ବେଗେ ।
ପଡ଼ିଲା ଅସୁର ବୀର କମ୍ପିଲାକ ମହୀ
କର୍ଣ୍ଣର ଛାମୁରେ ଦୈତ୍ୟେ ନ ପାରିଲେ ରହି ।

ପଳାଇଲେ ସଂଗ୍ରାମରୁ ଦୈତ୍ୟ ସୈନ୍ୟମାନେ
ଅସୁର ରାଜନ ଦେଖେ ଥାଇ ସନ୍ନିଧାନେ ।
ରଥରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଆସି କର୍ଣ୍ଣକୁ ଓଗାଳି
କୁଠାର ଘେନି ପିଟିଲା ଦୈତ୍ୟ ମହାବଳୀ ।
କର୍ଣ୍ଣବୀର ରଥ ଭାଙ୍ଗି ହୋଇଗଲା ଚୂନା
କୁଦ୍ଦାଳ ଘେନି ଧାମଇ ଦୈତ୍ୟକୁଳ ସ୍ନେହା ।
ସେ କୁଦ୍ଦାଳ ଘେନି ବୀର ମାଇଲା କର୍ଣ୍ଣକୁ
ବାଜିଲା କର୍ଣ୍ଣର ଅଙ୍ଗେ ଭାଙ୍ଗିଲା ତା ବୁକୁ ।
ଦୁଃଶାସନ ତାର ଆଗେ ଓଗାଳିଲା ଯାଇ
ବେନି ଗଦାବର ନେଇ ମାଇଲା ନିଠାଇ ।
ଧନ୍ୟ ସେହି ଅସୁରର କିଛି ହିଁ ନୋହିଲା
ହସ୍ତରେ କୁଦ୍ଦାଳ ଘେନି ଅସୁର ଧାଇଁଲା ।
ଦେଖି ଦ୍ରୋଣଗୁରୁ ତାକୁ ଓଗାଳେ ଆଗର
କି ଅବା ମେରୁର ଆଗେ ରହିଛି ମନ୍ଦର ।
ସମ୍ଭାଳ ଅସୁର ବୋଲି ମାଇଲେକ ଶର
ଏ ବିଧିରେ ବିନ୍ଧୁଛନ୍ତି ଗଙ୍ଗାଙ୍କ କୁମର ।
ମାରନ୍ତି ଶତେକ ଭାଇ କରେ ଗଦା ଘେନି
ଭାଜନ୍ତି ସେ ଶାସ୍ତ୍ରମାନେ ଝଲକନ୍ତି ବହ୍ନି ।
ମୁଣ୍ଡକୁ ପୋତି ଅଛଇ ପ୍ରତାପୀ ଅସୁର
ଗଦାମାନ ଭାଜିଦେହେ ହେଉଛନ୍ତି ଚୂର ।
ମେରୁ ଅଙ୍ଗେ ପଡ଼ି ଯେହ୍ନେ ପଡ଼ଇ ଉଛୁଡ଼ି
ତେସନ ଶର ଦଇତ୍ୟ ଦେହେ ପଡ଼େ ଝଡ଼ି ।
ସାଷ୍ଟାମ ହୋଇ ଉଠିଲେ ଶୁଣି ରାଧାସୁତ
ସମର କରଇ ସେହି ଚଢ଼ି ଆନ ରଥ ।
କୋଟି ପର୍ବତ ଶର ବିନ୍ଧିଲାକ କର୍ଣ୍ଣ
ଅସୁର ଦେହରେ ପଡ଼ି ସବୁ ହେଲା ଚୂର୍ଣ୍ଣ ।
ଅର୍ବୁଦେ ଶର ପେଶିଲା ପୁଣି ରାଧାସୁତ
ମୁଣ୍ଡ ପୋତିଣ ସହିଲା ତାହାକୁ ଦଇତ୍ୟ ।
ବିନ୍ଧିଲାକ ଅଗ୍ନିଶର ପୁଣି ଘେନି କର୍ଣ୍ଣ
ଏହିକ୍ଷଣି ଜଗତ କି ହୋଇବ ଦହନ ।
ପ୍ରଳୟର ଦାବାନଳ ଜିଣି ତାର ତେଜ
ପାଟି ବିସ୍ତାରି ଗିଳିଲା ତାହାକୁ ଦନୁଜ ।
ବଜ୍ରଶକ୍ତି କର୍ଣ୍ଣ ପୁଣି ଅସୁରେ ପ୍ରହାରି
ତହିଁରେ ସେ ଦାନବକୁ ନ ପାରିଲା ମାରି ।
ଗଙ୍ଗାର ନନ୍ଦନ ପୁଣି ବିନ୍ଧେ ଶର ଯେତେ
ସମସ୍ତ ଚୂର ହୁଅଇ ସେ ଅସୁର ଗାତ୍ରେ ।
ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ଶର ସବୁ ବିଅର୍ଥ ହୋଇଲା
ମୁଣ୍ଡ ପୋତି ସେ ଦାନବ ସମସ୍ତ ସହିଲା ।
ଦୁଃଶାସନ ଗଦା ତାର ଦେହେ ନ କାଟଇ
ଜୟଦ୍ରଥ ଭୂରିଶ୍ରବା ଶରେ କିବା ହୋଇ ।

ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରର ପୋଏତ ସମରେ ବିମୁଖ
ଦୈତ୍ୟର ସୈନ୍ୟ ମରନ୍ତି ତେଣେ ଲକ୍ଷଲକ୍ଷ ।
ଅସୁରର ବଳ ପାଞ୍ଚକ୍ଷଉଣୀ ପଡ଼ିଲା
ଚାରି ଅକ୍ଷୌହିଣୀ ଘେନି ଦୈତ୍ୟ ଗୋଡ଼ାଇଲା ।
କୁଦ୍ଦାଳ ବୁଲାଇ ଦୈତ୍ୟ ଧାଏଁ ଅତି ବେଗେ
କେହି ରହି ନ ପାରିଲେ ଦାନବର ଆଗେ ।
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ କର୍ଣ୍ଣ ପଛଘୁଞ୍ଚା ଦେଇଯାଇ
କୁଦ୍ଦାଳ ଘେନି ଅସୁର ଅଛଇ ଗୋଡ଼ାଇ ।
ପଳାନ୍ତି କୁରୁସାଗର ନ ରହନ୍ତି ଜଣେ
ଭୀଷ୍ମଙ୍କୁ ଚାହିଁ କହନ୍ତି ଡାକି ଗୁରୁ ଦ୍ରୋଣେ ।
କ୍ଷୁଦ୍ର ହୋଇଣ ପଳାଇ ଆମ୍ଭେ ଯେବେ ଯିବା
କେତେଦୂରେ ଯାଇ ଅବା କାହିଁରେ ରହିବା ।
ହାରିବା ଜିଣିବା ଏହି କ୍ଷତ୍ରିୟଙ୍କ ବୃତ୍ତି
କେତେକାଳ ହିଁ ବର୍ତ୍ତିବା କରି ଆମ୍ଭେ ଭୀତି ।
ରହିଣ ଯୁଝିବା ଯେବେ ସମସ୍ତେ ଯେ ଆସ
ଅସୁରକୁ ଅବା ପୁଣି କରିବା ବିନାଶ ।
ଭୀଷ୍ମ ବୋଇଲେ ହୋ ରହ ରହ ସର୍ବବୀର
ଅସୁରଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଦ୍ରୋଣ କରିବେ ସମର ।
ଭୀଷ୍ମଙ୍କ ବଚନେ କର୍ଣ୍ଣବୀର ହିଁ ରହିଲା
କରେ ଧନୁ ଧରି ବୀର ଶରବୃଷ୍ଟି କଲା ।
ବିନ୍ଧୁଛନ୍ତି ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ କର୍ଣ୍ଣ ଅନୁକ୍ଷଣ
ଆକାଶେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହେଲେ ଗ୍ରହ ତାରାଗଣ ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ପଚାରଇ ହେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶକୁନି
ଦିବସ ଯେ ଷୋଳଦଣ୍ଡ ହୋଇଲାକ ପୁଣି ।
ଆଦିତ୍ୟ ଅସ୍ତ ହେଲାକି ରାତ୍ରି ପ୍ରାୟ ଦିଶି
ମୁହିଁ ଜାଣଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲାକ ନିଶି ।
ଶକୁନି ବୋଇଲା ରାୟେ ରହିକରି ଦେଖ
ଅସୁର ସଙ୍ଗରେ ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ କର୍ଣ୍ଣ ତାକ ।
ବରଷା ପ୍ରାୟ କରି ସେ ବିନ୍ଧୁଛନ୍ତି ଶର
ତେଣୁ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଲେ ଦିନେ ଦିନକର ।
ମନ୍ତ୍ରୀବର ବଚନରେ ବୋଲେ କୁରୁସାଇଁ
ଅସୁର ଯୁଦ୍ଧ ଦେଖିଣ ମୁଁ ଚକ୍ଷୁ ବୁଜଇ ।
କର୍ଣ୍ଣ ଯେ ମାଇଲା ବଜ୍ରାବଳି ମୁଦ୍ଗର
ସେ ବାଣ ପଡ଼ିଲା ଯାଇ ଅସୁର ଉପର ।
ତେଡ଼େ ଶସ୍ତ୍ର ଗୋଟା ତାର ଉପୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲା
ଲେଉଟି ତରକି ବୀର ଦକ୍ଷିଣକୁ ଗଲା ।
ଶତେବାଣ ଅସୁରକୁ ବାଛିକରି ମାରି
ସାଧୁକର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ଦୈତ୍ୟ ପ୍ରଶଂସା ଉଚ୍ଚାରି ।
କୁଦ୍ଦାଳ ବୁଲାଇ ପୁଣି ମାଇଲା ନିଠାଇ
ଭାଙ୍ଗିଲା କର୍ଣ୍ଣର ରଥ ଏକା ଅଛି ରହି ।

ଗଦାଏ ଘେନିଲା ନାମ ଧୂମକେତୁ ତାର
ମାଇଲା ସେ ଅସୁରକୁ ରାଧାସୁତ ବୀର ।
ଗଦା ପଡ଼ନ୍ତେ ଅସୁର ବୀର ହାତପାତି
କର୍ଣ୍ଣର ଗଦା ଉଛୁଡ଼ି ଘେନିଲା ତଡ଼ତି ।
ବାହୁଡ଼ି କର୍ଣ୍ଣର ଗଦା ମାଇଲା କର୍ଣ୍ଣକୁ
ପଡ଼ନ୍ତେ ସେ ଗଦା କର୍ଣ୍ଣ ପାତିଦେଲା ବୁକୁ ।
ଧନ୍ୟ କର୍ଣ୍ଣବୀର ବୋଲି ଅସୁର କହିଲା
ପୁଣି ପରିଘେକ ଘେନି ବୁଲାଇ ମାଇଲା ।
ଅସୁର ଉପରେ ଯାଇ ପଡ଼ିଲା ସେ ଶର
ଟହ ଟହ ହୋଇ ତହିଁ ହସିଲା ଅସୁର ।
ବୋଇଲା ପାମର ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ଆମ୍ଭ ଭକ୍ଷ
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ମାରିବାକୁ ତୁ ଆସିଛୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।
ଜାଣିଲି ଅଜ୍ଞାନ ତୁମ୍ଭେ ସମସ୍ତେରେ ଅଟ
ଏଥୁ ଯିବ କି ଆଜ ପଡ଼ିଛ ମୋ ଭେଟ ।
କର୍ଣ୍ଣବୀର ବୋଇଲେ ତୁ ଶୁଣରେ ଅସୁର
ତୋହର ବାପ ଯେ ମଲା ହସ୍ତରେ ଆମ୍ଭର
ତୋହର ବଳେ ଆମ୍ଭର ପାରିବୁ କି କରି
ବିଧାତା ଭିଆଉଅଛି ଆମ୍ଭ ହସ୍ତେ ମରି ।
ଯାହାର ବାପ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ସଂଗ୍ରାମେ ହାରିଲା
ତାହାର ପୁତ୍ର ମରଣେ ଧାରଣା ପଡ଼ିଲା ।
ଶୁଣିବାକୁ ଏକଥା ତ ଅଟେ ଆଚମ୍ବିତ
ଏବେ ପିତା ପାଶେ ଯିବାବେଳେ ତୋ ନିୟତ ।
ଅସୁର ବୋଇଲା ଜାଣ ଅଇଲଇଁ ମୁହିଁ
ମୋ ପିତା ମାରିଛ ଆଜ ଯିବ ତୁମ୍ଭେ କାହିଁ ।
ପାଞ୍ଚଯୋଜନ ଯାଏ ଯେ ନ ରହି ଅଇଲ
କାହାର ବୋଲେ ପୁଣିରେ ସମରେ ପଶିଲ ।
ଏତେକ ବୋଲି ସେ ଦୈତ୍ୟ ବିଧାଏ ମାଇଲା
ଜାଣି କର୍ଣ୍ଣବୀର ତାହା ଆଡ଼ ହୋଇଗଲା ।
ଦ୍ରୋଣ ମହାରଥୀ ଆସି ମିଳିଲେ ତା ଆଗେ
ପାଞ୍ଚଶତ ନାରାଚ ସେ ବିନ୍ଧିଦେଲେ ବେଗେ ।
ଅସୁର ଦେହରେ ବାଜି ଭାଙ୍ଗିଗଲା ଶର
ପୁଣି ସେ କୋଡ଼ିଏ ଶର କଲେକ ପ୍ରହାର ।
ନିଃଶ୍ୱାସକେ ବିନ୍ଧନ୍ତି ସେ ଶର ଦଶଘାନ୍ତି
ଅସୁର ଦେହେ ପଡ଼ିଣ ସବୁ ନାଶଯାନ୍ତି ।
ସୂର୍ଯ୍ୟାବର୍ତ୍ତ ନାମେ ଶର ବିନ୍ଧିଲେକ ଗୁରୁ
ପୃଥ୍ୱୀ ଛନ୍ନ ଛନ୍ନ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଲା କି ମେରୁ ।
ଅସୁର ଶରୀର ବାଣ ପଡ଼ିଲାକ ଯାଇ
କିଛି ହିଁ ନୋହିଣ ଦୈତ୍ୟ ଅଛି ଉଭା ହୋଇ ।
ପୁଣି ଏକ ପବନାସ୍ତ୍ର ମାଇଲେକ ଦ୍ରୋଣ
ଅସୁର କର୍ଣ୍ଣରେ ଯାଇ ପଡ଼ିଲା ସେ ବାଣ ।

ପାଞ୍ଚ ପହଣ୍ଡ ପଛକୁ ଦୈତ୍ୟ ଘୁଞ୍ଚିଗଲା
ଅସୁର ଦେହରେ ବାଜି ଉପୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲା ।
ପୁଣି ଦ୍ରୋଣ ବିନ୍ଧିଲେକ ଅର୍ଦ୍ଧଚନ୍ଦ୍ର ବାଣ
ଅସୁର ଦେହରେ ବାଜି ହୋଇଲା ସେ ଚୂର୍ଣ୍ଣ ।
ନୈର୍ଋତ ପବନ ମେରୁ ବାଣ କାଳଫାଶି
ଅଗ୍ନିଶର ମୁଦ୍ଗର ପଡ଼ି ହେଲେ ଧ୍ୱଂସି ।
ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ପାଶେ ଥିଲେ ଭୀଷ୍ମ ମହାରଥି
ବିନ୍ଧନ୍ତି ନାରାଚ ହୋଇ ଅତି କୋପ ମୂର୍ତ୍ତି ।
ପୁଣି ହିଁ ଆରେକ ରଥ କର୍ଣ୍ଣ ଯେ ଆରୋହି
ଦୈତ୍ୟକୁ ବିନ୍ଧଇ ବାଣ କୋପଭର ହୋଇ ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଶତଭାର ଗଦା କରେ ଘେନି
ଅନୁକ୍ଷଣେ ମାରନ୍ତି ସେ ଅସୁର ସଇନି ।
ପଡ଼ନ୍ତି ଅସୁରମାନେ ଲୋଟନ୍ତି ଧରଣୀ
ଗଗନ ପୂରାଉଅଛି ମୁଖରାବ ଧ୍ୱନି ।
କେ ବୋଲଇ ମାରମାର କେ ବୋଲଇ ଧର
କେ ବୋଲଇ ଆଜି ନିଶ୍ଚେ ମାରିବା ଅସୁର ।
ଏକ ପଡ଼ନ୍ତେ ଆରେକ ଉଠଇ ଗରଜି
ଅସୁର ସଇନ୍ୟ ଭୟେ ପଳାଇଲେ ଭାଜି ।
ଗୋଡ଼ାଇ କୌରବ ପଛେ ମାରୁଛନ୍ତି ଶସ୍ତ୍ର
ଜୟଦ୍ରଥ ଭୂରିଶ୍ରବା ଶକୁନି ସହିତ ।
ଏକମୁଖା ହୋଇ ସର୍ବେ ମାରୁଛନ୍ତି ଶର
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ପୁତ୍ରେ ଗଦା କରନ୍ତି ପ୍ରହାର ।
ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଶର କୋପେ ମାଇଲେକ ଯହୁଁ
ଅନେକ ଅସୁର ମରି ପଡ଼ିଲେକ ଯହୁଁ ।
ଦେଖିଣ କୁଦ୍ଦାଳେଶ୍ୱର ବିଚାରଇ ମନେ
ମୋହର ସୈନ୍ୟକୁ ନାଶ କଲେ ତ ଏମାନେ ।
ଏତେ ବିଚାରି ଉଠିଲା ବୀର ମୁଣ୍ଡିଆଇ
ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ରଥ ବେଗେ ଧଇଲାକ ଯାଇ ।
ବୁଲାନ୍ତି ପିଟନ୍ତି ସେହୁ ବହୁଦୂର ଗଲେ
ରଥୀ ସାରଥି ଅନେକ ଦୂରରେ ପଡ଼ିଲେ ।
ମାଇଲା ଭୀଷ୍ମଙ୍କ ରଥେ ନେଇ ଭୁଜଦଣ୍ଡ
ଭାଙ୍ଗିଲା ସେ ରଥଗୋଟି ହେଲା ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ।
ଭାଗ୍ୟେ ଭୀଷ୍ମ ପଳାଇଲେ ମହାଭୟ ପାଇ
କର୍ଣ୍ଣକୁ କୁଦ୍ଦାଳ ଘେନି ମାଇଲା ନିଠାଇ ।
ଅଶ୍ୱ ସାରଥି ରଥ ଏ ସମସ୍ତ ପଡ଼ିଲା
ଦୁଃଶାକୁ ଦେଖି କୁଦ୍ଦାଳ ଈଶ୍ୱର ଧାଇଁଲା ।
କୁଦ୍ଦାଳ ବୁଲାଇ ନେଇ ପିଟିଲା ଅସୁର
ଦୁଃଶାସନ ଆଡ଼ିଆଇ ପାତେ ଗଦାବର ।
ଅସୁର କୁଦ୍ଦାଳ ପଡ଼ି ଗଦା ଗଲା ଭାଙ୍ଗି
ମାଇଲା ଅସୁର ବୀର ହୋଇ ମହାରାଗୀ ।

ଏକ ପ୍ରହାରକେ ଦଶବିଂଶ ସଂହାରଇ
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ସତଭାଇ ଉଗାଳିଲେ ଯାଇ ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ରାଜା ତହିଁ ରହିଅଛି ଆଗେ
ଅତି ଆଷ୍ଟେ ତା ରଥକୁ ଧଇଲାକ ବେଗେ ।
ମହାପ୍ରତାପୀ ଅଟନ୍ତି ଦୂରନ୍ତ ଦନୁଜ
କରନ୍ତି ସମର ତେଜ ଯଥା ଚନ୍ଦ୍ରସୂର୍ଯ୍ୟ ।
ଆପଣା ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ଚାହିଁ କହେ କୁରୁପତି
ପଳାଇ ଯାଇ ଲୁଚିଲେ ଯେ ତହିଁ ତଡ଼ତି ।
ଶୁଣି ସୈନ୍ୟମାନେ ଯାନବାହନକୁ ଛାଡ଼ି
ବନସ୍ତ ମଧ୍ୟେ ଲୁଚିଲେ ଅତି ଦୁଃଖେ ପଡ଼ି ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଅସୁର ଯେ କରୁଛନ୍ତି ରଣ
ଅନୁକ୍ଷଣେ ବାଣ ଧରି ବିନ୍ଧେ କୁରୁରାଣ ।
ନିମିଷକେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ବିନ୍ଧୁଅଛି ଶର
କୋଟି କୋଟି ମାରୁଅଛି ମୂଷଳ ମୁଦ୍‌ଗର ।
ଅନୁକ୍ଷଣେ ବାଣବିନ୍ଧେ ଚକ୍ଷୁର ଛଟକେ
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଯୁଦ୍ଧକୁ ଯେ ସାରା ଦେବଲୋକେ ।
ଏମନ୍ତ ସମର କଲେ ଦୁଇ ମହାବଳ
ଗଗନେ ଅସ୍ତ ହୋଇଲେ କଶପ୍ୟର ବାଳ ।
କୁମ୍ଭମାସ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ଚଉଠି ଯେ ତିଥି
ବିଶାଖା ନକ୍ଷତ୍ର ତୁଳ ପାଞ୍ଚଦଣ୍ଡ ରାତି ।
ଚନ୍ଦ୍ରବାସର ସେ ଦିନ ସମର ଅନେକ
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ତୁଳେ କଲା ଅସୁର ନାୟକ ।
ମହାଘୋର ନିଶା ତହିଁ ନ ଦିଶଇ କିଛି
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଅସୁରର ସମର ଲାଗିଛି ।
କୁଦ୍ଦାଳେଶ୍ୱର ମାଇଲା କୋପେ ବଜ୍ରମୁଷ୍ଟି
ରଥୀ ସାରଥି ଯେ ତୁଳେ ଗୁଣ୍ଡା ହୋଇଉଠି ।
ପାଦଗାମୀ ହୋଇ ମାନଗୋବିନ୍ଦ ଯେ ବୀର
ଅସୁର ତୁଳେ କରଇ ବିଷମ ସମର ।
ଗଦା ଘେନି ଧଇଲା ସେ କୁରୁତୁଳ ରାୟେ
ପଡ଼ିଲାକ ଗଦାବର ଅସୁରର କାୟେ ।
ମେରୁଗିରି ଚୂର ହୁଏ ଯେଉଁ ଗଦା ବାଜି
ଅସୁର ଦେହେ ସେ ଗଦା ପଡ଼ିଗଲା ଭାଜି ।
ଆନ ଗଦା ବୁଲାଇଣ ମାନଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
ଅସୁର ଉପରେ ବୀର ପିଟିଲାକ ଧାତି ।
ଗର୍ଜି ଉଠିଲା ଦାନବକୁଳ ବୀରବର
କୁଦ୍ଦାଳ ଘେନି ମାଇଲା ନୃପତି ଉପର ।
ଘାଏ ଘୂମାଇଲା ତହିଁ ମାନଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
ସାଉଁଟି ଧଇଲା ବୀର ଉଠିଯାଇ ଧାତି ।
ରଥରେ ପକାଇ ମନେ ବିଚାରେ ଅସୁର
ହସ୍ତିନାର ରାଜା ଏହି ଅଟେ ନୃପବର ।

ବହୁତ ସ୍ୱାଦୁ ଏହାର ମାଂସରେ ତ ଅଛି
ଏହା ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧକରି ମୋ ପିତା ମରିଛି ।
ଏତେକ ବିଚାର ସେହି ଦୈତ୍ୟକୁଳ ସାଇଁ
ରନ୍ଧନ କରି ଏହାକୁ ଖାଇବଇଁ ମୁହିଁ ।
ରଜନୀ ପାହିଲେ ଏହା ପାଖକୁ ମୁଁ ଯିବି
ଆଜି ଏହିଠାରେ ରହି ଏ ନିଶ ବଞ୍ଚିବି ।
ଏମନ୍ତେ ଅସୁର ବୀର ରହିଲାକ ତହିଁ
ମନରେ ବିଚାରୁ ଗଲା ସେ ରଜନୀ ପାହି ।
ଅସୁର କୁଦ୍ଦାଳେ କର୍ଣ୍ଣ ପଡ଼ିଲାକ ମୋହେ
ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣ ପଡ଼ିଲା ଯହୁଁ ତାର ଦେହେ ।
ଅମୃତ କୁଣ୍ଡଳୁ ଯହୁଁ ଝରିଲା ଅମୃତ
ଚେତନା ପାଇ ଉଠିଲା ତହୁଁ ରାଧାସୁତ ।
ମୁଖରେ ଅମୃତ ପଶୁ ପାଇଲା ସେ ଜ୍ଞାନ
କରେ ଶସ୍ତ୍ର ଧରି ବେଗେ ଧାମଇ ବହନ ।
କେହି କେତେବେଳେ ତାର ପାଶରେ ନାହାନ୍ତି
ବିଚାରଇ କେଣିକି ସେ ଗଲା ଦୈତ୍ୟପତି ।
କାହାରିଠାରୁ ନ ପାଏ କିଛି ହିଁ ସନ୍ଦେହ
କିବା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ରଣେ ମାଇଲା ରାକ୍ଷସ ।
ଏସନ ବିଚାରି ବୀର ହସ୍ତିନା ଗମଇ
ବାଟେ ଅସୁରକୁ କର୍ଣ୍ଣ ଭେଟିଲାକ ଯାଇ ।
ହସ୍ତିନାକୁ ମୁଖ କରି ଅସୁର ଚାଲଇ
ବୋଇଲା ଅସୁର କେଣେ ଯାଉଅଛି ତୁହି ।
ଏତେକ ବୋଲି ବିନ୍ଧିଲା ସହସ୍ର ନାରାଚ
ଗର୍ଜି ଆସଇ ନାରାଚ ଘେନି ସୂର୍ଯ୍ୟତେଜ ।
ବାଜନ୍ତେ ଅସୁର ଦେହେ ତିଳେ ନ ଭେଦିଲା
ପୁଣି କୋଡ଼ିଏକ ଶର ବୀରହିଁ ବିନ୍ଧିଲା ।
ଅପ୍ରମିତ ଶର ମାରେ ବୀର ଅନୁସରି
ହସ୍ତର ଛଟକ ତାର କହି ତ ନ ପାରି ।
ଅସଂଖ୍ୟ ନାରାଚ ସେହି ପେଶେ ନମିଷକେ
ଦେଖନ୍ତି ସ୍ୱର୍ଗ ଭୁବନେ ଥାଇ ବୃନ୍ଦାରକେ ।
ଆଖି ନ ପିଛାଡୁ ଶର ଶତେବଳେ ପେଶେ
ପ୍ରଳୟ ମେଘ ପରାୟ ନାରାଚ ବରଷେ ।
କେବଣ ଶର ବ୍ୟଗ୍ରରେ ହୁଏ ଶର ଆଗ
କେବଣ ଶର ଚଳନ୍ତେ କମ୍ପଇ ଭୂଭାଗ ।
ପବନୁ ବେଗେ କେ ଅବା ମନୁ ବେଗେଯାଇ
ବାଣରେ ଅସୁର ଦେହେ ହୋଇଲାକ ଛାଇ ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନର ନିଧନେ କର୍ଣ୍ଣବୀର ରାଗେ
ଅନୁକ୍ଷଣେ ନାରାଚ ସେ ପେଶେ ବେଗେ ବେଗେ ।
ଅସୁରର ଦେହେ ଶର ହୋଇଲା ବିଦୀର୍ଣ୍ଣ
ନାରାଚ ମାଇଲା ପୁଣ ପୁଣ ବୀର କର୍ଣ୍ଣ ।

ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିମୁଖ ହେଲା ଦୈତ୍ୟକୁଳ ଷଣ୍ଢ
ରଡ଼ିଏକ ଛାଡ଼ିଲା ସେ କମ୍ପିଲା ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ।
କୋଦ୍ଦାଳ ଧରିଣ କରେ ମୁଣ୍ଡିଆଇ ପଶି
କର୍ଣ୍ଣର ଉପରେ କ୍ରୋଧେ ପିଟିଲା ନିରାଶି ।
ଦେଖ ଆଡ଼ ହୋଇଗଲା ତହୁଁ ରାଧାବାଳ
କୋପରେ ଗର୍ଜଇ ତହିଁ ଦୈତ୍ୟ ଅନର୍ଗଳ ।
କୁଦ୍ଦାଳ ଧରିଣ ପୁଣି କର୍ଣ୍ଣକୁ ଗୋଡ଼ାଇ
ନ ରହିଣ କର୍ଣ୍ଣବୀର ଅଛଇ ପଳାଇ ।
କେତେହେଁ କ ଦୂରେ ଯାଇ ଦେଖିଲାକ କର୍ଣ୍ଣ
ଦ୍ୱାରକାରୁ ଆସୁଛନ୍ତି ଭୀମ ଅରଜୁନ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ନକୁଳ ସହଦେବ ହିଁ ଅଛନ୍ତି
ଦେଖିଲେ ଯୁଧିଷ୍ଠି କର୍ଣ୍ଣବୀର କରି ଭୀତି ।
ପଳାଉଛି ଅସୁରେକ ଗୋଡ଼ାଉ ଅଛଇ
କୁଦ୍ଦାଳ ଗୋଟିଏ ହସ୍ତେ ଧରିଅଛି ସେହି ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ଭୀମସେନକୁ ଅନାଇ
କର୍ଣ୍ଣ ପଳାଉଛି କେହି ଅଛଇ ଗୋଡ଼ାଇ ।
ଭୀମ ବୋଲେ ମନ୍ତ୍ରୀ ସହଦେବଙ୍କୁ ପଚାର
କର୍ଣ୍ଣକୁ ଗୋଡ଼ାଇଅଛି କେବଣ ଅସୁର ।
କାହାର ହସ୍ତରେ ଅଛି ଅସୁର ମରଣ
ସେ ସିନା ଅସୁର ସଙ୍ଗେ କରିବ ଯେ ରଣ ।
ଆନ ଯୁଦ୍ଧ କଲେ ତାକୁ ହୋଇବ ଯେ ହାନି
କେବଣ ଶରେ ଅସୁର ଅଛି ମୃତ୍ୟୁ ଘେନି ।
ଭୀମର ବଚନେ ସହଦେବଙ୍କୁ ପୁଛିଲେ
କେମନ୍ତ ମରିବ ତାହା ମନ୍ତ୍ରୀବର ଭଲେ ।
ସହଦେବ ବୋଇଲେ ଏ କୁଣ୍ଡଳୀର ସୁତ
ନକୁଳ ଠାକୁର ବଳେ ଯାହା ପ୍ରାଣହତ ।
ପିତାର ନିଧନ ଶୁଣି ହସ୍ତିନା ଅଇଲା
ନବ ଅକ୍ଷୌହିଣୀ ବଳ ସଙ୍ଗେ ଆଣିଥିଲା ।
ଜାଣି ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଦୈତ୍ୟ ସଙ୍ଗରେ ଯୁଝିଲେ
ନବ ଅକ୍ଷୌହିଣୀ ବଳ ସମରେ ପଡ଼ିଲେ ।
ସୈନ୍ୟ ନାଶ ଦେଖି ଦୈତ୍ୟ ଆପ୍ତେ ଯୁଦ୍ଧ କଲା
କୁଦ୍ଦାଳ ଘେନିଣ ବୀର କର୍ଣ୍ଣକୁ ମାଇଲା ।
ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ରଥ ଧରି ଦେଲା ଫୋପଡ଼ାଇ
ତିନି ଯୋଜନେ ଅଛଇ ଦ୍ରୋଣ ମୋହଯାଇ ।
ବାହାଦଣ୍ଡ ମାରି ଭୀଷ୍ମ ରଥ ଦେଲା ଭାଙ୍ଗି
ଭୟେ ଆଡ଼ ହୋଇ ସେହୁ ହେଲେ ରଣତ୍ୟାଗୀ ।
ଦୁଃଶାସନ ସଙ୍ଗତରେ ଶତେ ଭାଇ ଗଲେ
ଅସୁର ହସ୍ତରେ ଦେବ ସର୍ବ ନାଶ ଗଲେ ।
ଦେଖି ଦୁଃଶାସନ ରାଜା ଭାଇଙ୍କ ମରଣ
ଅପେ ଦନୁଜର ସଙ୍ଗେ କଲେ ଘୋର ରଣ ।

ଅନେକ ଯୁଦ୍ଧ କଲେ ସେ ଅସୁର ସଙ୍ଗରେ
ରାତ୍ର ହୋଇଥିଲା ଦେବ ଅଢ଼ାଇ ପ୍ରହରେ ।
କୋପେ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନକୁ ସେ କୁଦାଳରେ ପିଟି
ବାଜନ୍ତେ ମାନଗୋବିନ୍ଦ ଭୂମିପରେ ଲୋଟି ।
ଧରିଣ ଅସୁରବୀର ରଥରେ ପକାଇ
ଆପଣା ରାଜ୍ୟେ ଖାଇବ ବୋଲି ତାକୁ ନେଇ ।
ରଜନୀ ପ୍ରଭାତେ ଦେଲା ହସ୍ତିନାକୁ ଧାଡ଼ି
ଅସୁର କୁଦ୍ଦାଳ ବାଜି କର୍ଣ୍ଣ ଥିଲେ ପଡ଼ି ।
ସୂର୍ଯ୍ୟର କିରଣ ଅଙ୍ଗେ ଲାଗିଲାକ ଯହୁଁ
ଅମୃତ କୁଣ୍ଡଳୁ ସୁଧା ଝରିଲାକ ତହୁଁ ।
ତୁଣ୍ଡରେ ପଶନ୍ତେ ସେହୁ ପାଇଲେ ଚେତନ
ଗୋଡ଼ାଇଲେ କରେ ଶସ୍ତ୍ର ଧରି ବୀରକର୍ଣ୍ଣ ।
ଅସୁରକୁ ଓଗାଳିଣ ଘୋର ଯୁଦ୍ଧ କଲେ
କେବେ ହେଁ ସେ ଅସୁରକୁ ଜିଣି ନ ପାରିଲେ ।
ଅସୁର ମାରନ୍ତେ ତହୁଁ ପଳାଇଲେ ଭୟେ
ଏହାଙ୍କ ହସ୍ତେ ଅସୁର ନ ଯିବଟି କ୍ଷୟେ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ତୁହୋ ସହଦେବ ଶୁଣ
କାହାର ହସ୍ତେ ଅଛଇ ଅସୁର ମରଣ ।
କାହାଠାରୁ ବର ପାଇ ଏଡ଼େ ବଳବାନ
ମରିବ କି ନ ମରିବ ଅସୁର ରାଜନ ।
ସହଦେବ ବୋଇଲେ ହେ ଶୁଣ ଧର୍ମରାୟେ
ବଡ଼ ପ୍ରତାପୀ କୁଦ୍ଦାଳେଶ୍ୱର ଦୈତ୍ୟରାୟେ ।
କାଳିକାକୁ ସେବା କରି ସେ କୁଣ୍ଡଳୀବୀର
ଇଷ୍ଟଦେବତା କରି ସେ ରଖି ନିଜପୁର ।
ଭୋଗରାଗ ବଳିଦେଇ ସେବା କରୁଥିଲା
ଯହୁଁ କାଳିକା ତାହାକୁ ପ୍ରସନ୍ନ ନୋହିଲା ।
ଦିନେ ଯେ କୁଦ୍ଦାଳେଶ୍ୱର ନିଶି ଭ୍ରମି ଆସି
ମଣ୍ଡପରେ ପ୍ରବେଶିଲା ନାହିଁ ନିଶି ବେଶୀ ।
କାଳିକା ଯେ ଭ୍ରମିଯାଇଥିଲେ ଯେତେଦୂରେ
ସେ ଆପି ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ସେହି ମଣ୍ଡପରେ ।
ଅସୁର ବିଚାରଇ ଏ କେବଣ ମୁରତି
ଏହୁ କାହାର ଯେ ପୁଣ ଅଟଇ ଯୁବତୀ ।
ସ୍ୱଭାବେ ବଳ ବୟସ ନ ଜାଣଇ କିଛି
ଦେଉଳ ଦ୍ୱାର କିମ୍ପାଇ ଆବୋରି ରହିଛି ।
କାଳିକା ବୋଇଲେ ଆରେ ଅଟୁ ତୁ ପାମର
କି ନିମନ୍ତେ ବସିଅଛୁ ଦୁଆରେ ମୋହର ।
ଶୁଣିଣ ସେ ବଚନ ଖଡ଼ଗ ବୁଲାଇଲା
କାଳିକାଙ୍କ ଉପରକୁ ବେଗେ ଧାଇଁଗଲା ।
କାହିଁର ପାମରୀ ତୁ ଲୋ କାହିଁ ତୋର ଘର
ମିଛରେ ତୁ ବୋଲୁ ଅଛୁ ଦୁଆର ମୋହର ।

ଏତେ ବୋଲି ଧଇଲା ସେ କାଳିକାର ବାଳ
କାଳିକା ବୋଇଲେ ଛାଡ଼ ଅସୁର ଦୁଲାଳ ।
ତୋପିଅର ମୋର ସେବାକରେ ନିରନ୍ତର
ତେଣୁ କରି ସଂସାରେ ସେ ଅଟେ ବଳିୟାର ।
ପିତାସେବାରେ ମୁଁ ତୋତେ ହୋଇଲି ପ୍ରସନ୍ନ
ମାଗରେ କୁମର ଯାହା ଇଚ୍ଛା ତୋର ମନ ।
କୁଦ୍ଦାଳସେନ ବୋଲେ ମୁଁ ନ ଜାଣଇ କିଛି
ତୋହର ଇଚ୍ଛାରେ ମାଗୋ ବର ଦିଅ କିଛି ।
ତୋହର ଏ ନିଜ ଦେହ ହୋଇବ ଅକ୍ଷୟ
ଶସ୍ତ୍ରେ ବିଘାତ ନୋହିବ ଏ ତୋହର କାୟ ।
ଦେବେ ନ ମରିବୁ ତୁହି ନରେ ନ ମରିବୁ
ଯେହୁଁ ଅବତରି ଥିବ ଦେବତା ମାନିବୁଁ ।
ସେ ପୁଣି ସଂଗ୍ରାମେ ତୋତେ ନ ପାରିବ ଜିଣି
ଦେବ ମାନବ ହୋଇବ ଆଗତ ହିଁ ଜାଣି ।
ଅନିମିତ୍ତେ ଝିଙ୍କିଲୁ ତୁ ମୋତେ କେଶ ଧରି
ଏ ରୂପେ ତୁ ନାଶଯିବୁ ବୋଇଲେ ଈଶ୍ୱରୀ ।
ତେଣୁ ସେ ଅସୁର ଗୋଟି ଅଟେ ବଳିୟାର
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ହସ୍ତେ ମରିବ ତୋହର ।
ସୋଦର ନିଧନ କଲା ଗରିଷ୍ଠ ଅସୁର
ବେଗେ ସହଦେବ ଏହି ପାପୀଷ୍ଠକୁ ମାର ।
ଶୁଣି ମାଦ୍ରୀସୁତ ହେଲା ଯୁଦ୍ଧ ଅର୍ଥେ ବେଗେ
କଣ୍ଠ ହିଁ ମିଳିଲା ଆସି ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କ ଆଗେ ।
ଅସୁର ଗୋଡ଼ାଇ ଅଛି ତାର ପଛକତି
ସହଦେବ ଦେଖି ତାକୁ ଓଗାଳିଲା ଧାତି ।
ଅସୁର ବୋଇଲେ ତୁହୋ ଆଡ଼ ହୁଅ ଭାଇ
ମୋହର ଶତ୍ରୁକୁ ମୁହିଁ ଅଛଇ ଗୋଡ଼ାଇ ।
ମରଣକୁ ଭୟ କିରେ ନାହିଁକି ତୁମ୍ଭର
ମୋତେ ଜିଣିବୁ ବୋଲି କି ବିଚାରୁ ପାମର ।
ସହଦେବ ବୋଇଲାରେ ଶୁଣ ତୁ ଦନୁଜ
ପଳାଇବା ଶତ୍ରୁକୁ ତୁ ଗୋଡ଼ାଇ କି କାର୍ଯ୍ୟ ।
ପଳାଇବା ଶତ୍ରୁକୁ ତୁ ଗୋଡ଼ାଉଛୁ ମାରି
ବିଧାତା ତୋତେ ସହିବ କହରେ କିପରି ।
ଶୁଣି ଅସୁର କୁଦ୍ଦାଳ ଘେନି ବେଗେ ପିଟି
ଭାଙ୍ଗି ପକାଇଲା ସହଦେବ ରଥଗୋଟି ।
ବିଚାରଇ ପାଦଗାମୀ ହୋଇ ସହଦେବ
ଅସୁରର ଦେହେ ବାଜି ଶସ୍ତ୍ର ନାଶଯିବ ।
କାଳିକାର ଶାପ ଆସି ପଡ଼ିଲା ତାହାକୁ
ବଳବପୁ କ୍ଷୀଣ ହେଲା ଦେଖିଣ ମନ୍ତ୍ରୀକୁ ।
କୁଦ୍ଦାଳ ଘେନିଣ କୋପେ ମାଇଲା ଦନୁଜ
ସହଦେବ ବିନ୍ଧେ ବାଣ କୋଟି ସୂର୍ଯ୍ୟତେଜ ।

ଅସୁର ଆୟୁଧ ତେଣେ ହେଲା ଭଗ୍ନବତ
କୁଦ୍ଧାଳ ଭାଙ୍ଗନ୍ତେ ଦୈତ୍ୟ ହେଲା ଶୂନ୍ୟହସ୍ତ ।
ପର୍ବତ ଏକ ଉପାଡ଼ି ବୁଲାଇ ଫିଙ୍ଗିଲା
ବଜ୍ରଶରେ ତାହା ସହଦେବ ନିବାରିଲା ।
କୋପେ ସେ ଅସୁରବର ଆସେ ବେଘେ ଧାଇଁ
ଧନୁଶରକୁ ହସ୍ତରୁ ନେଲାକ ଛଡ଼ାଇ ।
ଶୂନ୍ୟହସ୍ତ ହୋଇଲା ସେ ମାଦ୍ରୀର କୁମର
ମଲ୍ଲଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭିଲା ଦୈତ୍ୟ ସଙ୍ଗତର ।
ରେରେକାର କରି ସେହି ଦୈତ୍ୟ ମହାବୀର
ବଜ୍ରମୁଥ ପ୍ରହାରିଲା ଅଙ୍ଗରେ ତାହାର ।
ମୁଥ ମାରନ୍ତେ ଦଇଲା ମନ୍ତ୍ରୀ ତାର ହସ୍ତ
ଛାଟି ପକାଇଲା ତାକୁ ମାଦ୍ରୀ ଦେବୀ ସୁତ ।
ସମ୍ଭାଳି ନ ପାରି ଦୈତ୍ୟ ପଡ଼େ ମୁଖମାଡ଼ି
ତା ଉପରେ ସହଦେବ ବସିଲାକ ଚଢ଼ି ।
ଛାଟି ପକାଇଲା ତହୁଁ ମାଦ୍ରୀ ଦେବୀ ସୁତ
ସମ୍ଭାଳି ନ ପାରି ତଳେ ପଡ଼ିଲା ଦଇତ୍ୟ ।
ବିଧାତା ପୁଣି ଯାହାକୁ ଆସି ବାମହୋଇ
ତାହାର ଯେ ବୁଦ୍ଧିବଳ ସବୁ ନାଶଯାଇ ।
ଯେତେବେଳେ ଯାକୁ ହୁଏ ଶୁଭ ପରାପତ
ଦୂରର ପଦାର୍ଥ ଆସି ମିଳଇ ତା ହସ୍ତ ।
ବସିଲା ଠାବରେ ତାର ସବୁ ସିଦ୍ଧହୋଇ
ବିଧାତା ବଳକୁ ଆନ କରି ନାହିଁ କେହି ।
ଯେତେବେଳେ ଯାଏ ତାର ସୁଦଶା ହିଁ ଥିଲା
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ଘୁଞ୍ଚିଗଲେ ସମସ୍ତ ମାଇଲା ।
କର୍ଣ୍ଣ ପଳାଇ ଅଇଲା ନ ରହିଲା ଆଗେ
ବିଧାତା ନିର୍ଭା କରିଛି ଏସନକ ବାଗେ ।
ସହଦେବର ହସ୍ତରେ ମରଣ ହିଁ ଥିଲା
କାଳିକାର ଶାପ ଆସି ଏକାଳେ ପଡ଼ିଲା ।
ସହଦେବ ବାଣେ ତାର ଭାଙ୍ଗିଲା କୁଦ୍ଧାଳ
ତହୁଁ ଅସୁରକୁ ଆସି ଘୋଟିଲାକ କାଳ ।
ମୁଥ ମାରନ୍ତେ ଧଇଲା ସହଦେବ ହସ୍ତ
ଛାଟନ୍ତେ ପୁଣି ଦଇତ୍ୟ ହେଲା ଭୂମିଗତ ।
ଉପରେ ମାଡ଼ିବସିଲା ମାଦ୍ରୀଦେବୀ ସୁତ
ଅସୁର କେଶରେ ଦେଇଛନ୍ତି ବାମହସ୍ତ ।
ନିଠାଇ ଝିଙ୍କନ୍ତେ ତାର ପ୍ରାଣ ଚାଲିଗଲା
କାଳିକା ଦେବୀ ଶାପରେ ସେ ଅସୁର ମଲା ।
ତିନି ଯୋଜନକୁ ମାଡ଼ି ସେ ଅସୁର ପଡ଼ି
ମଲା ସେ ଅସୁରବୀର ଗଲା ପ୍ରାଣ ଛାଡ଼ି ।
ଦେଖିଣ ଦେବତାମାନେ ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲେ
ସହଦେବ ଶିରେ ନେଇ ପୁଷ୍ପ ବରଷିଲେ ।

ଅସୁରକୁ ମାରିଣ ସେ ମନ୍ତ୍ରୀ ବୀରବର
ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କ ପାଦେ ଆସି କଲା ନମସ୍କାର ।
ଭୀମ ଅର୍ଜୁନ ନକୁଳ ପାଦେ ମାନ୍ୟକଲା
କର୍ଣ୍ଣକୁ ବହୁତ ରୂପେ ବିନୟ ହୋଇଲା ।
କୋଳ କରି ଧଇଲେ ସେ ବୀର ରାଧାସୁତ
କଲ୍ୟାଣ କରନ୍ତି ତାକୁ ଶିରେ ଦେଇ ହସ୍ତ ।
ମୁଖରେ ଚୁମ୍ବନ ଦେଇ ଆଉଷନ୍ତି ଦେହ
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ମଲା ବୋଲି କର୍ଣ୍ଣ କରେ କୋହ ।
ବାବୁ ସହଦେବ ତୋର ମହିମା ହିଁ ଧନ୍ୟ
ସର୍ବଜ୍ଞାତା ପୁରୁଷ ତୁ ମନ୍ତ୍ରୀବର ମାନ୍ୟ ।
ବାବୁ ଭୀଷ୍ମ ପଳାଇଲେ ଦ୍ରୋଣ ହେଲେ ହତ
ମାନଗୋବିନ୍ଦ ପଡ଼ିଲା ଘେନି ଭାଇ ଶତ ।
ତିନିବେଳେ ରଥ ମୋର ଭାଙ୍ଗି ପକାଇଲା
କୁଦ୍ଧାଳ ମାରି ମୋହର ଜ୍ଞାନ ହତକଲା ।
ଭୟେ ପଳାଇ ଅଇଲି ହୋଇ ମୁହିଁ ଏକା
ସୈନ୍ୟକେଣେ ଗଲେ ମୁଁ ଯେ ନ ପାଇଲି ଦେଖା ।
ଅଶ୍ୱଥାମା ବାହ୍ଲିକ ଯେ କୃପ ଜୟଦ୍ରଥ
ଶକୁନି ପକାଇଗଲା ଛାଡ଼ି ତାର ରଥ ।
ଏଡ଼େ ଦର୍ପିଷ୍ଠ ଅସୁର ତୋର ହସ୍ତେ ମଲା
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ପାଇଁ କର୍ଣ୍ଣବୀର ଶୋକ କଲା ।
ଧର୍ମର ନନ୍ଦନ ଦେବ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ରାୟେ
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନକୁ ନ ଦେଖି ତାପିତ ହୃଦୟେ ।
ଆହା ଭାଇ ମୋର ତୁରେ ମାନଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
ପଞ୍ଚକଟକରେ ତୁହି ଅଟୁ ଅଧିପତି ।
ବାବୁ ତୋର ହତ ଦେଖି ନ ସହଇ ଦେହ
ପାର୍ଥକୁ ଚାହିଁ ଯୁଧିଷ୍ଠି ଦେବ ଗଲେ ମୋହ ।
ଭୂମିରେ ପଡ଼ନ୍ତେ ରାୟ ମୃତ୍ୟୁପିଣ୍ଡ ଜାଣି
କୋଳ କରିଣ ଅର୍ଜୁନ ଧରିଲେକ ଆଣି ।
ଶୀତଳ ଜଳ ନକୁଳ ମୁଖେ ଆଣି ସିଞ୍ଚି
ଆଲଟ ଚାମର ଘେନି ସହଦେବ ବିଞ୍ଚି ।
ଚରଣ ଚାପଇ ଧୀରେ ପବନ କୁମର
ଚେତନା ପାଇ ଉଠିଲେ ଧର୍ମ ନୃପବର ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ଆରେ ଶୁଣ ମୋର ଭାଇ
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନର ନିଧନେ ମୁହିଁ ନ ବର୍ତ୍ତଇ ।
ଅନ୍ଧସୁତ ହତରେ ମୁଁ କି ବୁଦ୍ଧି କରିବି
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର କଷ୍ଟ ଦେଖି ନିଶ୍ଚୟ ମରିବି ।
ଚଣ୍ଡାଳ ଅସୁର ମଲା ହୋଇଲା କିଅବା
ସୋଦର ନିଧନେ ବାବୁ କେମନ୍ତେ ବର୍ତ୍ତିବା ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଦେବ ମନ ସ୍ଥିର କର
ଅମର ମହୌଷଧି ଯେ ଅଛଇ ମୋହର ।

ଯେବେଟି ଆୟୁଷ ଥିବ ବର୍ତ୍ତୁ କୁରୁରାୟେ
ଖାଣ୍ଡବ ବନ ଦହନେ ଅଗ୍ନିର ଉପାୟେ ।
ଅମର ମହାଔଷଧି ବୃକ୍ଷ ଭସ୍ମସାର
ମୋର କରେ ଦେଇଛନ୍ତି ଦେବ ବୈଶ୍ୱାନର ।
ସେ ଭସ୍ମ ପକାଇଦେଲେ ମଲାଲୋକ ବର୍ତ୍ତେ
ମନ୍ତ୍ରେକ କହିଅଛନ୍ତି ଅଗ୍ନି ଦଇବତେ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ବାବୁ ଶୁଣରେ ଅର୍ଜୁନ
ସମସ୍ତେ ବର୍ତ୍ତିବେ ଘେନି ଗାନ୍ଧାରୀ ନନ୍ଦନ ।
ମନ ଶୁଦ୍ଧ କରି ବୈଶ୍ୱାନରଙ୍କ ବିଭୂତି
ଜୀବନ୍ୟାସ ଶରେ ପାର୍ଥ ଲଗାଇଲେ ଧାତି ।
ମନ୍ତ୍ର ସୁମରିଣ ବିନ୍ଧଦେଲେ ସେହି ଶର
ବୋଇଲେ ଯେତେକ ପଡ଼ିଅଛନ୍ତି ସୋଦର ।
ସମସ୍ତେ ବର୍ତ୍ତିବେ କେହି ନ ରହିବେ ଜଣେ
ପ୍ରସନ୍ନେ ଅନଳ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଆପଣେ ।
ଏତେକ କହି ସେ ମନ୍ତ୍ର ସୁମରିଣ ପେଶି
ସବୁରି ଅଙ୍ଗେ ସେ ଶର ପଡ଼ିଲାକ ଆସି ।
ନିଦ୍ରାରୁ ଉଠିଲା ପ୍ରାୟେ ଉଠିଲେ କୌରବେ
କରେ ଅସ୍ତ୍ର ଧରି ସେହୁ ଧାଉଁ ଘୋରରବେ ।
ଅସୁରକୁ ନ ଦେଖି ସେ ବହୁତ ଖୋଜିଲେ
ବଞ୍ଚିବାଲୋକଙ୍କୁ ବାଟେ ଯାଉଁ ସେ ଦେଖିଲେ ।
ଦ୍ରୋଣଗୁରୁ ବର୍ତ୍ତିଲେ ସେ ମହୌଷଧିବାୟେ
ଗଙ୍ଗାପୁତ୍ର ଲୁଚିଥିଲେ ଦାନବର ଭୟେ ।
ସମସ୍ତେ ରୁଣ୍ଡ ହୋଇଲେ ଆସି ଏକମେଳେ
ଲୁଚିଲା ସୈନ୍ୟ ମିଳିଲେ ସେଠାରେ ସକଳେ ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ କର୍ଣ୍ଣକୁ ସେ ନ ଦେଖିଣ ଭାଳି
ହସ୍ତିନା ନବରେ ଯାଇ ମନଦୁଃଖେ ମିଳି ।
ଦେଖିଲେ ନଗରେ ଜନ ଗୋଟିଏ ଯେ ନାହିଁ
ବନସ୍ତେ ସେ ଲୁଚିଥିଲେ ମହାଭୟ ପାଇ ।
ଅର୍ଜୁନର ମହୌଷଧି ପାଇ କୁର୍ମଗତି
ଚେତିଉଠିଣ ମନରେ କରି ମହାଭୀତି ।
ଦେଖିଲା କର୍ଣ୍ଣ ଯୁଧିଷ୍ଠି ଭୀମ ଅର୍ଜୁନ
ଏହାଙ୍କୁ ପୁଚ୍ଛଇ ସେହି ହସ୍ତିନା ରାଜନ ।
ଅସୁର ସମର କଲା ଆସ ମୋର ତୁଲେ
ଦୁଃଶାସନ ମୂଳେ ସବୁ ଭାଇ ମୋର ମଲେ ।
ଭୀଷ୍ମ ଘୁଞ୍ଚିଗଲେ ଦ୍ରୋଣ ପଡ଼ିଲେ ଯେ କାହିଁ
ସୈନ୍ୟ ପଳାଇ ପଶିଲେ ବନସ୍ତରେ ଯାଇ ।
ତୁମ୍ଭେ ହୋ ମଇତ୍ର ପରା ମୋହ ଯାଇଥିଲେ
କେବଣ ପ୍ରକାରେ ତୁମ୍ଭେ ହୋଇଲ ଯେ ଭଲ ।
ଅସୁରକୁ କେ ମାଇଲା କହ କେଉଁମତେ
ସମରେ ହାରିଲୁ ଆମ୍ଭେ ନ ରହି ଜୀବିତେ ।

କର୍ଣ୍ଣ ବୋଇଲେ ଶୁଣିମା ମାନଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
ବଡ଼ ପ୍ରତାପୀ ଅସୁରବଳ ମହାକ୍ଷତ୍ରୀ ।
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ମାରିଣ ସେହି ରଥରେ ପକାଇ
ହସ୍ତିନା ନବରମୁଖେ ଯାଉଅଛି ଧାଇଁ ।
ରଜନୀ ପ୍ରଭାତେ ଯାଇଁ ଦେଖିଲଇଁ ମୁହି
ଅସୁର ତୁଳେ ସଂଗ୍ରାମ କଲି ପୁଣି ଯାଇ ।
ବହୁତ ସମର କରି ଜିଣି ନ ପାରିଲି
ମହାଭୟ କରି ତହୁଁ ପଳାଇ ଅଇଲି ।
ଏହାଙ୍କୁ ଦେଖିଲି ଦ୍ୱାରକାରୁ ଆସୁଥିଲେ
ଅସୁର ସଙ୍ଗତେ ଯାଇ ସେହୁ ଯୁଦ୍ଧକଲେ ।
ମରଣ ତାର ଜାଣଇ ସହଦେବ ମନ୍ତ୍ରୀ
ଅସୁର ସଙ୍ଗତେ ଯୁଦ୍ଧ ଯାଇ ସେ କରନ୍ତି ।
କେଶ ଝିଙ୍କନ୍ତେ ଅସୁର ପ୍ରାଣ ଛିଡ଼ିଗଲା
ପୂର୍ବେ ତାଙ୍କୁ ଶାପ କାଳିଦେବୀ ଦେଇଥିଲା ।
ସଇନ୍ୟ ନିଧନ ଯହୁଁ ଯୁଧିଷ୍ଠି କହିଲେ
ଅର୍ଜୁନ ଶର ପେଶନ୍ତେ ସମସ୍ତେ ବଞ୍ଚିଲେ ।
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ରଥେ ପକାଇ ଦୈତ୍ୟ ନେଇଥାନ୍ତା
ସ୍ୱାଦୁମାଂସ ବୋଲି ପୋଡ଼ି ଅବଶ୍ୟ ଭକ୍ଷନ୍ତା ।
ଏଥିଅନ୍ତେ ସେ ପାଣ୍ଡବ ଉଠି ଚାରିଭାଇ
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନକୁ ପ୍ରଣାମ କଲେ ବେଗେ ଯାଇଁ ।
କଲ୍ୟାଣ ବାଞ୍ଛାକରି ସେ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ସୁତ
ସହଦେବକୁ ଧରିଣ କଲେ କୋଳାଗ୍ରତ ।
ଅର୍ଜୁନକୁ ଆଶ୍ୱାସି ଯେ ମୁଖେ ଚୁମ୍ବଦେଲା
ଯୁଧିଷ୍ଠି ଭୀମ ନକୁଳେ ଗଉରବ କଲା ।
ଆନନ୍ଦ ସେ ବେନିକୁଳ ହୋଇ ଏକସଙ୍ଗେ
ଉତ୍ସବ କରି ପତାକା ବାନ୍ଧିଲେ ରଥାଙ୍ଗେ ।
ହସ୍ତିନା ନଗରେ ଯାଇ ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ
ଭୀଷ୍ମଦ୍ରୋଣ ଶକୁନି ଯେ ମିଳିଲେକ ପାଶ ।
ବହୁତ ପ୍ରଶଂସା କଲେ ତାଙ୍କୁ ଭୀଷ୍ମଦ୍ରୋଣ
କର୍ଣ୍ଣଠାରୁ ଶୁଣି ଦୁଷ୍ଟ ଅସୁର ମରଣ ।
ନୃପତି ବୋଇଲା ରାଜ୍ୟେ ଘୋଷଣା ଦିଆଅ
ଅସୁରକୁ ମାଇଲା ଯେ ମାଦ୍ରୀଦେବୀ ପୁଅ ।
ଯେ ଯେଣେ ଅଛ ସମସ୍ତେ ନଗରକୁ ଆସ
ତୁମ୍ଭର ଶତ୍ରୁକୁ କଲା ସହଦେବ ନାଶ ।
ଜୟ ଘୋଷଣା ଶୁଣି ସର୍ବଜନ ମିଳି
ଆସ୍ଥାନରେ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ କର୍ଣ୍ଣଘେନି ଭାଳି ।
ଅସୁର ଭୟେ ରଖିଲେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ପାଣ୍ଡବ
ରାଜ୍ୟରେ ହୋଇବ ତେହ୍ନେ ପାଣ୍ଡବ ଉତ୍ସବ ।
କୋଟିଏ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଦେଇ ସହଦେବ ଶିରେ
ଆପେ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ କଲେ ଅଭିଷେକ ନୀରେ ।

ମୁକୁଟ କୁଣ୍ଡଳ ଦେଲେ କୁଷ୍ଣକୁ ହିଁ ହାର
ହସ୍ତରେ କଙ୍କଣ ପୁଣି ପୟରେ ନୂପୁର ।
ଚତୁଃସମ ସୁଗନ୍ଧିକା ଗନ୍ଧପୁଷ୍ପ ଦେଇ
ଅନେକ ସମ୍ଭାର ତାଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟରେ ଚଳାଇ ।
ଅନେକ ଯେ ପୁରୁଷାର୍ଥ କଲାକ ନୃପତି
କୋଟିଏକ ଅଶ୍ୱ ଦେଲେ କୋଟିଏକ ହସ୍ତୀ ।
ସହଦେବ ରଥେ ପ୍ରାଣିଦ୍ରବ୍ୟ ହିଁ ପୂରାଇ
ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କୁ ପୂଜନ୍ତି ଯେ ବହୁତ ବିନୟୀ ।
ମାର୍ଜନା ମାଜଣା ଶେଷକରି କୁରୁପତି
ଅମୃତ ଭୋଜନ କରି ବଞ୍ଚିଲେ ଯେ ରାତି ।
ରାଜ୍ୟରେ ଉତ୍ସବ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ହରଷ
ହସ୍ତିନାରେ ପାଣ୍ଡବ ଯେ ରହି ଦିନାଦଶ ।
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କ ଚରଣେ ବହୁତ ବିନୟୀ
ବାରୁଣାବନ୍ତକୁ ବିଜେ କଲେ ପାଞ୍ଚଭାଇ ।
ବାଜଇ ଯେ ବୀରତୁର ଟମକ ମହୁରୀ
ଆଲମ୍ୱ ଯେ ପାଟଛତ୍ର ଅଛନ୍ତି ଉଭାରି ।
ବାଟ ବଳାଇ ଦେବାକୁ ଆସେ କୁରୁସାଇଁ
ଅନେକ ଉତ୍ସବ ତହିଁ କଳନା ନ ଯାଇ ।
ବାରୁଣାବନ୍ତରେ ଯାଇଁ ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ
ରଜନୀ ବଞ୍ଚନ୍ତି କରି କଉତୁକ ରସ ।
ପ୍ରଭାତେ ପୁଣି ହସ୍ତିନା ଆସେ କୁରୁସାଇଁ
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ ସମସ୍ତ କହଇ ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ଅନେକ ବିଶ୍ୱାସ
ପାଣ୍ଡବେ ଆସନ୍ତି ନିତ୍ୟ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ପାଶ ।
ପାଣ୍ଡବ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣପାଦେ କରିଥାନ୍ତି ଧ୍ୟାନ
ଜୟ ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ ଜୟ ଭଗବାନ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଚରଣରେ ମନକୁ ନିବେଶି
ଶ୍ରୀଶାରଳା ଦାସ ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ତା ଅଭ୍ୟାସି ।

—୦—

କୁନ୍ତୀ ଓ ଗାନ୍ଧାରୀର ବିବାଦ

ବନ୍ଦଇ ଶ୍ରୀଗଣମୁଖ ଦେବ ଗଣପତି
ସୁର ସିଦ୍ଧଗଣେ ଯାର ଚରଣେ ସେବନ୍ତି ।
ଜୟ ଜୟ ଲମ୍ୱୋଦର ବିକ୍ରମ ମୂରତି
ପରଶୁଧର ସୁନ୍ଦର ତୁହି ଗଣପତି ।
ସଦା ବିଘ୍ନ ନାଶକରୁ ବିଘ୍ନରାଜ ତୁଟି
ଆପଦଖଣ୍ଡନ ନାଥ ହରୁ ତୁ ଦୁର୍ଗତି ।
ଲଲାଟେ ମୁକୁଟ ତୋର ଶିରରେ ସିଂତାଶୁ
ଅନଳ ତେଜ ହରଣ ଶ୍ରୀକରେ ପରଶୁ ।
ଅମୃତାକ୍ଷ ନୟନ ଯେ ଦେବାଙ୍ଗ ତୋ ମୂର୍ତ୍ତି
ଇହପର ଲୋକେ ନାଥ ଦେଉ ସଦଗତି ।
ସେ ଦେବ ଅଭୟପାଦେ ମୁଁ ହୀନ ଆରାଧି
ଯାର ପ୍ରସନ୍ନେ ପ୍ରସାର ହୁଅଇ ଯେ ବୁଦ୍ଧି ।
ଗିରିଜା ଦେବୀ ନନ୍ଦନ ଚରଣ ପଙ୍କଜେ
ଯାର ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି ସ୍ୱୟଂ ଦେବରାଜେ ।
ଶ୍ରୀବିଘ୍ନ ରାଜ ଦେବଙ୍କ ଚରଣ ପୟରେ
ଶାରଳା ଦାସ ମୁଁ ହୀନଭାବେ ନିରନ୍ତରେ ।
ନମସ୍ତେ କାତ୍ୟାୟନୀ ଗୋ ଜଗତର ଧାତ୍ରୀ
ତବ ଚରଣ ସରୋଜେ ସଦା ମୋ ଭକତି ।
ପରମ ସାଧବୀ ମାଗୋ ଶଇଳ ନନ୍ଦିନୀ
ଦନୁଜବଳ ଧ୍ୱଂସିନୀ ପୃଥ୍ୱୀ ଉଦ୍ଧାରିଣୀ ।
କୃପାଜଳ ମହାରଷି କୋଳେ ତୁହି ଜାତ
ନମସ୍ତେ ଭବାନୀ ମାଗୋ ଜଗଜ୍ଜନ ମାତ ।
ପିତାର ଆଜ୍ଞାରେ ତୋର ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁରେ ସ୍ଥିତି
ଝଙ୍କଡ଼ପୁରେ ଶାରଳା ବିଜେ ସିଦ୍ଧମୂର୍ତ୍ତି ।
ତୋହର ଚରଣ ମାଗୋ ନିତ୍ୟ ମୁହିଁ ଭାବି
ମଧ୍ୟପର୍ବ କହନ୍ତି ଯେ ଶୂଦ୍ରମୁନି କବି ।
ମୁନିପୁଚ୍ଛା କଲେ ତୁହୋ ଶୁଣ ତପୋବନ୍ତ
ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ପୁଣ କିସ ଯେ ଚରିତ ।
ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ମନୁ ନରପତି
କୁନ୍ତୀ ଗାନ୍ଧାରୀ ଦୁହିଁଙ୍କ କଳିର ଉକତି ।
ମନୁ ପୁଚ୍ଛାକଲେ ପୁଣି ଅଗସ୍ତି ଅଗ୍ରତେ
କିଅର୍ଥେ ସେ କଳି କଲେ କହ ତପୋବନ୍ତେ ।
ବୋଲନ୍ତି ଯେ ମୁନିବର ଶୁଣ ନରପତି
ମହାଭାରତ ଶୁଣିଣ ଖଣ୍ଡ ତୁ ଦୁର୍ଗତି ।
ଏଥୁଅନନ୍ତରେ ଭାଗୀରଥି ନାମେ ଗଙ୍ଗା
ନୀଳ ଉତ୍ପଳ ଗିରିକୁ ଅଟେ ସେହି ଲଗା ।
ବିରାଜେଶ୍ୱର ନାମରେ ବିଜେ ଦେବ କାଶୀ
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷରେ ଅଟଇ ସେ ଜାଣ ବାରାଣସୀ ।
ବାଳବୃଦ୍ଧ ତରୁଣ ସେ ସ୍ତ୍ରୀରୂପ ବହନ୍ତି
ଯାଚିଣ ବର ଦିଅନ୍ତି ଯେ ଯାହା ବାଞ୍ଛନ୍ତି ।
ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରସ୍ଥ ରାଜ୍ୟ ତେଜି ଆସି ବନେ କୁନ୍ତୀ
ସେହି ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ପୂଜା କରନ୍ତି ଯେ ନିତି ।
ପ୍ରହରେକ ରାତ୍ର ଥାଉ ପୂଜାବିଧି ସାରି
ବିମାନେ ଆରୋହୀ ଦେବୀ ଆସନ୍ତି ଯେ ଫେରି ।
କନକର ଚମ୍ପାଫୁଲ ସହସ୍ରେକ ଦେଇ
ନିତିକୁନ୍ତୀ ପୂଜା ସାରି ଲେଉଟି ଆସଇ ।
ଗାନ୍ଧାରୀ ସ୍ନାହାନ ସାରି ଯାଇଁ ପ୍ରାତଃକାଳେ
ପୂଜନ୍ତି ବିରାଜେଶ୍ୱର ସେହୁ ଅବଲୀଳେ ।
ନିତ୍ୟ ଆସନ୍ତି ଗାନ୍ଧାରୀ ଶିବ ପୂଜିବାରେ
ପୂଜା ସାରିଣ ଯାଆନ୍ତ ଅଢ଼ାଇ ପ୍ରହରେ ।

କୁନ୍ତୀଙ୍କର ପୂଜା ଯେ ଗାନ୍ଧାରୀ ନ ଜାଣନ୍ତି
ଗାନ୍ଧାରୀର ପୂଜା ନ ଜାଣଇ ଦେବୀକୁନ୍ତୀ ।
ରାଜଭୋଗେ ଗରିଷ୍ଠ ଯେ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ମାତା
ଲିଙ୍ଗପୂଜା ଭଗ୍ନ ଦେଖି ହୁନ୍ତି ପ୍ରଜ୍ୱଳିତା ।
କୋପରେ ବୋଲନ୍ତି ଦେବୀ ପରିଜନ ଆଗେ
ମୋଠାରୁ ଗରିଷ୍ଠ କେହୁ ଜମ୍ବୁଦ୍ୱୀପ ଭୋଗେ ।
ଶୁକଳ ବରନ ଚମ୍ପା ଶତଗୋଟି ଘେନି
ପୂଜା ମୁଁ କରଇ ନିତ୍ୟେ ସୁଲଭ କାମିନୀ ।
ପଦରଜ ପରିଯନ୍ତେ ନିଷ୍ଠାପରେ ଜାଗି
ଖଟିଣ ମୁଁ ମନାଇବି ସଦାଶିବ ଯୋଗୀ ।
ଯାହା ମୁଁ ମନେ ପାଞ୍ଚଇ ସିଦ୍ଧ ହେବାପାଇଁ
ଜମ୍ବୁ ଦ୍ୱୀପରେ ମୋ ପୁତ୍ର ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ।
ଅନେକ ସମ୍ପଦ ମୋତେ ଦେଇଛନ୍ତି କାଶୀ
ତାହାଙ୍କ ପାଦତଳେ ମୁଁ ସଦାକାଳେ ଦାସୀ ।
ବହୁତ ସୁଦୟା ମୋତେ କରନ୍ତି କପାଳୀ
ସେବା କରୁଥାଏ ମୁହିଁ ଶରୀର ପଖାଳି ।
ମୋହର ଭକତି ଭାଙ୍ଗି କେ କରଇ ପୂଜା
ଲିଙ୍ଗପୂଜା କଲେ ହେବ ସପ୍ତଦ୍ୱୀପେ ରାଜା ।
କେସନକ ପୂଜା ଅବା ଭାଙ୍ଗିବି ଏହାର
ଏମନ୍ତ ବିଚାରି ଗଲେ ହସ୍ତିନା ନଗର ।
ବିସ୍ମୟ ହୋଇଣ ପୁରେ ବିଜୟ ଗାନ୍ଧାରୀ
ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନେ ପୁଣି ଡାକି କରି ।
ବିରାଜେଶ୍ୱର ଲିଙ୍ଗକୁ ପୂଜଇ ମୁଁ ନିତି
ସେ ଲିଙ୍ଗ ପୂଜିବେ ସପ୍ତଦ୍ୱୀପ ନରପତି ।
ସସ୍ରେ ଚମ୍ପକ ଆବର ବିବିଧ କୁସୁମ
ନିତି ହିଁ ମୁଁ ଉପହାର ଦିଏ ଅନୁପମ ।
ମୋର ପୁଷ୍ପ କେ ପକାଇ ଦିଏ ପ୍ରତିଦିନ
କନକ ଚମ୍ପାରେ ପୂଜି ଆସେ ତୋଷମନ ।
ତେଣୁଟି ବରସ ବାବୁ ମୋର ପଞ୍ଚମତି
ନିଶ୍ଚଳ ପୂଜାକୁ ଘେନନ୍ତି ସେ ପଶୁପତି ।
ତୁହି ମୋର ପୁତ୍ର ଆରେ ଏକାଙ୍ଗ ରାଜନ
ତୋହର ପ୍ରସାଦେ ମୋର ସର୍ବ ଶୁଭମାନ ।
କାଶୀପତି ପ୍ରସାଦେ ମୁଁ ମାଗିବି ସଦ୍‌ଗତି
ସେ ଈଶ୍ୱର ପରସନ୍ନେ ହେବୁ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।
କନକ ଛମ୍ପା ବୋଲି ସେ ଅଟଇ କେମନ୍ତ
ଏହା ବିଚାରିଣ ମୋତେ କହିବୁରେ ପୁତ୍ର ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ବୋଲେ ମାଗୋ ଶୁଣ ମୋ ବଚନ
ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ମାତା ତାକୁ ପୂଜେ ପ୍ରତିଦିନ ।
ରାତ୍ର ପ୍ରହରେକ ଥାଉଁ ପଦେ ଦେବୀକୁନ୍ତୀ
କନକର ଚମ୍ପା ସହସ୍ରେକ ଘେନି ନିତି ।
ତାହାଙ୍କ ପୂଜାରେ କିସ ଅଭିମାନ ତୋର
ଅଭିମାନ ଯୋଗୁଁ ନିଶ୍ଚେ ଛାଡ଼ିବି ଶରୀର ।
ମାତାଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ କହେ ମାନଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଚମ୍ପକ ଶତ ଚଢ଼ାଅ ତୁ ନିତି ।
ଅଳପ ଦିନରେ ରାଜ୍ୟ ସେ ପାଣ୍ଡବଙ୍କର
କିସ ଅବା ଅଛି ତାଙ୍କ କଣୟ ଭଣ୍ଡାର ।
ନିତିକାହୁଁ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଚମ୍ପା ପାଇବେ ସେ କୁନ୍ତୀ
ବଳ କ୍ଷୀଣ କରେ ସିନା ଈଶ୍ୱର ଭକତି ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ବାକ୍ୟେ ମାତା ହେଲେ ତୋଷ ମନ
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଚମ୍ପକ ନେଇ ଗଲେ ଆରଦିନ ।
ଆରଦିନ ପୂଜା କରି ଆସୁ ଦେବୀକୁନ୍ତୀ
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଚମ୍ପାକୁ ଦେଖି ବିସ୍ମୟ ସେ ଅତି ।
ପୂଜା କରି ଦେବୀ ଯହୁଁ ବାହୁଡ଼ିଣ ଗଲେ
ଆରଦିନ ଚମ୍ପା ଘେନି କୁନ୍ତୀ ଯେ ଅଇଲେ ।
ଦୁଇଦିନ ପୂଜାକୁ ଯେ ଯେତେ ଚମ୍ପାଲାଗି
ପ୍ରଭାତୁ ପୂଜା କରନ୍ତି କୁନ୍ତୀ ବେଗାବେଗି ।
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ଆସି ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ମାତ
ସେ ବିରାଜେଶ୍ୱର ପାଶେ ମିଳିଲେ ତୁରିତ ।
କୁନ୍ତୀକୁ ଦେଖି ଗାନ୍ଧାରୀ ହେଲେ କୋପଚିତ୍ତ
ମନ ବିରସ କଲା ସେ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ମାତ ।
ରାଗେ ଗାନ୍ଧାରୀ ଯେ ତାକୁ ବୋଇଲେ ବଚନ
ମୁଁ ସେ ଲିଙ୍ଗ ପୂଜିବାକୁ ଅଟଇ ଭାଜନ ।
ତୁ ଯେ ପୂଜାଭାଙ୍ଗୁ ମୋର କିପରି ଜଗତ
ଏତେ ବୋଲି କୋପେ ଯେ ବୋଲେ ରାଜମାତ ।
ଅନେକ ଝିଙ୍ଗାସ କରି ଗାନ୍ଧାରୀ କହିଲେ
ଅପମାନ ପାଇ କୁନ୍ତୀ ଦୁଃଖେ ବାହୁଡ଼ିଲେ ।
କୁନ୍ତି ଯେ ବୋଇଲେ ମୁହିଁ ପୂଜେ ନିତିନିତି
ତୁମ୍ଭେ କିମ୍ପାଇ କହିଲ ଏବେ ଗୋ ଅନୀତି ।
ଗାନ୍ଧାରୀ ବୋଇଲେ ନିତ୍ୟ ହୁଏ ମୋର ପୂଜା
ଚମ୍ପା ଲାଗିକରି ମୁହିଁ ପୂଜେ ଦେବରାଜା ।
ତୋହର ଅନୀତି ହୋଇଲା ଯେ ଅବିଚାର
ତୁ ସେ ପୂଜା ନିତିନିତି ଭାଙ୍ଗୁ ଗୋ ମୋହର ।
ଏସନକ ଉଚ୍ଚବାଚ ହେଉ ବେନିବାମା
ଦୁହିଁଙ୍କ ନିକଟେ ବିଜେ ଦେବ ମହାତମା ।
ମଧ୍ୟରେ ଯେ ଉଭା ହୋଇ ବୋଲେ ଦେବହର
ତୁମ୍ଭେ ବେନିବାମା ଶୁଣ ମୋହର ଉତ୍ତର ।
କି ନିମନ୍ତେ ତୁମ୍ଭେ ଦୁହେଁ ହୁଅ ଅନ୍ୟୋଅନି
କୁରୁପାଣ୍ଡବଙ୍କ ତୁମ୍ଭେ ପରା ଯେ ଜନନୀ ।
ବୋଲନ୍ତି ଗାନ୍ଧାରୀ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଆହେ ଦ୍ୱିଜ
ନିତିପ୍ରତି ସେବଇଁ ମୁଁ ଏହି ଦେବରାଜ ।
ଆଜି ଆସି ଏ ମୋହର ପୂଜାକୁ ଭାଙ୍ଗିଲା
କି ନିମନ୍ତେ ମୋର ସଙ୍ଗେ କଳି ଭିଆଇଲା ।

ବୋଲନ୍ତି ଧୂର୍ଜଟି ଦେବ ନ କର ଯେ ଗୋଳ
ଏବେ ତୁମ୍ଭେ ମୋର ବୋଲେ ବେଗେ ଏଥୁ ଚଳ ।
କାଲି ରାତ୍ର ପ୍ରଭାତରେ ସସ୍ର ଚମ୍ପା ଘେନି
ଯେ ପୂଜି ପାରଇ ସେହି ପ୍ରଭାତ ରଜନୀ ।
ତାହାର ଏ ଲିଙ୍ଗ କେହି ପୂଜିବ ଯୁକତେ
ଯାଅ ଯାଅ ଦୁହେଁ ନୁହଁ ବିମୁଖ ଯେ ଚିତ୍ତେ ।
ଗାନ୍ଧାରୀ ବୋଲେ ଏଡ଼େ କେ ହୋଇବ ସମତ
କାଲି ଆମ୍ଭେ ଏହି ପୂଜା କରିବୁ ଯୁକତ ।
ସହସ୍ରେ ଚମ୍ପା ଘେନି ଯେ ଆଗେ ପୂଜା କରି
ଯୁକତେ ନିଶ୍ଚୟ ଲିଙ୍ଗ ହୋଇବ ତାହାରି ।
ଏଥକୁ ଭାଜନ ଅବା ହୋଇବ କେମନ୍ତେ
ଏତେ ବୋଲି କୋପେ କଲେ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ମାତେ ।
ଗାନ୍ଧାରୀ ବଚେନ କୁଇନ୍ତା ଏ ବାହୁଡ଼ିଲେ
ନିଜ ଘରେ ଯାଇ ଉପବାସେ ସେ ଶୋଇଲେ ।
ପଞ୍ଚପାଣ୍ଡବେ ନମନ୍ତି କୁନ୍ତୀଙ୍କ ଚରଣ
ପ୍ରଣାମ କରନ୍ତି ନିତ୍ୟକର୍ମ ଯେ ସାରିଣ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ପଚାରନ୍ତି କିମ୍ପାଇ ବିମନ
କିଛି ଜଣାପଡୁନାହିଁ ଏଥିର କାରଣ ।
ତୁମ୍ଭର ମନରେ ମାଗୋ ବିସ୍ମୟ କିମର୍ଥେ
ଏ କି ଅସମ୍ଭବ କଥା କହିବାନା ମୋତେ ।
କୁନ୍ତୀ ବୋଇଲେ ବାବୁରେ ଶୁଣ ପଞ୍ଚମନ
ଶିବପୂଜି ପାଇଲି ମୁଁ ବହୁ ଅପମାନ ।
ମୋର ପୂଜା ପୁଷ୍ପକୁ ଗାନ୍ଧାରୀ ପକାଇଲେ
ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଶତଚମ୍ପା ଘେନି ପୂଜାକଲେ ।
ମୋତେ କି ଶକତି କରିବାକୁ ସେହିକଥା
ତେଣୁ ହରି ପାଇଲି ମୁଁ ଲଜ୍ଜା ଅପ୍ରମିତା ।
ଗାନ୍ଧାରୀ ଭାରିଯା କଲେ କଥା କୁତୁହଳେ
ସହସ୍ରେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଚମ୍ପାଦେବା ଯେ ପ୍ରାତଃରେ ।
ତାହାର ସେ ସୁଫଳ ହୋଇବ ପୂଜା ଧ୍ୟାନ
ଏସନ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରେ ଗାନ୍ଧାରୀ ଯେ ପୁଣ ।
ମାତାଙ୍କ ବଚନ ଶୁଣି ବୋଇଲେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ
ଏ ଛାର କଥାକୁ ଯେ ବିସ୍ମୟ ତୁହି ମନ ।
କୁନ୍ତୀ ବୋଲେ ବାବୁ ଗାନ୍ଧାରୀ ଯେ କୋପ କଲା
ସହସ୍ରେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଚମ୍ପା ପୁତ୍ରକୁ ମାଗିଲା ।
ଦୁହେଁ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କଲୁ ଯେ କରିବାକୁ ପୂଜା
ଯୁକତେ ତାହାର ସେହି ହେବେ ଦେବରାଜ ।
ବାବୁ ଶତ ପୁତ୍ରବତୀ ଅଟଇ ଗାନ୍ଧାରୀ
ପ୍ରତିପୁତ୍ର ଦଶପୁଷ୍ପ ଦେଲେ ସସ୍ରେ ପୂରି ।
ଆମ୍ଭେ ଦୁଇଜଣ ଗାଢ଼ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଯେ କଲୁ
ଉଛବାଛ ହେଉ ହେଉ କଳି ଆରମ୍ଭିଲୁ ।
ସସ୍ରେ ଚମ୍ପା ଦେଇ ଆଗେ ଯେ କରିବ ପୂଜା
ତେବେ ତାହାର ନିଶ୍ଚୟ ହେବେ ଦେବରାଜା ।
ରଜନୀ ପ୍ରଭାତୁଁ ପୂଜା ଯେ କରିବ ଆଗେ
ମୁଁ କିସ କରିବି ବୋଲି ଶୋଇଲି ବିରାଗେ ।
ତୁମ୍ଭେ ପୁତ୍ର ଶୁରବନ୍ତ କହିବି ମୁଁ କିସ
ଅବଶ୍ୟ ଗାନ୍ଧାରୀ କାଲି ନେବ ପୂଜା ଯଶ ।
ଶତପୁତ୍ର ଜାତ କଲା ସେହି ମହାବଳୀ
ସର୍ବେ ପାଞ୍ଚଗୋଟି ପୁତ୍ର ମୁଁ ଉପୁଜାଇଲି ।
କାହୁଁ ଏତେ ଚମ୍ପା ଏହୁ ଦେବେ ମୁଁ ଭାଳଇ
ଏତେକ କହିଣ ଦେବୀ କ୍ରନ୍ଦନ କରଇ ।
ମାତାଙ୍କ ବିକଳ ଦେଖି ପାର୍ଥ ମନେ ଭାଳି
ଜନନୀଙ୍କ ବିକଳ ତ ନୁହଇ ସମ୍ଭାଳି ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଲେ ମଣୋହି କର ତୁ ଗୋ ମାଏ
ତୁମ୍ଭ ବାଞ୍ଛା ପୂରଣ ମୁଁ କରିବି ନିଶ୍ଚୟେ ।
କାଲି ପ୍ରଭାତେ ପୂଜାକୁ ଯାଅ ଆଗ ହୋଇ
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପୁଷ୍ପେ ଦେଉଳ ଦେବି ମୁଁ ଘୋଡ଼ାଇ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ଏ ବଚନ ଶୁଣି ଦେବୀ କୁନ୍ତୀ
ସ୍ନାନ ଷଟକର୍ମ କରି ମଣୋହି କରନ୍ତି ।
ରବି ଅସ୍ତେ ପଲ୍ୟଙ୍କରେ ଯାଇ ସେ ଶୁଅନ୍ତେ
ମନ ଉଦେବେଗେ ନିଦ୍ରା ନ ମାଡ଼ଇ ନେତ୍ରେ ।
ପ୍ରହରେକ ରାତ୍ର ଥାଉଁ ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରି
ଶିବ ପୂଜିବାକୁ ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ଗର୍ଭଧାରୀ ।
ବିମାନରୁ ଉତୁରି ସେ ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ମାତ
ଭକତିରେ ପୂଜା କରନ୍ତି ସେ ବିଶ୍ୱନାଥ ।
ଲୟ କରିଣ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ପୂଜା ବେଳ ଜାଣି
କରେ ଧରି ଗାଣ୍ଡୀବକୁ ଧନୁଗୁଣ ଟାଣି ।
ମନଭେଦୀ ନାରାଚକୁ ପୂରାଇଣ ପାର୍ଥ
ବୋଇଲା ବାସବ ଆଗେ ପଡ଼ିବୁ ତୁରିତ ।
କତୁରି ଶର ଆବର ବିନ୍ଧିଲାକ ପୁଣି
ଦେଉଳେ ଅଏଁଳା ଶିରୀ ପୁରାଇଣ ଆଣି ।
ପବନ ଶରକୁ ଆଡ଼ି କରି ଦେଲା ଥୋଇ
ମନଭେଦୀ ପଡ଼ିଲା ସେ ଇନ୍ଦ୍ର ଆଗେ ଯାଇ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ସଙ୍କେତକୁ ଜାଣି ସୁରନାଥ
କୁବେରକୁ ଡାକି ଆଜ୍ଞା ଦେଲେକ ତୁରିତ ।
ଆହେ କୁବେର ଆମ୍ଭର ବୋଲ ତୁହି କର
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଚମ୍ପା ବୃଷ୍ଟି କର ଶିବଙ୍କ ମନ୍ଦିର ।
ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଆଜ୍ଞାରେ ଦିଗପାଳ ଯେ କୁବେର
ତତକ୍ଷଣେ ବିଜେ କଲେ ଗଗନ ମଣ୍ଡଳ ।
କୁନ୍ତୀ ଦେବୀ ଶିବପୂଜା କରିବାର ବେଳେ
ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଚମ୍ପା ବୃଷ୍ଟି କଲେ ସେହି ଦିଗପାଳ ।

ପାଚେରୀ ଦେଉଳ ସବୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଗଲା
କୁନ୍ତୀଙ୍କର ମନୋବାଞ୍ଛା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଲା ।
ସନ୍ତୋଷରେ ବର ଦେଲେ ଅନ୍ଧକ ଅଇରି
ପଞ୍ଚନଗ୍ରେ ତୋର ପୁତ୍ରହ୍ୱନ୍ତୁ ଦଣ୍ଡଧାରୀ ।
ନାମ ଆମ୍ଭର ଅଟଇ ଯେ ବିରାଜେଶ୍ୱର
ଆଜ କୁନ୍ତୀଶ୍ୱର ବୋଲି ବୋଲିବେ ଯେ ନର ।
ବାଞ୍ଛା ପୂରାଇଣ ଯେ କୁନ୍ତୀପୁରକୁ ଆସିଲେ
ପଛେ ଗାନ୍ଧାରୀ ଯାଇଣ ଦେଉଳେ ପଶିଲେ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଚମ୍ପାରେ ଦେଉଳକୁ ବାଟ ନାହିଁ
ବାହୁଡ଼ିଲେ ଗାନ୍ଧାରୀ ଯେ ବହୁ ଲଜ୍ଜା ପାଇ ।
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟରେ ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ମହିମା ଏସନ
ଜଗତେ ବିଦିତ ହେଲେ ପଣ୍ଡୁର ନନ୍ଦନ ।
ସୁପୁତ୍ର ଉପୁଜାଇଣ କୁନ୍ତୀ ସାଧ୍ୱୀ ହେଲେ
ଲଜ୍ଜା ପାଇଣ ଗାନ୍ଧାରୀ ନିଜ ପୁରେ ଗଲେ ।
କୁନ୍ତୀ ପଞ୍ଚପୁତ୍ର କଲେ ଜଗତ ଉଦ୍ଧାର
ଗାନ୍ଧାରୀର ଶତପୁତ୍ର ଥାଇ ଲଜ୍ଜାଭର ।
ତୁ ଯେଣୁଟି ପୁଚ୍ଛାକଲୁ ମନୁ ମହାରାଜା
ସନ୍ଥଜନଙ୍କୁ ସମସ୍ତେ କରନ୍ତି ଯେ ପୂଜା ।
ତହୁଁ ଏସନ ପରିଯା ସାରି ବେନି ନାରୀ
ଜାଇନ୍ତାକୁ ଗଲେ କୁନ୍ତୀ ହସ୍ତିନା ଗାନ୍ଧାରୀ ।
ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ମୁନି ଆଦି ବ୍ରହ୍ମବେତ୍ତା
ଶୁଦ୍ଧ ଚିତ୍ତରେ ଶୁଣନ୍ତି ବୈବସ୍ୱତ ଶ୍ରୋତା ।
ଶ୍ରୀ ମହାଭାରତ ଏହୁ ଅତି ଶବ୍ଦମାନ
ଶୁଣନ୍ତେ ପାନ ନାଶନ ବର୍ଦ୍ଧିତ ସନ୍ତାନ ।
ଶ୍ରୀଚଣ୍ଡୀ ଶାରଳା ଦେବୀ ଚରଣେ ଦୟିନୀ
ଶାରଳା ଦାସ କହଇ ପାଦେ ଲୟ ଘେନି ।

—o—

ଚନ୍ଦ୍ରବତୀ ହରଣ

ବୋଇଲେକ ବୈବସ୍ୱତ ଶୁଣ ଅଗସ୍ତି ହେ
ଗୁପତ କଥାଏ ଅଛି ଫେଡ଼ିବା ସନ୍ଦେହେ ।
ଜମ୍ବୁଦ୍ୱୀପ ମଧ୍ୟେ ଛନ୍ତି ଲକ୍ଷେ ନୃପବର
ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ମାନଗୋବିନ୍ଦ ନୃବର ।
ହସ୍ତିନା ନଗରେ ତାର ସିଂହଦ୍ୱାର ବାଙ୍କ
ବଡ଼ପଣେ ଯାର ନାମେ ପଡ଼ଇ ଚମକ ।
ଏଥିର ଚରିତ ମୁହିଁ କରୁଅଛି ପୁଚ୍ଛା
ଶୁଣିବାକୁ ଶରଧା ଏ ମୋର ବଡ଼ ଇଚ୍ଛା ।
ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ହେ ମନୁ ପୁରୁଷ
ମହା ଗୁପତ କଥା ଏ କରିବି ପ୍ରକାଶ ।

ପଞ୍ଚ କଟକର ରାଜା ମାନଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
ତାହାର ଭାରିଯା ନାମ ଅଟେ ଭାନୁମତୀ ।
ତା ଗର୍ଭୁ ପୁତ୍ରେକ ଜାତ ହେଲା ସୁଲକ୍ଷଣ
ଜାଣି ପିତାମାତା ନାମ ଦେଲେ ତା ଲକ୍ଷ୍ମଣ ।
ଦୁହିତାଏ ଉପୁଜିଲା ସର୍ବ ସୁଲକ୍ଷଣା
ଜାଣି ପିତାମାତା ନାମ ରଖିଲେ ଲକ୍ଷଣା ।
ଚନ୍ଦ୍ରକିରଣକୁ ଜିଣି ଦିଶେ ତାର ଜ୍ୟୋତି
ତେଣୁ ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ତ ପିତା ଡାକେ ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ।
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସେହି ଅଟେ କ୍ଷତ୍ରିବର
ମାନେ ମାନଗୋବିନ୍ଦଟି ବୀରଧୁ ଯାହାର ।
ଭରସି ରାଜାଏ ତାକୁ କନ୍ୟା ନ ମାଗନ୍ତି
ହୃଦୟ ମଧ୍ୟରେ ଥାଇ ତାହାଙ୍କର ଭୀତି ।
ଭାନୁମତୀ ବୋଇଲେ ହୋ ଶୁଣ ନୃପବର
ବିଭାକୁ ବଳାଇଲାଣି କନ୍ୟା ଯେ ଆମ୍ଭର ।
ଆହେ ନୃପବର ଏବେ କର ସ୍ୱୟମ୍ବର
ସମସ୍ତ ଦେଶରୁ ବରି ଆଣ ନୃପବର ।
କନ୍ୟାର ହସ୍ତରେ ନୀଳା ରତ୍ନମାଳୀ
ଇଚ୍ଛାରେ ବରିବ ସେହି ମନେ ମନେ ଭାଳି ।
ନିର୍ମଳ ବଚନ ଗୋଟି ରୁଚିଲା ମନକୁ
ଭାଳଇ ରାଜା ରାଜାଙ୍କ ଘେନିଣ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ।
ସ୍ୱୟମ୍ବରର ବିଧାନ କର ବେଗ କରି
ନୃପତିମାନଙ୍କୁ ବେଗେ ଆଣିବାକ ବରି ।
ରାଜାର ଆଜ୍ଞାରେ ଚାବି ଭଣ୍ଡାରରୁ ଫିଟି
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ଘେନି ବସେ ରାଜା ଧାର୍ତ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରୀ ।
ଭୂରିଶ୍ରବା ସୋମଦତ୍ତ କୃପ କୃତବର୍ମା
ସଞ୍ଜୟ ବିଦୁର ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଅଶ୍ୱଥାମା ।
ସମସ୍ତେ ବସିଲେ ଆସି ଏକଇ ଆସନେ
ଚରଚାମାନ କରନ୍ତି ଯେ ବିଧିବିଧାନେ ।
ମାନଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲୁ ଶୁଣିମା ସମସ୍ତେ
ସ୍ୱୟମ୍ବର ଭିଆଇବା କନ୍ୟାର ନିମନ୍ତେ ।
ସ୍ୱୟମ୍ବରେ ମିଳିବେକ ଲକ୍ଷେ ଦଣ୍ଡଧାରୀ
ମନର ଇଚ୍ଛାଏ ବରବରୁ ଏ କୁମାରୀ ।
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣାଦି ବୋଇଲେ ବିଚାର ଉତ୍ତମ
ସ୍ୱୟମ୍ବର ଲାଗି ତେବେ କର ହେ ଉଦ୍ୟମ ।
ରାଜା ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ସର୍ବ ବନ୍ଧାଣ ମାନନ୍ତ
ଛାୟାମଣ୍ଡପ ଗୋଟିଏ ଭିଆଅ ତୁରିତ ।
ଛାୟାମଣ୍ଡପ ହୋଇଲା ବେନି ଯେ ଯୋଜନ
ଯମୁନା ନଦୀରେ କୂଳେ ରାଜାଙ୍କ ଆସ୍ଥାନ ।
ସଭାସ୍ଥଳୀ ଯେ ବାରୁଣବନ୍ତ ନଗ୍ରଯାଏ
ସ୍ୱୟମ୍ବରକୁ ଆସିବେ ସମସ୍ତ ରାଜାଏ ।

ଲାଗିଲେକ ବିଶ୍ୱକର୍ମା ଗଠନ ବିନ୍ଧାଣୀ
ସେ ସ୍ଥାନେ ମିଳିଲେ ଯାଇ କୁରୁକୁଳମଣି ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଯୋଗାଡ଼ମାନ ସମସ୍ତ ରାଜାଙ୍କୁ
ଶତେକ ଭାର ଚନ୍ଦନ ଲେପନ ହେବାକୁ ।
ଏସନକ ଆଜ୍ଞା ତହିଁ ଦେଲେ ଧାର୍ତ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରୀ
ପରିଚ୍ଛାଙ୍କ ମୂଳେ ରାୟେ ଦେଲେ ଧନବାଣ୍ଟି ।
ଅଶ୍ୱଶାଳ ଗଜଶାଳ ନିର୍ମାଣ କରନ୍ତି
ଚନ୍ଦ୍ରଶାଳା ଭୁବନ ଯେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଜଗତୀ ।
ଅଷ୍ଟରତନ କଳାସ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପତାକା
ଫରଫର ଉଡ଼ନ୍ତି ଯେ ଶୂନ୍ୟେ ଲାଗେ ଶିଖା ।
ହସ୍ତିନା ରାଜ୍ୟ ଅନେକ ସମାରୋହେ ପୂରି
ସେନାପତିମାନଙ୍କୁ ସେ ଆଜ୍ଞା ଅବଧାରୀ ।
ସଞ୍ଜୟକୁ ବୋଇଲେ ତୁ ଯିବୁ ପଶ୍ଚିମକୁ
ପଞ୍ଚାଶ ସହସ୍ର ରାଜାଗଣ ବରିବାକୁ ।
ତୋର ସଙ୍ଗେ ଥିବେ ଦଶସହସ୍ର ଯେ ରଥ
ସଙ୍ଗତେ ଥିବେ ବହୁତ ପୁଣି ଘୋଡ଼ାହାତୀ ।
ଚାରିଦିଗକୁ ପେଶିବେ ଦୂତଗୋଟି ଚାରି
ରାଜାମାନଙ୍କୁ ଆଣିବ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରି ।
ଅକ୍ଷତ ପାଦାର୍ଘ୍ୟ ଦେବ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ
ମଙ୍ଗଳ ବିଧାନେ ଯିବ ସବୁଦେଶ ରାୟେ ।
ଦୁଷ୍ଟ ରାଜାଙ୍କୁ ସନ୍ତୋଷି କରିବ ବରଣ
ସମସ୍ତ ରାଜାମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରିଣ ଆଣ ।
ଜୟଦ୍ରଥ ତୁଲେ ଗଲେ ସହସ୍ର ଯେ ହସ୍ତୀ
ସଞ୍ଜୟର ତୁଲେ ଦଶସହସ୍ର ଯେ ରଥୀ ।
ଦଶସହସ୍ର ଯୋଦ୍ଧା ଯେ ବିକର୍ଣ୍ଣର ତୁଲେ
ଅୟୁତେକ ଯୋଦ୍ଧାଗଲେ ସାମନ୍ତର ମୂଳେ ।
ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପାଇ ଚାରିଦିଗେ ବିଜେ କରି
ରାଜାମନ ତୋଷକଥା କହିତ କେ ପାରି ।
ଯାହା ମଙ୍ଗଳ ଯେମନ୍ତେ ଉତ୍ସବ ବିଧାନେ
ତୁଳମାସ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ ଦିନେ ।
ବୃହସ୍ପତି ବାର ତହିଁ ରୋହିଣୀ ନକ୍ଷତ୍ରେ
ପ୍ରୀତିନାମ ଯୋଗ ଘେନି ଗମିଲେ ଯେ ଦୂତେ ।
ରାଜାଙ୍କର ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଅର୍ଥେ ସେନାପତି
ଯାନ୍ତେ ମାନଗୋବିନ୍ଦର ଆନନ୍ଦିତ ମତି ।
ତୋଳନ୍ତି ଯେ ଶତ୍ରଶାଳାମାନ ଗଙ୍ଗାକୂଳେ
ମଙ୍ଗଳବିଧି କରନ୍ତି ଯେ ଯାହାର ମୂଳେ ।
କାଷ୍ଠ ପାଷାଣ ବିନ୍ଧାଣୀ ଗଲେ ଦଶଲକ୍ଷ
ଭୀଷ୍ମଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଭଣ୍ଡାରକୁ ରଖ ।
ବିନ୍ଧାଣୀଙ୍କ ଅଧିପତି ଶଲ୍ୟ ମହାରଥି
ଦ୍ରୋଣ ହେଲେ ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ସୂପକାର ପତି ।
ଶତ୍ରଶାଳା ଅଧିପତି ଭୂରିଶ୍ରବା ହୋଏ
ଏହାଙ୍କ ପାଶେ ଅଛନ୍ତି ପାରିଶଦ ଶଏ ।
ତୁଳମାସ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ଦ୍ୱିତୀୟାର ଦିନ
ନାରଦ ଯେ ବିଜେ କଲେ ହସ୍ତିନା ଭୁବନ ।
ଦଣ୍ଡ କମଣ୍ଡଳୁ ଛାଲ କଷା କଉପୁନି
କଳି ଧୋକଡ଼ି ମୁଣିକି ମୁନି କାଖେ ଘେନି ।
ସଭାରେ ସେ ବିଜେ କଲେ ଆସି ମହାଋଷି
ଦେଖି ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ପୂଜା ବିଧିରେ ସନ୍ତୋଷି ।
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ କର୍ଣ୍ଣ ଶଲ୍ୟ ଭୂରିଶ୍ରବା ରଥୀ
ନାରଦଙ୍କ ପାଦତଳେ ପ୍ରଣାମ କରନ୍ତି ।
କନକର ଝରା ଘେନି ରାଜା ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ
ଚରଣ ପଖାଳଇ ସେ ଆନନ୍ଦିତ ମନ ।
ଚରଣ ପଖାଳି ପୁଣି ପାଦ୍ୟ ଅର୍ଘ୍ୟଦେଇ
ଶତପଳ ଚନ୍ଦନ ସେ ଶରୀରେ ଲେପଇ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣର ପଲଙ୍କରେ ନେତର ସୁପାତି
ତହିଁର ଉପରେ ବିଜେ କଲେ ବ୍ରହ୍ମପତି ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ବୋଇଲା ହୋ ଶୁଣ ତପଚାରୀ
ଅନେକ ଉତ୍ସବ ଆଜି ମୋ ହସ୍ତିନାପୁରୀ ।
ଯେ ଅବା ପାତକ ମୋର ପୂର୍ବଜନ୍ମେ ଥିଲା
ଏ ତୋ ପଦରଜ ଲାଗି ସବୁ ନାଶଗଲା ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ କ୍ଷେମେ ଅଛୁକିନା ରାଜା
ସାବଧାନେ ଖଟନ୍ତି ନା ତୋତେ ଜନପ୍ରଜା ।
ତାହାଙ୍କୁ ରଖି ପାଳନ କରୁଛୁ ନୃପତି
ଯାଗ ଯଜ୍ଞ କରି ପ୍ରଜା ପାଳୁଛନା କ୍ଷିତି ।
ଋଷିମାନେ ନିର୍ଭୟରେ ଅଛନ୍ତିନା ବର୍ତ୍ତି
ମେଘମାନେ ଦିବ୍ୟବୃଷ୍ଟି କରନ୍ତି ନା ପୃଥ୍ୱୀ ।
ଦୋଷୀରେ ତୁ ସାବଧାନେ ଦେଉକିନା ରାୟ
ଯାଗ ଯଜ୍ଞ ଦେଉଥିଲେ ଖଣ୍ଡେ ଅପଚୟ ।
ପରରାଷ୍ଟ୍ର ଉତପାତ ନାହିଁ ନା ବଇରୀ
ଏ ମହୀମଣ୍ଡଳେ ତୋତେ କେହି ନାହିଁ ସରି ।
ମାନଗୋବିନ୍ଦ କହଇ ହେ ମୁନି ନାରଦେ
ସମସ୍ତ କୁଶଳ ମୋର ତୋହରି ପ୍ରସାଦେ ।
ନାରଦ ଯେ ପଚାରିଲେ ଏ କିସ ଉତ୍ସବ
ବଡ଼ ସମାରୋହେ ଏ ତ ବଡ଼ ଅସମ୍ଭବ ।
କେବଣ ଶତ୍ରୁକୁ ରଣେ ଜିଣିଲୁ ନୃପତି
ଯେଣୁ ଏ ଉତ୍ସବେ ତୋର ରାଜ୍ୟେ ସର୍ବେ ମାତି ।
କହଇ ସେ ମୁନିବର ଆଗେ ମହାରାୟେ
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ିକରି ବହୁତ ବିନୟେ ।
ମୋହର ଦୁହିତା ଏକ ହେଲା ଉତପତ୍ତି
ତାହାର ନାମ ହେ ମୁନି ଦେଲି ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ।

କନ୍ୟା ଅପରୂପେ ମୁନି ନ ପାଇଲି ବର
ତେଣୁ ଏଥେ କରୁଅଛି ମୁଁ ଯେ ସ୍ୱୟମ୍ବର ।
ଲକ୍ଷେକ ନୃପତିଙ୍କୁ ମୁଁ ଆଣିବି ନିମନ୍ତ୍ରି
ଉତ୍ସବ ତୋହର ରାଜ୍ୟେ ହେବ ବ୍ରହ୍ମପତି ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ରାଜା ମନ୍ଦକୃତ୍ୟ କଲୁ
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ତୁ ନ ବିଚାରି ସଭା ଭିଆଇଲୁ ।
ତୋହର ଭୁବନେ କେହୁ ପଶିବ ଭରସି
କେହୁ ତୋତେ କନ୍ୟାଗୋଟି ମାଗିବ ବା ଆସି ।
ଏହିକ୍ଷଣି ଯେ ଦ୍ୱାରକାପୁରେ ଆମ୍ଭେ ଥିଲୁ
କୃଷ୍ଣଙ୍କ ପୁତ୍ର ଯେତେକ ସମସ୍ତ ଦେଖିଲୁ ।
ସମସ୍ତେ ଦିଶନ୍ତି ଯେହ୍ନେ ମକର କେତନ
ତହିଁରୁ ଗୋଟିକୁ କିମ୍ପା ନ କଲୁ ପ୍ରଦାନ ।
ତ୍ରିଲୋକ୍ୟର ଠାକୁର ଯେ ଅଟନ୍ତି ଶ୍ରୀବତ୍ସ
ଗତକାଳୁ ତୁମ୍ଭର ତ ବନ୍ଧୁପଣ ଅଛି ।
ଶୁଣି ଉପହାସ କଲା ସେ ମାନଗୋବିନ୍ଦ
ଏ ଭବିଷ୍ୟ କଥା କିମ୍ପା କୁହ ହେ ନାରଦ ।
ମୋହର କନିଷ୍ଠ ଭାଇ ଅଟଇ ଫାଲଗୁନି
ତାଙ୍କୁ ଦେଇଛନ୍ତି ରାମକୃଷ୍ଣ ଯେ ଭଗିନୀ ।
ଯେହୁ ମୋହର ଭାଇର ପାଦ ପଖାଳିଲେ
ଅନେକ ବିନୟ କରି ଭଗିନୀକି ଦେଲେ ।
ମୁଁ ଅଟଇ ନିଷ୍କଳଙ୍କ କୁଳ ସୋମ ଗୋତ୍ରୀ
ବିଶେଷ କ୍ୱଳଙ୍କି ରାମକୃଷ୍ଣ ଯେ ଅଟନ୍ତି ।
ସଚରାଚର ପୃଥ୍ୱୀର ମୁଁ ଅଟେ ଧାରଣ
ଗୋପାଳେ ଦୁହିତା ଦେଲେ ଲଜ୍ଜା ହେବ ଜାଣ ।
ବହୁତ ଲଜ୍ଜା ପାଇଲେ ତହୁଁ ମହାମୁନି
ଆସ୍ଥାନୁ ଉଠିଲେ ବେଗେ ବୀଣାହସ୍ତେ ଘେନି ।
ବିନୟ କରି କହିଲା ପୁଣି କୁରୁରାଜା
ବସ ବସ ମହାମୁନି ପାଇଲେ କି ଲଜ୍ଜା ।
ସ୍ୱୟମ୍ବର ଅଷ୍ଟାଦଶ ଦିବସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ
ଅଛି ମହାତ୍ମା ଲୋଡ଼ିବି କାହିଁ ମୁହିଁ ତୋତେ ।
ବଶିଷ୍ଠ ଦୁର୍ବାସା ବ୍ୟାସ ବାଲ୍ମୀକି ଅଗସ୍ତି
ଏମାନଙ୍କୁ ମୁହିଁ ଏଥେ ଆଣିବି ନିମନ୍ତ୍ରି ।
ତୋହର ନ ଥିଲେ ମୋର ସ୍ୱୟମ୍ବର କାହିଁ
ସଂସାର ଜନଟି ମୋକ୍ଷ ହେବେ ତୋତେ ଚାହିଁ ।
ରାଜାମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରି ଗଲେ ମୋର ଦୂତେ
ସମସ୍ତେ ପ୍ରବେଶ ହେବେ ଚତୁର୍ମାସ୍ୟା ଅନ୍ତେ ।
କରିବନା ମୁନି ତୁମ୍ଭେ ଥାଇ ସ୍ୱୟମ୍ବର
ଯେ ତହିଁକି ଲୋଡ଼ା ହେଉଥିବ ତା ସମ୍ଭାର ।
ରାଜା ବଚନେ କହିଲେ ତହିଁ ମହାମୁନି
ଏବେ ଯିବୁ ରାଜା ଆମ୍ଭେ ପୁର ସଂଯମନୀ ।

ସ୍ୱୟମ୍ବର କାଳେ ଏଥେ ଅବଶ୍ୟ ଆସିବୁ
ଯେତେଦିନଯାଏ ପୁଣି ରହି ନ ପାରିବୁ ।
ଏତେ ବୋଲି ବିଜେ କଲେ ତହୁଁ ବ୍ରହ୍ମଋଷି
ଆକାଶ ପଥେ ମହାତ୍ମା ପ୍ରବେଶିଲେ ଆସି ।
ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଶୁଣ ଦୁହିଁଙ୍କର କଥା
ପୃଥିବୀ ରାଜାମାନଙ୍କ ଆସିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ।
ଉତ୍ତର ଦକ୍ଷିଣ ପୂର୍ବ ପଶ୍ଚିମ ଏ ଚାରି
ଦେଶେ ଦେଶେ ରାଜାଙ୍କୁ ଯେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରି ।
ନିମନ୍ତ୍ରିଣ ଘେନି ପୂର୍ବ ରାଜାଏ ଆସନ୍ତି
ଶୁଭଯୋଗେ ହସ୍ତିନାରେ ପ୍ରବେଶ ହୁଅନ୍ତି ।
ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ୱ ଘେନି ସଇନ୍ୟ ପଦାତି
ସମାରୋହେ ଆସନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ ନୃପତି ।
ପଶ୍ଚିମ ଦିଗକୁ ବିଜେ କଲେକ ସଞ୍ଜୟ
ନିମନ୍ତ୍ରିଲେ ସେ ପଚାଶ ସହସ୍ର ଯେ ରାୟ ।
ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ସ୍ୱୟମ୍ବର ବୋଲି ସେ ଜଣାନ୍ତି
ରାଜ୍ୟେ ରାଜ୍ୟେ ପଶି ଗୁଆ ଅକ୍ଷତ ଚଳାନ୍ତି ।
ସ୍ୱୟମ୍ବର ପୁଣି ମାନଗୋବିନ୍ଦର ଆଜ୍ଞା
ମର୍ତ୍ତ୍ୟମଣ୍ଡଳରେ କେହୁ କରିବ ଅବଜ୍ଞା ।
ଏକୁ ଆରେକ ଆସନ୍ତି ମହା ସମାରୋହେ
ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ୱ ଘେନି ଆସନ୍ତି ଯେ ରାୟେ ।
ଉତ୍ତର ଦିଗକୁ ଗଲେ ନିମନ୍ତ୍ରି ବିଦୂରେ
ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଦେଲେ ତାଙ୍କୁ ଯେ ବିଧି ବେଭାରେ ।
ବଡ଼ ପ୍ରତାପୀ ଚାଳିଶ ସହସ୍ର ଯେ ରାଜା
ବହୁ ସମାରୋହେ ଜଣେ ଜଣେ କଲେ ପୂଜା ।
ସମସ୍ତ ସଇନ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ସମଦଣ୍ଡ ଥାଟ
ଆସନ୍ତେ ରାଜାଙ୍କ ସୈନ୍ୟ ନ ମିଳଇ ବାଟ ।
ତୁଳମାସ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ପଞ୍ଚମୀର ଦିନେ
ପାଣ୍ଡବେ ଯେ ଥିଲେ ରହି ଜୟନ୍ତ ଭୁବନେ ।
ଆସନ୍ତି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ ଦେଖି ପାଞ୍ଚଭାଇ
ହସ୍ତିନାପୁରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ତହୁଁ ଯାଇ ।
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କ ଚରଣେ ପ୍ରଣାମ କରନ୍ତି
ଆସ୍ଥାନରେ ବସ ବୋଲି ରାଜା ଆଜ୍ଞା ଦ୍ୟନ୍ତି ।
ସମାରୋହେ ଆସ୍ଥାନରେ ଅଛି ଧାର୍ତ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରି
ସେଠାରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯୁଧିଷ୍ଠି ।
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ଭୁରିଶ୍ରବା ଚରଣେ ପ୍ରଣମି
ପ୍ରୀତିଭାବେ ଆସ୍ଥାନରେ ବିଜେ କଲେ ସ୍ୱାମୀ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ଦେବ କହନ୍ତି ଆସ୍ଥାନରେ ବସି
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନଙ୍କୁ ଚାହିଁଣ ବଚନ ପ୍ରକାଶି ।
ତୁହି ଯେ ମାନଗୋବିନ୍ଦ ନୃପ ଚୂଡ଼ାମଣି
ସ୍ୱୟମ୍ବର କଥା ଆମ୍ଭେ ନ ପାରିଲୁ ଜାଣି ।

ରାଜା ବୋଲେ ତୁମ୍ଭେ ଭ୍ରାତା ମଧ୍ୟେ ଅଟ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ଏହା ଜାଣି କରି ତୁମ୍ଭେ ହୋଇଲ ଯେ ତୁଷ୍ଟ ।
ଦୁହିତା ହୋଇଲେ ପିତାଘରେ ରଜୋବତୀ
ଏକାବନ ପୁରୁଷ ତା ନରକେ ପଡ଼ନ୍ତି ।
ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ବାଳୀ ଅଟେ ମୋହର ନନ୍ଦିନୀ
ଏହାକୁ ବିଭା ନ କରି ହେଲ ତୁମ୍ଭେ ତୁନି ।
ଯହୁଁ ମୁଁ ତଦନ୍ତ କରି ନ ପାରିଲି ବର
ରାଜାମାନଙ୍କୁ ଲୋଡ଼ିଣ କରି ସ୍ୱୟମ୍ବର ।
ତୁମ୍ଭେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠଭ୍ରାତା ହୋଇ ମଉନ ହୋଇଲ
ମୋହର ଦୁହିତା ବୋଲି କଥା ନ କହିଲ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ବାବୁ ଶୁଣ ସହଦେବ
ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀର ବଲ୍ଲଭ କେ ପୁଣି ହୋଇବ ।
ଦକ୍ଷିଣ କରକୁ ଚାହିଁ ବୀର ସହଦେବ
ବିନୟୀ ହୋଇ କହଇ ବହି ସଦ୍‌ଭାବ ।
ମନେ ମନେ ପୁଣି ବୋଲେ ମାଦ୍ରୀ ଦେବୀ ବାଳ
ଏଡ଼େ ବଡ଼ ସ୍ୱୟମ୍ବର ହୋଇବ ନିଷ୍ଫଳ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ଦେବ ବୋଇଲେ ସହଦେବ ଚାହିଁ
କି ବିଚାର କରୁ ମନେ ମନେ ପୁଣି ତୁହି ।
ସହଦେବ ବୋଲେ ଦେବ ବିଚାର ଏଥିକି
ବର ନାହିଁ ଏଥେ ଜାଣ ଏ ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀକି ।
ଆହେ ଦେବ ଏହା ଅଟେ ଲଲାଟ ଘଟଣ
ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗ ଭାଗରେ ଅଛି ଏକ ଜାଣ ।
ମହୋଦଧିର ଉତ୍ତରେ ଦ୍ୱାରାବତୀ ଗ୍ରାମ
ବାସୁଦେବର ନନ୍ଦନ ଶାମ୍ବ ତାର ନାମ ।
କମ୍ପିଲା କପାଳ ପାଟି ଧର୍ମ ନନ୍ଦନର
ପ୍ରତିବାକ୍ୟ ଦେଲେ ପୁଣି ବିଚାରି ହୃଦର ।
ତୁ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଏହା ନ ପୁଚ୍ଛିଲୁ
ତୋହର ଇଚ୍ଛାରେ ସ୍ୱୟମ୍ବର ଭିଆଇଲୁ ।
ଆମ୍ଭ ସକ୍ଷମ ଅଟନ୍ତି ସଦା ରାମକୃଷ୍ଣ
ତାହାଙ୍କୁ ଅବଜ୍ଞା କଲୁ ହୋଇ ଜ୍ଞାନଭ୍ରଷ୍ଟ ।
ବଳରାମ ଦେବଙ୍କର ଛନ୍ତି ବେନି ସୁତ
ଆନନ୍ଦ ସାନନ୍ଦ ନାମେ ଅଟଇ ତାହାନ୍ତ ।
ତହୁଁ ଆଣିଥାନ୍ତ ତୁମ୍ଭେ ଗୋଟିଏକ ସୁତ
ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀକୁ ପ୍ରଦାନ ତାକୁ କରିଥାନ୍ତ ।
ଏବେ ବରି ଆଣିଲୁଣି ରାଜାଙ୍କୁ ତୁ ଆଜ
ଲାଜ ପାଇବୁ ନୋହିବ ତହିଁ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ ।
ମାନଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲା ସେ ଯେ ବଳଦେବ
ସକଳ ଭଲେ ଯିବ କି କଳଙ୍କର ଭାବ ।
ମନୁଷ୍ୟେ ଗଣଇ କେହୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଅବା
କଳଙ୍କ ବଂଶରେ କନ୍ୟା କେଉଁପରି ଦେବା ।
ଉପର ବଂଶେ ତାହାର ଯଦିନାମେ ଋଷି
ନିଷ୍କଳଙ୍କ ନିଷ୍ପାପର କହନ୍ତି ପ୍ରଶଂସି ।
ଏବେ ଆସି ବଢ଼ିଲା ସେ ଗୋପାଳଙ୍କ ମେଳେ
ଜ୍ଞାନ ବୁଡ଼ାଇଲା ରସ କାଦମ୍ବରୀ ଭୋଳେ ।
ଆବର ବିଶେଷେ ଆମ୍ଭେ ଅଟୁ କୁଳଜ୍ୟେଷ୍ଠ
ପୁଣି କେମନ୍ତେ ହୋଇବୁ ତାଠାରୁ କନିଷ୍ଠ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ପାଦଧୋଇ ଦେଇଅଛି ଭଗ୍ନୀ
ନନ୍ଦ ମହାଖୁଡ଼ ଦାନ କଲାକ ନନ୍ଦିନୀ ।
ମୋହର ଦୁହିତା ତାକୁ କେମନ୍ତେ ବା ଦେବି
ସ୍ୱହସ୍ତରେ ଗଉଡ଼ର ପାଦ ପଖାଳିବି ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଯା କହିଲ ସତ
ବଳାତ୍କାରେ ନ୍ୟନ୍ତି ଯେବେ ରାମକୃଷ୍ଣ ସୁତ ।
ତୁମ୍ଭେ କହିଲେ ଅବଶ୍ୟ ଉପୁଜିବ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ
ଆସ୍ଥାନରେ ଥିଲେ ପୁଣି ଲକ୍ଷେକ ନରେନ୍ଦ୍ର ।
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ କର୍ଣ୍ଣ ଶଲ୍ୟ ଅଶ୍ୱତ୍ଥାମା ଥିବେ
ଯଦ୍ୟପି ସେ ଏହାଙ୍କର ଛାମୁରେ ମିଳିବେ ।
ଆବର ବିଶେଷ ଥିବ ବୀର ଫାଲଗୁନି
ଯଥାର୍ଥ ସଂଗ୍ରାମ କଲେ ଯିବେ କି ସେ ପୁଣି ।
କି କରି ପାରନ୍ତି ସେହୁ ବଳେ ବଳାତ୍କାର
ଅପ୍ରୀତି ହେଲେ ଆପଣା ହୁଅନ୍ତିଟି ପର ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ଯାହା କହିଲୁ ବିଚାରି
ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ତୋର ପାରିବେ କି କରି ।
କୁହୁଡ଼ି ଜ୍ୟୋସ୍ନା ଯେମନ୍ତେ ଯାଏ କ୍ଷଣମଧ୍ୟେ
ଏଥେ କୃଷ୍ଣ ଭାନୁ ଯେହ୍ନେ ହୋଇବଟି ଉଦେ ।
ଶଙ୍ଖଚକ୍ର ଧରି ଯହିଁ ଥିବେ ବସୁଦେବ
ବ୍ରହ୍ମଲୋକ ନାଗଲୋକ ସୁରଲୋକ ଥିବ ।
ତେତିଶକୋଟି ଦେବେଟି ଥିଲେ ଯାହାପାଶେ
କେହି ରହି ନ ପାରିବେ ବାସୁଦେବ ତ୍ରାସେ ।
କହି ଆସ୍ଥାନରୁ ଉଠିଗଲେ ପାଞ୍ଚବୀରେ
ଚଳିଲେ ପାଣ୍ଡବେ ତହୁଁ ଜୟନ୍ତୀ ନଗରେ ।
ଏଥୁଅନନ୍ତରେ ଶୁଣ ହେ ମନୁ ନୃପତି
ବଦୟନ୍ତି ଧାର୍ମିକ ଯେ ବିବେକୀ ଅଗସ୍ତି ।
ଏହା ଶୁଣି ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ ଯେ ବୋଇଲେ
ରାଜାଙ୍କର ନିମନ୍ତ୍ରଣେ ଦୂତମାନେ ଗଲେ ।
ସମସ୍ତ ରାଜାଙ୍କୁ ସେହୁ ଅଇଲେଟି ଘେନି
ଏକଥା ସଞ୍ଚିପି ମୋତେ କହ ତପୋଧନୀ ।
ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ମୁନି ପୁଚ୍ଛାକଲୁ ଯାହା
ପ୍ରସ୍ତାବ ବାକ୍ୟରେ ତୋତେ କହିବା ନା ତାହା ।
ପୂର୍ବ ଦିଗକୁ ନିମନ୍ତ୍ରି ଗଲା ଜୟଦ୍ରଥ
ଉଦେଗିରି ଦେଶେ ଯାଇ ମିଳିଲେ ତୁରିତ ।

ଉଦପେଶରୀ ନାମେଣ ତହିଁର ନୃପତି
ସପ୍ତଦଶ ଘେନି ସେହୁ ଅଇଲା ତଡ଼ତି ।
ମାନଭଙ୍ଗ ଦେଶ ରାଜାମାନ ଅରଜୁନ
ସେହି ରାଜା ବିଜେ କଲା ହସ୍ତିନା ଭୁବନ ।
ସଙ୍ଗରେ ଅଛନ୍ତି ତାର ସାତଖଣ୍ଡ ସୈନ୍ୟ
ପାର୍ବତୀୟ ଦେଶ ରାଜା ନାମ ଚିତ୍ରସେନ ।
ଚନ୍ଦ୍ରକେତୁ ଯେ ଧୂମ୍ରାକ୍ଷ ଦେଶର ନୃପତି
ହସ୍ତିନା ରାଜ୍ୟେ ମିଳିଲେ ଆସି ସେ ତଡ଼ତି ।
ଦକ୍ଷିଣ ଦେଶୁଁ ଅଇଲେ ମଳୟ ନୃପତି
ଆବର ଅଇଲେ ବଇଦୁର୍ଯ୍ୟ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।
ଅତିସୁଖୀ ନାମେ ବାମପୁର ନୃପବର
ହସ୍ତିନାରେ ପ୍ରବେଶିଲେ ସୈନ୍ୟ ସଙ୍ଗତର ।
ନୀଳସେନ ନୃପତି ଯେ ନୀଳେନ୍ଦ୍ରି ଦେଶର
ହସ୍ତିନା ଦେଶେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ସତ୍ୱର ।
ମହୀନ୍ଦ୍ର ଦେଶ ନୃପତି ନାମ ବିଷ୍ଣୁ କର
ହସ୍ତିନା ଦେଶରେ ମିଳେ ନାହିଁ ସ୍ୱୟମ୍ବର ।
ଭୀମଦେଶ ରାଜା ବୀରଭଦ୍ର ନରପତି
ମଦନ ମହାଦେବ ତା ସଙ୍ଗରେ ଅଛନ୍ତି ।
ବଳଦର୍ଭ ଦେଶ ଅନ୍ଧ ଗୋପାଳ ରାଜନ
ହସ୍ତିନାରେ ମିଳିଲା ସେ ଘେନି ଥାଟସୈନ୍ୟ ।
ମଘଦେଶ ନରପତି ଅଇଲା ତ୍ରିଗର୍ତ୍ତ
ସ୍ୱୟମ୍ବର ବିଧାନେ ସେ ଆସଇ ତୁରିତ ।
କନ୍ଦଳ ଦେଶର କାଳବର ନରପତି
ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପାଇ ସେହି ଆସଇ ତଡ଼ତି ।
ମନ୍ଦର ଦେଶର ରାଜା ଅଟେ କାଳନେମୀ
ହାସ୍ତିନାରେ ପ୍ରବେଶିଲା ଦଣ୍ଡଛତ୍ର ଘେନି ।
ମରୁଦେଶ ନରପତି ଅଟଇ ବିରାଟ
ସାତ ଅକ୍ଷୌହିଣୀ ତାର ଅଙ୍ଗବଳ ଥାଟ ।
କଳିଙ୍ଗ ଦେଶର ରାଜା ସେ କଳିଙ୍ଗ ସେନ
ହସ୍ତିନାରେ ମିଳିଲା ସେ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ସୈନ୍ୟ ।
କାଳିନ୍ଦୀ ଦେଶର ରାଜା ନୀଳସେନ ରାୟେ
ସଙ୍ଗତେ ଘେନି ଅଇଲା ସହସ୍ରେକ ହୟେ ।
ଖଞ୍ଜନ ଦେଶୁ ଅନନ୍ତ ବୀରସେନ ଆସେ
ହସ୍ତିନାରେ ସ୍ୱୟମ୍ବର ସ୍ଥାନେ ଯାଇ ବସେ ।
ମନ୍ଦର ଦେଶର ରାଜା କେଶର ନୃପତି
ମହାର୍ଣ୍ଣବ ନରପତି ସଙ୍ଗରେ ଅଛନ୍ତି ।
ନିର୍ଝର ଦେଶର ରାଜା ନାମ ଗଣପତି
ବଡ଼ ସମାରୋହେ ବିଜେ କଲା ସେ ନୃପତି ।
କରଞ୍ଜ ଦେଶର ରାଜା ନାମ ଚନ୍ଦ୍ରଧ୍ୱଜ
ତେଣୁ ଅର୍ବୁଦ ସଇନ ସଙ୍ଗତରେ ଗଜ ।
କାର୍ତ୍ତରୀ ଦେଶ ନୃପତି ନାମ କାଳେଶ୍ୱର
ସେ ଆସି ପ୍ରବେଶ ହେଲା ହସ୍ତିନା ନଗର ।
ତିରଣ ମଣ୍ଡଳ ନୃପ ତିଳଧ୍ୱଜ ରାଜା
ହସ୍ତିନା ରାଜେ ପାଇଲା ଆସି ପାଦପୂଜା ।
ଭୈରବ ଦେଶ ନୃପତି ନାମ କେତୁଧ୍ୱଜ
ସେ ଆସି ପ୍ରବେଶ ହେଲା ହସ୍ତିନାର ରାଜ୍ୟ ।
କରମଣ୍ଡଳ ନୃପତି ନାମ ମହୀଧର
ହସ୍ତିନା ରାଜ୍ୟେ ପ୍ରବେଶ ହେଲା ନୃପବର ।
ମାଳବ ଦେଶ ନୃପତି ନାମ କୃତବର୍ମା
ତାହାର ହସ୍ତୀର ନାମ ଅଟେ ଅଶ୍ୱତ୍ଥାମା ।
ଅନେଶ୍ୱତ ଅର୍ବୁଦ ତା ସଙ୍ଗରେ ସୈନ୍ୟ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଆସି ହସ୍ତିନା ଭୁବନ ।
ଗିରିଜା ଦେଶର ରାଜା ନାମ ଜମାଗୋଷ୍ଠ
ହସ୍ତିନା ନଗର ବିଜେ କଲା ଘେନି ଥାଟ ।
ମଳୟ ଦେଶର ରାଜା ଯେ ମଳୟସେନ
ମିଳିଲା ସେ ହସ୍ତିନାରେ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ସୈନ୍ୟ ।
ସମାରୋହେ ଆସ୍ଥାନରେ ମିଳିଲେ ନୃପତି
ବହଇ ଯମୁନା ନଦୀ ଉତ୍ତର ମୂରତି ।
ସ୍ନାନ ଦେବାର୍ଚ୍ଚନ ତହିଁ କଲେ ନୃପଗଣ
କଲେ ଅମୃତ ଯୋଗାଡ଼ ମାଣୋହି ସେ ପୁଣ ।
ଆଚମନସାରି ଯାଇ ବିଜେ ରଙ୍ଖଟେ
ଦେବାଙ୍ଗ ବସନମାନ ପିନ୍ଧନ୍ତି ସନ୍ତୁଷ୍ଟେ ।
ସୁରଙ୍ଗ ପଟନୀ ପୁଣି ସୁରଙ୍ଗ ବସନ
ରାଜାଙ୍କେ ଲଗାଇ ଯେତେ ଯେତେ ପ୍ରତିଦିନ ।
ଭୋକୀ ଶୋଷୀମାନେ ଯେତେବେଳେ ଯାହା ମାଗି
ଜାଣି ପ୍ରାପତ କରନ୍ତି ତାହାଙ୍କୁ ନିଯୋଗୀ ।
ଭଣ୍ଡାର ଫେଡ଼ିଣ ନିତ୍ୟ ଦିଆହୁଏ ଦାନ
ଯେ ଯାହା ମାଗନ୍ତି ତାହା ପାନ୍ତି ଅନୁକ୍ଷଣ ।
ଶିବାଳୟେ ଗୋଦୋହନ ବାରଗୋଷ୍ଠି ଗାଇ
ବିଷ୍ଣୁଆଳେ ବଇଷ୍ଣବମାନେ ଗୀତ ଗାଇ ।
ଦେବାଦେବୀଙ୍କୁ ଅନେକ ମତେ କଲେ ପୂଜା
ମେଷ ଛାଗଳ ଦିଅନ୍ତି ମାରି ବଳିଭୋଜା ।
ଏସନକ ଉତ୍ସବ ଯେ ହସ୍ତିନା ନଗରୀ
ଦିଶନ୍ତି ଯେ ଦେବ ଦେବୀ ପ୍ରାୟ ନରନାରୀ ।
ଷାଠିଏ ସହସ୍ର ଶିଷ୍ୟ ଘେନି ବେଦବ୍ୟାସ
ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ଅଗସ୍ତି ବାଲ୍ମୀକି ଲୋମଶ ।
ବାମଦେବ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ବଶିଷ୍ଠ ମାର୍କଣ୍ଡ
ସୁଦେବ ଯେ ସତ୍ୟବ୍ରତ ଆବର ବିଭାଣ୍ଡ ।
ଅଇଲେ ଦୁର୍ବାସା ମୁନି ଋଷିଶୃଙ୍ଗ ଯତି
ଶକ୍ତିଋଷି ପରାଶର ଏମାନେ ମିଳନ୍ତି ।

ସପ୍ତବର୍ଷରେ ସ୍ୱୟମ୍ବର ହୁଏ ବାର୍ତ୍ତାପାଇ
ହସ୍ତିନାରେ ତପୋବନ୍ତ ପ୍ରବେଶିଲେ ଯାଇ ।
ଲମ୍ବିତ ଜଡ଼ା ଆବର ତ୍ରିକଚ୍ଛ ବସନ
ମୁନିଙ୍କୁ ମାନଗୋବିନ୍ଦ କଲେ ସନମାନ ।
ସ୍ୱହସ୍ତେ ପାଦ ପଖାଳି କରଇ ସେ ପୂଜା
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଗନ୍ଧ ପୁଷ୍ପ ଦିଏ ମହାରାଜା ।
ଆସନରେ ବସାଇଲେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନେଇ
ବିନୟ ହୋଇଣ ତାଙ୍କୁ କହେ କୁରୁସାଇଁ ।
ଅନେକ ବିନୟ କରି କହେ କୁରୁସାଇଁ
ଦେଖି ଆନନ୍ଦ ନୃପତିମାନଙ୍କୁ ସେ ଚାହିଁ ।
ଜୀବନ ସାଧୁ ଦେଖଇ ଯେବଣ ପୁରୁଷ
ଆକାଶରେ ବସିବାକୁ ତାହାର ମାନସ ।
ପୂର୍ବଜନ୍ମ ଭାଗ୍ୟ ଆମ୍ଭେ ଜିଣିବା କେମନ୍ତେ
ଭାଗ୍ୟବନ୍ତ ଶୁରବନ୍ତ ବୋଲିବା ଜଗତେ ।
ପୁରୀତୀର୍ଥେ ସ୍ନାନ ପୁଣି ସୁଦେବ ଦର୍ଶନ
ସୁସଙ୍ଗ ମେଳେ ଯାହାର ସଙ୍ଗ ଅନୁକ୍ଷଣ ।
ସୁନ୍ଦରୀ ସଙ୍ଗେ ଯେବଣ ପୁରୁଷ ବିଳସି
ତାହାଙ୍କୁ ଜିଣିବା ସିନା କପିଳାସବାସୀ ।
ଲକ୍ଷେ ରାଜାଙ୍କର ମିଳି ଯେତେକ ସଇନ୍ୟ
ମନ ଜାଣି ନୃପମଣି ଦେଉଥାନ୍ତି ଅନ୍ନ ।
ଗଜ ଅଶ୍ୱମାନଙ୍କୁ ସେ ଦେଉଥାନ୍ତି ବିରି
ବହୁ ସମ୍ଭାର ଭିଆଇଅଛି ଦଣ୍ଡଧାରୀ ।
ନିତି ନିତି ଯାହା ବ୍ୟୟ ହୁଏ ତାଙ୍କ ଲାଗି
ବାଣ୍ଟିଣ ତାହା ଦିଅନ୍ତି ସମସ୍ତ ନିଯୋଗୀ ।
ମୁନିଙ୍କୁ ଆସନ କୃଷ୍ଣଅଜିନ ଛଉରୀ
ଗଣ୍ଡା ମାରିଣ ଭୋଜନ ଦିଏ ଦଣ୍ଡଧାରୀ ।
ମୁନିମାନେ ଯେଉଁପରି ହୁଅନ୍ତି ତୃପତି
ତେସନ ପ୍ରକାରେ ତାଙ୍କୁ ଦିଅନ୍ତି ନୃପତି ।
ରାଜାମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଡ଼ ଦିଏ ଅପ୍ରମିତ
ଚଡ଼ପ ଦିଅଇ ଲାଗି ହେବାକୁ ସେ ନିତ୍ୟ ।
ତାଡ଼ଝୁମ୍ପା ବାହୁଟି ଯେ ପାଦେ ପାଦବଳା
ଶିରକୁ ସୀମନ୍ତହାର ହୃଦୟକୁ ମାଳା ।
ରତ୍ନମଣି ମୁକୁଟ ସେ ବିରାଜଇ ଶିରେ
ବିଦମୁଦି କଙ୍କଣ ଯେ ଶୋଭଇ ବାହାରେ ।
ନାଚନ୍ତି ବନିତାମାନେ ସୁର ବିଳାସିନୀ
ଗାଆନ୍ତେ ବିବିଧ ରସେ ବଜାଇ ବାଜେଣି ।
ମର୍ଦ୍ଦଳ ତାଳ କଂସାଳ ବଇଁଶୀ ଶବଦେ
ଚଞ୍ଚୁପୁଟ ଚାଞ୍ଚପୁଟ ଆଦି ନାନାଛନ୍ଦେ ।
ଜଗତ ମୋହିନୀଙ୍କ ପଞ୍ଚମ ଯେ ସ୍ୱର
ଦିନରାତି ନ ଆଣ୍ଟଇ କୌତୁକ ଅପାର ।

ଏମନ୍ତ ସଭା ମଧ୍ୟରେ ବିଜେ କୁରୁସାଇଁ
ସମସ୍ତ ରାଜାଙ୍କୁ ଚାହିଁ କହନ୍ତି ବୁଝାଇ ।
ମୋହର ଅଛଇ ପୁଣି ଏକଇ ଦୁହିତ
ମୋର ପାଟରାଣୀ ଗର୍ଭୁଜାତ ସେହି ସୁତ ।
ଚନ୍ଦ୍ରକିରଣରୁ ଜିଣି ଦିଶିବାରୁ ଜ୍ୟୋତି
ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ତା ନାମ ମୁହିଁ ଦେଲି ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ।
ନ ମାଗିଲେ କେହି ମୁହିଁ ନ ଦିଶଇ ଯାଚି
ଏଣୁ ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ମୁଁ ନିମନ୍ତ୍ରି ଆଣିଛି ।
ଏକ କନ୍ୟାକୁ ଯେ ତୁମ୍ଭେ ଲକ୍ଷେକ ନୃପତି
ଗୋଟିଏ ଦୁହିତା ତାର ନାମ ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ।
ତେଣୁ ସମସ୍ତ ନୃପତି ଶୁଣିବା କଥାଏ
ଅନ୍ୟ ଆଡ଼କୁ ଯେ ମନ ନ ଦେବ ରାଜାଏ ।
ଯାହାକୁ ମନ ଇଚ୍ଛାରେ ବରିବ କୁମାରୀ
ମାଳଦେଇ ସେ ଯାହାର ନେବ ହସ୍ତଧରି ।
ତାହାର ସେ କନ୍ୟାଗୋଟି ହୋଇବ ଯୁକତେ
ଆନ କେହି ନ ଲଙ୍ଘିବ ସତ୍ୟ କହ ମୋତେ ।
ବଳାତ୍କାରେ କେହି ପୁଣ ନ କରିବ ଗୋଳ
ଏହା ବିଚାରିଣ ମୋତେ କୁହ ମହୀପାଳ ।
ରାଜାଏ ବୋଇଲେ ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ ତିନିବାର
ଯାହାକୁ ବରିବ ଜାଣ ଦୁହିତା ତୁମ୍ଭର ।
ସେହି ତାହାର ନିଶ୍ଚୟ ହେବ ପ୍ରାଣନାଥ
କେହି ନ କରିବେ କାହା ସଙ୍ଗରେ ଅନର୍ଥ ।
ଯେବଣ ରାଜା ଚଳିବ ଏ କଥାକୁ ଲଙ୍ଘି
ସମସ୍ତ ରାଜାଙ୍କ ହାତେ ହେବ ପ୍ରାଣତ୍ୟାଗୀ ।
ଏ କଥା ଆମ୍ଭର ସତ୍ୟବାକ୍ୟ ଦୃଢ଼ବାଣୀ
ସଭାକୁ ଏବେ ଆଣ ହେ ତୁମ୍ଭର ନନ୍ଦିନୀ ।
ରାଜାମାନଙ୍କୁ ନୃପତି ନିବର୍ତ୍ତ କରାଇ
ସୁରେଖା ନାମରେ ମୁଦୁସୁଲୀକି ସେ ରାଇ ।
ଯାଅ ତୁ ଗୋ ମୁଦୁସୁଲୀ ଭିତର ପୁରକୁ
ବେଗ କରାଇ ଆଣିବୁ କନ୍ୟା ଏ ସଭାକୁ ।
ରାଜାର ବଚନେ ଚଳିଗଲା ମୁଦୁସୁଲୀ
କନ୍ୟା ସୁବେଶ କରାଇ ଆଣି ତହିଁ ମିଳି ।
ବିଶେଷ ସୁନ୍ଦରୀ ସେହି ପୁଣି ଗୁଣବତୀ
ଅଧିକ ବିରାଜେ ରତ୍ନ ହାନ୍ଦୋଳାରେ ଜ୍ୟୋତି ।
ବହୁତ ସେ ପାଟଛତ୍ର ଉହାଡ଼ ବସନ
ବାଜଇ ଦୁନ୍ଦୁଭି ଶଙ୍ଖ ଭେରୀ ବାଦ୍ୟମାନ ।
ଚାରିପାଖରେ ମଣ୍ଡଣି ସହସ୍ର ଚାମର
ଶ୍ୟାମଳ ମେଘରେ ଯେହ୍ନେ ବିଜୁଳିର ଗାର ।
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ମୋହିନୀ ସେହି ଶରଇନ୍ଦ୍ର ମୁହିଁ
ରାଜାମାନେ ବଶ ହେଲେ ତାର ମୁଖ ଚାହିଁ ।

ବିଚାରନ୍ତି ରାୟେ ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ତୁରେ ବାଳୀ
କାମଦେବ ଏ କନ୍ୟାକୁ ବରପଣେ ମିଳି ।
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ରତି ଏ କାମଦେବଙ୍କର ନାରୀ
ଅମର ସାଧବୀ ଏହୁ ମର୍ତ୍ତ୍ୟେ ଅବତରି ।
ରମ୍ଭା ଉର୍ବଶୀ ମେନକା କିବା ଏ ମୋହିନୀ
ଏହାକୁ କିବା ଉପେକ୍ଷା କଲେ ସସ୍ତ୍ରଯୋନି ।
ନ ପାଇ ପାଇଲା କେହି ନ ଦେଖି ଦେଖିଲା
ସ୍ତିରୀ ପୁରୁଷଙ୍କ ପୁଣ୍ୟ ଏମନ୍ତ ରହିଲା ।
ମୋହବଶ ହୋଇଣ ସେ ସମରେ ନିମଜ୍ଜି
ଏମନ୍ତ ରାଜାଏ ମନେ ବିଚାରିଲେ ହେଜି ।
ପୁଣି ପ୍ରଶଂସି ବୋଲନ୍ତି ତହିଁ ସର୍ବରାଜା
ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ନୃପତି ଏ ତୋହର ତନୁଜା ।
ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ମୁଖ ଦେଖି ସବୁ କଲେ ତେଜ୍ୟା
ଏଡ଼େ ବଡ଼ ସଭାରେ ତ ପାଇବ ନା ଲଜ୍ଜା ।
ଏତେକ ବୋଲି ରାଜାଏ ହେଲେ ମୌନବ୍ରତ
ସମସ୍ୟା ଦେବାକୁ କେହି ନୋହିଲେ ସମର୍ଥ ।
ଏମନ୍ତ ଦେଖିଣ ସେହି ମାନଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
ମୃଦୁସ୍ଥଳୀକି ଚାହିଁଣ କଲାକ ତଡ଼ତି ।
ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀକି ଏଠାରୁ ନିଅ ମେଢ଼କତି
କାଲି ପ୍ରଭାତେ ହୋଇବ ସ୍ୱୟମ୍ବର ଯୁକ୍ତି ।
ଏମନ୍ତ ଶୁଣି କନ୍ୟାକୁ ବାହୁଡ଼ାଇ ନେଲେ
ନିଜ ମନ୍ଦିରେ ଯାଇଣ ସମସ୍ତେ ରହିଲେ ।
ବେଶ ବସନ ଓହ୍ଲାଇ ବିମାନରେ ବସି
ଭୋଜନ ମାଜଣା ଶେଷକରି ଶୁଭ୍ରକେଶୀ ।
ଏମନ୍ତେ ଏହି ସଭାରେ ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ
ବ୍ରହ୍ମାନନ୍ଦନ ନାରଦ ମିଳିଲେ ତୁରିତେ ।
ହସ୍ତର କଳହମୂଣି ବୀଣାଦଣ୍ଡ ଘେନି
କାଖରେ କଳି ଧୋକଡ଼ି ଯାକିଛନ୍ତି ପୁଣି ।
କଳିକାଳ ଉପଗତ କରନ୍ତି ସେ ମୁନି
ଲାଗୁ ଲାଗୁ ବୋଲି ନୃତ୍ୟ କରନ୍ତି ଯେ ଜ୍ଞାନୀ ।
ଭାରିଯା ନାମ ଡେଙ୍ଗୁରା ପୁତ୍ର ହିଁ ଗୁଣ୍ଡିଆ
ଦୁହିତା ନାମ ଜଞ୍ଜାଳୀ ଆପଣେ କଳିହା ।
ଏତେକ କଳିକି ମୁନି ସବୁ ରୁଣ୍ଡକରି
ବିଜେ କଲେ ଯାଇ ସେହି ହସ୍ତିନା ନଗରୀ ।
ନାରଦ ମୁନିଙ୍କୁ ଦେଖି ଉଠି ସବୁ ରାଜା
ବିନୟେ ଚରଣ ଧରି କଲେ ଦିବ୍ୟପୂଜା ।
ଅନେକ ସାନନ୍ଦେ ତହିଁ ହୋଇଲେ ନୃପତି
ପାପ କ୍ଷୟଗଲା ଫିଟିଗଲା ମନଭ୍ରାନ୍ତି ।
ଆସିବାର ଫଳ ଜାଣ ଅଟଇ ଏତିକି
ଦ୍ୱିତୀୟ ବ୍ରହ୍ମା ରୂପକୁ ନୟନରେ ଦେଖି ।

ଅନେକ ଯେ ପୂଜାବିଧି କଲା କୁରୁସାଇଁ
କନକ ପିଢ଼ାରେ ତାଙ୍କୁ ବସାଇଲା ନେଇ ।
ଆଜି ମୁଁ ନେତ୍ରେ ଦେଖିଲି ଯୁଗାନ୍ତକଯୋଗୀ
କଳିକାଳ ବିଚାରଣେ ସେ ଅଭୟ ଭୋଗୀ ।
କଳିର ଧର୍ମରେ ସେହି କଳି କୁତୂହଳେ
କଲ୍ୟାଣ କରନ୍ତି ମୁନି ନୃପତି ମଣ୍ଡଳେ ।
ଶ୍ରୀ ନାରଦ ଋଷିଙ୍କର ଚରଣେ ଶରଣ
ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ଶ୍ରୀଶାରଳା ଦାସ ମୁହିଁ ଜାଣ ।
ରାଜାଙ୍କୁ ଚାହିଁ ବଦନ୍ତି ସେହି ବ୍ରହ୍ମଋଷି
ଆମ୍ଭ କଲ୍ୟାଣେ ତୁ ବହୁକାଳ ଥାଅ ବସି ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ବୋଲେ ମୁନି ରହ ମୋର ପୁରୀ
ସ୍ୱୟମ୍ବର ମଣ୍ଡପରେ ବିଜେ ଦଣ୍ଡଧାରୀ ।
ଏମନ୍ତବେଳେ ପାଣ୍ଡବ ପାଞ୍ଚଭାଇ ମିଳି
ନାରଦଙ୍କ ଚରଣରେ ହେଲେ ନିଉଛାଳି ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ମୁନି ଦୁହିତା ନିମନ୍ତେ
ସ୍ୱୟମ୍ବର କଲା ରାଜା କୁରୁନାଥ ଏଥେ ।
ତୁମ୍ଭ ବିଚାରକୁ ଏହା ଯୋଗାଇ କି ମୁନି
ସ୍ୱୟମ୍ବର କଥାକୁ ମୋ ମନ ହିଁ ନ ଘେନି ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ମନ୍ଦ କଲା ହୋ ଯୁଧିଷ୍ଠି
ଦୂଷିତା ହେଲା ପରାୟେ ଲାଗୁଛି ଏହିଟି ।
ଦ୍ୱାରକାପୁରେ ଅନେକ ବର ରହିଅଛି
ତହୁଁ ଗୋଟିଏ ଏ ରାଜା ନ ଆଣିଲା ବାଛି ।
ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ କିମ୍ପାଇ କଥା ନ କହିଲା
କାହାର ବିଚାରେ ଏହୁ ସ୍ୱୟମ୍ବର କଲା ।
ହସ୍ତରେ ଘେନି ଅଛଇ ପାଦାର୍ଘ୍ୟ ଗୋଟାଏ
କୃଷ୍ଣ କାହିଁ ଅର୍ଘ୍ୟ ପୁଣି ଦେବ କାହା ପାଏ ।
ରାମ କୃଷ୍ଣ ପୁଣି ଯେଉଁ ସଭାରେ ନ ଥିବେ
ଅର୍ଘ୍ୟ ହିଁ ଘେନନ୍ତି ନାହିଁ ବ୍ରହ୍ମା ରୁଦ୍ର ଦେବେ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ବ୍ରହ୍ମପତି
ଏହା ଶୁଣିଲେଟି କୋପ କରିବ ନୃପତି ।
ଏକାନ୍ତରେ ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କୁ ନାରଦ କହିଲେ
କନ୍ୟାକୁ ଆବୋରି ରଖିଥିବ ତୁମ୍ଭେ ଭଲେ ।
ଆଜ ଏ କନ୍ୟା ଯେମନ୍ତେ କାହାକୁ ନବରି
ରାତ୍ରକ ଭିତରେ ବର ଆଣିବି ମୁଁ ଧରି ।
ସବୁରି ଦର୍ପ ଧ୍ୱଂସିବି ପାଇବେଟି ଲାଜ
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ କର୍ଣ୍ଣ ଆଦି ଯେତେ ମହାରାଜା ।
ଏତେ କହି ମୁନି ଚଳିଗଲେ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନେ
ସାନନ୍ଦ ହୋଇଣ ପୁଣି ବିଚାରନ୍ତି ମନେ ।
ବଡ଼ ରହସ୍ୟ କଥା ଏ ହେବ କୁତୂହଳ
କନ୍ୟାର ମତ କେମନ୍ତେ ବୁଝିବା ପ୍ରବଳ ।

ଏତେକ ବିଚାରି ମନେ ଚଳିଲେ ତୁରିତେ
ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀର ମନ୍ଦିରେ ପ୍ରବେଶିଲେ ରାତ୍ରେ ।
ଦେଖିଲେ ସେ ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ବସିଅଛି ତହିଁ
ପରିବାରୀ ମୁଦୁସୁଲୀ ବେଢ଼ିଛନ୍ତି ଯହିଁ ।
ନାରଦଙ୍କୁ ଦେଖି ବେଗେ ଉଠି ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ
ବିନୟ କରନ୍ତେ ମୁନି କଲ୍ୟାଣ କରନ୍ତି ।
ଅହିଅ ସୁଲକ୍ଷଣୀ ତୁ ହୁଅ ପୁତବ୍ରତୀ
ପତି ପୁତ୍ର ଘେନି ହୁଅ ସଉଭାଗ୍ୟବତୀ ।
ପତିର ବଲ୍ଲଭା ହୋଇ ବଞ୍ଚ ପ୍ରତିଦିନ
ତୋହର ବଲ୍ଲଭ ହେଉ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ନନ୍ଦନ ।
ବୋଇଲେକ ଏ ବଚନ ଶୁଣି ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ
ଏ କଲ୍ୟାଣ କେମନ୍ତେ ଯେ କଲ ମହାଯତି ।
ମୋହର ପିତା ଦେଖୁଛ ଦୁଷ୍ଟ ବୁଦ୍ଧି ଧରି
ରାଜାମାନଙ୍କୁ ଆଣିଛି ସ୍ୱୟମ୍ବରେ ବରି ।
କେବଣ ବର ମୋହର ମନକୁ ନ ଖଟେ
ରାତ୍ର ଦିବସ ମୁଁ ରହିଥାଇ ମହାକଷ୍ଟେ ।
ତୁମ୍ଭେ ମହାମୁନି ମୋତେ କହ ଦିବ୍ୟବାଣୀ
ମୋହର ମନ ଆନନ୍ଦ ତୁମ୍ଭ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ।
କୃଷ୍ଣର ନନ୍ଦନ ହେଉ ମୋର ପ୍ରାଣପତି
ତାହାବିନେ ମୋର ମୁନି ନାହିଁ ଅନ୍ୟଗତି ।
ଅଟଇ ଜଗମୋହନ ନାଥର ନନ୍ଦନ
କେମନ୍ତେ ସୁନ୍ଦର ରୂପ ଦେଖୁ ମୋ ନୟନ ।
ଏହାଶୁଣି ସେ ନାରଦ ମୁନି ତପୋନିଷ୍ଠ
କଳି ଧୋକଡ଼ି ମୁଣିରୁ କାଢ଼ି ଚିତ୍ରପଟ ।
ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ଆଗେନେଇ ଥୋଇଦେଲେ ମୁନି
ଦେଖି ସୁନ୍ଦରୀର ମନ ସେ ବରରେ ମାନି ।
ଏହିଟି କୃଷ୍ଣ ନନ୍ଦନ ବୀରବର ଶାମ୍ବ
ଏହାସ୍ୱରୂପ ସାକ୍ଷାତେ ଅଟେ କାମଦେବ ।
ଏ ବର ଯେବେ ତୋହର ମନକୁ ଗଛଇ
ଏହିକ୍ଷଣି ଆଣି ତୋତେ ମୁଁ ଦେଇ ପାରଇ ।
ଦେଖି ଶାମ୍ବ ଚିତ୍ରପଟ ମୋହ ଗଲା ବାଳୀ
ନାରଦଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣ ଧରି କହେ ଭାଳି ।
ଅଶ୍ରୁଜଳକୁ ସଂହରି କହେ ଗଦ ଗଦ
ଏହି ବର ମୋତେ ଆଣି ଦିଅ ହେ ନାରଦ ।
ମୋହର ପିତା ନ ଜାଣି ସ୍ୱୟମ୍ବର କଲା
ଲକ୍ଷେ ନୃପତି ବରଣ କରିଣ ଆଣିଲା ।
କାହାକୁ ମୋହର ମନ ନ ବଳଇ ମୁନି
ଚିତ୍ରପଟ ମୋ ମନକୁ ନେଲା ମୁନି କିଣି ।
ଏହି ବର ଗୋଟି ଆଣିଦେବ ମୁନି ମୋତେ
ତୁମ୍ଭ ଚରଣେ ଭକତି ଥିବ ସଦା ଚିତ୍ତେ ।

ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନେ ମୁନି ଗଲେ ଦ୍ୱାରକା ଭୁବନେ
ଚଢ଼ି ମୁନି ଦଣ୍ଡ ମନପବନ ଯେ ଯାନେ ।
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ଭୁବନ ଦ୍ୱାରକା
ଦେଖିଲେ ଶାମ୍ବ କୁମର ବସିଅଛି ଏକା ।
ହୋଇଛନ୍ତି ସାତବଂଶ ତହିଁ ପଟୁଆରୀ
ଏକାନ୍ତେ ଶାମ୍ବକୁ ମୁନି କହିଲେ ହକାରି ।
ଜାମ୍ବବତୀର ନନ୍ଦନ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ମୋହନ
କାମଦେବ ପ୍ରାୟ ତାର ଦିଶଇ ବଦନ ।
କୃଷ୍ଣ ସାଦୃଶ୍ୟ ବିକ୍ରମ ବୀର୍ଯ୍ୟ କୃଷ୍ଣପ୍ରାୟ
ବଳରାମଙ୍କ ସଦୃଶ୍ୟ ଅଟେ ତେଜୋମୟ ।
ପିତାମହଙ୍କ ସଦୃଶ୍ୟ ଅଟେ ତାର ବୁଦ୍ଧି
ମହିମା ମେରୁ ସାଦୃଶ୍ୟ କିବା ଜମ୍ଭଭେଦୀ ।
ପଣ୍ଡିତପଣରେ ସେହି ବୃହସ୍ପତି ସମ
ବୀର ପଣରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦ୍ୱିତୀ କାଳଯମ ।
ଚଉରାଣୀ ଗୁଣ ତାର ନିରୁପନ୍ତି ମୁନି
ବିଚାରନ୍ତି ସେ ନାରଦ ଯିବି ଏହା ଘେନି ।
ଏତେ ବିଚାରି ଉଠିଲେ ତହିଁ ବ୍ରହ୍ମାସୁତ
ଶାମ୍ବ କୁମରକୁ ଚାହିଁ କହନ୍ତି ଗୁପତ ।
ନାରଦ ମୁନି ବୋଇଲେ ଶୁଣ ବାବୁ ଶାମ୍ବ
ତୋହର ନିମନ୍ତେ ସିନା ଆମ୍ଭର ଆରମ୍ଭ ।
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ବଧାଇ ଦେବୁ ତୁହି ନରଶ୍ରେଷ୍ଠ
କନ୍ୟା ଏକ ଠାବକଲୁ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ କନିଷ୍ଠ ।
ଅଭୟ ବାରସ୍ୱତୀ ଏ ଭୁବନ ଦ୍ୱାରକା
ଅନେକ ସ୍ତିରୀ ଅଛନ୍ତି କେ କରିବ ଲେଖା ।
ପ୍ରଭାବତୀ ଦ୍ୱାରାବତୀ ଭୁବନ ମୋହିନୀ
କାଳିନ୍ଦୀ ନୀଳେନ୍ଦ୍ରି ଆଦି ଯେତେକ କାମିନୀ ।
ରୂପକୁ ଯେ ପଟାନ୍ତର ନାହିଁ ତିନିପୁରେ
ଏମାନେ ତାହାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନୋହିବେ ରୂପରେ ।
ସୋମବଂଶୀ ରାଜା ନାମ ମାନଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
ଅତିମାନେ ସେହୁ ମାନଗୋବିନ୍ଦ ନୃପତି ।
ତାହାଙ୍କର ଦୁହିତା ଯେ ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ବାଳୀ
ସେ ତୋହର ରୂପଗୁଣେ ସରି ହେବାଭଳି ।
ତୁହି ପୁରୁଷରତ୍ନ ସେ ସ୍ତିରୀରତ୍ନ ଏକା
ତିନିଭୁବନର ମଧ୍ୟେ ପଟାନ୍ତର ଯୋଖା ।
ଯେତେ କନ୍ୟା ଏ ଦ୍ୱାରାକାପୁରେ ରହିଛନ୍ତି
ତାହାର ରୂପକୁ କେହି ସମାନ ନୁହନ୍ତି ।
ଅତି ହିଁ ସୁସଞ୍ଚ ଦିଶୁ ଅଛଇ ମୃଗାକ୍ଷୀ ।
କେଉଁ ଦେବତା ତାହାକୁ ନିର୍ମାଣ କରିଛି ।
କୁଞ୍ଚିତ କେଶ ତହିଁରେ ନୀଳାର ଖଞ୍ଜାଣୀ
ଅତି ତୀକ୍ଷ୍ଣ ନୁହଇ ସେ ଅଟଇ ସୁଠାଣୀ ।

ରତ୍ନ ଖଞ୍ଜିଲା ପରାୟେ ଲଲାଟର ପାଟି
ତହିଁ ଉପରେ ରହିଛି ସିନ୍ଦୂର ଟୋପାଟି ।
ନୟନର ଭ୍ରୂଲତା କି କାମଦେବ ଧନୁ
ପୁରୁଷ ମାତ୍ର ଦେଖିଲେ ଧରିବ କି ତନୁ ।
ତହିଁକି ଯେ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଶର ନୟନର ବାଣ
ତଡ଼ିତ ସୁନାକୁ ଜିଣି ଦିଶଇ ରସାଣ ।
ଏସନକ ଅଣକଟେ ଚାପଇ ସେ ଦୃଷ୍ଟି
ଲୌହ ପାଷାଣ ହୋଇଲେ ଯିବ ସେହୁ ଫାଟି ।
ଅବଲୋକନେ ତାହାର ଅଳପ ଚାହାଁଣୀ
ଅବହେଳେ ସଂସାରକୁ ପାରଇ ସେ ଜିଣି ।
ଏକା କଥାଏ ମାତ୍ରକ କଲା ପ୍ରଜାପତି
ମାରେ ତାରେ ସେ ଅମୂଲ୍ୟ ରୂପରତ୍ନ କାନ୍ତି ।
ନାସାକୁ ତା ପଟାନ୍ତର ତିଳପୁଷ୍ପ ପ୍ରଭା
ନୀଳ ଉତ୍ପଳକୁ ଜିଣି ଦିଶେ ମୁଖ ଶୋଭା ।
ଅଳପ ଅପାଙ୍ଗେ ଯେବେ କରଇ ସେ ଦୃଷ୍ଟି
ଦେଖିଲେ ମଦନ ଶରେ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଯାଏ ତୁଟି ।
ମଧ୍ୟଭାଗ ଅଟଇ ତା ଅତିହିଁ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ
ପଟାନ୍ତର କିସ ମତ୍ତଗଜ ଚାଲି ପୁଣ ।
ଘନ ପବନ ବହିଲେ ନ ପଡ଼େ ସେ ଭାଜି
ପୁଣି କେତେବେଳେ ତାକୁ ପାରିବକି ଗଞ୍ଜି ।
ଚାଲନ୍ତେ ସୁନ୍ଦରୀ ତାର ତପେ ପାଦଗତି
ସଂସାର ଜନେ ରହିବେ ଦେଖି ତାର ମୂର୍ତ୍ତି ।
ଜଳେ ଯେସନ କ୍ରୀଡ଼ନ୍ତି ରାଜହଂସପନ୍ତି
ତେସନକ ଶୋଭାବନ ଚାଲିବାର ଗତି ।
ଅଳତା ବିହୁନେ ଶୋଭା ତା ପାଦ ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠି
ଦେଖିବା ଜନମାନେଟି ଅଧୈର୍ଯ୍ୟ ହେବେଟି ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ବାବୁ ଶୁଣ ଶାମ୍ବବୀର
ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ନାମ ଜାଣ ଅଟଇ ତାହାର ।
ପିତା ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ତାର ମାତା ଭାନୁମତୀ
ମାତୁଳ ଅଂଶ ତାହାର ଭୂମନ୍ୟୁ ନୃପତି ।
ପିତା ମାନଗୋବିନ୍ଦ ଯେ ସୋମବଂଶ ବସି
ବାଛିବାକୁ କୁଳ ଗୋତ୍ର ନାହିଁ ତାର କିଛି ।
ଏବେ ତୃତୀୟ ପ୍ରହର ଦିନକର ଜ୍ୟୋତି
ନିଶା ଅର୍ଦ୍ଧମାନେ ତୁହି ଭେଟିବୁ ଯୁବତୀ ।
ଶୁଣିଣ ସାନନ୍ଦ ଜାମ୍ବବତୀଙ୍କ ନନ୍ଦନ
କୃଷ୍ଣର ସମାନ ଦିଶେ ତାର ରୂପବର୍ଣ୍ଣ ।
ପୁଷ୍ପକ ଆରୋହି ତହୁଁ ଚଳଇ କୁମର
ନାରଦ ମୁନି ଅଛନ୍ତି ସଙ୍ଗତେ ତାହାର ।
ଯମୁନା କୂଳେ ପର୍ବତ ପାଏ ଅତି ଶୋଭା
ଦିଶଇ ସେ ପର୍ବତକୁ ହସ୍ତିନାର ସଭା ।

ଦିହୁଡ଼ି ତେଜେ ହୋଇଛି ଯେ ଆଲୋକମୟ
ରାତ୍ରି ଦିଶୁଅଛି ତହିଁ ଆଲୋକ ପରାୟ ।
ଶାମ୍ବ ପଚାରଇ ମୁନି କେମନ୍ତେ ଏ ସଭା
କେଉଁବାଟେ ଯାଇ ଆମ୍ଭେ ତହିଁରେ ପଶିବା ।
ଆଗରେ ନାରଦ ମୁନି ପଛରେ କୁମର
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ମେଢ଼ପାରୁଶର ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ବାବୁ ଏଥେ ଥାଅ ବସି
କନ୍ୟା ତୁଲେ ଆମ୍ଭେ ଆସୁ ବଚନ ସମ୍ଭାଷି ।
ଏତେ ବୋଲି ମୁନି ତହୁଁ ଅନ୍ତରୀକ୍ଷେ ଗଲେ
କନ୍ୟାର ନିକଟେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
ମୃଦୁସୁଲୀଏ କହନ୍ତି ଶୁଣ ତୁ ଗୋ ମାଏ
ତୋହର ଅର୍ଥେ ଅଇଲେ ଏଥେସର୍ବ ରାୟେ ।
ରାଜାମାନଙ୍କର ତୁ ଗୋ ଦେଖି ବର୍ଣ୍ଣଚିହ୍ନ
ତୋହର ସାଦୃଶ୍ୟ ବର କର ଗୋ ବରଣ ।
ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ବୋଇଲା ଗୋ ଶୁଣ ମୃଦୁସୁଲୀ
ରାଜାମାନଙ୍କର ବର୍ଣ୍ଣ ଚିହ୍ନ ହିଁ ଦେଖିଲି ।
ଯେତେ ସମାରୋହେ ଆସିଛନ୍ତି ନୃପବର
କାହାରି ଠାବରେ ମନ ନବଳେ ମୋହର ।
କଉଣସି ରୂପେ ମୋର ନ ବଳଇ ମତି
ଏହି ସ୍ୱୟମ୍ବର ମଧ୍ୟେ ନାହିଁ ମୋର ପତି ।
କେମନ୍ତ କରି ଅଛଇ ଅଭୟା ହିଙ୍ଗୁଳା
ପ୍ରାଣର ବିକଳ ସିନା ଜାଣଇ ମଙ୍ଗଳା ।
ଜୟ ତୁ ମଙ୍ଗଳା ମାଗୋ ଝଙ୍କଡ଼ ବାସିନୀ
ଜଗତଜନ ବୋଧିନୀ ଜଗତ ଜନନୀ ।
ସେ ଦେବୀ ଆଜ୍ଞାରେ ଫିଟେ କାଳଦଣ୍ଡ ଫାଶ
କଳିକଳୁଷ ତାରେଣୀ ଝଙ୍କଡ଼େ ତୋ ବାସ ।
ସେହୁ ସିଦ୍ଧ ଶାରଳାର ଚରଣେ ମୁଁ ଦାସ
ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ତୋର ନାମ କରଇ ଅଭ୍ୟାସ ।
ହେ ପ୍ରାଣୀମାନେ ବିଚାର କର ତୁମ୍ଭେ ମନେ
ଏ କଳିକାଳରୁ ତର ଶାରଳା ପ୍ରସନ୍ନେ ।
ଶ୍ରୀହସ୍ତରେ ଅର୍ଘ୍ୟ ଘେନି ବାଳୀ ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ
କରଇ ସେ ବନ୍ଦାପନା ସୁଖେ କାଳରାତ୍ରି ।
ସେ ଦେବୀ ସର୍ବମଙ୍ଗଳା ଚରଣେ ମୋ ସେବା
ଆପଦଖଣ୍ଡିନୀ ମୋତେ ସ୍ୱାମୀ ଦାନ ଦେବା ।
ଆପଣେ ଦେବୀ ଗୋ ଆସି ପରମ ସାନନ୍ଦେ
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ତାରିଣୀ ଖଣ୍ଡ ନ ପଡ଼େ ଆପଦେ ।
ଦର୍ଶନ ନିଷ୍ଫଳ ତୋର ନୋହେ ସର୍ବକାଳେ
ପରଦୁଃଖ କାରିଣୀ ଗୋ ଶ୍ରୀ ସର୍ବମଙ୍ଗଳେ ।
ହୃଦୟେ ସାନନ୍ଦେ ତାର ବିଧ୍ୱଂସିତ ମନ
ସୁମରନ୍ତେ ସ୍ଫୁରୁଅଛି ତା ବାମ ନୟନ ।

ସୁଲଭ ଶକୁନ ଯହୁଁ ଦେଖିଲାକ ବାଳୀ
ବାମ ପାଖରେ ଛିଙ୍କିଲା ଏକ ମୃଦୁସୁଲୀ ।
ସୁଲଭ ଦେଖି ଆନନ୍ଦ ତାର ପଞ୍ଚମନ
ଏହି ସମୟେ ବିଜୟ କଲେ ତପୋଧନ ।
ପୂଜାସ୍ଥାନୁ ଉଠି ବାଳୀ ନାରଦଙ୍କୁ ଦେଖି
ଶତଦଣ୍ଡ ପ୍ରଣିପାତ କଲା ଶଶିମୁଖୀ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ମନୋବାଞ୍ଛା ସିଦ୍ଧହେଉ
ଅଇସୁଲକ୍ଷଣୀ ହୁଅ ତୋର ଦୁଃଖ ଯାଉ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ମାଗୋ ତୋହର ନିମନ୍ତେ
ବହୁତ ଠାବେ ବୁଲିଲୁ ଭାବି ହୃଦଗତେ ।
ତହୁଁ ବିଷ୍ଣୁର ଭବନେ ଦ୍ୱାରକାକୁ ଗଲୁ
ପୁରେ ପୁରେ ପଶି ତହିଁ ବର ଅନ୍ୱେଷିଲୁ ।
ରାମ ଅବତାରେ ଥିଲେ ଜାମ୍ବବ ଯେ ମନ୍ତ୍ରୀ
ତାହାଙ୍କୁ ଦୁହିତା ନାମ ଅଟେ ଜାମ୍ବବତୀ ।
ସେ କନ୍ୟା ପୁତ୍ର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଅଟେ ଦ୍ୱିତୀକାମ
ତ୍ରଇଲୋକ୍ୟ ମୋହନ ଯେ ଶାମ୍ବ ତାରନାମ ।
ତୋହର ରୂପ ଗୁଣକୁ କହିଲି ମଣାଇ
ତେଣୁ ସନମତ କରି ଅଇଲାକ ସେହି ।
ଆସ ଆସ ଶାମ୍ବ ବୋଲି ଡାକିଲେ ସେ ମୁନି
ବିଜେ କଲେ ଯେ କୁମର ବୀର ଚୂଡ଼ାମଣି ।
ଶରୀର ଯେ ନିଷ୍କଳଙ୍କ ଅଗ୍ନି ତେଜୋମୟ
ଏକବଦନ କି ଶତ ଚନ୍ଦ୍ରମା ଉଦୟ ।
ନିଜ ପାଶେ ବାଳୀ ଯହୁଁ ଦେଖିଲା ପୁରୁଷ
କାମ ମୋହରେ ସେ ବାଳୀ ହୋଇଲା ହରଷ ।
ମୁଁ ଆଜ ଏ ପୁରୁଷକୁ ଲଭିବି କେମନ୍ତେ
ଏ ପୁଣ ଉପେକ୍ଷା କରି ଚଳିଯାନ୍ତି ମୋତେ ।
ଏତେକ ବିଚାରି ସେହୁ ହୋଇଲାକ ତୁନି
ଦରହସିତ ବଦନେ କହିଲେକ ମୁନି ।
ଗୋବିନ୍ଦ ପୁତ୍ର ମଧ୍ୟେ ଏ ଅଟେ ମୋକ୍ଷପାନ
ହୃଦୟେ ଭାବି ଏହାର ଭକ୍ତି ତୁହି ଘେନ ।
ତୋହର ମନକୁ ଯେବେ ଯୋଗାଏ ଏ ବୀର
ମାଳା ଦେଇଣ ବରଣ ବେଗେ ତୁହି କର ।
ନାରଦ ବଚନେ ମାନଗୋବିନ୍ଦ ଦୁଲଣୀ
ଶାମ୍ବ କଣ୍ଠେ ବନ୍ଧାଇଲା ନେଇ ରତ୍ନମାଳୀ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ତୁହି ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ ରହସି
ଏଥୁ ତୋତେ ଘେନିଯିବେ ଗୋବିନ୍ଦ ଯେ ଆସି ।
ଦେଖି ଧଇଲା କୁମରମଣି ତାକୁ କୋଳେ
ମେଢ଼ ଭିତରେ ପଶିଲା ଯାଇ ନିଶାକାଳେ ।
କୁମାର କୁମାରୀ ତହିଁ ହେଲେ ଏକଯୋଗ
ହେଲା ପୀରତି ଆବର ବଢ଼େ ଭାବରଙ୍ଗ ।

ସ୍ୱାମୀଏ ପାଇଲା ବାଳୀ ମନର ହିଆଳି
ବାଞ୍ଛା ପୂର୍ଣ୍ଣକଲା ମାନଗୋବିନ୍ଦର ବାଳୀ ।
ଜାମ୍ବବତୀର ନନ୍ଦନ ରତିଶାସ୍ତ୍ରେ ଜିତା
କ୍ରୀଡ଼ା କୁତୁହଳେ ରତ ହୋଇଲା ବନିତା ।
କାମେ ଅସାଷ୍ଟମ ହେଲା ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ବାଳୀ
କଉତୁକ କ୍ରୀଡ଼ା କଲେ କୁମାର କୁମାରୀ ।
ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ବୋଇଲେ ତୁ ମୋର ପ୍ରାଣନାଥ
ତୋର ବ୍ୟତିରେକ ମୋର ଆନେ ନାହିଁ ଚିତ୍ତ
ପିତା ଜନନୀ ପଛକେ ପାଆନ୍ତୁ ଯେ ଲାଜ
ବିଳମ୍ବ ନ କରି ନାଥ ବେଗେ ଯିବା ଆଜ ।
ତିମିର ତୁଟିଲା ଦେଖ ବାଜିଲାଣି ଶଙ୍ଖ
ଉଦେ ଦିନକର ତାମ୍ରଚୂଡ଼େ ଦେଲେ ଡାକ ।
ରଜନୀ ପାହିଲେ ନାଥ ହେବ ବଡ଼ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ
ସଭାରେ ଅଛନ୍ତି ପୁଣି ଲକ୍ଷେକ ନରେନ୍ଦ୍ର ।
କେତେଦୂର ଏଠାବକୁ ଅଟେ ତୁମ୍ଭ ପୁର
ବେଗେ ଯିବା ବିମାନରେ ବସି ପ୍ରାଣେଶ୍ୱର ।
ଶାମ୍ବ ବୋଇଲା ଗୋ ପ୍ରିୟେ ନ କହ ଏ ବାଣୀ
ଶରୀର କମ୍ପଇ ମୋର ତୋର କଥା ଶୁଣି ।
ଚଉର୍ଯ୍ୟପଣେ ତ ତୋତେ ନିଅଇ ସୁନ୍ଦରୀ
ତସ୍କର ବୃତ୍ତି କଦାପି ନୁହଇ ଆମ୍ଭରି ।
ଚଉର୍ଯ୍ୟପଣେ ଯଦ୍ୟପି ନେବି ଶୁଭ୍ରକେଶୀ
ଦ୍ୱାରକାଭୁବନେ ଲାଜେ ନ ପାରିବି ପଶି ।
ବଳେ ଧରି ଯେବେ କନ୍ୟାରତ୍ନ ଆମ୍ଭେ ନେବୁ
ତେବେ କୃଷ୍ଣର ତନୁଜ ସିନା ବୋଲାଇବୁ ।
ଏମନ୍ତ ସେ ବିଚାରନ୍ତେ ପାହିଲାକ ରାତି
ଦେବାଳୟେ ଶଙ୍ଖଶବ୍ଦ ଶୁଭେ ଚଉକତି ।
ବିରାଜିଲା ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁରେ ଦିନକର ଜ୍ୟୋତି
ନିଦ୍ରାରୁ ଉଠିଲେ ସେନାପତି ନରପତି ।
ଯମୁନା ନଦୀରେ ସ୍ନାନ କରନ୍ତି ଯେ ରାୟେ
ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରି ଯାଇ ଆସ୍ଥାନେ ବିଜୟେ ।
ପରିବାରୀଙ୍କୁ ସେ ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ଦଣ୍ଡଧାରୀ
ସଭାକୁ ଘେନି ଆସ ଗୋ ମୋହର କୁମାରୀ ।
ଆଜ୍ଞା ପ୍ରମାଣେ ଚଳିଲେ ତହିଁ ମୃଦୁସୁଲୀ
ମେଢ଼ର ଭିତରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲୀ ।
ଶାମ୍ବକୁମାର ଅଛଇ ଦିବ୍ୟବେଶ ଧରି
ମେଢ଼ ଭିତରକୁ ଯାଇ ଦେଖିଲେ ଚତୁରୀ ।
ପରିବାରୀଏ କହିଲେ ବିନୟ ଯୁକତେ
ସଭାକୁ ବିଜୟ କର ସ୍ୱୟମ୍ବର ଅର୍ଥେ ।
ମିଳିଛନ୍ତି ରାଜାମାନେ ଏ ତୋର ଆଶେ
ଲକ୍ଷେ ଭ୍ରମର ଭ୍ରମନ୍ତି ଏକ ପଦ୍ମବାସେ ।

ଏମନ୍ତ ଦାସୀ କହନ୍ତି ପୁଣ ପୁଣ ବାଣୀ
ରାଜାମାନେ ଚାହିଁଛନ୍ତି ତୋତେ ଠାକୁରାଣୀ ।
ତୋହର ନ ଗଲେ ମାଗୋ ସ୍ୱୟମ୍ବର କାହିଁ
ରାଜା ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ବିଜେ କର ଚନ୍ଦ୍ରମୁହିଁ ।
ଲକ୍ଷେକ ନୃପତି ତୋତେ କରିଛନ୍ତି ଆଶ
ତୁମ୍ଭେ ତାଙ୍କ ପ୍ରିୟବତୀ ହେବ ବେଗେ ଆସ ।
ହୋଇଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ ସୁବେଶ ଭୂଷଣ
ବେଦୀରେ ବସିଅଛନ୍ତ ସମସ୍ତ ରାଜନ ।
ଅନେକ ପାଟଛତ୍ର ଯେ ଆବର ଚାମର
ଲକ୍ଷ ବନିତା ଚାମର ଢାଳନ୍ତି ଆଗର ।
ରାଜାଙ୍କୁ ବରିଅଛଇ ସେ ମାନଗୋବିନ୍ଦ
ଏସନ ବେଳେ ସଭାରେ ମିଳିଲେ ନାରଦ ।
ନାରଦ କହିଲେ ଆହେ ମାନଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
ଏଡ଼େ ସଭା ତୋର ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇଲା ସଂପ୍ରତି ।
ରକ୍ଷାକରି ନ ପାରିଲୁ ତୋହର ଦୁହିତା
ପରପୁରୁଷର ସଙ୍ଗେ ହେଲାଣି ଦୂଷିତା ।
ଏମନ୍ତ ବଚନ ଯହୁଁ କହିଲେ ନାରଦ
ଶୁଣିଣ ବରିସମନା ସେ ମାନଗୋବିନ୍ଦ ।
ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ କଥା କହିଲେ ଆହେ ମହାମୁନି
ପଶିବାକୁ ଭାଜନ କେ ନରଦେହ ଘେନି ।
ବଳବନ୍ତ ପଣେ କେହୁ ପଶିବ ମୋ ପୁରେ
କାଳସର୍ପ ତୁଲେ କେହୁ ଖଣ୍ଡିଆଳି କରେ ।
ମୃଦୁସୁଲୀ ରାଇ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ନରପତି
ମେଢ଼ରେ ପଶି ବୁଝିଲୋ ଏ କେମନ୍ତ ରୀତି ।
ମେଧାନାମେ ମୃଦୁସୁଲୀ ପଶିଲା ଭିତରେ
ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ନିରୋଧିଲା ଆସି ତାକୁ ଦ୍ୱାରେ ।
ଅଗୋ ମୃଦୁସୁଲୀ ପେଶି ପଶଇ ଚତୁରୀ
ଦେଖିଲା କୁମର ଏକ ଶସ୍ତ୍ର ଅଛି ଧରି ।
ନିର୍ଧୂମ ଅନଳ ଜିଣି ବିରାଜେ ତା ତେଜ
କରେ ଧନୁ ଅଛି ପୁଣି ବିଷମ ନାରାଚ ।
ବିକ୍ରମ ସିଂହର ପ୍ରାୟେ ଦିଶେ ତାର ମୂର୍ତ୍ତି
ଚନ୍ଦ୍ରରୁ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଦିଶୁଅଛି ମୁଖକାନ୍ତି ।
ନାରୀଗଣ ଦେଖି ତାକୁ ହୋଇଲେ ତାଟକା
ଯମପୁରେ ଏକା ପଶେ ମନେ ନାହିଁ ଶଙ୍କା ।
କାହୁଁ ଅଇଲୁ ତୁ ବାବୁ କାହିଁ ତୋରଦେଶ
କେ ତୋହରି ପିତାମାତା କେଉଁପୁରେ ବାସ ।
କି କାରଣେ ପଶିଲୁ ତୁ ଏଥେଁ ନ ବିଚାରି
ଯମ ଭୁବନେ ପଶିଲୁ କେହ୍ନେ ଶସ୍ତ୍ର ଧରି ।
ଦେଖ ଏ ମାନଗୋବିନ୍ଦ ରାଜା ମହାକ୍ଷତ୍ରୀ
ଦୁଃଶାସନ ଭାଇ ତାର ଶକୁନି ଯେ ମନ୍ତ୍ରୀ ।
ସମୁଦ୍ର ଲଙ୍ଘିଲେ ପୃଥ୍ୱୀ ରହିବ ବା କାହିଁ
ଶାମ୍ବକୁମାର ଆଗରେ ମୃଦୁସୁଲୀ କହି ।
କୁମର ବୋଇଲା ଆଗୋ ଶୁଣ ମୃଦୁସୁଲୀ
ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ହସ୍ତିନାର ନାଶିନୀ ଜାଣିଲି ।
ଏହାଯୋଗୁଁ ଆଜି ନାଶଯିବେ କଉରବେ
ସମସ୍ତ ରାଜା ମରିବେ ଏହାର ଅଭାବେ ।
ମୃଦୁସୁଲୀ ବୋଇଲା ତୁ ବଡ଼ଲୋକ ବଳା
ସ୍ତିରୀଯୋଗୁ ନ ମର ତୁ ବେଗେ ଏଥୁ ପଳା ।
ସୁକୁମାର ସୁନ୍ଦର ତୁ ବଳେ ବଳବନ୍ତା
ତୋର ନାଶଗଲେ ଦୁଃଖୀ ହେବେ ପିତାମାତା ।
ଶାମ୍ବ ବୋଇଲା ହସ୍ତିନା ପୁରକୁ ଅଇଲି
ଯାଇ କହ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନେ ଆଗୋ ମୃଦୁସୁଲୀ ।
କୁମରର ଦେଖିଲେ ଯେ ଯହୁଁ ଦୁଷ୍ଟମତି
ଦୁଃଶାସନ ଆଗେ ଯାଇ ବାରତା କହନ୍ତି ।
ଶୁଣିମା ହେଉ ଭୋ କୁରୁବଂଶ ଶିରୋମଣି
ମେଢ଼ର ବାରତା ଦେବ ଅଇଲି ଯେ ଘେନି ।
ଅଦ୍ଭୁତେ ପୁରୁଷେକ ଅଇଲାକ କାହୁଁ
ସେ ତୋହର ଦୁହିତାକୁ ପ୍ରଭୁ ମହାବାହୁ ।
ଶୁଣିଲା ଏମନ୍ତ ବାର୍ତ୍ତା ଯହୁଁ ଦୁଃଶାସନ
କରେ ଗଦା ଧଇଲା ସେ ଗାନ୍ଧାରୀ ନନ୍ଦନ ।
ଚଉଷଠି ଚଉଷଠି ଭାର ଗଦା ଘେନି
ଧାମଇଁ ସେ ଦୁଃଶାସନ ମଉମରୀ ଜାଣି ।
ସହସ୍ରେକ ରଥ ଦୁଇ ସହସ୍ରେକ ହସ୍ତୀ
ଅଗଣିତ ହୟ ବାରକ୍ଷଉଣୀ ପଦାତି ।
ଅନେକ ଶସ୍ତ୍ର ଆବର ଛନ୍ତି କରେ ଧରି
ଶତେପୁର କରି ମେଢ଼ ଚାରିପାଖେ ବେଢ଼ି ।
ଧର ଧର ମାର ମାର ପଡୁଅଛି ଡାକ
ଦୁନ୍ଦୁଭି ଶବଦ ଘାତେ କମ୍ପେ ପୃଥ୍ୱୀଯାକ ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଆଗେ ଯାଇ କହିଲେକ ଚାର
ମେଢ଼ର ଚରିତ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ନୃପବର ।
ଅତୁଳ ପୁରୁଷ ଦେବ ତୁଳ ତାକୁ ନାହିଁ
ଚଉର୍ଯ୍ୟପଣେ ପଶିଲା ନ ଦେଖିଲେ କେହି ।
କନ୍ୟାକୁ ସେ ବିଡ଼ମ୍ବନା କଲା ଆଜ ରାତି
ବୁଝି ନ ପାରିଲୁ କେହି ସ୍ୱୟମ୍ବର ରୀତି ।
ସ୍ୱୟମ୍ବର କରି ଦେବ ପାଇଲି ତ ଲାଜ
ଦୂଷିତ ହୋଇଲୁ ଦେବ ନ ହୋଇଲା କାର୍ଯ୍ୟ ।
ରାଜାମାନେ ଯିବେ ଦେବ ଅପମାନ ପାଇ
ଏସନ ବିଡ଼ମ୍ବନ ତୋର କୁରୁସାଇଁ ।
ଶୁଣିଣ ମାନଗୋବିନ୍ଦ ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ କାୟ
ରୋଷଭରେ ଗର୍ଜ୍ଜଇ ସେ କାଳସର୍ପ ପ୍ରାୟ ।

ହସ୍ତରେ ଖଡ଼ଗ ଧରି କୋପେଣ ପ୍ରଚଣ୍ଡ
ଆଜ ଆରେ ଚୋର ତୋର କାଟିବଇଁ ମୁଣ୍ଡ ।
ରଥ ରଥି ଗଜ ଅଶ୍ୱ ସଇନି ପଦାତି
ରାଜାର ଆଜ୍ଞା ପାଇ ସେ ବେଗେରେ ଧାମନ୍ତି ।
ଉଚ୍ଚବାଚ ହେବା ଦେଖି ବୋଇଲେ ଯୁଧିଷ୍ଠି
ଗୁପତେ ଏକଥା ହେଲା ହୋଇବ ଅରିଷ୍ଟି ।
ପାପ କଥାକୁ ଗୁପତ କରି ନ ଯୋଗାଇ
ଲୋକରେ ଅଯଶ ପୁଣି ଆପେ ନାଶଯାଇ ।
ଦୁହିତାର ମନ୍ଦପଣ ନ ଜାଣିବେ ଲୋକେ
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ତ ମନ୍ଦବୋଲି ବୋଲିବେଟି ଥୋକେ ।
ବୋଇଲେ ଦୁରାକର୍ଣ୍ଣକୁ ରାଇ ଧର୍ମସୁତ
ମନ୍ଦ କପାଳରୁ ବାବୁ ହୋଇଲା ଏମନ୍ତ ।
ପ୍ରାଣେ ନ ମାରି ତାହାକୁ ଧରି ରଖିଥିବା
ସ୍ୱୟମ୍ବର ସାରିଲେଟି ବିଚାରି ମାରିବା ।
କାହାର ପୁତ୍ର ତାହାର କିଏ ପୁଣି ପିତା
କେବଣ କୁଳଗୋତ୍ରୀ ସେ କେ ତାହାର ମାତା ।
ଏସବୁ ବିଚାର କରି କରିବାନା କାର୍ଯ୍ୟ
ଲୋକେ ଏକଥା ଶୁଣିଲେ ହେବ ବଡ଼ ଲାଜ ।
ଏବେ ତୁ ପ୍ରାଣେ ନ ମାର ଉପୁଜିବ ଗୋଳ
ଲଜ୍ଜା ପାଇବେ ସକଳ ଦେଶ ମହୀପାଳ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କ ବଚନରେ ଗଲା ଦୁରାକର୍ଣ୍ଣ
ତୁଲେ ଘେନି ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଯୋଦ୍ଧାଥାଟ ସୈନ୍ୟ ।
ମେଢ଼ର ଦୁଆରେ ଯାଇ ହୋଇଲା ପ୍ରବେଶ
ଆରେ ସ୍ତିରୀଚୋର ତୁହି ବେଗ ହୋଇଆସ ।
ବିକଳ ହୋଇ ରୋଦନ କରେ ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ
ଏଥେ କିବା କାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ୱାମୀ ଯିବା ଦ୍ୱାରାବତୀ ।
ଦୁଃସହ ସଙ୍କଟୁ ନାଥ ବର୍ତ୍ତିବା କେମନ୍ତେ
ଶତେପୁର କରି ନାଥ ବେଢ଼ିଲେଣି ତୋତେ ।
ଜୟ ଜୟ ମାତା ତୁ ଗୋ ଆପଦ ଖଣ୍ଡିନୀ
ଜୟ ମାତା ସୁରପୁର ବିଦିତ ହାରିଣୀ ।
କୁମର ମୁଖକୁ ଦେଖି ବହୁତ ବିକଳ
ଢଳ ଢଳ ନୟନରୁ ବହେ ଅଶ୍ରୁଜଳ ।
ପୁଣି ସୂତାରେ ମୁକୁତା ଗୁନ୍ଥିଲେ ତେସନ
ଭୋ ପ୍ରାଣନାଥ ତୋହର ଲୋତକ କେଶନ ।
ଭୋ ପ୍ରାଣନାଥ ତୋହର ଘେନଇ ଆପଦ
ଯେସନେ ତୋତେ ଏଠାରେ ନ ପଡ଼େ ପ୍ରମାଦ ।
ନ କାନ୍ଦ ସୁମର ବୋଲି ବୋଲେ କୃଷ୍ଣବାଳ
ହସ୍ତରେ ଅଞ୍ଚଳ ଘେନି ପୋଛେ ଅଶ୍ରୁଜଳ ।
ତୁ ସଖୀ ନ ଜାଣୁ ମୋର ବଳ ପରାକ୍ରମ
ସ୍ଥିର ହୋଇ ଦେଖ ବାରେ ବୋଲେ ବୀରଶାମ୍ବ ।

ଯୋଦ୍ଧାଏ ଡାକନ୍ତେ ଜାମ୍ବବତୀର ଯେ ବଳ
ହସ୍ତରେ କୁମରମଣି ଧରି ଖଡ଼୍ଗଫଳା ।
ମେଢ଼ରୁ ବାହାର ହୋଇ ବିକ୍ରମ ମୁରତି
ତତକ୍ଷଣେ ଛେଦିଲା ସେ ବେନି ସେନାପତି ।
ପୁଣି ଖଡ଼ଗ ପ୍ରହାର କରନ୍ତେ ସେ ରାଗେ
ବେନିଯୋଦ୍ଧା ପଡ଼ନ୍ତେ କେ ନ ରହିଲେ ଆଗେ ।
ଦୂରରୁ ଥାଇ ଦେଖିଲା ତାହା ଦୁଃଶାସନ
ପବନହୁଁ ବେଗ ହୋଇ ଧାମଇ ବହନ ।
ହସ୍ତରେ ଗଦା ଘେନିଣ ସେହି ବୀରମଣି
ମେଢ଼େ ଉଠିଲା ବିକ୍ରମସିଂହ ମୂର୍ତ୍ତି ଜାଣି ।
ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ବୋଇଲା ତୁ ଏକା ବଳବନ୍ତା
ଏ ଚଣ୍ଡାଳ ଦୁଃଶାସନ ଅଟଇ ଖୁଡୁତା
ପୃଥିବୀ ଚମକି ପଡ଼େ ଯାର ସିଂହନାଦେ
ପ୍ରତିଜ୍ଞାବନ୍ତ ବୋଲନ୍ତି ଏ ପୃଥିବୀ ମଧ୍ୟେ ।
ଯୋଦ୍ଧାଙ୍କ ମଉଡ଼ମଣି ଧାଇଁଯାଇ ବେଗେ
ମେଢ଼ର ଉପରେ ଯାଇ ମିଳିଲା ସେ ରାଗେ ।
କୋପେ ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ ସେହି ଯଦୁକୁଳକଣ୍ଠା
ହାତେ ଧରିଛି ଦୁର୍ଦ୍ଦଣ୍ଡ ନାମେ ଏକ ଖଣ୍ଡା ।
ଦେଖି ବିସ୍ମୟ ହୋଇଲା ଗାନ୍ଧାରୀର ବାଳ
ବଳିୟାର ଚୋର ଏହା ତେଜ ଅନର୍ଗଳ ।
ମେଢ଼ର ଭିତରେ ପଶି ହରିଲା କୁମାରୀ
ଶସ୍ତ୍ର ଧରି ମୋ ଛାମୁକୁ ଆସୁଛି ଆହୁରି ।
ଦୁଃଶାସନ ସଙ୍ଗତରେ ଥିଲେ ଯେତେ ଯୋଦ୍ଧୀ
ବୋଇଲେ ଚୋରକୁ ଚାଲ ଘେନିଯିବା ବାନ୍ଧି ।
କେ ବୋଲଇ ମୁଣ୍ଡ କାଟି ଘେନିବା ପରାଣ
କେ ବୋଲଇ ନ ମାର ହେ ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କ ରାଣ ।
ରେରେକାର କରି ଧାଇଁଗଲେ ଯୋଦ୍ଧାଗଣ
ଶସ୍ତ୍ର ଧରି ବୋଲନ୍ତି ଯେ ବିକୃତ ବଚନ ।
ବଳିଷ୍ଠ ପଣେ ଧାଇଁଲେ ଶସ୍ତ୍ରକୁ ବୁଲାଇ
ମେଢ଼ରୁ ଶାମ୍ବକୁମର ଆସେ ବେଗେ ଧାଇଁ ।
ହାତେ ଖଣ୍ଡା ଘେନିଅଛି ମହା ତେଜୋମୟ
ଏକ ପ୍ରହାର ମରନ୍ତି ଛିଡ଼ି ଯୋଦ୍ଧାଚୟ ।
ବେଢ଼ି ରହିବାକୁ କରୁଅଛନ୍ତି ସେ ବୁଦ୍ଧି
ପାଞ୍ଚଶତ ଯୋଦ୍ଧାଙ୍କୁ ଯେ ପକାଇଲା ଛେଦି ।
ପଳାଇଲେ ସୈନ୍ୟ ଶସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କୁ ପକାଇ
ଦୁଃଶାସନ ଆଗେ ବେଗେ କହିଲେ ସେ ଯାଇ ।
ସ୍ୱାମୀ ପଞ୍ଚାଶତ ଯୋଦ୍ଧା କଲାଣି ନିପାତ
ବ୍ରଜହୁଁ ଆଣ୍ଟ ତାହାର ଜାଣ ଶସ୍ତ୍ରାଘାତ ।
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ପରଶୁରାମ ତେଜପ୍ରାୟେ ଦିଶେ
କାର୍ତ୍ତିକେଶ୍ୱର ପରାୟେ ଶଉର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାଶେ ।

କ୍ଷତ୍ରିୟ କୁଳରେ ତାର ବଢ଼ାଇ ମହିମା
ଯୋଦ୍ଧାଙ୍କ ଉପରେ ତାର ଅଶେଷ ଗାରିମା ।
ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ
ବିଜୟ ମାନଗୋବିନ୍ଦ ସ୍ୱୟମ୍ବର ସ୍ଥାନୁ ।
ନିର୍ଝର ଦେଶର ରାଜା ନାମ ଗଣପତି
ବୋଇଲା ତୁମ୍ଭ ଦୁହିତା ଆଣ ହେ ନୃପତି ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ହିଁ ସମସ୍ୟା ଦେଲା ସେ ରାଜାଙ୍କୁ
ଏହିକ୍ଷଣି ମୋ ଦହୁବା ଆସିବ ସଭାକୁ ।
ଆଜ୍ଞାଦେଲା ରାଜା ମୃଦୁସୁଲୀକୁ ଯେ ରାଇ
ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀକି ଆଣ ଯା ବେଶ ଯେ କରାଇ ।
କରଯୋଡ଼ିଣ କହଇ ତାଙ୍କୁ ମୃଦୁସୁଲୀ
ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଚରିତ ଦେବ ଅପୂର୍ବ ଦେଖିଲି ।
ତିନିଶତ ଯୋଦ୍ଧା ଦେବ ପଡ଼ିଲେଣି ରଣେ
ଥାଟ ମର୍ଦ୍ଦନ କରୁଛି ସେହି ଏକା ଜଣେ ।
ଶୁଣି ବିରସ ହୋଇଲା ରାଜା କୁରୁସାଇଁ
ଦୁଶାସନ ଦୁର୍ଜ୍ଜୟ ଏ ଗଲେ ମୋର କାହିଁ ।
ଏତେ ବୋଲିରାଜା ତହୁଁ ମହାକୋପଭରେ
ସନ୍ତାପେ କର୍ମକୁ ନିନ୍ଦି ବସିଲା ସଭାରେ ।
ଏଥୁଅନ୍ତେ ଶୁଣ ମେଢ଼ ସ୍ଥାନର ଯେ କଥା
ଶୁଣ ଆହେ ମନୁରାୟ ତହିଁର ବ୍ୟବସ୍ଥା ।
ସଂଗ୍ରାମରେ ଅପମାନ ପାଇ ଦୁଃଶାସନ
ଚାରିଶତ ପାରିଦଣ୍ଡ ସଙ୍ଗତେ ଘେନିଣ ।
ପାଞ୍ଚ ଅୟୁତ ସଙ୍ଗରେ ପଦାତି ସଇନ୍ୟ
ଏତେ ମୋତେ ଯୋଦ୍ଧା ଘେନି ବେଢ଼େ ଦୁଃଶାସନ ।
ଦେଖିଣ ବିକଳ ହେଲା ବାଳୀ ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ
ନ ଜାଣି ପାମରୀ ମୁହିଁ ବଳାଇଲି ପ୍ରୀତି ।
ସ୍ୱାମୀକି ମୁଁ ମରାଇଲି ତଥ୍ୟ ନ ଜାଣିଲି
ଏକୁଳେ ସେକୁଳେ ମୁହିଁ କାହିଁର ନୋହିଲି ।
ଅଜ୍ଞାତ ବାଳସ୍ତିରୀ ମୁଁ ନ ଜାଣଇ କଥା
ଏକା ଜଣକେ କି ରଣେ ହୋଇବ ଶକତା ।
ମୁହିଁ ଆପଦ ତୋହର ଘେନିଯାଇ ନାହା
ଆସ୍ଥାନେ ବସି ତୋହର ପୁରକୁ ତୁ ଯାଆ ।
ଶାମ୍ବ କୁମରେ ବୋଇଲା ଶୁଣ ପ୍ରାଣସଖୀ
ଏମାନେ ଶୃଗାଳ ମୁହିଁ ସିଂହ ଶଶିମୁଖୀ ।
ଏକ ଆରେକକୁ ଧରି ମାରିବଇଁ ଯୁଦ୍ଧେ
ଦେଖ ଦେଖ ମୋ ସମର ରଖି ରଣମଧ୍ୟେ ।
ଏତେକ ବୋଲି ବିକ୍ରମସିଂହ ଗତି କରି
ମେଢ଼ ଭିତରୁ ବାହାର ହେଲା ଖଣ୍ଡା ଧରି ।
ଭାଙ୍ଗିଗଲେ ଯୋଦ୍ଧାମାନେ ସଂଗ୍ରାମ ଉପେକ୍ଷି
ଶ୍ୟାମଳ ମେଘ ଯେସନେ ଉଡ଼ିଯାନ୍ତି ପକ୍ଷୀ ।

ମେଢ଼ର ଉପରୁ ବୀର ପଡ଼ିଲାକ ଡେଇଁ
କରଇ ସେ ରଣରଙ୍ଗ ଖଡ଼ଗ ବୁଲାଇ ।
ବଜ୍ରମୁଷ୍ଟି ଧରି ଦିଏ ଅସିପତ୍ର ଝୁଣି
ଅନେକ ପଦାତି ବଳ ପକାଇଲା ହାଣି ।
ପବନାଘାତେ ଯେସନେ ଝଡ଼େ ପକ୍ୱଫଳ
ଭାଙ୍ଗିଲେ ଯୋଦ୍ଧାଏ ଥୋକେ ପଡ଼ିଲେ ଭୂତଳ ।
ସୈନ୍ୟ ପଛକରି ଆଗ ହୁଏ ଦୁଃଶାସନ
ଦୁର୍ଜ୍ଜୟ ସେ ଦୁରାନ୍ତକ ସଙ୍ଗେ ଦୁରାକର୍ଣ୍ଣ ।
ଏହାଙ୍କ ମୂଳେ ଅନେକ ସୈନ୍ୟଘେନି ସଙ୍ଗେ
ଧନୁରେ ନାରାଚ ଯୋଚି ଧାଇଁଲେ ସେ ବେଗେ ।
ସହସ୍ରେକ ଯୋଦ୍ଧା ଏକମୁଖେ କଲେ ରଣ
ଶାମ୍ବକୁ ମାରନ୍ତି ଶସ୍ତ୍ରମାନ ଟାଣ ଟାଣ ।
ସମରେ ନିର୍ଭୟ ସେ ଯେ ଜାମ୍ବବତୀ ବାଳ
ବିଚିତ୍ର ଗତିକି କରେ ତେଜ ଅନର୍ଗଳ ।
ଯେସନେକ ଗଜ ପଶି ଭାଙ୍ଗେ ରମ୍ଭାବନ
ମାରି ଚୂର କରିଦେଲା କଉରବ ସୈନ୍ୟ ।
ଏକ ପ୍ରହାରେକ ଦଶ ବିଂଶତି ପଚିଶ
ପଳାନ୍ତି ସଇନ୍ୟ କେହି ନ ରୁହନ୍ତି ପାଶ ।
ଯେସନେକ ନୀଳମେଘେ ବିଜୁଳୀ ଝଟକେ
ରହି ନ ପାରନ୍ତି କେହି ଯୋଦ୍ଧା ଶାମ୍ବପାଖେ ।
ସମରେ ଶଉର୍ଯ୍ୟବନ୍ତ କଷା ଜଗଜ୍ଜେଠୀ
ମେଲା ମତ୍ତଗଜ ଯେହ୍ନେ ଏକସ୍ୱରେ ଉଠି ।
ପୁଣ ପୁଣ ପ୍ରହାରଇ ବୀରବର ଏକା
ଅଜାଯୁଦ୍ଧେ ବ୍ୟାଘ୍ର ଯେହ୍ନେ ଅଟଇ ନିଃଶଙ୍କା ।
ଏମନ୍ତେ ସେ ଦୁଃଶାସନ ଘେନି ସର୍ବଥାଟ
ମେଢ଼ ଉପରେ ଯିବାକୁ ନ ପାନ୍ତି ସେ ବାଟ ।
ବିଷମ ସମର ଶାମ୍ବକୁମରର ଦେଖି
ଦୁଃଶାସନ ପଚାରଇ ଧର୍ମ ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କି ।
ସ୍ୱାମୀ ତୁମ୍ଭେ ଯେ ବୋଇଲୁ ଏ ଚୋରକୁ ଧର
ଗୁପତରେ ଶୋଇଥିବ ଗୋଳ ଯେ ନ କର ।
ଦେଖ ଅନେକ ସଇନ୍ୟ ପକାଇଲା ମାରି
ତୋହର ଆଜ୍ଞା ଭୋ ଦେବ ଭାଙ୍ଗିତ କେ ପାରି ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ମରୁଛନ୍ତି ଅକାରଣେ
ସାମାନ୍ୟ ନୁହଇ ସେହି ଅଟେ ବଡ଼ଜଣେ ।
ବାସବ ନନ୍ଦନ ଅବା ଅଟେ ଜୟସେନ
କି ଅବା ଅନଳ କରେ ସଇନ୍ୟ ନିଧନ ।
କି ଅବା କାର୍ତ୍ତିକେଶ୍ୱର ପାର୍ବତୀର ବାଳ
ବରୁଣର ନନ୍ଦନ କି ରୂପେ ଅନର୍ଗଳ ।
ଏକଥା ତଦନ୍ତ କରି ତୁମ୍ଭେମାନେ ଜାଣ
ତଥ୍ୟ କରି ଏ କଥାର ନିଶ୍ଚୟ ପ୍ରମାଣ ।

ଦେଖିଣ ବିବାଦ ବାବୁ ବୁଝି ଶୁଝି କର
ନିଷ୍ଫଳ ହେଲାଣି ଏଡ଼େ ବଡ଼ ସ୍ୱୟମ୍ବର ।
ଦିନକର ଦେବତା ଯେ ଆସି ଅସ୍ତଗଲା
ରାଜାଗଣ ମଧ୍ୟରେ ତ ଗୋଳ ଉପୁଜିଲା ।
ଏକାଦିନେ ସଭାମଧ୍ୟେ ଆଣିଲ କୁମାରୀ
ଏବେ ଗୋପ୍ୟ କରି ଚିତ୍ତେ କିସ ହିଁ ବିଚାରି ।
ଆସ୍ଥାନୁ ଉଠିଲା କାମେଶ୍ୱର ମହୀପାଳ
ମାନଗୋବିନ୍ଦଙ୍କୁ କହେ ବାକ୍ୟ ଅନର୍ଗଳ ।
ଏ ତୋହର କଥା କହ କେବଣ ବିଧାନ
କନ୍ୟାର ନିମନ୍ତେ ବର କରିଅଛୁ ଆନ ।
ରାଜାମାନଙ୍କୁ କିମ୍ପାଇ ଆଣିଲୁ ନିମନ୍ତ୍ରି
ଶୁଣି ବିରସ ହୋଇଲା ମାନଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ।
ଜୋକ ମୁଖରେ ଯେସନ ପଡ଼ଇ ଲବଣ
ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖେ ଯେସନେକ କୁସୁମ ମଳିନ ।
ମାନଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲା କହିଲୁ କି ଜାଣି
ପଶ୍ଚିମେ ଯେବେ ଉଦୟେ ହେବେ ଦିନମଣି ।
ଲକ୍ଷେ ରାଜା ବରିଲି ମୁଁ ଦୁହିତା ନିମନ୍ତେ
ଉପୁଜିଲା ଏ ଦୁଃସହ କଥା ହୋ କେମନ୍ତେ ।
ପୁଣ ପୁଣ ବୋଲେ କାମେଶ୍ୱର ନରପତି
କନ୍ୟାକୁ ତୋହର ଆଣ ବୁଝିବା ସଙ୍ଗତି ।
ମାନଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲା ଆଣୁଛି କୁମାରୀ
ଯେବେ ତୁମ୍ଭେ ଆଜ୍ଞା ଦେଲ ଆହେ ଦଣ୍ଡଧାରୀ ।
କାମେଶ୍ୱର ରାଜା ଯାଇ ସଭାରେ ବସିଲେ
ଏସନ ବେଳେ ନାରଦ ସେଠାରେ ମିଳିଲେ ।
ନାର[illegible] ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଲକ୍ଷେକ ନୃପତି
ଦ୍ୱାର[illegible]ପୁର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଆସି ତ ନାହାନ୍ତି ।
ଚନ୍ଦ୍ର ନ ଥିଲେ ନିର୍ମଳ ତାରାରେ କି ନିଶି
ତୁମ୍ଭେ ମେ ତାରା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଏକାଦଶୀ ।
ଏହା ଶୁଣିଣ ବୋଇଲା ଭୁପାଳ ନୃପତି
ଏ ଅଲକ୍ଷଣ ଦେଖିଲ କାହିଁ ବ୍ରହ୍ମଯତି ।
ତ୍ରିଦଣ୍ଡ ବୁଲାଇ ନିତ୍ୟକରି ବ୍ରହ୍ମଚାରୀ
ପରେ ଦୂଷିତା ହେଲାଣି ତେଣେ ସେ କୁମାରୀ ।
ଅଦ୍‌ଭୁତେ କୁମରେକ ପଶିଲା ତା ମେଢ଼େ
ଯାହାକୁ ବେଢ଼ି ଅଛନ୍ତି ସୈନ୍ୟ ଅତିଗାଢ଼େ ।
କୁମର ତୁଲେ କୁମାରୀ ବହୁତ ପୀରତି
ତୁମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ବିଅର୍ଥେ ଆଣିଲେ ନିମନ୍ତ୍ରି ।
ମୁନି ବୋଇଲେ ପୁରକୁ ବିଜେ କରି ଯାଅ
ଯାବତ କାଳକୁ ତୁମ୍ଭେମାନେ ଲଜ୍ଜା ପାଅ ।
ନାରଦଙ୍କ ବଦନରୁ ଏ ବଚନ ଶୁଣି
ରାଜାଏ ଉଠିଲେ ହସ୍ତେ ଖଡ଼ଗକୁ ଘେନି ।

ଏଡ଼େକ ଦର୍ପ ତାହାର ହେଲା ମଧ୍ୟସ୍ୱର୍ଗେ
କନ୍ୟାଘେନି ଏଥୁ ଯିବ କେବଣ ହିଁ ବାଗେ ।
ରାଜାମାନଙ୍କର ଶୁଣି ଉଚ୍ଚବାଚ ବାଣୀ
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ହକାରିଲେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଚୂଡ଼ାମଣି ।
ବାବୁ ମେଢ଼ର ବାରତା କହ ସହଦେବ
କେହୁ ସେ ଅଟଇ ପୁଣି କହ ତାର ଭାବ ।
ସହଦେବ କହେ ଧର୍ମ କର୍ମ ସନ୍ନିଧାନେ
ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ ଭୋ ଧର୍ମ ରାଜନେ ।
ବିଚିତ୍ର ଚରିତ୍ର ଏହୁ ବଡ଼ ବିଚକ୍ଷଣ
ମେଢ଼ ମଧ୍ୟେ ପଶିବାକୁ ଆନ କେ ଭାଜନ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବାଳ ଜାମ୍ବବତୀର ନନ୍ଦନ
ତାହାର ନାମ ଅଟଇ ବୀରବର ଶାମ୍ବ ।
ତା ବିନୁ ମେଢ଼ ଯିବାକୁ କେ ଅଟେ ସାମର୍ଥ
ନାରଦ ମୁନି ଭିଆଇ ଅଛନ୍ତି ଏମନ୍ତ ।
ଲକ୍ଷେ ଷାଠିଏ ସହସ୍ର ଅଶୀଏ ନନ୍ଦନ
ଶାମ୍ବ କୁମର ଏଥକୁ କଲା ଆଗମନ ।
ଆଣନ୍ତି ଏଥେ ନାରଦ ବଡ଼ଇ ସରାଗେ
ମାନଗୋବିନ୍ଦ ନୃପତି କମ୍ପୁଅଛି ରାଗେ ।
ଆନର କୃତ୍ୟ ନୁହଇ ନାରଦ ଭିଆଣଇ
କୃଷ୍ଣର ପୁତ୍ର ବିନା କେ ଆନ ନୁହେ ଜାଣ ।
ସହଦେବଙ୍କ ମୁହଁରୁ ଏସନକ ଶୁଣି
ଯୁଧିଷ୍ଠି ଦେବ ହସିଲେ ମନେ ମନେ ଗୁଣି ।
ରାଜାମାନେ ଏଥୁଯିବେ ଲଜ୍ଜାଭର ହୋଇ
ବହୁ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଉପୁଜିବ ଏଥିରୁ ଗୋସାଇଁ ।
ସହଦେବ ବୋଲେ ଏଥି ଉପୁଯିବ ଗୋଳ
ଅବଶ୍ୟ ନୃପତିଗଣ କରିବେଟି ରୋଳ ।
ସଭାରେ ନାରଦ ଯହୁଁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କହିଲେ
ଶୁଣି ସର୍ବ ନରପତି ମହାକୋପେ କଲେ ।
ସମସ୍ତ ଦେଶ ରାଜାଏ ବେଗହୋଇ ଆସି
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ରାଜା ଆଗେ ବଚନ ସମ୍ଭାଷି ।
ଏ ତୋହର ଚରିତ ହୋ କେବଣ ପ୍ରକାର
କନ୍ୟା ହିଁ ପରେ ଦୂଷିତା ହେଲାଣି ତୋହର ।
ସଭାରେ ତଥ୍ୟ କହିଲେ ସେ ନାରଦ ମୁନି
ଏକଥା ବିଚାରି ମନେ ବୁଝ ନୃପମଣି ।
ମାନଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲା ସାମାନ୍ୟ ଏ ବୁଦ୍ଧି
ଯାହାର ନାମେ କମ୍ପଇ ଭୟେ ଜମ୍ବୁଭେଦୀ ।
ଏ ଭୁବନେ ପଶିବାକୁ କାହାର ଭରସା
ଯମ ଭୁବନକୁ କେହି ବଳାଏ କି ଆଶା ।
ଆଜିର ମଧ୍ୟେ ସଭାକୁ ଆଣିବି କୁମାରୀ
ଏବେ ନିଜ ନିଜ ସ୍ଥାନେ ଥାଅ ବିଜେ କରି ।

ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନର ବଚନେ ଗଲେ ସର୍ବରାୟେ
ଯେ ଯାହାର ସ୍ଥାନେ ଯାଇ କଲେକ ବିଜୟେ ।
ସ୍ନାନ ଭୋଜନାଦି କ୍ରିୟା ସାରିଲେ ନୃପତି
ଆଚମନ ସାରି ଦିବ୍ୟ ଆସନେ ବସନ୍ତି ।
ସେଠାରୁ ଯୁଧିଷ୍ଠି ଦେବ ଚଳିଗଲେ ବେଗେ
ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ କୁରୁପତି ଆଗେ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ଦେବ ବୋଲନ୍ତି ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନେ ଚାହିଁ
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ଭୁରିଶ୍ରବା ବିଜେ କଲେ ତହିଁ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଗଙ୍ଗାଦେବୀ ସୁତ
ଏ ସ୍ୱୟମ୍ବର ଚରିତ ହୋଇଲା କେମନ୍ତ ।
ଦେଖିନାହୁଁ ଆମ୍ଭେ କେବେ ଏଡ଼େ ବିଡ଼ମ୍ବନ
ଏଡ଼େ ବଡ଼ କାର୍ଯ୍ୟଗୋଟା ହେଲା ଅକାରଣ ।
କେମନ୍ତେ କୁମାରୀ ପୁରେ ଗଲା ଏକେଶ୍ୱର
ରଥ ଗଜ ଯୋଦ୍ଧା ତାର ନାହିଁ ସଙ୍ଗତର ।
ସହଦେବ କେଉଁପରି ନ ଜାଣେ ଏ ବାଣୀ
ଶକୁନି ଜ୍ଞାତ ନୋହିଲା ମନ୍ତ୍ରୀ ଚୂଡ଼ାମଣି ।
ଦୂଷିତ ହୋଇଲେ ମାନଗୋବିନ୍ଦ ଯେ ରାଜା
ହସ୍ତିନା ପୁରକୁ ହେଲା ଆମ୍ଭକୁଳେ ଲଜ୍ଜା ।
ଯୋଦ୍ଧାଏ ନ ଘୁଞ୍ଚନ୍ତି ମନ୍ତ୍ରୀଏ କହନ୍ତି
ସଭାରେ ଗୋଳ ହୋଇବ ବଢ଼ିବ ଅଖ୍ୟାତି ।
ଭୀଷ୍ମ ବୋଇଲେ ତୁ ତୁନି ହୋଇଲୁ କି ଅର୍ଥେ
ଭୂତ ଭବିଷ୍ୟତ କଥା ଦିଶଇ ତ ତୋତେ ।
ସହଦେବ ବୋଲେ ଦେବ ସାବଧାନେ ଶୁଣ
ନାଶକାଳେ ବିପରୀତ ବୁଦ୍ଧି ହୁଏ ଜାଣ ।
ନିଷ୍କଳଙ୍କ ରାଜା ଏ ତ ମାନଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
ଦୁହିତା ଗୁଣେ ଦୂଷିତ ହୋଇଲା ଏ ଏଥି ।
ନାରଦ ମୁନି କହିଲେ ବିଚାର କରିବା
ଯଦୁବଂଶରୁ ଗୋଟିଏ ଆଣି କନ୍ୟା ଦେବା ।
ଅବିଗୁଣେ ଧଇଲେକ ରାଜା ତାହା ଶୁଣି
ମୋର ସାନଭାଇକି ସେ ଦେଇଛି ବହେଣୀ ।
ମୁଁ ତାହାର ପାଦ ପଖାଳିବି କି ଲୋଉଟି
ଯାଦବ କୁଳକୁ ନିନ୍ଦାକଲେ ଧାର୍ତ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରି ।
ସେଠାବରୁ ଉପୁଜିଲା ବିପରୀତ କୃତ୍ୟ
ନାରଦ ଏଥେ ପାଇଲେ ଲଜ୍ଜା ହିଁ ବହୁତ ।
ଅନ୍ତରୀକ୍ଷ ମାର୍ଗେ ଗଲେ ସେ ମୁନି ଉତ୍ତମ
ରାମକୃଷ୍ଣ ନ ଜାଣନ୍ତି ଆଣିଲେ ତ ଶାମ୍ବ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଆହେ ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ
ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀକି ହରିଲା ଶାମ୍ବ ଯେବେ ଜାଣ ।
ସେ କନ୍ୟା କୁମର ପାଇ ଭଜିଲାଣି ଶାନ୍ତି
କୁମାରକୁ ବରିଲେ ତ ମନେ ନାହିଁ ଭୀତି ।

ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ବୋଇଲାକ ହୋଇଲା ଅନର୍ଥ
ଆହେ ସହଦେବ ତୁମ୍ଭେ ଯାଅ ଯା ତୁରିତ ।
ଶାମ୍ବକୁ ବୋଲିବ ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ଛାଡ଼ିଦେଉ
ସ୍ୱୟମ୍ବର ସ୍ଥାନେ ସେହି ବେଶ ହୋଇ ଯାଉ ।
ରାଜାମାନଙ୍କୁ ସେ ପଛେ ନ ବରୁ ସୁନ୍ଦରୀ
ସେ ଶାମ୍ବକୁମର ନେଉ ସ୍ୱୟମ୍ବରୁ ହରି ।
ରାଜାମାନେଟି ସମସ୍ତେ ପାଇଲେ ବାରତା
ଏହି ଚୋରିକଥା ସବୁଠାରୁ ବଳବନ୍ତା ।
ଚୋର ଧରି ମାର ବୋଲି ଶୁଭିଲାକ ଧ୍ୱନି
ଏକ କୁମରକୁ ଏକଲକ୍ଷ ନୃପମଣି ।
ଶୁଣି ବଇକୁଲ୍ୟ ମାନଗୋବିନ୍ଦ ଦୁଲଣୀ
ବେନି ନେତ୍ରୁ ଝରଝର ହୋଇ ବହେ ପାଣି ।
ସୂତାରୁ ମୁକୁତା ଝଡ଼ିଗଲେ କି ଭୂତଳେ
ପଡ଼ିଲାବାଳା କୁମର ପାଦ ଧରି ତଳେ ।
ହେ ନାଥ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ମୁହିଁ କରେ ନିଉଛାଳି
ଅଳପ କଥା ତ ହେଲା ବହୁତର ଭଳି ।
କେବଣ ଭୁବନୁ ନାଥ ପ୍ରବେଶ କରିଲ
କାହାର ନନ୍ଦନ ନାଥ ମୋତେ ନ କହିଲ ।
ଆଶା ପାଇଣ ନିରାଶ ହେ କଳହ ପ୍ରିୟା
ମୁହିଁ ତୋହର ଆପଦ ଘେନିଯାଇ ନାହା ।
ବିମାନରେ ବସି ନାଥ ଯିବ ଅପସରି
ଅନ୍ତରୀକ୍ଷେ ଯିବା ପୁଣି ମେଢ଼ ଛାଡ଼ିକରି ।
କୁମର ବୋଇଲା ସଖୀ ନ ବୋଲ ଏ ବାଣୀ
ଶରୀର କମ୍ପଇ ମୋର ତୋହ କଥା ଶୁଣି ।
ଅଟନ୍ତି ଏ ଗଜଯୁଥ ସର୍ବ ଦଣ୍ଡଧାରୀ
ଏହାଙ୍କ ଉପରେ ମୁହିଁ ବିକ୍ରମ କେଶରୀ ।
କହୁଁ କହୁଁ କୁପିତ ସେ ବାସୁଦେବ ସୁତ
ରାଜାମାନଙ୍କର କୋପ ବଢ଼ିଲା ବହୁତ ।
ହସ୍ତକେ ଶାୟକ ହସ୍ତେ ଖଡ଼ଗର ଫଳା
ମେଢ଼ରୁ ବାହାର ହେଲା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର ବଳା ।
ଦେଖ ଦେଖ ଚୋରକୁ ହୋ ବୋଲନ୍ତି ସେ ରାୟ
ସାମାନ୍ୟ ଜନର ଏହୁ ନୁହଇ ତନୟ ।
କେବଣ ଦିଗପାଳର ଅଟଇ ଏ ବଳା
ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁର ନୁହଇ ଏ ମାନବର କଳା ।
ରାଜାଏ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ହୋଇଲୁଣି ବନ୍ଦି
ଏ କନ୍ୟା ପାଇଁ ସମସ୍ତେ ହେଉଥାଉଁ ଧନ୍ଦି ।
ପଣ୍ଡିତ ରାଜାମାନେ ଯେ ଗଲେ ଅପସରି
ଧାଇଁଲେକ ଦୁଷ୍ଟ ରାଜାମାନେ ଶସ୍ତ୍ର ଧରି ।
ଶୁଣିବେ ବହୁତ ମନୁ ବନ୍ଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ଦେବ ଦାନବ ମାନବେ ନାହିଁ ତାର ଭୀତି ।

ବିଷ୍ଣୁ କଳାରେ ସେ ଜାତ ଜାତ ଦେବଲୋକ
ତାହାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ଦୃଢ଼ ଅଟେ ଦୃଢ଼ବାକ୍ୟ ।
ବିଷ୍ଣୁର ତେଜେ ଶଙ୍କିଲେ ସ୍ୱର୍ଗେ ଦେବଗଣ
ବିଷ୍ଣୁ ପୁତ୍ର ଜାଣିପାରି ସେ ସଭାର ଜନ ।
ଅସୁର କୁଳରେ ଜାତ ଯେତେ ଦଣ୍ଡଧାରୀ
ସେମାନେ ଅଟନ୍ତି ଜାଣ ବିଷ୍ଣୁର ବଇରୀ ।
ସେମାନେ ରହିଣ କଲେ ସମରକୁ ଇଚ୍ଛା
ବିଷ୍ଣୁ ହାତେ ମରିବାକୁ କରିଥାନ୍ତି ବାଞ୍ଛା ।
ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ବଇରୀ ସେ ତହିଁର ନିମନ୍ତେ
ବିଷ୍ଣୁ ନନ୍ଦନକୁ ଆମ୍ଭେ ମାଇଲୁ ଯୁକତେ ।
ସମସ୍ତ ଜନ ଦେଖିଲେ ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ଚିହ୍ନ
ସହଦେବ ଭୀଷ୍ମଙ୍କୁ ଯେ କହିଲେ ବଚନ ।
ଭୋ ସ୍ୱାମୀ ତୋହର ଆଜ୍ଞା ଘେନି ମୁହିଁ ଗଲି
ଦୁଃଶାସନ ଡରେ ତହିଁ ପଶି ନ ପାରିଲି ।
କ୍ଷଣେ ମାତ୍ର ଉପୁଜିଲା ବହୁତର ଗୋଳ
ଲକ୍ଷେକ ରାଜା ମିଳିଣ କଲେଣି ଚହଳ ।
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ଦୁହେଁ ତହୁଁ ଗଲେ ପୁଣି ଉଠି
ଆସ୍ଥାନରେ ବିଜେ କରିଅଛି ଧାର୍ତ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରି ।
ଭୀଷ୍ମ ବୋଇଲେ ସେ କଥା ନ ପାରିଲୁ ଜାଣି
ଯାବତ କାଳକୁ କଥା ରହିଲା ଧରଣୀ ।
ଶୁଣିଣ ସେ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ କୋପେଣ ପ୍ରଚଣ୍ଡ
ଆଜରେ ଚୋର ତୋହର କାଟିବଇଁ ମୁଣ୍ଡ ।
ଯେବେ ପରିଘାତ ଆସେ ତୋ ପାଇଁ ବାସବ
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ତୋତେ ଆଜି କେ ରଖିବ ।
ମାନଗୋବିନ୍ଦର ମନ ଦେଖି ରାଜାଗଣ
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ଭୁରିଶ୍ରବା ଶଲ୍ୟ ବୀର କର୍ଣ୍ଣ ।
ରଥ ଆରୋହି ରହିଲେ ଆସି ସର୍ବରଥି
ପାରିଦଣ୍ଡ ରାଜାମାନେ ଚଢ଼ି ମତ୍ତହସ୍ତୀ ।
ପଞ୍ଚାଶକୋଟି ଯୋଦ୍ଧା ଯେ ରଥ ଗଜତୁଲେ
ଆଗୁଆଣି ଥାଟ ଗଲେ ଦୁଃଶାସନ ମେଳେ ।
ସଂଗ୍ରାମ ଯେ ଗୁରୁତର ନୁହଇ ଗୋଚର
ତୋର ସହସ୍ର ନୃପତି ଘେନି ସଙ୍ଗତର ।
ମେଢ଼କୁ ବେଢ଼ିଲେ ଅଷ୍ଟାଦଶ ଅକ୍ଷୌହିଣୀ
ଏକା କୁମର ଅଛଇ ଖଡ଼ଗଫଳା ଘେନି ।
ନାରଦ ଯେ ବିଜେ କଲେ ସଂଗ୍ରାମର ସ୍ଥାନେ
ଲାଗୁ ଲାଗୁ ବୋଲି ମୁନି ନାଚୁଛନ୍ତି ଶୂନ୍ୟେ ।
ଆରେ ଆରେ ସୈନ୍ୟମାନେ ଆସ ବେଗ ହୋଇ
କଉତୁକ ସଂଗ୍ରାମ ଏ ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ପାଇଁ ।
ଲାଗୁ ଲାଗୁ ବୋଲି କଲେ ନାଟ ଯେ ଗୋଟାଏ
କଳି ଧୋକଡ଼ିରୁ ଧୂଳି ବୁଣିଲେ ମୁଠାଏ ।

ବ୍ରହ୍ମା ନନ୍ଦନର ରସ କଉତୁକ କଥା
କହିବାକୁ ନାହିଁ କେହି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ସମର୍ଥା ।
ଦୁଃସହ ସଂଗ୍ରାମରେ ଯେ ପଶିଲାକ ଶାମ୍ବ
ପଞ୍ଚାଶକୋଟି ଯୋଦ୍ଧାଙ୍କ ଆଗେ କରେ ଗର୍ବ ।
ଅସିପତ୍ର ଗୋଟିଏ ଯେ କରେ ଅଛି ଧରି
ଧାଇଁ ସମର ଯେସନେ କରଇ କେଶରୀ ।
କ୍ଷତ୍ରିୟଙ୍କ ଶସ୍ତ୍ରମାନ ସମସ୍ତ ଛେଦଇ
ଗଜ ଅଶ୍ୱ ସହିତରେ ବେନିଖଣ୍ଡ ହୋଇ ।
ବଜ୍ର ଶସ୍ତ୍ର ଘେନି ଛେଦି ସେହି ବଜ୍ରସେଣା
ଏକା କୁମର କାହାକୁ ନ କରେ ଗଣନା ।
ପାଦେ ଯାଇ ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ରଣ ସେ କରଇ
ବିଚିତ୍ର ଗତିରେ ଶସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କୁ ବଞ୍ଚାଇ ।
ସଂଗ୍ରାମ କରଇ ଏକା କୃଷ୍ଣର ନନ୍ଦନ
ଦୂରେ ଥାଇ ଦେଖଇ ତା ପାଣ୍ଡବ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ।
ଗତି ଦେଖି ବିଚାରଇ ସୁଭଦ୍ରାର ପତି
ଏ ତ ଅଟଇ କୁମର ଶାମ୍ବ ପାଦଗତି ।
ଭୀମ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ନକୁଳ ମନ୍ତ୍ରୀ ସହଦେବ
କହନ୍ତି ଯହିଁ ଅଛନ୍ତି ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଦେବ ।
ଜାମ୍ବବତୀର ନନ୍ଦନ ସେ ଶାମ୍ବ କୁମର
ଧର୍ମ ବୋଇଲେ ଯେମନ୍ତେ ପାର ରକ୍ଷାକର ।
ଦେଖନ୍ତି କୁମର ଖେଳେ ସିଂହଗତି ଜାଣି
ଆନନ୍ଦ ହେଲେ ସମରେ ଦେଖି ଠିଆଠାଣି ।
ଏକ ପ୍ରହାରେକ ଦଶବିଂଶ ସେ ମାରଇ
ରଣେ କଉରବଙ୍କୁ ସେ ତିଳେ ନ ଡରଇ ।
ଏକଲକ୍ଷ ରଥୀ ଦୁଇଲକ୍ଷ ଯେ ପଦାତି
ପଡ଼ିଲେଣି ରଥେ ଆଉ ଗଣନା ନ ଯାନ୍ତି ।
ରକତରେ କରଦମ ହେଲା ମହୀତଳ
ମହାନାଦେ ଗର୍ଜଇ ଯେ କୁମର ଶାର୍ଦ୍ଦୁଳ ।
ମାନଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ସୈନ୍ୟ ହରାଇଲି
କେବଣ ରାଜାର ପୁତ୍ର ଜାଣି ନ ପାରିଲି ।
ଅଦ୍‌ଭୁତେ ଅଇଲା ସେ ନ କହିଲା କଥା
ଏହାର ପିତା ଅଟଇ କେବଣ ଦେବତା ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନର ସନ୍ତାପ ଦେଖି ଦୁଃଶାସନ
ପାରିଦଣ୍ଡ ସମଦଣ୍ଡ ଘେନି ରାଜାମାନ ।
ବୋଇଲା ଏକାଳେ ଧ୍ୱଂସ କଲା ମୋର ଥାଟ
ଲକ୍ଷେ ରାଜା ମୁଖେ କାଳି ଲଗାଇଲା ଦୁଷ୍ଟ ।
ପୁଣି ଆଜ୍ଞାଦେଲା ରାଜା ମାର ବେଗେ ଯାଇ
ମତ୍ତନାଗ ଜାଣି ଧରି ନ ପାରିଲେ କେହି ।
କୋପେ ଦୁଃଶାସନ ଗଦାବର ପ୍ରହାରଇ
ବିଚିତ୍ର ଗତିରେ ଶାମ୍ବ ସମସ୍ତ ବଞ୍ଚାଇ ।

ଶାମ୍ବ କୁମର ଶରୀର ଜାଣି ବଜ୍ର ସେନା
ଚଉଷଠି ଭାର ଗଦା ଅଙ୍ଗେ ହେଲା ଚୂନା ।
ଶୂନ୍ୟହସ୍ତ ହୋଇଲା ସେ ଗାନ୍ଧାରୀର ବାଳ
ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣର ନନ୍ଦନ ତା ତେଜ ଅନର୍ଗଳ ।
ବେଗେ ତହୁଁ ଧାଇଁଗଲା ଦୁଃଶାସନ ମଲ୍ଲ
ବିକ୍ରମ ଗତିରେ ଧାଇଁ ଧଇଲା ତା ବାଳ ।
ଜୟ ଜୟ ଶବଦ ଯେ ଶୁଭିଲାକ୍ ବାଣୀ
ଯୁଧିଷ୍ଠି ଦେବ ବିରସ ହେଲେ ମନେ ଗୁଣି ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ କହିଲା ଦେବ ପଡ଼ିଲା ପ୍ରମାଦ
ନ ପୁଣ କରନ୍ତି ଦୁଷ୍ଟେ ଶାମ୍ବ ଶିରଚ୍ଛେଦ ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନର ଛାମୁରେ କହିଲା ବାରତା
ଚୋରକୁ ବାନ୍ଧିଲେ ଦୁଃଶାସନ ମହାରଥା ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ବୋଇଲାରେ ନିଅ ଶମଶାନେ
ଶିରଚ୍ଛେଦ କର ନେଇ ଦେଖନ୍ତୁ ରାଜନେ ।
ରାଜାର ବଚନେ ସେହି ଦୁଷ୍ଟ ଦୁଃଶାସନ
କୁମର ମଣିକି କଲେ ଦୃଢ଼ରେ ବନ୍ଧନ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ଭୀମ ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ରାଇ
ଶାମ୍ବ କୁମରକୁ ରକ୍ଷାକର ତୁମ୍ଭେ ଯାଇ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଦେବ ଦୁଃଶାସନ ମନ
ଭୀମସେନ ଠାକୁରଙ୍କ ତୁଲେ ହେବ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ।
ଆଜ୍ଞା ପାଇ ଚଳିଗଲେ ପାର୍ଥିବ ମାରୁତି
ଶ୍ମଶାନ ଭୂମିରେ ଯାଇ ପଶିଲେ ତଡ଼ତି ।
ଶାମ୍ବ କୁମରକୁ ସେହି ଶ୍ମଶାନେ ବସାଇ
ଦୁର୍ଜ୍ଜୟ ଅଛଇ ହସ୍ତେ ଖଡ଼ଗ ଉଞ୍ଚାଇ ।
ସୁମର ତସ୍କର ତୋର ଯେହୁ ପିତା ମାତା
ସୁମର ତସ୍କର ତୋର ଇଷ୍ଟ ଯେ ଦେବତା ।
ଖଡ଼ଗ ଉଞ୍ଚାଇ ସେହି ମାରିବା ସମୟେ
କୋଳକରି ଧନଞ୍ଜୟ ଧଇଲା ହୃଦୟେ ।
ଭୁଜ ମଧ୍ୟେ ଭିଡ଼ି ତାକୁ ହୃଦୟେ ଲଗାଇ
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ଭୀମ ପ୍ରବେଶିଲା ଯାଇଁ ।
ଦୁର୍ଜ୍ଜୟ ବୋଇଲା ତୁ ହୋ କିମ୍ପାଇ ମାରୁତି
ଧାଇଁଅଛୁ ନ ଜାଣ ଏ ଦୁଷ୍ଟର ପ୍ରକୃତି ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲା ଛାଡ଼ି ନ କରରେ ଗୋଳ
ଜାମ୍ବବତୀର ନନ୍ଦନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର୍ ବାଳ ।
ଆମ୍ଭର ଆଗରେ ତୁମ୍ଭେ ଦେବ କିରେ ଶାସ୍ତି
ବୁଝିବାନା କଥା ଆଉ କିଛିକାଳ ବର୍ତ୍ତି ।
ଦୁର୍ଜ୍ଜୟ ବୋଇଲା ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ଜାରଜାତ
ତୁମ୍ଭପରା ବୁଝିଲ କି ସମସ୍ତ ଜଗତ ।
ଗୋଳକୁଣ୍ଡା ଜାରଜାତ ତୁମ୍ଭର ପ୍ରକୃତି
ତୁମ୍ଭପରି ନୁହଇ ତ ଆମ୍ଭବଂଶ ରୀତି ।

ଏଡ଼େ ଦୋଷୀକୁ କିମ୍ପାଇ ନ ମାରିବୁ ରଣେ
ଲାଜେ ଚାଟୁ କଥା କହ ତୁମ୍ଭେ କି କାରଣେ ।
ତୁମ୍ଭର ବୋଲେ କି ଏହି ଚୋର ରକ୍ଷାପାଇଁ
ରାଜା ଭାବ ପଣେ କିରେ ଏସନକ କହି ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ପେଲିଦେଲା ଯହୁଁ ଦୁଃଶାସନ
ତାକୁ ଯାଇ ଆବୋରିଲା ପବନ ନନ୍ଦନ ।
ଭୀମ ହାବୁକା ଦିଅନ୍ତେ ଗାନ୍ଧାରୀର ବଳା
ଭୂମିର ଉପରେ ପଡ଼ି ଅସାଷ୍ଟମ ହେଲା ।
ଭୀମକୁ ପିଟିଲା ପୁଣି ଉଠି ଗଦା ନେଇ
ରହ ରହ ବୋଲି ତାକୁ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଲଇ ।
ପାତିଲାକ ଭୀମସେନ ତାର ବାମଅଙ୍ଗ
ପଡ଼ିଣ ସେ ଗଦାବର ହୋଇଲାକ ଭଙ୍ଗ ।
ଦୁର୍ଜ୍ଜୟ କହିଲା ମାନଗୋବିନ୍ଦ ଅଗ୍ରତେ
ପାଣ୍ଡବେ ଧଇଲେ ସେହି ଚୋରକୁ ମାରନ୍ତେ ।
ଭୀମ ଦୁଃଶାସନ ତହିଁ ହେଲେ ବୋଲା ବୋଲି
ନିରନ୍ତର ଦୁହିଁଙ୍କର ଲାଗଇ ତ କଳି ।
ଶୁଣିଣ ମାନଗୋବିନ୍ଦ କୋପଭରେ ହୋଇ
ରାଗେ ଉଠିଲା ସେ ଗଦାବରକୁ ବୁଲାଇ ।
ତୁମ୍ଭେ ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ଏଥେ ହୋଇଥାଅ ସାକ୍ଷୀ
ମୋର ଶତ୍ରୁକୁ ପାଣ୍ଡବେ କିମ୍ପା ଗଲେ ରଖି ।
ଯାହାର ଦୂଷଣ ମୋତେ କଲେ ଲକ୍ଷେ ରାଜା
ଏ ପଞ୍ଚରାଜ୍ୟରେ ମୁହିଁ ପାଇଁଲଇଁ ଲଜ୍ଜା ।
ପଞ୍ଚ ଅୟୁତ ମାଇଲା ପୁଣି ମୋର ସୈନ୍ୟ
ତାହାକୁ ରଖୁ ଅଛନ୍ତି ପାଣ୍ଡବ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ।
ରତିଚୋର ମୁଣ୍ଡ ଏବେ କାଟିବ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ
କେ ରକ୍ଷା କରିବ ଆଜି ଭୁବନ ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ।
କହୁଁ କହୁଁ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ତହୁଁ ଅତି ରାଗେ
ଖଡ଼ଗ ବୁଲାଇ ଉଠେ ଆସ୍ଥାନରୁ ବେଗେ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ଆରେ ବାବୁ ରହ ରହ
ବିଚାରି ବୁଝିବା ତାହା ଆଜକ ତୁ ସହ ।
କାହାର ନନ୍ଦନ ସେହୁ କାହା କୋଳେ ଜାତ
ଏକା ଅସ୍ତ୍ରେ ମାଇଲା ସେ ତାର ପୁରୁଷାର୍ଥ ।
ଯାବତ ଜୀବନ ହେଲା କଳଙ୍କିତ ବଂଶ
ମନ୍ତ୍ରୀ ଅମାତ୍ୟ କିମ୍ପାଇଁ ଯିବେ କହ ନାଶ ।
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ବୋଇଲେ ତୁ ଶୁଣ କୁରୁସାଇଁ
ଯୁଧିଷ୍ଠି ଯାହା ବୋଇଲେ ସ୍ୱରୂପ ଅଟଇ ।
ଏ ଯେବେ ବୋଲୁଅଛନ୍ତି ନ ମାର ଏହାକୁ
ବଡ଼ଲୋକ ପୁତ୍ର ପ୍ରାୟେ ଲାଗୁଛି ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ।
ନ ଜାଣି ମାଇଲେ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଅଛଇ ବହୁତ
କହୁଛୁ ନାଶ ନ କର ତୁମ୍ଭେ କୁରୁନାଥ ।

ଜଗିଆ କରି ରଖିବା ନିଆଳ ପିନ୍ଧାଇ
ବୁଝିବାନା ହାନିଲାଭ ଏଥିରେ କି ହୋଇ ।
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣଙ୍କର ବାକ୍ୟେ ଗାନ୍ଧାରୀ ନନ୍ଦନ
ବେନି ଗୋଡ଼ରେ ନିଆଳ ଲଗାଇ ବହନ ।
ସହସ୍ରେକ ରଥି ନେଇ ତହିଁ ଜଗାଇଲେ
ରାତ୍ରେ ସହସ୍ରେ ରାଉତ ଜଗିବେ ବୋଇଲେ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ପାଶେ ଥାଉ ଏ ନନ୍ଦନ
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଅଗ୍ରତରେ କହେ ଦୁଃଶାସନ ।
ସ୍ୱାମୀ ଚୋରକୁ ଆଣିଲୁ ନିଆଳ ତା ବାନ୍ଧି
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭ ପାଶେ ଥାଉ ବନ୍ଦୀ ।
ଶକୁନି ବୋଇଲା ଥାଉ ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ତହିଁ
ପଳାଇଲେ ଭୀମାର୍ଜ୍ଜୁନ ପାଲଟ ଏ ଦୁଇ ।
ମାନଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲା କେମନ୍ତେ ବେଭାର
ଯେ ରଖିବ ମୁହିଁ ମୁଣ୍ଡ କାଟିବି ତାହାର ।
ସେ ପାଣ୍ଡବ ହୋଇଲେଟି ଆମ୍ଭର ଦାଉରେହା
ଜାଣିବା ରକ୍ଷା କେମନ୍ତେ କରିବଟି ତାହା ।
ମୋହର ବଇରି ଯୋଗୁ ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ହିତ
ଆହେ ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ତୁମ୍ଭେ ବୁଝୁଛ କେମନ୍ତ ।
ଏହା ଶୁଣିଣ ବୋଇଲେ ଗଙ୍ଗାର ତନୟ
ବେଳକେ ବୁଝି କହିଲେ ଯାହା ଧନରାୟ ।
ଶୁଣି ମାନଗୋବିନ୍ଦର ତୋଷ ହେଲା ମନ
ଶାନ୍ତଚିତ୍ତେ ଘେନିଲା ସେ ଭୀଷ୍ମଙ୍କ ବଚନ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ଦେବ ସଙ୍ଗରେ ଘେନି ଚାରିଭାଇ
ଜଗି ବସିଲେ ରାତ୍ରରେ କ୍ଷୁଧା ତୃଷ୍ଣା ନାହିଁ ।
କୁମର ପାଦେ ନିଆଳ ଅଛି ଦୁଇଗୋଟି
କୋଳରେ ଘେନି ଶୋଇଲେ ଆପଣେ ଯୁଧିଷ୍ଠି ।
ଦୁଃଶାସନ ଜାଗିଅଛି ଯୋଦ୍ଧା ସଙ୍ଗେ ଘେନି
ବଳେ ଧରି ମାରିବାକୁ ପାଞ୍ଚଇ ଅଜ୍ଞାନୀ ।
ଗାଣ୍ଡିବ ଧନୁ ବାସବ ନନ୍ଦନ ହସ୍ତରେ
ବାଉନ ବାଉନ ଭାର ଗଦା ଭୀମ କରେ ।
ନକୁଳ ହସ୍ତରେ ନବନିଶିତ ଯେ କୁନ୍ତ
ହସ୍ତେ ଘଡ଼ଗ ଧରିଛି ସହଦେବ ଭ୍ରାତ ।
ଏହାଙ୍କ ପଛେ ଶିଖଣ୍ଡୀ ଘେନି ଧୃଷ୍ଟଦ୍ୟୁମ୍ନ
ବେନି ଅକ୍ଷୌହିଣୀ ସଙ୍ଗେ ଦ୍ରୁପଦ ନନ୍ଦନ ।
ନିର୍ବନ୍ଧେ ଜଗିଅଛନ୍ତି ଲକ୍ଷେପୁର କରି
ବଳେ ଧରି ଚୋରକୁ ଯେ ମାରିଲା ବିଚାରି ।
କାଉଁରୀ ଦେଶର ରାଜା ନାମ କାଶୀପତି
ମାନ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଦେଶର ରାଜା ଗଣପତି ।
ଏତେକ ଘେନିଣ ଭୀମସେନ ତହୁଁ ଯାଇ
ଦୁଃଶାସନ ଗଲା ତହୁଁ ଉଚ୍ଚବାଚ ହୋଇ ।

ଭୀମସେନ ବୋଇଲାରେ ଶୁଣ ଦୁଃଶାସନ
ସୋଦରେ କିମ୍ପାଇ ଆମ୍ଭେ ହବା ଅନ୍ୟୋଅନ୍ୟ ।
କରେ ଗଦାବର ଧରି ଗଲା ମହାବଳୀ
ଶାମ୍ବକୁମର ଗୋଡ଼ରୁ ପଡ଼ିଲା ନିଆଳି ।
ଦୁର୍ଜ୍ଜୟ ଯେ ଦୁଃଶାସନ ଦେଖି ତାହା ଦୂରେ
ପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ ମାର ବୋଲି ଶୁଭେ ଉଚ୍ଚସ୍ୱରେ ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଧାଏଁ ସଙ୍ଗେ ସତାଣୋଇ ଭାଇ
ଅନେକ ଅଛନ୍ତି ରଥ ଗଜ ସଜ ହୋଇ ।
ଶ୍ରୀହସ୍ତରେ ଗଦା ଘେନି ବିଜୟ ପାବତୀ
ଦୁଃଶାସନ ଆଗେ ମିଳି କରେ ସିଂହଧ୍ୱନି ।
ଆରେ ଆରେ ବୋଲି ଉଚ୍ଚେ କଉରବେ ଉଠି
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ନକୁଳ ସହଦେବଙ୍କୁ ଯେ ଭେଟି ।
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଅର୍ଦ୍ଧ ହୋଇ ଅଛଇ ରଜନୀ
କୁରୁପାଣ୍ଡବ ସମର କଲେ ଶସ୍ତ୍ରଘେନି ।
ରଥପରେ ଚଢ଼ି ଶଲ୍ୟ ଶକୁନି ଯେ କର୍ଣ୍ଣ
ଆବୋରିଲେ ବେଗେ ଯାଇ ପାଣ୍ଡବ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ।
କରେ ଧନୁ ଧରି ସେହି ମହାବଳୀ କର୍ଣ୍ଣ
ନାରାଚମାନ ପୂରାଇ ବିନ୍ଧଇ ବହନ ।
ଦେଖିଣ ପାଣ୍ଡବମାନେ ହୋଇଲେକ ଆଗ
କର୍ଣ୍ଣ ଡାକିଲେରେ ପୂର୍ବକଥା ଛାଡ଼ ବେଗ ।
ଡାକିହାକି ପାଞ୍ଚ ବାଣ ବିନ୍ଧିଲେ ରାଧେୟ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଡାକିଲେ ସାକ୍ଷୀ ଥାଅ ହେ ଗାଙ୍ଗେୟ ।
ପଛେ ଯେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ତୁମ୍ଭେ ଅଖ୍ୟାତ ନ ଦେବା
ଏହାଙ୍କର ବାଣ ଆମ୍ଭେ କେତେ ହେଁ ସହିବା ।
ଦ୍ରୋଣ ବୋଇଲେ ସହିବ ତୁମ୍ଭେ ଫାଲଗୁନି
ସେମାନେ ତ ସର୍ବେ ମୂର୍ଖ ତୁମ୍ଭେ ମହାଜ୍ଞାନୀ ।
ଏସନ ବୋଇଲେ ଗୁରୁ ସହିତ ନ ପାରି
କହିଣ ବାଣ ବିନ୍ଧିଲେ ସେ ଗାଣ୍ଡୀବଧାରୀ ।
କର୍ଣ୍ଣ ଉପରକୁ କଲେ ନାରାଚ ଆଧାନ
ଲାଗିଲା ଉଭୟବଳ ସଂଗ୍ରାମ ସମାନ ।
ଉତ୍ତରେ ଯେ କଉରବେ ଦକ୍ଷିଣେ ପାଣ୍ଡବେ
ମହାଗୋଳ ଶୁଭିଲାକ ସଂଗ୍ରାମ ସମ୍ଭବେ ।
ବିଶେଷ ଅନ୍ଧାର ମହା ନିଶିଥ ଅଟଇ
ଗଜମୂର୍ଖ କଉରବ ବଳ ବୁଦ୍ଧି ନାହିଁ ।
ବୃକୋଦର ମୂରତିକୁ ଦେଖିଲେ ଯେବେଳେ
କେହି ଆବୋରି ଆଗରେ ରହି ନ ପାରିଲେ ।
ନିର୍ଦ୍ଦୟ ପାଣ୍ଡବ ପରାପର ଜ୍ଞାନ ନାହିଁ
ଭାବ ଅଭାବ ସେ ପୁଣି କିଛି ନ ଜାଣଇ ।
ନିର୍ଦ୍ଦୟ ନିରପେକ୍ଷ ସେ ନିରାକୁଳ ବୁଦ୍ଧି
ପ୍ରୀତି ଅପ୍ରୀତି ନ ଜାଣେ ଜାଣେ ସର୍ବଛେଦି ।

ସଂଗ୍ରାମେ ପଶିଲା ଯହୁଁ ବୀର ବୃକୋଦର
ବାଉନ ବାଉନ ଭାର ଗଦା ଘେନି ଭାର ।
କାଳଦଣ୍ଡ ଘେନି ବିଜେ ଯେହ୍ନେ କାଳଯମ
ଆଗେ ରହିବାକୁ କେହି ନୋହିଲେ ସକ୍ଷମ ।
ତାମ୍ର ଗିରିବର ପ୍ରାୟେ ଦିଶଇ ତା କାୟ
ଦୁଇଚକ୍ଷୁ ଦିଶେ ତାର ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାୟ ।
ଡାକହାକ ଶବଦରେ ବୃକୋଦର ଉଠି
ଗଦା ବୁଲାଇ ରାଜାଙ୍କ ଶିରେ ନେଇ ପିଟି ।
ଶୁଭଇ ଟମକ ବୀରତୁର ବୀର ଢୋଲ
ସଂଗ୍ରାମ ଦେଖି ଭୀମର ଶରୀର ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ।
ମାଇଲା ଅନେକ ସୈନ୍ୟବଳ ବୀର ରୋଷେ
ହୃଦୟରେ ରାମ ଧରିଅଛି ଗତଦୋଷେ ।
ରଥ ଗଜ ଅଶ୍ୱରଥୀ ଯୋଦ୍ଧା ମହାରଥା
ସଂଗାମ ମଣ୍ଡଳେ କେହି ନୋହିଲେ ଶକତା ।
ଗୁଣଘୋଷ ଶୁଭିବାରୁ ଦେହ ରୋମାଞ୍ଚଇ
କାହାକୁ ସେ ତାହା ତହୁଁ ବଡ଼ ନ ଦେଖଇ ।
ମନବଚନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମ ତାର ସାର
ରଣରଙ୍କା ତାର ମୁଖେ କେ ମିଳିବ ଛାର ।
ଯେସନେ କଦଳୀ ବନ ଭାଙ୍ଗେ ବାତଘାତେ
ନାରଖାର ଦିଶିଲେ ସେ ଗଜ ଅଶ୍ୱ ରଥେ ।
କେତେ ରଥୀ ମାରି ବୀର ସବୁ କଲା ଚୂନା
ରଣଗୋଳ କରଇ ଯେ ଭୀମ ମହାମନା ।
ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ମୁନି ହେ ମନୁ ନୃପତି
ଶୁଣ ସାବଧାନେ ଭୀମସେନର ଯେ ରୀତି ।
ଆରେ ଆରେ ବୋଲି କୋପେ ଧାଏଁ ଭୀମସେନ
ପଶି ରଣରଙ୍ଗେ ଥାଟ କରଇ ମନ୍ଥନ ।
ବାଉନ ବାଉନ ଭାର ଗଦା ଅଛି ଘେନି
ଘୋଟିଲା ସେ ବୃକୋଦର କୌରବ ସଇନି ।
କମ୍ପିଲେକ ରଡ଼ି ନାଦଘାତେ ଦିଗପାଳେ
ନିର୍ଘାତ ଶବଦ ଶୁଭେ ଗଗନ ମଣ୍ଡଳେ ।
ରଥେ ରଥ ଅଶ୍ୱେ ଅଶ୍ୱ ଗଜେ ପିଟେ ଗଜ
ଆଠ ସହସ୍ର ନୃପତି ଘେନି ମହାରାଜ ।
ଦୁଃଶାସନ ସଙ୍ଗତରେ ତେରସସ୍ର ରଥି
ମାନଗୋବିନ୍ଦ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରେ ଅପ୍ରମିତି ।
ବାଜିଲା କୁରୁ ପାଣ୍ଡବ ମଧ୍ୟେ ରଣଗୋଳ
ଯେ ଯାହା ବାହନ ଘେନି ଧାମନ୍ତି ସକଳ ।
ମତ୍ତହସ୍ତୀମାନଙ୍କୁ ଯେ ଅଙ୍କୁଶରେ ବିନ୍ଧି
ହସ୍ତୀର ଉପରେ ବସି ଶରମାନ ସନ୍ଧି ।
କା ହସ୍ତେ ଲାଙ୍ଗିଆ କାହା ହସ୍ତେ କରବାଳ
ବୁଲାନ୍ତେ ଝଟକେ ଯେହ୍ନେ ବିଜୁଳିର ମାଳ ।

ରଡ଼ି ଶବଦେ କମ୍ପନ୍ତି ସକଳ ଅମିର
ଦଳ ଦଳ ହୋଇ ପୃଥ୍ୱୀ କମ୍ପେ ଥରହର ।
ଦେଖିଣ ସାନନ୍ଦ ବୀରବର ଯେ ପାବନି
କୁରାଳ ଚକ୍ରକୁ ଜିଣି ବୁଲେ ଚକ୍ଷୁ ବେନି ।
ବାଉନ ବାଉନ ଭାର ଗଦା ଅନ୍ତରାଳେ
ବୁଲାଇ ମାଇଲା ସୈନ୍ୟ ଭୀମସେନ ରୋଳେ ।
ଶାମ୍ଭ କୁମର ନିମନ୍ତେ ଯୁଦ୍ଧ ଘୋରତର
ସତାଣୋଇ ଭାଇ ଘେନି ଦୁଃଶା ଆଗଭର ।
ଲକ୍ଷେ ସୈନ୍ୟ ଘେନି ଆସେ ରକ୍ଷା ଅଳମ୍ବୁଷ
ବ୍ୟାଘ୍ର ବାହନ ଖାଙ୍କର ରୁକ୍ଷ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱକେଶ ।
ବ୍ୟାଘ୍ର ଚର୍ମ ପରିଧାନ ଟୋପାର କାଛେଟି
ଦକ୍ଷିଣ କରେ ମୂଷଳ ବାମକରେ ଯଷ୍ଟି ।
ବେନି ଅୟୁତ ଯୋଦ୍ଧାଙ୍କୁ ଘେନି ଦୁଃଶାସନ
ଭୀମ ସନ୍ନିଧିରେ କୋପେ ମିଳିଲା ବହନ ।
ଦୁଃଶା ପ୍ରଶଂସା କରଇ ଧନ୍ୟ ଆଜ ଦିନ
ତୋର ନିମନ୍ତେ ପାଣ୍ଡବେ ହୋଇବେ ନିଧନ ।
କହୁଁ କହୁଁ ଦୁଃଶାସନ କୋପରେ ପ୍ରଜ୍ୱଳି
ବଜ୍ର ସମାନ ସେ ଗଦା ତୋଳେ ମହାବଳୀ ।
ରେରେକାର କରି ଦୁଃଶାସନ ଉଠେ ଗର୍ଜି
ଗାନ୍ଧାରୀ ନନ୍ଦନ ଦେଖି ଉଠିଲାକ ତେଜି ।
ସମରେ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଦୁଃଶା କରଇ ଯେ ରୋଷେ
ଭୀମ ରଡ଼ି ଶବ୍ଦେ ସୈନ୍ୟ ଭାଙ୍ଗି ଦଶଦିଶେ ।
କୁରୁବଳକୁ ପ୍ରହାର କରଇ ପାବନି
ଅଳମ୍ବୁସ ଉଗାଳିଲା ବହୁ ସୈନ୍ୟ ଘେନି ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଅଳମ୍ବୁଷ କରନ୍ତି ଯେ ଗୋଳ
ଦେଖି ସାନନ୍ଦ ପାଣ୍ଡବକୁଳ ମହାମଲ୍ଲ ।
ଗଦାକୁ ପିଟିଲା ନେଇ ରଥର ଉପରେ
ରଥଚୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲା ତାର ସେ ଗଦା ଘାତରେ ।
ମହାଘୋର ସଂଗ୍ରାମରେ ମାରୁତି ଅଭୟ
କନକଗିରି ସମାନ ବିକାଶଇ କାୟ ।
ଚନ୍ଦ୍ରର କିରଣ ଜିଣି ବଦନ ଶୋଭଇ
ବକପକ୍ଷୀ ଯେହ୍ନେ ପୃଥ୍ୱୀ ଶ୍ୟାମଳେ ଧାମଇଁ ।
ଅଳମ୍ବୁଷ ଦେଖି ଯେହ୍ନେ ଧାଏଁ ବୃକୋଦର
ପର୍ବତ ପରାୟ ଦିଶେ ଶରୀର ତାହାର ।
ମାରୁତିକି ଦେଖି ଅଟାବଳ ରାକ୍ଷସର
ଶତେପୁର କରି ତାକୁ ବେଢ଼ିଲେ ସତ୍ୱର ।
ଶତେ ଶତେ ଭାର ଗଦା ଅଛି ବେନିହସ୍ତେ
ଗିରିବର ସଦୃଶ ଯେ ଦିଶନ୍ତି ଦୂରନ୍ତେ ।
ଏକ ପାଣ୍ଡବକୁ ବେଢ଼ିଗଲେ ସର୍ବ ଯୋଦ୍ଧୀ
ସମସ୍ତେ ନାରାଚ ଧରି ଏକମୁଖେ ବିନ୍ଧି ।

କକଡ଼ା ମାସରେ ଯେହ୍ନେ କରେ ଜଳବୃଷ୍ଟି
ଉତପାତ ହେଲାପରି ଦିଶେ ନବ ସୃଷ୍ଟି ।
ସୈନ୍ୟ ପଳାଇବା ଦେଖି ବୀର ଭୀମସେନ
ବେଳୁବେଳ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ସେ କରିଥାଏଁ ପୁଣ ।
ଗଦା ମୁଦୁଗର ଅସିପତ୍ର ଘେନି ପିଟି
ଆରେରେ ବୋଲି ଅସୁରବଳ ଗଲେ ଘୋଟି ।
ଏକା ଭୀମକୁ ଅୟୁତେ ଘେନି କୁନ୍ତଧର
ଭୀମସେନର ଉପରେ କଲେକ ପ୍ରହାର ।
ଦେଖିଣ ମାରୁତି ଦେଲା ବାମଅଙ୍ଗ ପାତି
ପଡ଼ି ଅଙ୍ଗେ ଚୂର ହେଲା କୁନ୍ତ ଯେ ଶକତି ।
ଗର୍ଜି ଯୋଦ୍ଧାଏ ମାରନ୍ତି ଘେନି କୁନ୍ତ ଯାଠି
ଉପୁଡ଼ି ପଡ଼ଇ ଅସ୍ତ୍ର ଅଙ୍ଗରେ ନ କାଟି ।
ଲେଉଟି ଧାମଇଁ ସେହି ପାଣ୍ଡବ ସୁନ୍ଦର
ଗଦା ପ୍ରହାରିଲା ଦୈତ୍ୟ ସୈନ୍ୟଙ୍କ ଉପର ।
ଏହା ପ୍ରହାରକୁ କେହି ନ ପାରିଲେ ମେଣ୍ଟି
ରଥୀ ଯୋଦ୍ଧା ପାଇବେ ଯେ ଗୁଣ୍ଡା ହୋଇଉଠି ।
ରକତରେ ବିଲେପନ ତାର ସର୍ବ ଅଙ୍ଗ
ହିରଣ୍ୟ ବିଦାର କାଳେ ଯେହ୍ନେ ନରସିଂହ ।
ଦେବେ ତ୍ରାସିଲେ କୃତାନ୍ତ ରୂପ ତାର ଦେଖି
ପଳାନ୍ତି ରାକ୍ଷସେ ଭୟେ ସମର ଉପେକ୍ଷି ।
ପଳାନ୍ତି ଯେ ରଥଗଜ ଅଶ୍ୱ ଅସମ୍ଭାଳେ
ରହି ନ ପାରନ୍ତି ଭୀମ ଆଗେ ମହୀପାଳେ ।
ପଳାନ୍ତି କେହି ପୁଣି ନ ଚାହାନ୍ତି ଲେଉଟି
ପଛରେ ଗୋଡ଼ାଇ ଭୀମସେନ ଯାଏ ପିଟି ।
ପଳାଇଲେ ସୈନ୍ୟମାନେ ଛିନ୍ନଛତ୍ର ହୋଇ
ଥାଟ ଭଗ୍ନ ଦେଖି ମାନଗୋବିନ୍ଦ ଉଠଇ ।
ଜରାସନ୍ଧ ମୂଳେ ଥିଲେ ଯେତେ ମହାଯୋଦ୍ଧୀ
ଆରେରେ ବୋଲି ଆକର୍ଷି ଶରସନ୍ଧି ବିନ୍ଧି ।
ଜରାସନ୍ଧ ନୃପତକି ଦେଖି ବୀର ପାର୍ଥ
ହାବୋଡ଼ା ଶରେ ମାଇଲା ବାଣ ବଜ୍ରଘାତ ।
ହସ୍ତୀର ଚିତାରେ ଛଇଛାଡ଼େ କଲା ଚଳି
ଘାଏ ମତ୍ତଗଜ ତଳେ ପଡ଼ିଲାକ ଢଳି ।
ପାଦଗାମୀ ହେଲା ସେହି ମଗଧ ନୃବର
ଲୁହାର ଧନୁଏ ଧରିଅଛି ବାମକର ।
ପୁଣି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବିନ୍ଧିଲା ବାଣେକ ତୁରିତେ
ପଡ଼ିଲେ ସୈନ୍ୟ ତାହର ଅଶ୍ୱଗଜ ରଥେ ।
ନକୁଳର କୁନ୍ତଘାତେ ସୈନ୍ୟ ଗଲେ ଲୋଟି
ସହଦେବ ଶରାଘାତେ ସୈନ୍ୟଗଲେ ଲୋଟି ।
ସମରେ ପଡ଼ିଲେ ଯହୁଁ ଅନେକ ସଇନ୍ୟ
ଭୀମର କୋପେ ମେଦିନୀ କମ୍ପେ ଘନ ଘନ ।

ରାଜାଙ୍କ କୋପରେ ଭୀମ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ବଢ଼ାଇ
ବାଉନ ବାଉନ ଭାର ଗଦାକୁ ବୁଲାଇ ।
ନିରାକୁଳ ନିରପେକ୍ଷ ନିର୍ଦ୍ଦୟ ସେ ଯୋଦ୍ଧୀ
ସଂଗ୍ରାମରେ ଦୟା ନାହିଁ ପକାଇଲା ଛେଦି ।
ସମର ମଧ୍ୟରେ ଡାକଦିଏ ବୃକୋଦର
ଦୁଇ କରେ ଦୁଇ ଗଦା ଧରି ତତପର ।
ଗୁରୁତର ସଂଗ୍ରାମ ଯେ ନ ଯାଇ କଳନା
ଅଜେୟ ଅଟେ ପାଣ୍ଡବକୁଳ ମହାରଣା ।
ଚାଳିଶ ସହସ୍ର ରାଜା ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ କତି
ଦଶସହସ୍ର ଯୋଦ୍ଧାଙ୍କୁ ମାଇଲା ମାରୁତି ।
ରତି ଭାନୁ ନାମେ ଏକ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଶଳା
ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗ ନୃପତି ଲଗାଣ ମଉଳା ।
ଗୁରୁତର ସଂଗ୍ରାମରେ ନ ଯାଇ ଗଣନ
ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗେ ଅଛଇ ଅଳମ୍ବୁଷ ରଣ ।
ସେ ଦୁହେଁ ପଡ଼ିଲେ ସେହି ଯୁଦ୍ଧ ରଣରଙ୍ଗେ
ତିନି ସହସ୍ର ପଡ଼ିଲେ ରାଜା ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ।
ବିଷାଦ ମାନଗୋବିନ୍ଦ ସୈନ୍ୟ ନଷ୍ଟ ଦେଖି
ତହୁଁ ରାଜାମାନେ ଗଲେ ସମର ଉପେକ୍ଷି ।
ଶୁଣ ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ କହନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ଅପ୍ରମିତ ମୃତପିଣ୍ଡ ତହିଁ ପଡ଼ିଛନ୍ତି ।
ସଂଗ୍ରାମେ ମାଇଲା ବୀରବର ଯେ ପାବନି
ଅନେକ ଯେ ରଥ ଗଜ ଅନେକ ସଇନି ।
କାଳନ୍ଦୀ ଦେଶର ରାଜା ନାମ କାଳନେମୀ
ତା ସଙ୍ଗେ ପଡ଼ିଲେ ନବସହସ୍ର ସଇନି ।
ଚକ୍ରପୁର ଦେଶର ସେ ବିଡ଼ାଳେଶ ରାୟ
ତାହାକୁ ସଂଗ୍ରାମେ କ୍ଷୟ କଲେ ଧନଞ୍ଜୟ ।
ତାହାର ତୁଲେ ପଡ଼ିଲେ ବହୁତର ରଥି
ଦୁଇସହସ୍ର ଯେ ରଥ ଚାରିଶ ପଦାତି ।
କାଉଁରୀ ଦେଶର ରାଜା କାମପାଳ ରାୟେ
ଦୁଇ ସହସ୍ର ପଡ଼ିଲେ ନକୁଳର ଘାୟେ ।
ରଜନୀ ପ୍ରଭାତେ ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ଭୂରିଶ୍ରବା
ଶଲ୍ୟ ବାହ୍ଲିକ ବସିଲେ କରି ଯାଇ ସଭା ।
ଭଗ୍ନବଳ ଘେନି ତହୁଁ ଗଲା ବୀରକର୍ଣ୍ଣ
ଆଦିତ୍ୟ ଦେବତା ହେଲେ ଉଦୟ ଗଗନ ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ବୋଲେ ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ମୁଖ ଚାହିଁ
ମହାଭାରତ ଯୁଦ୍ଧ ହିଁ ଆଗ ଏଥେ ହୋଇ ।
ଧନୁଶରମାନ ସଞ୍ଚେ ଭାରତ ଯୁଦ୍ଧକୁ
ଗାନ୍ଧାରୀର ଶତପୁତ୍ର ଏକଇ ଭୀମକୁ ।
ସମର ଦୁର୍ବାର ଦେଖି ନ ପଶିଲେ ରଣେ
ଆବର ଜୀବନ ଥିବ କିମ୍ପୁତ କାରଣେ ।

ସାଜ ସାଜ ସମଦଣ୍ଡ ରଥ ଗଜ ସୈନ୍ୟ
ଆଜ ମାରିବଇଁ ମୁହିଁ ପାଣ୍ଡବ ଅର୍ଜୁନ ।
ରାଜାଙ୍କର ସଜ ଦେଖି ଭରଦ୍ୱାଜ ସୁତ
ଦ୍ରୋଣଗୁରୁ ସଜକଲେ ଆପଣାର ରଥ ।
ଅଶ୍ୱତ୍ଥାମା କୃପ ରଥ ସାଜିଣ ଧାମନ୍ତି
ଏ ତିନିହେଁ ଏକ ହେଲେ ନ କରନ୍ତି ଭୀତି ।
ଯକ୍ଷ କିନ୍ନର ଗନ୍ଧର୍ବ ନୁହନ୍ତି ଯେ ସରି
ସଂଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟରେ ଯେବେ ଥିବେ ଧନୁଧରି ।
କୃପ ଅଶ୍ୱଥାମା ବେନି ମଉଳା ଭଣଜା
ବେନି ରଥ ଚଢ଼ି ଆସି କରନ୍ତି ପରିଯା ।
ଭୀଷ୍ମ ଭୂରିଶ୍ରବା ସୋମଦତ୍ତ ରଥ ଶଲ୍ୟ
ଭାରତ ଯୁଦ୍ଧରେ ଏହି ଚାରି ମହାମଲ୍ଲ ।
କର୍ଣ୍ଣ ଶକୁନି ଦୁର୍ଜ୍ଜୟ ଦୁଷ୍ଟ ଦୁଃଶାସନ
ସଙ୍ଗେ ପାରିଦଣ୍ଡ ଘେନି ସମସ୍ତ ରାଜନ ।
ଏହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଅନେକ ଥାଟ ପୁଣି ଘେନି
ପାଣ୍ଡବ ମାର ଶୁଭିଲା ମହାଘୋର ଧ୍ୱନି ।
ମିଳିଲେ ସମରେ ଏକ ଏକ ହୋଇ ରୁଣ୍ଡ
ଏକ ଆରେକ ମାରନ୍ତି ଘେନି ଉଗ୍ରଦଣ୍ଡ ।
ଦେଖି ମନରେ ବିଷାଦ ପାଇଲେ ନାରଦ
ମନେ ବିଚାରନ୍ତି ମୋତେ ହେବ ଅପବାଦ ।
ମନପବନ ଦଣ୍ଡରେ ଚଢ଼ି ଶୂନ୍ୟମାର୍ଗେ
ଦ୍ୱାରା ଭୁବନେ ଚଳିଗଲେ ଶୂନ୍ୟ ବେଗେ ।
ମନୁ ପୁଚ୍ଛାକଲେ ଶୁଣ ମୁନି ମହାଜ୍ଞାତା
ଶାମ୍ବ ନିମନ୍ତେ କାହିଁକି କୃଷ୍ଣଙ୍କର ଚିନ୍ତା ।
ଶୁଣ ଆହେ ମହାରାୟେ ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ଦ୍ୱାରକା ଭୁବନେ ଯାତ୍ରା ଉତ୍ସବ ସଙ୍ଗତି ।
ବୈଶାଖ ଶୁକଳ ପକ୍ଷ ପଞ୍ଚମୀର ଦିନ
ପଣ୍ଡିତବାର ରେବତୀ ରକ୍ଷ ବିଦ୍ୟମାନ ।
ବବ ନାମେ କରଣ ଯେ ଶୁଭ ନାମେ ଯୋଗ
ଦ୍ୱାରକାପୁର ସବୁରି ଭୁବନେ ଉତ୍ସବ ।
ସାତବଂଶ ଯାଦବଙ୍କୁ ଘେନି ବାସୁଦେବ
ଅନେକ ରଥ ଯେ ଅଶ୍ୱ ସଇନି ସନ୍ଥର୍ବ ।
ଯଦୁବଂଶ ଭୋଜବଂଶ ଆଉ ବୃଷ୍ଣି ବଂଶ
ହଇହୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯେ ହରିହର ବଂଶ ।
ଲକ୍ଷେ ଷାଠିଏ ସହସ୍ର ଅଶୀଏ ନନ୍ଦନ
ହୋଇଛନ୍ତି ଦେଖ ସର୍ବେ ଯଜ୍ଞିୟ ବିଧାନ ।
ଜଣେ ଜଣେ ବିଭାଛନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ହୃଷୀକେଶୀ
ବତିଶ ସହସ୍ର କନ୍ୟା ଅଯୋଧ୍ୟାବାସୀ ।
ସତା ନ ଖୋଜାଇ ମୋର କେଉଁ ପୁତ୍ର ନାହିଁ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଯେ ପଚାରନ୍ତି ସେ ସଭାକୁ ଚାହିଁ ।

ସାତ୍ୟକି ବୋଇଲା ଦେବ ଶୁଣ ବାସୁଦେବ
ସମସ୍ତେ ଅଛନ୍ତି ଏକା ନାହିଁ ପୁତ୍ର ଶାମ୍ବ ।
ଜଣେ ଜଣେ ପୁରେ ପୁରେ ଯାଆନ୍ତି ଉଦ୍ଦେଶି
ଲୋଡ଼ନ୍ତି ଶାମ୍ବକୁ ପୁଣି ଘରେ ଘରେ ପଶି ।
ବୋଲନ୍ତି ଶାମ୍ବକୁ ଆମ୍ଭେ କେହି ନ ଦେଖିଲୁ
ସପତ ଦିବସ ହେଲା ଆଜକୁ ଖୋଜିଲୁ ।
ବତିଶ ସହସ୍ର ଚାରିଲକ୍ଷ ଖର୍ବ ସାହି
ଖୋଜି ଖୋଜି ନ ପାଇଲୁ କାହାପୁରେ ନାହିଁ ।
ଆପେ ନିଜେ ବିଜେ କଲେ ପ୍ରଭୁ ଚକ୍ରଧାରୀ
ରୁକ୍ମିଣୀ ସତ୍ୟଭାମାରପୁରେ ଲୋଡ଼ିକରି ।
ବତିଶ ସହସ୍ର କନ୍ୟା ପୁର ଖୋଜିସାରି
ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇଣ ତହୁଁ ଅଇଲେ ସେ ଫେରି ।
ଦେବକୀ ବସୁଦେବଙ୍କ ଛାମୁରେ ମିଳିଲେ
ଶାମ୍ବ ମୋର କେଣେ ଗଲା ଜାଣିଛ କି ଭଲେ ।
ଚକ୍ରଧର ପଚାରିଲେ ରୋଷଭର ହୋଇ
ଶାମ୍ବ ମୋର କେଣେ ଗଲା ନ ଜାଣିଲେ କେହି ।
ବିରସ ହୋଇ ଲୋଡ଼ିଲେ ପ୍ରଭୁ ବନମାଳୀ
ଦ୍ୱାରକାପୁରେ ପଡ଼ିଲା ବିଷମ ବୋବାଳି ।
ଧାମନ୍ତି ଯାଦବେ ଲୋଡୁଛନ୍ତି ଚଉକତି
କେହୁ ହରିନେଲା ଆମ୍ଭ ଦ୍ୱାରକା ସମ୍ପତ୍ତି ।
ଲୋଡ଼ ନ ପାଇଲେ ଯହୁଁ ଦ୍ୱାରକା ଭୁବନେ
ଶୋକରେ ମିଳିଲେ ହରିରାମ ସନ୍ନିଧାନେ ।
ସ୍ୱାମୀ ଶାମ୍ବକୁମର ତ ନାହିଁ ଦ୍ୱାରକାରେ
ଲୋଡ଼ିଲୁଣି ଆମ୍ଭେ ପୁରେ ପୁରେ ଘରେ ଘରେ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମୁଖୁଁ ଏସନ ବଚନ ସେ ଶୁଣି
ମୋହ ଯାଇ ପଡ଼ିଲେକ ଦେବ ହଳପାଣି ।
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନକୁ ପଚାରନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥେ
ସେ ତାହାର ସଖା ସଙ୍ଗେ ଥାଇ ଅବିରତେ ।
ଦଣ୍ଡେ ଛଡ଼ାଛଡ଼ି ନୁହ ତୁମ୍ଭେ ବେନିଭାଇ
ତୁମ୍ଭେ ତ ଅଛ ମୋହର ଶାମ୍ବ ଗଲା କାହିଁ ।
କରଯୋଡ଼ି ପୁଣି ତାଙ୍କୁ କହଇ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ
ଆଜକୁ ମୁଁ ଦେଖିନାହିଁ ହେଲା ସାତଦିନ ।
ନନ୍ଦ ବାସୁଦେବ ଆଦି ସମସ୍ତେ ଅଛନ୍ତି
ପୁତ୍ରକୁ ନ ଦେଖି ମୋହଯାନ୍ତି ଜାମ୍ବବତୀ ।
ଦ୍ୱାରକାପୁର ଆକୁଳ କହି ତ କେ ପାରି
ଶୋକେ ଅସମ୍ଭାଳ ହେଲେ ସର୍ବନରନାରୀ ।
ଆରେ ଶାମ୍ବ ଶାମ୍ବବୋଲି ଉଚ୍ଚେ ଦ୍ୟନ୍ତି ଡାକ
ଏକା ଶାମ୍ବ ନାମ ଗୋଟି ସବୁଙ୍କର ମୁଖ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଏହି ଅଦ୍ଭୁତ କାହାଣୀ
ନିର୍ଘାତ ବାଣ କେଶିରେ ପକାଇଲା ଆଣି ।

ଉଲ୍‌କାପାତ ଜାଣି ମୋର ଶାମ୍ବ କେଣେ ଗଲା
ଏ କଥା ଗୋଟି ତ ମୋତେ ଗୋଚର ନୋହିଲା ।
ଏସନକ କଥା ମୁଁ ତ ଦିନେ ଶୁଣି ନାହିଁ
ସମସ୍ତେ ଅଛନ୍ତି ମୋର ଶାମ୍ବ ଗଲା ନାହିଁ ।
ଦ୍ୱାରକାର ପୁରଜନ ସକଳେ ବିଷାଦ
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ଆସି ମିଳିଲେ ନାରଦ ।
ଦଣ୍ଡ କମଣ୍ଡଳୁ ଘେନି କକ୍ଷା କଉପୁନି
ସଭାର ମଧ୍ୟରେ ବିଜେ କଲେ ବ୍ରହ୍ମମୁନି ।
ନାରଦଙ୍କୁ ଦେଖି ରାମକୃଷ୍ଣ ଭାଇ ବେନି
ମୂର୍ଚ୍ଛାଗତ ହୋଇ ଦୁହେଁ ପଡ଼ିଲେ ଅବନି ।
ଅନେକ ବିଷାଦ ପାଇଲେକ ବେନି ଭାଇ
ରୋଦନ କରିବା ଯୋଗୁଁ ବାକ୍ୟ ନ ସ୍ଫୁରଇ ।
ନାରଦ କହିଲେ ତୁହୋ ଶୁଣ ଉଗ୍ରସେନ
ନିର୍ଭୟ ଅଟଇ ତୋହର ଦ୍ୱାରାକ ଭୁବନ ।
ଯେବଣ ପୁରରେ ପଶି ନ ପାରଇ ଯମ
ଆରୋଗ୍ୟ ଅକ୍ଳେଶ ସର୍ବେ ପୁଣ୍ୟବନ୍ତ ଜନ ।
ନାରଦ ବାକ୍ୟେ ବୋଲନ୍ତି ରାଜା ଉଗ୍ରସେନ
କେଣେ ଗଲା ଆମ୍ଭ ଶାମ୍ବ କୃଷ୍ଣର ନନ୍ଦନ ।
ନାରଦ ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣ ରାଜା ଉଗ୍ରସେନ
ଦୁଷ୍ଟ ଦାନବ ବଇରୀ ଅଟେ ଭଗବାନ ।
ସଦା ଦିନେ ନାରାୟଣ ଦାନବ ବଇରୀ
ମାୟାକୁଟ କରି କେହୁ ପକାଇଲା ମାରି ।
କହନ୍ତି ସେ ନାରଦଙ୍କ ବାକ୍ୟେ ବଳଦେବ
ଦ୍ୱାରକାପୁର ଶୋଭନ ପୁତ୍ରଗୋଟି ଶାମ୍ବ ।
ଏତେ ବୋଲି ଅସାଷ୍ଟମ ହେଲେ ହେବ ହଳି
ମୂର୍ଚ୍ଛାଯାଇ ପଡ଼ିଲେକ ପ୍ରଭୁ ବନମାଳୀ ।
ଏକକୁ ଆରେକ କେହି ନ ଦ୍ୟନ୍ତି ସମ୍ବାଦ
ଶାମ୍ବ ନାହିଁ ବୋଲି ତହିଁ ସମସ୍ତେ ବିଷାଦ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ବାବୁ ଶୁଣ ପଦ୍ମନାଭ
ଦାରକାପୁର ତୁମ୍ଭର ଦେବଙ୍କୁ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ।
ଅନନ୍ତ କୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡେ ତୁମ୍ଭର ମହିମା
ଯମଦଣ୍ଡ ନ ଲାଗଇ ଯେଉଁ ପୁରସୀମା ।
କାଳଯମ ଯେଉଁପୁରେ ନ ପାରଇ ପଶି
ପୁତ୍ର ଗୋଟିଏ ତାହାର ହୋଇଲା କି ଦୋଷୀ ।
ଅବିଶ୍ରାମ ଚକ୍ର ଯହିଁ ବୁଲଇ ପ୍ରଚଣ୍ଡ
ମାଛି ତିରଣ ପଡ଼ିଲେ ହୁଏ ଶତଖଣ୍ଡ ।
ଆନ ଜନ ପଶିବାକୁ ନ ପାଇ ଭରସା
ତୁମ୍ଭେ ଜଗତ ଜନଙ୍କ ପୁରାଉଛ ଆଶା ।
ପୁତ୍ରଙ୍କର ମଧ୍ୟେ ସେହୁ ଅଟଇ ଉତ୍ତମ
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ତହୁଁ ଉତ୍ତମ ଅଟଇ ଯେ ଶାମ୍ବ ।

ସାତଦିନ ହେଲା ନାହିଁ ଅଶୋଭା ଦ୍ୱାରକା
ସମସ୍ତେ ଅଛନ୍ତି ଏଥେ ଶାମ୍ବ ନାହିଁ ଏକା ।
ଆଦ୍ୟେରୁ ଶାମ୍ବର ହୀନ ପ୍ରକୃତି ଅଟଇ
ଗୁପତେ ହରି ଲୋଡ଼ିଲା କାହା ଝିଅ ଯାଇ ।
ତେଣୁ ଅବା ନାଶଗଲା ସେଠାରେ ସେ ଜନ
ଏସନ କୃତ୍ୟ ଯେ କରେ ତା ଫଳ ତେସନ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ କହ କେବଣ ବୃତ୍ତାନ୍ତ
ଏ କଥାଗୋଟି ତାହାର ନାହିଁ କଦାଚିତ ।
ନିଶ୍ଚୟ ପୁତ୍ରକୁ କେହୁ ମାଇଲା ଗୁପତେ
ଶୁଣି ଶୋକଭର ହେଲେ ଦେବ ହଳ ହସ୍ତେ ।
ଯାଦବେ ମୋର ପୁଅକୁ ମାଇଲେ ନିଶ୍ଚୟେ
ମାରିବି ମୁଁ ସାତବଂଶ ଆଜି ପୁତ୍ର କୋହେ ।
ହସିଲେ ରାମଙ୍କ କୋପେ ଦେଖି ତପୋନିଷ୍ଠ
ଏହିକ୍ଷଣି ଦ୍ୱାରକାରେ ଘଟିବ ଅନିଷ୍ଟ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ରହ ରହ ରାମ
ଆମ୍ଭର ମନକୁ ଆସେ ଯହିଁ ଅଛି ଶାମ୍ବ ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ନନ୍ଦିନୀର ନାମ ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ
ତୁମ୍ଭ ପୁତ୍ରଠାରେ ତାର ବଳିଲାକ ମତି ।
ପିତା ଲକ୍ଷେ ରାଜ ଆଣି ସ୍ୱୟମ୍ବର କଲା
ସେ କନ୍ୟାର ମନକୁ ଯେ କେହି ନ ରୁଚିଲା ।
ଅନ୍ଧାର ବିଜେ କରିଣ କୁମର ଯାଆନ୍ତେ
ମେଢ଼ରେ ଥାଇ ଦେଖିଲା କନ୍ୟା ତାକୁ ନେତ୍ରେ ।
ରାଜାଙ୍କୁ ଛୁଡ଼ି ଶାମ୍ବକୁ ବରିଲା ଦୁଲାଳୀ
କଣ୍ଠେ ତାର ଲମ୍ବାଇଲା ନୀଳା ରତ୍ନମାଳୀ ।
କନ୍ୟାର ପୁରେ ରହିଲା କୁମର ହରଷେ
କୁମାରୀ କହିଲା ଚାଲଯିବା ତୁମ୍ଭ ଦେଶେ ।
କନ୍ୟାକୁ ଘେନି ରହିଲା ନଇଲା ଦ୍ୱାରକା
ଜଣା ପଡ଼ନ୍ତେ ସଂଗ୍ରାମ କଲା ପୁଣି ଏକ ।
ସୈନ୍ୟବଳ ଘେନି ତାକୁ ଦୁର୍ଜୟ ବେଢ଼ିଲା
ଦୁଃଶାସନ ହିଁ ଅନେକ ଯୁଦ୍ଧ ତହିଁ କଲା ।
ଏକ କୁମରକୁ ଦଶସହସ୍ର ଯେ ଯୋଧି
କୁଟ କପଟେ ପୁଅକୁ ନେଲେ ତାର ବାନ୍ଧି ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଆଗେ ନେଇ ସେ ଶାମ୍ବକୁ ଦେଲେ
ଶମଶାନେ ମୁଣ୍ଡକାଟ ବୋଲି ସେ ବୋଇଲେ ।
ଏସନ ସମୟେ ଆମ୍ଭେ ହସ୍ତିନାରେ ଥିଲୁ
ସନ୍ଦେଶ ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ଆଗରେ କହିଲୁ ।
ଶୁଣି ମହାକୋପେ କଲେ ଭୀମ ଅରଜୁନ
ଧାଡିକାରେ ଆବୋରିଲେ ତୋହର ନନ୍ଦନ ।
ବଡ଼ କଟାଳେ ଛଡ଼ାଇ ଆଣିଲେ ପୁଅକୁ
କୋଳ କରି ଧନଞ୍ଜୟ ଧରିଲା ତାହାକୁ ।

ବନ୍ଧନ ଫେଇ ଆଣିଲେ ଛଡ଼ାଇ ତୋ ବାଳ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ଗଦା ଧରି ପିଟିଲା ଚଣ୍ଡାଳ ।
ଦୁଃଶାସନକୁ ପିଟିଲା ଗଦାରେ ସେ ଭୀମ
ପଞ୍ଚ ପାଣ୍ଡବେ ଯେ ମିଳି କରନ୍ତି ସଂଗ୍ରାମ ।
ସ୍ୱୟମ୍ବର ଭାଙ୍ଗି ଦେଇ ପଳାଇଲେ ରାୟେ
ଦୁଃଶାସନ ମୋହଗଲା ଭୀମ ଗଦାଘାଏ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ନକୁଳ ଭୀମସେନ ସହଦେବ
ଶାମ୍ବକୁମର ଆବୋରି ରହିଲେ ପାଣ୍ଡବ ।
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ କର୍ଣ୍ଣ ଛନ୍ତି ଘେରି
ଏସନ ଚରିତ ଦେଖି ଅଇଲୁ ହେ ହରି ।
ଶୁଣି ବଳରାମଙ୍କର ବଢ଼ିଗଲା ରାଗ
ହଳ ମୂଷଳ ବୁଲାଇ ହୋଇଲେ ସେ ଆଗ ।
ମହା ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରିଣ ଦେବ କାମପାଳ
ସାଧୁରେ ପାଣ୍ଡବ ତୁମ୍ଭ ଜୀବନ ସଫଳ ।
ମୋହର ପୁତ୍ର ନିମନ୍ତେ ଛାଡ଼ିଲେ ସୋଦର
ଶୁଝି ନ ପାରିବୁ ଆମ୍ଭେ ତୁମ୍ଭ ଉପକାର ।
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ପୁତ୍ରକୁ ମୁଁ ସମରେ ମାରିବି
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ଆଦି ନାମ କିଛି ନ ଥୋଇବି ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିରଙ୍କୁ କରିବଇଁ ହସ୍ତିନାର ନୃପ
ଅଭିଷେକ କରିବଇଁ ଢାଳି ତୀର୍ଥ ଆପ ।
ହସ୍ତେ ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ରଗଦା ଶାର୍ଙ୍ଗ ଧନୁ ଧରି
ଆସ୍ଥାନୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲେ ଦେବ ଚକ୍ରଧାରୀ ।
ଶ୍ରୀମୁଖରୁ ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ଦେବ ଯେ ଅଚ୍ୟୁତ
ସଜ କରି ଆଣ ମୋର ନନ୍ଦିଘୋଷ ରଥ ।
ଦାରୁକରୁ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ରେବତୀର ପତି
ତାଳଧ୍ୱଜ ସଜକରି ଆଣ ଯା ଝଟତି ।
ଯଦୁବଂଶ ଅଧିପତି ବୀର ଉଗ୍ରସେନ
ରଥ ସାଜିଣ ବାହାର ହୋଇଲା ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ।
ସାତବଂଶ ଯାଦବଙ୍କୁ ଘେନି ଦଇତ୍ୟାରି
ନନ୍ଦିଘୋଷ ରଥ ମଧ୍ୟେ ଦେବ ବିଜେ କରି ।
ବାମକରେ ସଉନନ୍ଦ ଦକ୍ଷିଣରେ ହଳ
ତାଳଧ୍ୱଜ ରଥେ ବିଜେ କଲେ କାମପାଳ ।
ବାଜଇ ଦୁନ୍ଦୁଭି ବାଦ୍ୟ ସିନ୍ଧୁ ଘୋଷ ଜିଣି
ସାତବଂଶ ଯୋଦ୍ଧା ଘେନି ହେଲେ ଆଗୁଆଣି ।
ହସ୍ତିନା ରାଜ୍ୟେ ଚଳନ୍ତି ସମଦଣ୍ଡ ଘେନି
ଛପନ କୋଟି ଯାଦବ ଘେନି ନୃପମଣି ।
ଦ୍ୱାରକାରୁ ବାହାରିଲେ ଯାଦବ ସଇନ୍ୟ
ଯାତ୍ରା ଅନୁକୂଳ ଘେନି ଶୁଭ ଯୋଗମାନ ।
ଚଳନ୍ତି ସେ ସମଦଣ୍ଡ ସାଜି ରାମ ହରି
ଯଦୁବଳ ସଇନ୍ୟ କି ସମୁଦ୍ର ଲହରୀ ।
ଆକାଶ କମ୍ପିଲା ବଳରାମ ଦୀର୍ଘରଡ଼ି
ମେରୁଗିରି ମନ୍ଦର ତା ପଡ଼ିଲା କି ଝଡ଼ି ।
ପ୍ରଳୟକାଳେ ଯେସନେ ସିନ୍ଧୁ ଗରଜଇ
ଆଦିତ୍ୟ ଦେବତା ତେଜହୀନ ହେଲା ଚାହିଁ ।
ନାରଦ ମୁନି ଦ୍ୱାରକା ସଇନ୍ୟକୁ ଚାହିଁ
ବିଚାର କଲେ ଦ୍ୱାରକା ସମୁଦ୍ର କି ଏହି ।
ଦେବଙ୍କୁ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ବଳଦେବଙ୍କ ମହିମା
ଦେଖିଣ ତ୍ରାସ ପାଇଲେ ସୁର ଇନ୍ଦ୍ର ବ୍ରହ୍ମା ।
କୋଟି କୋଟି ସିଂହ ସମ ଯାର ପରାକ୍ରମ
ଦେବାଧିଦେବଙ୍କ ପରେ ସେ ଦେବ ଉତ୍ତମ ।
ବଳୀୟାର ଯୋଗୁଁ ବଳାଯାହା ନାମଗୋଟି
ତାହାର କୋପରେ କାହିଁ ରହିବ ସେ ସୃଷ୍ଟି ।
ସୌନନ୍ଦ ମୂଷଳ କରେ ସମର୍ଥକ ହଳ
ବୃନ୍ଦାରକେ ତ୍ରାସିଲେ ଯେ ଦେଖି ତାଙ୍କ ବଳ ।
ଆକାଶ ଭୁବନେ ତାଙ୍କୁ ଲାଗିଲାକ ଭୟ
ଆକାଶେ ଥାଇ କମ୍ପିଲେ ଦେବତା ନିଚୟ ।
ଜୟ ତୁ ଅନାଦି ସିଦ୍ଧ ଦେବତା ଅନନ୍ତ
ଅନନ୍ତ କୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଯାହା ରୋମେ ସ୍ଥିତ ।
ଅନନ୍ତ ମହିମା ଯାର ମୁଖେ ନୋହେ କହି
ଏକବିଂଶ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଯା ଶରୀରେ ବସଇ ।
ପୃଥ୍ୱୀ ଆପ ତେଜ ବାୟୁ ଆବର ଆକାଶ
ପଞ୍ଚଭୂତ ମଧ୍ୟେ ତୁହି ବିଧାତା ପୁରୁଷ ।
ଶ୍ରୀ ବଳରାମ ଦେବଙ୍କ ଚରଣେ ଶରଣ
ଶାରଳାଦାସେ ଉଦ୍ଧରି ଧର ନାରାୟଣ ।

—0—

ବଳରାମଙ୍କ ହସ୍ତିନା ତାଡ଼ନ ଓ ସିଂହଦ୍ୱାର ବକ୍ର

ଶୁଣ ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ଯାଦବଙ୍କୁ ଘେନି ରାମ କୃଷ୍ଣ ଯଦୁପତି ।
ତାଳଧ୍ୱଜ ରଥରେ ଯେ ବିଜେ ଦେବହଳୀ
ମାଉଡରେ ଚାଲନ୍ତେଣ କମ୍ପେ ମହୀସ୍ଥଳୀ ।
ସମର୍ଥକ ଲଙ୍ଗଳକୁ ବୁଲାଇଣ ବଳେ
ନିଶ୍ଚେ ରସାଗତ ହେବ ହସ୍ତିନା ଲଙ୍ଗଳେ ।
ବଳରାମଙ୍କର କୋପ ଦେଖି ନାରାୟଣ
ଜାଣନ୍ତି ଆଗହୁଁ କିମ୍ପା କୋପ ସଂକର୍ଷଣ ।
ନ ଜାଣି ସେ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଦ୍ରୋହକଲା ଅବା
ଶ୍ରୀ ହସ୍ତରେ ଲେଖା ଲେଖି ଆମ୍ଭେ ବରଗିବା ।
ତାଳପତ୍ର ଧରି ଦେବ କରନ୍ତି ଲିଖନ
ଯେଉଁ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ମୋତେ ଦେବ ଶଙ୍କର୍ଷଣ ।

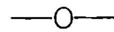
ଜୟ ଜୟ ହେ ଅନନ୍ତ ଦେବା ଭୀଷ୍ମାକୃତି
ହିତକାରୀ ଯେ ଅଶେଷ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡର ପତି ।
ସନକାଦି ଋଷିଙ୍କର ଯା ପାଦେ ବନ୍ଦନ
ଦୁର୍ଜ୍ଜୟ ସଂହାରକାରୀ ଦୁଷ୍ଟ ବିନାଶନ ।
ଦେବକୁଳ ରକ୍ଷଣ ଯେ ପ୍ରଳମ୍ବା ଦଳନ
ଜରାସନ୍ଧ ବିମର୍ଦ୍ଦନ ଦ୍ୱିବିନ୍ଦ ସୁଦନ ।
ଚାଣୁର ଦର୍ପ ଖଣ୍ଡନ ସୁତମାନହର
ରୋହିଣୀ ଗର୍ଭୁ ସମ୍ଭୁତ ଦେବ ଯୋଗେଶ୍ୱର ।
କୋଟି କନ୍ଦର୍ପ ଲାବଣ୍ୟ ରୂପ ମନୋରମ
ଦେବଗଣ ପାଳନ ସେ ପ୍ରଭୁ ବଳରାମ ।
ଶ୍ରୀ ବୃନ୍ଦାବନ ମୋହନ ଯଦୁବଂଶ ଚନ୍ଦ୍ର
ନିରଞ୍ଜନ ନନ୍ଦନ ଯା ପାଦ ବନ୍ଦେ ଇନ୍ଦ୍ର ।
ହସ୍ତିନା କଟକ ରାଜା ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ତହିଁ
ଶ୍ରୀମୁଖ ଆଜ୍ଞା ଏମନ୍ତ ପଢ଼ି କୁରୁସାଇଁ ।
ଶାମ୍ବ ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀକୁ ତୁ ସଙ୍ଗତରେ ଘେନି
ଦର୍ଶନ କରିବୁ ଆସି ଆଜ୍ଞାପତ୍ର ମାନି ।
ନୋହିଲେ ତୋ ଦୁଃଶାସନ ଦୁର୍ଜ୍ଜୟ ସହିତେ
ଭୂରିଶ୍ରବା ଜୟଦ୍ରଥ ବହ୍ଲୀକାଦି ଯେତେ ।
କର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ରୋଣ ଭୀଷ୍ମ ଶଲ୍ୟ ଶକୁନି ଆବର
ଏକାଦଶ ଅକ୍ଷୌହିଣୀ ବଳ ଯେ ତୋହର ।
ପଟୋଆରୀ ହୋଇ ତୁହି ସାବଧାନେ ଥିବୁ
ମୋହର ତୁଲେ ତୁ ଆସି ସମର କରିବୁ ।
ନ ଜାଣୁ ଶାମ୍ବ କୁମର କାହାର ନନ୍ଦନ
ତା ପାଦେ ଶାକୁଳି ଦେଇ କରିଛୁ ବନ୍ଧନ ।
ଆରେ ମାନଗୋବିନ୍ଦ ତୋ ବାପା ସିନା ଅନ୍ଧ
ତୋର ବେନି ଚକ୍ଷୁ ଥାଉଁ ଲଗାଉଛୁ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ।
ମୋହର ପୁତ୍ରକୁ କିମ୍ପା ଦେଉ ଏତେ କଷ୍ଟ
ପୁତ୍ର ଅଭାବେ ତୁ ନାଶଯିବୁ ଆରେ ଦୁଷ୍ଟ ।
ଆରେ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ମୁହିଁ ଏମନ୍ତ କରିବି
ହସ୍ତିନାପୁର ଲଙ୍ଗଳ ମୁନରେ ତାଡ଼ିବି ।
ମୁହିଁ ଯେ ଅଟଇ ଜାଣ ବଳେ ବଳରାମ
ମୋହର ତୁଲେ କରିବୁ ତୁହି କି ସଂଗ୍ରାମ ।
ଏମନ୍ତ କରି ଶ୍ରୀମୁଖ ଲିହି ମୁଦ ଦେଲେ
ଚନ୍ଦନ କର୍ପୂର ଘୋରି ମୁଦ ବନ୍ଦ କଲେ ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଠାବେ ଦୂତ ପେଶିବା କାହାକୁ
ବଳରାମ କହିଲେକ ଚାହିଁ ନାରଦଙ୍କୁ ।
ଏହିକ୍ଷଣି ଯାଅ ତୁମ୍ଭେ ହସ୍ତିନାକୁ ଚଳି
ଶ୍ରୀମୁଖ ଗୋଟି ତାହାଙ୍କ ହସ୍ତେ ଦେଲେ ହଳୀ ।
ଶାମ୍ବ ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ମୋତେ ସମର୍ପିଣ ଦେଉ
ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇ ହସ୍ତିନାପୁର ମଧ୍ୟେ ଥାଉ ।

ନ ଦେଲେ କରିବି ତାର ପୁର ନାରଖାର
ସମସ୍ତ ଜନ ତାହାର ଯିବେ ଯମପୁର ।
ଏମନ୍ତ କହି ସେ ଲେଖା ନାରଦଙ୍କୁ ଦେଇ
ମାନଗୋବିନ୍ଦଙ୍କୁ କହ ସମସ୍ତ ବୁଝାଇ ।
ଶୁଣ ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ନାରଦଙ୍କୁ ପଠିଆଇ କୃଷ୍ଣ ହଳପତି ।
ଥାଟ ଦେଖି ମନେ ମନେ ଲଭିଲେ ପ୍ରମୋଦ
ନାରଦ ଭାଳିଲେ ଏଥେ ପଡ଼ିବ ପ୍ରମାଦ ।
ହସ୍ତେ ବୀଣାଦଣ୍ଡ ଘେନି ବିଜେ ତପୋଧନ
ହସ୍ତିନାପୁରେ ଯାଇଣ ମିଳିଲେ ବହନ ।
ବସିଥିଲେ ରାଜାସହ ଶଲ୍ୟ ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ
ନାରଦ ମୁନିଙ୍କୁ ଦେଖି ଉଠିଲେ ତକ୍ଷଣ ।
ମୁନିଙ୍କର ପାଦେ ସେହି କଲେ ଦିବ୍ୟପୂଜା
ନାରଦ ବୋଇଲେ ତୁହୋ ଶୁଣ ମହାରାଜା ।
ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇ ବସିଛ ସଭାରେ ସମସ୍ତେ
ବଳରାମଙ୍କର କୋପେ ହୋଇଲାଣି ତୋତେ ।
ଛପନକୋଟି ଯାଦବ ବଳ ସଙ୍ଗେ ଘେନି
ତୋର ପୁରକୁ ବାହିଲେ ରାମକୃଷ୍ଣ ବେନି ।
ବାବୁ ଚୋର ବୋଲି ତୁମ୍ଭେ ଧରିଛ ଯାହାକୁ
ଧର୍ମ ଉଦିତ ହୋଇଲା ନ ମାଇଲ ତାକୁ ।
ସାଧୁ ସାଧୁ ପାଣ୍ଡବରେ ତୁମ୍ଭର ଜୀବିତ
ଏହି ପଞ୍ଚକଟକରେ ହେବ ନରନାଥ ।
କୃଷ୍ଣ ପାଟବଂଶୀ ଜାମ୍ବବତୀର ଯେ ବାଳ
ନାମ ଶାମ୍ବ କୁମର ଯେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦୁଲାଳ ।
କଉତୁକେ ହରିଲା ସେ ତୁମ୍ଭର ଦୁଲଣୀ
ଏଡ଼େ ବଡ଼ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ତୁମ୍ଭେ କଲ ତ ନ ଜାଣି ।
ଏକେ ବଳରାମଙ୍କର କୋପ ତ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ
କେବଣ ବୁଦ୍ଧିରେ ତୋର ବଂଶ ରକ୍ଷାହେବ ।
ଶ୍ରୀମୁଖ ଗୋଟିଏ ତୋତେ ଦେଇଛନ୍ତି ରାମ
ପୁତ୍ର ଦୁହିତା ଘେନି ତୁ କରିବୁ ଦର୍ଶନ ।
ଏହା ଶୁଣି କୋପକଲା ମାନଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
ଆସ୍ଥାନ ଉପରୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲା ତଡ଼ତି ।
ସାଜ ସମଦଣ୍ଡ ବୋଲି ଉଚ୍ଚେ କହେ ବାଣୀ
ଦ୍ୱାରକାପୁର ଥାଟକୁ ପକାଇବି ହାଣି ।
ଏବେ ସେ ଚୋର ମୁଣ୍ଡକୁ ପକାଇବି କାଟି
କୋପେ ଯେହୁଁ ଆଜ୍ଞା ଦେଲା ରାଜା ଧାର୍ତ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରି ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଆହେ କୁରୁନାଥ
ନ ଜାଣି କୋପ କିମ୍ପାଇଁ କରୁଛ ଅନର୍ଥ ।
ମାନଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲା ଦେଖ ଏଇକ୍ଷଣି
କେମନ୍ତେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବ ସେହି ଚକ୍ରପାଣି ।

ନିଶ୍ଚେ ପ୍ରାଣ ନାଶ ହୋଇ କାହ୍ନୁ ଶଙ୍କର୍ଷଣ
କେ ରକ୍ଷା କରିବ ରତିଚୋର ମୁଣ୍ଡ ହାଣ ।
ଦୁଃଶାସନକୁ ବୋଇଲା ଆଣ ବାଳ ଧରି
ଆନପ୍ରାୟ ବୁଝିବାରୁ ମୁହିଁ ହେଳା କରି ।
ଏ ମୋହର ବଂଶରେ ସେ ଲଗାଇଲା କାଳି
ଏଡ଼େ ଗର୍ବ ତାର ମୋର ହରିଲା ଦୁଲାଳୀ ।
ଅଶୀ ସହସ୍ର ଯୋଦ୍ଧାକୁ ଘେନି ଦୁଃଶାସନ
ଶାମ୍ବ କୁମରକୁ ଆସି ବେଢ଼ିଲେ ବହନ ।
ଶାମ୍ବକୁ ବେଢ଼ିବା ଦେଖି ଆସି ପାଞ୍ଚଭାଇ
ଯେ ଯାହାର ଅସ୍ତ୍ର ଧରି ଡାକନ୍ତି ତୁହାଇ ।
କରନ୍ତି ପଞ୍ଚପାଣ୍ଡବେ ବେଢ଼ି ରଣ ଗୋଳ
ମୁଖରାବ ଶବଦ ଯେ ଶୁଭଇ ଚହଳ ।
ପଶ୍ଚିମ ମୂରତି ହୋଇ ଦ୍ୱାରକାର ଥାଟ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ହସ୍ତିନା ନିକଟ ।
ନାରଦ ମିଳିଲେ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କର ପାଶ
ପାଣ୍ଡବ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନର ହେଲାଣି ଅମର୍ଷ ।
ବଳରାମ ବୋଇଲେ ହୋ ଶୁଣ ମଧୁହାରୀ
ଧାଆଁ ବୋଲିବେଗେ କୋପେ ଗଲେ ହଳଧାରୀ ।
ଶ୍ରୀକରେ ଶୋଭନ ହଳ ମୂଷଳ ଆୟୁଷ
କରିବେ ଦେବାଧି ଦେବ ସ୍ୱାମୀ ମହାଯୁଦ୍ଧ ।
ବଳରାମଙ୍କର କୋପ ମହାତେଜ ଜାଣି
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ କମ୍ପୁ ଅଛଇ ମହାତେଜ ଜାଣି ।
ପଞ୍ଚପାଣ୍ଡବ ଯେ ହୋଇଥିଲେ ଶସ୍ତ୍ରଧାରୀ
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ସହିତରେ ସପ୍ତରଥି ଧରି ।
ପାଞ୍ଚ ଅର୍ବୁଦ ଘେନିଣ ମାନଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
ଭୀମ ଅର୍ଜୁନଙ୍କ ତୁଲେ ସମର କରନ୍ତି ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଯାଇ ଶୁଣ ବଳରାମ
ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ତୁଲେ କଲେ କୌରବ ସଂଗ୍ରାମ ।
ବଳରାମ ବୋଇଲେ ତୁ ଶୁଣ ଚକ୍ରଧାରୀ
ହଳମୁନେ ତାଡ଼ିବି ମୁଁ ହସ୍ତିନା ନଗରୀ ।
ସମୁଦ୍ର ଭିତରେ ଆଣି ପକାଇବି ତାଡ଼ି
ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରନ୍ତି ପୁଣ ପୁଣ ଆଗ ବଢ଼ି ।
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ କମ୍ପିଲା ବଳରାମଙ୍କର କୋପେ
ଗଳଇ ତ୍ରିପଣ୍ଡ ଝାଳ ଅତି ଗୁରୁତାପେ ।
ପବନ ଦେବତା ତେଜ ନ ପାରିଲା ସହି
କମ୍ପିଲେ ତେତିଶକୋଟି ଦେବ ସ୍ୱର୍ଗେ ରହି ।
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ କମ୍ପିଲା ବଳରାମ ସିଂହରଡ଼ି
ଗିରିକନ୍ଦର ପାଦପ ପଡୁଛନ୍ତି ଝଡ଼ି ।
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟରେ ବିକାଶିଲା ବଳରାମ କାୟ
ନିଦାଘ ରବିକୁ ଜିଣି ରାମ ତେଜୋମୟ ।
ଧବଳ ବର୍ଣ୍ଣ ଦିଶଇ ଶୋଣିତ ନୟନ
ମହାଭୟ କଲେ ଦେବ ତ୍ରୈଇଲୋକ୍ୟ ଜନ ।
ସମର୍ଥକ ଲଙ୍ଗଳକୁ ଘେନି ହଳପାଣି
କୋପେ ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ ରାମ ମହା ଅଗ୍ନି ଜାଣି ।
କଉରବ ସୈନ୍ୟ ଭୟେ ପଳାଇଲେ ଦେଖି
ସରସ୍ୱତୀ ନଦୀକୂଳେ ହେଲେ ଦେଖାଦେଖି ।
ଦେଖିଣ ସେ ଅସମ୍ଭବ କଉରବ ସୈନ୍ୟ
ପୂର୍ବ ଦିଗରେ ରହିଲେ ଭୟେ ହୋଇଛନ୍ନ ।
ନାରଦ କହିଲେ ଶୁଣ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ସୁତ
ବଳରାମଙ୍କର କୋପ ତୋତେ ଅପ୍ରମିତ ।
ହୁତାଶନ ତେଜ ପ୍ରାୟ ହେଲେ ହଳପାଣି
ଅଗ୍ନିରେ ପଡ଼ନ୍ତି ଯେହ୍ନେ ପତଙ୍ଗ ନ ଜାଣି ।
ଶାମ୍ବ କୁମରକୁ ଘେନି ଯୁଧିଷ୍ଠି ସହିତେ
କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଯେ ଶାନ୍ତ କର ଯାଇ ହୋ ସମସ୍ତେ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ମିଳିଲେ ମାନଗୋବିନ୍ଦର ପାଶେ
ବାବୁ ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ କମ୍ପିଲା ରାମରଡ଼ି ଘୋଷେ ।
ସକଳ ଭୁବନଯାକ କାଳାନ୍ତକ କାୟ
ବଳରାମ କୋପେ କେହି ନ ରହିବା ରାୟ ।
ବାବୁ ତାର ପୁତ୍ର ତୋର ଦୁହିତାକୁ ଘେନି
ରାମକୃଷ୍ଣ ପାଦେ ଯାଇ କରିବା ଦଇନି ।
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଖି କରିବେ ଦେବ କୋପ ଶାନ୍ତି
ଆପଦ ତୋର ଖଣ୍ଡନ ହୋଇବ ନୃପତି ।
କର୍କଶ ମଧୁପିଙ୍ଗଳ ମାନଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
ମଧୁର ବଚନ ଶୁଣି ହେଲା କୋପମୂର୍ତ୍ତି ।
ଧୂଆଁରେ ବୋଲି ବୋଇଲା କୋପେ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ
ଆଗୁଆଣି ଥାଟେ ଅଛି ଭାଇ ଦୁରାକର୍ଣ୍ଣ ।
ରାଜାର ବଚନେ ଗଲେ ଅଠାଣୋଇ ଭାଇ
ଭୋଜବଂଶ ଥାଟକୁ ସେ ବେଢ଼ିଲେକ ଯାଇ ।
ଗଦାକୁନ୍ତ ଭଲ୍ଲଶସ୍ତ୍ର ଘେନି ଖଡ଼ଗଫଳ
ଗୁରୁଜ ଶକତି ଘେନି ବୀର ଅନର୍ଗଳ ।
ଏକ ପ୍ରହାରନ୍ତେ ଆଉ ଏକ ହୁଏ ଆଗ
ଅଜାଯୁଥ ଦେଖି ଯେହ୍ନେ ଧାଏଁ ମତ୍ତବ୍ୟାଘ୍ର ।
ଦୁର୍ଜ୍ଜୟ ସେ ଦୁଃଶାସନ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ବୀରଧୁ
ସଂଗ୍ରାମେ ବୋଲନ୍ତି ତାକୁ ଲୋକେ ସାଧୁ ସାଧୁ ।
ଗଜେକ ଆରୋହି ବୀର ଦୁଃଶାସନ ଉଠି
ଉଗ୍ରସେନର ଉପରେ ଗଦା ନେଇ ପିଟି ।
ଗଦାବର ପଡ଼ନ୍ତେ ଯେ ଭାଙ୍ଗିଲେ ସଇନ୍ୟ
ମୁଖରାବ ଶବଦରେ ହେଲେ ଅନ୍ୟେ ଅନ୍ୟ ।
ମହାଗୋଳ ଉପୁଜିଲା ଦୁର୍ଜ୍ଜୟ ଥାଟରେ
ପାତାଳ ଭୁବନ କମ୍ପିଗଲା ଶବଦରେ ।

ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଦୁଷ୍ଟପଣ ଦେଖି ହଳଧାରୀ
ମହାକୋପେ ଆସନ୍ତି ସେ ଦେବ ବିଜେ କରି ।
ଆଜ ମୁଁ ହସ୍ତିନାପୁର ପକାଇବି ତାଡ଼ି
ମରନ୍ତୁ କୌରବେ ମହାସିନ୍ଧୁ ଜଳେ ବୁଡ଼ି ।
ଏତେ ବୋଲି ଦେବ ହଳ ମୂଷଳକୁ ଧରି
ଅନ୍ତରୀକ୍ଷେ ବୁଲାଇଲେ ଘୂର୍ଣ୍ଣିବାତା ପରି ।
ମହାଭୀଷ୍ମ ତେଜୋବନ୍ତ ବିକ୍ରମ ମୂରତି
ଘୋଟିଛି ସେ ତେଜଗୋଟି ଅନ୍ତରୀକ୍ଷ କ୍ଷିତି ।
ପ୍ରହାରିଲେ ହଳକୁ ସେ ପୃଥିବୀ ଉପରେ
ମେରୁ ଆସି ପଡ଼ିଲାକ ବସୁନ୍ଧରା ଶିରେ ।
ଫାଟିଲା ସେ ବସୁନ୍ଧରା ହଳମୁନେ ଫୁଟି
ଶ୍ରୀନୃସିଂହ ଅବତାର ବଳରାମ ଗୋଟି ।
ପଞ୍ଚବିଂଶ ଯୋଜନ ଯେ ହସ୍ତିନାର ସ୍ଥଳୀ
ହଳମୁନେ ବଳରାମ ଧଇଲେକ ତୋଳି ।
କିଞ୍ଚିତ ମାତ୍ରେ ଧଇଲେ ତାକୁ ହଳ ଆଗେ
ପୃଥିବୀରେ ବୁଲାନ୍ତି ସେ ଅନ୍ତରୀକ୍ଷ ମାର୍ଗେ ।
ଦେଖିଣ ବିଷାଦ ହେଲେ ସ୍ୱର୍ଗେ ବୃନ୍ଦାରକେ
ରଖ ରଖ ବୋଲି ଡାକଦ୍ୟନ୍ତି ଏକେ ଏକେ ।
ତିନି ଭୁବନ ଲାଗିଲା ରାମଙ୍କର ତ୍ରାସ
କେହୁ ଆଗହୋଇ ଯିବ ଶଙ୍କର୍ଷଣ ପାଶ ।
ଯାହାର କୋପରେ କମ୍ପମାନ ପଦ୍ମଯୋନି
ତ୍ରାସେ ଛାଡ଼ି ପଳାଇଲେ ସୁରସିଦ୍ଧ ମୁନି ।
ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ କମ୍ପେ କୋପନ୍ତେ ଏକା ଶଙ୍କର୍ଷଣ
ଅନ୍ତରୀକ୍ଷେ ବୁଲାଇଲେ ହସ୍ତିନା ଭୁବନ ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଆଗେ କହନ୍ତି ବିହନ୍ତା ପୁରୁଷ
ହସ୍ତିନା ଭୁବନ ଗଲା ରାମ କୋପେ ନାଶ ।
ଏହା ଶୁଣି ପିତାମହ ମରାଳ ବାହନେ
ବ୍ରହ୍ମଲୋକ ଘେନି ସଙ୍ଗେ ବିଜେ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନେ ।
ଦେଖିଲେ ଯେସନେ ହଳମୁନେ ଲାଗେ ମାଟି
ତେସନେ ଦିଶେ ହସ୍ତିନା ରାଜ୍ୟ ସମଗ୍ରଟି ।
ପୃଥ୍ୱୀ ମଧ୍ୟେ ସାର ଅଟେ ଯେବଣ ଭୁବନ
ଅନିମିତ୍ତେ ଜଳ ମଧ୍ୟେ ହୋଇବ ନିମଗ୍ନ ।
ତିନି ଭୁବନ ମଧ୍ୟରେ ହେଲା ଉତପାତ
ଅଗାଧ ଜଳେ ଯେସନେ ଲହରୀର ଜାତ ।
ଏକ କାୟେ ଘୋଟିଲାକ ସପ୍ତଦ୍ୱୀପା ପୃଥ୍ୱୀ
ଦେଖି ଭୟ କଲେ ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ସେନାପତି ।
ହଳ ଅଗ୍ରେ ଥାଇ ସର୍ବେ ଦେଉଥାନ୍ତି ଡାକ
ଭୋଦେବ କାମପାଳ ତୁ ହସ୍ତିନାକୁ ରଖ ।
ନ ଶୁଣନ୍ତି ହଳଧର କୌରବଙ୍କ ବାଣୀ
ଦକ୍ଷିଣକୁ ଗତିକରି ବୁଲାନ୍ତି ଯେ ପୁଣି ।
ଦିଗମ୍ବର ପୁରୁଷ ଯେ ରହି ଅନ୍ତରୀକ୍ଷେ
ଦେଖନ୍ତି ସେ ନୀଳାମ୍ବର ମୂର୍ତ୍ତିକୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ।
ଗଳାରେ କୁଠାର ଦନ୍ତେ ତିରଣ ଲଗାଇ
ସଞ୍ଜୟ ବିଦୁର ଦୁହେଁ ପ୍ରଣମିତ ହୋଇ ।
ଦୁଃଶାସନ ଆଦି ଭାଇ ଅନେଶ୍ୱତ ଘେନି
ମାନଗୋବିନ୍ଦ କରଇ ଅନେକ ଦଇନି ।
ତୁ ଦେବ ଅନ୍ତନ୍ତରୂପୀ ସଂସାରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧି
ତୁ ଦେବ ପରମବ୍ରହ୍ମ ଅଟ ଗୁଣନିଧି ।
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ତୁ ନିରଞ୍ଜନ ପ୍ରଭୁ ନିରାକାର
ମାନବ ମାତ୍ରକ କାହୁଁ କରିବ ଗୋଚର ।
ଧବଳ ଶରୀର ଶୁଦ୍ଧ ସ୍ଫଟିକ ପରାୟ
ଅଶେଷ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ତୋତେ ତିଳମଞ୍ଜି ପ୍ରାୟ ।
କିଞ୍ଚିତ ମାତ୍ରେ ତୁ ଗିରି ପାରୁ ଦେବ ତୋଳି
ତୁହି ଦେବ ବଳଭଦ୍ର ଅତି ବଳେ ବଳୀ ।
ତୁହି ଦେବ ଜଳ ସ୍ଥଳେ ଅନାଦି ଦେବତା
ବାମ ନଖକୋଣେ ତୋର କୋଟି କ୍ଷିତିସ୍ଥିତି ।
ପୃଥ୍ୱୀ ନାଭିମଣ୍ଡଳ ଆକାଶ ତୋର ଶିର
ତୋହର ମହିମା ଦେବ ଦେବେ ଅଗୋଚର ।
ଏ ସଂସାର ସାଗର ତୁ ମୁକତିର ପଥ
ନିଜ କାୟା ପ୍ରକାଶିଲୁ ନାହିଁ ତୋର ସ୍ୱାର୍ଥ ।
ନମସ୍ତେ ତୁ ନାରାୟଣ ଅଭୟ ଶରୀର
ପ୍ରଳୟ ସଂହାର ଯାର ବୁଦ୍‌ବୁଦ ଆକାର ।
ଚଳ ତୁ ନିଶ୍ଚଳ ଦେବ ନିରାକାର ତୁହି
ଶୂନ୍ୟକୁ ଆକାର ତୋର ତହୁଁ ଆନ ନାହିଁ ।
ଅନେକ ସ୍ତୁତି କରନ୍ତି ଶୂନ୍ୟେ ଦେବ ବ୍ରହ୍ମା
କେ ଆନ କରିବ ଶୁଣି ତୋ ଜ୍ଞାନ ମହିମା ।
ବୃଷଭ ବାହନେ ବିଜେ ଦେବ ପଶୁପତି
ନିରାକାର ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ଯେ କରନ୍ତି ସେ ସ୍ତୁତି ।
ସଚରାଚର ସଂସାରେ ତୁହି ଏକା ସ୍ତମ୍ଭ
ସ୍ୱାମୀ ଏମାନେ ଚଞ୍ଚଳ ତୁହି ଏକା ଦମ୍ଭ ।
ତୁହି ସିନା ପୃଥିବୀକି କରୁ ଏକା ଭୋଗ
ତୁ କୋପ କଲେ ରହିବ କାହିଁ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱର୍ଗ ।
କେ ବ୍ରହ୍ମା କେ ବିଷ୍ଣୁ କେହୁ ଅଟଇ ଈଶ୍ୱର
ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ରାମ ଅଟଇ ସେ ସବୁରି ଉପର ।
ସ୍ୱାମୀ କଦମ୍ବା ପ୍ରଳୟା ଅସୁରକୁ ମାରି
ପୃଥ୍ୱୀ ଭାରାଭର ନାଶି ରଖିଲୁ ଉଦ୍ଧରି ।
କାହୁଁ ଉତପତ୍ତି ହେଲୁ ନ ଜାଣନ୍ତି କେହି
ନିରାକାର ପୁରୁଷ ତୋ କୁଳଗୋତ୍ର ନାହିଁ ।
ତୁ ସିନା ଆନ କୋପକୁ କରୁ ଦେବ ଶାନ୍ତି
ତୋହର କୋପ କଲେ କି ରହିବ ଏ କ୍ଷିତି ।

ତୁ ଦେବ ଦାନବ ନାଶ ନ ରଖୁ ଏକ ହିଁ
କୋଟି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଯାହାର ରୋମମୂଳେ ରହି ।
ନ ଜାଣି ସଂସାର ଦେବ ହେଉଅଛି ବଣା
ତୋ ତହୁଁ ପୃଥ୍ୱୀକି ଦେବ ନାହିଁ ନା ଧାରଣା ।
ଅନେକ ବିନୟୀ ହୋଇ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ଲୋକେ
ଶାନ୍ତ ନୁହନ୍ତି ସେ ଶାମ୍ବ କୁମରର ଶୋକେ ।
ଦେବ ଲୋକେ ଯହୁଁ କଲେ ଏସନକ ସ୍ତୁତି
ତଥାପି ନୋହିଲା ବଳଦେବ କୋପ ଶାନ୍ତି ।
ପିତାମହଙ୍କ ବଚନେ କହନ୍ତି ନାରଦେ
ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କ ଅଗ୍ରତରେ ପ୍ରବେଶିଲେ ହାଦେ ।
ଆସ୍ଥାନ ତେଜି ଉଠିଲେ ଦେଖି ପଞ୍ଚଭ୍ରାତ
ନାରଦଙ୍କ ପାଦତଳେ କଲେ ପ୍ରଣିପାତ ।
ପାଦ ପଖାଳିଲେ ପାଦ୍ୟଅର୍ଘ୍ୟ ଢାଳିଦେଇ
ଅନେକ ଦଇନି ହୋଇ ଉଭା ପାଞ୍ଚଭାଇ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ପଞ୍ଚଭ୍ରାତ
ହସ୍ତିନା ନଗର ହେଉଅଛି ଜଳସ୍ରୋତ ।
ବଳରାମ ଦେବ ଜାଣ ଅଟେ କାଳସର୍ପ
ଗରୁଡ଼ ହରି ପାରଇ ସିନା ତାର ଦର୍ପ ।
ବଳରାମ ସର୍ପକୁ ଯେ ତୁ ସିନା ଗରୁଡ଼
ତୋତେ ଦେଖି କୋପ ଶାନ୍ତି କରିବେ ସେବଡ଼ ।
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଖିଣ ଶାନ୍ତି ହେବେ ହଳପତି
ନାରଦ ବାକ୍ୟେ ପାଣ୍ଡବେ ଉଠିଲେ ତଡ଼ତି ।
ଶାମ୍ବ ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀଙ୍କୁ ସେ ସଙ୍ଗତରେ ଘେନି
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ବୋଇଲେ ସେ କରିବା ଦଇନି ।
ଗଳାରେ କୁଠାର ଦନ୍ତେ ତିରଣ ସେ ଘେନି
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ଅଶ୍ୱଥାମା କର୍ଣ୍ଣ ଯେ ଶକୁନି ।
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ିସ୍ତୁତି କରନ୍ତି ଉପରେ
ଶରଣ ରକ୍ଷଣ ସ୍ୱାମୀ ଦେବ ହଳଧରେ ।
ଶରଣ ଶରଣ ବୋଲି ଶୁଭୁଅଛି ବାଣୀ
ରଖ ରଖ କୋପ ଶାନ୍ତିକର ହଳପାଣି ।
ପୃଥ୍ୱୀ ନ ସହଇ ଦେବ ତୁମ୍ଭ କୋପ ଭରା
ଏହିକ୍ଷଣି ରସାଗତ ହେବ ବସୁନ୍ଧରା ।
ଏ ସଂସାର ସାଗରକୁ ତୁହି ଯେ ନଉକା
ସମସ୍ତ ନିସୁଦନ ତୁ କରିପାରୁ ଏକା ।
ତୋହର କୋପ କଲେ କି ରହିବ ହସ୍ତିନା
ଏ ସଂସାରକୁ ଧାରଣ ପୁରୁଷ ତୁ ସିନା ।
ଦୁରୁ ରହି ଲୋକେ ସ୍ତୁତି କରନ୍ତି ବହୁତ
ଦୀର୍ଘରଡ଼ି ଛାଡ଼ନ୍ତି ସେ ଭୟରେ ଆରତ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବିଜୟ କଲେ ରାମଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ
ସ୍ୱାମୀ କ୍ଷଣକେ ବିଶ୍ରାମ କରିବା ନା ଏଥେ ।
ଆକାଶରେ ରହି ସ୍ତୁତିକଲେ ବୃନ୍ଦାରକେ
କହନ୍ତି ଅନେକ ମତେ ପୁଣି ଦେବଲୋକେ ।
ଅନେକ ବ୍ୟାକୁଳ ତହିଁ ହେଲା ଧାର୍ତ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରି
ଶରଣ ରକ୍ଷଣ ସ୍ୱାମୀ ତୁମ୍ଭ ନାମ ଗୋଟି ।
ତୋହର ଶରଣେ ନାଥ ବର୍ତ୍ତିବେ ସକଳ
ଭକତଜନ ବତ୍ସଳ ଅଟୁ କାମପାଳ ।
ମୁହିଁ ନ ଜାଣଇ ଦେବ ଏହି ଶାମ୍ବ ବୋଲି
ସ୍ତିରୀ ଚୋର ବୋଲି ଦେବଧରି ଶାସ୍ତିଦେଲି ।
ତୁ ଦେବ ମୋହର ଦୋଷ କ୍ଷମା ଯେ କରିବା
ତୁମ୍ଭର ଚରଣେ ଦେବ ସବୁଙ୍କର ସେବା ।
ବଳରାମ ବୋଇଲେକ ଶୁଣ ବନମାଳୀ
ସତ୍ୟକଲି ସିନ୍ଧୁ ମଧ୍ୟେ ପକାଇବି ବୋଲି ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ସିନ୍ଧୁ ମଧ୍ୟେ ପକାଇଲେ
ପାଞ୍ଚଭାଇ ଅଛନ୍ତି ଯେ ସମଦଣ୍ଡ ତୁଲେ ।
ଶାମ୍ବ କୁମର ସହିତେ ସର୍ବେ ଯିବେ ନାଶ
ଗାନ୍ଧାରୀର ପୁତ୍ରମାନେ କଲେ ସିନା ଦୋଷ ।
ଜଗନ୍ନାଥ କହିଲେ ଶ୍ରୀ ବଳରାମ ପାଶ
ରକ୍ଷାକର ବାରେ ଦେବ ଏ ହସ୍ତିନା ଦେଶ ।
ଶୁଣ ଆହେ ମନୁରାୟ ପୁଚ୍ଛାକଲୁ ଯାହା
ଥୋକାଏ ମୁଁ ଅନୁସରି ବଖାଣିଲି ତାହା ।
ଏ ମଧ୍ୟପର୍ବ ଅମୃତ ରସ କଥା ସାର
ପ୍ରାଣୀମାନେ ଏକମନେ ଶୁଣି ଭବୁ ତର ।
ଘୋର ତର କଳିକାଳ ହୋଇଲାକ ଆସି
ରାମ ନାମ ଧରନ୍ତେ ନ ବାନ୍ଧେ କାଳଫାଶି ।
ରାମ ନାମ ଠୁଳବ୍ରହ୍ମ ବୋଲି ଯେ ଅକ୍ଷର
ରାମ ନାମ ମୋର ମନୁ ନୋହୁ ଯେ ବିସୋର ।
ତୁଳସୀର ବଲ୍ଲଭ ଯେ ହୃଦେ ମୋର ଥାଉ
ଶାରଳା ଦାସ ଜୀବନ ରାମନାମେ ଯାଉ ।

ସରସ୍ୱତୀ ବିଭା ଓ କଦମ୍ବାସୁର ବୃତ୍ତାନ୍ତ

ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ ପୁଚ୍ଛାକଲେ ଅଗସ୍ତିଙ୍କି
ଆହେ ମହାମୁନି ମୋତେ କହିବା ଏଣିକି ।
ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ପ୍ରଭୁ ଯେ ରଙ୍ଗା ଅବତାର
ଦ୍ୱାପରେ ସେ ଜନମିଲେ ଦେବକୀ ଉଦର ।
ନୀଳାମ୍ବର ରୋହିଣୀର ଗର୍ଭେ ଉତପନ
ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ହେତୁ ରକ୍ଷା ହେଲା ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଭକ୍ତି କଲେ ରାମ ପାଦ ତଳେ
ଆପଦ ଖଣ୍ଡନ ନାଥ ଦୁଃଖ ହର ବଳେ ।
ରାମ ତୋହର ସଞ୍ଚିତ ସିନା ବସୁନ୍ଧରୀ
ତୁ ତାହା ନାଶ କରିବୁ କେମ୍ଭେ ହଳଧାରୀ ।

ତା ଦୋଷେ କି ନାଶଯିବ ହସ୍ତିନା ଯୁକତେ
କୋପ ଶାନ୍ତ କର ଦେବ ସବୁରି ଦେଖନ୍ତେ ।
ଅନେକ ପ୍ରାର୍ଥନା ବାକ୍ୟ ବିନୟରେ ବୋଲି
ପଡ଼ିଲେକ ରାମ ପାଦତଳେ ଗଡ଼ ଘାଲି ।
ଭୀମ ଅର୍ଜୁନ ନକୁଳ ମନ୍ତ୍ରୀ ସହଦେବ
ଏମାନେ ଅନେକ ମତେ କଲେ ଭକ୍ତିଭାବ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ସ୍ୱାମୀ ସଂହରିବା କୋପ
ନୁହଇ ହସ୍ତିନା ତୁମ୍ଭ କୋପ ଅନୁରୂପ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବାକ୍ୟେ ଯୁଧିଷ୍ଠି ଦେବଙ୍କ ଆରତେ
ଲେଉଟିଲେ କାମପାଳ ସମସ୍ତ ଦେଖନ୍ତେ ।
ଦେବତାଙ୍କ ବଚନରେ ଶାନ୍ତ ବଳଦେବ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ହସ୍ତିନାର ଠାବ ।
ନିଜସ୍ଥାନେ ହସ୍ତିନାକୁ ନେଇ ବସାଇଲେ
ତାର ସିଂହଦ୍ୱାର ଦେବ ବକ୍ରଭାବ କଲେ ।
ଶୁଣ ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ତୁ ଯେ ପୁଚ୍ଛାକଲୁ ବିଭା ରସର ଯେ ରୀତି ।
ହସ୍ତିନା ରାଜ୍ୟରେ ବିଜେ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ରାଜା
ସମସ୍ତ ନୃପତି ଘେନି କଲେ ପାଦପୂଜା ।
ହସ୍ତିନା ରାଜ୍ୟକୁ ମାଡ଼ି ବସିଲେ ଯାଦବେ
ଯଦୁ ଭୋଜବଂଶ ଆଦି ସାତବଂଶ ସର୍ବେ ।
ଅନେକ ଭଣ୍ଡାର ଫେଡ଼ି ମାନଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
ବଳରାମ ପାଦତଳେ ପୂଜିଲା ତତ୍‌ପତି ।
ତୁ ଦେବ ହେ ଯୋଗେଶ୍ୱର ପୁରୁଷ ଉତ୍ତମ
ଦଶ ଦୋଷ ଅପରାଧ ବାରେ ମୋର କ୍ଷମ ।
ତୁ ଦେବ ହେ ବଳଭଦ୍ର ରେବତୀର ପତି
ଅପରାଧ କ୍ଷମାକର ବାରେ ହଳପତି ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ କ୍ଷମାଦେଲୁ ସର୍ବଦୋଷ
ଅର୍ଜୁନକୁ କୋଳ କଲେ ପ୍ରଭୁ ହୃଷୀକେଶ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କୁ କୋଳ ପରି ଧଇଲେକ ରାମ
ରାଜାଧିରାଜ ଈଶ୍ୱର ହେତୁ ଦେବ ଧର୍ମ ।
ଏ ପଞ୍ଚରାଜ୍ୟରେ ତୁହି ହେବୁ ଅଧିପତି
ଉଭୟ କୁଳେ ରହିବ ଏ ତୁମ୍ଭର କୀର୍ତ୍ତି ।
ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଶୁଣ ହେ ମନୁ ରାଜନ
ବିଷ୍ଣୁ କଥା ଶୁଣି କର ପାତକ ଦହନ ।
ବଳରାମ ଅଗ୍ରତରେ କହିଲେ ଅଚ୍ୟୁତ
ଦ୍ୱାରକା ଭୁବନେ ଦେବ ପେଶିବା ନା ଦୂତ ।
ନାଶିବ-ନା ସେ ଦ୍ୱାରକା ଲୋକଙ୍କର ଚିନ୍ତା
ସନ୍ତାପ ଦୂର କରିବା ଦେଇ ଶୁଭବାର୍ତ୍ତା ।
ଶୁଣି ବଳରାମଙ୍କର ହରଷିତ ମନ
ସାତ୍ୟକି କି ବୋଇଲେ ତୁ କର ହୋ ଗମନ ।

ଶୁଭଯୋଗେ ଭେଟିଲୁ ଯେ ଆସି ପୁତ୍ର ଶାମ୍ବ
ମଙ୍ଗଳ ବିଧାନ ହେଲା ହସ୍ତିନାର ଗ୍ରାମ ।
ଯେସନେ ବିଧି ଅଛଇ ପୂର୍ବର ପ୍ରସିଦ୍ଧି
ରତ୍ନ ବେଦୀର ଉପରେ କଲେ ବିଭାବିଧି ।
ମୁନି ବିପ୍ରଗଣ ବସି ଆରମ୍ଭିଲେ କର୍ମ
କୃଷ୍ଣ ନନ୍ଦନ ଶାମ୍ବଙ୍କୁ ଘେନି ବଳରାମ ।
ବିଭାଘର କରନ୍ତି ଯେ ଦେବ ଭଗବାନ
ଅପସରା ଗନ୍ଧର୍ବଙ୍କୁ ଘେନି ଦେବଗଣ ।
ବିଜେ କରିଛନ୍ତି ଯହିଁ ବଳରାମ ଦେବ
ଗମନ କରନ୍ତି ଯହିଁ ଦିଗପାଳ ସର୍ବ ।
ଦେଖିବା ଚାଲ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନନ୍ଦନର ବିଭା
ଦଇବଙ୍କେ ଶୁଭଲଗ୍ନ ଦେଲେ ହୋଇ ଉଭା ।
ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ କରିଲେ ବରଣ ବିଧାନ
ବିଭାର ଯେତେ ସାମଗ୍ରୀ ଅକ୍ଷତ ବସନ ।
କୃଷ୍ଣଙ୍କର ପାଦାର୍ଘ୍ୟ ଯେ ମଧୁପର୍କ ବିଧି
କଟମ୍ବା ଆଣ ବୋଇଲେ ବ୍ୟାସ ତପୋନିଧି ।
ସଂକଳପ କରାଇଲେ ତହିଁ ମହାମୁନି
ସାଂସାରିକ ବ୍ୟବହାରେ ଯେତେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଘେନି ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ଦେବ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ବେଦବ୍ୟାସ
ବିଭାର ଯୋଗାଡ଼ମାନ ସମସ୍ତ ଅଭ୍ୟାସ ।
ଏମନ୍ତ ସଂଯୋଗ ପୁଣ ଅଟଇ କେମନ୍ତେ
କଟମ୍ବା ଆସନ କଥା କହ ମୁନି ମୋତେ ।
ବ୍ୟାସ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ତୁ ଯୁଧିଷ୍ଠି ରାଜନ
କହୁଛି କଟୁମ୍ବା କଥା ଶୁଣ ଦେଇ ମନ ।
ମଧୁସମ୍ବତ୍ସର ବୋଲି ଏକ ସତ୍ୟଯୁଗେ
କଞ୍ଚନବ୍ରହ୍ମା ବସଇ ଯଶୋବତୀ ସ୍ୱର୍ଗେ ।
ସେ ବ୍ରହ୍ମାର ପତ୍ନୀ ନାମ ଅଟଇ ସାବିତ୍ରୀ
ତାହର ଦୁହିତା ନାମ ଅଟେ ସରସ୍ୱତୀ ।
ଦୁହିତାର ନିମିତ୍ତରେ ସେ କଞ୍ଚନ ବ୍ରହ୍ମା
ମେରୁରେ ସଭା କରାଇ ବସିଲେ ମହାତ୍ମା ।
ନାରଦ ମୁନିଙ୍କୁ ଚାହିଁ ବୋଇଲେ କଞ୍ଚନ
ସକଳ ଦେବଙ୍କୁ ଯାଇ ତୁ ନିମନ୍ତ୍ରି ଆଣ ।
ଏ ସ୍ଥାନକୁ ରାଇ ଆଣ ସମସ୍ତ ଦେବଙ୍କୁ
ବଜାଇ ହେ ବୀରତୁର ଦୁନ୍ଦୁଭି ତହିଁକୁ ।
ପିତାଙ୍କର ବଚନରେ ସେ ନାରଦ ଗଲେ
ସକଳ ଦେବଙ୍କୁ ଘେନି ସଭାରେ ମିଳିଲେ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ବିଜେ କଲେ ଯାଇ ମେରୁ ସଭା ମଧ୍ୟେ
ଗିରିରାଜ ବିଜେ ଗିରିଗଣଙ୍କ ସନ୍ନିଧେ ।
ମୃଗ ବାହନେ ଅଇଲେ ଦେବତା ପବନ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇ ବସିଲେ ମେରୁ ପୃଷ୍ଠସ୍ଥାନ ।

ମକର ବାହନେ ବିଜେ କଲେ ରତ୍ନାକର
ଅଛନ୍ତି ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ବହୁଜଳଚର ।
ଦେବସଭା ମଧ୍ୟରେ ସେ ବିଜେ କଲେ ଆସି
ବଶିଷ୍ଠ ଯେ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ବାମଦେବ ଋଷି ।
ଶଙ୍ଖପଦ୍ମ ମହାପଦ୍ମ ତକ୍ଷକ ଅନନ୍ତ
ବାସୁକି ଅଇଲେ ଅଷ୍ଟକୁଳଙ୍କ ସଙ୍ଗତ ।
ମଇଁଷି ବାହନେ ବିଜେ କୃତାନ୍ତକ ଦେବ
ଗ୍ରହଗଣମାନେ ତହିଁ ମିଳିଲେକ ସର୍ବ ।
ଯେ ଯାହାର ବାହନେ ଚଢ଼ି ଦେବଲୋକେ
ମେରୁ ସଭାରେ ବିଜୟ କଲେ ବୃନ୍ଦାରକେ ।
ବୈନତେୟ ବାହନରେ ଚଢ଼ି ଚକ୍ରଧାରୀ
ବିଜୟ ସେ ନାରାୟଣ ସଭା ମେରୁଗିରି ।
ସମ୍ଭର୍ବେ ଆସନେ ବିଜେ କଲେ ସର୍ବଦେବ
ବୃଷଭ ବାହନେ ବିଜେ କଲେ ସଦାଶିବ ।
ମେରୁ ସଭାରେ ବିଜୟ କଲେ ଦେବଲୋକେ
ବସିଲେ ସମସ୍ତେ ତହିଁ ଯେ ଯାହାର ସୁଖେ ।
ଦୁହିତା ଘେନି ବିଜୟ ସେ କଞ୍ଜନବ୍ରହ୍ମା
ମେରୁ ସଭାରେ ମିଳିଲେ ଆସି ମହାତମା ।
କରେ ଅର୍ଘ୍ୟ ଘେନିବାଳୀ ପାରିଜାତ ମାଳୀ
ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ଛାମୁରେ ବେଦବର ଯାଇ ମିଳି ।
ଚନ୍ଦନ ଅଗୁରୁ ଘୋରି ଲେପିଲେ ଲଲାଟେ
କସ୍ତୁରୀ କର୍ପୂର ଦେଲେ ନେଇ ହୃଦଗତେ ।
କଣ୍ଠେ ଲମ୍ୱାଇଲା ବାଳୀ ଅମଳାନ ମାଳ
ଦେବାଙ୍ଗ ଅମ୍ବ ମଣ୍ଡିଲେ କୃଷ୍ଣ ବକ୍ଷସ୍ଥଳ ।
ସଭାକୁ ଚାହିଁ ସେ ବ୍ରହ୍ମା କରନ୍ତି ଉତ୍ତର
ବିନୟ ଭାବ ହୋଇଣ ଯୋଡ଼େ ବେନିକର ।
ସମସ୍ତ ଦେବତାମାନେ ମୋତେ ଆଜ୍ଞା ଦେବ
ଏ ମୋର କଥାକୁ ସାବଧାନ ହୋଇଥିବ ।
ମୋହର ଦୁହିତା ନାମ ଅଟେ ସରସ୍ୱତୀ
ବିଷ୍ଣୁଙ୍କୁ ଦେବି ଦୁହିତା ଗୋଟି ରୂପବତୀ ।
ତହିଁ ନିମନ୍ତେ କରଇ ସମସ୍ତ ବରଣ
ସୁପ୍ରସନ୍ନେ ଆଜ୍ଞା ମୋତେ ଦେଲେ ଦେବଗଣ ।
ଦେବେ ବୋଇଲେ ଯେମନ୍ତେ ଆଜ୍ଞା ତୋର ପିତା
ପୁରୁଷ ଉତ୍ତମ ତୁହି ବିହନ୍ତା ବିଧାତା ।
ଯେସନେ ତୋର ବଚନ ବଞ୍ଚାଇ କେ ପାରି
ତୁ ଯେବେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବୁ କୁମାରୀ ।
କନ୍ୟାକୁ ବେଶ ଭୂଷଣ କରଇ ବିଧାତା
ବିଷ୍ଣୁର ଛାମୁରେ ନେଇ କଲେ ଉପସ୍ଥିତ ।
ବିଭାର ବିଧାନ ସବୁ କଲେ ବେଦବର
ବେଦୀ ଉପରେ ବସିଲେ ହରି ହୋଇ ବର ।

ବିଭାର ବେଳେ ଶୁଭିଲା ଦିବ୍ୟଶଙ୍ଖ ବାଣୀ
ଶୁଣି ବିଚାରେ କଟମ୍ୱା ନାମେ ଦୈତ୍ୟମଣି ।
ବୋଇଲା ଦେଖି କେମନ୍ତେ ତାହାଙ୍କର କଥା
ଆଜ ଯେ ମାରିବି ମୁହିଁ ସମସ୍ତ ଦେବତା ।
କହୁ କହୁ କୁପିତ ସେ ହୋଇଲା ଦନୁଜ
କରେ ଶସ୍ତ୍ର ଘେନି ଆଗେ ହୋଇଲାକ ସଜ ।
ଆରେ ଆରେ ବୋଲି ଦୈତ୍ୟ ଦେଲା ଏକ ଡାକ
ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ କମ୍ପିଲା ଭୟ କଲେ ଦେବ ଲୋକ ।
ତୁଲେ ନାହିଁ ତାହାର ଯେ ରଥ ରାଜସୈନ୍ୟ
ଲୁହାର ଦଉଡ଼ି ଏକ ଘେନିଛି ଦୁର୍ଜନ ।
ଶରୀର ଦିଶଇ ତାର ମନ୍ଦର ପରାୟ
ତୁମ୍ୱା ଗୋଟିଏ ବଜାଏ ସେ ଦନୁଜ ରାୟ ।
ଗୁରୁନାଦ ଶୁଣି ଦେବ ଗଲେ ତହିଁ ଖସି
ମେରୁ ସ୍ଥାନକୁ ଦନୁଜ ଆସେ ଖରେ ପଶି ।
ଆକାଶେ ଲାଗୁ ଅଛଇ ଅସୁରର ଶିର
ଦେଖି ମହାଭୟ କଲେ ସକଳ ଅମର ।
ଶୂନ୍ୟ ଶବଦ ଶୁଭିଲା ଯହୁଁ ଗରୁଡ଼ାକ
ଆସ୍ଥାନ ତେଜି ଉଠିଲେ ତହୁଁ ବୃନ୍ଦାରକ ।
ସଭାରୁ ଉଠି ନାରଦ ହଲାଇଣ ଦାଢ଼ି
ବୋଇଲେ ଆସି ପଡ଼ିଲା କଟାମ୍ୱର ଧାଡ଼ି ।
ଏ ସମସ୍ତ ଦେବତାଙ୍କୁ ଲାଗିଲା ତ ଭୟ
ବିଷ୍ଣୁ ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ରହ ରହ ଦେବରାୟ ।
ମୋହର ଥାନ୍ତେ ତୁମ୍ଭର କାହାକୁ ଯେ ଭୀତି
ଆଜି ଏହାକୁ ମାରିବି ମୁହିଁ ତଳେ ପାତି ।
ମୁହିଁ ନ ଜାଣଇ ଏଡ଼େ ଦାନବେକ ଅଛି
ଆଗହୁଁ ନ ଜାଣେ ଏହା ମୋତେ ତା ନ ପୁଛି ।
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି ତହୁଁ କହେ ବସୁନ୍ଧରା
ସହି ନ ପାରଇ ଦେବ କଟମ୍ୱାର ଭାରା ।
ଆଣ୍ଟେ ଚରଣ ପକାନ୍ତେ ରକ୍ତ ବହେ ମୁଖ
କା ଆଗେ କହିବି ଦେବ ଏ ମୋହର ଦୁଃଖ ।
ଏମନ୍ତ କହୁଁ କଟୁମ୍ୱାସୁର ଆସି ବେଗେ
ଯାଇଣ ମିଳିଲା ଦୈତ୍ୟ ମେରୁସଭା ମଧ୍ୟେ ।
ରେରେକାର ଶବଦରେ ଦୈତ୍ୟ ଡାକଦିଏ
ବ୍ୟାଘ୍ରପୃଷ୍ଠେ ବସି ଲୌହଦଣ୍ଡ ସେ ବୁଲାଏ ।
ଦାନବର କୋପ ଦେଖି ପ୍ରଭୁ ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱର
ବୋଇଲେ ସଭାକୁ ତୁହି ନ ଉଠ ଅସୁର ।
ତାହା ଶୁଣି ମହାକୋପ କରଇ ଦନୁଜ
ଅଧରେ ଦନ୍ତ ଚାପଇ କରିଣ ପହିଜ ।
ଲୁହା ଦଉଡ଼ିକୁ ଧରି କୋପରେ ବୁଲାଇ
ଈଶ୍ୱର ପ୍ରହାର କଲେ ଶକତିଏ ନେଇ ।

ଶସ୍ତ୍ର ପଡ଼ନ୍ତେ ଅସୁର ପାତେ ବାମକର
ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ହସ୍ତୁ ଶକ୍ତି ଘେନିଲା ସତ୍ୱର ।
ସେହି ଶକତିକୁ ଘେନି ବୁଲାଇଣ ପିଟି
ଦଇତ୍ୟ ପିଟନ୍ତେ ଢଳି ପଡ଼ିଲେ ଧୂର୍ଜ୍ଜଟି ।
ଆଘାତ ପାଇ ଈଶ୍ୱର ପଡ଼ିଗଲେ ମୂର୍ଚ୍ଛା
ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରେ ଦନୁଜ କେ କରିବ ରକ୍ଷା ।
ଦୀର୍ଘରଡ଼ି ଦେଇ ବେଗେ ଉଠନ୍ତେ ଦନୁଜ
ବଜ୍ର ତା ଶିରେ ପ୍ରହାର କଲେ ଦେବରାଜ ।
ସହସ୍ରଧାରା ଶକତି ଦନୁଜର ଗାତ୍ରେ
ପଡ଼ନ୍ତେ ପବନୁ ବେଗେ ଧରି ବାମହାତେ ।
ବାମପାଦ ପ୍ରହରିଲା ନେଇ ଇନ୍ଦ୍ରଶିରେ
ତାହାର ଶକତି ତାକୁ ମାଇଲା ସତ୍ୱରେ ।
ଦୈତ୍ୟ ପ୍ରହାରେ ଅଚେତ ହେଲେ ସୁରପତି
ଭୁଜ ଧରିଣ ଅସୁର ଫିଙ୍ଗିଦେଲା ଧାତି ।
ଅସାଷ୍ଟମ ହୋଇ ଇନ୍ଦ୍ର ପଡ଼ିଲେ ଭୂତଳେ
ଅଖଣ୍ଡଳ ମୋହ ଯିବା ଦେଖି ଦିଗପାଳେ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ଅସାଷ୍ଟମ ଦେଖି ଉଠିଲା କୁବେର
ରତ୍ନାବଳୀ ଗଦା ଘେନି ହୋଇଲା ବାହାର ।
କୁବେରକୁ ଦେଖି ଦୈତ୍ୟ ପ୍ରହାରିଲା ମୁଥେ
ଏକ ପ୍ରହାରେ କୁବେର ପଡ଼ିଲା ଅଚେତେ ।
କୁବେର ଅଚେତ ଦେଖି ଦୈତ୍ୟ ମହାରାଗୀ
କେଶ ଧରି ଅନ୍ତରୀକ୍ଷେ ଦେଲା ତାକୁ ଫିଙ୍ଗି ।
କୁବେର ପଡ଼ିଲା ଯାଇ ମେରୁର ମେଖଳେ
ତ୍ରାସ ପାଇ ପଳାଇଲେ ତହୁଁ ଦିଗପାଳେ ।
ଅମର ସଭାରେ ବିଜେ ଦୈତ୍ୟ ମହାବୀର
ପୃଥ୍ୱୀ ନ ସହଇ ପାଦ ମହାଭାରା ତାର ।
କଞ୍ଜନବ୍ରହ୍ମା କୋଳରେ ଘେନି ସରସ୍ୱତୀ
ନାରାୟଣ ଦେବତାର ଆଗେ ବସିଛନ୍ତି ।
ଯେବଣ ଦିଗେ ଅଛଇ ବିଷ୍ଣୁର ପାଦୁକା
ଧ୍ୟାନ କରିବାକୁ ବିଷ୍ଣୁ ଦେଲେ ତାକୁ ଦେଖା ।
ଆହ୍ନିକ ସାରି ବାହନ ପୃଷ୍ଠେ ବିଜେ କରି
ବ୍ରହ୍ମାର ଆଗରେ ବିଜେ କଲେ ଦଇତ୍ୟାରି ।
ଶୁଣି ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ଯେବଣ କୃତ୍ୟ କଲା ସେ ଦାନବ ଦୁର୍ମତି ।
ଅନେକ ଭର୍ତ୍ସନା ବାକ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ବୋଲଇ
ରାଗେ ପିତାମହେ ପେଲିଦେଲାକ ପକାଇ ।
ଦୈତ୍ୟର ବିଘାତେ ପଡ଼ି ସେ ଉତ୍ତାନଶାୟୀ
ମୋହର ପଡ଼ି ଡାକନ୍ତି ପିତା ତ୍ରାହି ତ୍ରାହି ।
କଟମ୍ଭା ବୋଇଲା ତୋର ଏତ୍ତେକ ଭରସା
ବାଳକାଳୁ ଏ କନ୍ୟାକୁ କରିଛି ମୁଁ ଆଶା ।
ମୋତେ ଛାଡ଼ି କରୁ ତୁହି ଏ ହରିଙ୍କୁ ବିଭା
କାହିଁ ଅଛି ଦେଖେ ଆସି ରଖୁ ବାସୁଦେବା ।
ଏହିକ୍ଷଣି ମୁଣ୍ଡ ତୋର ପକାନ୍ତି ମୁଁ ମୋଡ଼ି
ଅନେକ କାଳର ବୃଦ୍ଧ ବୋଲି ଦେଲି ଛାଡ଼ି ।
ଏତେ ବୋଲି କୋଳୁ ନେଇ ଦୈତ୍ୟ ସରସ୍ୱତୀ
ମେରୁ ମଣ୍ଡଳୁ ବାହାରି ଯାଆନ୍ତେ ତଡ଼ତି ।
ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରି ଗମଇ କଉଣପ କୋପେ
ବିଷ୍ଣୁଙ୍କୁ ସୁମରି ବାଳା ମନର ସନ୍ତାପେ ।
ସରସ୍ୱତୀ ଡାକିଲେ ମୁଁ ତୋହର ଭାରିଯା
ନେଉଛି କଟମ୍ଭାସୁର ସଂହାରି ବିଡ଼ୋଜା ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଏବେ ଶୁଣିମା ଶ୍ରୀବତ୍ସ
ତୋହର ପତ୍ନୀକୁ ବଳେ ଦାନବ ନେଉଛି ।
ଶୁଣି କୋପାନଳ ହେଲେ ଦେବ ଚକ୍ରପାଣି
ଅସୁର ଆଗରେ ରହି ଉଗାଳିଲେ ପୁଣି ।
କୌମୋଦକୀ ଗଦା ଧରି ଦେବ ଚକ୍ରଧର
ଅସୁର ଉପରେ ନେଇ ପିଟିଲେ ସତ୍ୱର ।
କଟମ୍ଭା ବୋଇଲା ତୁହି ପରା ଦଇତ୍ୟାରି
ତୁ ପରା ଅସୁର ବଳ ନିସୁଦନକାରୀ ।
ଆଜ ପଡ଼ିଲୁ ଯିବାକୁ ବାଟ ତୋତେ ନାହିଁ
ଯତନେ ଯାହାକୁ ପୁଣି ଲୋଡୁଥିଲି ମୁହିଁ ।
ଏତେ ବୋଲି ସେ ଦାନବ ପବନହୁଁ ବେଗେ
ବଜ୍ର ମୁଥେକ ପ୍ରହାର କଲା ନେଇ ଅଙ୍ଗେ ।
କୌମୋଦକୀ ଗଦାବର ବୁଲାଇଣ ହରି
କଟମ୍ଭାସୁର ଉପରେ କୋପେଣ ପ୍ରହାରି ।
ଦେଖି ଦାନବ ପାଡ଼ିଲା ତାର ବାମହସ୍ତ
ବିଷ୍ଣୁ ହସ୍ତୁ ଗଦାବର ଘେନିଲା ତୁରିତ ।
ସେହି ଗଦାକୁ ବୁଲାଇ ପିଟନ୍ତେ ଲେଉଟି
ନାରାୟଣଙ୍କ ଉପରେ ପଡ଼େ ଗଦା ଯଷ୍ଟି ।
ଗଦା ପ୍ରହାର କରନ୍ତେ ଘେନିଲେ ଅଚ୍ୟୁତ
ଦଇତ୍ୟ ଉପରେ ନେଇ କଲେ ପଦାଘାତ ।
ତଥାପି ନ ତୁଟିଲା ସେ ଦାନବର କାୟ
ଦେଖିଣ ବିସ୍ମୟ ହେଲେ ପ୍ରଭୁ ଦେବରାୟ ।
ଅସୁର ତୁଳେ ସେ ଦେବ କରନ୍ତେ ସଂଗ୍ରାମ
ବିମୁଖ ହୋଇଲେ ତହିଁ ପୁରୁଷ ଉତ୍ତମ ।
ମହାକୋପେ ଉପୁଜିଲା ଦେବତେଜ ରୂପ
ଦୁଇ ଭୁଜରେ ଧଇଲେ ଦୁର୍ବାର କୌଣପ ।
ବିନ୍ଧ୍ୟ ପର୍ବତ ଶିଖରେ କଚାଡ଼ିଲେ ତୋଳି
ଦଇତ୍ୟର ଅଙ୍ଗ ଲାଗି ହୋଇଲା ସେ ଧୂଳି ।
ତାହା ଦେଖି ଭଗବାନ ହୋଇଲେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ
ପ୍ରଶଂସା କରନ୍ତି ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟରେ ଦନୁଜ ।

ଦେଖିନାହିଁ ମୁହିଁ ପୁଣି ଏଡ଼େକ ପ୍ରଚଣ୍ଡା
ଏହା ଦେହ ଲାଗି ବିନ୍ଧ୍ୟଗିରି ହେଲା ଗୁଣ୍ଡା ।
ପୁଣି ଦୁଇପାଦ ତାର ଧରି ଅନ୍ତରୀକ୍ଷେ
କଚାଡ଼ିଲେ ଲୌହମୟ ପର୍ବତେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ।
କି ଜାଣି ଅସୁର ଦେହ ଅଟେ ବଜ୍ରସେହ୍ନା
ଦୈତ୍ୟ ପଡ଼ିବାରୁ ଲୌହଗିରି ହେଲା ଚୂନା ।
ବିଷ୍ଣୁ ପ୍ରଶଂସିଲେ ଦୈତ୍ୟ ତୁରେ ସାଧୁ ସାଧୁ
ଦାନବ କୁଳେ ଜନମ କିଏ ତୋତେ ନିନ୍ଦୁ ।
ଏସନ ପ୍ରଶଂସା ତାକୁ କରି ଚକ୍ରଧର
ଅସୁର କୁଳେ ମହିମା ଏସନ ତୋହର ।
ଛାଡ଼ିବି ଏ ଦନୁଜକୁ ହୋଇବ ଚିରଜୀବୀ
ନ ଥାନ୍ତୁ ଦେବ ମାନବେ ପଛେ ସ୍ୱର୍ଗଭୁବି ।
ବିଷ୍ଣୁ ଯହୁଁ ବିଚାରିଲେ ତାକୁ ଛାଡ଼ିବାକୁ
ମହାଭୟ ଲାଗିଲାକ ଦେବତାମାନଙ୍କୁ ।
ନ ନାଶିଲେ ପୃଥିବୀକୁ ହୋଇବ ଏ ଭାର
ତୋହର ଛାଡ଼ନ୍ତେ ସେହି ହୋଇବ ଅମର ।
ବିଷ୍ଣୁ ବୋଇଲେ ମରିବ ନାହିଁ ମୋର ହସ୍ତେ
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ସେହୁ ମରିବ କେମନ୍ତେ ।
ପିତାମହ ବୋଇଲେ ଯେ ତୁ ଦେବାଧି ଦେବ
ମୋତେ ବହୁତ ଭକତି କଲା ଏ ଦାନବ ।
ନିରାଶହୋଇ ସେ ଯହୁଁ ସେବା କଲା ମୋତେ
ମହାକଠୋରେ ବସିଲା ମନୁଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ।
ମୁହିଁ ବୋଇଲି ତୁ ବର ମାଗରେ ଦାନବ
ସେ ବୋଇଲା ମୋ ସମାନ ଆୟୁ ମତେ ଦେବ ।
ଯେତେକାଳ ପରିଯନ୍ତେ ପୃଥିବୀ ଚିରଜୀବୀ
ମୁହିଁ ଜାଣ ତେତେକାଳ ଯାଏ ବର୍ତ୍ତିଥିବି ।
ଏସନକ ବର ସେହି ମାଗିଅଛି ପୂର୍ବେ
ଭୟରେ ବୋଇଲି ହେଉ ବୋଲି ମୁହିଁ ତେବେ ।
ପିତାମହ ମୁଖରୁ ଯେ ଏସନକ ଶୁଣି
ଅସୁରକୁ ବୋଇଲେକ ଦେବ ଚକ୍ରପାଣି ।
ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ତୁ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ବଳା
ସରସ୍ୱତୀଙ୍କର ଭାଇ ଆମ୍ଭର ଯେ ଶଳା ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ଚାହିଁ ବୋଇଲେ ଏ କଟମ୍ବା ଥାଉ
ତୁମ୍ଭ ବର ପାଇଅଛି ଏ ନାଶ ନ ଯାଉ ।
ଆମ୍ଭେ ମାଡ଼ିବସି ଏବେ ଏହା ବକ୍ଷସ୍ଥଳେ
ବିଭା ହେଉଅଛି ରହୁ ଆମ୍ଭ ପାଦତଳେ ।
ଏଥର ଯେ ବଳବୀର୍ଯ୍ୟ ହରିବୁ ଏହାର
କେବଳ ଜୀବନ ଘେନି ଯାଉ ଏ ପାମର ।
ଏମନ୍ତ କହି ବସିଲେ ତା ଛାତିରେ ହରି
ସରସ୍ୱତୀ କନ୍ୟାଙ୍କୁ ସେ ଦେବ କୋଳେ ଧରି ।

ବେଦ ବାକ୍ୟେ ବିଭାଘର ସରିଲା ତାଙ୍କର
ସେଦିନୁ ଆସନ ହେଲା ବର କନ୍ୟାଙ୍କର ।
ବ୍ରହ୍ମାର ବଚନେ ତାଙ୍କୁ ରଖିଲେ ମୁରାରୀ
କନ୍ୟାକୁ ପ୍ରଦାନ କଲେ ଚତୁର୍ମୁଖ ଧାରୀ ।
ସରସ୍ୱତୀଙ୍କୁ ଯେ ବିଭା ହେଲେ ନାରାୟଣ
ସନ୍ନିଧେ ଆସି ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ଦେବଗଣ ।
ଅସୁର ଆଘାତେ ଦେବେ ଯାଇଥିଲେ ମୂର୍ଚ୍ଛା
ମୋହ ତେଜି ମିଳିଲେକ ପୂର୍ଣ୍ଣହେଲା ବାଞ୍ଛା ।
ସରସ୍ୱତୀଙ୍କର ବିଭାଘର ଯୋଗବଳେ
ବିଷ୍ଣୁ ବସିଲେ କଟମ୍ବା ଦୈତ୍ୟ ବକ୍ଷସ୍ଥଳେ ।
ନିହିକୁଳ ଗୋତ୍ରୀ ସେହି ଦେବ ଯେ ଅନନ୍ତ
ଜଳଜ ଗୋତ୍ର ଅଟଇ ବ୍ରହ୍ମା ଦଇବତ ।
ଉଭୟର କୁଳ ଗୋତ୍ର ଉଚ୍ଚାରିଣ ଦେବେ
ଶୁଭଯୋଗେ ବିଭାଘର ଶେଷ କଲେ ସର୍ବେ ।
ସରସ୍ୱତୀ ଘେନି ଗଲେ ଦେବ ବନମାଳୀ
ବଇକୁଣ୍ଠ ଭୁବନରେ ଯାଇଣ ସେ ମିଳି ।
ବ୍ୟାସ ବୋଇଲେ ତୁ ଶୁଣ ଆହେ ଧର୍ମରାୟେ
କଟମ୍ବା ଆସନ କଥା ଏ ବିଧିରେ ହୁଏ ।
ବ୍ରହ୍ମା ବିଷ୍ଣୁ ଯାହା ସଞ୍ଚିଥିଲେ ସତ୍ୟଯୁଗେ
ଯାବତ କାଳକୁ କଥା ଅଛି ମଧ୍ୟଯୁଗେ ।
ପ୍ରସ୍ତାବ ବାକ୍ୟେ କହିଲୁ ସରସ୍ୱତୀ ବିଭା
ଆହେ ବୁଧଜନେ ଏହା ସଂକ୍ଷେପ ଶୁଣିବା ।
ମହାଭାରତ ଅମୃତ ରସମୟ ବାଣୀ
ଜୀଇଥିବା ଯାଏ ଶୁଣ ବସି ଏହା ପ୍ରାଣୀ ।
ମୁଁ ଯେ କଳିକାଳ ଦର୍ପ ଧ୍ୱଂସିବା ନିମନ୍ତେ
ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣଙ୍କ ଦୟା ଥିବାରୁ କିଞ୍ଚିତେ ।
ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ଶରଣ ମୁଁ ସରସ୍ୱତୀ ପାଦେ
ଶୂଦ୍ରମୁନି ଶ୍ରୀ ଶାରଳା ଦାସ ପାଦେ ବନ୍ଦେ ।

—୦—

ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ବିବାହ

ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ଶୁଣ ହେ ମନୁ ନୃପତି
ବିଭାକାଳେ କଟମ୍ବାକୁ ମାରି ଶିରୀପତି ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ କୋଳେ ଅଛି ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ବାଳୀ
ଶାମ୍ବ କୁମରକୁ କୋଳେ ଧରି ବନମାଳୀ ।
ଏସନ କୁମାରୀ ବିଭା କଲେ ମୁନିଜନ
ବିପ୍ରେ ଆଶିଷ କରନ୍ତି ମୁନିଏ କଲ୍ୟାଣ ।
ଅନଳରେ ଦାନ କଲେ ଅନେକ ଆହୁତି
ଯଦୁବଂଶ କୁଳବଧୂ ହେଲା ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ।
ଗର୍ଗମୁନି ଉଚ୍ଚାରିଲେ ଦେଶ କାଳ ବାକ୍ୟ
ଉଭୟ ମଙ୍ଗଳ ବାଞ୍ଛା କଲେ ଦେବଲୋକ ।

ଯଦୁକୁଳେ ଜାତ ସେହି ଶାମ୍ବ ଯେ କୁମର
ଚନ୍ଦ୍ରଧ୍ୱଜ ଗୋତ୍ରେ ଜାତ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ବୀର ।
ଶଙ୍ଖପଦ୍ମ ପଦାପଦ୍ମ ଅନନ୍ତ କୁଳିକ
ଆସନାଦି ଦେଇ ଅଷ୍ଟକୁଳ ନାଗଲୋକ ।
ଦଇବ ପୁରୁଷ ଶୁଣି ଧର୍ମ ଯେ ଦେବତା
ବେଦମନ୍ତେ ପୂଜା କଲେ ଇଷ୍ଟ କରି ଚିନ୍ତା ।
କୁଳଗୋତ୍ର ଉଚ୍ଚାରିଲେ ବସି ପୁରୋହିତେ
କୁଶ ବନ୍ଧନ ଯେ କଲେ ବର କନ୍ୟାହସ୍ତେ ।
ମଙ୍ଗଳ ଧ୍ୱନି କରିଣ ଶୁଣ ଅବଧାରୀ
କୁସୁମ ବିଞ୍ଚିଲେ ବର କନ୍ୟାର ଉପରି ।
ଡାହାଣ ବର୍ତ୍ତକ ଶଙ୍ଖେ ଜଳ ତିଳ ଭରି
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ କରେ ଦେଲେ ପୁରୋହିତ ଧରି ।
ଯଉତୁକ ଦିଅ ଭରି ଆହେ କୁରୁରାୟେ
ଏ ତୋହର ଦୁହିତାର ବିଭାର ସମୟେ ।
ପ୍ରଥମରେ ପାଣିଛାଡ଼ କଲୁ କନ୍ୟାଦାନ
ଦ୍ୱିତୀୟେ ଦକ୍ଷିଣା ତୁହି ଦିଅ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ।
ଦକ୍ଷିଣାର୍ଥେ ଶତେ ପାଣି ଘେନିଲା ରାଜନ
ଦାନ ଦେଲା ନବରତ୍ନ ସୁବର୍ଣ୍ଣ କାଞ୍ଚନ ।
ସଙ୍କଳ୍ପ କରିଣ ଦେଲା ସହସ୍ରେକ ହୟ
ତ୍ରିସହସ୍ର ପାରିଦଣ୍ଡ ଦେଲା କୁରୁରାୟ ।
ଯଉତୁକ ଦେଇ କଲା ବହୁତ ବିନତି
ଦଶଦୋଷ କ୍ଷମାକର ଆହେ ହଳପତି ।
ଅଜ୍ଞାନମତେ କଲଇଁ ଦେବ ମହାଦ୍ରୋହ
ଶରଣ ପଞ୍ଜର କୃଷ୍ଣ ଦୋଷ ମୋର ସହ ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ୱତୀ ଦୁଇ ଭାରିଯା ଯାହାରି
ତାହାକୁ କି ଯଉତୁକ ଦେବାକୁ ମୁଁ ସରି ।
କନ୍ୟାଗୋଟି ଦେଇ ମୁଁ ଯେ ପଶିଲି ଶରଣ
ଭୋ ଦେବ ନାରାୟଣ ତୁ କର ଉଦ୍ଧାରଣ ।
ଯଦୁବଂଶେ ବଧୂହେଲା ମୋର ଚନ୍ଦ୍ରମୁଖୀ
କହୁଁ ଆନନ୍ଦାଶ୍ରୁ ଜଳ ବହେ ବେନି ଆଖି ।
କନ୍ୟାକୁ ସମର୍ପି ରାୟେ ଗଲେ ନିଜପୁରେ
ବର କନ୍ୟା ବସାଇଲେ ଏକ ଆସନରେ ।
ଅଗ୍ନି ଆରୋପଣ କଲେ ଯଥା ଶାସ୍ତ୍ରମତେ
ଘୃତ ପାରଣା କରାଇ ବର କନ୍ୟା ହସ୍ତେ ।
ବିଭାର ବିଧି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଯେସନେ ବିଧାନ
ବିଧିମତେ ହେଲା ତହିଁ ସବୁ ସମାଧାନ ।
ଘୃତ ପାରଣା କରି ସେ ଅନ୍ତଃପୁରେ ପଶି
ଆଶୀର୍ବାଦ ତହିଁ କଲେ ମିଶି ମହାଋଷି ।
ଅହିଅ ସୁଲକ୍ଷଣୀ ଗୋ ହୁଅ ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ
ଶୁଭରେ ପ୍ରାପତ ତୋତେ ହେଉ ଗୋ ସନ୍ତତି ।

ଭାନୁମତୀ ମୂଳେ ଆସି ଅନେକ ଯୁବତୀ
ସୁବେଶ କରାଇ ବର କନ୍ୟାକୁ ବସାନ୍ତି ।
ମଙ୍ଗଳ ଗୀତାକୁ ଗାଇ ଆନନ୍ଦରେ ବାଳି
ହୁଳହୁଳି ଦେଇ ଶିରେ ଅର୍ଘ୍ୟ ଦେଲେ ତୋଳି ।
ସର୍ବଶୁଭେ ଗଲେ ତହୁଁ ସକଳ କାମିନୀ
ଜୟ ଜୟ ଶବଦ ଯେ ଶୁଭେ ଶଙ୍ଖଧ୍ୱନି ।
ମୁନିମାନେ ମିଳିଲେକ ଆସି ନିଜସ୍ଥାନେ
ଆଶିଷ ଦେଲେକ ଅନ୍ତଃପୁର ନାରୀମାନେ ।
ଅମୃତ ଦିବ୍ୟରେ ପାକ ଷଡ଼ରସନମାନ
ଏକପାତ୍ରେ ବରକନ୍ୟା କରନ୍ତି ଭୋଜନ ।
ମଙ୍ଗଳ ଗୀତ ଗାବନ୍ତି ସୁଲଭ କାମିନୀ
ହୁଳହୁଳି ସଙ୍ଗେ ଶୁଭେ ଜୟ ଜୟ ବାଣୀ ।
ଅନେକ ନିଶାଣ ଢୋଲ ଘନ ଘନ ବାଜେ
ଦ୍ୱାରକାପୁରକୁ ବିଜେ କଲେ ଦେବରାଜେ ।
ଅଶ୍ୱ ଗଜ ରଥ ଦେଲେ ଯେତେକ ବଧାଇ
କୃଷ୍ଣ ଆରାଧନା କଲେ ପଣ୍ଡୁ ପାଞ୍ଚଭାଇ ।
ତୁମ୍ଭେ ମୋର ପଞ୍ଚଭୂତ ଆତ୍ମା ହୋ ପାଣ୍ଡବେ
ତୁମ୍ଭଯୋଗୁ ସିନା ଯଶ ମୋର ଠାବେ ଠାବେ ।
ଅନେକ ସେ ଧନରତ୍ନ ଦେଲେ ସେ ବଧାଇ
ବରକନ୍ୟା ସଙ୍ଗତରେ ଶୁଭଗୀତ ଗାଇ ।
ବିଷ୍ଣୁ ବଂଶ ଯଦୁବଂଶ ହଇହୟ ବଂଶ
ଭୋଜ ଆଦି ସାତବଂଶ ହୋଇଣ ହରଷ ।
ସାଜନ୍ତି ଯେ ରଥଗଜ ଅଶ୍ୱ ହିଁ ପଦାତି
ଲାଗିଲା ହୁଳା ଦିବସ ପ୍ରାୟ ହେଲା ରାତି ।
ହାନ୍ଦୋଳାରେ ବସାଇଲେ ବରକନ୍ୟା ନେଇ
ବରକନ୍ୟା ଘେନି ବିଜେ ତ୍ରୈଲୋକ୍ୟ ଗୋସାଇଁ ।
ସପତ ଭଣ୍ଡାର ଦେଲେ ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ତୁଲେ
ଦେବତାମାନେ ଯେ ସ୍ୱର୍ଗେ ସାଧୁ ସାଧୁ କଲେ ।
ବରକନ୍ୟା ଘେନି ଦେବ ଦ୍ୱାରକାକୁ ବିଜେ
ବୀର ଘୋଷ ଦାଉଣ୍ଡୀ ଯେ ବାଜା ଆଦିବାଜେ ।
ଦ୍ୱାରକାପୁରେ ଯାଇଣ ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ
ଜୟ ମଙ୍ଗଳ ଶବଦ ଉଠେ ଦଶଦିଶ ।
ମଙ୍ଗଳ ଧ୍ୱନି ଶୁଭିଲା ପୂରିଲା ଦ୍ୱାରକା
ଅର୍ଘ୍ୟ ଘେନିଣ ବାହାର ସକଳ ନାୟିକା ।
ବରକନ୍ୟା ଯାନ୍ତେ ମିଳି ଦେଖୁଛନ୍ତି ବାଳୀ
ଆନନ୍ଦେ ନଗରଜନେ ଦ୍ୟନ୍ତି ହୁଳହୁଳି ।
ବୋଲନ୍ତି ଯେ ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ
ଧନ୍ୟ ଭାନୁମତୀ ଗର୍ଭୁ ହେଲୁ ଉତପତ୍ତି ।
ଦେବକୀ ଦେବୀ ଯଶୋଦା ଦେବୀ ଜାମ୍ବବତୀ
ରୁକ୍ମିଣୀ ସେ ସତ୍ୟଭାମା କୃଷ୍ଣପ୍ରିୟା ଅତି ।

ଏହାଙ୍କ ମୂଳେ ବତିଶ ସହସ୍ର ଯେ ବାମା
ଦ୍ୱାରକାରେ ଅଷ୍ଟ ପାଟବଂଶୀ ଅନୁପମା ।
ବିହରନ୍ତି କନ୍ୟାମାନେ ମନରେ ଆନନ୍ଦେ
କଉତୁକେ ନାଚନ୍ତି ଯେ ହାସ୍ୟରସ ରଙ୍ଗେ ।
ଚାରିସହସ୍ର ବସଇ ଦ୍ୱାରକାରେ ସାହି
ଘରେ ଘରେ ନେଇ ବରକନ୍ୟାଙ୍କୁ ବନ୍ଦାଇ ।
ଚନ୍ଦ୍ରଶାଳା ପୁରେ ବିଜେ ମଧୁଶଯ୍ୟା ପାରି
ତହିଁପରେ ପହୁଡ଼ିଲେ କୁମାର କୁମାରୀ ।
ଅନେକ ରତ୍ନ ଛାଉଣୀ ଚନ୍ଦ୍ରତାପ ଟାଣି
ଲମ୍ବିତା ମୁକୁତା ଝାଲି ଝଲକନ୍ତି ପୁଣି ।
ବିଧିମାନ ଘେନି ଯାକୁ ବାରିଧି ଖଟଇ
ଦେବଙ୍କୁ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଯେଉଁ ଦ୍ୱାରକା ଅଟଇ ।
ତାହା ବର୍ଣ୍ଣିବାକୁ ମୋର ଶକ୍ୟ ଅବା କିସ
ଯା ମହିମା ନ ପାରଇ କହି ବେଦବ୍ୟାସ ।
ଚଉଷଠି ବିଧାନର ମଙ୍ଗଳ ଯେସନ
ଦ୍ୱାରକାପୁର ସକଳ କଲେ ସମାପନ ।
ଦୁରାକର୍ଣ୍ଣମୂଳେ ଦଶ ସହସ୍ର ଯେ ରଥୀ
ଦ୍ୱାରକାପୁରକୁ ଆସି ଉତ୍ସବ କରନ୍ତି ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ମିତ ଅଷ୍ଟରତନ କଳସୀ
ତହିଁର ଉପରେ ହୀରା ମାଣିକ୍ୟ ଯେ ବସି ।
ବରକନ୍ୟା ଏକାସନେ କଲେ ନେଇ ଉଭା
ଚନ୍ଦ୍ର ରୋହିଣୀ ପରାୟେ ଦିଶନ୍ତି ସେ ଶୋଭା ।
ପୂର୍ବ ବିଧିମତେ ଋଷି ପଢ଼ନ୍ତି ଆଶିଷ
ବଶିଷ୍ଠ ଯେ ମାରକଣ୍ଡ ଦୁର୍ବାସା ହିଁ ବ୍ୟାସ ।
ଭେଦିଛନ୍ତି ଏହୁ ଇଳା ପିଙ୍ଗଳା ସୁଷୁମ୍ନା
ଚାରିବେଦର ସମ୍ପନ୍ନ ବ୍ରହ୍ମମୁନି ସିନା ।
କଳସୀଏ ଚାରିବେଦ ଉତପତ୍ତି କରି
ଉତ୍ସବ ବଢ଼ିଲା ଗଲେ କୁମାର କୁମାରୀ ।
ଅନେକ ହରଷ ତହିଁ ହେଲେ କଉରବେ
ଆନନ୍ଦ ମତି ହୋଇଲେ କୃଷ୍ଣ ବଳଦେବେ ।
ପଞ୍ଚମ ଦିନରେ ହେଲା ଉତ୍ସବ ଗୋଟିଏ
ଏକକୁ ଆରେକ ମତ୍ତ ହୁନ୍ତି ନାହିଁ ଭୟେ ।
ଏକକୁ ଆରେକ କରେ ହାସ୍ୟ ପରିହାସ
ପ୍ରଥମ ଚନ୍ଦନ ପିନ୍ଧି ହୋଇଲେ ହରଷ ।
ତଦନ୍ତେ କର୍ଦ୍ଦମ କଲେ କର୍ଦ୍ଦମରେ କାୟ
ପିଚକାରୀ ମରାମରି ହୋଇ ଜଳମୟ ।
ବେଳକୁବେଳ ହୋଇଲା କଉତୁକ ଖେଳେ
ଏକ ଉପରେ ଆରେକ ଗଡ଼ାଗଡ଼ି ହେଲେ ।
ପୁଣି ପୁଣି ନିହୁଡ଼ିଲେ ପିଚିକା କର୍ଦ୍ଦମ
ଦିଶିଲା ଭବିଷ୍ୟ ସେହି ଦ୍ୱାରକା ଭୁବନ ।

ବାସୁଦେବ ପୁଚ୍ଛାକଲେ ବ୍ୟାସ ମହାମୁନି
କେବଣ ଚରିତ ତୁମ୍ଭେ ଜାଣଚିକି ପୁଣି ।
ବ୍ୟାସମୁନି ବୋଇଲେ ହେ ଶୁଣ ବାସୁଦେବ
ପାପ ପୁଣ୍ୟ ମିଳନ୍ତି ଯେ ହୋଇ ଏକଠାବ ।
ଦିବସେ ହୋଇଲେ ପୁଣି ରାତ୍ରେକ ହୁଅଇ
ସଂସାର କଥା ଏସନ କେହି ନ ଜାଣଇ ।
ପୁଣ୍ୟ ହୋଇଲା ଯେସନ ବିଭାର ଯୁକତେ
ନାନାବର୍ଣ୍ଣେ ବେଶ ପଞ୍ଚଦିବସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ।
ଅନେକ ଧନ ବିଧ୍ୱଂସ କଲେ ବହି ଶ୍ରଦ୍ଧା
କାଳେ ସେହି ପୁଣ୍ୟର କି ନୋହିବ ହେ ବାଧା ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସଙ୍ଗେ ବିଳସି ଥିଲେ ପୁଣ୍ୟମୟେ
ଏ ଦେହେ ପଡ଼ିଲେ ଧୂଳି କର୍ଦ୍ଦମ ଗୋଟିଏ ।
ପାପ ପୁଣ୍ୟ ଏହି ଦେହେ ହେଲେ ଅରି ସରି
ଦେବତାଏ ନ ପାରନ୍ତି ଏହା ତଥ୍ୟ କରି ।
ଶ୍ରୀ ବାସୁଦେବ ଦେବଙ୍କ କୌତୁକ ରଚନା
ଏକ ପୁତ୍ର ବିଭାଘରେ ଏ ଉତ୍ସବ ସିନା ।
ଏ ମାୟା ସଂସାରେ ଗୋଟି ମୋତେ ଲାଗେ ବଣା
ଏକକୁ ଆରେକ ହୁଏ ବିପରୀତ ଜଣା ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର ଆରାଧନା ମୋର ହୃଦେ ଥାଇ
ବିଷ୍ଣୁ ବିନେ ମୋର ମନ କାହିଁକି ନ ଯାଇ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର ପାଦପଦ୍ମେ ସଦା ମୋର ଇଚ୍ଛା
ଜଗତ ବନ୍ଦନ ନାଥ କରୁ ମୋତେ ରକ୍ଷା ।
ନିରନ୍ତର ଗୋବିନ୍ଦର ନାମ ମୁଁ ଭାବଇ
ସର୍ବଦା ସମ୍ପଦ ହାନି ନିତ୍ୟ ପ୍ରକଟଇ ।
ଭୋଜନ ଶୟନେ ପୁଣି ଶଉଚ ଭୁବନେ
ଭାବେ ଭଜିବାରୁ ମନ ପ୍ରସନ୍ନ ବଦନେ ।
ଯାହା ସେ କହିଲେ ମୋତେ ମହାମୁନିବ୍ୟାସ
ତାହା ମୁହିଁ ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ କରଇ ଅଭ୍ୟାସ ।
ଶ୍ରୀ ବାସୁଦେବ ଚରଣେ ଭାବଇ ମୁଁ ନିତ୍ୟେ
ବଦନ୍ତି ଶାରଳା ଦାସ ଏ ସଂସାର ହିତେ ।
ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଦୁରାକର୍ଣ୍ଣକୁ ବସାଇ
ଉଚିତ ବେଭାର କଲେ ତାକୁ ହଳସାଇଁ ।
ମେଲାଣି ପାଇ ଚଳିଲେ ସେହୁ ତୋଷମନେ
ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ହସ୍ତିନା ଭୁବନେ ।
ଏହା ଶୁଣ ବୈବସ୍ୱତ ମୁନି ଯେ ବୋଇଲା
ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ବିଭା ପାଞ୍ଚ ବରଷ ହୋଇଲା ।
କୃଷ୍ଣର ଅନନ୍ତ ଚିତ୍ତ ଥିଲା କୌରବଙ୍କୁ
ପୁତ୍ରବଧୂ ଦେଖି କକ୍ଷା ଛାଡ଼ିଲେ ତାହାକୁ ।
କୃଷ୍ଣ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ହେଲେ ଅତି ପ୍ରିୟ ଭାବ
ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ କିସ ହେଲା ମୁନିଦେବ ।

ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ତୁହୋ ପୁଚ୍ଛାକଲୁ ଯାହା
ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ ମନୁ ନରନାହା ।
ପୁଚ୍ଛିଲୁ ହସ୍ତିନା ସିଂହଦୁଆର ପ୍ରସ୍ତାବ
ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ପାଇଁ ବକ୍ର କଲେ ବଳଦେବ ।
ଶ୍ରୀ ବାସୁଦେବ ଦେବଙ୍କ ଚରଣେ ଭକତି
ଶୂଦ୍ରମୁନି ଶ୍ରୀ ଶାରଳା ଦାସ କରେ ନିତି ।
ନମସ୍ତେ ଶାରଳା ମାଗୋ ଝଙ୍କଡ଼ ବାସିନୀ
ପ୍ରସନ୍ନ ବର ଦାୟିନୀ ଦଃଖ ବିନାଶିନୀ ।
କଳିକାଳ ବିଧ୍ୱଂସିନୀ ଏ କଳି ବାରିଧି
ତାରିବା କାରଣେ ମୋତେ ଦିଅ ସଦ୍‌ବୁଦ୍ଧି ।
ସରସ୍ୱତୀ ଦେବୀ ତୁଗୋ ବିଷ୍ଣୁ ପାଟରାଣୀ
ସୁସ୍ୱରେ ସପତସ୍ୱର ବିପଞ୍ଚି ଗାୟିନୀ ।
ବୀଣାସ୍ୱରେ ମାଗୋ ନାରାୟଣଙ୍କୁ ମୋହିଲୁ
ସପତସ୍ୱରେ ତାହାଙ୍କ ଆଗରେ ଗାଇଲୁ ।
ଅପର୍ଣ୍ଣା ଅପାପୀ ତୁ ଗୋ ଅଷ୍ଟ ଯୋଗେଶ୍ୱରୀ
କୋଟି ପ୍ରଳୟକୁ ଯେହୁ ନିମିଷକେ କରି ।
ଶୁଦ୍ଧ ସ୍ଫଟିକ ଶରୀର ଅଭୟା ହିଙ୍ଗୁଳା
ଦୁର୍ଗତିନିଶିନୀ ମାଗୋ ଶ୍ରୀ ସର୍ବମଙ୍ଗଳା ।
ସର୍ବଜନଙ୍କର ହୃଦପଦ୍ମେ ଯାର ବାସ
ଚରଣେ ଶରଣ ନିତ୍ୟ ଶ୍ରୀ ଶାରଳା ଦାସ ।
ଯହୁଁ ସେ ପ୍ରସନ୍ନ ହେଲେ ଶ୍ରୀଚଣ୍ଡୀ ଶାରଳା
ତେଣୁ ସପତ ସାଗର ତରି ଲୋଡ଼େ ଭେଳା ।
ଏ ସପତ ସାଗରର କେ ପାଇବ ଅନ୍ତ
ମନୁଷ୍ୟର ଅଗୋଚର ଏ ମହାଭାରତ ।
ବ୍ୟାସ ମହାମୁନି ଏକା ଏଥିର କାରଣ
କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ସେ ଏ ବିଷ୍ଣୁ ପୁରାଣ ।
କୋଟିଏ ଯୁଗରେ ବସି ଅନନ୍ତ କହିଲେ
ମହାଭାଗ ଲାଗିବାରୁ ଭାରତ ବୋଇଲେ ।

—o—

ସୁରେଖା ହରଣ

ବିଲଙ୍କ ଦେଶ ରାଜା ଯେ ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ
ପାଦାର୍ଘ୍ୟ ଦେଇ ପୁଚ୍ଛିଲେ ଘଟରଷି ସୁନୁ ।
ଧୂପ ଦୀପ ନଇବେଦ୍ୟ ଦେଇ ପୂଜା କଲେ
କୋଟିଏ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପାଦ ତଳରେ ଥୋଇଲେ ।
ନୂତନ ବସନ ଏକ ସହସ୍ର ଯେ ଦେଇ
ମୁନିଙ୍କ ଚରଣ ତଳେ ନୃପତି ନମଇଁ ।
ଶ୍ରୀ ମହାଭାରତ ଏହି ସୁଧାରସ ସାର
ଶୁଣନ୍ତେ ଶ୍ରବଣେ ପାପ ଦହିବ ମୋହର ।
ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ବିଭାଅନ୍ତେ ହେଲା କିସ କଥା
ଏଥୁ ଉତ୍ତାରେ ହୋଇଲା କହ ବ୍ରହ୍ମବେତ୍ତା ।

ରାଜା ବିନୟ ଭକତି ଭାବମାନ ଦେଖି
ପୁରାଣ ପୋଥି ଫେଇଲେ ମୁନି ହୋଇ ସୁଖୀ ।
ଏକମନ ହୋଇ ତୁହୋ ଶୁଣ ନରପତି
ପୁରାଣ ପୋଥି ଫେଡ଼ିଣ କହନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ।
ଯେବେ ପଚାରିଲ ମଧ୍ୟପର୍ବର ବାରତା
ସନ୍ତୋଷ ଚିତ୍ତରେ ତୁହୋ ଶୁଣ ମହାରଥୀ ।
କୁର୍ମ ପର୍ବତ ବୋଲିଣ ଏକ ଗିରିବରେ
ସୁରନଦୀ ବୋଲି ନଦୀ ବହେ ଏକଧାରେ ।
ତହିଁର ପଶ୍ଚିମ ଦିଗେ ନଗ୍ରେକ ଅଛଇ
କରମଣ୍ଡଳ ବୋଲିଣ ତାର ନାମ ହୋଇ ।
ତହିଁରେ ନରେନ୍ଦ୍ର କୃତଶେଖର ଅଟଇ
ମନ୍ତ୍ରୀର ନାମ ତାହାର ବିରୁପାକ୍ଷ ହୋଇ ।
ନୀଳଶେଖର ନାମରେ ତାହାର କୁମର
ହାତୀ ରଥ ପଦାତି ଯେ ଅଛଇ ଅପାର ।
ଅତି ସମାରୋହେ ରାଜା ରାଜ୍ୟ କରୁଥାଇ
କାହାରି ସଙ୍ଗତେ ବାଦ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ନ କରଇ ।
କନ୍ୟା ତାହାର ସୁରେଖା ନାମେ ଏକ ବାଳି
ଅନେକ ଯତ୍ନେ ପାଳଇ ତାକୁ ଦଣ୍ଡଧାରୀ ।
କିଛିଦିନରେ ଦୁହିତା ହେଲା ନବଯୁବା
ତା ସୁନ୍ଦର ପଣରେ କି ପଟାନ୍ତର ଦେବା ।
ରତିରୁ ସୁନ୍ଦର ସେହି ଅଟଇ ସୁନ୍ଦରୀ
ଶ୍ରୀମୁଖ ଦିଶଇ ତାର ଚନ୍ଦ୍ରମାର ପରି ।
ହସ୍ତ ପାଦେ ଶଙ୍ଖ ପଦ୍ମ ଚିହ୍ନିତା ଅଛଇ
ଅରୁଣ ଉଦୟ ପ୍ରାୟ ଅଧର ଦିଶଇ ।
ସିଂହର ପ୍ରାୟେକ ମଧ୍ୟଭାଗ ତା ଅଟଇ
ସର୍ବ ଅଳଙ୍କାର ତାର ଶରୀରେ ଅଛଇ ।
ଅପୂର୍ବ ସୁନ୍ଦରୀ ତାର ପଟାନ୍ତର ନାହିଁ
କୃତକେଶୀ ରାଜା ଦେଖି ମନେ ବିଚାରଇ ।
ଦୁହିତା ଯୁବତୀ ହେଲା କି ବୁଦ୍ଧି କରିବି
କି ପ୍ରକାରେ ବିଭାଯାଏ ରକ୍ଷା କରାଇବି ।
ଏକାନ୍ତେ ଦିନେ ମନ୍ତ୍ରୀକୁ ରାଇ ପଚାରିଲେ
ମେଢ଼ ଗୋଟି ଏତୋଳାଅ ବୋଲିଣ କହିଲେ ।
ରାଜାର ବଚନେ ମନ୍ତ୍ରୀ ବିରୁପାକ୍ଷ ଗଲା
ବିଚିତ୍ର ଲେଖନ କରି ମେଢ଼ ଭିଆଇଲା ।
ରାଜାର ଛାମୁରେ ତାହା ଜଣାଇଲା ଯାଇ
ମେଢ଼କ ଭିଆଣ ହେଲା ଆହେ ନରସାଇଁ ।
ବେଗେ ସେ କୃତଶେଖର ରାଜା ଚଳିଗଲା
ମେଢ଼ର ଭିତରଯାକ ବୁଲିଣ ଦେଖିଲା ।
ସୁନ୍ଦର ଦେଖି ମନ୍ତ୍ରୀକୁ ରାଜା ପ୍ରଶଂସଇ
ନୋହିଲେକି ବିରୁପାକ୍ଷ ନାମ ତୋର ହୋଇ ।

ପୁତ୍ର ନୀଳଲେଖରକୁ ଚାହିଁ ପଚାରିଲା
ସୁରେଖା ବାଳୀକୁ ଏଥେ ରଖିବା ବୋଇଲା ।
ପୋଇଲି ପରିବାରୀଏ ଏହା ସଙ୍ଗେ ଥାନ୍ତୁ
ନାନା କଉତୁକେ ତାର ମନକୁ ରଞ୍ଜନ୍ତୁ ।
ଏମନ୍ତ ଆଜ୍ଞା ଦେଇଣ ନୃପତି ଚଳିଲେ
କନ୍ୟାକୁ ନେଇ ଏକାନ୍ତ ଭୁବନେ ରଖିଲେ ।
ଏମନ୍ତେ ଥୋକାଏ ଦିନ ତହିଁ ବହିଗଲା
ନାନା ଦେଶକୁ ସେ ରାଜା ଦୂତ ପଠାଇଲା ।
ଅନେକ ଦେଶରେ ରାଜା ବୁଲାଇଲା ଚର
ଦୁହିତା ସମାନେ କାହିଁ ନ ପାଇଲା ବର ।
ବିସ୍ମୟ ହୋଇ ଭାଳଇ ମନରେ ନୃପତି
ଦୁହିତାଙ୍କୁ ବିଭା ଦେବି କାହାକୁ ସଂପ୍ରତି ।
ମନେ ମନେ ମହାରାଜା କରଇ ବିଚାର
ଦୁହିତା ବିଭା ନ କଲେ ନାହିଁ ପ୍ରତିକାର ।
ମନେ ଭାଳୁଥାଏ ରାଜା କାହାକୁ ନ କହି
ଏଣେ ପ୍ରତିଦିନ ରାଜା ମୃଗୟା କରଇ ।
ମାରଇ ବିରାହ ମୃଗ ହରିଣ ସମ୍ବର
ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ତା ବାଣ୍ଟିଦିଏ ନୃପବର ।
ରାଜା ପରସାଦେ ପ୍ରଜାଜନ ବଡ଼ସୁଖୀ
ବାଟକ ଭୂମିରୁ ପାଞ୍ଚଚିନା ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଲେଖି ।
ପରଜା ଗୁହାରିମାନ ବୁଝଇ ଆପଣେ
କାହାରି ପ୍ରତି ବିମୁଖ ନ ଧରଇ ମନେ ।
ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ ରାଜ୍ୟ କରଇ ସେ କୃତଶେଖର
ଦୁହିତା କଥାରେ ଚିନ୍ତା ମନେ ଥାଏ ତାର ।
ଏଥୁଅନ୍ତେ ବୁଝ ଆହେ ବିଧାତାର କୃତ୍ୟ
ଦୁହିତା କର୍ମେ ଲେଖନ୍ତି ଯାହା ଦଇବତ ।
ବୈଶାଖ କୃଷ୍ଣ ତୃତୀୟା ଅଟେ ଶନିବାର
ସେଦିନ ରୋହିଣୀ ବୃଷଚନ୍ଦ୍ର ଏକମେଳ ।
ପ୍ରତିନାମେ ଯୋଗ ନବ ନାମରେ କରଣ
ସାଧକ ତାର ରାଜାର ହୋଇଛି ସେଦିନ ।
ସେଦିନ ନାରଦ ବୀଣା ଯନ୍ତ୍ରକୁ ବଜାଇ
ମଳି ଧୋକଡ଼ି ମୁଣିକୁ କାଖରେ ସେ ନେଇ ।
ବେଦଧ୍ୱନି କରି ମୁନି ହୋଇଲେ ବାହାର
କଳିପ୍ରିୟ ନ ରହନ୍ତି କାହିଁ ଏକଠାର ।
ସ୍ୱର୍ଗରୁ ଓହ୍ଲାଇ ମୁନି ମଞ୍ଚକୁ ଅଇଲେ
କୃତଶେଖର ନୃପତି ରାଜ୍ୟରେ ମିଳିଲେ ।
ମୁନିଙ୍କୁ ଦେଖିଲା କୃତଶେଖର ରାଜନ
ନମସ୍କାର କଲା ଯାଇ ମୁନିଙ୍କ ଚରଣ ।
କଲ୍ୟାଣ କରି ବସିଲେ ସେହି ମୁନିବର
ରାଜା ଦେଖି ପ୍ରଶଂସଇ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ କୁମର ।

ରାଜ୍ୟର ବିଧି ଚରଚାମାନ ପଚାରିଲେ
ସବୁ ଭଲ ବୋଲି କୃତଶେଖର ବୋଇଲେ ।
ପୁତ୍ର ଯେ ନୀଳଶେଖର ଦେଖିଣ ଅଇଲା
ମୁନିଙ୍କ ଚରଣେ ସେହି ଓଳଗି ଶୋଇଲା ।
ଅନେକ କଲ୍ୟାଣ ତାକୁ କଲେ ତପୋବନ୍ତ
ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ ରାଜା ତୁହି ଅଟୁ ଭାଗ୍ୟବନ୍ତ ।
ବିରୁପାକ୍ଷ ମନ୍ତ୍ରୀକୁ ଯେ ବହୁ ପ୍ରଶଂସିଲେ
ଏମନ୍ତେ ମୁନି ସେଠାରେ ପ୍ରହରେ ରହିଲେ ।
ରାଜାକୁ ମେଲାଣି ମାଗି ହୋଇଲେ ବାହାର
ମନଦଣ୍ଡ ଚଢ଼ି ତହିଁ ଗଲେ ମୁନିବର ।
ମେଢ଼ର ପାଖରେ ଲାଗି ଯାଉଛନ୍ତି ମୁନି
ମେଢ଼େ ଥାଇ ଦେଖ କୃତଶେଖର ନନ୍ଦିନୀ ।
ବୋଇଲେ ଏଣିକି ମୁନି ଅବଧାନ କଲେ
ମୋହର ମନବେଦନା କହିବି ଛାମୁରେ ।
ଏମନ୍ତ ଶୁଣିଏ ମୁନି ଭିତରକୁ ଗଲେ
ସୁରେଖା ଆସି ମୁନିଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କଲେ ।
କଲ୍ୟାଣ କରି ବୋଲନ୍ତି ତାକୁ ମୁନିବର
ରୂପ ଦେଖିଣ ପ୍ରଶଂସା କରନ୍ତି ଅପାର ।
ଅହ୍ୟ ସୁଲକ୍ଷଣୀ ତୁହି ହୁଅ ଗୋ ନନ୍ଦିନୀ
ବହୁତ ପୁତ୍ର ତୋହର ହେଉ ଗୋ ତରୁଣୀ ।
ନାରାୟଣର ନନ୍ଦନ ହେଉ ତୋର ବର
ଏହା ଶୁଣିଣ ସୁରେଖା କରଇ ଉତ୍ତର ।
ଆଜିଯାଏ ମୁନି ମୁହିଁ ବିଭା ହୋଇନାହିଁ
ମୋହର ସମାନ ବର ନ ମିଳିଲା କାହିଁ ।
ତୁମ୍ଭେ ମହାମୁନି ଯେବେ ଦୟାକଲ ମୋତେ
ଭଲ ବର ଖୋଜିଆଣ ମୋହର ନିମନ୍ତେ ।
ମୁନି ବୋଇଲେ କହିବା କଥାଏ ଯେ ଆମେ
ତୋହର ସମାନ ବର ଅଛି ଏକଠାବେ ।
କୁଶସ୍ଥଳୀ ବୋଲି ନାମ ଦ୍ୱାରକାରେ ଅଛି
ଉଗ୍ରସେନ ନାମେ ରାଜା ରାଜ୍ୟ କରୁଅଛି ।
ତାହାର ଦୁହିତା ନାମ ଦଇବକୀ ବାଳୀ
ବୃଷ୍ଣିବଂଶ ବୋଲି ବିଭା ବସୁଦେବ ବରି ।
ତାହାଙ୍କ ପୁତ୍ର ଅଟନ୍ତି ରାମକୃଷ୍ଣ ବେନି
କଂସର ଡରେ ଗୋପରେ ରହିଲେ ସେ ପୁଣି ।
ଦଇବ ବଳେ ଅଣାଇ ଆପେ କଂସରାଣ
ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଖିଣ ହରାଇଲା ପ୍ରାଣ ।
କଂସର ଭାରିଯା ନାମ ହେତି ଯେ ପ୍ରହେତି
ଜରାସନ୍ଧ ରାଜା ତାଙ୍କ ପିଅର ଅଟନ୍ତି ।
ସେ ଯାଇ ଗୁହାରି କଲେ ପିତାଙ୍କ ଛାମୁରେ
ଉଗ୍ରସେନ ରାଜା ହୋଇଥିଲେ ମଥୁରାରେ ।

ତାହା ଉପରେ ଆସି କୁଶସ୍ଥଳିରେ ରହିଲେ
ଭୀଷ୍ମ ରାଜା ଦୁହିତାକୁ କୃଷ୍ଣ ବିଭା ହେଲେ ।
ତାହାର ନାମ ରୁକ୍ମିଣୀ ତାହାର ଉଦରେ
କାମଦେବ ଆସି ଜାତ ପୁତ୍ର ସ୍ୱରୂପରେ ।
ତାହାର ନାମ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ପଟାନ୍ତର ନାହିଁ
ରତି କାମପ୍ରାୟ ତୁମ୍ଭେ ଦିଶିବ ଯେ ଦୁଇ ।
ଆମ୍ଭ ମନକୁ ଏମନ୍ତ ଆସଇ ଗୋ ମାୟେ
ମୁନିବର କହନ୍ତେ ସେ ସୁରେଖା ଅଥୟେ ।
ମୁନିଙ୍କ ଚରଣ ତଳେ ଦଣ୍ଡବତ କଲା
କେଉଁଦିନ ମୁନିବର ଆଣିବ ବୋଇଲା ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ବସି ଦିନ ଗଣୁଥାଅ
ଘେନି ଆସିବି ମୁଁ ଚାରିଦିନେ କୃଷ୍ଣପୁଅ ।
କଲ୍ୟାଣ କରିଣ ମୁନି ହୋଇଲେ ବାହାର
ମନଦଣ୍ଡ ଚଢ଼ିଗଲେ ଦ୍ୱାରାବତୀପୁର ।
ଦେଖିଲେ ଆସ୍ଥାନେ ଅଛି ଉଗ୍ରସେନ ରାଜା
ମୁନିଙ୍କୁ ଦେଖି ଉଠିଣ କଲେ ପାଦପୂଜା ।
ଉଦ୍ଧବ ଅକ୍ରୁର ଆଦି ଧନାଦୃଷ୍ଟ ମୂଳେ
ସଭାରେ ବସିଅଛନ୍ତି ଆସ୍ଥାନର ତଳେ ।
ବସୁଦେବ ଆଦି କରି ସାତ୍ୟକି ସହିତେ
ରାମକୃଷ୍ଣ ଭାଇ ବେନି ଅଛନ୍ତି ସମସ୍ତେ ।
ଏସନ ସମୟେ ମୁନି ନାରଦ ମିଳିଲେ
କୁଶଳ ବାରତା ପୁଚ୍ଛି କଲ୍ୟାଣ ବାଞ୍ଛିଲେ ।
ଉଗ୍ରସେନ ବୋଇଲେ ମୁଁ ତମ୍ଭ ପରସାଦେ
ଶୁଭେ ରାଜପଣ ବସି କରେ ପରମାଦେ ।
ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ବୋଲନ୍ତି ଚାହିଁ ମହାମୁନି
ପୁତ୍ର ପଉତ୍ର କୁଶଳ କହ ହଳପାଣି ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ମୁନି ତୁମ୍ଭର କଲ୍ୟାଣ
ସମସ୍ତେ ସୁଖେ ଅଛନ୍ତି ଏଥେ ସାବଧାନେ ।
ଗଉରବ ପାଇ ମୁନି ବସିଲେ ଆସ୍ଥାନେ
ଉଗ୍ରସେନ କହିଲେକ ସର୍ବ ସୁବିଧାନେ ।
କିଛି ହିଁ ବେଳ ତହିଁରେ ସେ ମୁନି ରହିଲେ
ଯାଉଅଛୁ ବୋଲି ତହୁଁ ମେଲାଣି ମାଗିଲେ ।
ରାଜା ବୋଇଲେ ଆଜକ ରହ ଆମ୍ଭପୁରେ
ନାରଦ ବୋଇଲେ କ୍ଷଣେ ନ ରହୁ ସୁସ୍ଥରେ ।
ନାମ ଆମର କଳହ ପ୍ରିୟ ଆମ୍ଭେ ଋଷି
ଏକଠାବେ ଆମ୍ଭେ କେବେ ନ ପାରୁ ଯେ ବସି ।
ଏତେ କହି ମୁନି ତହୁଁ ହୋଇଲେ ବାହାର
କୃଷ୍ଣର ମନ୍ଦିରେ ଯାଇ ମିଳିଲେ ତତ୍ପର ।
ଦେଖିଲେ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ବସିଅଛି ଏକା ହୋଇ
ବ୍ରହ୍ମଶାଖା ମୁନି ତହୁଁ ମିଳିଲେକ ଯାଇ ।
ନାରଦଙ୍କୁ ଦେଖିକରି ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ଉଠିଲା
ମୁନିଙ୍କ ଚରଣ ତଳେ ପ୍ରଣମି ଶୋଇଲା ।
କଲ୍ୟାଣ କରି ବସିଲେ ତହୁଁ ମୁନିବର
ଗଉରବେ ପୂଜା କଲେ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ କୁମର ।
ବୋଇଲେ କାହିଁଥିଲ ହେ କଳିପ୍ରିୟ ଋଷି
ମୋହର ଆଗରେ ତାହା କହିବା ବିଶେଷି ।
ମୁନି ବୋଲେ ଥିଲୁ କୃତଶେଖର ରାଜ୍ୟରେ
ସେଠାରୁ ଆସିଲୁ ଆମ୍ଭେ ଦ୍ୱାରାବତୀ ପୁରେ ।
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ତୁ ଯେ ଆମ୍ଭରି ଅଟୁ ପ୍ରାଣସଖା
ତେଣୁ ଅଇଲୁ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ କରିବାକୁ ଦେଖା ।
ସବୁକାଳେ ତୁ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ସେବା କରିଥାଉ
ଅପୂର୍ବ ବାରତା ଏକ ଆଣିଅଛୁ ତହୁଁ ।
କୃତଶେଖର ରାଜାର ଦୁହିତା ସୁରେଖା
ରୂପ ଗୁଣରେ ସେ ଅଟେ ରତି ସଙ୍ଗେ ଲେଖା ।
ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ତାକୁ ପଟାନ୍ତର ନାହିଁ
ଡମ୍ବରୁ ମଝା ପରାୟ ମଝା ସରୁ ହୋଇ ।
ଉଲଟ ରମ୍ଭା ପରାୟ ତାର ବେନି ଜଙ୍ଘ
ମୃଣାଳ ଲତା ପରାୟ ତାର ଭୁଜଯୁଗ ।
ତା ନାସିକା ତିଳ ପୁଲ ପଟାନ୍ତର ନାହିଁ
ଶ୍ରୀଖଣ୍ଡ କପୋଳ ତାକୁ ତୁଳାଇବ କାହିଁ ।
ବିମ୍ବଫଳ ପ୍ରାୟ ତାର ଅଧର ଦିଶଇ
କୁଙ୍କୁମ ବର୍ଣ୍ଣ ପରାୟ କାୟା ପ୍ରକାଶଇ ।
ତୁ ତାହାକୁ ପଟାନ୍ତର ସେ ତୋତେ ଘଟଇ
ତେଣୁ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ଅଇଲୁ ତୋତେ ଆମ୍ଭେ କହି ।
ଶୁଣିଲା ଯହୁଁ ତୋହର ରୂପ ଗୁଣ ବାଳୀ
ବୋଇଲା ସେ ବର ଆଣିଦିଅ ତପଶାଳୀ ।
ଏବେ ରଥ ସଜକର ବେଗହୋଇ ଯିବା
ରାମକୃଷ୍ଣ ନ ଜାଣନ୍ତୁ କନ୍ୟାକୁ ଆଣିବା ।
ମୁନି ଏସନ କହନ୍ତେ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ହସିଲା
କନ୍ୟାର ରୂପ ଶୁଣିଣ ଶରଧା ବଳିଲା ।
ଦାରକ ସାରଥିକୁ ସେ ଏକାନ୍ତରେ ନେଇ
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ କହଇ ରଥ ସାଜିଆଣ ଯାଇ ।
ତାର ଆଜ୍ଞାରେ ଦାରୁକ ରଥ ସଜ କଲା
ଦିବ୍ୟବେଶ ହୋଇଯାଇ ରଥରେ ବସିଲା ।
କାମଦେବହୁଁ ଅଧିକ ଦିଶିଲାକ ଶୋଭା
କୃଷ୍ଣର କୁମର କିସ ପଟାନ୍ତର ଦେବା ।
ରଥ ଚଳାଇ ତିନିହେଁ ହୋଇଲେ ବାହାର
ରଥେ ନ ଦେଖିଲେ ତହୁଁ କୁମର ଯିବାର ।
ଦ୍ୱିଦିନେ କୃତ ଶେଖର ରାଜ୍ୟରେ ମିଳିଲେ
ଅଭ୍ୟନ୍ତର ସ୍ଥାନେ ମୁନି କୁମର ରହିଲେ ।

ରାତ୍ରି ପ୍ରଥମ ପ୍ରହର ହୋଇଲାକ ଯହୁଁ
ମେଢ଼ ଭିତରକୁ ମୁନି ପଶିଲେକ ତହୁଁ ।
ମୁନିଙ୍କୁ ଦେଖି କୁମାରୀ ଓଳଗି ହୋଇଲା
ବୋଲେ କିସ କୃତ୍ୟ କଲ ପଦ୍ମ ଯୋନିବଳା ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଗଲୁ ଦ୍ୱାରବତୀପୁର
ସଙ୍ଗତେ ଘେନି ଆସିଲୁ କୃଷ୍ଣର କୁମର ।
ତୁ ଯହୁଁ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଏହା କହିଲୁ ବିକଳେ
ତେଣୁ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ଆମ୍ଭେ ଅଇଲୁ କୁମରେ ।
କୁମାରୀ ବୋଇଲା ଘେନିଆସ ମହାମୁନି
ଦେଖିଲେ ସିନା ପ୍ରତୀତି କରିବି ମୁଁ ପୁଣି ।
ଏତେ ବୋଲିଣ ନାରଦ ମୁନି ଚଳିଗଲେ
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନକୁ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ସେଠାରୁ ଅଇଲେ ।
ଦାରୁକକୁ ବୋଇଲେ ତୁ ଲୁଚି ଏଥେ ଥାଅ
ଆମ୍ଭର ଆସିବାଯାଏ ଏହିଠାରେ ରହ ।
ଏତେ ବୋଲି କୁମରକୁ ମୁନି ଘେନିଗଲେ
କନ୍ୟାର ପୁରେ ପ୍ରବେଶ କରାଇ କହିଲେ ।
ଏହି କୁମର ଗୋଟିକୁ ବର ତୁ ଗୋ ମାଏ
ସୁରେଖା ଚାହିଁଲା ତହୁଁ କୃଷ୍ଣର ତନୟେ ।
ଦେଖି କାମଶରେ ମୋହ ପାଇଲା ସୁନ୍ଦରୀ
ବହୁତ ପ୍ରଶଂସା କନ୍ୟା ମୁନିଙ୍କୁ ଯେ କରି ।
କୁମାର କୁମାରୀ ଯହୁଁ ହୋଇଲାକ ଭେଟ
ଆନନ୍ଦେ ହସି ବୋଲନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ଚାଟ ।
ବୋଇଲେ ସୁରେଖା ବର ରୁଚିଲାକି ତୋତେ
ଲାଜଭରେ କୁମାରୀ ଯେ ଚାହେଁ ନେତ୍ରପ୍ରାନ୍ତେ ।
କହୁଁ କହୁଁ ରାତ୍ର ଦୁଇ ପ୍ରହର ହୋଇଲା
କୁମାର କୁମାରୀଙ୍କର କଥା ନ ସରିଲା ।
ଅଗସ୍ତି ଯେ ବୈବସ୍ୱତ ମନୁଙ୍କୁ କହିଲେ
ଭେଟ କରାଇଣ ମୁନି ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନେ ଗଲେ ।
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ସୁରେଖା ଦୁହେଁ ରହିଲେ ମେଢ଼ରେ
ହାସ ପରିହାସ ହେଲେ ବହୁତ ପ୍ରକାରେ ।
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଆଗୋ ପ୍ରାଣସହି
ଆମ୍ଭର ରାଜ୍ୟକୁ ଚାଲ ଯିବା ବେଗହୋଇ ।
ତୁମ୍ଭର ବାପା ଭାଇ ଯେ ଦେଖିଲେ କୋପିବେ
ଆମର ସହିତ ବହୁ ବାଦ ଆରମ୍ଭିବେ ।
କଳିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଏଥି ନିଶ୍ଚେ ହୋଇବ ଅପାର
କେହୁ ନ ଜାଣନ୍ତୁ ବସ ରଥର ଉପର ।
ଏତେ ବୋଲି ମେଢୁ ଦୁହେଁ ହୋଇଲେ ବାହାର
ଦାସୀ ପରିବାରୀମାନେ ଅଛନ୍ତି ସଙ୍ଗର ।
ଏତେ ବିଚାରୁ ଦାରୁକ ରଥ ଆଣିଦେଲା
କୁମାରୀ ଘେନି କୁମର ରଥରେ ବସିଲା ।
ଦାସୀ ପରିବାରୀମାନେ ଯେତେ ତହିଁ ଥିଲେ
କନ୍ୟାକୁ କୁମର ଯହୁଁ ଘେନି ଚଳିଗଲେ ।
ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟେ ସେହି କରନ୍ତି ବିଚାର
ଜାଣିଲେ କୋପ କରିବେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ନୃବର ।
ଶୀଘ୍ର ହୋଇ ତହୁଁ ଦାସୀ ପରିବାର ଗଲେ
ରାତ୍ର ନ ପାହୁ ରାଜାକୁ ଦରଶନ କଲେ ।
ନମସ୍କାର କରିଣ ଯେ ବୋଲନ୍ତି ଗୋସାଇଁ
ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ ଆହେ ନରସାଇଁ ।
ଏକ ପୁରୁଷ ମେଢ଼ରେ କାଲି ପଶିଥିଲା
କନ୍ୟାର ସଙ୍ଗରେ ରାତ୍ରେ ଭେଟ ସେହୁ ହେଲା ।
ଦୁହେଁ ଏକମନ ହୋଇ ସଂଯୋଗ ହୋଇଲେ
ରୂପେ ପଟାନ୍ତର ଦୁହେଁ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ଦିଶିଲେ ।
ରତି କାମଦେବ ପ୍ରାୟ ଦିଶିଲେ ସେ ଶୋଭା
ନାହିଁ ପଟାନ୍ତର ତାଙ୍କୁ କି ଉପମା ଦେବା ।
କୁମାରୀକୁ ବଳେ ଘେନି ରଥେ ବସାଇଲା
ଆକାଶ ମାର୍ଗରେ ବଳେ ରଥ ବାହିନେଲା ।
ଆମ୍ଭ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ସେ ନ ନେଲେ
ଏକା ହୋଇଣ ସୁରେଖା ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଗଲେ ।
କୃତଶେଖର ରାଜାର ଉଡ଼ିଲା ସାହସ
ବୋଇଲେ ଆଉ ବେଳେଲୋ କହ ମୋର ପାଶ ।
ଦାସୀ ବୋଇଲେ କୁମର କନ୍ୟା ଘେନିଗଲା
ରଥ ବାହିଣ ଗଗନ ମାର୍ଗରେ ଚଳିଲା ।
ଏହାଶୁଣି ରାଜା ବେଗେ ମନ୍ତ୍ରୀକି ରାଇଲା
ନୀଳଶେଖର ପୁତ୍ରକୁ ଚାହିଁଣ ବୋଇଲା ।
ମେଢ଼ରୁ ଯେ ସୁରେଖାକୁ କେ ନେଲା ଚୋରାଇ
ବାନ୍ଧି ଘେନିଆସ ବୋଲି ରାଜା ଆଜ୍ଞା ଦେଇ ।
ଥାଟ ଘେନିଣ ନୃପତି କୁମର ଧାଇଁଲା
ପାଞ୍ଚକ୍ରୋଶରେ କୃଷ୍ଣପୁତ୍ରକୁ ଭେଟିଲା ।
ଡାକିଲା କେଣିକି ଯାଉ ଆରେ କନ୍ୟା ଚୋର
ରହ ରହ ବୋଲି ବାଟ ଓଗାଳେ ଆଗର ।
ମାରମାର ଧର ଧର ଶୁଭଇ ଶବଦ
କୁମାର କୁମାରୀ ଚାହିଁ ମନରେ ବିଷାଦ ।
କୁମାରୀ ବୋଇଲେ ଆହେ ବୀରମଣି ଶୁଣ
ତୁମ୍ଭ ସଙ୍ଗତରେ ଏମାନେ କରିବେକ ରଣ ।
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନକୁ ଶତେପୁର କରିଣ ବେଢ଼ିଲେ
ତୀକ୍ଷଣ ଶରମାନ ସେହୁ ନିଠାଇ ବିନ୍ଧିଲେ ।
କରେ ଧନୁଶର ଧରି ମାରେ ମହାବଳି
କୃତଶେଖର ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ପକାଇଲେ ଦଳି ।
ଦେଖି ମହାକୋପ କଲା ସେ ନୀଳଶେଖର
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନକୁ ବିନ୍ଧିଲାକ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଶର ।

ଅଙ୍ଗରେ ବାଜିଣ ଶରମାନ ଗଳିଗଲା
ଗଳ ଗଳ ହୋଇ ତହୁଁ ରକତ ବହିଲା ।
କନ୍ୟାକୁ ନିର୍ବନ୍ଧ କରି ଧରିଅଛି କୋଳେ
ଆପେ ଯୁଦ୍ଧ କରୁଅଛି ବସି ନିର୍ଭୟରେ ।
ଘଡ଼ିଏକ ପରିଯନ୍ତେ ସେହି ଯୁଦ୍ଧ କଲେ
ସଂଗ୍ରାମେ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନକୁ ସେ ଜିଣି ନ ପାରିଲେ ।
କୃଷ୍ଣର କୁମର ସେହୁ ଏକା ମହାଦେବ
ତାହାକୁ କାହୁଁ ଏ ଛାର ଦବ ପରାଭବ ।
କୁମରକୁ ସେ ଅନେକ ନାରାଚ ବିନ୍ଧିଲେ
କେବେ ହେଁ ସଂଗ୍ରାମେ ତାକୁ ଜିଣି ନ ପାରିଲେ ।
ଦୁଇପ୍ରହର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତେ ହେଲା ରଣଗୋଳ
ବହୁତ ଯୁଝିଲା କୃତକେଶୀର ଦୁଲାଳ ।
ଏକ ଜଣକୁ ସହସ୍ର ଜଣ ସେ ବେଢ଼ିଲେ
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ସଙ୍ଗେ ବହୁତ ରଣଗୋଳ କଲେ ।
ବହୁତର ସୈନ୍ୟ ଯହୁଁ ବେଢ଼ିଲେକ ଯାଇ
ବିସ୍ମୟ ହୋଇଣ ମନେ କୁମର ଭାଳଇ ।
ବଳାତ୍କାରେ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନକୁ ଯାଇଣ ଧରିଲେ
ରଥର ଉପରୁ ତାକୁ ତଳକୁ ଆଣିଲେ ।
ପାଟଡୋର ଘେନିକରି ବାନ୍ଧିଲେ କୁମରେ
କୁମାରୀ ଯେ ବସିଅଛି ରଥର ଉପରେ ।
ସାରଥିକି ବୋଇଲେ ସେ ରଥ ବେଗେ ଚଳା
ଆଜ୍ଞା ପ୍ରମାଣେ ସାରଥି ରଥ ବାହିନେଲା ।
କରମଣ୍ଡଳ ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
ମେଢ଼ର ଭିତରେ ନେଇ କନ୍ୟାକୁ ଥୋଇଲେ ।
କୁମରକୁ ବାନ୍ଧି ରାଜା ଆଗେ ଦେଲେ ନେଇ
କାହିଁର ତୁ କନ୍ୟାଚୋର ବୋଲି ପଚାରଇ ।
ଲାଜେ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ କୁମର ପୋତିଅଛି ମଥା
କାହାକୁ ସେ ଫେଡ଼ିକରି ନ କହଇ କଥା ।
କୃତଶେଷର ରାଜା ତା ମନ୍ତ୍ରୀକି କହଇ
କୁମରକୁ ବେଗେ ହାଣିପକାଅ ତୁ ନେଇ ।
ଏଡ଼େ ଭରସା ଏହାର ମେଢ଼ରେ ପଶିଲା
ମୋର କୁମାରୀ ଚୋରାଇ ରଥେ ନେଇଥିଲା ।
ରାଜାର ବଚନେ ମନ୍ତ୍ରୀ ବିରୁପାକ୍ଷ କହି
ଅବାଧନ କରି ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣିମା ଗୋସାଇଁ ।
ପୁରୁଷାନୁକ୍ରମରେ ମୁଁ ସେବକ ତୋହର
ମୋହର କଥା ଘେନିବା ଯେବେ ନୃପବର ।
ରାଜା ବୋଇଲେ ନ କହି ଅଛୁ କାହିଁପାଇଁ
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଲେ ଦୋଷ କ୍ଷମା କରିବା ଗୋସାଇଁ ।
ଏ କନ୍ୟାକୁ ଚୋରକୁ ଆମ୍ଭେ ବାନ୍ଧି ଥୋଇଥିବା
କାହାର କୁମର ତାହା ପଚାରି ବୁଝିବା ।
ସୁନ୍ଦର ପୁରୁଷ ଏହୁ ଅଟେ ନବଯୁବା
କାମଦେବ ପ୍ରାୟ ରୂପ ପାଉଅଛି ଶୋଭା ।
ମହତ ବଂଶରେ ଏହୁ ହୋଇଅଛି ଜାତ
ବିଚାରିଣ ଆଜ୍ଞା ଦିଅ ଆହେ ନରନାଥ ।
ଏହିପରି ବୁଝାଇଣ ସୁମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲା
ରାଜା ମନକୁ ଅମୃତ ପ୍ରାୟ ସେ ରୁଚିଲା ।
ମନ୍ତ୍ରୀକି ବହୁ ପ୍ରଶଂସା କରି ମହାରାୟ
ବନ୍ଧନରୁ ଫିଟାଇଲା କୃଷ୍ଣଙ୍କ ତନୟ ।
ବନ୍ଦୀ ପ୍ରକାରେ ରଖିଲେ ଜଗୁଆଳି ଦେଇ
ଯେତେବେଳରେ କୁମର ବନ୍ଧନେ ବନ୍ଧଇ ।
ସୁରେଖା କୁମାରୀକି ହେ ଅନ୍ନ ନ ରୁଚିଲା
କୁମର ନାମ ଧରିଣ ବିକଳେ କାନ୍ଦିଲା ।
ଦାସୀ ପରିବାରିମାନେ ବସି ତିଆରିଲେ
ଅନେକ ପ୍ରକାରେ ତାକୁ ପ୍ରବୋଧନା କଲେ ।
ବୋଇଲେ କୁମରେ ବନ୍ଦୀକରି ରଖିଛନ୍ତି
ଏଥକୁ ତୁ ଆନଚିନ୍ତା ନ କର ଗୋ ସତୀ !
ଜୟ ଝଙ୍କଡ଼ବାସିନୀ ଶାରଳା ଗୋ ମାଏ
ତୋହର ପ୍ରସାଦେ ସିନା ମୁଁ ପଣ୍ଡିତ ହୁଏ ।
ତୁ ଯାହା କହ ତାହା ମୁଁ ଲେଖନେ ଲେଖଇ
ଶାରଳା ଦାସ ତୋ ପାଦେ ଶରଣ ମାଗଇ ।

—0—

ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନର ବନ୍ଦୀ ମୋଚନ

ଅଗସ୍ତି କହନ୍ତି ମନୁରାଜା ପଚାରଇ
ଏଥିଉତ୍ତାରୁ ଯେ କିସ ହୋଇଲା ଗୋସାଇଁ ।
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ବନ୍ଦୀ ହୋଇବ ଜାଣିଣ ନାରଦ
ପଞ୍ଚଭୂତ ଆତ୍ମାରେ ସେ ପାଇଣ ବିଷାଦ ।
ମନଦଣ୍ଡ ଚଢ଼ି ସେହି ବାହାର ହୋଇଲେ
ଦ୍ୱାରାବତୀ ପୁର ମଧ୍ୟେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶିଲେ ।
କୃଷ୍ଣ ନବରେ ପଡ଼ିଛି ବହୁତ ଚହଳ
ସମସ୍ତେ ଯେ କାନ୍ଦୁଛନ୍ତି ହୋଇଣ ବିକଳ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ସମସ୍ତେ ତ ଅଛ
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ କାହିଁ ଅଛଇ ଜଣେ ଜଣେ ପୁଛ ।
ସାତଦିନ ହେଲା ମୋର ପୁଅ କାହିଁଗଲା
ପଞ୍ଚଭୂତ ଆତ୍ମାକୁ ମୋ କେହୁ କାଢ଼ିନେଲା ।
ଶୁଣି ବଳରାମ ଶୋକ କରନ୍ତି ବହୁତ
ଉଗ୍ରସେନ ବିଚାରେ ଏ କେବଣ ଚରିତ ।
ସାତବଂଶ ଯାଦବ ଯେ ଯାହାର ଖୋଜନ୍ତି
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନର ବର୍ଣ୍ଣ ଚିହ୍ନ କାହିଁ ନ ଦେଖନ୍ତି ।
ବହୁତ ବିକଳ ହେଲେ ପ୍ରଭୁ ଭାବଗ୍ରାହୀ
ଆପଣେ ଜାଣି ମାୟାରେ ହେଉଛନ୍ତି ମୋହି ।

ଭିତରେ ମହିଷୀମାନେ ବିକଳେ ରୋଦନ୍ତି
କପାଳରେ କରମାରି ରେବତୀ କାନ୍ଦନ୍ତି ।
କାନ୍ଦୁଛନ୍ତି ରତି ଦେବୀ ହୋଇଣ ବିକଳ
ଦ୍ୱାରକା ନଗରଯାକ ପଡ଼ିଛି ଚହଳ ।
ଅନେକ ଯେ ହାଳହୁଳି ହେଲା ଦ୍ୱାରକାରେ
କାହାକୁ କେ ପଚାରିବ କହିବ ଛାମୁରେ ।
ନାମଧରି ରାମକୃଷ୍ଣ କରନ୍ତି ରୋଦନ
ଲୋକିତ କଥା ପେଡ଼ି ନ କହନ୍ତି ବଚନ ।
ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ନାମ ତାହା କିବା ନ ଜାଣନ୍ତି
ତାଙ୍କୁ କି ଉବାର ଅଛି ସେ ତ ଶିରୀପତି ।
ମାୟାରେ ରୋଦନ କଲେ ଦେବ ଚକ୍ରଧର
କାହିଁଗଲା ମୋର ବାବୁ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ କୁମାର ।
ବଳରାମ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ରୋଦନ କରନ୍ତି
ବହୁତ ରୋଦନ କଲେ ଦେବକୀ ଯେ ସତୀ ।
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ଯାଇ ନାରଦ ମିଳିଲେ
ଦେଖି ବଳରାମ ହରି ଓଳଗି ହୋଇଲେ ।
କଲ୍ୟାଣ କରି ବୋଇଲେ ତାଙ୍କୁ ମୁନିବର
ସର୍ବେ ବିରସ ହରଷ ନାହିଁ ତ କାହାର ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣ ଆହେ ମୁନିମଣି
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ମୋ କେଣେ ଗଲା ନ ପାରିଲୁ ଜାଣି ।
ବହୁତ ବିକଳ ହେଉ ଅଛଇ ଶରୀର
କୂଳର ଧାରଣା ସେ ମୋ ଅଲ୍ୟଳ କୁମର ।
ଦେଶ ବିଦେଶରେ ବୁଲୁଥାଅ ଦିନରାତି
କାହିଁ ଦେଖିଲେ କି ମୋର କନ୍ଦର୍ପ ମୂରତି ।
ମୁନି ବୋଇଲେ ସମସ୍ତେ ତୁମ୍ଭେ ଶାନ୍ତ ହୁଅ
ତହିଁର ବିଧାନ ଆମ୍ଭେ କହିବା ହେ ରହ ।
ନାରଦଙ୍କ ଏ ବଚନେ ସର୍ବେ ତୁନି ହେଲେ
କହ ମୁନିବର ତୁମ୍ଭେ ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ।
ହସିଣ ନାରଦ ମୁନି କହନ୍ତି ଉତ୍ତର
କୃତଶେଖର ନୃପତି ପୁରେ ତୋକୁମର ।
ସୁରେଖା ନାମ ତାହାର ଦୁହିତାଏ ଥିଲା
ତୋହର କୁମରକୁ ଯାଇ ମେଢ଼ରେ ପଶିଲା ।
କନ୍ୟାକୁ ବଳରେ ସେହି ଆଣୁଥିଲା ହରି
ବେଢ଼ି କୁମରକୁ ବଳେ ଘେନିଗଲା ଧରି ।
ମାରିପକାଅ ଏହାକୁ ରାଜା ଆଜ୍ଞା ଦେଲା
ମନ୍ତ୍ରୀ ବିରୁପାକ୍ଷ ତହିଁ ନିବାରଣ କଲା ।
ବଡ଼କୂଳେ ଉପୁଜିଲା ପ୍ରାୟେକ ଦିଶଇ
ମନ୍ତ୍ରୀବର ବୋଲନ୍ତି ସେ ରାଜା ବୋଧଯାଇ ।
ବନ୍ଦୀକରି କୁମରକୁ ଅଛନ୍ତି ରଖାଇ
ଏଥକୁ ବିଚାର ତୁମ୍ଭେ କର ଭାବଗ୍ରାହୀ ।

ନାରଦ ମୁଖରୁଂ ଏହା ଶ୍ରୀହରି ଶୁଣିଲେ
କୋପଭର ହୋଇ ପୁଣି ମୁନିକୁ ବୋଇଲେ ।
ବାଟ କଢ଼ାଅ ଭୋ ମୁନି ଯିବି ତହିଁ ଯାଏ
ବଂଶ ତାହାର ନିଧନ କରିବି ନିଶ୍ଚୟେ ।
ଶୁଣିଣ ଶ୍ରୀ ବଳରାମ ମହାକୋପ କଲେ
ହଳ ମୂଷଳେ ତା ରାଜ୍ୟ ତାଡ଼ିବି ବୋଇଲେ ।
କରମଣ୍ଡଳ ରାଜ୍ୟ ତା ଲଙ୍ଗଳେ ତାଡ଼ିବି
କୃତକେଶୀକୁ ଶମନ ପୁରକୁ ପେଷିବି ।
ଯେତେ ସୈନ୍ୟବଳ ତାର ସମସ୍ତ ନାଶିବି
ତେବେ ହଳଧର ନାମ ସାର୍ଥକ କରିବି ।
ବହୁତ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ତହୁଁ ବଳରାମ କଲେ
ହଳ ମୂଷଳକୁ ଦେବ ଶ୍ରୀକରେ ଧଇଲେ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଆହେ ହଳଧର
ଆଗହୁଁ ଏଡ଼େ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କେବେ ହେଁ ନ କର ।
ଆମ୍ଭର ତାହାର ଯେବେ ହୋଇବାକ ଭେଟ
ତେବେ ଜାଣିବା ତାହାର ସିନା କେଡ଼େ ଆଣ୍ଟ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଆହେ ଭାବଗ୍ରାହୀ
ନିଜ କଥାକୁ ନିଜେ ନ ବୁଝ କାହିଁପାଇଁ ।
ମେଢ଼ର ଭିତରେ ତୋର କୁମର ପଶିଲା
ତାର ଦୁହିତାକୁ ଚୋରି କରି ଆଣୁଥିଲା ।
ଏଥିରେ ତାହାର ଦୋଷ କେଭେ ନ ଯୋଗାଇ
ସାବଧାନ ହୋଇ ତୁହୋ ଶୁଣ ଭାବଗ୍ରାହୀ ।
ବଳରାମ ବୋଲୁଛନ୍ତି ଶୁଣ ମୁନିବର
କରମଣ୍ଡଳକୁ ଆମ୍ଭ ସଙ୍ଗରେ ବାହାର ।
ହସିଣ ନାରଦ ମୁନି ବୋଲନ୍ତି ବଚନ
ବାଟ କଢ଼ାଇଣ ଘେନିଯିବି ବଳରାମ ।
ନାଦର ଗୋବିନ୍ଦ ବଳରାମଙ୍କ ସହିତ
ଉଗ୍ରସେନଙ୍କ ନିକଟେ ଚଳିଲେ ତୁରିତ ।
ଉଗ୍ରସେନ ରାମ ହରି କଲେ ନମସ୍କାର
ମୁନି ଦେଖି ଉଗ୍ରସେନ ନମଇଁ ପୟର ।
କଲ୍ୟାଣ କରନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ନନ୍ଦନ
ଉଠ ହୋ ରାଜା ବିରସ ନ କର ତୁ ମନ ।
ଉଗ୍ରସେନ ବୋଇଲା ହେ ଶୁଣ ମୁନିମଣି
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ବାରତା ତୁମ୍ଭେ ଅଛ କିହୋ ଜାଣି ।
ତୁମ୍ଭେ ମୁନିବର ବୁଲ ସମସ୍ତ ଭୁବନେ
ତେଣୁ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ପଚାରୁ ଆହେ ମହାମୁନେ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ପାଇଛୁ ବାରତା
କରମଣ୍ଡଳ ରାଜ୍ୟରେ ପୁତ୍ର ବଳବନ୍ତା ।
ତହିଁର ରାଜା ହୋ କୃତକେଶର ଅଟଇ
ସୁରେଖା ବୋଲିଣ ତାର ଦୁହିତା ଅଛଇ ।

ସୁନ୍ଦର ପଣରେ ସେହି ରମ୍ଭାର ସମାନ
ବାର୍ତ୍ତାପାଇ ହରି ଆଣୁଥିଲା ତା ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ।
ତାହା ଜାଣିଣ ସେ କୃତଶେଖର ନୃପତି
ଥାଟ ପେଷି ଧରାଇଣ ନେଇ ତାର କତି ।
ହାଣି ପକାଅ ଏହାକୁ ମନ୍ତ୍ରୀକି ବୋଇଲା
ନ ମାର ବୋଲିଣ ମନ୍ତ୍ରୀ ତାକୁ ନିରୋଧିଲା ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଇଲା ଅଟଇ ସୁନ୍ଦର ଏ ବଳା
ଅବଶ୍ୟ ଏହାକୁ କେହି କରିବ ସଙ୍ଖୋଳା ।
ବଡ଼କୂଳେ ଜାତ ହେବା ପ୍ରାୟେକ ଦିଶଇ
ଧରି ରଖିଥିବା ନାଶ ନ କରି ଗୋସାଇଁ ।
ମନ୍ତ୍ରୀର ବଚନେ ରାଜା ପ୍ରବୋଧ ହୋଇଲା
ଆକଟ କରି ପୁତ୍ରକୁ ବନ୍ଧାଇ ରଖିଲା ।
ଏହାଶୁଣି ଉଗ୍ରସେନ କୋପେ ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ
ଥରହର ହୋଇ ସେହୁ କମ୍ପେ ନରନାଥ ।
ରାଜା କୋପ ଦେଖି ତାକୁ ବୋଲେ ମୁନିବର
ଆଗହୁଁ ତୁ କୋପ କିମ୍ପା କରୁ ଦଣ୍ଡଧର ।
ଥାଟ ସଜକର ବେଗେ ଯିବା ତହିଁ ଯାଏ
ହାନି ଅପଯଶ ବୁଝିବାକୁ ସେହିଠାଏ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ନରରାଣ
ଥାଟ ସଜକରି ଯିବା ଆମ୍ଭେ ଏହିକ୍ଷଣ ।
ବଳରାମ ବୋଲୁଛନ୍ତି ଉଗ୍ରସେନ ଚାହିଁ
ସାତବଂଶ ଯାଦବଙ୍କୁ ସାଜିଆଣ ଯାଇଁ ।
ରାମବାକ୍ୟେ ଉଗ୍ରସେନ ଅକ୍ରୁରକୁ ରାଇ
ବୋଲେ ଥାଟ ସଜକର ତୁମ୍ଭେ ବେଗହୋଇ ।
ଅକ୍ରୂରର ରାଜା ଆଜ୍ଞା ପାଇ ବେଗେ ଗଲା
ସିଂହ ଦୁଆରେ ଟମକ ରହି ଦିଆଇଲା ।
ବୋଲେ ସମସ୍ତ ଯାଦବ ଆସ ସଜହୋଇ
ଯାହାର ଯେତକ ଅଙ୍ଗବଳ ଯେ ଅଛଇ ।
ହାତୀ ରଥ ପଦାତିକ ଯାର ଯେତେ ବଳ
ସଜହୋଇ ଆସି ସର୍ବେ ସିଂହଦ୍ୱାରେ ମିଳ ।
ଉଦ୍ଧବ ଅନାଧୃଷ୍ଟ ଯେ ସାତ୍ୟକି ସହିତେ
ଶକ୍ରାଜିତ ବାସୁଦେବ ଅଇଲେ ସମସ୍ତେ ।
ସାତବଂଶ ଯାଦବ ଯେ ଆସି ମେଳ ହେଲେ
ହାତୀ ରଥ ପଦାତିକ ସମସ୍ତେ ଅଇଲେ ।
ଅଶ୍ୱଚଢ଼ି ଆଶୁଆରେ ଭିଡ଼ିଲେ କମାଣ
ଢୋଲ ଟମକ ମହୁରୀ ବାଜଇ ନିଶାଣ ।
ସୈନ୍ୟଙ୍କ ମୁଖ ଶବଦ ଶୁଭେ ଘନ ଘନ
ମଦିରା ତାଳ ବୀଣାର ନାଦ ଅତି ଛନ୍ନ ।
ବାଦ୍ୟନାଦ ଶବଦରେ ମହୀ ଉଛୁଳଇ
ବକଟାଳ ମୁଖରାବ ଶବଦ ଶୁଭଇ ।

ଉଗ୍ରସେନର ଛାମୁରେ ଜଣାଇ ଅକ୍ରୂର
ସର୍ବ ସୈନ୍ୟ ସଜହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଦୁଆର ।
ଉଗ୍ରସେନ ଚାହିଁ ରାମ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ କହନ୍ତି
ସର୍ବସୈନ୍ୟ ସଜହୋଇ ଦୁଆରେ ଅଛନ୍ତି ।
ଉଗ୍ରସେନର ମୁଖରୁ ଏସନକ ଶୁଣି
ସଜହୋଇ ଅଇଲେକ ଆପେ ହଳପାଣି ।
ସାତ୍ୟକିକୁ ଚାହିଁ ବୋଇଲେକ ଦାମୋଦର
ସଜକର ରଥ ଯିବା କଉମଣ୍ଡଳର ।
ଦିବ୍ୟରଥ ଉଦ୍ଧବ ଯେ ସଜକରି ନେଲା
ଗୋବିନ୍ଦଙ୍କ ଛାମୁରେଣ ନେଇ ଉଭାକଲା ।
ବଳରାମଙ୍କର ରଥ ସଜକରି ଆଣି
ତା ଉପରେ ବିଜେ କଲେ ଦେବ ହଳପାଣି ।
ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ଗଦାପଦ୍ମ ଧରି ନରହରି
ଦେବଦତ୍ତ ଶଙ୍ଖ ଧରି ବଜାନ୍ତି ମୁରାରୀ ।
ରାମଙ୍କ ପୁତ୍ର ଆନନ୍ଦ ସାନନ୍ଦ ସହିତେ
ଶାମ୍ବ ଗଦା ମୂଳେ ଥିଲେ କୃଷ୍ଣପୁତ୍ର ଯେତେ ।
ରଥେ ରଥେ ଚଢ଼ି କରି ସମସ୍ତେ ଅଇଲେ
ନବର ଦୁଆରେ ଆସି ସମସ୍ତେ ମିଳିଲେ ।
ଏକାନ୍ତରେ ଭଗବାନ ସାତ୍ୟକିକୁ ରାଇ
ଗୁପତ କରିଣ ତାକୁ ବିଶ୍ୱସରେ କହି ।
ତୁ ବାବୁ ସାତ୍ୟକି ଏବେ କଥା ଏକ କର
ରଥ ଚଢ଼ିଯାଅ ଏଥୁ ବାରୁଣାବନ୍ତର ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ଆଗେ କହିବୁ ଏସନ ଚରିତ
ସୈନ୍ୟ ତୁଲେ ପାଞ୍ଚଭାଇ ଆସିବେ ତୁରିତ ।
ହରି ଆଜ୍ଞାରେ ସାତ୍ୟକି ରଥ ସଜକଲା
ଦିବ୍ୟବେଶ ହୋଇ ଯାଇ ରଥରେ ବସିଲା ।
ଗୋବିନ୍ଦଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କରି ଗଲା ଚଳି
ତକ୍ଷଣେ ବାରୁଣାବନ୍ତ ପୁରେ ଯାଇ ମିଳି ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ସିଂହଦ୍ୱାରେ ବିଜେ ମହାବୀର
ରଥରୁ ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ି ପଶଇ ଭିତର ।
ଦେଖିଲା ଆସ୍ଥାନ କରି ବିଜେ ପାଞ୍ଚଭାଇ
ଆସ୍ଥାନ ତଳେ ସାତ୍ୟକି ଉଭାହେଲା ଯାଇ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କୁ ଦେଖି ଦୂରୁ ଓଳଗି ହୋଇଲା
ନିସ୍ତରିଲି ନିସ୍ତରିଲି ବୋଲିଣ ଭାଷିଲା ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ବୋଇଲେ ତୁ ଯାଅରେ ନକୁଳ
ଭୂମିରେ ପଡ଼ି ଶୋଇଛି ସାତ୍ୟକିକୁ ତୋଳ ।
ଆଜ୍ଞା ପ୍ରମାଣେ ନକୁଳ ବେଗେ ଚଳିଗଲେ
ସାତ୍ୟକିର କର ଧରି ତଳୁ ଉଠାଇଲେ ।
ଉଠି ସ୍ନେହେ କୋଳାଗ୍ରତ ହୋଇ ବେନି ବୀରେ
ଆସ୍ଥାନରୁ ଉପରକୁ ଉଠିଗଲେ ଖରେ ।

ସାତ୍ୟକି ଭୀମ ଅର୍ଜୁନ ଦେଖି ପ୍ରଣମିଲା
ଗଉରବ ପାଇ ଯାଇ ଆସ୍ଥାନେ ବସିଲା ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଆହେ ମହାବୀର
କିମର୍ଥେ ଅଇଲୁ କହ ଚରିତ ଏଥିର ।
ତୋତେ ଶଙ୍ଖୋଳିକି ତୁହୋ ଅଇଲୁ ଆପଣେ
କିବା ମୋତେ ପଠାଇଣ ଦେଲେ ଭଗବାନେ ।
ଏଥିର ସନ୍ଦେଶ ବାବୁ କହ ମୋ ଅଗ୍ରତେ
ସର୍ବଶୁଭେ ଅଛନ୍ତି ତ ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥେ ।
ବଳରାମଙ୍କ ସହିତେ ରାଜା ଉଗ୍ରସେନ
ସାତବଂଶ ଆଦି କରି କୁମର ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ।
ସାତ୍ୟକି କହଇ ଉଠି ଯୋଡ଼ି ବେନିକର
ମୋତେ ପଠାଇ ଅଛନ୍ତି ଦେବ ଦାମୋଦର ।
ସପତ ଦିନ ଅନ୍ତରେ ହେଲା ଯେଉଁ କଥା
ଶୁଣ ଏବେ କହୁଅଛି ତହିଁର ବ୍ୟବସ୍ଥା ।
କେହି ନ ଜାଣିଲେ କେଣେ ଗଲାକ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ
ବିକଳ ହୋଇ ଖୋଜିଲେ ରାଜା ଉଗ୍ରସେନ ।
ଦେବକୀ ବାସୁଦେବ ଯେ କାନ୍ଦିଲେ ବହୁତ
ରାମକୃଷ୍ଣ ସାତବଂଶ ଯାଦବ ସହିତ ।
ଏମନ୍ତବେଳେ ନାରଦମୁନି ତହୁଁ ମିଳି
ବୋଇଲେ କିମ୍ପା ଦ୍ୱାରକା ପୁରେ ହାଲହୋଲି ।
ଉଗ୍ରସେନ ବୋଇଲେ ହୋ ଶୁଣ ମୁନିବର
କେଣେ ଯାଇଛି କି ଜାଣ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ କୁମର ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ରାଜା ଉଗ୍ରସେନ
ଯେବଣ ସ୍ଥାନେ ଅଛଇ କୃଷ୍ଣର ନନ୍ଦନ ।
ଗୋବିନ୍ଦ କହିଲେ ମୁନି କହ ମୋତେ ତଥ୍ୟ
ଯେମନ୍ତେ ହୋଇବ ସ୍ଥିର ମୋର ପଞ୍ଚଭୂତ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ କୁର୍ମ ନାମେ ଗିରିବର
ସୁରନଦୀର ଯେ ଧାରେ ବହଇ ତହିଁର ।
ତାର ପଶ୍ଚିମରେ କରମଣ୍ଡଳ ଯେ ଦେଶ
କୃତଶେଖର ବୋଲିଣ ତହିଁର ନରେଶ ।
ମନ୍ତ୍ରୀବର ଅଛି ତାର ନାମ ବିରୁପାକ୍ଷ
ନୀଳଶେଖର ନାମରେ ତାର ଏକ ବତ୍ସ ।
ସୁରେଖା ବୋଲିଣ ତାର ଦୁହିତାର ନାମ
ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦରୀ ତାକୁ କେହି ନୁହେଁ ସମ ।
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ତା ରୂପଗୁଣ ଶୁଣି ତହୁଁ ଗଲା
ରଥରେ ବସାଇ ସେହି କନ୍ୟା ଆଣୁଥିଲା ।
ବାରତା ପାଇଣ କୃତଶେଖର ରାଜନ
ଧରାଇଣ ଘେନିଗଲା ଆପଣା ଭୁବନ ।
ବାନ୍ଧି ରଖିଅଛି ସେହି ନିଜ ଭୁଜବଳେ
ତେଣୁ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ସେଠାରେ ପଡ଼ିଛି ଅକଳେ ।

ବାରତା ପାଇଣ ରାମକୃଷ୍ଣ କୋପ କଲେ
ଉଗ୍ରସେନ ରାଜା ଥାଟ ଘେନି ବାହାରିଲେ ।
ଏକାନ୍ତ କରିଣ ମୋତେ ହରି ଆଜ୍ଞା ଦେଇ
ପଣ୍ଡୁ କୁମରଙ୍କୁ ଘେନିଆସ ବେଗେ ଯାଇ ।
ସାତ ଅକ୍ଷୌହିଣୀ ବଳ ଘେନି ପାଞ୍ଚଭାଇ
ଏହିକ୍ଷଣି ଦ୍ୱାରକାକୁ ଯିବ ସଜ ହୋଇ ।
ଏହା ଶୁଣି ଯୁଧିଷ୍ଠିର ହରଷ ହୋଇଲେ
ସ୍ନାନ ଭୋଜନାଦି ଦେଇ ସାତ୍ୟକି ତୋଷିଲେ ।
ସାତ ଅକ୍ଷୌହିଣୀ ବଳ ଘେନି ପାଞ୍ଚଭାଇ
ଧନୁ ତୂଣୀର ସହିତେ ଗଲେ ରଥ ବାହି ।
ନେତର ନିମିଷ ଲେଖାଏ ଉଡ଼େ ପରହର
ଯାଇଣ ମିଳିଲେ ତୀରେ ଦ୍ୱାରାବତୀପୁର ।
ରାମଙ୍କୁ ଯୁଧିଷ୍ଠି ପାଞ୍ଚଭାଇ ଓଳଗିଲେ
କାମପାଳ ହିଁ ବହୁତ କଲ୍ୟାଣ ବାଞ୍ଛିଲେ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ଯୁଧିଷ୍ଠି ପାଦେ କଲେ ନମସ୍କାର
ଚାରିଭାଇ ଓଳଗନ୍ତି ଶ୍ରୀହରି ପୟର ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ମୁଖ ଚାହିଁ ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଲନ୍ତି
କରକମଳ ଦେଶକୁ ଯିବା କି ସଂପ୍ରତି ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ଚାଲ ବିଳମ୍ବ ନ କର
ଚମକ ନିଶାଣ ଆଦି ବାଜେ ବୀରତୂର ।
ଜୟଶଙ୍ଖ ବଜାଇଣ ବାହାର ହୋଇଲେ
ପଞ୍ଚଦଶ ଅକ୍ଷୌହିଣୀ ବଳ ଘେନି ତୁଳେ ।
ସମସ୍ତ ଯାଦବମାନେ ଗଲେ ଆଗହୋଇ
ସାତ ଅକ୍ଷୌହିଣୀ ବଳ ଘେନି ପାଞ୍ଚଭାଇ ।
ପୁତ୍ରକୁ ସଙ୍ଗେ ଘେନିଣ ରାମକୃଷ୍ଣ ଗଲେ
କରମଣ୍ଡଳ ଦେଶରେ ଯାଇଣ ମିଳିଲେ ।
ଢୋଲ ଚମକ ଆଦି ଯେ ଉଡ଼ଇ ନିଶାଣ
ବାଦ୍ୟର ନାଦେ କମ୍ପଇ ତିନି ଯେ ଭୁବନ ।
ଉଛୁଳି ପଡ଼େ ସପତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ
ଅଶ୍ୱଖୁରା ଧୂଳି ଯାଇ ଉଠେ ଆକାଶରେ ।
ଦିବସ ଅନ୍ଧାର ପ୍ରାୟ ହେଲା ବସୁମତୀ
ଦେଖି ପଚାରଇ କରମଣ୍ଡଳ ନୃପତି ।
ବିରୁପାକ୍ଷକୁ ବୋଲଇ କେବଣ ଚରିତ
ଅନ୍ଧକାର ପ୍ରାୟ କିମ୍ପା ଦିଶଇ ଜଗତ ।
ପରଥାଟ ଗୋଟାଏକ କାହୁଁ ଆସୁଅଛି
ଘୋର ତର ହୋଇ ବୀରତୂର ବାଜୁଅଛି ।
ଏଥିର ତଦନ୍ତ ଭଲକରି ବୁଝ ଯାଇ
କାହାର ସୈନ୍ୟ ସେ ଏଥେ କିମ୍ପାଇ ଆସଇ ।
ଏହାଶୁଣି ମନ୍ତ୍ରୀବର ଡଗରେ ରାଇଲା
ବିଶ୍ୱାସ କରିଣ ତାକୁ ବଚନ କହିଲା ।

କାହାର ଥାଟ ପଚାରି ଆସି ତୁ ହୋ ଯାଇ
ଯୁଦ୍ଧକୁ ଆସୁଥିଲେ ଯେ ଯୁଝିବାନା ରହିଁ ।
ପ୍ରୀତିପଣେ ଆସୁଥିଲେ କରିବା ଆଦର
ବନ୍ଧୁପଣେ ଆସୁଥିଲେ କରିବା ବିଚାର ।
ଗୁଣସାଗର ମନ୍ତ୍ରୀ ସେ ଜାଣେ ସର୍ବବିଧି
ତାକୁ ପଟାନ୍ତର ଦେବା ଅଛି କିସ ବୁଦ୍ଧି ।
ମନ୍ତ୍ରୀମୁଖୁ ଏସନକ ଡଗର ଶୁଣିଲା
ତତକ୍ଷଣେ ଯାଇ ସୈନ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ପଶିଲା ।
ଡଗର ପୁଚ୍ଛଇ ତୁମ୍ଭେ କାହିଁର ହୋ ରାଜା
ଆମ୍ଭ ରାଜ୍ୟରେ ପଶୁଛ କେବଣ ତରିଜା ।
ବୀରତୂର ବଜାଇଣ ଆମ୍ଭ ରାଜ୍ୟେ ପଶ
ଏଡ଼େ ଭରସା ତୁମ୍ଭର ବଡ଼ାଇ ସାହସ ।
ଡଗର ମୁଖୁଁ ଅକ୍ରୁର ଏସନକ ଶୁଣି
ଜଣାଇଲା ଉଗ୍ରସେନ ଆଗେ ମନ୍ତ୍ରୀମଣି ।
ବୋଇଲାକ ଅବଧାନ କର ମହାରାୟେ
କୃତଶେଖର ରାଜ୍ୟରୁ ଡଗରେକ ଆୟେ ।
ବୋଲେ କାହିଁର ନୃପତି ଥାଟସୈନ୍ୟ ଘେନି
ଆମ୍ଭର ରାଜ୍ୟରେ କିମ୍ପା ପଶୁଅଛ ପୁଣି ।
ବୋଲେ ଯେବେ ରଥେ ଆସିଅଛ ମୋତେ କହ
ପ୍ରୀତିପଣେ ଆସିଥିଲେ କହ ତ ସନ୍ଦେହ ।
ବନ୍ଧୁପଣେ ଆସିଥିଲେ କହ ପରିମାଣି
ଏଥକୁ କି ଆଜ୍ଞା ଦେବା ହେଉ ନୃପମଣି ।
ଉଗ୍ରସେନ କହଇ ଯେ କୃଷ୍ଣକୁ ପ୍ରଚାର
କେମନ୍ତେ କଥା ଏହାର ବୁଝିବା ବେଭାର ।
ଏହା ଶୁଣିଣ ଅକ୍ରୁର ବେଗହୋଇ ଗଲା
ରାମ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଛାମୁରେ ଯାଇଣ ମିଳିଲା ।
ପାଦେ ପଡ଼ି ଶୋଇକରି ଶିରେ କରଦେଇ
ଅବଧାନ କରି ଦେବ ଶୁଣିମା ବୋଲଇ ।
କୃତଶେଖର ରାଜାର ଡଗର ଆସିଛି
କେଜାଣି କେଉଁ ସନ୍ଦେଶ ଘେନି ସେ ଆସିଛି ।
ଏଥେ କିସ ଅବଦାନ କରିବା ଗୋସାଇଁ
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ଅଛି ସେ ଡଗର କାହିଁ ।
ଅକ୍ରୁର ବୋଲେ ଡଗର ଆଗ ଥାଟେ ରହି
ବଳରାମ ବୋଲନ୍ତି ତୁ ଘେନିଆସ ଯାଇ ।
ଆଜ୍ଞା ପ୍ରମାଣେ ଅକ୍ରୁର ବେଗେ ଚଳିଗଲା
କୃତଶେଖର ଦୂତକୁ ଘେନିଣ ଅଇଲା ।
ରାମ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଛାମୁରେ କଲା ତାକୁ ନେଇ
ବୋଲୁଛନ୍ତି ଭାବଗ୍ରାହୀ ଦୂତମୁଖ ଚାହିଁ ।
କିସ ଚରିତ କହରେ ଆମ୍ଭର ଛାମୁର
ଡଗର ଶୁଣି କହଇ ପୋଡ଼ି ବେନିକର ।
କେଉଁ ରାଜା ତୁମ୍ଭେ ପଶ ଆମ୍ଭର ରାଜ୍ୟରେ
ଯୁଦ୍ଧେ ଆସିଥିଲେ ଯୁଝ ଆମ୍ଭ ସଙ୍ଗତରେ ।
ପ୍ରୀତିପଣେ ଆସୁଥିଲେ କରିବା ପୀରତି
ଯାହା କି ଆଜ୍ଞା ଦେଇଛି ଆମ୍ଭର ନୃପତି ।
ବନ୍ଧୁପଣେ ଆସିଥିଲେ ତାହା ପଚାରିବା
ରାଜାଙ୍କ ଛାମୁରେ କହି ଆସି ଘେନିଯିବା ।
ଡଗର ମୁଖରୁ ବାଣୀ ଏସନକ ଶୁଣି
କମ୍ପନ୍ତି ଯେ ଥରହର ହୋଇ ହଳପାଣି ।
ବୋଇଲେ ତୁ ଶୁଣ ଶୁଣ ଏବେ ରେ ଡଗର
ସୁରେଖା କନ୍ୟାକୁ ହରୁଥିଲା ଯେଉଁ ବୀର ।
ସେହି ବୀରଟି ଆମ୍ଭର କୁମର ଅଟଇ
ତାକୁ ବନ୍ଦିକରି ରଖି ଅଛରେ କିମ୍ପାଇଁ ।
କରମଣ୍ଡଳ ରାଜ୍ୟକୁ ତାଡ଼ିବି ଲଙ୍ଗଳେ
ରକ୍ଷାକରି ନ ପାରିବେ ତାକୁ ଦିଗପାଳେ ।
କହୁଁ କହୁଁ କୋପେ ଥରହର ରାମହରି
ରାମ କୋପେ ଦଲ ଦଲ ହୁଏ ବସୁନ୍ଧରୀ ।
ଡଗରକୁ ବୋଇଲେ ତୁ ଯାଅ ବେଗହୋଇ
ତୁମ୍ଭର ରାଜାକୁ କହ ଆମ୍ଭ ଆଜ୍ଞା ଯାଇ ।
ବାରତା ପାଇଣ ଦୂତ ବେଗେ ଚଳିଗଲା
ମନ୍ତ୍ରୀବର ଛାମୁରେ ଯେ ଯାଇଣ କହିଲା ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ପଚାରଇ କିସ ଚରିତ ବୁଝିଲ
ଡଗର ବୋଲେ କହିବା ଅବଧାନ କର ।
ସୁରେଖା କନ୍ୟାକୁ ଯେହୁ ନେଉଥିଲା ହରି
ତାଙ୍କ ପିତା ଆସିଛନ୍ତି ଏବେ ଯୁଦ୍ଧକରି ।
ବଡ଼ ପ୍ରତାପୀ ଅଟଇ ସେହି ନୃପବର
ଥାଟ ସଇନ୍ୟ ସଙ୍ଗରେ ଅଛଇ ଅପାର ।
ପାଦଭରେ ଥରହର କମ୍ପୁଅଛି ମହୀ
ବଡ଼ କୋପଭରେ ହସ୍ତେ ଲଙ୍ଗଳ ବୁଲାଇ ।
ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭ ରାଜ୍ୟ ମୁଁ ପକାଇବି ତାଡ଼ି
ବଜ୍ର ମୁଷଳେକ ସେହୁ କରେ ଛନ୍ତି ଧରି ।
ବୋଇଲେ କାହିଁର ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ନୃପରାଣ
ସେ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରାବତୀପୁର ।
ଯଦୁ ଭୋଜବଂଶରେ ଯେ ଅଟୁ ଆମ୍ଭେରାୟେ
ଆମ୍ଭର ବନ୍ଦୀ ହୋଇଛି ଯେବଣ ତନୟେ ।
ଡଗର ମୁଖରୁ ବାଣୀ ଏସନକ ଶୁଣି
ତତ୍କ୍ଷଣେ ଚଳିଗଲା ମନ୍ତ୍ରୀ ଚୂଡ଼ାମଣି ।
ରାଜାଙ୍କ ଛାମୁରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା
ଶିର କରଦେଇ ପାଦେ ପଡ଼ିଣ ଶୋଇଲା ।
ଉଠି କରଯୋଡ଼ି ପୁଣି ବୋଲେ ନୃପବର
ଡଗର ଯାହା କହୁଛି ଅବଧାନ କର ।

ରାଜା ଆଜ୍ଞା ଦେଲାକ ସେ ଡଗରକୁ ଚାହିଁ
କାହିଁର ରାଜା ଅଟେ ସେ କାହିଁକି ଆସଇ ।
ଡଗର ବୋଲେ ଶୁଣିମା ହେଉ ନରନାଥ
ତୁମ୍ଭେ ଘରେ ରଖିଅଛ ବାନ୍ଧି ଯେଉଁ ପୁତ୍ର ।
ତାହାଙ୍କର ପିତା ଘର ଦ୍ୱାରାବତୀ ପୁର
ଯଦୁ ଭୋଜବଂଶର ସେ ଅଟେ ନୃପବର ।
ଦୂତ କହନ୍ତି ନୃପତି ମନ୍ତ୍ରୀକୁ ପୁଚ୍ଛିଲା
ଥାଟ ସଜକର ଆମ୍ଭେ ଯିବାକୁ ବୋଇଲା ।
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି ମନ୍ତ୍ରୀବର ଯେ କହଇ
ପୁରୁଷାନୁକ୍ରମେ ମୁଁ ତୋ ସେବକ ଅଟଇ ।
ନ କହି ରଖିଲେ କଥା ହେବ ଅନୁଚିତ
କହିଲେ କ୍ଷମା କରିବୁ ଦୋଷ ନୃପନାଥ ।
ମନ୍ତ୍ରୀକି ବୋଇଲା ରାଜା ତୋର କିସ ଦୋଷ
ନିର୍ଭୟ ହୋଇଣ କହ ତୁ ମୋହର ପାଶ ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଇଲା ଜାଣଇ ତହିଁର ବିଧାନ
ଏକମନ ହୋଇ ତୁ ହୋ ଶୁଣ ନୃପରାଣ ।
ମଥୁରା ନାମେ କଟକ ରାଜା ଉଗ୍ରସେନ
ଅସୁର ଅଂଶେ ଜନମ କଂସ ତା ନନ୍ଦନ ।
ବଡ଼ ପ୍ରତାପୀ ହୋଇ ସେ ଥିଲା ମହାରାୟ
ଦେବଗନ୍ଧର୍ବଙ୍କୁ ସେହି ନ କରଇ ଭୟ ।
ଦେବତାଙ୍କୁ ଖଟାଇଲା ଆଣି ପାଦତଳେ
ଦାନବ ବଳ ପାତାଳୁଁ ଆସି ସାହା ହେଲେ ।
ଏମନ୍ତ ରାଜ୍ୟ କରଇ କଂସ ନୃପବର
ଡରେ ପୃଥିବୀର ରାଜା ଆଣି ଦେଲେ କର ।
ନାରଦ ମୁନି କହିଲେ ତା ଆଗରେ ଦିନେ
ଆହେ କଂସରାଜା ତୁହୋ ଶୁଣ ଏକମନେ ।
ତୋର ଭଣଜା ହସ୍ତରେ ତୋହର ନିଧନ
ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଭଉଣୀ ଦେବକୀ ତାହାର ନନ୍ଦନ ।
ଉଗ୍ରସେନ ଏବେ ସେହୁ ଭଉଣୀକି ତୋର
ବସୁଦେବକୁ ଯେ ବିଭା କଲା ନୃପବର ।
ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ସେ କଂସ ମହାଭୟ କଲା
ଦେବକୀର ଷଡ଼ପୁତ୍ର ସ୍ୱହସ୍ତେ ବଧିଲା ।
ପୁଣି ନାରଦ କହିଲେ ଆସି ଏକଦିନେ
ଏହି ଗର୍ଭୁ ଶତ୍ରୁ ତୋର ଉପୁଜିବ ଜାଣେ ।
ଏହାଶୁଣି ଭଉଣୀକି କଂସ ବନ୍ଦୀକଲା
ବନ୍ଦୀଘରେ ତାର ଏକ ପୁତ୍ର ଜନମିଲା ।
ବସୁଦେବ ଚୋରାଇଣ ତାକୁ ଘେନିଗଲା
ଗୋପପୁରେ ନନ୍ଦଘରେ ଛାଡ଼ିଣ ଅଇଲା ।
କନ୍ୟା ଏକ ପାଲଟାଇ ଆଣିଣ ରଖିଲା
ମରକତ ଶିଳାରେ ତା ନେଇ କଚାଡ଼ିଲା ।
ବୁଜୁଳୀ କନ୍ୟା ଯେ ଶାପ ପାଇ ଜନ୍ମିଥିଲା
ହସ୍ତରୁ ଖସି ଯାଇଣ ଶୂନ୍ୟରେ ରହିଲା ।
ଯେ ତୋତେ ମାରିବ ଗୋପପୁରେ ଜନ୍ମିଲାଣି
ଏତେ କହି ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହେଲା ସେ ତରୁଣୀ ।
ତାହା ଶୁଣି କଂସରାଜା ବଡ଼ ଚିନ୍ତା କଲା
ଅଷ୍ଟମଲ୍ଲଙ୍କୁ ଗୁପତେ ଗୋପକୁ ପେଷିଲା ।
ରାମ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ହସ୍ତେ ସେ ହୋଇଲେ ବିନାଶ
ତେଣୁ କଂସ ନୃପତିର ଉଡ଼ିଲା ସାହସ ।
ଅକ୍ରୁର ପେଷିଣ ରାମ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଅଣାଇ
ମଥୁରା କଟକେ ଧନୁ ଉତ୍ସବ ଭିଆଇ ।
କପଟେ ତାହାଙ୍କୁ ନାଶ କରିବା ନିମନ୍ତେ
କୁବଳୟା ଗଜ ଘେନି ରହିଲେ ମାହୁନ୍ତେ ।
ରାମ କୃଷ୍ଣ ଦେଖି କଂସ ହୋଇଲା ନିଧନ
ଦଇବର ମାୟାକୁ କେ କରିବଂ ବା ଆନ ।
ରାମ କୃଷ୍ଣଙ୍କର ମାତା ଦେବକୀ ଅଟଇ
ବସୁଦେବ ନାମେ ପିତା ତାହାଙ୍କର ହୋଇ ।
ବନ୍ଦୀ କରି ରଖିଥିଲା କଂସ ମହାରଥୀ
ତାଙ୍କୁ ମାରି ରାମକୃଷ୍ଣ ରୁହାଇଲେ କଥା ।
ମାତା ପିତାଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀରୁ ମୁକୁଳାଇ ଦେଲେ
ଉଗ୍ରସେନକୁ ନୃପତି ତହିଁ କରାଇଲେ ।
ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ତହିଁ କିଛିଦିନ ଗଲା
ମହାସୁଖେ ଉଗ୍ରସେନ ରାଜ୍ୟ କରୁଥିଲା ।
କଂସର ଭାରିଯା ଦୁଇ ହେତି ଯେ ପ୍ରହତି
ତାଙ୍କ ପିତା ଜରାସନ୍ଧ ନାମେ ନରପତି ।
ପିତା ଆଗରେ ଗୁହାରି କଲେ ସେହୁ ଯାଇ
ଶୁଣି ଜରାସନ୍ଧ ରାଜା ମନେ କୋପ ବହି ।
ମଥୁରାକୁ ଅଷ୍ଟାଦଶ ବେଳ ଧାଡ଼ଦେଲା
ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ତଥାପି ଜିଣି ନ ପାରିଲା ।
ରାମକୃଷ୍ଣ ବୋଲି ବସୁଦେବର କୁମର
ସାକ୍ଷାତେ ପରମବ୍ରହ୍ମ ନର ଅବତାର ।
ମାନବ ରୂପ ଦେବଙ୍କ ଛଳେ ଛନ୍ତି ବହି
ମଥୁରାପୁରେ ଜନମ ହେଲେ ଭାବଗ୍ରାହୀ ।
ଜରାସନ୍ଧ ବଳେ ତାକୁ କିସ କରିପାରି
ଦେବକାର୍ଯ୍ୟେ ତାହାକୁ ନ ମାଇଲେ ଶ୍ରୀହରି ।
ତହୁଁ ଯାଇ କୁଶସ୍ଥଳୀ ଦ୍ୱାରକା ରହିଲେ
ଉଗ୍ରସେନକୁ ନୃପତି ତହିଁ କରାଇଲେ ।
ଅଷ୍ଟକନ୍ୟା ତହୁଁ କୃଷ୍ଣ ହୋଇଲେକ ବିଭା
ଆଗ ଭାରିଯା ରୁକ୍ମିଣୀ ନାମେ ଅତି ଶୋଭା ।
ତାହାଙ୍କ ପୁତ୍ର ଅଟଇ ଏ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ବୀର
କୃଷ୍ଣର ପ୍ରଥମ ପୁତ୍ର ଅଟେ ଏ କୁମର ।

ସେ ପୁଣି ତୋର ଝିଅକୁ ନେଉଥିଲା ହରି
ତୁ ତାହାକୁ ରଖିଅଛୁ ପୁଣି ବନ୍ଦୀକରି ।
ମୋ କଥା ମାନି ତୁ ବନ୍ଧୁ କରି ନୃପରାୟ
ସମର କଲେ ତୁ ରାଜା ନ ପାଇବୁ ଜୟ ।
ଯହିଁ ତହିଁ ଦୁହିତାକୁ ବିଭା ଦରାଇବା
ମୋହର ମତେ ତାହାକୁ ବିଭାକରି ଦେବା ।
ସ୍ୱଭାବେ ଦୁହିତା କନ୍ୟା ହୋଇଲା କୁମାରୀ
ଆନକୁ ଦେବାକୁ ବିଧି ନୁହଇ ଆମ୍ଭରି ।
ବିରୁପାକ୍ଷ ମନ୍ତ୍ରୀ ତହୁଁ ଏମନ୍ତ କହିଲା
କୃତଶେଖର ରାଜନ ଚକିତ ହୋଇଲା ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଇଲା କଥାଏ ଅଛଇ ଗୋସାଇଁ
ହସ୍ତିନାର ରାଜା ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗତେ ଅଛଇ ।
ସପତ କ୍ଷଉଣୀ ବଳ ସଙ୍ଗତେ ତାହାର
ସେ ରାଜାର ନାମ ଅଟେ ଧର୍ମ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ।
ଭୀମ ଅର୍ଜୁନ ନକୁଳ ସହଦେବ ଚାରି
ଏମନ୍ତ ସେ ପାଞ୍ଚଭାଇ ସଙ୍ଗତେ ତାଙ୍କରି ।
ସଂଗ୍ରାମ ବଳେ ଯେ ଯଶ ଆମ୍ଭେ ନ ପାଇବା
ବିନା କାରଣରେ ଥାଟ ଯାକ ମରାଇବା ।
ଏମନ୍ତ ବଚନ ଯହୁଁ ସରବ କହିଲା
ଶୁଣିଣ କୃତଶେଖର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଲା ।

—୦—

ସୁରେଖା ବିବାହ

ଅଗସ୍ତି ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣ ବିଲଙ୍କାର ରାୟ
ଅପୂର୍ବ ଆଖ୍ୟାନ ଏହି ସୁଧାରସ ମୟ ।
ପଢ଼ିଲେ ଶୁଣିଲେ ପ୍ରାଣୀ ଭବୁ ନିସ୍ତରନ୍ତି
ନାନାଦି ପାତକମାନ ଅଙ୍ଗରୁ ଖଣ୍ଡନ୍ତି ।
ରାଜାର ବିମନ କଥା ମନ୍ତ୍ରୀ ଯେ ଜାଣିଲା
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ିକରି ଚରଣ ନମିଲା ।
ଯେତେକ ବିଷୟ ଦେବ କହିଲି ଛାମୁରେ
ଅଇଲା କି ତୋ ମନକୁ ଏକଥା ବିଚାରେ ।
ରାଜା ବୋଇଲା ଏ ମୋତେ ସଂଶୟ ଲାଗିଲା
କି ବୁଦ୍ଧି କରିବି ବୋଲି ଚିନ୍ତାଭର ହେଲା ।
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ଦେଖ ଦଇବ ଭବିଷ୍ୟ
ଯାଇଣ ମିଳିଲେ ତହିଁ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ଶିଷ୍ୟ ।
ନାରଦଙ୍କୁ ଦେଖି କୃତଶେଖର ଉଠିଲେ
ଭକତିଭରେ ଚରଣେ ପ୍ରଣମି ଶୋଇଲେ ।
ବୋଇଲେ ଭୋ ମୁନି ବଡ଼କଥା ଏ ହୋଇଲା
ମୋ ଭାଗ୍ୟରୁ ତୁମ୍ଭପାଦ ଏଠାରେ ପଡ଼ିଲା ।
ମୁନି ବୋଇଲେ ରାଜା ତୁ ହୁଅ ଭାଗ୍ୟବାନ
ଆଶୀର୍ବାଦ କରୁଅଛୁ ଆମ୍ଭେ ରାତ୍ରଦିନ ।

ରାଜା ବୋଇଲେ କଥାଏ ପଚାରିବି ମୁହିଁ
ଅବଧାନ କରି ତାହା ଶୁଣିମା ଗୋସାଇଁ ।
ରଖିଥାଅ ମୋ କନ୍ୟାକୁ ମେଢ଼ର ଭିତରେ
ପୁରୁଷ ମାତ୍ରକେ ପଶି ନ ପାରେ ତହିଁରେ ।
ଦ୍ୱାରାବତୀ ପୁରେ କୃଷ୍ଣ ପ୍ରଥମ କୁମର
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ବୋଲିଣ ନାମ ଅଟଇ ତାହାର ।
ମେଢ଼ର ଭିତରେ ଆସି ଗୁପତେ ପଶିଲା
ସୁରେଖା କନ୍ୟାକୁ ମୋର ହରି ନେଉଥିଲା ।
ବାରତା ପାଇଣ ଧରି ଆଣିଲି ତାହାକୁ
ବନ୍ଦୀରେ ରଖିଛି ବାଟ ନ ପାଏ ଯିବାକୁ ।
ତାହାର ପିତାର ନାମ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଟଇ
ବାରତା ପାଇ ଉଠିଲେ କୃଷ୍ଣ ହଳସାଇଁ ।
ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଉଗ୍ରସେନ ରାଜା ଆସିଛନ୍ତି
ଆବର ସଙ୍ଗେ ଅଛନ୍ତି ପଣ୍ଡୁର ସନ୍ତତି ।
ଉଗ୍ରସେନ ରାଜାବଳ ପନ୍ଦର କ୍ଷଉଣୀ
ପାଣ୍ଡବେ ଆସିଅଛନ୍ତି ସାତକ୍ଷୌଣୀ ଘେନି ।
ସଙ୍ଗେ ଅଛନ୍ତି ଶ୍ରୀରାମ କୃଷ୍ଣ ପୁତ୍ରଗଣ
ଆବର ଅଟନ୍ତି ସେହୁ ସ୍ୱୟଂ ନାରାୟଣ ।
ରାଜାର କହନ୍ତେ ତାହା ନାରଦ ଶୁଣିଲେ
ରାଜାଙ୍କୁ ନେଇ ଆପଣା ପାଶେ ବସାଇଲେ ।
ବୋଇଲେ ନୀଳଶେଖର ଆଣ ହକରାଇ
ମୁନି ଆଜ୍ଞା ପରମାଣେ କୁମର ଆସଇ ।
ନୀଳକୁ ବୋଇଲେ ମୁନି ବସ ହୋଇ ବେଗ
ଗୁପତ କଥାଏ ମୁହିଁ କହିବି ତୋ ଆଗ ।
ନୀଳଶେଖର କୁମର ମିଳିଲାକ ଆସି
ନାରଦ ମୁନି ଚରଣେ ନମଇଁ ବିଶେଷି ।
ମୁନିବର କୁମାରକୁ କଲ୍ୟାଣ ବାଞ୍ଛିଲେ
ଆଶ୍ୱାସନା କରି ତାକୁ ପାଶେ ବସାଇଲେ ।
କୃତ ଶେଖର ତା ପୁତ୍ର ଯେ ନୀଳଶେଖର
ବିରୁପାକ୍ଷ ମନ୍ତ୍ରୀବର ବସିଲା ଆବର ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ କହିବୁ ହେ ଯାହା
ଅନ୍ୟଥା ନ କରିବ ତା କେଭେ ନରନାହା ।
ମୁନିଙ୍କ ବଚନେ ରାଜା କୃତ୍ୟ କୃତ୍ୟ ହୋଇ
ବିନୟ ହୋଇ ନାରଦ ମୁନିଙ୍କୁ ପୁଚ୍ଛଇ ।
ମୁନି ବୋଇଲେ ତୁ ରାଜା ଥାଟ ସଜକର
ପୁତ୍ର ତୋ ନୀଳଶେଖର ହୋଇବ ଆବର ।
ସୁରେଖା କନ୍ୟାକୁ ବେଶ ଭୂଷଣ କରାଇ
କୁମାର କୁମାରୀକୁ ଯେ ରଥରେ ବସାଇ ।
ଆଗ ପଛ ହୋଇ ପୁଣ ସମସ୍ତେ ଯେ ଥିବା
ନାନାବାଦ୍ୟ ବଜାଇଣ ତାଙ୍କ ପାଶେ ଯିବା ।

ବାଟରେ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଭେଟିବାକୁ ଯାଇ
ବଡ଼ୁତ ଯେ ପୁରୁଷାର୍ଥ ତେବେ ଉପୁଜଇ ।
କଳିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଏଥିରେ ଯେ ନୋହିବାକ କିଛି
ଏ କଥା ଆମ୍ଭ ମନକୁ ଭଲ ଆସୁଅଛି ।
ନାରଦ ମୁନି କହନ୍ତେ ରାଜା ଧ୍ୱନି ହେଲା
ନୀଳଶେଖର ପୁତ୍ରକୁ ପଚାରି ବୋଇଲା ।
ମୁନି ବୋଇଲା ତୁ କିସ କହିଲୁ କୁମର
ଭଲ ଦିଶୁଛି କି ତୋତେ ଆମ୍ଭର ବିଚାର ।
କୁମର ବୋଇଲା ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣିମା ଗୋସାଇଁ
ଅବଶ୍ୟ ଏ କୁମାରୀକୁ ଦେବ ଯହିଁ ତହିଁ ।
ବିଷ୍ଣୁର କୁମର ସେ ତ ଅଟେ ମହାବୀର
ଆମ୍ଭର ଭାଗ୍ୟରେ ଯେବେ ମିଳିଅଛି ବର ।
ଏଥୁ ଅଧିକ ଖୋଜିଲେ ବର ଯେ ନ ପାଇ
ଦଇବ ପୁରୁଷ ଯାହା ଅଛଇ ଘଟାଇ ।
ବିଧାତା ବଶରୁ ଏବେ ଆମ୍ଭର ଦୁହିତା
ମହାସତୀ ହୋଇ କନ୍ୟା ହୋଇଲା ଦୂଷିତା ।
ଏ କନ୍ୟାକୁ ଏହି ବର ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଅଟଇ
ମୋର ମନକୁ ଏ କଥା ଖଟିଲା ଗୋସାଇଁ ।
ବିନାଶ କାରଣେ କଳିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ନ କରିବା
ପୁତ୍ରର କହନ୍ତେ କୃତଶେଖର ଉଠିଲା ।
କାଳେ ଏ କଥାକୁ ନିର୍ଭା କରି ନ ପାରିବା
ନୀଳ ତ କହିଲା ତାର ମନକୁ ଆସିଲା ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ରାଜା ନ କର ତୁ ଚିନ୍ତା
ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ବର ପାଇଲା ତୋହର ଦୁହିତା ।
ଏତେ ବୋଲିକରି ରାଜା ଭିତରକୁ ଗଲା
ଭାରିଯା ମାଳତୀକୁ ସେ ରାଇଣ ଆଣିଲା ।
ବୋଇଲା ଅପୂର୍ବ କଥା ରାଣୀ ତୁ ହୋ ଶୁଣ
ମେଢ଼ରୁ କନ୍ୟାକୁ ନେଇଥିଲା ଯେଉଁଜନ ।
ତାହାକୁ ଧରିଣ ଆମ୍ଭେ ବାନ୍ଧି ରଖିଥିଲୁ
ବଡ଼ ଘର ପୁଅ ବୋଲି ଏବେ ତା ଜାଣିଲୁ ।
ଦ୍ୱାରାବତୀ ନାମେ ପୁର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କୁମର
ଘେନି ଯାଉଥିଲା ସେହୁ ଝିଅକୁ ଆମ୍ଭର ।
ବାରତା ପାଇଣ ରାମ-କୃଷ୍ଣ ଯେ ଅଇଲେ
ଉଗ୍ରସେନ ସଙ୍ଗେ ଥାଟ ସଇନ୍ୟ ବାହିଲେ ।
ଆବର ସଙ୍ଗେ ହସ୍ତିନା ଦେଶ ମହାରାୟେ
ଆମ୍ଭର ସଙ୍ଗେ ସମର କରିବାକୁ ଥାଏ ।
ନାରଦ ମୁନି ଥାଇଣ ଆମ୍ଭେ ବିଚାରିଲୁ
ତାକୁ କନ୍ୟା ବିଭା ଦେବା ବୋଲିଣ ବୋଇଲୁ ।
ରାଜାର କହନ୍ତେ ରାଣୀ ମନକୁ ରୁଚିଲା
ହେଉ ବୋଲି ରାଣୀ ତାହା ସନମତ କଲା ।

ଭିତର ନବରୁ ରାଜା ବାହାର ହୋଇଲେ
ନାରଦ ମୁନି ଛାମୁରେ ଆସିଣ ମିଳିଲେ ।
ସବୁରି ସନମତେ ତା କଲା ସୀଉକାର
ମନ୍ତ୍ରୀକୁ ଚାହିଁ ବୋଲଇ ପୁଣି ନୃପବର ।
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ କୁମର ବେଗେ ଘେନିଆସ ଯାଇ
ତତକ୍ଷଣେ ମନ୍ତ୍ରୀବର ଗଲାକ ଚଳାଇ ।
ବନ୍ଦୀଘରୁ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନକୁ ଘେନିଣ ଆସିଲା
ନାରଦ ମୁନି ଛାମୁରେ ନେଇ ଉଭାକଲା ।
ନାରଦଙ୍କୁ ଦେଖି ବେଗେ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ କୁମର
ମୁନିଙ୍କ ଚରଣ ତଳେ କଲେ ନମସ୍କାର ।
ମୁନି ବୋଇଲେ କଲ୍ୟାଣ ହେଉ ବାବୁ ତୋତେ
ସୁରେଖାକୁ ଘେନି ଘର କର ତୁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ ।
ସ୍ନାନ ମାର୍ଜ୍ଜନା କରାଇ କୁମରକୁ ନେଲେ
ନାନା ଅଳଙ୍କାର ତାର ଅଙ୍ଗେ ନାଇଦେଲେ ।
କଣ୍ଠେ ଲମ୍ବାଇଲେ ନେଇ ନବରତ୍ନ ମାଳ
ମଥାରେ ପାଗ ବାନ୍ଧିଲେ ଦିଶଇ ସୁଢ଼ଳ ।
ପିନ୍ଧିବାକୁ ଦେଲେ ଆଣି ନୂତନ ବସନ
ସୁଗନ୍ଧ ଚନ୍ଦନ କଲେ ଅଙ୍ଗରେ ଲେପନ ।
ବେଶକରି ବସାଇଲେ ରଥେ ତାକୁ ନେଇ
କୁମାରୀ ପାଖକୁ ଗଲେ ଦାସୀମାନେ ଧାଇଁ ।
ମେଢ଼ରେ ସେ କୁମାରୀକି ବେଶ କରାଇଲେ
କର୍ଣ୍ଣେ ତାଡ଼କୀ ନାସାରେ ବସଣୀ ଖଞ୍ଜିଲେ ।
ଗଳାରେ ସେ ଚାପସରୀ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମାଳା ମୋତି
ପୟୋଧରେ କସ୍ତୁରୀରେ ଚିତ୍ରକୁ ଲେଖନ୍ତି ।
ହସ୍ତରେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଚୂଡ଼ୀ ବାହାର ବାହୁଟି
ମୁଦ୍ରିକା ଖଞ୍ଜିଲେ ହସ୍ତ ପାଦର ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠି ।
କପାଳେ ସିନ୍ଦୂର ଚିତା ଟୋପି ନେଇ ଦେଲେ
ଅରୁଣ ଉଇଁଲା ପ୍ରାୟ ଶୋଭା ସେ ଦିଶିଲେ ।
ପୟରେ ଅଳତା ନେଇ ଲେପିଲେ ତରୁଣୀ
ଅମୂଲ୍ୟ ଯେଣୁ ଅଟେ ସେ ଅନଙ୍ଗ ଘରଣୀ ।
ଦେବାଙ୍ଗ ପାଟଶାଢ଼ୀରୁ ଖଣ୍ଡେ ପିନ୍ଧାଇଲେ
ସୁରଙ୍ଗ ପାଟକେ ତହିଁ ଉପରାଣ ଦେଲେ ।
ଦିବ୍ୟବେଶ କରି ଦାସୀ କୁମାରକୁ ନେଲେ
କୁମାର ପାଶରେ ନେଇ ପାଶେ ବସାଇଲେ ।
ଥାଟ ସଜକରି କୃତଶେଖର ବାହାର
ମନ୍ତ୍ରୀ ରଥକୁ ଚଳାଇଗଲେ ଧୀର ଧୀର ।
ନୀଳଶେଖର କୁମର ସଙ୍ଗତେ ଅଛଇ
ମନ୍ତ୍ରୀକୁ ପାଖରେ ରାଜା ଅଛନ୍ତି ଚଢ଼ାଇ ।
ଆଗରେ ବାଜଇ ବୀରତୂର ଯେ ଚହଳ
ଶଙ୍ଖ ମହୁରୀ ଶବଦେ ପୃଥ୍ୱୀ ଟଳ ଟଳ ।

ନାରଦ ମୁନି ଥୋକାଏ ଦୂର ସଙ୍ଗେ ଗଲେ
ରାଜାକୁ ରୁହାଇ ରାମ ଛାମୁରେ ମିଳିଲେ ।
ମୁନିଙ୍କୁ ଦେଖି ହସିଲେ ରାମ ବନମାଳୀ
ବୋଇଲେ କିସ ଚରିତ କଲ ତପଶାଳୀ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ସବୁ ଭଲ ହୋଇଅଛି
ରାଜା ବରକନ୍ୟା ଘେନି ଶରଣ ପଶୁଛି ।
ଉଗ୍ରସେନକୁ ଗୋବିନ୍ଦ ରାଇଲେ ପାଶକୁ
ଆବର ରାଇଲେ ରାମ ପଞ୍ଚପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ ।
ଏ ସମସ୍ତେ ଏକରୁଣ୍ଡ ହୋଇଣ ବସିଲେ
ନାରଦ ତହିଁ ସମସ୍ତ ଚରିତ କହିଲେ ।
ନାରଦଙ୍କ ମୁଖରୁ ଯେ ଏସନକ ଶୁଣି
ପଚାରନ୍ତି ଉଗ୍ରସେନ ରାଜା ପୁଣି ପୁଣି ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ରାଜା ଶରଣେ ଆସୁଛି
ଗଉରବ କରିବ ନା ତାକୁ ନନ୍ଦବସି ।
ବରକନ୍ୟା ଘେନି ଯେବେ ମାଗୁଛି ଶରଣ
ଏଥୁଁ ଅଧିକ କି ଯଶ ହେବ କଲେ ରଣ ।
ନାରଦ କହନ୍ତେ ସର୍ବେ ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲେ
ବୀଣା ବଜାଇ ନାରଦ ରାଜା ପାଶେ ଗଲେ ।
ଆସ ବେଗହୋଇ ଯିବା ବିଳମ୍ବ ନ କର
ମନ୍ତ୍ରୀ ଯେ ପୁତ୍ର ଅଛନ୍ତି ନୃପତି ସଙ୍ଗର ।
କୁମାର କୁମାରୀଙ୍କୁ ସେ ରଥରେ ବସାଇ
ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଚାମୁରେ ମିଳିଲେକ ଯାଇଁ ।
ହସ୍ତରେ ଦେଖାଇ ଦେଲେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ନନ୍ଦନ
ବୋଇଲେ ଏହି ଅଟନ୍ତି ରାମ ଭଗବାନ ।
ଯେତେ ପାପ ଅଙ୍ଗେ ଅଛି ଦେଖି କରଧ୍ୱଂସ
ପରମପୁରୁଷ ଏହି ଦେଖି ମଲା କଂସ ।
ଗୋବିନ୍ଦଙ୍କୁ ଯହୁଁ କୃତଶେଖର ଚାହିଁଲା
ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ଗଦା ପଦ୍ମ ଶ୍ରୀହସ୍ତେ ଦେଖିଲା ।
ପଦ୍ମ ପାଦତଳେ ପଡ଼ି ସାଷ୍ଟାଙ୍ଗେ ଶୋଇଲା
ପୁଣି ଉଠିକରି ରାଜା ନିଉଛାଳି କଲା ।
ସହସ୍ରେକ ଦଣ୍ଡବତ କଲେ ନୃପବର
ଉଠ ଉଠ ନୃପତି ହୋ ବୋଲି ଚକ୍ରଧର ।
ନାରାୟଣଙ୍କ ଆଜ୍ଞାରେ ଉଠିଲା ରାଜନ
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି ଉଭାହେଲା ଛାମୁରେଣ ।
କୁମାର କୁମାରୀଙ୍କି ସେ ରଥରୁ ଓହ୍ଲାଇ
ଗୋବିନ୍ଦଙ୍କୁ ପାଦତଳେ ପକାଇଲା ନେଇ ।
ରାମକୃଷ୍ଣ ଦେଖି ବୀର ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ଉଠିଲା
ନମସ୍କାର କରି ଶିରେ କରକୁ ଯୋଡ଼ିଲା ।
କୁମାରୀ ଯେ ନମସ୍କାର କରେ ପାଦତଳେ
ଉଠ ଗୋ ବୋଲି ବୋଲନ୍ତି ହରିକାମପାଳେ ।
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି ରାଜା ଉଭା ଖଣ୍ଡେଦୂର
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ଆସ ଆସ ନୃପବର ।
ଉଗ୍ରସେନ ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କ ଚରଣେ ନମଇଁ
କଲ୍ୟାଣ କରି ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣ ନୃପସାଇଁ ।
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ନୀଳଶେଖର ଆସିଲା
ନାରାୟଣଙ୍କୁ ଦେଖିଣ ଓଳଗି ହୋଇଲା ।
ତାର ପଛେ ବିରୁପାକ୍ଷ ମନ୍ତ୍ରୀ ହେ ନମଇଁ
ଉଠ ଉଠ ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଲି ହରି ଆଜ୍ଞା ଦେଇ ।
ବହୁତ ପ୍ରଶଂସା କଲେ ମନ୍ତ୍ରୀକି ଗୋବିନ୍ଦ
ଏହାଯୋଗୁଁ ନ ପଡ଼ଇ ରାଜ୍ୟକୁ ପ୍ରମାଦ ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଇଲା ଗୋସାଇଁ ତୁମ୍ଭ କଲ୍ୟାଣରେ
ପୁରୁଷାନୁକ୍ରମେ ସେବା କରୁ ନୃପବରେ ।
ନାରଦ ମୁନି ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣ ହେ କହ୍ନାଇ
ମନ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରସାଦେ ଏ ରାଜ୍ୟେ ଅପଚୟ ନାହିଁ ।
ଯେ କାଳେ ପୁତ୍ରକୁ ରାଜା ଧରାଇଣ ନେଲା
ମାରିପକା ବୋଲି ରାୟେ ମନ୍ତ୍ରୀକି କହିଲା ।
ବଡ଼ ବିଜ୍ଞଜନ ଅଟେ ଏହି ମନ୍ତ୍ରୀବର
ରାଜାକୁ ବୋଇଲା ତୁମ୍ଭେ ଏହି ବୋଲକର ।
ବଡ଼କୂଳେ ଜନ୍ମିଅଛି ଏହାକୁ ରଖିବା
ଦଣ୍ଡ ଦେଇଣ ବିଚାରି କନ୍ୟା ବିଭା ଦେବା ।
କୁମରକୁ ନ ଦଣ୍ଡି ଏ ବନ୍ଦୀ କରିଥିଲା
ଏତେବେଳେ ସେ ସୁଲଭ କଥା ସିନା ହେଲା ।
ଗୋବିନ୍ଦ ଆଗରେ ମୁନି ଏମନ୍ତ କହିଲେ
ମନ୍ତ୍ରୀବରକୁ ବହୁତ ପରଶଂସା କଲେ ।
କୃତଶେଖର ନୃପତି କହେ ଯୋଡ଼ିକର
ସାବଧାନେ ଶୁଣିମା ହେ ଦେବ ଚକ୍ରଧର ।
ଆରତ ଭଞ୍ଜନ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ବ୍ରହ୍ମରାଶି
ଦୁଃଖୀଜନମାନର ବନ୍ଧୁ କ୍ଷୀରୋଦ ନିବାସୀ ।
ଅରକ୍ଷଜନମାନଙ୍କୁ ରଖିବା ନିମନ୍ତେ
ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ଗଦା ପଦ୍ମ ଧନୁ ତୋର ହସ୍ତେ ।
ମୁହିଁ ଅରକ୍ଷିତ ଜନ ଅଟଇ ଗୋସାଇଁ
ତୋହର ଦୟା ନ ହେଲେ ମୋର ଗତି ନାହିଁ ।
ଯେତେ ଦୋଷ କରିଅଛ କରିବା ନା କ୍ଷମା
ନୀରକ୍ଷ ଲୋକର ସ୍ୱାମୀ ଅଟୁ ବଜ୍ର ସ୍ନେହା ।
ରାଜା ବିନୟ ଭକତି ଭାବମାନ ଦେଖି
ସୁଦୟା କରି କହନ୍ତି ହସି ପଦ୍ମ ଆଖି ।
ଶୁଣ ତୁ ହୋ ମହାରାୟ ଆମ୍ଭର ବଚନ
ଆଜିଯାଏ କନ୍ୟା ବିଭା ନ କଲୁ ରାଜନ ।
ତେଣୁ ଦୁହିତା ତୋହର ଦୁଷିତା ହୋଇଲା
ଆମ୍ଭ ପୁତ୍ରକୁ ସୁନ୍ଦର ଦେଖିଣ ବରିଲା ।

ତୁ ତାକୁ ବିଭା ନ ଦେଇ ରଖିଲୁ ବନ୍ଧନେ
ତେଣୁ ମହାକୋପ ଜାତ ହେଲା ଆମ୍ଭମନେ ।
ବଳରାମଙ୍କର କ୍ରୋଧ କହିଲେ ନ ସରେ
ତୋ ରାଜ୍ୟକୁ ତାଡ଼ିଥାନ୍ତେ ନିଶ୍ଚେ ଲଙ୍ଗଳରେ ।
ଜନ ପରଜା ତୋହର ଯାଇଥାନ୍ତେ ନାଶ
ନାରଦ ମୁନି ଯୋଗରୁ ରହିଲା ତୋ ବଂଶ ।
ଶ୍ରୀହରି କହନ୍ତି କୃତଶେଖର ଶୁଣଇ
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି ପୁଣି ଚରଣେ ନମଇଁ ।
ଯେତେ ଦୋଷ କଲି ତାହା ମନରେ ନ ଧର
ଏ କୁମର କୁମାରୀକି ନିଅ ଦାମୋଦର ।
ରାଜା ବିନୟ ବିକଳ ଭାବ ମୁନି ଦେଖି
ଛାମୁରେ କହନ୍ତି ତହିଁ ମୁନି ବ୍ରହ୍ମଋଷି ।
ବୋଇଲେ ରାମକୃଷ୍ଣ ଯେ ଉଗ୍ରସେନ ଅଛ
ଅଛନ୍ତି ଆବର ପଣ୍ଡୁରାଜା ପାଞ୍ଚ ବସ ।
ଅମାତ୍ୟଗଣ ସମସ୍ତେ ଛାମୁରେ ଅଛନ୍ତି
କଥାଏ କହିବା ଆମ୍ଭେ ନ କରିବ ନାସ୍ତି ।
ହଳୀ ବୋଇଲେକ କିସ କହ ତପୋବନ୍ତ
ତୁମ୍ଭ ବଚନ ଆମ୍ଭର ଅଟେ ଶିରୋଗ୍ରତ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ କରମଣ୍ଡଳକୁ ଯିବା
କୁମର କୁମାରୀକି ଯେ ବିଭା କରାଇବା ।
ବର କନ୍ୟା ଘେନି ଦ୍ୱାରକାକୁ ଯିବା ଚଳି
ତେବେ ସରବ ସୁଲଭ ହେବ ବନମାଳୀ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଯହୁଁ ଏମନ୍ତ ବଚନ
ଶୁଣି ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ଭଗବାନ ।
ହଳୀ ଚାହିଁଲେ ଯୁଧିଷ୍ଠି ଯେ ଉଗ୍ରସେନକୁ
କିସ ବିଚାର ମନରେ କହତ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଉଗ୍ରସେନ କରନ୍ତି ବିଚାର
ତେଣେ ବିଚାରନ୍ତି ବସି ହଳୀ ଚକ୍ରଧର ।
ସମସ୍ତେ ଏକତ୍ର ହୋଇ ବିଚାର କରନ୍ତି
ଯେ ଯାହାର ମନେ ସେହି କଥା ଭାଳୁଥାନ୍ତି ।
କୃତକେଶୀକୁ ଯୁଧିଷ୍ଠି ପାଶେ ହକାରିଲେ
ଆସ ମହାରାଜା ତୋତେ କହିବା ନା ଭଲେ ।
ଦଇବେ ତ କନ୍ୟାଗୋଟି ଆମ୍ଭର ହେଲାଣି
ହରି ନେଉଥିଲେ ତାକୁ ପୁତ୍ର ଚୂଡ଼ାମଣି ।
ଏବେ କେବଣ ବିଚାର କର ନର ନାଥ
ଆମ୍ଭର ଆଗରେ କହ ସ୍ୱରୂପ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ।
ରାଜା ବୋଇଲେ ମୋର କି ଦୋଷ ଅଛଇ
ମୁଁ ଯାହା କହଇ ଶୁଣ ସାବଧାନ ହୋଇ ।
ସମସ୍ତ ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ଘେନି ମୋ ରାଜ୍ୟକୁ ଯିବା
ମଙ୍ଗଳ ବିଧାନମାନ ମୋ ପୁରେ ସାରିବା ।

ଯୁଧିଷ୍ଠି ଦେବ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ରାମହରି
କୃତଶେଖର ପୁରକୁ ସର୍ବେ ଯିବା ଚଳି ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି କହନ୍ତେ ସର୍ବ ମନକୁ ଅଇଲା
ଯିବାପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କ ସନମତ ହେଲା ।
ନାରଦ କୃତଶେଖର ରାଜାକୁ ରାଇଲେ
ଗୁପତ କରି ସମସ୍ତ କଥାକୁ କହିଲେ ।
ଉଗ୍ରସେନର ପନ୍ଦର ଅକ୍ଷୌହିଣୀ ବଳ
ସାତ ଅକ୍ଷୌହିଣୀ ଦଳ ଧର୍ମଦେବଙ୍କର ।
ଏତେ ସୈନ୍ୟକୁ ସମ୍ଭାଳି ପାରିବୁ କି କହ
ବିଚାର କରି ମୋ ଆଗେ କହ ମହାରାୟ ।
ରାଜା ବୋଇଲା ଗୋସାଇଁ ତୁମ୍ଭ ପରସାଦେ
କିସ ଅପୂର୍ବ ଅଛଇ କହ ମୋତେ ହାଦେ ।
ରାଜାର ବଚନେ ମୁନି ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲେ
ନଗରଯାକ ମଣ୍ଡାଅ ବୋଲିଣ ବୋଇଲେ ।
ବଳରାମ ବୋଇଲେ ତୁ ଶୁଣ ହୋ ରାଜନ
ଭିଆଣ କରାଅ ଯାଇ ବିଭାର ବିଧାନ ।
ଆଜ୍ଞା ପାଇଣ ତୁରିତେ ନରପତି ଗଲା
ପାତ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀକି ରାଇଣ ରାଜା ଆଜ୍ଞା ଦେଲା ।
ନଗରଯାକ ଘୋଷଣା ଦିଆଇଲା ରାୟ
ସୁରେଖାର ବିଭାଘର ନଗର ମଣ୍ଡାଅ ।
ଶୁଣି ଯେ ଯାହାର ଘରଦ୍ୱାର ମଣ୍ଡାଇଲେ
ବିଚିତ୍ର ଲେଖାମାନ ଯେ କାନ୍ଥରେ ଲେଖିଲେ ।
ନାରୀମାନେ ହୁଳହୁଳି ଧ୍ୱନିରେ କମ୍ପନ୍ତି
ହଳଦୀ କୁଙ୍କୁମ ବୋଳି ପିଚିକା ମାରନ୍ତି ।
ବେଦୀ ଛାମୁଣ୍ଡିଆ ଆଦି ସଜକଲେ ବେଗେ
ଯେମନ୍ତେ ପ୍ରଶଂସା ପାଇ ରାମକୃଷ୍ଣ ଆଗେ ।
ଯଉତୁକ ସାମଗ୍ରୀ ଯେ ପୂର୍ବର ବିଧାନ
ସମସ୍ତ ଆଣି ଥୋଇଲେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଗୁଣବାନ ।
ଶଙ୍ଖୁଆ ମହୁରିଆ ଯେ ବାଦ୍ୟକାରଗଣ
ରହିବା ପାଇଁକି ଗୃହ ହେଲା ବିଦ୍ୟମାନ ।
ଭିଆଇଲେ ଋଷିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଫଳମୂଳ
କୃଷ୍ଣ ଅର୍ଜୁନ ବସିବା ପାଇଁ ତପଶୀଳ ।
ରାଜାର ପାଇଁ ନବର ମନ୍ତ୍ରୀର ଉଆସ
ହାତୀଶାଳ ଅଶ୍ୱଶାଳ ଖାଦ୍ୟପାଇଁ ଘାସ ।
ପନ୍ତି ପନ୍ତି ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି ରେଖା ରେଖା ହୋଇ
ବିଚିତ୍ର କଳସମାନ ରହିଅଛି ତହିଁ ।
ପତାକା ଚାମରମାନ ଉଡ଼େ ଫରହର
ଦୀର୍ଘ ପ୍ରତି ଚାରିକୋଣ ଛାମୁଣ୍ଡିଆ ଘର ।
ଦେଖିଣ କୃତଶେଖର ହରଷ ହୋଇଲା
ନାରଦ ମୁନିଙ୍କି ନେଇ ସବୁ ଦେଖାଇଲା ।

ଦେଖିଣ ମୁନି ବୋଇଲେ ସବୁକଥା ଭଲ
ବିଭାର ଉତ୍ସବ କର ଖୋଜି ଅନୁକୂଳ ।
ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଛାମୁକୁ ଯିବା ବେଗେ ଆସ
ତେବେ ଯେ ଆମ୍ଭମନରୁ ଫିଟିବ ସନ୍ଦେଶ ।
ରାଜାକୁ ଘେନିଣ ମୁନି ହୋଇଲେ ବାହାର
ଯାଇଣ ମିଳିଲେ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଛାମୁର ।
କୃତଶେଖର ରାଜନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଖି
ଶିରେ କର ଦେଇ ପୁଣି କହେ ଉପଲକ୍ଷି ।
ବିଚାରେ ଚରଚା ଆଦି ସବୁ ଭିଆଇଲି
ଛାମୁରେ ଜଣାଇବାକୁ ଏଥକୁ ଅଇଲି ।
ରାଜାର ବିନୟଭାବ ଦେଖିଣ ଶ୍ରୀହରି
ବଳରାମଙ୍କୁ ବୋଲନ୍ତି ଯିବା ବେଗ କରି ।
ନାରଦ ବୋଲନ୍ତି ଉଠ ଦେବ ହଳଧର
ବିଳମ୍ବ ନ ସହେ ବିଭା ହେଉଛି ଉଚ୍ଛୁର ।
ରାଜା ଜଣାଇଲା ଦେବ ଶୁଣିବା ଗୋସାଇଁ
ଆଜ୍ଞା ହେଲେ ବରକନ୍ୟା ଯିବେ ବେଗହୋଇ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ଆଗ ପଠିଆଇ ଦିଅ
ମଙ୍ଗଳ ବିଧାନ ତୁମ୍ଭେ ବେଗ କରି ଯାଅ ।
କୁମାର କୁମାରୀଙ୍କି ଯେ ଚଳାଇଣ ଦେଲେ
ପଛେ ଥାଟ ଘେନି ସର୍ବେ ବାହାର ହୋଇଲେ ।
ପନ୍ଦର କ୍ଷଉଣୀ ବଳ ଘେନି ଉଗ୍ରସେନ
ସାତ କ୍ଷଉଣୀ ଘେନିଣ ପଣ୍ଡୁର ସନ୍ତାନ ।
କୁତୂହଳେ ବୀରତୁର ନିଶାଣ ବାଜିଲା
କରମଣ୍ଡଳ ରାଜ୍ୟ ଯେ ଉଛୁଳି ପଡ଼ିଲା ।
ଦଜାଇ ଶଙ୍ଖମହୁରୀ ତୁରୀ ବିକଟାଳ
ଦମଦମ ଦମାଲୁ ଯେ ଢାଉଁ ଢାଉଁ ଢୋଲ ।
କାନଡ଼ା ରାଗରେ ତହିଁ ମହୁରୀ ବଜାଇ
ବୀଣା ଯନ୍ତ୍ର ବାଇ ମୁନି ନାରଦ ନାଚଇ ।
ଥାଟ ସଇନ୍ୟ ଘେନିଣ ଆପେ ଭାବଗ୍ରାହୀ
କରମଣ୍ଡଳ ରାଜ୍ୟକୁ ଯାଆନ୍ତି ଚଳାଇ ।
ହାତୀ ରଥ ପଦାତିର ନୁହଇ କଳନା
ଏକକୁ ଆରେକ ବାଦ୍ୟ ବାଜଇ ବାଜଣା ।
ଗ୍ରହପୁତ୍ରେ ଯେ ମଙ୍ଗଳ ଅଷ୍ଟକ ପଢ଼ନ୍ତି
ହୁଳହୁଳି ଯେ ଅହିଅ ନାରୀଏ ଦିଅନ୍ତି ।
ଶୁଭ ମଙ୍ଗଳ ଯୋଗରେ ରାଜ୍ୟରେ ପଶିଲେ
ସମ୍ମାନ ପାଇ ଯେ ଯାହା ଆସ୍ଥାନରେ ବସିଲେ ।
ଶୁଣ ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ସୁରେଖା ବିଭାର କଥା ଶୁଣ ଦିବ୍ୟରୀତି ।
ନବର ଦେଖିଣ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଶଂସନ୍ତି
ଧନ୍ୟ କୃତକେଶୀ ରାଜା ବୋଲିଣ ବୋଲନ୍ତି ।

ଏ ନବର ଦେଖି ଦେବତାଏ ତୋଷ ହେବେ
ଏକ ଦିବସରେ ଏହା ସମ୍ପାଦିଲୁ ଭାବେ ।
ଯେ ଯାହାର ଅନୁରୂପେ ସ୍ଥାନ ଆବୋରିଲେ
ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଣ ତହିଁ ସମସ୍ତେ ରହିଲେ ।
ରାଜର୍ଷି ମହର୍ଷି ଦେବରଷିଏ ଅଇଲେ
ସନମାନ ପାଇକରି ସମସ୍ତେ ବସିଲେ ।
ରାନ୍ଧଣା ବିଧାନ ସଞ୍ଚା ଯାହା ହୋଇଥିଲା
ତାହାଆଗେ ଆଣି କୃତଶେଖର ଥୋଇଲା ।
ରାମକୃଷ୍ଣ ଦୁଇଭାଇ ଯୁଧିଷ୍ଠି ସହିତେ
ଉଗ୍ରସେନ ମୂଳେ ଜାଣ ଯାଦବ ହିଁ ଯେତେ ।
ଷଡ଼ରସ ବ୍ୟଞ୍ଜନରେ ମଣୋହି ସାରିଲେ
ସୁବାସ ପାଣିରେ ବସି କର ପଖାଳିଲେ ।
କର୍ପୂର ବିଡ଼ିଆମାନ ମଣୋହି କରନ୍ତି
ସନ୍ତୋଷେ ସଇନ୍ୟଯାକ ଭୋଜନେ ତୃପତି ।
ହାତୀଘୋଡ଼ା ଓଟକୁ ଯେ ବିରିଘାସ ଦେଲେ
ଭୁଞ୍ଜିଣ ସକଳଜନ ହରଷ ହୋଇଲେ ।
ଉଗ୍ରସେନକୁ ଯୁଧିଷ୍ଠି ଘେନି ପାଞ୍ଚଭାଇ
ଆସ୍ଥାନ ପରେ ବସିଲେ ରାମକୃଷ୍ଣ ଯାଇ ।
ଫଳମୂଳ ମହାରଷିମାନେ ଗ୍ରାସ କଲେ
ମୃଗଛାଲ ମାଡ଼ି ସର୍ବେ ସଭାରେ ବସିଲେ ।
ଭୋଜନ ଚରଚା ଯହୁଁ ରାଜନ ସାରିଲା
ମଙ୍ଗଳ ବିଧିବିଧାନେ ତୃପତି ଲାଗିଲା ।
ଅଇଲେ ସାତ ଅହିଅନାରୀ ସଜହୋଇ
ସୁବର୍ଣ୍ଣ କୁମ୍ଭଉପରେ ନାରିକେଳ ଥୋଇ ।
ପାଣି ତୋଳିଯାନ୍ତି ଶଙ୍ଖମହୁରୀ ବଜାଇ
ଶୁଭ ହୁଳହୁଳି ନାଦେ ମହୀ ଉଛୁଳଇ ।
ସାତଘରୁ ପଶି ପାଣି ତୋଳିଣ ଆଣିଲେ
ମଙ୍ଗଳଗୀତ ଗାଇଣ ମନ୍ଦିରେ ପଶିଲେ ।
ନୂଆ ଉତ୍ତମ ମସୁଣି ଗୋଟିକ ଉପରେ
ବରକନ୍ୟାଙ୍କୁ ବସାଇ କୁଙ୍କୁମ ସଙ୍ଗରେ ।
ହଳଦୀଗୋଳି ଲଗାଇ ଦେଇ ତହୁଁ ଗଲେ
ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଶିଳପୁଆ ମଥାରେ ଥୋଇଲେ ।
ଏମନ୍ତ ମଙ୍ଗଳ ବିଧିବିଧାନ ସରିଲା
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଥାଳିରେ ବସି ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ଭୁଞ୍ଜିଲା ।
ନିଶି ପାହାନ୍ତିରେ ବରକନ୍ୟା ଘେନିଗଲେ
ମଙ୍ଗଳ ପାଣି ଘେନିଣ ସ୍ନାନ କରାଇଲେ ।
ତହୁଁ ବରକନ୍ୟା ଘେନି ଅଇଲେ ନବର
କନକ ପିଢ଼ା ଉପରେ ବସାଇ କୁମର ।
କୁମାରୀକୁ ଘେନିଗଲେ ଭିତରପୁରକୁ
ବେଶ କରାଇଲେ ବେଗେ ତହିଁ ସୁରେଖାକୁ ।

କୁମାରକୁ ସଖୀଗଣେ କରିଛନ୍ତି ବେଶ
ବଜାଇ ଶଙ୍ଖମହୁରୀ ଦମା ବିଜିଘୋଷ ।
ମଙ୍ଗଳଗୀତ ଅହିଅସ୍ତିରୀମାନେ ଗାଇ
କୁମାର ଆଗେ ନାଚନ୍ତି ପରିହାସେ ଯାଇ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣେ କର୍ମ କରନ୍ତି ଯେ ବିଧିବିଧାନେ
ମଙ୍ଗଳାଷ୍ଟକ ପଢ଼ନ୍ତି ଗ୍ରହପୁତ୍ରମାନେ ।
ଜ୍ୟୋତିଷେ ଜଣାଇଲେ ସେ ସଭାର ଛାମୁରେ
ସାବଧାନ ହୋଇ ଏବେ ଶୁଣ ନୃପବରେ ।
ଅନୁକୂଳ ବେଳ ଆସି ହୋଇଲା ଗୋସାଇଁ
ବେଦୀ ଉପରକୁ ବିଜେ କର ନୃପସାଇଁ ।
ଏତେ ଶୁଣି ମହାରାଜା ଆସ୍ଥାନକୁ ଗଲା
ଗୋବିନ୍ଦ ମୂଳକୁ ଚାହିଁ ଏମନ୍ତ ବୋଇଲା ।
ଅନୁକୂଳ ବେଳ ଆସି ହୋଇଲା ଗୋସାଇଁ
ବେଦୀ ଉପରକୁ ବିଜେ କଲେ ହଳସାଇଁ ।
ଦିବ୍ୟବେଶ ହୋଇ ପୁଣି ଆପେ ଭାବଗ୍ରାହୀ
ସଭାରୁ ଅର୍ଜୁନ ହସ୍ତଧରି ଉଠିଯାଇ ।
ରାଜାକୁ ବୋଇଲେ କଥା ଏକ ଯେ ବିଚାର
ଜ୍ୟୋତିଷ ହକାରିଆଣ ଆମ୍ଭର ଛାମୁର ।
ରାଜନ ଆଜ୍ଞାରେ ଗ୍ରହପୁତ୍ରେକ ଅଇଲା
ଗୋବିନ୍ଦ ଛାମୁରେ ଉଭା ହୋଇଣ ରହିଲା ।
ଜ୍ୟୋତିଷ ଜଣାଇଦେଲା ଏହା ଅନୁକୂଳ
ବେଦୀରେ ବିଜେ କଲେକ ମଦନଗୋପାଳ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ମୁଖରୁ ଅନୁକୂଳ ବେଳ ଶୁଣି
ବସୁଦେବଙ୍କୁ ବୋଲନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ଚକ୍ରପାଣି ।
ଆପଣ ବେଦୀଉପରେ ଯାଇ ବିଜେ କର
କୁମରକୁ କୋଳେ ଧରି ମଙ୍ଗଳ ସୁମର ।
ତାହା ଶୁଣି ବାସୁଦେବ ବହନ ଚଳିଲେ
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପିଢ଼ାଏ ତାଙ୍କୁ ବେଗେ ଆଣିଦେଲେ ।
ତହିଁର ଉପରେ ବିଜେ କଲେ ବାସୁଦେବ
ଦେଖି ଆନନ୍ଦ ହୋଇଲେ ଦେବ ବସୁଦେବ ।
ପୂର୍ବମୁଖେ ବସେ କୃତଶେଖର ନରେନ୍ଦ୍ର
ସଭାରେ ଆସି ବସିଲେ ସର୍ବ ଋଷିବୃନ୍ଦ ।
ବ୍ରହ୍ମଋଷି ରାଜଋଷି ସଭାରେ ବସିଲେ
ନାରଦ ମୁନି ହରଷେ ବୀଣାନାଦ କଲେ ।
ମଙ୍ଗଳ କୁମ୍ଭ ଥୋଇଲେ ବେଦୀର ଉପରେ
ସ୍ୱୀକାର ବିଧି କରନ୍ତି ବସି ନୃପବରେ ।
ଚୂତଡାଳ ନାରୀକେଳ କୁମ୍ଭରେ ଥୋଇଲେ
ବରୁଣ ପୂଜା ତହିଁରେ ବିପ୍ରମାନେ କଲେ ।
ବରବେଶ ହୋଇ ଆସୁ ବୋଇଲେ ବ୍ରାହ୍ମଣେ
ବେଦୀ ଉପରକୁ ବର ଆସିଲେ ତକ୍ଷଣେ ।

ବସୁଦେବ କୋଳେ ଯାଇ ବସିଲାକ ବର
ବେଦମନ୍ତ୍ର ଉଚ୍ଚାରନ୍ତି ଶୁଦ୍ଧ ଦ୍ୱିଜବର ।
ଅହିଅ ନାରୀମାନେ ଯେ ହୁଳହୁଳି ଦେଲେ
ମଙ୍ଗଳ ବିଧି ବିଧାନ ଗ୍ରହପୁତ୍ର କଲେ ।
ବିପ୍ରେ ବୋଇଲେ ଲବଣ ଚଉଁରୀ ବିଚାର
କନ୍ୟାହାତେ ଦେଇ ଘେନି ଆସ ନୃପବର ।
ଏତେକ ଶୁଣି ଅହିଅନାରୀମାନେ ଗଲେ
ସୁରେଖା ହସ୍ତେ ଲବଣ ଚାମରୀ ସେ ଦେଲେ ।
ବେଦୀରେ ବର ଉପରେ ଫିଙ୍ଗିଲେ ତା ନେଇ
ଅହିଅ ସ୍ତିରୀମାନେ ଯେ ହୁଳହୁଳି ଦେଇ ।
ଶଙ୍ଖ ମହୁରୀ ଶବଦେ ଉଚ୍ଛୁଳେ ନଗର
ଲବଣ ଚଉଁରୀ ବିଧିସାରି ଦ୍ୱିଜବର ।
ବୋଇଲେ ରାଜା ଆସୁ ଯେ ତୁମ୍ଭର ନନ୍ଦନ
ବର ପାଦ ଧୋଇଦେବ କଂସାରେ ଯେ ଜାଣ ।
ରାଜା ବୋଇଲେ ଡଗର ବେଗେ ଏଥୁ ଚଳ
ଡାକି ଘେନିଆସ ନୀଳଶେଖର କୁମର ।
ବେଦୀକୁ ନୀଳଶେଖର ଅଇଲା ବହନ
ବୋଲେ କିସ ଅବଧାନ ହେଉଛି ରାଜନ ।
ରାଜା ବୋଇଲେ କୁମର ବିପ୍ରଙ୍କୁ ପଚାର
ବିପ୍ର ବୋଲେ ପାଣି ଆଣ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଝରୀର ।
ବିପ୍ର ଆଜ୍ଞାରେ କୁମର ବେଗେ ଚଳିଗଲା
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଝରୀରେ ନୀର ପୂରାଇ ଆଣିଲା ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପଲମ ଆଣି ଦେଲେ ଭୃତ୍ୟଗଣ
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ପାଦ ଧୋଇଲେ ପୁତ୍ର ନୀଳସେନ ।
ପାଣିଝରୀ ଘେନି ନୀଳଶେଖର ଚଳିଲା
ଗୋଡ଼ଧୁଆ ଆଧାନକୁ ତହିଁରେ ସାରିଲା ।
କଟର ନୂଆ ମସିଣା ଗୋଟାଏ ଉପରେ
ବସାଇଲେ ନେଇ ଭୃତ୍ୟ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ କୁମରେ ।
ପୂର୍ବମୁଖ ହୋଇ ବସି ରହିଲାକ ବର
କୋଳେ ବସାଇଲେ ଉଗ୍ରସେନ ନୃପବର ।
ସୁରେଖା କନ୍ୟାକୁ ବେଶ କରାଇ ଆଣିଲେ
କୃତଶେଖର ନୃପତି କୋଳେ ବସାଇଲେ ।
ମଙ୍ଗଳ ମହୁରୀ ବାଦ୍ୟ ବାଜେ ଘନ ଘନ
ବାଦ୍ୟ ନିଶାଣ ଶବଦ ଶୁଭେ ଗୁରୁଟାଣ ।
ପୂର୍ବମୁଖ ହୋଇ ତହିଁ କୁମର ବସିଲା
ଦକ୍ଷିଣ ହସ୍ତକୁ ତାର ବଢ଼ାଇଣ ଦେଲା ।
କୁମାରୀର ହସ୍ତ ନେଇ ତହିଁରେ ଥୋଇଲେ
ବେଦଧ୍ୱନି କରି ହସ୍ତ କୁଶରେ ବାନ୍ଧିଲେ ।
ଯେ ଯାହାର ଗୋତ୍ରମାନ କଲେ ଉଚ୍ଚାରଣ
ବେଦଧ୍ୱନି କଲେ ଥିଲେ ଯେତେକ ବ୍ରାହ୍ମଣ ।

କୁମାର କୁମାରୀ ହସ୍ତ ବନ୍ଧନ ପଡ଼ିଲା
କୃତଶେଖର ନୟନୁ ଲୋତକ ବହିଲା ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଆହେ ଶୁଣ ନୃପବର
ଦାନ ଯଉତୁକମାନ ଅଣାଅ ତୋହର ।
ଶଙ୍ଖର ପାଣି ଦେଇଣ ରାଜା ହସ୍ତେ ଦେଲେ
ତୋଳିଦିଅ ବର ହସ୍ତେ ନାରଦ ବୋଇଲେ ।
ହସ୍ତେ ଶଙ୍ଖ କୁଶଜଳ ଘେନି ନରନାଥ
ପାଣି ତୋଳି ଦେଲେ ନେଇ କୁମରର ହସ୍ତ ।
ସହସ୍ରେକ ରଥେ ପାଣି ଦ୍ରବ୍ୟକୁ ପୂରାଇ
କୁମର ଆଗରେ ସବୁ ଥୋଇଦେଲେ ନେଇ ।
ଦୁଇସହସ୍ର ତୁରଙ୍ଗ ସହସ୍ରେକ ହାତୀ
ଛାମୁରେ ଆଣି ଥୋଇଣ ଦେଲେ ନରପତି ।
ବାଛି ବାଛି ଏକ ବର୍ଣ୍ଣ ଦୁଇଲକ୍ଷ ଗାଈ
ବାଛୁରୀ ସହିତ ଆଣି ଦେଲେ ନରସାଇଁ ।
ଥାଳି କଂସା ଆଦି ଗିନା ସବୁ ସୁବର୍ଣ୍ଣର
ଗଡୁ ଗଡ଼ିଅ ଆବର ଦିଶଇ ଅପାର ।
ଦାସୀ ପରିବାରୀ ରାଜା ଅନେକ ଯେ ଦେଲା
ଧନଦ୍ରବ୍ୟ ଦେଇ ରାଜା ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲା ।
ବହୁତ ବିନୟୀ ହୋଇ କହଇ ରାଜନ
ଅନେକ ପ୍ରଶଂସା କଲା ରାଜା ଉଗ୍ରେସନ ।
ବୋଇଲା ଯେ କୃଷ୍ଣଙ୍କର ଅଟଇ କୁମର
ଯଉତୁକ ଦେବାକୁ କି ଶକ୍ତି ଅଛି ମୋର ।
ଝିଅ ଗୋଟିଏ ଦେଇ ମୁଁ ଶରଣ ପଶିଲି
ଏଣେ ସପତ ପୁରୁଷ ମୁହିଁ ଉଦ୍ଧାରିଲି ।
ପରମବ୍ରହ୍ମ ଅଟନ୍ତି ଏଯେ ନାରାୟଣ
କୃତାର୍ଥ କଲେ ଏ ମୋର ଶରୀର ଜୀବନ ।
ଏହାଙ୍କର ପାଦ ରଜ ମୋ ରାଜ୍ୟେ ପଡ଼ିଲା
ଜନ ପ୍ରଜାଙ୍କର କଷ୍ଟ ଏତେକାଳେ ଗଲା ।
ଝିଅ ବଭାଦେଇ ରାଜା ପଶିଲୁ ଶରଣ
ଗୋବିନ୍ଦଙ୍କ ଶ୍ରୀଚରଣେ ନମୋ ପୁଣ ପୁଣ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଲନ୍ତି ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ନରରାଣ
ସପତ ପୁରୁଷ ଯାଏ ହେଲା ବନ୍ଧୁପଣ ।
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି ରାଜା କହଇ ବଚନ
ବନ୍ଧୁପଣକୁ ମୁହିଁ ଯେ ନୁହଁଇ ଭାଜନ ।
କୃତ୍ୟ କୃତ୍ୟ ହୋଇ ରାଜା କହେ କରଯୋଡ଼ି
ଦୟା କରିଥିବ ମୋତେ ରାମ ନରହରି ।
ଏତେକ କହିଣ ରାଜା ବିନୟ ହୋଇଲା
ଅହିଅନାରୀ ବନ୍ଧନ ହସ୍ତୁ ଫେଡ଼ି ଦେଲା ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣ କଉଡ଼ି ତାଙ୍କ ହସ୍ତେ ନେଇ ଦେଲେ
ବରକନ୍ୟା ଦୁଇ ଏକ ଆସନ ବସିଲେ ।
ଅହିଅସ୍ତିରୀଏ ଜୁତ ଖେଳାଇଲେ ବସି
ଖେଳିସାରି ବରକନ୍ୟା ଭିତରରେ ପଶି ।
ଭିତରକୁ ଘେନିଗଲେ ତାଙ୍କୁ ନାରୀଗଣ
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଦୀପାବଳିରେ ବନ୍ଦାଇଲେ ପୁଣ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପଲମେ ଷଡ଼ରସର ବ୍ୟଞ୍ଜନ
ବରକନ୍ୟାଙ୍କ ଆଗରେ ବାଢ଼ିଲେ ତକ୍ଷଣ ।
ଏକପତ୍ରେ ବରକନ୍ୟା ବସିଣ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି
ଆନନ୍ଦରେ ହୁଳହୁଳି ନାରୀଏ ଦିଅନ୍ତି ।
ଭୋଜନ ସାରିଣ ତହୁଁ ଆଚମନ କଲେ
କର୍ପୂର ବିଡ଼ିଆମାନ ସନ୍ତୋଷେ ଭୁଞ୍ଜିଲେ ।
ଏସନ ପ୍ରକାରେ ବିଭା ବିଧାନ ସରିଲା
କୃତଶେଖର ସେ ସଭା ମଣ୍ଡପକୁ ଗଲା ।
ଆସ୍ଥାନ କରିଣ ବସିଛନ୍ତି ଭାବଗ୍ରାହୀ
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି ଉଭାହେଲା ନରସାଇଁ ।
ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ ଦେବ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
ସାରିବା ହେଉ ଯେ ସ୍ନାନ ନିତ୍ୟକର୍ମ ମାନ ।
ରାଜାର ମୁଖରୁ ଯହୁଁ ଶୁଣିଲେକ ଏହା
ଶ୍ରୀମୁଖରେ ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାହା ।
ବୋଧଲେ ତୈଳ କୁଙ୍କୁମ ଅଣାଅ ବହନ
ଗୋବିନ୍ଦ ଆଜ୍ଞା ପ୍ରମାଣେ ଚଳଇ ରାଜନ ।
ତଇଳ କୁଙ୍କୁମ ଆଦି ଘେନାଇ ଅଇଲା
ଥାଟ ସଇନ୍ୟ ଆଗରେ ନେଇ ଥୋଇଦେଲା ।
ତଇଳ କୁଙ୍କୁମ ଲେପିହୋଇ ସର୍ବଜନ
ସୁର ନଦୀ ତୀରେ ଯାଇ କରନ୍ତି ଯେ ସ୍ନାନ ।
ସ୍ନାନ ନିତ୍ୟ କର୍ମବିଧି ସାରିଣ ଅଇଲେ
ଭୋଜନ ଠାବରେ ଯାଇ ସର୍ବେ ବିଜେ କଲେ ।
ଅମୃତ ମଣୋହି ବିଧି ସାରିଲେ ତକ୍ଷଣ
ସୁବାସ ପାଣି ଘେନିଣ କଲେ ଆଚମନ ।
କର୍ପୂର ବିଡ଼ିଆ ଆଦି ମୁଖବାସ ଦେଲେ
ଆସ୍ଥାନ ଉପରେ ଯାଇ ସର୍ବେ ବିଜେ କଲେ ।
ଯେ ଯାହା ନିଯୋଗେ ଲୋକ ଲାଗିଲେକ ଯାଇ
ଧାଉଡ଼ି ବିବିଧ ଛନ୍ଦେ ବାଜଣା ବଜାଇ ।
ଶଙ୍ଖ ମହୁରୀ ବାଜଣା ବାଜେ କୁତୂହଳେ
କରମଣ୍ଡଳ ଉଛୁଳେ ଗହଳ ଚହଳେ ।
ଋଷିମାନେ ଫଳମୂଳ ଆନନ୍ଦେ ଭୁଞ୍ଜିଲେ
ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ଆନନ୍ଦେ ବେଦଧ୍ୱନିକଲେ ।
ବୀଣା ବଜାଇ ନାରଦ ମୁନି ନାଚିଯାନ୍ତି
ନାରାୟଣଙ୍କର ମୁଖ ଚାହିଁଣ ହସନ୍ତି ।
ବିଭା ବଢ଼ିଲା ହୋ ଚାଲ ଦେଶେ ଏବେ ଯିବ
କିମ୍ପାଇଁ କରି ଏଠାରେ ଆମ୍ଭେ ରହିଥିବା

ରାମକୃଷ୍ଣ ବୋଲନ୍ତି ସେ ନୃପତିକି ରାଇ
ବରକନ୍ୟା ସଜକରି ଆଣ ବେଗେ ଯାଇ ।
ଦ୍ୱାରକାକୁ ଯିବା ସର୍ବେ ବେଗେ ସଜ ହୁଅ
ଆଗୁଆଣି ବଳ ସର୍ବେ ଆଗେ ଚଳିଯାଅ ।
ବିରୁପାକ୍ଷ ମନ୍ତ୍ରୀକି ଯେ ନାରଦ ରାଇଲେ
ରାଜାଙ୍କ ଛାମୁରେ ତୋର ଜଣାଅ ବୋଇଲେ ।
ଆଜ ନରହରି ଯିବେ ଦ୍ୱାରକା ଭୁବନ
ବିଳମ୍ବ ନ ସହଇ ଯେ ବାବୁ ଏହିକ୍ଷଣ ।
ଖରତର ହୋଇ ମନ୍ତ୍ରୀ ତହୁଁ ବେଗେ ଗଲା
ରାଜାର ଛାମୁରେ ଯାଇ ସବୁ ଜଣାଇଲା ।
ବୋଇଲେ କି ସାବ୍‌ଧାନେ ଶୁଣିମା ଗୋସାଇଁ
ଦ୍ୱାରକା ପୁରକୁ ଏବେ ଯିବେ ଭାବଗ୍ରାହୀ ।
ନାରଦ ମହର୍ଷି ମୋତେ ରାଇଣ କହିଲେ
ଏଥକୁ କିସ ବିଚାର କହ ମହୀପାଳେ ।
ମନ୍ତ୍ରୀକି ଚାହିଁଣ ରାଜା ଉଦ୍‌ଯୋଗ କରନ୍ତି
ବରକନ୍ୟାଙ୍କର ବେଶ କରାଅ ତଡ଼ତି ।
ବିଭାର ସାମଗ୍ରୀ ବେଗେ ଘେନାଇଣ ଆସ
ବରକନ୍ୟାକୁ ବୋଲିବ ହାନ୍ଦୋଳାରେ ବସ ।
ଏତେ ବୋଲି ମନ୍ତ୍ରୀବର ବହନ ଚଳିଲା
ଭିତରପୁରେ ବାରତା ବେଗେ ନେଇ ଦେଲା ।
ବରକନ୍ୟା ସଜକର ବୋଲିଣ ବୋଇଲେ
ବରକନ୍ୟାକୁ ଯେ ମାଏ ସଜା କରାଇଲେ ।
ହୁଳହୁଳି ଦିଅନ୍ତି ଯେ ଅହିଅ ସ୍ତିରୀଏ
ଶଙ୍ଖ ମହୁରୀ ବାଜଇ କଳଣା ନ ଯାଏ ।
ହାନ୍ଦୋଳା ଭିତରେ ନେଇ କନ୍ୟା ବସାଇଲେ
ଦିବ୍ୟ ସୁଖାସନରେ ଯେ ବର ବିଜେ କଲେ ।
ବରକନ୍ୟା ଦୁହେଁ ତହୁଁ ହୋଇଲେ ବାହାର
ଆସ୍ଥାନ ଉପରେ ବିଜେ କଲେ ନୃପବର ।
ବୋଇଲେ ହୋ ଅବଧାନ କର ଭାବଗ୍ରାହୀ
ସଜହୋଇ ବରକନ୍ୟା ସିଂହକନ୍ୟା ରହି ।
ଅକ୍ଷତ ବେଭାର ଯେତେ ସଭାକୁ ଆଣିଛି
ଜଣ ଜଣ କରି ଦିଅ ଆହୋ ଶିରୀବତ୍ସି ।
ହାତୀରଥି ପଦାତିକ ଯେତେ ଆସିଥିଲେ
ଶାଢ଼ୀ ପରସାଦ ସେହୁ ସମସ୍ତେ ପାଇଲେ ।
ମହୁରିଆ ଶଙ୍ଖୁଆଏ ଆଦି ବାଦ୍ୟକାର
ଶାଢ଼ୀ ପ୍ରସାଦ ତାହାଙ୍କୁ ଦେଲେ ନରବର ।
ବାଜିଲା ଟମକ ସଜ ହୋଇଲେ ସଇନି
ଚାଲ ଚାଲ ଶବଦରେ କମ୍ପଇ ମେଦିନୀ ।
ହୁଳହୁଳି ଶବଦ ଯେ ଶୁଭଇ ଅପାର
ଯେ ଯାହା ଯାନବାହନ ଚଢ଼ିଲେ ସତ୍ୱର ।

ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଯେତେ ସୈନ୍ୟ ଆସିଥିଲେ
ଯେ ଯାହାର ମତେ ସଜହୋଇ ବାହାରିଲେ ।
ପନ୍ଦର କ୍ଷଉଣୀ ବଳ ଘେନି ଉଗ୍ରସେନ
ଆଗରେ ଥାଟ ଚଳାଇ ଚଳିଲେ ବହନ ।
ତାହାଙ୍କର ପଛେ ବରକନ୍ୟା ଚଳିଗଲେ
ଆଗପଛ ହୋଇ ଥାଟ ସୈନ୍ୟ ବାନ୍ଧିରିଲେ ।
କୃତଶେଖର ରାଜନ ପୁତ୍ରକୁ ରାଇଲା
ଝିଅସଙ୍ଗେ ଯାଅ ବୋଲି ତାହାକୁ ବୋଇଲା ।
ମନ୍ତ୍ରୀକି ବୋଇଲା ତୁହି ଯାଅ ଏବେ ବେଗେ
ଝିଅକୁ ନେଇଣ ତହିଁ ଛାଡ଼ିଆ ସୁଯୋଗେ ।
ଅନେକ ସଇନ୍ୟ ନେଲା ସେ ନୀଳ ଶେଖର
ଆଜ୍ଞା ମାନିଣ ଚଳଇ ବିରୁପାକ୍ଷ ବୀର ।
ଆଗରେ ଯେ ଉଗ୍ରସେନ ଚଳଇ ସଇନି
ବରକନ୍ୟା ମଧ୍ୟେ ତାର ପଛେ ପୁତ୍ରମଣି ।
ଅତି ସମାରୋହେ ତହୁଁ ଥାଟ ଚଳିଗଲା
ବୀରତୁର ଶବଦରେ ମହୀ ଉଛୁଳିଲା ।
ପଛେ ରାମକୃଷ୍ଣ ପଞ୍ଚପାଣ୍ଡବ ଗମନ୍ତି
ସାତ ଅକ୍ଷୌହିଣୀ ବଳ ସଙ୍ଗରେ ଅଛନ୍ତି ।
ଅକ୍ରୁର ଅନାଧିଷ୍ଟ ଯେ ସାତ୍ୟକି ସହିତେ
ରଥେ ରଥେ ଚଢ଼ିଯାନ୍ତି କୃଷ୍ଣଙ୍କ ସଙ୍ଗତେ ।
ବୀଣା ବଜାଇ ନାରଦମୁନି ଚଳିଯାନ୍ତି
ପଛରେ ଗୋଡ଼ାଇ କୃତଶେଖର ନୃପତି ।
ସାଷ୍ଟାଙ୍ଗେ ଗଡ଼ଘାଲି ଯେ ଶୁତିଲା ରାଜନ
କୃତ୍ୟକୃତ୍ୟ ହୋଇ ଧୀରେ ବୋଲଇ ବଚନ ।
ଦୁହିତା ଗୋଟିକି ମୁହିଁ ସମର୍ପିଲି ତୋତେ
ତାହାଠାରେ ଦୟା ରଖିଥିବ ଜଗନ୍ନାତେ ।
ଯେତେ ଦୋଷ କଲେ ତାର କରିବ ଯେ କ୍ଷମା
ତୁମ୍ଭେ ଯେ ପରମବ୍ରହ୍ମ ଦେବ ମହାତମା ।
ଅନେକ ପ୍ରକାରେ ରାଜା ବିନୟ ହୋଇଲା
ପାଦେ ପଡ଼ି ଗଡ଼ଘାଲି ସାଷ୍ଟାଙ୍ଗେ ଶୋଇଲା ।
ଆପଣେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ଶ୍ରୀ କରେ ତୋଳିଲେ
ସର୍ବଶୁଭେ ରାଜ୍ୟ ତୁମ୍ଭେ କରୁଥାଅ ଭଲେ ।
ଝିଅ ପଠିଆଇ ରାଜା ହୋଇଲା ବିକଳ
କୋହଭରେ ନୟନରୁ ବହେ ଅଶ୍ରୁଜଳ ।
ମେଲାଣି ମାଗିଣ ରାଜା ବାହୁଡ଼ି ଅଇଲା
ଭିତର ନଗରେ ଯାଇ ଖଟେ ବିଜେ କଲା ।
ରାଣୀ ମହାଦେଈମାନେ ଆସି ଗୋଳ କଲେ
ଝିଅର ନାମ ବାହୁନି ସକଳେ କାନ୍ଦିଲେ ।
ଦଇବ ପୁରୁଷ ଯାହା କରିଛି ଘଟନ
କର୍ମକୁ ଆଦରି ତହୁଁ ରହିଲେ ରାଜନ ।

ତୁଳସୀ ଦେବୀ ବଲ୍ଲଭ ଜଗତ ସୋଦର
ଅସୁର ନିବାରଣ ଯା ନାମ ଚକ୍ରଧର ।
ଅରକ୍ଷିତ ଜନ ଅଟେ ମୁଁ ଶାରଳା ଦାସ
ଏ ଭବନଦୀରୁ ପାର କର ପୀତବାସ ।

—0—

କୁଠାରାସୁର ବଧ

କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି ପୁଣି ବିଲଙ୍କ ନୃବର
ଅଗସ୍ତି ମୁନିଙ୍କ ପାଦେ କରେ ନମସ୍କାର ।
ସୁରେଖାର ବିଭା ମୁହିଁ ଶୁଣିଲି ଶ୍ରବଣେ
କୋଟି ଜନ୍ମର ପାତକ ହରିଲି ତକ୍ଷଣେ ।
ଏଥି ଉତ୍ତାରେ ହୋଇଲା କହ କିସ କଥା
ପୁସ୍ତକ ଫେଡ଼ି କହନ୍ତି ମୁନି ବ୍ରହ୍ମବେତ୍ତା ।
ରାଜାର ବିନୟଭାବ ଭକତିକି ଦେଖି
ଚିତ୍ତେ ଦୟା ବସିବାରୁ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ବସି ।
ଏଥି ଉତ୍ତାରେ ହୋଇଲା ପୁଣି ଯେଉଁ ରୀତି
ଏକମନ ହୋଇ ଶୁଣ ତୁହୋ ନରପତି ।
ରାମକୃଷ୍ଣ ଥାଟ ଘେନି ତହୁଁ ଚଳିଗଲେ
ସେଦିନ ଯାଇ ସେ ଅଧବାଟରେ ରହିଲେ ।
ରନ୍ଧନ ଭୋଜନ କରି ରହିଲେ ସେଦିନ
ରଜନୀ ପ୍ରଭାତୁଁ ପୁଣି ଚଳାଇଲେ ସୈନ୍ୟ ।
ଲକ୍ଷେକ ଶଙ୍ଖଶବଦ ଶୁଭେ ଘନ ଘନ
କନଡ଼ା ରାଗେ ମହୁରୀ ସ୍ୱର ବିଦ୍ୟମାନ ।
ଢୋଲ ଟମକ ଦୁନ୍ଦୁଭି ବାଜେ ଗୁରୁଟାଣ
ଛିଡ଼ିଣ ପଡ଼ିବ କିବା ଆକାଶ ଭୁବନ ।
ସୈନ୍ୟବଳ ଘେନି ବାଟେ ଯାଉଛନ୍ତି ଚଳି
ମୁଖରାବ ଶବଦରେ କୁରୁମ ଉଛୁଳି ।
ଦଇବ ଭବିଷ୍ୟକଥା ଶୁଣ ହେ ରାଜନ
ମୃଗୟାକୁ ଆସିଥିଲା କୁନ୍ଦାଳ ନନ୍ଦନ ।
କୁଠାର ଗୋଟିଏ କାନ୍ଧେ ପକାଇଣ ଥାଇ
ଦେବଦାନବେ କାହାକୁ ସେହୁ ନ ଡରଇ ।
ବଡ଼ ପ୍ରତାପୀ ଯେ ସେହି ଦୁର୍ବାର ଅସୁର
ଦଇବେ ସେଦିନ ଆସିଥିଲା ମୃଗୟାର ।
ମୃଗ ହରିଣ ବହୁତ ଜୀବ ମାରିଅଛି
ଶ୍ରମେ ଗଛତଳେ ବସିଥିଲା ଦୈତ୍ୟବସି ।
ସୈନ୍ୟବଳ ସଙ୍ଗେ ତାର ଅଛଇ ଅପାର
ଆଗେ ଉଭା ହୋଇଅଛି ତାର ମନ୍ତ୍ରୀବର ।
ଆଲଟ ଚାମର ଢାଳୁଛନ୍ତି ବସି ଥୋକେ
ମହାଆଡ଼ମ୍ବରେ ବେଢ଼ିଛନ୍ତି ସର୍ବଲୋକେ ।
ବଡ଼ ସମ୍ଭାରେ ବସିଛି ସେ ଅସୁର ବୀର
ଚାରିଦିଗକୁ ଫେରାଇ ଚାହେଁ ଧୀର ଧୀର ।
ଯେଣେ ଚାହେଁ ତେଣେ ସସ୍ତ୍ର ଓଳଗି ପଡ଼ଇ
ଥାଟ ସଇନିକୁ ପ୍ରେମ ନୟନେ ଚାହିଁଇ ।
ଏସନ ବେଳେ ଶୁଭିଲା ତହିଁ ଘୋରନାଦ
ବିକରାଳ ହୋଇ ବାଜୁଅଛି ନାନାବାଦ୍ୟ ।
ଶଙ୍ଖ ମହୁରୀ ବାଜଇ ଅତି କୁତୁହଳେ
ମହୀ ଟଳମଳ ହେଉଅଛି ପାଦଭରେ ।
ଆକାଶମାର୍ଗେ ଉଡ଼ଇ ବହୁତର ଧୂଳି
ଶଙ୍ଖ ମହୁରୀ ଶବଦେ କୁରୁମ ଉଛୁଳି ।
ବୀରନାଦ ଟମକ ଯେ ବାଜେ ଦୂରୁଦୂର
ଘୋଡ଼ାମାନ ଧୂଆଇଁଣ ଧାମନ୍ତି ସୁଆର ।
ଉଗ୍ରସେନ ରାଜା ଆଗ ଥାଟେ ପାଏ ଚଳି
ପଛଥାଟରେ ବିଜୟ ରାମ ବନମାଳୀ ।
ମଧ୍ୟରେ ଯେ ବରକନ୍ୟା ହାନ୍ଦୋଳାରେ ବିଜେ
ପଛପଟୁ ଆରେଛନ୍ତି ପାଣ୍ଡବ ତନୁଜେ ।
ନିର୍ଭୟେ ଥାଟ ଚଳାଇ ଯାନ୍ତି ଧୀରେ ଧୀରେ
ଚିହ୍ନ ଚିରଳ ଉଡ଼ଇ ଶୂନ୍ୟେ ଫରଫରେ ।
ବାଦ୍ୟନାଦ ଶବଦକୁ ଶୁଣିଣ ଅସୁର
ଗୁପତେ ମନ୍ତ୍ରୀକି ପୁଛେ ରାଇ ସନ୍ନିଧିର ।
ବୀରତୂର ଶବଦରେ ମହୀ କମ୍ପୁଅଛି
ଆବର ଶଙ୍ଖମହୁରୀ ଶବଦ ଶୁଭୁଛି ।
ହୁଳହୁଳିର ଶବଦ ପଡୁଅଛି ଦେଖ
ଚାଲ ଚାଲ ଆସ ଆସ ପଡ଼େ ଡାକହାକ ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଇଲେ ଅସୁରକୁଳ ନୃପସାଇଁ
ତହିଁର ବିଧାନ ତୋତେ କହଇ ବୁଝାଇ ।
ତୋହର ମନ୍ତ୍ରୀ ମୁହିଁ ସେ ପୁରୁଷାନୁକ୍ରମେ
ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ ତୋର ବିଦ୍ୟମାନେ ।
କୁଶସ୍ଥଳୀ ଦ୍ୱାରକା ସେ ଅଛି ଏକପୁର
ରାମକୃଷ୍ଣ ବୋଲି ବସୁଦେବର କୁମର ।
ତାହାର ନନ୍ଦନ ନାମ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ଯେ ବୀର
କୃଷ୍ଣର ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ରମଣୀ ମାତା ଅଟେ ତାର ।
ତାହାଙ୍କ ଗର୍ଭରୁ ସେହି କୁମର ଜନ୍ମିଛି
ରୂପେ ପଞ୍ଚାନ୍ତର କାମଦେବକୁ ଯେ ଗଛି ।
ସେ କୁମର ବିଭାହୋଇ କନ୍ୟାକୁ ନେଉଛି
ବଡ଼ାଇ ସମ୍ଭାରେ ସେହୁ ଥାଟ ଚଳାଉଛି ।
ଅନେକ ଉତ୍ସବ କରି ରାମ ବନମାଳୀ
ବହୁତର ଆନନ୍ଦରେ ଯାଉଛନ୍ତି ଚଳି ।
ମନ୍ତ୍ରୀ କୁହନ୍ତେ କୁଠାର ଅସୁର ଶୁଣିଲା
ମନ୍ତ୍ରୀକି ଚାହିଁ ଏମନ୍ତ ବଚନ କହିଲା ।
ଥାଟ ବେଗେ ସଜକର ଯିବା ତହିଁ ଯାଏ
କେଡ଼େ ଉତ୍ସବେ ଯାଉଛି ଦେଖିବା ଥୋକାଏ ।

ରାଜାର ବଚନେ ମନ୍ତ୍ରୀ ବିନୟେ ଜଣାଇ
ସାବଧାନ ହୋଇ ଏବେ ଶୁଣିମା ଗୋସାଇଁ ।
ତାଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଆମ୍ଭର କିସ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବ
ମୋର କଥାରେ ତହିଁକି ନଯା ଦୈତ୍ୟଧବ ।
କୁଠାର ଅସୁର ବୋଲେ କି ବିରୋଧ ଅଛି
ଏଥିରେ ସନ୍ଦେଶ ମୋତେ କହ କିନା ବାଛି ।
କାହିଁର ନୃପତି ସେହି ରାଜ୍ୟ ତାର କାହିଁ
କେଉଁ ମତେ କାହା ଝିଅ କିଏ ବିଭାହୋଇ ।
ଥାଟ ସଇନ୍ୟ ତାହାର କେତେ ଅଛି ସଙ୍ଗେ
ଏଥିର ଚରିତ ମାନ କହ ମୋର ଆଗେ ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଇଲେ ଭୋ ଦେବ ଅବଧାନ କର
କରମଣ୍ଡଳ ଦେଶର ଅଟଇ ନୃପବର ।
କୃତଶେଖର ନାମ ଯେ ଅଟଇ ତାହାର
ନୀଳଶେଖର ନାମରେ ତାହାର କୁମର ।
ମନ୍ତ୍ରୀର ନାମ ଅଟଇ ଜାଣ ବିରୁପାକ୍ଷ
ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ ଦୈତ୍ୟକୁଳ ବସ୍ତ ।
ସୁରେଖା ନାମେ ଦୁହିତା ଗୋଟିଏ ତାହାର
ଗୁପତେ ତାକୁ ହରିଲା କୃଷ୍ଣର କୁମର ।
ନୀଳଶେଖର ତାହାକୁ ସମରେ ଜିଣିଲା
ବାନ୍ଧିଆଣି ତାକୁ ବନ୍ଦୀ କରିଣ ରଖିଲା ।
ନାରଦମୁନି ମୁଖରୁ ରାମକୃଷ୍ଣ ଶୁଣି
ଯାଦବବଳ ପାଣ୍ଡବବଳ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ।
କରମଣ୍ଡଳ ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
ଭୟରେ କୃତଶେଖର ଶରଣ ପଶିଲେ ।
ଦୁହିତାକୁ ବିଭା କଲା ଯଉତୁକ ଦେଇ
ଯାଉଛନ୍ତି ବରକନ୍ୟା ଘେନି ଦୁଇଭାଇ ।
ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ମନ୍ତ୍ରୀକି ପୁଚ୍ଛଇ ଅସୁର
ଯୁଦ୍ଧ କରିବା କି ଆମ୍ଭେ ତାହା ସଙ୍ଗତର ।
ବୀରତୁର ବଜାଇଣ ଯାଉଛି ମୋ ଆଗେ
ତା ଦେଖି ଦେବ ଅସ୍ଥିର ହେଉଅଛି ରାଗେ ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଇଲା ଏ କଥା କେଭେ ତୁ ନ କର
ସ୍ୱୟଂ ପରଂବ୍ରହ୍ମ ସେହୁ ଅଟେ ଚକ୍ରଧର ।
ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ରଣ କଲେ ଯଶ ନ ପାଇବୁ
ବିନା କାରଣେ କିମ୍ପାଇଁ ସୈନ୍ୟ ମରାଇବୁ ।
ମନ୍ତ୍ରୀବର ବୋଲେ ଆଉ କଥା ଏକ ଅଛି
ନ କହିଲେ ମୋତେ ତୁହି କହିବୁଟି ବାଛି ।
ପିତୃ ପିତାମହ ଶତ୍ରୁ ଥିଲେ ତାଙ୍କ ତୁଲେ
ରଣ କରି ଯଶ ନ ପାଇଲେ ସେହୁ ଭଲେ ।
ମନ୍ତ୍ରୀ କହନ୍ତେ ଏସନ ଶୁଣି ବିଚାରଇ
କେଉଁ ପ୍ରକାରେ ସେ ପିତୃବଇରୀ ଅଟଇ ।

କାହିଁର ରାଜା ସେ ଅଟେ କାହିଁ ଆସିଥିଲା
କେବଣ ପ୍ରକାରେ ମୋର ପିତାକୁ ମାଇଲା ।
ଏହା ମୋତେ ବୁଝାଇଣ କହ ମନ୍ତ୍ରୀବର
ନୋହିଲେ ନିଶ୍ଚୟେ ତାର ପୂରାଇବି କାଳ ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଇଲେ କୋପତୁ ନ କର ହୋ ଦୈତ୍ୟ
ତହିଁର କଥା ମୁହିଁ ଯେ କହଇ ତଦନ୍ତ ।
କୁଞ୍ଜଗଳର ରାଜନ ଯୁଧିଷ୍ଠି ନୃବର
ତାହାର ଭାଇ ନକୁଳ ନାମେ ମହାବୀର ।
ଦଇବ ବଶେ ମୃଗୟା ସେହି ଆସିଥିଲା
କୁଣ୍ଡଳିସିଂହ ସଙ୍ଗତେ ଭେଟ ଯେ ପଡ଼ିଲା ।
ଦୁହେଁ ଉଚ୍ଚବାଚ ହୋଇକରି କଳି କଲେ
ମହାଘୋର ସଂଗ୍ରାମ ଯେ ଦୁହେଁ ଆରମ୍ଭିଲେ ।
ଦୁହେଁ ମହାକ୍ଷତ୍ରୀ କେହି ନୁହେଁ ଉଚ୍ଚନୀଚ
ଦୁଇବୀର ଦୁହିଁଙ୍କି ଯେ ପୁଣି ସମକଚ୍ଛ ।
ସେ ଦିନର ସଂଗ୍ରାମ ଯେ ନୁହଁଇ ଗୋଚର
ରଣ କୁଣ୍ଡଳ ସିଂହକୁ ମାଇଲା ନକୁଳ ।
ସଂଗ୍ରାମରେ ମାରି ସେହୁ ବାହୁଡ଼ିଣ ଗଲା
ଆପଣା ରାଜ୍ୟରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ।
ଏମନ୍ତ ଯେ ଥୋକାଏକ ଦିନ ବହିଗଲା
ତୋପିତା କୁଦ୍ଧାଳେଶ୍ୱର ରାଜା ଯେ ହୋଇଲା ।
ମୋତେ ଦିନେ ପଚାରିଲା ଜନକ ତୋହର
ଚୌଦଦିନ ହେଲା ପିତା ନଇଲା ତ ଘର ।
ମୁଁ ବୋଇଲି ପିତା ତୋର ସଂଗ୍ରାମେ ପଡ଼ିଲା
କୁଞ୍ଜଗଳ ଦେଶ ରାଜା ନକୁଳ ମାଇଲା ।
ଶୁଣିକରି ପିତା ତୋର ବହୁ କୋପ କଲେ
କାହିଁ ଛନ୍ତି ପାଣ୍ଡବେ ଭେଟାଅ ବୋଇଲେ ।
ଏତେ ବୋଲିକରି ଦିନେ ମୃଗୟାକୁ ଗଲା
ଦଇବ ବଶେ ପାଣ୍ଡବମାନଙ୍କୁ ଭେଟିଲା ।
ଯେ ଯାଇଥିଲେ ନୀଳେନ୍ଦ୍ର ହରଣକୁ ପୁଣି
ବିଭା ବଢ଼ାଇ ଘରକୁ ଫେରିବାର ଜାଣି ।
ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ଅନୁଜ ସହଦେବ ବୀର
ତୋ ପିତା ତାହାର ସଙ୍ଗେ କଲା ରଣ ଘୋର ।
ଅନେକ ସଂଗ୍ରାମ ତହିଁ ମହାମନ୍ତ୍ରୀ କଲେ
କେହି କାହାକୁ ସଂଗ୍ରାମେ ଜିଣି ନ ପାରିଲେ ।
କରକୁ ଚାହିଁଣ ସହଦେବ ଯେ ଜାଣିଲା
ତୋ ପିତା ଯେମ୍ନେ ମରିବ ସେ ଭେଦ ଦିଶିଲା ।
ଭେଦ ଜାଣି ସହଦେବ ମାଇଲେକ ବଳେ
ପିତାକୁ ତୋହର ଛେଦି ପକାଇଲା ହେଳେ ।
ଏ ରୂପେ ପିତା ବଇରୀ ଅଟଇ ତୋହର
ଏକମନେ ଶୁଣ ତୁ ହୋ ଦଇତ୍ୟ ଈଶ୍ୱର ।

ଶୁଣିକରି କଉଣପ ବଡ଼କୋପ କଲା
ନିଶ୍ଚୟ ପାଣ୍ଡବଙ୍କର କାଳ ଯେ ପୂରିଲା ।
ମୋହର ପିତାକୁ ଯେବେ କରିଛନ୍ତି ନାଶ
ମୋହର ହାତରେ ତାଙ୍କ ପୂରିବ ଆୟୁଷ ।
କୁଠାର ଦୁଇଗୋଟି ଯେ କାନ୍ଧରେ ପକାଇ
ଅତି କୋପଭରେ ହୋଇ ଅସୁର ଧାମଇଁ ।
ମନ୍ତ୍ରୀବର ଡାକ ଦେଲା ରହକିନା କ୍ଷଣେ
ଏଡ଼େକ କୋପ କିମ୍ପାଇ କରୁ ଅକାରଣେ ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଲେ ରାଜା ସ୍ଥିର ହୋଇଣ ରହିଲା
କିକି କରିବୁ ବୋଲିଣ ତାକୁ ପଚାରିଲା ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଇଲା ହେ ଥାଟ ସଇନି ସାଜିବା
ଏକାହୋଇ କିମ୍ପା ଆମ୍ଭେ ସମର କରିବା ।
ରାଜା ବୋଇଲେ ତୁରିତେ ସାଜ ମୋର ସୈନ୍ୟ
ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ପ୍ରାଣ ଆଜ ନେବ ଜନ୍ତୁରାଣ ।
ଥାଟ ଚଳାଇ ଅସୁରେ ତତକ୍ଷଣେ ଗଲେ
ପାଞ୍ଚଯୁଣେ ଯାଇ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବେଢ଼ିଲେ ।
ଉଗ୍ରସେନ ସାତବଂଶ ଯାଦବଙ୍କୁ ଘେନି
ଚଳାଇ ଯାଉଅଛି ସେ କରି ଶଙ୍ଖଧ୍ୱନି ।
କୃଷ୍ଣର କୁମରମାନେ ବରକନ୍ୟା ଘେନି
ମଧ୍ୟ ଥାଟରେ ରହିଣ ଯାଉଛନ୍ତି ପୁଣି ।
ତାହାଙ୍କର ପଛେ ରାମକୃଷ୍ଣ ବେନିଭାଇ
ଅକ୍ରୁର ସାତ୍ୟକି ଘେନିକରି ଭାବଗ୍ରାହୀ ।
ରଥର ଚିରାଳମାନ ଉଡ଼େ ଫରଫର
ଶଙ୍ଖ ମହୁରୀ ଶବଦ ବାଜେ ଘୋରତର ।
ତାହାଙ୍କର ପଛେ ସାତ କ୍ଷୌଣୀ ବଳ ଘେନି
ଚାରିଭାଇଙ୍କର ସଙ୍ଗେ ଯୁଧିଷ୍ଠି ନୃପମଣି ।
ମହାସମ୍ଭର୍ବ ହୋଇଣ ଯାଉଥାନ୍ତି ଥାଟ
ଚାଲ ଚାଲ ଧାଆଁ ଧାଆଁ ମୁଖର ଚହଟ ।
କୁଠାର ଅସୁର ବେଗେ ଧାଉଁଅଛି ଖରେ
ରହରେ ପାଣ୍ଡବ ବୋଲି ଡାକେ କୋପଭରେ ।
ମୁଖର ଚହଳେ ତା ନ ଶୁଣନ୍ତି ପାଣ୍ଡବେ
ହାତୀ ରଥ ଚଳାଇ ଯେ ଯାଉଛନ୍ତି ବେଗେ ।
ସମସ୍ତଙ୍କ ପଛେ ବୀର ସହଦେବ ଥିଲେ
କିଏ ସେ ଡାକୁଛି ବୋଲି ପଛକୁ ଚାହିଁଲେ ।
ଦେଖିଲେ ଅସୁର ସୈନ୍ୟ ଆସୁଛନ୍ତି ମାଡ଼ି
ସ୍ତମ୍ଭୀଭୂତ ହେଲା ଚାହିଁ ସହଦେବ ବଳୀ ।
ବିଚାରଇ ବିପରୀତ ହୋଇଲାକ ଏଥେ
ଥାଟ ଘେନିଣ ଚଳିଲେ ନିଜେ ଜଗନ୍ନାଥେ ।
ଥାଟ ସଇନ୍ୟ ଚଳାଇ ଯୁଧିଷ୍ଠି ଠାକୁର
ଚାଲିଯାଉଛନ୍ତି ସୈନ୍ୟ ନାହାନ୍ତି ପଛର ।

ସହଦେବଙ୍କୁ ଅସୁର ବେଢ଼ିଲେକ ଯାଇଁ
ରହରେ ପାଣ୍ଡବା ବୋଲି ଅସୁର ଡାକଇ ।
ସହଦେବ ବୋଇଲେ ତୁ ଅଟୁ କେଉଁ ବୀର
ବୃଥା କିମ୍ପା ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ କର ଆମ୍ଭର ସଙ୍ଗର ।
ମନ୍ତ୍ରୀକୁ ପୁଚ୍ଛଇ ଚାହିଁ ଦୈତ୍ୟକୁଳ ସାଇଁ
କୁହ ଆହୋ ମନ୍ତ୍ରୀ ପିତା ବଇରୀ କି ଏହି ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଇଲା ଏହି ତୋ ପିତାକୁ ମାଇଲା
ଭଲକରି ଚିହ୍ନ ବୋଲି ମନ୍ତ୍ରୀ ଯେ ବୋଇଲା ।
କୁଠାରସୁର ବୋଇଲା ଶୁଣରେ ପାଣ୍ଡବା
ପିତୃ ପିତା ବଇରୀ ତୋ ମୁଖ ନ ଚାହିଁବା ।
ମୋହର ପିତାକୁ ତୁହି କରିଅଛୁ ନାଶ
ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଶରେ ତୋର ପ୍ରାଣ କରିବି ମୁଁ ଶେଷ ।
ଦୈତ୍ୟ କ୍ରୋଧ ଦେଖି ସହଦେବ ଯେ କହଇ
ତୋ ପିତା ଅବା ଯଦ୍ୟପି ମୋ ହସ୍ତେ ମରଇ ।
ଏବେ ତୋହର ମରଣ ମୋ ହସ୍ତେ ଅଛଇ
ତୋହର ପ୍ରତିଜ୍ଞା କଲେ ମୋର କିସ ହୋଇ ।
ଯୁଦ୍ଧ କଲେ ତୁ କି ଏଥୁ ଯିବୁ ପ୍ରାଣ ଧରି
ଉଚ୍ଚବାଚ ହୋଇ ଦୁହେଁ ଆରମ୍ଭିଲେ କଳି ।
କହୁଁ କହୁଁ ଦୁଇବୀରେ କଲେ ଶରବୃଷ୍ଟି
ପ୍ରତିଶରେ ଦୁଇବୀରେ ପୁଣି ତାହା କାଟି ।
କୁଠାର ଦୁଇଗୋଟା ଯେ ଥୋଇଲେ ରଥରେ
ଧନୁ ଧରି ଯୁଝେ ସହଦେବଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ।
ଏକଜଣକୁ ସହସ୍ର ଜଣ ତ ବେଢ଼ିଲେ
ଯେ ଯାହାର ଶସ୍ତ୍ରମାନ ନିଠାଇ ବିନ୍ଧିଲେ ।
ଧନୁରୁ ନ ଫୁଟି ସହଦେବ ତା ଛେଦଇ
ଅସୁର ଉପରେ ଶସ୍ତ୍ର ପୁଣି ସେ ବିନ୍ଧଇ ।
ବେଳୁବେଳ ରଣଗୋଳ ହୋଇଲା ଅପାର
ଦେବମାନବରେ ତାହା ଅଟେ ଅଗୋଚର ।
ଅସୁର ସଇନ୍ୟ ସହଦେବ ବେଢ଼ିକରି
ଶସ୍ତ୍ରମାନ ବିନ୍ଧନ୍ତି ସେ ଉପରୋଧ ଛାଡ଼ି ।
ଏକକୁ ଆରେକ ଶର ବିନ୍ଧନ୍ତି କୋପରେ
ମହାଘୋର ସଂଗ୍ରାମ ଯେ ହୋଇଲା ସେଠାରେ ।
ଏକଶରେ ପ୍ରତିଶର ସହସ୍ରେକ ଶର
ପେଷିଣ ଛେଦଇ ତାହା ସହଦେବ ବୀର ।
କୋପଭରେ ସହଦେବ ବିନ୍ଧେ ତୀକ୍ଷ୍ଣଶର
ଶରେକ ପଡ଼ିଲେ ଦୁଇ ସହସ୍ର ଅସୁର ।
ମୁଣ୍ଡମାନ ଛିଡ଼ିଣ ଯେ ପଡ଼ିଲେ ମହୀର
ଦେଖି କୁଠାର ଅସୁର କମ୍ପେ ଥରହର ।
ବୋଇଲା ମାନବ ଆରେ ଏଡ଼େ ଶସ୍ତ୍ର କଲୁ
ଦୁଇସସ୍ର ଦୈତ୍ୟ ମୋର ଛେଦି ପକାଇଲୁ ।

ପଚାଶ ନାରାଚ ଦୈତ୍ୟ ଗୁଣରେ ବସାଇ
ସହଦେବ ଉପରକୁ ବିନ୍ଧେ କୋପବହି ।
ସହଦେବର ଉପରେ ପଡ଼େ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଶର
ଖଳ ଖଳ ହୋଇକରି ବହଇ ରୁଧିର ।
ରୁଧିର ବହନ୍ତେ ସହଦେବ କୋପକଲେ
ତିରିଶ ନାରାଚ ପୁଣି ଦୈତ୍ୟକୁ ମାଇଲେ ।
ଅସୁର ସଙ୍ଗରେ ଯାଇ ପଡ଼େ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଶର
ମୁହଁ ମାଡ଼ିହୋଇ ଦୈତ୍ୟ ପଡ଼ିଲା ଭୂମିର ।
ପୁଣ ପୁଣ ଶରପେଷେ ସହଦେବ ବୀର
ଦୈତ୍ୟଙ୍ଗେ ପଡ଼ି ରକ୍ତବହେ ଝର ଝର ।
କୋପେଣ ଅସୁର ପୁଣି ବିଂଶଶର ଧରି
ସହଦେବ ଉପରକୁ ବିନ୍ଧେ କୋପ କରି ।
ଶସ୍ତ୍ର ଆସନ୍ତେଣ ସହଦେବ ତ ଦେଖିଲା
ଖଣ୍ଡଦୂରରେ ଥାଇଣ ଛେଦି ପକାଇଲା ।
ଏଣେ ଅସୁର ସଇନି ବିନ୍ଧୁଛନ୍ତି ଶର
କୋପେ ବହୁଶର ବିନ୍ଧେ ସହଦେବ ବୀର ।
ସେ ଶଣ ଆସନ୍ତେ ଦୁଇସହସ୍ର ଅସୁର
ଅଚେତନ ହୋଇଣ ଯେ ପଡ଼ିଲେ ଭୂମିର ।
କ୍ରୋଧେ ଅସୁର ସଇନ୍ୟ ବିନ୍ଧୁଛନ୍ତି ଶର
କାଣ୍ଡେ ଛାଇଦେଇ ସହଦେବର ଶରୀର ।
କୋପେଣ ବୀର ସହସ୍ର ନାରାଚ ବିନ୍ଧିଲା
ଦୁଇସହସ୍ର ଅସୁର ଛେଦି ପକାଇଲା ।
କଦଳୀବନ ଯେସନେ ପବନେ ପଡ଼ନ୍ତି
ସହଦେବ ଶରାଘାତେ ଅସୁର ମରନ୍ତି ।
ନିଜସୈନ୍ୟ ହତଦେଖି କୁଠାର ଅସୁର
ସହଦେବ ଉପରକୁ ସେ ବିନ୍ଧଇ ଶର ।
ସହଦେବ ଅଙ୍ଗରେ ଯେ ପଡ଼େ ବାଣ ଯାଇଁ
ଅଗ୍ନି ଜଳିଉଠଇ ଯେ ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ ହୋଇ ।
ବେଳୁଁ ବେଳ ରଣଗୋଳ ଅନେକ ହୋଇଲା
ରକତ ନଦୀ ଗୋଟିଏ ପୃଥ୍ୱୀରେ ବହିଲା ।
ଦଶସସ୍ର ବଳ ଘେନି ଦାନବ ଯୁଝଇ
ଦେବ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଦାନବେ ତାହା ନୋହି କହି ।
ଅସୁରକୁ ଛାଡ଼ିକରି ସହଦେବ ବୀର
ସୈନ୍ୟ ସଙ୍ଗତରେ ଯାଇ ଯୁଝଇ କୁମର ।
ଦୁଇପ୍ରହର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଇନ୍ୟ ଯୁଝିଲା
ମୁଣ୍ଡାବୃକ୍ଷ ପ୍ରାୟେ ତାଙ୍କୁ ଛେଦି ପକାଇଲା ।
ରକତରେ କର୍ଦ୍ଦମ ସେ ହେଲା ମହୀସ୍ଥଳି
ମଡ଼ାମଡ଼ିରେ ଅନେକ ଦୈତ୍ୟ ହେଲେ ଦଳି ।
ଆଠଘଡ଼ି ମଧ୍ୟେ ଦୁଇସହସ୍ର ଅସୁର
ଏକା ଜଣକେ ମାଇଲେ ଧରିଣ ସେ ଶର ।

ଦେଖିଣ କୁଠାରାସୁର କୋପେ ପ୍ରଜ୍ୱଳିଲା
ସହଦେବ ଉପରକୁ ନାରାଚ ବିନ୍ଧିଲା ।
ଅଙ୍ଗରେ ନ ପଡୁ ସହଦେବ ତା ଛେଦଇ
ଅସୁର ଉପରକୁ ଯେ ନାରାଚ ବିନ୍ଧଇ ।
ବେଳୁବେଳ ନାରାଚ ଯେ ହେଲା ଅଗୋଚର
ରକତରେ କରଦମ ଦୁହିଁଙ୍କ ଶରୀର ।
କେହି କାହାକୁ ସମରେ ନିଉନ ନୁହନ୍ତି
ଦୁଇବୀରେ ମହାକ୍ଷତ୍ରୀ ସମର କରନ୍ତି ।
ରଣରେ ବିମୁଖ ହୋଇକରି ମନ୍ତ୍ରୀବର
କରକୁ ଚାଲିଲା କେହ୍ନେ ମରିବ ଆସୁର ।
ହସ୍ତ ଚାହିଁଲେ ଯାହାକୁ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଦିଶଇ
ତାହାକୁ କେବଣ କଥା ଗୋଚର ନୁହଁଇ ।
ବିଚାର ଜାଣିଲେ ମୃତ୍ୟୁ ଏହି ପରକାରେ
ଏହାର କୁଠାର ନେଇ ହାଣିଲେ ଯାଶିରେ ।
ଏସନ ଚରିତ ଯହୁଁ କୁମର ଜାଣିଲା
ଅସୁରର ଉପରକୁ ଧାଇଁଣ ପଡ଼ିଲା ।
ହଟାଇଣ ଯୁଦ୍ଧ ବୀର କରନ୍ତି ଅପାର
ଏକମୁଖ ହୋଇ କରି ପଶନ୍ତ ସମର ।
ଧନୁରୁ ଗୁଣମାନ ଯେ ଛିଡ଼ିଲା ଯୁଦ୍ଧରେ
ବାଉଁଶେ ପିଟି ହୁଅନ୍ତି ଧରି ଯେ ଯାହାରେ ।
ଧନୁହୁଳ ଛାଡ଼ି ସହଦେବ ମହାବଳୀ
କୁଠାର ଦୁଇଗୋଟା ଯେ ଆଣିଲା ଉଛୁଳି ।
ସ୍ତମ୍ଭୀଭୂତ ହୋଇ ଦୈତ୍ୟ ଚାହେଁ ଜଳ ଜଳ
ବୋଇଲା ମୃତ୍ୟୁଭେଦ ଏ ଜାଣିଲା ନିକର ।
ମନ୍ତ୍ରୀକୁ ବୋଇଲା ସେହୁ କି ବୁଦ୍ଧି କରିବା
କେବଣ ପ୍ରକାରେ ଏଥୁ ପଳାଇଣ ଯିବା ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଇଲା ମୁହିଁ ଯେ କହୁଛି ଅଗ୍ରତ
ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ସଙ୍ଗତରେ ନକର ଅନର୍ଥ ।
ତୋହର ବାପ ଯେ ବଡ଼ ଗରିଷ୍ଠ ଅଟଇ
ତାହାକୁ ଏ ସହଦେବ ଶସ୍ତ୍ରରେ ଛେଦଇ ।
ତୋ ଅଣଅଜା କୁନ୍ଦଳିସିଂହ ନାମେ ଥିଲା
ଏହାର ଯେ ବଡ଼ଭାଇ ହାତେ ପ୍ରାଣ ଦେଲା ।
ଏକଥା କହିଲେ ତୁହି କିଛି ନ ବୁଝିଲୁ
ସଂଗ୍ରାମ କରିବୁ ବୋଲି ଧାଇଁଣ ଆସିଲୁ ।
ଦଇବର କଲା କୃତ୍ୟ କେ କରିବ ନାହିଁ
ମୃତ୍ୟୁ ପୁରୁଷଟି ଯେବେ ଆଣିଛି କଢ଼ାଇ ।
ପଳାଇ ଯିବାକୁ କେବେ ଆଉ ବାଟ ନାହିଁ
ପଳାଇଲେ ଅବା ତୁହି ରହିବୁଟି କାହିଁ ।
ଏ ତିନି ପୁରରେ ତୋତେ ରଖନ୍ତାକେ ନାହିଁ
ବିଚାର କରିବାର ତ ସମୟ ନୁହଇ ।

ଭାଳିଲା ଦଇତ୍ୟ ଏବେ ହୋଇଲା ମରଣ
ମାଲବିନ୍ଧା କରି ଧାଏଁ ଅସୁର ନନ୍ଦନ ।
ସହଦେବ ଉପରକୁ ମାଡ଼ିଣ ପଡ଼ିଲା
ମାଡ଼ିବସିବି ବୋଲିଣ ହାମ୍ପୋଳି ଧଇଲା ।
ଯହୁଁ ଏତେ ସରି କରିଲାକ ସେ ଅସୁର
କୁଠାରେ ପିଟିଲା ବେଗେ ସହଦେବ ବୀର ।
ଅସୁର କନ୍ଧେ କୁଠାର ପଡ଼ିଲାକ ଯାଇ
ବେକ ଛିଡ଼ି ମୁଣ୍ଡ ତାର ଭୂତଳେ ପଡ଼ଇ ।
ଥରହର ହୋଇ ପଡ଼ିଲାକ ପିଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ
ଭୂମିରେ ପଡ଼ିଲା ଛିଡ଼ିକରି ଗଣ୍ଡିମୁଣ୍ଡ ।
ଅସୁରକୁ ମାରି କୋପେ ବୋଲେ ସହଦେବ
ମନ୍ତ୍ରୀକି ବୋଇଲା ଶୁଣ ମୋହର ସମ୍ବାଦ ।
ରାଜାଙ୍କୁ ଘେନି ଅଇଲୁ ତୋର ପରିଘାଇ
ତୋହର ବିଚାର ମୋତେ କିସ କରି ହୋଇ ।
ତୋହର କହନ୍ତେ ଦୈତ୍ୟ ସନ୍ଦେସ ଜାଣିଲା
ମୋହର ସଙ୍ଗତେ ଆସି ଏତେ ଯୁଦ୍ଧ କଲା ।
ଦଇବର ବଶେ ସେହୁ ହୋଇଲାକ କ୍ଷୟେ
ତୋତେ ଆଜ ରଖିବ ଏ ତିନିପୁରେ କିଏ ।
ରଥର ଉପରୁ ସହଦେବ ଯେ ଧାଇଁଲା
ତୋତେ ରଖିବାର ନ ଯୋଗାଇ ସେ ବୋଇଲା ।
ଏତେ ବୋଲି ମନ୍ତ୍ରୀ ବାଳ ଧରିଣ ଆଣିଲା
ସେହି କୁଠାର ଘେନିଣ ବେକକୁ ହାଣିଲା ।
ମୁଣ୍ଡ ଛିଡ଼ି ମନ୍ତ୍ରୀବର ପଡ଼ିଲା ଭୂମିର
ପ୍ରାଣ ଛାଡ଼ିଗଲା ସେହି ଅସୁର ଶରୀର ।
କୁଠାରାସୁରର ମୁଣ୍ଡ ଧରି ବାମହସ୍ତେ
ମନ୍ତ୍ରୀର ମୁଣ୍ଡ ଧଇଲା ଦକ୍ଷ କରପତ୍ରେ ।
ଦୁହିଁଙ୍କ ବାଳ ବାନ୍ଧିଲା ଏକ ଯୋଗ କରି
ପବନା ଶରକେ ନିଜ କରେ ବୀର ଧରି ।
ଉଡ଼ାଇ ଦେଲା ପଡ଼ିଲା ସେ ଦୈତ୍ୟ ରାଜ୍ୟେଣ
ନଗ୍ରଲୋକେ ଦେଖିକରି ବିଚାରନ୍ତି ମନ ।
ଆମ୍ଭ ରାଜାର ମନ୍ତ୍ରୀର କେ କାଟିଲା ଶିର
ଦେଖିଣ ନଗର ଲୋକେ ହୋଇଲେ କାତର ।
ଏଥିରୁ ଉତ୍ତାରୁ ଶୁଣ ମନୁ ନରପତି
ଦୈତ୍ୟ ମାଇଲା ବିଚତ୍ରବୀର୍ଯ୍ୟର ଯେ ନାତି ।
ସାତକ୍ଷୌଣୀ ବଳଘେନି ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଗଲେ
ସହଦେବ ଯୁଦ୍ଧ କଥା କେହି ନ ଜାଣିଲେ ।
ରାମକୃଷ୍ଣ ଉଗ୍ରସେନ ଗଲେ ଆଗହୋଇ
ମନ୍ତ୍ରୀକୁ ଦୈତ୍ୟ ବେଢ଼ିଲା ନ ଜାଣନ୍ତି କେହି ।
ବୀରତୂରୀ ବଜାଇଣ ସର୍ବେ ଚଳିଗଲେ
ଦ୍ୱାରାବତୀ ପୁରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
ହୁଳହୁଳି ଶବଦରେ ଶୁଭଇ ଚହଳ
ଶଙ୍ଖ ମହୁରୀ ତୂରୀ ଯେ ବାଜେ କୁତୂହଳ ।
ଉତ୍ସବ ଆନନ୍ଦ କଥା କହି ନ ସରଇ
ଅହ୍ୟମାନେ ବରକନ୍ୟା ଅଇଲେ ବନ୍ଧାଇ ।
କୃଷ୍ଣର ନାରୀମାନେ ଯେ ଅଇଲେ ସମସ୍ତେ
ଦେବକୀ ଦେବୀ ତହିଁକି ଅଇଲେ ତୁରିତେ ।
ଦୂର୍ବାକ୍ଷତେ ବନ୍ଦାଇଲେ କୁମାର କୁମାରୀ
ବନ୍ଦାନ୍ତି ସୁବର୍ଣ୍ଣଦୀପ ନେଇ ସର୍ବବାଳୀ ।
ବନ୍ଦାପନା କରିସାରି ଭିତରେ ଚଳିଲେ
କନ୍ୟାର ରୂପ ଦେଖିଣ ସର୍ବେ ପ୍ରଶଂସିଲେ ।
ଉତ୍ସବ ଆନନ୍ଦ ଦ୍ୱାରାବତୀରେ ହୋଇଲା
ସାତବଂଶ ଯଦୁସଙ୍ଗେ ଉଗ୍ରସେନ ଗଲା ।
ଆପଣା ଆଗରେ ଯାଉଁ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
ସାତକ୍ଷୌଣୀ ବଳଘେନି ଯୁଧିଷ୍ଠି ଚଳିଲେ ।
ଶ୍ରୀ ବଳରାମ ଚଳିଲେ ଆପଣା ମନ୍ଦିରେ
ସର୍ବ ଚରିତ କହିଲେ ରେବତୀ ଆଗରେ ।
ଶୁଣିଣ ସେ ମହାଦେବୀ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଲେ
କୃଷ୍ଣପୁତ୍ରମାନେ ଯେଝା ନଗରକୁ ଗଲେ ।
କୃତଶେଖରର ପୁତ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଆସିଥିଲେ
ଭଗବାନ ତାଙ୍କୁ ବହୁ ଗଉରବ କଲେ ।
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ସହଦେବ ଯେ ଅଇଲା
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଠାକୁରଙ୍କୁ ଦରଶନ କଲା ।
ଶିରେ କରଦେଇ ସେହୁ କହନ୍ତି ବଚନ
ବାଟେ ଉଗାଳିଲା ମୋତେ କୁଦ୍ଦାଳ ନନ୍ଦନ ।
ବହୁତର ଯୁଦ୍ଧ ସେହି ମୋର ତୁଲେ କଲା
ମୋର ହସ୍ତେ ସେହୁ ପ୍ରାଣେ ହତ ଯେ ହୋଇଲା ।
ତୁମ୍ଭେ ମୋତେ ଛାଡ଼ି ତହୁଁ ଅଇଲ ଗୋସାଇଁ
ଚଣ୍ଡାଳ ଅସ୍ପର ମୋର ଯୁଝେ କୋପ ବହି ।
ରାମକୃଷ୍ଣ ଶୁଣି ସହଦେବ ପ୍ରଶଂସିଲେ
ପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ ଘେନି ସାତଦିନ ଯେ ରହିଲେ ।
ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ବିଭାବିଧାନ ସରିଲା
ସୁରେଖା ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନର ଯେ ପ୍ରଣୟ ବଢ଼ିଲା ।
ଶୁଣିଲୁଟିକି ବିଳଙ୍କଦେଶ ନରରାୟେ
ସୁରେଖାର ବିଭାଶୁଣି ପାପକର କ୍ଷୟେ ।
ଦ୍ୱାରକାପୁରୁ ଯୁଧିଷ୍ଠି ଦେବ ଚଳିଗଲେ
ବାରୁଣାବନ୍ତରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
ଶ୍ରୀ ମହାଭାରତେ ମଧ୍ୟପର୍ବର ଚରିତ
ଶୁଣନ୍ତେ ଅଙ୍ଗରୁ ଛାଡ଼ିଯିବ ସେ ଦୁଷ୍କୃତ ।
ଜୟ ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ ଜଗତ କାରଣ
ମଧୁକଇଟବ ଭାରି ଶ୍ରୀ ମଧୁସୂଦନ ।

ଏକମୂର୍ତ୍ତି ତିନିରୂପ ଧରି ଦାମୋଦର
ବଉଦ୍ଧ ରୂପରେ ବିଜେ ଶ୍ରୀ ନୀଳକନ୍ଦର ।
ମ୍ଳେଚ୍ଛ ଜନମାନଙ୍କୁ ଯେ ନିସ୍ତାରିବା ପାଇଁ
ନନ୍ଦିଘୋଷ ରଥେ ବିଜେ କର ଭାବଗ୍ରାହୀ ।
ଗୁଣ୍ଡିଚା ନବରେ ପ୍ରଭୁ ନବଦିନ ରହି
ଦୁଃଖୀ ଦରିଦ୍ରଙ୍କ କଷ୍ଟ ସେଠାର ସରଇ ।
ଶ୍ରୀ ବିଦ୍ୟାଧରଙ୍କୁ ପ୍ରଭୁ ପଟାନ୍ତର ନାହିଁ
ଭୃତ୍ୟଦୁଃଖ ଦେଖି ତୁମ୍ଭେ ନ ସହ ଗୋସାଇଁ ।
ମୁହିଁ ଅଟେ ଅରକ୍ଷିତ ନ ଜାଣଇ କିଛି
ଦୟାକର ମୋତେ ଆହେ ପଦ୍ମଦଳ ଆଖି ।
ଏ ଭବଜଳଧି ମାୟା ସଂସାର ଅଟଇ
ବୈକୁଣ୍ଠରେ ଠାବଦିଅ ଆହେ ଭାବଗ୍ରାହୀ ।
ବନ୍ଦଇ ଶ୍ରୀ ଶାରଳା ଗୋ ଝଙ୍କଡ଼ରବାସୀ
ତୋହର ଚରଣେ ମାଗୋ ନିରନ୍ତରେ ଘୋଷି ।
ଝଙ୍କଡ଼ପୁରେ ଗୋ ରହିଥାଉ ତୁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ
ଅସୁର ନାଶି ସଂସାରଜନଙ୍କର ହିତେ ।
ସିଂହପରେ ବସି ତୁହି ଭ୍ରମୁ ତିନିପୁର
ତୋତେ ରକ୍ଷାହେଲେ ସର୍ବେ ଯିବେ ସ୍ୱର୍ଗପୁର ।
ଅସୁର ନିବାରିଣୀ ଗୋ ଦୁର୍ଗତି ଖଣ୍ଡିନୀ
ତୋହର ମହିମା କେହୁ କହେ ପରିମାଣି ।
ଦେବତାଙ୍କୁ ଅଗୋଚର ଏ ତୋର ମହିମା
ନରଜନ୍ମ ପାଇ କେହୁ ବଳିପାରେ ସୀମା ।
ତେଣୁକରି ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ କରଇ ମୁଁ ରହି
ପିମ୍ପୁଡ଼ି ପରେ ପର୍ବତ ଲଦୁ ମହାମାୟୀ ।
ଏଥିକି ଯେ ଅଗୋଚର ଲାଗୁଅଛି ମୋତେ
ତୁ ମାହେଶ୍ୱରୀ ପ୍ରସନ୍ନ ହୁଅ ଶୁଦ୍ଧମତେ ।
ଦୀନ ଅରକ୍ଷିତ ଅଟେ ଶ୍ରୀ ଶାରଳା ଦାସ
ଶ୍ରୀ ଶାରଳା ଦେବୀ ପାଦେ ମୋହର ବିଶ୍ୱାସ ।

—o—

ନାରଦଙ୍କ ଆଦେଶେ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ସହିତେ ପାଣ୍ଡବଙ୍କର ଧର୍ମଯଜ୍ଞ କରିବାର ମନ୍ତ୍ରଣା

ଏଥୁଅନ୍ତେ ସେ ବିଲଙ୍କ ଦେଶ ମହାରାଜା
ପାଦ୍ୟଅର୍ଘ୍ୟ ଦେଇ କଲେ ଅଗସ୍ତିଙ୍କୁ ପୂଜା ।
ମୁନିଙ୍କ ଚରଣେ କୋଟି ଦଣ୍ଡବତ କରି
ପାଏପଡ଼ି ଉଠିଶିରେ କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି ।
ଦୟାରେ କହିଲେ ମୋତେ ଶ୍ରୀବିଷ୍ଣୁ ପୁରାଣ
ତେଣୁ କୃତାର୍ଥ ହୋଇଲା ମୋହର ପରାଣ ।
ଅସଂଖ୍ୟ ଅଟଇ ମହାଭାରତ ଚରିତ
ପଚାରିବାକୁ କି ମୁହିଁ ଅଟଇ ସମର୍ଥ ।
ନ ପଚାରିଲେ କୃତାର୍ଥ ନୋହିବ ମୋ ଦେହୀ
ତେଣୁ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଛି ଗୋସାଇଁ ।
କହିଲ ଅପୂର୍ବ କଥାମାନ ଥୋକେ ମୋତେ
ଧର୍ମଯଜ୍ଞ ଆୟୋଜନ ହୋଇଲା କେମନ୍ତେ ।
ଏହା ସଂକ୍ଷେପି କହିବା ହେଉ ମୁନିବର
ତେବେ ସିନା ମନ ମୋର ହୋଇବ ସୁସ୍ଥିର ।
ଶୁଣିଣ ହରଷ କୁମ୍ଭରଷିର ନନ୍ଦନ
ପଚାରିଲୁ ଅସମ୍ଭବ କଥା ତୁ ରାଜନ ।
ଏତେ ବୋଲି ପୁରାଣ ପୋଥି ମୁନି ଫେଇ
ବୋଇଲେ ଶୁଣ ବିଲଙ୍କଦେଶ ନରସାଇଁ ।
ବୈଶାଖ କୃଷ୍ଣ ତୃତୀୟା ତିଥି ଗୁରୁବାର
ନାରଦ ଯେ ମୁନିବର ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ କୁମର ।
ଦଣ୍ଡକମଣ୍ଡଳୁ ଧରି ପିନ୍ଧି କଷ ବାସ
କଳି ଧୋକଡ଼ି ମୁଣିକି ଧରିଛନ୍ତି ପାଶ ।
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇଁ ହସ୍ତିନା ନଗରେ
ଆସ୍ଥାନେ ଅଛନ୍ତି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରର କୁମରେ ।
କୁରୁସଇନ୍ୟ ଯେ ପୂରିଛନ୍ତି ଚଉପାଶେ
ଅଠର ଅକ୍ଷୌହିଣୀ ଯେ ଅଛନ୍ତି ପାରୁଶେ ।
ଆବର ଅଛନ୍ତି ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ କର୍ଣ୍ଣଶଲ୍ୟ
ଦୁଃଶାସନ ମୂଳେ ଶତଭାଇ ମହାମଲ୍ଲ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ଭୀମ ଅର୍ଜୁନ ନକୁଳ ଯେ ମନ୍ତ୍ରୀ
ସାତ ଅକ୍ଷୌହିଣୀ ବଳ ସଙ୍ଗତେ ଅଛନ୍ତି ।
କୁରୁପାଣ୍ଡବେ ଅଭେଦ ଆତ୍ମା ଭିନ୍ନ ନୋହି
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ପଶାଖେଳେ ରହି ।
ଏବେଳେ ନାରଦମୁନି ମିଳିଲେ ଏଠାରେ
ବେଗହୋଇ ବିଜେ କଲେ ଆସ୍ଥାନ ଉପରେ ।
ମୁନିଙ୍କୁ ଦେଖି ଆସ୍ଥାନୁ ଉଠିଲେ ସମସ୍ତେ
ନମସ୍କାର କଲେ ଯାଇ ମୁନି ପାଦାଗ୍ରତେ ।
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ସହିତେ ଯେ ନମସ୍କାର କଲେ
ସ୍ୱସ୍ତି କଲ୍ୟାଣ ନାରଦମୁନି ଯେ ବାଞ୍ଛିଲେ ।
ଷଡ଼ଅର୍ଘ୍ୟେ ପୂଜାକଲେ ଗାନ୍ଧାରୀ ତନୟେ
ପାଦାସନେ ଦେଇ ବୋଲେ ବସନ୍ତୁ ମୁନି ହେ ।
ଆଜ କୃତାର୍ଥ ହୋଇଲା ମୋହର ଜୀବନ୍
ସଙ୍ଖୋଳି ଅଇଲି ଦୟାକରି ତପୋଧନ ।
ଏତେକ ବୋଲି ଚରଣ ତଳେ ରଜା ପଡ଼ି
ନାରଦ ଧରି ବୋଇଲେ ଉଠ ଦଣ୍ଡଧାରୀ ।
ତୋଠାରେ ଆମ୍ଭର ରାୟେ ବହୁତ ବିଶ୍ୱାସ
ତେଣୁ ସଙ୍ଖୋଳି ଅଇଲୁ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଶିଷ୍ୟ ।

ଆୟୁଷ ବର୍ଦ୍ଧ ନ ହେଉ ଧନ ପରାପତ
ବହୁତ କଲ୍ୟାଣ ତାଙ୍କୁ କଲେ ତପୋବନ୍ତ ।
ଏମନ୍ତବେଳେ ଆସ୍ଥାନ ଯହୁଁ ମଉଳିଲା
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ମୁନିଙ୍କୁ ସେ ଚାହିଁ ପଚାରିଲା ।
ବୋଇଲା ତୁମ୍ଭେ ଗୋସାଇଁ କାହିଁକି ହୋ ଯିବ
ଦୟାକରି ଆଜକ ମୋ ପୁରରେ ରହିବ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ଏକଠାବ ହୋଇ
ଦଣ୍ଡେ ହେଁ ରହି ନ ପାରୁ ଆହେ ନରସାଇଁ ।
ଏବେ ଯାଉଅଛୁ ଆମ୍ଭେ ପାତାଳ ପୁରକୁ
ଥରେ ସଙ୍ଖୋଳି ଆସିବୁ ନାଗଦେବତାଙ୍କୁ ।
ଏତେକ ବୋଲି ସେଠାରୁ ମୁନି ଚଳିଗଲେ
ଯୁଧିଷ୍ଠି ଦେବ ତାହାଙ୍କ ପଛେ ଗୋଡ଼ାଇଲେ ।
ସାତ ଅକ୍ଷୌହିଣୀ ବଳ ପଣ୍ଡିତ କ୍ରମରେ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ବାରୁଣା ନଗରେ ।
ନାରଦ ମହାମୁନିଙ୍କୁ ସଙ୍ଗତରେ ଘେନି
ଆସ୍ଥାନ କରି ବସିଲେ ନିଜ ରାଜଧାନୀ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିରଙ୍କୁ ବହୁତ ମୁନି ପ୍ରଶଂସିଲେ
ଧର୍ମ କଥାମାନ ତାଙ୍କୁ ବୁଝାଇ କହିଲେ ।
ଷାଠିସହସ୍ର ଋଷିଙ୍କୁ ନିତ୍ୟେ ଦେଉ ଅନ୍ନ
ସତ୍ୟବାଦୀ ପୁରୁଷ ତୁ ପଣ୍ଡୁର ନନ୍ଦନ ।
ନାରଦଙ୍କ ମୁଖୁ ଶୁଣି ଏସନକ ବାଣୀ
ଦରହସରେ ବୋଲନ୍ତି ଧର୍ମ ନୃପମଣି ।
ନ ବୋଲିବ କେଭେ ଆଉ ଏହା ମୁନିବର
ଅନ୍ନ ଦେଇ ପୋଷେ ମୋତେ ଅମ୍ବିକା କୁମର ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ କଥାଏ କହିବା
ଆମ୍ଭ ବୋଲ ନ ଭାଙ୍ଗିବୁ ତୁହୋ ରାଜଦେବା ।
ମୁନି ବଚନେ ବୋଇଲେ ଧର୍ମ ନରରାୟେ
ଯାହା ବୋଲିବେ କରିବି ଭୋ ମୁନି ନିଶ୍ଚୟେ ।
ମୁନି ବୋଇଲେ ଏବେ ତୁ ଯାଗଟିଏ କର
ଅସଂଖ୍ୟ ଧର୍ମ ତୋହର ହେବ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ଏଡ଼େ ଭାଗ୍ୟ ମୋର କାହିଁ
ଅନ୍ନବସ୍ତ୍ର ଦେଇ ପୋଷୁଅଛି ପୁରୁସାଇଁ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ତୁହୋ ନ ବିଚାର କିଛି
ତେଣୁ ତୋତେ ସାହାପକ୍ଷ ହେବେ ଶିରୀବସ୍ତି ।
ତୋତେ ଅପୂର୍ବ ନୁହଇ ଧନ ଯେ ବସନ
ଏଥକୁ ଚିନ୍ତା ନ କର ଧର୍ମର ନନ୍ଦନ ।
ଏସନ ବାକ୍ୟ ନାରଦ ମୁନି ମୁଖୁ ଶୁଣି
ଆନନ୍ଦ ହୋଇ ସମ୍ମତ କଲେ ନୃପମଣି ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଏକାନ୍ତରେ ରାଇଲେ ଅର୍ଜୁନ
ଦ୍ୱାରକାକୁ ବାବୁରେ ତୁ ଯିବୁ ଏହିକ୍ଷଣ ।
ନାରଦଙ୍କ ସମ୍ବାଦ ତୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ କହି
ଘେନି ଆସିବୁ ଏଠାକୁ ମୁନି ଥାନ୍ତୁ ରହି ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ମୁଖୁ ଅର୍ଜୁନ ଏସନକ ଶୁଣି
ବାହାର ହେଲେ ତୁରିତେ ଧନୁଶର ଘେନି ।
ଶୁଣ ତୁହୋ ମହାରାୟେ କହନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ ମଧ୍ୟପର୍ବ ରୀତି ।
ତୁ ଯେ ମୋତେ ପଚାରିଲୁ ଯଜ୍ଞର ପ୍ରସ୍ତାବ
ଏକମନେ ଶୁଣ ବାବୁ ତହିଁରେ ଯେ ଭାବ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିରଙ୍କ ଆଜ୍ଞାକୁ ଶିରରେ ନିବେଶି
ବାହାରିଲେ ନମସ୍କାର କରି ନନ୍ଦ ଶିଷି ।
ଅତିବେଗେ ଦ୍ୱାରକାରେ ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ
ନିର୍ଭୟରେ ଚଳିଗଲେ କୁନ୍ତୀ ଦେବୀ ଶିଷ୍ୟ ।
ଅର୍ଜୁନର ଆଗମନ ଜାଣି ଭାବଗ୍ରାହୀ
ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀନାଥଙ୍କୁ କି ଉବାର ଅଛଇ ।
ଦେବାର୍ଚ୍ଚନ ଭୋଜନ ଯେ ସାରି ନାରାୟଣ
ସତ୍ୟଭାମାର ପୁରରେ ବିଜେ ଭଗବାନ ।
ଆନନ୍ଦେ ଖେଳନ୍ତି ସତ୍ୟାସଙ୍ଗେ ନରହରି
ବୋଇଲେ ଅର୍ଜୁନ ଆସେ ଦ୍ୱାରାକା ନଗରୀ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପୁର ଦ୍ୱାରେ ଅର୍ଜୁନ ମିଳିଲେ
ସପତ ପୁର ଜିଣିଣ ଭିତରେ ପଶିଲେ ।
ବାରଣ କରିବା କ୍ଷମା ନାହିଁ ଯେ କାହାର
ନିର୍ଭୟରେ ପଶି ଯାଇଅଛି ମହାବୀର ।
ଯେଉଁଠାରେ ଶ୍ରୀଗୋବିନ୍ଦ ବିଜେ କରିଛନ୍ତି
ଅର୍ଜୁନ ସେଠାରେ ଯାଇ ମିଳିଲେ ତଡ଼ତି ।
ସତ୍ୟଭାମା ସଙ୍ଗେ ପଶା ଖେଳନ୍ତି ମୋହନ
ଏହି ଅବସରରେ ଚାହିଁ ଦେଖନ୍ତି ଅର୍ଜୁନ ।
ସତ୍ୟଭାମା ଥିବା ଦେଖି ପଛକୁ ଘୁଞ୍ଚିଲା
ଅନ୍ତର ହୋଇଣ ଖଣ୍ଡେ ଦୂରରେ ରହିଲା ।
ଅର୍ଜୁନର ମନ ଜାଣିପାରି ଲକ୍ଷ୍ମୀସାଇଁ
ତକ୍ଷଣେ ଅସ୍ଥାନୁ ଉଠି ଖଣ୍ଡେଦୂର ଯାଇ ।
ଆସ ଆସ ପାର୍ଥ ତୁରେ ମୋହର ପରାଣ
ତୋହର ମୋହର କିଛି ନାହିଁ ଭିନ୍ନା ଭିନ୍ନ ।
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ମୁଖରୁ ଏ ବଚନ ଶୁଣି
ପାଦେ ପଡ଼ିଣ ଶୋଇଲା ପାର୍ଥ ବୀରମଣି ।
ଉଠ ଉଠ ବୋଲି କରେ ତୋଳି ବାସୁଦେବ
ଆଜ ମୋହର ପରମ ଭାଗ୍ୟ ଉପୁଜିବ ।
ସତ୍ୟଭାମାକୁ ଅର୍ଜୁନ ନମସ୍କାର କଲେ
ଶତ୍ରାଜିତ ନନ୍ଦିନୀ ଯେ କଲ୍ୟାଣ ବାଞ୍ଛିଲେ ।
ଶତ୍ରୁ ମାରି ହୁଅ ପଞ୍ଚକଟକେ ରାଜନ
ପରମ କଲ୍ୟାଣ ତୋତେ ହେଉରେ ଅର୍ଜୁନ ।

ତିନିପୁର ମଧ୍ୟେ ପାର୍ଥ ପାଇବୁ ତୁ ପୂଜା
ଶୁଣି ହସିଲେ ଦେବାଧିଦେବ ମହାରାଜା ।
ବୋଇଲେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ତୋଠାରେ ହୋଇଲେ ସଦୟ
ଭୀତି ତୁମ୍ଭର ନାହିଁ ହେ କୁନ୍ତୀଙ୍କ ତନୟ ।
ଏଥୁଅନନ୍ତରେ ପୁଚ୍ଛେ ମନୁ ଦଣ୍ଡଧାରୀ
ସନ୍ତୋଷ ମନରେ ମୁନି କହିବା ବିସ୍ତାରି ।
ରାଜା ବଚନେ କହନ୍ତୁ ତାଙ୍କୁ ମହାମୁନି
ଏକମନ ହୋଇ ଶୁଣ ତୁ ହେ ନୃପମଣି ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଲନ୍ତି ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ସତ୍ୟଭାମା
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଝରୀର ନୀର ଘେନିଆସ କିନା ।
ସତ୍ୟଭାମା ଉଠି ବେଗେ ଆଣି ଗଙ୍ଗାଜଳ
ପାଦ ପଖାଳ ବୋଇଲେ ତୁହେ ପଣ୍ଡୁବାଳ ।
ପୁଣି ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ଶ୍ରୀମୁଖ ବଚନ
ପାଦ ପଖାଳନ୍ତି ତହିଁ କୁନ୍ତୀଙ୍କ ନନ୍ଦନ ।
ପାଦ ପ୍ରକ୍ଷାଳନ କରିସାରି ଅରଜୁନ
ପୟର ପୋଛିଲେ ଘେନି ସୁଝୀନ ବସନ ।
କର ଧରି ଭିତରକୁ ନେଲେ ଭଗବାନ
ରତ୍ନ ପଲ୍ୟଙ୍କ ଉପରେ ବସାଇ ବହନ ।
କୁଶଳ ବାରତା ପୁଚ୍ଛା କଲେ ଚକ୍ରପାଣି
ଠାକୁରଙ୍କ ଶୁଭମାନ କହ ବୀରମଣି ।
ସବୁ କୁଶଳ କହିଲା ଯହୁଁ ଅରର୍ଜୁନ
ଶୁଣି ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲେ ଦେବ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।
ପୁନରପି ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ହସି ପଚାରନ୍ତି
ଅଇଲକି ସଙ୍ଖୋଳିବା ପାଇଁ ବୀର ଏଥି ।
ଠାକୁରଙ୍କ ଆଜ୍ଞା କିବା ତୋର କାର୍ଯ୍ୟ ଅର୍ଥେ
ଏଣୁ ପଚାରଇ ବୀର ପୁନରପି ତୋତେ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ତୁ ହୋ ଶୁଣ ଚକ୍ରଧର
ନାରଦ ମୁନି ଯେ ବିଜେ ଆମ୍ଭର ନଗର ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କି ବୋଇଲେ ଯେ କଥାଏ କରିବ
ଆପଣ ଧର୍ମାର୍ଥେ ଏକ ଯାଗ ଆରମ୍ଭିବ ।
ନାରଦଙ୍କ ବଚନରେ ଠାକୁର ହସିଲେ
ଯାଗ କରିବା ଶକ୍ତିକି ମୋହର ବୋଇଲେ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ସଖା ଭଗବାନ
ଏଥିରୁ ଚିନ୍ତା ନ କର ପଣ୍ଡୁର ନନ୍ଦନ ।
ନାରଦଙ୍କ ନିଷ୍ଠା ଯହୁଁ ଯୁଧିଷ୍ଠି ଜାଣିଲେ
ଏକାନ୍ତ କରି ଡକାଇ ମୋତେ ପଠାଇଲେ ।
ବୋଇଲେ ଦ୍ୱାରକାକୁ ଏହିକ୍ଷଣି ଯିବୁ
ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ତୁ ଘେନିଣ ଆସିବୁ ।
ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ହସିଲେ ଶ୍ରୀ ବାଳଗୋପାଳ
କିସ ଭିଆଇ ଅଛଇ ବ୍ରହ୍ମାର ଦୁଲାଳ ।
ସତ୍ୟଭାମାକୁ ବୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ହୃଷିକେଶୀ
ବେଗ କରି ଷଡ଼ରସ ରନ୍ଧନ କରସି ।

ଠାକୁରଙ୍କ ଆଜ୍ଞାପାଇ ଦେବୀ ଉଠିଗଲେ ।
ଷଡ଼ରସର ମଣୋହି ସଞ୍ଜା ଭିଆଇଲେ ।
ଘୃତ ଖଣ୍ଡକ୍ଷିରୀ ନାନା ପ୍ରକାର ବ୍ୟଞ୍ଜନ
ତତକ୍ଷଣେ ନିର୍ମାକଲେ ରାନ୍ଧଣା ବିଧାନ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ଭଗବାନ କରାଇଣ ସ୍ନାନ
ପିନ୍ଧିବାକୁ ଦେଲେ ଆଣି ବିଚିତ୍ର ବସନ ।
ପଖାଳକରା ଘେନିଣ ପାର୍ଥ ମଥା ପୋଛି
ଅଙ୍ଗେ ସୁଗନ୍ଧ ଚନ୍ଦନ ଚତୁଃସମ ଲେଛି ।
ଶ୍ରୀଖଣ୍ଡ ଚନ୍ଦନ ଗୋଳି ଅଙ୍ଗରେ ବୋଳିଲେ
ନାନାବର୍ଣ୍ଣ ପୁଷ୍ପଗଭା ଶିରରେ ଖଞ୍ଜିଲେ ।
ନାନା ଅଳଙ୍କାରମାନ ପାର୍ଥ ଅଙ୍ଗେ ଖଞ୍ଜି
ବୀରବେଶ କରି ବେଗେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ମାଜି ।
ମଣୋହିଠାରେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଯାଇ ବିଜେ କଲେ
ସଜାଡ଼ିଛନ୍ତି ବିଚିତ୍ର ଆସନେକ ଭଲେ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣପୀଢ଼ା ତା ସଙ୍ଗେ ବସିବାକୁ ଦେଇ
ତା ଉପରେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ବସାଇଲେ ନେଇ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପଲମେ ନେଇ ସେ ଅମୃତ ପାକ
ଦେବୀ ପରଷୁ ଅଛନ୍ତି ହୋଇଣ ଉତ୍ସୁକ ।
ସନ୍ତୋଷେ ବସି ଭୋଜନ କଲେ ଅରର୍ଜ୍ଜୁନ
ନାନା ପ୍ରକାର ଅମୃତ ଷଡ଼ରସମାନ ।
ନାନାବର୍ଣ୍ଣ ପିଠାମାନ ପରଷନ୍ତି ଆଣି
ସନ୍ତୋଷ ମନେ ଭୋଜନ କଲେ ବୀରମଣି ।
ମଣୋଣି ସାରି ଉଠିଲେ ବୀର ତତକ୍ଷଣି
ଆଚମନ କରିବାକୁ ଦେଲେ ବାସପାଣି ।
ଆଚମନ ସାରି ବୀରବର ଯେ କିରୀଟି
ଏଥିଉତ୍ତାରେ ସୁଝୀନ ବସନ ପାଲଟି ।
ପଲଙ୍କ ପରେ ବସିଲେ ହରି ଫାଲଗୁନି
କର୍ପୂର ତାମ୍ବୁଳ ତହୁଁ ଦେଲେ ଦେବୀ ଆଣି ।
ପାନ୍ ଭୋଜନ ସାରିଣ ଅରଜୁନ ପୁଣ
ବୋଇଲେକ ସାବଧାନେ ଶୁଣ ନାରାୟଣ ।
ଠାକୁରଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ଯିବା ହସ୍ତ ନା ପୁରକୁ
ଆବର କହିଅଛନ୍ତି ବହନ ଯିବାକୁ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନଙ୍କ ଶ୍ରୀମୁଖରୁ ଏସନକ ଶୁଣି
ସଜହୋଇ ବାହାରିଲେ ଦେବ ଚକ୍ରପାଣି ।
ବିନତା କୁମର ଦେବ ସୁମରଣା କଲେ
ରମ୍ୟକ ଦ୍ୱୀପେ ଗରୁଡ଼ ରହିଣ ଯେ ଥିଲେ ।
ନାରାୟଣ ଚିନ୍ତନ୍ତେ ଯେ ମନରେ ଜାଣିଲେ
ତକ୍ଷଣେ ଦ୍ୱାରକାପୁରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
ନାରାୟଣଙ୍କ ଚରଣେ କଲେ ନମସ୍କାର
କିମର୍ଥେ ଚିନ୍ତିଲେ ବୋଲି ପୁଚ୍ଛେ ଖଗବର ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଆହେ ପକ୍ଷୀରାୟେ
ଏହିକ୍ଷଣି ଯିବା ଆମ୍ଭେ ବାରୁଣାର ଯାଏ ।
ଅର୍ଜୁନ ଆସିଛି ମୋତେ ନେବାର ଯେ ପାଇଁ
ନାରଦେ କିସ ଚରିତ ଅଛନ୍ତି ଭିଆଇ ।
ନାରଦ ରହିଅଛନ୍ତି ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଅନାଇ
ଆମ୍ଭର ଗଲେ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଯିବେ ମୁନିସାଇଁ ।
ଏମନ୍ତ ସମ୍ବାଦମାନ ଗରୁଡ଼ଙ୍କୁ କହି
ଅର୍ଜୁନ ସହିତେ ପୃଷ୍ଠେ ବିଜେ ଭାବଗ୍ରାହୀ ।
ଚଇତନ କହୁଛନ୍ତି ଶୁଣ ମନୁ ରାୟ
ମହାଭାରତ ଚରିତ ସୁଧା ରସମୟ ।
ବନ୍ଦଇ ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ କମଳା ରମଣ
ସଂସାର ମଧ୍ୟେ ତୋ ନାମ ପରମ କାରଣ ।
ନୀଳକନ୍ଦର ଶିଖରେ ଅପୂର୍ବ ମୂରତି
ଚତୁର୍ଦ୍ଧାମୂରତି ହୋଇଅଛି ଶିରୀପତି ।
କମଳା ବିମଳା ବାକ୍ୟଦେବୀର ସହିତେ
ସେବାରେ ଖଟିଅଛନ୍ତି ଯାର ପାଦଗତେ ।
ଯାମ୍ୟେ ସମୁଦ୍ର ଉତ୍ତରେ କଳ୍ପବଟ ଅଛି
କୋଟିତୀର୍ଥ ଘେନି ତହିଁ ପୁଷ୍କର ରହିଛି ।
ସଂସାର ଜନେ ନିସ୍ତାର କରିବା ନିମନ୍ତେ
ବଉଦ୍ଧରୂପେ ବିଜୟ ଦେବ ଜଗନ୍ନାଥେ ।
ସେ ରୂପ ଚିନ୍ତା କରିବ କାର ଶକ୍ତି ଅଛି
ମୂର୍ଖ ଅପଣ୍ଡିତ ମୁହିଁ ନ ଜାଣଇ କିଛି ।
ତୁଳସୀପତି ଚରଣୁ ଅନ୍ୟ ନ ଜାଣଇ
ଶାରଳା ଦାସକୁ ରକ୍ଷାକର ଭାବଗ୍ରାହୀ ।
ଶୁଣି ଗରୁଡ଼ ତକ୍ଷଣେ କାୟା ବିସ୍ତାରିଲେ
ସହସ୍ରେ ଯୋଜନ ଉଠ ଉପରକୁ ଗଲେ ।
ତିନି ନିଃଶ୍ୱାସରେ ବୀର ବିକ୍ରମି ଗମଇ
ବାରୁଣାବନ୍ତରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୁଅଇ ।
ଗରୁଡ଼ ପୃଷ୍ଠୁ ଉତୁରି ହରି ଅରର୍ଜୁନ
ଆସ୍ଥାନତଳେ ମିଳିଲେ ଯାଇ ବେନିଜନ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କୁ ଦେଖି ଦୁହେଁ ଯାଇ ପ୍ରଣମିଲେ
ଉଠ ଉଠ ବୋଲି ଆଜ୍ଞା ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଦେଲେ ।
ହରିଙ୍କୁ ଟୋଳି ବୋଇଲେ ନକୁଳ ତାହିଁ
ଶୁଣି ମାଦ୍ରୀର ତନୟ ବେଗେ ଉଠଯାଇ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କରିଣ ଟୋଳଇ
ଉଠି ଉଭାହେଲେ ତହୁଁ ଦେବ ଭାବଗ୍ରାହୀ ।
କର ପ୍ରସାର କରିଣ ଧର୍ମଙ୍କ ନନ୍ଦନ
ଆପଣା କଲ୍ୟାଣ ବାଞ୍ଛା କରନ୍ତି ଆପଣ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଖି ଭୀମ ଚରଣେ ପ୍ରଣମି
ଉଠ ଉଠ ବୃକୋଦର ବୋଲନ୍ତି ଯେ ସ୍ୱାମୀ ।

ଭୀମସେନକୁ ଅର୍ଜୁନ ଯାଇ ଓଳଗିଲେ
ସହଦେବ ନକୁଳ ଯେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଣମିଲେ ।
ଯେ ଯାହାର ମାନ୍ୟଧର୍ମମାନ ବେଗେ ସାରି
ଆସ୍ଥାନର ଉପରକୁ ଉଠନ୍ତି ଶ୍ରୀହରି ।
ଦେଖିଲେ ନାରଦ ବସିଅଛନ୍ତି ଆଗରେ
ହରିନାମ ଗାଉଛନ୍ତି ବୀଣା ଧରି କରେ ।
ମୁନିଙ୍କୁ ହରି ଅର୍ଜୁନ ନମସ୍କାର କଲେ
ନାରଦ ତହିଁ ବହୁତ କଲ୍ୟାଣ ବାଞ୍ଛିଲେ ।
ନାରାୟଣ ମୁଖ ଚାହିଁ ଯୁଧିଷ୍ଠି ଆନନ୍ଦ
ଆସ୍ଥାନେ ବସ ବୋଲନ୍ତେ ବସିଲେ ଗୋବିନ୍ଦ ।
ବୋଲନ୍ତି ନାରଦ ମୁଖ ଚାହିଁ ଯଦୁସାଇଁ
ହେ କଳହପ୍ରିୟ ମୁନି କି ଅଛ ଭିଆଇ ।
ଗୋବିନ୍ଦଙ୍କ ବଚନରେ କହନ୍ତି ଯେ ମୁନି
ଅପୂର୍ବ କଥା ଭିଆଇଅଛୁ ଚକ୍ରପାଣି ।
ଧର୍ମଯଜ୍ଞ ବୋଲି ଯଜ୍ଞ ଅଛଇ ଗୋଟିଏ
ଯାହା ଭିଆଇ କରିଛୁ ଯେ ଦେବାଧିରାୟେ ।
ଧନଧାନ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ତେଣେ ହେବ ପରାପତ
ସ୍ୱର୍ଗରେ ବସିବେ ତାର ପୁରୁଷ ସପତ ।
ଦେବେ ସନ୍ତୋଷେ ଖାଇବେ ଘୃତ ସମୋରସ
ମୁନିମାନେ ଯାଗ ଦେଖି ହୋଇବେ ସନ୍ତୋଷ ।
ଦେବରଷି ରାଜରଷି ବ୍ରହ୍ମରଷି ଆସି
ଘୃତ ଯବ ସମିଧ ଯେ ଦେଉଥିବେ ବସି ।
କ୍ଷିତିପାଳମାନେ ଯାଗେ ଆସି ରୁଣ୍ଡହେବେ
ଅମୃତ ଯୋଗାଡ଼ ଶକ୍ରଶାଳେ ଭୁଞ୍ଜୁଥିବେ ।
ଯାଗନିକମାନେ ସର୍ବ ଯାଗେ ରୁଣ୍ଡହୋଇ
ଘୃତ ଦେଇଥିବେ କ୍ଷଣେ ଅନ୍ତର ନ ହୋଇ ।
ମାଗିବା ଲୋକଙ୍କୁ ଦେଇଥିବେ ଧନଧାନ୍ୟ
ନିରାଶ ନୋହିବେ ଦୁଃଖୀ ଦରିଦ୍ର ଯେ ଜନ ।
ନାରଦ ମୁଖୁ ଏସନ କଥାମାନ ଶୁଣି
ହସି ବୋଲୁଛନ୍ତି ତହିଁ ଦେବ ଚକ୍ରପାଣି ।
ଏ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଧନ କାହିଁ ଯୁଧିଷ୍ଠିରଙ୍କର
ଏ କଥାଗୋଟା କିମ୍ପାଇଁ କହ ମୁନିବର ।
ମୋର ମନକୁ ଏକଥା ଗୋଟା ନ ଆସଇ
ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇଲ ଯେ ତୁମ୍ଭେ ମୁନି କାହିଁପାଇଁ ।
ଦୁଷ୍ଟ ରାଜାଏ ମହୀରେ ବହୁତ ଅଛନ୍ତି
ଏକେ ଏକେ ହେଲେ ଜିଣି ପୃଥ୍ୱୀକି ପାରନ୍ତି ।
ରାଜାଏ ନଇଲେ ଯାଗ ଧର୍ମ ନ ପାଇବା
ଏହା ବିଚାର କରିଣ ମୁନି ହୋ କହିବା ।
ଗୋବିନ୍ଦ ମୁଖୁ ଏସନ ବଚନକୁ ଶୁଣି
ନିଷ୍ଠୁର ବାଣୀ କହନ୍ତି ପୁଣି ମହାମୁନି ।

ଏଥକୁ କି ଅସମର୍ଥ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ରାୟେ
ଯାହାର ସଖା ଦେବାଧିଦେବ ମହାରାୟେ ।
ପୂର୍ବରୁ ତ ଶୁଣିଅଛ ଦେବ ନାରାୟଣ
ଖାଣ୍ଡବବନ ଅଗ୍ନିକି ଦେଇଛି ଅର୍ଜୁନ ।
ଲଦୁବୁଦୁ ବ୍ୟାଧି ବହି ତିନିଯୁଗ ଥିଲା
ମନ୍ଦାଗ୍ନି ଯୋଗୁ ଅନଳ ତହୁଁ ନିସ୍ତାରିଲା ।
ମନ୍ଦାଗ୍ନି ଯୋଗୁ ଆହାର ନ କରଇ ଘୃତ
ଔଷଧି ଖାଇ କ୍ଷୁଧାରେ ହୁଅଇ ଆରତ ।
ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ମାଗିଛି ପାର୍ଥକୁ ଆହାର
ଘୃତ ଭୋଜନ ତୁ ମୋତେ ଦେବୁ ପଣ୍ଡୁବାଳ ।
ଯାଗ କରି ଘୃତ ତିଳ ମୋତେ ତୁହି ଦେବୁ
ତେବେ ତୁ ମୋହର ଏହି କ୍ଷୁଧା ନିବାରିବୁ ।
ଏତେକ ବଚନ ଅଗ୍ନି ଦେବତା କହନ୍ତେ
ସନ୍ତୋଷ ହୋଇ ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ଏମନ୍ତେ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କୁ କହି ଯାଗ କରାଇବି ମୁହିଁ
ଆହୁତି ପାଇ ସନ୍ତୋଷ ହେବୁ ସ୍ୱାହାସାଇଁ ।
ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ନାରଦ ମୁଖୁଁ ଚକ୍ରପାଣି
ଅର୍ଜୁନ ମୁଖକୁ ଚାହିଁ କହନ୍ତି ଏ ବାଣୀ ।
ଯାହା କହନ୍ତେ ନାରଦ ସତ କି ଏକଥା
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ମୁନି ବାକ୍ୟ ନୁହେଁ ମିଥ୍ୟା ।
ସତ୍ୟ କରିଛି ଅଗ୍ନିକି ଦେବାପାଇଁ ଘୃତ
ତୁ କେମନ୍ତେ ନାସ୍ତିକରୁ କହ ହେ ଅଚ୍ୟୁତ ।
ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ହସିଲେ ଦେବ ଚକ୍ରଧାରୀ
ବୋଇଲେ ଅଗ୍ନି ଦେବତା ବଡ଼ ଉପକାରୀ ।
ଧନୁଶରମାନ ଆଣି ଦେଇଛନ୍ତି ତୋତେ
ଭୋଜନ ଦେବାକୁ କହି ନ ଦେବ କେମନ୍ତେ ।
ନାରଦଙ୍କୁ ବୋଲନ୍ତି ଯେ ଦେବ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
ଶୁଣ ତୁ ହୋ ମହାମୁନି ବ୍ରହ୍ମାର ନନ୍ଦନ ।
ଲକ୍ଷେରାଜା ବରଣକୁ କାଳ ଏବେ ନାହିଁ
ଯାନ ନିର୍ବାହ କରିବା ଏବେ ଆମ୍ଭେ କାହିଁ ।
ଧନ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଆମ୍ଭେ କାହୁଁ ଭିଆଇବା
ଏ ବଡ଼ ସଂଶୟ ମୋତେ ଲାଗେ ମୁନି ଦେବା ।
କହିବା କଥାତ ଆମ୍ଭେ ଜାଣୁ ଚକ୍ରଧର
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଧର୍ମ ଦେବଙ୍କୁ ପଚାର ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିରଙ୍କ ମୁଖକୁ ଗୋବିନ୍ଦ ଚାହିଁଲେ
କିସ ବିଚାରିଣ ଆଜ୍ଞା ହେଉ ହେ ବୋଇଲେ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ମୋତେ କିସ ପଚାରୁଛ
ଅନ୍ନଦେଇ ପୋଷିଛନ୍ତି ଅମ୍ବିକାର ବତ୍ସ ।
ମୋହର ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବ କେବେ ହେ ନୁହଇ
ନାରଦଙ୍କୁ ନିବର୍ତ୍ତାଅ ତୁମ୍ଭେ ଭାବଗ୍ରାହୀ ।

ଏତେ କହିଣ ଯୁଧିଷ୍ଠି ଦେବ ହେଲେ ତୁନି
ତହୁଁ ହୃଦଗତେ ଚିନ୍ତା କଲେ ଚକ୍ରପାଣି ।
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ମନ ନାରଦ ଜାଣିଲେ
ଏକାନ୍ତରେ ଗୋବିନ୍ଦଙ୍କୁ ରାଇଣ ବୋଇଲେ ।
ଏ ଯାଗଗୋଟି କରାଅ ତୁ ହୋ ଭଗବାନ
ବହୁତ ଧର୍ମ ଉଦିତ ହେବ ଧନଧାନ୍ୟ ।
ଲକ୍ଷେ ରାଜାଙ୍କୁ ନ ବରି ଷଡ଼ରାଜ ଆଣ
କୁବେରଠାରୁ ତୁ ଧନ ଆଣ ନାରାୟଣ ।
ସ୍ୱର୍ଗରୁ ଇନ୍ଦ୍ର ପାତାଳୁ ବାସୁକୀ ଆସିବ
ମର୍ତ୍ତ୍ୟରୁ ଏ ଚାରି ରାୟେ ବରଣ କରିବ ।
ଭାନୁମନ୍ତ ମୃଗସେନ ରାଜା ଉଗ୍ରସେନ
ଲକ୍ଷେ ରାଜାର ମଉଡ଼ମଣି ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ।
ଏହାଙ୍କୁ ବରଣ କରି କରାଅ ତୁ ଯାଗ
ଆମ୍ଭେ ହୋ ଏବେ ଏଠାରୁ ଯାଉଅଛୁ ସ୍ୱର୍ଗ ।
ସୁମରିଲେ ଆମ୍ଭେ ପୁଣି ଏଠାରେ ମିଳିବୁ
ଯାଗର ବିଧି ବିଧାନମାନ ଭିଆଇବୁ ।
ଏମନ୍ତ କହି ନାରଦ ଗଲେ ସ୍ୱର୍ଗପୁର
କୁନ୍ତୀଙ୍କ ପାଶେ ମିଳିଲେ ଦେବ ଚକ୍ରଧର ।
ପ୍ରଣାମ କରନ୍ତେ ଦେବୀ କଲେକ କଲ୍ୟାଣ
କହିଲେ ଦେବୀଙ୍କ ଆଗେ ନାରଦ ଭିଆଣ ।
କୁନ୍ତୀ ବୋଇଲେ ପାଣ୍ଡବ ବଳ ସିନା ତୁହି
ମୋତେ କି ପଚାରୁ ତୁ ତ ଅଟୁ ଭାବଗ୍ରାହୀ ।
ତହୁଁ ଦ୍ରୌପଦୀ ମନ୍ଦିରେ ଚଳିଲେ ଗୋବିନ୍ଦ
ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ଯାଜ୍ଞସେନୀ ହୋଇଲେ ଆନନ୍ଦ ।
ଷଡ଼ରସରେ ଭୋଜନ ଦେଲେ ଯାଜ୍ଞସେନୀ
କ୍ଷୀରି ପିଠା ପଞ୍ଚାମୃତ ପଇଡ଼ର ପାଣି ।
ଅନ୍ନ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ପରଷି ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପଲମେ
କର୍ପୂର ବିଡ଼ିଆ ପାନ ଆଣିଦେଲେ ଭୀମେ ।
ଭୋଜନ ସନ୍ତୋଷ ହୋଇ ଦେବ ଜଗନ୍ନାଥ
ଆସ୍ଥାନରେ ବିଜେ କଲେ ଯହିଁ ନୃପନାଥ ।
ଜୟ ତୁ ନୀଳକନ୍ଦରବାସୀ ଶିରୀପତି
ଚତୁର୍ଦ୍ଧାରୂପେ ବିଜୟ ଧରି ଦିବ୍ୟମୂର୍ତ୍ତି ।
କମଳା ବିମଳା ବାକ୍ୟଦେବୀଙ୍କ ସହିତେ
ସେବାରେ ଖଟି ଅଛନ୍ତି ଯାର ପାଦଗତେ ।
ଦକ୍ଷିଣରେ ମହୋଦଧି କଳ୍ପବଟ ଅଛି
କୋଟି ତୀର୍ଥ ଘେନି ଯହିଁ ବିଜୟ ଶ୍ରୀବତ୍ସ ।
ସଂସାରଜନଙ୍କୁ ସେହୁ ତାରିବା ନିମନ୍ତେ
ବଉଦ୍ଧ ରୂପରେ ବିଜେ ଦେବ ଜଗନ୍ନାଥେ ।
ସେ ରୂପକୁ ଚିନ୍ତିବାକୁ କାର ଶକ୍ତି ଅଛି
ମୂର୍ଖ ଅପଣ୍ଡିତ ମୁଁ ଯେ ନ ଜାଣଇ କିଛି ।

ତୁଳସୀ ବଲ୍ଲଭ ବିନୁ ମୋର ଅନ୍ୟ ନାହିଁ
ଶାରଳା ଦାସକୁ ରଖ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଗୋସାଇଁ ।

—୦—

ଧର୍ମ ଯଜ୍ଞର ଆୟୋଜନ

ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ମନୁରାଜା ପୁଚ୍ଛାକରି
କେବଣ ଚରିତ ହେବ କହ ତପଚାରୀ ।
ରାଜା ଶୁଣି ପଚାରନ୍ତେ କହନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ସନ୍ତୋଷ ହୋଇ ଶୁଣନ୍ତି ବିଲଙ୍କ ନୃପତି ।
ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ପୁଣି ଆସ୍ଥାନ ମଉଳି
ଚାରିଭାଇ ସହ ଧର୍ମଦେବ ଗଲେ ଚଳି ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୈନତୟକୁ ଘେନି ସଙ୍ଗତରେ
ବିଜେ କଲେ ଯାଇ କୁନ୍ତୀଦେବୀଙ୍କ ନବରେ ।
ଦେଖି କୁନ୍ତୀଦେବୀଙ୍କୁ ସେ ନମସ୍କାର କଲେ
ବିନୟ ହୋଇଣ ତହିଁ ବହୁତ କହିଲେ ।
ବହୁ କଲ୍ୟାଣ କରନ୍ତି ତାଙ୍କୁ କୁନ୍ତୀଦେଇ
ସମସ୍ତ କୁଶଳ ପଚାରନ୍ତି ତୋଷହୋଇ ।
ସର୍ବକୁଶଳ କହିଲେ ତାଙ୍କୁ ନାରାୟଣ
ପୁତ୍ର ପୌତ୍ର ସରବେ ଯେ ଅଛନ୍ତି ଶୁଭେଣ ।
ଶୁଣି କୁନ୍ତୀଦେବୀ ମନେ ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇ
ଯୁଧିଷ୍ଠି ଦେବ ବୋଇଲେ ମାତା ମୁଖ ଚାହିଁ ।
ପାକର ଯୋଗାଡ଼ ଏବେ କର ଆଗୋ ମାତ
ଭିତର ପୁରେ ଭୋଜନ କରିବେ ଅଚ୍ୟୁତ ।
ଭିତର ପୁରକୁ କୁନ୍ତୀଦେବୀ ଚଳିଗଲେ
ଗୋବିନ୍ଦ ଆସିଅଛନ୍ତି ବୋଲଣ କହିଲେ ।
ଶୁଣି ଯାଜ୍ଞସେନୀ ମନେ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଲେ
ଷଡ଼ରସେ ପାକ ସେହୁ କଲେକ ପାଚନ ।
କଲେ ସେ ନାନା ବର୍ଣ୍ଣରେ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ତିଅଣ
ପଞ୍ଚାମୃତରେ ପାୟସ କଲେକ ରନ୍ଧନ ।
ପଞ୍ଚବର୍ଣ୍ଣର ପିଷ୍ଟକ କଲେ ସେହୁ ପୁଣ
ଭୋଜନ କରିବେ ବୋଲି ପ୍ରଭୁ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।
ରନ୍ଧନ ବିଧି ସାରିଣ ଦ୍ରୁପଦ ଦୁଲଣୀ
ଯାଇ ଜଣାଇଲେ ବେଗେ କୁନ୍ତୀ ଠାକୁରାଣୀ ।
କୁନ୍ତୀଦେବୀ ବୋଇଲେ ହେ ଉଠ ଚକ୍ରଧର
ବିଳମ୍ବ ନ କର ବେଳ ହେଲାଣି ଉଛୁର ।
ଭୀମ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ନକୁଳ ପୁଣି ସହଦେବ
ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କ ସହିତରେ ବିଜେ ବାସୁଦେବ ।
ସଞ୍ଚାମାନ ଆଗୁମାଏ ସଜାଡ଼ିଣ ଥିଲେ
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଥାଳିରେ ଅନ୍ନ ଆଣି ପରଷିଲେ ।
ଦିବ୍ୟ ଅରୁଆର ଅନ୍ନ ବାସ ଘୃତଦେଇ
ନାନା ବ୍ୟଞ୍ଜନ ଦିଅନ୍ତି ଆଣି କୁନ୍ତୀ ଦେଇ ।
କ୍ଷିରି କ୍ଷିରିସାମାନ ସେ ପରଷନ୍ତି ଆଣି
ସନ୍ତୋଷେ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି ତାହା ପ୍ରଭୁ ଚକ୍ରପାଣି ।
ପଞ୍ଚବର୍ଣ୍ଣୀ ପିଠା ପରଷନ୍ତି କୋଇନ୍ତାଏ
ଆମ୍ବ ଲେମ୍ବୁ ଟଭାରସ ତହୁଁ ଆଣିଦିଏ ।
ଭୋଜନ ସାରି ଉଠିଲେ ବେଗେ ଷଡ଼ଜଣ
ଗଙ୍ଗା ଜଳରେ ସରବେ କଲେ ଆଚମନ ।
କର୍ପୂର ବିଡ଼ିଆ ପାନ ତହୁଁ ଆଣିଦେଲେ
ସନ୍ତୋଷେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ତାହାକୁ ଭୁଞ୍ଜିଲେ ।
ଏକମନ ହୋଇ ଶୁଣ ଯାଗର ଯେ ରୀତି
ଶୁଣ ହେ ମୁନୁ ପୁରୁଷ ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ।
ଭୋଜନ ସାରିଣ ତହୁଁ ଦେବ ଭାବଗ୍ରାହୀ
ପଣ୍ଡୁ ପଞ୍ଚପୁତ୍ରଙ୍କୁ ସେ ଏକାନ୍ତକୁ ନେଇ ।
ଯାଗ କର ତୁମ୍ଭେମାନେ କିଛି ନ ବିଚାର
ଯେତେ ଇଚ୍ଛା ଆଣିଦେବା କୁବେର ଭଣ୍ଡାର ।
ହୃଦଗତରେ ବିଚାର କଲେ ଜଗନ୍ନାଥ
ରାଜସୂୟ ଯାଗ ପୁଣ କରିବ ଯଥାର୍ଥ ।
ଲକ୍ଷେରାଜା ବରିବାକୁ ସମୟ ଯେ ନାହିଁ
କିସ କରିବା ଭାବନ୍ତି ବସି ଭାବଗ୍ରାହୀ ।
ନାରଦଙ୍କୁ ମନମଧ୍ୟେ ସୁରମଣା କଲେ
କୃଷ୍ଣ ସୁମରନ୍ତେ ତାହା ନାରଦ ଜାଣିଲେ ।
ମନଦଣ୍ଡ ଚଢ଼ି ମୁନି ହୋଇଲେ ବାହାର
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ବାରୁଣାବନ୍ତର ।
ନାରଦ ମୁନିଙ୍କୁ ଦେଖି ଉଠି ଷଡ଼ଜଣ
ନମସ୍କାର କଲେ ଯାଇ ମୁନିଙ୍କ ଚରଣ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ କୃଷ୍ଣ କିମ୍ପା ସୁମରିଲ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଯାହା ଭିଆଇଲ ।
ଲକ୍ଷେ ରାଜା ବରିବାକୁ ବେଳ ନ ପାଇବା
ଏଥକୁ କିସ ବିଚାର କହ ମୁନିଦେବା ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଦେବ ବୁଦ୍ଧିଏ ମୋ ଅଛି
ଏଥକୁ ଚିନ୍ତା ନ କର ତୁହୋ ଶିରୀବତ୍ସି ।
ଲକ୍ଷେ ରାଜାଙ୍କୁ ଏଥକୁ ବରଣ ନ କରି
ଚାରିଦିଗୁ ରାଜା ଆଣିବାକ ବରିକରି ।
ସ୍ୱର୍ଗପୁର ବାସବଙ୍କୁ ନିମନ୍ତି ଆଣିବା
ପାତାଳପୁରୁ ବାସୁକି ରାଜାକୁ ବରିବା ।
ଷଡ଼ରାଜା ଘେନି ଯାଗ ହେବ ଆରୋପଣ
ଚାରିଦିଗ ରାଜା ମିଶି ହେବେ ଷଡ଼ଜଣ ।
ନାରଦ ମୁନିଙ୍କ ମୁଖୁ ଏସନକ ଶୁଣି
ଆନନ୍ଦ ହୋଇଣ ଦେବ କହନ୍ତି ସେ ପୁଣି ।
ଭଲ କଥାଏ କହିଲେ ହେ ନାରଦ ମୁନି
ଯାଗଶାଳ ଭିଆଇବା କେଉଁଠାରେ ପୁଣି ।

ଗଙ୍ଗା କୂଳେ ଯାଗଶାଳା କରିବା ନିର୍ମାଣ
ଜଳ ସୁଲଭ ସେଠାରେ ହେବ ନାରାୟଣ ।
ନାରଦଙ୍କୁ ନାରାୟଣ ପୁଣି ପଚାରିଲେ
ମର୍ତ୍ତପୁରୁ କେଉଁ ରାଜା ବରିବାକୁ ଭଲେ ।
ନାରଦ ମୁନି କହିଲେ ଶୁଣ ଦାମୋଦର
ଏଥିରୁ ବିଚାର ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ନିରାଧାର ।
ଚାରିଦିଗ ମଧ୍ୟେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହସ୍ତିନା ନଗ୍ରଟି
ଏଥିରେ ରାଜା ଅଟଇ ପୁଣି ଧାର୍ତ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରୀ ।
ଗାନ୍ଧାରୀର ତନୟ ସେ ମାନଗୋବିନ୍ଦାଇ
ପନ୍ନଗାବିଷ୍ଣୁ ତା ପାଦେ ପଦ୍ମ ଉକୁଟଇ ।
ଲକ୍ଷେ ରାଜାଙ୍କ ଉପରେ ସେ ମଉଡ଼ମଣି
ଏହା ତ ଆପେଣେ ଜାଣ ଦେବ ଚକ୍ରପାଣି ।
ଭୋଜବଂଶ ନରପତି ଉଗ୍ରସେନ ରାୟେ
ତୁମ୍ଭର ରାଜା ଅଟଇ ସେହୁ ଦେବରାୟେ ।
ଏହାକୁ ନିମନ୍ତ୍ରି ଦେବ ଆଣିବାକୁ ଯାଇଁ
ଏ କଥାକି ତୋ ମନକୁ ଆସେ ଭାବଗ୍ରାହୀ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ଜଣାଗଲା ଦୁଇ ରାଜ
ଆବର କେ ଦୁଇ କହ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ତନୁଜ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଆଉ ଏକ ରାଜା ଅଛି
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଡରିଣ ତାହା ନ କହେ ଶ୍ରୀବସ୍ତି ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ମନେ ନ କର ତୁ ଭ୍ରାନ୍ତି
ସଂଶୟ ଫେଡ଼ିଣ ମୋତେ କହ ମହାଯତି ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଯେହୁ ଜରାସନ୍ଧରାୟେ
ଛୟାଣୋଇ ସସ୍ରରାଜା ତୋର ବନ୍ଦୀ ହୁଏ ।
ସେ ରାଜା ଅଇଲେ ସବୁ ହୋଇବ ଯେ ଭଲ
ଲକ୍ଷେ ରାଜାଙ୍କ ସହିତ ହେବ ସମତୁଲ ।
ତାହା ଶୁଣିଣ ହସିଲେ ଦେବ ଚକ୍ରଧର
ଆମ୍ଭ ଅପକାରୀ ଅଟେ ଜରାସନ୍ଧ ବୀର ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଏଥେ ଚିନ୍ତା ଯେ ନ କର
ଆମ୍ଭେ ତାଙ୍କୁ ଆଣିଦେବୁଁ ଆହେ ଚକ୍ରଧର ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ସେହୁ କଳି ଭିଆଇବ
ତାହାର ଆମ୍ଭର ଏଥେ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଉପୁଜିବ ।
ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ଯାଗହେବ ନଷ୍ଟ
ଏଥିରେ ଚରିତ କହ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ଚାଟ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ମୁଖୁ ଏସନ ନାରଦ ଶୁଣିଲେ
ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ହେବ ନାହିଁ ଆମ୍ଭେ ତିଆରିବୁ ଭଲେ ।
ଏଥେ ସଂଶୟ ନ ଧର ମନେ ଭଗବାନ
ଏକଥା ବିଚାରି ତୁନିହେଲେ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ବଳରାମ ଯେ ଅଛନ୍ତି
ତାହାକୁ ଦେଖି ଚଳିବେ ପ୍ରଭୁ ହଳପତି ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ସେହୁ କିଛି ନ କହିବେ
ଆମ୍ଭର କହନ୍ତେ ତୁନିହୋଇ ଯେ ରହିବେ ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଆହୋ ବ୍ରହ୍ମମୁନି
ଏହି କଥାକୁ ସେ ତୁମ୍ଭେ ଥାଅ ପରିମାଣି ।
ଏମନ୍ତ ତିନିରାଜା ଯେ ହୋଇଲେକ ପୁଣ
ଏଥିର ଉତ୍ତାରେ ଅଛି କେବଣ ରାଜନ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ପୁରୁଷ ଉତ୍ତମ
ରାଜା ଏକ ରହିଅଛି ମେରୁ ମେଖଳେଣ ।
ବଡ଼ ଗରିଷ୍ଠ ଅଟଇ ସେହୁ ନୃପବର
ଥାଟ ସୈନ୍ୟ ନାହିଁ ଏକା ବୁଝେ ରାଜ୍ୟଭାର ।
ଧନୁ ତୂଣୀର ସେ ଧରିଥାଏ ନିଜ କରେ
ଶତ୍ରୁ ଉପଗତ ହେଲେ ନିବାରଇ ତାରେ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ମହାମୁନି
ଅପୂର୍ବ କଥାଏ କହିଲ ତ ତପୋଧନୀ ।
ମେରୁ ମେଖଳାକୁ କେହୁ ଯିବାକ ସେ ପୁଣ
କେମନ୍ତ ଆସିବ ସେହୁ ଏତେ ଦୂର ଜାଣ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ତାହା ନୁହଇ ଯେ ଦୂର
ମେରୁ ମେଖଳା ବୋଲିଣ ନାମ ପର୍ବତର ।
ମେରୁ ମେଖଳାକୁ ତାର ସୀମା ଯେ ଲାଗଇ
ଏମନ୍ତ ବୋଲି କହିଲୁ ଆମ୍ଭେ ଯଦୁସାଇଁ ।
ବାସୁଦେବ ନାରଦଙ୍କୁ ପଚାରନ୍ତି ଚାହିଁ
ତାର ନାମ କିସ ଅଟେ କହ ତପିସାଇଁ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ତାର ନାମ ମୃଗସେନ
ବ୍ୟାସ ମୁନିଙ୍କର ସେହୁ ଅଟଇ ନନ୍ଦନ ।
ତାହାର ମାତା ଯେ ପୁଣି ମୃଗୁଣୀ ଅଟଇ
ଏହା ଶୁଣିଣ ହସିଲେ ପ୍ରଭୁ ଭାବଗ୍ରାହୀ ।
କହ ମୁନିବର ଏହା କେବଣ ବେଭାର
କେମନ୍ତେ ଅଟଇ ଏହୁ ବ୍ୟାସଙ୍କ କୁମର ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଆହୋ ଶୁଣ ଯଦୁସାଇଁ
ଏକଦିନେ ବ୍ୟାସ ବନମଧ୍ୟେ ଭ୍ରମିଯାଇ ।
ମୃଗ ମୃଗୁଣୀ ଶୃଙ୍ଗାର ଦେଖିଲେ ନୟନେ
ଅଥୟ ହେଲେ ସେ ମହାଋଷି କାମବାଣେ ।
କେତେ ହେଁ ଦୂରେ ଦେଖିଲେ ଏକଇ ମୃଗୁଣୀ
ତାହାକୁ କୋଳେ ଧଇଲେ ବ୍ୟାସ ମହାମୁନି ।
ଶୃଙ୍ଗାର ରେତ ପଡ଼ିଲା ମୃଗୁଣୀ ଗର୍ଭରେ
ସଇନ୍ଦୁ ପୁତ୍ରେକ ତହିଁ ପଡ଼ିଲା ଭୂମିରେ ।
ପୁତ୍ର ପ୍ରସବି ମୃଗୁଣୀ ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ଗଲା
କ୍ଷୀର ନ ପାଇଣ ପୁତ୍ର ବିକଳେ କାନ୍ଦିଲା ।
ତାହାର ରୋଦନ ନିରଞ୍ଜନ ଯେ ଜାଣିଲେ
ଶୂନ୍ୟେ ରହିକରି ସେହୁ ବ୍ୟାସଙ୍କୁ କହିଲେ ।

ମୃଗୁଣୀ ଗର୍ଭୁ ଯେବଣ ଶୁକ୍ର ଉପୁଜିଛି
ତୁମ୍ଭର ବୀର୍ଯ୍ୟରେ ସେହୁ ଜନମ ହୋଇଛି ।
ଆସିଣ ତାହାକୁ ପ୍ରତିପାଳନ ତୁ କର
ନୋହିଲେ ଶାପ ପାଇବୁ ନିଶ୍ଚେ ମୁନିବର ।
ଧର୍ମ ଦେବତାଙ୍କ ତହୁଁ ଏସନକ ଶୁଣି
ପୁତ୍ରକୁ ଆଣି ପାଳିଲେ ବ୍ୟାସ ମହାମୁନି ।
ଶାସ୍ତ୍ର ଶସ୍ତ୍ରବିଦ୍ୟା ତାକୁ ବହୁ ଶିଖାଇଲେ
ବହୁତ କଲ୍ୟାଣ କରି ତାକୁ ବର ଦେଲେ ।
ଚିର ଆୟୁଷ ତୋହର ହେଉ ଏ ପୃଥ୍ୱୀରେ
କେହି ରାଜା ନ ଜିଣିବେ ତୋତେ ତ ସମରେ ।
ଏକା ହୋଇଣ ସମର କରିବୁ କୁମର
ଧନୁ ନାରାଚ ଏକ ଯେ ଧରିଥିବୁ କର ।
ନାମଗୋଟି ତାହାର ଯେ ଦେଲେ ମୃଗସେନ
ମେରୁମନ୍ଦର ପର୍ବତେ ଦେଲେ ତାକୁସ୍ଥାନ ।
ନାରଦ ମୁଖୁ ଏସନ ଶ୍ରୀହରି ଶୁଣିଲେ
କୁରୁବଂଶେ ମୃଗସେନ ଜାତ ସେ ଜାଣିଲେ ।
ଏଥୁଅନ୍ତରେ ବିଲଙ୍କ ଦେଶର ରାଜନ
ମୁନିଙ୍କ ଚରଣ ତଳେ ନମେ ପୁଣ ପୁଣ ।
ଏ ବଡ଼ ସଂଶୟ ମୋତେ ଲାଗିଲା ଗୋସାଇଁ
ମୃଗୀ ହୋଇ କେମନ୍ତେ ସେ ନର ପ୍ରସବଇ ।
ପୁତ୍ର ପ୍ରସବ କରିଣ ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ଗଲା
ଏକଥା ମୋର ମନରେ ସଂଶୟ ଲାଗିଲା ।
ଅଗସ୍ତି ଋଷି ବୋଇଲେ ଶୁଣ ସାବଧାନେ
ତା ପୂର୍ବଜନ୍ମ କହିବା ଶୁଣ ଏକମନେ ।
ପୂର୍ବଜନ୍ମେ ବିଦ୍ୟାଧରୀ ଅଟଇ ସେ ମୃଗୀ
ଶାପରେ ମୃଗଯୋନିରେ ଜନମ ସେ ଲଭି ।
ଏହା ଶୁଣି ମନୁରାଜା ପଚାରିଲେ ପୁଣି
କେବଣ ବିଦ୍ୟାଧରୀ ସେ କା ଶାପରେ ଜନ୍ମି ।
ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ଶୁଣ ତୁ ମନୁ ରାଜନ
ଧନୁ ଶେଷରେ ମକର ମାସ ପ୍ରବେଶେଣ ।
ମକର ସ୍ନାହାନେ ଚଳିଗଲେ ସର୍ବଜନ
ଇନ୍ଦ୍ରର ପୁତ୍ର ସେ ସୁରଗନ୍ଧର୍ବ ନାମେଣ ।
ମେନକା ଦୁହିତା ନାମ ଅଟେ ଶକୁନ୍ତଳା
ସୁନ୍ଦରକୁ ପଟାନ୍ତର ନାହିଁ କେ ଅବଳା ।
ସେ ଯାଇଅଛି ମକର ସ୍ନାହାନର ପାଇଁ
ବେନିଜନେ ସେହିଠାରେ ଭେଟାଭେଟି ହୋଇ ।
ଶକୁନ୍ତଳାକୁ ଦେଖିଣ ମନର ବିଭୋଳେ
ଗନ୍ଧର୍ବ ତାହାକୁ ଧାଇଁ ଧଇଲାକ ବଳେ ।
ବଳେ ଧରନ୍ତେ ସେ ବାଳା ସମ୍ମତି ନକଲା
ରାଗେ ଗନ୍ଧର୍ବ ତାହାକୁ ଅଭିଶାପ ଦେଲା ।

ମୃଗ ପଶୁର ପ୍ରାୟେକ ହୋଇବୁ ଯେ ତୁହି
ମୃଗଯୋନିରେ ତୁ ବାଳୀ ଜନ୍ମହୁଅ ଯାଇ ।
ଡରେ ସୁନ୍ଦରୀ ପୁରୁଷେ ଯାଇ ପଚାରିଲା
ଶାପକୁ କାରଣ ମୋତେ କହସି ବୋଇଲା ।
କନ୍ୟାର ଭକତି ଦେଖି ସେହୁ ଦୟାକଲା
ଶାପୁଁ ଉଦ୍ଧାରିବାର ସେ ବଚନ କହିଲା ।
ଅସ୍କନ୍ଦ ଭବନରେ ମୃଗୀ ହୋଇ ଚରୁଥିବୁ
ବ୍ୟାସଙ୍କ ଶୃଙ୍ଗାରେ ତୁହି କାରଣ ପାଇବୁ ।
ଶକୁନ୍ତଳା ବୋଇଲା ମୁଁ କେମନ୍ତେ ଜାଣିବି
କେମନ୍ତ ପ୍ରକାର ମୁହିଁ ମୁନିଙ୍କୁ ଭେଟିବି ।
ଗନ୍ଧର୍ବ ବୋଇଲା ନର ହୋଇ ଯେ ହରିବ
ତାର ବୀର୍ଯ୍ୟେ ତୋ ଗର୍ଭରୁ ପୁତ୍ର ଉପୁଜିବ ।
ଶାପ ଦେଇଣ ଗନ୍ଧର୍ବ ତହୁଁ ଚଳିଗଲା
ଶକୁନ୍ତଳା ମୃଗୀ ରୂପେ ମଞ୍ଚରେ ଜନ୍ମିଲା ।
ଶୁଣିଲଟିକି ଏକଥା ମନୁ ନୃପବର
ଏସନ ପ୍ରକାରେ ଜନ୍ମ ସେ ମୃଗ ମୁନିର ।
ନାରଦ କହିଲେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ଆଗେ
ଶୁଣିଲେ ମୃଗସେନର ଜନମ ପ୍ରସ୍ତାବେ ।
ହସିକରି କହୁଛନ୍ତି ତାକୁ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
ରାଜାମାନଙ୍କୁ ଯାଇଁ କେ କରିବ ବରଣ ।
ଏଥିର ଚରିତ ମୋତେ କହ ତପୋଧନ
ନାରଦ କହୁଅଛନ୍ତି ଶୁଣ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।
ସହଦେବ ପଚାର ସେ ଏ ଚରିତ କହୁ
ଆଗତ ନିଗତ ବାର୍ତ୍ତା ଜାଣଇ ତ ସେହୁ ।
ସହଦେବଙ୍କୁ ପୁଚ୍ଛିଲେ ତହୁଁ ନାରାୟଣ
ଯାଗ ନିର୍ଭା ହେବଟି କି କହ ମନ୍ତ୍ରୀ ପୁଣ ।
ସହଦେବ କରପତ୍ର ବେଗେ ଦେଲେ ଚାହିଁ
ବୋଇଲେ ସଂଶୟ ଏଥି ନାହିଁ ଭାବଗ୍ରାହୀ ।
କଳିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଏଥିରେ ଯେ କିଛି ନାହିଁ ଦେବ
ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ ଯାଗ କରିବା ଶୁଣ ବାସୁଦେବ ।
ସହଦେବଙ୍କ ମୁଖରୁ ଏସନକ ଶୁଣି
ମନରେ ସାନନ୍ଦ ହେଲେ ଦେବଚକ୍ରପାଣି ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ତୁ ହୋ ଶୁଣ ମନ୍ତ୍ରୀବର
ରାଜାଙ୍କୁ ବରଣ ପାଇଁ କରିବା ବିଚାର ।
ସହଦେବ କହୁଛନ୍ତି ଶୁଣ ହୃଷିକେଶ
ପାତାଳ ଭୁବନେ ଯାନ୍ତୁ ମାଦ୍ରୀ ଦେବୀଶିଷ୍ୟ ।
ଜରାସନ୍ଧ ମୃଗସେନ ବରିଯାନ୍ତୁ ଭୀମ
ନାରଦେ ଜାଣନ୍ତି ଏଥି ବିଚାର ଉତ୍ତମ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଠାକୁର ଯାନ୍ତୁ ସ୍ୱର୍ଗପୁର ଯାଏ
ମଥୁରାରେ ବରନ୍ତୁ ସେ ଉଗ୍ରସେନ ରାୟେ ।

ମୁହିଁ ବରିଯିବି ଭାନୁମନ୍ତ ଯେ ରାଜନ
ଏମାନେ ଅଟନ୍ତି ଆମ୍ଭ ବନ୍ଧୁବର୍ଗ ଜାଣ ।
ଏମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଅଟଇ ଯୁକତେ
ଏସନ ବିଚାର ସହଦେବ ଯେ କହନ୍ତେ ।
ଅଳପ କରି ହସିଲେ ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ
ପୁଣି ନାରଦଙ୍କୁ ହକାରିଲେକ ତୁରିତ ।
ମଗଧ ଦେଶକୁ ମୁନି ତୁମ୍ଭେ ଚଳିଯିବ
ଜରାସନ୍ଧ ଆସ୍ଥାନରେ ଯାଇ ବସିଯିବ ।
ବରଣ ଯୋଗାଡ଼ ଭୀମ ଘେନିଣ ମିଳିବ
ବିଚାର ସକଳ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରିବ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବଚନେ ମୁନି ସୀଉକାର କଲେ
ମନଦଣ୍ଡ ଚଢ଼ି ମୁନି ବାହାର ହୋଇଲେ ।
ଶୁଣ ହୋ ମନୁ ପୁରୁଷ କହନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ଏଥିର ଉତ୍ତାରେ ଯାହା କଲେକ ଶ୍ରୀପତି ।
ସାବଧାନ ହୋଇ ତୁହୋ ଶୁଣ ଏକମନେ
ବିଚିତ୍ର ଆଖ୍ୟାନ ଏହୁ ଯାଗର ବିଧାନେ ।
ବାରୁଣାବନ୍ତ ପୂର୍ବରେ ସୁରଗଙ୍ଗା ତୀରେ
ଯାଗକୁ ଯେ ଅନୁକୂଳ କରନ୍ତି ସେଠାରେ ।
ବର ନାମେ କରିଣ ଯେ ଶିବନାମେ ଯୋଗ
ଏଗାର ଦିନ ଯେ ମେଘ ସଙ୍କରାନ୍ତି ଭୋଗ ।
ଦ୍ୱିଜା ନକ୍ଷତ୍ର ସେ ଦିନ ଅଟେ ଚନ୍ଦ୍ରଶୁଦ୍ଧି
ସେଦିନ ଯୋଗାଡ଼ କଲେ ଯାଗର ଯେ ବିଧି ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କୁ ହୋଇଅଛି ସାଧକ ଯେ ତାର
ଅନୁକୂଳ ଘେନିଗଲେ ରାଜା ଯୁଧିଷ୍ଠିର ।
ଯାଗଶାଳ ଭୂମିଖଣ୍ଡ ଲଙ୍ଗଳେ ଚଷିଲେ
ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନିମନ୍ତେ ମାଘତିଳ ଯେ ବୁଣିଲେ ।
ବିଶ୍ୱକର୍ମାକୁ ଶ୍ରୀହରି ସୁମରଣା କଲେ
ତତକ୍ଷଣେ ଆସି ବିଶ୍ୱକର୍ମା ଯେ ମିଳିଲେ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ତୁହୋ ଶୁଣ ବିଶ୍ୱକର୍ମା
ସ୍ୱର୍ଗପୁରୁ ଘେନିଆସ ସଭା ଯେ ସୁଧର୍ମା ।
ସାତଦିନ ପାଇଁକି ତୁ ଆଣିବୁ ଆସ୍ଥାନ
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଧର୍ମଯାଗ କରିବେ ଆପଣ ।
ବିଶ୍ୱକର୍ମା ବୋଇଲେ ହୋ ଶୁଣିମା ଗୋସାଇଁ
ସବୁ କଥାମାନ ତୋର ଭିଆଣ ଅଟଇ ।
ରାତ୍ରିକ ଭିତରେ ସର୍ବ ନିର୍ବାହ ହୋଇବ
ଏଥକୁ କିଛି ଚିନ୍ତା ନ କର ବାସୁଦେବ ।
ବିଶ୍ୱକର୍ମାକୁ ଯେ ଆଜ୍ଞା ଦେଇ ନାରାୟଣ
ଆପଣେ ଯାଇଁ ମିଳିଲେ କୁବେର ଭୁବନ ।
ହରିଙ୍କୁ ଦେଖି କୁବେର ଯାଏ ପଡ଼ି ଶୋଇ
ଛାମୁରେ ଉଭା ହୋଇଲା ଶିରେ କରଦେଇ ।
ଆଜ ମୋହର ପବିତ୍ର ହୋଇଲା ଭୁବନ
କି ଅର୍ଥେ ବିଜେ କଲ ହୋ ପ୍ରଭୁ ଭଗବାନ ।
କୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଅଇଲୁ ଆମ୍ଭେ ଏଥିପାଇଁ
ଯେତେ ଧନ କରନ୍ତି ଧର୍ମ ନରସାଇଁ ।
ଯେତେ ଧନ ଲାଗିବ ତା ସବୁ ଦେଉଥିବ
ସାତଦିନେ ସେହି ଯାଗଗୋଟା ନିର୍ବା ହେବ ।
କୁବେର ବୋଲେ ଗୋସାଇଁ ତୁମ୍ଭର ଭଣ୍ଡାର
ମୋତେ ଧନ ମାଗୁଅଛ କିମ୍ପା ଚକ୍ରଧର ।
କୁବେରକୁ ଆଜ୍ଞାଦେଇ ଗଲେ ନାରାୟଣ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ବରୁଣ ଭୁବନ ।
ବରୁଣ ଦେବତା ଦେଖି ନମସ୍କାର କଲା
ଅନେକ ପ୍ରକାରେ ଷଡ଼ ଅର୍ଘ୍ୟରେ ପୂଜିଲା ।
ବରୁଣ ବୋଲେ ଗୋସାଇଁ ଅଇଲ କିମର୍ଥେ
ହରି ବୋଇଲେ ଯୁଧିଷ୍ଠି ଯାଗର ନିମନ୍ତେ ।
ଯାହା ଯାହା ସେ ଯାଗରେ ଲୋଡ଼ା ହେଉଥିବ
ସାତଦିନ ଯାଏ ତାହା ସବୁ ଦେଉଥିବ ।
ବରୁଣ ବୋଲେ ଗୋସାଇଁ ତୋହର ପଦାର୍ଥ
ନେବାକୁ ନାସ୍ତିକି କରି ପାରଇ ମୁହିଁତ ।
ବରୁଣ ମୁଖରୁ ଶୁଣି ଏସନକ ବାଣୀ
ବାହାର ହୋଇଲେ ତହୁଁ ଦେବ ଚକ୍ରପାଣି ।
କିରାତେଶ୍ୱର ବନରେ ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ
କିରାତେଶ୍ୱରକୁ ଡାକି ଅଣାଇଲେ ପାଶ ।
କିରାତେଶ୍ୱର ହରିଙ୍କି ନମସ୍କାର କଲା
କିମର୍ଥେ ବିଜେ ମୋ ପୁରେ ବୋଲି ପଚାରିଲା ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ତୁ କିରାତେଶ୍ୱର
ଯାଗ ଗୋଟିଏ କରିବେ ରାଜା ଯୁଧିଷ୍ଠିର ।
ଯେତେକ ଯାଗେ ଲାଗିବ ଫଳମୂଳମାନ
ସମସ୍ତ ନାବେ ପୂରାଇ ଦେବୁ ପ୍ରତିଦିନ ।
ଏତେ କହି ତହୁଁ ଚଳିଗଲେ ନାରାୟଣ
ଏମନ୍ତେ ନିଯୋଗମାନ ଖଞ୍ଜା କରି ପୁଣ ।
ବାରୁଣବନ୍ତେ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ
ଦରଶନ କଲେ ଆସି ଯୁଧିଷ୍ଠି ରାଜନ ।
ଦେଖିଲେକ ଯାଗଶାଳ ହୋଇଛି ନିର୍ମାଣ
ରାଜାଙ୍କର ଅନୁରୂପେ ଆସ୍ଥାନ ଭିଆଣ ।
ଋଷିମାନଙ୍କର ମଠ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ କରି
ଯେଉଁରୂପେ କହିଥିଲେ ଦେବ ନରହରି ।
ଷୋଳ କୋଶ ଦୀର୍ଘ ପ୍ରତି ସମସ୍ତ ଭିଆଇ
ଅଗୁରୁ ଶ୍ରେଣୀ ଚନ୍ଦନ କାଠ ରୁଅ ଦେଇ ।
ମରକତ ମଣିସ୍ତମ୍ଭ ବଇଡୁର୍ଯ୍ୟ ଓରା
ନାନା ବର୍ଣ୍ଣର ରତନ ଦିଶୁଅଛି ତୋରା ।

ବଖରାକେ ବଖରାକେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଚିତ୍ର
ଛାଉଣୀ ହୋଇଛି ଚାଳଯାକ ତେଜପତ୍ର ।
ଆପଣେ ବିଶ୍ୱକର୍ମା ତା କରିଛି ଗଢନ
ପଟାନ୍ତର ନାହିଁ ତାକୁ ଏ ତିନି ଭୁବନ ।
ଆବର ବିଶେଷ ଯହିଁ ଗୋବିନ୍ଦର ଆଜ୍ଞା
ବିଶ୍ୱକର୍ମା ତାହା କାହିଁ କରିବ ଅବଜ୍ଞା ।
ଏମନ୍ତେ ସେ ବିଶ୍ୱକର୍ମା ସଭା ସଜାଡ଼ିଣ
ବେଗହୋଇ ଚଳିଗଲା ଆପଣା ଭୁବନ ।
ଜଗତଜନ ଠାକୁର କମଳା ବିଳାସ
ଶ୍ରୀବିଷ୍ଣୁ ଚରଣେ ଦାସ ଶ୍ରୀ ଶାରଳା ଦାସ ।

—୦—

ରାଜାମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ

ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ପୁଣ କି ହେଲା ବିଧାନ
ବିଶେଷି କହ ହେ କୁମ୍ଭ ଋଷିର ନନ୍ଦନ ।
ଅଗସ୍ତି ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣ ମନୁ ନରରାୟ
ରାଜା ନିମନ୍ତ୍ରଣକୁ ସେ କଲେକ ଉପାୟ ।
ଭୀମସେନକୁ କହନ୍ତି ଦେବ ଚକ୍ରଧର
ଜରାସନ୍ଧ ରାଜାକୁ ତୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କର ।
ନାରଦ ଯାଇ ଅଛନ୍ତି ତାହାର ଭୁବନ
ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଘେନି କରି ଚଳ ତୁ ବହନ ।
ଆବର ମୃଗସେନକୁ କର ନିମନ୍ତ୍ରଣ
ଏସନ ଶୁଣି ବାହାର ହେଲେ ଭୀମସେନ ।
ମାହେନ୍ଦ୍ର ବେଳାରେ ସଜହେଲେ ଭୀମସେନ
ସାରଥି ରଥ ସଜାଡ଼ି ଆଣିଲା ବହନ ।
ଦୁଇ ଅକ୍ଷୌହିଣୀ ବଳ ଦୁଇଶତ ରଥ
ଚାରିଶତ ହସ୍ତୀସଙ୍ଗେ ଅଛନ୍ତି ମାହୁନ୍ତ ।
ସହସ୍ରେକ ଅଶ୍ୱ ଦୁଇସହସ୍ର ପଦାତି
ଲକ୍ଷେକ ଶଙ୍ଖ ଛାମୁରେ ତାହାର ବଜାନ୍ତି ।
ଶୁଭ ଅନୁକୂଳେ ଭୀମ ବାହାର ହୋଇଲା
ଦୁଇକୋଶ ମାଡ଼ି ଥାଟ ସଧିରେ ଚଳିଲା ।
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ଭୀମ ମଗଧରେ ଯାଇଁ
ଚାରଗଣେ ମଗଧେଶ ଛାମୁରେ ଜଣାଇ ।
ଭୋ ଦେବ ପରଦେଶର ଥାଟ ଯେ ଗୋଟାଏ
ଆମ୍ଭ ରାଜ୍ୟରେ ପଶନ୍ତି ଶୁଣ ମହାରାୟେ ।
ଶୁଣି ରାଜା ଜରାସନ୍ଧ କୋପେ ଥରହର
ବୋଇଲା ଥାଟକୁ ଭଲକରି ତୁ ପଚାର ।
ଜରାସନ୍ଧ ରାଜା ମୁଖୁ ଏସନକ ଶୁଣି
ନାରଦ ବୋଇଲେ ରାଜା ଶୁଣ ପରିମାଣି ।
ନାରଦଙ୍କ ବଚନରେ ମଗଧର ସାଇଁ
ଚାରକୁ ବୋଇଲା ଆରେ ଯାଅ ବେଗହୋଇ ।
କାହିଁର ଥାଟ ଏ ତୁହି ଯାଇଣ ପଚାର
ଥାଟ ଘେନି ଏଥେ କି କାର୍ଯ୍ୟ ତାହାର ।
ଚାରଗଣେ ଯାର ହେଲେ ଭୀମର ଛାମୁରେ
ବୋଇଲେ କି କାର୍ଯ୍ୟ ତୁମ୍ଭେ ପରି ଏ ରାଜ୍ୟରେ ।
ଭୀମସେନ ବୋଲେ ଆମ୍ଭେ ଯୁଦ୍ଧେ ଆସିନାହୁଁ
ଯାଗେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରି ଆସିଅଛୁ ଯହୁଁ ।
ଭୀମସେନର ମୁଖରୁ ଏସନକ ଶୁଣି
ଡଗରମାନେ ବାହୁଡ଼ି ଗଲେ ତତକ୍ଷଣି ।
ରାଜାର ଛାମୁରେ ଚାର କହିଲେ ବାରତା
ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଆଣିଅଛି ଏକ ମହାରଥୀ ।
ଏଥକୁ କେବଣ ଆଜ୍ଞା ହୋଇବ ଗୋସାଇଁ
ଜରାସନ୍ଧ ନାରଦକୁ ଚାହିଁଣ ପୁଚ୍ଛଇ ।
କିସ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଏହି କେଉଁ ଦେଶ ରାଜା
ଏହା ସଞ୍ଚପିଣ ମୋତେ କହ ମୁନିଦେବା ।
ନାରଦ କହିଲେ ଶୁଣ ମଗଧର ସାଇଁ
ହସ୍ତିନା କଟକ ରାଜା ଅଟେ କୁରୁସାଇଁ ।
ତାହାଙ୍କର ଭ୍ରାତା ପଞ୍ଚପାଣ୍ଡବେ ଅଟନ୍ତି
ବାରୁଣାବନ୍ତେ ନବର କରି ସେ ଅଛନ୍ତି ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି କରୁଅଛନ୍ତି ଧର୍ମ ଯାଗଟିଏ
ଚାରିଦିଗେ ରାଜା ତହିଁ ବରଣଟି ହୁଏ ।
ସର୍ବରାଜାଙ୍କ ଉପରେ ତୁହି ଯେ ଗରିଷ୍ଠ
ତେଣୁ ବରୁଅଛଇ ଯେ ତୋତେ ପଣ୍ଡୁଚାଟ ।
ଜରାସନ୍ଧ ନାରଦଙ୍କ ବଚନେ ବୋଇଲା
ଭଲକଥା ଗୋଟିଏକ କହ ମୁନିଭଲା ।
ମୋତେ ଅସମ୍ଭବ ଦେବ ଲାଗିଲା ଏକଥା
ଏଥିରେ ବିଚାର ମୋତେ କହ ବ୍ରହ୍ମବେତ୍ତା ।
ରାମକୃଷ୍ଣ ଦୁଇଭାଇ ଆସିବେ ଏଠାକୁ
ଯାଗ ଚରଚା କରିବେ ଆସେ ମୋ ମନକୁ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ତାହା ନ ଭାଳ ତୁ ରାୟେ
ଉତ୍ସବ ବରଣଠାରେ ହେବା ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ନୋହେ ।
ନାରଦ ବଚନେ ଜରାସନ୍ଧ ତୁନି ହେଲେ
ଡଗରଙ୍କ ମୁଖକୁ ସେ ଚାହିଁ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ।
ରାଜା ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ଭୀମେ ଘେନିଆସ ଯାଇ
ଏହାଶୁଣି ଚାରଗଣ ବେଗେ ଚଳିଯାଇ ।
ଭୀମସେନର ଛାମୁରେ ଯାଇଣ ମିଳିଲେ
ଭୋ ଦେବ ତୁମ୍ଭେ ଯିବାକୁ ରାଜା ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ।
ଜରାସନ୍ଧ ପଠାଇଛି ବେଗେ ନେବାପାଇଁ
ଉଚ୍ଛୁର ହୋଇଲେ କୋପକରେ ନରସାଇଁ ।
ଶୁଣିକରି ଭୀମସେନ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଲା
ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଯୋଗାଡ଼ ସେ ଘେନିଣ ଚଳିଲା ।

ଭୀମସେନ ଦେଖି କଲା କୋଳ ସମ୍ଭାଷଣ
ତହୁଁ ସେଠାରେ ସେ ବେନି ବସିଲେ ବହନ ।
ନାରଦ ମୁନିଙ୍କୁ ଭୀମ ନମସ୍କାର କଲା
ତହୁଁ ଜରାସନ୍ଧକୁ ସେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଦେଲା ।
ବୈଶାଖ ଶୁକ୍ଳପଞ୍ଚମୀ ଦିନ ଯାଗ ହେବ
ସାତଦିନ ପରିଯନ୍ତେ ହୋମ ଯେ ହୋଇବ ।
ଏହିଦିନ ତୁମ୍ଭେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇବ
ଯାଗ ସମାପତ ଯାଏ ତହିଁ ରହିଥିବ ।
ଏହିମତେ ଭୀମସେନ ମେଲାଣି ମାଗିଲେ
ସେଦିନ ନୃପତି ଭୀମସେନ ରଖାଇଲେ ।
ରାତ୍ର ପ୍ରଭାତରୁ ଉଠି ଥାଟ ସେ ଚଳାଇ
ଖଣ୍ଡେ ଦୂର ପଥ ପୁଣି ଗଲାକ ସେ ବାହି ।
ପଶ୍ଚିମ ମୁଖରେ ଭୀମସେନ ଚଳିଯାଇ
ତିନିଦିନେ ମୃଗସେନ ରାଜ୍ୟରେ ମିଳଇ ।
ବୀରତୁର ବଜାଇଣ ଚଳାଇଛି ଥାଟ
ଅତି ହିଁ ଗରିଷ୍ଠ ପଣ୍ଡୁ ରାଜାଙ୍କର ଚାଟ ।
ଶୁଣ ଆହୋ ମନୁରାଜେ ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ଖରିର ଉପରେ ଥାଇ ଦେଖଇ ନୃପତି ।
କାହିଁର ଥାଟ ଏ ବୋଲି ଘୋର କୋପ କଲା
ପର୍ବତରୁ ଓହ୍ଲାଇଣ ଥାଟ ଓଗାଳିଲା ।
ବୋଇଲା କାହିଁର ହେବେ ଅଟୁ ତୁ ବିଦେଶୀ
ବିଚାର ନ କରି କିମ୍ପା ମୋ ରାଜ୍ୟରେ ପଶି ।
ଯୁଝିବା ନିମନ୍ତେ ଯେବେ ଆସିଅଛୁ ତୁହି
ସଂଗ୍ରାମ କଲେ ମୋ ହାତୁ ଉଦ୍ଧରିବୁ ନାହିଁ ।
ମୃଗସେନର ମୁଖରୁ ଏସନକ ଶୁଣି
ଭୀମ ବୋଇଲେ ମୁଁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଅଛି ଆଣି ।
ଏହାଶୁଣି ମୃଗସେନ ମହାକୋପ କଲା
କାହିଁର ରାଜା ବୋଲିଣ ତାକୁ ପଚାରିଲା ।
ଭୀମସେନ ବୋଇଲେ ମୁଁ ହସ୍ତିନାର ପ୍ରଜା
ଧର୍ମଯଜ୍ଞ କରୁଛନ୍ତି ଯୁଧିଷ୍ଠିର ରାଜା ।
ତୁମ୍ଭେ ଯାଗେ ଯିବ ନିମନ୍ତ୍ରଣେ ଆସି ମୁହିଁ
ସାତଦିନ ରହି ବାହୁଡ଼ିବେ ନରସାଇଁ ।
ଭୀମ କହନ୍ତେ ସେ ମୃଗସେନ ନ ବୁଝିଲା
କାହିଁରେ ଯୁଧିଷ୍ଠି ରାଜା ବୋଲି ପଚାରିଲା ।
କେବଳ ବଂଶ ଆବର କାହା କୋଳେ ଜାତ
କାହାର ନୁହଇ କେବେ ମୁହିଁ ବଶୀଭୂତ ।
ଭୀମସେନ ବୋଲେ ଆମ୍ଭେ ବ୍ୟାସ ବଂଶୀଅଟୁ
ସର୍ବଦା ତାହାଙ୍କ ପାଦତଳେ ଆମ୍ଭେ ଖଟୁ ।
ଏହା ଶୁଣି ମୃଗସେନ କହଇ ଯେ ବାଣୀ
ତୁହି ସୁମରନ୍ତେ ଯେବେ ଆସିବେ ସେ ମୁନି ।
ତୁ ଏବେ ସୁମର ବେଗେ ଆସନ୍ତୁ ସେ ଋଷି
ତେବେ ଜାଣିବା ଯୁଧିଷ୍ଠି ନିଶ୍ଚେ ବ୍ୟାସବଂଶୀ ।
ଏହା ପୁଣି ଭୀମସେନ ମନେ ଭୟ କଲା
ବ୍ୟାସ ମହାମୁନିଙ୍କୁ ସେ ସୁମରଣା କଲା ।
ଆଶ୍ରମରେ ବସିଥିଲେ ମହାମୁନି ବ୍ୟାସ
ଆସନ କମ୍ପିଲା ଯୋଗ ହୋଇଲା ଅଭ୍ୟାସ ।
ଧ୍ୟାନେ ବସି ମୁନି ବେଗେ ଜାଣି ଯୋଗବଳେ
ଭୀମ ସୁମରୁଛି ବୋଲି ଜାଣିଲେକ ହେଳେ ।
ମନଦଣ୍ଡ ଚଢ଼ି ମୁନି ହୋଇଲେ ବାହାର
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ମେରୁ ମେଖଳାର ।
ବ୍ୟାସମୁନିଙ୍କୁ ଦେଖିଣ ମୃଗସେନ ରାଣ
ନମସ୍କାର କଲେ ଯାଇ ତାହାଙ୍କ ଚରଣ ।
ଉଠ ଉଠ ବୋଲି ମୁନି କଇଲାଣ କଲେ
ଭୀମସେନର ଆଡ଼କୁ ପୁଣି ଦୃଷ୍ଟି ଦେଲେ ।
ତହୁଁ ଭୀମସେନ ବ୍ୟାସ ଚରଣେ ନମିଲା
କରଯୋଡ଼ି ତହିଁ ଉଭା ହୋଇଣ ରହିଲା ।
ମୁନି ବୋଇଲେକ ବାବୁ ଶୁଣ ଭୀମସେନ
ଆବର ଯାଗ ରହିଲା କହ କେତେଦିନ ।
ଭୀମସେନ ବୋଇଲା ଯେ ଅଳ୍ପଦିନ ଅଛି
ତଦନ୍ତ କରିଣ ଏହା ବୁଝ ମୁନିବ ଦସି ।
ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଘେନିକରି ଆସିଅଛି ମୁହିଁ
ଯିବି ବେଗେ ରହିବାକୁ ମୋତେ କାଳ ନାହିଁ ।
ବ୍ୟାସଦେବ ବୋଇଲେ ଯେ ଶୁଣ ମୃଗସେନ
ଖୁଡୁତା ପୁତୁରା ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ବେନିଜନ ।
ଏଥକୁ ଚିନ୍ତା ନ କର ତୁହି ଆରେ ବାବୁ
ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଘେନି ବେଗେ ଯାଗେ ଚଳିଯିବୁ ।
ଭୀମସେନକୁ ବୋଇଲେ ଦିଅ ନିମନ୍ତ୍ରଣ
ତତକ୍ଷଣେ ଭୀମସେନ ଦେଲେ ତାହା ପୁଣ ।
ମୃଗସେନ ବୋଇଲେ ତୁ ଯାଅ ଆଗହୋଇ
ତୋହର ପଛରେ ବାବୁ ଯାଉଅଛି ମୁହିଁ ।
ଆବର ବୋଇଲା ଯାଗ ହେବ ଯେଉଁଦିନ
ଆଜଠାରୁ ଯାଗ ଅଛି ଅଳପ ଯେ ଦିନ ।
ଏଥକୁ ବାବୁରେ ଆଉ ବିଳମ୍ବ ନ କର
ଯାଗ ହେବ ବୈଶାଖ ଶୁକ୍ଳ ପଞ୍ଚମୀର ।
ଏଦିନ ତୁମ୍ଭେ ସେଠାରେ ପ୍ରବେଶିବ ଯାଇ
ମୁହିଁ ଯାଉଛି ବିଳମ୍ବ ମୋତେ ନ ଯୋଗାଇ ।
ଏତେ କହି ଭୀମସେନ ହୋଇଲେ ବାହାର
ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହୋଇଗଲେ ବ୍ୟାସ ମୁନିବର ।
ତହୁଁ ଭୀମସେନ ଭାନୁମନ୍ତ ପୁରେ ପଶି
ତାଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଦେଇ ତହୁଁ ପୁଣ ଆସି ।

ଅନେକ ଯେ ଗଉରବ କଲା ଭାନୁମନ୍ତ
ଭାନୁମତୀ ରାଣୀର ଯେ ଅଟଇ ଯେ ତାତ ।
ଲେଖାରେ ତ ଭୀମସେନ ଅଟଇ ଜୁଆଇଁ
ଆନନ୍ଦେ ଅଇଲେ ଭୀମ ଗଉରବ ପାଇ ।
ତହୁଁ ଉଗ୍ରସେନକୁ ସେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଦେଲା
ହସ୍ତିନା ନଗରେ ଆସି ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ନୃପତିକୁ କରିଲା ବରଣ
ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ତୁହୋ ମନୁରାୟେ ଶୁଣ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ଅରଜୁନକୁ ପାଶକୁ ଡକାଇ
ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଚଳ ତୁ ବେଗେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ନେଇ ।
ଥାଟ ଘେନିଣ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ତହୁଁ ଚଳିଗଲେ
ଅମର ଭୁବନେ ଯ ।ଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
ଆସ୍ଥାନ କରିଣ ବସିଅଛି ସସ୍ରଯୋନି
ଆସ୍ଥାନ ତଳେ ମିଳିଲେ ଯାଇ ଫାଲଗୁନି ।
ଅମରନାଥଙ୍କୁ ଦେଖି ଦୂରୁ ପ୍ରଣମିଲେ
ଶିରେ କରଦେଇ ପଛ ଘୁଞ୍ଚିଣ ରହିଲେ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ କଇଲାଣ କଲେ ସହସ୍ରାକ୍ଷ
କି ନିମନ୍ତେ ଆସିଅଛ କହରେ ଶ୍ରୀବତ୍ସ ।
ପାର୍ଥ ବୋଲେ ଧର୍ମଯାଗ କରିବେ ଯୁଧିଷ୍ଠି
ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇଛନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମାସୁତ ତପୋନିଷ୍ଠି ।
ଏହାଶୁଣି ଇନ୍ଦ୍ରଦେବ ହସିଣ ବୋଇଲେ
ଆଗହୁଁ ସେ କହିଥିଲେ ଆମ୍ଭର ଛାମୁରେ ।
ଏହି ଯାଗ କଲେ ଧନ ଧାନ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ
ବହୁତ ପୁଣ୍ୟ ଆବର ତୁମ୍ଭର ହୋଇବ ।
କରଯାଗ ବାବୁ ଏଥେ କିଛି ନ ବିଚାର
ଯେଉଁ ମତରେ ସନ୍ତୋଷ ହେବେ ବୈଶ୍ୱାନର ।
ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ମୁଖରୁ ସେହୁ ଏସନକ ଶୁଣି
ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଯୋଗାଡ଼କୁ ଦେଲେ ଫାଲଗୁନି ।
ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଘେନିକରି ଦେବ ସହସ୍ରାକ୍ଷ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ବୋଇଲେକ ଶୁଣରେ ବିବସ୍ତ ।
ଏଠାରୁ ବାବୁରେ ତୁହି ବେଗହୋଇ ଯାଅ
ନାରାୟଣଙ୍କ ଛାମୁରେ ଆମ୍ଭ ବାକ୍ୟ କହ ।
ଅମରନାଥକୁ ପାର୍ଥ ନମସ୍କାର କରି
ଥାଟ ଚଳାଇ ଆସଇ ହସ୍ତିନାକୁ ଫେରି ।
ପୁଣି ହିଁ ଇନ୍ଦ୍ର ବୋଇଲେ ପାର୍ଥ ମୁଖ ଚାହିଁ
ଯାଗ କେଉଁଦିନ ହେବ ନ କହିଲୁ ଫେଇ ।
ବୈଶାଖ ଶୁକ୍ଳ ପଞ୍ଚମୀ ଗୁରୁବାର ଦିନ
ଯାଗକୁ ଯେ ଅନୁକୂଳ କରିବେ ରାଜନ ।
ଦେବରାଜ ପଚାରନ୍ତେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ କହିଲେ
ପୁଣି ହିଁ ଚରଣ ତଳେ ନମସ୍କାର କଲେ ।

ଥାଟ ସୈନ୍ୟ ତାର ସଙ୍ଗେ ଅଛଇ ଅପାର
ବାଦ୍ୟ ନାଦରେ ଉଛୁଳି ପଡ଼େ ସ୍ୱର୍ଗପୁର ।
ମିଳିଲେ ଯାଇ ସେ ତହୁଁ ଦ୍ୱାରାବତୀ ପୁରେ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଉଗ୍ରସେନଙ୍କ ଛାମୁରେ ।
ଶିରେ କରଦେଇ ଉଭା ବୀର ଫାଲଗୁନି
ଉଗ୍ରସେନ ଚରଣର କରଇ ଦଇନୀ ।
ଧର୍ମଯାଗ କରିବେ ଯେ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ରାୟେ
ଶୁଣି ଉଗ୍ରସେନ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ବେଗେ ନିଏ ।
କେବଣ ଦିନ ହୋଇବ ବୋଲି ପଚାରିଲେ
ଶୁଣିଣ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ତାଙ୍କୁ ଏସନ କହିଲେ ।
ବୈଶାଖ ଶୁକ୍ଳପଞ୍ଚମୀ ତିଥି ଗୁରୁବାର
ଏହିଦିନ ପ୍ରବେଶିବ ଆମ୍ଭର ରାଜ୍ୟର ।
ଏତେକ କହି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବେଗେ ଚଳିଗଲେ
ବଳରାମଙ୍କ ଛାମୁରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
ପାଦେ ପଡ଼ି ଶିରେ କରଦେଇ ଉଭାହେଲେ
ବଳରାମ ଯେ କୁଶଳ ବାରତା ପୁଚ୍ଛିଲେ ।
କି ନିମନ୍ତେ ଆସିଅଛୁ କହ ଫାଲଗୁନୀ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ କହିଲେ ବଳରାମ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ।
ଧର୍ମଯାଗ କରିବେ ଯେ ଯୁଧିଷ୍ଠି ରାଜନ
ନାରଦ କହିଅଛନ୍ତି ଏଥିରେ ବିଧାନ ।
ତୁମ୍ଭ ପାଶେ ଆସିଅଛି ଗେନି ନିମନ୍ତ୍ରଣ
ଆମ୍ଭର ପୁରକୁ ବିଜେ କରିବ ଆପଣ ।
ରାମ ବୋଇଲେ ଗୋବିନ୍ଦ କହ କାହିଁ ଅଛି
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ କହିଲେ ଆମ୍ଭ ସଦନେ ଶ୍ରୀବସି ।
କୃଷ୍ଣର ପୁତ୍ରମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଦେଲେ
ଦ୍ରୁପଦ ରାଜ୍ୟରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
ବାରତା ପାଇଣ ସେହି ଦ୍ରୁପଦେୟ ରାୟେ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ଖଣ୍ଡେ ଦୂରୁଁ ଆସି ଘେନିଯାଏ ।
ଦ୍ରୁପଦ ଦେଖି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଓଳଗି ଶୋଇଲେ
ଅନେକ ହରଷେ ରାଜା କଲ୍ୟାଣ ବାଞ୍ଛିଲେ ।
ଆପଣେ ଦ୍ରୁପଦ ପୁରେ ଡଗରା ହକାରି
ବୋଇଲେ ରାଜ୍ୟେ ଉତ୍ସବ କରା ବେଗକରି ।
ରାଜା ଆଜ୍ଞାରେ ଡଗରେ ବେଗେ ଚଳିଗଲେ
ରାଜ୍ୟରେ ଉତ୍ସବ ବିଧିମାନ ଯେ କରିଲେ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ଘେନି ପୁରେ ଦ୍ରୁପଦ ପ୍ରବେଶ
ସିଂହାସନରେ ବସିଲେ ଯାଇ ପଣ୍ଡୁ ଶିଷ୍ୟ ।
ଗଉରବେ ରୁହାଇଲେ ଦ୍ରୁପଦ ରାଜନ
ଷଡ଼ରସରେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ କଲେକ ଭୋଜନ ।
ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଯୋଗାଡ଼କୁ ପାର୍ଥ ଦେଲେ ଥୋଇ
ବୋଇଲେ ଯାଗ କରିବେ ଧର୍ମ ନରସାଇଁ ।

ବୈଶାଖ ଶୁକ୍ଳପଞ୍ଚମୀ ଗୁରୁବାର ଦିନ
ଗଙ୍ଗାତୀରରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇବ ରାଜନ ।
ଏତେକ କହିଣ ପାର୍ଥ ତହୁଁ ଚଳିଗଲେ
ଭାନୁମନ୍ତ ରାଜା ରାଜ୍ୟେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
ଦେଖିକରି ମହାରାଜା ଗଉରବ କଲା
କୃତ୍ୟ କୃତ୍ୟ ହୋଇକରି ବେଗେ କୋଳ ଗଲା ।
ଆସନ ଦେଇ ତାହାକୁ ବସାଇଲା ନେଇ
କୁଶଳ ବାରତା ପଚାରନ୍ତି ନରସାଇଁ ।
ଯାଗର ବିଧାନ ପାର୍ଥ ସମସ୍ତ କହିଲେ
ଶୁଣି ଭାନୁମନ୍ତ ରାୟେ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଲେ ।
ବୋଇଲେ ଭୀମଠାକୁର ଏହିବାଟେ ଗଲେ
ଯାଗର ବିଧାନ ମୋତେ ସମସ୍ତ କହିଲେ ।
ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଯୋଗାଡ଼ ଯେ ଦେଇଛନ୍ତି ମୋତେ
ଆଗହୁଁ ଏକଥା ଶୁଣିଅଛି ବୀରପାର୍ଥେ ।
ଭାନୁମନ୍ତ ରାଜା ମୁଖୁଁ ଏସନକ ଶୁଣି
ଅର୍ଜୁନ କହନ୍ତି ପୁଣ ହୋଇ ପରମାଣି ।
ଆବର ତୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଘେନ ଭାନୁରାୟେ
ଶୁଣିଣ ମନେ ଆନନ୍ଦ ଭାନୁମତୀ ହୁଏ ।
ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଯୋଗାଡ଼ ସେ ଦେଲେ ପାର୍ଥ ନେଇ
ବେଗେ ତୁହୋ ରାଜା ଚଳ ବାରୁଣାବନ୍ତ ହିଁ ।
ବୈଶାଖ ଶୁକ୍ଳପଞ୍ଚମୀ ତିଥି ସୋମବାର
ଏ ଦିନ ପ୍ରବେଶ ହେବ ବାରୁଣାବନ୍ତର ।
ତହୁଁ ହସ୍ତିନାପୁରକୁ ଗଲେ ଫାଲଗୁନି
ଅଗସ୍ତି ଆଗରେ ମନୁ କରନ୍ତି ଦୟିନୀ ।
ଏଥୁଅନ୍ତେ କିସ ହେଲା କହ ମହାଯତି
ରାଜାର ଭକତି ଦେଖି ଅଗସ୍ତି କହନ୍ତି ।
ଶ୍ରୀହରି ସହଦେବଙ୍କୁ ହକାରିଲେ ପାଶ
ମୁନିମାନଙ୍କୁ ଘେନିଣ ଆସେ ମାଦ୍ରୀଶିଷ୍ୟ ।
ସହଦେବ ଗୋବିନ୍ଦଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ପରମାଣେ
ସମସ୍ତ ଋଷି ଅଛନ୍ତି ନଇମିଷ୍ୟାରଣ୍ୟେ ।
ଷାଠିଏ ସହସ୍ର ତହିଁ କଲା ନିମନ୍ତ୍ରଣ
ସମସ୍ତେ ବସିଣ ଶୁଣୁଅଛନ୍ତି ପୁରାଣ ।
ସହଦେବ ଦେଖି ମୁନିମାନେ ବିଚାରନ୍ତି
କେବଣ ରଥୀ ଆସଇ ବୋଲିଣ ଭାବନ୍ତି ।
ନିକଟରେ ସହଦେବ ମିଳିଲେକ ଯାଇ
ନମସ୍କାର କଲେ ସେହୁ ଭୂମିପରେ ଶୋଇ ।
ବ୍ୟାସ ବୋଇଲେ ଅଟଇ ଏତ ସହଦେବ
ଯାହାକୁ କରିବ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଋଷି ସର୍ବ ।
ମୁନିମାନେ ବୋଇଲେରେ ସହଦେବ ବୀର
କି ନିମନ୍ତେ ଆଗମନ କହ ତତପର ।
ସହଦେବ କହେ ଧର୍ମ ଆରମ୍ଭିବେ ଯାଗ
ମୁନିମାନେ ଅଗ୍ନିରେଣ ଦେବେ ହବିର୍ଭାଗ ।
ଏତେ କହି ସହଦେବ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଦେଲେ
ବାଲମୀକ ମୁନି ଆଗେ ବାହାର ହୋଇଲେ ।
ଶୁକ ସନକ ପିପ୍‌ପଳାୟନ ମୁନିମୂଳେ
ମାରକଣ୍ଡ ବ୍ରହ୍ମମୁନି କୁମ୍ଭଋଷି ତୁଲେ ।
ଭରଦ୍ୱାଜ ପଉଲସ୍ତ କଣ୍ୱଋଷି ଘେନି
ଅଙ୍ଗିରା ପରାଶର ଯେ ମୁନି ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନୀ ।
ଏହାଙ୍କର ଯେତେ ଶିଷ୍ୟ ସଖୀଗଣ ଥିଲେ
ମନଯାନରେ ବାରୁଣାବନ୍ତ ଚଳିଗଲେ ।
ମୁନିଙ୍କୁ ଦେଖି ଯୁଧିଷ୍ଠି କଲେ ନମସ୍କାର
କଲ୍ୟାଣ ବାଣ୍ଟିଲେ ସର୍ବେ ପ୍ରସାରିଣ କର ।
ଗଉରବ ପାଇ ତହିଁ ବସିଲେ ଆସନେ
କହନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ମୁନି ବିଲଙ୍କ ରାଜନେ ।

—o—

ନକୁଳର କ୍ଷନ୍ଧମୁନେ ପୃଥ୍ୱୀ ଧାରଣ

ନକୁଳକୁ ଶ୍ରୀହରି ଯେ ହକାରିଣ ପାଶ
ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଘେନି ତୁହୋ ପାତାଳରେ ପଶ ।
ବାସୁକି ରାଜା ନିମନ୍ତି ଘେନିଆସ ବାବୁ
ଅନେକ ଥାଟ ସଙ୍ଗରେ ଘେନିଣ ଆସିବୁ ।
ଶୁଭ ଅନୁକୂଳେ ଘେନିଗଲା ତହୁଁ ବୀର
ପାତାଳପୁରେ ମିଳିଲା ବାସୁକୀ ଛାମୁର ।
ନମସ୍କାର କରି ଶିରେ କର ନିବେଶିଲା
ବାସୁକୀ କଲ୍ୟାଣ କରି କୁଶଳ ପୁଚ୍ଛିଲା ।
କିସ ଅର୍ଥେ ଅଇଲୁ ହୋ କହ ବୀରମଣି
ନକୁଳ ବୋଇଲେ ନାଗରାଜା ବାକ୍ୟ ଶୁଣି ।
ଧର୍ମଯାଗ କରିବେ ଯେ ରାଜା ଯୁଧିଷ୍ଠିର
କୃଷ୍ଣ ପେଷିଲେ ଭୋ ରାୟେ ତୁମ୍ଭର ଛାମୁର ।
ଆପଣ ତହୁଁ ବିଜୟ କରିବ ଏକ୍ଷଣି
ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଯୋଗାଡ଼ ମୁଁ ଆସିଅଛି ଘେନି ।
ବୈଶାଖ ଶୁକ୍ଳପଞ୍ଚମୀ ଦିନ ଯାଗ ହେବ
ସାତଦିନ ରହି ପୁଣି ଏଠାକୁ ଆସିବ ।
ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ବୋଇଲା ବାସୁକୀ ରାଜନ
ପୃଥ୍ୱୀଭାର ବହିବାକୁ କେ ଅଛି ଭାଜନ ।
ପୃଥ୍ୱୀଭାର ଛାଡ଼ି କହ କେମନ୍ତେ ହେ ଯିବୁ
ଏକଥା ବିଚାରି ମୋତେ କହ କିନା ବାବୁ ।
ଶୁଣିଣ ନକୁଳ ବୀର ବିଚାରଇ ମନେ
ଏଥିର ଚରିତ କିବା ଗୋବିନ୍ଦ ନ ଜାଣେ ।
ତାହାଙ୍କ ବୋଲେ ଅଇଲି ସିନା ମୁଁ ଏଠାକୁ
ବୁଦ୍ଧି ନ ଦିଶଇ କିଛି ପୁଚ୍ଛିବି କାହାକୁ ।

ପଞ୍ଚଭୂତ ଆତ୍ମାରେ ଯେ ଚିନ୍ତେ ନାରାୟଣ
ଦୟାକର ବାରେ ମୋତେ କମଳାଚରଣ ।
ନାରାୟଣ ସୁମରନ୍ତେ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରସବିଲା
ବଳ ପରାକ୍ରମ ତା'ର ବହୁତ ହୋଇଲା ।
ନାଗରାଜା ବାସୁକୀ ଯେ ପୁଣି ପଚାରଇ
କେତେଦିନ ଯାଏ ଯାଗ ହେବ କହ ତୁହି ।
ନକୁଳ କହିଲା ହେବ ଜାଣ ସାତଦିନ
ଏଥକୁ ଚିନ୍ତା ନ କର ତୁହୋ ନାରାୟଣ ।
ବାସୁକୀ ବୋଇଲା ଶୁଣ ମାଦ୍ରୀଦେବୀ ବାଳ
ଛାଡ଼ିଲେ ମୁହିଁ ପୃଥିବୀ ଯିବ ରସାତଳ ।
ବାସୁକୀ ମୁଖରୁ ଶୁଣି ଏସନକ ବାଣୀ
କୁନ୍ତ କରେ ଧରି ବୋଲେ ଛାଡ଼ ତୁ ଧରଣୀ ।
କୁନ୍ତ ମୁନରେ ଧରିବି ମୁହିଁ ଏହି କ୍ଷିତି
ଏଥକୁ କିଛି ଚିନ୍ତା ନ କର ନାଗପତି ।
ଏତେକ କହି ନକୁଳ କୁନ୍ତ କରେ ଧରି
ଦକ୍ଷିଣ ପାଦ ଆଗକୁ ଦେଇ ଧୀର କରି ।
ଆପଣା ପାଦର ବୁଢ଼ା ଅଙ୍ଗୁଳି ଉପରେ
କୁନ୍ତକୁ ନେଇ ଥୋଇଲା ବୀର ଯେ ସଧୀରେ ।
ମନୁ ସକଳ ହୋଇଲା ଶୁଣ ନାରାୟଣ
ମୁନ ଉପରେ ପୃଥିବୀ ଥୁଅ ତୁ ବହନ ।
ନକୁଳ ବାକ୍ୟେ ବୋଲଇ ସେହି ନାଗରାଜ
ବଡ଼ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରୁ ତୁ ଅଶ୍ୱିନୀ ତନୁଜ ।
ନକୁଳ ବୋଇଲା ମୁହିଁ ଶ୍ରୀହରି ଆଜ୍ଞାରେ
କୁନ୍ତମୁନେ ସପ୍ତଦ୍ୱୀପା ପୃଥ୍ୱୀ ଧରିପାରେ ।
ଏତେ ବୋଲି ପୃଥ୍ୱୀ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ନାରାୟଣ
ବୋଇଲେ ଧୀରେ ସମ୍ଭାଳ ପଣ୍ଡୁର ନନ୍ଦନ ।
କୁନ୍ତ ମୁନରେ ପୃଥିବୀ ଦେଲା ନେଇ ଥୋଇ
ପବନ ବହିଲେ ଯେହ୍ନେ ମେରୁ ନ ଟଳଇ ।
ପୃଥିବୀ ଦେବୀ ଯେ ତିଳେମାତ୍ର ନ ଟଳିଲା
ନକୁଳର କୁନ୍ତମୁନେ ନିଶ୍ଚୟ ରହିଲା ।
ଦେଖିଣ ବାସୁକୀ ରାଜା ତାଟକା ହୋଇଲେ
ଧନ୍ୟ ତୁ ନକୁଳ ବୋଲି ବହୁ ପ୍ରଶଂସିଲେ ।
ଏଡ଼େ ସମର୍ଥ ନାହିଁଟି ତିନିପୁର ମଧ୍ୟେ
ନକୁଳ ବୋଇଲେ ବିଜେ କର ଯାଗେ ହାଦେ ।
ତୁମ୍ଭେ ଆସିବାଯାଏ ମୁଁ ଧରିଅଛି ମହୀ
ନକୁଳ ବାକ୍ୟେ ବାସୁକୀସଙ୍ଗେ ଘେନି ଅହି ।
ବାରୁଣା ବନ୍ତରେ ଯାଇ ହୋଇଲା ପ୍ରବେଶ
ଶାରଳା ପାଦେ ଶରଣ ଶ୍ରୀ ଶାରଳା ଦାସ ।

—୦—

ଧର୍ମଯଜ୍ଞ

ଏଥୁଉତ୍ତାରେ ଯେ ମନୁରାଜା ପଚାରଇ
ଯାଗ ଚରିତ କେମନ୍ତେ କହିବା ଗୋସାଇଁ ।
ନାଗବଳ ସଙ୍ଗେ ଘେନିଗଲା ନାଗରାୟେ
ଯାଗଶାଳାରେ ପ୍ରବେଶ ଦେଖି ଦେବରାୟେ ।
ସୁଧର୍ମା ସଭା ମଧ୍ୟରେ ନେଇ ବସାଇଲେ
ଯୁଧିଷ୍ଠି ରାଜା ତାହାଙ୍କୁ ଗଉରବ କଲେ ।
ମୁନିମାନେ ବସିଛନ୍ତି ଯେଝା ଆସନରେ
ନିଯୋଗୀ ଲାଗିଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ଚରାଚାରେ ।
ଏହି ସମୟେ ପ୍ରବେଶ ଜରାସନ୍ଧ ରାୟେ
ଗଉରବେ ବସାଇଲେ ତାହାଙ୍କୁ ସଭାଏ ।
ଥାଟ ଘେନି ଆସି ଭୀମସେନ ପ୍ରବେଶିଲା
ଯୁଧିଷ୍ଠି ଶ୍ରୀହରିଙ୍କର ପାଦରେ ନମିଲା ।
ସାତବଂଶ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ରାଜା ଉଗ୍ରସେନ
ବଳରାମ ସହିତରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନନ୍ଦନ ।
ନାରଦ ମୁନି ସେଠାରେ ପ୍ରବେଶିଲେ ଆସି
ସର୍ବ ଚରିତ କହିଲେ ତାଙ୍କୁ ହୃଷୀକେଶୀ ।
ବଳରାମଙ୍କୁ ଯୁଧିଷ୍ଠି ନମସ୍କାର କଲେ
ଶ୍ରୀହରି ବଳରାମଙ୍କ ଚରଣେ ନମିଲେ ।
ଭାନୁମନ୍ତ ଦ୍ରୁପଦ ଏ ଦୁହେଁ ଆସି ମିଳି
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଗଉରବ କଲେ ବନମାଳୀ ।
ଏଗାର କ୍ଷଉଣୀ ବଳ ମାନଗୋବିନ୍ଦର
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ବାରୁଣାବନ୍ତର ।
ଯାଗଶାଳରେ ମିଳିଲା ଆସି ମୃଗସେନ
ଋଷିଙ୍କ ମଧ୍ୟେ ବ୍ୟାସଙ୍କୁ ଦେଖିଣ ରାଜନ ।
ଆନନ୍ଦ ହୋଇ ସଭାରେ ବସିଲା ସେ ଯାଇ
ଦେବଙ୍କୁ ଘେନି ଅଇଲେ ସ୍ୱର୍ଗୁ ସୁରସାଇଁ ।
ରୋଷଶାଳେ ଭୀମସେନ ଯାଇ ବିଜେକଲା
ଗଉରୀ ସଉରୀ ନଳ ବିଧିରେ ରାନ୍ଧିଲା ।
ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ ସୁଖେ ଭୋଜନ କରନ୍ତି
ଅମୃତ ଯୋଗାଡ଼ ଭୁଞ୍ଜି ସନ୍ତୋଷ ହୁଅନ୍ତି ।
ଋଷିମାନେ ଫଳମୂଳ ଭୁଞ୍ଜନ୍ତି ଅପାର
ନିଯୋଗୀମାନେ ସେବାରେ ଥାନ୍ତି ନିରନ୍ତର ।
ମାନଗୋବିନ୍ଦକୁ କଲେ ଭଣ୍ଡାର ଧିକାରୀ
ଭଣ୍ଡାରର ଦ୍ରବ୍ୟ ସବୁ ତାର ମୁଳେ କରି ।
ଅମର ଭଣ୍ଡାର ତାଙ୍କୁ କୁବେର ଯେ ଦେଲା
ବରୁଣ ଆସି ରତନ ଯୋଗାଡ଼ ଯେ ଦେଲା ।
ଫଳମୂଳମାନ ଯେତେ ଶବର ଆଣଇ
ପ୍ରଭୁ ଆଜ୍ଞା ମେଣ୍ଟିବାକୁ କେହୁ ଶକ୍ୟ ହୋଇ ।

ଏଥୁଅନନ୍ତରେ ହେଲା ଯେବଣ ବିଧାନ
ଯାଗଶାଳ ଭୂମିକି ଯେ କରଇ ଶୋଧନ ।
ସୂତା ପକାଇଣ ଯାଗକୁଣ୍ଡକୁ ଖୋଳିଲେ
ଅଗ୍ନିକି ନେଇ ତହିଁର ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥାପିଲେ ।
ଦିବ୍ୟବେଶ ହୋଇଣ ସେ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ରାୟେ
ପାଞ୍ଚାଳ ଦୁହିତା କୋଳେ ଯାଗରେ ବିଜୟେ ।
ଗୋତ୍ର ଉଚ୍ଚାରନ୍ତି ତହିଁ ବ୍ୟାସ ମହାମୁନି
ବରୁଣ ପୂଜା ସାରିଣ ବଟୁ କରେ ଘେନି ।
ଘୃତତିଳ ଦେଇ କୁଣ୍ଡେ ପୂଜିଲେ ଅନଳ
ପଞ୍ଚଶିଖା ଘେନି ଜଳିଉଠିଲା ପ୍ରବଳ ।
ସନ୍ତୋଷେ ଘୃତ ଭୋଜନ କରେ ବୈଶ୍ୱାନର
ମୁନିମାନଙ୍କୁ ବରିଲେ ରାଜା ଯୁଧିଷ୍ଠିର ।
ବ୍ରହ୍ମାବରଣ ହୁଅନ୍ତି ମାରକଣ୍ଡ ଋଷି
ସପ୍ତଋଷିମାନେ ଯାଗ ଚାରିପାଖେ ବସି ।
ପ୍ରଥମ ଆହୁତି ଦେଲେ ଇନ୍ଦ୍ର ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ି
ତହୁଁ ସବୁ ଦେବତାଙ୍କୁ ଆହୁତି ଯେ ବାଢ଼ି ।
ପ୍ରଥମ ଦିନରେ ହେଲା ଆହୁତି ଯେ ଶେଷ
ରାତି ପାହିଲା ଆଦିତ୍ୟ ହୋଇଲେ ପ୍ରକାଶ ।
ନିତ୍ୟକର୍ମମାନ ସାରି ମୁନିଏ ଅଇଲେ
ନୃପତିମାନେ ଆସିଣ ସଭାରେ ବସିଲେ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରି କଲେ ବିଜେ
ବେଦମନ୍ତ୍ର ଉଚ୍ଚାରନ୍ତି ବସି ଭରଦ୍ୱାଜେ ।
ଦୁଃଖୀ ଦରିଦ୍ରଙ୍କୁ ଦେଖି ଦେଉଛନ୍ତି ଧନ
କାହାକୁ ଦେଇ ବସନ କରାନ୍ତି ଭୋଜନ ।
ନାରାୟଣ ସୁବର୍ଣ୍ଣର ବେତ କରେ ଧରି
ପଢ଼ିହାରୀ ପଣେ ମୁଣ୍ଡେ ଶାଢ଼ୀ ବାନ୍ଧିକରି ।
ହରିପାଇ ଦେବତାଏ ହେଲେ ଅତିତୋଷ
ଦ୍ୱିତୀୟ ଯାଇ ତୃତୀୟଦିନ ଯେ ପ୍ରବେଶ ।
ଦିନକୁ ଦିନ ଅଗ୍ନିରେ ତେଜ ବିକାଶିଲା
ମାନ୍ଦାଗ୍ନି ଯେ ତାହାଙ୍କର ଦେହ ଛାଡ଼ିଗଲା ।
ଚତୁର୍ଥ ପଞ୍ଚମ ଦିନ ଗଲା ଏହିରୂପେ
ଆହୁତି ପାଇ ଅନଳ ଆକାଶକୁ କ୍ଷେପେ ।
ଦକ୍ଷିଣାବର୍ତ୍ତେ ଭ୍ରମଣ କରେ ଶିଖା ତାର
ଦେଖି ପରମ ସନ୍ତୋଷ ହେଲେ ମୁନିବର ।
ଷଷ୍ଠ ସପତମ ଦିନେ ଯାଗ ହେଲା ଶେଷ
ଦେବେ ଆହୁତି ପାଇଣ ହୋଇଲେ ସନ୍ତୋଷ ।
କଲ୍ୟାଣ କଲେ ତୁ ଶତ୍ରୁମାରି ହୁଅ ରାଜା
ଧାର୍ମିକପଣେ ମହୀରେ ଉଡ୍ଡୁ ତୋର ଧ୍ୱଜା ।
ସଦା ଦୟା କରିଥାନ୍ତୁ ତୋତେ ନାରାୟଣ
ଏମନ୍ତ ଯେ ଦେବେ କଲେ ବହୁତ କଲ୍ୟାଣ ।

ମାନଗୋବିନ୍ଦ ଭଣ୍ଡାର ଅଧିକାରୀ ହୋଇ
ଧନରତ୍ନ ଦେଲା ଯେତେ କିଛି ନ ସରଇ ।
ବିପ୍ରେ ଦାନ ପାଇ ତୋଷେ କରନ୍ତି କଲ୍ୟାଣ
ମୁନିଏ ଦକ୍ଷିଣା ପାଇ ହରଷିତ ମନ ।
ଏହିରୂପେ ଧର୍ମଯାଗ ହେଲା ସମାପତ
ମୁନି ବୋଇଲେ ମେଲାଣି କର ନରନାଥ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ଅର୍ଘ୍ୟ ଦେବଇଁ କାହାକୁ
ବିଚାରି କହ ସମସ୍ତ ନୃପତି ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ତୁହୋ ରାଜା କି ବିଚାରୁ
ଅଧିକ ଜଣେ କେ ଅଛି ବାସୁଦେବଠାରୁ ।
ଯଜ୍ଞପତି ବାସୁଦେବ ତାଙ୍କୁ ଅର୍ଘ୍ୟଦିଅ
ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ବୋଇଲେ ବସିଥିବା ରାୟ ।
ନାରଦ ଯାହା କହିଲେ ତାହା ହିଁ ପ୍ରମାଣ
ଅର୍ଘ୍ୟଦିଅ ନେଇ ତୁମ୍ଭେ ଗୋବିନ୍ଦ ଚରଣ ।
ବ୍ରହ୍ମା ଯେବଣ ପାଦକୁ ନ ପାରିଲା ଧୋଇ
ଯେ ପାଦରେ ସୁରନଦୀ ଗୁପତ ହୁଅଇ ।
ସେ ପାଦକୁ ଧୁଅ ଉଠି ଯୁଧିଷ୍ଠି ରାଜନ
ପୂର୍ବଜନ୍ମ ପାପମାନ କର ହେ ଖଣ୍ଡନ ।
ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ଯୁଧିଷ୍ଠି ଅର୍ଘ୍ୟ ଘେନି କରେ
ଆନନ୍ଦ ହୋଇ ଢାଳିଲେ ଗୋବିନ୍ଦ ପୟରେ ।
ଅଭୟ ଚରଣ ପୂଜି ପାଇଲେ ମୁକତି
ମୁନିଙ୍କି ମେଲାଣି ଦେଲେ ଯୁଧିଷ୍ଠି ନୃପତି ।
ରାଜାମାନଙ୍କୁ ବହୁତ କାର୍ପଣ୍ୟ ହୋଇଲେ
ନାଗରାଜାଙ୍କୁ ଚାହିଁଣ ଶ୍ରୀହରି ପୁଚ୍ଛିଲେ ।
ତୁମ୍ଭେ ତ ଅଇଲ ପୃଥ୍ୱୀ କାହାଶିରେ ଦେଇ
ସାତଦିନ ହେଲା ରସାତଳକୁ ନ ଯାଇ ।
ବାସୁକି ବୋଇଲେ ହରି ମାଦ୍ରୀର ନନ୍ଦନ
ପୃଥ୍ୱୀ ଧରିଛି ସଧୀରେ ଦେଇ କୁନ୍ତମୁନ ।
ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ନୃପତିମାନେ ବିଚାରନ୍ତି
ନକୁଳ ସମାନ ତିନିପୁରେ ନାହିଁ କ୍ଷତ୍ରୀ ।
କୁନ୍ତମୁନେ ସାତଦିନ ପୃଥ୍ୱୀକି ଧଇଲା
ଆଚମ୍ବିତ ପ୍ରାୟ ଏହା ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଲାଗିଲା ।
ବାସୁକୀ ମୁଖକୁ ଚାହିଁ ବୋଇଲେ ଶ୍ରୀହରି
କୁନ୍ତମୁନେ ମହୀଭାଗ ରହିଲା କିପରି ।
ଅସମ୍ଭବ କଥା ଗୋଟି କହୁଛ କେମନ୍ତେ
ବାସୁକି ବୋଇଲା ଯେବେ ନ ଗଲ ପରତେ ।
ଦେଖିବ ଆସ ମୋ ସଙ୍ଗେ ଆହେ ବାସୁଦେବ
ନ ପୁଣ ମହୀର ଭାରା ସହି ନ ପାରିବ ।
ସାତଦିନ ହେଲାଣି ଯେ ବହିଅଛି ମହୀ
ଆସ ମୋ ସଙ୍ଗେ ତୁରିତେ ଯିବ ଭାବଗ୍ରାହୀ ।

ଏତେକ କହି ଗୋବିନ୍ଦ କରକୁ ଧଇଲା
ପାତାଳପୁରକୁ ରାୟେ ସଙ୍ଗେ ଘେନିଗଲା ।
ଦେଖିଲେ କୋନ୍ତମୁନରେ ରହିଅଛି ମହୀ
ସୋହ୍ଲ ଯେସନେ ବାଳକ କରେ ରହିଥାଇ ।
ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଲେ ପ୍ରଭୁ ଭଗବାନ
ବାସୁକୀକୁ କହିଲେ ତୁ ଯାଅ ହେ ରାଜନ ।
ଆମ୍ଭେ ଯାଉଅଛୁଁ ଏବେ ବାରୁଣାବନ୍ତକୁ
ଏମନ୍ତ କହି ଅଇଲେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟମଣ୍ଡଳକୁ ।
ବାସୁକି ଯାଇ ମହୀକୁ ବସାଇଲା ଶିରେ
ନକୁଳ କୁନ୍ତମୁନକୁ ଛାଡ଼ିଲା ସଧୀରେ ।
ବାସୁକିଠାରୁ ମେଲାଣି ମାଗିଣ ଅଇଲା
ବାରୁଣାବନ୍ତରେ ଆସି ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ଥିଲ ଆଜିଯାଏ କାହିଁ
ନକୁଳ ବୋଇଲା ମୁଁ ଯେ ଧରିଥିଲି ମହୀ ।
ବାସୁକୀ ବୋଇଲା ପୃଥ୍ୱୀ ଛାଡ଼ି ମୁଁ କେମନ୍ତେ
ଯାଗକୁ ଯିବିରେ ବାବୁ ବିଚାର ତୁ ଚିତ୍ତେ ।
ମୁହିଁ ବୋଇଲି ମହୀକୁ ଧରିବି ମୁଁ କୁନ୍ତେ
ଏହାକହି କୁନ୍ତ ଧରି ବସନ୍ତେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ ।
ବାସୁକି ଶିରକୁ କାଢ଼ି ନେଲା ଧୀରେ ଧୀରେ
ସାତଦିନ ଯାଏ ଥିଲା ମୋ କୁନ୍ତ ମୁନରେ ।
ମହୀକି ପୁଣି ବହିଲା ବାସୁକି ତା ଶିରେ
ମୁହିଁ ତେଣୁ ଅଇଲଇଁ ବାରୁଣା ବନ୍ତରେ ।
ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ନୃପତିମାନେ କଲେ ଭୟ
ଧନ୍ୟ ବଳବନ୍ତ ତୁହି ମାଦ୍ରୀର ତନୟ ।
କଉରବେ ଶୁଣି ମନେ ମହାଭୟ କଲେ
ମେଲାଣି ମାଗି ଯେ ଯାହା ପୁରେ ଚଳିଗଲେ ।
ନମସ୍ତେ କମଳା ମାଗୋ ନମୋ ନାରାୟଣୀ
ଏ ସଂସାରଜନେ ମାଗୋ ତୋ ନାମ ବଖାଣି ।
ଦୁର୍ଗତି ଖଣ୍ଡିନୀ ମାଗୋ ତୁ ପଦ୍ମ ଆସନୀ
ଅରକ୍ଷିତ ଜନଙ୍କର ଦୁଃଖ ବିନାଶିନୀ ।
ନିତ୍ୟ ଯେ ତୋର ନାମକୁ କରଇ ସ୍ମରଣ
ନାନା ଦୁର୍ଗତି ତାହାର ହୁଅଇ ଖଣ୍ଡନ ।
ମାଳତୀ ବଲ୍ଲଭ ସେ ସେ ପ୍ରଭୁ ନାରାୟଣ
ଶାରଳା ଦାସ ତୋହର ଚରଣେ ଶରଣ ।
ଜୟ ତୁ ନାରାୟଣୀ ଗୋ ଅନାଦି ଶକତି
ପରମ ବୈଷ୍ଣବୀ ତୁହି ଅଟୁ ଜଗଦ୍ଧାତ୍ରୀ ।
ତୋହର ବୁଦ୍ଧିବଳେ ଯେ ରକ୍ତବୀର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷୟ
ଦେବାସୁର ନରଙ୍କୁ ତୁ ଦେଲୁ ଯେ ଅଭୟ ।
ରକ୍ତବୀର୍ଯ୍ୟ ନାଶିନୀ ଗୋ ବୋଲି ତେଣୁ ତୋତେ
ଶାରଳାରୂପେ ତୁ ଦୟାକଲୁ ମାତ ମୋତେ ।

—୦—

ଶୋଭାବତୀ ହରଣ

ଅଗସ୍ତି କହନ୍ତି ତୁହୋ ଶୁଣ ମନୁରାଣ
ଏହାପରେ ହେବ ଶୋଭାବତୀର ହରଣ ।
କହ ମୁନିବର ମୋତେ ଶୁଦ୍ଧଚିତ୍ତ ହୋଇ
ଦୁଗ୍ଧ ଦେଇ ଘୃତ ମୋତେ ରଖିଛ ଲୁଚାଇ ।
ନମସ୍ତେ ବିମଳା ମାଗୋ ନମୋ ନାରାୟଣୀ
ସଂସାର ଜନେ ତୋହର ନାମକୁ ବଖାଣି ।
ଦୁର୍ଗତି ଖଣ୍ଡିନୀ ମାଗୋ କମଳ ଆସନୀ
ଅରକ୍ଷ ଜନର ତୁହି ଦୁଃଖ ବିନାଶିନୀ ।
ନିତ୍ୟ ତୋର ନାମ ମୁହିଁ କରେ ସୁମରଣ
ନାନା ଦୁର୍ଗତିରୁ ପୁଣି ହୁଅଇ ମୋକ୍ଷଣ ।
ସୁଦୟା ଚିତ୍ତରେ ମାଗୋ ଦୟାକର ମୋତେ
ଶାରଳା ଦାସକୁ ରକ୍ଷାକର ଜଗନ୍ନାଥେ ।
ବନ୍ଦଇ ଶ୍ରୀ ବାକ୍ୟଦେବୀ ବ୍ରହ୍ମାର ଦୁଲଣୀ
ସୁଜ୍ଞଜନେ ନିତ୍ୟ ଯାର ନାମକୁ ବଖାଣି ।
ସମସ୍ତ ଜନ କଣ୍ଠରେ ମାଗୋ ବସିଥାଉ
ପୁରାଣ ଲିଖନ ରୀତି ସଦା କହିଦେଉ ।
ତୋହର ସୁଦୟା ମାଗୋ ଯାହାଠାରେ ନାହିଁ
ଜଗତରେ କେହି ପ୍ରାଣୀ ପୂଜିତ ନ ହୋଇ ।
ସଂସାରଠାରେ ତୋହର ସୁଦୟା ଯେ ଅଛି
ଜଳସ୍ଥଳ ଅନଳେ ତା ଭୟ ନାହିଁ କିଛି ।
ମୁହିଁ ମାଗୋ ଅରକ୍ଷିତ ଦୟା ମୋତେ କଲୁ
କଣ୍ଠରେ ବସିଣ ମହାଭାରତ କହିଲୁ ।
ଏଣିକି ଯେ ପଦ ମୋତେ ନୋହିଲାକ ଦୃଶ୍ୟ
ଅପଣ୍ଡିତ କରିବେକ ମୋତେ ଉପହାସ ।
ମୂର୍ଖ ଅପଣ୍ଡିତ ଜନେ ବହୁ ମୁଁ ଡରଇ
ସାଧୁଜନମାନଙ୍କର ଚରଣେ ନମଇଁ ।
ନମଇଁ ମୁଁ ବାକ୍ୟଦେବୀ ଚରଣ କମଳେ
ଶାରଳା ଦାସକୁ ରକ୍ଷାକର ମା ଶାରଳେ ।
ବିଲଙ୍କ ଦେଶର ରାଜା ମନୁ ମହାରାୟେ
ଅଗସ୍ତିଙ୍କୁ କହିଲେ ଯେ ବହୁତ ବିନୟେ ।
ଶୁଣିବି ମୁଁ ମଧ୍ୟପର୍ବ ତୁମ୍ଭ ପରସାଦେ
ତରିଲି ମୁଁ ନାନା ଦୁର୍ଗତିରୁ ଅପ୍ରମାଦେ ।
ଶାମ୍ବ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ଏ ବେନିଭାଇ ବିଭାହେଲେ
ଆବର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସର୍ବ ପୁତ୍ର ଯେ ହୋଇଲେ ।
ଶୁଣି ହସିଲେ ସେ ଘଟସୁତ ମୁନିବର
ଯାହା ତୁହି ପଚାରିଲୁ ଶୁଣ ଦଣ୍ଡଧର ।
ଦୁଇ ଭାରିଯା କାହାର ତିନିକାର ହୋଇ
କେବଣ ପୁତ୍ରର ଏକ ଭାରିଯା ଅଟଇ ।

ଏମନ୍ତ ଷାଠିଏ ସସ୍ର ଅଶୀଏ କୁମରେ
ଭୋଗ କରନ୍ତି ସମସ୍ତ ପୁତ୍ର ଦ୍ୱାରକାରେ ।
ଯେ ଯାହାର ମନ୍ଦିରରେ ସୁଖେଣ ଥାଆନ୍ତି
ନାନା କଉତୁକରେ ସେ ଦିନ ହରୁଥାନ୍ତି ।
ଶାମ୍ବ ନାମ ଅଟେ ପୁଣି ଯେବଣ କୁମର
ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ପୁରେ ସେହୁ ଥାଏ ନିରନ୍ତର ।
ନିର୍ମାଣ କରିଣ ଏକ ଚନ୍ଦ୍ରଶାଳା ପୁର
ସେ ପୁରେ ଭୋଗ ବିଳାସ କରଇ କୁମର ।
ଏମନ୍ତରେ କେତେହେଁକ ଦିନ ବହିଗଲା
ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ତୁଲେ ତାର ପୀରତି ବଢ଼ିଲା ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ରାଜାର ସେ ଅଟଇ ଦୁହିତୀ
ରୂପରେ ସେ ସରିସମ ଅଟଇ ପାର୍ବତୀ ।
ଶାମ୍ବ କୁମର ତାହାକୁ ନ ଛାଡ଼ଇ କ୍ଷଣେ
ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ପାଶରେ ସେ ଥାଏ ଅନୁଦିନେ ।
ଶୁଣ ଆହୋ ମହାରାଜା ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ଏବେ ପୁଣି ଯାହା ହେଲା ଦଇବର ଗତି ।
ଏକଦିନକରେ ମୁନି ନାରଦ ଅଇଲେ
ଦ୍ୱାରକାପୁର ମଧ୍ୟରେ ଆସି ବିଜେ କଲେ ।
କଷା କଉପୁନି ପିନ୍ଧି ଦିବ୍ୟବେଶ ହୋଇ
ଭସ୍ମ ବିଲେପନ ତାଙ୍କ କାୟାଗୋଟି ଶୋଇ ।
ଦଣ୍ଡ କମଣ୍ଡଳୁ ମୁନି ହସ୍ତେ ଘେନିଛନ୍ତି
କଳିଧୋକଡ଼ି ମୁଣି ସେ କାଖରେ ଯାକନ୍ତି ।
ସ୍ୱର୍ଗପୁର ତେଜି ମୁନି ଆସି ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁରେ
ନିତ୍ୟ ଭ୍ରମଣ କରନ୍ତି ସେହୁ ତିନିପୁରେ ।
ଭ୍ରମି ଭ୍ରମି ଦ୍ୱାରକାରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶିଲେ
ଉଗ୍ରସେନ ଆସ୍ଥାନରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
ମୁନିଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଯହୁଁ ଉଠିଲେ ସମସ୍ତେ
ନମସ୍କାର କଲେ ସର୍ବେ ମୁନି ପଦାଗ୍ରତେ ।
ଗଙ୍ଗାଜଳ ଘେନି ତାଙ୍କ ଚରଣ ଧୋଇଲେ
ପାଦ ଉଦକ ନେଇଣ ଗର୍ଭକୁ କ୍ଷେପିଲେ ।
ପାଦାସନ ନେଇ ତାଙ୍କୁ ବସାଇଲେ ଧୀରେ
ମୁନି ତାହାଙ୍କୁ କୁଶଳ ବାରତା ପୁଛିଲେ ।
ସମସ୍ତ କୁଶଳ ତୁହୋ ଶୁଣ ଉଗ୍ରସେନ
କଲ୍ୟାଣ କରି ଉଠିଲେ ତହୁଁ ତପୋଧନ ।
ମେଲାଣି ମାଗିଣ ତହୁଁ ବାହାର ହୋଇଲେ
ବଳରାମଙ୍କ ନବରେ ଯାଇଣ ମିଳିଲେ ।
ଦେଖିକରି ବଳରାମ ଉଠିଲେ ବହନ
ନମସ୍କାର କଲେ ଦେବ ମୁନିଙ୍କ ଚରଣ ।
କଲ୍ୟାଣ କରି ବୋଇଲେ ତାଙ୍କୁ ମହାମୁନି
ସର୍ବକୁଶଳ ତୁମ୍ଭର କହ ହଳପାଣି ।
ହଳୀ ବୋଇଲେ ହେ ମୁନି ଆମ୍ଭର କୁଶଳ
କେଉଁ ଭୁବନ୍ତୁ ଅଇଲ ଆହେ ତପଶୀଳ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟେ ଭ୍ରମୁଥିଲୁ
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସଙ୍ଖୋଳିବାକୁ ଏଠାକୁ ଅଇଲୁ ।
ସେଠାରୁ ମେଲାଣି ମାଗି ହୋଇଲେ ବାହାର
ଯାଇଣ ମିଳିଲେ ମୁନି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନବର ।
ଆସ୍ଥାନରେ ବିଜେ କରିଛନ୍ତି ନରହରି
ସେଠାରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହେଲେ ତପଚାରୀ ।
ନାରଦଙ୍କୁ ଦେଖି ଦେବ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଉଠିଲେ
ପ୍ରଣାମ କରି ଛାମୁରେ ଉଭା ସେ ହୋଇଲେ ।
ଗଙ୍ଗାଜଳେ ମୁନିଙ୍କର ଚରଣ ଧୋଇଲେ
ପାଦ ଉଦକ ନେଇଣ ଗର୍ଭକୁ କ୍ଷେପିଲେ ।
ସକଳ ବାରତା ପଚାରନ୍ତି ନରହରି
କିହୋ ମୁନିବର ମୋତେ ଅଇଲ ସଙ୍ଖୋଳି ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟେ ଆସିଥିଲୁ
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସଙ୍ଖୋଳିବାକୁ ଏଠାକୁ ଅଇଲୁ ।
ଯାଉଅଛୁ ତୁମ୍ଭ ନିକଟରୁ ବାସୁଦେବ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ କ୍ଷଣେ ରହ ମୁନିଦେବ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ହରି ନ ଜାଣ ମୋ ଭାତି
ଏକସ୍ଥାନେ ନ ରହଇ ମୋହର ପ୍ରକୃତି ।
କଳହପ୍ରିୟ ମୁଁ କଳି ଘେନି ବୁଲୁଥାଇ
ତିନିଭୁବନରେ ଯହିଁ ଯେତେ କଥା ହୋଇ ।
ସକଳ ଚରିତ ମୁହିଁ ଜାଣେ ପରଣାମି
ତେଣୁ କହନ୍ତି କଳହପ୍ରିୟ ମୋତେ ସ୍ୱାମୀ ।
ଏତେ କହିଣ ସେଠାରୁ ବାହାର ହୋଇଲେ
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ପୁରରେ ମୁନି ଯାଇଣ ମିଳିଲେ ।
ଦେଖିଣ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ତାଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କଲା
ମୁନିଙ୍କୁ ସେ ନେଇ ଦିବ୍ୟାସନେ ବସାଇଲା ।
ସମସ୍ତ ଚରିତ ମୁନି ତାଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ
ସେହିଠାରୁ ତତକ୍ଷଣେ ବାହାର ହୋଇଲେ ।
ଶାମ୍ବକୁମର ମନ୍ଦିରେ ମିଳିଲେକ ଯାଇ
ଦେଖିଲେ ସେ ପୁରେ ଜଣେ ମାତ୍ର କେହି ନାହିଁ ।
ଭିତର ମହଲେ ଥାଇ ଜାଣିଣ କୁମର
ବୋଇଲେ ମୋ ପୁରେ ବିଜେ କଲେ ମୁନିବର ।
ବେଗେ ଆସି ନାରଦଙ୍କ ଚରଣ ବନ୍ଦିଲେ
ମୁନିବରଙ୍କୁ କୁଶଳ ବାରତା ପୁଛିଲେ ।
ନମସ୍କାର କରିଣ ସେ ବୋଲଇ ବଚନ
ଆଜ ମୋ ଭାଗ୍ୟ ଦେଖିଲି ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ନନ୍ଦନ ।
ଭିତରେ ସେ ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ କଲେ ନମସ୍କାର
କଇଲାଣ କର ମୋତେ ଆହେ ମୁନିବର ।

ନାରଦ ବୋଇଲେ ହୁଅ ସଉଭାଗୀ ପୁଣ
ପୁତ୍ରପୌତ୍ରୀ ତୋହର ଯେ ହୁଅନ୍ତୁ ବର୍ଦ୍ଧନ ।
ଏତେକ କଲ୍ୟାଣ ଯହୁଁ ନାରଦ କରିଲେ
ଶୁଣିକରି ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ହରଷ ହୋଇଲେ ।
ଗୌରବ ପାଇ ନାରଦ ବସିଲେ ସେଠାରେ
କନକଚମ୍ପା ଗୋଟିଏ ଘେନିଥିଲେ କରେ ।
ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ହସ୍ତକୁ ତା ବଢ଼ାଇଣ ଦେଲେ
ଏ ପୁଷ୍ପଗୋଟିକୁ ମାଏ ଘେନ ଗୋ ବୋଇଲେ ।
ହସ୍ତ ପ୍ରସାରିଣ ପୁଷ୍ପ ନେଲା ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ
ପୁଷ୍ପ ପାଇଣ ଆନନ୍ଦ ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ପୁତ୍ରୀ ।
ମୁନିଙ୍କୁ ବୋଲେ ଶୁଣିବା ହେଉ ହେ ଗୋସାଇଁ
ଏହି ପୁଷ୍ପଗୋଟି ଦେବ ଫୁଟିଥିଲା କାହିଁ ।
ମୁନି ବୋଲେ ପୁଷ୍ପ ଅଛି ନନ୍ଦନ ବନରେ
ଆମ୍ଭେ ଯେ ଅଇଲୁ ସେହି ତୋଟାର ବାଟରେ ।
ସେ ନନ୍ଦନ ତୋଟାବାଟେ ଆମ୍ଭେ ଯେ ଅଇଲୁ
ଶରଧାରେ ଆମ୍ଭେ ପୁଷ୍ପ ଗୋଟିଏ ଆଣିଲୁ ।
ସମର୍ପୁଅଛୁ ଏ ପୁଷ୍ପଗୋଟି ତୋର ହସ୍ତେ
ଏ ପୁଷ୍ପମହିମା ଶୁଣ କହୁଅଛୁ ତୋତେ ।
ଗଉରୀଙ୍କୁ ଏହି ପୁଷ୍ପେ ପୂଜିଲେକ ପୁଣ
ପୁତ୍ରବତୀ ସୁଲକ୍ଷଣୀ ହେବେ ନାରୀଗଣ ।
ସ୍ୱାମୀରେ ସେ ସଉଭାଗୀ ହୋଇ ଦିନହରି
ଅନ୍ତିମେ ବସଇ ଯାଇ ବଇକୁଣ୍ଠପୁରୀ ।
ନାରଦଙ୍କ ମୁଖୁ ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ଏହା ଶୁଣି
ପୁଣି ପଚାରଇ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନର ନନ୍ଦିନୀ ।
ବୋଇଲେ ହେ ମୁନିବର ସାବଧାନେ ଶୁଣ
ଏ ପୁଷ୍ପେ ପୂଜିଲେ ଆଉ ଅଛି କି ବିଧାନ ।
ନାରଦ ବୋଲେ ବିଧାନ ଅଷ୍ଟ ଯେ ପ୍ରକାର
କହିବା ତୋହର ଆଗେ ଏଥିର ବିଚାର ।
କନକଚମ୍ପା ପୁଷ୍ପରୁ ଆଠୋଟି ଘେନିବ
ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଆଠଗୋଟି ଚାଉଳ ହୋଇବ ।
ନାରଙ୍ଗ କମଳା ରମ୍ଭା ଟଭା ନାରୀକେଳ
ପଣସ ଲେମ୍ବୁ ଯେ ଚ୍ୟୁତ ଆଦି ଅଷ୍ଟଫଳ ।
ପ୍ରତ୍ୟେକରୁ ଆଠଗୋଟି ଲେଖାଏ ଆଣିବ
ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଅଷ୍ଟନାଡ଼ି ଭିଆଣ କରିବ ।
ଏହିପରି ଫଳମାନ କରିଣ ଭିଆଣ
ଶ୍ୱେତ ବସ୍ତ୍ରରେ କରିବ ଗୋଟିଏ ଆସନ ।
ଧଳା ଶାକରେ ଆଠୋଟି ଲଡୁ ଯେ କରିବ
ଶ୍ୱେତଖଣ୍ଡ ମଣ୍ଡା ଆଠଗୋଟି ଭିଆଇବ ।
ଗୁଆ ମୂଳରୁ ପେଣ୍ଡାଏ ରଖିବ ତହିଁରେ
ତୁଳସୀର ଦଳନେଇ ଥୋଇବ ଉପରେ ।

ଗଉରୀଙ୍କ ପୂଜିବ ଏ ପୁଷ୍ପ ତହିଁ ଦେଇ
ତେବେ ତୋତେ ସୁପ୍ରସନ୍ନ ହେବେ ମହାମାୟୀ ।
ପ୍ରସନ୍ନ ଚିତ୍ତରେ ବର ଦେବେ ଶାକମ୍ବରୀ
ଏହି ବିଧିରେ ପୂଜଇ ଜାଣ ଯେଉଁ ସ୍ତିରୀ ।
ଏକବର୍ଣ୍ଣ ଗାଈକ୍ଷୀର ଏକଇ ଚାଉଳ
ହାଣ୍ଡିରେ ପୂରାଇ ଧୀରେ ଧୀରେ ଦେବଜାଳ ।
ରାନ୍ଧି ପୂର୍ବଦନ କରୁ କ୍ଷେପିବ ଗର୍ଭରେ
ଆରଦିନ ସ୍ନାନସାରି ପୂଜିବ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ।
ଥୋଇଣ ନେଇ ଯତନେ କରିବା ପୂଜା
ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଣ ବରଦେବେ ଯେ ଗିରିଜା ।
ଯାହାମନେ ବାଞ୍ଛା କରିଥିବେଟି ସେ ନାରୀ
ହୈମବତୀ ତତକ୍ଷଣେ ଦେବେ ପୂର୍ଣ୍ଣକରି ।
ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ବୋଲେ ମୁନି ହେବ କେଉଁଦିନ
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ତହିଁର ବିଧାନ ।
ବର୍ଷକ ମଧ୍ୟେ ଚଇତ୍ର ମାସ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ
ମଙ୍ଗଳବାର ଯେ ଦିନ ପୂଜିବ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।
ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ବୋଲେ ମୁହିଁ ଓଷା ପୂଜିବଇଁ
ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଲେ ମୁନି ଅନୁଗ୍ରହ ବହି ।
ଆପଣେ ଥାଇ ଭୋ ମୁନି ଓଷା ପୂଜାଇବ
ତେବେ ସିନା ମୋର ପୂର୍ବଭାଗ୍ୟ ଯେ ଦିଶିବ ।
ମୋହଠାରେ ଯେବେ ତୁମ୍ଭେ ଦୟା ରଖିଥିବ
ତୁମ୍ଭେ ଥାଇ ମୋର ଓଷା ନିର୍ଭା କରାଇବ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ତୋତେ ମିଳିବ ସମସ୍ତ
କନକଚମ୍ପା କେ ଦେବ ଆଣି ତୋର ହସ୍ତ ।
ସ୍ୱର୍ଗର ଯେ ପୁଷ୍ପ ଅଟେ ଦେବତାଙ୍କ ଭୋଗ୍ୟ
ତୋହର ଥିବଟି ଯେବେ ପରମ ସୌଭାଗ୍ୟ ।
ଅବଶ୍ୟ ସେ ପୁଷ୍ପ ମୋହଯୋଗୁ ଯେ ମିଳିବ
ଏଥକୁ ଗୋ ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ମନରେ ନ ଭାବ ।
ନନ୍ଦନ ବନରେ ଅଛି ଜାଣ ସେହି ପୁଷ୍ପ
ଶାମ୍ବ ତାହା ଆଣିବଟି କଲେ ସଙ୍କଳପ ।
ତାହା ଆଣିଲେଟି ଭାଗ୍ୟ ହୋଇବ ନିଶ୍ଚୟ
ମୋହ ଆସିବାର ଜାଣ ନାହିଁ ତ ସଂଶୟ ।
ଏତେ କହିଣ ନାରଦ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନେ ଗଲେ
ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ଯାଇଁ ମୁନି ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
ଏଥୁଅନ୍ତେ ଥୋକାଏକ ଦିନ ବହିଗଲା
ଶାମ୍ବ ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀଙ୍କର ପୀରତି ବଢ଼ିଲା ।
ଦିନେ ଶାମ୍ବ କୁମରକୁ କନ୍ୟା ପଚାରଇ
ତାଙ୍କେ ପାସୋରିଲ ମୁନି ଯାହା ଥିଲେ କହି ।
ଶାମ୍ବ ଯେ ବୋଇଲା ମୋର ମନରେ ନ ଥିଲା
ଚିତ୍ତୋଇଦେଲୁ ତୁ ଭଲା ଏବେ ଗୋ ଅବଳା ।

ସେ ଚଇତ୍ରମାସ ଆସି ହୋଇଲା ପ୍ରବେଶ
ଭିଆଇବା ଯାହା କହିଛନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମଶିଷ୍ୟ ।
ସମସ୍ତ ପଦାର୍ଥ ଆଗ ଲୋଡ଼ିଲେ ପାଇବା
କନକ ଚମ୍ପାଫୁଲ ଗୋ କେମନ୍ତେ ଆଣିବା ।
ଇନ୍ଦ୍ରର ରୋପିଲା ସିନା ଅଟଇ ନନ୍ଦନ
ସହସ୍ର ଗନ୍ଧର୍ବ ତୋଟା କରନ୍ତି ରକ୍ଷଣ ।
କେଉଁ ପରକାରେ ତହୁଁ ଫୁଲ ଆଣିବଇଁ
ପ୍ରତିଦିନ ଇନ୍ଦ୍ରଦେବ ତୋଟାରେ ବୁଲଇ ।
ଶୁଣିଣ ବୋଇଲେ ତହୁଁ ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ବାଳୀ
କେଉଁପରି ମନାଇବ ପୂଜିଣ ଗଉରୀ ।
କୁମର ବୋଲଇ ଯିବି ସେହି ତୋଟାଯାଏ
ଦେମନ୍ତେ ପାରିବି ଫୁଲ ଆଣିବି ଗୁଡ଼ାଏ ।
ଏମନ୍ତ ବିଚାର କରି ତହୁଁ ସେ କୁମର
ଦିବ୍ୟ ଅଳଙ୍କାର କଲା ଭୂଷିତ ଶରୀର ।
କୁସୁମର ପାଗ ପିନ୍ଧି କୌଶେୟ ବସନ
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍ତରୀ ଶିରେ ନାନାଦି ଭୂଷଣ ।
ଏମନ୍ତ ଯେ ଦିବ୍ୟବେଶ ହୋଇଣ କୁମର
ଦାରୁକକୁ ଚାହିଁ ବୋଲେ ରଥ ସଜ କର ।
ଆଜ୍ଞା ପ୍ରମାଣେ ଦାରୁକ ବେଗେ ଚଳିଗଲା
ଦିବ୍ୟରଥ ଗୋଟିଏ ଯେ ସଜାଡ଼ି ଆଣିଲା ।
ଧନୁ କମାଣେ ଭୂଷିତ ହୋଇଣ କୁମର
ରଥ ଉପରେ ବସନ୍ତେ ଦିଶଇ ସୁନ୍ଦର ।
ଦକ୍ଷିଣ ମୁଖେ ଦ୍ୱାରକାପୁରୁଁ ଚଳିଗଲେ
ପୁଣି ପୂର୍ବମୁଖ ହୋଇ ସେଠାରୁ ଗମିଲେ ।
ଅଶ୍ୱ ରୁହାଇଣ ସେହୁ ଗଲେ ଖର ହୋଇ
ନନ୍ଦନ ବନରେ ବୀର ପଶିଲାକ ଯାଇଁ ।
ତୋଟାଳମାନେ ତାହାକୁ ନ ଦେଖିଲେ କେହି
ଗୁପତରେ ତୋଟା ମଧ୍ୟେ ପଶିଲେ ସେ ଯାଇ ।
ଦଇବର କୃତ୍ୟ କିଏ କରିବ ତା ଆନ
ତାହା ଭିଆଇ ଅଛନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ଭଗବାନ ।
ସେଦିନ ସୁରତସେନ ଗନ୍ଧର୍ବ ଦୁହିତା
ଯଉବନ ଭାରେ ଚାଲିବାକୁ ଅଶକତା ।
ସେ କନ୍ୟାର ନାମଗୋଟି ଅଟେ ଶୋଭାବତୀ
ତାହାକୁ ସେ ପଟାନ୍ତର ହେବ ଜାଣ ରତି ।
ଅବିବାହୀ ହୋଇ ସେହି ପିତାଘରେ ଥିଲା
ତା ସମ ବର ନ ପାଇ ସେ ବିଭା ନୋହିଲା ।
ସଖୀଗଣମାନଙ୍କୁ ସେ ସଙ୍ଗତେ ଘେନିଲା
ସ୍ନାନଅର୍ଥେ ସେ ଆକାଶ ଗଙ୍ଗାକୁ ଅଇଲା ।
ଗଙ୍ଗାରେ ସ୍ନାନ କରିଣ ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରି
ନାନାଦି ଅଳଙ୍କାର ସେ ଅଙ୍ଗେ ଅଛି ଭରି ।
ଦେବାଙ୍ଗ ପାଟେକ ସେହି ଉପରାଣ କଲା
ଦେବାଙ୍ଗ ପାଟେକ ପରିପାଟୀରେ ପିନ୍ଧିଲା ।
ଯତନେ କସ୍ତୁରୀ ଚିତା କପାଳେ ଘେନିଲା
ତଥି ଉପରେ ଚନ୍ଦନ ବିନ୍ଦୁ ଏ ରଚିଲା ।
ରତିକୁ ସମାନ ତାର ରୂପ ହେ ଦିଶଇ
ତାର ଉପମାକୁ ଆଉ ଜଗତରେ ନାହିଁ ।
ସିଂହ ମଝାଠାରୁ ସରୁ କଟୀ ଅଟେ ତାର
କୁରଙ୍ଗୀ ନୟନୀ ସେହି ଅଟେ ରାମାବର ।
ବିମ୍ବଫଳ ପ୍ରାୟ ତାର ଅଧର ଦିଶଇ
ହସି କହିଲେ ଅମୃତ ପ୍ରାୟ ବରଷଇ ।
ଦଇବତ ଲେଖନ କେ କରିପାରେ ଆନ
ସ୍ନାନସାରି ସେ ସୁନ୍ଦରୀ ବିଚାରଇ ମନ ।
ସଖୀଗଣ ମୁଖ ଚାହିଁ ପୁଣି ପଚାରଇ
ଏ କେଉଁ ତୋଟା ଗୋଟା ଗୋ ଦିଶୁଅଛି ସହି ।
ସଖୀଏ କହିଲେ ଅଟେ ଏ ନନ୍ଦନ ବନ
କିବା ଅଛି ତହିଁ ମୁହିଁ ଦେଖିବି ଭ୍ରମିଣ ।
ସଖୀଗଣ କହନ୍ତି ତୁ ଶୁଣ ଗୋ ସୁନ୍ଦରୀ
ସେ ତୋଟା ସମ ନାହିଁ ତୋଟା ତିନିପୁରୀ ।
ନାନା ଫୁଲ ଫଳମାନ ତହିଁରେ ଅଛଇ
ନ ଥିବାର ହୋଇ ତହିଁ ପଦାର୍ଥ କେ ନାହିଁ ।
ସ୍ତମ୍ଭନ ମୋହନ ଆଦି ଅମର ସହିତ
ଯାହା ତୁମ୍ଭେ ଲୋଡ଼ିବ ତା ମିଳିବ ସମସ୍ତ ।
ସେ ତୋଟାକୁ ଦେଖିଲେ ତୁ ମୋହ ହୋଇଯିବୁ
ଗୃହକୁ ଯିବା କଥା ତୁ ମନେ ନ ଧରିବୁ ।
ସେହି ତୋଟାରେ ପଶିଲେ କ୍ଷୁଧାତୃଷା ନାହିଁ
ମଳୟ ପବନ ସଦା ଧୀରେ ବହୁଥାଇ ।
ସର୍ବଦା ବସନ୍ତ ତହିଁ ଥାଏ ଆଗୋ ସଖୀ
ପିକ ଆଦି ପକ୍ଷୀମାନେ ହୁଅନ୍ତି ଯେ ସୁଖୀ ।
ପକ୍ଷୀ ଜନ୍ତୁମାନେ ତହିଁ ନିରନ୍ତରେ ମତ୍ତ
ନାନାରଙ୍ଗେ କ୍ରୀଡ଼ା କରୁଥାନ୍ତି ଅବିରତ ।
ଭ୍ରମରମାନେ ଗୋ ସହି ମତ୍ତଭର ହୋଇ
ପୁଷ୍ପମାନ ଚୁମ୍ବୁଥାନ୍ତି ମହାସୁଖ ପାଇ ।
ଆମ୍ବ ପଣସ କଦଳୀ ଗୁଆ ନାରୀକେଳ
ଟଭା ଲେମ୍ବୁ କରମଙ୍ଗା କମଳା ଜମ୍ବିଳ ।
ଏହି ଫଳମାନ ପାଚି ପଡ଼ନ୍ତି ଭୂମିରେ
କାହାର ଶକତି ନାହିଁ ତାହାକୁ ନେବାରେ ।
ଇନ୍ଦ୍ରର ସେ ତୋଟା କେହି ଦେଖି ନ ପାରନ୍ତି
ସହସ୍ର ଗନ୍ଧର୍ବ ଦିନ ରାତି ଜଗିଥାନ୍ତି ।
ଇତର ଜନ ପଶିବା ପାଇଁ ନୋହେ କ୍ଷମ
ଇନ୍ଦ୍ର ଯେ ତହିଁକି ଏକ ଅଟଇ ଭାଜନ ।

ଆଠଦିନେ ଦେଖିବାକୁ ତୋଟାକୁ ଆସଇ
ଦେଖିଣ ଶାଢ଼ୀ ପ୍ରସାଦ ରକ୍ଷକଙ୍କୁ ଦେଇ ।
ଗଙ୍ଗାଜଳ ଆଣି ବୃକ୍ଷ ମୂଳରେ ଢାଳନ୍ତି
କସ୍ତୁରୀ ଗୁଣ୍ଡକୁ ଖତ କରିଣ ଦିଅନ୍ତି ।
ପକ୍ଷୀଜନ୍ତୁ ମଳମୂତ୍ର ନ କରନ୍ତି ତହିଁ
ଏହିରୂପେ ସାବଧାନେ ତୋଟା ଗୋଟି ରହି ।
ଶୁଷ୍କପତ୍ର ଝଡ଼ି ଯେବେ ଭୂମିରେ ପଡ଼ନ୍ତି
ପବନ ଆଘାତେ ତହୁଁ ପୁଣି ଉଡ଼ିଯାନ୍ତି ।
ଶୁଣନ୍ତେ ସୁନ୍ଦରୀ ତାର ମନକୁ ରୁଚିଲା
ଏବେ ଗନ୍ଧର୍ବର ଝିଅ ଗର୍ବିତା ହୋଇଲା ।
ମତ୍ତଗଜ ଗମନୀ ସେ ଧୀରରେ ଚାଲଇ
ସତେ ଅବା ଯଉବନ ଭାରା ନ ସହଇ ।
ଡାଳିମ୍ବର ମଞ୍ଜି ପ୍ରାୟ ତାର ଦନ୍ତପନ୍ତି
ତିଳପୁଷ୍ପ ପ୍ରାୟ ତାର ନାଶିକାର କାନ୍ତି ।
ମୃଣାଳର ନାଡ଼ ପ୍ରାୟ କର ଭୂଜମାନ
ଦିଶଇ ଉଲଟ ରମ୍ଭା ପ୍ରାୟେ ତା ଜଘନ ।
ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠିମାନ ଦିଶଇ ଚମ୍ପାକଢ଼ି ପ୍ରାୟ
କପାଳରେ ଚିତା କିବା ଅରୁଣ ଉଦୟ ।
ତା ଚନ୍ଦ୍ରମା ବଦନକୁ ପଟାନ୍ତର ନାହିଁ
କଜ୍ଜ୍ୱଳ ରେଖା କୁରଙ୍ଗୀ ନେତ୍ରକୁ ଶୋଭଇ ।
ପଦ୍ମପତ୍ରେ ଜଳ ପ୍ରାୟେ ଝଳି ଦିଶେ କାନ୍ତି
ପଦ୍ମପୁଷ୍ପ ପ୍ରାୟ ତାର ହସ୍ତ ଶୋଭା ପାନ୍ତି ।
ତାହାର ଯେ ରୂପଗୁଣ କିଏ ବା କହିବ
କେତେକାଳ ବସି ତାକୁ ଗଢ଼ିଲା ଦଇବ ।
ସଖୀଗଣ ଘେନି ସଙ୍ଗେ ଚଳିଣ ଆସଇ
ତୋଟାର ଭିତରେ ଯାଇ ପଶିଲେକ ସେହି ।
ତୋଟା ଦେଖି ମୋହ ହୋଇ ଗଲାକ ସୁନ୍ଦରୀ
ମଦନର ପଞ୍ଚବାଣ ତାର ଅଙ୍ଗେ ଘାରି ।
ଏକେ ମଧୁମାସ ପୁଣି ବସନ୍ତର କାଳ
ନାନାଦି ଜୀବଜନ୍ତୁ ଏ ମଦନେର ଭୋଳ ।
ସେ ତୋଟାରେ ବୃଦ୍ଧଜନ ଯେବେଟି ପଶଇ
ନବଯୁବା ପ୍ରାୟ ତାର ଶରୀର ଦିଶଇ ।
ସଖୀଗଣ ଘେନି ସେହି ତୋଟାରେ ଭ୍ରମୁଛି
ଭ୍ରମର ସେ ମତ୍ତଭରେ ବିହ୍ୱଳ ହେଉଛି ।
କ୍ରୀଡ଼ା ରସରଙ୍ଗେ ନାନା ପୁଷ୍ପରେ ବସନ୍ତି
ଏକ ପୁଷ୍ପ ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟ ପୁଷ୍ପକୁ ଚୁମ୍ବନ୍ତି ।
ନୟନରେ ସୁନ୍ଦରୀ ଯେ ଏମାନ ଦେଖିଲା
ମଦନର ପଞ୍ଚବାଣ ଅଙ୍ଗରେ ଭେଦିଲା ।
ବିଚାରଇ ମୁହିଁ ଯେବେ ବିଭା ହୋଇଥାନ୍ତି
ବଲ୍ଲଭକୁ ଘେନି ଏଥେ କ୍ରୀଡ଼ା ମୁଁ କରନ୍ତି ।
ନାନା କଉତୁକେ ମୁହିଁ ବଞ୍ଚୁଥାନ୍ତି ଦିନ
ବିଧାତା ପୁରୁଷ ମୋତେ କରିଅଛି ହୀନ ।
ଏହି ଛାର ଜନ୍ତୁମାନେ ବଳବନ୍ତ ହୋଇ
ନାନା କଉତୁକେ କ୍ରୀଡ଼ା କରନ୍ତି ଚିତୋଇ ।
ଏହା ବିଚାରି ସୁନ୍ଦରୀ ବିମୁଖ ହୋଇଲା
ମନେ ମନେ ବଲ୍ଲଭକୁ ସେହି ଚିନ୍ତା କଲା ।
ଚୂତବୃକ୍ଷ ପରେ ବସି କୋକିଳ ଭାଷନ୍ତି
ଡାଳିମ୍ବ ବନରେ ଶାରୀ ଶୁଆ ରାବଦ୍ୟନ୍ତି ।
ଆମ୍ବ ଫଳମାନ ଲେଛ ଲେଛ କରି ହୋଇ
ପାଚିଣ ସେ ବୃକ୍ଷତାଳେ ସୁନ୍ଦର ଦିଶଇ ।
ରମ୍ଭା ବୃକ୍ଷମାନ ତହିଁ ପନ୍ତି ପନ୍ତି ହୋଇ
ଗୁଆ ବୃକ୍ଷମାନ ତାର ସନ୍ନିଧିରେ ଥାଇ ।
ବୁଲି ଶୋଭାବତୀ ତୋଟାଯାକ ଦେଖିଗଲା
ଚମ୍ପାବୃକ୍ଷ ତଳେ ଯାଇ ବିଶ୍ରାମ କରିଲା ।
ଜାଈ ଫୁଲରୁ ସୁନ୍ଦରୀ ଗୁଡ଼ିଏ ତୋଳିଲା
ତହିଁରେ ମଲ୍ଲୀ ମିଶାଇ ମାଳ ଯେ ଗୁନ୍ଥିଲା ।
ଶରଧା କରିଣ ମାଳା ଘେନିଲା ହସ୍ତରେ
ଅଳପ ବାସନା ନାକେ ଘେନଇ ସଧୀରେ ।
ଶୁଣ ଆହେ ମନୁରାଜା ଅପୂର୍ବ ଚରିତ
ରଥ ଘେନି ଶାମ୍ବ ତହିଁ ମିଳିଲା ତୁରିତ ।
ଶରଧାରେ ସେ କନକ ଚମ୍ପାଫୁଲ ତୋଳେ
ରଥର ଉପରେ ଥୁଏ ତାହା ନେଇ ଭଲେ ।
ନାନା ଫଳଫୁଲ ତୋଳେ ହରଷ ବଦନେ
ରଥର ଉପରେ ଥୁଏ କୃଷ୍ଣର ନନ୍ଦନେ ।
ଦଇବର ଘଟଣାକୁ ମେଣ୍ଟିଣ କେ କରେ
ସୁନ୍ଦରୀ ନେତ୍ର ପଡ଼ିଲା ଥାଇ ଖଣ୍ଡେ ଦୂରେ ।
ଦେଖିଲା କନ୍ୟାରତନ କୁମର ନନ୍ଦନ
ସାକ୍ଷାତେ କି ପଞ୍ଚବାଣ ହୋଇଛି ଘଟଣ ।
କୃଷ୍ଣର ନନ୍ଦନ ସେହି ଜାମ୍ବବତୀ ବଳା
ଜନମ ଲଭିଛି ଘେନି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ କଳା ।
ସୁନ୍ଦର ପଣରେ ତାକୁ ପଟାନ୍ତର ନାହିଁ
ଯୁବା ସ୍ତିରୀମାନଙ୍କର ଗରବ ଗଞ୍ଜଇ ।
ମଦନର ପାଶ କି ସେ ଧରିଅଛି କରେ
ଯୁବତୀ ସ୍ତିରୀମାନଙ୍କୁ ବାନ୍ଧଇ ସଧୀରେ ।
କୁମର ନୟନ ଯହୁଁ ପଡ଼ିଲାକ ଯାଇ
ମଦନ ଅନଳେ ବାଳା ହୋଇଲାକ ଦହି ।
ଗୁପତ ଭାବରେ କନ୍ୟା ତାକୁ ଚାହିଁଥିଲା
ସଖୀଗଣେ ଡାକି ପୁଣି ଏମନ୍ତ କହିଲା ।
ଅନଙ୍ଗ ପୁରୁଷ ଦେଖ ଏଥେ ଛନ୍ତି ରହି
ବୃକ୍ଷରୁ ଫୁଲ ତୋଳନ୍ତି ମନେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ବହି ।

ଚାହିଁବା ଛଟକେ ଯୁବାସ୍ତିରୀଙ୍କୁ ଗଞ୍ଜାନ୍ତି
ଏହାଙ୍କୁ ଦେଖି ଚଞ୍ଚଳ ହୁଅଇ ମୋ ମତି ।
ଏହାଙ୍କର ରୂପ ମୁଁ ଗୋ ବାହୁନିବି କିସ
କାମଦେବ ଘେନିଛି କି କରେ କାମପାଶ ।
ଏସନ ମନେ ବିଚାର କରୁ କରୁ ବାଳୀ
ଏକ ସଖୀ ଆରେକକୁ କହଇ ଯେ ଭାଳି ।
କାହିଁର ପୁରୁଷ ଏ ଗୋ କାହୁଁ ଆସିଅଛି
ତାହାକୁ ଯେ ଦେଖି କିମ୍ପା ଦୁଃଖୀ ହେଉଅଛି ।
ଆଉ ଏକ ସଖୀ ତହୁଁ କହେ ଚିତାରିଣ
ପଚାରି ଜାଣିବା ସେହୁ କାହାର ନନ୍ଦନ ।
କାହାର କୁଳରେ ସେହୁ ହୋଇଅଛି ଜାତ
ପଚାରି ଜାଣିବା ଆମ୍ଭେ ତାର କୁଳଗୋତ୍ର ।
ସ୍ୱର୍ଗର ଗନ୍ଧର୍ବ କିବା ମଞ୍ଚରୁ ଆସିଛି
ଆମ୍ଭେମାନେ ଆସିବାନା ତାକୁ ଏବେ ପୁଛି ।
ଏହା ବିଚାରିଣ ତହୁଁ ସବୁ କୁମାରୀଏ
ଶୋଭାବତୀକି ବୋଧନ୍ତି ତହିଁରୁ ଥୋକାଏ ।
ଏମନ୍ତ ତୋଟାରେ ପଶି କୃଷ୍ଣଙ୍କ କୁମର
ଫଳ ଫୁଲ ତୋଳି ମନେ କରଇ ବିଚାର ।
ଗନ୍ଧର୍ବେ ଯେ ନ ଜାଣନ୍ତି ଯିବା ବେଗହୋଇ
ବୃଥାରେ ଅନର୍ଥଗୋଳ କରିବେ କିମ୍ପାଇଁ ।
ଏମନ୍ତେ ମନେ ବିଚାରି ରଥରେ ବସିଲା
କନ୍ୟାର ଉପରେ ତାର ନୟନ ପଡ଼ିଲା ।
ଶୋଭାବତୀର ବଦନ କମଳକୁ ଚାହିଁ
ମଦନ ବାଣ ଭେଦିଲା ଅଙ୍ଗରେ ନିଠାଇ ।
ରଥ ଉପରୁ କୁମର ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ିଲା
ଶୋଭାବତୀ ସନ୍ନିଧିରେ ଯାଇଣ ମିଳିଲା ।
ଯତନରେ ସେ କୁମାରୀ ଲୋଡୁଥିଲା ଯାହା
ଦଇବ ଘଟାଇ ଦେଲା ଏବେ ନେଇ ତାହା ।
କୁମରକୁ ଦେଖି ତହୁଁ ଶୋଭାବତୀ ବାଳୀ
ସଲଜ୍ଜାରେ ମୁଖ ପୋତି ବସିଲା ଦୁଲାଳୀ ।
ସଖୀଗଣମାନେ ଶୋଭାବତୀ ପାଶେ ଥିଲେ
କୁମରକୁ ଚାହିଁ ସର୍ବେ ବଚନ ଭାଷିଲେ ।
ବୋଇଲେ କେଉଁଠାରୁ ଆସିଛ ଆପଣ
ଇନ୍ଦ୍ରର ତୋଟା ଏଥିରେ ପଶିଲେ କେସନ ।
ଗନ୍ଧର୍ବେ ଜାଣିଲେ ନିଶ୍ଚେ କୋପ ଯେ କରିବେ
ନାନା ପରକାରେ ଆସି ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଆରମ୍ଭିବେ ।
କୁମର ବୋଇଲା ଶୁଣ ଆଗୋ ସର୍ବବାଳୀ
ଦ୍ୱାରାବତୀପୁରୁଁ ଆମ୍ଭେ ଆସିଅଛୁଁ ଚଳି ।
ଆମ୍ଭ ପିତା ଅଟନ୍ତି ଯେ ପ୍ରଭୁ ଚକ୍ରଧର
ମାତା ନାମ ଜାମ୍ବବତୀ ଅଟଇ ମୋହର ।

ସୁନ୍ଦରୀ ବୋଇଲେ କିମ୍ପା ଏଥକୁ ଅଇଲ
କି ପଦାର୍ଥ ନେବ ବୋଲି ଏ ବନେ ପଶିଲ ।
କୁମର ବୋଲେ କନକ ଚମ୍ପା ନେବାପାଇଁ
ରଥ ଚଢ଼ି ଏ ନନ୍ଦନ ବନେ ଅଇଲଇଁ ।
କୁମାରୀମାନେ କହନ୍ତି ଶୁଣି ଏ ବଚନ
ଏ ପୁଷ୍ପରେ ବଳିଅଛି କିମ୍ପା ତୁମ୍ଭ ମନ ।
ଶୁଣିଣ ଶାମ୍ବକୁମର ବୋଇଲାକ ହସି
ଏକଦିନେ ଆମ୍ଭପୁରେ ଗଲେ ଦେବରଷି ।
କନକଚମ୍ପା ଗୋଟିଏ ହସ୍ତେ ଘେନିଥିଲେ
ଶରଧା କରିଣ ଆମ୍ଭ ଭାବିନୀକୁ ଦେଲେ ।
ସେହି ତ ରାଜକୁମାରୀ ବୟସରେ ଭୋଳ
ଶରଧାରେ ସୁନ୍ଦରୀର ମତି ଯେ ଚଞ୍ଚଳ ।
ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ବୋଲି ଜାଣ ଅଟଇ ତା ନାମ
ସୁନ୍ଦରୀ ପଣେ ତାହାକୁ ରତି ନୁହେଁ ସମ ।
ନାରଦ ମୁନି ବୋଇଲେ ଓଷାଟିଏ କର
କନକ ଚମ୍ପାରେ ପୂଜା ଗଉରୀ ଶଙ୍କର ।
ତେଣୁ ଅତି ଶରଧା ଯେ ବଳିଛି ତାହାରି
ତେଣୁ ପୁଷ୍ପ ଲାଗି ଆମ୍ଭେ ଅଇଲୁ ସୁନ୍ଦରୀ ।
ତୁମ୍ଭେମାନେ କି ନିମନ୍ତେ ଆସିଛ ଏଥକୁ
ଏ କନ୍ୟାର ନାମ କିସ କହ ଗୋ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ।
କୁମାରୀ ବୋଇଲେ ଏହା ନାମ ଶୋଭାବତୀ
ସୁରସେନ ଗନ୍ଧର୍ବର ଦୁହିତା ଏ ସତୀ ।
ବିଭା ହୋଇନାହିଁ ଏହି ରମଣୀ ରତନ
ଏହାର ସମାନେ ବର ନୁହଇ ଘଟନ ।
ଶରଧାରେ ଗଙ୍ଗାକୁ ଏ ସ୍ନାନ ଆସିଥିଲା
ତୋଟା ଦେଖିବାକୁ ମନ ଏହାର ବଳିଲା ।
ତୋଟାକୁ ଦେଖିଲୁ ଏବେ ଯିବୁ ନିଜପୁର
ତୁମ୍ଭେ ଏଥୁ ବେଗହୋଇ ଯାଅ ହେ କୁମର ।
କୁମର ବୋଇଲା ଡର ମୋହର ଯେ ନାହିଁ
ମୋହର ପିତା ଅଟନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ଭାବଗ୍ରାହୀ ।
ପୁଷ୍ପ ଘେନି ଏଥୁ ମୁହିଁ ଯିବି ଧୀରେ ଧୀରେ
କିମ୍ପାଇ ପଳାଇ ଯିବି ଏ ବନରୁ ଡରେ ।
କୁମର ମୁଖରୁ ଏହି ଦୃଢ଼ବାକ୍ୟ ଶୁଣି
ବିଚାର କରିଣ ତହୁଁ ଜାଣିଲେ ତରୁଣୀ ।
ନିଶ୍ଚେ ବଡ଼କୂଳରେ ଏ ହୋଇଛନ୍ତି ଜାତ
ତେଣୁ ଏମନ୍ତ କହୁଛି ଅଛି ସାମରଥ ।
ସେ ଶୋଭାବତୀକୁ ଚାହିଁ ବିଚାରନ୍ତି ବାଳୀ
ଏ ବରରେ ତୋର ମନ ରୁଚେ କି ସୁନ୍ଦରୀ ।
ଏହା ଶୁଣି ଶୋଭାବତୀ ବୋଲଇ ବଚନ
ଭାଲପଟେ ଦଇବ ଯା କରିଛି ଲେଖନ ।

ଏହୁ ଥିଲେ କାହିଁ ଅବା ଆମ୍ଭେ ଥିଲୁ କାହିଁ
ଦଇବ ପୁରୁଷ ଆଣି ଦେଇଛି ଘଟାଇ ।
କେମନ୍ତେ ପ୍ରକାରେ ମୁହିଁ ଏହାକୁ ବରିବି
ଏହାକୁ ମନକୁ ମୁହିଁ କେମନ୍ତେ ଜାଣିବି ।
ଖଣ୍ଡଦୂରେ ଥାଇ ତାହା କୁମର ଜାଣିଲା
କୁମାରୀର ମନ ମୋହଠାରେ ଯେ ବଳିଲା ।
ସଖୀଗଣଙ୍କୁ ଅନାଇ କହଇ କୁମର
ବଳିଲା କି ତୁମ୍ଭ ସଖୀ ମନ ରାମାବର ।
ଇଚ୍ଛାଥିଲେ ବରମାଳା ଦେଉ ମୋତେ ବାଳୀ
କୁମର ମୁଖୁଁ ଏମନ୍ତ ଶୁଣିଣ କୁମାରୀ ।
ଜାଇଫୁଲ ମାଳ ଏକ କରେ ଧରି ବାଳୀ
କୁମର କଣ୍ଠେ ଲମ୍ବାଇ ଦେଇ ଆସେ ଚଳି ।
କୁମାରୀକୁ କୋଳେ ତହୁଁ ଧରିଣ କୁମର
ବସାଇଣ ନେଇ ତାକୁ ରଥର ଉପର ।
ବିରୂପା ନାମରେ ଥିଲା ଏକଇ କୁମାରୀ
ଶୋଭାବତୀ ସଙ୍ଗାତୁଣୀ ଅଟଇ ସୁନ୍ଦରୀ ।
ଯେଣେ ଯାଇ ତାକୁ ସେହି ସଙ୍ଗତରେ ନେଇ
ତାହାରେ ଶୋଭାବତୀର ବଡ଼ ସ୍ନେହ ଥାଇ ।
ତାହାକୁ ଆଶ୍ୱାସ କରି ପାଶକୁ ରାଇଲା
ହସ୍ତ ଧରିଣ ତାହାକୁ ରଥେ ବସାଇଲା ।
କୁମରକୁ ଚାହିଁ ପୁଣି ବୋଲଇ କୁମାରୀ
ରଥ ବାହିଯିବା ଏବେ ଦ୍ୱାରାବତୀ ପୁରୀ ।
କୁମର ଯେ ଆଜ୍ଞା ଦେଲା ଦାରକକୁ ଚାହିଁ
ରଥ ବାହା ବାବୁ ଏଥୁ ଯିବା ବେଗହୋଇ ।
ତେଡ଼େ ବଡ଼ ରଥ ତହିଁ ଦାରୁକୁ ବାହିଲା
ଶୋଭାବତୀ ସଖୀଙ୍କୁ ଯେ ମେଲାଣି କରିଲା ।
କୁମାରୀକି ଘେନିକରି କୁମାର ଯେ ଗଲେ
ଗନ୍ଧର୍ବ ଦୁହିତାମାନେ ସେଠାରୁ ଫେରିଲେ ।
ସେଠାରୁ ବିରସମତି ହୋଇ ଗଲେ ଚଳି
ତୋଟା ଗନ୍ଧର୍ବମାନଙ୍କ ପାଶେ ଯାଇ ମିଳି ।
ବୋଇଲେ ପୁରୁଷ ଏକ ରଥେ ଚଢ଼ି ଆସି
ତୋଟାର ଭିତରେ ଥିଲା କେତେବେଳେ ପଶି ।
ଶୋଭାବତୀ ଘେନି ଆମ୍ଭେ ତୋଟା ବୁଲୁଥିଲୁ
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ତହିଁ ତାହାକୁ ଦେଖିଲୁ ।
ଅନଙ୍ଗ ପରାୟେ ସେହି ଅଟଇ ସୁନ୍ଦର
ତିନି ଭୁବନରେ ନାହିଁ ତାକୁ ପଟାନ୍ତର ।
କନକ ଚମ୍ପା ବନରେ ପଶି ତୋଳୁଥିଲା
ଏ ସମୟେ ଶୋଭାବତୀ ତାହାକୁ ଦେଖିଲା ।
ମଦନ ଶରରେ ବାଳୀ ହୋଇଲା ବିକଳ
ତାହାର କଣ୍ଠରେ ବାଳୀ ଦେଲା ଫୁଲମାଳ ।
ହସ୍ତ ଧରିଣ କୁମର ରଥେ ବସାଇଲା
ବିରୂପା କନ୍ୟାକୁ ପୁଣି ସଙ୍ଗେ ଘେନିଗଲା ।
କହିଲା ସେ ତାହା ଘର ଦ୍ୱାରାବତୀପୁର
ତାହାର ପିତା ଅଟନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ଚକ୍ରଧର ।
କନ୍ୟାକୁ ଘେନିଣ ସେହୁ ଗଲା ଏହିକ୍ଷଣି
ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ସେଠାରୁ ଦେଇଣ ମେଲାଣି ।
ଗନ୍ଧର୍ବେ ବୋଇଲେ କେତେବେଳୁ ସେ ଗଲାଣି
କନ୍ୟାକୁ ବୋଇଲେ ସେହୁ ଗଲା ଏହିକ୍ଷଣି ।
ବହୁଦୂର ହୋଇନାହିଁ ଯାଅ ତୁମ୍ଭେ ବେଗେ
ଗୋଡ଼ାଇ ଗଲେ ପାଇବ ଭେଟ ଏହିଲାଗେ ।
ଶୁଣିଣ ଗନ୍ଧର୍ବେ କୋପେ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ଧଇଲେ
ଧର ମାର ବୋଲିଣ ଯେ ଉଚ୍ଚରେ ଡାକିଲେ ।
ଧର ଧର କାହିଁଗଲା ବୋଲିଣ ବୋଲନ୍ତି
କନ୍ୟା ଚୋର କାହିଁଗଲା ବୋଲିଣ ଗୋଡ଼ାନ୍ତି ।
ଏମନ୍ତ ଯେ ଖଣ୍ଡେଦୂର ପରିଯନ୍ତେ ଗଲେ
ଥୋକାଏ ଦୂରକୁ ଯାଇ ରଥେକ ଦେଖିଲେ ।
ରହ ରହ ବୋଲି ସର୍ବେ ଡାକନ୍ତି ନିଠାଇ
ବାୟବେଗେ ରଥ ଗୋଟି ଯାଉଛନ୍ତି ବାହି ।
କୁମରକୁ ଚାହିଁ ତହୁଁ କୁମାରୀ ବୋଇଲା
ଗନ୍ଧବ ବଳରେ ରଥ ବେଢ଼ାରେ ପଡ଼ିଲା ।
କୁମର ବୋଇଲେ ଶତେ ଇନ୍ଦ୍ର ଏକ ହୋଇ
ମୋର ଦାଢ଼ରୁ ଉବୁରି ନ ଯିବେଟି କେହି ।
ସହସ୍ରକ ଛେଳି ଯେବେ ହୋଇ ଏକମେଳ
ମତ୍ତବ୍ୟାଘ୍ର ଛାମୁରେ କି ପଡ଼ି କରେ ଗୋଳ ।
ମୁହିଁ ମତ୍ତବ୍ୟାଘ୍ୟ ଜାଣ ଏ ସହସ୍ର ଛେଳି
ଏଥକୁ ତୁ ମନେ ଚିନ୍ତା ନ କର ଗୋ ବାଳୀ ।
ଗନ୍ଧର୍ବଙ୍କ ଡାକ ଶୁଣି ନ ଦେଇ ଉତ୍ତର
ଧନୁଶର ବେଗେ କରେ ଧଇଲା କୁମର ।
ବିକ୍ରମ ମୂରତି ଧରି ପାଲଟିଲା ବେଗେ
ଦାରୁକ ରଥ ଦେଖିଲା ଗନ୍ଧର୍ବଙ୍କ ଆଗେ ।
ସହସ୍ରେ ଗନ୍ଧର୍ବେ ତାକୁ ବେଢ଼ିଲେକ ଯାଇ
ଯେ ଯାହାର ଶସ୍ତ୍ର ସର୍ବେ ମାରନ୍ତି ନିଠାଇ ।
ବେଳୁବେଳ ସମର ଯେ ହେଲା ଅଗୋଚର
ମାରନ୍ତି ଭାଲ ଶକତି କୁନ୍ତ ମୁଦୁଗର ।
ଶସ୍ତ୍ରଦେହେ ଶସ୍ତ୍ର ବାଜି ଉଠଇ ଅନଳ
ସବୁଶସ୍ତ୍ର ନିବାରଇ ଜାମ୍ବବତୀ ବାଳ ।
କୁମର ଯେବଣ ଶର ଗନ୍ଧର୍ବଙ୍କୁ ମାରେ
ଦଶବିଂଶ ପଚିଶ ଯେ ପଡ଼ନ୍ତି ତହିଁରେ ।
କୁମର ବାଣେ ଅନେକ ଗନ୍ଧର୍ବ ଯେ ମଲେ
ଥୋକାଏ ଗନ୍ଧର୍ବ ତହୁଁ ଡରେ ପଳାଇଲେ ।

କୁମରକୁ ବେଢ଼ିକରି ଥୋକାଏ ଯୁଝନ୍ତି
ଥୋକେ ପଳାଇ ସୁଧର୍ମା ସଭାରେ ମିଳନ୍ତି ।
ଆସ୍ଥାନ କରିଣ ବସିଅଛି ଇନ୍ଦ୍ରରାୟେ
ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ବସିଛନ୍ତି ସବୁ ଦେବତାଏ ।
ବ୍ରହ୍ମା ଶଙ୍କର ଆବର ଗୁରୁ ବୃହସ୍ପତି
ଗନ୍ଧର୍ବ ନାଗ କିନ୍ନରଗଣ ବସିଛନ୍ତି ।
ଚିତ୍ର ସୁରସେନ ଆଉ ଅଙ୍ଗାରପନ୍ନଗ
ଅଛନ୍ତି ଯେ ଚଉଷଠି ଗନ୍ଧର୍ବ ତା ସଙ୍ଗ ।
ପବନ ବରୁଣ ଆଦି ଅନଳ କୁମର
ଯମ ଦେବତା ଆଦିତ୍ୟ ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାର ।
ଅପସରାମାନେ ଆଗେ କରୁଛନ୍ତି ନୃତ୍ୟ
ନାଟକୁ ଯେ ଅବଧାନ କରେ ପୁରୁହୁତ ।
ଏମନ୍ତ ବେଳେ ଗନ୍ଧର୍ବେ ପଳାଇ ମିଳିଲେ
ଦେବ ସଭାତଳେ ପ୍ରାୟେ ପଡ଼ିଣ ଶୋଇଲେ ।
ବୋଇଲେ ଗୋସାଇଁ ଏବେ ଅବଧାନ କର
ଅପୂର୍ବ ଚରିତ ତୋର ବନର ଭିତର ।
ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁରୁ ରଥ ଚଢ଼ି ପୁରୁଷେ ଅଇଲା
ଅଜାଣତେ କେଉଁବାଟେ ତୋଟାରେ ପଶିଲା ।
କନକଚମ୍ପା ତୋଳିଣ ରଥେ ନେଇ ଥୋଇ
ତୋଟା ଭିତରେ ସେ ଥିଲା ଫୁଲବନେ ରହି ।
ସୁରସେନ ଗନ୍ଧର୍ବର ଝିଅ ଶୋଭାବତୀ
ଗଙ୍ଗାସ୍ନାନେ ଯାଇଥିଲା କନ୍ୟାଙ୍କ ସଙ୍ଗତି ।
ସ୍ନାନସାରି ତୋଟାମଧ୍ୟେ ପଶି ବୁଲୁଥିଲେ
ସେହି ପୁରୁଷକୁ ବନ ଭିତରେ ଦେଖିଲେ ।
ଅନଙ୍ଗ ପ୍ରାୟେ ରୂପକୁ ପଟାନ୍ତର ନାହିଁ
ଶୋଭାବତୀ ବରିଲା ଯେ ଫୁଲମାଳ ଦେଇ ।
ହସ୍ତ ଧରି ତାଙ୍କୁ ନେଇ ରଥେ ବସାଇଲା
ବିରୂପା କନ୍ୟାକୁ ପୁଣ ସଙ୍ଗେ ଘେନିଗଲା ।
ଆଉ କନ୍ୟାକୁ ମେଲାଣି ନେଇ ଗଲେ ଚଳି
ବାରତା କହିଲେ ଆସି କନ୍ୟାମାନେ ମିଳି ।
ଆମ୍ଭେମାନେ ଅସ୍ତ୍ର ଧରି ଓହ୍ଲାଇଲୁ ଯାଇ
ନାରାଚମାନ ବିନ୍ଧିଲୁ ମନେ ରୋଷ ବହି ।
ନାରାଚ ବିନ୍ଧନ୍ତେ ତାର କିଛି ନ ହୋଇଲା
ତାର ନାରାଚେ ଗନ୍ଧର୍ବ ବଳ ନାଶଗଲା ।
ଏକା ଜଣକରେ ସେହୁ ଏଡ଼େ ସାମରଥ
କେତେ ଗନ୍ଧର୍ବ ମାଇଲା ନ ଜାଣୁ ତଦନ୍ତ ।
ଶୁଣି ଇନ୍ଦ୍ରରାୟେ ତହୁଁ ବ୍ରହ୍ମାମୁଖ ଚାହିଁ
କିମ୍ଭୁତ କାରଣ ଏହା ବୋଲି ପଚାରଇ ।
ବ୍ରହ୍ମାଏ ବୋଇଲେ ତାହା ଜାଣିବ କେମନ୍ତେ
ଧରାଇ ଆଣ ତଦନ୍ତ ବୁଝିବା ନା ଏଥେ ।
ଚିତ୍ରସେନ ଗନ୍ଧର୍ବଙ୍କୁ ରାଇ ଇନ୍ଦ୍ରରାୟେ
ବୋଇଲେ ତୁ ବେଗହୋଇ ଯାଅରେ ତନୟେ ।
ଶୋଭାବତୀ କନ୍ୟାକୁ କେ ନେଉଅଛି ଧରି
ବେଗେ ଘେନି ଆସ ତାକୁ ପ୍ରାଣରେ ନ ମାରି ।
କୁଳଗୋତ୍ର ପଚାରିଣ କରିବା ବିନାଶ
କାହାର ସେ ପୁତ୍ର ଅଟେ ବୁଝିବା ବିଶେଷ ।
ଆଜ୍ଞା ପରମାଣେ ଚିତ୍ରସେନ ଧାଇଁଗଲା
ବହୁତ ସୈନ୍ୟ ସେ ପୁଣି ସଙ୍ଗତରେ ନେଲା ।
ବାୟୁବେଗେ କୁମରକୁ ଭେଟିଲାକ ଯାଇଁ
ଶ୍ୟାମଳ ପକ୍ଷୀ ଯେସନେ ବଳକୁ ଭେଟଇ ।
ପୂର୍ଣ୍ଣିମାର ଚନ୍ଦ୍ରମାକୁ ଘୋଟିଲା କି ରାହୁ
ଅନର୍ଥ ହେଲା କି ବୁଦ୍ଧି କରିବା ଯେ ଆଉ ।
ଦଇବ ପୁରୁଷ ନିଶ୍ଚେ ବିପକ୍ଷ ହୋଇଲା
ମାର ମାର ଶବଦରେ ପୃଥ୍ୱୀ ଉଛୁଳିଲା ।
ଏହିରୂପେ କୁମରକୁ କହେ ଶୋଭାବତୀ
କୁମର ବୋଇଲା ତୁହି ନ ଭାଳ ଗୋ ସତୀ ।
କହୁ କହୁ ଗନ୍ଧର୍ବେ ଯେ ବେଢ଼ିଲେ କୁମରେ
ଜୀଅନ୍ତା ଧର ନ ମାରି ଏହାକୁ ପ୍ରାଣରେ ।
ଅନେକ ନାରାଚ ତାକୁ ଗନ୍ଧର୍ବେ ମାଇଲେ
କାଣ୍ଡ ମାରିଣ କୁମର ରଥ ଲୁଚାଇଲେ ।
କୁମର ହିଁ ଅନେକ ଯେ ନାରାଚ ବିନ୍ଧିଲା
ଗନ୍ଧର୍ବମାନଙ୍କ ଶିର କାଟି ପକାଇଲା ।
ଦେଖି ବିଚାରଇ ମନେ ମନେ ଚିତ୍ରସେନ
ଧନ୍ୟରେ ମାନବ ତୋର ପିତାମାତା ଧନ୍ୟ ।
ମାନବ ହୋଇ ଦେବଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଆସି ଯୁଝୁ
ଇତରଜନ ପରାୟେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ତୁ ବୁଝୁ ।
ଭୟ ନ କରିଣ କନ୍ୟା ନେଉଅଛୁ ହରି
ଏକା ତୁ ଗନ୍ଧର୍ବ ବଳ ପକାଇଲୁ ମାରି ।
କହୁଁ କହୁଁ ଅନେକ ସେ ନାରାଚ ବିନ୍ଧିଲା
କୁମର ତାହାକୁ ଖଣ୍ଡେ ଦୂରୁ ନିବାରିଲା ।
ଦେଖି ଚିତ୍ରସେନ ମନେ ମହାକୋପ କରି
ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଭାଲ କୁନ୍ତଶକ୍ତି ମାରେ କରେ ଧରି ।
କୁମର ଅଙ୍ଗେ ନାରାଚମାନ ଯେ ପଡ଼ଇ
ପବନ ବହିଲେ ଯେହ୍ନେ ଗିରି ନ ଟଳଇ ।
କୁମର ବିନ୍ଧଇ ଯେଉଁ ନାରାଚ ନିକର
ଗନ୍ଧର୍ବବଳ ଲୋଟିଣ ପଡ଼ନ୍ତି ଭୂମିର ।
ଏମନ୍ତେ ଦୁଇପ୍ରହର ସମର ହୋଇଲା
ଦୁହେଁ ମହାକ୍ଷତ୍ରୀ କେହି ଯୁଦ୍ଧେ ନ ହାରିଲା ।
ଅନେକ ଗୋଳ ସଂଗ୍ରାମ ପୁଣି ସେହି କଲେ
ଏକା ଜଣକୁ ବହୁତ ଆସିଣ ବେଢ଼ିଲେ ।

ବେଳୁ ବେଳ ସମର ଯେ ହେଲା ଅଗୋଚର
କେତେବେଳେ ଯୁଝିବ ସେ ଏକାକେ କୁମର ।
ବଳେ ବଳିୟାର ପୁଣି ଚିତ୍ରସେନ ହେଲା
ଅନେକ ଗନ୍ଧର୍ବ ବଳ ଘେନିଣ ଧାଇଁଲା ।
କୁମରର ନାରାଚକୁ ତାର ଭୟ ନାହିଁ
ରଥ ଉପରକୁ ସେହି ବେଗେ ଚଢ଼ି ଯାଇ ।
କୁମର ହସ୍ତରୁ ଧନୁ ଛଡ଼ାଇ ଆଣିଲା
କୃଷ୍ଣର କୁମର ତହିଁ ନିଶସ୍ତ୍ର ହୋଇଲା ।
ବେଗେ ଚିତ୍ରସେନ ଧରି କୁମରର ବାଳ
ନିର୍ଭୟେ ବାନ୍ଧିଲା ତାକୁ ଘେନି ପାଟ ଡୋର ।
ଆପଣାର ରଥେ ଧରି ନେଇ ବସାଇଲା
ଶୋଭାବତୀକି ଅନେକ ମନେ ଝିଙ୍ଗାସିଲା ।
କୁମାରୀ ବୋଇଲା ତୁମ୍ଭେ ମନ୍ଦକୃତ୍ୟ କଲ
ଯୁବାକନ୍ୟା ମୁହିଁ ମୋତେ ବିଭା ଯେ ନ ଦେଲ ।
ମୋହର ଇଚ୍ଛାରେ ଯେବେ ବରିଲି ମୁଁ ବର
ଏଥକୁ କୋପ କିମ୍ପାଇ କରୁଛ ଅପାର ।
କୁମର ବନ୍ଧନ ଦେଖି ବ୍ୟାକୁଳ ହୁଅଇ
ମନେ ମନେ ଶୋଭାବତୀ ଧର୍ମ ସୁମରଇ ।
ଜଗନ୍ନାଥ ଦେବଙ୍କୁ ଯେ କରଇ ଗୁହାରି
ବୋଲେ ଜଗନ୍ନାଥ ତୁମ୍ଭେ ପରା ଦଇତ୍ୟାରୀ ।
ମୁହିଁ ଅଟେ ଅରକ୍ଷିତ ସ୍ତିରୀ ମାତ୍ର ସିନା
ତୁମ୍ଭର ପରା ଉଡ଼ଇ ଜଗନ୍ନାଥ ବାନା ।
ଏ ଘୋର ଆତଙ୍କୁ ମୋତେ କରିବ ନା ତ୍ରାହି
ଯେମନ୍ତେ ଏ କୁମରକୁ ବାଧା ନ ଘଟଇ ।
ପୁଣି ସୁମରଇ ତହିଁ ଦେବୀ କମଳିନୀ
ତୁହି ମାତ ଜଗତର ଅଟୁ ଠାକୁରାଣୀ ।
ସ୍ତିରୀଙ୍କର ବେଦନା ତୁ ଜାଣୁ ଗୋସାମଣୀ
ଏ ଭବ ଭୟରୁ ମୋତେ ଉଦ୍ଧାର ଗୋ ପୁଣି ।
ଅନେକ ବିକଳ ହୋଇ କନ୍ୟା ଯେ କାନ୍ଦଇ
କୁରଙ୍ଗୀ ନୟନରୁ ଯେ ଲୋତକ ଗଳଇ ।
ଗୋଟି ଗୋଟି ମୁକୁତା କି ପଡୁଅଛି ତଳେ
ସେହିରୂପେ ନୟନରୁ ଅଶ୍ରୁ ବିନ୍ଦୁ ଗଳେ ।
କୁମରକ ବାନ୍ଧି ଘେନିଗଲା ଚିତ୍ରସେନ
ଦାରୁକକୁ ବୋଲେ ରଥ ବାହା ତୁ ବହନ ।
କୁମର ମୁଖକୁ ଚାହିଁ ବିଚାରେ ଗନ୍ଧର୍ବ
କୃଷ୍ଣର କୁମର ପ୍ରାୟ ଦିଶଇ ସ୍ୱଭାବ ।
ସୁଧର୍ମା ସଭାକୁ ସେହୁ ବେଗେ ଘେନିଗଲା
ସଭାର ତଳରେ ନେଇ କୁମରକୁ କଲା ।
ଦେଖି ତାକୁ ଇନ୍ଦ୍ରରାୟେ ବୋଇଲେ ବଚନ
ବାନ୍ଧି ରଖରେ କାହାର ଅଟଇ ନନ୍ଦନ ।

ସଭାମଧ୍ୟେ ନାରଦ ଯେ ଥିଲେ ଉଭା ହୋଇ
କୁମର ମୁଖକୁ ସେହି ଦେଲେକ ଅନାଇଁ ।
ବିଚାରିଲେ ଅଟଇ ଏ ଜାମ୍ବବତୀ ସୁତ
କନକଚମ୍ପା ନିମନ୍ତେ ହେଲା ଉପଗତ ।
ଶୋଭାବତୀ କନ୍ୟାକୁ ଏ ବଳେ ନେଇଥିଲା
ମୋତେ ଗୁପତେ ଏ କଥା କିମ୍ପା ନ କହିଲା ।
କିଛି ନ କହିଣ ମୁନି ତୁନି ହୋଇଗଲେ
ମନଦଣ୍ଡ ଚଢ଼ି ତହୁଁ ବାହାର ହୋଇଲେ ।
ଯାଇଣ ମିଳିଲେ ମୁନି ଦ୍ୱାରାବତୀ ପୁର
ସଭା କରି ବସିଛନ୍ତି ତହିଁ ଚକ୍ରଧର ।
ସେଠାରେ ମିଳିଲେ ଯାଇଁ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ନନ୍ଦନ
କୃଷ୍ଣ କୁମର ଆବର ରାଜା ଉଗ୍ରସେନ ।
ସାତବଂଶ ଯାଦବ ଯେ ବଳରାମ ଘେନି
ସଭାକରି ବସିଛନ୍ତି ଏ ସମୟେ ମୁନି ।
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଦେଖି ସର୍ବ ସଭାଜନ
ଆସନୁ ଉଠି ବନ୍ଦିଲେ ମୁନିଙ୍କ ଚରଣ ।
କୃଷ୍ଣ ପଚାରନ୍ତି ମୁନି ଥିଲ ତୁମ୍ଭେ କାହିଁ
କି ବାରତା ଆଣିଅଛ କହ ହେ ବୁଝାଇ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ବାର୍ତ୍ତା ଶୁଣ ସାବଧାନେ
କନକଚମ୍ପା ନିମନ୍ତେ ଶାମ୍ବ ଗଲା ବନେ ।
ସୁରସେନ ଗନ୍ଧର୍ବର ଝିଅ ଶୋଭାବତୀ
ତାହାକୁ ଯେ ଆଣୁଥିଲା ଶାମ୍ବ ମହାକ୍ଷତ୍ରୀ ।
ଗନ୍ଧର୍ବେ ଜାଣିଣ ତାହା ବହୁତ ଯୁଝିଲେ
ଶାମ୍ବ କୁମାର ହସ୍ତରେ ଅନେକ ଯେ ମଲେ ।
ତହୁଁ ଇନ୍ଦ୍ରରାୟ ଚିତ୍ରସେନକୁ ପେଷିଲା
ସେହି ଆସି ଶାମ୍ବ ସଙ୍ଗେ ଘୋର ରଣ କଲା ।
ଅନେକ ପ୍ରକାରେ ମାରି ଘେନିଗଲା ବାନ୍ଧି
ବାସବ ଆଜ୍ଞାରେ ତାକୁ କରିଅଛି ବନ୍ଦୀ ।
ତାହା ଦେଖି ଆମ୍ଭେ ବଡ଼ ବିକଳ ହୋଇଲୁ
ବାରତା କହିବା ପାଇଁ ଏଥକୁ ଅଇଲୁ ।
ପାରିଲେ ତୁ କୁମାରକୁ ଅଣା ଯା ଛଡ଼ାଇ
ତାହା ଶୁଣି କୋପ କଲେ କମଳାର ସାଇଁ ।
ବୋଇଲେ କରିବି ଆଜ ସ୍ୱର୍ଗପୁର ନାଶ
ନୂଆ ଇନ୍ଦ୍ର ବସାଇବି ନେଇ ସ୍ୱର୍ଗବାସ ।
ଏତେକ ବଚନ ଯହୁଁ ଗୋବିନ୍ଦ କହିଲେ
କଳହପ୍ରିୟ ମୁନି ଯେ ହସିଣ ବୋଇଲେ ।
ଇନ୍ଦ୍ରତୁଲେ ଯୁଦ୍ଧ ତୁମ୍ଭେ ନ ପାରିବ କରି
କିମ୍ପା ଡରିବ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସେ ତ ବଜ୍ରଧାରୀ ।
ନାରଦଙ୍କ ବଚନରେ ଶ୍ରୀହରି ଉଠିଲେ
ଧାଡିକାରେ ବଳରାମ ଛାମୁରେ ମିଳିଲେ ।

ନମସ୍କାର କରି ତାଙ୍କୁ ବୋଲନ୍ତି ବଚନ
ଶୁଣ ଶୁଣ ସ୍ୱାମୀ ଏବେ ମୋହର ନନ୍ଦନ ।
ନନ୍ଦନବନେ କନକଚମ୍ପା ପାଇଗଲା
ଫୁଲ ଘେନି ଶାମ୍ବ ମୋର ରଥେ ଆସୁଥିଲା ।
ଦଇବବଶେ ଦେଖିଲା ଶରସେନ ଝିଅ
ତାକୁ ବଳେ ଘେନି ଆସୁଥିଲା ମୋର ପୁଅ ।
ଗନ୍ଧର୍ବବଳ ଆସିଣ ତାହାଙ୍କୁ ବେଢ଼ିଲେ
ଅନେକ ଯୁଦ୍ଧ କରିଣ ପୁତ୍ରେ ବାନ୍ଧିନେଲେ ।
ଏଥକୁ କି ଆଜ୍ଞା ମୋତେ କହ ହଳପତି
ଶୁଣି ବଳରାମ ତାଙ୍କୁ ବଚନ କହନ୍ତି ।
ଅନୀତ ଜିମ୍ପାଇ କଲା ତୋହର ନନ୍ଦନ
ବଳାତ୍କାରେ କଲା ପର ଝିଅକୁ ହରଣ ।
କେତେ କଳି ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ କାହା ସଙ୍ଗେ ଯେ କରିବ
ଜାଣି କେମନ୍ତେ ବାନ୍ଧିଲା ପୁତ୍ରକୁ ବାସବ ।
ଅମରପୁର କରିବି ଆଜ ମୁଁ ନିପାତ
ଦେବତାଙ୍କୁ କରିବଇଁ ନିଶ୍ଚେ ଭସ୍ମୀଭୂତ ।
ଏହାକହି ବଳରାମ କୋପଭର ହେଲେ
ବାତାଘାତେ ରମ୍ଭାପତ୍ର ପ୍ରାୟେକ ଥରିଲେ ।
ଥରହର ହୋଇ କମ୍ପୁଛନ୍ତି ହଳପାଣି
ସଉନନ୍ଦ ଗଦା ଦେବ ହସ୍ତେ ଘେନି ପୁଣି ।
କ୍ରୋଧଭରେ ବଳରାମ ବାହାର ହୋଇଲେ
ବାମକରେ ବେଗେ ସେହୁ ଲଙ୍ଗଳ ଧଇଲେ ।
ଆଜି ମୁଁ ଇନ୍ଦ୍ରକୁ ପଠାଇବି ଯମପୁର
ବନ୍ଦୀକରି ରଖିଛି ସେ ମୋହର କୁମର ।
ବଳରାମଙ୍କର କୋପ ଜାଣିଲେ ନାରଦ
ବୋଇଲେ ହୋଇବ ଏଥେ ବହୁତ ପ୍ରମାଦ ।
ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱକଳି ହେ ଏଠାରେ ବହୁତ ହୋଇବ
କଳି କୁତୂହଳେ ଆମ୍ଭେ ଦେଖିବାକୁ ଭାବ ।
ବୋଇଲେ ଯେ ହଳପାଣି ସାବଧାନେ ଶୁଣ
ଥାଟ ସଜକର ବେଗେ ତହିଁ ଯିବା ପୁଣ ।
ଏହା ଶୁଣି ବଳରାମ ଲଙ୍ଗଳ ଧରିଲେ
ଗୋବିନ୍ଦ ଯେ ଉଦ୍ଧବକୁ ଡକାଇ ଆଣିଲେ ।
ଉଗ୍ରସେନ ଥାଟ ସଜକରି ଆସୁ ଆଗେ
ସାତବଂଶ ସଜହୋଇ ଆସନ୍ତୁ ଯେ ବେଗେ ।
ଆଜ୍ଞା ପାଇଣ ଉଦ୍ଧବ ତହୁଁ ବେଗେ ଗଲେ
ଉଗ୍ରସେନଙ୍କ ସଭାରେ ଯାଇଣ ମିଳିଲେ ।
ନମସ୍କାର କରି ତାଙ୍କୁ କହିଲେକ ପୁଣ
ସାବଧାନ ହୋଇ ଦେବ ଶୁଣ ମୋ ବଚନ ।
ଠାକୁରଙ୍କ ଆଜ୍ଞାଥାଟ ବେଗେ ସଜକର
ଇନ୍ଦ୍ରଦେବ ସହିତରେ ହୋଇବ ସମର ।
ନନ୍ଦନବନକୁ ଶାମ୍ବ ଦିନେ ଯାଇଥିଲା
କନକଚମ୍ପା ସେ ବନୁ ତୋଳିଣ ଆଣିଲା ।
ଇନ୍ଦ୍ରର ନାତୁଣୀ ସେହୁ ଶୋଭାବତୀ କନ୍ୟା
ନନ୍ଦନବନକୁ ଆସିଥିଲା ବରାଙ୍ଗନା ।
ସେ କନ୍ୟା ଶାମ୍ବ କୁମର ଭେଟ ଯେ ପାଇଲା
ତାହାକୁ ଦେଖି କୁମାରୀ ବିହ୍ୱଳିତ ହେଲା ।
କୁମାର କୁମାରୀ ତହୁଁ ସଂଯୋଗ ହୋଇଲେ
ରଥରେ ବସାଇ ଶାମ୍ବ କନ୍ୟାକୁ ଆଣିଲେ ।
ବାରତା ପାଇଣ ଇନ୍ଦ୍ର ଧରାଇଣ ନେଲା
ନେଇଣ ବନ୍ଦୀ ପ୍ରକାରେ ତାହାକୁ ରଖିଲା ।
ନାରଦ ମହର୍ଷି ଆସି ବାରତା କହିଲେ
ଶୁଣି କୃଷ୍ଣ ବଳରାମ ମହାକୋପ କଲେ ।
ବୋଇଲେ ଇନ୍ଦ୍ରର ତୁଲେ କରିବୁ ସମର
ସରଗପୁରକୁ କରିଦେବେ ନାରଖାର ।
ମୋତେ ପେଶିଲେ ତୁମ୍ଭର ପାଶେ ନାରାୟଣ
ରାଜାର ଛାମୁରେ କହ ସମସ୍ତେ ବିଧାନ ।
ଏହାଶୁଣି ଉଗ୍ରସେନ ରାଜା କୋପ କଲେ
ପଡ଼ିଆରୀ ସେବକଙ୍କୁ ରାଇ ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ।
ସାତବଂଶ ଯାଦବ ହେ ସଜ ବେଗେ ହୁଅ
ଯାନବାହନ ଚଢ଼ିଣ ବେଗେ ହୋଇଯାଅ ।
ଶସ୍ତ୍ରଧରି ବେଗେ ଯାନବାହନ ସାଜିଣ
ଅନାଧୃଷ୍ଟ ସାତ୍ୟକି ଯେ ଅକ୍ରୂର ସଙ୍ଗେଣ ।
ତହୁଁ ଆଜ୍ଞା ପରମାଣେ ଦୂତେ ଚଳିଗଲେ
ବେଗେ ଦାଣ୍ଡରେ ଘୋଷଣା ସେହୁ ଦିଆଇଲେ ।
ବାରତା ପାଇଣ ସାତବଂଶର ଯାଦବେ
ସଜହୋଇ ଉଭାହେଲେ ଦାଣ୍ଡରେ ସମ୍ଭର୍ବେ ।
ଆପଣେ ଯେ ଦିବ୍ୟବେଶ ହେଲେ ଉଗ୍ରସେନ
ରଥ ସାଜିଣ ଅକ୍ରୂର ଆଣିଲା ବହନ ।
ସେ ରଥରେ ଉଗ୍ରସେନ ଯାଇ ବିଜେ କଲେ
ଧବଳ ଛତ୍ର ଗୋଟିଏ ଉପରେ ରଖିଲେ ।
ଉଦ୍ଦଣ୍ଡ ଯେ ପାଟଛତ୍ର ଉଡ଼ାଇ ଆଗରେ
ଶଙ୍ଖ ଯେ ମହୁରୀ ଆଦି ବଜାଇ ଉଚ୍ଚରେ ।
ବାଦ୍ୟନାଦ ଶବଦରେ କୁରୁମ ଉଛୁଳି
ଦଳଦଳ ହୋଇ କମ୍ପେ ଭୂମି କୁଶସ୍ଥଳୀ ।
ସୈନ୍ୟମାନେ ସଜହୋଇ ଆଗେ ଉଭାହେଲେ
ମାର ମାର ଶବଦରେ ମହୀ ପୂରିଗଲେ ।
ଶୁଣ ଆହୋ ମନୁରାଜା କହନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ଏ ମହାଭାରତ କଥା ଶୁଣ ଦେଇ ମତି ।
ହରି ବଳରାମ ବେନିଭାଇ ସଜହୋଇ
ରଥ ଚଢ଼ି ଦାଣ୍ଡରେ ଯେ ଉଭା ହେଲେ ଯାଇ ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପୁତ୍ରମାନେ ଉଭାହେଲେ ତହିଁ
ବଳରାମ ଦୁଇପୁତ୍ରେ ବାହାର ଯେ ହୋଇ ।
ଯେ ଯାହାର ଶସ୍ତ୍ରମାନ ଧରିଣ ଅଛନ୍ତି
ଆପେ ଦିବ୍ୟବେଶ ହୋଇ ଅଇଲେ ଶ୍ରୀପତି ।
ଗରୁଡ଼କୁ ସୁମରିଲେ ଦେବ ଚକ୍ରଧର
ରମ୍ୟକ ଦ୍ୱୀପୁଁ ଅଇଲା ବିନତା କୁମର ।
ଦ୍ୱାରାବତୀ ପୁରେ ସେହି ମିଳିଲାକ ଆସି
ହରିଙ୍କୁ ଦେଖିଣ ଶିରେ କରକୁ ନିବେଶି ।
କହିଲେ ସମସ୍ତ କଥା ତାକୁ ନାରାୟଣ
ବନ୍ଦୀ କରିଅଛି ମୋର ପୁତ୍ରେ ସୁରରାଣ ।
ମୋହର କୁମର ବୋଲି ନାରଦ କହିଲେ
ତଥାପି ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତା ତାକୁ ନ ଛାଡ଼ିଲେ ।
ଶୁଣି ଖଗବର କହେ କରଯୋଡ଼ି କରି
ତୋର ସଞ୍ଚାର ସିନା ଅଟେ ସ୍ୱର୍ଗପୁରୀ ।
ଆପଣାର ମହିମା ତୁ ଆପେ ନ ବିଚାରୁ
ଇନ୍ଦ୍ରଦେବତାଙ୍କୁ ଏଡ଼େ କୋପ କିମ୍ପା କରୁ ।
ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ସେ ଗରିଷ୍ଟ ହୋଇଲା
ଆପଣା ଇଚ୍ଛାରେ ନିଜେ ସମ୍ପଦ ହାରିଲା ।
ଆଜି ତାର ପୁରକୁ ମୁଁ କରିବଇଁ ନାଶ
ଆନ ଇନ୍ଦ୍ର କରି ବସାଇବି ସ୍ୱର୍ଗବାସ ।
ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ଶାରଙ୍ଗ ଯେ ଗଦା ଧନୁ ଧରି
ଆପଣେ ସଜ ହୋଇଲେ ଦେବ ଦଇତ୍ୟାରି ।
ଗରୁଡ଼ ପିଠିରେ ଦେବ ଯାଇ ବିଜେ କଲେ
ବଳରାମ ତାଳଧ୍ୱଜ ରଥରେ ବସିଲେ ।
ଅନେକ ସଇନ୍ୟ ଘେନି ଉଗ୍ରସେନ ରାୟେ
ଆଗହୋଇ କରି ସେହୁ ବାହାରିଣ ଯାଏ ।
ଉଦ୍ଧଣ୍ଡ ଯେ ଏକଲକ୍ଷ ଉଡ଼ଇ ଆଗରେ
ପ୍ରଚଣ୍ଡ ହୋଇଣ ବାଦ୍ୟ ବାଜେ ବିକରାଳେ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପୁତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଘେନି ବଳରାମ
ଆପଣେ ବାହାର ଦେବ ହେଲେ ତତକ୍ଷଣ ।
ଥାଟ ଚଳାଇ ସରବେ ବାହାର ଯେ ହେଲେ
ଦେବ ଦାମୋଦର ପଛେ ବିଜେ କରିଗଲେ ।
ଗରୁଡ଼କୁ ଏକାନ୍ତରେ କହି ଭଗବାନ
ରାମ କୋପେ ନାଶ ହେବ ସରଗ ଭୁବନ ।
ସାତବଂଶର ଯାଦବ ଯହୁଁ ବାହାରିଲେ
ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ଦେଖି ନାରଦ ମନେ ବିଚାରିଲେ ।
ହରି ସହସ୍ରାକ୍ଷର ଯେ ହୋଇବ ସମର
କଳି କୁତୁହଳେ ପେଟ ପୂରିବ ଆମ୍ଭର ।
ଯତନେ ଯାହା ମନରେ ମୁହିଁ ଲୋଡୁଥାଇ
ଦଇବ ପୁରୁଷ ତାହା ଦେଲେକ ଘଟାଇ ।

ଏତେ ବିଚାରି ନାରଦ ଆନନ୍ଦେ ନାଚନ୍ତି
ବୀଣା ଧ୍ୱନି କରି ସେହୁ ଶୂନ୍ୟରେ ଗମନ୍ତି ।
କାଖରେ ଯାକିଣ କଳିଧୋକଡ଼ି ଯେ ମୁଣି
ଧୂଳି ମୁଠାଏ ବାହାର କଲେ ମହାମୁନି ।
ଲାଗୁ ଲାଗୁ ବୋଲିକରି ତହୁଁ ଡାକଦେଲେ
ତତପରେ ମନଦଣ୍ଡ ଚଢ଼ି ବାହାରିଲେ ।
ଯାଇଣ ମିଳିଲେ ମୁନି ଅଳକା ଭୁବନେ
ସୁରପତି ବସିଥିଲେ ସ୍ୱରଗ ଆସ୍ଥାନେ ।
ତାହାଙ୍କୁ ଦେଖି ବୋଇଲେ କାହିଁଥିଲ ମୁନି
ନାରଦ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ସୁରମଣି ।
ଯାହା ପଚାରିଲ ତାହା ଶୁଣ ସାବଧାନେ
ରହିଥିଲୁ ଆମ୍ଭେ ଇନ୍ଦ୍ର ମଞ୍ଚ ଯେ ଭୁବନେ ।
ଏହିକ୍ଷଣି ଦ୍ୱାରାବତୀ ପୁରେ ଆମ୍ଭେ ଥିଲୁ
ଅପୂର୍ବ କଥାଏ ତହିଁ ଦେଖିଣ ଅଇଲୁ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର ପୁତ୍ର ସେ ଯେ ଶାମ୍ବକୁମରକୁ
ନ ଜାଣି ତୁ ଇନ୍ଦ୍ର ଧରି ରଖିଛୁ ତାହାକୁ ।
ସେହି ବାରତା ପାଇଣ ହରି ବଳରାମ
ଥାଟଘେନି ଆସୁଛନ୍ତି କରିବେ ସଂଗ୍ରାମ ।
ବହୁ କୋପ କରି ଆସୁଛନ୍ତି ହଳଧର
ବୋଇଲେ ଇନ୍ଦ୍ରକୁ ପେଶିବଇଁ ଯମପୁର ।
ଅଳକାପୁର କରିବି ଆଜି ଭସ୍ମରାଶି
ଗନ୍ଧର୍ବଗଣଙ୍କୁ ନିଜେ ପକାଇବି ନାଶି ।
ଗରୁଡ଼ ପୃଷ୍ଠେ ଚଢ଼ିଣ ଦେବ ନାରାୟଣ
ସେହି ବୋଇଲେକ ପୁଣି ଗାଢ଼ ଯେ ବଚନ ।
ଉଗ୍ରସେନର ପ୍ରତିଜ୍ଞା କହି ନ ସରଇ
ସାତବଂଶ ସହିତରେ ବାହାର ଯେ ହୋଇ ।
ସଙ୍ଗରେ ସଇନି ଘେନି ଆସେ ଅଗଣିତ
ଏକୁ ଆରେକ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରନ୍ତି ବହୁତ ।
ସମସ୍ତ ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ପେଶି ଆଗେ ନାରାୟଣ
ପଛପଟୁଆରେ ଆସୁଅଛନ୍ତି ଆପଣ ।
ଅନେକ ଗୋଳ କରିବେ ଏଥି ଦାମୋଦର
ଯାହା ଦେଖି ଅଇଲି ମୁଁ ବେନି ନୟନର ।
ଶୁଣି ବାସବ କମ୍ପଇଁ ହୋଇ ଥରହର
ବଜ୍ର ଝମକାଇ କୋପେ କରଇ ଉତ୍ତର ।
ଭୋ ମୁନି ନାରଦ ତୁମ୍ଭେ କହ ତଥ୍ୟକରି
ଗୋପାଳେ କି ଆସୁଛନ୍ତି ଏ ମୋହର ପୁରୀ ।
ମଞ୍ଚରାଜା ପ୍ରାୟ ସେହୁ ମୋତେ କି ମଣିଛି
ରାଜାଙ୍କର ଝିଅ ସବୁ ଯେପରି ହରୁଛି ।
ତେସନ ପ୍ରାୟେକ ସେହି ମଣିଅଛି ମୋତେ
ଏତେକ ବୋଲି ବହୁତ କୋପ ବହି ଚିତ୍ତେ ।

ଆଜ ସମର କରିବ ଯେବେ ମୋର ତୁଳେ
ଗଉଡ଼ର ବଡ଼ପଣ ଭାଙ୍ଗିଦେବି ଭଲେ ।
ଗଉଡ଼ ବାଉଡ଼ ସେହି ଅଟଇ କୁଜନ
ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଯେ କରିଛନ୍ତି ନ ଜାଣିମା ପଣ ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ଚାହିଁ କହଇ ପୁଣି ପୁତ୍ରରାୟ
ଶୁଣିଲ ଯାହା କହିଲେ ତୁମ୍ଭର ତନୟ ।
ବଳେ ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ପଶି ହରେ ପରଝିଅ
ସେ ଦୁଷ୍ଟଜନ ବାନ୍ଧିଲି ଏ ମୋର ଅନ୍ୟାୟ ।
ତହିଁ ନିମନ୍ତେ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଆସେ ରାମ ହରି
ନ ବିଚାର ଏହା କିମ୍ପା ଆହେ କୁଶଧାରୀ ।
ପ୍ରଜାପତି ବୋଇଲେ ଯେ ଶୁଣ ସୁରରାଣ
କଥା ଏକ କହିବା ତୁ ସାବଧାନେ ଶୁଣ ।
ଆଗହୁଁ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ତୁହି ନ କର ଯେ ଗାଢ଼େ
ଦେଖିଲେ ଜାଣିବା କେଡ଼େ ବଳିଷ୍ଟ ଗଉଡ଼େ ।
ଆମ୍ଭ ଦେବଗଣଙ୍କୁ ତୁ ବେଗେ ସଜକର
ଗଉଡ଼ର ସହିତରେ କରିବା ସମର ।
ସାତବଂଶ ଯାଦବଙ୍କୁ କରିବାକ ନାଶ
ଏଥକୁ ଚିନ୍ତା ନ କର ତୁହି ଦେବଈଶ ।
ବାସବ ବୋଇଲେ ସଜ ହୁଅ ଦେବସୈନ୍ୟ
ଆଜି ଗଉଡ଼ ଗରବ କରିବା ଭଞ୍ଜନ ।
ସୁରସେନ ଚିତ୍ରସେନ ଆଦିଙ୍କର ମୂଳେ
ଚଉଷଠି ଗନ୍ଧର୍ବ ଯେ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ କୁମରେ ।
ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାର ଆଦି ସକଳେ ଧାଇଁଲେ
ସମସ୍ତେ ଯାଇଁ ବାସବ ଛାମୁରେ ମିଳିଲେ ।
ଶସ୍ତ୍ର ଧରି ଦେବତାଏ ବେଗେ ଝମକାନ୍ତି
ଏକୁ ଆରେକ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ବହୁତ କରନ୍ତି ।
ବରୁଣ ପବନ ଯମ ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟମେଳେ
ଦେବଗଣ ସଜହୋଇ ଆସି ବିଜେ କଲେ ।
ବାରତା ପାଇ ବାସୁକୀ ଥାଟ ଘେନି ଆସି
ଗ୍ରହ ନକ୍ଷତ୍ର ଆସିଣ ହେଲେ ମିଶାମିଶି ।
କଇଳାସ କନ୍ଦରୁ ଯେ ଆସିଲେ ଶଙ୍କର
ଶିବଗଣ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଅଛନ୍ତି ଅପାର ।
କାର୍ତ୍ତିକ ଗଣେଶ ନନ୍ଦୀ ଭୃକୁଟୀର ମୂଳେ
ସଜହୋଇ ଉଭାହେଲେ ଆସ୍ଥାନର ତଳେ ।
କଳ୍ପାନ୍ତକ ବୃଷଭରେ ଚଢ଼ି ମହାଦେବ
ସେହି ଆସି ମିଳିଲେକ ଦେବ ସଭା ଠାବ ।
ସଜହୋଇ ଉଭାହେଲେ ଆସ୍ଥାନର ତଳେ
ତେତିଶକୋଟି ଦେବତା ଗନ୍ଧର୍ବ ସକଳେ ।
ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଚାହିଁ କହେ ଦେବ ସୁରପତି
ଜାଣ ନାହିଁ କି ନୀଳେନ୍ଦ୍ରି ହରଣର ରୀତି ।
ତୁମ୍ଭ ପୁତ୍ର କାର୍ତ୍ତିକକୁ ବରିଲା ତା ମାତ
ଆମ୍ଭ ଆଜ୍ଞାନରେ କନ୍ୟା ନେଲା କୃଷ୍ଣପୁତ୍ର ।
ତହିଁରେ ଆବର ଯେତେ ଅନର୍ଥ ହୋଇଲା
ବ୍ରହ୍ମା ଥାଇଁ ତାହା ସବୁ ନିର୍ଭା ଯେ କରିଲା ।
ଏଡ଼େ ବଡ଼ କଳି କ୍ଷଣକରେ ନିବର୍ତ୍ତାଇ
କେତେ କେତେ ଲୋକ ଆସିଲେକ ପରିଘାଇ ।
ଏବେ ସେହୁ ପୁଣି କଳି ଆରମ୍ଭିଛି ଆସି
ସର୍ବ ଶୁଭେ ଥାନ୍ତୁ ଏକା ନାରଦ ମହର୍ଷି ।
ଈଶ୍ୱର କହନ୍ତେ ଇନ୍ଦ୍ରଦେବତା ହସିଲେ
ଖଣ୍ଡେ ଦୂରେ ଥାଇ ତାହା ନାରଦ ଶୁଣିଲେ ।
ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ନିନ୍ଦା କଲେ ବିଶ୍ୱନାଥ
ଆମ୍ଭର ଯେ କିସ ଦୋଷ ହୋଇଲାକ ଏଥ ।
ଦେଖିଲା କଥାକୁ ସିନା କହୁ ଆମ୍ଭେ ଆସି
ଏଥିର ନିମନ୍ତେ ନିନ୍ଦାକଲେ ବିଶ୍ୱବାସୀ ।
ଶିବ ମୁଖୁଁ ଏହାଶୁଣି ନାରଦ ଉଠିଲେ
ମନଦଣ୍ଡ ଚଢ଼ି କୃଷ୍ଣ ଛାମୁରେ ମିଳିଲେ ।
ନାରଦ ମୁନିଙ୍କୁ ଦେଖି ଦେବ ନାରାୟଣ
ବୋଇଲେ ଅଇଲ କିସ ଦେଖି ମହାଶୂନ୍ୟ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଇନ୍ଦ୍ର ଯୁଝିବ ତୋ ତୁଳେ
ଈଶ୍ୱର ବୋଇଲେ ଗାଢ଼େ ତାହାର ଆଗରେ ।
ଈଶ୍ୱର କହନ୍ତେ ଆମ୍ଭେ ଖଙ୍ଗ ଯେ ପାଇଲୁ
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ କହିବା ପାଇଁ ଏଥକୁ ଅଇଲୁ ।
ନୀଳେନ୍ଦ୍ରି ହରଣର ଯେ ଯେତେକ ଚରିତ
ତାହା ସୁମରିଣ କୋପ କଲେ ଶୂଳହସ୍ତ ।
ନାରଦଙ୍କଠାରୁ ହରି ସମସ୍ତ ଶୁଣିଲେ
କ୍ରୋଧଭର ହୋଇ ଦେବ ବଚନ କହିଲେ ।
ସଦାଶିବଙ୍କ ବୁଝିବା ଆଜ ବଡ଼ପଣ
କେଡ଼େ ଗାଢ଼ରେ କରିବେ ଆମ୍ଭ ସଙ୍ଗେ ରଣ ।
ଏତେକ ବିଚାରି ତହୁଁ ଦେବ ନାରାୟଣ
କହନ୍ତି ଗୁପତେ ଦେବ ଅକ୍ରୂରେ ଡାକିଣ ।
ବାରୁଣାବନ୍ତକୁ ତୁମ୍ଭେ ଏହିକ୍ଷଣି ଯିବ
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଠାକୁରଙ୍କୁ ବାରତା କହିବ ।
ସାତ ଅକ୍ଷୌହିଣୀ ବଳଘେନି ପାଞ୍ଚଭାଇ
ଆଣିବେ ଅର୍ଜୁନେ ମଧ୍ୟ କହିବୁ ବୁଝାଇ ।
ବଳରାମ ବୋଇଲେ ତୁ ଯିବୁ ହସ୍ତିନାକୁ
କହିବୁ ଯାଇଁ ଏକଥା ମାନଗୋବିନ୍ଦକୁ ।
ନାରାୟଣ ଆଜ୍ଞାଘେନି ମନ୍ତ୍ରୀବର ପୁଣ
ଚଳିଲା ବାରୁଣାବନ୍ତେ ସେହୁ ତତକ୍ଷଣ ।
ବାରୁଣାବନ୍ତରେ ସେହୁ ପ୍ରବେଶିଲା ଯାଇଁ
ଆସ୍ଥାନେ ବସିଅଛନ୍ତି ଧର୍ମ ନରସାଇଁ ।

ଏହି ସମୟରେ ଯାଇ ଅକ୍ରୂର ମିଳିଲା
ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କୁ ଦେଖି ଶିରେ କର ନିବେଶିଲା ।
ଭୀମ ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ସେହୁ ଆଲିଙ୍ଗନ କଲେ
ନମିଲେ ନକୁଳ ସହଦେବ ତା ପୟରେ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ଡାକିଲେ ଆସ ଆସ ହେ ଅକ୍ରୂର
ପରମ ଭାଗ୍ୟ ଯେ ଆଜ ହୋଇଲା ଆମ୍ଭର ।
ମୋତେ ସଙ୍ଖୋ କିଳି ତୁମ୍ଭେ ଆସିଅଛ ହାଦେ
ଆବର କି ପଠିଆଇଛନ୍ତି ଦେବରାଜେ ।
ଅକ୍ରୂର କହଇ ଦେବ ସାବଧାନେ ଶୁଣ
ମୋତେ ପଠାଇଣ ଦେଲେ ଦେବ ନାରାୟଣ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ଗୋବିନ୍ଦଙ୍କର ସେ ହୋଇବ ସମର
ଏଥିପାଇଁକି ପେଷିଲେ ମୋତେ ଦାମୋଦର ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ଇନ୍ଦ୍ର ଗୋବିନ୍ଦେ କି ଗୋଳ
ଏକଥା ସଂକ୍ଷେପି ମୋତେ କହ ତୁ ଅକ୍ରୂର ।
ଅକ୍ରୂର ବୋଇଲା ରାୟେ ଶୁଣ ସାବଧାନେ
ନନ୍ଦନ ବନକୁ ଗଲା କୃଷ୍ଣର ନନ୍ଦନେ ।
କନକଚମ୍ପା ପୁଷ୍ପ ଯେ ଆଣିବାର ବେଳେ
କନ୍ୟା ଗୋଟିଏ ମିଳିଲା ଆସି ସେହିଠାରେ ।
ଶୂରସେନ ଗନ୍ଧର୍ବର ଅଟଇ ଦୁହିତୀ
ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦରୀ ନାମ ତାର ଶୋଭାବତୀ ।
ସେ କନ୍ୟା ମାଳା ଦେଇଣ କୁମର ବରିଲା
ତାହାର ରୂପକୁ ଦେଖି ଶାମ୍ବ ବଶହେଲା ।
ଦୁଇଜଣଙ୍କର ମନ ଏକ ହେଲା ଯହିଁ
କନ୍ୟାକୁ ରଥେ ବସାଇ ଆସିଲାକ ସେହି ।
ବାରତା ପାଇ ଗନ୍ଧର୍ବେ ଆସି ଓଗାଳିଲେ
ଯୁଦ୍ଧକରି କୁମରକୁ ଧରି ଘେନିଗଲେ ।
ବନ୍ଦୀ ପରକାରେ ତାକୁ ଅଛନ୍ତି ରଖାଇ
ବାରତା ପାଇଣ କୋପ କଲେ ଭାବଗ୍ରାହୀ ।
ନାରଦ ମୁନି ଆସିଣ ବାରତା କହିଲେ
ଥାଟ ସୈନ୍ୟ ଘେନି ଉଗ୍ରସେନ ବାହାରିଲେ ।
ବଳରାମ ହରିପୁତ୍ର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଘେନି
ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ଚଳିଗଲେ ଭାଇବେନି ।
ସମସ୍ତ ସଜ ହୋଇଣ ବାହାର ଯେ ହୋଇ
ଆଗ ଥାଟେ ଉଗ୍ରସେନ ରାଜନ ଚଳଇ ।
ପଛ ପଟୁଆରେ ଛନ୍ତି ଦେବ ଦାମୋଦର
ବାରତା ପାଇଣ ତେଣେ ଆସେ ବଜ୍ରସାର ।
ମୋତେ ହକାରି ବୋଇଲେ ଦେବ ନାରାୟଣ
ବେଗେ ଘେନିଆସ ପଣ୍ଡୁ ପୁତ୍ରକୁ ସଙ୍ଗେଣ ।
ସାତକ୍ଷୌଣୀ ବଳ ଘେନି ଆସୁ ବେଗହୋଇ
ଆବର ଆସନ୍ତୁ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଶତେଭାଇ ।
ବେଗେ ସଜ ହୁଅ ଦେବ ଯିବାକୁ ବହନ
ଘୋର ସଂଗ୍ରାମ ତେଣେ ଯେ ହୋଇବଣି ପୁଣ ।
ଏହାଶୁଣି ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଡଗରକୁ ରାଇ
ବୋଇଲେ ହସ୍ତିନାପୁର ଯାଅ ବେଗହୋଇ ।
ବଳରାମ ଠାକୁରଙ୍କୁ କହିବ ସନ୍ଦେଶ
ଏଗାର କ୍ଷଉଣୀ ବଳ ବେଗେ ଘେନିଆସ ।
ତକ୍ଷଣେ ହସ୍ତିନାପୁରେ ଡଗର ମିଳିଲା
ବଳରାମଙ୍କ ଆଦେଶ ବୋଲିଣ କହିଲା ।
ଏଗାର କ୍ଷଉଣୀ ଥାଟ ସଙ୍ଗତରେ ଘେନି
ବହନ ଆସିବା କହିଛନ୍ତି ହଳପାଣି ।
ଶୁଣି ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ମନେ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଲା
ଆଗହୁଁ ବାରତା ଯହୁଁ ପାଇଣ ସେ ଥିଲା ।
ଡଗର ମୁଖରୁ ରାଜା ସମସ୍ତ ଶୁଣିଲେ
ଏଗାର କ୍ଷଉଣୀ ବଳ ତକ୍ଷଣେ ସାଜିଲେ ।
ବାଜେ ଟମକ ନିଶାଣ ପୁଣି ବୀରତୂର
ବାଜଇ ଶଙ୍ଖ ମହୁରୀ ପୁଣି ଧୀର ଧୀର ।
ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ କର୍ଣ୍ଣ ଭୂରିଶ୍ରବାର ସହିତେ
ଜୟଦ୍ରଥ ଶକୁନି ଯେ ସାଜିଲେ ତୁରିତେ ।
ଜୟଶଙ୍ଖ ବଜାଇଣ ହୋଇଲେ ବାହାର
ସୈନ୍ୟ ଚାଲନ୍ତେ ପୃଥିବୀ ହେଲା ଦୁଲଦୁଲ ।
ସାତକ୍ଷୌଣୀ ବଳ ଘେନି ପଣ୍ଡୁର କୁମର
ବୀରତୁର ବଜାଇଣ ହୋଇଲେ ବାହାର ।
ଉଦଣ୍ଡ ଯେ ପାଟଛତ୍ର ଉଡ଼େ ଫରଫର
ମୁଖରାବ ଶବଦରେ କମ୍ପେ ବନ ଘୋର ।
ଜୟ ମଙ୍ଗଳ ଉଚ୍ଚାରି ବାହାର ହୋଇଲେ
ଯେ ଯାହା ମନ ଇଚ୍ଛାରେ ସଇନ୍ୟ ଧାଇଁଲେ ।
ବେଗ ବେଗ କରି ରଥ ଚଳାଇଣ ଯାଇ
ବାଟରେ ଭେଟିଲେ ସେହି କମଳାର ସାଇଁ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିରଙ୍କୁ ଦେଖିଣ ଦେବ ନାରାୟଣ
ନମସ୍କାର କଲେ ଆସି ତାହାଙ୍କ ଚରଣ ।
ଭୀମ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ପ୍ରମୁଖ ସେହି ଚାରିଭାଇ
ଗୋବିନ୍ଦ ଚରଣେ ନମସ୍କାର କଲେ ଯାଇ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ଦେବ ବୋଇଲେ କିସ ଏ ଚରିତ
କମ୍ପା ଏତେ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଅରଜିଲେ ପୁରୁହୁତ ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ବଳରାମ ଛାମୁରେ ମିଳଇ
ବଳରାମ କହନ୍ତି ଯେ ଶୁଣ କୁରୁସାଇଁ ।
ଶୁଣି ଅଛଟି କି ଇନ୍ଦ୍ରଦେବଙ୍କ ଚରିତ
ଅନୁବ୍ରତେ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱକଲେ ମୋହର ସଙ୍ଗତେ ।
ଆଜ ତାର ବଂଶେ ମୁହିଁ ନ ଥୋଇବି କାହିଁ
ଦେବ ଦାନବେ ରଖନ୍ତା ତାକୁ କେହି ନାହିଁ ।

ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଶୁଣି କୋପ ଅତିଶୟ କଲା
ଗଦା ବୁଲାଇଣ ସେହି ଚମକି ଉଠିଲା ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ନାରାୟଣ କରନ୍ତି ବିଚାର
ଆକାଶରେ ଦୁନ୍ଦୁଭି ଯେ ବାଜେ ନିରନ୍ତର ।
ମାର ମାର ଶବଦରେ ମେରୁ ଚମକଇ
ଯେ ଯାହାର ଶସ୍ତ୍ରକରେ ଘେନିଣ ଧାମଇଁ ।
ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଗଥାଟେ ଯଦୁବଳ ଥିଲେ
ଉଚ୍ଚବାଚ ହୋଇ କଳି ସେଠାବରେ କଲେ ।
ଯେ ଯାହାର ଶସ୍ତ୍ରେ ପୁଣି ହେଲେ ମରାମରି
ଅଙ୍ଗେ ନ ବାଜୁଣ୍ଡ କେହି ଆଗୁହୁଁ ନିବାରି ।
ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଭାଲ ଶକତି ଯେ ନିଠାଇ ମାରନ୍ତି
ଶସ୍ତ୍ରେ ଶସ୍ତ୍ର ବାଜି କରି ଅଗ୍ନି ଝଲକନ୍ତି ।
ଦେବ ଦାନବ ଯେ ତହିଁ ଏକମୁଖ ହୋଇ
ଘୋର ତର ସମର ଯେ କରିଲେ ନିଠାଇ ।
ଦେବତାର ଶସ୍ତ୍ର ବାଜି ଯାଦବଙ୍କଠାରେ
ସମସ୍ତଙ୍କ ଅଙ୍ଗୁରକ୍ତ ଅବିରତ ଝରେ ।
ରକତେ କର୍ଦ୍ଦମ ତହିଁ ହେଲା ମହୀଆଳି
କୁଡ଼ କୁଡ଼ ହୋଇ ଯଦୁବଳ ଗଲେ ଢଳି ।
ତାହା ଦେଖିକରି ଉଗ୍ରସେନ କୋପ କଲେ
ଉଦବେଗେ ରଥ ସେହୁ ଚଳାଇ ଧାଇଁଲେ ।
ଉଗ୍ରସେନ ଧାଇଁବାର ଦେଖି ଚିତ୍ରସେନ
ଆସି କରି ଉଗାଳିଲେ ତାହାକୁ ବହନ ।
ଚିତ୍ରସେନ ସଙ୍ଗେ ବହୁତର ସୈନ୍ୟ ଥିଲେ
ଅନେକ ନାରାଚ ଉଗ୍ରସେନକୁ ବିନ୍ଧିଲେ ।
ଅଙ୍ଗରେ ବାଜନ୍ତେ ରାଜା ବଡ଼ କୋପ କଲା
ମନ୍ତ୍ରିଣ ନାରାଚ ସେହୁ ଅନେକ ବିନ୍ଧିଲା ।
ଦେବଗଣ ଅଙ୍ଗେ ଅସ୍ତ୍ର ବାଜିଲାକ ଯାଇ
କୁଡ଼ କୁଡ଼ ହୋଇ ଦେବେ ପଡ଼ିଲେକ ଶୋଇ ।
ଏହିରୂପେ ପ୍ରହରେକ ହୋଇଲା ସମର
ରକତର ନଦୀଗୋଟି ବହିଲା ସେଠାର ।
ଚିତ୍ରସେନ ବେଗେ ବେଗେ ନାରାଚ ପେଶଇ
ଉଗ୍ରସେନ ରାଜା ତାହା ସତ୍ୱରେ ଛେଦଇ ।
ଚିତ୍ରସେନ ଧାଇଁବାର ଦେଖି ଉଗ୍ରସେନ
ଧାଇଁଆସି ଆଗେ ଉଗାଳନ୍ତି ଯେ ବହନ ।
ଚିତ୍ରସେନ ଉଗ୍ରସେନ ବହୁ ଯୁଦ୍ଧ କଲେ
କେହି କାହାରିକୁ ତହିଁ ଜିଣି ନ ପାରିଲେ ।
କୋପେଣ ପେଶିଲେ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଭାଲ ଉଗ୍ରସେନ
ଚିତ୍ରସେନ ଅଙ୍ଗେ ତାହା ବାଜିଲା ତକ୍ଷଣ ।
ନାରାଚ ପଡ଼ନ୍ତେ ଚିତ୍ରସେନ ଘୁମାଇଲା
ମୋହଗତ ହୋଇ ଭୂମି ଉପରେ ପଡ଼ିଲା ।

ଚିତ୍ରସେନ ପଡ଼ିବାର ଦେଖି ଉଗ୍ରସେନ
କୋପେଣ ନାରାଚ ସେହି ବିନ୍ଧିଲା ବହନ ।
ଅଗ୍ନିର କଣିକା ପ୍ରାୟ ପଡ଼ିଲା ଯେ ଶର
ପ୍ରଳୟର ଅଗ୍ନି କିବା ଜଳର ଶରୀର ।
ସୁରସେନ ଅନେକ ସେ ନାରାଚ ବିନ୍ଧିଲା
ଉଗ୍ରସେନ ଦେହେ ବାଜି ରକତ ବହିଲା ।
ଦେଖି ଉଗ୍ରସେନ ବଡ଼ ହୋଇଲା କୁପିତ
କ୍ରୋଧଭରେ ଏକ ଗୋଟି ଧଇଲା ସେ କୁନ୍ତ ।
ସୁରସେନ ଉପରକୁ ନିଠାଇ ବିନ୍ଧିଲା
ସେ ଆଘାତେ ସୁରସେନ ମୋହରେ ପଡ଼ିଲା ।
ସୁରସେନ ଏହିରୂପେ ରଣେ ପଡ଼ିବାର
ଦେଖିଲା ତା ସହଚର ପନ୍ନଗ ଅଙ୍ଗାର ।
ଉଗ୍ରସେନ ରାଜାଙ୍କୁ ସେ ବେଢ଼ିଲାକ ଖରେ
ଅନେକ ନାରାଚମାନ ବିନ୍ଧେ କୋପଭରେ ।
ଉଗ୍ରସେନ ରାଜା ଅଙ୍ଗେ ବାଜିଲା ନାରାଚ
ଛେଦି ନ ପାରିଲେ ତାହା ଉଗ୍ରସେନ ରାଜ ।
ହତଜ୍ଞାନ ହୋଇଣ ସେ ପଡ଼େ ମହାରାୟେ
ଶରୀରେ ଚେତନା ନାହିଁ ପଡ଼ିଲେକ ମୋହେ ।
ଉଗ୍ରସେନ ମାରି କରି ଅଙ୍ଗାର ପନ୍ନଗ
ମନରେ ହୋଇଲେ ତହିଁ ବଡ଼ ବଇରାଗ ।
ବୋଲଇ ସେ ମାନବଙ୍କ ଏଡ଼େକ ଭରସା
ଦେବତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯୁଝିବାକୁ ସେ ମନୀଷା ।
ଏତେକ ବିଚାରି କୋପେ ହୋଇ ଥରହର
ରଥ ଚମକାଇ ଚାଲଇ ସେ ଧୀର ଧୀର ।
ଛାମୁରେ ପଡ଼ିଲେ ତାଙ୍କ ଯେତେ ସୈନ୍ୟବଳ
ପଦାକଲେ ସେହି ମାରି ତହିଁ ତା ସକଳ ।
ଉଦ୍ଧବ ଅକ୍ରୂର ଆଉ ସାତ୍ୟକି ସହିତେ
ଘୋର ତର ଯୁଦ୍ଧକରି ପଡ଼ିଲେ ସମସ୍ତେ ।
ଏହାଙ୍କର ଗତି ଦେଖି ପ୍ରଭୁ ବଳରାମ
କ୍ରୋଧଭରେ ମୁଖ ସେହୁ କଲେ ତମ ତମ ।
ହଳ ଲଙ୍ଗଳକୁ ସେହୁ ଧରି ବାମକରେ
କୌମୋଦକୀ ଗଦାବର ଧରି ଡାହାଣରେ ।
କୋପେ ବଳରାମ ତାହା ଧଇଲେକ ବେଗେ
ଅଙ୍ଗାର ପନ୍ନଗକୁ ସେ ଓଗାଳିଲେ ଆଗେ ।
ଦୁହେଁ ମହାକ୍ଷତ୍ରୀଯୁଦ୍ଧେ ନୁହନ୍ତି ଯେ ନୀଚ
ଅନେକ ଶସ୍ତ୍ର ମାଇଲେ ଇନ୍ଦ୍ରରାଜା ବସ୍ତ ।
ଲଙ୍ଗଳ ପାତିଣ ବଳରାମ ସମ୍ଭାଳିଲେ
କୌମୋଦକୀ ଗଦା ତାହା ଉପରେ ପିଟିଲେ ।
ଗଦା ପଡ଼ନ୍ତେଣ ଇନ୍ଦ୍ର ବସ୍ତ ଘୁମାଇଲା
ରଥର ଉପରୁ ସେହି ଭୂତଳେ ପଡ଼ିଲା ।

ସାରଥି ଯେ ନେଇ ତାକୁ ରଥରେ ବସାଇ
ପଛକୁ ଲେଉଟାଇ ସେ ରଥକୁ ବାହଇ ।
ଅଙ୍ଗାର ପନ୍ନଗ ଦଶା ଦେଖି ସେ ଗନ୍ଧର୍ବେ
ଓଗାଳିଲେ ବଳରାମ ସକଳ ସମ୍ଭର୍ବେ ।
ମହାଘୋର ଯୁଦ୍ଧ ସେହିଠାରେ ଯେ ହୋଇଲା
ରକତର ନଦୀ ଗୋଟା ସେଠାରେ ବହିଲା ।
ବଳରାମ କୋପଭରେ ହୋଇ ଥରହର
ଲଙ୍ଗଳ ବୁଲାଇ ପିଟେ ଗନ୍ଧର୍ବ ଉପର ।
ସେ ଲଙ୍ଗଳ ବାଜନ୍ତେ ସେ ଗନ୍ଧର୍ବେ ପଡ଼ିଲେ
ଯଦୁବଂଶ ବହୁ ସୈନ୍ୟ କ୍ଷୟ ହୋଇଥିଲେ ।
ମଡ଼ାର ଉପରେ ମଡ଼ା କୁଢ଼ କୁଢ଼ ହୋଇ
ଯେତେ ଯେତେ ପଡ଼ିଗଲେ କଳନା ନ ଯାଇ ।
ଯଦୁବଂଶ ବଳ ସଙ୍ଗେ ଯେତେ ଆସିଥିଲେ
ଗନ୍ଧର୍ବଙ୍କ ହସ୍ତେ ସର୍ବ ବିନାଶ ହୋଇଲେ ।
ବଳରାମ ତହୁଁ ଘୋର ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭିଲେ
ଅନେକ ଗନ୍ଧର୍ବ ବଳ ବିନାଶ ସେ କଲେ ।
ଗନ୍ଧର୍ବଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଦେଖିକରି ଶଚୀପତି
ଐରାବତ ଗଜେ ଚଢ଼ି ଅଇଲେ ତଡ଼ତି ।
ବଳରାମ ଛାମୁରେ ସେ ପଡ଼ିଲାକ ଭେଟ
ଏକକୁ ଆରେକ ତହିଁ ହୋଇଲେ ମୁରାଟ ।
ଉଚ୍ଚବାଟ ହୋଇ ଦୁହେଁ କଳି ଆରମ୍ଭିଲେ
ରଥପରେ ବଳରାମ ଆୟୁଧ ଥୋଇଲେ ।
ଧନୁ କମାଣ୍ଡକୁ ନିଜ ହସ୍ତରେ ଧଇଲେ
ବହୁତର ନାରାଚ ସେ ମନ୍ତ୍ରିଣ ବିନ୍ଧିଲେ ।
ସେ ଇନ୍ଦ୍ରର ଅଙ୍ଗେ ଯାଇ ପଡ଼ିଲା ନାରାଚ
କୋପଭରେ ତନୁ କମ୍ପାଇଲା ସୁରରାଜ ।
ପଞ୍ଚାବନ ନାରାଚ ଯେ ଗୁଣରେ ବସାଇ
ବଳରାମ ଉପରକୁ ବିନ୍ଧେ କୋପବହି ।
ବାୟୁବେଗେ ନାରାଚ ଯେ ତହୁଁ ଚଳିଗଲା
ବଳରାମ ଅଙ୍ଗଦେଶେ ଯାଇ ସେ ପଡ଼ିଲା ।
ମେରୁପୃଷ୍ଠୁ ଯେଉଁପରି ଗଙ୍ଗା ବହିଯାନ୍ତି
ରକ୍ତନଦୀ ସେହିଠାରେ ହେଲା ସେହିମତି ।
ରାମସଙ୍ଗେ ଯହୁଁ ଇନ୍ଦ୍ର କଲେକ ସମର
ଖଣ୍ଡେଦୂରୁ ଦେଖିଲେ ତା କୃଷ୍ଣଙ୍କ କୁମର ।
ଯେ ଯାହାର ବାହନ ସେ ଚଢ଼ିଣ ଧାଇଁଲେ
ଶତେପୁର କରି ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବଙ୍କୁ ବେଢ଼ିଲେ ।
ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ଯେହ୍ନେ ଘୋଟିଯାଏ ରାହୁ
ତେସନ ପ୍ରକାରେ ପୁଣି ଘୋଟିଲେକ ସେହୁ ।
ଏମନ୍ତ ଅପାର ବେଳ ହୋଇଲା ସମର
ବାଣବୃଷ୍ଟି ହୁଏ ଯଥା ଶ୍ରାବଣର ଧାର ।

ଇନ୍ଦ୍ରରାୟେ କୋପେ ଯେତେ ନାରାଚ ବିନ୍ଧିଲେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କୁମରେ ତାହା ଦୂରୁ ନିବାରିଲେ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କୁମରେ ଯେଉଁ ନାରାଚ ବିନ୍ଧନ୍ତି
ସୁରରାଜ ପ୍ରତିଶରେ ଘଉଡ଼ାଇ ଦ୍ୟନ୍ତି ।
ଏମନ୍ତେ ଅନେକ ଘୋର ସଂଗ୍ରାମ ଯେ କଲେ
କୃଷ୍ଣ କୁମରକୁ ଇନ୍ଦ୍ର ଜିଣି ନ ପାରିଲେ ।
ଗନ୍ଧର୍ବଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ବଳରାମଙ୍କ କୁମର
ତାହାଙ୍କର ପଛେ ଯୁଝେ ଗାନ୍ଧାରୀ କୁମର ।
ଊନଶତ ଭାଇଙ୍କୁ ସେ ସଙ୍ଗତରେ ଘେନି
ମାନଗୋବିନ୍ଦ ଯେ ଯୁଝୁଥାନ୍ତି ପରିମାଣି ।
ଏଗାର କ୍ଷଉଣୀ ବଳ ଅଛି ସଙ୍ଗତର
ବେଳୁବେଳ ଅନେକ ଯେ ହୋଇଲା ସମର ।
କୃଷ୍ଣର କୁମରେ ତହିଁ ଯେତେ ଯୁଝୁଥିଲେ
ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ଶରାଘାତେ ସର୍ବେ ନାଶଗଲେ ।
କୁଢ଼ କୁଢ଼ ହୋଇ ସେହୁ ପଡ଼ିଲେ ଭୂମିର
ଦେବ ମାନବେ ଯେ ତାହା ଅତି ଅଗୋଚର ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର କୁମରକୁ ମାରି ସସ୍ରଯୋନି
ବଳରାମ ସନ୍ନିଧିରେ ମିଳିଲେ ସେ ପୁଣି ।
ଐରାବତ ହସ୍ତୀକି ଯେ ଚମକାଇ ଦେଇ
ଦେଖିଲେ ମାନଗୋବିନ୍ଦ ଯୁଝେ ପରିଘାଇ ।
ବଳରାମଙ୍କର ସାହା ବଳ ସଙ୍ଗେ ଘେନି
ଗନ୍ଧର୍ବଙ୍କ ବଳଘେନି ଯୁଜେ ପରିମାଣି ।
ଐରାବତେ ଥାଇ ଚାହିଁଦେଲେ ସୁରପତି
ଦେଖିଲେ ସେ ମାନଗୋବିନ୍ଦର ଦୁଷ୍ଟମତି ।
ବୋଇଲେରେ ମାନବା ତୁ ଅନ୍ଧରାଜ ସୁତ
ଗୋଳକୁଣ୍ଡା ଅଟ ତୁମ୍ଭେ ପୁଣି ଜାରଜାତ ।
ମଞ୍ଚର ମାନବ ତୁହି ଯୁଝୁ ଆମ୍ଭ ତୁଲେ
ବଜ୍ରମାରି ଶିର ଛେଦିବଇଁ ଆଜ ଭଲେ ।
ଏତେ ବୋଲି ଐରାବତ ଚଳାଇଣ ଦେଲେ
ମାନଗୋବିନ୍ଦ ଉପରେ ବଜ୍ର ପ୍ରହାରିଲେ ।
ବଜ୍ର ପଡ଼ନ୍ତେଣ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଘୁମାଇଲା
ମୋହଯାଇ ଭୂମିଗତେ ଢଳିଣ ପଡ଼ିଲା ।
ମାନଗୋବିନ୍ଦ ପଡ଼ିବା ଦେଖି ତାର ଭାଇ
ଶସ୍ତ୍ର ଧରି ଇନ୍ଦ୍ରକୁ ସେ ବେଢ଼ିଲେକ ଯାଇ ।
ତୁହାଇଣ ବାଣ ସେ ବିନ୍ଧନ୍ତି କୋପଭରେ
ଊନଶତଙ୍କର ଶରପଡ଼େ ଇନ୍ଦ୍ରପରେ ।
ଶର ପଡ଼ନ୍ତେଣ ଇନ୍ଦ୍ରଦେବ କୋପ କଲେ
ଏକଶତ ବଜ୍ର ଏକାବେଳେ ପ୍ରହାରିଲେ ।
ବଜ ପଡ଼ନ୍ତେଣ ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ରର ତନୟେ
ଭୂମିରେ ଶୋଇଲେ ସର୍ବେ ପଡ଼ିଣ ଯେ ମୋହେ ।

ଊନଶତ ଭାଇସହ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ମଲା
ତାହା ଦେଖି ବଳରାମ ଶରୀର କମ୍ପିଲା ।
ହଳ ମୂଷଳ ବୁଲାଇ କୋପେ ହଳପାଣି
ବୋଇଲେ ତୁ ଶକ୍ର ପ୍ରାଣ ହାରିବୁ ଏକ୍ଷଣି ।
କୋପରେ ସେ ମୂଷଳକୁ ପ୍ରହାରିଲେ ଯହୁଁ
ଶକ୍ରରାୟ ଅଙ୍ଗରେ ତା ବାଜିଲାକ ତହୁଁ ।
ଐରାବତ ପରେ ଘୁମାଇଲେ ସୁରପତି
ମୋହଯାଇ ଇନ୍ଦ୍ରଦେବ ପଡ଼ିଲେ ତତ୍‌ପରି ।
ଇନ୍ଦ୍ର ପଡ଼ନ୍ତେଣ ସର୍ବ ଗନ୍ଧର୍ବ ଯେ ଧାଇଁ
ଆବର ଯମ ବରୁଣ କୋପଭର ହୋଇ ।
ସେ ସମସ୍ତେ ଯାଇ ବଳରାମଙ୍କୁ ବେଢ଼ିଲେ
ଅନେକ ଯେ ଘୋରଯୁଦ୍ଧ ସେହିଠାରେ କଲେ ।
ଶୁଣ ଆହେ ମନୁରାଜା ବୋଲନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ଏକମନେ ଶୁଣ ତୁମ୍ଭେ ମଧ୍ୟପର୍ବ ରୀତି ।
ବଳରାମେ ବହୁତର ସୈନ୍ୟ ଯେ ବେଢ଼ିଲେ
ଯେ ଯାହାର ଶସ୍ତ୍ରମାନ ମରାମରି ହେଲେ ।
ବଳରାମ ନ ପାରିଲେ ତାଙ୍କ ଶସ୍ତ୍ର ସହି
କୌମଦିକୀ ଗଦା ତହୁଁ ପ୍ରହାରିଲେ ନେଇ ।
ବଳରାମ ଗଦାଘାତେ ଗନ୍ଧର୍ବେ ପଡ଼ିଲେ
ତାହାଦେଖି ଯମ ଆଉ ବରୁଣ ଧାଇଁଲେ ।
ବଳରାମଙ୍କର ଅଙ୍ଗେ ସେ କୁନ୍ତ ପ୍ରହାରି
ଯମପାଶ ଜଳପାଶ ତାହାଙ୍କୁ ଯେ ମାରି ।
ସେ ପାଶକୁ ଛିଣ୍ଡାଇଲେ ରେବତୀ ରମଣ
ହଳ ମୂଷଳ ଘେନିଣ ମାଇଲେ ଆପଣ ।
କୋପେ ଯମ ଉପରେ ସେ ପ୍ରହାରିଲେ ନେଇ
ହଳ ବାଜନ୍ତେଣ ଯମ ଗଲେ ସେ ଘୁମାଇ ।
ଯମ ପଡ଼ନ୍ତେଣ ଦେଖି ବରୁଣ ଧାଇଁଲା
ବଳରାମ ଉପରେ ଯେ କୁନ୍ତେ ପ୍ରହାରିଲା ।
କୁନ୍ତ ସହିକରି ବଳରାମ ଯେ ଧାଇଁଲେ
ବରୁଣ ପରେ ମୂଷଳ ନେଇ ପ୍ରହାରିଲେ ।
ଖଣ୍ଡେ ଦୂରେ ଥାଇ ତାହା ଈଶ୍ୱର ଦେଖିଲେ
ଏହାଦେଖି ବଳରାମ ମହାକୋପ କଲେ ।
ବୃଷଭ ଧୂଆଇଁ ଧାଇଁଲେ ଯେ ମହେଶ୍ୱର
ସେ ବଳରାମଙ୍କୁ ଆସି ଓଗାଳି ଆଗର ।
ହର ବଳରାମ ଯହୁଁ ହୋଇଲାକ ଭେଟ
ଦୁହେଁ ମହାକ୍ଷତ୍ରୀ ତହିଁ ହୋଇଲେ ମୁରାଟ ।
ଆରେରେ ଗଉଡ଼ ବୋଲି ବଦନ୍ତି ଈଶ୍ୱର
କାଳେ କାଳେ ତୁମ୍ଭେ ପୁଣି ଅଟ ରତି ଚୋର ।
ଲାଜ ସଙ୍କୋଚ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଟିକେ ନ ମାଡ଼ଇ
ବଳେ ବଳେ କନ୍ୟାକୁରେ ନିୟ ଯେ ଚୋରାଇ ।
ମଞ୍ଚ ରାଜାଙ୍କର ଝିଅ ମଣିଲା ଏଠାର
ଶୋଭାବତୀ କନ୍ୟା ନେଇ ସରିଲା ବେଭାର ।
ଆଜ ପ୍ରାଣ ଘେନି କିରେ ଯିବ ବେନିଭାଇ
ଆଜ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ହିଁ ନାଶ କରିବଇଁ ମୁହିଁ ।
ଶଙ୍କରଙ୍କ ମୁଖୁଁ ଏହିପରି ବାକ୍ୟ ଶୁଣି
କୋପକରି ବୋଲନ୍ତି ଯେ ତାଙ୍କୁ ହଳପାଣି ।
ତୁମ୍ଭେ ପରିଘାଉଅଛ ଇନ୍ଦ୍ରର ନିମନ୍ତେ
ନୀଳେନ୍ଦ୍ରି ହରଣ କଥା ଭୁଲି ବିଶ୍ୱନାଥେ ।
ତହିଁରେ ଯେତେକ ତୁମ୍ଭେ ପାଇଅଛ ଶାସ୍ତି
ଏତେ ଶୀଘ୍ର ପାଶୋରିଲ ତାହା ଶୂଳପତି ।
ବଳେ ବଳେ ତୁମ୍ଭେ ଆମ୍ଭ ସଙ୍ଗେ ଖଣ୍ଡୁଆଳି
ଇନ୍ଦ୍ରର ନିମନ୍ତେ ତୁମ୍ଭେ କରୁଅଛ କଳି ।
ଇନ୍ଦ୍ରକୁଟି ଯେବେ ତୁମ୍ଭେ ପାର ଆଜି ରଖି
ତେବେ ସେ ଜାଣିବ ତୁମ୍ଭ ଗାରିମା ଉପେକ୍ଷି ।
ବଳରାମଙ୍କ ମୁଖରୁ ଏସନକ ଶୁଣି
ମହାକୋପେ କମ୍ପନ୍ତି ଯେ ତହୁଁ ଶୂଳପାଣି ।
କ୍ରୋଧଭରେ ମହାଦେବ ହୋଇ ଥରହର
ବୃଷଭ ଉପରେ ଥାଇ ଦିଅନ୍ତି ଉତ୍ତର ।
ବୋଲନ୍ତି ଗଉଡ଼ ତୁମ୍ଭେ ବଡ଼ାଇ ସିଆଣ
ଦୁଧଭାର ବହି ତୁମ୍ଭେ କରୁଥାଅ ଟାଣ ।
ଗୋପପୁରେ ଥାଇ ଯେତେ ଯେତେ କୃତ୍ୟ କଲ
ଗଉରବ ମାନ୍ୟ ଗୋପସ୍ତିରୀଙ୍କୁ ହରିଲ ।
ବେଣୁସ୍ୱନେ ତୋର ଭାଇ ମୋହେ ଗୋପସ୍ତିରୀ
ବଳେ ଗୋପକନ୍ୟା ହରିଲା ଯେ ଚକ୍ରଧାରୀ ।
କ୍ଷଣେ କଚାଡ଼ିଲା ସେହି ପୁତନା ଶୋଷିଲା
ବଳେ ଯାଇ ଭୀଷ୍ମ ରାଜା ଦୁହିତା ହରିଲା ।
ଏକଲକ୍ଷ ରାଜାଙ୍କୁ ଯେ ଦିଆଇଲା ଲାଜ
ବେଳୁବେଳ ଅନ୍ୟାୟ ସେ କରେ ଦେବରାଜ ।
କୃତକେଶୀ ରାଜ୍ୟେ ତୋର ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ଯେ ଗଲା
ମେଢ଼ରେ ପଶିଣ ତାର ଦୁହିତା ବରିଲା ।
ସୁରେଖା କନ୍ୟାକୁ ବଳେ ଆଣୁଥିଲା ହରି
ତହିଁରେ ଯେ ଶାସ୍ତିଦେଲା ନ ଜାଣୁକି ହରି ।
ବଳେ ତୁମ୍ଭେ ଅନ୍ୟାୟରେ ଚକ୍ରଧର ପଶ
ଏବେ ନିନ୍ଦାକରେ ତୋରେ ଭାଇ ପୀତବାସ ।
ଆବର କଥାଏ ତୋତେ କହେ ଦାମୋଦର
ଏତେକଥା ସବୁ ପାସୋରୁଛ ଯେ ମନର ।
ଅନେକ ପ୍ରକାରେ ଯହୁଁ ଈଶ୍ୱର କହିଲେ
ଶୁଣି ବଳରାମ କୋପେ କରିଣ ଧାଇଁଲେ ।
ବୋଲନ୍ତି ଜଟିଆ ଆରେ କହଇ ତୋ ଆଗେ
ତୋହର ଯେ ଅବିଗୁଣ ପାଶୋରିଲୁ ବେଗେ ।

ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା କରି ତୁହି ପାଶୋରିଲୁ ତାହା
ଆବର ଗୋହତ୍ୟା ଗୋଟି କରିଥିଲୁ ଯାହା ।
ମାତାକୁ ହରଣ ତୁହି କରିଅଛୁ ହାଦେ
ଅଲଘିତ ପାପ କରିଅଛୁ ସଦାନନ୍ଦେ ।
ଅର୍ଜିଲା କରମ ତୋର ନିଜ ଅଙ୍ଗେ ଥାଇ
ପର ଅବିଗୁଣ ବାଛିବାକୁ ନ ଯୋଗାଇ ।
ଏହୁଁ କହୁଁ ଦୁହେଁ କୋପଭର ଯେ ହୋଇଲେ
ବହୁତର ଅସ୍ତ୍ର ତହିଁ ମରାମରି ହେଲେ ।
ମହାମେରୁ ସେହି ପୃଥିବୀକି ଯେ ଧାରଣ
ପଦାଘାତେ ବସୁନ୍ଧରୀ କମ୍ପଇ ଯେ ପୁଣ ।
ଅନେକ ଘୋର ସଂଗ୍ରାମ ସେହୁ ଆରମ୍ଭିଲେ
କେହି କାହାରିକୁ ସମରରେ ନ ଘୁଞ୍ଚିଲେ ।
ଦୁହିଁଙ୍କର ସମର ଯେ ଅନେକ ହୋଇଲା
ସପ୍ତଦ୍ୱୀପା ପୃଥିବୀ ଯେ ଦଳଦଳ ହେଲା ।
ଅଗସ୍ତି କହନ୍ତି ଆହେ ମନୁରାଜା ଶୁଣ
ଶୋଭାବତୀ ଚରିତଟି ଅଟଇ ଏ ପୁଣ ।
ହର ବଳରାମ ଦୁହେଁ କରୁଛନ୍ତି ରଣ
କୃଷ୍ଣଙ୍କର ତୁଳେ ଯୁଝନ୍ତି ଯେ ଶିବଗଣ ।
ନାରାୟଣ ଚକ୍ରେ ଶିବଗଣ ଯେ ପଡ଼ିଲେ
ଗରୁଡ଼ ଗର୍ଜନ ଭୟେ ଆଉ ନ ଘୁଞ୍ଚିଲେ ।
ପୃଥିବୀ ଦିଶିଲା ତହୁଁ ଅନ୍ଧକାରମୟ
କେବଳ ଯେ ଶସ୍ତ୍ର ଦିଶେ ବିଦ୍ୟୁତର ପ୍ରାୟ ।
ଦେବଗଣ ପଳାଇଲେ ତହୁଁ ତତକ୍ଷଣେ
ନମସ୍କାର କଲେ ଯାଇ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଚରଣେ ।
ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ ଆହେ କୁଶଧର
ସ୍ୱର୍ଗପୁର ନିଶ୍ଚେ ନାଶ ଗଲାଟି ଏଥର ।
ସୁରସେନର ଦୁହିତା ନାମ ଶୋଭାବତୀ
ତାହାର ସକାଶେ ନାଶଗଲା ସୁରପତି ।
କୃଷ୍ଣ କୁମର ଚୋରାଇ ତାକୁ ନେଇଥିଲା
ବାରତା ପାଇଣ ଇନ୍ଦ୍ର ଧରି ଯେ ଆଣିଲା ।
ସେ କଥା ଶୁଣିଣ ରାମକୃଷ୍ଣ ଯେ ଅଇଲେ
ଘୋର ସମର ଆସିଣ ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ କଲେ ।
ସାତବଂଶ ଯାଦବ ଯେ ଉଗ୍ରସେନ ସହ
ହତହୋଇ ଇନ୍ଦ୍ର ଶରେ ଗଲେ ଯମାଳୟ ।
ସୈନ୍ୟଙ୍କ ସହିତ କୁଞ୍ଜଗଳ ଦେଶରାୟେ
ଯୁଦ୍ଧକରି ନାଶଗଲେ ଇନ୍ଦ୍ର ଶରଘାଏ ।
ବଳରାମ ଶସ୍ତ୍ରେ ଶଚୀପତି ନାଶ ଗଲେ
ଅନେକ ଗନ୍ଧର୍ବ ଦେବ ସମରେ ପଡ଼ିଲେ ।
ଘୋରତର ସଂଗ୍ରାମ ଯେ କ୍ଷଣେ ନ ରହିଲା
ବହୁତର ଗୋଳ ତହିଁ କହୁଁ ନ ସରିଲା ।

ଶୁଣିକରି ବେଦବର ହୋଇଲେ ଚକିତ
ଏଡ଼େ ଗୋଳ ଅରଜିଲେ କିମ୍ପା ପୁରୁହୁତ ।
ଅବଶ୍ୟ ଝିଅକୁ ବିଭା ସେହୁ ଯେ କରାନ୍ତେ
ଅନର୍ଥ ଅର୍ଜିଲେ କିମ୍ପା ଶାମ୍ବର ନିମନ୍ତେ ।
କି ବୁଦ୍ଧି କରିବା ବୋଲି ବିଚାରନ୍ତି ମନେ
ହରିହରଙ୍କର ଯୁଦ୍ଧ ନ ରହେ ସେ କ୍ଷଣେ ।
ବିସ୍ମୟ ମନରେ ବ୍ରହ୍ମା ଏପରି ଭାଳିଲେ
ମରାଳ ପିଠିରେ ଯାଇ ସେହୁ ବିଜେ କଲେ ।
ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଶୁଣ ଆହେ ଦିବ୍ୟରସ
ହରିହର ଯୁଦ୍ଧେ ତହିଁ ହେଲେ ପରବେଶ ।
ହର ବଳରାମ ବହୁତର ଯୁଦ୍ଧ କଲେ
କେହି କାହାକୁ ସମରେ ଜିଣନ୍ତା ନୋହିଲେ ।
ବହୁତର ଶସ୍ତ୍ର ଦୁହେଁ ହେଲେ ମରାମରି
ରୁଧିର ବହନ୍ତେ ଶରାଘାତରେ ପ୍ରଜ୍ୱଳି ।
ଶିବଗଣ ସଙ୍ଗେ ଗୋବିନ୍ଦ ଯେ ଯୁଝୁଥିଲେ
କୃଷ୍ଣ ଶିବଗଣ ଯୁଦ୍ଧ ଅର୍ଜୁନ ଦେଖିଲେ ।
ଯେ ଯାହାର ସୈନ୍ୟ ଘେନି ଶୀଘ୍ର ଯେ ଧାମନ୍ତି
ସାତକ୍ଷୌଣୀ ବଳ ତାର ସଙ୍ଗରେ ଅଛନ୍ତି ।
ଶିବଗଣଙ୍କର ଆଗେ ଉଭାରିଲେ ଯାଇ
ଅର୍ଜୁନ ମୁଖକୁ ଶିବଗଣ ଦେଲେ ଚାହିଁ ।
ସୂର୍ଯ୍ୟର କିରଣ ଲାଗି ଯେହ୍ନେ କୁମୁଦିନୀ
ଅର୍ଜୁନକୁ ଦେଖି ଶିବଗଣ ହେଲେ ତୁନି ।
ଯେତେ ପ୍ରାକର୍ମରେ ସେହୁ ଯୁଦ୍ଧ କରୁଥିଲେ
ଅର୍ଜୁନକୁ ଦେଖି ସର୍ବେ ପଛଘୁଞ୍ଚା ଦେଲେ ।
ଶିବଗଣଙ୍କର ସେହୁ ନ୍ୟୂନଭାବ ଦେଖି
ମନରେ ବିଚାର କଲେ ପାଣ୍ଡବ ଶ୍ରୀବସି ।
ନିସତ ଲୋକଙ୍କୁ କେବେ ମାରି ନ ଯୋଗାଇ
ତାହାଙ୍କୁ ମାଇଲେ ନିଶ୍ଚେ ଅପରାଧ ହୋଇ ।
ପଛଘୁଞ୍ଚା ଦେଲେ ଏହାଙ୍କୁ ଯେ ନ ମାରିବି
ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଯାଇ ଯୁଦ୍ଧ ମୁଁ କରିବି ।
ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ପରାକ୍ରମ ଜାଣିବା ଏଠାର
ନୀଳେନ୍ଦ୍ରି ହରଣ ଯୁଦ୍ଧ ପାସୋରିଲେ ହର ।
ଗଣ୍ଡା ମାରିବାର କାଳେ ମୁହିଁ ଯାହା କଲି
ବେକେ ଧନୁହୁଳ ଲଗାଇ ଯେ ବୁଲାଇଲି ।
ଚକ୍ରାକାରେ ବୁଲାଇଲି ମୁହିଁ ସାତଥର
ପ୍ରାଣର ବିକଳେ ମୋତେ ଯାଚିଦେଲେ ବର ।
ବେଳେବେଳେ ମୋହଠାରେ ପାନ୍ତି ଅପଚୟେ
ଜାଣନ୍ତି ସେ କୃଷ୍ଣଭୃତ୍ୟ ପଣ୍ଡୁ ପାଞ୍ଚପୋଏ ।
ଏତେକେ ବିଚାରି କରି ପଣ୍ଡୁର କୁମର
ରଥକୁ ଧୂଆଇଁ ଧାଇଁଗଲେ ତତପର ।

ହଳୀହର ଦୁହେଁ ଯହିଁ ଯୁଦ୍ଧ କରୁଥିଲେ
ତାହାଙ୍କର ସନ୍ନିଧିରେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ମିଳିଲେ ।
ଦେଖିଲେକ ଘୋର ଯୁଦ୍ଧ ଦୁହେଁ କରୁଛନ୍ତି
କୋପଭରେ ପରାପର ସେହୁ ନ ଜାଣନ୍ତି ।
ବୃଷଭ ଉପରେ ଥାଇ ହର ଯୁଝୁଥିଲେ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନର ମୁଖକୁ ସେ ଧୀରେ ଚାହିଁଦେଲେ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ଦେଖି ହର ଚକିତ ହୋଇଲେ
ଅନର୍ଥ ହୋଇବ ବୋଲି ମନରେ ଭାଳିଲେ ।
ମଉନବ୍ରତ ହୋଇଣ ରହିଲେ ଆପଣ
ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ନିଉନକୁ ଦେଖି ବଳରାମ ।
ପଛକୁ ଚାହିଁଲେ ରଥ ଧୂଆଁଏ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ଦେଖି ଶିବ ଘୁଞ୍ଚିଲେ ବହନ ।
ବଳରାମ ବୋଇଲେ ଯେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ଦେଖି
ନିଉନ ହୋଇଲେ ପାର୍ଥ ଦେଖି ତ୍ରୟଆଖି ।
କୌମୋଦିକୀ ଗଦା ସେହୁ ଧରିଥିଲେ କରେ
ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ପିଟିଲେ ସେ ନେଇ କୋପଭରେ ।
ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ନିଉନ ଯେ ଦେଖିକରି ହଳୀ
ଆପଣେ ସେ ଶାନ୍ତ ହେଲେ କୋପକୁ ସଂହାରି ।
ବଳରାମଙ୍କୁ ଯେ ତହିଁ ଦେଖିଣ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ
ରଥରୁ ଉତୁରି ଯାଇଁ ନମିଲେ ଚରଣ ।
କଲ୍ୟାଣ କରିଣ ବଳରାମ ଯେ ଧଇଲେ
ଯୁଦ୍ଧର ଚରିତ ସବୁ ତାହାକୁ କହିଲେ ।
କରଯୋଡ଼ି ଅରଜୁନ ବୋଇଲେ ବଚନ
ସାବଧାନ ଚିତ୍ତେ ଶୁଣ ଆହେ ବଳରାମ ।
କ୍ରୋଧ ଶାନ୍ତକର ତୁମ୍ଭେ ନକର ସମର
ବଡ଼ପଣ ଜାଣିବଟି ବିଶ୍ୱନାଥଙ୍କର ।
ବଳରାମଙ୍କର ଯୁଦ୍ଧ ରୁହାଇ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ
ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ଛାମୁରେ ସେ ଚଳିଲେ ବହନ ।
ଈଶ୍ୱର ଯେ ଖଣ୍ଡେ ଦୂରେ ଥିଲେ ଉଭାହୋଇ
ଅର୍ଜ୍ଜୁନକୁ ଦେଖି ହାସ୍ୟ କଲେ ଉମାସାଇଁ ।
ବିଶ୍ୱନାଥଙ୍କ ହରଷ ଦେଖି ବୀରପାର୍ଥ
ପାଦଗାମୀ ହୋଇକରି ଚଳଇ ତୁରିତ ।
ବୃଷଭ ପରୁ ଈଶ୍ୱର ଦେବ ଓହ୍ଲାଇଲେ
ଭୂମିଗତେ ଉଭାହୋଇ କରିଣ କହିଲେ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ନମିଲେ ଯାଇ ତାହାଙ୍କ ପୟର
ଭୂମିରେ ପାଏ ପଡ଼ିଣ ଶୁଏ ବୀରବର ।
ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ପୟରେ ସେ ନମସ୍କାର କଲେ
କରଯୋଡ଼ି ଅରଜୁନ ଉଭା ଯେ ହୋଇଲେ ।
କର ପ୍ରସାରି ଈଶ୍ୱର କଲ୍ୟାଣ କରନ୍ତି
ଚିରକାଳ ବର୍ତ୍ତ ତୁମ୍ଭେ ପଣ୍ଡୁର ସନ୍ତତି ।

ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଯେ କରଯୋଡ଼ି ବୋଲଇ ଗୋସାଇଁ
ସାବଧାନେ ଶୁଣ ଯାହା କହୁଅଛି ମୁହିଁ ।
ଶାମ୍ବ କୁମର ଯେ କନ୍ୟା ବଳେ ହରିନେଲା
ହରି ବଳରାମ ସଙ୍ଗେ କିମ୍ପା ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ହେଲା ।
ଆପଣେ ଯେ ବିଶ୍ୱନାଥ ଜଗତରନାଥ
ସକଳ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ଅଛି ତୁମ୍ଭ ଗର୍ଭଗତ ।
ଶାମ୍ବ କୁମରର ଯେବେ ଧୃଷ୍ଟତା ଦେଖିଲ
ଭଲ ମନ୍ଦ କାହିଁପାଇଁ ତୁମ୍ଭେ ନ ବୁଝିଲ ।
ଅନର୍ଥ କରିବା ପ୍ରଭୁ କେବେ ନ ଯୋଗାଇ
ଆପଣେ ଅନର୍ଥେ ପଶୁଅଛ କାହିଁପାଇଁ ।
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବଚନେ ତାହା ଈଶ୍ୱର ଶୁଣିଲେ
କ୍ଷଣେ ତୁନିହୋଇ ପୁଣି ବଚନ ଭାଷିଲେ ।
ବୋଲନ୍ତି ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଆହେ ଶୁଣ ମନଦେଇ
ଆମ୍ଭର ଯେ ଅଧିକାରୀ ଅଟେ ସୁରସାଇଁ ।
ତାହା ଉପରୋଧେ ଆମ୍ଭେ ଅଇଲୁ ଏଠାଇଁ
ଇନ୍ଦ୍ରପାଇଁ କୃଷ୍ଣସଙ୍ଗେ ବିପକ୍ଷ ଯେ ହୋଇ ।
ତୋତେ ଦେଖିଣ ସଂଗ୍ରାମେ ଛାଡ଼ିଲୁଟି ଆମ୍ଭେ
ତୁ ଯେବେ ଅଇଲୁ ଭଲ ହୋଇଲାଟି ଏବେ ।
ଶଙ୍କର ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଦୁହେଁ ବିଚାର କଲନ୍ତେ
ସଂଗ୍ରାମକୁ ଛାଡ଼ିକରି ରହିଲେ ସମସ୍ତେ ।
ଶୁଣ ଆହୋ ମନୁରାଜା ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ମରାଳରେ ଚଢ଼ି ବ୍ରହ୍ମା ଆସିଣ ମିଳନ୍ତି ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଦେଖି ଭୂମିରେ ଶୋଇଲେ
ଶିରେ କରଦେଇ ଉଭାହୋଇ ସେ ରହିଲେ ।
ବଳରାମ ସେଠାବରୁ ଖଣ୍ଡେ ଦୂରେ ଥିଲେ
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ହସ୍ତ ଠାରିବାରେ ସେ ଅଇଲେ ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ଦେଖିଣ ହଳୀ ଶିରେ କରଦେଇ
ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ବ୍ରହ୍ମା ତହିଁ ନମସ୍କାର ହୋଇ ।
ତିନିଜଣ ହୋଇଲେଟି ଯହୁଁ ଏକମେଳ
ବିଧାତା ବୋଇଲେ ବୃଥା କିମ୍ପା କର ଗୋଳ ।
ଆସ ଏବେ ଏକସ୍ଥାନେ ହୋଇଣ ବସିବା
କେମନ୍ତ ଚରିତ ଏଥି ଥାଇଣ ବୁଝିବା ।
ହର ବଳରାମ ବ୍ରହ୍ମା ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ମିଳିଲେ
ସେ ନନ୍ଦନ ବନକୁ ସେ ସକଳେ ଚଳିଲେ ।
ତୋଟାର ମଧ୍ୟରେ ଯାଇ ସମସ୍ତେ ବସିଲେ
ନନ୍ଦୀର ବଦନକୁ ଯେ ବ୍ରହ୍ମାଏ ଚାହିଁଲେ ।
ବୋଇଲେ ହୋ ନନ୍ଦୀ ତୁହି ଏହିକ୍ଷଣି ଯିବୁ
ନାରାୟଣ ଯୁଧିଷ୍ଠିରେ ଘେନିଣ ଆସିବୁ ।
ଆମ୍ଭର ଏ ଆଜ୍ଞା କହି ବେଗେ ଘେନିଆସ
ସମସ୍ତେ ଥାଇ ବୁଝିବା ଏଥିର ସନ୍ଦେଶ ।

ଆଜ୍ଞା ପରମାଣେ ନନ୍ଦୀ ବେଗେ ଚଳିଗଲା
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଛାମୁରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ।
ନମସ୍କାର କରି ନନ୍ଦୀ କହଇ ବଚନ
ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ ଆହେ ନାରାୟଣ ।
ବ୍ରହ୍ମା ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ଯେ ନନ୍ଦନବନ ଯାଏ
ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କୁ ଘେନି ତୁମ୍ଭେ କରିବା ବିଜୟେ ।
ଏହାଶୁଣି ବେଗେ ଉଠିଗଲେ ଭଗବାନ
ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କୁ ଘେନିକରି ଚଳିଲେ ଆପଣ ।
ନନ୍ଦନବନ ତୋଟାରେ ମିଳିଲେକ ଯାଇ
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ନାରାୟଣ ଶିରେ କରଦେଇ ।
ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଦେଖି ଦୁହେଁ ନମସ୍କାର କଲେ
କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁଣ ଦୁହେଁ ସେଠାରେ ବସିଲେ ।
ବ୍ରହ୍ମା ଯେ ବୋଲନ୍ତି ହରି ବଳରାମେ ଚାହିଁ
ଆପଣା ମଧ୍ୟରେ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ କର ହେ କିମ୍ପାଇଁ ।
କାହିଁପାଇଁ ଏଡ଼େ ବଡ଼ ହୋଇଲା ଅନର୍ଥ
ବିଚାରିଣ ଏହା ମୋତେ କହ ଜଗନ୍ନାଥ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ଏହା ମୁହିଁ ନ ଜାଣଇ
କେ କଳହପ୍ରିୟ ମୁନି ଅଛନ୍ତି ଭିଆଇ ।
କଳିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ସବୁ ଯହୁଁ ହୋଇଲା ନିବର୍ତ୍ତ
ବୀଣା ବଜାଇ ଧାମନ୍ତି ବିଧାତାର ସୁତ ।
ନନ୍ଦନବନ ତୋଟାରେ ମିଳିଲେକ ଯାଇ
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ଦେଖିଣ ମୁନି ଶିରେ କରଦେଇ ।
ନାରଦଙ୍କୁ ଦେଖିକରି ସମସ୍ତେ ଉଠିଲେ
ଶିରେ କରଦେଇ ସର୍ବେ ନମସ୍କାର କଲେ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ କାହିଁଛନ୍ତି ଇନ୍ଦ୍ରରାୟେ
ତାହାଙ୍କୁ ପଚାର ସେହି ସମସ୍ତ ବୁଝାଏ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲେ ସେ ତ ଯୁଦ୍ଧେ ପଡ଼ିଛନ୍ତି
ଗନ୍ଧର୍ବ ଦେବତା ଆଦିଙ୍କର ପ୍ରାଣ କ୍ଷତି ।
ନାରଦଙ୍କୁ କହନ୍ତେ ଯେ ବ୍ରହ୍ମାଏ ଶୁଣିଲେ
ଆପଣେ ସେ ସଂଗ୍ରମର ଭୂମିକି ଉଠିଲେ ।
ସଂଗ୍ରାମ ଭୂମିରେ ଯାଇ ସମସ୍ତେ ମିଳନ୍ତି .
କମଣ୍ଡଳୁ ପାଣି ମନ୍ତ୍ରି ବ୍ରହ୍ମା ଯେ ସିଞ୍ଚନ୍ତି ।
ସଂଗ୍ରାମ ଭୂମିରେ ଯେତେ ପ୍ରାଣୀ ପଡ଼ିଥିଲେ
ମନ୍ତ୍ରପାଣି ପଡ଼ନ୍ତେଣ ଜୀଇଣ ଉଠିଲେ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ସହିତରେ ସର୍ବେ ଉଠିଲେକ ଜୀଇଁ
ଆଉ ପାଣି ଏକମୁଠା ସିଞ୍ଚି କୁଶସାଇଁ ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଉଗ୍ରସେନ ସୈନ୍ୟଙ୍କ ସହିତେ
ମନ୍ତ୍ରପାଣି ପଡ଼ନ୍ତେଣ ଉଠିଲେ ସମସ୍ତେ ।
ବ୍ରହ୍ମା ତହୁଁ ବୋଇଲେକ ସର୍ବେ ବେଗେ ଆସ
ନନ୍ଦନ ବନେ ବୁଝିବା ଏଥର ସନ୍ଦେଶ ।

ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଆଜ୍ଞାରେ ତହୁଁ ସମସ୍ତେ ଚଳିଲେ
ନନ୍ଦନବନ ତୋଟାରେ ଯାଇଣ ମିଳିଲେ ।
ଜୀବଦାନ ପାଇକରି ଉଠିଲେ ସମସ୍ତେ
ବ୍ରହ୍ମା ପଚାରନ୍ତି ତହୁଁ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଅଗ୍ରତେ ।
କାହିଁପାଇଁ ତୁମ୍ଭେ ଏଡ଼େ ବଡ଼ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ କଲ
କି ନିମନ୍ତେ ତୁମ୍ଭେ ଏତେ କଳି ଆରମ୍ଭିଲ ।
ଇନ୍ଦ୍ରଦେବ କହନ୍ତି ଯେ ବ୍ରହ୍ମା ମୁଖ ଚାହିଁ
ସାବଧାନ ଚିତ୍ତେ ଶୁଣ ଆହେ କୁରୁସାଇଁ ।
ସୁରସେନ ଦୁହିତା ଯେ ନାମ ଶୋଭାବତୀ
କୃଷ୍ଣର କୁମର ତାକୁ ବଳରେ ହରନ୍ତି ।
ନନ୍ଦନବନେ ପଶିଣ କନ୍ୟା ନେଉଥିଲା
ଉଗାଳି ଧରନ୍ତେ ତାକୁ ମହାଯୁଦ୍ଧ କଲା ।
ଅନେକ ସୈନ୍ୟ ସେ ମୋର ହେଲେ ନାଶ କରି
ତାହା ଦୁଷ୍ଟପଣ ଦେବ ସହି ଯେ ନ ପାରି ।
କାଳେ କାଳେ କୃଷ୍ଣ ପୋଏ ଦୁଷ୍କାମୀ କରନ୍ତି
ବଳାତ୍କାରେ କନ୍ୟାମାନ ଚୋରାଇ ନିଅନ୍ତି ।
ଏବେ ଅମର ମଣ୍ଡଳେ ଆସି ଧାଡ଼ିଦେଲା
ବଳେ ମୋର ନାତୁଣୀ କି ଚୋରି କରୁଥିଲା ।
ସୈନ୍ୟ ପଠିଆଇ ମୁହିଁ ଧରାଇ ଆଣିଲି
ପରିଜନ କରେ ତାକୁ ବନ୍ଧାଇ ରଖିଲି ।
ଏ ବାର୍ତ୍ତା ନାରଦ ଯାଇ ତାହାଙ୍କୁ କହିଲେ
ଶୁଣି ରାମ କୃଷ୍ଣ ପରିଘାଇ ଯେ ଧାଇଁଲେ ।
ସାତବଂଶ ଯାଦବ ଯେ ବେନି ଦୁଇଭାଇ
ଆଠକ୍ଷୌଣଇ ବଳଘେନି ଆସେ କୁରୁସାଇଁ ।
ସାତକ୍ଷୌଣୀ ବଳଘେନି ପଣ୍ଡୁ ପାଞ୍ଚଭାଇ
ଜୟନ୍ତା ନଗରୁ ସେହି ଅଇଲେ ଚଳାଇ ।
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଘେନି ହରି ରାମ ଯେ ଧାଇଁଲେ
ଏଡ଼େ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଆସିକରି ଅମରେ ସେ କଲେ ।
ତାହା ଶୁଣି ବେଦବର ଅଳପ ହସନ୍ତି
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଲନ୍ତି ଆହୋ ଶୁଣ ବେଦପତି ।
ଜାଣିବେ କାହାର ଏଥି ଅଟେ ଦୁଷ୍ଟପଣ
ବିଚାରିଣ ଏହା ତୁମ୍ଭେ ବୁଝ ତ ଆପଣ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ କଥାଏ କହିବା
ଆମ୍ଭ କଥା କୁଶହସ୍ତ ଯେବେଟି ଘେନିବା ।
ସେ କୁମର କୁମାରୀଙ୍କୁ ଏଥେ ଘେନିଆସ
ତାହାଙ୍କୁ ପଚାରି ଆମ୍ଭେ ବୁଝିବା ସନ୍ଦେଶ ।
ବ୍ରହ୍ମାଏ ବୋଇଲେ ଧର୍ମସୁତ ଯା କହିଲେ
ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କ ବଚନକୁ ସମସ୍ତେ ଘେନିଲେ ।
ଈଶ୍ୱର ବୋଇଲେ ତହୁଁ ଇନ୍ଦ୍ରମୁଖ ଚାହିଁ
କୁମର କୁମାରୀ ଘେନିଆସ ତୁମ୍ଭେ ଯାଇ ।

ଇନ୍ଦ୍ରର ବଚନେ ଚିତ୍ରସେନ ଯେ ଧାଇଁଲା
ଅମର ମଣ୍ଡଳେ ଯାଇ ଗନ୍ଧର୍ବ ମିଳିଲା ।
କୁମାର କୁମାରୀ ଦୁହେଁ ଯେଉଁପୁରେ ଥିଲେ
ତାହାଙ୍କୁ ଘେନଣ ଚିତ୍ରସେନ ଯେ ଅଇଲେ ।
ସଭାର ମଧ୍ୟରେ ଆଣି ତାଙ୍କୁ ଉଭାକରି
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ଦେଖି କୁମର ଶିରେ କରଯୋଡ଼ି ।
ବ୍ରହ୍ମା ପଚାରିଲେ ପୁଣି ଶାମ୍ବ ମୁଖ ଚାହିଁ
କେବଣ ଚରିତ କହ କୃଷ୍ଣର ତନୟୀ ।
ଶାମ୍ବ ବୋଲେ କୁମାରୀକୁ ଏକଥା ପଚାର
କାହାର ହେଉଛି ଦୋଷ ବୁଝ ବେଦବର ।
ବ୍ରହ୍ମା ଯେ ବୋଲନ୍ତି କୁମାରୀର ମୁଖ ଚାହିଁ
ଏଥିର ଚରିତ ତୁମ୍ଭେ କହତ ବୁଝାଇ ।
କୁମାରୀ ବୋଇଲା ଦେବ ଶୁଣ ସାବଧାନେ
ତୋଟା ବୁଲିବାକୁ ମୁହିଁ ଆସିଥିଲି ଦିନେ ।
ସଖୀଗଣମାନଙ୍କୁ ମୁଁ ଘେନିଣ ହେ ସଙ୍ଗେ
ନାନା କଉତୁକେ ବୁଲୁଥିଲି ତହିଁ ରଙ୍ଗେ ।
ଦୈବବଶେ ଏ କୁମର ଏଥି ଆସିଥିଲା
ବିଶେଷ କନକ ଚମ୍ପା ଗୁଡ଼ାଏ ତୋଳିଲା ।
ନାନାବର୍ଣ୍ଣ ଫୁଲଗୁଡ଼ା ଘେନି ରଥେ ଉଠି
ବସିବା ମାତ୍ରକେ ମୋର ପଡ଼ିଗଲା ଦୃଷ୍ଟି ।
ମନ ନୟନ ରହିଲା ୟାଙ୍କଠାରେ ମୋର
କାମଦେବ ପ୍ରାୟେ ମୋତେ ଦିଶିଲେ ସୁନ୍ଦର ।
ଏକେ ଯୁବାନାରୀ ମୁହିଁ ଅଳପ ବୟସ
ଦ୍ୱିତୀୟେ ଅଟଇ ପୁଣି ବସନ୍ତର ମାସ ।
ଏହାଙ୍କୁ ଦେଖିଣ ମନ ଦିଖଣ୍ଡ ହୋଇଲା
ହୃଦପଦ୍ମେ ମୋର ଏହି ଭାବନା ଯେ ହେଲା ।
ଅବିବାହୀ କନ୍ୟା ମୁହିଁ ବିଭା ଯେ ନ ଦେଲେ
ୟାହାକୁ ତାହାକୁ ନିଶ୍ଚେ ବିଭାହେବି ଭଲେ ।
ଏତକ ବିଚାରି ମୁହିଁ ଶ୍ରଦ୍ଧାଭାବ ବଳି
ଏହାଙ୍କର ରୂପ ଗୁଣ ଦେଖି ମୁଁ ଜାଣିଲି ।
ନିଶ୍ଚୟ ବଡ଼ କୁଳର ଜାତ ହୋଇଅଛି
ବଡ଼ ଜନଙ୍କର ଏହି ଅଟଇ ଯେ ବସି ।
ଏଥିରୁ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ବର ଲୋଡ଼ିଲେ ଯେ ପାଇ
ମାଳାଦେଇ ତହୁଁ ୟାଙ୍କୁ ବରିଲି ଯେ ମୁହିଁ ।
ମାଳାଦେଇ ଏହାଙ୍କର ଗଳାରେ ତୁରିତ
ଦୁହିଁଙ୍କର ମନ ତହୁଁ ହୋଇଲା ଏକତ୍ର ।
ରଥରେ ବସାଇ ଏହୁ ନେଉଥିଲେ ମୋତେ
ସାବଧାନେ ଚିତ୍ତେ ଶୁଣ ଆହେ କୁଶନାତେ ।
ବ୍ରହ୍ମାଏ ବୋଇଲେ ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କ ମୁଖ ଚାହିଁ
କାହାର ଯେ ଦୋଷ ଏଥି କହ ଧର୍ମସାଇଁ ।

ତୁମ୍ଭର ତୁଣ୍ଡରେ ନିଶ୍ଚେ ନ ଆସିବ ମିଛ
ଆଉମାନେ ସଭାରେକ ହେବେ ପକ୍ଷାପକ୍ଷ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ଏହି କଥା ତ ଗୋସାଇଁ
ନ ପଚାରି କନ୍ୟାକୁ ଯେ ଯୁଝ କାହିଁପାଇଁ ।
ତାହା ଶୁଣି ଶକ୍ରରାୟେ ଲଜ୍ଜାକୁ ପାଇଲେ
ମଥା ପୋତିକରି ଇନ୍ଦ୍ର ସଭାରେ ବସିଲେ ।
ହରି ବଳରାମ ମୁଖ ଦିଶେ ପଦ୍ମପ୍ରାୟେ
ଈଶ୍ୱର ଯେ ମୁଖ ତୋଳି ସଭାକୁ ନ ଚାହେଁ ।
ଦୁଇଦଣ୍ଡ ପରିଯନ୍ତେ ସଭା ମୌନ ହୋଇ
ରହିଲେ ହେ କାହାରିକୁ କଥା ଯେ ନ କହି ।
କ୍ଷଣକ ଉତାରେ ତହୁଁ ବ୍ରହ୍ମାଏ ବୋଲନ୍ତି
କିମ୍ପାଇ ବସିଲେ ମୌନହୋଇ ସୁରପତି ।
ଦୁଇଜଣ କଳିକଲେ ଜଣକେ ହାରନ୍ତି
ଏଥକୁ କିମ୍ପାଇଁ ଚିନ୍ତା କର ସୁରପତି ।
ହେ ପଣ୍ଡିତ ଜନମାନେ ବିଚାରିଣ ବୁଝ
ଆମ୍ଭେ ଯାହା କହୁଅଛୁ ଏକମନେ ହେଜ ।
ଅବିବାହୀ ଯୁବାକନ୍ୟା ଘରେ ନ ରଖିବ
ସେ କନ୍ୟାକୁ ରଖିଲେଟି ଆପଦ ପଡ଼ିବ ।
ଏହି କନ୍ୟା ଯେବେ ଯୁବା ହୋଇଣ ନ ଥାନ୍ତା
ଏଡ଼େ ବଡ଼ ଅନର୍ଥ ଯେ କିପରି ହୁଅନ୍ତା ।
ବିଭା ନୋହୁ ଝିଅ ବାପଘରେ ଯୁବା ହେଲେ
ତାର ରଜ ପିତୃଲୋକ ପାଆନ୍ତିଟି ଭଲେ ।
କେବେ ହେଁ ଯେ ବଂଶ ତାର ଉଜ୍ଜଳ ନୁହଇ
ବେଦବର ଏହା ନିଜେ ମୁଖରେ ଭାଷଇ ।
ସପ୍ତମ ବରଷେ କନ୍ୟା ବିଭା ଯେ ନ କରେ
ସେହି ଲୋକ ଦୋଷୀ ବୋଲି ଜାଣିବ ଏଥିରେ ।
ନବମ ବରଷେ କନ୍ୟା ନବଯୁବା ହୋଇ
ସପ୍ତମ ବରଷେ କନ୍ୟା ବିଭା ଯେ କରାଇ ।
ଯୁବାକନ୍ୟା ଇନ୍ଦ୍ର ତୁମ୍ଭେ ଘରେ ଯେ ରଖିଲ
ଏତେକ ଅନର୍ଥ ତୁମ୍ଭେ ଅର୍ଜିଣ ବସିଲ ।
କୁମରର ଏଥେ କିଛି ଦୋଷ ହେଉ ନାହିଁ
ପୁରୁଷ ହୋଇଲେ ଯୁବାସ୍ତିରୀ ନ ଛାଡ଼ଇ ।
ପୁରୁଷ ଭ୍ରମର ପ୍ରାୟ ଭୋଳମତି ହୋଇ
ନୂଆ ପୁଷ୍ପ ଦେଖିଲେ କି ନ ଚୁମ୍ବଇ ସେହି ।
ଏତେ କହିଣ ବିଧାତା ଇନ୍ଦ୍ରେ ପଚାରନ୍ତି
ଏବେ ନାତୁଣୀ ତୁମ୍ଭର କଲା ଦୁଷ୍ଟମତି ।
ଲୋକାଚାରେ କନ୍ୟା ତୋର ଦୂଷିତା ହୋଇଲା
ଅନ୍ୟଲୋକେ ପ୍ରଦାନଟି କରି ତ ନୋହିଲା ।
ଏ ବରକୁ ଆମ୍ଭେ ନିଶ୍ଚେ ଏହି କନ୍ୟା ଦେବା
ସମସ୍ତେ ବସିଣ ଏଣେ ବିଭା କରାଇବା ।

ବୃହସ୍ପତିଙ୍କୁ ଯେ ଡାକ କରିବେ ବିଚାର
ଶୁଭଲଗ୍ନେ ବିବାହଟି ଅଟଇ ବେଭାର ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ କଥା ସମସ୍ତ ମନକୁ ଅଇଲା
ହେଉ ବୋଲିଣ ବାସବ ସନମତ କଲା ।
ଶୁଣ ଆହେ ମନୁରାୟ ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ଶ୍ରୀମହାଭାରତ ଏହା ଶୁଣ ଶୁଦ୍ଧମତି ।
ଇନ୍ଦ୍ରେ ସନମତ କରାଇଣ ବେଦବର
ହରି ବଳରାମଙ୍କୁ ସେ ପଚାରନ୍ତି ଧୀର ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ବଚନୁ କେହି ନୋହିଲେ ବାହାର
ଯାହା ସେ ଜଗତ ପିତା କରିଛି ବିଚାର ।
ଚିତ୍ରସେନ ସୁରସେନ ଆଦିଙ୍କୁ ଯେ ତାହିଁ
ବ୍ରହ୍ମା ପଚାରନ୍ତି ଏହା ହେବ କିବା ନାହିଁ ।
ଯେଉଁ କଥା ଆମ୍ଭେ କହିଥିଲୁରେ କୁମର
ଯୋଗାଏ କି ନାହିଁ ତାହା ତୁମ୍ଭର ମନର ।
କୁମର ବୋଇଲେ ଯାହା କରିଛ ଘଟଣ
ଆମ୍ଭ ବୋଲେ କେବେ ହେଁ ସେ ନୁହଁଇଟି ଆନ ।
ବ୍ରହ୍ମା ବୋଇଲେ ହେ ବୃହସ୍ପତି ଆଣ ଡାଇ
ବିଭାର ଚରିତ ବୁଝାଇଣ ଏହିଠାଇଁ ।
ଆଜ୍ଞା ପ୍ରମାଣେ ଅଙ୍ଗାର ପନ୍ନଗ ଯେ ଗଲା
ବୃହସ୍ପତି ଗୁରୁଙ୍କୁ ଯେ ହକାରି ଆଣିଲା ।
ନନ୍ଦନ ବନେ ଅଇଲେ ଗୁରୁ ବୃହସ୍ପତି
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ପାରୁଶେ ଯାଇ ଆପଣେ ବସନ୍ତି ।
ବ୍ରହ୍ମାଏ ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣ ଆହେ ଦେବଗୁରୁ
କେତେ ଅନର୍ଥ ହେଲା ତୁ କିଛି ନ ପଚାରୁ ।
କେତେ ବଡ଼ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ହେଲା ଶୋଭାବତୀ ଘେନି
ତାର ବିଭାଲଗ୍ନ ଖୋଜି କହ ପରମାଣି ।
ଖଡ଼ିଧରି ବୃହସ୍ପତି ସମସ୍ତ ଜାଣିଲେ
ବିଭା ଅନୁକୂଳ ଆଦି ସବୁ ଠାବ କଲେ ।
ବୈଶାଖ ଶୁକଳ ତୃତୀୟା ଯେ ଶନିବାରେ
ନାଡ଼ୀ ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ଯୋଗ କରଣର ମୂଳେ ।
ତାର ବାରସବୁ ଗଣିକରି ଠାବ କଲେ
ଏହିଦିନ ଯୋଗ ହେଲା ବୋଲିଣ କହିଲେ ।
ବ୍ରହ୍ମାଏ ବୋଇଲେ ଅଛଇ ଯେ କେତେଦିନ
ବୃହସ୍ପତି ବୋଇଲେ ଯେ ଅଛି ତିନିଦିନ ।
ରାତ୍ରଶେଷେ ହେଲେ କାଲି ହେବ ମଙ୍ଗଳନ
ଶନିବାର ଦିନ ବିଭା ହୋଇବ ପ୍ରମାଣ ।
ବୃହସ୍ପତି କହନ୍ତେ ଯେ ବାସବ ଶୁଣିଲେ
ଏହିଦିନ ବିଭାହେବ ସନମତ କଲେ ।
ସୁରସେନ ଚିତ୍ରସେନ ଅଙ୍ଗାର ପନ୍ନଗ
ଏମାନଙ୍କୁ ଚାହିଁ ଆଜ୍ଞା ଦେଲାକ ବାସବ ।

ବିଭାର ଉତ୍ସବ ପାଇଁ ଯେତେକ ବିଧାନ
ସମସ୍ତ ଭିଆଣ ତୁମ୍ଭେ କର ହେ ବହନ ।
ଦାନ ଯଉତୁକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଯେତେକ ଲାଗଇ
ସମସ୍ତ ଭିଆଣ ତୁମ୍ଭେ କର ବେଗେ ଯାଇ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ଆଜ୍ଞା ପରମାଣେ କୁମରେ ମିଳିଲେ
ବିଭାର ବିଧାନ ସବୁ ଭିଆଣ ସେ କଲେ ।
ବେଦୀ ଛାମୁଣ୍ଡିଆ ଆଦି ସମସ୍ତ କରାଇ
ଯେ ସମସ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅବା ସ୍ୱର୍ଗେ ନ ମିଳଇ ।
ସେଦିନ ନନ୍ଦନ ବନେ ସମସ୍ତେ ରହିଲେ
ଫଳମୂଳ ଖାଇ ସେହି ରଜନୀ ବଞ୍ଚିଲେ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ବୃହସ୍ପତି ବ୍ରହ୍ମା ଈଶ୍ୱର ସହିତେ
ଯେ ଯାହାର ବାହନରେ ବସିଲେ ତ୍ୱରିତେ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବିନତା ପୁତ୍ର କନ୍ଧେ ବିଜେ କଲେ
ବଳରାମ ତାଳଧ୍ୱଜ ରଥ ଆରୋହିଲେ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ରଥ ଉପରେ ବିଜେକଲେ ଯାଇ
ଚାରି ପାଣ୍ଡବେ ଯେ ଯାହାମତେ ସଜହୋଇ ।
ଅର୍ଜୁନ ହସ୍ତ ଧରିଣ ତହୁଁ ଇନ୍ଦ୍ରଦେବ
କୋଳରେ ବସାଇ ତାକୁ ଚଳିଗଲେ ଯମ ।
ଉଗ୍ରସେନ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ରଥ ଆରୋହିଲେ
ସୈନ୍ୟବଳ ଘେନି କୃଷ୍ଣ ପଛରେ ଚଳିଲେ ।
ଦୁନ୍ଦୁଭି ଶବଦ ଶୁଭେ ବାଜେ ବୀର ତୂର
ବାଦ୍ୟନାଦ ଶବଦରେ ମହୀ ଟଳମଳ ।
ଅମର ମଣ୍ଡଳେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
ଉଗ୍ରସେନ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ମଣ୍ଡପେ ମିଳିଲେ ।
ହରି ବଳରାମ ବେନି ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କୁ ଘେନି
ଅମର ମଣ୍ଡଳେ ବିଜେ ସୁରପତି ଜାଣି ।
ବ୍ରହ୍ମା ବୃହସ୍ପତି ପୁଣି ଈଶ୍ୱର ସହିତେ
ସରବେ ବିଜୟ କଲେ ଦେବ ସଭାଗ୍ରତେ ।
ସମସ୍ତ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଆବର ନିବର୍ତ୍ତିଣ ଗଲା
ରାମଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଇନ୍ଦ୍ରର ପୀରତି ହୋଇଲା ।
ଭିତର ବାରତା ପାଇ ଶଚୀ ଠାକୁରାଣୀ
ଭିତରକୁ ଡାକିନେଲେ ବୀର ଫାଲଗୁନି ।
ଶଚୀଙ୍କ ଚରଣ ତଳେ ପାର୍ଥ ପ୍ରଣମଇ
ବିନୟ ଭାବ ହୋଇଣ ଶିରେ କର ଦେଇ ।
ଶଚୀ ବୋଇଲେରେ ତୁହି ଶୁଣ ବୀରପାର୍ଥ
ତୁହି ଥାଉଁ କିମ୍ପା ଏଡ଼େ ହୋଇଲା ଅନର୍ଥ ।
ଅର୍ଜୁନ ବୋଇଲା ମାଏ ନ ଜାଣଇ କିଛି
ନାରଦ ମୁନି ସକଳ ଭିଆଇଣ ଅଛି ।
ବାରତା ପାଇଣ ମୁହିଁ ବହନ ଅଇଲି
ଏଡ଼େ ବଡ଼ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱଗୋଟା ନିବର୍ତ୍ତାଇ ଦେଲି ।

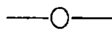
ଇନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର ଏବେ ପୀରତି ହୋଇଲା
ଏକାଳେ ବିଭାଘରର ପ୍ରସଙ୍ଗ ପଡ଼ିଲା ।
ସମସ୍ତେ ସୁଧର୍ମାସଭା ତଳେ ବସିଛନ୍ତି
ଅର୍ଜୁନ ମୁଖୁ ଶୁଣିଲେ ଏହା ମହାସତୀ ।
ଆନନ୍ଦ ହୋଇଣ ଦେବୀ ଭିତରକୁ ଗଲେ
ଅର୍ଜୁନ ମଧ୍ୟ ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ଚଳିଲେ ।
ଭିତରପୁରେ ଅର୍ଜୁନ ରହିଲେକ ଯହୁଁ
ମଙ୍ଗଳ ବିଧି ଭିଆଣ କଲେକ ସେ ତହୁଁ ।
ହାନ୍ଦୋଳାରେ ବସାଇଣ କନ୍ୟାକୁ ଆଣିଲେ
ଶଚୀଦେବୀ ହାନ୍ଦୋଳାକୁ ଭିତରକୁ ନେଲେ ।
ରାତ୍ରର ମଙ୍ଗଳକୃତ୍ୟ ବିଧାନକୁ ସାରି
ନାରୀମାନେ ମିଳିକରି ଦ୍ୟନ୍ତି ହୁଳହୁଳି ।
ହୁଳହୁଳି ଶବଦରେ ସ୍ୱର୍ଗ ଉଛୁଳଇ
ଏହିମତେ ସେ ରଜନୀ ପ୍ରଭାତ ଯେ ହୋଇ ।
ତହୁଁ ପରବେଶ କଲେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନନ୍ଦନ
ଶୋଭାବତୀର ସେ କଲେ ବେଶର ବିଧାନ ।
ବରୁଣ ପୂଜାର ବିଧି ବହନ ସାରିଲେ
ବରକୁ ନେଇ ବେଦୀରେ ତହୁଁ ବସାଇଲେ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପିଢ଼ା ଉପରେ ବସିଲେ କୁମର
ବରଣ ବିଧାନମାନ ସାରି ତତପର ।
ଲବଣ ଚାମର ଆଣି କନ୍ୟା ପକାଇଲା
ବାଦ୍ୟ ନାଦରେ ସ୍ୱରଗ ଭୁବନ କମ୍ପିଲା ।
ତହୁଁ ସେ କନ୍ୟାକୁ ବେଶ ଭୂଷଣ କରାଇ
ବେଦୀରେ ଉପରେ ତାକୁ ବସାଇଲେ ନେଇ ।
ପୂର୍ବମୁଖ ହୋଇକରି ବସିଲେ କୁମର
କୋଳେ ଘେନି କନ୍ୟା ବସିଲେକ ସୁନାସୀର ।
କୁମରକୁ ବସାଇଲେ କୋଳେ ନାରାୟଣ
ତହୁଁ ହୁଳହୁଳି ଦେଉଛନ୍ତି ନାରୀଗଣ ।
ବୃହସ୍ପତି ମଙ୍ଗଳ ଯେ ଉଚ୍ଚାରଣ କଲେ
ବର କନ୍ୟାଙ୍କର ତହୁଁ ହସ୍ତଗ୍ରନ୍ଥି କଲେ ।
ମନ୍ତ୍ର ଉଚ୍ଚାରିଣ କୁଶ ବନ୍ଧନ ଯେ କରି
ଆପେ ବୃହସ୍ପତି ଥାଇ ବିଭାବିଧି ସାରି ।
ପାରିଜାତ ପୁଷ୍ପ ନେଇ ମଥାରେଣ ଦେଲା
ଅମ୍ଳାନ ବସ୍ତ୍ର ବରକୁ ନେଇ ପିନ୍ଧାଇଲା ।
ବର କନ୍ୟାଙ୍କର ହସ୍ତ ବନ୍ଧନ ସେ କରି
ଶଙ୍ଖେ ପାଣି ଘେନି ବୃହସ୍ପତି ଯେ ପଚାରି ।
କି କି ଯଉତୁକ ବେଗେ ଦିଅ ସୁରନାଥ
ଶଙ୍ଖରେ ପାଣି ତୋଳିଣ ଦିଅ ତୁ ତୁରିତ ।
ତହୁଁ ସୁରପତି ପାଣି ଘେନିଣ ଶଙ୍ଖରେ
ମନରେ ଅନେକ ଯଉତୁକ ବାଞ୍ଛା କଲେ ।

ଲକ୍ଷେକ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଆଣି ଆଗରେ ସେ ଥୋଇ
ଐରାବତ ସମାନରେ ଲକ୍ଷେ ଗଜ ଦେଇ ।
ଉଚ୍ଚୈଃଶ୍ରବା ସମାନରେ ଲକ୍ଷେ ଅଶ୍ୱଦେଲା
ଆବର ଦ୍ରବ୍ୟମାନଙ୍କ କଳନା ନୋହିଲା ।
ଯଉତୁକ ଦେଲେ ଇନ୍ଦ୍ର ଆନନ୍ଦ ଯେ ହୋଇ
ବୃହସ୍ପତି ହସ୍ତୁ କୁଶ ବନ୍ଧନ ଯେ ଫେଇ ।
ଅପସରୀ ବୃନ୍ଦ ନେଇ ଶଚୀ ବିଜେ କଲେ
ରତ୍ନ ଦେଇଣ ସାମ୍ବକୁ ବନ୍ଦାପନା କଲେ ।
ଶୀତଳ ମଣୋହି ବେଗେ ଭୋଜନ ସାରିଣ
କର୍ପୂର ତାମ୍ବୁଳ ସର୍ବେ କରନ୍ତି ଭକ୍ଷଣ ।
ବିଭାର ବିନୋଦମାନ ସମସ୍ତ ସାରିଲେ
ଇନ୍ଦ୍ରର ମୁଖକୁ ଚାହିଁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ।
ବର କନ୍ୟାକୁ ତୁ ସଜକର ଯାଇ ବେଗେ
ଯିବା ଦ୍ୱାରାବତୀପୁର ବିଦାକର ବେଗେ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ବୋଇଲା ଆଜକ ମୋରପୁରେ ରୁହ
ପ୍ରଭାତରୁ ବର କନ୍ୟା ଘେନି ଚଳିଯାଅ ।
ଇନ୍ଦ୍ରର ବଚନ ପ୍ରଭୁ ଭାଙ୍ଗି ନ ପାରିଲେ
ଭୋଜନ ସାରି ଯେ ଯାହା ସୁଖରେ ଶୋଇଲେ ।
ନିଶିଶେଷ ନିଦ୍ରା ତେଜି ସକଳ ଉଠିଲେ
ଯେ ଯାହା ରାଜ୍ୟେ ଯିବାକୁ ବାହାର ହୋଇଲେ ।
ଶଙ୍ଖ ମହୁରୀ ଶବଦ ଉଠେ ଘନ ଘନ
ବୀରତୁର ଶବଦରେ ଉଛୁଳେ ଭୁବନ ।
ବରକନ୍ୟା ଦୁହିଁଙ୍କୁ ଯେ ବନ୍ଦାପନା କଲେ
କନ୍ୟାକୁ ଘେନିଣ ହାନ୍ଦୋଳାରେ ବସାଇଲେ ।
କୁଶାସନର ଉପରେ ବସିଲା କୁମାର
ମାହେନ୍ଦ୍ର ସମୟ ଦେଖି ହୋଇଲା ବାହାର ।
ବ୍ରହ୍ମା ଇନ୍ଦ୍ର ଆଦି ଦେବେ ସରବେ ବସିଲେ
ଈଶ୍ୱର ଆସିଣ ତାଙ୍କ ସନ୍ନିଧେ ମିଳିଲେ ।
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନମସ୍କାର କରି ବୀର ପାର୍ଥ
ଇନ୍ଦ୍ରର ଛାମୁରେ ଯାଇ ହେଲା ଉପଗତ ।
କୃଷ୍ଣ ବଳରାମ ତହୁଁ ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କୁ ଘେନି
ସଭାରେ ଆସି ବିଜୟ କଲେ ଚକ୍ରପାଣି ।
ଉଗ୍ରସେନ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ସର୍ବେ ତହିଁ ବସି
ବୋଇଲେ ବ୍ରହ୍ମା ଭୋଦେବ ଶୁଣ ବ୍ରହ୍ମରାଶି ।
ବିଭା ଉତ୍ସବ ସମସ୍ତ ଏବେ ତ ସରିଲା
ଏବେ ତୁମ୍ଭର ମନ ଯେ ସାନନ୍ଦ ହୋଇଲା ।
ନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ଯେ ଶୁଣ ବେଦବର
ଯିବୁ ଦ୍ୱାରାବତୀ ଚିତ୍ତ ହେଲାଣି ଅସ୍ଥିର ।
ବ୍ରହ୍ମା ବୃହସ୍ପତି ଇନ୍ଦ୍ର ରାୟେ ଯେ ଭାଳିଲେ
ଅକ୍ଷତ ବିଧି ସାରିଣ ବହୁ ବସ୍ତ୍ର ଦେଲେ ।

ପାଟପଟନୀ ଦେବାଙ୍ଗ ଝୀନବସ୍ତ୍ର ଶାଢ଼ୀ
ଗୌରବ କରି ଅନେକ ବସ୍ତ୍ର ବେଗେ କାଢ଼ି ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସଙ୍ଗେ ଯେତେ ଭାଇ ଆସିଥିଲେ
ଜଣପ୍ରତି ଏକ ବସ୍ତ୍ର ପ୍ରଦାନ ସେ କଲେ ।
ବାଦ୍ୟକାରଠାରୁ ଯେତେ ମହୁରିଆ ଯାଏ
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସୁରନାଥ ଅକ୍ଷତ ଯେ ଦିଏ ।
ବିଭାର ବିଧି ବିଧାନ ସମସ୍ତ ସରିଲା
ଶଙ୍ଖ ମହୁରୀ ସେଠାରେ ଅନେକ ବାଜିଲା ।
ବିକଟାଳ ଶବଦରେ ବାଜଇ ବାଜଣା
ଶଙ୍ଖ ମହୁରୀମାନ କେ କରିବ ଗଣନା ।
ଯେ ଯାହାର ଯାନମାନ ସର୍ବେ ଆରୋହିଲେ
ବରକନ୍ୟା ଦୁହିଁଙ୍କୁ ସେ ଆଗେ ଚଳାଇଲେ ।
ସରଗ ପୁରୁ ସମସ୍ତେ ହୋଇଲେ ବାହାର
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ଦ୍ୱାରାବତୀ ପୁର ।
ବାଦ୍ୟନାଦ ଶବଦରେ ପୃଥ୍ୱୀ ଚମକିଲା
ଦ୍ୱାରାବତୀ ପୁରେ ମହା ହାଲୋଳି ପଡ଼ିଲା ।
ବାରତା ପାଇଣ ବସୁଦେବଙ୍କ ଘରଣୀ
ଆବର ଆସନ୍ତି ଉଗ୍ରସେନଙ୍କର ରାଣୀ ।
ରୁକ୍ମିଣୀ ସତ୍ୟା କାଳିନ୍ଦୀ ତୁଳସୀଙ୍କୁ ଘେନି
ଜାମ୍ବବତୀ ସହିତରେ ଅଷ୍ଟ ଯେ କାମିନୀ ।
ସମସ୍ତ କନ୍ୟାଏ ସଜ ହୋଇଣ ଅଇଲେ
ବର କନ୍ୟାଙ୍କର ପାଶେ ଯାଇଣ ମିଳିଲେ ।
ଦୁର୍ବାକ୍ଷତ ତଣ୍ଡୁଳରେ ବନ୍ଦାପନା ସାରି
ବରକନ୍ୟା ନେଇଗଲେ ଭିତର ଯେ ପୁରୀ ।
ନିଜ ମନ୍ଦିରେ ଯାଇଣ ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ
ତାହାଦେଖି ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀ ମନରେ ବିରସ ।
ଶୋଭାବତୀ ରୂପକୁ ସେ ସମାନ ନୋହିଲେ
ଦିହୁଡ଼ି ଆଗରେ ଦୀପ ପ୍ରାୟେକ ଦିଶିଲେ ।
ଉଗ୍ରସେନ ଚଳିଗଲେ ଆପଣା ନବର
ନିଜ ମନ୍ଦିରକୁ ବେଗେ ଗଲେ ହଳଧର ।
ରେବତୀ ବଳଦେବଙ୍କ ସଙ୍ଗତରେ ଗଲେ
ବର କନ୍ୟା ବନ୍ଦାପନା ସାରି ଆସିଥିଲେ ।
ସାତବଂଶ ଯାଦବ ଯେ ଯାହାପୁରେ ଗଲେ
ପୁରବାସୀ ଜନେ ମହାଆନନ୍ଦ ହୋଇଲେ ।
ଉଦ୍ଧବ ଅକ୍ରୂର ଶୁଣି ସାତ୍ୟକି ସହିତେ
ନିଜ ନିଜ ମନ୍ଦିରକୁ ଗଲେ ଯେଝାମତେ ।
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ରାଜାକୁ ସେ ରାଇ ଦାମୋଦର
ବୋଇଲେ ହସ୍ତିନାପୁରେ ଚଳ ନୃପବର ।
ଆଜ୍ଞା ପରମାଣେ ମାନଗୋବିନ୍ଦ ଚଳିଲା
ଯାଇଁଣ ହସ୍ତିନାପୁରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ।

ଏଗାର କ୍ଷଉଣୀ ବଳ ଶତେଭାଇ ମୂଳେ
ଯେ ଯାହାର ମନ୍ଦିରକୁ ଗଲେ ତତକାଳେ ।
ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ଏଥିରେ ଯେ ବାରତା ପାଇଲେ
ମାନଗୋବିନ୍ଦଙ୍କୁ ରାଇ ବାରତା ପୁଚ୍ଛିଲେ ।
ସବୁ ବୁଝାଇ କହିଲେ ମାନଗୋବିନ୍ଦାଇ
ଭାନୁମତୀ ରାଣୀକି ଯେ କହିଲେ ବୁଝାଇ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବିଜୟ କଲେ ଆସ୍ଥାନ ଉପରେ
ସଙ୍ଗତରେ ଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ସମସ୍ତ କୁମର ।
ଯେତେ ଯେତେ ଯଉତୁକ ଇନ୍ଦ୍ର ଦେଇଥିଲେ
ଭଣ୍ଡାରେ ନେଇ ସମସ୍ତ ରଖାଇଣ ଦେଲେ ।
ପାଣ୍ଡବେ ଦ୍ୱାରକାପୁରେ ରହି ଦିନ ସାତ
ଯୁଧିଷ୍ଠିରଙ୍କୁ ଚାହିଁ କହୁଛନ୍ତି ଜଗନ୍ନାଥ ।
ବାରୁଣା ଯାଇ ରହିଲେ ଅପାର ଯେ ଦିନ
ତହୁଁ ତାହାଙ୍କୁ ଅକ୍ଷତ ଦେଲେ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ।
ଆବର ତାହାଙ୍କୁ ଦେବ କଲେ ନମସ୍କାର
ଚାରିଭାଇ ନମିଲେ ଯେ ଗୋବିନ୍ଦ ପୟର ।
ମେଲାଣି ହୋଇ ପାଣ୍ଡବେ ଗଲେ ନିଜପୁର
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ବରୁଣାବନ୍ତର ।
କୋଇନ୍ତାଙ୍କୁ ପାଞ୍ଚଭାଇ କଲେ ନମସ୍କାର
ବିଭାର ଚରିତ ଦେବୀ ପୁଚ୍ଛିଲେ ସକଳ ।
ବିଧିମତେ ତାହାଙ୍କୁ ସେ ସମସ୍ତ କହନ୍ତି
ଶୁଣିଣ ପରମ ତୋଷ ସୁଭଦ୍ରା ଦ୍ରୌପଦୀ ।
ଶୁଣ ଆହେ ମନୁରାୟ ଅଗସ୍ତି କହିଲେ
ଶୋଭାବତୀ ଘେନି ଶାମ୍ବ ବହୁ ଭୋଗ କଲେ ।
ତାହାର ଗର୍ଭରୁ ପାଞ୍ଚପୁତ୍ର ଜନମିଲେ
ଚନ୍ଦ୍ରାବତୀଠାରୁ ଚାରିପୁତ୍ର ପ୍ରସବିଲେ ।
ପଚାରିଲୁ ଶୋଭାବତୀ ହରଣ ଚରିତ
ଏକ ମନରେ ଶୁଣିଲୁଟିକି ନରନାଥ ।
ଏମନ୍ତ ଶାମ୍ବର ବେନି ଅଟଇ ଭାରିଯା
କେବଣ ପୁତ୍ରର ତିନି କା ଚାରି ଭାରିଯା ।
କୃଷ୍ଣବଂଶ ପ୍ରାୟ କୃଷ୍ଣବଂଶ ଯେ ବଢ଼ଇ
ଅଣନାତି ପଣନାତି ଅନେକ ଯେ ହୋଇ ।
ଶ୍ରୀ ମହାଭାରତ ଏହି ସୁଧାମୟ ରସ
ଅମୃତପାନେ ଯେସନେ ଆଶା ହୁଏ ତୋଷ ।
ଶ୍ରୀ ମହାଭାରତ ଏହା କର୍ଣ୍ଣରେ ଶୁଣିଲେ
ଅମୃତପାନ ପ୍ରାୟେକ ଆତ୍ମତୋଷ ଭଲେ ।
ବନ୍ଦଇ ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ କମଳାର ପତି
ଯାହାର ହୃଦୟେ ସର୍ବ ପ୍ରାଣୀଙ୍କର ସ୍ଥିତି ।
ଅରକ୍ଷର ବନ୍ଧୁଦେବ ଦରିଦ୍ରର ଧନ
ଅଟନ୍ତି ଭକତଜନଙ୍କର ପଞ୍ଚପ୍ରାଣ ।

ଅରକ୍ଷ ଜନଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରିବାର ପାଇଁ
ଶୂନ୍ୟକୁ ଶ୍ରବଣ ଡେରିଥାଅ ଭାବଗ୍ରାହୀ ।
ମୁଁ ହେ ଅରକ୍ଷିତ ପୁଣି ଅଟେ ଅପଣ୍ଡିତ
ଶାସ୍ତ୍ର ପୁରାଣରେ ମୁହିଁ ନୁହେଁ ଉପଗତ ।
ଦୟାକଲେ ଶ୍ରୀ ଶାରଳା ଚଣ୍ଡୀଦେବୀ ମୋତେ
ତେଣୁ କରି ଶିର ମୋର ତବ ପଦାଗ୍ରତେ ।
ସେହି ଦେବୀ ତହୁଁ ମୋର କଣ୍ଠେ ବିଜେ କଲା
ତେଣୁ କରି ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ମୋ ହୃଦୟେ ସ୍ଫୁରିଲା ।
ଶ୍ରୀଚଣ୍ଡୀ ଶାରଳା ଦେବୀ ଚରଣକୁ ଧ୍ୟାୟି
ଅନ୍ତଃକାଳେ କପିଳା ସେ ଦେବେ ମହାମାୟୀ ।
ତୁଳସୀ ବଲ୍ଲଭ ଚରଣକୁ ମୋର ଆଶ
ଶାରଳା ଦାସକୁ ରଖ କମଳା ବିଳାସ ।

ପ୍ରୌଢ଼ାସୁରର ବର ଲାଭ

ଏଥୁଅନ୍ତେ ସେ ବିଲଙ୍କ ଦେଶ ଚୂଡ଼ାମଣି
ମୁନିଙ୍କ ଚରଣେ ପୁଣି କରଇ ଦଇନୀ ।
ମଧ୍ୟପର୍ବ କଥା ମୁନି କହୁଅଛ ମୋତେ
ତହିଁପରେ କିସହେଲା କହ ତୋଷ ଚିତ୍ତେ ।
ମନୁ ପଚାରନ୍ତି ପୁଣି ଅଗସ୍ତି କହନ୍ତି
ଏକମନ ହୋଇ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ହେ ନୃପତି ।
କଇଳାସ କନ୍ଦରର ଉତ୍ତର ଦିଗରେ
ରୁଢ଼ାସୁର ବୋଲି ରାଜା ଅଛଇ ତହିଁରେ ।
କାଳେ ଅସୁର ଅନ୍ୟାୟ ପୁଣି ତହିଁ କଲା
ଦେବଦାନବ କାହାକୁ ସେହି ନ ଡରିଲା ।
ଏହିମତେ ସେ ଅନେକ କାଳ ରାଜ୍ୟକରି
ରାଜାମାନଙ୍କର ସଙ୍ଗେ କରେ ଖଣ୍ଡ ଆଳି ।
ନଉସହସ୍ର ନଅଶ ଛୟାଣୋଇ ରାଜା
ରୁଢ଼ା ସୁରର କରନ୍ତି ସର୍ବେ ପାଦପୂଜା ।
ମହିଷାସୁର ଅଂଶରେ ଅସୁର ଉପୁନ୍ନ
ପୃଥିବୀରେ ତାହାକୁ କେ ନୋହିଲେ ସମାନ ।
ଅଗମ୍ୟ ବନ ଦେଖିଣ ନଗ୍ର ଭିଆଇଲା
ଅଲମ୍ବୁଷା ବୋଲି ସେହି ନଗ୍ର ନାମ ଦେଲା ।
ଚଉଷଠି ପରବତ ଗଡ଼ ଚାରିପାଖ
ତହିଁ ମଧ୍ୟେ ନଗ୍ର କଲା ଅସୁର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।
ଏହିମତେ କେତେକାଳ ସେ ରାଜ୍ୟ କରଇ
ଅନ୍ୟାୟ ଆଚରି ସେହୁ ପୃଥ୍ୱୀରେ ବୁଲଇ ।
ଅତି ହିଁ ଅଧର୍ମପଣ କରି ଦିନ ନେଲା
ଦେବତା ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ ସେ ବହୁକଷ୍ଟ ଦେଲା ।
ଅନ୍ୟାୟ ବାନା ତାହାର ପୃଥ୍ୱୀରେ ଉଡ଼ଇ
ଏମନ୍ତେ ଅସୁରାଧିପ ରାଜ୍ୟକୁ କରଇ ।

ତାହାର ନନ୍ଦନ ପ୍ରୌଢ଼ା ନାମେଣ ଅସୁର
ତେଢ଼େ ବଡ଼ ରୁଢ଼ାସୁର ଗଲା ଯମପୁର ।
ସେ ରାଜ୍ୟେ ପ୍ରୌଢ଼ା ଅସୁର ନୃପତି ହୋଇଲା
ଏକାଳେ ସେ ସ୍ୱର୍ଗମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳେ ଭ୍ରମିଲା ।
ଭ୍ରମି ଭ୍ରମି ଆସି କଇଳାସରେ ପଶଇ
ଉତ୍ତର ଦୁଆରେ ଦ୍ୱାରୀ କାର୍ତ୍ତିକ ଅଛଇ ।
ତାହାଙ୍କ ଚରଣ ତଳେ କଲା ନମସ୍କାର
ବିନୟୀ ହୋଇଣ ତାଙ୍କୁ ଦିଅଇ ଉତ୍ତର ।
ଷଡ଼ମୁଖ ପଚାରନ୍ତି କାହିଁକି ଅଇଲୁ
ଏକାଙ୍ଗଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ତୁ ପୃଥ୍ୱୀରେ ହୋଇଲୁ ।
ତୋର ପିତା ରୁଢ଼ାସୁର ଥିଲା ମହାବଳୀ
ପୃଥିବୀ ରାଜାଙ୍କୁ ସେହି ପକାଇଲା ଦଳି ।
ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ପଶି ପୁରୁହୁତଙ୍କୁ ଜିଣିଲା
ସେହି ପୁଣି କାଳକ ଯେ ରହି ନ ପାରିଲା ।
ଅନ୍ୟାୟ କଲେ ବହୁତ କାଳ ନ ବଞ୍ଚଇ
ଧର୍ମେ ଥିଲେ କାଳେ ପୃଥ୍ୱୀଭୋଗ ସିନା ହୋଇ ।
ତୋହର ଯେ ପିତା କେବେ ଧର୍ମ ନ ଥାପିଲା
ସ୍ୱର୍ଗ ମଞ୍ଚ ପାତାଳରେ ଅନ୍ୟାୟ ସେ କଲା ।
ସେହି କାଳମୁଖେ ଗଲା ନ ରହିଲା ମହୀ
ଅପକୀର୍ତ୍ତି କଥା ଏବେ ତାର ଅଛି ରହି ।
ତୁହି ଏବେ ଧର୍ମମାର୍ଗେ ଆତଯାତ ହୁଅ
ଦେବ ଦାନବ ମାନବ ମଧ୍ୟେ ପୂଜାପାଅ ।
କାର୍ତ୍ତିକ କଥାକୁ ପ୍ରୌଢ଼ା ଅସୁର ଶୁଣଇ
ଭରସି ସେ ବିଶ୍ୱନାଥ ପୁତ୍ରେ ନ କହଇ ।
ଦୁଷ୍ଟଜନ ସଚ୍ଛଜନ ହୋଇ କେମନ୍ତେ
ଧର୍ମ ହୁଡ଼ି ଅଧର୍ମକୁ ଭାଳଇ ନିରତେ ।
ପ୍ରୌଢ଼ା ଅସୁର ବୋଲଇ ଶୁଣିବା ଗୋସାଇଁ
ତୁମ୍ଭ ଛାମୁକୁ ଅଇଲି ମୁହିଁ ଯହିଁପାଇଁ ।
ସାବଧାନ ହୋଇ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଶୁଦ୍ଧଚିତ୍ତ
ତୁମ୍ଭର ଦୟା ହୋଇବ ଯେବେ ହୃଦଗତ ।
ଅମର ବରଟି ମୋତେ ଯେବେ ଦେଇପାର
କୀରତି ରହିବ ଚାରିଯୁଗରେ ତୁମ୍ଭର ।
ଦେବ ଦାନବେ ମାନବେ ନୋହିବ ବିକାଶ
ନାନା ଅସ୍ତ୍ରେ ଅଙ୍ଗେ ମୋର ପଡ଼ି ହେବ ଭସ୍ମ ।
ହୀନଜନ ହାତରେ ମୁଁ ନୋହିବି ନିଧନ
ତିନିପୁରେ ହୋଇବଇଁ ମୁହିଁ ବୀର ପୁଣ ।
ଏମନ୍ତ ବର ମୋତେ ତ ଦିଅ ଦେବସ୍ୱାମୀ
ଶୁଣିଣ କାର୍ତ୍ତିକେଶ୍ୱର ମନେ ଭାଳେ ପୁଣି ।
ପଞ୍ଚଭୂତ ଆତ୍ମାରେ ସେ ବିଚାର କରିଲେ
ଏକେତ ଅସୁର ଦୁଷ୍ଟ ଅଟଇ ସେ ଭଲେ ।

ବିନା ବରେ ଏ ଅସୁର ଭ୍ରମି ତିନିପୁର
ବର ପାଇଲେ ଏହି କି ରଖିବ ସଂସାର ।
ଏଡ଼େ ଦୁର୍ଗମ ବର ମୁଁ କେମନ୍ତ ଦେବଇଁ
ବର ପାଇଲେ ପୃଥିବୀ ରଖିବ କି ଏହି ।
କେମନ୍ତ ଏହାକୁ ମୁହିଁ ଏ ବର ଦେବଇଁ
କପଟ କଥା କହିଣ ଦେବି ବାହୁଡ଼ାଇ ।
ଏତେକ ବିଚାରି କରି ଈଶ୍ୱର କୁମର
ବୋଇଲେ ଶୁଣରେ ବାବୁ ତୁ ପ୍ରୋଢ଼ାଅସୁର ।
ଅମରବର ମାଗିଲୁ ଯେବେ ତୁରେ ମୋତେ
ଚ୍ରିଜୀବୀ ହୋଇଣ କେହି ନରହେ ଜଗତେ ।
ଅମର ବରରେ ବାବୁ ନୁହେଁ କିଛି ଭଲ
କାଳେ ଆପଣାର ହୃଦେ ହୁଅଇ ସେ ଶଲ ।
ଦେବ ଦାନବ ମାନବେ ନ ସହିବେ ତୋତେ
ଦୁଃଖୀଜନ ଉପୁଜିବ ସବୁଙ୍କର ଚିତ୍ତେ ।
ଧର୍ମକଥା କଲେ ବାବୁ ସବୁଦିନେ ଥିବୁ
ଅଧର୍ମ କଲେ ପୃଥ୍ୱୀରେ କ୍ଷଣେ ନ ବର୍ତ୍ତିବୁ ।
ତୁହି ଯେ ଅମରବର ମାଗୁଅଛୁ ମୋତେ
ଆମ୍ଭର ଦୟା ଅଛଇ ନ ଦେବୁ କି ତୋତେ ।
ଏ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ମଣ୍ଡଳେ ଜାଣ ଯେତେକ ଅଛନ୍ତି
ସମସ୍ତେ ହେ ରାଜା ତୋର ପାଦେ ବଶବର୍ତ୍ତୀ ।
ପିତା ତୋହର ତାହାଙ୍କୁ ଜିଣିଛି ସଂଗ୍ରାମେ
କାହାକୁ ଆଉ ଜିଣିବୁ ବୋଲି ଭାଳୁ ମନେ ।
ପାତାଳ ପୁରକୁ ତୋର ଯିବା ଶକ୍ତି ନାହିଁ
ରସାତଳେ ପଡ଼ିବଟି ଜାଣ ଏହି ମହୀ ।
ଏଣୁ ପାତାଳ ପୁରକୁ ନ କର ତୁ ମନ
ଆମ୍ଭର ଆଜ୍ଞାରେ ତୁହି ହୁଅ ସାବଧାନ ।
ଆବର କଥାଏ ତୁହୋ ଶୁଣ ମନଦେଇ
ଯମରାଜା ପୁରକୁ ନ ଯିବୁ ବାବୁ ତୁହି ।
ସବୁ ଜନ୍ତୁଙ୍କ ଉପରେ ଅଟେ ଅଧିକାରୀ
ତାକୁ ସଂଗ୍ରାମରେ କେହି ଜିଣି ତ ନ ପାରି ।
ଆମ୍ଭରି ଆଜ୍ଞାରେ ତୁହି ତାକୁ ନ ଜିଣିବୁ
ତାହା ତୁଲେ ଖଣ୍ଡିଆଳି କେବେ ଯେ ନୋହିବୁ ।
ଆକାଶରେ ଚନ୍ଦ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ହୁନ୍ତି ଆତଯାତ
ତାହାଙ୍କ ତୁଲେ ପୀରତି କରିଥିବୁ ଜାତ ।
ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବ ଆକାଶରେ ଉଦୟ ନୋହିବ
ଏ ସଂସାର ଯେଉଁପରି ଆତଯାତ ହେବ ।
ଚନ୍ଦ୍ର ଯେବେ ରାତ୍ରକାଳେ ଉଦୟ ନୋହିବ
ପୃଥିବୀରେ ଶସ୍ୟ ସବୁ କେମନ୍ତ ହୋଇବ ।
ବିଷର ପଦାର୍ଥମାନ ଅମୃତ ହୁଅଇ
ସେ ସୁସ୍ୱାଦୁ ଫଳମାନ ପୃଥ୍ୱୀରେ ଫଳଇ ।

ଏ କାରଣୁ ଚନ୍ଦ୍ରସହ ବିବାଦୀ ନୋହିବୁ
ସବୁ କଥା ତୋତେ କହିଦେଲୁ ଆରେ ବାବୁ ।
କାର୍ତ୍ତିକେଶ୍ୱର ମୁଖରୁ ଏସନକ ଶୁଣି
ପ୍ରୌଢ଼ା ଅସୁର ସେଠାରେ ଏ ବଚନ ଭଣି ।
ଯାହା ତୁ କହିଲୁ ପ୍ରଭୁ ସମସ୍ତ ପାଳିବି
ତୋହର ବଚନ ମୁହିଁ ଆନ ନ କରିବି ।
ଆବର କଥାକୁ ବାବୁ କହିବି ଛାମୁର
ସାବଧାନେ ଶୁଣ ତୁମ୍ଭେ ଈଶ୍ୱର କୁମର ।
ତିନିପୁର ଜିଣିବି ମୁଁ ଦିଗବିଜେ କରି
ଏହି ଆଜ୍ଞା ଦେବୁ ମୋତେ ବାରତା ବଇରୀ ।
କାର୍ତ୍ତିକେଶ୍ୱର ବୋଇଲେ ଅସ୍ତୁ ହେଉ ତୋତେ
ଜିଣି ନ ପାରିବୁ ବାବୁ ଏକା ସୁରନାଥେ ।
ଗୁପତ କଥାକୁ ତୁହି ଜାଣିଥିବୁ ବୀର
ତୋହର ମୃତ୍ୟୁ ଅଛଇ ଇନ୍ଦ୍ରର ହସ୍ତର ।
ଅବଶ୍ୟ ତୁ ଇନ୍ଦ୍ର ବଜ୍ରେ ହୋଇବୁ ବିନାଶ
ଏଗୁପତ କଥାରେ ତୁ କରିବୁ ବିଶ୍ୱାସ ।
ଏମନ୍ତ ବଚନ ପ୍ରୋଢ଼ାସୁରକୁ କହିଲେ
କାର୍ତ୍ତିକେଶ୍ୱର ସେଠାରୁ ଅନ୍ତର ହୋଇଲେ ।
ତହୁଁ ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ଶୀଘ୍ର ହୋଇ ଚଳିଗଲା
ଅଳମ୍ଭୁଷ ରାଜ୍ୟେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ।
ମନ୍ତ୍ରୀକି ସଙ୍ଗରେ ଘେନି କରଇ ବିଚାର
କାର୍ତ୍ତିକେଶ୍ୱର ମୋତେ ନ ଦେଲେ ଏହି ବର ।
ତିନିପୁର ଜିଣି ବୋଲି ମୋତେ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ
ଦେବ ଦାନବରେ ମୋର ଭୟ ନ ରଖିଲେ ।
ଏବେ ମୋର ଥାଟ ତୁମ୍ଭେ ବେଗେ ସଜକର
ଦିଗବିଜେ କରି ମୁଁ ଜିଣିବି ନୃପବର ।
କୃପାଳୁ ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଇଲା ଶୁଣ ମହାରାୟେ
ତୋହର ଛାମୁରେ ମୁହିଁ କହିବି କଥାଏ ।
ମହା ମହାବଳୀରାଜା ଛନ୍ତି ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁର
ଏକକୁ ଏକ ଅଟନ୍ତି ମହା ବଳିୟାର ।
କୃପାଳୁ ମନ୍ତ୍ରୀ ମୁଖରୁ ଏସନକ ଶୁଣି
ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ପଚାରଇ ତାକୁ ପୁଣି ପୁଣି ।
କହ ଆହେ ମହାବୀର ରାଜାଙ୍କର ନାମ
କେବଣ ଦେଶମାନଙ୍କରେ କରଇ ବିଶ୍ରାମ ।
ଏହା ମୋତେ ସଂକ୍ଷେପିଣ କହ ମନ୍ତ୍ରୀବର
ତେବେ ସିନା ମୁହିଁ ପ୍ରତେ କରିବି ମନର ।
କୃପାଳୁ ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଇଲା ଶୁଣ ସାବଧାନେ
କୁଞ୍ଜଗଳ ଦେଶରେ ଯେ ରାଜା ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନେ ।
ଏଗାର କ୍ଷଉଣୀ ତାର ଅଙ୍ଗ ଅଙ୍ଗବଳ
ତାହାର ମନ୍ତ୍ରୀ ଶକୁନି ଅଟେ ମନ୍ତ୍ରୀବର ।

ଆବର ଯେ ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ କୃପକର୍ଣ୍ଣ ଶଲ୍ୟେ
ଶତେ ଭାଇ ଅଛନ୍ତି ଯେ ଦୁଃଶାସନ ତୁଲେ ।
ମାନେ ମାନଗୋବିନ୍ଦ ତା କନ୍ଧେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଥାଇ
ପଦ୍ମନିଧି ଶଙ୍ଖନିଧି ହସ୍ତରେ ଅଛଇ ।
ଲକ୍ଷଣବନ୍ତ ପୁରୁଷ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନ ଛାଡ଼ଇ
ଲକ୍ଷେ ରାଜାର ମଉଡ଼ମଣି ସେ ଅଟଇ ।
ମନ୍ତ୍ରୀର ମୁଖରୁ ଶୁଣି ଏସନକ ବାଣୀ
ମହାକୋପରେ ଅସୁରକୁଳ ନୃପମଣି ।
ବୋଇଲା ମୋହର ଥାଟ ବେଗେ ସଜକର
ଅବଶ୍ୟ ଯିବଇଁ ମୁହିଁ ହସ୍ତିନା ନଗର ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ଯେ ବୋଇଲା ରାୟେ ନ କର ତୁ କୋପ
ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନର ଭାଇ ଯେ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ନୃପ ।
ତନୟ ଅଟଇ ସେ ଯେ ପଣ୍ଡୁ ରାଜାଙ୍କର
ଚାରିଗୋଟି ଭାଇ ପୁଣି ଅଛଇ ତାଙ୍କର ।
ଭୀମ ଅର୍ଜୁନ ନକୁଳ ସହଦେବ ଚାରି
ଇନ୍ଦ୍ରର ପୁତ୍ର ଅର୍ଜୁନ ଅଟେ ଧନୁର୍ଦ୍ଧାରୀ ।
ହର ଉଦ୍ୟାନ ବନରେ ଶିବଙ୍କୁ ଜିଣିଲା
କିଞ୍ଚିତ ସେବାରେ ପାର୍ବତୀଙ୍କୁ ମନାଇଲା ।
ଅକ୍ଷୟ ତୂଣୀର ପାଶୁପତ ନେଲା ମାଗି
ମହାଦେବୀ ବୋଇଲେ ଯେ ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ରାଗି ।
କୋଟିଏ ଈଶ୍ୱର ହେଲେ ନ ଜିଣିବେ ତୋତେ
ହିମବନ୍ତ ସୂତା ବର ଦେଲେ ଏହିମତେ ।
ଇନ୍ଦ୍ରର ଖାଣ୍ଡବବନ ଅନଳକୁ ଦେଲା
ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତା ଯୁଦ୍ଧରେ ତାହାଙ୍କୁ ହାରିଲା ।
ତୋଷେ ଦେବଶରମାନ ଦେଲା ବୈଶ୍ୱାନର
ହରି ବଳରାମଙ୍କୁ ସେ ଜିଣିଲେ ଆବର ।
ଦେବ ଦାନବ ମାନବେ ଅବଧ୍ୟ ଅଟନ୍ତି
ବନରେ ପଶିଣ ଦୁଷ୍ଟ ଦାନବ ମାରନ୍ତି ।
ସାକ୍ଷାତେ ଧର୍ମ ଦେବତା ଯୁଧିଷ୍ଠି ରାଜନ
ଭୀମସେନ ଅଟଇ ଯେ ପବନ ନନ୍ଦନ ।
ପବନ ପ୍ରାୟ ବଳିଷ୍ଠ ଅଟଇ ଯେ ବୀର
ଅପ୍ରମିତ ମହିମା ଯେ ଅଟେ ତାହାଙ୍କର ।
ମଗଧ ଦେଶର ରାଜା ଜରାସନ୍ଧ ରାୟେ
ଏକଲକ୍ଷ ରାଜାଙ୍କୁ ଯେ ବନ୍ଦୀକରି ଥାଏ ।
ରାମକୃଷ୍ଣ ବୋଲି ବସୁଦେବର ତନୟ
ମଥୁରାପୁରେ ଅଛଇ ଉଗ୍ରସେନ ରାୟ ।
ଉଗ୍ରସେନର ପୁତ୍ର ଯେ କଂସ ମହାରାଣ
ଅତି ଉତ୍ପାତ ହୋଇଣ ହୋଇଲା ରାଜନ ।
ଜରାସନ୍ଧର ଦୁହିତା ହେତି ଯେ ପ୍ରହେତି
ତାହାଙ୍କୁ ବିଭା ହୋଇଲା କାଂସ ନରପତି ।
ଉଗ୍ରସେନର ଦେବକୀ ନାମରେ କୁମାରୀ
ବସୁଦେବଙ୍କୁ ଯେ ବିଭା ହେଲା ଦଣ୍ଡିଧାରୀ ।
କଂସକୁ ନାରଦ କହେ ଗୁପତ ବଚନ
ଭଣଜାର ହସ୍ତେ ତୁହି ହୋଇବୁ ନିଧନ ।
ତାହା ଶୁଣି କଂସ ମନେ ବଡ଼ କୋପ କଲା
ଷଡ଼ଗୋଟି ଭଣଜାଙ୍କୁ ହାତେ କଚାଡ଼ିଲା ।
ରାମକୃଷ୍ଣ ବସୁଦେବ ଚୋରାଇଣ ନେଲା
ଗୋପପୁରେ ନନ୍ଦଘରେ ଛାଡ଼ିଣ ଅଇଲା ।
ଆଠ ବରଷ ବଢ଼ିଲେ ତହିଁ ରାମହରି
ତାଙ୍କୁ ଘେନାଇ ଅଇଲା କଂସ ଦଣ୍ଡଧାରୀ ।
ଧନୁ ଉତ୍ସବ ଯାତ୍ରା ସେ ଗୋଟିଏ ଭିଆଇ
ଗୁପତେ ଅକ୍ରୁର ପେଶି ଅଇଲା ଗେନାଇ ।
ଦେଖିଲା ମାତ୍ରକେ କଂସ ହେଲା ପ୍ରାଣେ ନାଶ
ଝିଅ କାନ୍ଦି କହିଲେ ଯେ ଜରାସନ୍ଧ ପାଶ ।
କ୍ରୋଧରେ ଅଠରବେଳ ଧାଡ଼ି ସେହୁ ଦେଲା
ମଥୁରାକୁ ରାମକୃଷ୍ଣ ଘେନି ପଳାଇଲା ।
ଡରେ ଲୁଚି ଅଛନ୍ତି ଯେ ଦ୍ୱାରାବତୀପୁର
ଜରାସନ୍ଧ ରାଜା ଗୋଟେ ଅଟେ ବଳୀୟାର ।
ତାହା ଶୁଣି ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ହସିଣ ଉଠିଲା
ସଖୀ ମୁଖ ଚାହିଁ କରି ବଚନ ଭାଷିଲା ।
ଏହିରୂପେ କଥାଯାକ ଶୁଣିଲେ ଶ୍ରବଣେ
ଆନ ରାଜାଙ୍କର କଥା କହ ଜଣେ ଜଣେ ।
କୃପାଳୁ ମନ୍ତ୍ରୀ କହଇ ତହୁଁ ଦିବ୍ୟବାଣୀ
ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ରାଜାମାନଙ୍କୁ ବଖାଣି ।
ଶୁଣି ଥରହର ହୋଇ କମ୍ପିଲା ଅସୁର
ରାଜାଙ୍କର କଥା ଶୁଣି କୋପେ ଗୁରୁତର ।
ମନ୍ତ୍ରୀକି ବୋଇଲା ତୁହୋ ସବୁକଥା ଛାଡ଼
ମୋହର କଥାକୁ ତୁହି ମନେ କର ଦୃଢ଼ ।
ସୈନ୍ୟବଳ ମୋର ତୁହୋ ବେଗେ ସଜକର
କରିବି ମୁଁ ଦିଗବିଜେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟମଣ୍ଡଳର ।
ଦାଣ୍ଡରେ ଦାଉଣ୍ଡି ମୋର ବାଜୁ ଏହିକ୍ଷଣ
ଶଙ୍ଖ ଯେ ମହୁରୀ ଆଦି ବାଜୁ ଘନ ଘନ ।
ଏହା ଶୁଣିକରି ମନ୍ତ୍ରୀ ବେଗେ ଚଳିଗଲା
ଦାଉଣ୍ଡି ଦିଆଅ ବୋଲି ଡଗରେ କହିଲା ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବଚନେ ଡଗରମାନେ ଚଳିଗଲେ
ଦାଉଣ୍ଡି ଦେବାକୁ ଯାଇଁ ରାଜ୍ୟରେ କହିଲେ ।
ବନ୍ଦଇ ଶ୍ରୀ ଗଣନାଥ ଗଉରୀ ନନ୍ଦନ
ଶରୀରକୁ ଶୋଭାପାଏ ଗଜର ବଦନ ।
ଉପାୟ ଝଟକେ ବିଶ୍ୱନାଥଙ୍କୁ ଭଣ୍ଡିଲୁ
ଅମୃତଲଡ୍ଡୁ ଗୋଟା ତୁ କୌଶଳରେ ନେଲୁ ।

ଉତ୍ସବ କାଳରେ ତୋତେ କରନ୍ତି ବନ୍ଦନା
ଯାତ୍ରାରକାଳେ କରନ୍ତି ତୋତେ ସୁମରଣା ।
ବାକ୍ୟଦେବୀ ସେହି ସର୍ବବିଦ୍ୟା ସାଧ୍ୟ କଲୁ
ତେଣୁ ଗଣନାଥ ନାମ ଗୋଟି ଯେ ପାଇଲୁ ।
ଶ୍ରୀ ଗୁରୀନନ୍ଦନରେ ଚରଣେ ମୋ ଆଶ
ବାକ୍ୟ ନ ସ୍ଫୁରୁଛି ଆଜ୍ଞା ଦିଅ ହରିଶିଷ୍ୟ ।
ତେଣୁ ତୋହର ଚରଣ ତଳେ ଜଣାଉଛି
କବି ଶାରଳା ଦାସକୁ ରଖ ହରବସି ।

—୦—

ପୌଣ୍ଡ୍ରାସୁରର ଦିଗ୍‌ବିଜୟ

ଶୁଣ ଆହେ ମନୁରାଜା କହନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ଏକମନେ ଶୁଣ ତୁମ୍ଭେ ମଧ୍ୟପର୍ବ ରୀତି ।
ତୁହି ଯେବେ ପଚାରିଲୁ ପୌଣ୍ଡ୍ରାସୁର କଥା
ଏକ ମନେ ଶୁଣି ହୃଦୁ ଦୂରକଥା ବ୍ୟଥା ।
ଦାଉଣ୍ଡି ବାଜନ୍ତେ ଦୈତ୍ୟବଳ ଯେ ଶୁଣିଲେ
ଯେଯାହାର ମତେ ସୈନ୍ୟ ସକଳ ସାଜିଲେ ।
ହାଥୀ ରଥ୍ ଅଶ୍ୱ ଚଢ଼ି ହୋଇଲେ ବାହାର
ଊଲାଖ ଉଦ୍ଦଣ୍ଡମାନ ଉଡ଼େ ଫରହର ।
ଅଇଲେ ପୁଣି ପଦାତି ବଳ ସଜହୋଇ
ତାଙ୍କ ମୁଖ ଶବଦରେ ସିନ୍ଧୁ ଉଚ୍ଛୁଳଇ ।
ତେର ଲକ୍ଷ ରଥୀ ତହିଁ ହୋଇଲେ ବାହାର
ଚଉଦ କୋଟି ଯେ ଗଜ ଅତି ଚମକ୍ରାର ।
ଅଶ୍ୱ ଚଢ଼ିଲେ ଅଠର ଲକ୍ଷ ଅସୁଆର
ଅଶ୍ୱ ଧୂଆଁଇଣ ଉଭା ହେଲେ ସିଂହଦ୍ୱାର ।
ବାଇଶି ଲକ୍ଷ ପଦାତି ବଳ ହେଲେ ସଜ
ଅଦୃଶ୍ୟ ହେଲେ ଅସୁର ଛାଇରେ ସେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ।
ଲକ୍ଷେ ବାଦ୍ୟକାର ତହିଁ ବଜାନ୍ତି ଯେ ବାଦ୍ୟ
ବାଦ୍ୟନାଦ ଘାତରେ ଯେ ପୃଥିବୀ ସ୍ତବଧ ।
ସହସ୍ରେକ ଶଙ୍ଖ ଆଉ ସହସ୍ରେ ମହୁରୀ
ଏହାଙ୍କର ଶବଦରେ ପୃଥ୍ୱୀ ଅଛି ପୂରି ।
ଆପେ ମନ୍ତ୍ରୀବର ରଥ ଗୋଟିଏ ସାଜିଲା
ଦିବ୍ୟବେଶ ହୋଇ ରାଜା ଛାମୁରେ ମିଳିଲା ।
ନମସ୍କାର କରି ମନ୍ତ୍ରୀ କହଇ ବଚନ
ସଜ ହୋଇଣ ଅଇଲେ ଏ ତୋହର ସୈନ୍ୟ ।
ସମସ୍ତ ସିଂହ ଦ୍ୱାରରେ ଛନ୍ତି ଉଭାହୋଇ
ଦିବ୍ୟରଥ ସଜ କରି ଅଛନ୍ତି ରଖାଇ ।
ଆପଣ ଯେ ବେଶ ହୋଇ ତହିଁ ବିଜେ କର
ଯହିଁକି ମନ ତହିଁକି ଯାଅ ନୃପବର ।
ମନ୍ତ୍ରୀର ମୁଖରୁ ରାଜା ଏସନକ ଶୁଣି
ଆପେ ସଜ ହୋଇ ଆସେ ଦୈତ୍ୟ କୁଳମଣି ।

କର୍ଣ୍ଣରେ କୁଣ୍ଡଳ କଣ୍ଠେ କଣ୍ଠମାଳ ନାଇ
ପାଗପାଛୋଟା ଗଣ୍ଠା ସେ ଦେହରେ ବେଢ଼ାଇ ।
ହୃଦରେ ପଦକ ସେହୁ ଲମ୍ୱାଇ ନୃବର
ଚନ୍ଦନରେ ତିଳକ ଯେ ଘେନିଲା ଶରୀର ।
ବୀର ଊଲାଖ ଉଦ୍ଦଣ୍ଡ ଉଡ଼ଇ ଆଗରେ
ଅନୁକୂଳ କରି ରାଜା ବସିଲା ରଥରେ ।
ଆଠ ଅଶ୍ୱ ନେଇ ପୁଣି ଯୋଚିଲା ରଥରେ
ମନ୍ତ୍ରୀକି ଘେନି ଅସୁର ବସିଲା ତହିଁରେ ।
ରାଜାଙ୍କୁ ଚାହିଁଣ ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଲଇ ବଚନ
କେବଣ ଦିଗକୁ ଏବେ କରିବା ଗମନ ।
ମନ୍ତ୍ରୀର ବଚନେ କହୁଅଛି ପ୍ରୌଣ୍ଡ୍ରାସୁର
ହସ୍ତିନା ରାଜ୍ୟଯିବାକୁ କରଇ ବିଚାର ।
ବେନି କରଯୋଡ଼ି ମନ୍ତ୍ରୀବର ଯେ କହଇ
ଦୋଷ କ୍ଷମାକର ମୁହିଁ ଛାମୁରେ ଜଣାଇ ।
ରାଜା ବୋଲେ ତୋର ଦୋଷ କଲି ମୁହିଁ କ୍ଷମା
ନିର୍ଭୟ ହୋଇଣ କହ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଉତ୍ତମା ।
କରଯୋଡ଼ି ମନ୍ତ୍ରୀ କହେ ରାଜାର ଛାମୁରେ
ସାବଧାନ ହୋଇ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ନୃପବରେ ।
କପିଳାସ କନ୍ଦରେ କେ ତୋତେ ଦେଲା ବର
ଏଥିର ଚରିତ କହ ମୋର ଅଗ୍ରତର ।
ମନ୍ତ୍ରୀର ବଚନେ ପୁଣ କହେ ନୃପରାଣ
ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ମୁଁ ସେବାରେ ତୋଷିଣ ।
ସେ ମୋତେ ପ୍ରସନ୍ନେ ବର ଦେଇଣ ଅଛନ୍ତି
ଦେବ ଦାନବ କେ ସରି ନୋହିବ ଏ ପୃଥ୍ୱୀ ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଲେ ଯାହା ଏବେ କହଇ ଛାମୁରେ
ମୋହର କଥା ଏବେ ତୁ ଶୁଣ ନୃପବରେ ।
କଉରବ ବଳ ତୁହି ନ ପାରିବୁ ଜିଣି
ପାଣ୍ଡବ ଅର୍ଜୁନ ତହିଁ ଅଛି ବୀରମଣି ।
ଯାହାକୁ ଈଶ୍ୱର ଦେଇ ଅଛନ୍ତିଟି ବର
ତାହାକୁ ଜିଣନ୍ତା ନାହିଁ କେହି ତିନିପୁର ।
ଆବର କଥାଏ ଦେବ ଅଛଇ ତହିଁରେ
ଅକ୍ଷୟ ତୂଣୀର ପାଶୁପତ ଅଛି କରେ ।
ଆଗରୁ ତୁମ୍ଭ ଛାମୁରେ କହୁଅଛି ମୁହିଁ
ମୋ ବଚନ ନ ପାଶୋର ତୁହୋ ନୃପସାଇଁ ।
ସେ କାର୍ତ୍ତିକେଶ୍ୱର ସିନା ତାହାଙ୍କ କୁମର
ଯାହାକୁ ଏଡ଼େ ସୁଦୟା ଅଛି ପିତାଙ୍କର ।
ମୋହର ବୋଲ ତୁ ଯେବେ ନ କରିବୁ ରାୟ
କାର୍ଯ୍ୟ କିଛି ନୋହିବଟି ହୋଇବ ଅଜୟ ।
ପୁରୁଷାନୁକ୍ରମେ ଅଟେ ମୁଁ ସେବକ ତୋର
ହସ୍ତିନା ଯିବା ମନକୁ ନ ଯୋଗାଏ ମୋର ।

ମନ୍ତ୍ରୀର ବଚନ ରାଜା ମନରେ ଘେନିଲା
ହୃଦୟ ମଧ୍ୟରେ ତାର କଥାକୁ ଭାଳିଲା ।
ମନ୍ତ୍ରୀର ବୋଲଟି ଯେବେ ନ କରିବି ମୁହିଁ
କେମନ୍ତେ ମୁଁ ସୁଖେ ରାଜ୍ୟ ଭୋଗ କରିବଇଁ ।
କୁଞ୍ଜଗଳ ଦେଶକୁ ତ କରିଥିଲା ମନ
ପୁଣି ପଚାରେ ଅସୁର ମନ୍ତ୍ରୀକି ଚାହିଁଣ ।
କେଉଁଠାକୁ ଆମ୍ଭେ ଏବେ କରିବା ପଲାଣି
ଏଥିର ଉପାୟ ତୁହି କହ ମନ୍ତ୍ରୀମଣି ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ଯେ ବୋଇଲା ଏବେ କଥାଏ କରିବା
ଦଣ୍ଡ ସାଜିକରି ଆମ୍ଭେ ଚଳାଇଣ ଥିବା ।
ଆମ୍ଭଙ୍କ ସନ୍ଧାନ ଆଣି ଯେଉଁଲୋକ ଦେବ
ତାହା ସଙ୍ଗେ ନ କରିବା କେବେ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱଭାବ ।
ଆମ୍ଭର ସଙ୍ଗତେ ଯେହୁ କରିବ ସମର
ଆମ୍ଭେ ଯେକରିବା ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱଗୋଳ ତା ସଙ୍ଗର ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲିଣ ମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲା ମଣାଇଁ
ଥାଟ ଚଳାଇଣ ରାଜା ଯାଏ ବେଗହୋଇ ।
ଅଳମ୍ବୁଷା ରାଜ୍ୟରୁ ଏ ବାହାରିଣ ଗଲେ
କଇଳାସ କନ୍ଦରକୁ ପ୍ରଦକ୍ଷଣ କଲେ ।
ବାଦ୍ୟ ନାଦ ଶବଦରେ କମ୍ପେ ମହୀସ୍ଥଳୀ
ସ୍ୱର୍ଗ ମଣ୍ଡଳରେ ପଡ଼ିଗଲା ହାଲହୋଳି ।
ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ଦେବତାଏ ମହାଭୟ କଲେ
ରାକ୍ଷସ ସୈନ୍ୟ ବାହିଲା ବୋଲିଣ ଡରିଲେ ।
ନାରଦଙ୍କୁ ରାଇକରି ବୋଲେ ପୁରନ୍ଦର
ଦିଗବିଜେ କରି ତହିଁ ଯାଉଛି ଅସୁର ।
ନ ପୁଣ ସ୍ୱର୍ଗପୁରକୁ ଯେ ଧାଡ଼ି ଦିଅଇ
ତୁମ୍ଭେ ଯାଇଣ ତଦନ୍ତ ବୁଝ ନରସାଇଁ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ବଚନେ ନାରଦ ମୁନି ଚଳିଗଲେ
ପ୍ରୌଢ଼ାସୁରର ଆଗରେ ଯାଇଣ ମିଳିଲେ ।
ନାରଦଙ୍କୁ ଦେଖି ପ୍ରୌଢ଼ା ରଥୁ ଓହ୍ଲାଇଲା
ଚରଣ ତଳରେ ପଡ଼ି ନମସ୍କାର କଲା ।
ବୋଇଲା ଗୋସାଇଁ ତୁମ୍ଭେ କେଉଁଠାରେ ଥିଲେ
ମୋହର ଭାଗ୍ୟକୁ ସିନା ଆସି ଦେଖାହେଲ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ଆମ୍ଭ କଲ୍ୟାଣରେ
ଯୁଗେ ଯୁଗେ ରହିଥାଅ ଆରୋଗ୍ୟ ଶରୀରେ ।
କଲ୍ୟାଣ କରିଣ ତାକୁ ପଚାରନ୍ତି ମୁନି
କି ନିମନ୍ତେ ଦିଗବିଜେ କରୁ ନୃପମଣି ।
ସ୍ୱର୍ଗକୁ ତୁ ଯିବୁ ଅବା ପାତାଳକୁ ଯିବୁ
ମଞ୍ଚ ଭୁବନରେ କିବା ରହି ଭ୍ରମୁଥିବୁ ।
ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ତୁହି କହ ମୋର ଆଗେ
ଆମ୍ଭେ ତହିଁ ଥାଇ କିନା ତୋହର ଯେ ସଙ୍ଗେ ।

ନାରଦଙ୍କ ବଚନରେ କହେ ପ୍ରୌଢ଼ାସୁର
ଥରେ ମାତ୍ର ଭ୍ରମିବି ମୁଁ ମଞ୍ଚମଣ୍ଡଳର ।
ଏତେ କହି ରାଜା ଯାଇ ରଥରେ ବସିଲା
ନାରଦଙ୍କ ହାତ ଧରି ପାଖେ ବସାଇଲା ।
ସମଦଣ୍ଡ ଘେନି ରାଜା ଦକ୍ଷିଣ ଚଳଇ
ବିକଟାଳ ହୋଇ ବାଦ୍ୟନାଦ ଯେ ଶୁଭଇ ।
କନାଉଜ ଦେଶ ରାଜା ନାମ କାମେଶ୍ୱର
ବାରତା ପାଇଣ ସେହୁ କରଇ ବିଚାର ।
ପ୍ରୌଢ଼ାସୁର ବାହିବାର ଡଗର କହିଲା
ମନ୍ତ୍ରୀକୁ ପାଶେ ବସାଇ ରାଜା ପଚାରିଲା ।
ସମାଧାନ ହୋଇ ତାକୁ ଭକତି କରିବା
ତାହାର ସଙ୍ଗରେ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ କଲେଟି ହାରିବା ।
ଧନଦେଇ ସନ୍ଧିକରି ବୋଧ ତାକୁ ଦେଇ
ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇ ରାଜ୍ୟରେ ଥିବା ଆମ୍ଭେ ରହି ।
ମନ୍ତ୍ରୀର ବଚନେ ରାଜା ସନମତ କଲା
ଏକଶତ ରଥ ପାଣି ଦ୍ରବ୍ୟ ପୂରାଇଲା ।
ଅନେକ କଲା ବିନୟ ଭକତି ତାହାକୁ
ଧନ ପାଇଣ ଅସୁର ଡକାଇ ପାଶକୁ ।
ଗଉରବ କରି ତହିଁ ଚଳାଇଲା ଥାଟ
ବିରାଳ ଦେଶେ ମିଳିଲା ଅସୁର ମୁକୁଟ ।
ଡଗର କହିଲା ଯାଇ ରାଜା ସନ୍ନିଧାନେ
ପ୍ରୌଢ଼ାଅସୁର ପଶିଲା ଆମ୍ଭର ଭୁବନେ ।
ଶୁଣିଣ କେଦାରେଶ୍ୱର ହୋଇଲା ଆରତ
କି ବୁଦ୍ଧି କରିବି ବୋଲି ବିଚାରିଲା ଚିତ୍ତ ।
ଏକାନ୍ତରେ ମନ୍ତ୍ରୀକି ସେ ପାଶକୁ ରାଇଲା
ପ୍ରୌଢ଼ାଅସୁର ଆମ୍ଭର ରାଜ୍ୟକୁ ବାହିଲା ।
କି ବୁଦ୍ଧି କରିବା ଏବେ କହ ତୁ ବିଚାରି
ରାଜା ବଚନେ କହଇ ମନ୍ତ୍ରୀ ଭାଳିକରି ।
ଧନ ଦେଇଣ ତାହାକୁ ପ୍ରବୋଧ କରିବା
ଯୁଦ୍ଧରେ ତାହାକୁ ଆମ୍ଭେ ଜିଣି ନ ପାରିବା ।
ମନ୍ତ୍ରୀର ବଚନେ ରାଜା ପାଣିଦ୍ରବ୍ୟ ଘେନି
ଅସୁର ଛାମୁରେ ଥୋଇଦେଇ ନୃପମଣି ।
ମସ୍ତକରେ ହସ୍ତ ଦେଇ କରଇ ବିନୟ
ସବୁଦିନେ ମୋହଠାରେ ଦୟା ରଖିଥାଅ ।
କେଦାରେଶ୍ୱର ମୁଖରୁ ଏସନକ ଶୁଣି
ପ୍ରୌଢ଼ାଅସୁର ଯେ ତହୁଁ ମନେ ମନେ ଗୁଣି ।
କେଦାରେଶ୍ୱର ଭକତି ହୋଇଲାକ ମୋତେ
ଏହାକୁ ଯେ କୋପ ମୁହିଁ କରିବି କେମନ୍ତେ ।
ଅନେକ ସମ୍ପତ୍ତି ରାଜା ପୌଢ଼ାସୁରେ ଦେଲା
ସେଠାବରୁ ପ୍ରୌଢ଼ାସୁର ବାହୁଡ଼ିଣ ଗଲା ।

ସେଠାବରୁ ପ୍ରୌଢ଼ାସୁର ବାହୁଡ଼ି ବହନ
ମଞ୍ଚପୁର ରାଜ୍ୟରେ ସେ କରଇ ପ୍ରୟାଣ ।
ବାରତା ପାଇଣ ମଞ୍ଚପୁର ରାଜାଗଣେ
ସମାଧାନ ଦେଇଣ ସେ ଭେଟନ୍ତି ତକ୍ଷଣେ ।
କେବଣଠାରେ ଅସୁର ଯୁଦ୍ଧ ନ ପାଇଲା
ସବୁଠାରେ ସମାଧାନ ଭକତି ପାଇଲା ।
ଏହିପରି ଚୌରାଅଶୀ ସସ୍ରରାଜା ଜିଣି
କାହାରିଠାରୁ ସେ ନ ପାଇଲା ଯୁଦ୍ଧବାଣୀ ।
ମଞ୍ଚମଣ୍ଡଳରେ ଛୟାଣୋଇ ସସ୍ର ରାୟେ
ଆଉ ରାଜାମାନେ କେତେ ବୋଲି କୋପେ କହେ ।
ମନ୍ତ୍ରୀକି ବୋଲେ ଛନ୍ତି ଯେଉଁ ବାରସସ୍ର ରାୟେ
ଆଉ ରାଜାମାନେ କେତେ ବୋଲି କୋପେ କହେ ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଲେ ଜିଣିଲି ଏବେ ନୃପବର
ଆବର କେତେ ଅଛନ୍ତି କହ ମୋତେ ଧୀର ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଲେ ଛନ୍ତି ଯେଉଁ ବାରସସ୍ର ରାୟେ
ଏହାଙ୍କୁ ଜିଣିଲେ ତୋତେ ପୃଥ୍ୱୀଭୋଗ ହୁଏ ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ମୁଖୁଁ ଶୁଣି ବୋଲେ ଦୈତ୍ୟକୁଳ ବୀର
ତାହାଙ୍କ ରାଜ୍ୟ ତ ମୋତେ ନୁହଁଇ ଗୋଚର ।
ସେ ରାଜାମାନଙ୍କ ଘର କେବଣ ରାଜ୍ୟରେ
ନାମ ଧରି ମୋତେ କହୁ କିମ୍ପା ମନ୍ତ୍ରୀବରେ ।
ତୁହି ଯେ କୃପାଳୁ ମନ୍ତ୍ରୀ ଅଟୁ ଗୁଣବନ୍ତ
ତୋ ବଚନ ନ ଲଙ୍ଘଇ ମୁହିଁ କଦାଚିତ ।
ରାଜାର ବଚନେ ମନ୍ତ୍ରୀ କହେ କରଯୋଡ଼ି
ସାବଧାନ ହୋଇ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ଦଣ୍ଡଧାରୀ ।
ରାଜାମାନଙ୍କ କଥା ଯେ ପଚାରିଲୁ ମୋତେ
ଜଣ ଜଣ କରି କହେ ତୋହର ଅଗ୍ରତେ ।
ତାହାଙ୍କର ନାମ ଏବେ ଶୁଣ ଦୈତ୍ୟରାୟ
ଏକୁ ଏକ ବଳି ଏହି ଅଟନ୍ତି ଦୁର୍ଜ୍ଜୟ ।
ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗରେ ମହୋଦଧିର ସେପାରି
ଲଙ୍କା ନାମରେ ଅଛଇ ସେହି ଏକ ପୁରୀ ।
ରାବଣ ନାମରେ ତହିଁ ରାଜା ଏକ ଥିଲା
ଦେବଙ୍କ ସହିତେ ସେହି ବିବାଦି ହୋଇଲା ।
ତାହାଙ୍କ ଭୟରେ ଦେବେ ସ୍ୱର୍ଗେ ନ ରହନ୍ତି
ଭୃତ୍ୟଭାବେ ରହି ସର୍ବେ ରାବଣେ ଖଟନ୍ତି ।
ଛପନକୋଟି ଯୁଗକୁ ଆୟୁଷ ତାହାର
ତୋଷେ କୁଶଧର ତାକୁ ଦେଇଥିଲେ ବର ।
ତାର ଉପଦ୍ରବ୍ୟ ଦେବେ ସହି ନ ପାରିଲେ
ବିଷ୍ଣୁର ଛାମୁରେ ଯାଇ ଗୁହାରି କରିଲେ ।
ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁରେ ନାରାୟଣ ଶ୍ରୀରାମ ରୂପରେ
ଜନମ ହୋଇଲେ ଯାଇ ଦଶରଥ ଘରେ ।
ଭାଇ ଭାରିଯାକୁ ଘେନି ରାଜ୍ୟ ଛାଡ଼ିଗଲେ
ଦଣ୍ଡକାରଣ୍ୟେ କୁଡ଼ିଆ କରିଣ ରହିଲେ ।
ଶ୍ରୀରାମ ଭାରିଯା ସୀତା ଅଟେ ମହାସତୀ
ବାରତା ପାଇ ଚୋରାଇ ନେଲା ଲଙ୍କପତି ।
ଋଷି କପିବଳ ଜୁଣ୍ଡ କରି ରାମ ଗଲେ
ବୃକ୍ଷ ପଥର ବୁହାଇ ସାଗର ପୋତିଲେ ।
ରାବଣର ଭାଇ ନାମ ଅଟେ ବିଭୀଷଣ
ସେ ଆସି ରାମର ପାଶେ ପଶିଲା ଶରଣ ।
ତାହାଙ୍କୁ ଶ୍ରୀରାମ ଲଙ୍କାରାଜ୍ୟେ ରାଜାକଲେ
ରାବଣର ବଂଶଯାକ ମାରି ପକାଇଲେ ।
ବାଆସ୍ତରୀ କୁମର ଯେ ତେରଶତ ନାତି
ଏକେ ଏକେ ତିନିପୁର ସାଧି ସେ ପାରନ୍ତି ।
କୁମ୍ଭକର୍ଣ୍ଣ ନାମେ ତାର ଥିଲା ଏକ ଭାଇ
ଚଉଦ ଭୁବନେ ବୀର ତା ସମାନ ନାହିଁ ।
ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ବୋଲି ତାର ଏକଇ କୁମର
ମେଘରେ ଲୁଚି କରଇ ସେ ବୀର ସମର ।
ସେ ବୀର ଗୋଟା ଲକ୍ଷ୍ମଣ ହାତେ ପ୍ରାଣଦେଲା
ରାବଣର ଦଶମୁଣ୍ଡ ଶ୍ରୀରାମ ଛେଦିଲା ।
ବୀଭୀଷଣଙ୍କୁ ଲଙ୍କାରେ କରିଣ ନୃପତି
ବୋଇଲା ତୁ ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଥିବୁ ଏହିମତି ।
ସେ ରାଜାଙ୍କୁ ତହୁଁ ଜିଣି ନ ପାରିବୁ ଭଲେ
ବିଷ୍ଣୁର ଭକତି ସେହି ଅଛି କାଳେ କାଳେ ।
ଆବର ରାଜାଙ୍କ ନାମ କହୁଅଛି ଶୁଣ
କିଷ୍କିନ୍ଧ୍ୟା ରାଜ୍ୟରେ ଥିଲା ବାଳି ମହାରାଣ ।
ନାହିଁ ନୋହିବ ତା ତୁଲ୍ୟ ବଳବନ୍ତ କେହି
ସୁଗ୍ରୀବ ନାମେ ବାନର ତାର ସାନଭାଇ ।
ବାଳି ରାଜ୍ୟରୁ ବାହାର କରିଦେଲା ତାକୁ
ପଳାଇଗଲା ସେ ଋଷ୍ୟମୁକ ପର୍ବତକୁ ।
ଶ୍ରୀରାମ ସଙ୍ଗେ ମଇତ୍ର ହୋଇଲା ସେ ବୀର
ମିତ୍ରଛଳେ ବାଳି ବଧ କଲେ ରଘୁବୀର ।
ତାହାର ନନ୍ଦନ ନାମ ରାଜା ସରୋବନ୍ତ
ଶ୍ରୀରାମ ବଳେ ସେହି ମହାବଳବନ୍ତ ।
ତାହାତୁଲେ ଯୁଦ୍ଧକଲେ ନାହିଁ ତୋର ଜୟ
ଜୟଦ୍ରଥ ନାମେ ଅଛି ସିନ୍ଧୁଦେଶ ରାୟ ।
ଦମଘୋଷ ନାମେ ଏକ ନୃପତି ଅଛଇ
ସପତ ସମୁଦ୍ର ରାଜା ବରୁଣ ଅଟଇ ।
ପାତାଳପୁରେ ବାସୁକୀ ନାମେ ନାଗରାଜା
ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ଦେବରାଜା ଅଟଇ ବିଡ଼ୋଜା ।
କାର୍ତ୍ତିକ ଈଶ୍ୱର ତୋତେ ମନା କରିଛନ୍ତି
ଯମରାଜା ସହିତରେ ନୋହିବୁ ଅପ୍ରୀତି ।

ମଥୁରା କଟକେ ଅଛି ଉଗ୍ରସେନ ରାୟେ
ହରି ବଳରାମଙ୍କର ଅଜା ସେହୁ ହୁଏ ।
ଆବର ରାଜାଏ ଅଛି ନାମ ମୃଗସେନ
ବେଦବ୍ୟାସ ଋଷିଙ୍କର ଅଟନ୍ତି ନନ୍ଦନ ।
ବ୍ୟାସ ଚରିତ ଶୁଣିଣ ଦୈତ୍ୟ କୋପ କଲା
ମନ୍ତ୍ରୀକୁ ଚାହିଁଣ ସେହୁ ବଚନ ବୋଇଲା ।
ଅନ୍ୟ ରାଜାଙ୍କ ଚରିତ କହ ତୁହି ପଛେ
ମୃଗସେନ ରାଜା କଥା କହ ତୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ।
ଥାଟ ସୈନ୍ୟ ନାହିଁ ଏକା କରଇ ସମର
ଧନୁ ଏକ ନାରାଚେକ ଥାଇ ତାର କର ।
ମନ୍ତ୍ରୀର କହନ୍ତେ ପ୍ରୌଢ଼ା ହସିଣ ଉଠିଲା
ମୃଗସେନ ବୋଲି କିମ୍ପା ନାମ ସେ ବହିଲା ।
କୃପାଳୁ ମନ୍ତ୍ରୀ କହଇ ଶୁଣ ହେ ରାଜନ
ମୃଗୁଣୀକି ହରିଲା ସେ ବ୍ୟାସ ତପୋଧନ ।
ସଇନ୍ଦୁ ପୁତ୍ର ଜନମ ତା ଗର୍ଭୁ ହୋଇଲା
ତେଣୁ ଏହି ମୃଗସେନ ନାମ ବୋଲାଇଲା ।
ବ୍ୟାସ ପ୍ରସାଦେ କାହାକୁ ସେହି ନ ଡରଇ
ନିର୍ଭୟେ ହୋଇଣ ଗିରିଶିଖେ ରହିଥାଇ ।
ପ୍ରୌଢ଼ା ବୋଇଲା ତା ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧ ନ କରିବା
ଦଣ୍ଡ ଘେନି ପର୍ବତକୁ ଆମ୍ଭେ କି ହୋ ଯିବା ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଇଲା ନୁହଇ ଏମନ୍ତ ବିଚାର
ଋଷିଅଂଶେ ଜାତ ହୋଇଅଛି ନୃପବର ।
ପ୍ରୌଢ଼ାସୁର ମନ୍ତ୍ରୀ ଘେନି ବିଚାର କରନ୍ତି
ଏମନ୍ତ ବେଳେ ମିଳିଲେ ନାରଦ ଯେ ଯତି ।
ନାରଦଙ୍କୁ ଦେଖି ପ୍ରୌଢ଼ା ଅସୁର ଉଠିଲା
ଗଉରବ କରି ତାଙ୍କୁ ପାଶେ ବସାଇଲା ।
ଦିଗବିଜେ କଲି ମୁନି କଲ୍ୟାଣେ ତୁମ୍ଭର
ସବୁ ରାଜାଏ ଖଟିଲେ ଚରଣେ ମୋହର ।
ଏବେ ମୃଗସେନ ରାଜା ସଙ୍ଗେ ଯୁଝିବଇଁ
ନାରଦ ମୁନି ବୋଇଲେ ହୋଇଲୁକି ବାଇ ।
ବୃଥା କିମ୍ପା ଅପମାନ ପାଇବୁ ତୁ ରାୟ
ସେହି ଯେ ଅଟେ ବ୍ୟାସଋଷିଙ୍କ ତନୟ ।
ତାହାର ସଙ୍ଗରେ ତୋର ପ୍ରୀତି କରାଇବା
ଆମ୍ଭର ବଚନେ ଗୋଟି ନ ଭାଙ୍ଗରେ ବାବା ।
ପ୍ରୀତିପଣ ସିନା କାଳେ କାଳେ ରହିଥିବ
ତିନିଯୁଗ ପରିଯନ୍ତେ ଏ କଥା ରହିବ ।
ନାରଦ ବଚନ ଶୁଣି ଅସୁର ହସିଲା
ହେଉ ବୋଲିଣ ଆବର ସନମତ କଲା ।
ପ୍ରୌଢ଼ାସୁର ସନମତ ନାରଦ ଉଠିଲେ
ମୃଗସେନ ରାଜ୍ୟରେ ସେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।

ନାରଦଙ୍କୁ ଦେଖିକରି ମୃଗସେନ ରାୟେ
ମୁନିଙ୍କ ଚରଣତଳେ କରଇ ବିନୟେ ।
କି କାର୍ଯ୍ୟେ ହେ ମୁନି ତବ ଏଥେ ଆଗମନ
ସଙ୍ଖୋଳିବାକୁ କି ମୋତେ ଆସେ ତପୋଧନ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ଆସୁ ଯହିଁପାଇଁ
ତହିଁର ଚରିତ ତୁହି ଶୁଣ ମନଦେଇ ।
ପ୍ରୌଢ଼ାସୁର ନାମେ ଅଛି ଦନୁଜ ଗୋଟିଏ
ଦିଗବିଜେ କରି ଜିଣିଲା ସେ ସବୁ ରାୟେ ।
ବଡ଼ାଇ ଦର୍ପିଷ୍ଠ ସେହି ଅଟଇ ଅସୁର
ଦୁଷ୍ଟପଣେ ଜିଣିଲା ସେ ସବୁ ନୃପବର ।
ଏବେ ସେ ଅସୁର ତୋର ପୁରେ ଆସୁଅଛି
ଏହା କହିବାକୁ ଆମ୍ଭେ ଆସୁ ବ୍ୟାସବଛି ।
ଶୁଣି ମୃଗସେନ ରାୟେ କୋପଭର ହେଲା
କାହିଁ ସେହି ଅଛି ବୋଲି ମୁନିଙ୍କୁ ପୁଛିଲା ।
ମୁନି ବୋଇଲେ ସେ ଅଛି ବହୁତ ଦୂରରେ
ତୋତେ କହିବାକୁ ଆମ୍ଭେ ଆସିଲୁ ସତ୍ୱରେ ।
ଏବେ ସେହି ଆସି ତୋର ନିକଟେ ହେଲାଣି
କିସ ବିଚାରି କରିବୁ ତୁହି ନୃପମଣି ।
ମୃଗସେନ ବୋଲେ ସୈନ୍ୟବଳ ତା ନାଶିବି
ଏକା ବାଣକେ ତାହର ହୃଦ ବିଦାରିବି ।
ସମସ୍ତ ସୈନ୍ୟ କାରିବି ତାର ଧୂଳିପାଂଶୁ
କେତେବଳ ତାହାର ଯେ ଅଛି ସେହି ଆସୁ ।
ମୃଗସେନ କୋପ ହେବା ଦେଖି ମୁନିବର
କୋମଳ କରି କହନ୍ତି ବଚନ ମଧୁର ।
ବାବୁ ସମସ୍ତ ରାଜାଏ ସମାଧାନ ହେଲେ
ଅନେକ ପ୍ରକାରେ ତାକୁ ବିନୟେ କହିଲେ ।
ତୁହି ଏବେ କଥା ଏକ କର ନୃପବର
ଆମ୍ଭର ବଚନ ରାଜା ତୁହି ପ୍ରତିପାଳ ।
ଦୁଷ୍ଟ ସଙ୍ଗରେ କରିବା କିମ୍ପା ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱକଳି
ବଚନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ସେ ଯିବେ ସିନା ଚଳି ।
ତାହାର ସହିତେ ତୋତେ ପ୍ରୀତି କରାଇବା
ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ମଇତ୍ର କରାଇଣ ଦେବା ।
ବିନା କାରଣରେ ଏଥେ ନୋହୁ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱଗୋଳ
ଏଥକୁ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ କାହିଁକି କରୁ ମହୀପାଳ ।
ମୁନିଙ୍କ ବଚନେ ମୃଗସେନ ଯେ ବୋଇଲା
ତାହାଙ୍କ ବଚନ ପ୍ରତିପାଳନ ସେ କଲା ।
ଏମନ୍ତ ସେ ପ୍ରୌଢ଼ାସୁର ଥାଟକୁ ଚଳାଇ
ପର୍ବତର ତଳ ଦେଶେ ମିଳିଲାକ ଯାଇ ।
ଟମକ ନିଶାଣମାନ ବାଜେ ଗୁରୁଟାଣ
ଶୁଣି ମହାକୋପ କଲା ରାଜା ମୃଗସେନ ।

ନାରଦ ବୋଇଲେ କୋପ ନ କର ତୁ ରାୟ
ଶାନ୍ତହୁଅ ଆମ୍ଭବାକ୍ୟେ ବ୍ୟାସର ତନୟ ।
ତୁମ୍ଭ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ମଇତ୍ର କରାଇବା ଆମ୍ଭେ
ଏ କଳି ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ନ କର ଆମ୍ଭ ବୋଲେ ତୁମ୍ଭେ ।
ଏମନ୍ତ କହି ନାରଦ ତହୁଁ ଗଲେ ବେଗେ
ସକଳ କଥା କହିଲେ ପୌଢ଼ାସୁର ଆଗେ ।
ଏମନ୍ତ କହି ନାରଦ ତହୁଁ ବେଗେ ଗଲେ
ପ୍ରୌଢ଼ାସୁର ନିକଟରେ ଯାଇଣ ମିଳିଲେ ।
ମୁନିଙ୍କୁ ଦେଖିଣ ଦୈତ୍ୟ ନମସ୍କାର କଲା
କିସ ବିଚାର ହୋ ମୁନି କରିଲ ବୋଇଲା ।
ନାରଦ କହିଲେ ତାହା କହିବା ତୋ ଆଗେ
ସର୍ବଶୁଭ କଥାମାନ ଶୁଣ ତୁ ସୁହାଗେ ।
ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ବିବାଦ ସେ ନ କରିବ ତୋର ସଙ୍ଗେ
ପ୍ରୀତି କଥାମାନ ସେହି କହିଲା ମୋ ଆଗେ ।
ବହୁତ ପ୍ରଶଂସା ସେହୁ ନାରଦଙ୍କୁ କଲା
ବିନୟ ହୋଇ ଚରଣେ ନମସ୍କାର କଲା ।
ମୁନି ବୋଇଲେ ହେ ବେନି ମଇତ୍ର ଯେ ହୁଅ
ଯୁଗେ ଯୁଗେ କଥା ପୁଣି ରୁହାଇଣ ଥାଅ ।
ଏତେ କହି ମୁନିବର ତକ୍ଷଣେ ଉଠିଲେ
ମୃଗସେନ ରାଜାପାଶେ ଯାଇଣ ମିଳିଲେ ।
ଦୁଇ ରାଜାଙ୍କୁ ଯେ ପ୍ରୀତି କରାଇବା ହାଦେ
କଳି ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ନୋହୁ ଦୈତ୍ୟ ଯାଉ ଅପ୍ରମାଦେ ।
ମୁନିଙ୍କ ବଚନେ ରାଜା ସନମତ କଲା
ହେଉ ବୋଲିଣ ସେ ପୁଣ ମୁନିଙ୍କୁ ବୋଇଲା ।
ଅସୁରଙ୍କୁ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ଗଲେ ମହାମୁନି
ସେ ଦୁଇ ରାଜାଙ୍କୁ ଭେଟ କରାଇଲେ ପୁଣି ।
ସ୍ୱୀକୃତ କରି ପୁଣି ସେ ମଇତ୍ର ହୋଇଲେ
ସବିଧିରେ ପୌଢ଼ାସୁର ତହୁଁ ବାହୁଡ଼ିଲେ ।
କାମେଶ୍ୱର ବନେ ଯାଇ ମିଳିଲା ଅସୁର
ସେ ଦେଶର ରାଜା ନାମ ଅଟେ କାମେଶ୍ୱର ।
ବାରତା ପାଇଣ ସେହି ମନ୍ତ୍ରୀକୁ ପଚାରେ
ପ୍ରୌଢ଼ା ଅସୁର ପଶିଲା ଆମ୍ଭର ରାଜ୍ୟରେ ।
ଯୁଦ୍ଧ କରିବା କି ଆମ୍ଭେ ପ୍ରୀତି ଆରମ୍ଭିବା
ତୁହୋ ମନ୍ତ୍ରୀବର ମୋତେ ବିଚାରି କହିବା ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଇଲା ରାଜନ ଶୁଣ ସାବଧାନେ
କାର୍ତ୍ତିକ ବରେ ଗରିଷ୍ଠ ଅଟେ ତ୍ରିଭୁବନେ ।
ଯୁଦ୍ଧକଲେ ତାଙ୍କୁ ଆମ୍ଭେ ନ ପାରିବା ଜିଣି
କିମ୍ପା ଅକାରଣେ ଲୋକ ମରାଇବା ପୁଣି ।
ଜନପରଜାମାନେ ଯେ ହୋଇବେକ ଧ୍ୱଂସି
ଯୁଦ୍ଧ ଏବେ ନ କରିବା ଶୁଣ ମୃଗଶିଷି ।

ସମାଧାନ କରିଦେବା ବାହୁଡ଼ି ସେ ଯାଉ
ମୋହର ବିଚାରକୁ ଯେ ଯୋଗାଇଲା ଏହୁ ।
କାମେଶ୍ୱର ରାଜା ତହୁଁ ବୋଇଲା ଏସନ
ତୋହର ବଚନ ମନ୍ତ୍ରୀ ନ କରେ ମୁଁ ଆନ ।
ଏହି ସମୟେ ଚମକ ନିଶାଣ ଶୁଭିଲା
ଡଗରାଏ ଆସି ପୁଣ ବାରତା କହିଲା ।
ପ୍ରୌଢ଼ାସୁର ବାହି ଆସେ ତୁମ୍ଭର ରାଜ୍ୟକୁ
ଉପାୟ କର ଯେମନ୍ତେ ଆସଇ ମନକୁ ।
ଡଗର ମୁଖରୁ ଶୁଣି ମନ୍ତ୍ରୀକି ସେ କହି
ସାବଧାନ ଘେନିଯିବା ବେଗେ ତାର ତହିଁ ।
ଆଜ୍ଞା ପରମାଣେ ମନ୍ତ୍ରୀ ତତକ୍ଷଣ ଗଲା
ଶତେକ ରଥରେ ପାଣିଦ୍ରବ୍ୟ ପୂରାଇଲା ।
ଅଳପ ସଇନ୍ୟ ସଜକରି ମହାରାୟେ
ଅପେ ଦିବ୍ୟବେଶ ହୋଇ ରଥରେ ବିଜୟେ ।
ମନ୍ତ୍ରୀକି ସଙ୍ଗରେ ଘେନି ବେଗେ ଚଳିଗଲା
ପ୍ରୌଢ଼ା ଅସୁର ଛାମୁରେ ଯାଇଣ ମିଳିଲା ।
ଶିରେ କରଯୋଡ଼ି ରାଜା ବିନୟୀ ହୋଇଲା
ଶତେ ରଥ ପାଣିଦ୍ରବ୍ୟ ଛାମୁରେ ଥୋଇଲା ।
ଅନେକ ପ୍ରକାରେ ପୁଣି ବିନତି ସେ କଲା
ମୋର ଦୋଷ କ୍ଷମାକର ବୋଲି ସେ କହିଲା ।
କାମେଶ୍ୱର ରାଜାର ଯେ ଭକ୍ତିଭାବ ଦେଖି
ପ୍ରୌଢ଼ାସୁର ରାଜା ହେଲା ମନେ ମହାସୁଖୀ ।
ଏମନ୍ତେ ସେ ବାହୁଡ଼ିଲା ସମାଧାନ ପାଇ
ଥାଟ ସୈନ୍ୟ ଯେତେ ତାର ବାହୁଡ଼ିଣ ଯାଇ ।
ଏମନ୍ତ ଥୋକାଏ ଦୂର ଚଳିଯାନ୍ତେ ପୁଣ
ନଗରେକ ଦେଖିଲା ସେ ଅତି ବିଚକ୍ଷଣ ।
ଅମରାବତୀକି ଜିଣି ପଟାନ୍ତର ସେହି
ସେ ନଗରେ ଗୋଟି ନାମ ସୁଜାଣ ଅଟଇ ।
ତହିଁର ରାଜାର ନାମ ଅଟେ ଶୂରବର
ନଗ୍ରଗୋଟି ତାର ଅତି ସୁସଞ୍ଚ ସୁନ୍ଦର ।
ଅଟନ୍ତି ସେ ପ୍ରଜାମାନେ ତହିଁ ବଡ଼ ସୁଖୀ
ଧନବସ୍ତ୍ରେ କୁବେରର ସଙ୍ଗେ ତାକୁ ଲେଖି ।
ସେହି ଶୂରବର ରାଜା ଅଟେ ଭାଗ୍ୟବନ୍ତ
କାହାର ସଙ୍ଗତେ ସେହି ନ କରେ ଅନର୍ଥ ।
ଆପଣାର ସୁଖେ ସେହୁ ରାଜ୍ୟ କରୁଥାଇ
ଶତ୍ରୁ ବୋଲି ସେ ରାଜ୍ୟରେ ରାଜା ନ ଜାଣଇ ।
ଦାନୀପଣରେ ସେ ରାଜା କର୍ଣ୍ଣର ସମାନ
ନିରନ୍ତରେ ବିଷ୍ଣୁପାଦେ କରୁଥାଇ ଧ୍ୟାନ ।
ତାହାର ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରୌଢ଼ା ଅସୁର ପଶିଲା
ବାରତା ପାଇ ଡଗର ବେଗେ ଜଣାଇଲା ।

ସାବଧାନ ହୋଇ ଏବେ ଶୁଣିବା ଗୋସାଇଁ
ପ୍ରୌଢ଼ାସୁର ଦଣ୍ଡ ଘେନି ତୋ ରାଜ୍ୟେ ପଶଇ ।
ଶୁଣିଣ ସେ ବୀର ଅତି କାତର ହୋଇଲା
ଗୋବିନ୍ଦ ଚରଣେ ରାଜା ଚିତ୍ତ ନିବେଶିଲା ।
ଜଗତର ନାଥ ତୁମ୍ଭେ କର ମୋତେ ତ୍ରାହି
ତୋହର ଚରଣ ବିନୁ ଅନ୍ୟଗତି ନାହିଁ ।
ଭକତ ଭତ୍ସଳ ହରି କରୁଣା ସାଗର
ନାମଗୋଟି ଯାର ଅଟେ ସଂସାରରେ ସାର ।
ସେ ପ୍ରଭୁ ସର୍ବଦା ମୋତେ ଦୟା କରିଥାଇ
ଘୋର ବିପଦରୁ ବାରେ ବାରେ ଉଦ୍ଧାରଇ ।
କରୁଣା ସାଗର ପ୍ରଭୁ ଶୁଣ ଏକମନେ
ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇ ବସଇ ମୁହିଁ ସେ ଭୁବନେ ।
ଏବେ ଆସି ମୋତେ ପ୍ରଭୁ ପଡ଼ିଲା ବିପତ୍ତି
ବେଳକେ ଉଦ୍ଧରି ଧର ଆହେ ଶିରୀପତି ।
ଏମନ୍ତେ ଅନେକ ସ୍ତୁତି କଲା ଯହୁଁ ରାଜା
କଣ୍ଠେ ଆସି ବିଜେ କଲେ ବ୍ରହ୍ମାର ତନୁଜା ।
ବୁଦ୍ଧି ଏକ ପ୍ରସରିଲା ଆସି ତାର ମନେ
ସମାଧାନ କରିବି ମୁଁ ଯାଇ ତାକୁ ଧନେ ।
ଏତେକ ବିଚାରି ରାଜା ମନ୍ତ୍ରୀକି ଚାହିଁଲା
ଦେଖା ଦରଶନ ସଜ କର ହୋ ବୋଇଲା ।
ଆଜ୍ଞା ପରମାଣେ ମନ୍ତ୍ରୀବର ଯେ ଚଳଇ
ପଞ୍ଚଶତ ରଥେ ପାଣି ଦ୍ରବ୍ୟକୁ ପୂରାଇ ।
ଆପେ ମନ୍ତ୍ରୀବର ସଜହୋଇ ବେଗେ ଗଲା
ରାଜାର ଛାମୁରେ ଯାଇ ଦରଶନ କଲା ।
ରାଜା ବୋଲେ ଶୁଭ ଅନୁକୂଳେ ଘେନିଯିବା
ସମାଧାନ ଦେଇ ତାକୁ ପୀରତି କରିବା ।
ରଥେକ ଚଢ଼ିଣ ରାଜା ବାହାର ହୁଅଇ
ଡଗରେ କହିଲା ପ୍ରୌଢ଼ାସୁର ଆଗେ ଯାଇଁ ।
ସମାଧାନ କରିବାକୁ ଆସେ ବୀରବର
ଶୁଣିଣ ଅତି ଆନନ୍ଦ ହୋଇଲା ଅସୁର ।
ଶୁଣ ଆହେ ମନୁରାଜା ଅଗସ୍ତି କହନ୍ତି
ଶୁରବର ରାଜା ଗଲା ପ୍ରୌଢ଼ାସୁର କତି ।
ଶିର କରଦେଇ କହେ ବିନୟ ବଚନ
ଦୟାକଲ ମୋହ ରାଜ୍ୟେ ପଡ଼ିଲା ଚରଣ ।
ପଞ୍ଚାଶତ ରଥ ଦ୍ରବ୍ୟ ଛାମୁରେ ଥୋଇଲା
ଅନେକ ବିନୟେ ପୁଣି ବଚନ ଭାଷିଲା ।
ରାଜାର ବିନୟ ପୁଣି ଭକତିକି ଘେନି
ଦଣ୍ଡ ବାହୁଡ଼ାଇ ତହୁଁ ଗଲା ବୀରମଣି ।
ଏହିରୂପେ ବହୁରାଜ୍ୟ ଭ୍ରମିଣ ସେ ଗଲା
କଉଣସିଠାରେ ରାଜା ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ନ ପାଇଲା ।

ସୁରବୀର ରାଜ୍ୟରୁ ସେ ଖଣ୍ଡେ ଦୂର ଯାଇ
ପ୍ରୌଢ଼ ଅସୁର ଯେ ମନେ ମନେ ବିଚାରଇ ।
ମର୍ତ୍ତ୍ୟମଣ୍ଡଳରେ ରାଜା ଅସାଧ୍ୟ ନୋହିଲେ
ପୃଥିବୀରେ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ହେଲି ଏବେ ଭଲେ ।
ଏବେ ଆମ୍ଭେ ଆପଣାର ରାଜ୍ୟେ ଫେରିଯିବା
ପ୍ରଜାଙ୍କୁ ପାଳି ସୁଖରେ ନୃପତି ହୋଇବା ।
ଏମନ୍ତେ ବିଚାରି ସେହି ଅସୁର ରାଜନ
ଦଣ୍ଡ ଘେନିଣ ରାଜ୍ୟକୁ କରଇ ଗମନ ।
ଶୂନ୍ୟରୁ ଆସି ଭେଟିଲେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ଶିଷ୍ୟ
ବିଭୂତି ଲେପନ ଅଙ୍ଗେ ପିନ୍ଧି କଷାବାସ ।
କଳି ଧୋକଡ଼ି ମୁଣିକି କାଖେ ଯାକିଛନ୍ତି
ହରି ହରି ଶବ୍ଦ କରି ଶୂନ୍ୟରେ ଗମନ୍ତି ।
ସେ କଳହପ୍ରିୟ ମୁନି ଖୋଜୁଛନ୍ତି କଳି
ଦେଖିଣ ଅସୁର ବଳ ନୁଆଇଁ ମଉଳି ।
ରଥର ଉପରୁ ପୌଢ଼ାସୁର ଓହ୍ଲାଇଲା
ବିନୟ ଭକତି କରି ମୁନିଙ୍କୁ ବନ୍ଦିଲା ।
ବୋଇଲା ଏ ପୃଥିବୀଯାକ ବୁଲି ସାଧ୍ୟକଲି
ବହୁତର ରାଜ୍ୟ ମୁହିଁ ଭ୍ରମିଣ ଅଇଲି ।
ଏଠାରେ ବିଶ୍ରାମ ଆସି କରିଅଛି ଆଜ
ଏବେ ଲେଉଟିଣ ମୁହିଁ ଯିବି ନିଜ ରାଜ୍ୟ ।
ପ୍ରୌଢ଼ାଅସୁର ମୁଖରୁ ଏସନକ ଶୁଣି
ସେ କଳହପ୍ରିୟ ମୁନି ବଚନ ବଖାଣି ।
କଳି ନ ପାଇ ଭ୍ରମନ୍ତି ମୁନିଦେଶ ଦେଶ
ଏବେ ଯେ ମିଳିଲେ ଆସି ପ୍ରୌଢ଼ାସୁର ପାଶ ।
ହସିଣ ବୋଇଲେ ମୁନି ଶୁଣ ମହାରାୟେ
ଏବେ ତୋତେ କହିବାକୁ ଗୁପତ କଥାଏ ।
ସବୁନ୍ତି ଜିଣିଲୁ ଆଉ ଅଛି ଏକ ଜାଣ
ତାହାକୁ ଜିଣିଲେ ସିନା ବୀର ବିଚକ୍ଷଣ ।
କୃତକେଶୀ ବୋଲି ଏକ ରାଜ ଏ ଅଛଇ
ତାହାର ରାଜ୍ୟକୁ କେହି ପଶି ନ ପାରଇ ।
ତା ରାଜ୍ୟକୁ ବେଢ଼ିଅଛି ପର୍ବତର ମାଳ
ଆଡ଼ମ୍ବର ଲତାମାନ ହୋଇଛି ଗହଳ ।
ଆବର କଥାଏ ତହିଁ କରିଛି ଭିଆଣ
ଗଡ଼ ଚାରିପାଖେ ଖଣା ହୋଇଅଛି ଜାଣ ।
ସାତତାଳ ଯେ ଗଭୀର ଥଳକୂଳ ନାହିଁ
ଯମୁନା ନଦୀରୁ ଧାର ବୁହାଇଛି ତହିଁ ।
ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇଣ ରାଜ୍ୟ ପାଳୁଥାଇ ବସି
ଶତ୍ରୁ ଉପଗତ ହେଲେ ନ ପାରଇ ପଶି ।
ନାନା କୃଷି ଉପୁଜଇ ତାହାର ରାଜ୍ୟର
ତା ଦେଶର ଧନଧାନ୍ୟ ଉପୁଜେ ବିସ୍ତର ।

ଦଶସହସ୍ର ପଦାତି ରଥୀ ଦଶଲକ୍ଷ
ପଞ୍ଚାଶ ସହସ୍ର ହସ୍ତୀ ଅଛନ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟେକ୍ଷ ।
ଏକଲକ୍ଷ ଅଶ୍ୱ ଜାଣ ଅଛଇ ତାହାର
ପଦାତିକ ବଳ କିଏ କରିବ ଗୋଚର ।
ଶୁଣଇ ଯେ ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର କହେ ମହାମୁନି
ସେ ରାଜାକୁ କେବେ ତୁହି ନ ପାରିବୁ ଜିଣି ।
ତାହାର ରାଜ୍ୟକୁ ଯିବାପାଇଁ ବାଟ ନାହିଁ
ନଦୀ ପାର ହେବାପାଇଁ ଥଳକୂଳ ନାହିଁ ।
ମୁନିଙ୍କ ମୁଖରୁ ପ୍ରୋଢ଼ା ଏମନ୍ତ ଶୁଣିଲା
କୋପଭର ହୋଇକରି ଗର୍ଜିଣ ଉଠିଲା ।
ମନ୍ତ୍ରୀକି ଚାହିଁଣ ସେହୁ କହଇ ବଚନ
ଦଣ୍ଡ ସାଜ ଯିବା କୃତକେଶୀର ଭୁବନ ।
ନାରଦଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ନ ସହଇ ଦେହୀ
ତାହାର ସଙ୍ଗତେ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ କରିବଇଁ ମୁହିଁ ।
ଅଗସ୍ତିଙ୍କୁ ପଚାରଇ ମନୁରାଜା ପୁଣି
କୃତକେଶୀଠାରେ କୋପକଲେ କିମ୍ପା ମୁନି ।
ଏଥିର ଚରିତ ମୋତେ କହିବା ଗୋସାଇଁ
ତେବେ ଯେ ମନରୁ ମୋର ଭ୍ରାନ୍ତି ତୁଟିଯାଇ ।
ଅଗସ୍ତି କହନ୍ତି ଶୁଣ ଆହେ ନରଈଶ
ଦିନେ ଯେ ନାରଦ ମୁନି ତା ପୁରେ ପ୍ରବେଶ ।
ନାରଦଙ୍କୁ ଦେଖି କୃତକେଶୀ ନ ଉଠିଲା
ବସିକରି ମୁନିଙ୍କୁ ଯେ ନମସ୍କାର କଲା ।
ତାହାର ଅମାନ୍ୟ ଦେଖି କୋପେ ତପଚାରୀ
ମନେ ମନେ ଭାଳିଲେ ଏ ରାଜା ଅହଙ୍କାରୀ ।
ଭାଙ୍ଗିବି ୟା ଗର୍ବ ନିଶ୍ଚେଁ ଏମନ୍ତ ବିଚାରି
ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ଆଗେ ଯାଇ କହିଲେ ଏପରି ।
ଅସୁରକୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇ ଗଲେ ମୁନିବର
ମିଳିଲେ ସେ କୃତକେଶୀ ନୃପତି ଛାମୁର ।
କୃତକେଶୀ ପଚାରିଲେ ମୁନି ଥିଲ କାହିଁ
ମୁନିଏ ବୋଇଲେ ସ୍ୱର୍ଗୁ ଆସୁଛୁ ପଳାଇ ।
ତୁହୁଁ ନୃପତି କହଇ ଶୁଣିମା ଗୋସାଇଁ
ମୋହଠାରୁ ବଳବନ୍ତ କେଉଁ ରାଜା ହୋଇ ।
ମୁନି ବୋଇଲେ ତୋଠାରୁ ବଳି ମହାରଥ
ବହୁତ ଅଛନ୍ତି ତୁ କି ଅଟୁ ସାମରଥ ।
ଏମନ୍ତ ଶୁଣିଣ ରାଜା ମନେ କୋପ କଲା
କଳହପ୍ରିୟ ମୁନିଙ୍କୁ ବହୁ ଗାଳିଦେଲା ।
କଳିର ନିମନ୍ତେ ମୁନି ବୁଲି ଦେଶ ଦେଶ
କଳି ପାଇଲେ ତୁମ୍ଭର ମନରେ ଉଲ୍ଲାସ ।
ଏବେ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଲୋଡୁଅଛ ଆହେ ମୁନିବର
ସେ କଳି ଧୋକଡ଼ି ମୁଣି ଅଛଇ କାଖର ।
ତୁମ୍ଭେ ଏ ମନ୍ଦ ପ୍ରକୃତି କେବେ ହେଁ ନ ଛାଡ଼
କଳି ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ କଥାକୁ ଯେ ତୁମ୍ଭ ମନ ବଡ଼ ।
ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ରାଜା ତାଙ୍କୁ ଗାଳିଦେଲା
ମୁନିଙ୍କ ହୃଦରେ ମହାକୋପ ଯେ ବସିଲା ।
କୋପେ ଥରହର ହୋଇ କମ୍ପେ ମହାମୁନି
କୃତକେଶର ଛାମୁରୁ ଗଲେ ତତକ୍ଷଣି ।
ପ୍ରୌଢ଼ାସୁର ଛାମୁରେ ସେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
ଏହିପରି ମୁନି ରାଜାଠାରେ କୋପ କଲେ ।
ଯେମନ୍ତେ ତାହାର ରାଜ୍ୟ କରିବଇଁ ନାଶ
ତେବେ ସେ ରହିବ ସିନା ମୋର ବଡ଼ ଯଶ ।
ମୋହର ଆଗରେ ସର୍ବ କଥା ସେ କହିଲା
ମୋତେ ଅପମାନ ଦେଇ ଗାଳି ପୁଣି ଦେଲା ।
ଗର୍ବ କଥାକୁ ତ ମୁହିଁ ସହି ନ ପାରଇ
ଅଭିଶାପ ଦେଲେ ଧର୍ମହାନି ଯେ ହୁଅଇ ।
ପରହାତେ ତାହାକୁ ମୁଁ ଦିଆଇବି ଦଣ୍ଡ
ଅନେକ ପ୍ରକାରେ ତାକୁ କରି ଲଣ୍ଡଭଣ୍ଡ ।
ପ୍ରୌଢ଼ା ଅସୁରକୁ ଯାଇ କହନ୍ତେ ବଚନ
କୃତକେଶୀକୁ ଜିଣିଲେ ହେବୁ ବଡ଼ ଜଣେ ।
ପୃଥିବୀ ବୁଲିଲି ସମ ନୋହିଲେ କେ ଜଣେ
ଆବର କିସ ପୁଣି ସେ କହ ମହାମୁନେ ।
କୃତକେଶୀ ସମାଧାନ ଦେଇଅଛି ଥରେ
ଏବେ ସେହି କେମନ୍ତେ ଯେ ହେଲା ବଳିୟାରେ ।
ମୁନି ବୋଇଲେ ସେ ସର୍ବ ରାଜାଙ୍କର ବୋଲେ
ସମାଧାନ ଦେଇ ପ୍ରୀତି କଲା ତୋର ତୁଲେ ।
ତାହାର ମହିମା ତୁହି ଶୁଣିନାହୁଁ ରାୟେ
ପୃଥ୍ୱୀର ରାଜାଙ୍କୁ କରେ ନାହିଁ ଗଣନାଏ ।
ତୁ ବା କେଉଁ ବଡ଼ ତୋତେ ଗଣନା କରିବ
ଅବଶ୍ୟ ତୋର ତୁଲେ ସେ ବାଦ ଆରମ୍ଭିବ ।
ତାହାର ରାଜ୍ୟକୁ ତୁହି ନ ପାରିବୁ ଯାଇ
ଥଳକୂଳ ନାହିଁ ଯିବୁ କେଉଁମତେ ତୁହି ।
ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ବୋଲେ ଯେଉଁ ମତେ ପାରିବଇଁ
ଅବଶ୍ୟ ତାହାର ତୁଲେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବଇଁ ।
ମାୟା କୁଟ କପଟ ମୁଁ ଜାଣଇ ଅପାର
ପୃଥ୍ୱୀ ବୁଲି ନ ପାଇଲି ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ କେଉଁଠାର ।
ଏବେ ଆସି ପଥେ ମୁନି ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଯେ ମିଳିଲା
ଦଇବ ପୁରୁଷ ଆଣି କଳି ପୁଣି ଦେଲା ।
ନାରଦଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସା କଲା ସେ ବହୁତ
ମୋଠାରେ ତୁମ୍ଭର ଦୟା ଅଛି ତପୋବନ୍ତ ।
ଏହି ଅନୁକୂଳେ ଦେବ କରିବା ଗମନ
ତୁମ୍ଭର ଯେବଟି ଦୟା ଅଛି ତପୋଧନ ।

ମୁନି ବୋଇଲେ ହୋ ତୁହି ବେଗେ ହୁଅ ସଜ
ଯାଇଣ ମିଳିବା ଆମ୍ଭେ କୃତକେଶୀ ରାଜ୍ୟ ।
ଟମକ ନିଶାଣ ଢୋଲ ବାଜିଣ ଉଠିଲା
ମର୍ଦ୍ଦଳ କଂସାଳ ତହିଁ ଅନେକ ବାଜିଲା ।
ମୁଖରାବ ଶବଦ ଯେ ବଡ଼ ହିଁ ଚହଳ
ମାର ମାର ଶବଦରେ ପୃଥିବୀ ଗହଳ ।
ପୃଥ୍ୱୀ ଦେବୀ ଦଳ ଦଳ ହୋଇଣ କମ୍ପିଲା
ବାସୁକି ମହାରାଜା ଯେ ଶର ନ ଟେକିଲା ।
ସ୍ୱର୍ଗେ ଦେବତାଏ ଶୁଣି ବଡ଼ ଭୟ କଲେ -
ଅସୁର ସ୍ୱର୍ଗେ ବାହୁଛି ବୋଲିଣ ଭାଳିଲେ ।
ନିକଟ ରାଜାମାନଙ୍କୁ ଶୁଭିଲା ଶବଦ
ବିକଟାଳ ହୋଇ ଯେଣୁ ବାଜୁଥିଲା ବାଦ୍ୟ ।
ବନ ଗହନରେ ପୁଣି ନାନା ଜୀବ ଥିଲେ
ଅଗମ୍ୟ ବନସ୍ତେ ଯାଇ ସମସ୍ତେ ଲୁଚିଲେ ।
ନାରଦ ମୁନି କଢ଼ାଉଛନ୍ତି ଆଗେ ବାଟ
ଏତେକ ଅସୁର ପୁଣି ଅଟଇ ଗରିଷ୍ଠ ।
ପୃଥିବୀ ଦେବୀର ଭୟ କହି ନ ସରଇ
ସତେକି ବାସୁକି ମହୀଭାରକୁ ଛାଡ଼ଇ ।
ପାଦ ଘାତରେ ବାସୁକି କମ୍ପେ ଥରହର
ମୁଖବାଟେ ରୁଧିର ତା ହୁଅଇ ବାହାର ।
ଉଦ୍ଦଣ୍ଡ ଯେ ପାଟଛତ୍ର ଉଡ଼ଇ ଛାମୁର
ବୀରବେଶ ହୋଇ ଦୈତ୍ୟ ବସିଛି ରଥର ।
କର୍ଣ୍ଣରେ କୁଣ୍ଡଳ ପୁଣି ଲଲାଟେ ମୁକୁଟ
ସୁବର୍ଣ୍ଣର ମାଳା ଏକ ଲମ୍ବେ କଣ୍ଠତଟ ।
ଶୁକଳ ପାଟେକ ସେହୁ ମଥାରେ ବାନ୍ଧିଣ
ଶୁକଳ ତକ୍ଷପ ଏକ ଅଛଇ ପିନ୍ଧିଣ ।
କସ୍ତୁରୀ ତିଳକ ସେହୁ ଲଲାଟରେ ଘେନି
ନିଃଶ୍ୱାସ ବାରି ସେ ଅନୁକୂଳ କଲା ପୁଣି ।
ମୁନିଙ୍କୁ ଚାହିଁ ବୋଇଲା ସେ ପ୍ରୌଢ଼ା ଅସୁର
କୃତକେଶୀ ରାଜ୍ୟେ ଆମ୍ଭ ସଙ୍ଗେ ବିଜେ କର ।
ପ୍ରୌଢ଼ାସୁର ସଜ ହେବା ଦେଖିଣ ନାରଦ
ଆନନ୍ଦ ହୋଇଣ ମୁନି କଲେ ବୀଣା ନାଦ ।
ବୀଣା ବଜାଇଣ ମୁନି ଗଲେ ଶୂନ୍ୟମାର୍ଗେ
ଶୂନ୍ୟପଥେ ଯାନ୍ତି ପାଦ ନାହିଁ ଭୂମିଭାଗେ ।
ପଛରେ ପ୍ରୌଢ଼ାଅସୁର ଥାଟ ସୈନ୍ୟଘେନି
ଆପଣେ ଗମନ କରେ ଦୈତ୍ୟକୁଳମଣି ।
ପାଦଘାତେ ଧୂଳିମାନ ଉଠଇ ଗଗନେ
ଦେବତାମାନେ ଦେଖନ୍ତି ତାହା ରହି ଶୂନ୍ୟେ ।
ଦୈତ୍ୟ ଚଳନ୍ତେଣ ଗିରି ଧୂଳି ଉକୁଟଇ
ଯମୁନା ନଦୀର କୂଳେ ଯାଅନ୍ତି ଚଳାଇ ।
ତିନିଦିନେ ଯାଇ କୃତକେଶୀ ରାଜ୍ୟେ ହେଲେ
କୃତକେଶୀକୁ ଡଗର ଯାଇ ଜଣାଇଲେ ।
ଭୋ ଦେବ ଶୁଣିମା ହେଉ ସାବଧାନ ହୋଇ
ଦଣ୍ଡ ଘେନି ପ୍ରୌଢ଼ାସୁର ରାଜ୍ୟରେ ପଶଇ ।
ନାରଦ ମୁନି କଢ଼ାଉଛନ୍ତି ଆଗେ ବାଟ
ବନ ପର୍ବତ ପୂରିଛି ଅସୁରର ଥାଟ ।
ପୃଥିବୀ ଭ୍ରମିଲା ତାକୁ ନୋହିଲେ କେ ସମ
ବହୁତ ଜାଣଇ କୁଟ କପଟ ସଂଗ୍ରାମ ।
ନାରଦଙ୍କ କଥାରେ ସେ ଆସୁଅଛି ପେଲି
ତୋହର ରାଜ୍ୟକୁ ନାଶ କରିବ ସେ କାଲି ।
ବିଚାରିଣ କାର୍ଯ୍ୟ କର ଆହେ ନୃପବର
ପୃଥ୍ୱୀଦେବୀ ଭୟେ କମ୍ପେ ହୋଇ ଥରହର ।
ଉଦ୍ଦଣ୍ଡ ପାଟଛତ୍ର ଯେ ଉଡ଼େ ଫରଫର
ସଙ୍ଗତରେ ଘୋଡ଼ା ହାତୀ ଅଛନ୍ତି ଅପାର ।
ଡଗର ମୁଖୁଁ ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ନୃପମଣି
ପ୍ରତିଜ୍ଞାମାନ କରଇ କୋପେ ଶିରଝୁଣି ।
ଆଜ ମୁହିଁ ଅସୁରର ଛେଦିବଇଁ ଶିର
ନ ଜାଣେ କି ସେ ଅସୁର ପ୍ରତିଜ୍ଞା ମୋହର ।
ଦେବ ଦାନବ ମାନବ କାହାକୁ ନ ଡରେ
ନିଶ୍ଚୟ ସେହି ଅସୁର ଯିବ ଯମପୁରେ ।
ନାରଦ ମୁନି କଥାରେ ଆସୁଅଛି ବାହି
ନିଶ୍ଚୟ ମୋର ହସ୍ତରେ ପ୍ରାଣଦେବ ସେହି ।
ପ୍ରୌଢ଼ାସୁର ଜୀବନ ମୁଁ ହରିବଇଁ ଆଜ
ସେ ନାରଦ ମୁନି ଆଜ ପାଇ ଯିବ ଲାଜ ।
ପ୍ରୋଢ଼ାସୁରର ମହିମା ସେହି ନ ଜାଣିଛି
ତୁଚ୍ଛ ଅସୁର ପରାୟ ତାହାକୁ ମଣିଛି ।
ତେଣୁ କୃତକେଶୀ କରେ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଅପାର
ଏ ମହାଭାରତ ରସ ଅମୃତ ଭଣ୍ଡାର ।
ବନ୍ଦଇ ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ କମଳାର ପତି
ଭକ୍ତଜନମାନଙ୍କର ହୃଦୟ ସମ୍ପତ୍ତି ।
ଏ ଜଗତ ଜନଙ୍କର ନିସ୍ତାରଣ ଅର୍ଥେ
ଦେହବନ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ସେ ଆପେ ଆସି ମର୍ତ୍ତ୍ୟେ ।
ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ଗଦା ପଦ୍ମ ଶାରଙ୍ଗକୁ ବହି
ଗରୁଡ଼ ପକ୍ଷୀ ଯାହାର ବାହନ ଅଟଇ ।
ଅସୁର ନିସୂଦନ ଯା ନାମ ଦଇତ୍ୟାରି
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସରସ୍ୱତୀ ଯାର ଚରଣ କିଙ୍କରୀ ।
ଶାରଳା ଦାସ କବିକୁ ରଖ ଚକ୍ରପାଣି
ଗଉରୀ ନନ୍ଦନ ପାଦେ କରଇ ଦଇନି ।
ଉଦ୍ଧରି ଧର ଭୋ ଦେବ ବିଶ୍ୱନାଥ ସ୍ୱାମୀ
ମୂର୍ଖ ଶାରଳା ଦାସକୁ ରଖ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ।

—୦—

କୃତକେଶୀ ସହିତ ପ୍ରୋଢ଼ାସୁରର ଯୁଦ୍ଧ

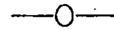
ଏଥୁଅନ୍ତେ ଯେ ବିଲଙ୍କ ଦେଶ ମହାରାୟ
ମୁନିଙ୍କ ଚରଣେ ପଡ଼ି କରଇ ବିନୟ ।
ଭୋ ମୁନି କହିବା ପ୍ରୋଢ଼ା ଅସୁର ଚରିତ
କୃତକେଶୀ ନରପତି କଲା କେଉଁ କୃତ୍ୟ ।
ତହିଁର ଚରିତ ମୋତେ କହ ତୋଷମନେ
ନାରଦ କଢ଼ାଇ ନେଲେ ଅସୁର ରାଜନେ ।
ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ଯାଇ ଖଣା ବେଢ଼ିଣ ରହିଲା
ଭିତରକୁ ଡରେ ଆଉ ପଶି ନ ପାରିଲା ।
ଡଗର ମୁଖରୁ କୃତକେଶୀ ରାଜା ଶୁଣି
ମନ୍ତ୍ରୀକି ଡାକି ପାଶକୁ ପଚାରଇ ପୁଣି ।
ଥାଟ ବେଗେ ସଜକର ମନ୍ତ୍ରୀ ଯେ ଆମ୍ଭର
ଅସୁର ସଙ୍ଗତେ ମୁହିଁ କରିବି ସମର ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଲେ ମନ୍ଦକୃତ୍ୟ କଲୁ କାହିଁପାଇଁ
ନାରଦଙ୍କୁ ଅପମାନ ଦେଲୁ ଗାଳିଦେଇ ।
ଆମ୍ଭଠାରୁ ଥରେ ଦୈତ୍ୟ ସାବଧାନ ପାଇ
ଥାଟସୈନ୍ୟ ତାର ନେଇଥିଲା ବାହୁଡ଼ାଇ ।
ଏବେ ନାରଦଙ୍କ ବୋଲେ ଆସିଛି ଅସୁର
ଆମ୍ଭର ତୁଲେ ସଂଗ୍ରାମ କରିବ ଅପାର ।
ତାହାକୁ ସଂଗ୍ରାମେ ଆମ୍ଭେ ନ ପାରିବା ଜିଣି
ଏ କଥାକୁ ମହାରାଜା ବୁଝ ପରିମାଣି ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ମୁଖୁ କୃତକେଶୀ ଏମନ୍ତ ଶୁଣିଲା
କି ବୁଦ୍ଧି କରିବି ବୋଲି କଥାନ୍ତ ଭାବିଲା ।
ସମାଧାନ ଦେବା କିବା ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଆରମ୍ଭିବା
ଏ ବେନି କଥାରୁ ମନ୍ତ୍ରୀ କଥାଏ କହିବା ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଲେ ସମାଧାନ କେବେ ସେ ନ ହେବ
ଅବଶ୍ୟ ତୋହର ତୁଲେ ସଂଗ୍ରାମ କରିବ ।
ପୃଥିବୀ ବୁଲି ଯେ କାହିଁ ନ ପାଇଲା ରଣ
ରଣରଙ୍କା ହୋଇ ମହୀ କରଇ ଭ୍ରମଣ ।
ନାରଦ ମୁନି ତାହାକୁ ତିଆରି ଅଛନ୍ତି
ତାର ସଙ୍ଗେ କରାଇବେ ତୋହର ଅପ୍ରୀତି ।
ଯୁଦ୍ଧ ନ କଲେଟି ତୋର ଗତି ଆଉ ନାହିଁ
ଅବଶ୍ୟଟି ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଏକ ଉପୁଜିବ ତହିଁ ।
ଶୁଣିଣ ସେ କୃତକେଶୀ ହରଷ ବିସ୍ମୟେ
ମନ୍ତ୍ରୀକି ବୋଇଲେ ଶୁଣ କହୁଛି କଥାଏ ।
ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ଖଣା ଚାରିପାଖ ଆବୋରିଛି
ଗଡ଼ ଭିତରକୁ ସେହି ପଶି ନ ପାରୁଛି ।
ଆମ୍ଭର ଯେ ଥାଟ ସୈନ୍ୟ ଘେନି ସଜ ହୁଅ
ଖଣା ଆବୋରିଣ ଏହି ପାଖେ ରହିଥାଅ ।
ପର୍ବତ ଆଡ଼କୁ ସବେ କରିଥିବେ ପିଠି
ସବୁଆଡ଼େ ଯେଉଁପରି ପଡୁଥିବ ଦୃଷ୍ଟି ।
ବଳବନ୍ତ ଆମ୍ଭରଟି ଖଣା ପାରିହୋଇ
ପର୍ବତକୁ ପିଠିକରି ମାରିବ ଗୋଡ଼ାଇ ।
ତେବେ ସେ ଅସୁରବଳ ହୋଇବେକ କ୍ଷୟ
ଏହିପରି ଆଜ୍ଞାଦେଲା କୃତକେଶୀ ରାୟ ।
ଶୁଣ ଆହେ ମନୁରାଜା ଦଇବର କୃତ୍ୟ
ଯହିଁ ବିପକ୍ଷ ନାରଦ ମୁନି ତପୋବନ୍ତ ।
ଖଣା ଚାରିପାଖ ଘେରି ରହିଲେକ ଥାଟ
ନଗରରେ ପଶିବାକୁ ନ ପାଇଲେକ ବାଟ ।
ନାରଦଙ୍କୁ ଚାହିଁ ପୁଣି ବୋଲନ୍ତି ଅସୁର
କି ବୁଦ୍ଧି କରିବା ଏବେ କହ ମୁନିବର ।
ଏତେ ଗଭୀର ତଦନ୍ତ ଜାଣି ନ ପାରିଲି
ଏ କୃତକେଶୀ ରାଜ୍ୟରେ ପଶି ନ ପାରିଲି ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ କିଛି ନ ଭାବ ହେ ରାୟ
ମୋହର ତହିଁକି ଅଛି ଏକଇ ଉପାୟ ।
ଏହିକ୍ଷଣି ହରିବଇଁ ଏ ଗଭୀର ଜଳ
ଏକଥାକୁ ଚିନ୍ତା ତୁ ନ କର ମହୀପାଳ ।
ଶୋଷକ ମୁଖ ଗୋଟି ଯେ ନାରଦ ପଢ଼ିଲେ
କ୍ଷଣକ ମାତ୍ରକେ ସେହି ଜଳକୁ ଶୋଷିଲେ ।
ଶୁଖିଲା ସେ ଜଳଖଣା ହୋଇଲା ସେ ଥଳ
କୃତକେଶୀ ସୈନ୍ୟସବୁ ହୋଇଲେ ବିକଳ ।
ତାହା ଦେଖି ପୌଢ଼ାସୁର ଉସତ ହୋଇଲା
ନାରଦ ମୁନିଙ୍କୁ ବହୁ ପ୍ରରଶଂସା କଲା ।
ଆହେ ମୁନି ଏବେ ମୁହିଁ ତୁମ୍ଭର ପ୍ରସାଦେ
କୃତକେଶୀ ଜିଣିବି ମୁଁ ନପଡ଼ି ପ୍ରମାଦେ ।
ଘୋଷଣା ଯେ ଦିଆଗଲା ଥାଟର ମଧ୍ୟରେ
ସଜହୁଅ ବୋଲି ବାଦ୍ୟ ବାଜେ ବିକରାଳେ ।
ହାତୀ ରଥୀ ପଦାତିକ ସର୍ବେ ସଜହେଲେ
ଯୁଦ୍ଧ କରିବା ନିମନ୍ତେ ତହୁଁ ବାହାରିଲେ ।
ପାଇକ ମାହୁନ୍ତ ବଳ ଅଶ୍ୱାରୋହୀ ଯେତେ
ସଜହୋଇ ଉଭାହେଲେ ରାଜାର ଅଗ୍ରତେ ।
ସେ ନାରଦ ମୁନି ଆଗହୋଇ ଚଳିଗଲେ
ପଛରେ ଅସୁରଥାଟ କୋପେ ଗୋଡ଼ାଇଲେ ।
ଖଣା ପାରିହୋଇ ଆର ପାରିରେ ମିଳନ୍ତି
ମାର ମାର ଧର ଧର ଉଚ୍ଚେ ଡାକଦ୍ୟନ୍ତି ।
ମୁଖରାବ ଶବଦରେ କୂର୍ମ ଚମକିଲେ
ଯାଇଣ କୃତକେଶୀର ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ବେଢ଼ିଲେ ।
ପ୍ରୋଢ଼ାଅସୁର ଡାକିଲା ସୈନ୍ୟଙ୍କୁରେ ମାର
ଯେ ପଳାଇଯିବେ ତାଙ୍କୁ ନିର୍ବନ୍ଧରେ ଧର ।

ରାଜା ଆଜ୍ଞାରେ ଅସୁରସୈନ୍ୟ ଗୋଡ଼ାଇଲେ
ନାରାଚମାନ ଧନୁରେ ପୂରାଇ ବିନ୍ଧିଲେ ।
ଏକକୁ ଆରେକ ତହିଁ ହେଲେ ମରାମରି
ପର କେ ଆପଣା କେହି ବାରି ତନ ପାରି ।
ଉଭୟ ବଳ ସେଠାରେ ଏକମେଳ ହେଲେ
ଉଚ୍ଚବାଚ୍ଚ ହୋଇ କଳି ଯେ ଯାହାର କଲେ ।
ଅସୁର ସୈନ୍ୟ ଅଟନ୍ତି ବଳେ ବଳିୟାର
ଆବର ଗରିଷ୍ଠ ପୁରି ଅଟନ୍ତି ଅସୁର ।
କୃତକେଶୀ ସୈନ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ନ ପାରିଲେ ଜିଣି
ପାଦଭରେ ଟଳ ଟଳ କମ୍ପଇ ଧରଣୀ ।
ଅନେକ ସୈନ୍ୟ ପଡ଼ିଲେ ମହୀପରେ ଲୋଟି
କଦଳୀବନ ଯେସନେ ବାତଘାତେ ତୁଟି ।
ହାତୀ ରଥି ପଦାତିକ ଲୋଟନ୍ତି ଭୂମିରେ
ଦଶବିଂଶ ପଡ଼ନ୍ତି ଯେ ଏକ ଏକ ଶରେ ।
ରକତେ କର୍ଦ୍ଦମ ହୋଇଗଲା ମହୀସ୍ଥଳି
ଅନେକ ଯେ ପଦାଘାତେ ଘୋଡ଼ାହାତୀ ଦଳି ।
କେଡ଼େ ବଡ଼ ସୈନ୍ୟଗୋଟା କଲବଲ ହେଲେ
କ୍ଷଣକ ଭିତରେ ନାରଖାର ହୋଇଗଲେ ।
କୃତକେଶୀ ଆଗେ ଚାର ଜଣାଇଲା ଯାଇ
ଅନେକ ଯେ ହାତୀ ରଥି ପଡ଼ିଲେ ଗୋସାଇଁ ।
ଅନେକ ଅସୁର ପ୍ରାଣେ ନିହତ ହୋଇଲେ
କେତେ ସୈନ୍ୟ ମଲେ ତାହା ନ ଜାଣିଲୁ ଭଲେ ।
ନାରାଚକେ ପଡ଼ନ୍ତେ ଯେ ଦଶ ପଞ୍ଚବିଂଶ
ବଡ଼ ହିଁ ଗରିଷ୍ଠ ତାର ବଡ଼ ହିଁ ସାହସ ।
କୃତକେଶୀ ପଚାରିଲେ କିପରି ଅଇଲେ
କେମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ସେହୁ ଖଣା ପାରିହେଲେ ।
ଡଗର କହିଲେ ସେ ତ ଅପୂର୍ବ ଚରିତ
ଉପାୟେକ ଭିଆଇଲେ ତହିଁ ତପୋବନ୍ତ ।
ଶୋଷକ ମନ୍ତ୍ରକୁ ମୁନି ଆପଣେ ପଢ଼ିଲେ
ତେଡ଼େ ଗଭୀର ଜଳକୁ କ୍ଷଣକେ ଶୋଷିଲେ ।
ଜଳ ଶୁଖନ୍ତେ ତହିଁର ଭୂମି ଯେ ଦିଶିଲା
ତେଣୁ ଥାଟ ପାରିହୋଇ ଏପାରି ଅଇଲା ।
ସେ ନାରଦମୁନି ତୋତେ ହୋଇଲେ ବିପାକ
ଏଣୁ ବଳିୟାର ହେଲା ସେହି ଦୁଷ୍ଟ ରକ୍ଷ ।
ତକ୍ଷଣେ ଆସି ତୋହର ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ବେଢ଼ିଲେ
ପର କି ଆପଣା କିଛି ସେହି ନ ମଣିଲେ ।
ଶୁଣି କୃତକେଶୀ ହେଲା ମନରେ ବିକଳ
ବୋଲେ ମୋତେ ନାଶକଲେ ମୁନି ତପଶୀଳ ।
ମନ୍ତ୍ରୀକି ଚାହିଁଣ ରାଜା ପଚାରଇ ଧୀରେ
ଏଥକୁ ଉପାୟ ମୋତେ କହ ମନ୍ତ୍ରୀବରେ ।

ମନ୍ତ୍ରୀ ଯେ ବୋଇଲେ ଆଉ ଅଛି କି ଉପାୟ
ନିସତ ହେବାର ବିଧି ନୁହଇଟି ରାୟ ।
ପାର ବା ନ ପାର ଯୁଦ୍ଧ କର ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ
ଅକାରଣେ ସୈନ୍ୟ ନାଶ ନୋହୁ ରଣଙ୍ଗେ ।
ରାଜା ବିଚାରଇ ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଲ ମୁଁ ନ କଲେ
କାଳେ ମୋତେ ଅପକୀର୍ତ୍ତି ଉପୁଜିବ ଭଲେ ।
ଯେଉଁ ରାଜା ନ କରଇ ମନ୍ତ୍ରୀର ବଚନ
ସେହି ରାଜା ନ ପାଇଟି କାଳେ ଯଶ ପୁଣ ।
ମନ୍ତ୍ରୀର ବଚନ ଯେବେ ମୁହିଁ ନ ପାଳିବି
ତେବେ ଏଥି ଯଶକୀର୍ତ୍ତି କିଛି ନ ପାଇବି ।
ମନ୍ତ୍ରୀକି ବୋଇଲା କହ ଏଥିରେ ବିଚାର
ନାରଦଙ୍କ ହେତୁ ନାଶ ଗଲା ରାଜ୍ୟ ମୋର ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଲେ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ପୀରତି କରିବା
ଚରଣେ ଭକତି କରି ତାହାଙ୍କୁ ତୋଷିବା ।
ରାଜା ମନ୍ତ୍ରୀ ଦୁହେଁ ଏହା କରନ୍ତି ବିଚାର
ପ୍ରୋଢ଼ା ଅସୁରର ସୈନ୍ୟ ବଳ ବଳିୟାର ।
ମାର ମାର ଶବଦରେ ପୃଥିବୀ କମ୍ପଇ
ଧର ଧର ଶବଦ ଯେ କୂର୍ମ ଉଚ୍ଛୁଳଇ ।
କୃତକେଶୀ ରାଜା ଶୁଣି ବଡ଼ ଭୟ କଲା
ପଞ୍ଚଭୂତ ଆତ୍ମାରେ ସେ କଥାନ୍ତ ଭାବିଲା ।
ବୋଇଲା ମରଣ ମୋର ହୋଇଲା ନିକଟ
ବିପାକ କର୍ମର ବୁଦ୍ଧି ହୋଇଲା ମୋ ନଷ୍ଟ ।
କାହା ଆଗେ କହିବଇଁ କର୍ମର ଯେ ଦୋଷ
ତାହାକୁ ଭିଆଇ ଅଛି ଦଇବ ପୁରୁଷ ।
ଆହେ ଜଗନ୍ନାଥ ତୁମ୍ଭେ ଭକ୍ତ ପ୍ରାଣନିଧି
ଅରକ୍ଷିତ ଉଦ୍ଧାରଣ କରୁଣା ଜଳଧି ।
ଅରକ୍ଷଜନ ନିମନ୍ତେ ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ରଧର
ଘୋର ଦୁର୍ଗତିରୁ ସନ୍ଥଜନଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର ।
କୃତକେଶୀ ଯହୁଁ ନାରାୟଣ ସୁମରିଲା
ସଦ୍‌ବୁଦ୍ଧି ସଦ୍‌ଜ୍ଞାନ ହୃଦେ ବିକାଶିଲା ।
ବୋଇଲା ମରଣ କାଳେ ନୋହିବ ନିସତ
ତାହାର ସଙ୍ଗତେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବା ଉଚିତ ।
ସଇନ୍ୟ ମୋର ସମସ୍ତ ଯୁଦ୍ଧରେ ପଡ଼ିଲେ
ମୋର ପ୍ରାଣ ରଖିବି ବା କିମ୍ପା ମୁହିଁ ଭଲେ ।
ଏତେକ ବିଚାରି ତହୁଁ ସେ କୃତକେଶରୀ
ମନ୍ତ୍ରୀକି ଘେନି ବାହାର ହେଲା ଦଣ୍ଡଧାରୀ ।
ସଇନ୍ୟଙ୍କ ନିକଟରେ ମିଳିଲାକ ଯାଇ
ଅନେକ ଶସ୍ତ୍ର ଅସ୍ତ୍ର ଯେ ମାରଇ ନିଠାଇ ।
ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ସୈନ୍ୟ ତହିଁ ପଡ଼ନ୍ତି ଯେ ଘାଏ
ଦେଖି ମହାକୋପ କଲା ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ରାୟେ ।

ମାର ମାରବୋଲି ରଥ ଲେଉଟାଇ ଗଲା
କୃତକେଶୀର ଆଗରେ ଯାଇଣ କହିଲା ।
ବୋଇଲାରେ ରାଜା ତୁହି ଅଟୁ ବଳିୟାର
ମୋହର ସଙ୍ଗରେ ଆଜ କରିବୁ ସମର ।
କହୁଁ କହୁଁ ନାରଦ ଯେ ବିନ୍ଧେ ଲକ୍ଷେ ଲକ୍ଷେ
ବାଜନ୍ତେ ରୁଧିର ଗଳି ପଡ଼ଇ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ।
ସେ ନାରଦ ତପୋଧନ ଶୂନ୍ୟରେ ରହିଲେ
କଳି ଧୋକଡ଼ିରୁ ଧୂଳି ମୁଠାଏ ବୁଣିଲେ ।
ଲାଗୁ ଲାଗୁ ବୋଲି ଉଚ୍ଚେ ଶବଦେକ ଦେଲେ
ବୀଣା ବଜାଇ ଖେମଟା ନାଚ ଆରମ୍ଭିଲେ ।
କଳିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଲାଗିଲା ଯେ ସେଠାରେ ଅସଂଖ୍ୟ
ବଚନରେ ତାହା କିଏ କହିବ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।
ଦୁହେଁ ମହାକ୍ଷତ୍ରୀ କେହି ନ ଘୁଞ୍ଚନ୍ତି ପାଏ
ଶସ୍ତ୍ରମାନ ମରାମରି ହୁଅନ୍ତି ଯେ ଦୁହେଁ ।
ଦେବ ଦାନବରେ ତାହା ଗୋଚର ନୁହିଁଇ
ଦୁଇ ରାଜାଙ୍କର ତହିଁ ସମର ହୁଅଇ ।
ଅନେକ ନାରାଚ ପ୍ରୋଢ଼ାସୁରକୁ ବିନ୍ଧିଲା
କୃତକେଶୀ ସେ ନାରାଚ ଛେଦି ପକାଇଲା ।
କୋପେ ଅସୁର ବାଣରେ ଛେଦେ ଧନୁଶର
ଶୂନ୍ୟହସ୍ତ ହେଲା କୃତକେଶୀ ନୃପବର ।
ରଥୁଁ ଓହ୍ଲାଇ ଅସୁର ବେଗେ ଧାଇଁଗଲା
କୃତକେଶୀ ନୃପତିର କେଶକୁ ଧଇଲା ।
ରଥର ଉପରୁ ତାକୁ ତଳେ ପକାଇଲା
ହାଣିବାକୁ ମନେ କରି ଖଡ୍‌ଗ ଉଠାଇଲା ।
ତାହା ଦେଖିଣ ନାରଦ ଶୂନ୍ୟୁ ଓହ୍ଲାଇଲେ
ଅସୁର ହସ୍ତକୁ ମୁନି ଯାଇଣ ଧଇଲେ ।
ଆମ୍ଭ ରାଣ ତୋତେ ତାକୁ ନକର ନିଧନ
ଦୋଷକୁ ଦଣ୍ଡ ପାଇଲା ଏବେ ସେହି ଜାଣ ।
ଏହାକୁ ଏଠାରୁ ଆମ୍ଭେ ଧରି ଘେନିଯିବା
ବନ୍ଦୀ ପ୍ରକାରେ ତାହାକୁ ବାନ୍ଧି ରଖିଥିବା ।
ନାରଦ ବଚନେ ପ୍ରୋଢ଼ା କ୍ରୋଧ ଶାନ୍ତି କଲା
ତାହାଙ୍କର ବଳେ କୃତକେଶୀ ଜୟ କଲା ।
ବାଳ ଛାଡ଼ିଲା ଅସୁର ନାରଦ ବଚନେ
ପାଟ ଡୋର କରି ତାକୁ ରଖିଲା ବନ୍ଧନେ ।
ରଥର ଦଣ୍ଡାରେ ନେଇ ତାହାକୁ ବାନ୍ଧିଲା
କୃତକେଶୀ ମନ୍ତ୍ରୀ ବଡ଼ ବିକଳ ହୋଇଲା ।
ରଣ ଜୟକରି ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ବାହୁଡ଼ଇ
ଖଣା ଡେଇଁଣ ତାହା ରାଜ୍ୟେ ବାହାରଇ ।
ନାରଦଙ୍କୁ ହସି ଚାହିଁ କହଇ ଅସୁର
ବିନାଶ କାରଣେ ଯୁଦ୍ଧ କଲା ମୋ ସଙ୍ଗର ।
ଅକାରଣେ ମୋହର ଏ ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ନାଶିଲା
ବେଳହୁଁ ଏ ମୋର ସଙ୍ଗେ ପୀରତି ନ କଲା ।
ସଇନ୍ୟ ନିହତ ହେବା ଦେଖି ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର
ମନେ ମନେ ହୋଇଲା ସେ ବିକଳ ଅପାର ।
ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ମନକଥା ନାରଦ ଜାଣିଲେ
ଅସୁର ମୁଖକୁ ଚାହିଁ ବଚନ ଭଣିଲେ ।
ତୁହି ରଣ ଜୟ କଲୁ ବୋଲି ସେ କହିଲେ
କୃତକେଶୀ ରାଜାକୁ ହେ ଦେଖିଣ ହସିଲେ ।
ନ ମାନିବା ଫଳ ଏହି କୃତକେଶୀ ବୀର
ଏଡ଼େକ କର୍ମ ଭୁଞ୍ଜିଲା ଜାଣ ନୃପବର ।
ନାରଦଙ୍କ ମୁଖ ଚାହିଁ ବୋଲେ ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର
ଏତେ ସୈନ୍ୟ ମୋର ସେହୁ କଲା ନାରଖାର ।
ଏ କୃତକେଶୀ ହେତୁ ମୋ ସୈନ୍ୟ ନାଶଗଲେ
ଏହାର ଜୀବନ ମୁହିଁ ହରିବଇଁ ଭଲେ ।
ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ବଚନରେ ନାରଦ କହନ୍ତି
ସଂଗ୍ରାମ କଲେ ଅବଶ୍ୟ ସଇନ୍ୟ ମରନ୍ତି ।
ଏଥକୁ କିମ୍ପା ତୁ କିଛି ନ କର ହୋ ରାୟେ
ଗୁପ୍ତକରି ତୋତେ ଆମ୍ଭେ କହିବା କଥାଏ ।
କୃତକେଶୀ ରାଜାକୁ ତୁ ସଂଗ୍ରାମେ ଜିଣିଲୁ
ଆମ୍ଭର କଲ୍ୟାଣ ଯଶ ମହୀରେ ପାଇଲୁ ।
ଶୁଣି ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ମୁନି ଚରଣେ ନମିଲା
ବିନୟ କରି ବଚନମାନ ପ୍ରକାଶିଲା ।
ତମ୍ଭର ବଚନେ ମୁନି ନ କରିବି ଯେବେ
ଏଡ଼େକ ସମ୍ପଦ ମୋର କାହା ଘେନି ତେବେ ।
ବିନୟେ ଭକତି ଭାବ ଅସୁରର ଦେଖି
ନାରଦ ବୋଲନ୍ତି ଆମ୍ଭ ବୋଲେ ହୁଅ ସୁଖୀ ।
ଦୋଷକୁ ଯେ ଦଣ୍ଡ ଏହି ପାଇଲା ବହୁତ
ତୋର ହୋଇଥାଉ କୃତକେଶୀ ନରନାଥ ।
ବନ୍ଧନ ଏହାର ବେଗେ ତୁହି ଫେଡ଼ିଦିଅ
ଆମ୍ଭର ବଚନ ଥରେ ପ୍ରତିପାଳି ଥାଅ ।
ମୁନିଙ୍କର ବଚନ ସେ ଅନ୍ୟଥା ନ କଲା
କୃତକେଶୀ ବନ୍ଧନକୁ ଶୀଘ୍ର ଫେଇଦେଲା ।
ନେଇ ବସାଇଲା ତାକୁ ଆପଣା ପାଶର
ନାରଦ ବୋଇଲେ ତୁହୋ ଶୁଣ ନୃପବର ।
ସମାଧାନ ଦିଅ ଏବେ ବାହୁଡ଼ିଣ ଯାଉ
କଳିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ବାବୁ ସବୁ ଏଠାବରୁ ରହୁ ।
ଶୁଣି କୃତକେଶୀ ତାର ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଚାହିଁଲା
ସମାଧାନ ସଞ୍ଚାମାନ ଭିଆଅ ବୋଇଲା ।
ଆଜ୍ଞା ପରମାଣେ ଚଳିଗଲା ମନ୍ତ୍ରୀବର
ଗନ୍ତାଘରେ ପଶି ଆସେ ସଜାଡ଼ି ସମ୍ଭାର ।

ସହସ୍ରେକ ରଥ ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଣି ସଜାଡ଼ିଲା
ଏକଶତ ହସ୍ତୀ ସେହୁ ବେଗେ ସଜକଲା ।
ଦୁଇସସ୍ର ସୁନାରୂପା ବାଖର ସହିତେ
ସଜ କରି ଆଣିଦେଲା ମନ୍ତ୍ରୀ ଯେ ତୁରିତେ ।
ଏକଲକ୍ଷ ଦେବଅଙ୍ଗ ବସନ ଭିଆଇ
ସେ ସମସ୍ତ ଘେନି ମନ୍ତ୍ରୀ ଆସଇ ଚଳାଇ ।
ରାଜାର ଛାମୁରେ ନେଇ ସମ୍ଭାର ଥୋଇଲା
ଦେଖି ରାଜା ମନ୍ତ୍ରୀକି ସେ ବହୁ ପ୍ରଶଂସିଲା ।
ସେହି ସବୁ ଦ୍ରବ୍ୟ ଦେଖିକରି ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର
ନାରଦଙ୍କ ମୁଖ ଚାହିଁ କରଇ ବିଚାର ।
ବହୁତ ଭକତି ମୋତେ ଏହି ରାଜା କଲା
ଅନେକ ପଦାର୍ଥ ସମାଧାନ କରିଦେଲା ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ତୁହୋ ସନ୍ତୋଷ ହେଲୁକି
ଏକଥା ଫେଡ଼ିଣ ମୋତେ କହ ଉପଲକ୍ଷି ।
ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ବୋଇଲା ମୁଁ ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲି
ଏହାର ସଙ୍ଗରେ ଆଜ ପୀରତି ମୁଁ କଲି ।
ଆଜଠାରୁ ଏ ମୋହର ମଇତ୍ର ହୋଇଲା
ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ଦୈତ୍ୟ ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ ଉଚ୍ଚାରିଲା ।
କୃତକେଶୀ ରାଜା ସତ୍ୟ ସତ ଉଚ୍ଚାରଇ
ନାରଦ ମୁନି ଯେ ସାକ୍ଷୀ ଦେଲେ ତହିଁଥାଇ ।
ଦୁହେଁ ସତ୍ୟ ବାକ୍ୟେ ତହିଁ ମଇତ୍ର ହୋଇଲେ
କୋଳାଗ୍ରତ ହୋଇ ଦୁହେଁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତେ ବସିଲେ ।
ବହୁତ ପ୍ରୀତି ବଢ଼ିଲା ଦୁହିଁଙ୍କର ତହିଁ
ଯିବା ବୋଲି ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ମେଲାଣି ମାଗଇ ।
ପୁଣିକଥା ଏକ ତାର ମନରେ ଭାଳିଲା
ଏତେ ସୈନ୍ୟ ଆଜି ମୋର ଅକାରଣେ ମଲା ।
ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ମନକଥା ନାରଦ ଜାଣିଲେ
ହସିଣ ଆପେଣ ତହିଁ ବଚନ ଭାଷିଲେ ।
ବୋଇଲେରେ ରାଜା ମନେ ନ ଭାଳ ତୁ କିଛି
ତାର ସୈନ୍ୟ ବଞ୍ଚିବାକୁ ଉପାୟେକ ଅଛି ।
ଏତେ ବୋଲି ମୁନି ପାଣି ମୁଠାଏ ମନ୍ତ୍ରିଲେ
ସୈନ୍ୟଙ୍କ ଉପରେ ନେଇ ତାହାକୁ ସିଞ୍ଚିଲେ ।
ଗତୁ ଶତେଗୁଣ ହୋଇ ସଇନ୍ୟ ଉଠନ୍ତି
ମାର ମାର ଧର ଧର ଶବଦ କରନ୍ତି ।
ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ବୋଲେ ତୁନି ହୁଅନ୍ତୁ ସମସ୍ତେ
ଏ ରାଜା ମଇତ୍ର ହେଲା ଆମ୍ଭର ସହିତେ ।
ରାଜାର କହନ୍ତେ ସୈନ୍ୟ ମଉନ ହୋଇଲେ
ଯେ ଯାହାର ମତେ ତୁନି ହୋଇଣ ରହିଲେ ।
କୃତକେଶୀ ନମିଲା ଯେ ମୁନିଙ୍କ ଚରଣ
ମୋର ସୈନ୍ୟ ବଞ୍ଚାଇଣ ଦିଅ ତପୋଧନ ।
ସେହିପରି ମନ୍ତ୍ରପାଣି ମୁନି ଯେ ସିଞ୍ଚିଲେ
କୃତକେଶୀର ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ଜୀଆଇଣ ଦେଲେ ।
ପୁଣି ଜଳ ଧରି ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ିଲେକ ମୁନି
ଖଣା ଯାହା ଶୁଖିଥିଲା ପୁରିଲାକ ପାଣି ।
ଦେଖିଣ ଉସତ ହେଲା ରାଜା କୃତକେଶୀ
ନାରଦଙ୍କୁ ମନେ ମନେ ବହୁତ ପ୍ରଶଂସି ।
ତୁମ୍ଭ ନିର୍ଦ୍ଦୟାରେ ମୁହିଁ ପାଇଲି ଏ କଷ୍ଟ
ଏବେ ଦୟାକର ମୋତେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ଚାଟ ।
ଜୟ ତୁ କାଳିକା ମାଗୋ ଶଙ୍କର ଘରଣୀ
ଘୋର ଦୈତ୍ୟ ନାଶି ସ୍ୱର୍ଗ ରଖିଲୁ ତୁ ପୁଣି ।
ରକତବୀର୍ଯ୍ୟ ରୁଧିର ଦେଉ ମାଗୋ ଚାଟି
କ୍ଷଣକେ ଭିଆଇ ପାରୁ ତୁ ଗୋ ନବସୃଷ୍ଟି ।
କଟକ କାଳୀ ଚରଣେ ଶରଣ ମୋହର
ଶାରଳା ଦାସ ଝଙ୍କଡ଼ ପୁରେ ମୋର ଘର ।

ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ବଧ

ଶୁଣ ଆହେ ମନୁରାଜା ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ଏସନକ ପ୍ରକାରେ ସେ ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ରୀତି ।
ଏବେ ସାବଧାନେ ଶୁଣ ହୋଇ ଏକଚିତ୍ତ
ଯେମନ୍ତେ ପାତକ ତୋର ନ ରହିବ ଗାତ୍ର ।
କୃତକେଶୀକୁ ରାକ୍ଷସ ମେଲାଣି ମାଗିଲା
ଥାଟପାକ ଘେନି ତହୁଁ ବେଗେ ଚଳିଗଲା ।
କୃତକେଶୀ ଗଲା ଚଳି ଆପଣା ନଗର
ପୂର୍ବ ବିଧିରେ ପାଳିଲା ରାଜ୍ୟର ବେଭାର ।
ଟମକ ନିଶାଣ ବାଇ ପ୍ରୌଢ଼ାସୁର ରାୟେ
ଶବଦରେ ମେଦିନୀକୁ ସେହି ଚମକାଏ ।
ପୃଥିବୀ ସେ ଟଳମଳ ଜଗତ ଅନ୍ଧାର
ସ୍ୱର୍ଗେ ଦେବତାଏ କମ୍ପି ହେଲେ ଥରହର ।
ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ଦିଗବିଜେ କରି ବାହୁଡ଼ିଲା
ଛୟାଶୋଇ ସହସ୍ର ଯେ ରାଜାଙ୍କୁ ଜିଣିଲା ।
ଏବେ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଅଇଲା ପ୍ରାୟେକ ଦିଶଇ
ନ ପୁଣ ଆମ୍ଭର ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭଇ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ବୃହସ୍ପତି ବ୍ରହ୍ମା ସର୍ବେ ବସିଥିଲେ
ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ଦିଗବିଜେ ଶୁଣିଣ ଭାବିଲେ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ପଚାରିଲେ ତହିଁ ବ୍ରହ୍ମା ମୁଖ ଚାହିଁ
ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ଭୟେ ସ୍ୱର୍ଗେ ନ ପାରିବା ରହି ।
ବଡ଼ଇ ଦୁର୍ଭାର ସେହୁ ଅଟଇ ଅସୁର
କହ ହେ ଜଗତ ପିତା ଏଥିର ବିଚାର ।
ପୃଥିବୀକୁ କାଳାନ୍ତକ ହୋଇଲା ଦର୍ପିଷ୍ଟ
ରାବଣହୁଁ ତହୁଁ ଦୁଷ୍ଟ ହୋଇଲା ଗରିଷ୍ଠ ।

ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳ ରାଜାଙ୍କୁ ଜିଣିଲା ଏ ଭଳେ
ଆଉ ସ୍ୱର୍ଗ ନ ରହିବ ତାର ଧାଡ଼ି ଥିଲେ ।
ପୁଣି ଦେବରାଜ ତାକୁ କହଇ ବିଚାରି
କାହା ହସ୍ତେ ମରିବ ସେ କହ କୁଶଧାରୀ ।
ବ୍ରହ୍ମାଏ ବୋଇଲେ ତାହା ଗୁରୁଙ୍କୁ ପଚାର
ତେବେ ଜାଣିବା ତଦନ୍ତ କଥାର ବିଚାର ।
ଇନ୍ଦ୍ର ବ୍ରହ୍ମା ପଚାରନ୍ତେ ଗୁରୁ ଯେ କହନ୍ତି
ଖଡ଼ି ପକାଇଣ ସେହୁ ମନରେ ହସନ୍ତି ।
ଇନ୍ଦ୍ର ପଚାରନ୍ତି ଗୁରୁ ହସିଲ ତ ଆହେ
ସ୍ୱର୍ଗେ ରହି ପାରିବକି ଅସୁରର ଭୟେ ।
ବୃହସ୍ପତି ଭାଷିଲେ ମୁଁ ଜାଣିଲି କଥାନ୍ତ
ଅସୁର ଭୟ ନ ଭାଳ ଆହେ ସୁରନାଥ ।
ତୁମ୍ଭର ହସ୍ତରେ ସେହୁ ପାଇବ ମରଣ
ବଜ୍ରର ଆଘାତେ ନିଶ୍ଚେ ହେବ ନିବାରଣ ।
ଏହିଥର ଯେବେ ସେହୁ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଆସିବ
ତୋର ବଜ୍ରାଘାତେ ଜାଣ ନିଶ୍ଚେ କ୍ଷୟଯିବ ।
ବୃହସ୍ପତି କହିଲେ ସେ ବାସବ ଶୁଣିଲେ
ଆବର ଦେବତାମାନେ ସମସ୍ତ ଜାଣିଲେ ।
ଏଥୁଅନନ୍ତରେ ଦେବ ସଭା ମଉଳିଲା
ଦେବତାଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀ ଯହୁଁ ସେଠାରୁ ଭାଙ୍ଗିଲା ।
ବ୍ରହ୍ମା ବୃହସ୍ପତି ଦୁହେଁ ଗଲେ ନିଜପୁରେ
ଦେବତାଏ ଗଲେ ତହୁଁ ଯେ ଯାହା ମନ୍ଦିରେ ।
ଶଚୀଙ୍କ ପୁରରେ ଇନ୍ଦ୍ର ବିଜେ କଲେ ଯାଇ
କହିଲେ ଶଚୀ ଆଗରେ ସକଳ ବୁଝାଇ ।
ପୌଢ଼ାସୁର ବୋଲି ଯେଉଁ ଅସୁର ଗରିଷ୍ଠ
ତାହାର ଭୟେ ଚମକି ପଡ଼େ ସ୍ୱର୍ଗରାଷ୍ଟ୍ର ।
ଜିଣିଲାଣି ଦିଗବିଜେ କରି ତିନିପୁର
ଏବେ ସେ ଜିଣିବ ବୋଲି ଆସେ ଆମ୍ଭପୁର ।
ଶଚୀ ବୋଲେ ପ୍ରାଣନାଥ ତାକୁ ବଧ କର
ଉଶ୍ୱାସ ହୋଇବ ତିନି ଭୁବନର ଭାର ।
ଇନ୍ଦ୍ର ବୋଲେ କିଛିଦିନ ଅଛଇ ଆୟୁଷ
ଅବଶ୍ୟ ବଜ୍ରେ ତାହାକୁ କରିବି ବିନାଶ ।
ଏଥୁଅନ୍ତେ ଶୁଣିବା ଭୋ ରାୟେ ଦିବ୍ୟରସ
ଶ୍ରୀ ମହାଭାରତ ଅଟେ ଅମୃତ ସଦୃଶ ।
କୃତକେଶୀ ରାଜାକୁ ଯେ ଜିଣି ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର
ସ୍ୱର୍ଗକୁ ବାହିବ ବୋଲି କରଇ ବିଚାର ।
ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ନାରଦଙ୍କୁ ପୁଣି ପଚାରଇ
ମଞ୍ଚପୁର ରାଜାଙ୍କୁ ମୁଁ ହେଲେ ଜିଣିଲଇଁ ।
ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳ ଏ ଦୁଇ ମୋହର ହୋଇଲା
ସ୍ୱର୍ଗପୁର କଥା ମୋତେ ଗୋଚର ନୋହିଲା ।
ଇନ୍ଦ୍ର ସଙ୍ଗତରେ ମୁହିଁ କରିବଇଁ ରଣ
ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳ ଏ ଏକ ହେବ ଜାଣ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ତୁହି ଭ୍ରମିଲୁ ମଞ୍ଚରେ
ଥୋକାଏକ ଦିନ ଥାଅ ତୋହର ନବରେ ।
ଏବେ ଆସି ଚତୁର୍ମାସ୍ୟା ହେଲା ପରବେଶ
ଯୁଦ୍ଧର ସମୟ ନୁହେଁ ଏହି ଚାରିମାସ ।
ନାରଦଙ୍କ ବାକ୍ୟ ପ୍ରୋଢ଼ା ଅସୁର ମାନିଲା
ଥାଟ ଲେଉଟାଇ ସେହୁ ନିଜପୁରେ ଗଲା ।
ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇଣ ତାର ମନ୍ଦିରେ ରହିଲା
ଏହିମତେ ଚତୁର୍ମାସ୍ୟା ଆସି ଶେଷ ହେଲା ।
ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ରାଜ୍ୟରେ ରହଇ
ଜନ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ସେ ସୁଖରେ ପାଳଇ ।
ନାରଦ ମେଲାଣି ଘାଇ ସ୍ୱର୍ଗପୁର ଗଲେ
ପ୍ରୋଢ଼ାଅସୁର ଚରିତ ଦେବଙ୍କୁ କହିଲେ ।
ଶୁଣି ଦେବତାଏ ମହାଆନନ୍ଦ ହୋଇଣ
ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ରହିଲେ ସେ ଜାଣ ।
ଚତୁର୍ମାସ୍ୟା ଅନ୍ତେ ମାର୍ଗଶିର ପ୍ରବେଶିଲା
ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ରାଜା ତାର ମନ୍ତ୍ରୀକୁ ପୁଚ୍ଛିଲା ।
ଥାଟ ସୈନ୍ୟ ମୋର ମନ୍ତ୍ରୀ ବେଗେ ସଜକର
ଇନ୍ଦ୍ର ସଙ୍ଗେ ଆଜ ମୁହିଁ କରିବି ସମର ।
ତାହାକୁ ଜିଣିଲେ ତିନିପୁର ମୋର ହେବ
ଯୁଗ ଯୁଗାନ୍ତରେ ଏହି କଥା ରହିଥିବ ।
ରାଜାର କହନ୍ତେ ମନ୍ତ୍ରୀବର ତ ଶୁଣିଲା
ରାଜା ଆଜ୍ଞାପାଇ ତାର ମନ୍ଦିରକୁ ଗଲା ।
ଡଗରକୁ ଚାହିଁ ମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲା ଏମନ୍ତ
ରାଜ୍ୟରେ ଯାଇ ଘୋଷଣା ଦିଆଅ ତୁରିତ ।
ସୈନ୍ୟ ସଜ ହୁଅନ୍ତୁ ସେ ରାଜା ଆଜ୍ଞାଦେଲେ
ମନ୍ତ୍ରୀର ମୁଖରୁ ଏହା ଡଗର ଶୁଣିଲେ ।
ସିଂହଦ୍ୱାରେ ଏ ଘୋଷଣା ଯାଇ ଦିଆଇଲେ
ଥାଟ ସଜହୋଇ ଆସ ରାଜା ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ମୁଖରୁ ଏମନ୍ତ ଶୁଣିଲେ ଡଗରେ
ଘୋଷଣା ଦିଆଇଲେ ସେ ଯାଇ ସିଂହଦ୍ୱାରେ ।
ଶୁଣି ତାହା ଥାଟ ସୈନ୍ୟ ହୋଇଲେକ ସଜ
ପଦାତି ଯେ ରଥ ଘୋଡ଼ା ମଦମତ୍ତ ଗଜ ।
ସମସ୍ତେ ସଜ ହୋଇଣ ହୋଇଲେ ବାହାର
ସବୁ ବଳ ମିଳିଲେକ ଆସି ସିଂହଦ୍ୱାର ।
ଚାରିଲକ୍ଷ ପଦାତି ଯେ ଅଶ୍ୱ ଦୁଇଲକ୍ଷ
ପାଇକ ତିନି କ୍ଷଉଣୀ ଅଇଲେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ।
ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଗଜ ପୁଣି ବାହାର ହୋଇଲେ
ଉଦଣ୍ଡ ଉଲ୍ଲେଖ ପାଟଛତ୍ର ଉଡ଼ାଇଲେ ।

ଏହିରୂପେ ସଇନ୍ୟ ଯେ ହୋଇଲେ ବାହାର
ଶଙ୍ଖ ମହୁରୀ ନିଶାଣ ଶବଦ ଯେ ଘୋର ।
ସ୍ୱର୍ଗେ ଥାଇ ଦେବତାଏ ବାରତା ପାଇଲେ
ପ୍ରୋଢ଼ା ଅସୁର ସ୍ୱର୍ଗକୁ ବାହିଲା ବୋଇଲେ ।
ଦିବ୍ୟବେଶ ହୋଇ ପ୍ରୋଢ଼ାଅସୁର ବାହାର
ରଥ ଏକ ସଜ କରିଥିଲା ମନ୍ତ୍ରୀବର ।
ଅନୁକୂଳ ଘେନି ତହିଁ ବସିଲାକ ଯାଇଁ
ମଙ୍ଗଳ ବନ୍ଦାପନା ଯେ ତହିଁରେ ସାରଇ ।
ବାହାର ହୋଇଣ ଥାଟ ଆଗେ ଆଗେ ଗଲେ
ପାଦରେଣୁରେ ତପନ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଲେ ।
ରଥ ଚଳାଇଣ ରାଜା ପଛେ ପଛେ ଗଲା
ସ୍ୱର୍ଗପୁରକୁ ସେ ପୁଣି ଅନୁକୂଳ କଲା ।
ଦେବଙ୍କର ଡଗରେ ଯେ ବୁଲି ଯାଉଥିଲେ
ଅସୁରଙ୍କ ସଜ ଦେଖି ବେଗେ ବାହୁଡ଼ିଲେ ।
ସଭା ମଣ୍ଡାଇଣ ବସିଅଛି ସୁରପତି
ଦେବତାଏ ବସିଛନ୍ତି ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କର କତି ।
ଅପସରୀମାନେ ତହିଁ ନାଚନ୍ତି ହରଷେ
ସାବଧାନେ ଦେଖଇ ସେ କଶ୍ୟପର ଶିଷ୍ୟେ ।
ଏ ସମୟେ ଡଗରେ ଯେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
ପ୍ରାୟେ ପଡ଼ିକରି ସେହି ଶିରେ କର ଦେଲେ ।
ସାବଧାନ ହୋଇ ସର୍ବେ ଶୁଣିବା ଗୋସାଇଁ
ଦେବ ଆଜ ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଧାମଇଁ ।
କି ବୁଦ୍ଧି କରିବା ଏବେ ଆହେ ସୁରରାଣ
ନିଶ୍ଚୟ ଦେବତାଙ୍କର ହୋଇଲା ମରଣ ।
ଶୁଣି ତାହା ସୁରପତି ପଚାରଇ ଦମ୍ଭେ
କି ବାରତା ବୁଝିଆସି କହୁଅଛ ତୁମ୍ଭେ ।
ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଯେ ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ବାହିଲା ଗୋସାଇଁ
ଏଥକୁ ବିଚାର କର ସାବଧାନ ହୋଇ ।
ଶୁଣି ସୁରପତି ହୋଇ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ମୟ
ଦେବତାଙ୍କୁ ଚାହିଁ ପୁଣ ବୋଲେ ସୁରରାୟ ।
ଅସୁର ସଙ୍ଗରେ ଆମ୍ଭେ କରିବା ସମର
ଯେ ଯାହାର ଅସ୍ତ୍ର ଶସ୍ତ୍ର ବେଗେ ଯାଇ ଧର ।
ଶୁଣି ଦେବଗଣ ଯାନ ବାହନ ଚଢ଼ିଲେ
ଯେ ଯାହା ଆୟୁଧମାନ ତୁରିତେ ଧରିଲେ ।
ମୃଦଙ୍ଗ ଦୁନ୍ଦୁଭି ଆଦି ବାଜେ ବୀରତୁର
ଶଙ୍ଖ ମହୁରୀ ମଙ୍ଗଳ ବାଦ୍ୟ କୁତୂହଳ ।
ଐରାବତ ଚଢ଼ି ଇନ୍ଦ୍ର ବାହାର ହୋଇଲେ
ସଜହୋଇ ଦେବତାଏ ଆଗଭର ହେଲେ ।
ମଙ୍ଗଳ ଆରତି ପୁଣି ବନ୍ଦାପନା ହୋଇ
ଆପଣେ ଅଇଲା ସଜହୋଇ ସୁରସାଇଁ ।
ଚିତ୍ରସେନ ସୁରସେନ ଆଦିଙ୍କର ମୂଳେ
ବେଗେ ଦେବଗଣ ସଜ ହେଲେ ଯେ ଯାହାରେ ।
ଥୋକାଏକ ଦୂର ତହୁଁ ଗଲେ ମେଳ ହୋଇ
ଅସୁର ଆସିବା ପଥ ନିରୋଧିଲେ ଯାଇଁ ।
ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ଯେ ଅସୁର ବଳ ସଙ୍ଗେ ଘେନି
ପାବନୀ ଗଙ୍ଗାକୂଳରେ ମିଳିଲା ତକ୍ଷଣି ।
ଦେବତାଏ ଆସି ସେହି ଠାବରେ ମିଳିଲେ
ବାଦ୍ୟର ଶବଦ ଶୁଭେ ତହିଁ କୁତୂହଳେ ।
ଦୁଇସୈନ୍ୟ ତହିଁ ଯହୁଁ ହୋଇଲେକ ଭେଟ
ଉଚ୍ଚବାଚ ହୋଇ ସର୍ବେ ଦେଖାଇ ମୁରାଟ ।
ଦେବାସୁର ସୈନ୍ୟ ଯହୁଁ ଏକମେଳ ହେଲେ
ଉଚ୍ଚବାଚ ହୋଇ ଘୋର କନ୍ଦଳ ସେ କଲେ ।
ମାର ମାର ଶବ୍ଦ କରି ଡାକନ୍ତି ଅସୁରେ
ଡାକ ଶୁଣି ଦେବଗଣ ଧାଉଁଛନ୍ତି ଖରେ ।
ମାରନ୍ତି ଭାଲ୍ଲ ଶକତି ଶୂଳ ତୀକ୍ଷଣ ଶର
ଯାଇଣ ପଡ଼ଇ ତାହା ଅସୁରଙ୍କ ଶିର ।
ମୁହଁ ମାଡ଼ି ହୋଇ ଆସି ଭୂମିରେ ପଡ଼ଇ
ଲିତାଏ ସେ ଅସୁରଙ୍କ ଅଙ୍ଗେ ନ ଭେଦଇ ।
ଘାତ ପାଇଣ ଅସୁର ହୋଇ କୋପମୁଖ
ଦେବତାମାନଙ୍କୁ ଗାଳି ଦିଅନ୍ତି ଅନେକ ।
ତୁମ୍ଭେ ଦେବତାଏ ଅଟ ଆମ୍ଭ ଭକ୍ଷ ପୁଣ
ତୁମ୍ଭମାଂସ ଖାଇ ତୋଷ ହୋଇବ ପରାଣ ।
କହୁ କହୁ ଶସ୍ତ୍ର ମରାମରି ସେ ହୁଅନ୍ତି
କେହି କାହାକୁ ସଂଗ୍ରାମେ ନୀଚ ସେ ନୁହନ୍ତି ।
ବେଳୁବେଳ ବଢ଼ିଲା ସେ ଯୁଦ୍ଧ ଅଗୋଚର
ଦେବତାଙ୍କ ଅସ୍ତ୍ରେ ଦୈତ୍ୟ ପଡ଼ିଲେ ଅପାର ।
ଯେସନେ କଦଳୀ ବନ ବାତାଘାତେ ଧ୍ୱଂସ
ଅସୁର ବଳ ତେସନେ ପଡ଼ିଗଲେ ନାଶ ।
ମଡ଼ାର ଉପରେ ମଡ଼ା କୁଢ଼ କୁଢ଼ ହୋଇ
ହାତୀ ଘୋଡ଼ା ପଦାତି ଯେ କ୍ଷୟ ପାଇଯାଇ ।
ରକତେ କର୍ଦ୍ଦମ ହୋଇଗଲା ମହୀସ୍ଥଳୀ
ରକ୍ତବହେ ଯେଉଁପରି ନଦୀ ଯେ ଉଛୁଳି ।
ରକତ ନଦୀରେ ମଡ଼ା ଯାଉଛନ୍ତି ଭାସି
ଗୃଧ୍ର ଶୃଗାଳେ ବସିଣ ମୁଖେ ମାଂସ ଭକ୍ଷି ।
ଅସୁରଙ୍କ ଘାତେ ଦେବଗଣ ଯେ ପଡ଼ିଲେ
ଆକାଶେ ଥାଇ ନାରଦ ମୁନି ଦେଖୁଥିଲେ ।
କଳି ଧୋକଡ଼ିରୁ ସେହି ମୁଠାଏ ବୁଣିଲେ
ଲାଗୁ ଲାଗୁ ବୋଲି ତହିଁ ନାଚ ଆରମ୍ଭିଲେ ।
ହରି ଧ୍ୱନି କରି ବୀଣା ନାଦ ସେ କରନ୍ତି
ମହାଆନନ୍ଦରେ ମୁନି ଯୁଦ୍ଧକୁ ଦେଖନ୍ତି ।

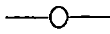
ଏହପରି ରାତ୍ରଦିନ ସଂଗ୍ରାମ ହୋଇଲା
ଅନେକ ଅସୁରବଳ ତହିଁ କ୍ଷୟ ଗଲା ।
ଅସୁରବଳ ବିନାଶ ଦେଖି ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର
ବିଚାରଇ ଯଶ ମୋର ନୋହିବ ଏଥର ।
ମର୍ତ୍ତ୍ୟମଣ୍ଡଳରେ ମୁହିଁ ଦିଗବିଜେ କଲି
କାହାର ହାତରେ ଅପଚୟ ନ ପାଇଲି ।
କୃତକେଶ୍ରୀ ସଙ୍ଗେ ମୁହିଁ କଲଇଁ ସମର
ଅନେକ ସୈନ୍ୟବଳ ସେ ମାଇଲା ମୋହର ।
ନାରଦ ଥାଇଣ ତାହା ଜୀଆଇଣ ଦେଲେ
ଦେବତାଙ୍କ ହାତେ ଅପଚୟ ହେଲା ଭଲେ ।
ଏତେକ ବୋଲି ଅସୁରକୋପଭର ହୋଇ
ଧନୁରେ ନାରାଚମାନ ପୂରାଇଲା ନେଇ ।
କୋପେ ଦେବତାମାନଙ୍କୁ ମାରି ଗୋଡ଼ାଇଲା
ଏକ ଏକ ନାରାଚ ସେ ଜଣକେ ବିନ୍ଧିଲା ।
କୋଟି କୋଟି ମାରନ୍ତେ ସେ ଅସ୍ତ୍ର ଶସ୍ତ୍ରମାନ
ପଡ଼ିଲେକ କୁଢ଼ କୁଢ଼ ହୋଇ ଦେବଗଣ ।
ଦେଖି ତାହା ଶକ୍ରରାୟ କୋପେଣ ଧାଇଁଲା
ପ୍ରୋଢ଼ା ଅସୁରକୁ ଯାଇ ବାଟ ଓଗାଳିଲା ।
ବୋଇଲା ଅସୁର କିମ୍ପା ସୈନ୍ୟ ତୁହି ନାଶୁ
ଆଜ କରିବଇଁ ମୁହିଁ ତୋତେ ଧୂଳିପାଂଶୁ ।
ଏତେ ବୋଲି ଶକ୍ରରାୟ ନାରାଚ ପୂରାଇ
ଅସୁରର ଉପରକୁ ନିଠାଇ ବିନ୍ଧଇ ।
ଅଙ୍ଗେ ବାଜନ୍ତେ ନାରାଚମାନ ନ ଭେଦିଲା
ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ ଅଗ୍ନିପରି ଜଳିଣ ଉଠିଲା ।
ଟହ ଟହ ହୋଇ କରି ହସିଲା ଅସୁର
ସହସ୍ରେ ନାରାଚ ପୁଣି ବିନ୍ଧଇ ପଛର ।
ଇନ୍ଦ୍ରର ଅଙ୍ଗରେ ତାହା ବାଜିଲାକ ଯାଇ
ହବୋଡ଼ା ଶରରେ ଶକ୍ର ଦେଲାକ ଉଡ଼ାଇ ।
କୋପେଣ ଅସୁର ତହୁଁ ଆଗଭର ହେଲା
ଲକ୍ଷେକ ନାରାଚ ପୁଣି ଗୁଣେ ବସାଇଲା ।
ତାହା ସବୁ ସମ୍ଭାଳିଣ ସହସ୍ରାଲୋଚନ
ପାଞ୍ଚଶତ ନାରାଚ ସେ ଚଢ଼ାଇଲା ପୁଣ ।
ଅସୁରର ଉପରକୁ ମନ୍ତ୍ରିଣ ବିନ୍ଧିଲା
ଅସୁର ଉପରେ ଯାଇଁ ସେ ଶର ପଡ଼ିଲା ।
ସ୍ନେହା ଫୁଟି ସେ ନାରାଚ ନିକଳିଣ ଯାଇଁ
ଖଳ ଖଳ ହୋଇ ରକ୍ତ ପଡ଼ିଲାକ ବହି ।
ରୁଧିର ବହିବାକୁ ସେ ନ କରଇ ଶଙ୍କା
ବାୟୁବେଗେ ରଥ ବାହେ ହୋଇ ରଣରଙ୍କା ।
ଦୁହେଁ ମହାକ୍ଷତ୍ରୀ କେହି ନ ଘୁଞ୍ଚନ୍ତି ରଣେ
ନାରାଚ ସେ ମରାମରି ହନ୍ତି ଜଣେ ଜଣେ ।

ଦୁଇରାତ୍ର ଦୁଇଦିନ ସମର ହୋଇଲା
ନାରାଚ ଘାତରେ ସ୍ନେହାମାନ ଯେ ଛିଡ଼ିଲା ।
ନାରାଚ ତେଜେ ଆକାଶ ଧୂମମୟ ହୋଇ
ଦିବସ ଯେ ଅନ୍ଧକାର ପ୍ରାୟେକ ଦିଶଇ ।
ବେଳୁବେଳ ସମର ଯେ ଅଧିକ ହୋଇଲା
କେହି କାହାକୁ ହିଁ ତହିଁ ଜିଣାନ୍ତା ନୋହିଲା ।
ଯେତେକ ଅସୁରବଳ ତହିଁ ଆସିଥିଲେ
ଦେବତାଙ୍କ ଶରଘାତେ ସର୍ବେ ନାଶଗଲେ ।
ହାତୀ ରଥୀ ଘୋଡ଼ା ଯେତେ ସବୁ ଗଲେ କ୍ଷୟ
ମନ୍ତ୍ରୀକି ଘେନି ରହିଛି ଏକା ଦୈତ୍ୟରାୟ ।
ରାତ୍ର ଦିବସ ସମରେ କ୍ଷଣେ ନ ରହଇ
ରକତରେ କର୍ଦ୍ଦମ ଯେ ହେଉଅଛି ମହୀ ।
ଦେବ ଦାନବରେ ସେହି ଯୁଦ୍ଧ ଘୋର ତର
ଶସ୍ତ୍ର ଭେଦେ ଅଙ୍ଗ ହେଲା ରକ୍ତେ ଜର ଜର ।
ନିଜବଳ ହତ ଦେଖି ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ରାୟ
ମନେ ବିଚାରଇ ଏଥି ହୋଇବ ଅଜୟ ।
ଏତେକ ଭାଳି ସେ କରେ ଗଦାଏ ଧଇଲା
ଶକ୍ରରାଜା ଅଙ୍ଗେ ନେଇ ବୁଲାଇ ପିଟିଲା ।
ଗଦା ବାଜନ୍ତେଣ ଇନ୍ଦ୍ର ଅଙ୍ଗକୁ ପାତିଲେ
ବିଭଙ୍ଗ ନ ହୋଇ ଟହ ଟହ ସେ ହସିଲେ ।
ରଥର ଉପରୁ ଦୈତ୍ୟ ଡେଇଁଣ ପଡ଼ଇ
ମୁଠେ ନେଇ ଇନ୍ଦ୍ରରାଜା ଉପରେ ମାରଇ ।
ବିଧା ଘାତ ପାଇ ଇନ୍ଦ୍ର ମନେ କୋପ କଲେ
ବଜ୍ରସୂଚୀ ଶର ସେହୁ ହସ୍ତରେ ଘେନିଲେ ।
ଅସୁର ଉପରେ ତାହା ନେଇ କଚାଡ଼ିଲେ
ସମ୍ଭାଳରେ ପୌଢ଼ାସୁର ଏମନ୍ତ ବୋଇଲେ ।
ବଜ୍ର ପଡ଼ନ୍ତେ ଅସୁର ପଡ଼େ ପ୍ରାଣହାରି
ଦେଖିଣ ନାରଦ ତାହା ହରିଧ୍ୱନି କରି ।
ରଥେ ଥାଇ ଦେଖିଲା ଯେ ତାହା ମନ୍ତ୍ରୀବର
ନିଜେ ନାଶ ହେବା ଭୟେ ହେଲା ଥରହର ।
ଏତେ ଭାଳି ମନରେ ସେ ମହାଭୟ କଲା
ତାର ଭୟ ଦେଖି ସୁରପତି ବିଚାରିଲା ।
ଏହାକୁ ମାଇଲେ ଅବା ହୋଇବ କି ଯଶ
ଏହୁ ଯେ ସେବକ ଜନ ସବୁରି ବିଶ୍ୱାସ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ତାକୁ ବୋଇଲେ ହେ ଶୁଣ ମନ୍ତ୍ରୀବର
କିମର୍ଥେ ଭୟରେ ତୁହି ହେଉ ଥରହର ।
ତୋହର କି ଦୋଷ ଅବା ହୋଇଛି ଏଥିରେ
ତୁ ସେବକ ଲୋଭ ଭୟ ନ କର ମନରେ ।
ଏହି ରଥେ ଚଢ଼ି ତୁହି ତୋର ରାଜ୍ୟେ ଜାଇ
ରାଜା ମଲା ବୋଲି ବାର୍ତ୍ତା କହ ସାହି ସାହି ।

ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଲେ ପ୍ରଭୁ ତୁମ୍ଭ ଆଜ୍ଞା ପରମାଣେ
ବାରତା ଯାଇ କହିବି ରାଜ୍ୟେ ଏହିକ୍ଷଣେ ।
ଅନୁକ୍ଷଣେ ମୁଁ ସେବକ ପୁରୁଷ ଅଟଇ
ସବୁବେଳେ ତୋ ଚରଣେ ମୁହିଁ ଖଟିଥାଇ ।
ପୁଣି ଶକ୍ରରାୟ ତାକୁ ହସି ପଚାରିଲେ
ସତ କହିବୁ ଭୋ ମନ୍ତ୍ରୀ ଏ ମୋହର ତୁଲେ ।
ଏହାର ଯେ ବାପ ନାମ ଜାଣୁଚିକି ତୁହି
କି ନାମ ଅଟଇ ମୋତେ କହ ତ ବୁଝାଇ ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଇଲା ଗୋସାଇଁ ସାବଧାନେ ଶୁଣ
ଏହାର ପିତାର ନାମ ଗୁଢ଼ାସୁର ଜାଣ ।
ବଡ଼ ଗରିଷ୍ଠ ଅଟଇ ସେ ଦୁଷ୍ଟ ଅସୁର
ଅପ୍ରୀତି ଅର୍ଜିଛି ସେହି ଦେବଙ୍କ ସଙ୍ଗର ।
ଇନ୍ଦ୍ର ବୋଲେ ସେ ଅସୁର କାହା ହସ୍ତେ ମଲା
ଏ କଥା ଗୋଟାକ ମୋତେ ସନ୍ଦେହ ଲାଗିଲା ।
ଅର୍ଜୁନର ହସ୍ତେ ସେହି ଅସୁର ମରିଛି
ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ପୁଅ କଥା ଶୁଣ ମୁଁ କହୁଛି ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଲଇ ଏହାର ପୁତ୍ର ଏକ ଅଛି
ତାର ନାମ କିସ ବୋଲି ଶକ୍ରରାୟ ପୁଛି ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଲଇ ତା ନାମ ଅଟେ ମୁଢ଼ାସୁର
ଏହାଶୁଣି ସହସ୍ରାକ୍ଷ ହସେ କର କର ।
ବାପ ନାମ ହୋଇଲାକ ପୁଣି ମୁଢ଼ାସୁର
ତାର ପୁତ୍ର ନାମ ଗୋଟା ହେଲା ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ।
ନାତି ନାମ ସେହିପରି ମୁଢ଼ାସୁର ହେଲା
ଏହିପରି ନାମ କାହିଁ ଶୁଣା ତ ନ ଥିଲା ।
ଏ ଉତ୍ତମ ନାମ କାହୁଁ ପାଇଲେ ସେ ହାଦେ
ମନ୍ତ୍ରୀକି ବହୁ ପ୍ରଶଂସା କରି ସୁରଇନ୍ଦ୍ରେ ।
ବୋଇଲେ ତୁହି ତୋହର ଯାଅ ନିଜ ଦେଶ
ମୁଢ଼ାସୁରକୁ ତୁ ଯାଇ କର ରାଜ୍ୟେ ଈଶ ।
ଆଜ୍ଞା ପରମାଣେ ତହିଁ ମନ୍ତ୍ରୀ ଚଳିଗଲା
ଆପଣା ରାଜ୍ୟରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ।
ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ନାଶି ଇନ୍ଦ୍ରରାଜା ବାହୁଡ଼ିଲେ
ଅମର ପୁରରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
ବାରତା ପାଇ ତୁରିତେ ଶଚୀ ମହାଦେଈ
ଅର୍ଘ୍ୟଥାଳି ଘେନି ଆସି ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ବନ୍ଦାଇ ।
ବନ୍ଦାପନା କରି ଘେନି ଭିତରକୁ ଗଲେ
ସଭାକୁ ମଣ୍ଡାଅ ବୋଲି ଭୃତ୍ୟଙ୍କୁ ବୋଇଲେ ।
ସୁଧର୍ମା ସଭା ଯେ ତହୁଁ ମଣ୍ଡଣି ହୋଇଲା
କିସ ପଟାନ୍ତର ତାକୁ ଦେବଇଁ ମୁଁ ଭଲା ।
ଭିତରେ ସେ ଇନ୍ଦ୍ରରାୟେ ମଣୋହି ସାରିଲେ
ଅମୃତ ପାନରେ ସେହୁ ଆତ୍ମା ତୋଷ କଲେ ।

ସୁଧର୍ମା ସଭାରେ ସବେ ବିଜେ କଲେ ଯାଇ
ଈଶ୍ୱର ପବନ ଦୁହେଁ ତହିଁ ସଙ୍ଗ ହୋଇ ।
ଦେବତାଏ ଯେ ଯାହାର ଆସନେ ବସିଲେ
ଇନ୍ଦ୍ରର ମୁଖରୁ ଯୁଦ୍ଧ ବାରତା ଶୁଣିଲେ ।
ଅସୁର ବିନାଶ ଶୁଣି ସମସ୍ତେ ହରଷେ
ପୃଥିବୀର ଭାର ତହୁଁ ହୋଇଲା ଉଶ୍ୱାସେ ।
ନାଚନ୍ତି ସ୍ୱର୍ଗର ଅପସରା ସୁଖ ପାଇ
ସ୍ୱର୍ଗ ଭୁବନ ଆନନ୍ଦ କହି ନ ହୁଅଇ ।
ଅଗସ୍ତି କହନ୍ତି ଆହେ ମନୁରାୟେ ଶୁଣ
ଏ ପ୍ରକାରେ ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ପାଇଲା ମରଣ ।
ତାହା ଶୁଣିଣ ବିଲଙ୍କ ଦେଶ ଦଣ୍ଡଧର
ମୁନିଙ୍କୁ କରଇ ଶତବାର ନମସ୍କାର ।
ତାହାର ଯେ ପୁତ୍ର ସେହି ମୁଢ଼ାସୁର ଥିଲା
ପିତାର ମରଣ ଶୁଣି କିସ ବିଚାରିଲା ।
ରାଜା ପୁଛନ୍ତେ କହନ୍ତି ତାକୁ ମୁନିବର
ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ ହେଲା ଯାଇ ମନ୍ତ୍ରୀବର ।
ସେ ରାଜ୍ୟରେ ଲୋକେ ତାକୁ ପଚାରନ୍ତି ତହିଁ
ତୁହି ତ ଅଇଲୁ ରାଜା ଅଛନ୍ତି ତ କାହିଁ ।
ମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲା ଯେ ରାଜା ସମରେ ପଡ଼ିଲା
ସହସ୍ର ସଇନି ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତା ମାଇଲା ।
ଏକାହୋଇ ପ୍ରାଣଘେନି ମୁହିଁ ଅଇଲଇଁ
ମୁଢ଼ାଅସୁରକୁ ରାଜା କରିବାର ପାଇଁ ।
ପିତାର ମରଣ ପାଇଁ ସେହି ମୁଢ଼ାସୁର
ଅନେକ ରୋଦନ କଲା ମନ୍ତ୍ରୀର ଆଗର ।
ତହୁଁ ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଲେ ତାକୁ କ୍ରୋଧକରି ଶାନ୍ତି
ପାତ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀ ଘେନି ତୁହି ହୁଅସି ନୃପତି ।
ପିତାର କ୍ରିୟା ମାନସେ ସାରିଣ ତତ୍ପତି
ଅଳମ୍ବୁଷା ରାଜ୍ୟରେ ସେ ହୋଇଲା ନୃପତି ।
ପାତ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀ ସାମନ୍ତ ଯେ ଘେନି ରାଜ୍ୟ କଲା
ବଡ଼ ଗରିଷ୍ଠ କାହାକୁ ତିଳେ ନ ଡରିଲା ।
ଅନେକ ସୁଖରେ ସେହୁ ରାଜ୍ୟ କରୁଥାଇ
ଦେବ ଦାନବ ମାନବ ତିଳେ ନ ଡରଇ ।
ଏବେ ଶୁଣିଲୁ କି ଆହୋ ମନୁ ନୃପରାଣ
ଏ ଯେ ମଧ୍ୟପର୍ବ ମହାଭାରତ ଆଖ୍ୟାନ ।
ବନ୍ଦଇ ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ଜନ ଉଦ୍ଧାରଣ
ଭକତବତ୍ସଳ ଯୋଗୀଜନଙ୍କର ଧ୍ୟାନ ।
ଦୟାନିଧି ନାମ ପୁଣି ଅଟଇ ଯାହାର
ଯେ ଦରିଦ୍ର ଜନଙ୍କର ଅଟଇ ସୋଦର ।
ଅରକ୍ଷିତ ଲୋକଙ୍କର ଅଟନ୍ତି ଯେ ବନ୍ଧୁ
ତେଣୁ ତାହାଙ୍କର ନାମ ଅଟେ କୃପାସିନ୍ଧୁ ।

ପତିତପାବନ ବାନା ପତିତ ତାରଣ
ଭବଭୟ ଦୁର୍ଗତିରୁ ରଖ ନାରାୟଣ ।
ତୁଳସୀବଲ୍ଲଭ ପାଦପଦ୍ମେ ମୋର ଆଶ
କବି ଶାରଳା ମାଗୋ ବିଷ୍ଣୁ ପାଟରାଣୀ ।
ତୁ ଅଭୟ ବରଦାତ୍ରୀ ଦୁର୍ଗତି ତାରିଣୀ
ଦୁଃଖ ବିନାଶିନୀ ମାଗୋ ସିନ୍ଧୁର ଦୁହିତା
ସର୍ବଜନଙ୍କର ମାଗୋ ଅଟୁ ପଡ଼ିଦାତା ।
ନିତ୍ୟ ନିତ୍ୟ ଯେଉଁଜନ ତୋ ପାଦେ ବଦନ୍ତି
ତୁ ବିପୁଳ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ତାଙ୍କୁ ଦେଉ ମହାସତୀ ।
ପଦ୍ମ ପୁଷ୍ପ ଜନ୍ମିବାରୁ ପଦ୍ମିନୀ ତୋ ନାମ
କମଳିନୀ ବୋଲି ନାମ କରନ୍ତି ବଖାଣ ।
ସେହି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ ଚରଣ କମଳେ
ଶୂଦ୍ରମୁନି ଶାରଳାର ଶିର ସଦା ଲୁଳେ ।

ଉଷା ହରଣ

ଏଥୁଅନ୍ତେ କିସ ହେଲା କୁମ୍ଭଋଷି ଶିଷ୍ୟ
ଶୁଣନ୍ତେ ମୋର ପାତକ ହୋଇଯିବ ଧ୍ୱଂସ ।
ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ତୁହୋ ଶୁଣ ନୃପରାଣ
ଏଥୁ ଅନନ୍ତରେ ଦେବ ଉଷା ଯେ ହରଣ ।
ନମସ୍ତେ ଶାରଳା ଦେବୀ ଝଙ୍କଡ଼ର ବାସୀ
ଅଭୟ ବର ଦାୟିନୀ ସର୍ବ ଦୁଃଖ ନାଶି ।
କଳିକାଳ ବିଧ୍ୱଂସିନୀ କରୁଣା ବାରିଧି
କରିବା କରୁଣା ମୋତେ କୃପା ପୟୋନିଧି ।
ତୁ ଗୋ ସରସ୍ୱତୀ ହରିହର ପାଟରାଣୀ
ହୋଇବ ସଦୟ ମୋତେ ହରିର ଘରଣୀ ।
ଅନାଦି ଅପର୍ଣ୍ଣା ମାଗୋ ଅଟୁ ମାହେଶ୍ୱରୀ
କୋଟି ପ୍ରଳୟ ନିମିଷ ମାତ୍ର ତୋତେ ସରି ।
ଶୁଦ୍ଧ ସ୍ଫଟିକ ବରନ ଅଭୟା ହିଙ୍ଗୁଳା
ଦୁର୍ଗତି ନାଶିନୀ ମାଗୋ ସରବ ମଙ୍ଗଳା ।
ସଜ୍ଜନ ଜନମାନଙ୍କ ହୃଦେ ତୋର ବାସ
ଶାରଳା ଦାସର ତବ ପାଦେ ମାଗୋ ଆଶ ।
ଯହୁଁ ପରସନ୍ନ ମୋତେ ଶ୍ରୀଚଣ୍ଡୀ ଶାରଳା
ତେଣୁ ମୁଁ ସପତ ସିନ୍ଧୁ କରି ଲୋଡ଼େ ଗୋଳା ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ଅଗୋଚର ଯେ ଶ୍ରୀ ମହାଭାରତ
ସପତ ସମୁଦ୍ର ମୁହିଁ କରିବି ତଦନ୍ତ ।
ବ୍ୟାସ ମହାମୁନି ସେ ଯେ ଏଥିର କାରଣ
କରିବାକୁ ସାମରଥ ସେ ବିଷ୍ଣୁ ପୁରାଣ ।
କୋଟିଯୁଗ ବସି ସେହୁ ଅନ୍ତ ନ ପାଇଲେ
ମହାଭାଗ ହେତୁ ସେ ଭାରତ ନାମ ଦେଲେ ।

ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ମୁନି ଶୁଣ ମନୁରାୟେ
ସଂକ୍ଷେପି କହିବାକୁ ଯେ କାର ଶକ୍ୟ ହୁଏ ।
ତୁ ଯେ ପଚାରିଲୁ ଏଥେ ଶୁଣ ନୃପରାଣ
ଉଷାହରଣ ହୋଇବ ଶୁଣିବାକ ପୁଣ ।
ଏହି ଯେ ମହାଭାରତ ମଧ୍ୟପର୍ବ କଥା
ହରଇ ନାନା ଦୁଷ୍କୃତ ପୁଣି ମନୋବ୍ୟଥା ।
ଅନ୍ତେ ବଇକୁଣ୍ଠେ ବାସ ଦ୍ୟନ୍ତି ଚକ୍ରପାଣି
ନାନାଦି ପାତକୁ ତରିଯାନ୍ତି ଭବେ ପ୍ରାଣୀ ।
ତୁ ଯେ ଧାର୍ମିକ ବିବେକୀ ଆଉ ଗୁଣବନ୍ତା
ଏକମନେ ଶୁଣ ଉଷା ହରଣର କଥା ।
ଶୋଣିକ ନାମରେ ପୁଣ ବୈତରଣୀ ତୀରେ
ବାଣାସୁର ନାମରେ ଯେ ତହିଁ ନୃପବରେ ।
ବଳିସୁତ ଈଶ୍ୱରଙ୍କଠାରୁ ପାଇ ବର
ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଅମର ଯେ ସହସ୍ର ତା କର ।
ମହା ବୀରବର ସେହୁ ଅଟେ କଉଣପ
ଶିବ ପ୍ରିୟ ଆବର ତା ଭୟଙ୍କର ରୂପ ।
ତାର କୋଳେ ଜାତ ହେଲା ଏକଇ ଦୁଲଣୀ
ପାବର୍ତୀଙ୍କ ରୂପକୁ ଯେ ପାରଇ ସେ ଜିଣି ।
ଫାଲଗୁନ ଶୁକ୍ଳପଞ୍ଚମୀ ତିଥି ଗୁରୁବାର
ରୋହିଣୀ ବୃଷଚନ୍ଦ୍ର ଯେ ଅଟେ ସେଦିନର ।
ଗର ନାମେ କରଣ ଯେ ପ୍ରୀତି ନାମେ ଯୋଗ
କୁମ୍ଭ ସଂକ୍ରାନ୍ତିର ଯେ ବାଇଶଦିନ ଭୋଗ ।
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ଜନ୍ମ ହୋଇଲା କୁମାରୀ
ସକଳ ମଙ୍ଗଳ ତାର ପଣ୍ଡିତେ ଉଚ୍ଚାରି ।
ଦୁହିତାକୁ ଦେଖି ତାର ଉଲ୍ଲସିଲା କାୟେ
ତେଣୁ କରି ଉଷା ନାମ ତାହାର ଯେ ଦିଏ ।
ଦିନକୁ ଦିନ ବାଳିକା ବଢ଼େ ଆନୁଆନ
ଶୁକଳ ପକ୍ଷରେ ଯେହ୍ନେ ଚନ୍ଦ୍ର ବର୍ଦ୍ଧମାନ ।
କେତେହେଁକ ଦିନେ କନ୍ୟା ହେଲା ନବଯୁବା
ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁନ୍ଦର ଦିଶେ ତାର କୁଚପ୍ରଭା ।
ନୟନ ନୀଳ ଉତ୍ପଳ ନାସା ତିଳଫୁଲ
ଦନ୍ତ ରଜମୋତି ସମ ବନ୍ଧୁଲୀ ଅଧର ।
ରକତ କୁସୁମ ଜିଣି ପାଦତଳ ରଙ୍ଗ
ରାଜହଂସ ଗମନା ସେ ଅତି ଶୋଭା ଅଙ୍ଗ ।
କୋକିଳ ବଚନେ ବାଳୀଭାଷେ ମୃଦୁବାଣୀ
ଅପାଙ୍ଗ ଦୃଷ୍ଟିରେ କାମଦେବ ପାରେ ଜିଣି ।
କର୍ଣ୍ଣରେ ତା ହେମଚାପ ଗୁରୁ ଶୁକ୍ର ଗଞ୍ଜେ
ତହିଁରେ ମୁକୁତା ଜ୍ୟୋତି ମନଦର୍ପ ଭାଙ୍ଗେ ।
କଣ୍ଠତଟେ ଶୋଭାବନ ମୁକୁତାର ଚାପ
ବାହୁରେ ବାହୁଟି ତହିଁ ନାନାରତ୍ନ ଧାପ ।

ପୟରେ ନୂପୁର ତାର ବାଜେ ଝମ ଝମ
ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠିରେ ମୁଦ୍ରିକା ତା ସୂର୍ଯ୍ୟ ଜ୍ୟୋତିସମ ।
ଦେବାଙ୍ଗ ବସନ ପରିଧାନ କରି ବାଳୀ
ନାନା କୁସୁମ ଦେଇଣ କେଶ ତା ସମ୍ଭାଳି ।
ସଙ୍ଗେ ସହଚରୀ ତାର ଚିତ୍ରରେଖା ଘେନି
କୁସୁମ ବନର ମଧ୍ୟେ ଭ୍ରମଇ କାମିନୀ ।
ନାନା କୁସୁମମାନ ସେ ତୋଳେ ମନଇଚ୍ଛା
ପୂଜେ ସଦାଶିବ ପୂରିବାକୁ ମନବାଞ୍ଛା ।
ମୃଗଧ୍ୱନି ଶୁଣିଣ ତା ଚମକଇ ତନୁ
ରତିଶାସ୍ତ୍ର ସୁମରିଣ ବିଚଳିତ ମନୁ ।
ପୁଣ ପୁଣ ତୋର ବାସ ଫେଡ଼ାଇ ସରାଗେ
ଦେଖଇ ତା ସୀମଷ୍ଠାନ ମନ ଉଦବେଗେ ।
ଯେଣୁ ସେହି ବିପିନ ଯେ ଅଟଇ ନିର୍ଜନ
ତେଣୁକରି ଫେଡ଼ିଣ ସେ ପିନ୍ଧଇ ବସନ ।
ଚନ୍ଦ୍ରକଳା ସୁମରିଣ ରତି ଇଚ୍ଛାକରି
ନାନା ପରିବନ୍ଧମାନ ମନରେ ସୁମରି ।
ମଣ୍ଡଭରେ ଦେଖି ବିଚାରଇ ସେ ମନକୁ
ସାତ୍ୱିକ ବିକାର ତାର ଭେଦିଲା ତନୁକୁ ।
ଖରତରେ ନିଃଶ୍ୱାସ ଯେ ଛାଡ଼େ ଘନ ଘନ
ତରଳିତ ତନୁ ପୁଣି ବିରସ ବଦନ ।
ଚରଣ ଚଳାଇ ସେହୁ ନ ପାରଇ ଯାଇ
ଦେଖି ଚିତ୍ରରେଖା ତାକୁ ବେଗେ ସମ୍ଭାଳଇ ।
ଆଶ୍ୱାସନା କରି ତହୁଁ ନିଜପୁରେ ଗଲା
ସୁବାସିତ ଜଳ ନେଇ ବଦନେ ସିଞ୍ଚିଲା ।
ସଖୀକୁ ନ କହେ କେବେ ମରମ ବଚନ
ନୁହଇ ସୁବେଶ ପୁଣ ନ ପିନ୍ଧେ ବସନ ।
ଚଞ୍ଚଳ ଚିତ୍ତ ତାହାର ଚିତ୍ରରେଖା ଜାଣି
ବହୁତ ମତେ ତାହାକୁ ବୋଧଇ ତରୁଣୀ ।
ନ ଘେନଇ ସଖୀର ସେ ହାସ ପରିହାସ
ଦିବସ ଅନ୍ତରେ ହେଲା ରଜନୀ ପ୍ରବେଶ ।
ଯେ ଯାହା ଘରେ ଶୋଇଲେ ଅଳସିତ ତନୁ
ପ୍ରଦୀପରେ ତେଜ ମଣେ ସେହି ବଳି ଭାନୁ ।
ଚନ୍ଦ୍ରଶାଳାପୁର ବୋଲି ନ ଜାଣିଲା ବାଳୀ
ନୟନରେ ନିଦ ନାହିଁ ସର୍ବଦା ବିକଳି ।
ଅନେକ କଷ୍ଟେ ହୋଇଲା ନେତ୍ରଦୋଷ ଜାଣି
ଅତିକଷ୍ଟେ ବଞ୍ଚିଲା ସେ ଦିବସ ରଜନୀ ।
ପ୍ରଭାତ ସମୟେ ବାଳୀ ଦେଖିଲା ସ୍ୱପନ
ଦିବ୍ୟପୁରୁଷ ଏକ ତା ମିଳେ ସନ୍ନିଧାନ ।
ପଲ୍ୟଙ୍କ ପରେ ବସିଣ ଅଳପ ଆଶ୍ୱାସି
କୁଚରେ ହସ୍ତ ଦେଇଣ ବିନୟରେ ଭାଷି ।
କୋଳେ ବସାଇଣ ତାର ଚୁମ୍ବଇ ବଦନ
ଏହି ସମୟରେ ତାର ହେଲା ନିଦ୍ରାଭଗ୍ନ ।
ହା ହା ନାଥବୋଲି ବାଳୀ ଉଚ୍ଚେ ଦେଲା ରାବ
ଶୁଣି ଚିତ୍ରରେଖା ଦାସୀ ବୋଲେ ମନଭାବ ।
ଶୁଣ ଗୋ ସୁନ୍ଦରୀ ତୁହି ମୋହର ଯେ ବାଣୀ
ବିପରୀତ କଥା ଏବେ କହୁ ଗୋ ମିତଣୀ ।
ବିକଶିତ ପୁଷ୍ପ ପ୍ରାୟ ସେହୁ ହୋଇଅଛି
ଭୃଙ୍ଗ ଲଭିଲା ପରାୟେ ପୁଂସ ମନେ ଇଚ୍ଛି ।
ସଖୀର ବଚନ ସେହୁ ଶୁଣି ମୃଦୁବାଣୀ
କହଇ ଯେ ଅଭିନବ ପୁରୁଷ ଏକ୍ଷଣି ।
ତାହାର ରୂପଗୁଣକୁ କହିବି ମୁଁ କିସ
କୋଟି କନ୍ଦର୍ପ ଅଟଇ ତାହାର ଯେ ବସ ।
ସେହି ପୁରୁଷ ଆସି ମୋ ଶଯ୍ୟାରେ ବସିଲା
ଅଧର ଚୁମ୍ବିଣ ଚାଟୁବଚନ ଭାଷିଲା ।
ଏହିକ୍ଷଣି ଥିଲା ଗଲା କେବଣ ଯେ କତି
ଏତେକ କହି ଭୂମିରେ ପଡ଼ିଲା ଯୁବତୀ ।
ତୋଳିଧରି ଚିତ୍ରରେଖା କହଇ ଆଶ୍ୱସ
ଅଦ୍‌ଭୁତେ କାହୁଁ ଏଥେ ଅଇଲା ପୁରୁଷ ।
ସଚେତ ହୋଇଣ ସଖୀ କହୁକିନା ମୋତେ
ତିନିପୁରେ ଥିଲେ ତାକୁ ଆଣିଦେବି ତୋତେ ।
ନୁହସି ଅଜ୍ଞାନ ତୁହି ସଙ୍କେତ ଯେ କହ
ସଖୀର ବଚନ ଶୁଣି ତେଜିଲା ସେ ମୋହ ।
ପାଦ ଧରିକରି କହେ ବହୁତ ବିନୟେ
ତୁ ମୋର ସଙ୍ଗାତ ଆଗୋ ହୁଅସି ସଦୟେ ।
ତୁ ଯେବେ ନିଶ୍ଚୟ ମୋର ଅଟୁ ଗୋ ମିତଣୀ
ଅବିଳମ୍ବେ ପତି ମୋତେ ନିଶ୍ଚେ ଦେବୁ ଆଣି ।
ସ୍ୱପନେ ଦେଖିଲି ମୁହିଁ ଯେସନେ ମୂରତି
ସେ ମୋହର ଜାଣ ସଖୀ ନିଶ୍ଚେ ପ୍ରାଣପତି ।
ତାହାର ବିହୁନେ ମୋର ନ ସରଇ ଦିନ
ସେହିରେ ସଖୀ ମୋହର ଜୀବର ଜୀବନ ।
ତାହାକୁ ତୁ ସଖୀ ଆଜି ଆଣିଦେବୁ ମୋତେ
ଅନେକ ବିନୟୀ ହୋଇ କହୁଅଛି ତୋତେ ।
ଏତେ ବୋଲି କରି ବାଳୀ ଧରଇ ଚରଣ
ମୁଁ ଅନାଥା ନାରୀ ମୋତେ କରସି କାରଣ ।
ଚିତ୍ରରେଖା ବୋଇଲା ଗୋ ଶୁଣ ପ୍ରାଣସହୀ
ମୋର ଆତ୍ମା ବଇକୁଲ୍ୟ ତୋର କଷ୍ଟ ଚାହିଁ ।
ଯେବଣ ପୁରୁଷକୁ ତୁ ଦେଖିଲୁ ସ୍ୱପନେ
ଚିତ୍ରପଟ ଲେଖୁଅଛି ଦେଖ ଗୋ ବଦନେ ।
ଯେ ତୋହର ଇଚ୍ଛା ମୁହିଁ ଆଣିଦେବି ତାହା
ଏହି ଚିତ୍ରପଟ ସଖୀ ନିରେଖିଣ ଚାହାଁ ।

ଏତେ ବୋଲି ଚିତ୍ରରେଖା ଚିତ୍ରପଟ ଫେଇ
ଜଣ ଜଣ କରି ନାମ ଧରିଣ କହଇ ।
ଏ ଯେ ସଖୀ ଦେଖ ସ୍ୱରଗର ଦେବରାଜ
ଦେଖ ଚିତ୍ରସେନ ବୀର ତାହାର ଆତ୍ମଜ ।
ଅଙ୍ଗାର ପନ୍ନଗ ଏହୁ ବରୁଣ କୁବେର
ତେତିଶକୋଟି ଦେବତା ଦେଖାଇ ପଟର ।
ଗନ୍ଧର୍ବ କିନ୍ନର ବିଦ୍ୟାଧରୀ ଯେ ମାନନ୍ତ
ଏକ ଏକକରି ସେହୁ ଦେଖାଏ ସମସ୍ତ ।
ନାଗଲୋକ ଦେବଲୋକ ବ୍ରହ୍ମଲୋକ ଯାଏ
ଚିତ୍ରପଟରେ ଲେଖିଣ ସଖୀଙ୍କୁ ଦେଖାଏ ।
ମଧ୍ୟଭୁବନେ ଅଛନ୍ତି ଲକ୍ଷେକ ନୃପତି
ଜଣ ଜଣ କରିଣ ସେ ଦେଖାଏ ଯୁବତୀ ।
ବ୍ରାହ୍ମଣ କ୍ଷତ୍ରୀୟ ବୈଶ୍ୟ ଶୂଦ୍ର ଅନ୍ୟ ଜାତି
ତହିଁ ନ ଦେଖିଣ ବାଳୀ ବିରସ ଯେ ମତି ।
ଦ୍ୱାରକାପୁରର ରାଜା ନାମ ଉଗ୍ରସେନ
ସାତବଂଶ ଯାଦବଙ୍କୁ ଲେଖେ ଆନୁଆନ ।
ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦେଖିଣ ହରଷ ଚତୁରୀ
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନେ ଦେଖି ତଳକୁ ବାଳୀ ମୁଖ କରି ।
କୃଷ୍ଣର ଲକ୍ଷେ ଷାଠିଏ ସହସ୍ର ନନ୍ଦନ
ସମସ୍ତ ଦିଶନ୍ତି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଚିହ୍ନବର୍ଣ୍ଣ ।
ପୁଣି ଲେଖିଲାକ ସେହୁ ଅନିରୁଦ୍ଧ ବୀର
ଅତି ସୁକୁମାର ତନୁ ନାହିଁ ପଟାନ୍ତର ।
ଦେଖିଣ ତାକୁ ହରଷ ହୋଇଲାକ ବାଳୀ
ଦେଖିସାରି ଚିତ୍ରପଟ ରଖିଲାକ ତୋଳି ।
ଆନନ୍ଦରେ ଅଶ୍ରୁଜଳ ବହେ ନେତ୍ର ବେନି
ଚିତ୍ରରେଖା ବୋଇଲା ତୁ ଶୁଣ ଗୋ ସଜନୀ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର ନାତି ସେହୁ କନ୍ଦର୍ପର ସୁତ
ରତି ମହାସୁତ ଅଟେ ଏହାଙ୍କର ମାତ ।
ଶତେ ବର୍ଷ ସେହୁ ଗଙ୍ଗାଜଳେ ଝାସିଥାଇ
କୋଟି ଲିଙ୍ଗ ପୂଜିଥିଲେ ଏହାଙ୍କୁ ଯେ ପାଇ ।
ଏ ଯେ ସଖୀ ଅଟନ୍ତି ଯେ ପୁରୁଷରେ ସାର
ଧନ୍ୟ ଜୀବନ ଅଟଇ ସଖୀରେ ତୋହର ।
ବୋଲଇ କୁମାରୀ ତୁରେ ଶୁଣ ଗୋ ମିତଣୀ
ମୋହଠାରେ ତୋର ଦୟାଅଛି ଯେବେ ପୁଣି ।
ତେବେ ସଖୀ ମୋରେ ଆଣିଦିଅ ଏହି ପତି
ଏହାବିନୁ ଆନେ ମୋର ନ ବଳଇ ମତି ।
ପୁଣ ପୁଣ ବିମତି ମୁଁ କରୁଅଛି ତୋତେ
ଏ ମହାକଷ୍ଟରୁ ସଖୀ ପାରିକର ମୋତେ ।
ଉଠି ଉଭା ହୋଇକରି ଧରଇ ଚରଣ
ବହୁ ବିନତି କରିଣ କରଇ କାରୁଣ୍ୟ ।

ଚିତ୍ରରେଖା ବୋଇଲେ ଗୋ ନୁହସି ବିକଳ
ଆଜ ଆଣିଦେବି ତୋତେ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନର ବାଳ ।
ମୋହର ଆସିବା ଯାଏ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧରି ଥାଅ
ଆଜ ଦେଖାଇବି ତୋତେ କନ୍ଦର୍ପର ପୁଅ ।
ନାରଦଙ୍କ ମନ୍ତ୍ର ସ୍ମରି ହୋଇଲେ ବାହାର
ଅର୍ଦ୍ଧରାତ୍ରେ ମିଳିଲା ସେ ଦ୍ୱାରାବତୀ ପୁର ।
ଦେଖେ ଅନିରୁଦ୍ଧ ପଲ୍ୟଙ୍କରେ ଅଛି ବସି
ଦିବ୍ୟ ବିଳାସିନୀଗଣ ନୃତ୍ୟରଙ୍ଗେ ତୋଷି ।
ଦିବ୍ୟବେଶ ହୋଇଅଛି ବିରସ ବଦନ
ଚିତ୍ତ ଉଦ୍‌ବେଗେ ତାର ମନ ଛନ୍ନ ଛନ୍ନ ।
ଆପଣା ସମବଲ୍ଲଭୀ ଯହୁଁ ତାର ନାହିଁ
ଚଞ୍ଚଳ ଚିତ୍ତ ତା ଚଉଦିଗରେ ଭ୍ରମଇ ।
ଉଠଇ ବସଇ ପୁଣ ଚାପଇ ଚରଣ
କ୍ଷଣେ ଚେତା କ୍ଷଣେ ନିଦ୍ରାଭରେ ଅଚେତନ ।
ଚିତ୍ରରେଖା ଜାଣିଲା ଯେ ମଦନର ରୀତି
ମନ୍ତ୍ରି ସୁମରି ପଲ୍ୟଙ୍କ ଘେନିଲା ତଡ଼ତି ।
ପବନର ବେଗଦେଇ କରଇ ଗମନ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ଯାଇ ସତୀ ସନ୍ନିଧାନ ।
ଦେଖିଲା ଯେ ବିହ୍ୱଳିତ ହୋଇଛି କୁମାରୀ
ଚିତ୍ରପଟକୁ ଚାହିଁଣ ବସିଛି ସୁନ୍ଦରୀ ।
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ପରବେଶ ଚିତ୍ରରେଖା
ପଲ୍ୟଙ୍କ ରଖିଣ ଯାଇଁ ତାକୁ କଲା ଦେଖା ।
ସଖୀକୁ ଦେଖି କୁମାରୀ ଉଠିଲା ଆସନୁ
ଧାଇଁଯାଇଁ କୋଳକଲା ଅସୁରର ସୁନୁ ।
ବହୁ ବିନୟ ହୋଇଣ କହେ ପୁରଃସରି
ଆଜହୁଁ ମୁଁ ସଖୀ ତୋର ହେଲି ପରିଚାରୀ ।
ଦେଖିଲା କୁମର ପଲ୍ୟଙ୍କରେ ଅଛି ଶୋଇ
ନିର୍ମଳ ଆକାଶରେ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ର କିବା ଉଇଁ ।
ଲେପଇ ଯେ ଚତୁଃସମ ଗୋଳି ଚିତ୍ରରେଖୀ
ନିଦ୍ରା ଉପେକ୍ଷି କୁମର ଚକ୍ଷୁଫେଇ ଦେଖି ।
ଅପୂର୍ବ କାମିନୀ ଏକ ଅଛି ଉଭାହୋଇ
କିଞ୍ଚିତରେ ସେ କୁମର ଚଉଦିଗେ ଚାହିଁ ।
ଚିତ୍ରରେଖା କହଇ ଯେ ଯୋଡ଼ି ବେନି କର
ଏ ଯେ ଅଟଇ ଶୋଣିତ ନାମେ ଦେବପୁର ।
ଏଥିରେ ନରପତି ଯେ ବାଣାସୁର ରାୟେ
ଏହି କନ୍ୟା ନାମ ଯେ ଉଷା ଛାମୁରେ ଥାଏ ।
ଅବିବାହିତା ଏ ବାଳୀ ଅଟେ ନବଯୁବା
ସାଦୃଶ୍ୟ ବର ନ ପାଇ ନୋହିଲାକ ବିଭା ।
ରାଜାର ଡଗରେ ବୁଲୁଛନ୍ତି ଚଉକତି
କାହୁଁ ଆସି ଏଥେ ତୁମ୍ଭେ ହେଲ ଉପସ୍ଥିତି ।

କେ ତୁମ୍ଭର ମାତା କିସ ନାମ ତୁମ୍ଭ ପିତା
ତମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଖିଣ ବଶ ଆମ୍ଭର ଦୁହିତା ।
କିସ ନାମ ତୁମ୍ଭର ଯେ କେଉଁ କୁଳେ ଜାତ
କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟେ ତୁମ୍ଭେ ଏଥେ ହେଲ ଉପଗତ ।
କୁମର ବୋଲେ ଦ୍ୱାରକା ଅଟେ ଆମ୍ଭ ପୁର
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପୁତ୍ର ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ଆମ୍ଭର ପିଅର ।
ଭ୍ରମନ୍ତେ ମୁଁ ବଣାହୋଇ ଅଇଲି ଏଠାକୁ
ତୁମ୍ଭେ କିମ୍ପାଇଁ ଗୋ ଭୟ ପାଉଛ ମନକୁ ।
ଚିତ୍ରରେଖା ବୋଲେ ବାବୁ ତମ୍ଭ ରୂପ ଦେଖି
ଶରୀର ତା କମ୍ପମାନ ହୋଇଲା ସେ ଦୁଃଖୀ ।
ଆମ୍ଭର ସଖୀକୁ ତୁମ୍ଭେ କରସି ସୁଦୟା
ବିଧାତା ଯେ ଘଟସୂତ୍ର କରିଛନ୍ତି ଏହା ।
କୁମର ବୋଇଲା ଆଜ ଦିନ ମୋର ଧନ୍ୟ
କେବଣ ତୀର୍ଥରେ କରିଥିଲି କେଉଁ ପୁଣ୍ୟ ।
ରଜନୀ ଦିବସେ ଯାହା କରିଥିଲି ଇଚ୍ଛା
ଦଇବ ପୁରୁଷ ପୂର୍ଣ୍ଣକଲା ମନୋବାଞ୍ଛା ।
ବିବିଧ ରସ ବିନୋଦେ ବେନିଜନ ତୋଷ
ଅରୁଣ ଉଦୟ ହେଲା ରଜନୀ ଯେ ଶେଷ ।
ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରି ପରବେଶ ଶୁଭବେଳେ
ଏତେ ବୋଲିଣ କୁମର ଉଠି ଧାତିକାରେ ।
କନ୍ୟା ଭୁଜ ଧରି ତାକୁ ବସାଇଲା କୋଳେ
ବାହୁଯୁଗଳ ଛନ୍ଦିଲା ଆଣି ତାର ଗଳେ ।
ବଦନକୁ ଚାହିଁ ତାର ଦିଅଇ ଚୁମ୍ବନ
କୋଳାଗ୍ରତ କରି ତାକୁ କଲା ଆଲିଙ୍ଗନ ।
ତହୁଁ ଟେରା ପାତି ଗୋପ୍ୟ ହେଲା ଚିତ୍ରରେଖା
ବିବିଧ କ୍ରୀଡ଼ା କରନ୍ତି ମନରେ ଯେ ଇଚ୍ଛା ।
ବିବିଧ କ୍ରୀଡ଼ା ବିନୋଦେ ବେନିଜନ ତୋଷ
ଅରୁଣ ଉଦୟ ତହୁଁ ରାତ୍ର ହେଲା ଶେଷ ।
ନିତ୍ୟକର୍ମ ସାରି ପରବେଶ ଶୁଭ୍ରକେଶୀ
ଅମୃତ ଭୋଜନ ବେନି କରନ୍ତି ଯେ ବସି ।
ଗୁପତ ପୀରତି ଏହା ନ ଜାଣନ୍ତି କେହି
କେବଳ ଜାଣଇ ଏହା ଚିତ୍ରରେଖା ସହୀ ।
ଏମନ୍ତ ପୁଣି କିଛି ହିଁ ଦିନର ଅନ୍ତରେ
ଡଗରେ ଜଣାଇଲେ ଯେ ନୃପତି ଛାମୁରେ ।
ଶୁଣ ସାବଧାନେ ତୁମ୍ଭେ ଦୈତ୍ୟକୁଳ ସାଇଁ
କନ୍ୟାପୁରେ ବିପରୀତ କଥା ଦେଖିଲଇଁ ।
ଡଗରେ କହିଲେ ଯହୁଁ ବିପରୀତ କଥା
ତୋଟାପୁରେ ଦେଖିଲୁ ଯେ ପୁଂସପାଦ ତଥା ।
ଚିତ୍ରରେଖା ଗତି ଦେଖିଲୁ ଯେ ଆନୁଆନ
ଏହି କଥାକୁ ଯେ ଦେବ ସାବଧାନେ ଶୁଣ ।

ରାଜା ଶୁଣି ମୁଦୁସୁଲୀ ଗଣକୁ ଯେ ରାଇ
କନ୍ୟାର ପୁରେ ତୁମ୍ଭେ ଲୋ ବେଗେ ଖୋଜ ଯାଇ ।
ଡଗରେ କହିଲେ ମୋତେ ବିପରୀତ କଥା
ତୁମ୍ଭେ ବୁଝିଆସି କହ ତଥ୍ୟ ଯେ ବାରତା ।
ଆଜ୍ଞାପାଇ ମୁଦୁସୁଲୀ ହୋଇଲେ ବାହାର
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ତୋଟାପୁର ଦ୍ୱାର ।
ପ୍ରଥମ ଦ୍ୱାରେ ଦେଖିଲେ ଉଭା ଚିତ୍ରରେଖା
ତାହାର ସହିତେ ସର୍ବେ ହୋଇଲେ ଯେ ଦେଖା ।
କୁଶଳ ବାରତା ପଚାରିଲେ ଦୁହିତାର
ସେଠାକୁ ଶୁଭିଲା ବେନିଜନଙ୍କ ଉତ୍ତର ।
ପଶାକ୍ରୀଡ଼ା କରୁଛନ୍ତି ବେନିଜନେ ବସି
ଦାନ ପଡ଼ିବା ବେଳରେ ବଚନ ସମ୍ଭାଷି ।
ଶୁଣି ମୁଦୁସୁଲୀଗଣ ଅଇଲେକ ଖରେ
ବେଗେ ଜଣାଇଲେ ଆସି ନୃପତି ଛାମୁରେ ।
ଡଗର କହିବା କଥା ଅଟେ ଦେବ ସତ
ଶୁଣି ନରପତି ହେଲେ କୋପେ ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ ।
ଧନୁଶର କରେ ଧରି ଉଠିଲା ବହନ
କ୍ରୋଧରେ ଅସୁରମଣି ଗର୍ଜେ ଘନ ଘନ ।
ଯାଇଁ ପଶିଲା ଧସାଇ କୁମାରୀର ପୁରେ
ଚିତ୍ରରେଖା ଅପସରି ଗଲା ଯେ ଭୟରେ ।
ଭିତର ପୁରକୁ ଦୈତ୍ୟ କରନ୍ତେ ଗମନ
ଦେଖିଲା ପଶା ଖେଳନ୍ତି ହସି ବେନିଜନ ।
ବୋଲଇ ନୃପତି ତୁହି କାହାର କୁମର
ମରଣକୁ ଭୟ କିରେ ନାହିଁକି ତୋହର ।
ଜ୍ୱଳନ୍ତା ଅଗ୍ନିରେ ତୁହି ପଶିଲୁ କିମ୍ପାଇଁ
ଯମର ଘରେ ଧାରଣା ଦେଲୁ କିସ ପାଇଁ ।
କହୁ କହୁ ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ ଦୈତ୍ୟକୁଳ ରାୟେ
ଦେଖି କୁମର ଭୟରେ ସ୍ତବ୍ଧହୋଇ ରହେ ।
କୋପେଣ ଦାନବ ମାରିଲାତ ବଜ୍ରମୁଠେ
ଅଙ୍ଗଛଳେ କୁମର ତା ବଞ୍ଚାଇ ତୁରିତେ ।
ଦେଖିଣ ଅସୁର ଧନୁ ଅଧାନ ଯେ କରି
ଅନିରୁଦ୍ଧ କରେ ତାର ଧନୁଶର ଧରି ।
ଗର୍ଜନ ବାଣ ଅସୁର କାଳସର୍ପ ଜାଣି
ହାବୋଡ଼ା ଶର ଏକ ସେ ବିନ୍ଧିଲାକ ଟାଣି ।
ତା ଦେଖି କୁମରମଣି ପେଶେ ତୀକ୍ଷ୍ଣଶର
ବେନିଜନଙ୍କର କ୍ରମେ ବଢ଼ିଲା ସମର ।
ମହାଘୋର ଯୁଦ୍ଧ ବେଳୁଁ ବେଳୁ ଆନୁଆନ
ଅନର୍ଯ୍ୟାପ ଶର ବିନ୍ଧେ ଅସୁର ରାଜନ ।
କୁମର ହିଁ ପ୍ରତିଅସ୍ତ୍ର କରେ ଅସୁରକୁ
ଦେଖି ଚମତ୍କାର ଲାଗେ ବାଣା ଅସୁରକୁ ।

ହେଳାଯୁଦ୍ଧେ କୁମରକୁ ନ ପାରିଲା ଜିଣି
ଅହିଶର ବସାଇଲା ଧନୁରେ ସେ ପୁଣି ।
ମନ୍ତ୍ର ସୁମରିଣ କରି ପେଶିଲେ ନୃପତି
ଚଳିଗଲା ସେହି ଶସ୍ତ୍ର ପବନହୁଁ ଅତି ।
ଚରଣୁ ବେଢ଼ାଇଲା ତା କଣ୍ଠ ପରିଯନ୍ତେ
ଅହିଶରେ କୁମର ଯେ ପଡ଼େ ମୋହଗତେ ।
ଦେଖି ନରପତି ବାହୁଡ଼ିଣ ଗଲା ଧାତି
ଆପଣା ନବରେ ଯାଇ ମିଳିଲା ତଡ଼ତି ।
ଏଥୁଅନନ୍ତରେ ପୁଣି ନୃପତି ଦୁଲାଳୀ
ଅନିରୁଦ୍ଧ ସନ୍ନିଧିରେ ହୋଇଲାକ ବାଳୀ ।
ଆହା ପ୍ରାଣନାଥ ବୋଲି କରଇ ରୋଦନ
ନୟନରୁ ଅଶ୍ରୁଜଳ ବହେ ଘନ ଘନ ।
ମୁଖକୁ ଅନାଇ ତାର ବାହୁନଇ ବସି
କୋମଳ ଶରୀର ଗୋଟି ହୋଇଲାକ ଧର୍ଷି ।
ଆହା ମୋର ପ୍ରାଣନାଥ କେଣେ ଗଲ ଛାଡ଼ି
ମୁହିଁ ଏବେ ମରୁଅଛି ଶୋକଜଳେ ବୁଡ଼ି ।
ମୋହର ବିକଳେ କେହ୍ନେ ହୋଇଅଛ ମୋହ
କେମନ୍ତେ ଛାଡ଼ିଲ ନାଥ ଏଡ଼େକ ସେନେହ ।
ଏବେ ମୂର୍ଚ୍ଛିଲ କେବଣ କାରଣରୁ ମୋତେ
ଅନେକ ବିନତି କରି କହୁଅଛି ତୋତେ ।
ପଲ୍ୟଙ୍କେ ପଡ଼ିବାର ମୋ ନ ସହଇ ଦେହ
କେମନ୍ତେ ଛାଡ଼ିଲ ନାଥ ଏଡ଼େକ ସେନେହ ।
ଚଣ୍ଡାଳ ପିଅର ମୋର କଲା ଏତେକର୍ମ
କେମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ତାକୁ ସହିଲାକ ଧର୍ମ ।
ସୁକୁମାର ସୁନ୍ଦର ସେ ରୂପ ଦେଖିକରି
କେମନ୍ତ ସତ ବଳିଲା ପ୍ରାଣେ ଗଲା ମାରି ।
ବାବୁ ଦଇବ ପୁରୁଷ କଲୁ ପୁଣ ଏହା
ଜାଣିଲି ପାଷାଣଠାରୁ କଠିନ ତୋ ହିଆ ।
ଚିତ୍ରରେଖାକୁ ଚାହିଁଣ କରଇ ରୋଦନ
ଅଗ୍ନି ଆରୋପଣ କର ପଶିବି ବହନ ।
ଚିତ୍ରରେଖା କହଇ ଯେ ଶୁଣରେ ଯୁବତୀ
କେବେ ହେଁ ନ ମରଇ ସେ ତୋହର ଯେ ପତି ।
ଦ୍ୱାରକାପୁରେ ଅଛନ୍ତି ଏହାଙ୍କର ପିତା
ବେଗେଣ ଆସିବେ ସେହୁ ପାଇଣ ବାରତା ।
ଶ୍ରୀରାମ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଏଥେ କରିବେ ବିଜୟ
ତାହାଙ୍କ କ୍ରୋଧରେ ନରପତି ହେବ କ୍ଷୟ ।
ଉଷା ବୋଇଲା ତାହାଙ୍କୁ କେ କହିବ ଯାଇ
ମରୁ ପଛକେ ପିଅର ରହୁ ମୋର ସାଇଁ ।
ଏହି ସମୟରେ ପୁଣି ନାରଦ ମହର୍ଷି
ଅନ୍ତରୀକ୍ଷେ ଥାଇ ସେହୁ ବଚନ ସମ୍ଭାଷି ।

ନ କାନ୍ଦ ସୁନ୍ଦରୀ ଏବେ ମୋର ବୋଲ କର
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅଟନ୍ତି ଯାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ପିଅର ।
ତାଙ୍କର ଆସିବା ଯାଏ ରଖ ଯତ୍ନ କରି
ଆମ୍ଭେ ଯାଉଅଛୁ ଏବେ ଦ୍ୱାରାବତୀ ପୁରୀ ।
ଏତେକ କହିଣ ମୁନି କଲେକ ଗମନ
ମନଦଣ୍ଡରେ ପ୍ରବେଶ ଦ୍ୱାରକା ଭୁବନ ।
ଉଗ୍ରସେନ ନରପତି ସମସ୍ତ ଯାଦବ
ନନ୍ଦ ବାସୁଦେବ ପୁଣି ଶ୍ରୀରାମ ମାଧବ ।
ମୁନିଙ୍କ ଚରଣ ତଳେ କଲେ ଦିବ୍ୟପୂଜା
ଆସନେ ବସାଇ ପଚାରନ୍ତି ଦେବରାଜା ।
ଭୋ ମୁନିବର ତୁମ୍ଭେ ଯେ ନକର ଗୁପତ
କେବଣ କାରଣେ କହ ଏଥି ଉପଗତ ।
କେବଣ ସନ୍ଦେହ ମୁନି ଅଛ ତୁମ୍ଭେ ଆଣି
ଆମ୍ଭ ସନ୍ଦେହ ଫିଟିବ ତମ୍ଭ ମୁଖୁ ଶୁଣି ।
ମୁନି ବୋଲେ ଶୁଣ ରାମକୃଷ୍ଣ ବେନିଭାଇ
ବାଣାସୁର ନୃପତିର ଉଷା ଯେ ତନୟୀ ।
ଅବିବାହୀ କନ୍ୟା ସେହୁ ପିତା ଘରେ ଥିଲା
ଅନିରୁଦ୍ଧ ତୁଲେ ତାର ପୀରତି ହୋଇଲା ।
ବାଣାସୁର ଶୁଣିପାରି ସମର ଯେ କଲା
ଅହିଶର ପେଶି କୁମରକୁ ବନ୍ଦି କଲା ।
ଆମ୍ଭେ ଭ୍ରମନ୍ତେ ଦେଖିଲୁ ତାହାକୁ ଯେ ଯାଇ
କରଇ ରୋଦନ ଉଷା କୁମରକୁ ଚାହିଁ ।
ଅଗ୍ନିରେ ପଶନ୍ତେ ନିଜ ପତିର ନିମନ୍ତେ
ସ୍ୱରୂପ କହିଲୁ ଆମ୍ଭେ ତୁମ୍ଭର ଅଗ୍ରତେ ।
ଶୁଣି ରାମକୃଷ୍ଣ ବେନି ମୂର୍ଚ୍ଛାଯାଇ ଶୋଇ
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନର ଶରୀରରେ ଆଉ ଜ୍ଞାନ ନାହିଁ ।
ବସୁଦେବର ନନ୍ଦନ କରନ୍ତି ରୋଦନ
ଦେବକୀ ବସୁଦେବର ବିଚଳିତ ମନ ।
ରୁକ୍ମିଣୀ ସତ୍ୟଭାମା ଯେ ପୁଣି ଜାମ୍ବବତୀ
କାଳିନ୍ଦୀକୁ ଆଦିକରି ଯେତେକ ଯୁବତୀ ।
ଦ୍ୱାରକାପୁରେ ସମସ୍ତେ ପଡ଼ିଲେ ବୋବାଳି
ସମସ୍ତଙ୍କ ନୟନରୁ ଅଶ୍ରୁଜଳ ଗଳି ।
ବେନିଦଣ୍ଡ ପରିଯନ୍ତେ ଉଠିଲାକ କୋହ
ସଚେତ ହୋଇଲେ ରାମକୃଷ୍ଣ ତେଜି ମୋହ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନକୁ ଦେଖ
ଦେହରେ ତ ଜ୍ଞାନ ନାହିଁ ବିପରୀତ ମୁଖ ।
ଅନିରୁଦ୍ଧର ନିମନ୍ତେ କରନ୍ତେ ରୋଦନ
ପୁତ୍ରର ଶୋକରେ ମୋହ ହୋଇଛି ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ।
ଦେଖି ନାରାୟଣ ବେଗେ ପୁତ୍ରେ କୋଳ କରି
ମୁଖରେ ସିଞ୍ଚିଲେ ତାର ସୁବାସିତ ବାରି ।

ସଚେତ କରିବା ଲାଗି କୃଷ୍ଣ ପୁତ୍ରମାନେ
ଶାମ୍ବ ଫୁଙ୍କଇ ଯାଇଣ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନର କର୍ଣ୍ଣେ ।
ବଳରାମ ଧରି କରି ଫୁଟାନ୍ତି ଅଙ୍ଗୁଷ୍ଠି
କେତେ ହେଁ ବେଳେ ସଚେତ ହୋଇ ପୁତ୍ର ଉଠି ।
କାନ୍ଦଇ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ପୁତ୍ର ନାମ ଗୋଟି ଧରି
କେଣେ ଗଲୁ ବାବୁରେ ତୁ ମୋତେ ଛାଡ଼ିକରି ।
ଦରିଦ୍ରର ଧନ ତୁହି ଅନ୍ଧର ଲଉଡ଼ି
ମୁହିଁ ମରୁଅଛି ଏବେ ଶୋକ ଜଳେ ପଡ଼ି ।
ହା ମୋର ପୁତ୍ର ସୁନ୍ଦର ଆରେ ଅନିରୁଦ୍ଧ
ଦାନବ ହାତରେ ତୁହି ପ୍ରାଣେ ହେଲୁ ବଧ ।
ବଳରାମ ବୋଇଲେ ଯେ ଉଗ୍ରସେନେ ଚାହିଁ
ସାତବଂଶ ଯାଦବ ଯେ ଆସ ସଜହୋଇ ।
ପୁତ୍ରର ନିମନ୍ତେ ବାଣା ଅସୁରକୁ ମାରି
ତାଳଧ୍ୱଜ ରଥ ମୋର ଆଣ ସଜ କରି ।
ଶ୍ରୀହରି ବୋଇଲେ ବେଗେ ଦାରୁକରୁ ରାଇ
ନନ୍ଦିଘୋଷ ରଥ ମୋର ଆଣ ଆରେ ତୁହି ।
ସାଜ ସାଜ ବୋଲି କରି ପଡ଼ିଲାକ ଡାକ
ସଜହେଲେ ରଥ ଗଜ ଚତୁରଙ୍ଗ ଲୋକ ।
କରେ ଶସ୍ତ୍ର ଧରି ଗରଜନ୍ତି ବୀରମାନେ
ନାରାୟଣ ସୁମରିଲେ ବିନତା ନନ୍ଦନେ ।
ଖଗବର ଆସି ତହିଁ ମିଳିଲେ ତକ୍ଷଣ
ତା ପୃଷ୍ଠରେ ବିଜେ କଲେ ଦେବ ନାରାୟଣ ।
ତାଳଧ୍ୱଜ ରଥେ ବିଜେ କଲେ କାମପାଳ
ଆବର କରେ ଘେନିଲେ ସୌନନ୍ଦ ମୂଷଳ ।
ନନ୍ଦିଘୋଷ ରଥପରେ ବିଜୟ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ
ବାଜଇ ଶଙ୍ଖ ମହୁରୀ ନାନା ବାଦ୍ୟମାନ ।
ନିଶାଣ ପାଟଛତ୍ର ଯେ ଉଡ଼େ ପନ୍ତିପନ୍ତି
ରଥ ଉପରେ ପତାକାମାନ ଝଟକନ୍ତି ।
ସମୁଦ୍ର ନିର୍ଘୋଷ ଜାଣି ମୁଖରାବ ଗୋଳ
ଦ୍ୱାଦଶକ୍ଷୌଣୀ ଅଟନ୍ତି ଯାଦବଙ୍କ ବଳ ।
ଏଥୁ ଏକ ଆଗହୋଇ ଧାଉଁଛନ୍ତି ଖରେ
ରଥୁ ଥୁଆଇ ଗମନ କରନ୍ତି ଯେ ବୀରେ ।
ଚଳଇ ଯେ ତାଳଧ୍ୱଜ ରଥ ଘନ ଘନ
ନନ୍ଦିଘୋଷ ରଥ ଚଳୁଅଛି ବିତପନ ।
ବିନତା ପୁତ୍ର ଗମନ କରେ ଅତି ରୋଷେ
ସରବେ ମିଳିଲେ ଯାଇ ବାଣାସୁର ଦେଶେ ।
ଗ୍ରାମ ପାଟଣା ଜଗତୀ ପୁଣ ପୁରମାନ
ଯେ ମୁଖେ ପଡ଼ଇ ତାହା କରନ୍ତି ଦଳନ ।
ବାଳ ବୃଦ୍ଧ ଯୁବା ଆଦି ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଜାଗଣ
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନର ଶରାଘାତେ ସମସ୍ତେ ନିଧନ ।
ଜଣାଇଲେ ବାଣାସୁର ଆଗେ ଚାର ଯାଇଁ
ତୋହର ରାଜ୍ୟ ସମ୍ଭାଳ ବେଗେ ହେ ଗୋସାଇଁ ।
ରାମକୃଷ୍ଣ ବିଜେ କଲେ ଯଦୁକୁଳ ଘେନି
ନରପତି ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ସାଜହୋଇ ସଇନି ।
ରହୁବର ଆରୋହିଣ ଦୈତ୍ୟକୁଳ ସାଇଁ
ଦ୍ୱାଦଶ କ୍ଷଉଣୀ ବଳ ଘେନି ଓଗାଳଇ ।
ଦେଖି ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ମିଳିଲା ସୈନ୍ୟଙ୍କର ଆଗ
ଛେଳିକି ଦେଖିଣ ଯେହ୍ନେ ପଲାଶଇ ବ୍ୟାଘ୍ର ।
କୋପେ ରକ୍ତବର୍ଣ୍ଣ ନେତ୍ର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର ସୁତ
ହାବୋଡ଼ା ଶର ଗୁଣରେ ବସାଏ ତୁରିତ ।
ଆଗଭର ହୋଇ ସେହୁ ଶର ଦେଲେ ଛାଡ଼ି
ତିନିଶତ ରଥେ ପଡ଼େ ସେ ଶର ହାବୋଡ଼ି ।
ଶାରଙ୍ଗ ଧନୁ ଧରିଣ ବେଗେ ଦାମୋଦର
ନେଇ ବିନ୍ଧିଲେ ଅସୁରପରେ ତୀକ୍ଷ୍ଣଶର ।
ରେରେକାର ଶବ୍ଦକରି ଦେବ କାମପାଳ
କରେ ବୁଲାଇଲେ ସେହୁ ସୌନନ୍ଦ ମୂଷଳ ।
ଏକା ଏକା ପ୍ରହାରକେ କୋଟି କୋଟି ମାରି
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର ପୁତ୍ରମାନେ ରଣଗୋଳ କରି ।
ବାଣାସୁର ନରପତି କରଇ ସମର
କରେ ଧରିଅଛି ଶସ୍ତ୍ର ପୁଣି ଧନୁଶର ।
ଏକାବେଳକେ ନାରାଚ ପାଞ୍ଚଶତ ମାରି
ନିମିଷକେ ଶତେବାର ପେଶେ ଦଣ୍ଡଧାରୀ ।
ଗରୁଡ଼ ଉପରେ ପଡ଼ି ଉପୁଡ଼ଇ କାଣ୍ଡ
ଅସୁରର ଗରଜନେ କମ୍ପଇ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ।
ନନ୍ଦିଘୋଷ ରଥ ସେହୁ ଶରେ ଲୁଚାଇଲା
କୋଟି କୋଟି କରି ପୁଣି ନାରାଚ ବିନ୍ଧିଲା ।
ସଦାଶିବଙ୍କୁ ସେ ସେବି ପାଇଅଛି ବର
କାହାରିକୁ ଭୟ କରେ ନାହିଁ ସେ ଅସୁର ।
ମହାଘୋର ଯୁଦ୍ଧ ହେଲା ତହୁଁ ଅନ୍ୟୋଅନି
ବାରଣ ନ ଗଲା କିବା ଦିବସ ରଜନୀ ।
ଅନେକ ଯୁଦ୍ଧ କରନ୍ତି ରହି ଯଦୁବୀରେ
କେହି କାହାରିକୁ ଉଚ୍ଚ ନୁହନ୍ତି ସମରେ ।
ତାହା ଦେଖି ନାରାୟଣ ମନରେ ବିଚାରି
ସୁଦର୍ଶନ ଚକ୍ର କରେ ଧଇଲେ ମୁରାରୀ ।
ଯେତେଯେତେ ଶର ଦୈତ୍ୟ ବିନ୍ଧିଥିଲା ରହି
ସୁଦରଶନ ତେଜରେ ହୋଇଲାକ ଦହି ।
ସୁଦର୍ଶନ ଚକ୍ର ଦେଖି ପଳାଏ ଦନୁଜ
ବୋଇଲା ସଦାଶିବଙ୍କୁ କହିବଇଁ ଆଜ ।
ଏତେ ବିଚାରି ଅସୁର କରଇ ଗମନ
ନିମିଷକେ ମିଳିଲା ସେ କୈଳାସ ଭୁବନ ।

ସଦାଶିବ ପାଦେ ପଡ଼ି କହଇ ବିନୟୀ
ଶୁଣ ଦେବ ମହାପ୍ରଭୁ ଗଉରୀର ସାଇଁ ।
ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନର ସୁତ ନାମ ଅନିରୁଦ୍ଧ ବୀର
ବଳେ ନେଇ ଦୁହିତାକୁ ହରିଲା ମୋହର ।
କୋପେତାକୁ ଅହିଶରେ କଲଇଁ ବନ୍ଧନ
ଅଇଲେ ଶ୍ରୀରାମ କୃଷ୍ଣ ଘେନି ଯଦୁସୈନ୍ୟ ।
ଅଯୋଗେ ପଶି କଟକେ ମୋର କଲେ ନାଶ
ତେଣୁକରି ଅଇଲଇଁ ଦେବ ତୁମ୍ଭ ପାଶ ।
ଶଙ୍କର ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଦୈତ୍ୟକୁଳେଶ୍ୱର
ଆମ୍ଭର ବଚନେ ତୁହି ହୋଇଲୁ ଅମର ।
ଅମର ବରପାଇ ତୁ ମରିବାକୁ ଡରୁ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର ତୁଳେ ତୁ ଯେ ସମର ନ କରୁ ।
ମୁଁ ଏଥେ ବିଜେ କରିବି ବୃଷଭ ଆରୋହୀ
ଆଗେ ଯାଇଣ ସମର କର ବେଗେ ତୁହି ।
ଶୁଣି ଅସୁର ବିକ୍ରମି ଅଇଲାକ ବେଗେ
ସମର କଲା ଆବର ହୋଇଣ ବୈରାଗେ ।
ଯେତେବେଳେ ବାଣାସୁର ଗଲା ଆଡ଼ହୋଇ
ସୈନ୍ୟଗଣ ପଳାଇଲେ ମହାଭୟ ପାଇ ।
ମନ୍ତ୍ରୀବର ଦେଖିଣ ତା ବଇଦୁର୍ଯ୍ୟ କେତୁ
ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ବୋଇଲା ପଳାଅରେ ଦେଖି ଶତ୍ରୁ ।
କ୍ଷତ୍ରି ହୋଇକରି ତୁମ୍ଭେ ମରିବାକୁ ଡର
ମୋହର ତୁଳେ ଆସିଣ କରିବ ସମର ।
ଏତେ ବୋଲିଣ ଅସୁର ଉଠିଲାକ ଗର୍ଜି
ମେରୁ ଶୃଙ୍ଗ ଆବର କି ପଡ଼ିଲାକ ଭାଜି ।
କରେ ଶୂଳ ଘେନି ବେଗେ ହେଲା ଆଗୁସାର
ଆପଣାର ସୈନ୍ୟବଳ ଅଛଇ ସଙ୍ଗର ।
ସମର କରଇ ଦୈତ୍ୟ ଭୟଭ୍ରାନ୍ତି ଛାଡ଼ି
ଶୂଳଧରି ପିଟୁଅଛି ବଜ୍ରସମ ବାଡ଼ି ।
ତାହା ଦେଖି କାମପାଳ ଓଗାଳିଲେ ଯାଇଁ
ବିନ୍ଧନ୍ତି ନାରାଚମାନ କୋପଭର ହୋଇ ।
ମୁଣ୍ଡ ପାତିଣ ଦଇତ ରାମଶର ମେଣ୍ଟି
ଦେଖି କାମପାଳ ତାକୁ ମୁଷଳରେ ପିଟି ।
ଘାଏ ଘୁମାଏ ପଡ଼ିଲା ଦୈତ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀବର
ଯୁଝନ୍ତି ବାଣା ଅସୁର ସଙ୍ଗେ ଚକ୍ରଧର ।
ବେଳକୁ ବେଳ ସମର ବଢ଼େ ରଣରଙ୍ଗ
ରକତ କର୍ଦ୍ଦମ ହେଲା ବେନିଜନ ଅଙ୍ଗ ।
ଗଦାଢେଲ ଶକତି ଯେ ଆବର ମୂଷଳ
ବରଷେଣ ପ୍ରାୟେ କରି ମାରଇ ଅସୁର ।
ଗରୁଡ଼ ଉପରେ ଯାଇ ପଡ଼େ ବାଣମାନ
ଜୁଳୁଜୁଳା ପୋକ କିବା ଉଡ଼ନ୍ତି ଗଗନ ।

ଏମନ୍ତ ସମୟେ ତହିଁ ବିଜେ କଲେ ହର
ଡିବିଡିବି ଡମ୍ବରୁ ଯେ ବାଜଇ ଶୂନ୍ୟର ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜାଣିଲେ ଏବେ ବିଜେ କଲେ ହର
ବାଣାସୁର ପାଇଁକି ସେ କରିବେ ସମର ।
କ୍ରୋଧେ କମ୍ପମାନ ହେଲେ ଦେବକୀ ନନ୍ଦନ
ସୁଦର୍ଶନ ଚକ୍ରକୁ ସେ ସ୍ମରିଲେ ବହନ ।
ତକ୍ଷଣ ସେ ଚକ୍ର ଆସି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ କର
ଧାଡିକାରେ ପେଶିଲେ ତା ଦେବ ଦାମୋଦର ।
ଦୈତ୍ୟର ଭୁଜ ଉପରେ ପଡ଼ିଲାକ ଯାଇ
ଛିଡ଼ିଗଲେ କରମାନ ନ ରହିଲେ କେହି ।
ପୁଣି ତାର ବାମଭୁଜ ଉପରେଣ ପଡ଼ି
ତକ୍ଷଣେ ସେ ଭୁଜ ତାର ଭୂମିପରେ ଛିଡ଼ି ।
ମୁଣ୍ଡାବୃକ୍ଷ ପରାୟେକ ଦିଶଇ ଅସୁର
ପୁଣି ହିଁ ଧଇଲେ ସୁଦର୍ଶନ ନେଇ କର ।
ଈଶ୍ୱର ଭାଳନ୍ତି ବାଣାସୁର ନ ବର୍ତ୍ତିବ
ଆମ୍ଭ ବର ଦେବାର ଯେ ବିଅର୍ଥ ହୋଇବ ।
ଏତେ ବିଚାରି ଶଙ୍କର କୃଷ୍ଣପାଶେ ମିଳି
କହୁଛନ୍ତି ପୁରଃସରି ଶୁଣ ବନମାଳୀ ।
ମୋହର ବରରେ ସେହି ଅସୁର ଅମର
ତୁହି ଦେବ ଚକ୍ରପେଷି କାଟୁଛୁ ତା ଶିର ।
ତୋହର ମରନ୍ତେ ଏହି ଅସୁର ମରିବ
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଈଶ୍ୱର କିମ୍ପା କଲୁ ବାସୁଦେବ ।
କ୍ରୋଧ ଶାନ୍ତ କର ଏବେ ଦେବ ଚକ୍ରଧର
ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ଏହାକୁ ଦିଅ ତୁମ୍ଭେ ବର ।
ସହସ୍ରେ ଭୁଜରୁ ଯାର ଦୁଇଭୁଜ ରହୁ
ଆମ୍ଭର ବର ଦେବାର ବିଅର୍ଥ ଯେ ନୋହୁ ।
ଈଶ୍ୱର କହନ୍ତେ ବାସୁଦେବ ହେଲେ ତୋଷ
ବଳରାମ ମନରୁ ଯେ ଛାଡ଼ିଲେକ ରୋଷ ।
ଶିବ ବୋଇଲେ ପାଇଲା ଦୈତ୍ୟ ଚାରିକର
ବିଜେ ରାମକୃଷ୍ଣ ହର ବାଣାସୁର ପୁର ।
ଗରୁଡ଼ର ପକ୍ଷାଘାତେ ଶରେ ଅହିଶର
ଭୟରେ ପଳାଇ ଗଲେ ବହୁତ ଯେ ଦୂର ।
ଅନିରୁଦ୍ଧ ଦେହ ଏବେ ହୋଇଲାକ ଶୂନ୍ୟ
ମୋହ ତେଜି ଉଠିଲା ସେ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ନନ୍ଦନ ।
ଆସନ ପାଦାସନାଦି ବହୁତ ସମ୍ଭାର
ପୂଜଇ ଅସୁର ରାମ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ପୟର ।
ଦିବ୍ୟ ଭୁବନ ମଣ୍ଡାଇ ଅସୁର ରାଜନ
ନେତ ଚିରାଳ ଆବର ଉଡ଼େ ବିପତନ ।
ରାମ କୃଷ୍ଣ ବିଜେ କଲେ ସାତବଂଶ ଘେନି
ବ୍ୟାସ ମାରକଣ୍ଡ ପୁଣି ଉଦ୍ଦାଳକ ମୁନି ।

ଭରଦ୍ୱାଜ ଋଷି ପୁଣି ଗଉତମ ଆୟେ
ଦୁର୍ବାସା ମହାମୁନି ଯେ ବିଜୟ ସଭୟେ ।
ନଗ୍ରପୁର ମୁଣ୍ଡାଇଣ ଶୁଭଧ୍ୱନି କରି
ଦ୍ୱାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣକୁମ୍ଭମାନ ଆଣି ଯେ ଉଭାରି ।
ନଗ୍ର ନରନାରୀ ରତିକାମ ଯେ ସଞ୍ଜାତ
କରୁଛନ୍ତି ସଦାଶିବ ଆପଣେ ସମସ୍ତ ।
ପଣ୍ଡିତ କହିଲେ ଏବେ ଶୁଭ ଅନୁକୂଳ
ଆଢ଼ାଷ ଶୁକ୍ଳ ଦଶମୀ ତିଥି ଗୁରୁବାର ।
ବିଭାଘର ଲଗ୍ନବେଳ ହୋଇଲାକ ଆସି
ସଂକଳପ କରାବନ୍ତି ଗାର୍ଗବ ମହର୍ଷି ।
ବରୁଣ ପୂଜା କରିଣ ବରକନ୍ୟା ଆଣି
ମନ୍ତ୍ର କରିଣ ବନ୍ଧନ କଲେ କୁଶ ପାଣି ।
ଡାହାଣବର୍ତ୍ତକ ଶଙ୍ଖେ ଜଳତିଳ ଦେଇ
ଆନନ୍ଦରେ ବାଣାସୁର ଯୌତୁକ ଦିଅଇ ।
କୋଟିଏକ ରଥ ପୁଣି କୋଟିଏକ ହସ୍ତୀ
ଚାରିଗୋଟି ଅଶ୍ୱ ଦଶଗୋଟି ଯେ ପଦାତି ।
ଲକ୍ଷେକ ଗାଇ ଦେଲେ ସେ ବସ୍ତ୍ର ସହିତେ
ଶତେ ପରିବାରୀ ହେଲେ ଅଳଙ୍କାର ଯୁକ୍ତେ ।
ପାଟଛତ୍ର ଆବର ହିଁ ଖଟ ଯେ ସୁପାତି
ବହୁ ସମ୍ଭାରେ ଯୌତୁକ ଦେଲା ନରପତି ।
କୋଟିଏକ ରତ୍ନ ବଳରାମ ପାଦେ ଦେଇ
ଶରଣପଞ୍ଜର ନାଥ ମୋତେ କର ତ୍ରାହି ।
ନ ଜାଣି ମୁଁ ଅପରାଧ କଲଇ ଯେତେକ
କ୍ଷମାକର ଦୋଷ ମୋର ନ କର ଯେ କୋପ ।
ଆନନ୍ଦ ଭାବେ କହନ୍ତି ସେ ନନ୍ଦ ନନ୍ଦନ
ଆମ୍ଭରେ ତୋର ଦୁହିତା କରିଲୁ ପ୍ରଦାନ ।
ତେଣୁ ହିଁ ଆମ୍ଭ ବାନ୍ଧବ ହୋଇଲୁ ଯୁକତେ
ସଦାଶିବଙ୍କର ବର ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉ ତୋତେ ।
ଯୁଗେ ଯୁଗେ ତୁ ଆମ୍ଭର ତନୁଥିବୁ ଧରି
ତେବେ ଏଠାରେ କୀରତି ରହିବ ଆମ୍ଭରି ।
ବର କନ୍ୟାଙ୍କୁ ଆଶିଷ ଦ୍ୟନ୍ତି ମୁନିମାନେ
ଦେଖନ୍ତି ନଗର ନର ନାରୀ ତୋଷମନେ ।
ବିଚାରନ୍ତି ସୁନ୍ଦର ଯେ ପୁତ୍ର ରୂପରାଶି
ବରେ କନ୍ୟା କନ୍ୟା ବରେ ମିଳିଲା ସାଦୃଶୀ ।
ବିଧାତାର ନିର୍ମାଣ ସେ ନୁହଇଟି ଆନ
ଯେମନ୍ତେ ଯାହାକୁ ସେହୁ କରଇ ଭିଆଣ ।
ଏଥୁଅନନ୍ତରେ ଅସୁରର ଯେତେ ରାଣୀ
ବନ୍ଦାନ୍ତି ବରକନ୍ୟାଙ୍କୁ କରେ ଅର୍ଘ୍ୟଘେନି ।
ଅନ୍ତଃପୁର ମଧ୍ୟକୁ ସେ ବର କନ୍ୟା ଗଲେ
ଧାଇ ମୁଦୁସୁଲୀ ଯେ ପହଣ୍ଡ ମଣାଇଲେ ।

ଏକପାତ୍ରେ ବସି ବେନି କରନ୍ତି ଭୋଜନ
ବେଢ଼ି ରହିଛନ୍ତି ତାକୁ ସର୍ବ ପରିଜନ ।
ଆଚମନ ସାରି ତହୁଁ ତାମ୍ବୁଳ ଯେ ଖାଇ
ଯିବାଲାଗି ଉଦବେଗ ହୋଇଲେକ ତହିଁ ।
ଆରୋହିଲେ ତାଳଧ୍ୱଜ ରଥେ କାମପାଳ
ନନ୍ଦିଘୋଷେ ବିଜେ କଲେ ମଦନ ଗୋପାଳ ।
ଦ୍ୱାରକାପୁରକୁ ସାତବଂଶ ଘେନି ବିଜେ
ଟମକ ନିଶାଣ ଶୁଣି ବିଜିଘୋଷ ବାଜେ ।
ରତ୍ନମୟ ରଥପରେ ବର କନ୍ୟା ବସି
ଚନ୍ଦ୍ରମା ପୃଥିବୀ ପରେ ପଡ଼ିଲାକ ଖସି ।
ହୁଳହୁଳି ଦେଉଛନ୍ତି ଅନେକ ବନିତା
ଅପର ଅପସରାବୃନ୍ଦ ନୃତ୍ୟ ଗୀତେମତ୍ତା ।
ଆଲଟ ପାଟଛତ୍ରୀ ଯେ ଉଡ଼େ ବିପତନ
ଉଗ୍ରସେନ ଚଳାବନ୍ତି ଯଉତୁକମାନ ।
ବାଟକୁ ପାଛୋଟି ଆସୁଛନ୍ତି ସଦାଶିବ
ଦ୍ୱାରକା ନଗରଯାକ ବହୁତ ଉତ୍ସବ ।
ମଙ୍ଗଳ ଉଚ୍ଚାରି ସର୍ବେ ଜୟ ଜୟ ଘୋଷି
ଅର୍ଘ୍ୟ ବନ୍ଦାନ୍ତି ସରବ ଦ୍ୱାରକାର ବାସୀ ।
ବରକନ୍ୟା ଦେଖିକରି ନଗ୍ରଲୋକେ ହର୍ଷ
ଶୁଭଲଗନ ବେଳରେ ନଗରେ ପ୍ରବେଶ ।
ଅଷ୍ଟପାଟବଂଶୀ ମୂଳେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବାମା
ବରକନ୍ୟା ଦେଖି ସର୍ବେ ହରଷିତ ମନା ।
କନ୍ୟାକୁ ଯେ ପରଶଂସା କରନ୍ତି ବହୁତ
ଧନ୍ୟ ତୋହର ତାତ ଯେ ଧନ୍ୟ ତୋର ମାତ ।
ଧନ୍ୟ ଦ୍ୱାରକା ପୁରକୁ ଏହୁ ଶୋଭା ଦିଶି
ଧନ୍ୟ ବିଧାତା ତୋତେ ସେ ଗଢ଼ିଥିଲା ବସି ।
ଧନ୍ୟ ଆମ୍ଭେ ସର୍ବେ ଦେଖିଲୁ ଯେ ବେନି ଡୋଳେ
ଧନ୍ୟ ଅନିରୁଦ୍ଧ ଧଇଲୁ ଏ କନ୍ୟାକୁ କୋଳେ ।
ଧନ୍ୟ ଯେବଣ ରାଜ୍ୟରେ ହେଲୁ ଉତପତ୍ତି
ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟରେ ସୁନ୍ଦରୀ ଧନ୍ୟ ତୋର ମୂର୍ତ୍ତି ।
ଧନ୍ୟ କବରୀ ଚାମର ନୁହେ ତାକୁ ସରି
ଧନ୍ୟ ସୀମାନ୍ତ ତାହାକୁ ଅଛଇ ଆବୋରି ।
ଧନ୍ୟ ତୋହର ନାସିକା ତିଳଫୁଲ ଠାଣି
ଧନ୍ୟ ଦନ୍ତପନ୍ତି ଯେ ଡାଳିମ୍ବ ବୀଜଶ୍ରେଣୀ ।
ଧନ୍ୟ ଜାନୁ ସେ ଉଲଟ ରମ୍ଭାର ସଦୃଶ
ଧନ୍ୟ ସୁକୁମାରୀ ତୁହି ଧନ୍ୟ ତୋ ବୟସ ।
କେ ବୋଲେ ସାବିତ୍ରୀ ଏହୁ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ବନିତା
କେ ବୋଲେ ଏ ହିମବନ୍ତ ପର୍ବତ ଦୁହିତା ।
କେ ବୋଲଇ ଶଚୀ ଏହୁ ଇନ୍ଦ୍ର ପାଟରାଣୀ
କେହୁ ବୋଲେ ଛାୟା ଏହୁ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଘରଣୀ ।

କେ ବୋଲଇ ବୃହସ୍ପତି ପତ୍ନୀ ଏହୁ ତାରା
ରମ୍ଭା ମେନକା ଉର୍ବଶୀ ଏହୁ ହେବ ପରା ।
କେ ବୋଲଇ ତୁମ୍ଭେମାନେ ନ ଜାଣ ହେ କିଛି
ଏହାର ରୂପକୁ ଏକେ ସମ କାହିଁ ଅଛି ।
ଦେବକୀ ଯେ ବସୁଦେବ ବହୁତ ହରଷ
ଘେନି ନାତି ନାତୁଣୀଙ୍କୁ ଗୃହରେ ପ୍ରବେଶ ।
ଅର୍ଘ୍ୟ ବନ୍ଧାଇବେ ଆସି ସକଳ କାମିନୀ
କଲ୍ୟାଣ କରୁଅଛନ୍ତି ସକଳ ଜନନୀ ।
ପୁରେ ପୁରେ ଚହଳ ଯେ କହିତ କେ ପାରି
ବରକନ୍ୟା ଦେଖି ଆସୁଛନ୍ତି ସର୍ବନାରୀ ।
ରାମକୃଷ୍ଣ ବିଜେ କଲେ ସମ୍ଭାବି ଆସନେ
ଅଛନ୍ତି ଯେ ଦେବଋଷି ବ୍ରହ୍ମାଋଷିମାନେ ।
ଅପସରୀ କିନ୍ନରୀଏ ଦିବ୍ୟ ବେଶ ହୋଇ
ତାଳ ମୃଦଙ୍ଗ ଆବର ବେଣୁ ବୀଣା ବାଇ ।
ଚତୁର୍ଥୀ ଦିନରେ ବିଧିମାନ ବେଗେ ସାରି
ଛାମୁଣ୍ଡି ପରେ ବିଜୟ ସର୍ବ ତପଚାରୀ ।
ଯଥାବିଧି ସାରିକରି ବରକନ୍ୟା ଗଲେ
ଅନେକ ଯୁବତୀ ମିଳି ହୁଳହୁଳି ଦେଲେ ।
ବିଭାବିଧି ଶେଷକରି ମୁନିମାନେ ଗଲେ
ଯେଯାହାର ଆଶ୍ରମରେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
ଶୁଣ ମନୁ ରାଜା ତୁହି ପୁଛାକଲୁ ଯାହା
ଥୋକାଏ କଥାନୁସାରେ ବଖାଣିଲୁ ତାହା ।
ଏ ମହାଭାରତ ମଧ୍ୟପର୍ବ ରସ ସାର
ପ୍ରାଣୀମାନେ ଶୁଦ୍ଧଚିତ୍ତେ ଶ୍ରବଣ ଯେ କର ।
କଳିକାଳ ଘୋର ଏବେ ହୋଇଲାକ ଆସି
ରାମ ନାମ ଧର ନ ବାଧୁ ଯେ କାଳପାଶି ।
ରାମ ନାମ ବ୍ରହ୍ମ ଅଟେ ବେନି ଯେ ଅକ୍ଷର
ସେହି ନାମ ଗୋଟି ମନୁ ନ କର ପାସୋର ।
ତୁଳସୀର ବଲ୍ଲଭ ମୋ ହୃଦୟରେ ଥାଉ
ଶାରଳା ଦାସେ ମୁକତି ଗତିକି ଯେ ହେଉ ।
ବନ୍ଦଇ କମଳା ମାଗୋ ବିଷ୍ଣୁ ପାଟରାଣୀ
ଦୁର୍ଗତୀ ଧ୍ୱଂସିନୀ ମାଗୋ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଭଞ୍ଜନୀ ।
ପଦ୍ମ ଆସନୀ ଜଳଧି ରାଜାର ଦୁହିତା
ସର୍ବଜନଙ୍କର ମାତା ସଂସାର ରଖାନ୍ତା ।
ନିତ୍ୟ ନିତ୍ୟ ଯେହୁ ତୋର ଚରଣ ବନ୍ଦନ୍ତି
ବିପୁଳ ସମ୍ପତ୍ତି ତାକୁ ଦେଉ ମହାସତୀ ।
ପଦ୍ମ ପୁଷ୍ପରୁ ଜନ୍ମ ପଦ୍ମା ତୋର ନାମ
କମଳିନୀ ନାମ ତୋର କରନ୍ତି ବଖାଣ ।
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣଙ୍କର ଚରଣ କମଳେ
ଶୂଦ୍ରମୁନି ଶାରଳା ତୋ ଭାବେ ସର୍ବକାଳେ ।

—o—

ମୂଢ଼ାସୁରର ବର ଲାଭ, ଗଣେଶଙ୍କ ଜନ୍ମ

ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ ପୁଣି ଅଗସ୍ତି ଚରଣେ
ସହସ୍ରେ ପ୍ରଣାମ କରି ଉଠେ କ୍ଷଣେ କ୍ଷଣେ ।
ଷଡ଼ଅର୍ଘ୍ୟେ ପୂଜାକରି କରଯୋଡ଼ି କହି
ମହାଭାରତ କହିଣ ମୋତେ କର ତ୍ରାହି ।
ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ମୁହିଁ ତୁମ୍ଭ ଦାସଙ୍କର ଦାସ
ମୁଢ଼ାସୁର ବଧ ମୋତେ କହ ବ୍ରହ୍ମଶିଷ୍ୟ ।
କେବଣ ଯୋଗରେ ସେହି ଦୈତ୍ୟ ଜନମିଲା
କେଉଁ କାରଣରୁ ଏତେ ଗରିଷ୍ଠ ହୋଇଲା ।
ଏହି ଚରିତ ବିସ୍ତାରି କହ ମୁନିବର
ତେବେ ସିନା ମନ ଶାନ୍ତି ହୋଇବ ମୋହର ।
ମନୁ ପୁଛନ୍ତେ ଅଗସ୍ତି ମୁନି ଯେ ହସନ୍ତି
ଆବର ସେ ରାଜା ମୁଖ ଚାହିଁଣ କହନ୍ତି ।
ରାଜାଙ୍କୁ ପ୍ରଶଂସା ସେହୁ କରନ୍ତି ବହୁତ
ଗୁଣବନ୍ତ ବୁଦ୍ଧିମନ୍ତ ଅଟୁ ତୁ ପଣ୍ଡିତ ।
ଏତେକ ସନ୍ଧିର କଥା ପଚାରୁ ତୁ ରାୟେ
ସାବଧାନେ ଶୁଣ ତାହା କହିବ ଥୋକାଏ ।
ଏକମନ ହୋଇ କରି ଶୁଣ ନୃପରାଣ
ସ୍ଥିର ଚିତ୍ତ ହୋଇ ତୁହି ଏକମନେ ଶୁଣ ।
ପୁରାଣ ପୁସ୍ତକ ଫେଡ଼ି କହନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ଏକମନେ ଶୁଣ ମୁଢ଼ାସୁରର ଯେ ରୀତି ।
କପିଳାସ କନ୍ଦରର ଉତ୍ତର କୋଣଲେ
ଅଳମ୍ବୁଷ ନାମେ ଅଛି ଏକଇ ନଗରେ ।
ମୁଢ଼ାସୁର ରାଜା ତହିଁ ରାଜ୍ୟ କରୁଥିଲା
ଅତି ବଡ଼ପଣରେ ସେ ଗରିଷ୍ଠ ହୋଇଲା ।
ତାହାର ନନ୍ଦନ ନାମ ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ବୀର
ସମସ୍ତ ରାଜାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ବିବାଦ ତାହାର ।
ସ୍ୱର୍ଗ ମଞ୍ଚପୁରେ ରାଜା ଭ୍ରମୁଥାଏ ନିତି
ସୁର ନର ସଙ୍ଗେ ଅନୁବ୍ରତେ ତା ଅପ୍ରୀତି ।
ନିରନ୍ତରେ ତାର ନାମ ଚମକ ପଡ଼ଇ
ଦେବତାମାନେ ସ୍ୱରଗେ ନ ପାରନ୍ତି ରହି ।
ସମରେ ତାହାକୁ ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତା ମାଇଲେ
ତହିଁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇଣ ସରବେ ରହିଲେ ।
ତାହାର ନନ୍ଦନ ନାମ ଅଟେ ମୁଢ଼ାସୁର
ଅତି ହିଁ ଗରିଷ୍ଠ ହେଲା ସେହି ନିଶାଚର ।
ମର୍ତ୍ତ୍ୟମଣ୍ଡଳରେ ଯେତେ ଯେତେ ରାଜା ଥିଲେ
ଭୟେ ଅସୁରର ସର୍ବେ ଅଧୀନ ହୋଇଲେ ।
ଏମନ୍ତ ରାଜ୍ୟ କରଇ ସେହି ମହାବଳ
ତାହାର ମନ୍ତ୍ରୀର ନାମ ଅଟେ କୁରୁପାଳ ।

ଦିନେ ଆସ୍ଥାନେ ବସିଣ ଥିଲା ବୀରବର
ମନ୍ତ୍ରୀର ମୁଖକୁ ଚାହିଁ ପଚାରେ ଅସୁର ।
ମର୍ତ୍ତ୍ୟମଣ୍ଡଳଯାକ ତ ମୋହର ହୋଇଲା
କହ ଏବେ କେଉଁସ୍ଥାନେ କିଏ ସେ ରହିଲା ।
ମନ୍ତ୍ରୀ କୁରୁପାଳ ବୋଲେ ଶୁଣ ରକ୍ଷସାଇଁ
ତୋହ ଛାମୁରେ କଥାଏ ମୁହିଁ କହିବଇଁ ।
ସମସ୍ତ ରାଜାକୁ ତୁହି ଜିଣିଲୁଟି ବଳେ
ଜିଣି ନ ପାରିବୁ ଏକା ସ୍ୱର୍ଗ ଆଖଣ୍ଡଳେ ।
ମନ୍ତ୍ରୀମୁଖୁ ଶୁଣି କୋପ କଲା ଦୁଷ୍ଟମତି
ମନ୍ତ୍ରୀର ବାଳ ଧଇଲା ଅସୁର ତଡ଼ତି ।
ଇନ୍ଦ୍ରକୁ ବଡ଼ ଗରିଷ୍ଠ ବୋଲୁ ମୋ ଛାମୁରେ
ଥାଟ ସଜକର ଏବେ ଯିବା ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ଯେ ବୋଇଲା ତୁହି ଛାଡ଼ ମୋର କେଶ
ଗୁପତ କଥାଏ ତୋତେ କହିବା ବିଶ୍ୱାସ ।
ତୋହର ଯେ ବାପ ରାଜା ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ଥିଲା
ଦେବତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ସେହି ବାଦ ଆରମ୍ଭିଲା ।
ଇନ୍ଦ୍ରର ସଙ୍ଗେ ସ୍ୱର୍ଗରେ କଲା ସେ ସମର
ତୋ ପିତାଙ୍କୁ ମାଇଲାକ ବଜ୍ରେ ସୁନାସୀର ।
ଏହି କଥାପାଇଁ ମୁହିଁ ତିଆରଇ ତୋତେ
ଏଥିରେ ବିଚାର ତୋର ଆସଇ ଯେମନ୍ତେ ।
ମନ୍ତ୍ରୀର ମୁଖରୁ ଏହିପରି କଥା ଶୁଣି
ପୁଣି ହିଁ ପଚାରେ ଧୀରେ ସେ ଅସୁରମଣି ।
ମୋ ବାପକୁ ମାରିଅଛି ଯେବେ ଇନ୍ଦ୍ରରାଣ
ନିଶ୍ଚେ ମୋର ହାତେ ତାର ହୋଇବ ମରଣ ।
କୁରୁପାଳ ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଲେ ଶୁଣ ରକ୍ଷରାୟେ
ମୋହର ବୋଲକୁ ଯେବେ କରିବୁ ଥୋକାଏ ।
ତୁ ମୋର ଠାକୁର ମୁହିଁ ତୋହର ସେବକ
ପୁରୁଷାନୁକ୍ରମେ ମୁହିଁ ଅଟେ ତୋର ଲୋକ ।
ତୁମ୍ଭର ଯେ ଭଲକଥା ମୋର ଶୁଭକର୍ମ
କେବେ ହେଁ ମୋର କଥାରେ ନୋହିବୁ ତୁ ଭ୍ରମ ।
ମନ୍ତ୍ରୀ କହନ୍ତେ ଅସୁର ଭ୍ରମ ଛାଡ଼ିଗଲା
ତକ୍ଷଣେ ମନ୍ତ୍ରୀର ବଳେ ସେହି ଛାଡ଼ିଦେଲା ।
କୋଳ କରି ବସାଇଲେ ନେଇ ସନ୍ନିଧିର
କି ବୁଦ୍ଧି କରିବା ଏବେ କହ ମନ୍ତ୍ରୀବର ।
ମୋହର ପିତାକୁ ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାଣେ କଲା ହତ
ପିତୃକାର୍ଯ୍ୟ ନ କଲେ ଏ ଜୀବନ ବିଅର୍ଥ ।
ଏତେକ ବଚନ ସେହି ଅସୁର କହନ୍ତେ
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଲେ ଶୁଣ ପ୍ରଭୁ କଥାର ତଦନ୍ତେ ।
କଇଳାସ କନ୍ଦରେ ଯେ ଛନ୍ତି ବିଶ୍ୱନାଥ
ଗଣେଶ୍ୱର ବୋଲି ଅଛି ଏକ ତାଙ୍କ ସୁତ ।

ପାର୍ବତୀଙ୍କ ଗର୍ଭରୁ ସେ ପୁତ୍ର ଜନ୍ମିଛନ୍ତି
ଦକ୍ଷିଣ ଦ୍ୱାରପାଳେ ସେ ଦ୍ୱାରେ ବସିଛନ୍ତି ।
ତାଙ୍କୁ ଯେବେ ସେବାକରି ତୁହି ମନାଇବୁ
ତାହାଙ୍କର ପ୍ରସାଦୁ ତୁ ଇନ୍ଦ୍ରକୁ ମାରିବୁ ।
ଏସନ ବଚନ ମନ୍ତ୍ରୀବର ଯେ କହିଲା
ହୃଦପଦ୍ମ ମଧ୍ୟେ କଥା ଅସୁର ଭାଳିଲା ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ଯାହା କହିଲା ସେ ସ୍ୱରୂପ ବଚନ
ସେବାରେ ମୁଁ ମନାଇବି ଈଶ୍ୱର ନନ୍ଦନ ।
ପ୍ରଭାତରୁ ସେ ଅସୁର ଉଠିଣ ବହନ
ତତକ୍ଷଣେ ସାରଇ ସେ ନିତ୍ୟକର୍ମମାନ ।
ମନ୍ତ୍ରୀକି ବୋଇଲା ଚାଲ କଇଳାସ ଯିବା
ସେବାକରି ଗଣନାଥ ଦେବ ମନାଇବା ।
ଥାଟ ନାହିଁ ମନ୍ତ୍ରୀ ଘେନିଗଲା ପ୍ରୋଢ଼ାଶିଷ୍ୟ
କଇଳାସର ଦକ୍ଷିଣ ଦୁଆରେ ପ୍ରବେଶ ।
ମନ୍ତ୍ରୀକି ଚାହିଁ ବୋଇଲା ଗଣନାଥ କାହିଁ
ହସ୍ତଠାରି ମନ୍ତ୍ରୀ ତାକୁ ଦେଲାକ ଦେଖାଇ ।
ବୋଇଲା ଏହି ଅଟନ୍ତି ଦେବ ଗଣପତି
ମନୁଷ୍ୟଙ୍କ ଶରୀର ଯେ ମୁକ ଗଜମୂର୍ତ୍ତି ।
ଏମନ୍ତ ବିଚାରି ମନେ ଅସୁର ହସିଲା
ପୁଣି ସେ ମନ୍ତ୍ରୀକି ଚାହିଁ ଏମନ୍ତ ପୁଛିଲା ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ଯେ ବୋଇଲା ତୁହି ଶୁଣ ଏକମନେ
ବିସ୍ତାରି କହିବି ମୁହିଁ ଏଥିରେ ବିଧାନେ ।
ଏକଦିନକରେ ପ୍ରଭୁ କାଶୀ ବିଶ୍ୱନାଥ
ବୃଷଭ ଚଢ଼ିଣ ବୁଲିଗଲେ ଯେ ଜଗତ ।
ଭ୍ରମଣ କରି ମିଳିଲେ ଯାଇଁ ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ
ଦେଖିଲେ ସର୍ବ ଦେବତା ଅଛନ୍ତି ସେଠାରେ ।
ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଦେଖି ଦେବଗଣ ଯେ ଉଠିଲେ
କରପଦ୍ମ ଯୋଡ଼ି ଶିରେ ସର୍ବେ କରଦେଲେ ।
ଦେବତାଙ୍କଠାରୁ ଶିବ ପାଇଣ ସମ୍ମାନ
ସେହିଠାରୁ ମହାଦେବ ଚଳିଲେ ବହନ ।
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇଁ ସାବର୍ଣ୍ଣି ଭୁବନେ
ଦେଖିଲେ ଯେ ବସିଛନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମା ଯୋଗଧ୍ୟାନେ ।
ସେହିଠାରେ ବିଶ୍ୱନାଥ ଦେଖି ବେଦବର
ତତକ୍ଷଣେ ଧ୍ୟାନ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ତାହାଙ୍କର ।
ବୋଇଲେ ସେ କାହିଁଥିଲ ତୁମ୍ଭେ ତ୍ରିପୁରାରି
ଈଶ୍ୱର ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ଥିଲୁ ସ୍ୱର୍ଗପୁରୀ ।
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସଙ୍ଗାଳି ଆମ୍ଭେ ଯିବୁ କଇଳାସ
କେବଣ ବେଦକୁ ତୁମ୍ଭେ କରୁଛ ଅଭ୍ୟାସ ।
ବ୍ରହ୍ମା ବୋଇଲେ ମୁଁ ଚାରିବେଦକୁ ଘୋଷଇ
ଋକ ଯଜୁ ସାମ ଆଉ ଅଥର୍ବ ପଢ଼ଇ ।

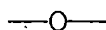
ଈଶ୍ୱର ବୋଇଲେ ପଞ୍ଚବେଦ ମୁଁ ପଢ଼ଇ
ପାଞ୍ଚଗୋଟି ମୁଖେ ତାହା ଅଭ୍ୟାସ କରଇ ।
ବ୍ରହ୍ମା ବୋଇଲେ ସେ ବେଦ ମୁହିଁକି ନ ପଢ଼ି
ଈଶ୍ୱର ବୋଇଲେ ମୁଖ କାହିଁ ଅଛି ବଢ଼ି ।
ଏହାଶୁଣି ବେଦବର ଧ୍ୟାନରେ ବସିଲେ
ଶିରର ଉପରେ ଶିର ଏକ ଦେଖାଇଲେ ।
ପାଞ୍ଚମୁଖ ଦେଖି ଶିବ ମହାକୋପ କଲେ
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ମୁଖରେ ଯେ ଚାପୋଡ଼େ ମାଇଲେ ।
ମୁଣ୍ଡ ଛିଡ଼ିଯାଇ ହସ୍ତେ ଲାଗିଲା ତାଙ୍କର
ହସ୍ତ ଛିଞ୍ଚାଡ଼ି ପକାନ୍ତେ ଦେବ ମହେଶ୍ୱର ।
ଛିଞ୍ଚାଡ଼ନ୍ତେ ବ୍ରହ୍ମାମୁଣ୍ଡ ହସ୍ତୁ ନ ଛାଡ଼ିଲା
ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ମନରେ ଯେ ବିମୁଖ ହୋଇଲା ।
ଯଶୋବନ୍ତୀପୁରୁଁ ହର ବାହାର ହୋଇଲେ
ସେ ଲଜ୍ଜାରେ କଇଳାସ କନ୍ଦରେ ନ ଗଲେ ।
ହଟକେଶ୍ୱର ତୀର୍ଥକୁ ଗଲେ ତପ କରି
ଧ୍ୟାନରେ ଯାଇ ବସିଲେ ତହିଁ ତ୍ରିପୁରାରି ।
ଏହିପରି କେତେ କାଳ ତହିଁ ବହିଗଲା
ପାର୍ବତୀଙ୍କ ମନ ତହୁଁ ବିକଳ ହୋଇଲା ।
ବୋଇଲେ ଈଶ୍ୱର ଅବା ମୋର ଗଲେ କାହିଁ
ଧ୍ୟାନ କରି ବସିଲେ ସେ ତହିଁ ମହାମାୟୀ ।
ଧ୍ୟାନରେ ଜାଣିଲେ ହିମବନ୍ତର ଦୁଲଣୀ
ବୋଇଲେ ସେ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା କଲେ ଶୂଳପାଣି ।
ତପ କରନ୍ତି ହଟକେଶ୍ୱର ଠାରେ ରହି
ପାର୍ବତୀ ଦେବୀଙ୍କ ଚିନ୍ତା କହି ନ ସରଇ ।
ଥୋକାଏକ ଦିନ ଏହିମତେ ବହିଗଲା
ବସନ୍ତ ଋତୁ ଆସିଣ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ।
ସଖୀମାନଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ଘେନି ମହାସତୀ
ଦିନେ ଫୁଲବନେ ବିଜେ କଲେକ ପାର୍ବତୀ ।
ହସ୍ତାନକ୍ଷତ୍ର ସେ ଦିନ ସାଧକ ଯେ ତାର
ବୈଶାଖ ଶୁକ୍ଳ ପଞ୍ଚମୀ ତିଥି ଗୁରୁବାର ।
ମେଷ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଚଉଦ ଦିନ ଯାଇ ଭୋଗ
ଦେଖି ବସିଲେ କୈଳାସ ଗିରି ପୂର୍ବଭାଗ ।
ଦେଖିଲେ ଅନେକ ଶୋଭାବନ ପାଉଅଛି
ନାନା କୁତୁହଳେ କ୍ରୀଡ଼ା କରୁଛନ୍ତି ପକ୍ଷୀ ।
ପୁଷ୍ପରେ ବସି ଭ୍ରମରେ କେଶର ଚୁମ୍ବନ୍ତି
ମତ୍ତଭରେ ସର୍ବେ ରତିରଙ୍ଗରେ ଉଡ଼ନ୍ତି ।
ଏକେ ମଧୁମାସ ପୁଣି ମଳୟ ପବନ
ସୁଗନ୍ଧ ଘେନି ବହଇ ବାର ଅନୁକ୍ଷଣ ।
ପକ୍ଷୀଙ୍କର କ୍ରୀଡ଼ା ଦେବୀ ନୟନେ ଦେଖିଲେ
ଶୋକଭରେ ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ମନେ ସୁମରିଲେ ।

ଦେବୀଙ୍କର ଅଙ୍ଗେ କାମଜ୍ୱର ଯେ ଘୋଟିଲା
ଉଛୁଳିଣ ତାଙ୍କ ରଜ ଭୂମିରେ ପଡ଼ିଲା ।
ଦେଖିଣ ପାର୍ବତୀ ତାହା ହସ୍ତରେ ଧଇଲେ
ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ବୀର୍ଯ୍ୟ ଯେବେ ମିଶନ୍ତା ବୋଇଲେ ।
ସଇନ୍ଦୁ ପୁତ୍ର ଗୋଟିଏ ଜନମ ହୁଅନ୍ତା
ବଳବନ୍ତ ରୂପବନ୍ତ ସମରେ ଶକତା ।
ଏମନ୍ତ ବିଚାରି ଦେବୀ ମନେ ସୁମରିଲେ
ଈଶ୍ୱର ବିଭୂତି ନେଇ ରଜରେ ଗୋଳିଲେ ।
ଦଇବର ଘଟଣା ଯେ ଶୁଣ ନୃପରାଣ
ପିତୁଳା ଏକ ଗଢ଼ିଲେ ଦେବୀ ତତକ୍ଷଣ ।
ଅତି ସୁକୁମାର ସେହି ପ୍ରତିମାକୁ ଦେଖି
ମନ୍ତ୍ରପାଣି ସିଞ୍ଚିଲେ ସେ ତହିଁ ଶଶୀମୁଖୀ ।
ଜୀବନ୍ୟାସ ପାଇ ବେଗେ ଉଠିଲେ କୁମର
ପାର୍ବତୀଙ୍କୁ ଦେଖି ସେହି କଲେ ନମସ୍କାର ।
କୋଳେ ବସାଇଣ ପୁତ୍ର ସ୍ନେହେ ମାହେଶ୍ୱରୀ
ସ୍ତନରୁ କ୍ଷୀର ତା ମୁଖେ ଦେଲେ ସ୍ଥିର କରି ।
ପାର୍ବତୀଙ୍କ ସ୍ତନୁ କ୍ଷୀର ପାଇ ପୁତ୍ରମଣି
ଅତିବଳେ ବଳୀୟାର ହେଲା ସେହିକ୍ଷଣି ।
ପାର୍ବତୀଙ୍କ ମୁଖ ଚାହିଁ ବୋଇଲା ବଚନ
କି କରିବି ମାତା ତୁମ୍ଭେ କର ଆଜ୍ଞାଦାନ ।
ପାର୍ବତୀ ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣ ଶୁଣରେ କୁମର
ଦକ୍ଷିଣ ଦୁଆର ବାବୁ ହୋଇଲା ତୋହର ।
ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇଣ ତୁହି ଦ୍ୱାରେ ବସିଥିବୁ
ପୁରୁଷଙ୍କୁ ଭିତରକୁ ଛାଡ଼ି ତୁ ନ ଦେବୁ ।
ଏତେ କହି ଦେବୀ ତହୁଁ ଭିତରକୁ ଗଲେ
ଗଣନାଥ ସେ ଦକ୍ଷିଣ ଦ୍ୱାରେଣ ରହିଲେ ।
ହଟକେଶ୍ୱରେ ଈଶ୍ୱର କରୁଥିଲେ ତପ
ଯହୁଁ କ୍ଷୟ ହେଲା ତାଙ୍କ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ପାପ ।
ବିଭୂତି ଭୂଷଣ ଅଙ୍ଗ ଡମ୍ବରୁ ହସ୍ତରେ
କୁଠାର ଧରିଅଛନ୍ତି ସେ ଦକ୍ଷିଣ କରେ ।
କଷା ବସନ ଖଣ୍ଡିଏ କଟିରେ ଭୂଷଣ
ଦିଗମ୍ବର ବେଶ ହୋଇ ଅଇଲେ ତକ୍ଷଣ ।
ଦକ୍ଷିଣ ଦୁଆରେ ଆସି ମିଳିଲେ ବହନ
ଦେଖିଲେ ସେ ଦ୍ୱାରେ ଅଛି ଏକଇ ନନ୍ଦନ ।
ଈଶ୍ୱର ବୋଇଲେ ଆରେ ଦ୍ୱାର ଛାଡ଼ ବାଳ
ଭିତରେ ଯିବୁ ନ ଥିଲୁ ବହୁତ ଯେ କାଳ ।
ଈଶ୍ୱର କଥା କୁମର ତିଳେ ନ ଘେନିଲେ
ବିଶ୍ୱନାଥ ଦେବଙ୍କୁ ସେ ଦ୍ୱାର ନ ଛାଡ଼ିଲେ ।
ଦ୍ୱାର ନ ଛାଡ଼ନ୍ତେ ହର ମହାକୋପ କଲେ
କୁଠାର ଗୋଟି ବାଳକ ଗଳେ ପ୍ରହାରିଲେ ।

ମୁଣ୍ଡ ଛିଡ଼ିଯାଇ ପୁଣି ପଡ଼ିଲେ ଭୂମିରେ
ତୁରିତେ ଈଶ୍ୱର ତହୁଁ ପଶିଲେ ଭିତରେ ।
କୁମର ମୁଣ୍ଡ ଯେ ତହିଁ ଛିଡ଼ି ପଡ଼ିଥିଲା
ଏକଇ ଅସୁରୀ ତାହା ଗିଳି ପକାଇଲା ।
ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଦେଖି ଦେବୀ ପାର୍ବତୀ ଉଠିଲେ
ମହାଦେବଙ୍କ ଚରଣେ ନମସ୍କାର କଲେ ।
ବୋଇଲେ ଅଇଲ ଏତେକାଳ ବିଶ୍ୱନାଥ
ଏତେ ବୋଲି ଦେବୀ ହେଲେ ମନରେ ଉଷତ ।
ଚରଣ ଧୋଇଲେ ତହୁଁ ବସିଲେ ଶଙ୍କର
ମଣୋହି କରନ୍ତି ଷଡ଼ରସ ଶୂଳଧର ।
କୁଠାର ଦେଖିଣ ପଚାରନ୍ତି ମହାମାୟୀ
କୁଠାରେ ରୁଧିର ଲାଗିଅଛି ତ ଗୋସାଇଁ ।
ଏହାଶୁଣି ହସିଲେକ ଦେବ ଶୂଳହସ୍ତ
ବୋଇଲେ ଶୁଣ ତୁ ଆଗୋ ପ୍ରାଣର ସଙ୍ଗାତ ।
ଦକ୍ଷିଣ ଦୁଆରେ ଏକ ଶିଶୁ ବସିଥିଲା
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଯେ ଭୁବନକୁ ପୂରାଇ ନ ଦେଲା ।
କୋପେ ଆମ୍ଭେ ତାର ବେକେ ମାଇଲୁ କୁଠାର
ବେକ ଛିଡ଼ିଯାଇ ପୁଣି ପଡ଼ିଲା ଭୂମିର ।
ତେଣୁ ତାହାର ରୁଧିର ଲାଗିଛି କୁଠାରେ
ପାର୍ବତୀ ଶୁଣିଲେ ଯହୁଁ ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ।
କୁମରର ହତ ଶୁଣି ଦେବୀ ମହାମାୟୀ
ଶୋକଭରେ ହୋଇଣ ସେ ଉଠିଲେ ବୋବାଇ ।
ଗଉରୀଙ୍କ ଶୋକ ତହୁଁ ଦେଖିଣ ଶଙ୍କର
ବୋଇଲେ କିସ ଚରିତ କହ ମୋ ଆଗର ।
ପଚାରନ୍ତେ ଶଙ୍କର ଯେ କହନ୍ତି ଗଉରୀ
ସେ ତୁମ୍ଭ କୁମର ଏବେ ଶୁଣ ଶୂଳଧାରୀ ।
ଈଶ୍ୱର ବୋଇଲେ କହ କେମନ୍ତେ କୁମର
ସନ୍ତୋଷ ମନରେ ତାହା ଆମ୍ଭ ସନ୍ନିଧିର ।
ଈଶ୍ୱର ଯେ ପଚାରନ୍ତି ପାର୍ବତୀ କହନ୍ତି
ସାବଧାନେ ଶୁଣ ଦେବ ଏଥିରେ ଯେ ରୀତି ।
କାମଦେବ ପୀଡ଼ା ମୋର ହୋଇଲା ଅଙ୍ଗରେ
ଯେଣୁ ତୁମ୍ଭେ ଥିଲ ପ୍ରଭୁ ହଟକେଶପୁରେ ।
ତକ୍ଷଣେ ମୋଠାରୁ ରଜ ସ୍ଖଳିତ ହୋଇଲା
ଆବର ତାହା ଯାଇଣ ଭୂମିରେ ପଡ଼ିଲା ।
ସେ ରଜରେ ମିଶାଇଲି ତୁମ୍ଭର ବିଭୂତି
ସଇନ୍ଦୁ ସେତୁ କୁମର ହେଲା ଉତପତ୍ତି ।
ଶୁଣି ବିସ୍ମୟ ହୋଇଲେ ଦେବ ବିଶ୍ୱନାଥ
ଏହା ମନେ ଭାବି ଦେବ ହେଲେ ସ୍ତମ୍ଭୀଭୂତ ।
ତତକ୍ଷଣେ ଦେବ ତହୁଁ ହୋଇଲେ ବାହାର
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ଦକ୍ଷିଣ ଦୁଆର ।
ଦେଖିଲେ ତହିଁ ପଡ଼ିଛି ପୁତ୍ର ଗଣ୍ଡି ଗୋଟି
ମୁଣ୍ଡଗୋଟି ତହିଁ ନାହିଁ ବିସ୍ମୟ ଧୂର୍ଜଟି ।
ଏ ସମୟେ ପାର୍ବତୀ ଯେ ମିଳିଲେକ ଯାଇ
ଦେଖିଣ ଅତି ବିକଳ ହେଲେ ମହାମାୟୀ ।

ବୋଇଲେ ଭୋ ବିଶ୍ୱନାଥ ଏଡ଼େ କର୍ମ କଲ
ଏହା ପରା ପୁତ୍ରଶିର କାଟି ପକାଇଲ ।
ସେ ମୁଣ୍ଡ ଭକ୍ଷି ଅସୁରୀ ତହୁଁ ପଳାଇଲା
ଉତ୍ତରକୁ ମୁଣ୍ଡ କରି ଗଜ ଶୋଇଥିଲା ।
ତାହା ମୁଣ୍ଡକୁ କୁଠାରେ ଶିବ ଛିଣ୍ଡାଇଲେ
କୁମର ବେକରେ ନେଇ ତାହା ଲଗାଇଲେ ।
ଗଣନାଥ ବୋଲି ନାମ ବିଶ୍ୱନାଥ ଦେଲେ
ତେଣୁ ସେହି ଗଣେଶ୍ୱର ନାମକୁ ବହିଲେ ।
କୁରୁପାଳ ମନ୍ତ୍ରୀ ଏହା ବିସ୍ତାରି କହିଲା
ମୁଢ଼ାସୁର ଶୁଣି ଅତି ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲା ।
ଗଣନାଥ ଛାମୁରେ ସେ ମିଳିଲାକ ଯାଇ
ଖଣ୍ଡେଦୂରୁ ଦେଖି ତାଙ୍କ ଚରଣେ ପଡ଼ଇ ।
ଶିରେ କରଦେଇ ଉଭା ହୋଇଣ ରହିଲା
ମନେ ମନେ ବହୁତର ସ୍ତୁତି ବଖାଣିଲା ।
ତାହାର ଭକତି ଦେଖି ଦେବ ଗଣନାଥ
ବୋଇଲେ ତୁ ବର ମାଗ ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର ସୁତ ।
ଏହାଶୁଣି ମୁଢ଼ାସୁର ବୋଇଲା ବଚନ
ଯେବେ ଦୟାକଲ ମୋତେ ପାର୍ବତୀ ନନ୍ଦନ ।
ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳ ଏ ତିନି ଭୁବନରେ
ଜିଣନ୍ତା ନୋହିବ କେହି ମୋତେ ସଂଗ୍ରାମରେ ।
ଦେବ ଦାନବ ମାନବ ଜିଣନ୍ତା ନୋହିବ
ଏହି ଶରୀର ମୋହର ଅକ୍ଷୟ ହୋଇବ ।
କାହାହସ୍ତେ ଶିରଚ୍ଛେଦ ନୋହିବ ମୋହର
ଗଣନାଥ ଦେବ ମୋତେ ଦ୍ୟନ୍ତୁ ଏହି ବର ।
ଅସ୍ତୁହେଉ ବୋଇଲେ ସେ ଦେବ ଗଣେଶ୍ୱର
ମୁଢ଼ାସୁର ନମେ ଗଣନାଥଙ୍କ ପୟର ।
ଉଠି କରପଦ୍ମ ଯୋଡ଼ି ପୁଣି ପଚାରଇ
କଥାଏ ମୁଁ କହିବଇଁ ଶୁଣ ହେ ଗୋସାଇଁ ।
ତୁମ୍ଭ ଆଜ୍ଞାରେ ଅମର ବର ମୁଁ ପାଇଲି
ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳରେ କାରଣ ହୋଇଲି ।
ଏବେ କଥା ଏକ ଦେବ ପଚାରିବି ମୁହିଁ
ଜନମ ହୋଇଲେ ମୃତ୍ୟୁଭୟ ତ ଅଛଇ ।
କେମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ମୋତେ ହୋଇବ ମରଣ
ସାବଧାନ କହିବା ତା ଗଉରୀ ନନ୍ଦନ ।
ମୁଢ଼ାସୁର ବାକ୍ୟେ ଗଣନାଥ ଯେ ହସିଲେ
ଭଲକଥା କହୁ ବୋଲି ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲେ ।
ଅସୁରକୁ ଚାହିଁ ଗଣନାଥ ଯେ କହନ୍ତି
ଶୁଣ ତୁ ଅସୁର କୁଳପତି ମହାମତି ।
ଯାହା ପଚାରିଲୁ ଏବେ କହିବା ବିଚାର
ଜନ୍ମ ହେଲେ ମରଣଟି ଅଛଇ ଆବର ।
ଯେମନ୍ତେ ମରିବୁ ତୁହି ତୋତେ କହିଦେବା
ଦୃଢ଼ କରି ମନେ ତାହା ଧରିଥିବୁ ବାବା ।
ଶିର ଯେ ହାଣିଲେ ତୋର ନୋହିବ ମରଣ
ହାଣୁଥିଲେ ଲାଗୁଥିବ ଶିର ପୁଣ ପୁଣ ।

ହସ୍ତଗୋଡ଼ ତୋର ଶିର କେବେ ନ ଛିଡ଼ିବ
ବୁକୁ ହୃଦୟରେ ତୋର ଶସ୍ତ୍ର ନ ଫୁଟିବ ।
ଏତେ କଥାରେ ତୋହର ନୋହିବ ମରଣ
ଅଗ୍ନିଶର ପେଷି ଯେବେ କରିବ ଦହନ ।
ଅଗ୍ନିଶରେ ଦହ୍ୟ ନିଶ୍ଚେ ହେବ ତୋର କାୟ
ଦୃଢ଼କରି ରଖିଥିବୁ ମନରେ ତୁ ରାୟ ।
ଯେ ଅଶ୍ୱିନୀକୁମାରଙ୍କ ହୋଇବ ଦନୁଜ
ସେହି ତୋତେ ଅଗ୍ନିଶର କରିବ ଦହିର୍ଯ୍ୟ ।
ଅଶ୍ୱିନୀକୁମାର ବୀର୍ଯ୍ୟେ ମାନବୀ ଗର୍ଭରେ
ଯେ ଜନମ ହୋଇଥିବ ତୋ ମୃତ ତା କରେ ।
ଏସନକ ବର ଯହୁଁ ଦେଲେ ଗଣେଶ୍ୱର
ଆନନ୍ଦେ ନିଜ ରାଜ୍ୟକୁ ଗଲାକ ଅସୁର ।
ନିର୍ଭୟ ହୋଇଣ ସେହୁ ରାଜ୍ୟ କରୁଥାଇ
ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳରେ ବୀର ନ ଗଣଇ ।
ପ୍ରତିଦିନ ନିଦ୍ରାରୁ ସେ ଉଠଇ ବହନ
ନିତ୍ୟକର୍ମ ବିଧିମାନ ସାରି ତତକ୍ଷଣ ।
ଗଣନାଥଙ୍କୁ ଯେ ସେହି ଦର୍ଶନ କରଇ
ଉଦକ ପ୍ରସାଦ ନିତ୍ୟ ସେଠାରେ ଭୁଞ୍ଜଇ ।
ଶତ ଅଷ୍ଟୋତ୍ତର ବାର କରଇ ପ୍ରଣାମ
ନବରକୁ ଆସଇ ସେ ପାଇଣ କଲ୍ୟାଣ ।
ଏରୂପେ ଗଣନାଥଙ୍କୁ କରୁଥାଇ ସେବା
ନ ଜାଣଇ ଗଣନାଥ ବିନୁ ଅନ୍ୟ ଦେବା ।
ନମସ୍ତେ କୌଶଲ୍ୟା ଦେବୀ ସୁତ ରଘୁବୀର
ଜାନକୀ ଛଳେ ଛେଦିଲ ରାଜା ଦଶଶିର ।
ଅସୁର ନିବାରଣେ ତୁ ବୀର ଚୂଡ଼ାମଣି
ନିରତେ ତୋହର ନାମ ବଖାଣନ୍ତି ମୁନି ।
ଦଶରଥ ନନ୍ଦନ ଯେ ନାମ ରାମଚନ୍ଦ୍ର
କବି ଶାରଳା ଦାସଙ୍କୁ ରଖ ଯେ ନରେନ୍ଦ୍ର ।
ତବ ଚରଣାରବିନ୍ଦେ ନିତ୍ୟେ ମୁହିଁ ଥାଇ
ଭବ ସାଗରୁ ଉଦ୍ଧାର ଜାନକୀର ସାଇଁ ।

ମୁଡ଼ାସୁରର ସ୍ୱର୍ଗ ଆକ୍ରମଣ

ଏଥୁଅନ୍ତେ ସେ ବିଲଙ୍କା ଦେଶ ମହାରାୟ
ଅଗସ୍ତିଙ୍କ ଚରଣରେ କରଇ ବିନୟ ।
ଗଣେଶଙ୍କଠାରୁ ବର ପାଇ କିସ କଲା
ଏହା ସଂକ୍ଷେପିଣ ମୋତେ କହ ମୁନି ଭଲା ।
ଶୁଣ ଆହୋ ମନୁରାଜା ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ଏକମନ ହୋଇ ଶୁଣ ମଧ୍ୟପର୍ବ ରୀତି ।
ତୁ ଭାଗ୍ୟବନ୍ତ ଆବର ଅଟୁ ପୁଣ୍ୟଦେହୀ
ଯେଣୁ ନିରନ୍ତରେ କୃଷ୍ଣପାଦ ଥାଉ ଧ୍ୟାୟି ।
ଏହିପରି ଥୋକାଏ ଦିନ ବହିଗଲା
ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳ ସେ ବୀର ନ ଗଣିଲା ।
ମାର୍ଗଶିର ମାସରେ ଯେ ଶୁକ୍ଳ ତ୍ରୟୋଦଶୀ
ଆରର୍ଦ୍ଦା ନକ୍ଷତ୍ର ଚନ୍ଦ୍ର ମିଥୁନରେ ବସି ।
ବାଣିଜ୍ୟ ନାମେ କରଣ ବିଷ୍କୁମ୍ଭ ଯୋଗ
ଆସ୍ଥାନେ ବସି ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରେ ବେଗ ବେଗ ।
ମନ୍ତ୍ରୀକି ଚାହିଁ ଅସୁର କହଇ ଉତ୍ତର
ଥାଟ ସଜ କର ମୋର ତୁ ହୋ ମନ୍ତ୍ରୀବର ।
ଏହିପରି ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ପଶି ବୁଝିବଇଁ
ସ୍ୱର୍ଗ ମଞ୍ଚ ପାତାଳରେ ମୋର ସମ ନାହିଁ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତାର ତୁଲେ କରିବି ସମର
ତେବେ ସିନା ପିତୃକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇବ ମୋହର ।
ସେ ଅସୁର ମୁଡ଼ାସୁର ଯହୁଁ ଆଜ୍ଞା ଦେଲା
ଶୁଣି କୁରୁପାଳ ମନ୍ତ୍ରୀ ବହନ ଚଳିଲା ।
ଥାଟ ସାଜ ସାଜ ବୋଲି ଦେଲା ସେ ଟମକ
ରାଜ୍ୟରେ ତାର ଉତ୍ସବ ହୋଇଲା ଅନେକ ।
ସାତଯୁଣ ଉତ୍ସବ ଯେ ପାଞ୍ଚଯୁଣ ପ୍ରତି
ସେ ନଗରେ ବିଂଶଲକ୍ଷ ଘର ଯେ ଅଛନ୍ତି ।
ଧନବନ୍ତ ପଣେ ଯେହ୍ନେ କୁବେର ସମାନ
ପ୍ରଜାମାନେ ସୁଖେ ତହିଁ ନେଉଛନ୍ତି ଦିନ ।
ଥାଟ ତାର କେତେ କେହି ନ ପାଇ କଳନା
ନିରନ୍ତରେ ବାଜୁଥାଇ ଅପୂର୍ବ ବାଜଣା ।
ତିନି ଲକ୍ଷ ହସ୍ତୀ ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ଅଶ୍ୱ ଥାଇ
ଚଉଦ କୋଟି ଯେ ବଳ ତାହର ଅଛଇ ।
ରଥୀ ପଦାତି ତାହାର ଅଛଇ ଅପାର
ଏହିମତି ରାଜ୍ୟ କରେ ପ୍ରତାପୀ ଅସୁର ।
ଆଜ୍ଞାପାଇ ବେଗେ ତହୁଁ ମନ୍ତ୍ରୀବର ଗଲା
ଅସୁର ରାଜା ଛାମୁରେ ଯାଇ ଜଣାଇଲା ।
ବୋଲଇ ଶୁଣ ଅସୁରକୁଳ ନରସାଇଁ
ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ଥାଟ ତୋର ଯିବେ ଆଗହୋଇ ।
ରାଜା ବୋଲେ କେତେ ସୈନ୍ୟ ସାଜିଲୁ ମୋହର
ହାତୀ ରଥୀ ସୈନ୍ୟ କେତେ ସାଜିଲୁ ଆବର ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଇଲା ସେ ସାତ ସହସ୍ର ପଦାତି
ସଜ ହୋଇଲେ ତୋହର ଦଶଲକ୍ଷ ହାତୀ ।
ବାରକୋଟି ସୈନ୍ୟ ସଜହୋଇ ବାହାରିଲେ
ଆଗହୋଇ ସୈନ୍ୟ ଯିବେ ତୋର ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ।
ମନ୍ତ୍ରୀର ବଚନେ ମୁଡ଼ାସୁର ଯେ ବୋଲଇ
ଆଗୁଆଣି ଦଣ୍ଡ ତୁହି ଦିଅ ହୋ ଚଳାଇ ।
ଟମକ ନିଶାଣ ପୁଣି ଘୁମୁରା ବଜାଇ
ବାହାର ହୋଇଲେ ଥାଟ ଆଗଭର ହୋଇ ।
ବାଦ୍ୟ ଘୋର ନାଦେ ତାର କମ୍ପୁଛି ମେଦିନୀ
ଆକାଶ ଯେ ଉଚ୍ଛୁଳଇ ମୁଖରାବ ଧ୍ୱନି ।
ପ୍ରଳୟ ଜଳର ପ୍ରାୟ ସୈନ୍ୟ ଆସିବାର
ଭୟ କରି ବାସୁକି ଯେ ନ ଟେକଇ ଶିର ।
ଭୟେ ଉଦୟ ନୋହିଲେ ଦେବ ଦିବାକର
ମୁଖ ଶବଦେ କମ୍ପଇ ମେରୁର କନ୍ଦର ।

ଆଗ ହୋଇ ମନ୍ତ୍ରୀଥାଟ ଚଳାଇଣ ଗଲା
ଖଣ୍ଡେ ଦୂର ଯାଇ ସେହୁ ଥାଟ ରୁହାଇଲା ।
ପଛେ ମୁଢ଼ାସୁର ରଥ ଚଢ଼ିଣ ବାହାର
ଶସ୍ତ୍ରମାନ ହୋଇଅଛି ରଥର ଉପର ।
ଢୋଲ ମାଦଳ ଟମକ ନିଶାଣ ବଜାଇ
ସ୍ୱର୍ଗମର୍ତ୍ତ୍ୟ ପାତାଳ ସେ ନାଦେ ଉଛୁଳଇ ।
ଥାଟସୈନ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ନେଇ ଚଳଇ ଅସୁର
ସ୍ୱର୍ଗପୁରଯାକ ଖୋଜି ନାଶିବଇଁ ସୁର ।
ଇନ୍ଦ୍ରର ଜାଣିବା ଆଜି କେଡ଼େ ବଡ଼ପଣ
ମୋହର ପିତାକୁ ସେହି ଦେଇଛି ମରଣ ।
ମୁଢ଼ାସୁର ଏହିମତେ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରଇ
ଦେବ ଗନ୍ଧର୍ବ କାହାକୁ ତିଳେ ନ ଡରଇ ।
ଧୀର ଧୀର କରି ସେହୁ ଚଳାଇଲା ଥାଟ
ମାର ମାର ଶବଦରେ କମ୍ପୁଅଛି ରାଷ୍ଟ୍ର ।
ଶୁଣ ଆହୋ ମନୁରାଜା ବିଲଙ୍କାର ରାୟ
ପବିତ୍ର ଆଖ୍ୟାନ ଏହି ସୁଧା ରସମୟ ।
ଯେତେବେଳେ ସେ ଅସୁର ସ୍ୱର୍ଗକୁ ବାହିଲା
ଅମର ମଣ୍ଡଳେ ମହା ଚମକ ପଡ଼ିଲା ।
ସଭା ମଣ୍ଡାଇଣ ବସିଥିଲେ ସୁରନାଥ
ଗନ୍ଧର୍ବଗଣ ଦେବତା ଅଛନ୍ତି ବହୁତ ।
ବ୍ରହ୍ମଋଷି ରାଜଋଷି ଅଛନ୍ତି ଆସ୍ଥାନେ
ଅଙ୍ଗାରପନ୍ନଗ ସୁରସେନ ଚିତ୍ରସେନେ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ପୁତ୍ରମାନେ ସର୍ବେ ଅଛନ୍ତି ଯେ ବସି
ଅପ୍‌ସରୀ କିନ୍ନରୀଗଣ ନୃତ୍ୟରଙ୍ଗେ ରସି ।
ବିଶ୍ୱଦେବା ଅଷ୍ଟବସୁ ଅଶ୍ୱିନୀଙ୍କ ମୂଳେ
ପବନ ଯେ ଦିବାକର ଚନ୍ଦ୍ରଦେବ ମେଳେ ।
ବୃଷଭ ପିଠିରେ ଚଢ଼ି ଈଶ୍ୱର ମିଳିଲେ
ଆସ୍ଥାନ ଉପରେ ଯାଇ ସେହୁ ବିଜେ କଲେ ।
ହଂସ ପିଠିର ଉପରେ ଚଢ଼ି ବେଦବର
ସେ ଆସି ମିଳିଲେ ସେହି ଅମର ସଭାର ।
କାମଦେବ ସଜହୋଇ କରିଣ ଅଇଲେ
ବେଶ ଭୂଷଣ ହୋଇଣ ସଭାରେ ବସିଲେ ।
ସକଳ ଦେବତା ଯେଝାସ୍ଥାନେ ବସିକରି
ବାସବ ଦେବ ସଭାକୁ ଅଛନ୍ତି ଆବୋରି ।
ନାରଦ ଯେ ବୀଣାଯନ୍ତ୍ର ବଜାନ୍ତି ହରଷେ
ବୃହସ୍ପତି ବସିଛନ୍ତି ବାସବର ପାଶେ ।
ବ୍ରହ୍ମା ଈଶ୍ୱର ଏ ଦୁଇ ହେଲେ ଏକସ୍ଥାନ
କୁବେର ଯେ ରହିଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ସନ୍ନିଧାନ ।
ଶଙ୍ଖନିଧି ପଦ୍ମନିଧି ବରୁଣ ଅଛନ୍ତି
ଏ ସମୟେ ମିଳିଲେ ଯେ ତହିଁ ବସୁମତୀ ।
ମୁଖରୁ ରୁଧିରର ତାର ବହେ ଝର ଝର
ଆସିଣ ମିଳିଲେ ଦେବସଭା ସନ୍ନିଧିର ।
ପାୟେ ପଡ଼ି ଶୋଇ ଯେ କହେ କରଯୋଡ଼ି
ସାବଧାନେ ଶୁଣ ତୁ ହୋ ଦେବ ବଜ୍ରଧାରୀ ।
ଅସୁରଙ୍କ ଭାରା ମୁହିଁ ନ ପାରିବି ସହି
ତୁମ୍ଭର ପୃଥିବୀ ତୁମ୍ଭେ ସମ୍ଭାଳହୋ ଯାଇ ।
ଏତେ କହି ବସୁମତୀ ମଉନ ହୋଇଲା
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ମୁଖକୁ ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତା ଚାହିଁଲା ।
ବୋଲଇ ହେ ବେଦବର ଅବଧାନ କର
ବସୁମତୀ କହଇ କି ଶୁଣ କୁଶଧର ।
ନ ସହଇ ଅସୁରଙ୍କ ଭାରା ମୋର ଶିର
ନିତିଦିନ ବଦନୁ ମୋ ବହଇ ରୁଧିର ।
ମୁଢ଼ାସୁର ବୋଲି ତହିଁ ଅସୁରେକ ଅଛି
ତା ପାଦ ପଡ଼ନ୍ତେ ମୁଖୁ ରୁଧିର ଗଳୁଛି ।
ବସୁମତୀ ମୁଖରୁ ସେ ଏହିପରି ଶୁଣି
ପୁଚ୍ଛନ୍ତି ବୃହସ୍ପତିଙ୍କି ଚାହିଁ କୁଶପାଣି ।
କହିବା ହେ ଗୁରୁ ସେହି କାହିଁର ଅସୁର
କାହାକୁଳେ ଜାତ ପୁଣି କାହାର କୁମର ।
ବେଦବ୍ରହ୍ମା ପଚାରନ୍ତେ ଗୁରୁ ଯେ କହନ୍ତି
ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ ସାବିତ୍ରୀର ପତି ।
କଇଳାସ କନ୍ଦରର ଉତ୍ତର ପାରୁଶ
ଅଳମ୍ଭୁଷା ନାମେ ତହିଁ ଅଛି ଏକ ଦେଶ ।
ମୁଢ଼ାସୁର ବୋଲିଣ ସେ ରାଜ୍ୟକୁ ପାଳନ
ତାହାର ଭୟରେ ପୃଥ୍ୱୀ ଥରହର ହୋଇ ।
ତାହାର ତନୟ ଅଟେ ବୀର ପ୍ରୋଢ଼ାସୁର
ତାହାକୁ ମାଇଲେ ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ବଜ୍ରଧର ।
ମୁଢ଼ାସୁର ନାମେ ହେଲା ତାହାର ନନ୍ଦନ
ଗଣନାଥ ବରେ ସେହୁ ପ୍ରତାପୀ ରାଜନ ।
ତାହାର ଧାଡ଼ିରେ ଦେବେ ରହି ନ ପାରିବେ
ଗନ୍ଧର୍ବ ଦେବତାଗଣ ଅପସରି ଯିବେ ।
କାହାରି ହାତରେ ସେହୁ ନୋହିବ ବିନାଶ
ଦେବେ ଦାନବେ ସଂଗ୍ରାମେ ପାଇବେ ଯେ ଯଶ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ବୋଲେ ତାହା ତୁଲେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବଇଁ
ଅମରକୁ ନିଶ୍ଚେ ଯେବେ ଆସିବ ସେ ବାହି ।
ବୃହସ୍ପତି ବୋଇଲେ ତୁ ଶୁଣ ସୁରରାଣ
ତୋହରି ହସ୍ତରେ ତାର ନୋହିବ ମରଣ ।
ବୃହସ୍ପତି କହିବାର ବାସବ ଶୁଣିଲେ
ଯେ ଯାହାମତେ ମଉନେ ଯାଇଣ ରହିଲେ ।
ବସୁଧାକୁ ଚାହିଁ ବ୍ରହ୍ମା ତହିଁ ଆଜ୍ଞାଦେଲେ
ଥୋକାଏ କାଳକୁ ଥାଅ ପୁଣି ମହୀତଳେ ।
ଉପାୟ କରିଣ ତାକୁ କରିବା ବିନାଶ
ବର ଦେଇଛନ୍ତି ତାକୁ ପାର୍ବତୀଙ୍କ ଶିଷ୍ୟ ।
ବସୁମତୀକି ପ୍ରବୋଧ ଦେଇ ବେଦବର
ହଂସ ଚଢ଼ିଣ ସଭାରୁ ହୋଇଲେ ବାହାର ।
ଯଶୋବନ୍ତୀ ପୁରେ ଗଲେ ଚଳି କୁଶଧାରୀ
ଦେବତାଏ ଯେ ଯାହାର ପୁରେ ଯାଇ ମିଳି ।
ଈଶ୍ୱର ଯେ କଇଳାସ କନ୍ଦରକୁ ଗଲେ
ଦେବତାଙ୍କୁ ଘେନି ଇନ୍ଦ୍ରଦେବ ବର୍ତ୍ତିଥିଲେ ।

ଏମନ୍ତ ସମୟେ ଆସି ଦେବଙ୍କ ଡଗର
ସୁଧର୍ମା ସଭାରେ ମିଳି ବାସବ ଛାମୁର ।
ବୋଇଲା ଭୋ ସାବଧାନେ ଶୁଣ ନରସାଇଁ
ମୁଦ୍ଗାସୁର ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ଆସୁଅଛି ବାହି ।
ଥାଟ ସୈନ୍ୟ ତାର ଦେବ କଳନା ନ ଯାଇ
ହାତୀ ରଥ୍ ପଦାତି ଯେ ଅନେକ ଅଛଇ ।
ଏହିକ୍ଷଣି ଦେବ ସେହୁ ଅମରେ ପଶିବ
ସ୍ୱର୍ଗପୁରଯାକ ତୋର ଯୂର କରିନେବ ।
ଡଗର ମୁଖରୁ ଇନ୍ଦ୍ର ଏସନକ ଶୁଣି
ମନେ ମନେ ବଡ଼ ଚିନ୍ତା କରେ ବଜ୍ରପାଣି ।
ବୃହସ୍ପତି ବୋଲେ ସ୍ୱର୍ଗେ ରହି ନ ପାରିବା
ସ୍ୱର୍ଗ ଛାଡ଼ି ଚାଲ ଆମ୍ଭେ ପଳାଇଣ ଯିବା ।
ଭାଳୁ ଭାଳୁ ଆଉ ଏକ ଡଗର ଅଇଲା
ପାଏ ପଡ଼ି ଶୋଇ ସେହୁ କଥାଏ କହିଲା ।
ଶୁଣି ଦେବତାଏ ମନେ ମହାଭୟ କଲେ
ଘରଦ୍ୱାର ଛାଡ଼ି ସର୍ବେ ଡରେ ପଳାଇଲେ ।
ଯେ ଯହିଁ ପାଇଲେ ସେହୁ ତହିଁରେ ଲୁଚିଲେ
ଦେବ ଗନ୍ଧର୍ବଙ୍କୁ ଘେନି ଦେବ ଇନ୍ଦ୍ରଗଲେ ।
ଶଚୀ ସଙ୍ଗତେ କୁସୁମ ବନରେ ପଶଇ
ଅମର ମଣ୍ଡଳ ତୁଚ୍ଛା କରି ସୁରସାଇଁ ।
ଗୋପନ ହୋଇ ରହିଲେ ଯାଇ ଯେ ଯାହାରେ
ଅପସରୀଏ ଲୁଚିଲେ ନିମ୍ବ ବନିକାରେ ।
ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ ବିଲଙ୍କାର ସାଇଁ
ଅମର ମଣ୍ଡଳରେ ଯେ ନ ରହିଲେ କେହି ।
ଥାଟ ଚଳାଇ ଅସୁରକୁଳ ମହାବୀର
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ଯାଇଁ ଅମର ନଗର ।
ଦେଖିଲା ସ୍ୱର୍ଗ ମଣ୍ଡଳେ କେହି ଲୋକ ନାହିଁ
ବୀରତୂର ବଜାଇଣ ସ୍ୱର୍ଗରେ ବୁଲଇ ।
ବୋଇଲା ସେ ସୁରଇନ୍ଦ୍ର ପଡ଼ିଲେ ଛାମୁରେ
ପ୍ରାଣ ପାଆନ୍ତା କି ଆଜ ମୋହର ହାତରେ ।
ଅମର ସଭାରେ ଯାଇଁ ଅସୁର ଉଠିଲା
ସ୍ୱର୍ଗର ମଣ୍ଡପମାନ ଭାଙ୍ଗି ପକାଇଲା ।
ବୋଇଲା ଇନ୍ଦ୍ରଭୁବନ ହୋଇଲା ମୋହର
ଦେବତାଏ ପଳାଇଣ ଗଲେ ଯେ ଯାହାର ।
ଅମର ସଭାରେ ବସି ପହିଳ କରିଲା
ନିଶେ ହାତଦେଇ ପୁଣ କ୍ରୋଧେ ଗରଜିଲା ।
କୃପାଳୁ ମନ୍ତ୍ରୀକି ଚାହିଁ ବୋଲେ କି କରିବା
ଥାଟ ଲେଉଟାଇ ଆମ୍ଭ ରାଜ୍ୟକୁ କି ଯିବା ।
ଭଲ ଭଲ ଦ୍ରବ୍ୟ ସ୍ୱର୍ଗେ ପାଇଲାକ ଯାହା
ଘେନିଣ ବାହାର ହେଲା ରକ୍ଷକୁଳ ନାହା ।
ବୀରତୂର ବଜାଇଣ ସ୍ୱର୍ଗୁ ବାହାରିଲା
ଯାଇଣ ଅସୁର ତାର ରଥରେ ବସିଲା ।
ସ୍ୱର୍ଗପୁର ଏବେ ମୋର ହୋଇଲାକ ଜୟ
ମନେ ବିଚାରି ଅସୁରକୁଳ ମହାଭୟ ।
ଅଳମ୍ବୁଷା ରାଜ୍ୟେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା
ଗଣନାଥ ଦେବଙ୍କୁ ଯେ ବହୁ ସ୍ତୁତି କଲା ।
କୃପାଳୁ ମନ୍ତ୍ରୀକି ଡାକି ଗଉରବ କରି
ଶାଢ଼ୀ ପ୍ରସାଦ ବହୁତ ଦେଲେ ଦଣ୍ଡଧାରୀ ।
ସ୍ନାନ ନିତ୍ୟକର୍ମ ମାନ ସାରିଣ ଅସୁର
କଇଳାସ କନ୍ଦରକୁ ଗଲା ଖରତର ।
ଶତ ଅଷ୍ଟୋତ୍ତର ବାର ପ୍ରଣମି ହୋଇଲା
ଧୂପ ଦୀପ ଦେଇ ଗଣନାଥଙ୍କୁ ବନ୍ଦିଲା ।
ଶାଢ଼ୀ ପ୍ରସାଦ ପାଇ ସେ ଉଦକ ଭକ୍ଷଇ
ବହୁତ ସ୍ତୁତି କରିଣ ବାହୁଡ଼ି ଆସଇ ।
ଆପଣା ନବରେ ଆସି ହୋଇଲା ପ୍ରବେଶ
ଶାରଳା ଦାସକୁ ରଖ ତୁଳସୀ ବିଳାସ ।

—o—

ମୁଦ୍ଗାସୁରର ଏକୋଇଶବାର ସ୍ୱର୍ଗ ଆକ୍ରମଣ ଓ ବିନାଶ

ଏଥୁଅନନ୍ତରେ ସେହି ବିଲଙ୍କ ନୃପତି
ଅଗସ୍ତିଙ୍କ ଚରଣରେ କରଇ ବିନତି ।
ସାବଧାନ ହୋଇ ଏବେ ଶୁଣିମା ଗୋସାଇଁ
ଦେବତାଏ କିସ କଲେ କହିବା ବୁଝାଇ ।
ରାଜାର ଭକତି ଘେନି କରି ମହାମୁନି
ବୋଇଲେ ଶୁଣ ତୁ ମଧ୍ୟପର୍ବର କାହାଣୀ ।
ଯେତେଥର ମୁଦ୍ଗାସୁର ସ୍ୱର୍ଗକୁ ବାହିଲା
ଦେବଗଣ ଘେନି ଇନ୍ଦ୍ର ପଳାଇଣ ଗଲା ।
ଅସୁର ବାହୁଡ଼ି ଯିବା ଦେବତା ଜାଣିଲେ
କ୍ରମେ କ୍ରମେ ଆସି ତହିଁ ସମସ୍ତେ ମିଳିଲେ ।
ଅମରମଣ୍ଡଳୁ ଇନ୍ଦ୍ର ପଳାଇଣ ଥିଲେ
ଶଚୀକି ଘେନି କୁସୁମବନୁ ବାହାରିଲେ ।
ଗନ୍ଧର୍ବ ଆଦି ଯେତେକ ସୁରଗଣ ଆସି
ସୁଧର୍ମା ସଭାରେ ସବୁ ଏକଠାବେ ବସି ।
ନବର ଭିତର ପୁରେ ଶଚୀଦେବୀ ଗଲେ
ନିମ୍ବ ବନିକାରୁ ଅପସରୀଏ ଅଇଲେ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ବୃହସ୍ପତି ଆଦି ବସିଲେ ସଭାରେ
ନାରଖାର କରିଛନ୍ତି ପୁରକୁ ଅସୁରେ ।
ଭଲ ଭଲ ପଦାର୍ଥ ତ ନେଇଛନ୍ତି ହରି
ଦେଖି ମନେ ମହାଚିନ୍ତା କଲା ବଜ୍ରଧାରୀ ।
ଏଥୁଅନ୍ତେ ଦେବସଭା ତହୁଁ ମଉଳିଲା
ସୁରନାଥ ଦେବ ଅତି ବିକଳ ହୋଇଲା ।
ଥୋକାଏ ଦିନ ଏମନ୍ତ ତହିଁ ଗଲା ବହି
ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇ ଦେବତାମାନେ ତହିଁ ରହି ।
ଆସ୍ଥାନ ଉପରେ ଦିନେ ବସିଣ ଅସୁର
କୃପାଳୁ ମନ୍ତ୍ରୀକି ଡାକି ବସାଇ କତିର ।
ମକର ସଂକରାନ୍ତି ସେ ଦିନ ହୋଇଅଛି
ଆଜି ସ୍ୱର୍ଗପୁର ଯିବା ମନ୍ତ୍ରୀକି ଯେ ପୁଛି ।

ବୋଇଲା ଅସୁର ଆଟ ବେଗେ ସଜକର
ବାନ୍ଧି ଆଣିବା ନିଶ୍ଚୟ ଆଜ ସୁନାସୀର ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଇଲା ଭୋ ଦେବ କିଛିଦିନ ଯାଉ
ଅମର ମଣ୍ଡଳେ ଇନ୍ଦ୍ର ନିଶ୍ଚିନ୍ତରେ ଥାଉ ।
ଗୋପନ ହୋଇ ଆମ୍ଭ ଯେ ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ଯିବା
ଦେବଗଣଙ୍କୁ ଜିଣିଣ ଇନ୍ଦ୍ରକୁ ବାନ୍ଧିବା ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବଚନ ରାଜା ସନମତ କଲା
ଅମର ମଣ୍ଡଳକୁ ସେ ସେଦିନ ନ ଗଲା ।
ମୃଗୟା ବିନୋଦେ ବନ ଯାଉଥାଏ ନିତି
ପାଦଘାତରେ ବସୁଧା କରେ ରକ୍ତବାନ୍ତି ।
ବଡ଼ଇ ଦୁର୍ଭାର ହେଲା ପ୍ରତାପୀ ଅସୁର
ଋଷିଗୁରୁ ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କୁ କଲା ନାରଖାର ।
ଗଣନାଥ ପ୍ରସାଦେ ସେ କାହାକୁ ନଡ଼ରେ
ବାଦ ଆରମ୍ଭଇ ସେହି ଦେବଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ ।
ତାର ଭୟେ ଦେବେ ସ୍ୱର୍ଗେ ନ ପାରନ୍ତି ରହି
ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଆସଇ ପୁଣି ଯାଆନ୍ତି ପଳାଇ ।
ଏହିପରି ନିତ୍ୟେ ସ୍ୱର୍ଗେ ପଡୁଥାଇ ହୁରି
ପ୍ରତାପୀ ରାକ୍ଷସ ନିକି ଆସେ ସ୍ୱର୍ଗପୁରୀ ।
ନମସ୍ତେ ଶ୍ରୀଦୁର୍ଗା ମାଗୋ ସଙ୍କଟ ତାରିଣୀ
ବିପଦ ପଡ଼ିଲେ ରଖୁ ଶିବଙ୍କ ଘରଣୀ ।
ମହିଷାସୁର ମର୍ଦ୍ଦିନୀ ନାମ ତୋ ପାବର୍ତୀ
ସିଂହବାହିନୀ ଗୋ ଭ୍ରମୁ ତିନିପୁର ନିତି ।
କାତି ଖର୍ପର ଶୋଭଇ ମାତ ତୋର କର
ଶୁମ୍ଭ ନିଶୁମ୍ଭ ମାଇଲୁ ବିନ୍ଧ୍ୟ ପର୍ବତର ।
ବହିଲୁ ବିନ୍ଧ୍ୟବାସିନୀ ନାମ ମହାମାୟୀ
ମୁହିଁ ଅରକ୍ଷିତ ଜନ ଅଟେ ମୂର୍ଖବାଇ ।
ଦୁର୍ଗତି ତାରିଣୀ ବିନୁ ଅନ୍ୟ ନ ଜାଣଇ
କୃପାକର ମାଗୋ ମୋତେ ରକ୍ଷାକର ତୁହି ।
ତୋହର ଆଜ୍ଞାରେ ମୋତେ ହେଉଛି ସାଦୃଶ୍ୟ
ଜନ୍ମେ ଜନ୍ମେ ମୁଁ ଶାରଳା ଶ୍ରୀଚଣ୍ଡୀଙ୍କ ଦାସ ।
ଏଥୁଅନ୍ତରେ ବିଲଙ୍କ ଦେଶ ମହାରାଜା
ଅଗସ୍ତିଙ୍କ ଚରଣରେ କଲେ ଦିବ୍ୟପୂଜା ।
ବିସ୍ତାରିଣ କହ ମୁଢ଼ାସୁର କିସ କଲା
ଏହାଶୁଣି ମନ ମୋର ତୃପ୍ତହେଉ ଭଲା ।
କାହାର ହାତରେ ତାର ହୋଇବ ମରଣ
ସଂକ୍ଷେପି ଶୁଣିଲେ ଆତ୍ମା ତୋଷ ହେବ ଜାଣ ।
ରାଜା ପଚାରନ୍ତେ କହୁଛନ୍ତି ମହାମୁନି
ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ ବିଲଙ୍କ ନୃମଣି ।
ସମୟ ସମ୍ଭାଳି ଦେବଗଣ ଯେ ରହିଲେ
ବୃହସ୍ପତି ଘେନି ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତା ଭାଳିଲେ ।
ବୃହସ୍ପତି ବୋଇଲେ ହେ ଶୁଣ ସୁରରାଣ
ଅସୁରର ଭୟ ହେଲା ଅମର ପୁରେଣ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ବୃହସ୍ପତି ବେନି ବିଚାରନ୍ତି ବସି
ଏହି ସମୟେ ମିଳିଲେ ବେଦବ୍ରହ୍ମା ଆସି ।

ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ଗୁରୁ ଇନ୍ଦ୍ର ଉଭୟ ଉଠିଲେ
ଶିରେ କରଦେଇ ବେନି ଉଭାଯେ ହୋଇଲେ ।
ଆଶିଷ ବହୁତ ତାଙ୍କୁ କଲେ ବେଦବର
ତିନିଜଣ ବସିଲେକ ଅମର ସଭାର ।
ଇନ୍ଦ୍ର ବୋଇଲେକ ଶୁଣ ପିତାମହ ତୁହି
ଅସୁର ଭୟେ ଏ ପୁରେ ନ ପାରିଲୁ ରହି ।
ଅମରପୁରେ ବାହିଲା ଦିନେ ମୁଢ଼ାସୁର
ପଳାଇ ଲୁଚିଲି ମୁହିଁ କୁସୁମ ବନର ।
ଯେ ଯହିଁ ପାରିଲେ ତହିଁ ଯାଇଣ ଲୁଚିଲେ
ଅମର ଭୁବନେ ଆସି ଅସୁରେ ପଶିଲେ ।
ଭଲ ଭଲ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ନେଲେ ଯୁର କରି
ଅମର ମଣ୍ଡଳଯାକ କଲେ ହୁରିଯୁରି ।
ମନ୍ତ୍ରୀର ପ୍ରବୋଧ ଘେନି ସେହୁ ବାହୁଡ଼ିଲା
ଅଳମ୍ବୁଷା ରାଜ୍ୟକୁ ସେ ବୋଲି ଘେନିଗଲା ।
ଏବେ ଅମର ମଣ୍ଡଳେ ଅସୁର ଆସଇ
ଡଗର ମୁଖୁ ବାରତା ପାଇଲଇଁ ମୁହିଁ ।
ବ୍ରହ୍ମା ପଚାରିଲେ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଣ ସୁରଗୁରୁ
ଅସୁର ମରଣ କିମ୍ପା ବିଚାର ନ କରୁ ।
ଉପଦ୍ରବ କାଳ ତୋର ଇନ୍ଦ୍ର ହୋଇଅଛି
ଅମର ମଣ୍ଡଳୀ ଜିଣିପାରେ ସହସ୍ରାକ୍ଷି ।
ସ୍ୱରଗ ପୁରକୁ ଏକୋଇଶ ବେଳଯାଏ
ଅବଶ୍ୟ ଧାଡ଼ିଦେବସେ ଦୈତ୍ୟକୁଳ ରାୟେ ।
ବୃହସ୍ପତିଙ୍କ ମୁଖରୁ ଏସନକ ଶୁଣି
ଇନ୍ଦ୍ର ବେଦବର ବେନି ବିଚାରନ୍ତି ପୁଣି ।
କାହାର ହସ୍ତରେ ତାର ହୋଇବ ମରଣ
ବିଚାର କରିଣ ଏହା କହ ଗୁରୁ ପୁଣ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ପଚାରନ୍ତେ ସୁରଗୁରୁ ଯେ ଦେଖିଲେ
ପୂର୍ବର ଭବିଷ୍ୟମାନ ଦେଖାଇ କହିଲେ ।
ବୋଇଲେ ହେ ସୁରରାୟେ କର ଅବଧାନ
ବୁଝାଇ କହଇ ତୋତେ ପୂର୍ବର ଆଖ୍ୟାନ ।
ମୁଢ଼ାସୁର ଦେବ ଗଣନାଥେ ପୂଜା କଲା
ମନାଇ ଅମରବର ତାହାଙ୍କୁ ମାଗିଲା ।
ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଣ ଗଣନାଥେ ବର ଦେଲେ
ଅମର ତନୁ ତୁ ଧର ବୋଲିଣ ବୋଇଲେ ।
କାହାରି ହାତରେ ତୋର ନୋହିବ ମରଣ
ସମସ୍ତ ସୁର ଅସୁର ଜିଣିବୁ ରଣେଣ ।
ଆବର କଥାଏ ଶୁଣ ଦୈତ୍ୟ ଶିରୋମଣି
ମୁଣ୍ଡ କାଟିଲେ ତୁହି ଯେ ନ ମରିବୁ ପୁଣି ।
ବୁକୁ ଫୁଟିଲେ ଆବର ନୋହିବୁ ବିନାଶ
ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ବର ଦେଲେ ହରଶିଷ୍ୟ ।
ବଜ୍ର ପ୍ରକାରେ ଶରୀର ଗୋଟି ତାର କଲେ
ଶୁଣ ଶୁକ୍ରରାୟେ ବୃହସ୍ପତି ଯେ କହିଲେ ।
ବର ପାଇଣ ଆବର ଦୈତ୍ୟ ମୂଢ଼ମତି
ଦଇବେ ଗଣନାଥଙ୍କୁ ପୁଛଇ ବିନତି ।

ଅମର କରି ରଖିଲେ ମୋହର ଯେ କାୟେ
କେମନ୍ତେ ମରିବି ତାର କହସି ଉପାୟେ ।
ଶୁଣିକରି ଗଣନାଥ ଆନନ୍ଦ ହସିଲେ
ପଞ୍ଚଭୂତ ଆତ୍ମାରେ ଏକଥା ବିଚାରିଲେ ।
ବୋଇଲେରେ ଭଲକଥା ପଚାରୁ ଅସୁର
ମୁକତି ଭାବ ଦେଖିଣ ଦେଲି ତୋତେ ବର ।
ମରଣ ଚରିତ ତୁ ଯେ ପଚାରିଲୁ ମୋତେ
ଏହିବେଳୁ କହିଥିବା ମରିବୁ କେମନ୍ତେ ।
ତହୁଁ ଅସୁରର ମୁଖ ଚାହିଁ ଗଣପତି
ବୋଇଲେ ଶୁଣ ତୋହର ମରଣର ରୀତି ।
ଅଶ୍ୱିନୀଙ୍କ ବୀର୍ଯ୍ୟେ ଯେଉଁ ପୁତ୍ର ଜନମିବ
ଅଗ୍ନି ଶରରେ ସେ ତୋତେ ଦହିର୍ଯ୍ୟ କରିବ ।
ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ତୋର ହୋଇବ ମରଣ
ନୋହିଲେ ଆନରେ ତୋର ନୋହିବ ନାଶନ ।
ଏମନ୍ତ କଥା ଅସୁର ହେତୁକରି ମନେ
ସୁର ଅସୁରଙ୍କୁ ସେହୁ ନ ଗଣଇ ରଣେ ।
ବୃହସ୍ପତି କହିଲେ ଯହୁଁ ତତ୍ତ୍ୱବାଣୀ
ଇନ୍ଦ୍ର ରାଜା ଗୁରୁଙ୍କୁ ଯେ ପଚାରନ୍ତି ପୁଣି ।
ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାରଙ୍କର ପୁତ୍ର ଅଛି କାହିଁ
ବିଚାର କରିଣ ମୋତେ କହ ଗୁରୁ ତୁହି ।
ବୃହସ୍ପତି ବୋଇଲେକ ଅଛି ଏକ କଥା
ଏକମନେ ଶୁଣ ତୁହୋ ବାସବ ଦେବତା ।
ଏ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ମଣ୍ଡଳେ ପୁଣ ହସ୍ତିନା ନଗର
ତହିଁରେ ରାଜା ଅଟଇ ପଣ୍ଡୁ ନୃପବର ।
ସେହି ରାଜା ମୃଗୟାକୁ ଦିନେ ଯାଇଥିଲା
ଋଷି ମୃଗୁଣୀ ଶୃଙ୍ଗାର ନାରାଚ ବିନ୍ଧିଲା ।
ଋଷି ବୋଇଲେ ଯେବେ ତୁ ମାଇଲୁରେ ଶର
ତୋ ଶୃଙ୍ଗାରବେଳେ ପଡୁ ଶୂନ୍ୟ ଆସି ଶର ।
ଏହି ଶାପ ଯହୁଁ ତାଙ୍କୁ ଦେଲେ ବ୍ରହ୍ମଋଷି
ସେଦିନୁ ଶୃଙ୍ଗାର କରେନାହିଁ ନୃପବଂଶୀ ।
ତାହାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଅଟନ୍ତି କୁନ୍ତୀ ମହାଦେଈ
ବାଲ୍ୟକାଳେ ଦୁର୍ବାସାଙ୍କୁ ସେବା କରୁଥାଇ ।
ସେବାରେ ମନାଇଲେ ସେ ଦୁର୍ବାସା ଋଷିଙ୍କୁ
ମାଳା ଏକ ଦେଲେ ସେହୁ କୋଇନ୍ତା ଦେବୀଙ୍କୁ ।
ବୋଇଲେ ସ୍ତିରୀ ଇଚ୍ଛନ୍ତି ସୁନ୍ଦର ପୁରୁଷ
ଏ ମାଳା ଘେନି ଜପିଲେ ପାଇବୁ ଅବଶ୍ୟ ।
ସେହି ମାଳା ଘେନି କୁନ୍ତୀ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କୁ ପୂଜିଲେ
ସୁମରନ୍ତେ ଦିନକର ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
ମୁନିଙ୍କର ବର ପୁଣ ଅନ୍ୟଥା ନୋହିଲା
ଅନୂଢ଼ା ଥାଇଣ କୁନ୍ତୀ ଗର୍ଭବତୀ ହେଲା ।
ଲଜ୍ଜାରେ ସୁନ୍ଦରୀ ତହୁଁ ନ ଗଲା ଘରକୁ
କର୍ଣ୍ଣବାଟେ ଜନମ ସେ କଲା କୁମରକୁ ।

ସେ କୁମର ନାମ କର୍ଣ୍ଣବୀର ଯେ ଅଟଇ
ହସ୍ତିନାରେ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ରାଜାକୁ ଖଟଇ ।
ପଣ୍ଡୁରାଜା କୋଇନ୍ତାକୁ କାଳେ ହେଲେ ବିଭା
ଥୋକାଏକ ଦିନେ ପୁଣି ହେଲେ ନବଯୁବା ।
ଋଷିଙ୍କର ଶାପେ ପଣ୍ଡୁ ରମଣ ନ କଲେ
ମାଳା ଜପନ୍ତେ ଧରମ ଦେବତା ଅଇଲେ ।
ତାହାଙ୍କ ଶୃଙ୍ଗାରେ ଏକ ପୁତ୍ର ପ୍ରସବିଲା
ଯୁଧିଷ୍ଠିର ବୋଲି ତାହାଙ୍କର ନାମ ହେଲା ।
ପୁଣି କୁନ୍ତୀ ସୁମରଣା କଲେକ ମରୁତ
ଆସିଣ ମିଳିଲେ ତହୁଁ କଶ୍ୟପର ସୁତ ।
ତାହାଙ୍କ ଶୃଙ୍ଗାରେ ପୁତ୍ର ଜନମ ହୋଇଲା
ଭୀମସେନ ନାମଗୋଟି ତାହାର ରହିଲା ।
ପୁଣ ସୁରରାଏ ତୋତେ ସୁମରିଲେ ଦେବୀ
ତାହାଙ୍କ ସନ୍ନିଧେ ଯାଇ ହେଲେ ଜମ୍ଭଭେଦୀ ।
ତୁମ୍ଭ ଶୃଙ୍ଗାରେ ଯେବଣ ପୁତ୍ର ଉପୁଜିଲା
ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ବୋଲିଣ ନାମ ତାହାର ହୋଇଲା ।
ପଣ୍ଡୁ କନିଷ୍ଠ ଭାରିଯା ନାମ ମାଦ୍ରୀଦେବୀ
ତାହାକୁ ଯେ ମାଳାଗୋଟି ଦେଲେ କୁନ୍ତି ଭାବି ।
ସେ ମାଳା ଘେନି ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାର ସ୍ମରିଲା
ତାହାର ଗର୍ଭୁ ପୁତ୍ରେକ ଜନମ ହୋଇଲା ।
ନକୁଳ ବୋଲିଣ ତାର ନାମଗୋଟି ଦେଲେ
ଇନ୍ଦ୍ରର ଆଗରେ ବୃହସ୍ପତି ଯେ କହିଲେ ।
ଦଇବ ବିଯୋଗରେ ସେ ପଣ୍ଡୁ ମହାରାୟେ
ମାଦ୍ରିର ସଙ୍ଗେ ଶୃଙ୍ଗାର ସେହୁ ଇଚ୍ଛା ଲୟେ ।
ବ୍ରହ୍ମଋଷିଙ୍କର ଶାପ ଅନ୍ୟଥା ନୋହିଲା
ଅକାଳ କାଣ୍ଡ ତାହାର ଉପରେ ପଡ଼ିଲା ।
ବାଣ ପଡ଼ନ୍ତେଣ ମାଦ୍ରୀ ପଣ୍ଡୁ ନାଶଗଲେ
ଆବର ସଇନ୍ଦୁ ପୁତ୍ର ଏକ ଉପୁଜିଲେ ।
ଦେଖି କୁନ୍ତୀଦେବୀ ପୁତ୍ରେ କୋଳ କରି ଧରି
ସହଦେବ ବୋଲି କରି ନାମ ତା ଉଚ୍ଚାରି ।
ଏହିମତେ ପଣ୍ଡୁଙ୍କର ପାଞ୍ଚପୁତ୍ର ହେଲେ
ଇନ୍ଦ୍ର ଆଗେ ବୃହସ୍ପତି ବିଚାର କହିଲେ ।
ନକୁଳ ନାମେ ଯେବଣ ପଣ୍ଡୁରାଜା ବଳା
ତାହାର ହାତେ ମରିବ ଦୈତ୍ୟ ମହାବଳା ।
ଏହା ଶୁଣି ଶକ୍ରରାୟ ହରଷ ହୋଇଲେ
ବୃହସ୍ପତିଙ୍କି ଯେ ବେଗେ କୋଳାଗ୍ରତ କଲେ ।
ବ୍ରହ୍ମା ଶୁଣି ଗୁରୁଙ୍କୁ ଯେ ପ୍ରଣାମ କରନ୍ତି
ନୋହିଲେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେବଗୁରୁ କି ବୋଲନ୍ତି ।
ଏଥିଅନନ୍ତରେ ଯାହା ହେଲା ଶୁଣ ପୁଣି
ବ୍ରହ୍ମା ବୋଇଲେ ଭୋ ଶକ୍ର ଶୁଣ ଆମ୍ଭେ ବାଣୀ ।
ଦୂତ ପେଷିଣ ଅଣାଥ ସେ କୁମରମଣି
ଏତେ କହିଣ ଚଳିଗଲେ କୁଶପାଣି ।
ଦେବସଭା ମଉଳିଲା ସର୍ବଦେବ ଗଲେ
ନିଜପୁରେ ବୃହସ୍ପତି ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।

ଇନ୍ଦ୍ରଦେବ ଶଚୀଦେବୀ ବିଜେ କରି ଗଲେ
ସକଳ ଚରିତ ଶଚୀ ଅଗ୍ରତେ କହିଲେ ।
ଏଥୁଅନନ୍ତରେ ତୁହୋ ଶୁଣ ମହାରାୟେ
ଶ୍ରୀ ମହାଭାରତ ଶୁଣି ପାପକର କ୍ଷୟେ ।
ନମସ୍ତେ ଶ୍ରୀ ନାରାୟଣ ଭକତ ବ୍ରତ୍ସଳ
ନ ସହୁ ତୁ ଭୃତ୍ୟ ଅଭିମାନ ଦାମୋଦର ।
ଚତୁର୍ଦ୍ଧାରୂପ ଦେବକୀ ଅଭିମାନ ଧାରୀ
ଶଙ୍ଖଚକ୍ର ଗଦାପଦ୍ମ ଧରି ଦଇତ୍ୟାରି ।
ଶ୍ରୀ ନୀଳକନ୍ଦରେ ପ୍ରଭୁ ବିଜେ କରିଅଛ
ଭକତ ଜନମାନଙ୍କୁ କରିବାକୁ ମୋକ୍ଷ ।
ଶ୍ରୀ ରଙ୍ଗାଅଧର ଦେବ ମନ୍ଦ ମନ୍ଦ ହସି
ଆରତଭଞ୍ଜନ ତୁମ୍ଭେ ଅଟ ବ୍ରହ୍ମରାଶି ।
କରୁଣା ଜଳଧିମୟ କୃପାମୟ ସିନ୍ଧୁ
ଦୀନଜନ ବାନ୍ଧବ ତୋ ନାମ ଦୀନବନ୍ଧୁ ।
ଶ୍ରୀ ଶାରଳା ଦାସ ଅରକ୍ଷିତ ହୀନଜନ
ନିରନ୍ତର ଭାବୁଅଛି ଶ୍ରୀରଙ୍ଗା ଚରଣ ।
ମନୁ ପଚାରଇ ପୁଣ ଚୈତନ୍ୟ କହଇ
ଏକମନ ହୋଇ ତୁହୋ ଶୁଣ ନରସାଇଁ ।
ଏଥୁଅନନ୍ତରେ ପୁଣି ସେ ମୁଢ଼ା ଅସୁର
ଆବର ସେ କିସ କଲା ଦୈତ୍ୟ ଦୁରାଚାର ।
ତାହାକଥା ମୋତେ କହ ଏବେ ମୁନିମଣି
ମୋର ମନ ସ୍ଥିରହେବ ତବ ମୁଖୁ ଶୁଣି ।
ଅଗସ୍ତି କହୁଅଛନ୍ତି ଶୁଣ ନାରାୟଣ
ମକର ସଙ୍କରାନ୍ତିରେ ବାହୁଡ଼ାଇ ସୈନ୍ୟ ।
ମନ୍ତ୍ରୀର ବଚନ ପକାଇଲା ନାହିଁ ତଳେ
ସେବା କରିଥାଇଁ ଗଣନାଥ ପାଦତଳେ ।
ମକର ମାସର ଊନବିଂଶ ଦିନ ଗଲା
ସେଦିନ ଅସୁର ମନ୍ତ୍ରୀବରେ ହକାରିଲା ।
ଇନ୍ଦ୍ରଦେବତା ତ ମୋତେ ଜାହିର ନୋହିଲା
ତୋ ପରା ମନ୍ତ୍ରୀ ଥାଇଣ ଏମନ୍ତ ହୋଇଲା ।
ଥାଟ ସଜକର ଏବେ ଯିବା ସ୍ୱର୍ଗପୁର
ଇନ୍ଦ୍ରକୁ ନ ଜିଣିଲେ ମୁଁ ନ ଆସିବି ଘର ।
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ିକରି ମନ୍ତ୍ରୀ ଯେ କହଇ
ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ ଦୈତ୍ୟକୁଳ ସାଇଁ ।
ଯିବା ଏବେ ସ୍ୱର୍ଗପୁର କରିବା ସମର
ଅମର ମଣ୍ଡଳ କରିଦେବା ନାରଖାର ।
ମନ୍ତ୍ରୀର ବଚନେ ଦୈତ୍ୟ ହରଷ ହୋଇଲା
ତାହାଙ୍କୁ ଚାହିଁ ବହୁତ ପରଶଂସା କଲା ।
ମନ୍ତ୍ରୀବର ନମସ୍କାର କରିଣ ଚଳଇ
ସୈନ୍ୟ ସାଜିବା ପାଇଁ ସେ ଚମକ ଦିଅଇ ।
ହାତୀ ରଥ ପଦାତି ଯେ ସଜ କରାଇଲା
ଅଗଣିତ ସୈନ୍ୟ ତାହା ଗଣିତ ନୋହିଲା ।
ଥାଟ ସୈନ୍ୟ ସବୁ ସଜାଇଣ ମନ୍ତ୍ରୀବର
ରଥ ଚଢ଼ିଣ ନବରୁ ହୋଇଲା ବାହାର ।

ସୈନ୍ୟ ଆଗରେ ଚଳାଇ ପଛରେ ରହିଲା
ମୁଢ଼ାସୁର ରାଜାକୁ ସେ ଦରଶନ କଲା ।
ବୋଇଲା ଭୋ ଦେବ ସୈନ୍ୟ ଆଗେ ଚଳିଗଲେ
ଏବେ କିସ ବିଚାର ତୁ କର ନୃପବରେ ।
ମୁଢ଼ାସୁର ବୋଇଲା ମୁଁ ନ ରହିବି କ୍ଷଣେ
ରଥ ମୋର ସଜକର ଯିବି ଏହିକ୍ଷଣେ ।
ଚିତ୍ର ବିଚିତ୍ର କରିଣ ଆଣେ ରହୁବର
ସେହି ରଥେ ଯାଇ ବିଜେ କଲା ମୁଢ଼ାସୁର ।
ବୀର ତୂର ବଜାଇଣ ସୈନ୍ୟ ଶାଖା ଘେନି
ଆପଣେ ବାହାର ହେଲା ଦୈତ୍ୟକୁଳମଣି ।
ସେଦିନ ଶ୍ରବଣା ମକରରେ ଚନ୍ଦ୍ର ରହି
ପ୍ରୀତିନାମେ ଯୋଗ ତଇତିଳ କରଣ ହିଁ ।
ସେହିଦିନ ଧମ୍ବୁରକୁ ସାଧକ ଯେ ତାର
ଅମୃତ ଲଗନେ ଚଳିଯାଏ ମୁଢ଼ାସୁର ।
ଟମକର ଶବଦରେ ମେଦିନୀ କମ୍ପିଲା
ପାଦଭରେ ବସୁମତୀ ଦଲଦଲ ହେଲା ।
ପାଦରେଣୁ ଉଡ଼ନ୍ତେଣ ବ୍ୟୋମ ନ ଦିଶଇ
ମୁଖରାବ ଶବଦରେ କୁର୍ମ ଚମକଇ ।
ପୃଥ୍ୱୀ ଦେବୀ ଆକୁଳରେ ରୋଦନ କରଇ
ନ ପୁଣ ଅସୁର ମୋତେ ରସାତଳେ ନେଇ ।
ଏତେ ବୋଲି ବସୁମତୀ ନ ଟେକଇ ଶିର
ଭୟରେ ଶରୀର ତାର କମ୍ପେ ଥରହର ।
ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ଦେବତାଏ ବାରତା ପାଇଲେ
ଏଥକୁ ମୁଢ଼ା ଅସୁର ବାହୁଛି ବୋଇଲେ ।
ନାରଦଙ୍କୁ ହକାରିଣ ବୋଲେ ସୁରରାଣ
କେତେଦୂରେ ଦୈତ୍ୟ ଅଛି ଦେଖ ଯାଇ ପୁଣ ।
ଇନ୍ଦ୍ରଦେବଙ୍କ ବଚନେ ମୁନି ଚଳିଗଲେ
ଖଣ୍ଡେ ଦୂରେ ଅସୁରର ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ।
ବୀଣା ବଜାଇ ଶ୍ରୀକରେ ନାରଦ ମହର୍ଷି
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି ଦୈତ୍ୟ ପଚାରଇ ହସି ।
ଖଣ୍ଡେ ଦୂରେ ଥାଇ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିଲା ଅସୁର
କୃପାଳୁ ମନ୍ତ୍ରୀକି କହେ ହକାରି ପାଶର ।
ବୀଣା ବଜାଇ ଆସଇ କେବଣ ସେ ଋଷି
ଏହାଙ୍କର ନାମ କିସ କହ ତୁ ବିଶେଷି ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଲେ ଅଟନ୍ତି ଏ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ କୁମର
ଯାଙ୍କୁ ଭକ୍ତି କଲେ ଯଶ ହୋଇବ ତୁମ୍ଭର ।
ଉଠିଣ ଏହାଙ୍କୁ ତୁହି ନମସ୍କାର କର
କଲ୍ୟାଣ କରନ୍ତୁ ତୋତେ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ କୁମର ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବଚନେ ଅସୁର ରଥୁ ଓହ୍ଲାଇଲା
ନାରଦ ମୁନିଙ୍କ ପାଦେ ନମସ୍କାର କଲା ।
ନାରଦ ମୁନି ବୋଇଲେ ଉଠ ଉଠ ରାୟେ
ଆରୋଗ୍ୟ କଲ୍ୟାଣ ହେଉ ତୁମ୍ଭର ଯେ କାୟେ ।
କଲ୍ୟାଣ ବାଞ୍ଛିଲେ ଯହୁଁ ନାରଦ ମହର୍ଷି
କର ଯୋଡ଼ିଣ ଅସୁର ପଚାରଇ ହସି ।

ମୋତେ କି ସଙ୍ଖୋଳି ଅଇଲ ହେ ବ୍ରହ୍ମର୍ଷି
ସ୍ୱରୂପ କରିଣ ମୋତେ କହ ହେ ବିଶେଷି ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ମୋତେ ନ ଚିହ୍ନିକି ରାୟେ
ଆମ୍ଭେ ସେ କଲ୍ୟାଣ କରିଥାଉ ସର୍ବଦାୟେ ।
ମୁନିଙ୍କ ହସ୍ତ ଧରିଣ ରଥପରେ ନେଲା
ରଥର ଉପରେ ଦୈତ୍ୟ ଯାଇଣ ବସିଲା ।
ମୁନି ବୋଇଲେ ତୁ ଥାଟ ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ଚଳାଇ
କେଉଁ ଆଡ଼କୁ ଯାଉଛୁ ଦୈତ୍ୟକୁଳସାଇଁ ।
ନାରଦଙ୍କ ବାକ୍ୟ ଶୁଣି କହେ ଦୈତ୍ୟବୀର
ଥାଟ ଘେନି ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ଯାଏ ମୁନିବର ।
ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତାଙ୍କୁ ମୁହିଁ ଆଣିବଇଁ ଧରି
ସେହୁ ଅଟଇ ମୋହର ପିତାର ବଇରୀ ।
ଆଜ ମୁଁ ସୁରପତିକୁ କରିବି ଯେ ନାଶ
ଯେଣୁ ସେ ମୋର ପିତାକୁ କରିଛି ବିନାଶ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ତୋତେ କହିବା କଥାଏ
ଏକମନେ ଶୁଣ ତୁହୋ ମୁଢ଼ାସୁର ରାୟେ ।
ତୁହି ଯେ ଆମ୍ଭର ବାବୁ ଅଟୁ ହିତକାରୀ
ଗୁପତେ କହିବା ତୋତେ କଥା ଦୁଇଚାରି ।
ମୁଢ଼ାସୁର ବୋଲେ ମୁନି ସାବଧାନ ହୁଅ
ତୁମ୍ଭେ ଯେ ସର୍ବଜ୍ଞ ଅଟ ଆହେ ମୁନିଦେହ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ରହ ଥୋକାଏକ ଦିନ
ସମୟ ଦେଖିଣ ତୁହି କରିବୁ ସଂଗ୍ରାମ ।
ଏବେ ସମରେ ସ୍ୱରଗେ ତୋତେ ଯଶ ନାହିଁ
ଗୁପତେ ଏକଥା ତୋତେ କହିଲି ବୁଝାଇ ।
ନାରଦ ମୁନିଙ୍କ ବାକ୍ୟେ ଦୈତ୍ୟ ତୋଷ ହେଲା
ମନ୍ତ୍ରୀ ମୁଖ ଚାହିଁ ବୀର ବଚନ କହିଲା ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଇଲା ନାରଦ ମୁନି ବୋଲ କର
ଥାଟ ଲେଉଟାଇ ଏବେ ଯାଅ ନିଜପୁର ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ବୋଲେ ମୁନିଙ୍କର ବାକ୍ୟ ପ୍ରତେ ଗଲା
ସେହିଠାରୁ ଥାଟସୈନ୍ୟ ଘେନି ବାହୁଡ଼ିଲା ।
ଆପଣା ନବରେ ଯାଇ ହୋଇଲା ପ୍ରବେଶ
ନାରଦ ମୁନିଙ୍କ ବାକ୍ୟେ କଲାକ ବିଶ୍ୱାସ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଶୁଣ ଦୈତ୍ୟକୁଳ ସାଇଁ
ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ଯିବୁ ଏବେ ନ ପାରିବୁ ରହି ।
ଚଞ୍ଚଳ ପ୍ରକୃତି ଏକ ଠାବରେ ନ ରହୁ
ନିରନ୍ତର ଦେଶ ବିଦେଶରେ ଭ୍ରମୁଥାଉ ।
ଏତେ କହି ମୁନି ଚଳିଗଲେ ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ
ମନଦଣ୍ଡ ଚଢ଼ି ବେଗେ ଗଲେ ଆକାଶରେ ।
ଅମର ମଣ୍ଡଳେ ତହୁଁ ମିଳିଲେକ ଯାଇ
ସଭା ମଣ୍ଡାଇଣ ବସିଅଛି ସୁରସାଇଁ ।
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ମୁନି ସେଠାରେ ମିଳିଲେ
ନାରଦ ମୁନିଙ୍କୁ ଦେଖି ସମସ୍ତେ ଉଠିଲେ ।
ଶିରେ କରଦେଇ ତାଙ୍କୁ ବୋଲେ ସୁରରାଣ
କି ଚରିତ ଭିଆଇଛ ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ନନ୍ଦନ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ ଯେତେବେଳେ ଗଲୁ
ଖଣ୍ଡେ ଦୂର ପଥ ଯାଇ ଅସୁର ଭେଟିଲୁ ।
ମନ୍ତ୍ରୀର ବଚନେ ଦୈତ୍ୟ ରଥୁ ଓହ୍ଲାଇଲା
ଆମ୍ଭର ଚରଣେ ଆସି ନମସ୍କାର କଲା ।
ଭକତି ଭାବ କରିଣ ବୋଲଇ ବଚନ
ବହୁ ପରକାରେ ଆମ୍ଭେ କରିଲୁ କଲ୍ୟାଣ ।
ଆମ୍ଭେ ପଚାରିଲୁ ତୁମ୍ଭେ କେଣେ ଯାଉଅଛ
ଅସୁର ବୋଲେ ଜିଣିବି ମୁହିଁ ସହସ୍ରାକ୍ଷ ।
ଏହା ଶୁଣିକରି ଆମ୍ଭେ କହିଲୁ ବଚନ
ଏହିକ୍ଷଣି ସ୍ୱରଗେ ତୁ ନ କର ଗମନ ।
ରିଷ୍ଟ ଗରିଷ୍ଠ ଅଟଇ ତୋହର ଯେ କାୟ
ଏହିକ୍ଷଣି ସ୍ୱର୍ଗେ ଗଲେ ନାହିଁ ତୋତେ ଜୟ ।
ଥୋକାଏ କାଳ ଏଠାରେ ଥାଅ ତୁହି ରହି
ପଛେ ସ୍ୱର୍ଗପୁର ଚଳିଯିବୁ ସୈନ୍ୟ ନେଇ ।
ଆମ୍ଭର କହନ୍ତେ ମନ୍ତ୍ରୀ ତାକୁ ତିଆରିଲା
ପ୍ରବୋଧ ବଚନ ଶୁଣି ଦୈତ୍ୟ ବାହୁଡ଼ିଲା ।
ନାରଦ ମୁନି ବଚନ ଇନ୍ଦ୍ରରାୟେ ଶୁଣି
ଆଚର ଯେ ଲେଉଟିବା ଶୁଣି ବଜ୍ରପାଣି ।
ସଭା ମଣ୍ଡାଇ ଆନନ୍ଦେ ବାହୁଡ଼ିଣ ଗଲେ
ଗନ୍ଧର୍ବ ଅପ୍‌ସରାଗଣ ନୃତ୍ୟ ଗୀତ କଲେ ।
ଅଗସ୍ତିଙ୍କ ବଚନରେ ବିଲଙ୍କ ନୃପତି
ବୋଇଲେ ମୁନିଙ୍କ ପାଦେ କରିଣ ଭକତି ।
ଏଥୁ ଉତ୍ତାରେ ଅସୁର କିସ ରୀତି କଲା
ଅଗସ୍ତି ବୋଲନ୍ତି ଶୁଣ ସେହି ଦିବ୍ୟଲୀଳା ।
ମକର କୁମ୍ଭ ଏ ଦୁଇମାସ ବହିଗଲା
ଚଇତ୍ର ମାସ ଆସିଣ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ।
ଏକଦିନେ ମୁଢ଼ାସୁର ଥାଟ ସୈନ୍ୟ ଘେନି
ମୃଗୟା ନିମନ୍ତେ କରେ ବନରେ ଭ୍ରମଣି ।
ମୃଗ ଶମ୍ବର ହରିଣ ବଧିଲା ଅପାର
ଆନନ୍ଦ ହୋଇ ବାହୁଡ଼ି ଆସି ନିଜପୁର ।
ଆରଦିନୁ ନିଶି ପ୍ରଭାତରୁ ସେ ଉଠିଣ
ନିତ୍ୟକର୍ମ ବିଧାନ ସେ ସାରି ତତକ୍ଷଣ ।
ମନ୍ତ୍ରୀକୁ ଘେନି କୈଳାସ କନ୍ଦରକୁ ଗଲା
ଗଣେଶ୍ୱର ଦେବଙ୍କୁ ସେ ନମସ୍କାର କଲା ।
ଶତ ଅଷ୍ଟଉତ୍ତର ସେ କଲା ଦଣ୍ଡବତ
ପୁଣ ପୁଣ ଚରଣରେ କରେ ପ୍ରଣିପାତ ।
ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇଣ ଗଣନାଥ ଆଜ୍ଞାଦେଲେ
କିସ ବର ତୁମ୍ଭେ ମାଗ ବୋଲିଣ କହିଲେ ।
ଅସୁର ବୋଇଲା ଶୁଣ ଦେବ ଗଣପତି
କେମନ୍ତେ ଜିଣିବି ମୁହିଁ ସ୍ୱର୍ଗ ସୁରପତି ।
ଏହା ଶୁଣି ବିଶ୍ୱନାଥ ତନୟ ହସିଲେ
ଇନ୍ଦ୍ରକୁ ଜିଣିବୁ ଏହିଥର ସ୍ୱର୍ଗେ ଗଲେ ।
ପ୍ରସାଦ ଘେନି ବାହୁଡ଼ି ଆସିଲା ଅସୁର
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ଆସି ଆପଣା ମନ୍ଦିର ।

ନାନାପ୍ରକାର ମର୍ଣୋହିମାନ ସେ ସାରିଲା
କୃପାଳୁ ମନ୍ତ୍ରୀକୁ ଏକାନ୍ତରେ ହକାରିଲା ।
ବୋଇଲା କରିବା ଏବେ କିସ ଯେ ଚରିତ
କହ ମନ୍ତ୍ରୀବର ଏହିକଥା ଆଦ୍ୟ ପ୍ରାନ୍ତ ।
ରାଜା ପଚାରନ୍ତେ ମନ୍ତ୍ରୀ ବହନ କହଇ
ଥାଟ ଘେନି ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ଯିବାକ ଗୋସାଇଁ ।
ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ପଶି ତହିଁ କରିବା ଅନର୍ଥ
ସମ୍ମୁଖେ ପଡ଼ିଲେ ମାରିବାକ ଶଚୀନାଥ ।
ଅପସରୀ କିନ୍ନରୀଙ୍କୁ ଆଣିବାକୁ ଧରି
ଗନ୍ଧର୍ବ ବିଦ୍ୟାଧରଙ୍କୁ ପକାଇବା ମାରି ।
ବିବିଧ ପଦାର୍ଥ ଯୂର କରିଣ ଆଣିବା
ଯେ ମୁଖେ ପଡ଼ିବ ଆମ୍ଭେ ତାହାକୁ ମାରିବା ।
ଏସନ ବାକ୍ୟ କହିଲା ଯହୁଁ ମନ୍ତ୍ରୀବର
ଅଙ୍ଗ ପୁଲକାଇଲା ସେ ଦୈତ୍ୟକୁଳ ବୀର ।
ଏସନ ବାକ୍ୟ କହିଣ ଶାଢ଼ୀ ବଳା ଦେଲା
ବେଗେ ସୈନ୍ୟ ସଜକର ବୋଲିଣ କହିଲା ।
ଶବଦ ଶୁଣି ସଇନ୍ୟ ହୋଇଲେ ବାହାର
ବୋଇଲେ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ବିଜେ କରିବ ଅସୁର ।
ତିନିକ୍ଷଉଣୀ ପାଇକ ବେଗେ ସଜ ହୋଇ
ତିନିଲକ୍ଷ ଗଜ ଘେନି ସିଂହଦ୍ୱାରେ ରହି ।
ରଥ୍ ତିନିଶତ ପାଞ୍ଚଲକ୍ଷ ହୟବର
ସହସ୍ରେକ ଢୋଲ ବାଦ୍ୟ ବାଜେ ନିରନ୍ତର ।
କଡ଼ା ଘୁମୁରା ବାଜୁଛି ତହିଁ ଘନ ଘନ
ଦିବସେ ନ ଦିଶେ ଦିନକରର କିରଣ ।
ମଦିରାରସ ଖାଇଣ ଦୈତ୍ୟେ ମତୁଆଲ
ଦିବ୍ୟହୟ ଚଢ଼ି ସଜ ହେଲେ ମନ୍ତ୍ରୀବର ।
ହୟରୁ ଓହ୍ଲାଇ ମନ୍ତ୍ରୀ ନବରେ ପଶିଲା
ଅସୁର ରାଜାକୁ ଯାଇ ନିଉଛାଳି କଲା ।
ବୋଇଲା ହୋ ରଥେ ଯିବା ବସ ବେଗହୋଇ
ସଇନ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ସିଂହଦ୍ୱାରେ ତୋର ରହି ।
ମନ୍ତ୍ରୀର ବଚନେ ମୁଢ଼ାଅସୁର ଉଠିଲା
ଶୁକ୍ଳବର୍ଣ୍ଣ ପାଗ ବୀର ମଥାରେ ବାନ୍ଧିଲା ।
ବୀରବେଶ ହୋଇ ସେହୁ ରଥରେ ବସଇ
ଅନୁକୂଳ ଘେନି ପୁଣି ବାହାର ହୁଅଇ ।
ଆକାଶ ମାର୍ଗକୁ ତାର ଶିଖା ଲାଗିଅଛି
ଝମକାଉଛି ଖଡ଼ଗ କରେ ଦୈତ୍ୟବସି ।
ଚଇତ୍ର କୃଷ୍ଣଅଷ୍ଟମୀ ତିଥ୍ ଗୁରୁବାର
ମାଘ ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ସିଂହଚନ୍ଦ୍ର ସେ ଦିନର ।
ବାଣିଜ୍ୟ ନାମେ କରଣ ବ୍ରହ୍ମ ନାମେ ଯୋଗ
ମୀନ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଯାଇ ତେରଦିନ ଭୋଗ ।
ମଙ୍ଗଳ ଅନୁକୂଳରେ ହୋଇଲେ ବାହାର
ସେଦିନ ତାହାକୁ ହୁଏ ସାଧକ ଯେ ତାର ।
ଆଗରେ ବାହାର ହୋଇଗଲେକ ଅସୁରେ
ହାତୀ ଘୋଡ଼ାମାନ ଗଲେ ତାହାଙ୍କ ପଛରେ ।

ଆଗୁଆଣି ଦଣ୍ଡ ମନ୍ତ୍ରୀ ଗଲାକ ଚଳାଇ
ଟମକ ନିଶାଣ ଆଦି ଘୋଷଣା ବଜାଇ ।
ରଥ ରଥ୍ ପଛିଆଣି ମଧ୍ୟେ ରାଜା ଅଛି
ପତାକା ଚିରାଳମାନ ଶୂନ୍ୟରେ ଉଡୁଛି ।
ପାଦଘାତର ରେଣୁରେ ଗଗନ ନ ଦିଶି
ମେଘ ଉହାଡ଼ିଲା ପ୍ରାୟ ଦିଶେ ରବି ଶଶୀ ।
ଥାଟ ଚଳାଇ ଅସୁର ବେଗେ ଚହୁଁ ଗଲା
ମେରୁ ବାୟବ୍ୟ କୋଣରେ ବାହାର ହୋଇଲା ।
ଡରେ ଥରହର ହୋଇ କମ୍ପଇ ମେଦିନୀ
ଶିର ଟେକି ନ ପାରଇ ବାସୁକି ଯେ ଫଣୀ ।
ନିକଟ ହୋଇଲା ଯହୁଁ ଅମର ମଣ୍ଡଳ
ଐରାବତ ଘେନି ଗୋପ୍ୟହେଲେ ଆଖଣ୍ଡଳ ।
ଅଙ୍ଗାର ପନ୍ନଗ ଚିତ୍ରସେନ ଦୁହେଁ ଥିଲେ
ଅସୁର ବଳ ସ୍ୱର୍ଗରେ ଝସାଇ ପଶିଲେ ।
ଅସୁର ଆସିବା କଥା ନ ଜାଣନ୍ତି ସେହି
ଦେବଗଣ ଘେନି ଇନ୍ଦ୍ର ଅଧାସ୍ୱର୍ଗେ ରହି ।
ଦକ୍ଷିଣ ସ୍ୱର୍ଗରେ ଲୁଚି ରହିଛି ଗୁପତେ
ଐରାବତ ହସ୍ତୀ ଅଛି ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗତେ ।
ଏମନ୍ତକାଳେ ଅସୁର ରାଜା ଧାଡ଼ି ଦେଲା
ଅମରପୁର ମଣ୍ଡଳେ ଚମକ ପଡ଼ିଲା ।
ମାର ମାର ଧର ଧର ଶବଦ ଶୁଭଇ
ସପତସ୍ୱର୍ଗ ଭୟରେ ହାଲହୋଳି ହୋଇ ।
ଯେ ଯହିଁ ପାରିଲେ ତହିଁ ଦେବତା ଲୁଚିଲେ
ଅପସରୀ କିନ୍ନରୀଏ ପଳାଇଣ ଗଲେ ।
ଅପସରୀ ବିଦ୍ୟାଧରୀ ଘେନି ଶଚୀରାଣୀ
କୁଙ୍କୁମ ବନରେ ଯାଇ ଲୁଚିଲେ ତରୁଣୀ ।
ଅସୁର ବଳ ପେଶିଲେ ଯାଇ ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ
ବାଟ ଓଗାଳିଲେ ଚିତ୍ରସେନ ଆଦି ବୀରେ ।
ଦେଖି ପଚାରିଲେ ତାଙ୍କୁ ସେ ଅସୁର ରାୟ
ତୁମ୍ଭେ ପରା ଅଟ ଆରେ ଇନ୍ଦ୍ରର ତନୟ ।
ଏମନ୍ତ ଶୁଣି କୁମରେ ମନେ କୋପ କଲେ
ଅନେକ ଶର ଅସୁର ଉପରେ ବିନ୍ଧିଲେ ।
ଅଙ୍ଗରେ ବାଜି ସମସ୍ତ ପଡ଼ଇ ଉପୁଡ଼ି
କୋପଭରେ ସେ ଅସୁର ଛାଡ଼େ ସିଂହରଡ଼ି ।
ଅନେକ ଶସ୍ତ୍ର ସେ ବୀର ଅସୁର ବିନ୍ଧିଲା
ଅଙ୍ଗାର ପନ୍ନଗ ଏକ ଶରେ ତା ଛେଦିଲା ।
ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ି ଏକ କୁନ୍ତ ବିନ୍ଧିଲା ଦୈତ୍ୟକୁ
ଉପୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲା ମୁଖ କରିଣ ତଳକୁ ।
ଏମନ୍ତ ସମର ହେଲା ଜାଣି ଘଡ଼ିଏକ
ଦୁହେଁ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ସେ ବାଣ ବିନ୍ଧନ୍ତେ ଅନେକ ।
ବେଳକୁ ବେଳ ସମର ହେଲା ଅଗୋଚର
ଅସୁରମାନେ ସ୍ୱର୍ଗକୁ କରୁଛନ୍ତି ଯୂର ।
ଯେ ଯାହା ଯହିଁ ପାଇଲେ ତାହା ସେ ଆଣିଲେ
ଅମର ମଣ୍ଡଳଯାକ ନାରଖାର କଲେ ।

ଅଙ୍ଗାରପନ୍ନଗ ସଙ୍ଗେ ସେହି ମୁଢ଼ାସୁର
ଘଡ଼ିଏକ ପରିଯନ୍ତେ କଲାକ ସମର ।
ଚିତ୍ରସେନ ସଙ୍ଗତରେ ଯୁଝେ ମନ୍ତ୍ରୀବର
ଶସ୍ତ୍ରକୁ ପ୍ରତିଶସ୍ତ୍ର ସେ କରଇ ପ୍ରହାର ।
ବିଜୁଳି ତେଜ ପରାୟ ନାରାଚ ଦିଶଇ
ଏମନ୍ତ ଦୁଇପ୍ରହର ସମର ହୁଅଇ ।
କେହି ଯେ କାହାକୁ ତହିଁ ଜିଣନ୍ତା ନୋହିଲା
ବିଚିତ୍ର ସମର ଦୁଇ ବୀରଙ୍କର ହେଲା ।
ଗଣପତିଙ୍କର ବରେ ବଳିଷ୍ଠ ଅସୁର
ମୁଢ଼ାସୁର ବସିଥିଲା ରଥର ଉପର ।
ଅଙ୍ଗାରପନ୍ନଗ ପରେ ଡେଇଁଣ ପଡ଼ିଲା
ବାମହସ୍ତେ ତାର ବାଳ ଦରାଣ୍ଡି ଧରିଲା ।
ବାଳକୁ ଧରି ରଥର ଉପରେ ଉଠଇ
ଅଖ ଦଣ୍ଡରେ ତାହାକୁ ନିବିଡ଼େ ବାନ୍ଧଇ ।
ସ୍ୱର୍ଗଜୟ ଟମକ ସେ ଦିଅଇ ଅସୁର
ଚିତ୍ରସେନ ସଙ୍ଗେ ଯୁଦ୍ଧ କରେ ମନ୍ତ୍ରୀବର ।
ଟମକ ଶୁଣି ତକ୍ଷଣେ ସମର ଛାଡ଼ିଲା
ଅପାର ଅସୁର ମଡ଼ା ବାଟରେ ଦେଖିଲା ।
ଅଙ୍ଗାରପନ୍ନଗ ବାଣେ ପଡ଼ିଲା ଅସୁର
ରକ୍ତନଦୀ ଗୋଟା ବହେ ଆକାଶ ଉପର ।
ଗୋଡ଼ାଇଣ ଚିତ୍ରସେନ ଅସୁର ନିବାରି
ଶକତି ଶର ମୁଦ୍‌ଗର କୋଟି କୋଟି ମାରି ।
ଅନେକ ଶିର ଭୂମିରେ ପଡ଼ିଲାକ ଛିଡ଼ି
ଅସୁର ମୁଣ୍ଡ ଭୂମିରେ ଯାଉଛନ୍ତି ଗଡ଼ି ।
ଦେଖିଣ ଅସୁର ରାୟ କ୍ରୋଧଭର ହେଲା
ଥାଟକୁ ଫେରାଅ ବୋଲି ମନ୍ତ୍ରୀକୁ କହିଲା ।
ରଥେ ଅଙ୍ଗାରପନ୍ନଗ ଦେଖି ମନ୍ତ୍ରୀବର
ଜୟହେଲା ବୋଲି ମନେ କରଇ ବିଚାର ।
ତେଣୁ ଥାଟ ନ ଫେରାଇ ଗଲା ଧୀରେ ଧୀରେ
ବାରତା ଦେଲେ ଡଗରେ ଇନ୍ଦ୍ରର ଛାମୁରେ ।
ସର୍ଗପୁରଯାକ ତୋର ହେଲା ହାଲ ହୋଲି
ଅଙ୍ଗାରପନ୍ନଗ ବାନ୍ଧିନେଲା ମହାବଳୀ ।
ଇନ୍ଦ୍ରରାୟେ ଏହା ଶୁଣି ବିକଳ ହୋଇଲେ
ବୃହସ୍ପତି ପାଶେ ରାଇ ବଚନ କହିଲେ ।
କି ବୁଦ୍ଧି କରିବା ଏବେ କହ ଦେବଗୁରୁ
ଅଙ୍ଗାର ପନ୍ନଗ ବାନ୍ଧିନେଲା କି ବିଚାରୁ ।
ବୃହସ୍ପତି ବୋଇଲେ ମୁଁ କହଇ କଥାଏ
ସାବଧାନ ହୋଇ ତୁ ହୋ ଶୁଣ ଦେବରାୟେ ।
ଉପାୟ କରି ଅଙ୍ଗାର ପନ୍ନଗ ଆଣିବା
ଅସୁର ମାରିବା କଥା ପରେ ବିଚାରିବା ।
ଆନ ଏଥେ ଅପଚୟ ପାଇଲା ଅସୁର
ଏ ଦିନଯାଏ ଅଜୟ ଥିଲାକ ଯେ ବୀର ।
ଏବେ ନାରଦ ମୁନିଙ୍କୁ ଆଣ ହକରାଇ
ଅଙ୍ଗାରପନ୍ନଗକୁ ସେ ଆଣନ୍ତୁ ଫେରାଇ ।

ବୃହସ୍ପତିଙ୍କ ବଚନ ବାସବ ଶୁଣିଲେ
ମାତଳିକୁ ଚାହିଁ ଇନ୍ଦ୍ର ବେଗେ ଆଜ୍ଞା ଦେଲେ ।
ନାରଦ ମୁନିଙ୍କୁ ତୁ ହୋ ଘେନି ଆସ ଯାଇ
ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ମାତଳି ଗଲା ବେଗହୋଇ ।
ନାରଦଙ୍କ ଛାମୁରେ ସେ ମିଳିଲା ବହନ
ବୋଲେ ଇନ୍ଦ୍ର ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ଚାଲ ଏହିକ୍ଷଣ ।
ମାତଳି ବଚନେ ମୁନି ନାରଦ ହସିଲେ
ଦେବରାଜା ଛାମୁରେ ସେ ଯାଇଣ ମିଳିଲେ ।
ବୋଇଲେ କାହିଁକି ଡାକୁ କହ ବଜ୍ରଧର
ଇନ୍ଦ୍ର ବୋଇଲେ ପୁତ୍ରକୁ ନେଲାକ ଅସୁର ।
ତୁମ୍ଭେଯାଇ ତାକୁ ବେଗେ କହି ଘେନି ଆସ
ତେବେ ସେ ମୋହର ହୃଦେ ପଶିବ ସାହସ ।
ତତକ୍ଷଣ ମନଦଣ୍ଡ ନାରଦ ଚଢ଼ିଲେ
ବୀଣା ବଜାଇ ଅସୁର ସନ୍ନିଧେ ମିଳିଲେ ।
ଅଧବାଟରେ ଯାଇଣ ଭେଟିଲେ ଅସୁର
ମୁନିଙ୍କୁ ଦେଖି ଅସୁର କଲା ନମସ୍କାର ।
କଲ୍ୟାଣ ବାଞ୍ଛା କରିଲେ ତହୁଁ ମୁନିମଣି
ବୋଇଲେ ଆରୋଗ୍ୟ ତୁହି ହୁଅ ନୃପମଣି ।
ଆବର ବୋଇଲେ ଯାହା କଲୁ ନୃପନାହା
ପୂରୁବେ ଏମନ୍ତ କେହୁ କରିନାହିଁ ଏହା ।
ଶୁଣିଣ ହସି ବୋଇଲା ଦୈତ୍ୟ ମହାବୀର
ଇନ୍ଦ୍ରର ମୃତ୍ୟୁ ରହିଲା ଏବେ ମୋର କର ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ଆମ୍ଭେ କଥାଏ ମାଗିବୁ
ସତ୍ୟମନେ ଯେବେ ରାଜା ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ତୁ ଦେବୁ ।
ସତ୍ୟ କର ଯେବେ ତୁହି ନ କରିବୁ ନାହିଁ
ଆମ୍ଭର ଶରୀର ଛୁଇଁ କହ ନୃପସାଇଁ ।
ମୁନି ଅଙ୍ଗ ଛୁଇଁ କଲା ଅସୁର ନିୟମ
ମାଗ ମାଗ ମୁନିବର ଯାହା ତୁମ୍ଭ ମନ ।
ମୁନି ବୋଇଲେ ଅଙ୍ଗାର ପନ୍ନଗକୁ ଦେବୁ
ଏ ତୋର ପିତୃବଇରୀ ନୁହଇ ରେ ବାବୁ ।
ଏହାକୁ ମାଇଲେ ତୋର ହେବ କେଉଁ ଯଶ
ଆମ୍ଭ ବୋଲେ ଛାଡ଼ିଦିଅ ଯାଉ ନିଜ ଦେଶ ।
ଶୁଣିଣ ଅସୁର ରାଜା ମଉନ ହୋଇଲା
ପଞ୍ଚଭୂତ ଆତ୍ମାରେ ସେ ବସି ବିଚାରିଲା ।
ନ ଦେଲେ କୋପ କରିବ ଏହି ମୁନିବର
ଏତେ ବୋଲି ଫିଟାଇଲା ରଥରୁ କୁମର ।
ନାରଦ ମୁନିଙ୍କ ଶିରେ ସମର୍ପିଲା ନେଇ
ବୋଇଲା ପ୍ରାଣ ଏହାର ରଖିଲି ଗୋସାଇଁ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ବାବୁ ଯାଉଅଛି ମୁହିଁ
ମୋର କଲ୍ୟାଣ ଆରୋଗ୍ୟ ହୋଇଥାଅ ତୁହି ।
କଲ୍ୟାଣ କରି ନାରଦ ହୋଇଲେ ବାହାର
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ଯାଇ ଅମର ନଗର ।
ଅଙ୍ଗାରପନ୍ନଗକୁ ସେ ଇନ୍ଦ୍ର କୋଳେ ଦେଲେ
ନାରଦ ମୁନି ହରଷେ ବୀଣା ବଜାଇଲେ ।

ଶୁଣ ହେ ବିଳଙ୍କା ରାଜା କହନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ ମୁଢ଼ାସୁର ରୀତି ।
ଥାଟ ଚଳାଇ ଅସୁର ବୀର ତହୁଁ ଗଲା
ଆପଣା ନଗରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ।
ଥାଟ ସୈନ୍ୟକୁ ମେଲାଣି ଦେଲା ଅବଧାନ
ଯେ ଯାହାର ପୁରେ ଚଳି ଗଲେ ସର୍ବସୈନ୍ୟ ।
ମନ୍ତ୍ରୀମୁଖ ଚାହିଁ କହୁଅଛି ମୁଢ଼ାସୁର
କହ ମନ୍ତ୍ରୀ କରିବାକୁ କେବଣ ବିଚାର ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲିଣ ମନ୍ତ୍ରୀବର ସଙ୍ଗେ ଘେନି
କପିଳାସ କନ୍ଦରକୁ ଗଲାକ ବହନି ।
ଗଣନାଥଙ୍କ ଚରଣେ ପୂଜାବିଧି କଲା
ଦରଶନ କରି ତହୁଁ ବେଗେ ବାହୁଡ଼ିଲା ।
ମନ୍ତ୍ରୀବରକୁ ମେଲାଣି ଦେଇ ନୃପବର
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ଯାଇ ନିଜ ଅନ୍ତଃପୁର ।
ଭୋଜନ ସାରିଣ ବେଗେ ଆଚମନ କଲା
ତାମ୍ବୁଳ ଲାଗି ହୋଇଣ ପଲ୍ୟଙ୍କେ ବସିଲା ।
ଯେ ଯାହାର ନିଜପୁରେ ଥାନ୍ତି ସର୍ବଜନ
ଏହିମତେ ବହିଗଲା ଥୋକାଏକ ଦିନ ।
ଏକଦିନେ ରାଜା ହକାରିଣ ମନ୍ତ୍ରୀବର
କି ବୁଦ୍ଧି କରିବା ବୋଲି କହେ ନୃପବର ।
ଏମନ୍ତ କହିଣ ମନ୍ତ୍ରୀବର ସଙ୍ଗେ ଘେନି
ରାଜା ବୋଲେ ମନ୍ତ୍ରୀବର ଶୁଣ ମୋର ବାଣୀ ।
ବିଂଶବାର ପରିଯନ୍ତେ ସ୍ୱର୍ଗେ ଧାଡ଼ିଦେଲି
ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତାର ଭେଟ ମୁହିଁ ନ ପାଇଲି ।
କେଉଁମତେ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ଯେ ଭେଟିବଇଁ ମୁହିଁ
ତେବେ ସିନା ତାହାକୁ ମୁଁ ବନ୍ଦୀ କରିବଇଁ ।
ଶୁଣିଣ ମନ୍ତ୍ରୀ ତାହାର ବୋଲଇ ବଚନ
ସଇନ୍ୟ ସଜ କରିଣ ଯିବା ଆମ୍ଭେ ପୁଣ ।
ରାତ୍ର ଥାଉଁ ଥାଟ ଆମ୍ଭେ ଥିବାକ ଯେ ସଞ୍ଜି
କେହି କାହାରିକୁ ପୁଣ ନ କହିବେ କିଛି ।
ଗୁପତ ହୋଇଣ ଆମ୍ଭେ ଏହିଠାରୁ ଯିବା
ରାତ୍ର ଥାଉଁ ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ଯାଇଣ ମିଳିବା ।
ଆସ୍ଥାନ ନବରଯାକ ବେଢ଼ିବାକୁ ଯାଇ
ନିଃଶବ୍ଦେ ରହିବା ବାଜଣାଦି ନ ବଜାଇ ।
ଏହା ଶୁଣି ମୁଢ଼ାସୁର ମନକୁ ଅଇଲା
ଏହି କଥା କର ବୋଲି ଭିତରକୁ ଗଲା ।
ଏହା ଶୁଣି ମନ୍ତ୍ରୀବର ଗଲାକ ବହନ
ସିଂହଦ୍ୱାରେ ପ୍ରବେଶିଣ ବୋଇଲା ବଚନ ।
ଡଗରକୁ ପାଶକୁ ସେ ହକାରିଣ ନେଲା
ଗୁପତରେ ସୈନ୍ୟ ସଜ କର ଯା ବୋଇଲା ।
ଅମର ମଣ୍ଡଳ ହୋଇବ ଯେ କଟକାଇ
ସଜହୋଇ ସିଂହଦ୍ୱାରେ ସର୍ବେ ଥିଲେ ରହି ।
ଶୁଣି ଡଗର ସେଠାରୁ ବେଗେ ଚଳିଗଲା
ଦୋ ସାଧୁ ଆଗେ ବାରତା ଯାଇଣ କହିଲା ।

ସୈନ୍ୟ ସଜକରି ତୁମ୍ଭେ ବେଗହୋଇ ଆସ
ଏମନ୍ତେଣ ନରପତି ଦେଇଛି ଆଦେଶ ।
ଦୋସାଧୁ ବଚନ ଶୁଣି ଅସୁରଙ୍କ ବଳ
ସଜ ହୋଇଣ ବାହାର ହୋଇଲେ ସକଳ ।
ଅଶୀପଦ୍ମ ରଥ ଦ୍ୱାବିଂଶତି ପଦ୍ମ ହାତୀ
ପଞ୍ଚକୋଟି ଅଶ୍ୱ ଚୌଦକୋଟି ଯେ ପଦାତି ।
ଦଶକୋଟି ଯୋଦ୍ଧା ତହୁଁ ହୋଇଲେକ ସଜ
ସିଂହଦ୍ୱାରେ ଉଭାରିଲେ ହୋଇ ମହାତେଜ ।
ସୈନ୍ୟ ସଜାଇଣ ମନ୍ତ୍ରୀ ଭିତରକୁ ଗଲା
ମୁଢ଼ାସୁର ରାଜା ଆଗେ ବାରତା କହିଲା ।
ରାଜା ଆଗେ କହେ ମନ୍ତ୍ରୀ କରଯୋଡ଼ି କରି
ସିଂହଦ୍ୱାରେ ଥାଟ ବସି ରହିଲେ ଉଭାରି ।
ମନ୍ତ୍ରୀର ବଚନେ ରାଜା ଆନନ୍ଦ ହୋଇଲା
ରଥ ମୋର ସଜ କର ବୋଲି ଆଜ୍ଞାଦେଲା ।
ବୈଶାଖ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ଦଶମୀର ତିଥି
ବୃହସ୍ପତି ବାର ଚିତ୍ରା ନକ୍ଷତ୍ର ହୁଅନ୍ତି ।
ସମ୍ପଦ ତାର ଅମୃତ ଲଗ୍ନ ହୁଏ ବେଳ
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ସ୍ୱର୍ଗେ ଚଳିଲେକ ବଳ ।
ଅମୃତ ବେଳରେ ଦୈତ୍ୟ ରଥରେ ବସିଲା
ଥାଟ ଚଳିଯାଅ ବୋଲି ପୁଣ ଆଜ୍ଞାଦେଲା ।
ଆଗୁଆଣି ଥାଟ ତାର ଗଲେ ତତପର
ପାଦଭରେ ବସୁନ୍ଧରା କମ୍ପେ ଥରହର ।
ଏହିମତେ ସୈନ୍ୟଗଣ ଚଳାଇଣ ଗଲେ
ଅଧା ସ୍ୱର୍ଗରେ ଯାଇଣ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
ଦେବଙ୍କ ଡଗର ଏହା ଗୁପ୍ତେ ଦେଖୁଥିଲେ
ମୁଢ଼ାସୁର ବାହିବାର ସଭାରେ କହିଲେ ।
ଶୁଣ ସାବଧାନେ ପ୍ରଭୁ ଦେବ ପୁରନ୍ଦର
ଅମରପୁରେ ବାହିଲା ମୁଢ଼ାସୁର ବୀର ।
ବାଜଣା ତ ନ ବାଜଇ ତୁଣ୍ଡ ନ ଶୁଭଇ
ଗୁପତେ ଅମରପୁରେ ଆସୁଅଛି ବାହି ।
ଏହାଶୁଣି ଇନ୍ଦ୍ରଦେବ ମହାଭୟ କଲା
ବ୍ରହ୍ମା ବୃହସ୍ପତିଙ୍କୁ ସେ ଚାହିଁଣ ବୋଇଲା ।
ଭୋ ଗୁରୁ ଭୋ ପିତାମହ ଶୁଣ ସାବଧାନେ
ଏହା ନିଶ୍ଚେ ନାଶଗଲା ଅମର ଭୁବନେ ।
ଶୁଣି ପିତାମହ ଦେବ ଗୁରୁମୁଖ ଚାହିଁ
ମୁଢ଼ାସୁର ଚରିତ ତୁ ନ କହୁ କିମ୍ପାଇଁ ।
ଏହା ଶୁଣି ଦେବଗୁରୁ କହନ୍ତି ବଚନ
ଏହିଥର ମୁଢ଼ାସୁର ହୋଇବ ନିଧନ ।
ଏବେ ଦେବସୈନ୍ୟ ତୁମ୍ଭେ ବେଗେ ସଜ କର
ଆବର ହସ୍ତିନା ନଗ୍ରେ ପଠିଆଅ ଚାର ।
ନକୁଳ କୁମରକୁ ସେ ଘେନିଆସୁ ଯାଇ
ତେବେ ଅସୁର ମରିବ ମୁହିଁ କହିଲଇଁ ।
ଏହା ପୁଣି ଇନ୍ଦ୍ରରାୟେ ହରଷ ହୋଇଲା
ବଜ୍ର ଝମକାଇ ପରାକ୍ରମ ଦେଖାଇଲା ।

ବୋଇଲା ଦେବତାମାନେ ସାବଧାନେ ଶୁଣ
ଯେ ଯାହାର ସୈନ୍ୟ ଘେନିଆସ ହେ ବହନ ।
ଇନ୍ଦ୍ରରାଜା ଆଜ୍ଞାପାଇ ଦେବତା ସକଳ
ବିଳମ୍ବ ନ କରି ସର୍ବେ ସାଜିଲେକ ବଳ ।
ଚୌଷଠି କୋଟି ଗନ୍ଧର୍ବ ବଳ ସଙ୍ଗେ ଘେନି
ଅଙ୍ଗାରପନ୍ନଗ ମୂଳେ ଅଇଲେ ସଇନି ।
ତେତିଶକୋଟି ଦେବତା ବଳ ଯେ ଅଇଲେ
ହାହା ହୁହୁଙ୍କାର ମୂଳେ ଦଶ ଦିଗପାଳେ ।
ଚୌଦକୋଟି ଶିବଗଣ ଘେନି ତ୍ରିଲୋଚନ
ଆସିଣ ହୋଇଲେ ଇନ୍ଦ୍ରଦେବ ସନ୍ନିଧାନ ।
ମାତଳି ହକାରି ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ପୁରନ୍ଦର
ବହନ ହୋଇଣ ଯାଅ ହସ୍ତିନା ନଗର ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ଦେବେ କହିବୁ ଆମ୍ଭର ଆଦେଶ
ବୋଲିବୁ ସ୍ୱର୍ଗ ବାହିଲା ସେ ମୂଢ଼ ରାକ୍ଷସ ।
ନକୁଳ କୁମର ଯେବେ ଆସିବ ଅମର
ତେବେ ଯେ ବଧ ହୋଇବ ସେ ମୁଢ଼ାଅସୁର ।
ଏତେ କହି ମାତଳିକି ପୁଷ୍ପଯାନ ଦେଇ
ହସ୍ତିନା ନଗରକୁ ଯେ ମାତଳି ଚଳଇ ।
ଏଥୁଅନ୍ତେ ଶୁଣ ହେ ବିଲଙ୍କେଶ ରାୟେ
ମୁଢ଼ାସୁର ଆସିକରି ଅଧାସ୍ୱର୍ଗେ ରହେ ।
ଗୁପତେ ଦେବସଭାକୁ ଡଗର ପଠାଇ
ଦେବତାଙ୍କର ଚରିତ ବୁଝିଆସ ଯାଇଁ ।
ଏମନ୍ତ ଡଗର ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ଯାଇଥିଲା
ଦେବତାଙ୍କ ସଜ ଦେଖି ବାରତା କହିଲା ।
ଏହା ଶୁଣିଣ ଅସୁର ଅଙ୍ଗ ପୁଲକାଇ
ଆଜ ଜାଣିମା ଗାରିମା ତୋର ସୁରସାଇଁ ।
ଯେବେ ସେ ଆଜ ଛାମୁରେ ପଡ଼ିବାକ ଭେଟ
ତେବେ ଜାଣିବାକ ଆମ୍ଭେ ଇନ୍ଦ୍ରର ମୁରାଟ ।
ଏତେ ବୋଲିକରି ରାୟେ ପରମାଣ ଦେଲା
ଅମର ମଣ୍ଡଳେ ଥାଟ ବେଢ଼ ହୋ ବୋଇଲା ।
ଆଦେଶ ପାଇ ଅସୁର ପବନହୁଁ ବେଗେ
ଯାଇ ମିଳିଲେ ଅମର ସ୍ୱରଗର ଲାଗେ ।
ଅମର ଆସ୍ଥାନେ ସର୍ବେ ମିଳିଲେକ ଯାଇ
ଏହା ଦେଖି ଶଚୀନାଥ ବିଚାର କରଇ ।
ମାର ମାର ଅସୁରକୁ ଉପ୍ରୋଧ ନ କର
ଅମରପୁର ମୋହର କରେ ନାରଖାର ।
ବେଳକୁ ବେଳ ଅସୁର ଧାଡ଼ି ଦେଉଅଛି
ଅନେକ ଉପଦ୍ରବ ସେ ଅମରେ କରୁଛି ।
ଶୁଣିଣ ଦେବତାଗଣ ଗରଜି ଉଠିଲେ
ବୀରବାଦ୍ୟ ଦୁନ୍ଦୁଭି ଯେ ବେଗେ ବଜାଇଲେ ।
ଦେବଗଣ ନାନାଶର କଲେକ ପ୍ରହାର
ଦେଖିଣ ଧାଇଁଲେ ବେଗେ ସର୍ବ ନିଶାଚର ।
ଛେଲ କୁନ୍ତ ଗଦା ଶକ୍ତି ଘେନି ପ୍ରହାରିଲେ
କୁନ୍ତ ଯଷ୍ଟ ଅସିବର ଘେନିଣ ମାଇଲେ ।

ଚିତ୍ରସେନ ଗନ୍ଧର୍ବ ଯେ ଧାଇଁ କୋପକରି
ଅସୁର ସୈନ୍ୟ ଉପରେ ସଶସ୍ତ୍ର ପ୍ରହାରି ।
ଧନୁରେ ନାରାଚ ସେହୁ ପୂରାଇଣ ଖରେ
କୋପେ ପ୍ରହାର କରଇ ଅସୁରଙ୍କ ପରେ ।
ଦେବଦଳ ସୈନ୍ୟ ସବୁ ପଡ଼ିଲେକ ମାଡ଼ି
କୋଟି କୋଟି ହୋଇ ଯୁଦ୍ଧେ ଦୈତ୍ୟବଳ ପଡ଼ି ।
ନିଶାକାଳରେ ସଂଗ୍ରାମ ହୋଇଲା ଅପାର
ରୁଧିର ନଦୀ ଗୋଟିଏ ବହେ ଖରତର ।
ଦେଖି ତାହା ମୁଢ଼ାସୁର କୋପଭର ହୋଇ
ତୀକ୍ଷ୍ଣମୁନା ନାରାଚକୁ ଗୁଣରେ ବସାଇ ।
ସୁରସେନ ଚିତ୍ରସେନ ଉପରେ ପେଷିଲା
ଶର ଯାଇଁ ଚିତ୍ରସେନ ଲଲାଟେ ବାଜିଲା ।
ରାଗେ ଥରହର ତାର କମ୍ପିଲା ଶରୀର
ମୋହେ ଚିତ୍ରସେନ ବୀର ପଡ଼ିଲା ଭୂମିର ।
ଏହା ଦେଖି ସଦାଶିବ କୋପେଣ ଧାଇଁଲେ
ରେରେକାର କରି ତାର ଆଗେ ଓଗାଳିଲେ ।
ମହାଘୋର ସଂଗ୍ରାମ ଯେ ହୋଇଲା ଅପାର
ରୁଧିର ନଦୀ ବହିଲା ହୋଇ ଖରତର ।
ମନୁ ପଚାରଇ ଏବେ ଚଇତନ୍ୟ ଶୁଣ
ମାତଳି ଯେ ଗଲା ପୁଣ ହସ୍ତିନା ଭୁବନ ।
ସେ ତହିଁ ଯାଇଣ ପୁଣି କିସ କୃତ୍ୟ କଲା
ଏକଥା ମୋତେ ବଡ଼ ହିଁ ସନ୍ଦେହ ଲାଗିଲା ।
ଏଥିର ଚରିତ ମୋତେ କହ ମୁନିବର
ତବ ମୁଖୁଁ ଶୁଣି ମୋର ଚିତ୍ତ ହେଉ ସ୍ଥିର ।
କହନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ତୁହୋ ମନୁରାୟେ ଶୁଣ
ମାତଳି ପ୍ରବେଶ ହେଲା ହସ୍ତିନା ଭୁବନ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠିରଙ୍କ ଆସ୍ଥାନେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା
ଦେଖିଣ ଯୁଧିଷ୍ଠି ଦେବ ଶିରେ କର ଦେଲା ।
ଭୋ ପିତା କହ ଏଠାକୁ କିମ୍ପାଇଁ ଆଗତ
କି ନିମନ୍ତେ ଆଗମନ କହ ସେ ଚରିତ ।
ଶୁଣିଣ ମାତଳି ତାକୁ କହଇ ବଚନ
ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ ଧର୍ମଙ୍କ ନନ୍ଦନ ।
ମୁଢ଼ାସୁର ଦୈତ୍ୟ ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ଧାଡ଼ି ଦେଲା
ଏକବିଂଶ ବାର ସ୍ୱର୍ଗପୁର ଯୁର କଲା ।
ଗଜାନନ ପରସନ୍ନେ ଦେଇଛନ୍ତି ବର
କାହାରି ହାତରେ ବଧ ନୋହିବ ଅସୁର ।
ଦେବଗୁରୁ କହିଥିଲେ ଏଥିର ସନ୍ଦେଶ
ଅଶ୍ୱିନୀଙ୍କ ପୁତ୍ର ହସ୍ତେ ପ୍ରାଣେ ହେବ ନାଶ ।
ତେଣୁ ଏଥେ ପଠାଇଲେ ମୋତେ ସୁରସାଇଁ
ବହୁ ଉପଦ୍ରବ ସ୍ୱର୍ଗେ ଅସୁର କରଇ ।
ଶୁଣିଣ ଯୁଧିଷ୍ଠି ସହଦେବ ମୁଖ ଚାହିଁ
ଏଥିର ସନ୍ଦେସ ମୋତେ କହ ବାବୁ ତୁହି ।
ଏହା ଶୁଣି ମାଦ୍ରୀସୁତ କହଇ ବଚନ
ଏ କଥା ସ୍ୱରୂପ ଅଟେ ଧର୍ମଙ୍କ ନନ୍ଦନ ।

ଶୁଣିଣ ନୃପତି ନକୁଳର ମୁଖ ଚାହି
ଅମର ସ୍ୱର୍ଗକୁ ତୁହି ଯାଅ ବେଗହୋଇ ।
ଶୁଣିଣ ନକୁଳ ତାର ଶିରେ ହସ୍ତ ଦେଲା
ମାତଳି ସଙ୍ଗେ ପୁଷ୍ପକ ରଥେ ଆରୋହିଲା ।
ମାତଳିର ମୁଖ ଚାହିଁ ବୋଲଇ ନକୁଳ
ମୁଢ଼ାସୁର ପାଶକୁ ତୁ ବେଗକରି ଚାଲ ।
ମାତଳି ବୋଲଇ ଦେବ ଶୁଣିମା କୁମର
ଅମରପୁର ନାଶନ କରଇ ଅସୁର ।
ଶୁଣିଣ ନକୁଳ ବୀର କୋପଭର ହୋଇ
ଅସୁର ସନ୍ନିଧେ ରଥ ବାହା ବେଗହୋଇ ।
ଶୁଣିଣ ମାତଳି ରଥ ବାହେ ଘନ ଘନ
ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ଯାଇ ସମରର ସ୍ଥାନ ।
ଦୈତ୍ୟକୁ ଦେଖି କୁମର କୋପଭର ହୋଇ
ଧନୁ ଧରିଣ ନାରାଚ ତହିଁରେ ବିନ୍ଧଇ ।
ନକୁଳର ଶରାଘାତେ ଦୈତ୍ୟ ସୈନ୍ୟବଳ
ବିମୁଖ ହୋଇଣ ସର୍ବେ ହୋଇଲେ ବିକଳ ।
ଦେଖି ମୁଢ଼ାସୁର ତାରମନେ ବିଚାରଇ
ଆଜଦିନ ବିପରୀତ ପରାୟେ ଦିଶଇ ।
କୃପାଳୁ ମନ୍ତ୍ରୀ ମୁଖକୁ ଚାହିଁଣ ବୋଇଲା
ଆଜଦିନ ଅପଚୟ ମୋତେ ତ ଦିଶିଲା ।
ଏହା ଶୁଣି ମନ୍ତ୍ରୀବର କହଇ ବଚନ
ସାବଧାନେ ଶୁଣ ତୁମ୍ଭେ ଅସୁର ରାଜନ ।
ନିଶ୍ଚେ ଅପଚୟ ଆଜ ହୋଇବାକ ତୋତେ
ତୋହର ମୃତ୍ୟୁ ଅଛଇ ଏହାର ଯେ ହସ୍ତେ ।
ଶୁଣିଣ ସେ ମୁଢ଼ାସୁର ବୋଲଇ ବଚନ
ମୋର ଦେଖୁଁଦେଖୁଁ ହସ୍ତେ ହେଉଅଛି ଶୂନ୍ୟ ।
ଏତେ ବୋଲି ମୁଢ଼ାସୁର ଉଠିଲାକ ଗର୍ଜି
ଦେବବଳ ସୈନ୍ୟ ସବୁ ପଳାଇଲେ ଭାଜି ।
ଘୋର ସମର କରିଲା ମୁଢ଼ାସୁର ବୀର
ଦେବଗଣ ଗନ୍ଧର୍ବ ଯେ ପଡ଼ିଲେ ଅପାର ।
କୁଢ଼ କୁଢ଼ ତହିଁ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେକ ମଡ଼ା
ପଦାଘାତେ କରଦମ ହେଲା ବସୁନ୍ଧରା ।
ଘୋର ଯୁଦ୍ଧ ଦେଖିକରି ସୁରରାୟେ ଉଠି
ବଜ୍ର ଶକତି ଘେନିଣ ଦୈତ୍ୟ ଅଙ୍ଗେ ପିଟି ।
ବଜ୍ର ବାଜନ୍ତେ କିଛି ହିଁ ନୋହିଲା ଯେ ତାର
ଟହ ଟହ ହୋଇଣ ଯେ ହସିଲା ଅସୁର ।
ତା ଦେଖି ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବର ନ ସ୍ଫୁରଇ କିଛି
ଅବହେଳା ହୋଇକରି ଦୈତ୍ୟ ରହିଅଛି ।
ଏହି ସମୟରେ ବୀର ନକୁଳ ଦେଖିଲା
ଆରେ ଆରେ ଦୈତ୍ୟ ବୋଲି କରି ଡାକ ଦେଲା ।
ଶତଧାର ଶକତି ଯେ ପ୍ରହାରିଲା ନେଇ
ଅସୁର ଅଙ୍ଗେ ପଡ଼ିଣ ଉପୁଡ଼ି ପଡ଼ଇ ।
ଦେଖି ଅସୁର ତୁମ୍ବର ଶକ୍ତି କରେ ଧରି
ନକୁଳ ଉପରକୁ ସେ ମାରେ କୋପ କରି ।

ତା ଦେଖି ନକୁଳବୀର ମୁଦ୍‌ଗର ମାଇଲା
ଅସୁରର ଶର ସବୁ ନିବାରଣ କଲା ।
ଏହିମତେ ପ୍ରହରେକ ଘୋର ଯୁଦ୍ଧ କଲେ
କେହି କାହାରିକୁ ତହିଁ ଜିଣି ନ ପାରିଲେ ।
ତା ଦେଖି ନକୁଳବୀର ମନେ ବିଚାରଇ
କେମନ୍ତେ ଏ ଅସୁରର ପ୍ରାଣ କ୍ଷୟ ହୋଇ ।
ନକୁଳ ବିଚାରିବାର ମାତଳି ଜାଣିଲା
ଅସୁର ମରଣ ଭେଦ ତା ଆଗେ କହିଲା ।
ଅଗ୍ନିଶର ଘେନି ପୋଡ଼ି ଦଇତ୍ୟର ବୁକୁ
ତେବେ ଏହି ଅସୁରର ହୋଇବ ଯେ ମୃତ୍ୟୁ ।
ଏହା ଶୁଣିଣ ନକୁଳ ଅଙ୍ଗ ପୁଲକାଇ
ଅଗ୍ନିଶର ଘେନି ବୀର ଗୁଣରେ ବସାଇ ।
ମନ୍ତ୍ରପଢ଼ି ସେହି ଶର ବେଗେ ଉଚ୍ଛୁଳିଲେ
ଆକର୍ଣ୍ଣ ଓଟାରି ସେହି ଶର ଛାଡ଼ିଦେଲେ ।
ବାଣ ଛାଡ଼ନ୍ତେ ଦିଶିଲା ସୂର୍ଯ୍ୟର କିରଣ
ଦଶଦିଗ ତାର ତେଜେ ହେଲା ଛନ୍ନ ଛନ୍ନ ।
ଏହା ଦେଖି ଦୈତ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ରଥୁ ପଳାଇଲା
ନିଶ୍ଚୟ ଦୈତ୍ୟର ଏବେ ମରଣ ହୋଇଲା ।
ଗର୍ଜି ଉଠିଣ ନାରାଚ କଲା ଘୋର ରବ
ଯାଇଁ ପଡ଼ିଲା ଅସୁର କଟିର ଯେ ଭାଗ ।
କଟିଭାଗଠାରୁ ଦୈତ୍ୟ ବେନିଖଣ୍ଡ ହେଲା
ଶେଷରେ ଅସୁର ଦେହ ଦଗ୍ଧ ହୋଇଲା ।
ଏହାଦେଖି ଇନ୍ଦ୍ର ରାୟ ହରଷ ହୋଇଲେ
ଦେବଗଣଙ୍କୁ ଚାହିଁଣ ବେଗେ ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ।
ମାରରେ ଅସୁର ସୈନ୍ୟ ନିସଂଶୟ କରି
ଏମନ୍ତ ବୋଲିଣ ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ବଜ୍ରଧାରୀ ।
ଶୁଣିଣ ଦେବତାଗଣ ଧାଇଁଣ ପଡ଼ିଲେ
ଅସୁରଗଣମାନଙ୍କୁ ଗୋଡ଼ାଇ ମାରିଲେ ।
ପଳାଇଗଲେ ଅସୁର ଛିନ୍ନଛତ୍ର ହୋଇ
ଯେଣୁ ସେଠାରେ ଦେବଙ୍କୁ ଜିଣନ୍ତା କେ ନାହିଁ ।
ଅସୁର ସୈନ୍ୟ ନାଶିଲେ ସବୁ ଦେବତାଏ
ଅସୁର ସ୍ୱର୍ଗକୁ କଲେ ବାହୁଡ଼ା ବିଜୟେ ।
ଶୁଣିଲଟି ରାଜା ମୁଢ଼ା ବଧର ଚରିତ
କର୍ଣ୍ଣେ ଶୁଣି ଏବେ ତୋଷହେଲା କି ତୋ ଚିତ୍ତ ।
ଏହା ଯେ କର୍ଣ୍ଣେ ଶୁଣନ୍ତି ମୁଖେ ବଖାଣନ୍ତି
ସକଳ ପାପ ଭୟରୁ ସେହୁ ତରିଯାନ୍ତି ।
ଗୋହତ୍ୟା ସ୍ତ୍ରୀହତ୍ୟା ପୁଂସ ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା ମାନ
ମାତୃହରଣରେ ଦୋଷ ପୁଣି ସୁରାପାନ ।
ଏସବୁ ପାତକମାନ ହୁଏ ବିମୋଚନ
ଏକମନେ ଶୁଣନ୍ତି ଯେ ଭାରତ ପୁରାଣ ।
ମୂର୍ଖ ଅପଣ୍ଡିତ ମୁଁ ଯେ ନ ଜାଣଇ କିଛି
ପ୍ରସନ୍ନେ ଅଭୟବର ଦେଲେ ସେ କାମାକ୍ଷୀ ।
ଶାରଳା ଦାସ କାମାକ୍ଷୀ ଚରଣର ଭୃତ୍ୟ
ଭବସାଗରୁ ଉଦ୍ଧର ଜଗତର ମାତ ।

ଝଙ୍କଡ଼ପୁର ବାସିନୀ ଶାରଳା ତୋ ନାମ
ଶୂଦ୍ରମୁନିର ତୋ ପାଦେ ସହସ୍ର ପ୍ରଣାମ ।
ନମୋ ନମୋ ନାରାୟଣ ଭକତବସ୍ଥଳ
ଭୃତ୍ୟ ଅଭିମାନ ସର୍ବସହ ଆଦିମୂଳ ।
ଶ୍ରୀନୀଳକନ୍ଦରେ ତୁମ୍ଭେ ବିଜେ କରିଅଛ
ମୋକ୍ଷ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଯେତେକ ମେଳଛ ।
ଭକ୍ତ ନିସ୍ତାରଣ ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ଅଛ ଧରି
ଚତୁର୍ଦ୍ଧାରୂପ ଧରୁ ତୁ ଦେବ ଦଇତ୍ୟାରି ।
ଶ୍ରୀରଙ୍ଗାଅଧରେ ତୁମ୍ଭେ ମନ୍ଦେ ମନ୍ଦେ ହସି
ଆରତ ଭଞ୍ଜନ ବାନା ବହ ବ୍ରହ୍ମରାଶି ।
କରୁଣା ଜଳଧି ତୁମ୍ଭ ନାମ କୃପାସିନ୍ଧୁ
ଦୀନଜନ ବାନ୍ଧବ ତୁ ଅଟୁ ଦୀନବନ୍ଧୁ !
ଅରକ୍ଷିତ ଏ ଶାରଳା ଦାସ ଦୀନଜନ
ନିରନ୍ତରେ ଭାବଇ ଯେ ଶ୍ରୀରଙ୍ଗାଚରଣ ।

—o—

ନକୁଳର ଶରେ ପାଟ ବନ୍ଧନ

ଶୁଣ ହୋ ନକୁଳ ରାଜା ବଦନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ଏମନ୍ତେ ସେ ମୁଢ଼ାସୁର ହେଲା ବିନଶ୍ୟତି ।
ଅସୁର ମରିବା ଦେଖି ନାରଦ ଫେରିଲେ
ସୁଧର୍ମା ସଭାରେ ଯାଇ ବେଗରେ ମିଳିଲେ ।
ସଭା ମଣ୍ଡାଇ ବସିଛି ଅମରାଧ ନାଥ
ଏମନ୍ତ ବେଳେ ମିଳିଲେ ଯାଇ ତପୋବନ୍ତ ।
ନାରଦ ମୁନିଙ୍କୁ ଦେଖି ଉଠି ସୁରରାୟେ
କିସ ଚରିତ କରିଣ ଅଇଲ ମୁନି ହେ ।
ନାରଦ ବୋଇଲେ ବୀର ନକୁଳ କୁମାର
ଥାଟ ସଇନ୍ୟ ତାହାର ମାଇଲା ଅପାର ।
ଅଗ୍ନିଶର ମାରି ପୁଣି ତାହାକୁ ଦହିଲା
ତିନିଦିନେ ସେ ଅସୁର ବଳ ନାଶକଲା ।
ଶୁଣିଣ ସେ ଇନ୍ଦ୍ର ରାୟେ ଉଷତ ହୋଇଲେ
ନକୁଳ କୁମାରକୁ ସେ ବହୁ ପ୍ରଶଂସିଲେ ।
ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ଜୟ ଜୟ ଶୁଭିଲା ଶବଦ
ଅପସରୀ କିନ୍ନରୀଏ ବହୁତ ଆନନ୍ଦ ।
ପଦ୍ମପୁଷ୍ପ ପ୍ରାୟେ ଇନ୍ଦ୍ର ମୁଖ ବିକାଶଇ
ଅବସନ୍ତେ ଧୀରେ ଧୀରେ ବସନ୍ତ ବହଇ ।
ସଭା ମଣ୍ଡାଇଣ ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତା ବସିଲେ
ବୃହସ୍ପତିଙ୍କୁ ସେ ବେଗେ ହକାରି ଆଣିଲେ ।
ତେତିଶ କୋଟି ଦେବତା ଅଇଲେ ସମସ୍ତେ
ସୁଧର୍ମା ସଭାରେ ସର୍ବେ ବସିଲେ ଉଷତେ ।
ବୃଷଭ ବାହନେ ଶିବ ଡମ୍ବରୁ ବଜାଇ
କଇଳାସ କନ୍ଦରୁ ସେ ବିଜେ କଲେ ତହିଁ ।
ଯେ ଯାହାର ବିଧିମତେ ସଭାରେ ବସିଲେ
ଏମନ୍ତ ସମୟେ ତହିଁ ବିଧାତା ମିଳିଲେ ।

ହଂସରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଗଲେ ଆସ୍ଥାନ ଉପର
ଦେଖି ଦେବତାଏ ଦେଲେ ଶିରେ ନେଇ କର ।
ବ୍ରହ୍ମା ପଚାରିଲେ ଇନ୍ଦ୍ରରାଜା ମୁଖ ଚାହିଁ
ଅସୁର ମଲାକି ସ୍ୱର୍ଗେ ତେଣୁ ଭୟ ନାହିଁ ।
ବେଦବର ମୁଖୁ ଶୁଣି ଏମନ୍ତ ବଚନ
ଆନନ୍ଦ ମନେ କହନ୍ତି ସହସ୍ର ଲୋଚନ ।
ଭୋ ଦେବ ହେ ପିତାମହ ଶୁଣ ମୋର ବାଣୀ
ନାଶିଲା ତାକୁ ନକୁଳ ବୀର ଚୂଡ଼ାମଣି ।
ଏମନ୍ତ ବଚନ ଯହୁଁ ବିଧାତା ଶୁଣିଲେ
ଧନ୍ୟରେ ନକୁଳ ବୋଲି ପରଶଂସା କଲେ ।
ବୃହସ୍ପତି ବୋଇଲେ ହେ ଶୁଣ ଇନ୍ଦ୍ରରାଣ
ନକୁଳ କୁମାରକୁ ତୁ ଡକାଇଣ ଆଣ ।
ଇନ୍ଦ୍ରରାୟ ବୋଇଲେ ଯେ ସୁରସେନ ଯାଉ
ଆମ୍ଭର ଆଜ୍ଞା ବୋଲି ସେ ନକୁଳକୁ କହୁ ।
ଆଜ୍ଞାପାଇ ସୁରସେନ ଗନ୍ଧର୍ବ ଚଳିଲା
ନକୁଳ ଛାମୁରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ।
ବୋଇଲା ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ହୋଇଛି ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ
ମୁହିଁ ଆସିଅଛି ଘେନି ଯିବାକୁ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ।
ଏସନ ବାକ୍ୟ ଯେ ସୁରସେନ ମୁଖୁ ଶୁଣି
ମାତଳି ମୁଖକୁ ଚାହିଁ କହେ ବୀରମଣି ।
ଚାଲ ଆମ୍ଭେ ଯିବା ଆଗେ ଅସୁରର ପୁର
ଶଚୀ ଠାକୁରାଣୀ ଛନ୍ତି ଦାନବର ଘର ।
ରଥେ ବସି ତିନିଜଣ ଦୈତ୍ୟପୁରେ ଗଲେ
ଅଳମ୍ବୁଷା ରାଜ୍ୟେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
ଆଗରେ ଯାଇ ଶଚୀଙ୍କି କହିଲା ଡଗର
ରଣେ ନକୁଳ କୁମାର ମାଇଲେ ଅସୁର ।
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ସଙ୍ଗରେ ଘେନିଯିବେ ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ
ଦର୍ଶନ କରିବେ ଦେବ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଛାମୁରେ ।
ଏହା ଶୁଣି ଇନ୍ଦ୍ର ପତ୍ନୀ ଉଷତ ହୋଇଲେ
ଧନ୍ୟରେ ନକୁଳ ବୋଲି ବହୁ ପ୍ରଶଂସିଲେ ।
ତୋର ହେତୁ ଆଜ ରକ୍ଷା ପାଇଲେ ଅମରେ
ମୋତେ ଉଦ୍ଧାରିଲୁ ଥିଲି ମୁଁ ଅସୁର ପୁରେ ।
ଏମନ୍ତ ବେଳେ ତିନିହେଁ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
ଶଚୀ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କୁ ସେ ଦରଶନ କଲେ ।
ପ୍ରାୟେ ପଡ଼ି ଶୋଇ ଶିରେ ଦୁଇକର ଦେଇ
ବୋଇଲେ ଗୋ ଅବଧାନ କର ମହାଦେଈ ।
ତୁମ୍ଭରି ଯୋଗୁ ଅସୁର ଆଜି ନାଶଗଲା
ତୁମ୍ଭରି ପ୍ରସାଦେ ମୋତେ ଯଶ ଉପୁଜିଲା ।
ଆସ ହୋ ମାତା ରଥରେ ବସ ବେଗହୋଇ
ଅମର ମଣ୍ଡଳେ ଭେଟ ହେବ ସୁରସାଇଁ ।
ନକୁଳ ବୋଲନ୍ତି ତୁମ୍ଭେ ସ୍ୱର୍ଗ ଠାକୁରାଣୀ
ତୋର ନ ଥିଲେ ଅଶୋଭା ସିନା ଗୋସାମଣି ।
ନକୁଳ ବାଣୀ ଶୁଣିଣ ଇନ୍ଦ୍ରାଣୀ ଉଠିଲେ
ଅପସରୀ କିନ୍ନରୀ ଘେନି ରଥରେ ବସିଲେ ।

ଚମକଇ ରଥ ବେଗେ ବାହାର ମାତଳି
ଧୀର ଧୀର ହୋଇ ରଥ ଯାଉଅଛି ଚଳି ।
ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ଯାଇ ସର୍ବେ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ
ଅମରାବତୀ ପୁରକୁ ଦେବେ ଚଳିଗଲେ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ଭୁବନରେ ବିଜେ କଲେ ଠାକୁରାଣୀ
ଅପସରୀଏ ଖଟିଲେ ନିଜ ସେବା ଘେନି ।
ନକୁଳକୁ ସଙ୍ଗେ ଘେନି ମାତଳି ଚଳିଲା
ସୁଧର୍ମା ସଭାତଳରେ ଯାଇଣ ମିଳିଲା ।
ସାଷ୍ଟାଙ୍ଗେ ଶୁଣିଲେ ତହିଁ ମାଦ୍ରୀର କୁମର
ଇନ୍ଦ୍ର ବୋଇଲେ ଉଠ ହୋ ପାଣ୍ଡବ ସୁନ୍ଦର ।
ଇନ୍ଦ୍ର ବୋଲେ ଚିତ୍ରସେନ ନକୁଳେ ତୋଳିଲା
ପ୍ରଣମି ନକୁଳ ସଭାତଳରେ ରହିଲା ।
ଇନ୍ଦ୍ର ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ନକୁଳକୁ ଘେନି ଆସ
ଧନ୍ୟରେ ନକୁଳ ତୁହି ପଣ୍ଡୁରାଜା ଶିଷ୍ୟ ।
ଆସ୍ଥାନର ଉପରକୁ ନକୁଳ ଉଠିଲେ
ଧାଇଁ ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାର ପୁତ୍ରେ କୋଳ କଲେ ।
ମୁଖରେ ଚୁମ୍ବନ ସେହୁ ଦିଅନ୍ତି ହରଷେ
ଶିର ଆଘ୍ରାଣିଣ ତାକୁ ବସାଇଣ ପାଶେ ।
କଲ୍ୟାଣ ବାଞ୍ଛା ସେ ବ୍ରାହ୍ମ ବୃହସ୍ପତି କଲେ
ସ୍ୱର୍ଗେ ଅଧିକାରୀ ହୁଅ ବୋଲିଣ ବୋଇଲେ ।
ଦେବତା ଗନ୍ଧର୍ବଗଣ ଯେତେ ଥିଲେ ବସି
ଯେ ଯାହାମନେ ନକୁଳେ କଲ୍ୟାଣ ଯେ ଭାଷି ।
ଦେବ ସଭାରେ ନକୁଳ ପ୍ରଶଂସା ପାଇଲେ
ଉଠି ଇନ୍ଦ୍ର ରାୟେ କୋଳ ନକୁଳକୁ କଲେ ।
ସ୍ୱର୍ଗପୁର ତୋରେ ରକ୍ଷା ହୋଇଲାରେ ବାବୁ
ଏ ଅମର ପୁର ତୋର ସରଜିଲା ସବୁ ।
ନକୁଳକୁ ଇନ୍ଦ୍ର ବହୁ ଗଉରବ କଲେ
ଆପଣା ଅଙ୍ଗଭୂଷଣ ନକୁଳକୁ ଦେଲେ ।
ଦେବାଙ୍ଗ ପାଟରୁ ଖଣ୍ଡେ ହସ୍ତରେ ଘେନିଲେ
ନକୁଳ ମଥାରେ ତାହା ସ୍ନେହରେ ବାନ୍ଧିଲେ ।
ଅଣାଇଲେ ଅଭିଷେକ ଦ୍ରବ୍ୟ ପୁରନ୍ଦର
ଅଭିଷେକ କରାନ୍ତି ଯେ ନକୁଳ କୁମାର ।
ଅତି ଉଲ୍ଲାସ ଚିତ୍ତରେ ଶଚୀ ଠାକୁରାଣୀ
ବେଗହୋଇ ଅଇଲେକ ସେ ଅର୍ଘ୍ୟଥାଳି ଘେନି ।
ନକୁଳକୁ ଦୀପାବଳୀ ଘେନି ବନ୍ଦାଇଲେ
ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ପାଟ ତୋର ରହିଲାକ ଭଲେ ।
ଯେତେବେଳେ ବନ୍ଦାପନା କଲେ ଠାକୁରାଣୀ
କଲ୍ୟାଣ କଲେ ଗନ୍ଧର୍ବ ଦେବାସୁର ମୁନି ।
କଲ୍ୟାଣ କରି ଆଶିଷ ଦେଲେ ବେଦବର
ଅମର ପୁରେ ତୋ ପାଟ ରହିଲା କୁମର ।
ଏମନ୍ତେ ସେ ଅଭିଷେକ ବିଧାନ ସାରିଲେ
ଅପସରୀ କିନ୍ନରୀଏ ଆନନ୍ଦେ ରଚିଲେ ।
ନାରଦ ବୀଣା ବଜାଇ ହରିଧ୍ୱନି କଲେ
ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାରେ ବହୁ କଲ୍ୟାଣ ବାଞ୍ଛିଲେ ।

ଶଚୀ ଠାକୁରାଣୀ ତହି ଗଲେ ଭିତରକୁ
ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ଗଉରବ କଲେ ନକୁଳକୁ ।
ଏଥିଅନନ୍ତରେ ଦେବସଭା ମଉଳିଲେ
ହଂସ ଚଢ଼ି ବ୍ରହ୍ମା ନିଜ ପୁରକୁ ଚଳିଲେ ।
ଈଶ୍ୱର ସେଠାରୁ ଗଲେ କୈଳାସ କନ୍ଦର
ଗନ୍ଧର୍ବ ଗଣ ଦେବତା ଗଲେ ନିଜପୁର ।
ନକୁଳ ଘେନି ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାର ଚଳିଲେ
ଆପଣା ମନ୍ଦିରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ବିଜେ କଲେ ଯାଇ ଅଳକା ପୁରକୁ
ଶଚୀ ମଥାପୋତି କଥା ନ କହେ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ।
ଇନ୍ଦ୍ର ବୋଇଲେ କ୍ରୋଧ ନ କର ମହାମାୟୀ
ଏହିରୂପେ କେତେ ଦୁଃଖ ସ୍ୱର୍ଗେ ନ ପଡ଼ଇ ।
ଇନ୍ଦ୍ର କହନ୍ତେ ଇନ୍ଦ୍ରାଣୀ ସନ୍ତୋଷ ହୋଇଲେ
ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇଣ ସେହି ସ୍ୱର୍ଗରେ ରହିଲେ ।
କିଛିଦିନ ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ନକୁଳ ରହିଲା
ଯିବାପାଇଁକି କୁମର ଉଦବେଗ ହେଲା ।
ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବତାଙ୍କୁ ଯାଇ କଲା ଦରଶନ
ଯିବି ହସ୍ତିନାକୁ ଆଜ୍ଞା ଦିଅ ମଘବାନ ।
ଶୁଣି ସହସ୍ର ଲୋଚନ ହସିଣ ବୋଇଲେ
ଯାଅ ବୋଲି ନକୁଳ କଲ୍ୟାଣ ବାଞ୍ଛିଲେ ।
ଚନ୍ଦ୍ରଶାଳା ପୁରରୁ ଯେ ନକୁଳ ଚଳଇ
ଶଚୀ ଦେବୀଙ୍କୁ ସେ ଯାଇ ମେଲାଣି ମାଗଇ ।
ଇନ୍ଦ୍ରାଣୀ ବୋଇଲେ ତୁହି ଯାଅ ବାବୁ ବେଗେ
କଲ୍ୟାଣ ହେଉ ତୁମ୍ଭର ଆମ୍ଭ ଅନୁରାଗେ ।
ବାସବ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ମାତଳି ହୋ ଯାଅ
ନକୁଳକୁ ହସ୍ତିନାରେ ନେଇ ଛାଡ଼ିଦିଅ ।
ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାର ପାଦ ବନ୍ଦି ବେଗ କରି
ରଥ ଉପରେ ବସିଲା ଯାଇଁ ମହାବଳୀ ।
ଧୀର ଧୀର ହୋଇ ରଥୁ ସ୍ୱର୍ଗ ଓହ୍ଲାଇଲା
ହସ୍ତିନା ନଗରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲା ।
ରଥୁ ଓହ୍ଲାଇ ନକୁଳ ବହନ ଚଳିଲେ
ରଥ ଘେନିଣ ମାତଳି ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଗମିଲେ ।
ନକୁଳ ବାରୁଣାବନ୍ତେ ମିଳିଲେକ ଯାଇ
ନମଇଁ ଯୁଧିଷ୍ଠି ଭୀମ ଅର୍ଜୁନକୁ ଚାହିଁ ।
ଯୁଧିଷ୍ଠି ବୋଇଲେ ଆରେ ଯାଅ ସହଦେବ
ନକୁଳକୁ ବହନ ତୁ ତୋଳିଦିଅ ଜବ ।
ସହଦେବ ନକୁଳର ଚରଣେ ନମଇଁ
ବୋଲେ ଠାକୁରଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ଉଠ ବେଗହୋଇ ।
ତକ୍ଷଣେ ନକୁଳ ଉଠିକରି ଉଭାହେଲେ
କରଯୋଡ଼ି ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କ ନିକଟକୁ ଗଲେ ।
ବୋଇଲା କିସ ସ୍ୱର୍ଗରେ ହେଲାରେ ନକୁଳ
କର ଯୋଡ଼ିଣ କହଇ ମାଦ୍ରୀର ଦୁଲାଳ ।
ବୋଇଲା ଏଠାରୁ ମୁହିଁ ଯେତେବେଳେ ଗଲି
ବହୁତ ଯୁଦ୍ଧ ଅସୁର ସଙ୍ଗତରେ କଲି ।

ବାରକୋଟି ସୈନ୍ୟ ତାର ପକାଇଲି ହାଣି
ଅସୁରଙ୍କୁ ଦହିଲି ମୁଁ ଅଗ୍ନିଶର ଘେନି ।
ମନ୍ତ୍ରୀ ସହିତ ତାହାର ସବୁ ନାଶଗଲେ
ଯୁଧିଷ୍ଠିଦେବ ଶୁଣିଣ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ ।
ଶଚୀଙ୍କୁ ଘେନିଣ ତହୁଁ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ମୁଁ ଗଲି
ପୂଜାବିଧି ପାଇ ଶିରେ ପାଟେକ ବାନ୍ଧିଲି ।
ଇନ୍ଦ୍ର ଅଙ୍ଗରେ ଯେତେକ ଅଳଙ୍କାର ଥିଲା
ଗଉରବ କରି ଇନ୍ଦ୍ର ମୋ ଅଙ୍ଗେ ଖଞ୍ଜିଲା ।
ଦୀପାବଳୀ ଘେନି ଶଚୀଦେବୀ ବନ୍ଦାଇଲେ
ବ୍ରହ୍ମା ଯେ ତହିଁ ଅନେକ କଲ୍ୟାଣ ବାଞ୍ଛିଲେ ।
ନକୁଳ କହନ୍ତେ ସର୍ବେ ସନ୍ତୋଷ ହୁଅନ୍ତି
ଶୁଣ ହୋ ବିଲଙ୍କା ରାଜା ଅଗସ୍ତି କହନ୍ତି ।
ବୋଇଲେ ଶୁଣିଲ ମୁଢ଼ା ଅସୁରର ବଧ
ଯେହ୍ନେ ନକୁଳ ବାନ୍ଧିଲା ପାଟ ସ୍ୱର୍ଗ ମଧ୍ୟ ।
ବନ୍ଦଇ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ବଇକୁଣ୍ଠ ବାସୀ
ବୌଦ୍ଧରୂପେ ନୀଳଗିରି ଶିଖେ ଅଛ ବସି ।
ବଳଭଦ୍ର ସୁଦର୍ଶନ ସୁଭଦ୍ରା ସହିତେ
ଚାରିରୂପେ ବିଜେ ନୀଳସୁନ୍ଦର ପର୍ବତେ ।
ଅବିଚାର ପାଟଣା ଯେ ବିଚାର ହିଁ ନାହିଁ
ସମସ୍ତେ ତ ଚତୁର୍ଭୁଜ ପ୍ରାୟ ଦେଖାଯାଇ ।
ସ୍ୱର୍ଗକୁ ନିଶୁଣି ଯେଉଁ ସ୍ଥାନ ପଡ଼ିଅଛି
ଚତୁର୍ଭୁଜ ସ୍ୱରୂପରେ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଧାମନ୍ତି ।
ଅପୂର୍ବ ସିଂହାସନକୁ ପଟାନ୍ତର ନାହିଁ
ଅଣାକାର ବ୍ରହ୍ମ ବିଜେ କରିଛନ୍ତି ଯହିଁ ।
ତହିଁର ମହିମା ଅନ୍ତ କେ କହି ପାରିବ
ନାମ ସୁମରନ୍ତେ ତାର ପାତକ ତୁଟିବ ।
ନିରନ୍ତର ସୁମରଇ ଶ୍ରୀରାମର ନାମ
ତବ ନାମେ ଭବଭୟ ହୋଇବ ଖଣ୍ଡନ ।
ତୁଳସୀର ବଲ୍ଲଭ ଶ୍ରୀଚରଣ ତଳରେ
ଶାରଳା ଦାସର ମଥା ଲୋଟେ ନିରନ୍ତରେ ।

—o—

ଶାନ୍ତିପନି ମଠେ ହରି ବଳରାମଙ୍କର ବିଦ୍ୟାପଠନ ଓ ଯମପୁରୁ ଗୁରୁପୁତ୍ର ଆନୟନ

ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ ପୁଚ୍ଛାକଲେ ଅଗସ୍ତିଙ୍କି
ଆହେ ମହାମୁନି ମୋତେ କହିବା ଏଣିକି ।
ଅଗସ୍ତି ବୋଇଲେ ହରି ଗଙ୍ଗା ଅବତାରେ
ଦ୍ୱାରକାରେ ଜନ୍ମିଲେ ସେ ଦେବକୀ ଉଦରେ ।
ରୋହିଣୀ ଉଦରେ ନୀଳାମ୍ବର ଉତପତ୍ତି
ବାଳୁତ ରୂପରେ କୃଷ୍ଣ ଗୋଗୋଷ୍ଠେ ରହନ୍ତି ।
ପାଠ ପଢ଼ିବାର ପାଇଁ ପ୍ରଭୁ ଯୋଗେଶ୍ୱର
ପ୍ରବେଶିଲେ ମହାପ୍ରଭୁ ଅବନ୍ତୀ ନଗର ।
ବିଦ୍ୟାବର ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯେ ନାମ ଶାନ୍ତିପନ୍ତି
ପାଠ ପଢ଼ାନ୍ତି ସେ ଶିଷ୍ୟ ବାଳଖିଲ୍ୟା ଘେନି ।
ତାହାଙ୍କ ମନ୍ଦିରେ ପ୍ରବେଶିଲେ ବେନିଭାଇ
ନିରେଖିଣ ଶାନ୍ତିପନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯେ ଚାହିଁ ।
ପଚାରଇ ତୁମ୍ଭେମାନେ ଅଟ କେଉଁ ଦେଶୀ
ଦେବଙ୍କ କୁମର ପ୍ରାୟ ଅବୟବ ଦିଶି ।
ବିପ୍ରଙ୍କୁ ସମସ୍ୟା ତହୁଁ ଦେଲେ ନୀଳାମ୍ବର
ଆମ୍ଭ ଘର ଅଟେ ଦ୍ୱିଜ ଯେ ମଧୁବନର ।
ଆଦିଜନ୍ମ ଆମ୍ଭର ଯେ ଯଦୁବଂଶ ରଷି
ଯଦୁର ନନ୍ଦନ ବୋଲି ସୁରଥ ଯେ ଶିଷି ।
ସୁରଥ ନନ୍ଦନ ବଇଷ୍ଣବ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
ତାର ତୀଷ୍ଣ ବୋଲା ଅଟେ ତାଙ୍କର ସନ୍ତତି ।
ତାର ତୀଷ୍ଣ ପୁତ୍ର ନାମ ଅଟଇ ସୁଦେବ
ତାହାଙ୍କର ନନ୍ଦନ ଯେ ଅଟେ ବସୁଦେବ ।
ହେ ପଣ୍ଡିତ ତୁମ୍ଭେ ଏବେ ପଚାରିଲ ଯହିଁ
ବସୁଦେବ ନନ୍ଦନ ଯେ ଆମ୍ଭେ ବେନିଭାଇ ।
ନିରାକାର ବଂଶେ ଜାତ ଦେବକୀ ରୋହିଣୀ
ସୀତା ସାବିତ୍ରୀ ଅଟନ୍ତି ଯେ ବେନି ଭଉଣୀ ।
ଏହାଙ୍କର ଜନନୀ ଯେ କମଳା ପାର୍ବତୀ
ତାହାଙ୍କ ଉଦରୁ ପୁଣି ଆମ୍ଭେ ଉତପତ୍ତି ।
ପୃଥିବୀର ଭାରା ଆମ୍ଭେ ଉଦ୍ଧାରିବା ଅର୍ଥେ
ପୁନଃ ପୁନଃ ଉପୁଜୁ ଯେ ତାଙ୍କ ହୃଦଗତେ ।
ଗୋପାଳବେଶେ ଯେ ଥିଲୁ ମଥୁରା ଦେଶର
ଶାସ୍ତ୍ର ଯେ ସଙ୍ଗୀତ ନାହିଁ ଅପାଠ ସେ ପୁର ।
କୁସ୍ଥାନ ଦେଶରେ ବାସ କରିଲୁ କୁଜନେ
ବେଦବିଦ୍ୟା ନ ଶୁଣିଲୁ ଆମ୍ଭେ ବେନିକର୍ଣ୍ଣେ ।
ଧର ଧର ମାର ମାର ଛନ୍ଦମନ୍ଦ କଥା
କଡ଼ା ଘୁମୁରା ଖେଳରେ ନିରନ୍ତର ମତ୍ତା ।
କୁଜନ ହସ୍ତରେ ପଡ଼ିଲେଟି ପାଣିଦ୍ରବ୍ୟ
ମୂର୍ଖ ସ୍ୱଭାବରେ କାହିଁ ପଣ୍ଡିତ ସ୍ୱଭାବ ।
ଜ୍ଞାନ ଥାଉଁ ଥାଉଁ ମୂର୍ଖ ହେବୁ କେଉଁମତେ
ବୁଲି ଦେଶାନ୍ତରେ ପାଠ ପଢ଼ିବୁ ଆୟତ୍ତେ ।
ମାତାପିତା ତେଜିଲୁ ଯେ କୁଳଗୋତ୍ର ଗ୍ରାମ
ତୁମ୍ଭେ ଦୟାକଲେ ଆମ୍ଭେ ନେବୁ ଚାଟଧର୍ମ ।
ବିନୟ ଭାବରେ ଦେବ ବାକ୍ୟକୁ ଉଚ୍ଚାରୁ
ପୁଣି ଶାନ୍ତିହେବେ ତହୁଁ ଶାନ୍ତିପନି ଗୁରୁ ।
ପାଠ ପଢ଼ିବାକୁ ଯେବେ ଇଚ୍ଛାଟି ତୁମ୍ଭର
ଏହିଠାରେ ପାଠ ପଢ଼ ଯେତେଦିନ ପାର ।

ପଣ୍ଡିତେ ଯେ ଦୁଃଖୀ ଥିଲେ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ହରାଇ
ପୁତ୍ର କଷ୍ଟ ପାଶୋରିଲେ କୃଷ୍ଣମୁଖ ଚାହିଁ ।
ରହିଲେ ସେ ବେନିଭ୍ରାତେ ଶାନ୍ତିପନ୍ତି ଘର
ବିଦ୍ୟା ଆରୋପଣ କଲେ ସେହି ଦ୍ୱିଜବର ।
ପ୍ରଥମରେ ଲେଖିଦେଲେ ତାଙ୍କୁ ଯେ ଶ୍ରୀଫଳ
ନିଃଶ୍ୱାସକେ ଲେଖିଲେ ନା ଦେବକୀର ବାଳ ।
ଲେଖନ୍ତେ ସେ ଜାଣିଲେ ଯେ କୃଷ୍ଣ କଳେବର
ବାକ୍ୟ ଦେବୀ ପ୍ରାଣପ୍ରିୟା ଅଟନ୍ତି ଯାହାର ।
ଦ୍ୱିତୀୟରେ ଲେଖିଦେଲେ ସେହୁ ଏକ ଫଳା
ଘଡ଼ିକରେ ଶିଖିଲେ ତା ବସୁଦେବ ବଳା ।
ଚଉବିଂଶ ଅକ୍ଷର ଯେ ବାରୋଟି ମାତରା
ଶିଖିଲେକ ସେହି ଦୁହେଁ ହୋଇ ଅତି ତ୍ୱରା ।
ସିଦ୍ଧ ରସ୍ତୁ କ୍ୟକ୍ର କୃକ୍ଳ ଆଦି ଜାଣ
ଆହେ ଗୁରୁଦେବ ଶିଖି କରିଲୁ ପଠନ ।
ଆନୁସ୍ୱାର ବିସର୍ଗ ଯେ ଆଦି ସୁସଂଯୋଗ
ଏହିପରି ଅକ୍ଷର ଯେ ହୋଇଲାଣି ଭୋଗ ।
ଚଉତ୍ରିଂଶ ଅକ୍ଷର ଯେ ବାରଗୋଟି ଫଳା
ଏକଗୋଟି ଦିନରେ ସେ ମୁଖସ୍ଥ ହୋଇଲା ।
ମାତ୍ରା ଚାହିଁକରି ଦେବ ପକାଇଲେ ଚିହ୍ନି
ସାଧିଲେ ଶ୍ଳୋକ ସବୁକୁ କିଛି ହିଁ ନ ଜାଣି ।
ବେନି ଦିବସରେ ଏହା ସବୁ ସାଧ୍ୟକଲେ
ଶାନ୍ତିପନ୍ତି ଦ୍ୱିଜ ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଲେ ।
ଓଡ଼ିଆ ତେଲଙ୍ଗୀ ଆଉ ନାଗରୀ ଦକ୍ଷିଣୀ
କନାଉଜ ଦ୍ରାବିଡ଼ ଯେ ଆଦି ଭାଷା ଘେନି ।
ଏହିପରି ଲେଖିଲେ ଯେ ଭାଷା ଚଉଷଠି
ନବଦିନେ ଲେଖିଲେ ଯେ ତାଳପତ୍ର ଚିଠି ।
ବତିଶ ଦିବସେ ଏହା ସବୁ ସେ ପଢ଼ିଲେ
ଦରିଦ୍ର ବ୍ରାହ୍ମଣ ତୁଳେ ପୀରତି ସେ କଲେ ।
ଶାନ୍ତିପନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣର ଅଟନ୍ତି ସେ ଶିଷ୍ୟ
ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ବହୁ ପ୍ରୀତିକଲେ ହୃଷୀକେଶ ।
ଅକ୍ଷର ବିଦ୍ୟାରେ ତହିଁ ଯେତେ କଷ୍ଟ ଥିଲା
ବତିଶ ସହସ୍ର ତାହା ସାଧ୍ୟ ଯେ ହୋଇଲା ।
ବେଦବାକ୍ୟ ଦେଖାନ୍ତି ଯେ ତହୁଁ ଶାନ୍ତିପନ୍ତି
ଦେଲେ ଗୁରୁ ପଢ଼ିଲେ ତା ଦୁହେଁ ହୃଦେ ଘେନି ।
ଋକ ବେଦ ଯଜୁ ଆଉ ସାମ ଯେ ଅଥର୍ବ
ମହାମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ିଲେ ଯେ କୃଷ୍ଣ ବଳଦେବ ।
ନବଗ୍ରହ ମନ୍ତ୍ରଫଳ ଗ୍ରନ୍ଥ ଜାଣି ପାଞ୍ଜି
ଏହା ସବୁ ଶିଖିଲେ ଯେ ଦୁହେଁ ତାହା ମଜି ।
ତିଥିବାର ନକ୍ଷତ୍ର ଯେ ଗ୍ରହଙ୍କର କଳା
ରବି ଅଂଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଆଉ ପବନର ମେଳା ।

କାମ ଲୋହାଣ ଯେ ଆଉ ରତିଶାସ୍ତ୍ର ବିଦ୍ୟା
ସ୍ତମ୍ଭନ ମୋହନ ଆଦି କି କହିବି ଅବା ।
ଯୋଗବ୍ରହ୍ମ ତ୍ରିକାଳ ଗାରେଡ଼ି ମହାମନ୍ତ୍ରେ
ଏମାନ ସେ ସାଧ୍ୟକଲେ ଏକଦିନ ଅନ୍ତେ ।
ଭୂତ ଭବିଷ୍ୟତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେ ଅଶ୍ରୁତି
ବାଦବିଦ୍ୟା ଆଦି ଶିଖିଲେ ସେ ନବରାତ୍ରି ।
ଅଇଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ବିଦ୍ୟା ଆଦି ଯେ ଚଉଠି ଜାଣ
ଧନୁସାୟକ ଯେ କୁନ୍ତ ଫଳା ଆଦି ପୁଣ ।
ଛେଦଭେଦେ ମନ୍ତ୍ରଭେଦି ଆଦି ଦେବଶର
ଉଦ୍ରେକେ ବିଦ୍ୟା ଯେ ସାଧ୍ୟକଲେ ଦୁଇବୀର ।
ଏହିମତ ପାଞ୍ଚଶତ ବିଦ୍ୟା ଚଉଷଠି
ଦେଖି ସାଧ୍ୟ କରିଲେ ସେ ବିଦ୍ୟା ନବଗୋଟି ।
ପୂଜାର ନିମିତ୍ତ ତପ ଧୃତିମାନ ଚିହ୍ନି
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ଗୁରୁ ହେଲେ ଶାନ୍ତିପନ୍ତି ।
ବୈବସ୍ୱତ ପୁଛାକଲେ ହେ ଅଗସ୍ତି ମୁନି
ଏ ବିଦ୍ୟା କାହୁଁ ପାଇଲେ ଦ୍ୱିଜ ଶାନ୍ତିପନ୍ତି ।
ସେ ମୁକୁଳ ଦ୍ୱିଜବର ସବୁ ବିଦ୍ୟା ସାଧି
ମର୍ତ୍ତ୍ୟେ ଜନ୍ମହେଲେ ହୋଇ କାହାସଙ୍ଗେ ବାଦୀ ।
ତାହାଙ୍କ ମହିମା ମୋତେ କହିବା ମୁନି ହେ
କୃଷ୍ଣଙ୍କର ଗୁରୁ ହେବା ଲାଗେ ସେ ସନ୍ଦେହେ ।
ଶୁଣ ତୁହୋ ଯୋଗେଶ୍ୱର ବୋଲି ତପୋବନ୍ତ
ପୂର୍ବେ ଶାନ୍ତିପନି ଯହୁଁ ହୋଇଛନ୍ତି ଜାତ ।
ବୃନ୍ଦାରକେ ସତ୍ୟଯୁଗେ କଉଶିବ ବ୍ରହ୍ମା
ରୁଦ୍ରଦେବ ବାଦୀ ହୋଇଥିଲେ ମହାତମା ।
ଯୋଗେଶ ବ୍ରହ୍ମା ଯେ ପୁରୁଷେକ ଜୀଆଇଁଲା
ସେଦେବ ଗୋଲୋକ ବୋଲି ନାମତାର ଦେଲା ।
ପ୍ରଚଣ୍ଡ ବ୍ରହ୍ମବେତ୍ତା ସେ ହେଲା ମନ୍ତ୍ରକଳା
ବେଦଶାସ୍ତ୍ର ଜାଣିଣ ସେ ଆକାଶକୁ ଗଲା ।
ଚନ୍ଦ୍ର ଦେବତାର ଭୟେ ନ ରହି ଆକାଶେ
ସ୍ୱର୍ଗ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ତେଜିଣ ସେ ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ ପଶେ ।
ଦିନେ କଇଳାସ ଈଶ ଗଲେ ସ୍ୱର୍ଗବାସେ
ଦେବଇନ୍ଦ୍ର ଗୋଲୋକ ଯେ ହୋଇଛି ଆକାଶେ ।
ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ବସ ବୋଲି ସେହୁ ନ ବୋଇଲା
ପରପଞ୍ଚ ଯୋଗୀ ବୋଲି ସେହୁ ଝିଙ୍ଗାସିଲା ।
ବ୍ରହ୍ମା ସେ ଅଟଇ ନବସୃଷ୍ଟିର କରତା
ଧାତା ଅର୍ଜିତ ପୁରୁଷ ବିହିତ ବିଧାତା ।
ଏକ ବିଧାତାଏ ବ୍ରହ୍ମା ସେହୁ ଯେ ଜାଣଇ
ଅନେକମତେ ଭର୍ତ୍ସନା ହରଙ୍କୁ ସେ ଦେଇ ।
ଆସ୍ଥାନୁ ଉଠନ୍ତେ ହର ଦେଲା ପୁଣି ପେଲି
କିଛି ହିଁ ତ ଈଶ୍ୱର ଯେ ନ କହିଲେ ବୋଲି ।

ଗଳାଧିକ୍କା ଦେଲା ସେହୁ ଭୁଜ ପରିତାଳେ
ପଡ଼ିଲେ ଈଶ୍ୱର ଉଡ଼ି ଯାଇକରି ଜଳେ ।
ଅସାଷ୍ଟମହୋନ୍ତେ ଇନ୍ଦ୍ରେ କୋପିଲେ ଯେ ଦେବ
ବ୍ରହ୍ମା ଦେବତାଙ୍କୁ କୋପ କଲେ ସଦାଶିବ ।
ବ୍ରହ୍ମା ଋଷି ନାହିଁ କଲେ ତାଙ୍କର କି ଦୋଷ
ଧାତାର ହେତୁରୁ ଆମ୍ଭେ ତେଜିଲୁ ଆକାଶ ।
ପିତାଙ୍କୁ ସେ ଶାପଦେଲେ ଗଉରବ ଲାଗେ
ତେଣୁଟି ବ୍ରହ୍ମା ପୂଜା ନ ପାନ୍ତି ମର୍ତ୍ତ୍ୟସ୍ୱର୍ଗେ ।
ଆକାଶରେ ଗୋଲୋକକୁ କଲୁ ତୁହି ରାଜା
ଦେବତାଏ ତୋର ହେତୁ ନ ପାଇଲେ ପୂଜା ।
ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାରେ ତୁ ଯେ ସୋଦରଙ୍କୁ କଲୁ
ଦେବ ମାନବରେ ପୂଜା ନୋହିବ ବୋଇଲୁ ।
ମହାରାଗେ ଶାପ ତାକୁ ଦେଲେକ କପାଳୀ
ତେଣୁକରି ଅପୂଜ୍ୟ ସେ ହେଲା ନିତ୍ୟସ୍ଥଳୀ ।
ରୁଦ୍ରଙ୍କର ଶାପ ପାଇ ଜଗତର ପିତା
ଦେବ ଦାନବରେ ସେହି ନୋହିଲେ ପୂଜନ୍ତା ।
ମନୁକଳ୍ପ ପରିଯନ୍ତେ କାଳ ବହିଗଲା
ରୁଦ୍ରଙ୍କର ଶାପେ ବ୍ରହ୍ମା ଅପୂଜ୍ୟ ହୋଇଲା ।
ପୂଜା ପାଇବାର ନିମିତ୍ତରେ ବେଦପତି
ସୁଦେବଙ୍କ ଘରେ ସେହୁ ହେଲେ ଉତପତ୍ତି ।
ଶାନ୍ତିନାମେ ତାହାର ଯେ ଅଟଇ ଜନନୀ
ତେଣୁକରି ନାମ ତାର ଦେଲେ ଶାନ୍ତିପନ୍ତି ।
ବିଚାରଇ ଧାତା ମୋତେ ଶିବ ଶାପ ଗରୁ
ଜଗନ୍ନାଥ ପୁରୁଷଙ୍କ ହୋଇବି ମୁଁ ଗୁରୁ ।
ତୋଷ କରି ମନାଇବି ମୁହିଁ ଦେବରାଜା
ଅନୁଗ୍ରହେ ମୋତେ ନାରାୟଣ କରୁ ପୂଜା ।
ଯାହା ପଚାରିଲୁ ମହାତମା ତୁ ଯୁକତି
ଶାନ୍ତିପନୀ ବ୍ରାହ୍ମଣର ଅଟଇ ଏ ରୀତି ।
ବିଚାରିଲେ ରୁଦ୍ର ବିଷ୍ଣୁ ଅଟନ୍ତି ଏ ବେନି
ଅଂଶାବତାର ଅଟନ୍ତି ଏହି ଦେହ ଘେନି ।
ରୁଦ୍ରାବତାର ଅଟନ୍ତି ପୁଣି ବଳରାମ
ଶାନ୍ତିପନ୍ତି ଶିଷ୍ୟ ଏହୁ ହେଲେ ଶାସ୍ତ୍ରଧର୍ମ ।
ପରମ ଆନନ୍ଦ ନାଥ ଭକ୍ତ ବାରାନିଧି
ଚଉଷଠି ଜନ ମଧ୍ୟେ ସର୍ବେ କଲେ ସିଦ୍ଧି ।
ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଲେ ଦ୍ୱିଜ ଶାନ୍ତିପନ୍ତି
ବିଚାରଇ ରୁଦ୍ରବିଷ୍ଣୁ ଅଟନ୍ତି ଏ ବେନି ।
ଗୁରୁ ବୋଲି ଅହର୍ନିଶି କରନ୍ତି ଯୁହାର
ପିତାମହ ନୋହିଲେ କି ଆନ ହୁଏ ପାର ।
ମନୁ ପଚାରନ୍ତି ଶୁଣ ଅଗସ୍ତି ମୁନି ହେ
କଥାଏକ ପଚାରିବି ମୁହିଁ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ହେ ।

କଥାଗୋଟି ଆସି ମୋର ପଡ଼ିଲା ମନରେ
ତେଣୁକରି ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ମୁଁ ପୁଚ୍ଛଇ ଛାମୁରେ ।
ଗୋପପୁରେ ମଥୁରାରେ ଯାଇଁ ସେ ରହିଲେ
କଂସ ନାଶି ଉଗ୍ରସେନ ରାଜା ସେହି କଲେ ।
ବରଜକୁଳରେ ବଢ଼ି ନ ପଢ଼ିଲେ ପାଠ
ଯଦୁକୁଳେ ବଢ଼ି ପାଠେ ହେଲେ ସେ ଉଚ୍ଚାଟ ।
କଂସ ସୁନାଥ ଯେ ଉଗ୍ରସେନ ପୁତ୍ର ଦୁଇ
ଦଇବର ବଶେ ସେହି ଦୁହେଁ ନାଶଯାଇ ।
କଂସର ତନୟ ଅଟେ ହଂସ ଡିମ୍ଭ ଜାଣ
ସୁନାଥ ପୁତ୍ର ସୁରଥ ବୋଲିଣ ପ୍ରମାଣ ।
ହଂସ ଡିମ୍ଭକ ତ ଗଙ୍ଗାଗର୍ଭରେ ପୂରାଇ
ତାହାକୁ ସେ ମରାଇଲେ ଦେବ ଭାବଗ୍ରାହୀ ।
ସୁନାଥର ପୁତ୍ର ହେଲା ତାହାଙ୍କ ଭକତ
ତାହାଠାରେ ଦୟା କରିଥାଆନ୍ତି ଅଚ୍ୟୁତ
ପ୍ରାଣ ପଞ୍ଚଭୂତ ସେହି ତାହାଠାରେ ଦେଇ
ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିଶ୍ୱାସ କରିଥାନ୍ତି ତାହାଠାଇଁ ।
ସଙ୍ଗେ ଘେନିଯାନ୍ତି ତାକୁ ଯେଣେ ସେ ଯାଆନ୍ତି
ରଥରେ ବସାଇ ତାକୁ ନଗ୍ରରେ ବୁଲାନ୍ତି ।
ପାଠ ପଢ଼ିବାର ପାଇଁ ଏବେ ସେହୁ ଗଲେ
ସୁରଥ ସେନାକୁ କିମ୍ପା ସଙ୍ଗତେ ନ ନେଲେ ।
ଭୋଜନେ ଶୟନେ ସେହୁ ନ ଛାଡ଼ନ୍ତି କ୍ଷଣେ
ଭିନ୍ନ ନ କରନ୍ତି ତାକୁ ପ୍ରଭୁ ଜନାର୍ଦ୍ଦନେ ।
ତାହାକୁ ସଙ୍ଗତେ ପ୍ରଭୁ କିମ୍ପାଇଁ ନ ନେଲେ
ଆପଣେ ପ୍ରଭୁ ବିଦ୍ୟା ସେ ପଢ଼ିବାକୁ ଗଲେ ।
ତାହାକୁ କିମ୍ପାଇ ବିଦ୍ୟା ସେ ନ ଶିଖାଇଲେ
ଏଥିର ଚରିତ କହ ମୁନି ମୋତେ ଭଲେ ।
ମନେ ମୋର ଏ ବିଷୟ ସଂଶୟ ଅଛଇ
ତେଣୁକରି ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ମୁଁ ପଚାରେ ଗୋସାଇଁ ।
ଶୁଣିକରି ହସିଲେ ସେ ଯେ ଅଗସ୍ତି ମୁନି
ଏତେ ଯେ ଗୁପତ କଥା ପୁଚ୍ଛୁ ପୁଣି ପୁଣି ।
ସାବଧାନେ ଶୁଣ ମୁହିଁ କହୁଅଛି ତୋତେ
ଏ ବଡ଼ ଗୁପତ କଥା ରଖିଥିଲୁ ଚିତ୍ତେ ।
ଯେତେବେଳେ ରାମକୃଷ୍ଣ ପାଠ ପଢ଼ି ଗଲେ
ସୁନାସ ସୁତକୁ ସେହୁ ସଙ୍ଗତରେ ନେଲେ ।
ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସଙ୍ଗତେ ବିଦ୍ୟା ସେ ପଢ଼ିଲେ
ଏକହୁଁ ଅନେକ ବିଦ୍ୟା ସମସ୍ତେ ଶିଖିଲେ ।
ଖଡ଼ିପାଠ ଠାରୁ ଧନୁବିଦ୍ୟା ଯେତେ ଥିଲା
ତାହାଙ୍କ ସଙ୍ଗତେ ଥାଇ ସବୁ ସେ ସାଧିଲା ।
ରାମକୃଷ୍ଣ ସଙ୍ଗେ ଥାଇ ହେଲା ମହାଯୋଦ୍ଧା
ଏଥିରେ କଥା ଯେ ମୁହିଁ କହିଲି ସମ୍ବାଦି ।

ତୁ ଯେ ପଚାରିଲୁ ମୋତେ ନୃପତି ଶେଖର
ତାହା ଏବେ କହୁଅଛି ମନେ ଦୃଢ଼ ଧର ।
ଅଗସ୍ତି କହନ୍ତେ ମନୁରାଜା ଯେ ଶୁଣଇ
ଏଥୁଅନନ୍ତରେ ଯାହା କଲେ ଭାବଗ୍ରାହୀ ।
ମକର ଶୁକଳ ଏକାଦଶୀ ରାତ୍ରକାଳେ
ସ୍ନାନ କରିବାକୁ ଗୁରୁ ଆସେ ସିନ୍ଧୁଜଳେ ।
ବାଳୁତ ନନ୍ଦନ ନାମ ସଉତ ଯଜାସି
ସେହି ପିତା ସଙ୍ଗତରେ ଗୋଡ଼ାଇଣ ଆସି ।
ବାଳୁତ ପୁତ୍ରକୁ ବିପ୍ର କୂଳରେ ରଖାଇ
ସମୁଦ୍ର ସ୍ନାହାନେ ଦ୍ୱିଜପଣେ ଅବଗାହି ।
ଘୋର ନାଦେ ବାରାନିଧି ଲହଡ଼ି ଯେ ମାରି
ବାଳୁତ ପୁତ୍ର ଗୋଟିକି ସିନ୍ଧୁ ନେଲା ହରି ।
ବ୍ରାହ୍ମଣ ଦେଖନ୍ତି ଭେଟ ହୋଇ ବୁଡ଼େ ସୁତ
ସମୁଦ୍ରେ ପଡ଼ିଲା ଯାଇ ଲହରୀର ଘାତ ।
ଆହା ପୁତ୍ର ବୋଲି ବିପ୍ରେ ଡେଇଁପଡ଼େ ଜଳେ
ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ଲହରୀ ଯେ ପକାଇଲା କୂଳେ ।
ଅଗାଧ ଗଭୀରେ ପଡ଼ିଥିଲା ପୁତ୍ରଗୋଟି
ଆରେ ପୁତ୍ର ବୋଲି ବିପ୍ର ଗଡ଼େ ମହୀଲୋଟି ।
ରୋଦଇ ସେ ବିପ୍ରବର ପୁତ୍ରନାମ ଧରି
ଅଚେତ ହୋଇଣ ପଡ଼ି ଗଡ଼େ ବସୁନ୍ଧରୀ ।
ଭୂତଳେ ପଡ଼ି କାନ୍ଦନ୍ତି ବ୍ରାହ୍ମଣ ବ୍ରାହ୍ମଣୀ
ଆରେ ପୁତ୍ର କେଣେ ଛାଡ଼ିଗଲୁ ଗୁଣମଣି ।
ଗୁରୁଙ୍କ ବିକଳ ଦେଖି କାନ୍ଦି ସଙ୍କର୍ଷଣ
କୋଳ କରି ଗୁରୁଙ୍କୁ ଯେ ଧଇଲେ ଯାଇଣ ।
କେଶବ ଯେ ସମାର୍ଜନ୍ତି ଶୋକ ଛାଡ଼ ଗୁରୁ
ନାଶଗଲା କୁମରକୁ କିମ୍ପା ଶୋକ କରୁ ।
ଦେଖ ଦେଖ ପୁତ୍ର ପଡ଼େ ଅଗାଧ ଜଳର
ଅବୋଧ ଲିଙ୍ଗ ଏବେ ସେ ହୋଇଲେ କୁମର ।
ଦ୍ୱିଜବର ବୋଲେ ଶିଷ୍ୟ ମୁହିଁ ବଡ଼ ପାପୀ
ପାଞ୍ଚପୁତ୍ର ମୋର ନାଶଗଲେ ଯେ ଅଦ୍ୟାପି ।
ଅପୁତ୍ରିକ ଲକ୍ଷଣେ ମୁଁ ବଞ୍ଚିବି କେସନେ
ଛାଡ଼ିବି ଜୀବନ ମମ ପୁତ୍ରଙ୍କ ବିହୀନେ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ କାହାପାପେ ନାଶଗଲେ
ଯେ ଯାହାର କର୍ମ ଏଥି ଭୁଞ୍ଜିବାକ ଭଲେ ।
ଯେତେ ପୁଣ୍ୟ ଗୁରୁ ସେହୁ କରିଥିଲେ ପୂର୍ବେ
ତେତେଦିନ ଭୋଗ ପୁଣି କରିଲେଟି ଏବେ ।
ସଂସାର ସାଗରେ ଏହା ଦୈବର ରଚନା
ହିଂସା ଅପବାଦ ମୋହେ ଲୋକେ ବନ୍ଧସିନା ।
ଜଗନ୍ନାଥ ଅଟନ୍ତି ଏ ସର୍ବ ଅଧିକାରୀ
ପ୍ରବୋଧ ବାକ୍ୟରେ ସେହୁ ଗୁରୁଙ୍କୁ ତିଆରି ।

ଗୁରୁ ଗୁରୁପତ୍ନୀକି ଘେନି ଜଗନ୍ନାଥେ
ଚଳିଲେ ତାହାଙ୍କ ସହ ଗୁରୁ ଗୃହଗତେ ।
ଗୁରୁଙ୍କୁ ମାର୍ଜନା କରି ପ୍ରଭୁ ଦେବରାଜ
ଏଗାର ଦିନରେ ତହିଁ କଲେ ପ୍ରେତକାର୍ଯ୍ୟ ।
ଶାନ୍ତିପନି ବୋଲନ୍ତି ମୋ ଯେତେ ପାପ ଥିଲା
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଖିଲା ମାତ୍ରେ ଦୂର ହୋଇଗଲା ।
ବସ୍ତ ମୁହିଁ ଅପୁତ୍ରିକ ଯିବି ବାରାଣସୀ
ପାତକ ମୁଁ ବିନାଶିବି ପ୍ରୟାଗରେ ଝାସି ।
ରାମକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଯେ ଶୁଣ ଗୁରୁଦେବ
ହୃଦୟରୁ ଚିନ୍ତା ଏବେ ତ୍ୟାଗକର ଜବ ।
ଥୋକେଦିନ ଆଉ ତୁମ୍ଭେ ଏଥେ ଥାଅ ରହି
କିଛି ବିଦ୍ୟା ପଢ଼ିବାକୁ ମନ ଯେ ବଳଇ ।
ତୁମ୍ଭର ବିଦ୍ୟାରେ ଆମ୍ଭେ ହେଲୁ ଜ୍ଞାନବନ୍ତ
ଜାଣ ସ୍ୱାମୀ ଆମ୍ଭେ ଅଟୁ ତୁମ୍ଭ ଧର୍ମପୁତ୍ର ।
ଗୋବିନ୍ଦ କହନ୍ତେ ଶାନ୍ତିପନି ତୋଷ ହେଲେ
ପଞ୍ଚଭୂତ ଆତ୍ମାରେ ସେ କଥାକୁ ଭାଳିଲେ ।
ଏହାଙ୍କର ପୁତ୍ର କଷ୍ଟ ଯିବ ଅବା ମୋର
ଯେଣୁ ବଚନ ଯାଙ୍କର ଚନ୍ଦନୁ ଶୀତଳ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କହନ୍ତେ ଗୁରୁପତ୍ନୀ ଯେ ଶୁଣିଲେ
ଶାନ୍ତିପନି ବ୍ରାହ୍ମଣକୁ ଚାହିଁଣ ବୋଇଲେ ।
ପୁତ୍ରମାନେ ଏବେ ଯାହା କହିଲେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ
ବିଚାରିଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବ କର ହେ ମନକୁ ।
ନ ଯିବ ତୀର୍ଥକୁ ଥିବ ଥୋକାଏକ ଦିନ
ଯେବେ ନିବର୍ତ୍ତାଇଲେ ଏ ବାଳୁତ ନନ୍ଦନ ।
ଶାନ୍ତିପନି ପତ୍ନୀଙ୍କର କହିବା ଘେନିଲେ
ପୁତ୍ର କଷ୍ଟ ପାସୋରିଣ ମନ ସ୍ଥିର କଲେ ।
ରାମକୃଷ୍ଣ ଘେନି ପାଠଶାଳାକୁ ଚଳିଲେ
ସବୁ ଚାଟ ଆସି ତାଙ୍କ ସନ୍ନିଧେ ମିଳିଲେ ।
ସହସ୍ରେ ଚାଟ ଯେ ସେହୁ ପଢ଼ାବନ୍ତି ନିତି
ଚାଟଙ୍କ ମଧ୍ୟେ ସରସ ହରି ହଳପତି ।
ଏହିମତେ କେତେହେଁକ ଦିନ ବହିଗଲା
ଗୁରୁଙ୍କର ମନରୁ ଯେ ଭ୍ରାନ୍ତି ନ ତୁଟିଲା ।
ଜଗତର ନାଥ ଯାର ଗୃହରେ ଅଛନ୍ତି
ତାହାର ମନେ ଆବର ଅଛି କିସ ଭ୍ରାନ୍ତି ।
ଆପଣେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦିନେ ବିଚାରିଲେ ମନେ
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଏ ଦେଖି ଚିନ୍ତା ଛାଡ଼ିଲେ ବହନେ ।
ଏହାଙ୍କର ଭକ୍ତିରେ ମୁଁ ନ ପାରିଲି ଯାଇ
ଗୁରୁଦକ୍ଷିଣା ନ ଦେଇ ଯିବି କେମନ୍ତେ ହିଁ ।
ଏମନ୍ତ ବିଚାର କରି ପ୍ରଭୁ ବ୍ରହ୍ମରାଶି
ଗୁରୁପତ୍ନୀ ମନ ଭ୍ରମାଇଲେ ଗୋପଶିଷି ।

ଏକଦିନେ ଶାନ୍ତିପନି ପଣ୍ଡାଙ୍କୁ ଚାହିଁଣ
ଭାରିଯା କହନ୍ତି ତାଙ୍କୁ କର ଅବଧାନ ।
ଆଜ ଅନ୍ନ ରାନ୍ଧିବାକୁ ଘରେ ଜାଳ ନାହିଁ
ଏକଗୋଛା ଜାଳ ଆଣ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ପଠାଇ ।
କାଷ୍ଠ ଅଣାଅ ଯେ ତୁମ୍ଭେ ହୋଇଣ ବହନ
ତେବେ ସିନା ଅନ୍ନ ମୁହିଁ କରିବି ରନ୍ଧନ ।
ପତ୍ନୀଙ୍କର କହନ୍ତେ ଯେ ପଣ୍ଡାଏ ଶୁଣିଲେ
ପାଠପଢ଼ା ଘରେ ବେଗେ ଯାଇଣ ମିଳିଲେ ।
ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ନାଥ ତାହା ଆଗୁହଁ ଜାଣିଣ
ଭ୍ରମ କରାଇଲେ ଗୁରୁ ଗୁରୁପତ୍ନୀ ମନ ।
ଚାଟଶାଳୀ ଗୃହମଧ୍ୟେ ଗୁରୁ ଉଭାହୋଇ
ସମସ୍ତ ପୁତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଚାହିଁଣ ସେ କହି ।
ତୁମ୍ଭେ ସର୍ବପୋଏ ଏବେ ବହନ ହୋ ଯିବ
କାଠଗୁଡ଼ିଏ ବନସ୍ତୁ ଭାଙ୍ଗିଣ ଆଣିବ ।
ଆମ୍ଭର ଗୃହରେ ଆଜ କିଛି କାଠ ନାହିଁ
ଗୁରୁ କହନ୍ତେ ଜାଣିଲେ ପ୍ରଭୁ ଭାବଗ୍ରାହୀ ।
ଶୁଣି ଆଗ କୁହନ୍ତି ଯେ ଦେବ ଦାମୋଦର
କାଷ୍ଠ ଆଣିବାକୁ ଆମ୍ଭ ଯିବୁ ତତପର ।
ସମସ୍ତ ଚାଟଙ୍କୁ ଘେନି କୃଷ୍ଣ ବାହାରିଲେ
ଆବର ହଳଧର ଯେ ସୁରଥ ଚଳିଲେ ।
ଘୋର ବନସ୍ତରେ ଯାଇ ସକଳେ ମିଳିଲେ
ଯେ ଯାହାର ମତେ କାଷ୍ଠ ଭାଙ୍ଗିଣ ଲାଗିଲେ ।
ତରତର ହୋଇକରି କାଷ୍ଠମାନ ଭାଙ୍ଗି
ଯେ ଯାହା ମନରେ ନିଜ ନିଜ ବୋଝ ସାଜି ।
ଗୁରୁଙ୍କର ଆଜ୍ଞା କେହୁ ମେଣ୍ଟିଣ ପାରିବ
ଯାହାଙ୍କର ଶିଷ୍ୟ ସ୍ୱୟଂ ପ୍ରଭୁ ବାସୁଦେବ ।
ଏହିମତେ ବେଳ ହେଲା ତୃତୀୟ ପ୍ରହର
ଗୁରୁ ଯେ ବାଟ ଚାହିଁଣ ଛନ୍ତି ଖଣ୍ଡେ ଦୂର ।
ଏହିକାଳେ ମାୟାବଳେ ଦେବ ନାରାୟଣ
ହରଣ କରିଲେ ସଙ୍ଗ ବାଳକଙ୍କ ମନ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମାୟାରେ ସର୍ବେ ମୋହିତ ହୋଇଲେ
କେହି ତହିଁ ବ୍ରହ୍ମମାୟା ଜାଣି ନ ପାରିଲେ ।
ଚାରିମେଘ ଡକାଇଣ କୃଷ୍ଣ ସନ୍ନିଧାନ
ଗୁପତରେ କହନ୍ତି ଯେ ତାହାଙ୍କୁ ବଚନ ।
ଚାରିମେଘ ଘୋଟିକରି ବରଷିବ ପାଣି
ପବନକୁ କହନ୍ତି ସେ ଗୁପତରେ ବାଣୀ ।
ଅଳପ ଅଳପ ତୁହି ବହୁଥିବୁ ଧୀରେ
ଟୋପି ଟୋପି ହୋଇ ଜଳ ପଡ଼ିବ ଭୂମିରେ ।
ଦିଗମାନ ନ ଦିଶିବ ଅନ୍ଧକାର ହୋଇ
ମକରେ କୁହୁଡ଼ି ଯେଉଁପରି ଆଚ୍ଛାଦଇ ।

ଭୂମିକୁ ଧରିଣ ମେଘ ଗରଜୁଣ ଥିବ
ଚାଲିବାକୁ ପହଣ୍ଡ ଯେ ବାଟ ନ ଦିଶିବ ।
ଏହିପରି ଆଜ୍ଞାଦେଇ କରି ଜଗନ୍ନାଥେ
ରହିଲେ ଯେ ହଳଧର ସୁରଥଙ୍କ ସାଥେ ।
ଯେ ଯାହାର ମତେ ପୋଏ କାଷ୍ଠ ସଜାଡ଼ିଲେ
ଏହିକାଳେ ଗଗନରେ ମେଘ ଆଚ୍ଛାଦିଲେ ।
ଘୁ ଘୁ ଗରଜନ କରି ବରଷିଲେ ପାଣି
ଘନ ଘନ ବିଜୁଳି ଯେ ଚମକଇ ପୁଣି ।
ଚଡ଼କ ପଡ଼ଇ ସଦା ମାରେ ବଜ୍ରବାଣ
ସେ କାଳରୁ କଷ୍ଟ କିଏ କରିବ ଗଣନ ।
ମହା ଅନ୍ଧକାର ପୃଥ୍ୱୀ ତିଳେ ନ ଦିଶିଲା
କିଏ କେଉଁଠାରେ ଆଉ ଜାଣି ନ ପାରିଲା ।
ରାମକୃଷ୍ଣ ଦୁହେଁ ତହୁଁ ସୁରଥକୁ ଘେନି
ତରତରେ ପଳାବନ୍ତି ଡାକିହାକି ପୁଣି ।
ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଏକଗୋଟି ଶିଷ୍ୟ ଗୋଡ଼ାଇଲା
ବ୍ରାହ୍ମଣର କୁଳେ ସେହୁ ଜାତ ହୋଇଥିଲା ।
ମାୟାଧର ସେ ବାଳକ ସଙ୍ଗେ ଘେନିଗଲେ
ଏକଗୋଟି ଗଛ କ୍ରୋଟ ଭିତରେ ରଖିଲେ ।
ବିପ୍ର ବାଳକକୁ ଚାହିଁ କୃଷ୍ଣ ପଚାରନ୍ତି
ତୁମ୍ଭ ନାମ କିସ ଅଟେ ବୋଲି ସେ ବୋଲନ୍ତି ।
ଭକତ ବତ୍ସଳ ସେହୁ କରୁଣା ସାଗର
ଭକତର ମନକଥା ଜାଣନ୍ତି ଶ୍ରୀଧର ।
ଛଦ୍ମ କରି ମହାପ୍ରଭୁ ପଚାରନ୍ତି ହସି
ସେହି ବିପ୍ର ବାଳକକୁ ବହୁତ ପ୍ରଶଂସି ।
ତାର ପୂର୍ବ ଭାଗ୍ୟବଳେ ବୁଦ୍ଧି ପ୍ରସରିଲା
ଏହିପରି କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ସେ ଉତ୍ତର ବହିଲା ।
ମୋର ନାମ ଗୋଟି ପ୍ରଭୁ ଅଟେ ଦାମୋଦର
କୃଷ୍ଣ କହନ୍ତି ସେ ନାମ ଅଟଇ ଆମ୍ଭର ।
ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଖିଣ ମୋର ଶରଧା ବଳିଲା
ତେଣୁ ମିତ୍ରପଣେ ମୋର ମନ ଯେ ସ୍ଫୁରିଲା ।
କୃତ୍ୟ କୃତ୍ୟ ହୋଇକରି କହେ ବିପ୍ରମଣି
କେହ୍ନେ ତୁମ୍ଭ ସଙ୍ଗେ ମିତ୍ର ହେବନି ଚକ୍ରପାଣି ।
ମିତର ଭକତିଭାବ ଦେଖି ଭାବଗ୍ରାହୀ
ବଳାତ୍କାରେ ତାର କର ଧଇଲେକ ଯାଇ ।
ଯହୁଁ ସେହି ବେନିଜନ ମଇତ୍ର ହୋଇଲେ
ଭକତବତ୍ସଳ ବୋଲି ପ୍ରଭୁ ବୋଇଲାରେ ।
ଶୁଣ ହୋ ମନୁ ନୃପତି କହନ୍ତି ଅଗସ୍ତି
ଭକତଙ୍କ ହିତେ ପ୍ରଭୁ ସର୍ବସ୍ଥାନେ ସ୍ଥିତି ।
ବୃକ୍ଷ କ୍ରୋଟରରେ ସେହି ରାତ୍ରକ ରହିଲେ
ରଜନୀ ପାହାନ୍ତେ ମେଘମାନଙ୍କୁ କହିଲେ ।

ଯେ ଯାହା ସ୍ଥାନକୁ ଏବେ ଯାଅ ମେଘମାନେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଆଜ୍ଞାରେ ସେ ଚଳିଲେ ଗଗନେ ।
ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର କିରଣ ଯେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଲା
ଅନ୍ଧାର ଯାଆନ୍ତେ ତହୁଁ ଦିନ ପ୍ରକାଶିଲା ।
କାଷ୍ଠଗୋଛା ଘେନିବାକେ ବାହାର ହୋଇଲେ
ଏକ ବୃକ୍ଷ କ୍ରୋଟରରେ କୃଷ୍ଣ ରହିଥିଲେ ।
ସୁରଥକୁ ସଙ୍ଗେ ଘେନି କାଷ୍ଠ ଗୋଛା ଧରି
ହସି ହସି ଯାଆନ୍ତି ସେ ଦେବ ଦଇତ୍ୟାରୀ ।
ଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ ବାଟରେ ଶାନ୍ତିପନି ଯେ ଭେଟିଲେ
ହରି ବଳରାମ ଯାଇ ଚରଣେ ନମିଲେ ।
ଉଠ ବୋଲି ଗୁରୁ ତାଙ୍କୁ ତକ୍ଷଣେ ଟୋଳନ୍ତି
କାଷ୍ଠ ଗୋଛାମାନ ପୁଣ ଓହ୍ଲାଇ ପକାନ୍ତି ।
ଏହିପରି କିଛିଦିନ ତହୁଁ ବିତିଗଲା
ପୁଣି ପୁତ୍ରଙ୍କର କଷ୍ଟ ମନରେ ପଡ଼ିଲା ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଚାହିଁ ଗୁରୁ କହନ୍ତି ବଚନ
ଏବେଯିବୁ ଆମ୍ଭେ କରି ତୀର୍ଥ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ।
ମଣି କର୍ଣ୍ଣିକାରେ ସ୍ନାନେ ପ୍ରାଣ ଝାସଦେବୁ
ତେବେ ଆମ୍ଭେମାନେ ପୁତ୍ର କଷ୍ଟ ପାଶୋରିବୁ ।
ଏମନ୍ତ ବଚନ ଯହୁଁ ସେ ବେନି କହିଲେ
ଦେବ ଶିରୀପତି ମନେ ମନେ ବିଚାରିଲେ ।
ମୋକ୍ଷ ନ ମାଗିଣ ଗୁରୁ ପୁତ୍ରେ ମନ ଦେଲେ
ମୁହିଁ ଯେ ପରମବ୍ରହ୍ମ ମୋତେ ନ ଚିହ୍ନିଲେ ।
ଦଇବୀ ମାୟାରେ ଏବେ ଗୁରୁ ମୋହଗଲେ
କୋଟି ତୀର୍ଥ ଯାର ପାଦେ ତାକୁ ନ ଚିହ୍ନିଲେ ।
ଆଜ ଏ ବେନିଙ୍କୁ ମୁହିଁ କରିବି କାରଣ
ଗୁରୁଦକ୍ଷିଣା ସ୍ୱରୂପ ଦେବି ପୁତ୍ରଦାନ ।
ମାୟାରେ ଶ୍ରୀନାରାୟଣ ବୋଇଲେ ବଚନ
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ମେଲାଣି ଏବେ ଦିଅ ବେନିଜନ ।
ଶ୍ରୀହରି କହିଲେ ଶାନ୍ତିପନି ଗୁରୁ ଆଗ
ଏବେ ଦକ୍ଷିଣା ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଗୁରୁ ତୁମ୍ଭେ ମାଗ ।
ଦକ୍ଷିଣା ନ ଦେଲେ କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ ସିଦ୍ଧି
କଳ୍ପନା ବିନା ବି ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ ଋଷି ସିଦ୍ଧି ।
ଗୁରୁ ବୋଇଲେ ଦକ୍ଷିଣା ଅଟେ ଦାନ ଧ୍ୟାନ
ତେବେ ମୋର କିସ ଅଛି ସାଧ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜନ ।
କିସ ଧନ ସଞ୍ଚିବା ଯେ ପୁତ୍ର ଯେବେ ନାହିଁ
ଗୁରୁଙ୍କ ବଚନେ କହୁଛନ୍ତି ବେନିଭାଇ ।
ଦକ୍ଷିଣା ନ ଦେଲେ ବିଦ୍ୟା ପ୍ରାପତ ନୁହଇ
ଆଜ୍ଞାଦେଲେ ମୁକ୍ତହେବୁ ଦକ୍ଷିଣା ଯେ ଦେଇ ।
କିସ ଦକ୍ଷିଣା ମାଗ ହେ ଆମ୍ଭେ ତାହା ଦେବୁ
ଧନରେ ମୋ ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ ଆରେ ବାବୁ ।
ଗୁରୁ ନ କହୁଣୁ ଗୁରୁପତ୍ନୀ ଯେ କହନ୍ତି
ଯାହା ମୁଁ ମାଗିବି ତାହା ଦେବ କି ଶ୍ରୀପତି ।
ପାଞ୍ଚପୁତ୍ର ମୋର ଜଳେ ବୁଡ଼ିଣ ମରିଲେ
ଗୁରୁ ଦକ୍ଷିଣା ସ୍ୱରୂପ ଦିଅ ଆଣି ଭଲେ ।
କହୁଅଛି ନିରାଧାର ଏହା ଯେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ
କହୁଁ କହୁଁ ଶୋକ କଲେ ବେଳୁ ଯେ ବେଳକୁ ।
ଯହୁଁ ଗୁରୁପତ୍ନୀ ଏହି ବଚନ କହନ୍ତି
ମନରେ ଭାବିଲେ ତାହା ରେବତୀର ପତି ।
ପୁଣି ଶାନ୍ତିପନି ତାଙ୍କୁ ବଚନ ବୋଲନ୍ତି
ସାବଧାନ ହୋଇ ଶୁଣ କମଳାର ପତି ।
କହିଅଛଇ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ନିରାଧାର ବାବୁ
ଯେବେ ପାରୁ ପଞ୍ଚପୁତ୍ର ଆଣି ମୋତେ ଦେବୁ ।
ଆନ ଦକ୍ଷିଣାରେ ମୋର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ
ନୋହିଲେ ତୁମ୍ଭ ପୁରକୁ ଚଳ ବେନି ଭାଇ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ତୁମ୍ଭେ ପରମ ଯେ ଗୁରୁ
ଅମାନୁଷ କଥା ଏହା କିମ୍ପା ନ ବିଚାରୁ ।
ଅଶୀବର୍ଷ ହେଲା ପୁତ୍ରେ ଗଲେ ନାଶ ହୋଇ
ଏବେ ଲୋଡ଼ିଲେ ସେମାନେ ଥିବେ କେଉଁଠାଇଁ ।
ଶାନ୍ତିପନି ବୋଲେ ଯେବେ ନୋହିବ ତୁମ୍ଭରେ
ତେବେ ବେନିଭାଇ ଏବେ ଚଳ ନିଜପୁରେ ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ଏହା ମାଗିଲ ଯେ ଗୁରୁ
ଯତନେ ଲୋଡ଼ିବୁ ଆମ୍ଭେ ଯେତେ ଦୂରୁ ପାରୁ ।
ଗୁରୁଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ପାଇଣ ଗଲେ ଭାଇ ବେନି
ମହୋଦଧି ତୀରେ ଯାଇ ମିଳିଲେ ତକ୍ଷଣି ।
ଗୋବିନ୍ଦ ବୋଇଲେ ଭାଇ ଶୁଣ ବଳରାମ
ତୁମ୍ଭେ ଚଳିଯାଅ ଏବେ ମଧୁବନ ଶ୍ରମ ।
ସମୁଦ୍ର ଭିତରେ ମୁହିଁ ଖୋଜେ ଗୁରୁପୁତ୍ର
ଆମ୍ଭେ ଥାଉଁ ରତ୍ନାକର କଲାକ ଅନିତ୍ୟ ।
ବଳରାମ ବିଜେ କଲେ ନିଜର ଭୁବନ
ସମୁଦ୍ରେ ପଶିଲେ ଯାଇ ଶ୍ରୀମଧୁସୂଦନ ।
ରତ୍ନାକର ପୁରେ ପୁଣି ଖୋଜନ୍ତି ଶ୍ରୀବତ୍ସ
ଘରେ ଘରେ ପଶିଣ ସେ ଖୋଜନ୍ତି ଉଦ୍ଦେଶି ।
ଭ୍ରମନ୍ତେ ଦେଖିଲା ରତ୍ନାକର ଜଳନିଧି
ଅନେକ ପୂଜା କରିଣ ବରୁଣ ଜଳଧି ।
ଅତି କଠୋରେ ବୋଲନ୍ତି ଦେବ ମଧୁହାରୀ
ଗୁରୁଙ୍କର ପାଞ୍ଚପୁତ୍ର ଆଣିଅଛୁ ହରି ।
ବରୁଣ ବୋଲେ ବୁଡ଼ିଲେ ସେହି ମହାଜଳେ
ଆନେ ଆଖ୍ୟାତି ଦିଅଇ ଯମ ବୁଦ୍ଧି ବଳେ ।
ଯେବଣ ହିଁ ମତେ ନାଶଯାନ୍ତି ସର୍ବ ପ୍ରାଣୀ
ଯମର ବିନା ଆନକେ ନ ପାରନ୍ତି ଜାଣି ।

ସଂଯମନୀ ପୁରେ ଲୋଡ଼ ଯାଇଣ ଅନନ୍ତ
ସମସ୍ତ ଜନ୍ତୁ ଉପରେ ଅଟଇ କୃତାନ୍ତ ।
ରତ୍ନାକର ବାକ୍ୟେ ଦେବ ଗରୁଡ଼େ ସୁମରି
ଗରୁଡ଼ ପିଠିରେ ଦେବ ଯାଇ ବିଜେ କରି ।
ପାଞ୍ଚଜନ୍ୟ ଶଙ୍ଖ ଦେବ କରିଲେ ନିସ୍ୱନ
ସଂଯମନୀ ପୁରେ ଯାଇ ହେଲେ ନାରାୟଣ ।
ଅନେକ ପାପୀଙ୍କୁ ଯମ ଦେଉଥିଲା ଶାସ୍ତି
ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଦର୍ଶନେ ସର୍ବେ ହେଲେ ମୁକ୍ତି ।
ଜଗନ୍ନାଥେ ଦେଖି ନାଶକର ଦଇବତ
ପାଦାର୍ଘ୍ୟ ଦେଇ ଚରଣେ ହେଲା ପ୍ରଣମିତ ।
ଚରଣ ପଖାଳି ତହୁଁ ଉଦକ ସିଞ୍ଚଇ
ଆସ୍ଥାନପରେ ବସାଇ ତାହାଙ୍କୁ ତୋଷଇ ।
ବହୁତ ବିନୟେ ନାଶକର ପରଣାମି
ଅନେକ ଯୁଗ ବିଜୟ କଲ ଦେବ ସ୍ୱାମୀ ।
ତୋର କାରଣେ ତରିବେ ବହୁତ ଯେ ପାପୀ
ସଂସାର ତାରଣ ନାଥ କହିଲି ଅଦ୍ୟାପି ।
ସ୍ୱାମୀ କି କାର୍ଯ୍ୟେ ବିଜୟ କିବା ଅନୁଗ୍ରହ
କହିବା ଭୋ ନାଥ ମୋତେ ବଡ଼ ଯେ ସନ୍ଦେହ ।
ଶୁଣ ହୋ କୃତାନ୍ତ କହୁଛନ୍ତି ଦାମୋଦର
ଅନୀତି କଥା ତ ଏବେ ଶୁଣିଲୁ ତୋହର ।
ଆୟୁ ପୂରିଲେ ହରିବୁ ପ୍ରାଣୀଙ୍କି ଯୁକତେ
ବାଳୁତ କୁମର ହରି ଆଣିଲୁ କେମନ୍ତେ ।
ତୁ ସିନା ଜନ୍ତୁମାନଙ୍କ ଅଟୁ ସିନା ଧର୍ମ
ତୁହି ଦଣ୍ଡଧାରୀ କରୁ ଅନୀତି ଯେ କର୍ମ ।
ନାଶ କର ବୋଲେ ପ୍ରଭୁ ମଣିମା ଶ୍ରୀପତି
ମୁହିଁ କିମ୍ପାଇଁ ଭୋ ଦେବ କରିବି ଅନୀତି ।
ପିତା ବିଚାରିଣ ଯେତେବେଳେ ଦିଏ ବୀର୍ଯ୍ୟ
ଆପଣେ ନାଶ କରଇ ଆପଣା ତନୁଜ ।
ଅଯୋଗେ ବୀର୍ଯ୍ୟ ଦିଅଇ ଯେବଣ ପୁରୁଷ
ଆପଣେ ନାଶ କରଇ ତାର ବାଳଶିଷ୍ୟ ।
ନାଶ କର ବୋଇଲା ଯେ ଶୁଣିମା ଶ୍ରୀପତି
ଯେତେବେଳେ ସ୍ତିରୀମାନେ ହୁଅନ୍ତି ରଜୋବତୀ ।
ସେ ସମୟେ ସଙ୍ଗ କରେ ଯେବଣ ପୁରୁଷ
ତାହାର ସନ୍ତତି ନାଶ ହୁଅଇ ଅବଶ୍ୟ ।
ଦିବସରେ ସ୍ତିରୀସଙ୍ଗ କରେ ନିଜ ଇଚ୍ଛା
ଅଳପ ଆୟୁଷ ତାର ଜନମଇ ବତ୍ସା ।
ଆହେ ସ୍ୱାମୀ ରାତ୍ର ଅଟେ ଷୋଡ଼ଶ ଯେ ଘଡ଼ି
ସାତଦଣ୍ଡ ପଡ଼େ କାଳ ପୁରୁଷଙ୍କ ଧାଡ଼ି ।
ପ୍ରଥମ ଘଡ଼ିରେ ଯେବେ ସ୍ତ୍ରୀ ସଙ୍ଗ କରଇ
ଜନମ ହୋଇଲାକ୍ଷଣି କୁମର ମରଇ ।

ଚାରିଦଣ୍ଡଠାରେ ଯେବେ ହୁଏ ସ୍ତିରୀସଙ୍ଗ
ବରଷକ ଶେଷେ ସେହି ମରେ ଭୋଗି ରୋଗ ।
ପାଞ୍ଚଦଣ୍ଡଠାରେ ସ୍ତିରୀ ସଙ୍ଗ ଯେ କରଇ
ତିରିଶ ବରଷେ ପୁତ୍ର ମରଣ ଲଭଇ ।
ଛଅଦଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେଟି ଯେବେ ଗର୍ଭୁ ରହେ
ତରୁଣ ବୟସେ କଲା ହରଷ ନିଶ୍ଚୟେ ।
ଯେଉଁ ବୀର୍ଯ୍ୟ ରହଇଟି ସାତଦଣ୍ଡ ମଧ୍ୟେ
ପଞ୍ଚାଶ ବର୍ଷେ ସେ ପୁତ୍ର ନାଶଯାଇ ହାଦେ ।
ଆଠଦଣ୍ଡ ମଧ୍ୟେ ଯେଉଁ ଉପୁଜଇ ବାଳ
ସେହି ପୁତ୍ର ପରମାୟୁ ସତୁରି ବର୍ଷର ।
ନବଦଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ଯେ ଉପୁଜେ ସନ୍ତତି
ସେ ସନ୍ତାନ ଅଶୀବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଞ୍ଚନ୍ତି ।
କୃଷ୍ଣ ଶୁକଳ ଯେ ଯୁଗ ଅବଧୂତ ଲେଖା
ସପତାଙ୍ଗ ଭେଦ କରି ତିଥିବାର ଲେଖା ।
ପ୍ରଥମ ସପତ ଦଣ୍ଡେ ଯେ ହୁଏ ସନ୍ତତି
ଅଳ୍ପାୟୁଷ ହୋଇ ସେହୁ ବହୁକାଳ ବର୍ତ୍ତୀ ।
ମଧ୍ୟ ସପ୍ତଦଣ୍ଡେ ପୁଣ କାମ ଚନ୍ଦ୍ରକଳା
ସେବେଳେ ଉପୁଜାଇଣ ପଣ୍ଡିତ ଯେ ବଳା ।
ପୁରୁଷର ଦୋଷେ ନାଶ ଯାନ୍ତି ସିନା ପ୍ରାଣୀ
ମୋତେ ଦୋଷ ଦ୍ୟନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ଏହା ଯେ ନ ଜାଣି ।
ସଂସାରକୁ ଦୋଷ ମୁହିଁ ଦେବଇଁ କେମନ୍ତେ
ସତ୍ୟର ଧରମ ଯୋଗ ଧର୍ମ ବେନି ଅର୍ଥେ ।
ଧର୍ମ ଲାଗି ଅବଚ୍ଛିନେ କଲ ପରଦାର
ଦ୍ୱାପରେ ହୋଇଣ ଦେବ ରଙ୍ଗା ଅବତାର ।
ତୁମ୍ଭ କଲା କୃତ୍ୟ ମୁହିଁ କାରେ ଦୋଷ ଦେବି
ରାତ୍ର ଦିବା ନ ଛାଡ଼ିଲ ମାନିତ ଗୌରବୀ ।
ଅନୁକ୍ଷଣ ରତି ତୁମ୍ଭେ କଲ ଯେ ଶ୍ରୀବତ୍ସି
ଆପଣେ ଲଙ୍ଘିଲ ଦେବ ଦୋଷ ଯେ ନ ବାଛି ।
ନିଷ୍ପାପର ପୁରୁଷ ଯେ କରିଲ ଅନୀତି
ପରମ ବିଷ୍ଣୁ ସମସ୍ତ ଦେହେ ଦେବ ସ୍ଥିତି ।
ଆପଣେ ନ ବିଚାରିଣ କୋପ କର ସବୁ
ସମସ୍ତ ଗୋଡ଼ାଏ ଦେବ ତୋହର କଥାକୁ ।
ନାରାୟଣ ଯେବେ ଦେବ ହେଲେ ଅତ୍ୟାଚାରୀ
କଳିଯୁଗ ଜନଙ୍କୁ କେ ପାରିବ ତିଆରି ।
କୃତାନ୍ତକ ବଚନରେ ବୋଲନ୍ତି ଅନନ୍ତ
ଅଳପ ହରୁ କଲଇଁ ଏମନ୍ତ ଯେ କୃତ୍ୟ ।
କଳିଯୁଗ ଜନଙ୍କୁ କେ ପାରିବ ତିଆରି
କୃତାନ୍ତ ବଚନ ଶୁଣି କହନ୍ତି ଶ୍ରୀହରି ।
କାଶୀନଦୀଠାରୁ ରୁଦ୍ର ନଦୀ ପରିଯନ୍ତେ
ନ ଲାଗିବ ପରଦାରା ଦୋଷ କଦାଚିତେ ।

ଏଥେଁ ପରଦାରା ଆମ୍ଭେ ଅରଜିଲୁ ପାପ
ଏତେ ଦୂରକୁ ଛାଡ଼ି ତୁ କରିବୁ ଯେ କୋପ ।
ପରଦାରା ହରଣ ଯେ ହେଲେ ଅନ୍ୟଠାର
ସେ ଦୋଷେ ଦଣ୍ଡିତ ହେବେ ପରାଣୀ ନିକର ।
ତହିଁର ଲୋକେ ତୁ ଶାସ୍ତି ଦେବୁ ଯମ ଯେବେ
ଏଥିର ଅନ୍ୟଥା ତୁହି ନ କରିବୁ କେବେ ।
ଚଉବିଂଶ କ୍ରୋଶ ଅଟେ ଦକ୍ଷିଣ ଦ୍ୱାରକା
ପରଦାରା ଦୋଷ ପୁଣ ଏଥେ ନାହିଁ ଏକା ।
ଆହେ ବୁଧଜନେ ମୋତେ ନ କରିବ କୋପ
ମଙ୍ଗଳା ଶାପେ ମୋହର ଏସନ ସ୍ୱରୂପ ।
ଯାହା ମୋତେ ପରସନ୍ନେ କହିଲେ ହିଙ୍ଗୁଳା
ଝଙ୍କଡ଼ପୁର ବାସିନୀ ଶ୍ରୀଚଣ୍ଡୀ ଶାରଳା ।
ସେ ରାତ୍ରେ କହନ୍ତି ମୁହିଁ ଲେଖଇ ଦିବସେ
ଯମର ସମ୍ବାଦ ମୁହିଁ କରିବଇଁ ଶେଷେ ।
ମାନବ କେ ମେଣ୍ଟିବ ହେ କରି ଭିଆଇଲେ
ଶୂଦ୍ରମୁନି କହିଲେ ଯେ ଶାରଳା ଆଜ୍ଞାରେ ।
କହନ୍ତି ଅଗସ୍ତି ପୁଣି କୁମ୍ଭ ଋଷି ବସି
ଭାତାଏ କାହିଁ ଅଛନ୍ତି ବୋଲିଣ ଶ୍ରୀବସି ।
ଅବନ୍ତୀପୁରର ଶାନ୍ତିପନି ଆମ୍ଭ ଗୁରୁ
ତାହାଙ୍କ କୁମର ଆମ୍ଭେ ନେବୁ ତୁମ୍ଭ ପୁରୁ ।
ଯମଦେବ ବୋଲେ ମୁହିଁ ଜାଣଇ ସମସ୍ତ
ଯହିଁପାଇଁ ଆଣିଲିଟି ଗୁରୁ ପାଞ୍ଚପୁତ୍ର ।
ସ୍ୱାମୀ ତ୍ରେତୟାରେ ରାଜା ଯେ ଜଳତରଙ୍ଗ
ତମ୍ବାଭାଣ୍ଡେ ପୁରାଇଣ ଜାଳେ ତାର ଅଙ୍ଗ ।
ନବବର୍ଷ ପରିଯନ୍ତେ ଦେଲା ଏଡ଼େ ଶାସ୍ତି
ସ୍ତିରୀହତ୍ୟା କଲା ସେହି କୌଣପ ନୃପତି ।
ତୋହର ଦର୍ଶନେ ଏବେ ମୁକ୍ତଦେବ ରାୟେ
ତାହାପାଇଁ ଆଣିଲି ମୁଁ ଗୁରୁଙ୍କ ତନୟେ ।
ଜଳତରଙ୍ଗ ନୟନେ ଦେଖିଣ ଅଚ୍ୟୁତ
ମୁକ୍ତହୋଇ ବଇକୁଣ୍ଠ ଚଳିଲା ତୁରିତ ।
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ିକରି ବୋଲେ ନାଶକର
ଭାଇମାନେ ତୋର ଯାଇ ଅଛନ୍ତି ଦେଶର ।
ବାରାଣସୀ ପୁରେ ବହେ କାଶୀନାମେ ନଦୀ
ଗୟାନଦୀରୁ ସେ ଅଇଶାନ୍ୟ ଭାଗେ ଭେଦୀ ।
ବଇଡୁର୍ଯ୍ୟ ପର୍ବତରୁ ବଡ଼ବା ଅନଳ
କାଶୀଶ୍ୱର ନାମେ ତହିଁ ଲିଙ୍ଗ ଯେ ସକଳ ।
ଗୁପତ ତୀର୍ଥ ତା ନାମ ଅଟେ ବାରାଣସୀ
ଅଭୟ ଲିଙ୍ଗ ବିଜୟ ଦକ୍ଷିଣ ଯେ କାଶୀ ।
ସେ ତୀର୍ଥ ଭିତରେ ପୁଣ ଛନ୍ତି ପଞ୍ଚଭ୍ରାତେ
ଚଉର୍ଯ୍ୟ କର୍ମରେ ସର୍ବେ ବଞ୍ଚନ୍ତି ନିରତେ ।

ଯେବଣ ଦ୍ରବ୍ୟ ସେମାନେ ନ୍ୟନ୍ତି ଚୋରିକରି
ବାଣ୍ଟନ୍ତି ସେହି ଧନକୁ ଷଡ଼ଭାଗ କରି ।
କାଶୀଶ୍ୱରକୁ ଦିଅନ୍ତି ଏକଭାଗ ଘେନି
ପାଞ୍ଚଭାଇ ପାଞ୍ଚଭାଗ ନିଅନ୍ତି ଯେ ପୁଣି ।
ଜଗବିପ୍ର ବୋଲିଣ ଯେ ବେନି ସେନାପତି
ରାଇ ତାଙ୍କୁ ଆଜ୍ଞାଦେଲେ କୃତାନ୍ତ ନୃପତି ।
ବ୍ୟାଘ୍ର ବାହନରେ ତୁମ୍ଭେ ଚଳ ଏହିକ୍ଷଣ
ଗୁରୁଙ୍କର ପାଞ୍ଚପୁତ୍ର ଆଣ ହେ ବହନ ।
ଆଜ୍ଞା ପରମାଣେ ଚଳିଗଲେକ ଡଗରେ
କୁମରଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ଯେ କାଶୀନଦୀ ତୀରେ ।
ମାୟାରେ ବାବଧରୂପ ହେଲେ ଯମଦୂତ
ବହୁ ଆବରଣ ପିନ୍ଧି ଯାଉଛନ୍ତି ପଥ ।
ତସକର ପାଞ୍ଚଭାଇ ଦେଖିଲେ ସେ ଦ୍ରବ୍ୟ
ଆବର ବିଂଶହସ୍ତ ସେ ବେନିଙ୍କର ଭାବ ।
ରହ ରହ ବୋଲି ଓଗାଳିଲେ ପାଞ୍ଚଭାଇ
ହସ୍ତରେ କୁଠାର ଧରି ବେଗେ ଗଲେ ଧାଇଁ ।
ବୋଲନ୍ତି ଯେ ଯମଦୂତେ ଅଟୁ ଆମ୍ଭେ ବିଦୁ
ବିଶେଷ ଦେବ ଆଜ୍ଞାରେ ଅଟୁ ବିପ୍ର ସାଧୁ ।
ତସ୍କରେ ବୋଇଲେ ଯେବେ ତୁମ୍ଭେ ହେ ସଜ୍ଜନ
ଆମ୍ଭେ ତସକର ନିତ୍ୟେ ନେଉ ପରଧନ ।
କୋପେ ଯମଦୂତେ ପ୍ରହାରିଲେ କରପତ୍ରେ
ବେନିଜନଙ୍କ ପ୍ରହାରେ ଛିଣ୍ଡି ପଞ୍ଚଭ୍ରାତେ ।
ଆକର୍ଷଣ କରିଣ ସେ ଧରି କୋପ କରି
ସପଦ ପଠିରେ ବସାଇଲେ ନେଇ ଧରି ।
ମୋହ ଶରେ ଗୁରୁ ପାଞ୍ଚପୁତ୍ର ବାନ୍ଧିକରି
ଆସି ପ୍ରବେଶ ହୋଇଲେ ସଞ୍ଜମନୀ ପୁରୀ ।
ନିର୍ଦ୍ଧୂମ ଅଗ୍ନିକି ଜିଣି ପୁତ୍ରଙ୍କର ବାୟେ
ଯମର ଛାମୁରେ ଯାଇଁ ପ୍ରଣମିତ ପୋଏ ।
କର ଧରି ନାରାୟଣ ଓହ୍ଲାଇ ତଳକୁ
ଦେଖିଲେ ତିନି ପାବଛ ତଳରେ ପଣ୍ଡୁଙ୍କୁ ।
ଶମନଙ୍କୁ ଚାହିଁ ପୁଣି ବୋଲନ୍ତି ଅଚ୍ୟୁତ
କେଉଁ ପାତକେ ଆସ୍ଥାନେ ନ ବସନ୍ତି ଏତ ।
କରପତ୍ର ଯୋଡ଼ି ତହିଁ କହୁଅଛି ଯମ
ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା କଲେ ସ୍ୱାମୀ ନାଶି ତପୋଧର୍ମ ।
ଅଗ୍ନିକା ମହାଋଷିଙ୍କ ସଙ୍ଗମର ବେଳେ
ନାରାଚ ମାଇଲା ଏହୁ ଋଷିଙ୍କ ଉପରେ ।
ସ୍ୱାମୀ ଈଶ୍ୱର ଦେବତା ବ୍ରହ୍ମହତ୍ୟା କଲା
ତାହାଙ୍କର ହତ୍ୟାଦୋଷ ମେଣ୍ଟିଣ ନ ଗଲା ।
ଗୋବିନ୍ଦ କହନ୍ତି ଆମ୍ଭ ଅଟନ୍ତି ଏ ବାପ
ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଦେଖନ୍ତେ ଖଣ୍ଡିଗଲା ସର୍ବ ପାପ ।

ଯମ ବୋଇଲେ ଏବେ ଏ ହୋଇଗଲେ ମୋକ୍ଷ
କାରଣକୁ କଥା ଏକ କହିବା ଶ୍ରୀବତ୍ସ ।
କରନ୍ତୁ ଏ ଦୋଷ ପ୍ରତିକାର ପାଞ୍ଚଭାଇ
ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କ ଅଗ୍ରତରେ କହିଦେବ ଯାଇଁ ।
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବୋଇଲେ ଯମ କେଉଁ ତୀର୍ଥ ଗଲେ
ପିତା ମୋକ୍ଷ ହୁଏ ପୁଣ କେଉଁ ପୁଣ୍ୟ କଲେ ।
ଯମ ବୋଲେ ପୁତ୍ର ଯେବେ ଧରା ତୀର୍ଥ କରେ
ବଂଶରେ କଳଙ୍କ ଥିଲେ ସେହି ଦୋଷ ହରେ ।
ନୋହିଲେ ସେ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ଯେବେ ପାରେ ସାଧି
ଆବର ପରାଜୟରେ ସର୍ବ ହୁଏ ସିଦ୍ଧି ।
ପଣ୍ଡୁ ବୋଇଲେ ଭୋ ସ୍ୱାମୀ ଅନୁଗ୍ରହ କର
ମୋହର ଅବସ୍ଥା କହ ଯୁଧିଷ୍ଠି ଆଗର ।
ରାଜସୂୟ ଯଜ୍ଞ କରି ଅନ୍ନଦାନ ଦେଉ
ରାଜଗଣେ ମୁନିଗଣେ ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହେଉ ।
ହରି ବୋଇଲେ କହିବି ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କ ଆଗେ
ସେହି ପାତକ ଧ୍ୱଂସିବି କରି ମହାଯୋଗେ ।
ଆହେ ନାଶକର ଏ ଯେ ଯୁଧିଷ୍ଠିଙ୍କ ପିତା
ଆମ୍ଭର ପରମ ଗୁରୁ ଅଟନ୍ତି ଦେବତା ।
ଆଜ ଦିନଠାରୁ ଯାଙ୍କୁ ବସାଅ ଆସ୍ଥାନେ
ଭୃତ୍ୟ ପରାୟେ ତୁ ତାଙ୍କୁ ଖଟିବୁ ଆପଣେ ।
ଯମ ବୋଲେ ସ୍ୱାମୀ ଛାୟାମୋତେ ଶାପଦେଲା
ମୋହର ପାଦରେ ଯେଉଁ ବ୍ୟାଧି ଜାତ ହେଲା ।
ରାଜସୂୟ ଯାଗ କଲେ ପଣ୍ଡୁଙ୍କ ନନ୍ଦନ
ସେ ବ୍ୟାଧିରୁ ମୋକ୍ଷ ମୁହିଁ ହୋଇବିଟି ଜାଣ ।
ଆସ୍ଥାନେ ବିଜୟ କଲେ ଚିତ୍ରବୀର୍ଯ୍ୟ ପୁଅ
ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷରେ ଦିଶେ ସେହୁ ଦ୍ୱିତୀ ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାୟ ।
ଗୁରୁଙ୍କର ପାଞ୍ଚପୁତ୍ର ଘେନି ହୃଷୀକେଶ
ଅବନ୍ତୀ ନଗରେ ଯାଇ ହୋଇଲେ ପ୍ରବେଶ ।
ମକର ଶୁକଳ ଚନ୍ଦ୍ରବାର ଯେ ଚଉଠି
ରେବତୀ ନକ୍ଷତ୍ର ଅନ୍ତେ ଅଶ୍ୱିନୀ ଯେ ଭେଟି ।
ତୈତିଳ କରଣ ଶୁଭ ନାମରେ ହେ ଯୋଗ
ସଙ୍କରାନ୍ତିଠାରୁ ଚଉବିଂଶ ଦିନ ଭୋଗ ।
ଅଢ଼ାଇ ପ୍ରହର ବେଳ ପୁଣି ହୋଇଅଛି
ଗୁରୁଙ୍କର ପାଞ୍ଚପୁତ୍ର ଘେନିଣ ଶ୍ରୀବତ୍ସି ।
ମିଳନ୍ତେ ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ଶାନ୍ତିପନି
ଉଠି ବ୍ରାହ୍ମଣ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ କୋଳରେ ସେ ଘେନି ।
ଗରୁଡ଼ ପୃଷ୍ଠରେ ତତକ୍ଷଣେ ଦଇତ୍ୟାରି
ଅନ୍ତରୀକ୍ଷେ ଚଳିଗଲେ ଗୁରୁଙ୍କୁ ସୁମରି ।
ବ୍ରାହ୍ମଣ ବୋଇଲେ ବ୍ରାହ୍ମଣୀର ମୁଖ ଚାହିଁ
ଏକଥା ତ ଅଗୋଚର ଲାଗିଲା ଗୋ ସହି ।
ମାୟା ମୋହେ ପଡ଼ି ମୁହିଁ ଅନ୍ଧ ଯେ ହୋଇଲି
ଜଗତନାଥଙ୍କୁ ମୁହିଁ ଚିହ୍ନି ନ ପାରିଲି ।
କର୍ମକୁ ଆଦରି ବିପ୍ର ହୋଇଲା ଯେ ତୁନି
ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରସାଦରେ ଦୁଃଖ ନାଶି ପୁଣି ।
ଆହେ ବୁଧେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦେବେ ସଦା ସେବ
ଯମର ଅର୍ଗଳ ଭାଙ୍ଗିବାକୁ ବାସୁଦେବ ।
ଯାବତ ଜୀବକୁ ଜଗନ୍ନାଥ ହିଁ ରଖନ୍ତା
ନାମମନ୍ତ୍ର ମୂଳ ସେହି ଅଟେ ବରଦାତା ।
ନାନାତୀର୍ଥ କରିବାକୁ ଦୂରଦେଶ ନ ଯା
ଜଗନ୍ନାଥ ନାମଗୋଟି ହୃଦେ କର ପୂଜା ।
ଯଶୋଦା ନନ୍ଦନ ହରି ଯଦୁବଂଶ ନାହା
ନୀଳଘନ ସୁନ୍ଦର ସେ ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ରବାହା ।
ଦର୍ଶନେ ସ୍ପର୍ଶନେ ପାପ ହୁଅଇ ଯେ ଧ୍ୱଂସ
ବାଞ୍ଛା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରନ୍ତି କମଳା ବିଳାସ ।
ଯାହାଙ୍କ ହେତୁରୁ ନାଶ ଗଲା ଯମଦର୍ପ
ମୃତପୁତ୍ର ଆଣିବାକୁ ଅଛି ଯାର ଧାପ ।
ସ୍ୱର୍ଗବାଟ ଦେଖାଇଲେ ସେହୁ ସତ୍ୟପଣେ
ସେବା କଲେ ଫଳଦ୍ୟନ୍ତି ଜାଣ ନାରାୟଣେ ।
କମଳାବଲ୍ଲଭ ସେ ଯେ କରୁଣା ବତ୍ସଳ
କରୁଣା କରିବା ପାଇଁ ସେହି ଆଦିମୂଳ ।
ଶ୍ରୀମଧ୍ୟପର୍ବଟି ଏହା ଶାସ୍ତ୍ରର ସଙ୍ଗତେ
ଆହେ ଜନ କହିଲି ମୁଁ ସଂସାରର ହିତେ ।
ତୁଳସୀ ବଲ୍ଲଭ ପଦ୍ମପାଦ ନିତ୍ୟ ସେବି
କୁବୁଦ୍ଧି କୁଜ୍ଞାନୀ ମୁହିଁ ଶ୍ରୀ ଶାରଳା କବି ।
ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ପଦ୍ମପାଦ କର ଲୟେ
ଜଗନ୍ନାଥ ନାମ ମୂଳ ମହାମନ୍ତ୍ର ହୁଏ ।
ଜଗନ୍ନାଥ ଜପ କଲେ ଯାଇଟି ଦୁର୍ଗତି
ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରାଣୀଙ୍କର ଅଟେ ମୋକ୍ଷଗତି ।
ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରସାଦରେ ମଧ୍ୟପର୍ବ ଶେଷ
କରିଲା ଏଠାରେ ଆସି ଶ୍ରୀ ଶାରଳା ଦାସ ।
ଶ୍ରୀଚଣ୍ଡୀ ଶାରଳା ନାମ ହୃଦୟରେ ଘୋଷି
ମହାଭାରତ ଲେଖଇ ଅହର୍ନିଶି ବସି ।

- ଇତିଶ୍ରୀ ମହାଭାରତ ମଧ୍ୟପର୍ବ ସମାପ୍ତ -

ଟେକ୍ନୋସଫ୍ଟ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସର୍ଭିସ୍, ମହମ୍ମଦିଆ ବଜାର, ଫୋନ୍ - ୬୦୮୩୦୨

ମହାଭାରତ

ପ୍ରକାଶକ-

ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ଷ୍ଟୋର (TM)

ଅଲିଶା ବଜାର, କଟକ-୨

ଫୋନ୍ : (୦୬୭୧)୨୫୦୮୨୯୬

website : www.dharmagranthastore.com